

СТИВЪН КИНГ

СБЛЪСЪК

Превод от английски: Любомир Николов, Весела Прошкова, Весела
Еленкова, Александра Главанакова, Мария Ракъджиева, 1996

chitanka.info

ОТ АВТОРА

ПРЕДГОВОР В ДВЕ ЧАСТИ

„Сблъсък“ е художествено произведение, както личи съвършено ясно от самата му тема. Повечето събития протичат в реални градове — например Оугънкуит, щат Мейн, Лас Вегас, щат Невада и Боулдър, щат Колорадо — и за удобство на действието аз съм си разрешил волността да променя в някои отношения тези градове. Надявам се, че читателите, живеещи в тях и в други реални градове, споменати в романа, няма да бъдат прекалено разтревожени от моето „чудовищно нахалство“, според израза на Дороти Сейърс, която неведнъж си е позволявала същото.

Други градове, като Арнет, щат Тексас и Шойо, щат Арканзас, са напълно измислени, както и самият сюжет на книгата.

Особено държа да благодаря на Ръсел Дор (официален говорител) и Ричард Хърман от Центъра за семейна медицина в Бриджтън, които отговориха на въпросите ми за грипа и неговата учудваща способност да мутира през интервали около две години, както и на Сюзън Арц Манинг от Кастин, която редактира началния ръкопис.

А най-много благодаря на Бил Томпсън и Бети Прашкър, които помогнаха тази книга да се появи в най-добрия си вид.

С. К.

ПЪРВА ЧАСТ ДА СЕ ПРОЧЕТЕ ПРЕДИ КУПУВАНЕ

За този вариант на „Сблъсък“ трябва да узнаете едно-две неща още сега, преди да напуснете книжарницата. Поради това се надявам, че съм ви засякъл навреме — може би застанали на буква „К“ пред щанда за нови издания, с няколко книги под мишница и с тази страница разгърната пред вас. С други думи, надявам се да ви засека,

докато портфейлът все още се гуши уютно в джоба ви. Готови ли сте? О'кей. благодаря. Обещавам да бъда кратък.

Първо, това *не е* нов роман. Ако имате някакви колебания по въпроса, нека ги разсеем още тук и сега, докато сте на безопасно разстояние от касиерката, която ще вземе пари от вашия джоб, за да ги прехвърли в моя. „Сблъсък“ беше публикуван преди повече от десет години.

Второ, това не е чисто нов и напълно различен вариант на романа. Не ще откриете предишните герои да постъпват по различен начин, нито пък ще видите как по някое време ходът на повествованието се отклонява от старото русло, за да отведе Верния Читател в съвсем нова посока.

Този вариант на „Сблъсък“ е *разширение* на оригиналния роман. Както казах, не ще откриете предишните герои да се държат по нов, загадъчен начин, но ще видите, че в първоначалния замисъл почти *всички* герои са вършили много *повече*, и ако не смятах, че някои от тия постъпки са интересни — може би дори поучителни — изобщо не бих се съгласил с идеята за преработено издание.

Ако желаете нещо друго, не купувайте тази книга. Ако вече сте я купили, надявам се, че сте запазили касовата бележка. Без нея книжарницата няма да ви върне парите.

Ако пък *желаете* да прочетете разширения вариант, каня ви да ме придружите съвсем наблизко. Имам да ви разкажа много неща и мисля, че ще си поговорим по-добре зад ъгъла.

В тъмното.

ВТОРА ЧАСТ ДА СЕ ПРОЧЕТЕ СЛЕД КУПУВАНЕ

Всъщност това не е истински предговор, а по-скоро обяснение защо изобщо съществува новият вариант на „Сблъсък“. Романът си беше дълъг от самото начало и някои — може би даже мнозина читатели — ще сметнат разширената версия за прищявка на автор, разглезен от успехите си. Надявам се да не е така, но бих бил прекалено наивен, ако си въобразя, че подобна критика ще ми се размине. В края на краищата, още първото издание на романа бе смятано от критиците за раздуто и твърде дълго.

Дали книгата е била раздута преди, или е станала такава в сегашното издание — този въпрос ще оставя изцяло на читателя. Поисках тези няколко странички само за да кажа, че преиздавам „Сблъсък“ така, както бе написан първоначално, не заради себе си или някой отделен читател, а заради група читатели, които помолиха да го сторя. Не бих се съгласил, ако не смятах, че съкратените части от оригиналния ръкопис обогатяваха цялостната история, а и би било двуличие да не призная, че съм твърде любопитен да разбера как ще се приеме новото издание.

Ще ви спестя разказа как бе написан „Сблъсък“ — веригата от разсъждения, която води до раждането на един роман, рядко интересува когото и да било, освен начинаещите писатели. Те са склонни да вярват, че съществува „тайна формула“ за писане на печеливши романи, но това не е истина. Просто ти хрумва идея; по някое време се лепва друга; създаваш една или няколко връзки между двете; заформят се неколцина герои (най-често в началото те са едва различни сенки); в писателския ум изплува вариант за завършек (макар че когато наистина дойде, край рядко напомня първоначалния замисъл); и ето че идва моментът, когато писателят сядва с лист и молив, пишеща машина или компютър. Когато ме питат: „Как пишете?“, аз неизменно отговарям: „Дума по дума“ и също тъй неизменно отговорът ми бива отхвърлен. Но друго няма. Звучи прекалено просто, за да е истина, но помислете например за Великата китайска стена — камък по камък, драги ми господа. Това е. Камък по камък. А пък съм чел, мама му стара, че човек можел да види тая чудесия от космоса даже и без телескоп.

За читателите, които наистина се интересуват, ще спомена че описах създаването на романа в „Злокобен танц“ — едно доста разхвърляно, но поучително проучване на жанра „хопър“, което публикувах през 1981 година. Не ви рекламирам тази книга; просто казвам, че ако ви интересува, историята е там, макар че я описах не защото е интересна сама по себе си, а за да илюстрирам съвсем друга гледна точка.

Що се отнася до настоящото издание, същественото е, че от оригиналния ръкопис бяха съкратени около четиристотин страници. И това не стана по настояване на издателя; ако беше така, навярно бих

оставил книгата да живее и евентуално да потъне в забрава така, както бе публикувана.

Но съкращенията бяха направени по настояване на финансовия отдел. Там пресметнаха производствените разходи, съпоставиха ги с печалбите от продажбата на предишните ми четири романа и решиха, че пазарът може да изтърпи цена около 12,95 долара (сравнете я със сегашната цена, скъпи приятели и съседи!). Запитаха ме дали сам ще си направя съкращенията, или предпочитам да го стори някой от редакторския отдел. Неохотно се съгласих да извърша операцията собственоръчно. Мисля, че свърших доста добра работа, особено за автор, когото непрекъснато обвиняват в словесна диария. Струва ми се, че в първото издание най-жестоко пострада пътешествието на Боклука от Индиана до Лас Вегас. И все пак, би рекъл някой, ако всичко е разказано, защо е всичкият този труд? Не е ли наистина прищявка? Надявам се да не е; в противен случай ще се окаже, че през голяма част от живота си просто съм прахосвал безценното време. Смятам обаче, че в истински добрите истории цялото винаги е нещо повече от сбора на отделните части. Ако не беше така, бихме могли да приемем за напълно задоволителна следната версия на „Хензел и Гретел“:

Хензел и Гретел били две дечица с добър баща и добра майка. Добрата майка умряла и бащата се оженил за една гадна мръсница. Тая кучка искала да изрита децата от къщи, та да ѝ останат повече пари за модни парцали и мазила. С тормоз и натякване заставила безволевия си мъж да отведе Хензел и Гретел в гората и там да ги погуби. В последния момент бащата се смилил и пощадил дечицата, тоест оставил ги живи, та да загинат от глад и студ в гората, вместо да посрещнат бързата и милосърдна смърт ножа му. Като се лутали насам-натам, те открили захарна къщичка. Къщичката принадлежала на вещица, която се занимавала с човекоядство. Тя заключила децата и се заканила да ги изяде, когато затлъстят. Но децата надхитрили вещицата. Хензел я метнал в собствената ѝ фурна. После намерили съкровището на вещицата, а трябва да са намерили и карта, защото в крайна сметка се

прибрали у дома. Когато пристигнали, таткото теглил на мръсницата един шут и тримата заживели честито. Край.

Не знам какво ще кажете, но според мен този вариант губи по точки. Приказката е налице, само че не е елегантна. Прилича на кадилак със смъкнати хромови части и напълно остъргана боя, докато изпод нея се, покажат прозаичните ламарини. За движение — движи се, обаче не е *шик*, нали ме разбирате.

Не съм възстановил всичките четиристотин страници, липсващи в първото издание; едно е да си вършиш работата както смяташ за добре, съвсем друго — да прекаляваш с нахалството. Когато предадох съкратения вариант, част от онова, което захвърлих в редакторското кошче, напълно заслужаваше мястото Си и там ще остане завинаги. Но ми се струва, че други епизоди, като например сблъсъкът между Франи и майка и в началото на книгата, обогатяват онази многоплановост на повествованието, която лично аз като читател приемам с огромно удоволствие. Ако позволите още за миг да се върнем към „Хензел и Гретел“, може би ще си спомните, че злата мащеха заповядва на мъжа си да ѝ донесе сърцата на дечицата като доказателство, че злощастният дървар е изпълнил нейната воля. Той обаче проявява смътни, зачатъци на разум, като ѝ връчва две заешки сърца. Или пък да вземем знаменитата диря от трохи, която Хензел оставя, за да открие обратния път. Мисли хлапето, не се шегува! Обаче когато се опитва да тръгне назад, птиците са изкълвали трохите. И двата епизода не са особено съществени за цялостната история, но погледнато под друг ъгъл, именно те *създават* историята — това са великолепните и вълшебни късчета от изкуството на разказвача. Те превръщат скучното разказче в приказка, която повече от столетие очарова и ужасява читателите.

По всяка вероятност нито една от моите добавки не може да се мери с дирята от трохи в „Хензел и Гретел“, но винаги съм съжалявал за факта, че никой освен мен и неколцина читатели на ръкописа в издателство „Дъбълдей“ не е имал шанса да срещне онзи безумец, който сам се нарича с простикия прякор Хлапака... или пък да разбере какво ще му се случи пред входа на тунела, срещу който има още един тунел на половин континент разстояние — тунелът

„Линкълн“ в Ню Йорк, през който минават двама от героите в началото на романа.

И тъй, Верни Читателю, пред тебе е „Сблъсък“ в онзи вид, в който авторът от самото начало желаше да го види под печатарските машини. За добро или за зло вече всички хромови части са на местата си. А последното обяснение за това ново издание е и най-простото. Макар че никога не съм изпитвал предпочитания към този роман, изглежда, че тъкмо него обичат най-много хората, които харесват моите книги. Когато разговарям за творчеството си (правя го колкото се може по-рядко), хората винаги разпитват за „Сблъсък“. Те обсъждат героите като живи хора и често питат: „А какво става после с еди кой си?“, като че аз редовно получавам писма от своите герои.

Неизменно изниква и въпросът, дали романът някога ще бъде филмиран. Между нас казано, отговорът навярно е положителен. А дали филмът ще е добър? Не знам. Добри или лоши, филмите почти винаги осакатяват по някакъв странен начин фантастичните творби (разбира се, има и изключения; като пример веднага се сещам за „Вълшебникът от Оз“). При обсъждания на евентуалните изпълнители хората са готови да спорят до безкрайност за всяка роля. Винаги съм смятал, че от Робърт Дювал ще се получи великолепен Рандал Флаг, но някои читатели препоръчват артисти като Клинт Истууд, Брус Дърн и Кристофър Уокън. Всички те ми изглеждат подходящи, както и Брус Спрингстийн би бил твърде интересен в ролята на Лари Ъндървуд, ако някога реши да си опита късмета в актьорския занаят (а ако се съди по видеоклиповете му, той се справя доста добре... обаче моят личен избор би бил Маршал Греншоу). Но в крайна сметка мисля, че навярно е най-добре Стю, Лари, Глен, Франи, Ралф, Том Кюлън, Лойд и онзи мургав тип да принадлежат на читателя, който ще ги види през лещата на въображението тъй ярки и тъй променливи, както нито една камера не може да му ги представи. Та нали филмите са само една илюзия за движение, породена от хиляди неподвижни фотографии. А въображението се движи по вълните на своите приливи и отливи. Даже и най-добрите филми сковават фантазията — всеки, който е гледал „Полет над кукувиче гнездо“, а после е разлистил романа на Кен Киси, ще открие колко е трудно, а може би и невъзможно да освободи героя Рандъл Патрик Макмърфи от лицето на Джак Никълсън. Не твърдя, че това е лошо... но *все пак* е ограничение. Блъсъкът на хубавата история

се крие в нейната безграничност и неуловимост; всеки читател я притежава по свой начин.

В крайна сметка аз пиша само по две причини — за свое удоволствие и заради удоволствието на хората. И що се отнася до тази дълга история, наситена с мрачни християнски мотиви — дано да съм постигнал и едното, и другото.

24 октомври 1989 г.

Вън улицата пламна
в истински мъртвешки валс
между фантазия и плът,
а поетите там долу
вече нищичко не пишат,
просто сядат безучастни
и в напрегнатия мрак
готвят се за честен сблъсък,
ала падат само с рани —
даже не загиват
в каменната мрачна джунгла.

Брус Спрингстийн

И тя разбра, че няма вече сили! Вратата
се отвори и вятър се изви, политна над свеците
и бързо ги надви, потрепнаха завесите и той се
появи и рече: „Не бой се, да тръгнем, Мери.“ И
тя не се изплаши, към него се затича и
полетяха... Ръката му държеше... „Да тръгнем,
Мери; не бой се от Палача!“

„Блу Ойстър Култ“

КАКВА Е ТАЗ МАГИЯ? КАКВА Е ТАЗ
МАГИЯ? КАКВА Е ТАЗ МАГИЯ?

Кънтри Джо и група
„Фиш“

КРЪГЪТ СЕ ОТВАРЯ

Трябва ни помощ, поетът призна.

Едуард Дори

— Сали.

Вместо отговор — глухо мърморене.

— Събуди се веднага, Сали.

Ново мърморене, този път малко по-ясно:

— ... дей бе...

Той я разтърси с всичка сила.

— Събуди се. Трябва да ставаш!

Чарли.

Гласът на Чарли. Викаше я. Откога ли?

Сали бавно се изтръгна от съня.

Най-напред погледна часовника върху нощното шкафче — беше два и четвърт след полунощ. Странно, Чарли изобщо не трябваше да е тук, днес работеше нощна смяна. Сетне се вгледа малко по-внимателно и в гърдите ѝ трепна някакво ужасяващо предчувствие.

Съпругът ѝ бе пребледнял като мъртвец. Изцъклените му очи бяха готови всеки миг да изхвъркнат от орбитите. В едната си ръка стискаше ключовете от колата. С другата все още я разтърсваше, макар че вече бе отворила очи. Сякаш не осъзнаваше, че е будна.

— Чарли, какво има? Какво се е случило?

Той като че се зачуди какво да каже. Адамовата му ябълка подскачаше мъчително нагоре-надолу, ала в малкото служебно бунгало продължаваше да цари тишина, нарушавана само от тиктакането на часовника.

— Пожар ли има? — опита се да налучка Сали.

Не можеше да се сети какво друго би го докарало до такова състояние. Знаеше, че родителите му са загинали при пожар.

— Нещо подобно — отвърна той. — Само че в някои отношения е много по-зле. Облечи се веднага, скъпа. Събуди бебето. Трябва да се махаме.

— Защо? — запита младата жена, ставайки от леглото. Изпълваше я непоносим страх. Всичко изглеждаше объркано, като в кошмарен сън. — Къде отиваме? На двора ли?

Но знаеше, че не отиват на двора. Никога не бе виждала Чарли толкова изплашен. Тя вдъхна дълбоко, но не усети мирис на пушек.

— Сали, скъпа, не питай за нищо. Трябва да бягаме. Колкото се може по-надалече. Просто иди да събудиш детето и го облечи.

— А трябва ли... ще имам ли време за багажа?

Това като че го сепна. Сякаш вътре в него нещо изхвъркна от релсите. Досега Сали си въобразяваше, че е изплашен до предел, но явно не бе така. Изведнъж осъзна, че онова, което бе смятала за страх у Чарли, всъщност е ужас, граничещ с пълна паника. Той разсеяно прокара пръсти през косата си и отговори:

— Не знам. Ще трябва да се поотслушам.

След тия странни думи, които нищо не обясняваха, той изскочи навън, а Сали остана изтръпнала, стресната и объркана, както бе станала от леглото — боса, облечена в тънка къса нощница. Какво общо имаше ослушването с багажа? И какво означаваше „надалече“. Солт Лейк Сити? Рино? Или...

Нова мисъл я накара стресната да вдигне ръка към гърдите си.

Дезертър. Щом Чарли се канеше да бяга посред нощ значи е дезертър.

Тя мина в малката стаичка, която бяха пригодили за детска, и постоя нерешително, гледайки спящото момиченце под розовата завивка. Мъчеше се да задържи последната крехка надежда, че всичко това е само сън, невероятно убедителен сън. Скоро видението ще се разсее, а в седем сутринта ще се събуди както винаги, ще приготи закуска за себе си и малката Лавон, ще погледа по телевизията „Днес“ и ще изпържи яйца за Чарли, който приключваше точно в осем нощното си дежурство в северната кула на Резервата. А след две седмици, като го прехвърлеха дневна смяна, нямаше да е толкова сприхав, щяха да спят заедно и тя нямаше да сънува такива...

— Не се *мотай*! — изсъска Чарли и гласът му прогони последната й надежда. — Имаме време само колкото да грабнем това-

онова... но за Бога, жено, ако я обичаш — той посочи креватчето, — облечи я веднага.

Мъжът прикри устата си с длан, изкашля се нервно и започна да хвърля безредно разни документи от чекмеджетата на бюрото в двата вехти куфара.

Сали събуди тригодишната Лавон, опитвайки се да я успокои; стреснато от среднощното събуждане, детето се разплака, докато тя му надяваше гащички, блузка и гащеризон. Детският плач отново пришпори страха ѝ. Неволно го свърза с другите случаи, когато кроткото ангелче бе плакало нощем — разстройство, зъбчета, ангина, колики. Страхът постепенно прерасна в гняв, когато зърна Чарли да притичва край вратата с наръч от нейното бельо. Сутиените се развяваха подир него като новогодишни гирлянди. Той хвърли бельото в единия куфар и затръшна капака. Най-хубавите ѝ бикини останаха да стърчат навън и сто на сто бяха скъсани.

— Какво става? — извика Сали и свирепият ѝ глас накара стихналото за малко дете отново да се разреве. — Полудял ли си? Ще пратят войници да ни преследват, Чарли! *Войници!*

— Не и тази нощ — каза той и твърдата увереност в гласа му беше ужасяваща. — Работата е там, душице златна, че ако не се пръждосаме още сега, оставаме завинаги в базата. По дяволите, та аз даже не знам как се измъкнах от кулата. Сигурно се е скапала някоя система. И защо не? Бога ми, всичко друго се беше скапало. — Той избухна в протяжен, безумен смях, който окончателно я изплаши. — Облече ли детето? Добре. Сложи малко дрешки в другия куфар. За останалото вземи синята чанта от гардероба. После изчезваме. Мисля, че имаме късмет. Слава Богу, вятърът духа на запад.

Той отново прикри устата си с длан и се изкашля.

— Тати! — развика се малката и разпери ръчички. — Искam тати! Да! На конче, тати! На конче! Да!

— Не сега — каза Чарли и хлътна в кухнята.

След миг жена му чу тракане на порцелан. Чарли прибираше монетите от синия супник на лавицата. Трийсет или четирийсет долара, които бе спестила на дребно — по долар, по петдесет цента... Нейните *домакински* пари. Значи всичко беше наистина.

След отказа на татко ѝ — нещо незапомнено досега — Лавон отново се разплака. Сали успя криво-ляво да ѝ навлече тънката

жилетка и нахвърли другите бебешки дрешки в пътната чанта. Нямаше смисъл да слага каквото и да било в куфара — беше натъпкан до пръсване; За да го затвори, трябваше да коленичи върху капака. Неволно си помисли, че слава Богу, бебето вече няма нужда от пелени.

Чарли се върна в спалнята — този път *наистина* тичешком. Все още не бе успял да напъха в джоба си монетите и смачканите дребни банкноти от супника. Сали грабна детето. Лавон вече беше съвсем разсънена и можеше да върви сама, но Сали предпочиташе да я стиска в прегръдките си. Приведе се за пътната чанта.

— Къде отиваме, тати? — запита детето. — Аз спинках.

— Ще спинкаш в колата — отвърна Чарли, вдигайки двата куфара. От единия продължаваха да стърчат бикините на Сали. Очите на Чарли бяха все тъй изцъклени и безизразни.

Подозрението на съпругата му бавно се превръщаше в увереност и тя прошепна:

— Авария ли е имало? О, Света Богородице и Йосифе, така е, нали? Авария. *Там*.

— Редях си пасианс — обясни Чарли. — Вдигнах очи и видях, че часовникът вече не е зелен, а червен. Включих монитора. Сали, всички са...

Той не довърши. Вгледа се в очите на малката — широко разтворени и любопитни въпреки незасъхналите сълзи по страните ѝ.

— Долу всички са Т-Р-У-П-О-В-Е. Всички освен един-двама, но и на тях не остава много.

— Тати, какво е това Т-У-Р-П-О-В-Е? — запита Лавон.

— Нищо, миличка, глупости — каза Сали. Чуваше собствения си глас като от дъното на дълбока пропаст.

Мъжът преглътна мъчително. В гърлото му нещо прещрака.

— Когато часовникът стане червен, всичко би трябвало да се заключи автоматично. Цялата инсталация се управлява от компютър и твърдят, че грешките били невъзможни. Щом видях какво има на монитора, веднага изхвъркнах навън. Боях се, че проклетата врата ще ме среже на две. Трябваше да се затвори още в секундата, когато часовникът почервенея, а нямам представа колко време *е бил* червен, преди да го погледна. Обаче чак на паркинга я чух да се затръшва зад мен. Ако бях вдигнал глава само трийсет секунди по-късно, сега щях да съм затворен в оная контролна кабина като бръмбар в бутилка.

— Какво е станало? Какво...

— Нямам представа. И *не искам* да знам. Знам само едно: че то ги у-у-у... че ги У-Б-И мигновено. Ако искат да съм тук, първо ще трябва да ме хванат. Вярно, плащаха ми надбавки за риска, но повече за никакви пари не оставам. Вятърът духа на запад. Ние потегляме на изток. Хайде, ела.

Все още замаяна от съня и от чувството, че е сграбчена от някакъв мъчителен кошмар, тя го последва навън, където вехтият им шевролет кротко ръждясваше в ароматната калифорнийска нощ.

Чарли сложи куфарите в багажника и метна чантата на задната седалка. С детето на ръце Сали спря за миг край колата и погледна бунгалото, в което бяха живели последните четири години. Помисли си, че когато пристигнаха, Лавон все още растеше в утробата ѝ, а таткото даже нямаше престава как се играе на конче.

— Хайде! — нареди Чарли. — Качвай се, жено!

Сали послушно седна в колата. Той даде заден ход и за момент фаровете на шевролета зашариха по бунгалото. Отражението им в стъклата напомняше очи на подгонен звяр.

Мъжът се бе привел тревожно над волана и светлинките от таблото озаряваха напрегнатото му лице.

— Ако порталът на базата е затворен, ще се опитам да го изкъртя.

Говореше сериозно. Сали разбра това и краката ѝ се разтрепери.

Но не им се наложи да прибегват към този отчаян ход. Вратите на базата бяха широко разтворени. Единият часови клюмаше над някакво списание. Другият не се виждаше никакъв; може би седеше в караулното. Тук беше външният периметър на базата — обикновен армейски гараж. Тия момчета просто не подозираха какво става по-навътре. *Вдигнах очи и видях, че часовникът е червен.*

Тя потръпна и притисна коляното си с длан. Лавон отново дремеше. Съпругът ѝ я потупа по рамото и каза:

— Всичко ще се оправи, скъпа.

Призори пътуваха на изток през Невада и Чарли кашляше непрекъснато.

КНИГА ПЪРВА
КАПИТАН ТРИПС
16 ЮНИ — 4 ЮЛИ 1990

*Позвъних на доктора веднага и му рекох:
„Братко, я ме чуй, рокендрол в гърдите ми
бушува. Кажси ми, моля, нова болест ли е туй?“
„Силвърс“*

*Скъпа, де го твоя мъж? Той е честен мъж.
Скъпа, де го твоя мъж?*

Лари Ъндърруд

1.

Бензиностанцията на Хапскомб беше в северните покрайнини на Арнет — скапано малко градче, разположено на около двеста километра от Хюстън. И тази вечер постоянното присъствие бе тук — седяха около касата, пиеха бира, бърбреха лениво и гледаха как буболечките кръжат около голямата неонтова реклама.

С правото на собственик Бил Хапскомб дрънкаше каквото му хрумне и другите го слушаха търпеливо, макар че беше кръгъл глупак. Същото уважение биха очаквали от посетителите, ако и те имаха подобно заведение. Само че нямаха. За Арнет бяха настанали тежки времена. През 1980 година в градчето имаше фабрика за картонени изделия (предимно чинийки за еднократна употреба) и фабрика за електронни калкулатори. Сега фабриката за картон беше закрыта, а другата едва креташе — оказало се бе, че в Тайван произвеждат далеч по-евтино не само портативни телевизори и транзистори, но и калкулатори.

Норман Бруът и Томи Уонамейкър, които преди работеха в картонената фабрика, сега вече не се брояха и за безработни — можеха да разчитат само на социални помощи. Хенри Кармайкъл и Стю Редман още се крепяха във фабриката за калкулатори, но рядко им се случваше да работят по повече от трийсет часа седмично. Виктор Палфри беше пенсионер и от беднотия пушеше вонящи, саморъчно свити цигари.

— Чуйте какво ще ви река — заяви Хап, като подпря длани върху коленете си и се приведе напред. — Ония просто трябва да кажат: „Майната ѝ на тая инфлация. Майната му на тоя външен и вътрешен дълг. Имаме си печатници, имаме и хартия. Що не вземем да отпечатаме петдесет милиона банкноти по хиляда долара и с Божия помощ да ги пуснем в обръщение?“

До 1984 година Палфри бе работил като механик и сега единствен съхраняваме поне малко самоуважение — колкото да оспорва най-идиотските твърдения на Хап. Свивайки поредната зловонна цигара, той възрази:

— Това няма да помогне. Ако го направят, просто ще стане като в Ричмънд през последните две години от Гражданската война. По онова време ако човек искал да купи парче джинджифилов хляб, давал на фурнаджията един конфедеративен долар, а онзи слагал банкнотата върху хляба и режел докъдето е стигнала. Парите са най-обикновена хартия и толкоз.

— Да, ама някои хора не мислят като теб — кисело рече Хап. — По-точно тия, дето имам да им връщам пари. И напоследък стават все по-нетърпеливи.

Стюарт Редман, един от най-мълчаливите мъже в Арнет, седеше върху напукания пластмасов стол с кутия бира „Пабст“ в ръката и гледаше през широкия прозорец на бензиностанцията към шосе 93. Много добре знаеше що е бедност. С бедността бе израснал в това градче. Баща му, по професия зъболекар, бе починал още преди Стю да навърши седем години, оставяйки жена си да отглежда в оскъдица три невръстни деца.

Майка му бе започнала работа в закусвалня „Червената топка“ на паркинга за камиони северно от Арнет — заведението и сега щеше да се вижда от бензиностанцията, ако не беше изгоряло през 1979 година. Заплатата на сервитьорка криво-ляво засищаше четири гърла, но с това се изчерпваше всичко. От деветгодишна възраст и Стю се хвана на работа — отначало при Родж Тъкър, собственика на „Червената топка“ където ходеше след училище да разтоварва камиони срещу трийсет и пет цента на час, а по-късно в кланицата на съседното градче Брейнтри, където трябваше да крие възрастта си, за да превива гръб по трийсет часа седмично срещу минимална надница.

Докато слушаше как Хап и Вик Палфри разговарят за парите и загадъчната им способност да се изпаряват, той си припомни как отначало дланите му се разраняваха до кръв от безкрайното влачене на количките с кожи и черва. Бе опитал да скрие това от майка си, но тя го забеляза още преди да е минала първата седмица. Разплака се, а не беше от жените, които плачат за щяло и нещяло. Но не го помоли да напусне работа. Сама разбираше положението. Беше реалистка.

Донякъде мълчанието му се дължеше на факта, че никога не бе имал време да си намери приятели. Трябваше да учи и да работи. В годината, когато започна работа, по-малкият му брат Дев умря от пневмония и Стю така и не го прежали. Навярно се чувстваше виновен.

Не забравяше, че бе обичал Дев повече от всичко на света, но при смъртта му изпита облекчение, защото щяха да хранят едно гърло по-малко.

В гимназията се бе увлякъл по футбола и майка му го насърчаваше, макар това да бе за сметка на работата. „Играй“ — казваше тя. — „Ако имаш шанс да се измъкнеш оттук, ток ще е футболът, Стюарт. Играй. Виж какво стана с Ед Уорфилд.“

Еди Уорфилд беше местна знаменитост. Роден в по-голяма мизерия и от Стю, той се бе прославил като полузащитник на местния гимназиален отбор, после бе получил спортна стипендия в Тексаския университет и цели десет години бе играл в отбора на „Грийн бей пакърс“ — предимно като втори полузащитник, но и като нападател по време на няколко славни мача. Сега Еди беше собственик на верига от закусвални из западните и югозападните щати, а за жителите на Арнет се бе превърнал в жива легенда. Кажеха ли „успех“, тукашните хора мислеха за Еди Уорфилд.

Стю не беше полузащитник и не можеше да се мери с Еди Уорфилд. Но през първата гимназиална година му се струваше, че има поне известен шанс да спечели мъничка спортна стипендия... а после можеше да разчита на бюрата за студентски труд, пък и училищният професионален наставник му бе говорил за някакви безлихвени заеми от Министерството на образованието.

Точно тогава майка му заболя и трябваше да напусне работа. Оказа се рак. Почина два месеца преди Стю да завърши гимназия и го остави с грижата за брат му Брайс. Стю отхвърли предложената спортна стипендия и се хвана на работа във фабриката за калкулатори. В крайна сметка именно Брайс успя да се измъкне от калта, макар че беше с три години по-малък от Стю. Сега живееше в Минесота и работеше като системен аналитик в Ай Би Ем. Рядко пращаше писма, а за последен път се бяха срещнали на гробищата, когато почина жената на Стю — точно от същия вид рак, който бе убил и майка им. Може би Брайс също таеше в душата си някаква тежка вина... и може би се срамуваше мъничко от факта, че брат му е нищо и никакъв кротък човечец от загиващо тексаско градче, който денем работи в дребна фабрика за калкулатори, а вечер сяда да пие бира „Самотна звезда“ в бензиностанцията на Хап или в бар „Индианска глава“.

Бракът беше най-хубавата част от живота му, ала бе траял само осемнайсет месеца. В утробата на младата му съпруга бе съзряла само една зловеща и смъртоносна рожба. Четири години от тогава. През тия четири години неведнъж бе мислил дали да не напусне Арнет и да потърси нещо по-добро, но го задържаше инерцията на живота в малкия град — едва доловимата приспивна песен на познатите улици и хора. Тукашните хора го обичаха, а Вик Палфри веднъж даже го бе удостоил с върховното звание „кореняк, ама от най-печените“.

Докато Вик и Хап предъвкваха темата за парите, из равнината плъзна мрак, макар че в небето още се мержелееха последните мътни лъчи. Напоследък движението по шосе 93 не беше твърде оживено и това обясняваше купищата неплатени сметки на Хап. Но тъкмо сега се задаваше кола, забеляза Стю.

Колата беше почти на половин километър и гаснещите слънчеви лъчи разливаха мътно сияние по олющения ѝ хром. Стю имаше остро зрение и различи марката — вехт шевролет, може би от седемдесет и пета. Движеше се без фарове, с двайсетина километра в час и лъкатушеше от лявата до дясната канавка. Все още никой друг не го бе забелязал.

— Добре де, да речем, че тази бензиностанция е ипотеккирана — продължаваше Вик, — например за петдесет долара месечно.

— Де да бяха толкова.

— Абе аз го казвам петдесет само заради примера. И да речем, че правителството отпечата няколко вагона пари. Тогава банкерите веднага ще се извъртят и ще ти поискат *сто и петдесет*. Пак си оставащ гол като пушка.

— Вярно — обади се Хенри Кармайкъл.

Хап го изгледа сърдито. Знаеше, че напоследък Ханк взима кока-кола от автомата без депозит за бутилките; нещо повече — Ханк знаеше, че той знае, следователно ако искаше да се включи в спора, трябваше да застане на негова страна.

— Не е задължително — изрече Хап с авторитета на своето деветокласно образование. И се захвана да обясни защо не е задължително.

Стю знаеше само едно — че са закъсали до немай къде, затова остави дърдоренето на Хап да се превърне в монотонен безсмислен звук и се загледа как шевролетът лъкатуши на пресекулки по шосето.

Както я караше, май нямаше да стигне далече. Ето, пресече осевата линия и гумите вдигнаха прах от лявата страна на пътя. След миг кривна обратно, задържа се за малко в дясното платно и едва не хлътна в канавката. Сетне шофьорът сякаш избра за пътеводна звезда голямата неонова реклама на бензиностанцията и колата се устреми напред като отдавна изстрелян снаряд. Сега вече Стю чуваше задъханото боботене на престарелия двигател, съпроводено от непрестанната глуха кашлица на издъхващия карбуратор и тракането на една-две разхлабени клапи. Шевролетът не улучи отклонението към помпите и се покатери върху бордюра. Луминесцентните лампи върху козирката се отразяваха в прашното предно стъкло и блясъкът им закриваше вътрешността на купето, но Стю забеляза как неясният силует на водача се люшна от тласъка. Колата упорито продължаваше напред със своите двайсетина километра, без никакво намерение да спре.

— Искан да ти кажа, че като пуснат повече пари в обръщение, за тебе...

— Хап, май ще е добре да изключиш помпите — тихо изрече Стю.

— Помпите ли? Какво?

Норм Бруът извърна глава и погледна през стъклото.

— Боже милостиви! — възкликна той.

Стю скочи от стола, пресегна се през Томи Уонамейкър и Ханк Кармайкъл и едновременно натисна осемте прекъсвача — по четири с двете ръце. Затова единствен не видя как шевролетът се врязва в помпите и ги изкърти. Повалеше ги една по една — бавно, безмилостно и някак величествено. На следващата вечер в „Индианската глава“ Томи Уонамейкър щеше да се кълне, че стоповете изобщо не светнали. Шевролетът просто се движеше като на парад с двайсетина километра в час. Предната броня заскърца по бетонното островче, а когато колелата го достигнаха, всички освен Стю видяха как главата на шофьора се блъсна в стъклото и го пропука.

Шевролетът подрипна като ударено дърто псе и изкърти помпата за А-96. Тя отхвъркна и се затъркаля, потекоха тънки струйки бензин. Маркучът се откъсна и остана на земята, осветен от неоновите лампи.

Всички зърнаха как ауспухът стърже по бетона, хвърляйки сноп искри и Хап, който бе виждал взрив на бензиностанция в Мексико, неволно закри очи в очакване на ослепителния огнен облак. Но вместо

това задницата на шевролета се въртна и слезе на асфалта откъм бензиностанцията. Предната част се вряза в помпата за безоловен бензин и я катурна с глух трясък.

Бавно, почти като съзнателна маневра, шевролетът довърши въртенето на 360 градуса, при което отново удари островчето, само че откъм широката страна. Задницата се покатери горе и повали помпата за обикновен бензин. След този последен подвиг колата спря на място, провлачила зад себе си изкъртената ръждива тръба на ауспуха. Беше унищожила и трите помпи на островчето откъм шосето. Моторът продължи да се задъхва още няколко секунди, после заглъхна. Настана оглушителна, тревожна тишина.

— Леле Боже — едва изломоти Томи Уонамейкър. — Ще гръмне ли, Хап?

— Ако щеше, досега да е гръмнала — отвърна Хап и се изправи. Закачи с рамо телената лавица и наоколо се разхвърчаха карти на Тексас, Ню Мексико и Аризона. Обзе го колебливо ликуване. Помпите бяха застраховани и той редовно си плащаше вноските. А пък Мери все за тая пуста застраховка му натякуваше.

— Тоя май яко се е натряскал — подхвърли Норм.

— Видях му стоповете — обади се Томи с изтънял от вълнение глас. — Изобщо не светнаха. Леле Боже! Ако караше с осемдесет, вече нямаше да ни има.

Изхвъркнаха навън с Хап начело и Стю в края на колоната. Хап, Томи и Норм стигнаха до колата едновременно. Усетиха мирис на бензин и чуха как изстиващият двигател цъка бавно като часовник. Хап отвори лявата предна врата и шофьорът се свлече иззад волана като чувал с парцали.

— Мама му стара! — почти изпищя Норм Бруът. Отскочи назад, притисна с длани солидното си шкембе и започна да повръща. Не беше заради падналия шофьор (Хап го бе подхванал миг преди да се сгромоляса на земята), а от миризмата, която лъхаше навън — нездрава воня на кръв, изпражнения, повръщано и разложена човешка плът. Ужасяваща миризма на болест и смърт.

След миг Хап се отдръпна, влачейки шофьора под мишниците. Томи бързо хвана безжизнените крака и помогна на Хап да го отнесат в бензиностанцията. Под сиянието на луминесцентните лампи

стреснатите им лица изглеждаха преbledнели като сирене. Хап отдавна бе забравил за застраховката.

Останалите надникнаха в колата и Ханк веднага се извъртя, надигнал пред устата си длан с щръкнало настрани кутре, като че държеше чаша за тост. После хукна към северния ъгъл на бензиностанцията и едва не си избълва червата.

Вик и Стю надничаха в колата още малко, после се спогледаха и пак приведоха глави. На дясната предна седалка имаше млада жена с високо вдигната пола. В скута ѝ се гушеше момченце или момиченце на около три години. Бяха мъртви. Невероятно подпухналите им шии имаха моравочервен цвят, сякаш от жестоко натъртване. Плътта около очите също беше подута. По-късно Вик щеше да каже, че му заприличали на ония бейзболни играчи, дето си мажат клепачите със сажди, за да не ги заслепява слънцето. Сред тия тъмни петна очите бяха изцъклени и разширени. Жената все още стискаше ръчичката на детето. Под ноздрите им бе засъхнала кора от гъста слуз. Мухите бръмчаха наоколо, кацаха върху лицата им, лазеха из отворените уста и отново излитаха навън. Стю бе ходил на война, ала никога не бе виждал толкова ужасяваща и жалка гледка. Очите му непрестанно се връщаха към двете стиснати ръце.

Двамата с Вик отстъпиха едновременно и се спогледаха с каменни лица. После тръгнаха към бензиностанцията. През стъклото се виждаше как Хап трескаво крещи нещо в слушалката на телефонния автомат. Норм крачеше подир тях, хвърляйки погледи през рамо към смачканата кола. Лявата предна врата зееше някак печално. На огледалото висяха чифт бебешки терлички.

Ханк стоеше край вратата и бършеше устата си със зацапана носна кърпа.

— Боже мой, Стю — жално изпъшка той и Стю кимна. Хап остави слушалката. Шофьорът лежеше на пода.

Линейката ще пристигне след десет минути. — Хап посочи с палец към шевролета. — Как мислите, дали са...

— Мъртви са и още как — кимна Вик. Сбръчканото му лице бе прежълтяло и когато опита да си навие цигара, само успя да разсипе вонящия тютюн. — По-мъртви хора не съм виждал през живота си.

Той се озърна към Стю, който кимна и пхна ръце в джобовете си. Тресеше го.

Човекът на пода изстена гърлено и всички сведоха очи към След миг стана ясно, че говори, или по-точно отчаяно се мъчи да проговори. Хап коленичи до него. В края на краищата той командваше в тая бензиностанция.

Онова, което бе погубило жената и детето, явно се канеше да погуби и мъжа. Носът му течеше като чешма, а дишането му съскаше и бълбукаше някъде дълбоко в гърдите като на леководолаз. Под очите му се издуваха торбички — все още морави, а не черни. Шията му също бе подпухнала и изтласканата нагоре плът провисваше като двойна брадичка. Изгаряше го треска; от тялото му лъхаше жар като от добре разпалена скара.

— Кучето — избъбри човекът. — Измъкнахте ли го? Хап лекичко го разтръска.

— Мистър, повиках линейката. Ще ви излекуват.

— Часовникът беше червен — изпъшка човекът на пода и се разкашля оглушително. Взривовете дълбоко в гърдите му изхвърляха навън разтеглени, жилави хрочки. Хап отскочи назад с изкривено от погнуса лице.

— Дайте да го завъртим на една страна — обади се Вик. — Ще се задави.

Но преди да посегнат, кашлицата затихна и пак отстъпи място на глухото, прекъслено дишане. Човекът бавно примига, отвори очи и огледа лицата над себе си.

— Какво е... това място?

— Арнет — обясни Хап. — Бензиностанцията на Бил Хапскомб. Потрошихте ми няколко помпи. Няма нищо — бързо добави той. — Бяха застраховани.

Лежачият опита да се надигне, но нямаше сили. Успя само да стисне ръката на Хап.

— Жена ми... детето...

— Добре са — отвърна Хап с идиотска фалшива усмивка.

— Аз май съм ужасно болен — промърмори непознатият. При всяко вдишване и издишване в гърлото му нещо клокочеше глухо. — И те се разболяха. Още като потеглихме преди два дни. Солт Лейк Сити... — Клепачите му потрепнаха и бавно се затвориха. — Болен... Май все пак не бях достатъчно бърз...

От далечината долетя вой на сирена — задаваше се линейката на градския Доброволен санитарен отряд.

— Леле, братко — въздъхна Томи Уонамейкър. — Леле, братко.

Болният пак отвори очи и сега в тях блестеше напрегната, мъчителна тревога. Той отново опита да се надигне. По лицето му се стичаха струйки пот. Пръстите му се впиха в ръката на Хап.

— Добре ли са Сали и бебето? — запита мъжът. Над устните му излитаха слюнки и Хап усети как от тялото му лъхна нова жарка вълна. Тоя човек беше болен, почти обезумял и отгоре на всичко вонеше. Хап си помисли, че вонят като вехта кучешка постелка.

— Добре са — увери го той малко по-настойтелно, отколкото трябваше. — Вие само... лежете и не се вълнувайте, нали така?

Човекът се отпусна. Дишането му ставаше все по-дрезгаво. Ханк му помогна да се извърти на една страна и това като че го пооблекчи.

— До снощи бях добре — каза той. — Кашлях, но иначе нищо ми нямаше. През нощта ме прихвана. Не съм бил достатъчно бърз. Добре ли е Лавон?

Последните му думи заглъхнаха и станаха неразбираеми. Сирената виеше все по-близо. Стю пристъпи към прозореца и се загледа навън. Другите останаха в кръг около проснатия човек.

— Вик, имаш ли представа какво му е? — запита Хап. Вик поклати глава.

— Де да знам.

— Може да са яли нещо развалено — обади се Норм Бруът. — Колата е с калифорнийски номер. Сигурно са спирали по разни крайпътни закусвални, а пък там знаете какво е. Нищо чудно някъде да са им пробутали развалени сандвичи. Случва се.

Линейката зави по отклонението, заобиколи смачкания шевролет и спря пред вратата на бензиностанцията. Червената лампа хвърляше трескави отблясъци. Вече бе съвсем тъмно.

— Дай ръка, веднага ще те измъкна! — провикна се лежащият мъж и затихна.

— Отравяне — промърмори Вик. — Да, може би. Дано да е тъй, защото...

— Защото какво? — запита Ханк.

— Защото ако не е, може да се окаже нещо заразно. — Вик тревожно огледа приятелите си. — Виждал съм болни от холера

Ногейлс през петдесет и осма — беше нещо подобно.

Влязоха трима мъже с носилка.

— Здравсти, Хап — рече единият. — Голям късмет имаш, че не ти е гръмнал дебелият задник чак до небето. Този ли е болният?

Отдръпнаха се да направят път на Били Върникър, Монти Съливан и Карлос Ортега — все техни познати. Хап придърпа Монти настрана.

— В колата има още двама. Жена и малко момиченце. Мъртви са.

— Божичко! Сигурен ли си?

— Аха. Той още не знае. В Брейнтри ли ще го откарате?

— Май ще се наложи. — Монти го изгледа объркано. — Какво да ги правя тия в колата? Не знам как се действа в подобни случаи, Хап.

— Ще кажа на Стю да повика пътната полиция. Имаш ли нещо против да дойда с вас?

— Не, разбира се.

Санитарите вдигнаха болния на носилката и докато го изнасяха навън, Хап пристъпи към Стю.

— Отивам с тях до Брейнтри. Ще се обадиш ли на пътния патрул?

— Дадено.

— Позвъни и на Мери. Кажи й какво стана.

— О'кей.

Хап изтича навън и се качи в линейката. Били Върникър затвори вратата зад него и подвижна на другите двама. Занемели от ужас, те се взираха в катастрофирания шевролет.

След малко сирената отново нададе вой, червената лампа хвърли кървави отблясъци по асфалта пред бензиностанцията и линейката потегли. Стю пусна монета в телефонния автомат.

* * *

Човекът от шевролета издъхна на трийсет километра от болницата. С глухо бълбукане си пое дъх за последен път, после издиша, опита се отново да си поеме дъх и тихичко умря.

Хап измъкна портфейла от задния му джоб. Вътре имаше седемнайсет долара и шофьорска книжка, издадена в Калифорния на името на Чарлс Д. Кемпиън. Имаше още военна книжка и пластмасово калъфче със снимки на жена му и детето. Хап върна снимките обратно, без да ги разглежда.

Прибра портфейла в джоба на мъртвия и каза на Карлос да изключи сирената. Часът беше девет и десет.

2.

От градския плаж на Оугънкуит, щата Мейн, започваше дълъг каменен вълнолом, който се връзваше далече навътре във вълните на Атлантическия океан. Днес той напомняше укоризнено размахан показалец и когато спря колата си на паркинга, Франи Голдсмит забеляза, че Джес е седнал на самия му край — дребна фигурка под лъчите на следобедното слънце. Чайките кръжаха с крясъци над него като в типичен пейзаж от Нова Англия и Франи се запита дали някоя от тях би дръзнала да изпорти всичко, като цвъкне грамадно бяло петно върху безукорно чистата риза от синя коприна. Едва ли би посмяла, в края на краищата той беше всепризнат поет.

Знаеше, че е Джес, защото спортният му велосипед беше привързан с верига за железния парапет около паркинга, точно зад кабинката на надзирателя. Оплешивяващият, шишлав Гюс излезе да я посрещне. Таксата за туристи беше един долар, но той знаеше, че е тукашна, без дори да погледне лепенката МЕСТЕН ЖИТЕЛ върху предното стъкло на волвото. Фран често отскачаше насам.

„Така си е — помисли тя. — Даже забременях точно тук, само три-четири метра над линията на прилива. Скъпо чадо, знай, че си било заченато върху живописното крайбрежие на Мейн, четири метра над приливната линия и двайсет метра източно от вълнолома. На картата е отбелязано с кръстче.“

Гюс приветствено вдигна ръка, разперил пръсти в знака на мира.

— Вашето момче е там, на вълнолома, мис Голдсмит.

— Благодаря, Гюс. Как е бизнесът?

Той се усмихна и махна към паркинга. Имаше само двайсетина коли и върху стъклата на повечето се мъдреше синьо-бялата лепенка МЕСТЕН ЖИТЕЛ.

— Рано е, та няма много работа — поясни Гюс. Беше 17 юни. — Изчакай още две седмици и ще докараме нещичко за градската хазна.

— Сигурно. Само да не духнеш нанякъде с парите.

Гюс се разсмя и се прибра в кабинката.

Франи се подпря с длан върху топлия покрив на колата, свали мокасините и си обу джапанки. Беше висока, с дълга кестенява коса, която се спускаше по гърба до средата на леката бежова блуза. Имаше хубава фигура. Дългите ѝ бедра често привличаха одобрителни погледи. „*Парче за милиони*“, май това беше подходящият израз според момчешкия жаргон! Глей-глей-глей кой идва бе. Мис Колеж'90.

Мисълта я разсмя, но в смеха се таеше и мъничко вина. „Носиш дете“ — каза си тя, сякаш това беше новина номер едно за целия свят. Глава шеста: Хестър Прайн съобщава вестта за предстоящото радостно събитие на отец Димсдейл. Само че таткото не е отец Димсдейл, а Джес Райдър, на двацет и една — с една година по-млад от нашата добродетелна героиня, малката Фран. Публикуващ поет и незавършил студент. Личи си по идеално изгладената му копринена риза.

Когато нагази в пясъка, тя спря за момент, усещайки приятната му топлина през гумените подметки. Дребната фигурка в края на вълнолома хвърляше камъчета по вълните. Мина ѝ забавна и в същото време някак противна мисъл: „Той знае как изглежда отдалече. Лорд Байрон — самотен, но несломим. Седи в гордо уединение и наблюдава как вълните бягат надалече към родната Англия. О, аз изгнаник, може нивга...“

Ама че тъпотия!

Разтревожи я не толкова самата мисъл, колкото настроението, което се криеше зад нея. Отсреща седеше младежът, когото навярно обичаше, а тя му се подиграваше зад гърба. Пристъпвайки с изящна предпазливост над пукнатините между камъните, тя се запъти напред по вълнолома. Някога го бяха използвали за пристан, но сега всички платноходки бяха привързани на юг от града — там имаше три морски клуба и седем мотела, които през целия сезон се пукаха по шевовите от посетители.

Вървеше бавно и отчаяно се мъчеше да прогони мисълта, че може да се е влюбила точно през тия единайсет дни, откакто знаеше, че е „малко бременна“ според израза на Ейми Лодър. Добре де, той ѝ бе забъркал в тази каша, нали така? Но не само той, това също бе сигурно. А уж гълташе хапчета. Беше толкова лесно. Отиде в поликлиниката, каза на лекаря, че има болезнена менструация и неприятни кожни обриви и той веднага написа рецептата. Даже ѝ даде една безплатна опаковка.

Тя спря отново. Вече беше навлязла навътре и от двете ѝ страни вълните бягаха назад, към плажа. Мина ѝ мисълта, че докторите от поликлиниката навярно се сблъскват с тази история за болезнен мензис и неприятни пъпки също тъй често, както аптекарите се срещат с другата басня — че пакетът презервативи е за по-големия брат. А в днешно време може би и по-често. Със същия успех би могла да заяви: „Трябват ми хапчета. Ще се чукам.“ Нали беше пълнолетна. Защо да се превзема? Тя погледна гърба на Джес и въздъхна. Защото превземките постепенно се превръщат в част от живота. Поклати глава и продължи напред.

Така или иначе, хапчетата не помогнаха. В добрата стара фабрика за Оврил някой контролор бе дрямал, вместо да си гледа работата. Или пък Фран несъзнателно бе забравила да вземе някое хапче.

Тихичко се прокрадна зад Джес и положи длани върху раменете му.

Както държеше шепа камъчета и ги хвърляше в океана, той изведнъж извика и скочи на крака. Разсипа камъчетата, блъсна Франи и едва не я събори от кея. Без малко и сам щеше да се преметне във вълните.

Сетне гневно се обърна. Беше добре сложен, с права черна коса, очила с позлатени рамки и правилни, но твърде обикновени черти, които за негово дълбоко разочарование изобщо не отразяваха богатия му душевен мир. Като го зърна толкова ядосан, Франи неволно се разкиска и отстъпи назад, прикривайки устата си с длан.

— Щеше да ме *побъркаш* от страх! — изрева той.

— О, Джес — кикотеше се младата жена. — О, Джес, извинявай, ама беше толкова смешно, честна дума.

— Едва не паднахме във водата — тросна се той и пристъпи към нея. Франи направи крачка назад, препъна се в някакъв камък и тупна по дупе. Челюстите ѝ щракнаха от двете страни на езика — непоносима болка! — и смехът секна като прерязан с нож. Само по себе си внезапното млъкване — аз съм радио, иклучи ме — беше още по-смешно и тя пак се разкиска, макар езикът ѝ кървеше и от очите ѝ бликаха сълзи.

Джес тревожно приклепна до нея.

— Добре ли си, Франи?

„Наистина го обичам“ — помисли тя с облекчение. Чудесно.

— Удари ли се, Фран?

— Не, само гордостта ми пострада — каза младата жена, докато се изправяше с негова помощ. — И си прехапах езика, Виж.

Изплезе се, очаквайки да бъде възнаградена с усмивка но Джес се навъси.

— Божичко, Фран, наистина кърви.

Измъкна от задния си джоб кърпичка и я огледа. После пак я прибра.

Изведнъж Франи си представи как натъпква кърпичката в устата си и двамата млади влюбени тръгват ръка за ръка към паркинга под топлите слънчеви лъчи. Когато усмихнатият надзирател излиза от кабинката, тя му кимва и казва „Хлагодаря, Гюх.“

Отново се разкиска, макар че езикът я болеше и в устата си усещаше противния вкус на кръв. Сетне свенливо каза:

— Обърни се. Няма да съм за гледане.

Леко усмихнат, той театрално закри очите си с длани. Като се подпря на лакът, Франи приведе глава отвъд ръба на кея и плю — слюнката беше яркочервена. Фу! Още веднъж. И още веднъж. Най-сетне устата ѝ като че се поизчисти и тя извърна глава тъкмо навреме, за да види, че Джес наднича през пръсти. Втренчи се в него и промълви:

— Извинявай. Аз съм ужасна глупачка.

— Не — възрази той, но очевидно мислеше точно обратното.

— Яде ли ти се сладолед? — запита Франи. — Ти возиш, аз черпя.

— Дадено

Джес се изправи и ѝ помогна да стане. Тя плю още веднъж във водата — пак беше яркочервено. Поуплаши се и попита:

— Да не би да съм отхапала нещо?

— Не знам — ухили се Джес. — Случайно да ти е заседнала бучка на гърлото?

Тя възмутено закри устата си с длан.

— Не е смешно.

— Права си. Извинявай. Само си го прехапала, Франи.

— Има ли артерии в езика?

Хванати ръка за ръка, двамата тръгнаха обратно по кея. От време на време Франи спираше, за да плюе във водата. Все яркочервено. Нямаше намерение да преглъща, не, в никакъв случай.

— Никакви артерии.

— Добре — Тя стисна ръката му и се помъчи да го успокои с усмивка. — Бременна съм.

— Тъй ли? Чудесно. Знаеш ли кого срещнах в Порт...

Той спря внезапно и се вгледа в нея. Лицето му беше изопнато и безкрайно недоверчиво. Сърцето ѝ се сви, като го видя тъй настръхнал.

— Какво каза?

— Бременна съм. — Усмихна се лъчезарно и плю настрани. Яркочервено.

— Голям майтап, Франи — колебливо изрече той.

— Не е майтап.

Джес продължаваше да я гледа. След малко продължиха пътя си. Когато наближиха паркинга, Гюс излезе от кабинката и махна с ръка. Франи отвърна на поздрава. Джес също.

* * *

По магистралата отскочиха до „Млечната кралица“. Джес си взе кока. кола и замислено се подпря на волана на волвото, от време на време отпивайки по малка глътка. Фран си бе поръчала бананова мелба и сега седеше облегната на вратата, разбърквайки с лъжичката ядки, ананасов сироп и нискомаслен сладолед. Делеше ги половин метър празна седалка.

— Знаеш ли — каза тя, — тукашният сладолед всъщност е млечна пяна Само въздух и толкоз. Повечето хора дори не подозират.

Джес я погледна мълчаливо.

— Вярно — настоя тя. — Тия машини за сладолед всъщност само разбиват млякото на пяна. Затова го продават толкова евтино. Веднъж обсъждахме въпроса в час по теория на бизнеса. Има хиляди начини да ти хвърлят прах в очите.

Джес продължаваше да я гледа мълчаливо.

— Ако искаш истински сладолед, трябва да идеш в някоя стара сладкарница като „Елените“, защото там...

Тя се разрида.

Джес веднага се плъзна по празната седалка и я прегърна през раменете.

— Франи, недей. Моля те.

— Окапах се със сладолед — изхлипа тя.

Джес отново извади кърпата си и избърса петното. Риданията бавно затихваха.

— Бананова мелба с кървав сос — рече тя и го изгледа със зачервени очи. — Май не ми се яде вече. Извинявай, Джес Ще го изхвърлиш ли?

— Разбира се — глухо отвърна той. Взе сладоледа и излезе да го хвърли в кофата. Франи забеляза, че крачи странно сякаш някой го беритнал долу по онова, момчешкото място.

В известен смисъл май ставаше дума тъкмо за това. Но погледнато от друг ъгъл... е, точно така вървеше и тя, след като загуби девствеността си на плажа. Болеше я като след тежък пристъп на разстройство. Само че от разстройството боли малко по-отзад.

Джес се върна и седна в колата, сетне рязко запита:

— Истина ли е, Фран.

— Истина е.

— Как е могло да стане? Нали ми каза, че взимаш хапчета.

— Ами... има три възможности. Първо — в добрата стара фабрика за Оврил някой контролор е задрямал тъкмо когато моята опаковка е минавала на конвейера. Второ — в столовата на студентското общежитие ви пробутват нещо за засилване на спермата. Или трето — без да искам, съм пропуснала някое хапче.

И го озари с храбра, оптимистична усмивка, която накара Джес да се отдръпне като ударен.

— Защо се ядосваш, Франи? Само питам.

— Добре, ако искаш да отговоря на въпроса ти по друг начин, в една топла априлска нощ, трябва да е било на дванайсети, тринайсети или четиринайсети, ти вкара пениса си в моята вагина и стигна до оргазъм, след който милиони сперматозоиди...

— Престани — кресна той. — Трябва ли да си толкова...

— Толкова какво?

Макар че външно изглеждаше непоклатима, в гърдите ѝ се надигаше отчаяние. Беше си представяла безброй варианти на

разговора, но нито един не приличаше на този.

— Толкова сърдита — унило промърмори Джес. — Нямам намерение да те зарежа.

— Да — каза тя малко по-спокойно.

В този миг би могла да дръпне ръката му от волана, да я стисне и да сложи край на разпратата. Но нямаше сили да го стори. В момента не му се полагаше утешение, независимо дали изказваше гласно желанието си за това, или оставяше да се подразбира. Изведнъж Франи осъзна, че каквото и да се случи, времето на веселбите е свършило. Отново ѝ се доплака, но мрачно удържа сълзите. Франи Голдсмит, дъщеря Питър Голдсмит, нямаше да плаче като глупачка наред паркинга на „Млечната кралица“ в Оугънкуит.

— Какво смяташ да правим? — запита Джес, вадейки пакет цигари.

— А *ти* какво смяташ да правиш?

Той драсна клечка кибрит и докато цигареният дим се разсейваше, Франи зърна как върху лицето му се борят израженията на малко момче и зрял мъж.

— Дявол да го вземе — въздъхна Джес.

— Ето избора, както го виждам — каза тя. — Можем да се оженим и да задържим детето. Можем да се оженим и да махнем детето. Да не се оженим и да задържа детето. Или...

— *Франи!*

— Или да не се оженим и да махна детето. Да направя аборт. Изчерпах ли всичко? Нещо да съм пропуснала?

— Франи, не може ли просто да поговорим...

— Че нали *точно това* правим! — срязва го тя. — Имаше възможност да говориш и каза: „Дявол да го вземе“. Цитирам буквално. Изложих ти всички възможности. Е, вярно, имах малко повече време за обмисляне на дневния ред.

— Искаш ли цигара?

— Не. Вредно е за бебето.

— По дяволите, Франи!

— Защо крещиш? — тихо запита тя.

— Защото май си решила да ме вбесиш на всяка цена — разпалено възкликна Джес. После се овладя. — Извинявай. Просто не мога да възприема, че всичко е по моя вина.

— Не можеш ли? — Тя повдигна вежди. — Значи непорочно зачатие, а?

— Непременно ли трябва да се правиш на смахната? Сама ми каза, че взимаш хапчета. Повярвах ти. Какво съм сбъркал?

— Нищо. Не си сбъркал. Но това не променя положението.

— Май имаш право — мрачно промърмори той и загаси недопушената цигара. — Е, какво ще правим сега?

— Все това питаш, Джес. Току-що ти изложих възможностите, както ги виждам. Пропуснах самоубийството, но засега го изключвам. Тъй че избери каквото ти харесва и ще поговорим.

— Да се оженим — предложи той с внезапно укрепнал глас.

Приличаше на човек, който току-що е съобразил, че гордиевият възел не се развързва, а трябва да бъде разсечен с меч. Вдигнете всички платна, а който се бои от бурята, си стои в трюма.

— Не. Не искам да се омъжа за теб.

Досега лицето му сякаш бе придържано от хиляди невидими винтчета и изведнъж всяко от тях се бе разхлабило оборот и половина. Чертите му се изкривиха. Сцената беше тъй непоносимо смешна, че Франи трябваше да разтърка наранения си език в небцето, за да не се разкиска отново. Не искаше да се смее на Джес.

— Защо не? Фран...

— Тепърва ще трябва да реша защо. Не искам да ме въвличаш в спор за мотивите, защото в момента сама не ги разбирам.

— Не ме обичаш — жално въздъхна той.

— В повечето случаи любовта и бракът взаимно се изключват ват. Измисли нещо друго.

Той помълча. Извади нова цигара, но не я запали. Накрая каза:

— Не мога да измисля друго, Франи, защото ти не искаш да обсъждаме положението. Искаш да печелиш точки за моя сметка.

Това я жегна. Тя кимна.

— Може и да си прав. През последните седмици загубих доста точки. Обаче ти, Джес, си книжна душа. Ако някой грабител ти опре нож в гърлото, ще настояваш да организирате семинар по въпроса.

— О, за Бога!

— Избирай.

— Не. Ти вече си подредила всички „за“ и „против“. Може би и аз се нуждая от мъничко време за размисъл.

— Добре. Би ли потеглил обратно към паркинга? Ще те оставя там и отивам да пазарувам.

Той я изглежда смаяно.

— Франи, въртял съм педалите чак от Портланд. Наех стая в един мотел край градчето. Мислех, че ще прекараме заедно почивните дни.

— В твоята стая значи. Не, Джес. Положението се промени. Качвай си се на колелото, заминавай за Портланд и като поразмислиш, завърти един телефон. Не е спешно.

— Престани да ми бъркаш в здравето, Франи.

— Не, скъпи, ти си по бъркането, само че на друго място отвърна тя, пламнала от внезапен гняв и точно в този момент Джес я зашлеви лекичко по бузата. Сетне се втренчи в нея, слисан от собствената си постъпка.

— Извинявай, Фран.

— Няма нищо — безизразно рече тя. — Карай.

* * *

По обратния път към паркинга не размениха нито дума. Тя седеше с кръстосани в скута ръце и гледаше как между вилите западно от вълнолома се мяркат късчета океан. Помисли си, че тия вили приличат на бедняшки бараки. Кой ли собственици ги бяха изоставили с плътно залостени прозорци срещу горещините на лятото, което по календар започваше след по-малко от седмица? Професори от Масачузетския технологичен институт. Бостънски лекари. Адвокати от Ню Йорк. Тия вили нямаха нищо общо с курортните имения на големите клечки, дето си изчисляват годишния доход в седем и осем цифри. Но когато собствениците им пристигнат, най-ниският коефициент на интелигентност по крайбрежието ще бъде на Гюс от паркинга. Хлапетата ще карат спортни велосипеди с десет скорости като този на Джес. Ще придружават родителите си със скупаещи физиономии в местния игрален дом или на вечеря с омари в някой ресторант. В топлите летни вечери пришълците ще се разхождат лениво по главната улица и ще се преструват на кореняци. Гледайки великолепната синева, проблясваща между сбутаните една до друга

къщурки, Франи усети как сълзите отново я заслепяват. Разплакано бяло облаче...

Спряха на паркинга и Гюс им махна с ръка. Отвърнаха на поздрава.

— Извинявай, че те ударих, Франи — виновно изрече Джес. — Не исках.

— Знам. В Портланд ли се връщаш?

— Тази нощ оставам тук, утре сутрин ще ти позвъня. Но решението е твое, Фран. Ако сметнеш, че трябва да направиш аборт, нали разбираш, все ще намеря пари.

— Да ме засегнеш ли искаш?

— Не. В никакъв случай. — Той се преплъзна по седалката и лекичко я целуна по бузата. — Обичам те, Фран.

„Не ти вярвам — помисли тя. — Изведнъж престанах да вярвам... но ще се държа възпитано. Поне това мога да сторя.“ А на глас тихо изрече:

— Добре.

— Аз съм в мотел „Фар“. Обади се, ако искаш.

— О'кей.

Докато сядаше зад волана, младата жена изведнъж почувства безкрайно уморена. Прехапаното болеше непоносимо.

Джес пресече паркинга към железния парапет и се върна с велосипеда.

— Ще ми се да позвъниш, Фран. Тя се усмихна насила.

— Ще видим. Довиждане, Джес.

Тя превключи на скорост, направи завой и подкара волвото през паркинга към крайбрежния път. Видя как Джес продължава да стои с колелото на фона на океана и за втори път през деня го обвини мислено, че има пределно ясна представа как изглежда отстрани. Подкара напред и се запита дали някога океанът ще ѝ изглежда отново такъв, какъвто го виждаше, преди да се случи всичко това. Езикът я болеше ужасно. Тя отвори страничното прозорче и плю навън. Този път всичко беше бяло, както се полага. В гърдите ѝ като горчиви сълзи нахлу мощният солен мирис на океана.

3.

В десет и четвърт сутринта Норм Бруът се събуди от караницата на децата под прозореца и шумното кънтри, което долиташе от транзистора в кухнята.

Както си беше по потник и провиснали долни гащи, той дошляпа до прозореца, отвори го и кресна:

— Млък бе, хлапетии!

За миг настана тишина. Люк и Боби откъснаха очи от очуканото ръждиво камионче, за което се караха. Както винаги при вида на децата си Норм се почувства раздвоен. Сърцето му замираше от болка, че ги вижда облечени с дрешки, дарени от Армията на спасението или от милозливи съседни, досущ като негърчетата в източните покрайнини на Арнет; същевременно го обземаше ужасен, неудържим гняв, искаше му се да изскокне навън и да ги премаже от бой.

— Да, татко — покорно отвърна деветгодишният Люк.

— Да, татко — повтори като ехо Боби. Той беше на седем и караше осмата.

Норм постоя още малко, хвърли им свиреп поглед и затръшна прозореца. Обърна се и тъпо загледа купчинката дрехи, които бе носил вчера. Лежаха точно където ги бе захвърлил — край старото двойно легло с провиснала пружина.

„Кучка скапана — помисли той. — Даже дрехите не ми е прибрала.“ После изрева:

— Лайла!

Никакъв отговор. Зачуди с дали пак да отвори прозореца и да пита Люк къде се е запиляла. Раздаването на благотворителни помощи щеше да е чак идната седмица, а ако отново беше отишла до бюрото за безработни в Брейнтри, значи имаше още по-малко мозък, отколкото можеше да се допусне.

Не си направи труда да пита децата. Беше изнемощял и го мъчеше мъгляво, пулсиращо главоболие. Като махмурлук, въпреки че снощи при Хап бе пил само три бири. Оная катастрофа беше страхотна работа. Жената и детето мъртви в колата, а пък мъжът, Кемпиън, умрял

по пътя за болницата. Докато се върне Хап, вече бяха минали и полицейският патрул, и камионетката на пътна помощ, и колата от балното бюро. Вик Палфри бе дал показания от името на петимата. Погребалният агент, който работеше по съвместителство и като областен следовател по смъртните случаи отказа да коментира какво може да е причинило смъртта.

— Обаче не е холера. И да не приказвате такива глупости че ще подплашите хората. Като направят аутопсията, ще разберете от вестника.

„Ама че скапан фуклю“ — помисли Норм, докато бавно навличаше вчерашните дрехи. Главоболието ставаше истинска напасть. Тия хлапета да мълчат, че инак ще им потроши кокалите от бой. Дявол да го вземе, защо не ги държах в училище по цяла година?

Накани се да загащи ризата, после реши, че президентът едва ли ще намине точно днес, и се отправи към кухнята по чорапи. Ослепителното слънце, нахлуло през източния прозорец, го накара да присвие очи.

От пукнатия транзистор над мивката някой пееше с всичка сила:

*„Но ти-и-итам те още веднъж.
Скъпа, де го твоя мъж?
Той е честен мъж.
Кажи ми, скъпа, де го твоя мъж?“*

На зло беше тръгнала тая страна, щом вече и по местната радиостанция пускаха негърски рок. Норм побърза да изключи транзистора, преди да му се пръсне главата. Отстрани имаше оставена бележка и той присви очи, за да я разчете.

„Скъпи Норм,
Сали Ходжис казва че й трябвал някой да наглежда децата тая сутрин и казва че ще ми даде долар. Ще се пребера за обяд. Ако си гладен има надиница. Обичам те душко.
Лайла“

Норм остави бележката и постоя до мивката, като се мъчеше да вникне в смисъла. Адски трудно беше да мисли с това главоболие. Децата... долар... жената на Ралф Ходжис.

Трите неща бавно се обединиха в съзнанието му. Заради някакъв си въшлив долар Лайла беше отишла да гледа трите хлапета на Сали Ходжис, а него бе зарязала с Люк и Боби. Господи, на това му се вика тежки времена, щом човек трябва да си стои у дома и да бърше сополи, та жена му да припечели някакъв скапан долар, дето не стига и за едно зареждане на колата. Тежки времена, мама му стара.

Обзе го гняв и главоболието се засили. Той затътри нозе и отвори хладилника, купен в добрите стари времена, когато човек можеше да работи и извънредно. Повечето лавици бяха празни, имаше само останки от храни. Лайла ги прибираще в пластмасови кутии. Норм мразеше тия кутии. Престоял боб, престояла царевица, малко лютеница... нищо свястно за един приличен мъж. Нищо, освен малки пластмасови кутии и три сбръчкани наденички, увити в найлон. Той се наведе, огледа ги и тъпата тръпнеща болка в главата му разпали познатия безсилен гняв. Като ги гледаше тия наденички, имаше чувството, че някой е отрязал пишките на три пигмейчета, дето живеят някъде на майната си — в Африка ли беше, в Южна Америка ли. Изобщо не му се ядеше. Откровено казано, чувстваше се адски болен.

Той изкуцука до газовата печка, тръкна клечка кибрит в драскалото, залепено на стената, запали предната горелка и сложи кафе. После седна и го зачака да кипне. По някое време му се наложи да измъкне смачканата кърпа от задния си джоб и да се изсекне. Сополът беше огромен. „Ха така, настинал съм“ — помисли той. Хубаво допълнение към всичко останало. Но изобщо не се сети за изобилните сополи, дето течаха снощи от носа на онзи тип, Кемпиън.

Хап беше в канала и сменяше ауспуха на колата на Тони Лиоминстър, а Вик Палфри мързелуваше на сгъваемия стол с кутия безалкохолно в ръката и го зяпаше, когато звънецът издрънча откъм предната страна на бензиностанцията.

Вик присви очи и каза:

— Пътният патрул. Май че е братовчед ти. Джо Боб.

— Добре, идвам.

Хап се измъкна изпод колата, бършейки ръце с топка парцали. Докато крачеше към бензиностанцията, кихна гръмко. Мразеше летните настинки. Те бяха най-неприятни.

Почти двуметровият Джо Боб Брентууд вече зареждаше полицейската си кола. Зад него трите съборени помпи лежаха една до друга като мъртви войници.

— Здравсти, Джо Боб! — подвикна Хап.

— Хап, дърт негоднико! — възкликна полицаят, после включи автомата на помпата и настъпи маркуча. — Голям късмет имаш, че бараката ти още е цяла.

— Да бе, мама му стара, Стю Редман видя как онзи се задава и изключи помпите. Да знаеш какви искри хвърчаха.

— Адски късмет си извадил. Слушай, Хап, не съм дошъл само за бензин.

— Тъй ли?

Джо Боб се озърна към Вик, който стоеше вътре, до вратата на бензиностанцията.

— Туй старче беше ли снощи?

— Кой? Вик ли? Ами да, той кисне тук почти всяка вечер.

— Може ли да си държи езика зад зъбите?

— Гарантирам. Той е свестен старец. Автоматът на помпата изщрака. Хап изцеди за още двацет цента, после сложи маркуча на място и изключи. Обърна се към братовчед си и попита:

— Е? Какво има?

— По-добре да влезем. Мисля, че старчето трябва да чуе. Ако можеш, обади се и на другите, дето са били тук.

Пресякоха асфалта и влязоха в бензиностанцията.

— Добро утро, офицер — поздрави Вик. Джо Боб кимна.

— Кафе ще пиеш ли, Джо Боб? — запита Хап.

— Не ми се пие. — Той ги огледа сериозно. — Да ви кажа правичката, не знам какво ще рекат началниците, дето съм отскочил насам. Май няма много да им хареса. Затуй като довтасат ония момчета, не казвай, че си го чул от мен, разбрахме ли се?

— Какви момчета, офицер? — запита Вик.

— От здравното министерство — обясни Джо Боб.

— О, Боже, значи *наистина* е било холера — въздъхна Вик. — *Знаех си*, че е тъй.

Хап местеше очи ту към единия, ту към другия.

— Джо Боб?

— Нищо не знам — отсече полицаят и седна на един от пластмасовите столове. Костеливите му колене щръкнаха пред гърдите. Извади от джоба на ризата си пакет „Честърфийлд“ и запали. — Финеган, тукашният съдебен следовател.

— Голям умник, няма що — ядоса се Хап. — Да го беше видял само как търчеше насам-натам. Като надръвчен пуяк. Само шъткаше и се правеше на важна клечка.

— Добре де, знам го, че е надутото лайно — кимна Джо Боб. — Обаче той довел доктор Джеймс да прегледа онзи Кемпиън и се обадили на още някакъв лекар. После позвънили до Хюстън. И към три часа тая сутрин кацнаха на онова малко летище край Брейнтри.

— Кой кацна?

— Патолози. Трима души. Останаха при трупите до осем сутринта. Сигурно са ги рязали, но не знам точно. После се свързаха по телефона с Епидемичния център в Атланта и оттам рекоха, че след пладне ще са тук. Обаче рекоха още, че искат дотогава щатската здравна служба да прати хора при всички, дето са били снощи в бензиностанцията и дето са карали линейката. Не знам, ама цялата работа ми прилича на карантина.

— Сега я втасохме — стреснато изохка Хап.

— Епидемичният център в Атланта е на федерално разпореждане — каза Вик. — Как тъй ще пращат цял самолет с федерални служители заради някаква си холера?

— Нямам престава — отвърна Джо Боб. — Обаче си рекох, че имате право да знаете. Доколкото разбрах, просто сте се опитали да помогнете на човека.

— Много ти благодаря — бавно изрече Хап. — Какво казаха Джеймс и другият лекар?

— Траят си. Обаче изглеждат уплашени. Никога не съм виждал толкова стреснати доктори. Хич не ми харесва тая работа.

Настана мрачно мълчание. Джо Боб отиде до автомата за безалкохолни напитки и си взе бутилка „Фреска“. Когато я отвори, едва доловимото съскане на мехурчетата проряза тишината. Той седна отново. Хап измъкна книжна кърпичка от кутията до касата, изсекна се и прибра кърпичката в джоба на омазнения си работен комбинезон.

— Какво открихте за Кемпиън? — запита Вик. — Има ли сведения?

— Още проверяваме — заяви Джо Боб с леко самодоволство. По документи е от Сан Диего, но повечето са невалидни от две-три години насам. Шофьорската му книжка е изтекла. Има кредитна карта от 1986, също изтекла. Намерихме военна книжка и сега проверяваме по нея. Шефът предполага, че напуснал Сан Диего поне преди четири години.

— Да не е дезертьор? — запита Вик. После извади огромна червена кърпа и се изхрачи в нея.

— Засега не е ясно. Обаче във военната книжка пише, че има договор до 1997, а пък беше цивилен и си е довел семейството на задника на географията чак от Калифорния. Аз май много се раздрънках.

— Добре де — каза Хап, — при всяко положение ще се свържа с останалите и ще им предам. Много ти благодаря.

Джо Боб се изправи.

— Няма нищо. Само да не ме издадеш. Инак за едното чудо оставам без работа. Не е задължително да казваш на другите кой те е открихнал.

— Не е — потвърдиха Хап и Вик в един глас.

Когато Джо Боб тръгна към вратата, Хап се обади смутено:

— Пет долара за бензина, Джо Боб. Не ми е приятно да взимам точно от теб, ама знаеш какви са времената...

— Няма нищо. — Джо Боб му подаде кредитна карта. — Държавата плаща. Тъкмо ще мога да обясня защо съм идвал насам.

Докато попълваше талона, Хап кихна на два пъти.

— Ей, да се пазиш — посъветва го Джо Боб. — Летните настинки са най-лоши.

— Не ми говори. Внезапно Вик се обади:

— Ами ако не е настинка?

Двамата се обърнаха едновременно. Вик изглеждаше стреснат, сетне промълви:

— Тая сутрин на ставане от леглото кихах и кашлях като вехта таратайка. Имах жестоко главоболие. Взех аспирин и малко ми мина, но съм пълен с храчки. Може да ни е хванало. Онова, дето го имаше Кемпиън. Дето го умори.

Хап дълго го гледа безмълвно и тъкмо се канеше да изреди всичките си доводи против, когато отново кихна. Джо Боб постоя замислен, после каза:

— Знаеш ли, Хап, май ще е по-разумно да затвориш бензиностанцията. Само за днес.

Хап го погледна изплашено и опита да си припомни какви бяха доводите. Не можеше да се сети за нито един. Спомни си само това, че тая сутрин също се бе събудил с главоболие и хрема. А преди да изникне онзи Кемпиън, се чувстваше чудесно. Направо чудесно.

* * *

Трите деца на Сали Ходжис бяха на шест години, четири години и година и половина. По-малките спяха, а най-големият копаяше дупка в задния двор. Лайла Бруът беше седнала в хола да гледа по телевизията „Млади и непокорни“. Надяваше се Сали да си дойде след свършването на серията. В добрите стари времена Ралф Ходжис беше купил голям цветен телевизор, а Лайла обичаше да гледа филмите цветни. Така всичко изглеждаше много по-красиво.

Тя дръпна от цигарата и веднага се разкашля. Изтича до кухнята и изплю в мивката грамадна хрчка. Беше се събудила с тая проклета кашлица и цял ден имаше чувството, че някой я гъделичка с перце по гърлото.

Надникна през кухненския прозорец да види как е Бърт Ходжис, после се върна в хола. Бяха почнали рекламите и на екрана танцуваха две шишета с препарат за чистене на тоалетни. Лайла се огледа разсеяно и неволно изпита съжаление, че не живее в толкова хубава къща. От години Сали се бе увлякла да оцветява образи на Христос с номерирани квадратчета и всички картинки висяха по стените в красиви рамки. Най-хубава беше голямата, зад телевизора, със сцена от Тайната вечеря; Сали казваше, че имало шейсет различни цвята и трябвало да работи по нея цели три месеца. Направо произведение на изкуството.

Тъкмо когато филмът започна отново, малката Черил избухна в пронизителен плач, прекъсван от пристъпи на глуха кашлица.

Лайла остави цигарата и изтича в спалнята. Четиригодишната Ева продължаваше да спи, но Черил лежеше по гръб в креватчето със страшно зачервено лице. Изглежда, се беше задавила.

Лайла не се боеше от ангина, и двете ѝ момчета я бяха прекарали. Грабна детето за краката и рязко го шляпна по гърба. Нямаше представа дали доктор Спок препоръчва подобни методи, защото не бе чела книгите му. Във всеки случай сега процедурата помогна. Черил изквака като жабче и внезапно изплю на пода поразително количество жълтеникави храчки.

— Добре ли си? — запита Лайла.

— Тъхъ — измънка момиченцето. Вече пак се унасяше.

Лайла избърса петното с хартиена кърпа. Никога не бе виждала дете да изхрачи такава чудесия.

Леко навъсена, тя седна да гледа „Млади и непокорни“. Запали си нова цигара и още от първото дръпване кихна, след това се разкашля.

4.

Здрачът бе паднал преди час.

Старки седеше сам край дългата маса и прехвърляше от място на място листчета тънка, жълтеникава хартия. Тяхното съдържание го изпълваше с ужас. Служеше на своята страна вече трийсет и шест години — откакто бе започнал като стреснат новобранец във военната академия Уест Пойнт. Беше награждаван с медали. Беше говорил с президенти, беше им давал съвети, а веднъж дори го бяха послушали. Неведнъж беше преживявал тежки мигове, но сега...

Страхуваше се, толкова се страхуваше, че не смееше да си го признае. От подобен страх хората полудяват.

Той рязко се изправи и пристъпи към отсрещната стена, където бяха петте тъмни екрана. Докато ставаше, коляното му закачи масата и едно от листчетата падна. То запърха лениво в лекия вятър от климатичната инсталация, после падна върху плочките, наполовина в сянката на масата. Ако някой се наведеше над него, би различил следното:

НЕПОТВЪРДЕНИ
НАЙ-ВЕРОЯТНО СТАВА
ЧЕН ЩАМ ПОД КОД 848-АВ
КЕМПИЪН (ВОЛНОНАЕМЕН), САЛИ
ЕНЛИВ И ПОСТОЯННО МУТИРАЩ АНТИГЕН
О ВИСОК РИСК И ИЗКЛЮЧИТЕЛНА
СМЪРТНОСТ
СЪС СТЕПЕН НА ЗАРАЗНОСТ ОЦЕНЯВАНА
ПРИБЛИ
ПОВТАРЯМ 99,4%. ЕПИДЕМИЧНИЯТ ЦЕНТЪР В
АТЛАНТА
РАЗБИРА НАПЪЛНО. СТРОГО ПОВЕРИТЕЛНО
СИНЯ ПАПКА.
КРАЙ. Р-Т-222312А

Старки натисна бутона под средния екран и изображението се появи тъй внезапно, сякаш някой бе отворил скрит прозорец. Мониторът показваше пейзаж от калифорнийската пустиня. Гледката беше малко зловеща и ръждиво-пурпурното потрепване на инфрачервените лъчи подсилваше това чувство.

„Там е, право пред мен“ — помисли Старки. Проект „Синева“.

Страхът отново се опита да го надвие. Той бръкна в джоба си и извади синьо хапче. Друсни му едно, както би казала дъщеря му. Но думите нямаха значение, важен беше резултатът. Преглътна хапчето без вода и грубоватото му лице се изкриви за момент.

Проект „Синева“.

Той погледна останалите монитори, после ги включи един след друг. Четвъртият и петият показваха лаборатории. Номер четири беше физика, номер пет — вирусология. Вирусологията беше пълна с животни в клетки — морски свинчета, маймунки и няколко кучета. Всички лежах, но не изглеждаха заспали. Във физическата лаборатория някаква малка центрофуга продължаваше упорито да се върти. Старки се бе оплакал от това. Бе се оплакал *отчаяно*. Имаше нещо неестествено и злокобно във факта, че тази центрофуга продължава весело да се върти, докато доктор Езуик лежи мъртъв на пода край нея, като съборено от вятъра плашило.

Бяха му обяснили, че центрофугата и лампите са свързани с една и съща инсталация, тъй че ако я изключат, ще изключат и осветлението. А камерите долу не бяха инфрачервени. Старки разбираше положението. Някоя важна клечка от Вашингтон можеше да пристигне и да изяви желание да види мъртвия Нобелов лауреат, който лежеше на сто и двайсет метра под пустинята недалече от тук. Ако изключим центрофугата, изключваме и професора. Елементарно. Параграф 22, както би го нарекла дъщеря му.

Той глътна още едно хапче и впери очи в монитор номер две. Гледката там беше най-неприятна. Призляваше му от онзи човек с лице в супата. Представяше си как някой идва и му заявява: „*От днес до края на вечността ще лежиш с мутра в супата.*“ Това беше съвсем като боя с торти в старите комедии — щом опре до теб, престава да бъде смешно.

Монитор номер две показваше закусвалнята на проект „Синева“. Катастрофата бе станала точно между две смени и в заведението

нямаше много посетители. Навярно за тия хора беше все едно къде са загинали — в закусвалнята, в спалните или в лабораториите. И все пак онзи, с лицето в супата...

Мъж и жена със сини работни дрехи лежаха сгърчени край автомата за шоколад. Друг мъж с бяла престилка бе паднал пред автоматичния грамофон. Около масите бяха седели девет мъже и четиринайсет жени. Сега някои лежаха проснати край недоядени сандвичи, други още стискаха в ръцете си разсипани чаши кока-кола или спрайт. А на предпоследната маса бе седял мъж на име Франк Д. Брус. Сега лицето му лежеше в чиния супа — вероятно бульон от готови кубчета.

Първият монитор показваше само цифрите на електронен часовник. До 13 юни цифрите бяха зелени. Сега светеха в яркочервено. Не се променяха. 13:06:90:02:37:16.

13 юни 1990. Два и трийсет и седем след полунощ. И шестнайсет секунди.

Зад гърба му прозвуча тихо бръмчене.

Старки изключи мониторите един по един, после се обърна. Забеляза листчето на пода и се наведе да го вдигне.

— Влез.

Беше Крейтън. Изглеждаше угрижен, с посивяло лице. „Пак лоши вести“ — безразлично помисли Старки. Още някой се е гмурнал в безкрайните дълбини на чиния студен бульон от готови кубчета.

— Здравей, Лен — тихо каза той. Лен Крейтън кимна.

— Здравей, Били. Аз... Господи, просто не знам как да ти кажа.

— Мисля, че ще е най-добре направо, по войнишки.

— В Атланта започнаха предварителните прегледи на хората, които са имали контакт с трупа на Кемпиън, и вестите никак не са добри.

— Всички ли?

— Петима със сигурност. Единият — някой си Стюарт Редман — засега е отрицателен. Но доколкото знаем, и Кемпиън е бил отрицателен цели петдесет часа.

— Ако не беше избягал... — промърмори Старки. — Калпава охрана, Лен. Много калпава.

Крейтън кимна.

— Продължавай.

— Арнет е под карантина. Досега сме изолирали шестнайсет случая на постоянно мутиращ грип А-прим. И това са само явните.

— А вестниците, телевизията?

— Засега няма проблеми. Убедихме ги, че е антракс.

— Нещо друго?

— Един много сериозен проблем. Става дума за Джоузеф Робърт Брентууд от тексаската пътна полиция. Братовчедът му е собственик на бензиностанцията, където катастрофира Кемпиън. Вчера отскочил дотам да каже на Хапскомб, че идват хора от здравното министерство. Заловихме го преди три часа и вече пътува за Атланта. Но междувременно е патрулирал из половината Източен Тексас. Бог знае с колко души е влязъл в контакт.

— По дяволите — промълви Старки, смаян от собствения си глух глас и от тръпките, които запълзяха от основата на тестисите му нагоре по корема.

„Заразност 99,4%“ — помисли той. Цифрата безумно танцуваше из мозъка му. А това означаваше 99,4% смъртност, защото човешкото тяло не бе в състояние да създаде необходимите антитела за унищожаване на постоянно мутиращ вирус. Всеки път, когато *успееше* да създаде подходящо антитяло, вирусът просто се променяше леко. И пак поради това бе почти невъзможно да се създаде ваксина.

99,4%

— Господи! — прошепна той. — Това ли е всичко?

— Ами...

— Продължавай. Кажи го докрай. Крейтън тихо добави:

— Хамър е мъртъв, Били. Самоубийство. Прострелял се в окото със служебния пистолет. На бюрото му лежали експертните оценки по проект „Синева“. Сигурно си е мислил, че друга предсмъртна бележка не е необходима.

Старки затвори очи. Помисли си, че Вик Хамър е... беше... негов зет. Как да го каже на Синтия? Съжалявам, Синди. Днес Вик се гмурна в безкрайните дълбини на чиния студен бульон от готови кубчета. Хайде сега, друсни му едно. Разбираш ли, много тъп номер стана. Някой сбъркал с една кутия. Друг пък забравил да дръпне ръчката, която щеше да изолира базата. Само четирийсет и шест секунди закъснение, но се оказаха достатъчни. В нашите среди на тия кутии им викат „дървеници“. Произвеждат се в Портланд, щат Орегон,

военна поръчка номер 164480966. Частите се сглобяват поотделно от жени-специалистки, тъй че никой да не знае какво произвеждат всъщност. Може би една от тях е мислила какво Ще сготви за вечеря, а онзи, който трябвало да я надзирава, може да е мислил как ще продаде старата си кола. Така или иначе, Синди, последното съвпадение е, че в наблюдателен пост номер четири някой си Кемпиън видял как цифрите почервяват — тъкмо навреме, за да изскочи навън, преди вратите да се затворят автоматично. После грабнал семейството си и избягал. Минал през портала само четири минути преди сирените да нададат вой и да изолираме цялата база. И цял час никой не се сетил да го потърси, защото в наблюдателните постове няма камери — когато пазиш пазачите, все някъде се налага да спреш, иначе всички на тоя проклет свят ще станат тъмничари. Предполагали, че Кемпиън просто си седи там и чака детекторите да определят кои зони са заразени. Това му дало преднина, а той бил достатъчно умен, за да кара по селските пътища и имал достатъчно късмет, за да не закъса по някой от тях. После взели да умуват над решението дали да уведомят щатската полиция или ФБР, прехвърляли топката насам и натам, нагоре и надолу, а когато се намерило кой да реши, онзи тиквеник — онзи болен тиквеник — се бил добрал чак до Тексас и когато най-сетне го спипали, вече не бягал, защото той, жена му и детето лежали в моргата на някакво скапано градче, наречено Брейнтри. Брейнтри, щат Тексас. Всъщност, Синди, мъча се да ти обясня, че се получила невъобразима верига от съвпадения. Плюс мъничко некадърност за късмет — извинявай, искам да кажа за беда — но, общо взето, просто така се случило. Не е било по вина на мъжа ти. Но той ръководеше проекта, видя накъде отиват нещата и тогава...

— Благодаря ти, Лен — каза Старки. — Били, искаш ли...

— Ще се кача горе след десет минути. Искам да свикаш заседание на щаба след четвърт час. Ако спят, изритай ги от леглата.

— Слушам, сър.

— И, Лен... — Да?

— Радвам се, че точно ти ми каза.

— Да, сър.

Крейтън излезе. Старки погледна часовника си, после пристъпи към вградените монитори. Включи номер две, стисна ръце зад гърба си

и замислено се загледа към безмълвната закусвалня на проект „Синева“.

5.

Лари Ъндървуд зави зад ъгъла и успя да паркира своя датсун между един пожарен кран и нечия изоставена таратайка. Отстрани имаше претъпкана кофа за боклук и той опита да си внуши, че не е видял вкочанената мъртва котка и плъха, който ръфаше бялата козина по корема ѝ. Плъхът бе изчезнал толкова бързо, стреснат от фаровете, че наистина можеше да му се е привидял. Но котката беше там. „А щом приемаш едното, ще трябва да приемеш и другото“ — помисли Лари, докато изключваше двигателя. Някой май беше казал, че в Париж имало най-много плъхове. Остаряла канализация и прочие. Но и Ню Йорк не му отстъпваше. А доколкото помнеше от тъжните дни на детството си, не всички плъхове в Ню Йорк бяха четириноги. Всъщност защо, по дяволите, седеше пред тази занемарена каменна сграда и разсъждаваше за разни гризачи?

Само преди пет дни, на 14 юни, беше в слънчевата Южна Калифорния, прославена с поразително количество празноглавци, безброй смахнати религии, хиляди нощни дискотеки и знаменития Дисниленд. В четири без петнайсет тази сутрин бе пристигнал на другия океански бряг, след като плати таксата за минаване по моста Трибъроу. Ръмеше унил дъждец. Само в Ню Йорк летният дъжд може да бъде тъй безмилостно унил. През пълзящите по стъклото капки Лари виждаше как над източния хоризонт се надига жалко подобие на зора.

Скъпи Ню Йорк, идвам у дома.

Може би „Янките“ щяха да имат мач тия дни. Заради това поне би си струвало да дойде. Просто отскача с метрото до стадиона, пие бира, дъвче хот-дог и зяпа как „Янките“ пердашат някой отбор от Кливланд или Бостън...

Мислите му се зареяха и когато се опомни, наоколо вече просветляваше. Часовникът на таблото показваше 6:05. Май беше задрямал. Оказа се, че наистина е имало плъх. Беше се завърнал. И бе успял да изгризе страхотна дупка в корема на мъртвата котка. Лари усети как му прилява на празен стомах. Накани се да натисне

клаксона, за да пропъди плъха, но стражата от кофи за боклук пред задрямалата сграда го накара да се откаже.

Смъкна се малко по-надолу върху седалката, за да не гледа закуската на плъха. Само хапвам мъничко, мой човек, и веднага изчезвам в каналите. На стадиона ли си довечера? Може и да те видя там, братче. Ама ти надали ще ме видиш.

Фасадата на зданието беше нашарена със загадъчни и зловещи драсканици: ЧИКО 116, ЗОРО 93, МАЛКАТА АБИ № 1! Някога, още преди смъртта на баща му, това беше приличен квартал. Тогава две каменни кучета пазеха стълбището пред входа. Година преди да потегли за Калифорния, неизвестни вандали бяха разбили дясното от лапите нагоре. Днес единствената останка от кучетата беше самотна задна лапа отляво. Тялото, което някога бе подкрепяла, сега беше изчезнало и може би красеше склада за крадени вехтории на някой пуерториканец. Кой знае дали не го бе задигнал ЗОРО 93 или МАЛКАТА АБИ № 1! Или пък през някоя безлунна нощ плъховете го бяха отмъкнали към изоставените подземни галерии. Току-виж се окажеше, че са отмъкнали и майка му. Крайно време бе да се качи горе и да види дали името ѝ още е изписано върху пощенската кутия на апартамент 15, но се чувстваше прекалено изморен.

Не, засега просто ще подремне с надеждата, че към седем часа последните остатъци от възбуждащи хапчета в кръвта му ще го събудят. После ще провери дали майка му още живее тук. Дали пък не би било по-добре да се окаже, че вече я няма? Може би тогава даже „Янките“ няма да го задържат. Просто ще се настани в хотел „Билтмор“, ще си отспи два-три дни и ще поеме обратно към златния запад. Когато седиш под дъжда в мъгляво утро с изтръпнали крака и замаяна глава, Ню Йорк е не по-чаровен от мъртва курва.

Мислите му отново се зареяха, този път към последните девет седмици, опитвайки да открият разковничето, което би обяснило всичко и най-вече как може човек шест години да блъска глава в стените, да свири по разни клубове, да прави пробни записи, да чука на всички врати и тъй нататък, а сетне изведнъж успехът да съзрее за някакви си девет седмици. Но да го разбере, беше като да глътне футболна топка. Знаеше, че трябва да има отговор, трябва да има обяснение, което би му помогнало да прогони ужасната мисъл, че всичко е било просто каприз, прищявка на съдбата, както казваше

Дилан. Докато разсъждаваше, той задряма с кръстосани ръце и като глух, зловещ подтекст в мислите му се вля още нещо — едва доловима нотка на електронен синтезатор, която поражда главоболие и зловещо предчувствие: плъхът, който ръфа умрялата котка. Хрус-хрус, какво толкова, бе, само си търся нещо вкусничко. Това е законът на джунглата, мой човек, дето се вика, с вълци щом живееш...

Всъщност всичко бе започнало преди осем месеца. Тогава свиреше заедно с „Парцаливците“ в един клуб в Бъркли и му се обади някакъв човек от „Кълъмбия“. Не беше важна клечка, обикновен работяга от „фабриките за мечти“. Нийл Даймънд искал да запише една от песните му — „Скъпа, де го твоя мъж?“.

Даймънд подготвял нов албум — все негови песни освен едно старо парче на Бъди Холи, „Пеги Сю се венчава“ и евентуално тая песничка на Лари Ъндървуд. Та, ако искал, Лари можел да дойде за една проба и да се включи в записа. На Даймънд му трябвала втора акустична китара, а пък песента му допадала.

Лари се съгласи.

Записът продължи три дни. Мина чудесно. Лари се запозна с Нийл Даймънд, Роби Робъртсън и Ричард Пери. Отпечатаха името му на вътрешната обложка и му платиха по профсъюзните тарифи. Но „Скъпа, де го твоя мъж?“ така и не влезе в албума. Вечерта на втория ден Даймънд композира нова песен и веднага я записаха.

„Жалко — рече онзи от «Кълъмбия». — Случва се. Знаеш ли какво — защо не вземеш все пак да я запишеш? Ще видя какво може да се направи.“ Лари записа песента и отново се озова на улицата. В Лос Анджелис бяха настъпили тежки времена. Падаше по-някой запис, но доста рядко.

Накрая си намери вечерна работа в един ресторант. Свиреше разни парчета от рода на „Тихичко си тръгвам“ и „Лунната река“, докато по масите дърти дебелици разговаряха за бизнес и се тъпчеха с италиански гозби. Когато му хрумнеха нови песни, бързаше да ги запише на късчета нотна хартия, защото иначе объркваше всичко или направо ги забравяше, щом вземеше да дрънка и да припява „ммммм-ммммм-та-да-ммммм“ с мазния глас на Тони Бенет. Чувстваше се последен глупак. Напоследък му се струваше, че музиката го преследва навсякъде — дори в асансьорите и магазините.

А сетне, само преди девет седмици, ненадейно му се обади човекът от „Кълъмбия“. Искали да пуснат малка плоча с неговата песен. Съгласен ли е да дойде за запис? „Дадено — рече Лари. — Ще стане.“ И един хубав ден посети студиото на „Кълъмбия“ в Лос Анджелис, за около час записа „Скъпа, де го твой мъж?“, а за другата страна на плочата предложи една песен, която бе измислил за „Парцаливците“ — „Джобен спасител“. Човекът от „Кълъмбия“ извади чек за петстотин долара и екземпляр от договор, който обвързваше най-вече самия Лари. После му стисна ръката, каза, че е било много приятно да се запознаят, усмихна се кисело при въпроса, дали плочата ще има успех и изчезна. Беше прекалено късно за осребряване на чека, тъй че Лари просто го прибра в джоба си и отиде да свири в ресторанта. Малко преди почивката изпя и „Скъпа, де го твой мъж?“. Никой не обърна внимание, освен собственика, който му каза тия негърски дивотии да ги запази за метачите.

Преди седем седмици човекът от „Кълъмбия“ пак се обади и му каза да си купи новия брой на „Билборд“. Лари хукна към най-близкия вестникар. „Скъпа, де го твой мъж?“ беше между трите най-перспективни хита на седмицата. Певецът позвъни в „Кълъмбия“ и неговият погнат го запита дали е навит да обядва с някоя от големите акули. Да поговорят за евентуален албум. Всички били много доволни от „Скъпа, де го твой мъж?“, която вече излизала на първо място в радиокласациите на Детройт, Филаделфия и Портланд. Май щяла да се наложи и по други места. Вече четири вечери наред печелела слушателските предпочитания в нощното предаване на една детройтска радиостанция. Никой не вярвал, че Лари Ъндървуд е бял.

На вечерята Лари се напи и изобщо не усети вкуса на съомгата. Околните го приеха съвсем нормално. Един от големите шефове заяви, че не би се учудил, ако догодина „Скъпа, де го твой мъж?“ спечели наградата „Грами“. Сладки думи! Той имаше чувството, че сънува, и на връщане към апартамента си бе твърдо уверен, че всеки момент ще го прегazi камион, за да сложи край на цялата работа. На вечерята му връчиха нов чек, този път за 2500 долара. Когато се прибра, Лари грабна телефона и почна да върти наред. Най-напред се обади на Морт Грийн, наричан Джино, за да му съобщи, че ще трябва някой друг да свири „Жълта птица“, докато разни дебелаци преживят скапани италиански гозби в неговия ресторант. После се свърза с всички, за

които успя да се сети, включително и Бари Григ от „Парцаливците“. Накрая излезе и се напи до козирката.

Преди месец и половина плочата влезе в стотицата на „Билборд“. С летящ старт — под номер осемдесет и едно. През тази седмица истинската пролет навести Лос Анджелис и в един искрящ майски ден, когато океанската синева и белотата на сградите парят очите, Лари за пръв път чу песента си по радиото. Заедно с трима-четирима приятели и поредното момиче беше смръкнал мъничко кокаин. Тъкмо излизаше от кухничката с пакет курабийки, когато из хола се разнесе познатият възглас на водещия: *Наааааай... нова мууу-ЗИКА!* Той застина на място, омагьосан от собствения си глас, който се лееше от тонколониите:

*Знам, дойдох неканен тук,
знам, че чакаш някой друг,
но пи-и-итам те още веднъж.
Скъпа, де го твоя мъж?
Той е честен мъж.
Каж ми, скъпа, де го твоя мъж?*

— Божичко, ами че това съм аз — избъбри той. Изтърва курабийките и зяпнал и вкаменен, посрещна ръкоплясканията на приятелите си.

Преди четири седмици песента стигна до седемдесет и трето място в класацията на „Билборд“. Започваше да му се струва, че е попаднал в един от ония неми филми, където всичко става с главоломна бързина. Телефонът не спираше да звъни. От „Кълъмбия“ пишяха за албум, искаха да се възползват от успеха. От A&R някакъв смахнат се обаждаше по три пъти на ден да каже, че на всяка цена държи да го запише *от днес за вчера* с нов аранжирмент на „Давай, мързелане“ от Маккой. „Чудовищно — крещеше онзи тъпак. — Само ти можеш да го направиш, Лар! (Откога пък бе станал Лар, като не му бе виждал и очите на тоя тип?) Ще стане чудовищно! Мама му стара, направо чудовищно!“

Накрая Лари не издържа и уведоми любителя на чудовища, че ако му предложат избор: да запише „Давай, мързелане“ или да го

вържат и да му направят клизма с кока-кола, ще предпочете клизмата. После затвори телефона.

И така продължи без прекъсване. В омаяните му уши се лееха уверения, че това ще бъде най-страхотният запис за последните пет години. Преследваха го тълпи от агенти на всевъзможни фирми. Всички изглеждаха хищни и прегладнели. Той започна да взима стимулиращи хапчета и имаше чувството, че песента му звучи навсякъде. Едно съботно утро я чу сред първите в класацията и цял ден не можа да повярва, че е истина.

Вече нямаше начин да се отлепи от Джули — момичето, с което ходеше още като неизвестен музикант по ресторантите. Тя непрекъснато го запознаваше с разни хора, най-често скучни и нежелани. Гласът ѝ започна да напомня гласовете на търговските агенти. След една дълга и ожесточена свада Лари най-сетне успя да скъса с нея. Преди да си тръгне, тя се разkreщя, че както се надувал, скоро нямало да може да мине през вратата на никое студио, че ѝ дължал петстотин долара за наркотици и че бил ужасен досадник. Заплашваше да се самоубие. Когато остана сам, Лари се чувстваше като след тежък бой с възглавници, напоени с отровен газ.

Преди три седмици започнаха да записват албума и Лари намери сили да отхвърли повечето препоръки от типа „за твоё добро“. Използваше всяка дребна пролука в договора. Ангажира трима души от „Парцаливците“ — Бари Григ, Ал Спелман и Джони Маккол — и още двама музиканти, с които бе работил преди, Нийл Гудман и Уейн Стъки. Записаха албума за девет дни — от студиото не им отпуснаха нито секунда повече. От „Кълъмбия“ искаха да планират албума с прогноза за двайсет седмици кариера, като се започне от „Скъпа, де го твой мъж“ и се завърши с „Давай, Мързелане“. Лари искаше нещо повече.

Върху обложката отпечатаха снимка на Лари, излегнал се сред пенест облак в старинна чугунена вана на лъвски крачета. На плочките отгоре една секретарка от „Кълъмбия“ бе изписала с червило: „ДЖОБЕН СПАСИТЕЛ“ и „ЛАРИ ЪНДЪРУУД“. Отначало началството настояваше да нарекат албума „Скъпа, де го твой мъж?“, но Лари отказа категорично и накрая трябваше да се задоволят с лента, уведомяваща, че плочата СЪДЪРЖА И ЗНАМЕНИТИЯ ХИТ.

Преди две седмици, когато песента достигна четирийсет и седмо място, започна голямата веселба. Лари нае вила на плажа в Малибу и оттам нататък спомените му ставаха мъгляви. Разни хора непрекъснато влизаха и излизаха — все повече и повече. Между тях имаше и познати, но мнозинството бяха абсолютно загадъчни типове. Спомняше си как разни агенти настояваха да „осигурят великото му бъдеще“. Спомняше си как някаква хлапачка се натряска и гола-голеничка хукна с писъци по плажа. Спомняше си как смъркаше кокаин и го прокарваше с текила. Спомняше си как преди около седмица една сутрин го събудиха, за да чуе как Кейси Кейсъм обявява дебюта на неговата песен под номер трийсет и шест в „Американ топ форти“. Спомняше си, че непрекъснато гълташе червени хапчета и когато получи по пощата чек за четири хиляди долара, веднага го трампи с някого срещу датсуна.

А преди шест дни, на 13 юни, Уейн Стъки го покани да се разходят по брега. Беше едва девет сутринта, но във вилата работеха два телевизора и стереоуредба, а в игралната зала в сутерена май продължаваше някаква оргия. Лари седеше само по слипове на креслото в хола и опулен като бухал, се мъчеше да чете комикс. Чувстваше се безкрайно свеж, но думите никак не искаха да се свързват в изречения. Липсваше им смисъл. Четирите тонколони дънеха Вагнер и Уейн трябваше да му кресне няколко пъти, за да обясни какво иска. Накрая Лари кимна. Беше бодър и можеше да извърви безброй километри.

Но когато слънчевите лъчи се врязаха в очите му, той размисли. А, не! Никакви разходки! Очите му бяха станали като лупи и слънцето се готвеше да подпали мозъка му през тях. Ами да, горкият мозък беше пресъхнал като прахан.

Уейн стисна здраво ръката му и успя да го убеди. Тръгнаха по топлия пясък към кафеникавите купчинки водорасли и Лари реши, че в крайна сметка идеята не е лоша. Глухият тътен на вълните го успокояваше. Една чайка бавно набираше височина, увиснала в синевата като разтеглено бяло М.

— Ела — продължаваше да го дърпа Уейн.

Безбройните километри бяха пред него. Само че вече нямаше никакво желание да се разхожда. Мъчеше го ужасно главоболие, а гръбнакът му сякаш се бе превърнал в стъкло. Очите му пулсираха, в

бъбреците му се таеше тъпа болка. Махмурлукът от амфетамин не е чак толкова страшен като събуждането след цяла бутилка бърбън, но и не е като да преспиш с Ракел Уелч. Ако глътнеше още едно-две хапчета, щеше отново да бъде готов за всички изпитания на света. Той посегна към джоба си и чак сега осъзна, че е само по слипове, които трябва да са били чисти преди три-четири дни.

— Уейн, искам да се прибираме.

— Нека продължим още малко.

Уейн сякаш го гледаше със странно изражение на погнуса и жал.

— Не, мой човек. Не виждаш ли, че съм по гащи? Ще вземат да ме приберат за нарушаване на морала.

— По тия места можеш да си вържеш шалче на точки, да тръгнеш с голи топки и пак няма да те приберат. Идвай.

— Уморен съм — капризно заяви Лари.

Започваше да му писва от Уейн. Тоя тип сигурно му завиждаше задето е толкова прочут, а пък него само го споменават от вътрешната страна на албума. Ами да, точно като Джули. Всички го мразеха напоследък. Всички го дебнеха с камък в пазвата. Очите му се насълзиха.

— Идвай — повтори Уейн и двамата продължиха по плажа. Бяха минали около километър и половина, когато двете бедра на Лари се схванаха. Изпищя и рухна на пясъка. Имаше чувството, че в плътта му се забиват кинжали.

— Схванах се! — изкрещя той. — Божичко, схванах се! Приятелят му клекна до него и изпъна краката му. Отново го проряза болка, но Уейн се зае да масажира вдървените мускули. Малко по малко зажаднялата за кислород плът започна да се отпуска.

Лари, който не смееше да диша, най-сетне изпъшка.

— Така, мой човек. Благодаря ти. Беше... беше ужасно.

— Сигурно — кимна Уейн без капка съчувствие. — Бас държа, Лари. Как си сега?

— О'кей. Обаче да поседим малко, навит ли си? После се прибираме.

— Искам да поговорим. Трябваше не само да те изкарам навън, но и да ти избистря главата, за да ме разбереш.

— Какво има, Уейн? — запита Лари и си помисли: „И ето на. Сега ще ми изтърси калния номер.“

Но онова, което чу, бе толкова далече от очаквания кален номер, че за момент той отново загуби представа за смисъла на думите, както преди малко с комикса.

— Веселбата трябва да свърши, Лари.

— Ъ?

— Веселбата. Още щом се върнеш. Дръпваш шалтера, раздаваш на всички ключовете от колите, благодариш за посещението и им посочваш вратата. Отърви се от тях.

— Не мога да сторя подобно нещо! — възмутено възкликна Лари.

— Нямах друг изход.

— Ама защо? Братко, че то едва се започва!

— Лари, колко ти плати „Кълъмбия“ досега?

— Ще ти се да знаеш, нали? — лукаво запита певецът.

— Да не мислиш, че се каня да те доя, човече? Размърдай си мозъка.

Лари наистина си размърда мозъка и с нарастващо изумление осъзна, че Уейн Стъки няма ни най-малък мотив да му прави мили очи. Както повечето участници в записа на албума, той още не се бе прочул и свиреше където му падне, но за разлика от другите имаше богато семейство и беше в отлични отношения с родителите си. Баща му притежаваше половината акции на една от най-големите компании за електронни игри, плюс скромен дворец в Бел Еър. Едва сега смаяният Лари си даде сметка, че внезапното му благоденствие е мижава работа за хора като Уейн.

— Не, не ми се вярва — неохотно промърмори той. — Извинявай. Ама напоследък всички тарикати западно от Лас Вегас май са решили...

— Е, колко?

Лари се позамисли.

— Общо седем бона. Това е.

— Имаш ли договор за процент от продажбите?

— Имам. Уейн кимна.

— Ще го мотаят до второ пришествие, копелетата. Цигара? Лари взе цигара и се наведе към огънчето.

— Знаеш ли колко ти струва веселбата?

— Естествено — заяви Лари.

— За наем си дал най-малко хилядарка. — Да, точно така.

Всъщност бяха 1200, плюс 500 долара депозит за евентуални щети. Беше платил в брой половината наем и депозита — общо 1100. Дължеше още 500.

— Колко даде за наркотици? — запита Уейн.

— Абе, братко, може ли без нещичко такова? Все едно сандвич без сирене...

— Имаше марихуана и кокаин. Хайде, казвай колко се изръси.

— Един бон, мама му стара — мрачно призна Лари. — Пет стотака и още пет.

И още на втория ден всичко се изпари.

— Друг път! — изненадано трепна певецът. — Тая сутрин погледнах, мой човек. Вярно, понамаляло е, обаче...

— Човече, ти май си забравил Тестето! — От устата на Уейн изведнъж се раздаде поразително добра имитация на провлачения говор на Лари. — Няма страшно, Дюи, пиши го за моя сметка. Само гледай да има.

Обзет от първите тръпки на ужаса, Лари се вгледа в приятеля си. *Наистина* си спомняше някакъв дребен, мършав тип със странна прическа — преди десетина години на такава прическа ѝ викаха „отнесени от вихъра“. Да точно така, Дюи Тестето — дребен, с прическа „отнесени от вихъра“ и тениска на която пишеше: „ИСУС ИДВА, ЧЕ ВЕЧЕ МУ ПИСНА“. На тоя тип май и задникът му беше тъпкан с наркотици. Лари даже си спомняше как бе казал на Дюи да зарежда редовно двата буркана на масата в хола и да пише всичко за негова сметка. Но това беше... май беше преди *много* дни.

— Дюи Тестето от години не е срещал шаран като тебе, мой човек — каза Уейн.

— Колко съм хлътнал?

— За марихуаната малко. Тя е евтина. Хиляда и двеста. Осем бона за кокаин.

За миг Лари помисли, че ще повърне. Пулеше се безмълвно към Уейн и в гърлото му нещо бълбукаше. С усилие успя да избъбри:

— *Девет и двеста?*

— Инфлация, мой човек — каза Уейн. — Да продължавам ли?

Лари нямаше никакво желание да слуша какво ще последва, но кимна.

— Горѐ имаше цветен телевизор. Някой го е бѣхтил сѣс стол. Три стотачки за ремонт, предполагам. Дървената ламперия долу е станала на задник. Четиристотин. И пак ще е кѣсмет. Преди два дни строшиха панорамния прозорец откѣм плажа. Триста. Килимѣт в хола е за изхвърляне — фасове, бира, уиски. Четиристотин. Обадох се до магазина за напитки и там са страшно доволни от сметката, досущ като Тестето. Шест стотака.

— Шест стотака за къркане? — прошепна Лари. Ужасѣт вече го стискаше за гушата.

— Радвай се, че повечето лочат бира и вино. В бакалията дължиш четири стотака, главно за пица, чипс и други боклуци. Но най-страшна е гюрултията. Всеки момент ще довтасат ченгетата. *Les flics*, ако искаш да ти го кажа на френски. За нарушаване на обществения ред. А при теб се въргалѣт няколко юначаги, друсани с хероин. Ако преровѣт кѣщата, ще намерѣт поне стотина грама „мексиканска захар“.

— Пак ли за моя сметка? — запита Лари с прегракнул глас.

— Не. Там Тестето не се бѣрка. Хероинѣт е периметѣр на мафията, а пѣк Тестето хич не обича да се кѣпе с бетонни ботуши. Обаче ако довтасат ченгетата, бас държа, че *те* ще го пишат за твоя сметка.

— Но аз не знаех...

— Да де, ти си невинна девица.

— Но...

— Досега сметката за това кротко забавление възлиза на повече от дванайсет хиляди долара — каза Уейн. — Да не говорим за оня датсун, дето го взе направо от паркинга... Колко имаше заделени?

— Две и петстотин — тѣпо призна Лари. Плачеше му се.

— Значи колко ти остават докато получиш нещo от процентите? Два бона?

— Горѐ-долу — кимна Лари.

Нямаше сили да каже на Уейн, че са много по-малко — само осемстотин долара, от които половината в чекове.

— Лари, чуй ме добре, защото не заслужаваш да ти повтарям. Тукашният народ само чака някѣде да почне веселба. По тия места няма нищo постоянно освен две неща: гледат да те прецакат и дебнат за нова джабула. Почне ли се, долитат като ония птици, дето кѣлват

буболечки по гърбовете на хипопотамите. Сега са тук. Изпъди ги от гърба си. Кажи им да се махат.

Лари се замисли за десетките гости във вилата. Познаваше не повече от една трета. Гърлото му се стегна при мисълта, че ще трябва да изпъди всички тия непознати хора. Щеше да се изложи пред тях. Но в ума му веднага изникна друга картина: Дюи Тестето пълни бурканите, после вади тефтерче от задния си джоб и пише всичко на сметката. Тоя проклет Дребосък с раздърпана тениска и прическа „отнесени от вихъра“.

Уейн спокойно го гледаше как се гърчи.

— Братко, ще ме сметнат за най-тъпото копеле на света — изрече най-сетне Лари и сам се отврати от немощния си глас.

— Да, ще те наричат какво ли не. Ще кажат, че се правиш на звезда. Много ти е пораснала работата. Забравяш старите приятели. Само че нито един от тях не ти е приятел, Лари. Истинските приятели още преди три дни разбраха накъде е тръгнало и се ометоха. Не е приятно да гледаш как приятелят ти се напикава, без да усети.

— Защо ми разказа всичко това? — запита Лари с внезапен гняв.

Едва сега осъзнаваше, че всичките му приятели наистина бяха изчезнали и доколкото можеше да си спомни — все с разни смехотворни извинения. Бари Григ се бе опитал да му каже нещо, но по онова време Лари летеше нейде из облаците, тъй че просто кимна и се усмихна снизходително. А сега се питаше дали Бари не е искал да го предупреди. От тази мисъл го изпълваха срам и гняв.

— Защо ми разказа всичко това? — повтори той. — Не вярвам да съм ти чак толкова симпатичен.

— Така е... но честно казано, нямам нищо против теб. А иначе, братко, и аз се чудя. Можех да те зарежа. Веднъж като ти натрият нос, цял живот ще го помниш.

— Какво искаш да кажеш?

— Искам да кажа, че ще прогониш ония копелета. Защото имаш яка жилка. Има в теб нещичко, дето е като да захапеш станиол. Не знам кое точно носи успеха, но ти го имаш. Ще направиш кариера, макар и не чак толкова шумна. Просто популярни песнички, за които никой няма да си спомня след пет години. Хлапетата ще събират плочите ти. Ще натрупаш пари.

Лари стисна юмруци върху бедрата си. Искаше да удари това спокойно лице. От приказките на Уейн се чувстваше като кучешко лайно край пътен знак.

— Върви да дръпнеш шалтера — тихо каза Уейн. — После се качвай на колата и изчезвай. Стой по-надалеч, докато не разбереш, че са ти разписали чек за процентите.

— Ами Дюи...

— Ще намеря кой да поговори с Дюи. С най-голямо удоволствие. Ще заръчам да му кажат, че трябва послушно да си чака паричките и Дюи няма даже да гъкне.

Уейн помълча, гледайки как по плажа тичат две хлапета с пъстри бански. Някакво куче подскачаше край тях и радостно лаеше към синьото небе.

Лари се изправи и събра сили, за да благодари. Морският вятър се промъкваше под захабените му слипове. Думите се отрониха от устата му като тухли.

Просто иди някъде да се приведеш в човешки вид — Уейн, без да откъсва очи от децата. — Много неща имаш да обмисляш. Какъв импресарио ще ти трябва, какви концерти, какъв договор, след като „Джобен спасител“ излезе на върха. Мисля, че ще излезе; има такъв един спретнат ритъм. Ако не се напругаш много, ще съобразиш кое как е. Момчета като теб винаги успяват. Момчета като теб винаги успяват. Момчета като мен винаги успяват. Момчета като...

Някой чукаше с пръст по страничното стъкло. Лари трепна и се надигна. Остра болка проряза шията му и той се навъси от чувството, че целият е изтръпнал. Беше заспал дълбоко. И в съня бе преживял още веднъж всичко станало в Калифорния. Но сега се намираше под навъсеното утринно небе на Ню Йорк и пръстът отново чукаше по стъклото.

Мъчително извърна глава и видя лицето на майка си, забрадена с простиък черен шал.

Няколко секунди двамата само се гледаха през стъклото и Лари се чувстваше разголен докрай, като животно в зоопарк. После устата му сама се усмихна и той свали стъклото. — Мамо.

— Знаех, че си ти — изрече тя с учудващо безизразен глас. — Хайде, излез да те видя как изглеждаш изправен.

И двата му крака бяха вдървени; когато отвори вратата и излезе, от петите нагоре пробягаха хиляди иглички. Не бе очаквал да я срещне така — неподготвен и уязвим. Чувстваше се като часови, който е задрямал на пост и внезапно чува крясък „Мирно!“ Кой знае защо, бе очаквал майка му да изглежда по-дребна, по-неуверена след всички я години, които му носеха зрялост, а нея тласкаха към старостта.

Но ето, че тя го бе изненадала като по магия — направо страх да те хване. Когато беше десетгодишен, майка му всяка събота идваше да почука с пръст на вратата му, щом решише, че е крайно време да става. Сега, четиринайсет години по-късно, тя го бе събудила по същия начин — заспал колата си като уморено дете, което се е помъчило да дочака утрото, но Сънчо го е навестил както си седи в най-неудобна поза.

Стоеше пред нея с разчорлена коса и крива, глуповата усмивка. Хилядите иглички го караха да пристъпва от крак на крак. Спомни си, че когато правеше така, тя винаги го питаше дали не иска да отиде в тоалетната, затова застана неподвижно и остави игличките да се развихрят. Сетне се обърна към нея:

— Здравей, мамо.

Тя го гледаше мълчаливо и страхът изведнъж се надигна в сърцето му като злокобна птица, кацнала отново в старото гнездо. Страх, че тя може да се отрече от него, просто да се обърне, да му покаже гърба на вехтото си манто и да тръгне към входа на метрото зад ъгъла.

Но възрастната жена изведнъж пое дъх като човек, който се кани да вдигне тежък товар. Когато заговори, гласът ѝ беше тъй естествен, тъй изпълнен с меко, праведно задоволство, че той мигновено забрави първото впечатление.

— Здравей, Лари. Ела горе. Още като погледнах през прозореца, разбрах, че си ти. Вече се обадох, че няма да ходя на работа. И без това се канех да си взема отпуск по болест.

Обърна се, за да го поведе нагоре по стъпалата между изчезналите каменни кучета. Той направи три крачки след нея, като се мръщеше от болката в краката.

— Мамо.

Старата жена се извърна и попадна право в прегръдката му. За миг по лицето ѝ пробягна страх, сякаш очакваше да ѝ сторят нещо лошо. Но изражението изчезна веднага и тя също го прегърна. В

ноздрите му нахлу познатият мирис на сух парфюм и заедно с него бликна носталгията — едновременно свирепа, сладка и горчива. За момент му се стори, че ще заплаче, а тогава и тя нямаше да остане по-назад — същински Трогателен Миг. През рамото на майка си видя мъртвата котка в кофата за боклук.

Когато тя се отдръпна, очите ѝ бяха сухи.

— Ела, ще ти приготвя закуска. Цяла нощ ли си карал?

— Да — отвърна Лари с пресипнал от вълнение глас.

— Добре, идвай. Асансьорът е развален, но нали са само два етажа... Виж, за мисис Халси с нейния артрит никак не е добре. Тя живее на петия. И гледай да си изтриеш хубаво обувките. Ако намъкнеш кал, мистър Фриман веднага ще налети. Тоя човек направо надушва мръсотията. Смята я за свой личен враг. — Двамата вече се изкачваха по стъпалата. — Ще се справиш ли с три яйца? Ако искаш, ще препека и филийки. Хайде, идвай.

Той я последва покрай изчезналите каменни кучета и за миг хвърли объркан поглед към празното място, за да се увери, че кучетата наистина са изчезнали, че не се е смалил с половин метър и че цялото десетилетие на осемдесетте години не е потънало безследно нейде в дълбините на времето. Майка му отвори вратата и двамата влязоха в апартамента. Всичко беше съвсем както някога — дори кафеникавият сумрак и мирисът на готвено.

Алис Ъндърууд приготви на сина си три яйца, бекон, препечени филийки, сок и кафе. Когато се справи с всичко, освен с кафето, той бутна стола назад и запали цигара. Майка му стрелна цигарата с неодобрителен поглед, но не каза нищо. Това донякъде възстанови самочувствието му, но странната неувереност така и не изчезна. Знаеше, че майка му умее да изчаква.

Тя сложи горещата тенджерка в мивката и сапунената вода тихо изсъска. Лари помисли, че почти не се е променила. Беше малко по-стара — вече на петдесет и една, — с малко повече бели нишки в косите, но все пак в скромния стегнат кок преобладаваше черното. Простичка сива рокля — навярно с нея работеше. Бюстът ѝ беше все тъй едър, сякаш напираше да изскочи навън... може би даже бе станал мъничко по-голям. Кажи ми искрено, мамо, пораснал ли ти е бюстът? Това ли е единствената промяна?

Посегна да тръсне цигарата в кафената чинийка, но майка му рязко я дръпна и сложи пред него пепелника, който винаги държеше в бюфета. Чинийката беше изцапана от кафе и изглеждаше съвсем нормално да тръска в нея. А пепелникът бе тъй безупречно чист, че Лари се навъси болезнено, когато поднесе цигарата към него. Да, тя умееше да изчаква и да залага примки, докато съвсем се оплетеш и почнеш да заекваш.

— Значи се завърна — каза Алис и се захвана да търка тенджерката с тел. — Какво те води насам?

Ех, мамо, един приятел ми разкри малките тайни на живота — че гаднярите се движат на глутници и тоя път се канят да ми видят сметката. Не знам дали „приятел“ е точната дума. В музикално отношение ме уважава не повече, отколкото аз уважавам допотопните дрънканици от началото на века. Но именно той ме накара да си плюя на петите, а нали май Робърт Фрост бе казал, че дом е мястото, където щат не щат, трябва да те приемат, щом пристигнеш? Вместо всичко това той изрече:

— Май съм се затъжил за теб, мамо. Тя изсумтя.

— Затова ли ми пишеше толкова често?

— Хич не ме бива в писането, знаеш.

Той лекичко духна през цигарата. Из въздуха заплуваха димни колелца.

— Я повтори.

— Хич не ме бива в писането — ухили се той.

— Но явно още те бива да се правиш на умник пред майка си. Не си се променил.

— Извинявай. Как я караш, мамо?

Тя сложи тенджерката на сушилото, отпуши мивката и изплакна зачервените си ръце от сапуна. После седна край масата.

— Горедолу. Гърбът ме понаболява, но нали си имам хапчета. Справям се.

— Значи все си на крак, а?

— Е, веднъж закъсах малко. Но доктор Холмс оправи нещата.

— Мамо, тия доктори-масажисти са...

Щеше да каже „просто мошеници“, но навреме си прехапа езика.

— Какви са?

Той смутено се сви пред подканващата усмивка.

— В края на краищата ти си свободна, бяла и пълнолетна. Щом ти помага, всичко е наред.

Майка му въздъхна и измъкна от джоба на роклята си ролка зелени ментови хапчета.

— Де да бях само пълнолетна. Натезават годинките. Искаш ли?

Лари поклати глава и майка му разсеяно лапна хапчето.

— На вид си направо като девойче — поласка я той по стар навик. Някога тия думи неизменно даваха резултат, но сега по устните ѝ плъзна само бледа усмивка. — Навъртат ли се пак мъжете около теб?

— Има такова нещо. А при теб как е?

— А, не — сериозно отвърна Лари. — Няма мъже. С момичетата ми върви, обаче никакви мъже.

Надяваше се да я разсмее, но срещна само все същата бледа усмивка. „Тревожа я — помисли той. — Това е. Не знае защо съм дошъл. Вече три години откакто ме чака да се върна. И не е искала друго, освен да си стоя където съм.“

— Какъвто беше, такъв си остана — каза тя. — Все се шегуваш. Нямах ли постоянна приятелка?

— Гледам да спазвам дистанция, мамо.

— Винаги си го правил. Е, поне едно трябва да ти се признае. Не съм чула да си вкарал в беля някое добро, набожно момиче. Или си много предпазлив, или имаш голям късмет.

Той се постара да прикрие изненадата. За пръв път я чуваше да говори за секс, макар и непряко.

— Както и да е, с времето ще поумнееш — продължаваше тя. — Казват, че ергенският живот бил най-весел. Не е вярно. Просто остаряваш, грохваш и ставаш противен като мистър Фриман от партерния апартамент. Вечно стои на прозореца и чака кога ще задуха вятър.

Лари изхъмка.

— Чух ти песента по радиото. Казвам на хората, че това е синът ми. Моят Лари. Повечето не вярват.

— Значи я чу?

И се запита защо не го бе споменала от самото начало, а трябваше да увърта надълго и нашироко.

— Ами да, непрекъснато я въртят по оная радиостанция, дето я слушат младите момичета.

— Харесва ли ти?

— Доколкото изобщо мога да харесам подобна музика. — Тя го погледна право в очите. — Мисля, че на места звучи доста откровено, Лари.

Той откри, че смутено потропва с крак и се застави да престане.

— Исках просто да звучи... страстно, мамо. Това е. Изчерви се. Никога не би повярвал, че някой ден ще обсъжда в майчината си кухня човешките страсти.

— На страстите мястото им е в спалнята — категорично заяви тя, слагайки край на естетичния спор. — Освен това си сторил нещо с гласа си. Звучиш ми като негър.

— Сега ли? — развеселено запита той.

— Не, по радиото.

Лари се усмихна и пропя с дълбокия гърлен глас на Бил Уитърс:

— Че-е-ерни ритми, бейби, че-е-рни вихри.

— Точно така — кимна майка му. — Когато бях малка мислехме, че Франк Синатра прекалява. А сега измислиха тоя рап. Какъв ти рап — само *крясъци*, мене ако питаш. Е, в твоята песен поне крясъци няма — неохотно призна тя.

— Получавам проценти — каза Лари. — За всяка продадена плоча...

Възрастната жена пренебрежително махна с ръка.

— Остави това. Нищичко не разбирам от математика. Платиха ли ти вече или си взел колата на кредит?

— Засега не съм получил кой знае колко — каза той, като внимаваше да не прекоси границата на лъжата. — Направих първата вноска, останалото е на кредит.

— Изгодни кредитни условия — мрачно промърмори майка му. — Точно тъй фалира баща ти. Докторът каза, че умрял от сърдечен удар, само че не беше така. Умря от *разбито* сърце. Изгодните кредитни условия го вкараха в гроба.

Лари бе слушал тия приказки хиляди пъти, затова престана да слуша, като внимаваше само да кима където се полага. Някога баща му имаше магазинче за галантерия. Но наблизко откриха нов супермаркет и след година магазинчето фалира. Той потърси утеха в храната и за

три години наддаде петдесет килограма. Когато Лари беше деветгодишен, баща му грохна мъртъв в закусвалнята на ъгъла с недояден сандвич в чинията пред себе си. На погребението майка му изглеждаше непоклатима, а когато сестра ѝ се опита да предложи нетърсена утеха, Алис Ъндървуд заяви, че можело да бъде и по-лошо. „Можеше и да се пропие“ — отсече тя, гледайки през рамото на сестра си право към мъжа ѝ.

От този момент нататък Алис пое сама грижите за Лари, като подчини живота му на безброй поговорки и предразсъдъци чак до деня, в който се разделиха. Последната ѝ забележка, преди Лари да се качи във вехтия форд на Руди Шварц, бе, че и в Калифорния има бедност. Да, господа, такава е скъпата ми майчица.

— Ще останеш ли, Лари? — запита тя.

— Имаш ли нещо против? — сепна се той.

— Място колкото щеш. Запазила съм походното легло в задната стая. Прибирам там разни неща, но можеш да преместиш кашоните.

— Добре — бавно изрече Лари. — Ако си сигурна, че няма да ти преча. Ще остана само две-три седмици. Мисля да потърся старите приятели. Марк... Гелън... Дейвид... Крис... знаеш ги.

Тя стана и отиде да отвори прозореца.

— Можеш да стоиш колкото си искаш, Лари. Не ме бива по приказките, но се радвам, че дойде. Зле се сбогувахме последния път. Тежки думи си казахме. — Когато се обърна, лицето ѝ бе все тъй сурово, но сега изразяваше неуверена и свирепа обич. — Съжалявам. Казах ги само защото те обичам. Не умея да изразявам това и понякога го казвам по друг начин.

— Няма нищо — промърмори той, забил поглед в масата. Усети, че пак се е изчервил. — Слушай, ще си плащам разноските.

— Както решиш. Не си длъжен. Нали работя. Хиляди нямат тоя късмет. Ти си ми син и домът е твой.

Той си помисли първо за вкочанената котка в кофата за боклук, после за ухиления Дюи Тестето с двата буркана и изведнъж се разплака. Докато гледаше през сълзи замъглените очертания на ръцете си, внезапно му хрумна, че всъщност тя би трябвало да заплаче. Нищо не бе станало тъй, както очакваше. Нищо. Майка му все пак се бе променила. Той също, но не така, както бе предполагал. Промяната се оказваше противоестествена — майка му бе израсла, а той се бе

смалил. Идваше си у дома не защото трябваше да се скрие някъде. Просто беше изплашен и търсеше опора.

Тя стоеше край отворения прозорец и го гледаше внимателно. Бялата завеска пърхаше от вятъра и минаваше пред лицето ѝ, без да го закрива напълно, само го правеше някак призрачно. Отвън долитаха звуците на уличното движение. Алис извади кърпичка, пристъпи напред и я пхна в треперещата ръка на сина си. Усещаше в него някаква нова, твърда жилка. Би могла да се пребори с нея, но имаше ли смисъл? Баща му беше мекушав и дълбоко в сърцето си Алис знаеше, че тъкмо това го бе вкарало в гроба; Макс Ъндърууд раздаваше на кредит повече, отколкото можеше да си позволи. Откъде бе дошла тая жилка у Лари? На кого трябваше да благодари? Или кого да обвинява?

Сълзите нямаха власт над каменната твърдост у него, също както мимолетният летен дъждец не може да промени вековна гранитна скала. Твърдостта можеше да бъде полезна — подсказваше ѝ го опитът на жена, отгледала детето си сама в един град, който не се интересува нито от самотните майки, нито от децата им — но Лари още не бе открил това. Наистина вярно го бе казала преди малко — все същият си оставаше. И занапред щеше да я кара без да мисли, щеше да вкарва хората — и себе си — в неприятности, а когато съвсем закъсаше, щеше да разчита на твърдата жилка. Ами хората? Щеше да ги оставя да се измъкват както могат. Да, гранитът е твърд и тая гранитна твърдост беше дълбоко в него, но засега служеше само на разрушението. Виждаше това в очите му, усещаше го в самата му поза... даже в димните колелца, които пускаше от тая проклета цигара. Е, поне трябваше да му се признае, че не бе превърнал твърдостта в убийствено острие, но когато му се наложеше, той продължаваше с детинска безразсъдност да прибъгва към нея — размахваше я като сопа, за да се измъкне от капаните, които сам си създаваше. Някой ден щеше да се промени. Щом *тя* се бе променила, значи и Лари щеше да успее.

Но днес пред нея стоеше не момче, а зрял мъж и тя се боеше, че дните за промяна — дълбока, коренна промяна на душата, не на сърцето, както казваше нейният свещеник — вече са отминали. Усещаше в него нещо мъчително и непоносимо като скърцане на камък по стъкло. От дълбините надничаше само Лари. За друг нямаше място в собственото му сърце. Но тя продължаваше да го обича.

И вярваше, че в Лари има доброта — огромна доброта. Скрита тъй дълбоко, че на тази възраст само катастрофа би могла да я извлече на бял свят. А катастрофа нямаше — просто синът ѝ бе заплакал.

— Уморен си — каза тя. — Иди да се измиеш. Ще махна кашоните и можеш да си легнеш. А пък аз май все пак ще ида на работа.

Мина в задната стая — някогашната му спалня — и Лари я чу как с пъшкане размества кашоните. Той бавно избърса сълзите. Опита да си припомни кога за последен път е плакал пред майка си. После пак се сети за мъртвата котка. Майка му беше права — чувстваше се уморен както никога досега. Отиде да си легне и спа почти осемнайсет часа.

6.

Малко преди да наближи вечерта, Франи мина в задния двор, където баща ѝ търпеливо плевеше граха и фасула. Тя беше закъсняла рожба — днес баща ѝ бе прехвърлил шейсетте и изпод неизменното му бейзболно каскетче стърчаха бели кичури. Майка ѝ беше отскочила до Портланд да си търси бели ръкавици. Ейми Лодър, най-добрата приятелка на Франи, щеше да се жени в началото на следващия месец.

Умиротворена и изпълнена с обич, тя дълго се взира в приведения гръб на баща си. Обичаше странното преобразяване на слънчевите лъчи по това време на деня — това чувство на застинала вечност, което можеш да изпиташ само в мимолетното начало на мейнското лято. Понякога ѝ се случваше да помисли за тия лъчи през средата на януари и сърцето ѝ се свиваше от мъчителна болка. Толкова хубави неща се крият в летния следобед, клонящ към вечерта — бейзбол на игрището в парка, където Фред винаги заемаше трети пост и отбиваше безупречно: резен пъпеш; първата млечна царица; чай с лед във високи чаши; детство.

Франи се покашля.

— Да ти помогна ли?

Той завъртя глава и се усмихна.

— Здравсти, Фран. Спила ме на местопрестъплението, а?

— Така изглежда.

— Прибра ли се майка ти? — Той леко навъси вежди, после лицето му се проясни. — А, не, май потегли преди малко, нали? Добре, идвай да помагаш, щом си решила. Само не забравяй да се измиеш после.

— Ръцете на една млада дама издават нейните навици — изсумтя присмехулно Фран.

Питър се опита да я изгледа строго, но не беше особено убедителен. Тя мина в съседната леха и се зае да плеви. Из въздуха танцуваха лястовици и от близката магистрала 1 долитаха глухо бучене. Този месец движението непрекъснато се засилваше, макар че още не беше чак толкова оживено, както през юли, когато по отсечката

между Оугънкуит и Китъри почти всеки ден се случваше тежка катастрофа.

Питър разказваше как е минал денят, а тя подхвърляше по някой въпрос и кимаше от време на време. Увлечен в плевенето, баща ѝ не я гледаше, но все пак забелязваше с крайчеца на окото си кимането на *сянката* ѝ. Работеше в Санфорд като механик в голяма фирма за автомобилни части — най-голямата северно от Бостън. Беше на шейсет и четири, оставаше му само година до пенсията. И то непълна година, защото имаше събрани четири седмици отпуска, които възнамеряваше да вземе през септември, след като „хуните“ се оттеглят по домовете си. Напоследък често мислеше за пенсионирането. Както веднъж бе споделил с Франи, опитваше се да не си го представя като безкрайна ваканция; имаше доста приятели пенсионери и те му бяха обяснили, че съвсем не е така. Не вярваше да го подгони скуката като Харлан Ендърс или немотията като Пол Карън — горкият Пол през целия си живот не бе пропуснал един работен ден в магазина, но на стари години двамата с жена му бяха принудени да продадат къщата и да се преселят при дъщеря си.

Питър Голдсмит не обичаше общественото осигуряване; не му се доверяваше още навремето, преди системата да се пропука от ударите на рецесията, инфлацията и растящия брой пенсионери. През трийсетте и четирийсетте години, обясни той на дъщеря си, в Мейн нямамо кой знае колко демократи, но дядо ѝ бил от това гордо малцинство и възпитал сина си в същия дух. Заради тия убеждения семейство Голдсмит било едва ли не отхвърлено от обществото през най-благогатните години на Оугънкуит. Ала дядо ѝ повтарял с гранитна твърдост една поговорка, която разбивала из основа цялата републиканска философия: не разчитай на властелините в тоя свят, защото и те, и техните правителства гледат само да те преметнат от днес и во веки веков, амин.

Франи се разсмя. Обичаше да слуша баща си, когато беше в подобно настроение. А това се случваше рядко, защото жената, която бе негова съпруга и майка на Франи, умееше (и не пропускаше) да го скастрия жестоко с отровния си език. „Трябва да вярваш в собствените си сили — продължаваше той, — а властелините на света нека се оправят както могат с хората, които са ги избрали. Най-често

управлението им се оказва калпаво, но това не е беда; каквито избирателите, такова и правителството.“

— Пари в брой, там е истината — заяви той. — Уил Роджърс твърди, че земята била най-ценна, защото само тя не се произвежда, но горе-долу същото може да се каже за златото и среброто. Човек, който обича само парите, е негодник и не заслужава друго, освен омраза. Човек, който не знае как да се разпорежда с тях, е глупак. Обаче не бива да го мразим, той е достоен за съжаление.

Фран се зачуди дали не става дума за стария му приятел Пол Карън, но реши, че е по-добре да не пита.

И без да го пита, знаеше, че е заделил достатъчно пари за черни дни. Той сам й бе казал веднъж, че никога не е била бреме за семейството — нито в добри, нито в лоши времена. Казваше още, че се гордее пред всички приятели, задето е изучил дъщеря си. А каквото не можеше да се постигне с неговите пари и нейния ум, Франи го постигаше по простичкия стар начин — с труд и упорство. Работа, непрестанна работа, само така се преодоляваха безбройните препятствия. Майка й не винаги разбираше това. Независимо дали жените го желаеха или не, в днешно време положението им се бе променило, а Карла все още се чудеше защо дъщеря й не посвещава цялото си време на търсене на подходящ съпруг.

— Вижда, че Ейми Лодър ще се жени — каза Питър, — и си мисли: „Моята Фран трябваше да е на нейно място. Хубавичка е Ами, но край моята Фран изглежда като пукната чиния.“ Цял живот е изкарала с женските хитрини и вече не може да се промени. Затова от време на време се сблъскват и пускат искри като кремък и стомана. Не сте виновни. Но никога не забравяй, Фран, че тя е твърде стара за промени, а ти вече си достатъчно голяма, за да я разбереш.

След малко той пак се отплесна към работния си ден и взе да разправя как един колега едва не останал без палец, защото си мислел за билиард, докато ръката му била под пресата. Добре, че Лестър Краули го дръпнал навреме. „Ама Лестър Краули няма вечно да е там“ — добави той. После въздъхна, сякаш му бе минало през ум, че и с него е същото, но след миг се усмихна и почна да разказва за новата си идея — антена, скрита в корпуса на колата.

Прехвърляше се от тема на тема и гласът му беше някак Успокояващо приглушен. В браздите отпред сенките им бавно се

издължаваха. Както винаги, Франи усети, че бащиният глас постепенно я омайва. Беше дошла да му каже нещо, но всъщност стана това, което се повтаряше още от най-ранното ѝ детство — идваше да разкаже, а оставаше, за да слуша. С него никога не ѝ бе скучно. Доколкото знаеше, това се отнасяше и до всички други, с изключение може би на майка ѝ. Питър Голдсмит беше умел разказвач.

По някое време усети, че той е спрял да говори. Беше седнал върху един камък в края на браздата, пълнеше лулата си и я гледаше.

— Какво те тормози, Франи?

За миг тя го изгледа стреснато, неуверена как да започне. Беше дошла да сподели проблема си, а сега не знаеше дали има сили да го стори. Мълчанието увисна помежду им разрасна се, превърна се в непоносима бездна. Франи се хвърли с главата напред.

— Бременна съм — простичко каза тя.

Баща ѝ престана да пълни лулата и я изгледа втренчено.

— Бременна — повтори той, сякаш никога през живота си не бе чувал тази дума. — О, Франи... това майтап ли е? Или някаква игра?

— Не, татко.

— Я ела да седнеш до мен.

Тя послушно тръгна по браздата и седна до него. Между техния двор и съседния пущинак имаше нисък каменен зид. От другата страна растеше на воля жив плет от благоуханни трънливи храсти, които бяха избуяли по най-живописен начин. В главата ѝ тръпнеше лека болка, а стомахът и се свиваше.

— Сигурна ли си? — запита той.

— Сигурна съм — отвърна младата жена.

После — без капчица женско лукавство, просто защото нямаше сили да се удържи — зарида шумно и безутешно. Баща ѝ я прегърна през рамото и двамата дълго останаха така, сгушени един до друг. Когато сълзите взеха да пресъхват, тя намери сили да зададе въпроса, който я мъчеше най-много:

— Още ли ме обичаш, татко?

— Какво? — Той я изгледа с недоумение. — Да, много те обичам, Франи.

Това предизвика нови ридания, но този път баща ѝ остави да плаче и се зае да разпалва лулата си. Струйки ароматен дим се понесоха по лекия ветрец.

— Разочарован ли си? — запита Франи.

— Не знам. Досега не съм имал бременна дъщеря и просто нямам представа как трябва да го приема. От Джес ли е детето?

Франи кимна.

— Каза ли му? Тя кимна отново.

— Какво рече той?

— Предлага да се оженим. Или да плати за аборта.

— Женитба или аборт — промърмори Питър Голдсмит и засмука лулата. — Оправно момче бил тоя Джес.

Тя погледна ръцете си, отпуснати върху коленете на джинсите. Под ноктите и в гънките на ставите се бе събрала черна пръст. „Ръцете на една млада дама издават нейните навици — раздаде се в главата ѝ строгият майчин глас. — Бременна дъщеря. Ще трябва да напусна църковното настоятелство.“ Ръцете на една млада дама...

— Не искам да навлизам в интимни подробности — каза баща ѝ, — но той... или ти... внимавахте ли?

— Взимах противозачатъчни хапчета. Не помогнаха. Той я погледна изпитателно.

— Щом е тъй, не бих търсил вина нито у теб, нито у него... или може би мъничко и у двамата. Но не мога да го сторя, Франи. Не мога да ви обвинявам. На шейсет и четири човек просто забравя какъв е бил на младини. Затова нека оставим вината настрана.

Вълната на облекчението я заля с такава сила, че за момент се изплаши да не би да припадне;

— Майка ти ще има да опява по въпроса за вината и аз ще си мълча, но няма да съм с нея. Разбираш ли ме?

Тя кимна. Баща ѝ вече не се и опитваше да спори. Поне на глас. Достатъчно си бе патил от жлъчния ѝ език. Когато спори, понякога губи контрол над себе си, бе казал веднъж той на Франи. А загубеше ли контрол, майка ѝ беше способна да нанася такива душевни рани, че закъснялото ѝ съжаление не поправяше ни най-малко нещата. Франи предполагаше, че преди години баща ѝ е трябвало да избира: непрестанни сблъсъци и в крайна сметка развод, или капитулация. Той бе избрал второто... но с определени условия.

— Сигурен ли си, че и този път ще можеш да останеш настрана, татко? — тихо запита тя.

— Искаш ли да се намеся?

— Не знам.

— Какво смяташ да правиш, Франи?

— За мама ли питаш?

— Не. За тебе, Франи.

— Не знам.

— Ще се омъжиш ли? Заедно се живее по-евтино, поне тъй твърди поговорката.

— Не ми се вярва да го сторя. Май любовта свърши, ако изобщо я е имало.

— Заради бебето ли?

Лулата му вече се бе разпалила добре и из топлия въздух се носеше лек аромат. В градината сенките вече гъстееха и отнякъде долиташе песента на щурци.

— Не, не е заради бебето. И без друго натам отиваше. Джес е...

Тя не довърши. Мъчеше се да изясни какво точно не беше наред у Джес — онова мъничко нещо, което би могло да остане незабелязано при сегашното напрежение, в бързината да реши какво ще прави с бебето и как да се измъкне от заплашителната сянка на майка си, която в момента бе отскочила да си купи ръкавици за сватбата на Ейми Лодър. Онова нещичко, което в момента можеше да бъде погребано, ала нямаше да лежи спокойно и след шест месеца, или шестнайсет, или дваисет и шест ненадейно щеше да изскочи от гроба, за да ги атакува и двамата. Бърза сватба цял живот се плаща. Една от любимите поговорки на майка ѝ.

— Слаб е — каза тя. — По-точно не мога да го изразя.

— Искаш да кажеш, че не можеш да му се довериш като на спътник за цял живот, така ли, Франи?

— Така е. — Тя си помисли, че току-що баща ѝ бе стигнал по-близо до корена на нещата дори от самата нея. Не можеше да се довери на Джес, който имаше богати родители и носеше ризи от синя коприна. — Джес има добри *намерения*. Иска да постъпи както трябва, наистина го иска. Но... преди два семестъра бяхме на едно поетично четене. Някакъв поет на име Тед Ънслин. Залата беше претъпкана. Всички слушаха благоговейно... напрегнато... мъчеха се да не пропуснат нито дума. А аз... *нали* си ме знаеш...

Той добродушно я прегърна през рамото и каза:

— Нашата Франи се е разкискала.

— Аха. Точно така. Ти май доста добре ме познаваш.

— Е, опознал съм те мъничко.

— То... кискането, искам да кажа... ме връхлетя изневиделица.

Из главата ми се въртеше: „Чорлав тип, чорлав тип, всички слушат чорлав тип.“ Повтаряше се ритмично, като в ония песнички, дето ги пускат по радиото. И аз се разкикотих. А не исках. Всъщност нямаше нищо общо с поезията на мистър Ънслин. тя беше чудесна. Нито пък с външния му вид. Цялата работа беше в *начина*, по който *всички* го гледаха. — Озърна се, за да види реакцията на баща си. Той само ѝ кимна да продължава.

— Налагаше се да изчезна незабавно. Разбираш ли, наистина се *налагаше*. А Джес побесня. Сигурна съм, че имаше право да ми се сърди... беше си чиста детинщина, сто на сто... но аз често съм си такава. Не винаги. Мога да се справя.

— Да, можеш.

— Обаче понякога...

— Понякога Цар Смях чука на вратата и ти си от ония, които не могат да го пропъдят.

— Сигурно съм от тях. Само че Джес не е. И ако се оженим... при всяко прибиране у дома ще открива, че пак съм пуснала нежелания гост. Е, може би не чак всеки ден, но достатъчно често, за да побеснее. Ще се помъча да бъда друга и... и предполагам...

— Предполагам, че ще бъдеш нещастна — каза Питър и я притисна към себе си.

— Сигурно.

— Щом е тъй, не позволявай на майка си да те разубеди. Този път облекчението бе още по-силно и Франи мълчаливо затвори очи. Баща ѝ бе разбрал всичко. Като по чудо.

— Какво ще кажеш, ако реша да направя аборт? — запита тя след малко.

— Струва ми се, че не това е целта на разговора.

Тя го погледна с изненада. Той отвърна със загадъчна полуусмивка, леко надигнал едната вежда — лявата. Но въпреки усмивката от него лъхаше чувството за сериозност.

— Може и да си прав — бавно изрече тя.

— Слушай — каза той и внезапно замълча.

Тя се вслуша и чу лястовичките, щурците, далечното тъничко бръмчене на самолет, нечийи крясъци Джаки да се прибира незабавно, бученето на косачка, астматичната кашлица на някаква вехта кола по магистралата.

Тъкмо се канеше да го попита добре ли е, когато Питър я хвана за ръцете и заговори.

— Франи, не е добре, че имаш толкова стар баща, но какво Да се прави. Късно се ожених, чак през петдесет и шеста. — Той я погледна замислено в падащия здрач. — В ония дни Карла беше друга. Промени се едва след смъртта на брат ти Фреди. Дотогава беше млада. Но когато Фреди умря, времето спря за нея. Това... не мисли, че говоря против майка ти Франи, макар да изглежда така. Но ми се струва, че Карла спря... да се развива... след неговата смърт. Покри възгледите си с три слоя лак и един слой цимент и заяви, че така е най-добре. Сега е като музеен пазач и ако види някой да пипа изложените идеи, веднага се навъсва, сякаш иска да каже „Хей, ти там, внимавай.“ Но не винаги е била такава Повярвай ми, не винаги.

— Каква беше, татко?

— Ами... — Той зарея поглед из градината. — Много приличаше на теб, Франи. Често се кискаше. Понякога отскачахме до Бостън за мачовете на „Ред сокс“ и през почивката се провирахме през навалищата да пийнем по една бира.

— Мама... да пие бира?

— Да, пиеше. После веднага хукваше към дамската тоалетна и на връщане ми се караше, че заради мене е изтървала най-интересната част от играта, макар че обикновено *тъкмо тя* ме навиваше да пийнем по едно.

Франи се опита да си представи как майка ѝ зяпа баща ѝ с чаша бира в ръка и се кикоти като хлапачка на първа среща. Не, невъзможно.

— Дълго време нямахме деца — унесено продължаваше той. — Отидохме на лекар да разберем кой от двамата ни не е наред. Докторът каза, че няма такава работа. И през шейсета изведнъж дойде брат ти Фред. Тя просто се влюби до смърт в това хлапе, Фран. Нали знаеш, Фред е името на баща ѝ. През шейсет и пета я сполетя спонтанен аборт и решихме, че това ще е краят. А през шейсет и девета дойде ти, малко недоносена, но всичко мина добре. Тогава пък аз се влюбих до смърт.

В теб. И двамата си имахме по едно любимо дете. Само че тя загуби своето.

Той се навъси и замълча. Фред Голдсмит бе загинал през 1973. Тогава беше на тринайсет години, а Франи — на четири. Човекът, който го блъсна, беше пиян. Имаше дълъг списък от нарушения, между които превишена скорост, безразсъдно шофиране и управление на кола в нетрезво състояние. След злополуката Фред живя още седем дни.

— Мисля, че „аборт“ е прекалено невинно название — каза Питър Голдсмит. Устните му се движеха бавно, сякаш всяка дума носеше болка. — За мен това си е чисто и просто детеубийство. Извинявай, че го казвам, че съм толкова непреклонен, твърд, наречи го както искаш... относно нещо, което трябва да предвидиш, та макар и само защото законът ти дава право. Казах вече, стар съм.

— Не си стар, татко — прошепна Франи.

— Стар съм, стар! — задавено възкликна той. Изведнъж сякаш бе загубил всякаква увереност. — Аз съм просто един старец, който се мъчи да посъветва младата си дъщеря. Все едно маймуна да учи мечката на добри маниери. Преди седемнайсет години пиян шофьор отне живота на единствения ми син и от тогава жена ми се промени. Стане ли дума за аборт, винаги си мисля за Фред. Просто не мога друго, както и ти не си можела да се пребориш с кискането на онази поетична вечер, Франи. Майка ти би възразила с общоприетите доводи. Би говорила за морал. Морал отпреди две хиляди години. Правото на живот. Върху тази идея се гради целият ни западен морал. Чел съм философите. Редовно ги препрочитам и се вглеждам във всеки от тях, досущ като домакия с пълно портмоне в супермаркет. Майка ти се задоволява с четивата в „Ридърс дайджест“, но в крайна сметка тъкмо аз прибягвам към чувствата, а тя спори от гледна точка на морала. Не виждам нищо друго, освен Фред. Той беше унищожен отвътре. Нямаше никакъв шанс. Ония, дето вдигат лозунгите за правото на живот, вечно размахват снимки на бебета във формалин или на ръчички и крачета върху масата за дисекция. Е, и какво? Краят на човешкия живот никога не е особено красив. Аз просто си спомням как Фред лежаше седем дни в онова легло, целият омотан с бинтове. Животът е евтин, а абортът го прави още по-евтин. Чета повече от майка ти, но все пак тя вижда нещата далеч по-ясно. Нашите постъпки, нашите мисли... дори когато са правилни, твърде често почиват върху

капризната човешка преценка. Не мога да превъзмогна това. Заседнало ми е като буца на гърлото — разбирането, че сякаш цялата логика по начало произтича от неразумното. От вярата. Май взех да говоря несвързано, а?

— Не искам аборт — тихо каза Франи. — Имам си съображения.

— Какви?

Тя леко вирна брадичка.

— Бебето е част от мен. Може и да звучи самолюбиво, но не ми пука.

— Ще го оставиш ли в болницата, Франи?

— Не знам.

— А искаш ли?

— Не, искам да го задържа.

Той не каза нищо. Стори й се, че мълчи неодобрително.

— Мислиш си, че трябва да уча, нали? — запита тя.

— Не — отвърна баща й и се изправи. Скръсти ръце зад кръста си и доволно примижа, когато гръбнакът му изпука. — Мисля, че поговорихме достатъчно. И че на това, последното решение още не му е дошло времето.

— Мама се прибира — каза тя.

Питър се извърна и проследи погледа й към алеята, където тъкмо бе завила камионетката с проблясващи хромирани части в последните лъчи на деня. Карла ги забеляза, натисна клаксона и весело им махна.

— Трябва да й кажа — въздъхна Франи.

— Да. Но изчакай ден-два.

— Добре.

Тя му помогна да събере инструментите, после двамата тръгнаха заедно към спрялата камионетка.

7.

В здрача, който обгръща земята след залез слънце; преди да настане нощта, през една от онези броени минути, наричани от кинорежисьорите „магически час“, Вик Палфри се изтръгна от болезнените кошмари за няколко кратки мига.

„Умирам“ — помисли си той и думите прозвучаха в главата му толкова ясно, че се запита дали не е проговорил на глас, макар да не беше така.

Огледа се и видя, че е в болнично легло, подпрян в полуседнало положение, за да не се задави от собствените си храчки. Завивките бяха здраво прикрепени с големи безопасни игли. „Сигурно доста съм се мятал — помисли той леко развеселено. — Изритвал съм одеялото.“ И едва тогава дойде най-важната мисъл. „Къде съм?“

Около шията му беше завързан лигавник, покрит със засъхнали храчки. Мъчеше го главоболие. Из съзнанието му танцуваха някакви странни мисли и той разбра, че допреди малко е бълнувал... и прояснението едва ли ще е задълго. Беше болен и това, което преживяваше в момента, не беше нито оздравяване, нито дори подобрене, а само мимолетно събуждане.

Докосна челото си с опакото на ръката и веднага я отдръпна с лека гримаса, сякаш бе пипнал разпалена печка. Да, както можеше да се предположи, изгаряше от температура и беше надупчен целият. Две прозрачни пластмасови тръбички излизаха от ноздрите му. Още една лъкатушеше изпод болничното одеяло към стъкленица на пода и той отлично разбираше къде е *другият* ѝ край. На метална стойка край леглото висяха два буркана и тръбичките от тях се съединяваха, преди да потънат в ръката му, точно под лакътя. Бяха го сложили на системи.

Би могло да се очаква, че с толкова много тръби лекарите са доволни. Но явно не бяха, защото имаше и проводници. По главата му. По гърдите. По лявата ръка. Дявол да го вземе, един май беше напъхан право в пъпа му. И като капак на всичко отчетливо усещаше, че са му натъпкали нещо в задника. За Бога, какво пък беше това? Радар за лайна ли?

— Хей!

Искаше да нададе крясък, изпълнен с възмущение. Но с гърлото му се изтръгна само дрезгавият шепот на тежко болен човек. И заедно със звука отново бликнаха храчки — май гърдите му бяха претъпкани с тях.

Мамо, Джордж прибра ли коня?

Не, това вече беше кошмарът. Някаква нелепа мисъл, прелетяла като метеор край ръба на съзнанието му. Но макар и далечна, тя почти го заблуди за секунда. Явно не му оставаше много. Това го изпълни с ужас. Ръцете му бяха изтънели като клечки и той предположи, че е отслабнал петнайсетина килограма, а и преди не беше кой знае колко дебел. Тази... тази болест, както и да се наричаше... щеше да го убие. Боеше се, че може да умре, бръщолевейки несвързан глупости като вдетинен старец.

Джордж отиде на среща с Норма Уилис. Хайде, мойто момче, бягай да прибереш коня и му дай зоб.

Не е моя работа.

Виктор, нали обичаш мама?

Да. Обаче не е моя...

Трябва да обичаш мама. Мама е болна от грип.

Не е вярно, мамо. Болна си от туберкулоза. Туберкулозата ще те убие. През хиляда деветстотин четирийсет и седма. А Джордж ще умре точно шест дни след като пристигне в Корея, само колкото да напише едно писмо и после — бам-бам-бам Джордж е...

Вик, слушай какво ти казвам, щото повече НЯМА да говоря. Бягай да прибереш коня.

— Не е тя, аз съм болен от грип — прошепна той, изплювайки пак от кошмара. — Аз.

Гледаше вратата и си мислеше, че е адски странна дори за болнична врата. Беше заоблена по ръбовете, укрепена с нитове и долният край свършваше на петнайсетина сантиметра от плочките на пода. Дори калпав дърводелец като Вик Палфри можеше

(дай си ми книжките, Вик, стига ти толкова)

(Мамо, той ми взе книжките! Дай си ми ги! Дааааааай!

да направи по-хубава. Тя беше

(стоманена)

Кой знае защо, тази мисъл се заби в мозъка му като пирон и Вик напрегна всички сили, за да се надигне и да огледа вратата. Да, така беше. Определено. Стоманена врата. Защо го държаха зад стоманена врата в тая болница? Какво се бе случило? Наистина ли умираше? Време ли бе вече да мисли как ще се срещне с Бога? Господи, какво се бе случило? Отчаяно се напрегна да разкъса увисналата в главата му сива мъгла, но през нея долитаха само далечни гласове — познати гласове, ала не можеше да си спомни на кого принадлежат. *Чуйте какво ще ви река... ония просто трябва да кажат... майната ѝ на тая инфлация...*

Хап, май ще е добре да изключиш помпите. (*Хап? Бил Хапскомб? Кой беше тоя? Името ми звучи познато.*) Леле Боже... Мъртви са и още как... Дай ръка, веднага ще те измъкна... Дай си ми книжките, Вик, стига ти... В този момент лъчите на залязващото слънце (или поточно отслабването на тия лъчи) задействаха скритото фотореле. Лампите в стаята се включиха. Когато наоколо светна, той забеляза множеството угрижени лица, които го наблюдаваха иззад двойната стъклена преграда. Изкрещя, защото отначало помисли, че това са хората, разговарящи в главата му. Сред наблюдателите един мъж с бяла престилка размахва енергично ръце към някого, но Вик вече не се страхуваше. Беше прекалено слаб, за да се бои задълго. Но внезапният ужас, дошъл с безмълвния изблик на светлина и тия вторачени лица (с белите си престилки приличаха на призрачни съдебни заседатели), разчисти част от преградите в мозъка му и той разбра къде се намира. Атланта. Атланта, щат Джорджия. Бяха дошли да го приберат — него, Хап, Норм, жената и децата на Норм. Бяха прибрали Ханк Кармайкъл. Стю Редман. И Бог знае още кого. Вик беше изплашен и възмутен. Вярно, имаше кашлица и хрема, но в никакъв случай не би повярвал, че е прихванал холера или от каквото там беше умрял онзи нещастник, Кемпиън заедно със семейството си. Освен това имаше лека температура, а Норм Бруът се препъваше и трябваше да го крепят по стълбичката на самолета. Жената на Норм плачеше от страх, малкият Боби Бруът също плачеше... и кашляше. Дрезгава, влажна кашлица. Самолетът ги чакаше на малкото летище край Брейнтри, но за ѝ напуснат Арнет, трябваше да минат през бариера на шосе 93, а наоколо някакви хора разпъваха телени заграждения... телени заграждения наред пустинята...

Над странната врата светна червена лампичка. Раздаде се съскане, после нещо забуча ритмично като въздушна помпа. Когато шумът секна, вратата се отвори. Влезе мъж, омотан в огромен, бял херметичен костюм с прозрачна маска. Зад маската лицето му се полюшваше като привързан балон. На гърба му висяха въздушни бутилки, а когато заговори, в металическия му глас сякаш нямаше нищо човешко. Беше като онзи глас от детските електронни игри, който подканва: „Опитай пак, космически юнга“, когато хлапето се провали в последния опит.

— Как се чувствате, мистър Палфри? — проскрибуца гласът Но Вик не можа да отговори. Бе потънал отново в зелената бездна. Зад прозрачната маска на белия костюм виждаше лицето на мама. Мама беше облечена в бяло, когато тримата с татко и Джордж отидоха да я видят за последен път в санаториума. Трябваше да лежи в санаториум, та да не зарази още някого от семейството. Туберкулозата била заразна. От нея се умирало. Той заговори на своята мама... каза, че ще бъде добро момче и ще прибере коня... каза й, че Джордж му взел книжките... попита я дали се чувства по-добре... и как мисли, дали ще се прибере скоро у дома... а човекът с белия костюм заби в ръката му спринцовка и докато Вик потъваше, думите му ставаха все по-неясни. Човекът с костюма се озърна към лицата зад стъклото и поклати глава. После натисна външния бутон на микрофона под брадичката си и каза:

— Ако и това не помогне, едва ли ще доживее до полунощ. За Вик Палфри магическият час бе свършил.

— Само си вдигнете ръкава, мистър Редман — каза хубавичката тъмнокоса сестра. — Ще стане за минутка.

Тя държеше неловко апарата за мерене на кръвното с дебелия ръкавици на костюма. Усмиваше се дяволито зад прозрачната пластмасова маска, сякаш двамата споделяха някаква весела тайна.

— Не — каза Стю. Сестрата веднага стана деловита.

— Така нареди докторът. Моля ви.

— Щом е наредил, искам да говоря с него.

— Боя се, че в момента е зает. Хайде, само си вдигнете...

— Ще почакам — невъзмутимо отвърна Стю, без да посегне към ръкава си.

— Аз просто си върша работата. Нали не искате да ми докарате неприятности? — Този път тя изпробва обаятелна детинска усмивка.

— Хайде, само ми позволете да...

— Няма — отсече Стю. — Идете да им кажете. Нека пратят някого.

Угрижената сестра се върна до стоманената врата и пъхна в ключалката широк плосък ключ. Помпата запъхтя, вратата се отвори с тихо съскане и момичето прекрачи прага. На сбогуване хвърли към Стю един последен укоризнен поглед. Той не наведе очи.

Когато вратата се затвори, Стю стана и неспокойно пристъпи към прозореца — два слоя стъкло и дебела решетка — но навън бе паднал мрак и не се виждаше нищо. Върна се и седна на стола до леглото. Беше облечен с избелели джинси, карирана риза и кафяви каубойски ботуши, чиито шевове вече започваха да се разхлабват отстрани. Плъзна ръка по бузите си и недоволно се намръщи от допира на четината. Не му разрешаваха да се бръсне, а брадата му растеше бързо.

Нямаше нищо против самите изследвания. Обаче не искаше да го държат в неведение и страх. Не беше болен, поне засега, но се боеше до смърт. Тук ставаше нещо нередно и той смяташе да откаже всякакво сътрудничество, докато не дойдеха да му обяснят какво се бе случило в Арнет и какво общо имаше с това онзи тип, Кемпиън. Тогава поне щеше да има ясна представа от какво се страхува.

Те бяха очаквали въпросите от самото начало, личеше си по очите им. Лекарите умеят да заобикалят истината. Преди четири години жена му бе починала в болница от рак, който започна в утробата ѝ, а сетне лумна нагоре като горски пожар. По онова време Стю забеляза как умело заобикаляха въпросите ѝ — променяха темата или я затрупваха с купища специализирана информация. Затова сега реши да не задава въпроси и веднага усети, че това ги тревожи. Сега бе дошло времето да пита и щеше да получи търсените отговори. Най-вероятно с едносрични думи.

За някои неща се досещаше сам. Кемпиън, жена му и детето бяха прихванали някаква страшна болест. Тя започваше като грип или лятна настинка, само че продължаваше да се влошава докато човек се задуши от собствените си храчки или изгори от треска. И беше извънредно заразна.

Бяха дошли да го вземат преди два дни, на седемнайсети след пладне. Четирима военни и лекар. Любезни, но непреклонни. За отказ

не можеше да става и дума — четиримата военни носеха пистолети. Точно тогава Стю Редман се изплаши не на шега.

От Арнет към летището край Брейнтри се отправи цял керван. Стю пътуваше заедно с Вик Палфри, Хап, семейство Бруът, Ханк Кармайкъл, жена му и двама подофицери. Бяха натъпкани в каросерията на армейски камион и подофицерите не обелиха нито дума, дори когато Лайла Бруът изпадна в истерия.

Другите камиони също бяха претъпкани. Стю не видя колко души са натоварили, но успя да забележи петчленното семейство на Ходжис и Крис Ортега — братът на Карлос от линейката. Крис беше барман в „Индианската глава“. Видя още Паркър Насън и жена му — старците, които живееха в каравана близо до неговата къща. Навярно бяха прибрали всички свидетели на катастрофата и всички, с които са контактували след това.

В покрайнините на градчето два тъмнозелени камиона преграждаха шосето. Стю предположи, че останалите пътища към Арнет също са блокирани. Наоколо разпъваха бодлива тел, а по-късно сигурно щяха да сложат и часови.

Значи беше сериозно. Въпрос на живот и смърт.

Той седеше търпеливо на стола край болничното легло, в което все още не бе лягал, и чакаше сестрата да доведе някого. Най-вероятно първият посетител ще бъде дребна риба. До сутринта може би ще му пратят някого с достатъчно власт, за да отговори на въпросите. Нищо, ще почака. Стюарт Редман беше търпелив.

За да се намира на работа, той започна да си припомня в какво състояние бяха хората, с които го откараха до летището. Единствено Норм изглеждаше сериозно болен. Кашлица, хракки, висока температура. Другите просто бяха настинали повече или по-малко. Люк Бруът кихаше. Лайла Бруът и Бик Палфри кашляха лекичко от време на време. Хап имаше хрема и непрекъснато се секнеше. Приличаха на хлапета от втори или трети клас — доколкото си спомняше Стю, по негово време две трети от класа все мъкнеха по някой микроб.

Но онова, което го изплаши най-много — макар че може да беше просто съвпадение — се случи когато завиваха към летището. Изведнъж военният шофьор оглушително кихна три пъти подред. Да, навярно беше съвпадение. В Източен Тексас юни е лош месец за

алергичните. Или пък шофьорът просто бе прихванал обикновена настинка за разлика от гадорията, която тормозеше всички останали. Стю искаше да вярва в това. Защото, ако нещо прескача толкова бързо от човек на човек...

Охраната се качи в самолета заедно с тях. Военните пътуваха мълчаливо и не отговаряха на никакви въпроси. Само казваха, че отиват в Атланта. Там щели да им обяснят какво става (нагла лъжа). За всичко останало мълчаха. По време на полета Хап седеше до Стю и беше къркан до премаляване. Във военния самолет нямаше кой знае какви удобства, но пък предлагаха първокласни напитки и храна като по най-реномираните въздушни линии. Разбира се, вместо хубавичка стюардеса имаше някакъв навъсен сержант, обаче ако човек си затвореше очите за тая работа, всичко друго беше направо чудесно. Даже Лайла Бруът се поуспокои, след като гаврътна две питиета.

По някое време Хап се приведе и лъхна към Стю облак топли алкохолни пари.

— Чудновати момчета са се подбрали в тая тайфа, Стюарт. Нито един под петдесет, нито един с венчална халка. Ниски чиновци от кариерата.

Половин час преди кацането Норм Бруът припадна и Лайла се разпищя. Двама от навъсените сержанти омотаха Норм в одеяло и бързо го отмъкнаха нанякъде. Загубила предишното си спокойствие, Лайла продължаваше да пици. След малко избълва двете питиета заедно с пилешкия сандвич, който бе яла по пътя. Други двама сержанти невъзмутимо се заеха да почистват около нея.

— Каква е тая работа? — крещеше Лайла. — Какво му е на мъжа ми? Ще умрем ли? Ще умрат ли дечицата ми? — Беше се вкопчила с желязна хватка в „дечицата“ и притискаше главите им към пищната си гръд. Люк и Боби се оглеждаха тревожно, смутени и позасрамени от шума. — Няма ли кой да ми отговори? Не сме ли вече в Америка?

— Няма ли кой да я накара да млъкне? — изръмжа Крис Ортега от дъното на самолета. — За Бога, тая жена вие като Развален грамофон.

Един от военните я накара да изпие чаша мляко и Лайла *наистина* млъкна. До края на полета не обели нито дума, само гледаше през прозореца и си тананикаше тихичко. Навярно в чашата имаше и още нещо освен млякото.

Когато кацнаха, на летището ги чакаха четири кадилака. Трите бяха за хората от Арнет. Военните се настаниха в четвъртия. Стю предполагаше, че тия юначаги без брачни халки — и сигурно без роднини — сега са нейде наоколо в сградата. Над вратата отново светна червена лампа. Когато скритата помпа спря да работи, в стаята влезе човек с бял херметичен костюм. Доктор Денинджър. Той беше млад. Имаше гъста черна коса, мургава кожа, остри черти и месести устни.

— Пати Гриър казва, че ѝ създавате неприятности избръмча високоговорителят върху гърдите на Денинджър. Много е разстроена.

— Не виждам от какво — безгрижно заяви Стю. Трудно бе да се преструва на спокоен, но трябваше на всяка цена да прикрие страха си. По думите и поведението на Денинджър личеше, че е от ония, които безжалостно тормозят подчинените си, но са готови с часове да лижат задниците на началството. Подобен тип лесно се поддава на управление, стига да вярва, че държиш тоягата. Но усети ли страх, веднага ще ти пробута изтъркания номер: едно ледено: „Съжалявам, нямам право да говоря“, а под него — високомерно презрение към тия тъпи цивилни, дето все си бъркат носа където не им е работа.

— Искам да получа отговор на няколко въпроса — каза Стю,

— Съжалявам, но...

— Ако желаете да ви съдействам, отговорете ми.

— След време ще бъдете...

— Мога да ви създам доста неприятности.

— Знаем това — кисело отвърна Денинджър. — Просто не съм упълномощен да ви съобщя каквото и да било, мистър Редман. Аз самият не знам почти нищо.

— Предполагам, че ми взимате кръвни проби. Всички тия спринцовки...

— Точно така — предпазливо кимна Денинджър.

— Защо?

— Повтарям ви, мистър Редман, не мога да кажа, защото не знам. — Денинджър отново се вкисна и Стю бе склонен да му повярва. Тоя тип явно работеше като обикновено техническо лице и това никак не му се нравеше.

— Родният ми град бе поставен под карантина.

— Не съм в течение.

Но този път Денинджър извърна очи и Стю реши, че лъже. Вдигна ръка към телевизора.

— Защо не споменават нищо по телевизията?

— Моля?

— Когато едно градче бъде обградено с бариери и телени мрежи, това е новина — обясни Стю.

— Мистър Редман, оставете просто Пати да ви измери...

— Не. Ако искате нещо от мен, ще трябва да пратите двойка яки мъже. Обаче и десет да пратите, ще се помъча да им разкъсам костюмите. Знаете ли, не ми изглеждат чак толкова здрави. Той шеговито посегна към костюма на Денинджър и онзи отскочи толкова припряно, че едва не се просна по гръб. От високоговорителя излетя писък на ужас и зад двойното стъкло се размърдаха нечий силуети.

— Предполагам, че можете да ми сложите приспивателно в храната, но това ще обърка изследванията, нали?

— Мистър Редман, държите се неразумно — заяви Денинджър от безопасно разстояние. — Вашето нежелание да сътрудничите може да застраши сериозно интересите на нацията. Разбирате ли ме?

— Не — отвърна Стю. — Засега ми се струва точно обратното — че нацията застрашава сериозно моите интереси. Заключение ме в някаква болница в Джорджия с един мазен, скапан доктор, дето бъкел не разбира от цялата работа. Пръждосвай се оттук и ми прати или човек, дето ще разговаря нормално, или тайфа юначаги да ми измерят кръвното насила. Обаче без бой няма да се дам, тъй да знаеш.

След излизането на Денинджър той остана да седи абсолютно неподвижно. Сестрата не се върна. Не се появиха и желаещи насила да мерят кръвното му. Като поразмисли, Стю реши, че и подобна дреболия би се оказала свършено безсмислена, ако данните са получени след борба. Засега го оставяха да се пече в собствен сос.

Той стана, включи телевизора и впери в екрана немиждащ поглед. В гърдите му страхът бушуваше като побеснял слон. От два дни чакаше кога ще започне да киха, да кашля и да плюе черни храчки. Питаше се какво ли става с другите — все хора, които бе познавал цял живот. Питаше се дали някой е чак толкова зле, колкото Кемпиън. Мислеше за жената и детето, проснати във вехтия шевролет, но лицата им бяха на Лайла Бруът и малката Черил Ходжис.

Телевизорът пращеше и бръщолевеше. В гърдите на Стю сърцето бавно отмерваше удар след удар. Климатичната инсталация пречистваше въздуха с едва доловимо бръмчене. Стю усещаше как непоносимият страх се гърчи под маската на безразличие. Понякога беше като слон — грамаден, обезумял, готов да изпотъпче всичко. Друг път ставаше като плъх — дребен, настървен да гризе с острите си зъбки. Но никога не изчезваше.

Минаха четирийсет часа, преди да му изпратят човек, с когото да поговори.

8.

На 18 юни, пет часа след като бе разговарял с братовчед си Бил Хапскомб, Джо Боб Брентууд спря един шофьор за превишена скорост по магистралата на около четирийсет километра източно от Арнет. Нарушителят беше Хари Трент, застрахователен служител от Брейнтри. Караше със сто и десет километра в час при разрешени осемдесет. Джо Боб му състави акт. Трент подписа смирено, а после разсмя полицаия, като му предложи застраховка живот. Джо Боб се чувстваше великолепно; и през ум не му минаваше да умира. Но въпреки това вече беше болен. В бензиностанцията на Бил Хапскомб бе получил малка добавка към бензина. И от ръцете му Хари Трент получи още нещо, освен акта за превишена скорост.

Тъй като беше общителен по природа и обичаше работата си, Хари успя през този и следващия ден да зарази повече от четирийсет души. А на колцина я предадоха те, би било невъзможно да се каже — все едно да се чудим колко ангели могат да танцуват върху острието на игла. Ако приемем умереното предположение, че всеки от тях е контактувал с петима души, ще получим числото двеста. Продължавайки го същия принцип, можем да допуснем, че тия двеста са заразили хиляда, хилядата — пет хиляди, а петте хиляди — двайсет и пет хиляди.

Дълбоко под калифорнийската пустиня някой бе използвал парите на данъкоплатците, за да изобрети най-сетне верижно писмо, което дава гарантиран резултат. Истинско писмо-убиец.

На 19 юни — денят, когато Лари Ъндървуд се прибра в Ню Йорк, а Франи Голдсмит съобщи на баща си, че чака гостенче — Хари Трент спря да похапне в едно тексаско кафе със смешното название „Бебовата бързоядна“. Взе си сандвич със сирене и парче чудесна ягодова торта. Беше понастинал, или може би страдаше от лек пристъп на алергия — непрекъснато кихаше и хрочеше. Докато се нахрани, успя да зарази собственика, кухненския работник, двамата шофьори в ъгловото сепаре, доставчика на хляб и човека, който зареждаше нови плочи в автоматичния грамофон. Преди да излезе, той остави на

симпатичната сервитьорка бакшиш — банкнота от един долар, облепена със смърт.

Докато вървеше към вратата, отвън спря голям фургон, претъпкан с багаж и дечурлига. Колата имаше нюйоркски номера и шофьорът, който свали страничното стъкло, за да запита как се стига до магистрала 21, говореше с нюйоркски акцент. Хари подробно обясни на нюйоркчанина как да се добере дотам. Освен това, без сам да знае, го осъди на смърт заедно с цялото му семейство.

Нюйоркчанинът беше Едуард М. Норис, лейтенант от криминалния отдел на 87-ми участък. За пръв път от пет години насам бе успял да си вземе отпуск. Отпусъкът мина просто чудесно. Когато посетиха Дисни Уърлд в Орландо, хлапетата бяха на седмото небе и без да подозира, че до втори юли цялото му семейство ще е мъртво, Норис твърдо реши да каже на онова диване Стив Карела, че е *напълно* възможно да качиш в колата цялата фамилия и да си прекараш отлично. „Стив — би казал той, — може и да си добър детектив, обаче човек, дето не знае как да вкара малко ред в собственото си семейство, пукната пара не струва.“

Семейство Норис похапна в „Бързоядната“, после потегли към магистрала 21, следвайки подробните указания на Хари Трент. Ед и жена му Триш разговаряха за южняшкото гостоприемство, а на задната седалка трите им деца оцветяваха картинки. „Един Господ знае какво биха правили на тяхно място изродчетата на Карела“ — помисли Ед.

Тази нощ преспаха в Юстъс, Оклахома. Ед и Триш заразиха администратора на мотела. Докато играеха на площадката, децата им Марша, Станли и Хектор заразиха всички останали хлапета, които на следващия ден трябваше да потеглят към Западен Тексас, Алабама, Арканзас и Тенеси. Триш зарази две жени в автоматичната пералня на две пресечки от мотела. Докато отиваше да купи сладолед, Ед се размина в коридора с някакъв младеж и също го зарази. Кръгът продължаваше да се разширява.

В ранните утринни часове Триш събуди Ед, за да му каже, че малкият Хектор е болен. Детето имало температура и ужасна, дрезгава кашлица. Според нея май било круп. Ед Норис изръмжа и я посъветва да му даде аспирин. Само още няколко дни да бе изчакал проклетият круп, тогава хлапето щеше да преболедува спокойно у дома, а Ед — да си запази спомена за една идеална ваканция (да не говорим за

подигравките, с които смяташе да обсипе Карела). А сега чуваше как горкото дете пъхти в съседната стая като ловджийско псе? Триш се надяваше до сутринта симптомите да поотслабнат — обикновено крупът протича в сравнително лека форма — но около пладне на 20-ти трябваше да признае, че случаят е по-сериозен. Аспиринът не сваляше температурата; горкият Хек лежеше изцъклен и замаян. Кашлицата бе станала глуха и кънтяща, а дишането бълбукаше задавено в гърдите му. Изглежда, че Марша вече бе прихванала същата неизвестна болест от него, а и Триш усещаше в гърлото си някакъв гаден сърбеж, който я караше да кашля тихичко, прикривайки устата си с кърпичка.

— Трябва да заведем Хек на доктор — заяви най-сетне тя. Ед спря на първата срещната бензиностанция и огледа пътната карта, закрепена с кламери върху сенника на колата. Намираха се в Хамър Кросинг, щат Канзас.

— Не знам — промърмори той. — Може пък и да намерим някой доктор... поне колкото да го прегледа. — Въздъхна и нервно прокара пръсти през косата си. — Хамър Кросинг, Канзас! Господи! Как можа да се разболеете тъкмо в *тая* затънтена дупка?

Марша, която разглеждаше картата през рамото на баща си, съобщи:

— Тук пише, че Джеси Джеймс бил ограбил местната банка. На два пъти.

— Да му го начукам на Джеси Джеймс! — изръмжа Ед.

— Ед! — възмутено възкликна Триш.

— Съжалявам — каза той, макар че изобщо не съжаляваше. После излезе да търси телефон.

След шест обаждания, при всяко от които отчаяно се бореше да не избухне, Ед Норис най-сетне откри в Полистън доктор, който се съгласи да прегледа детето, ако го доведат преди три. За да стигнат до Полистън, трябваше да се отклонят на трийсет и пет километра западно от Хамър Кросинг, но сега важното беше да помогнат на Хектор. Ед започваше да се тревожи не на шега. Никога не бе виждал детето толкова посърнало.

Около два следобед вече седяха в чакалнята на доктор Брендън Суини. Междувременно и Ед бе почнал да подсмърча. Чакалнята беше претъпкана; докторът ги прие едва малко преди четири. Въпреки всички опити на Триш да събуди Хек, детето си оставаше полузамаяно,

а и тя самата вече вдигаше температура. Единствено деветгодишният Стан Норис се чувстваше превъзходно и с нетърпение чакаше да напуснат кабинета.

По време на престоя си при Суини семейството зарази над двайсет и пет души с болестта, която скоро щеше да стане известна из загиващата страна под името „Капитан Трипс“. Между тях хора бе и една възпълна жена, дошла да плати някаква стара сметка... и да прехвърли смъртоносния вирус на целия си бридж-клуб.

Тази жена бе мисис Робърт Брадфорд — Сара Брадфорд за познатите от клуба, или просто Курабийката, както я наричаха най-близките приятелки. Същата вечер Сара игра чудесно, може би защото партньорка ѝ бе тъкмо една от най-добрите приятелки — Анджела Дюпрей. Двете сякаш имаха телепатична връзка помежду си. Спечелиха бляскаво и трите робера, като накрая дори направиха голям шлем. През тази чудесна вечер единствената неприятност за Сара бе, че май пак почваше да настива. Не беше честно — настинка подир настинка.

Около десет играта свърши и двете с Анджела отидоха да пийнат по коктейл в едно уютно барче. Анджела не бързаше да се прибира. Тази вечер се падаше на Дейвид да покани приятелите си за ежеседмичния покер и тя знаеше, че от тяхната врява изобщо не би могла да заспи... освен ако си предпише нещо приспивателно — например двоен джин-фис.

Когато им донесоха коктейлите, двете се заеха да разнищват подробно играта. Междувременно успяха да заразят всички в бара, включително и двамата младежи, които пиеха бира на съседната маса. Младежите бяха тръгнали да си дирят късмета в Калифорния — точно както Лари Ъндървуд и неговият приятел Руди Шварц преди години. Един познат бе обещал да ги уреди в малка фирма за транспорт на мебели. На следващия ден двамата продължиха на запад, а по дирите им се ширеше болестта.

Верижните писма неизбежно се провалят. Цял свят го знае. Никога няма да получите милиона, който ви обещават, ако пратите един-единствен долар на първия от списъка, прибавите името си най-отдолу и разпратите писмото на петима приятели. Ала това писмо, наречено „Капитан Трипс“, работеше превъзходно. Пирамидата се градеше с бързи темпове, само че не от основата, а от върха, на който

лежеше покойният армейски наблюдател Чарлс Кемпиън. Успехът се ширеше главоломно. Само че вместо раздавача с купища банкноти от един долар в плик идваше Капитан Трипс с трупове в стотици болнични стаи, по-късно ями и общи гробове, а накрая лавини от тела, изхвърляни във вълните на двата океана или в основите на недостроени сгради. И, разбира се, рано или късно предстоеше моментът, когато труповете просто щяха да си гният там, където са паднали.

Сара Брадфорд и Анджела Дюпрей се върнаха при колите си (като заразиха мимоходом четири-пет души по тротоара) после си размениха целувки и потеглиха в различни посоки! Сара се прибра, за да зарази мъжа си, петимата му партньори за покер и шестнайсетгодишната си дъщеря. Любящите родители не подозираха за тайните страхове на Саманта, че може да е пипнала трипер от приятелчето си. Между нас казано, беше точно така. И *нак* между нас казано, момичето нямаше от какво да се бои; в сравнение с онова, което прихвана от майка си, даже най-тежкият трипер е не по-сериозен от лека екзема на веждите.

На другия ден Саманта щеше да зарази всички в басейна на младежкия клуб.

И тъй нататък.

9.

Нападнаха го привечер, докато крачеше по банката на 27, което само преди километър и половина беше главна улица на едно малко градче. След още два-три километра възнамеряваше да завие на запад по шосе 63 и като стигне до магистралата, да подхване дългото пътешествие на север. Може би сетивата му бяха леко притъпени от изпитите преди малко две бири, но въпреки това усети, че нещо не е наред. Тъкмо започваше да си припомня групичката от четири-пет местни бабаити в дъното на бара, когато същите типове изведнъж изскочиха от храстите и се втурнаха към него. Ник се би добре — повали един от тях и разкраси носа на друг... даже май го строши, ако се съдеше по звука. За миг го обзе надеждата, че има шанс да победи. Очевидно ги стряскаше с това, че се биеше, без да издава нито звук. Те нямаха борбен дух, навярно го бяха правили и преди, без да срещнат съпротива, и затова не очакваха неприятности от мършавото хлапе с раница на гърба.

После някой го улучи малко над брадичката, като разкъса устната му с масивния си пръстен и в устата му нахлу топлият вкус на кръв. Ник политна назад и друг го хвана за ръцете. Той се задърпа бясно и успя да измъкне едната си ръка тъкмо когато нечий юмрук се стовари върху лицето му като падащ астероид. Преди дясното му око да се подуе, зърна отново мътните отблясъци на звездни лъчи по онзи пръстен. После в главата му избухнаха искри и съзнанието му изтъня, готово да се зарее към неznайни дълбини.

Пришпорен от страха, той се дръпна още по-силно. Мъжът с пръстена отново бе пред него и изплашеният Ник го ритна в корема. Онзи остана без въздух, прегъна се и запъхтя беззвучно като пресипнал териер.

Другите пристъпиха напред. Сега Ник виждаше само неясни силуети на едри мъжаги — славни момчета, както навярно се наричаха помежду си — с мощни мургави бицепси под навитите ръкави на сивите ризи. На краката си носеха тежки работни обуца. Пред челата им провисваха сплъстени мазни кичури. В последните мътни лъчи на

гаснещия ден всичко това изведнъж му заприлича на кошмарен сън, в здравето му око се стичаше кръв. Някой смъкна раницата от гърба му. Ударите валяха като градушка и той се превърна в смачкана кукла, подмятана на разнищена връвчица. В тишината се чуваше само тежкото дишане на нападателите, които продължаваха да го бъхтят с юмруци, и ромолящата песен на козодой нейде навътре в близката борова гора.

Онзи с пръстена бе успял да се изправи на крака и изпръхтя:

— Дръжте го. Дръжте го за косата.

Отново хванаха Ник за лактите. Някой вкопчи пръсти в жилавата му черна коса.

— Защо не вика? — разтревожено запита един от биячите. — Защо не вика, Рей?

— Рекох ти да не споменаващ имена — сопна се онзи с пръстена. — Ако ще да вика, ако ще да мълчи, все ми е през оная работа. Сега ще му изпия кръвчицата. Тоя мръсник не се бие честно. Ритна ме, педалът му с педал.

Юмрукът му полетя напред в широка дъга. Ник отметна глава настрани и пръстенът раздра бузата му.

— Дръжте го, рекох — изръмжа Рей. — Ама вие какво сега? Путкини номера ли ще ми правите?

Юмрукът се стовари отново и превърна носа на Ник в разплескан домат. Дъхът му заседна в гърлото. Съзнанието му бе изтъняло като самотен гаснещ лъч. Челюстта му провисна и той жадно вдъхна прохладния нощен въздух. Отново зазвъня самотната, нежна песен на козодоя. Ник не го чуваше — нито сега, нито първия път.

— Дръжте го — нареди Рей. — Дръжте, дяволите да ви вземат.

Юмрукът замахна. Два предни зъба се строшиха и пръстенът мина през тях като булдозер. Болката бе неопишуема, а Ник даже не можеше да изкрещи. Коленете му омекнаха и той провисна като чувал с парцали в ръцете на мъчителите.

— Рей, стига толкоз! Ще го утрепеш!

— Дръжте го. Тоя педал ме ритна. Ще му изпия кръвчицата. Изведнъж ярки светлини блиснаха по пътя, обрмен с храсталак и грамадни стари борове.

— Божичко!

— Хвърлете го, хвърлете го!

Това бе гласът на Рей, но самият Рей вече не стоеше пред него. Ник изпита смътно облекчение, но болката в устата поглъщаше почти изцяло последните остатъци от съзнанието му. Усещаше върху езика си парченца от зъбите.

Нечии ръце го тласнаха към средата на пътя. Два върхлитащи светли кръга го обгърнаха като актьор на сцена. Ник размаха ръце и се опита да раздвижи крака, ала те не му се подчиняваха; изглежда, че се канеха да го зарежат. Той рухна върху чакълестото платно и когато писъкът на спирачки и гуми изпълни целия свят, безропотно зачака да бъде прегазен. Така поне и болката в устата му щеше да престане.

После в бузата му се врязаха изстреляни камъчета и той зърна черна гума да спира само на педя от лицето му. От вдлъбнатината на грайфера стърчеше нещо дребно, бяло и лъскаво като монета, стисната между кокалчетата на пръсти.

„*Парченце кварц*“ — несвързано помисли той и загуби съзнание.

* * *

Когато се свести, лежеше върху нар. Постелята беше корава, но през последните три години му се бе случвало да спи и на по-корави. Напъна се и успя да отвори очи. Клепачите сякаш бяха залепени и дясното му око — онова, върху което се бе стоварил астероидът — само се открехна едва-едва.

Гледаше към напукан бетонен таван. Под тавана имаше тръби, омотани в изолация. По една от тях деловито лазеше едър бръмбар. Точно наред зрителното поле на Ник минаваше косо изпъната верига. Той леко надигна глава, от което го проряза взрив на чудовищна болка, и зърна отсреща още една верига, съединяваща другия край на нара със стената.

Завъртя глава наляво (ново избухване на болка, но вече не чак толкова убийствена) и погледът му срещна груба бетонна стена. Беше напукана и гъсто покрита с всевъзможни драскулки. Някои надписи изглеждаха по-нови, други — по-стари, но почти всички без изключение бяха неграмотни. ТУКА ИМА ДЪРВЕНИЦИ. ЛУИС ДРАГОНСКИ, 1987. С КЕФ СЕ ЧУКАМ ЗАДНО. КЪРКАХ ДО ПРИПАДЪК, МНОГО Е ГОТ. ДЖОРДЖ РАМПЛИНГ Е ЧИКИДЖИЯ.

ОЩЕ ТЕ ОБИЧАМ, СЮЗЪН. ТУКА МЕРИШЕ, ДЖЕРИ. КЛАЙД Д. ФРЕД 1981. Имаше изображения на едри провиснали пениси, грамадни гърди, грубо надраскани вагини. Всичко това помогна на Ник да разбере къде е попаднал. Намираше си в затворническа килия.

Предпазливо се подпря на лакти, извъртя крака (обути в картонени чехли) през ръба на нара и се надигна до седнало положение. Този път главоболието го връхлетя в промишлени количества и гръбнакът му изпука зловещо. Повдигаше му се, всичко наоколо се въртеше и го обземаше онова жалко безпомощно настроение, в което ти се иска да приплачеш на Бог да престане.

Вместо да приплаче — не би могъл, дори и да искаше — Ник сложи лакти върху коленете си, подпря глава и търпеливо зачака да му мине. След малко наистина му поолекна. Наранената му буза беше покрита с лепенки, а като размърда предпазливо лицевите мускули, стигна до извода, че някой конски доктор е сложил за всеки случай и един-два шева.

Огледа се. Тясната килия приличаше на кутия от солети лежаща върху дългата си страна. От едната страна на нара имаше решетеста врата, от другата — тоалетна чиния без капак и седалка, зад гърба му — видя го, като извъртя глава безкрайно предпазливо — имаше малко прозорче с дебели решетки.

След като се увери, че няма да припадне отново, Ник смъкна долнището на раздърпаната сива пижама, с която беше облечен, седна върху тоалетната и уринира дълго — стори му се, че мина цял час, докато свърши. Когато свърши, трябваше да се подпре на нара като безпомощен старец, за да стане. Боязливо надникна в чинията, очаквайки да зърне кръв, но урината беше бистра. Той пусна водата.

Предпазливо пристъпи към решетестата врата и надникна в късия коридор. Отляво беше изтрезвителното. На един от петте нара легеше старец и ръката му провисваше към пода като изхвърлено от вълните парче дърво. Отдясно имаше широко разтворена врата. Точно в средата на коридора висеше лампа със зелен тенекиен абажур, каквито обикновено се слагат в билиардните зали.

Нечия сянка плъзна по отворената врата и в коридора се появи едър мъж с тютюнева униформа. На широкия му кожен колан висеше кобур с грамаден револвер. Той пхна палци в джобовете на панталона

си и цяла минута мълчаливо се вглежда в Ник, преди да заговори. Най-сетне заяви:

— Когато бях хлапак, веднъж застреляхме пума в планината и после я влачихме зад колата чак дотук — трийсет и пет километра по черните пътища. Каквото остана от горката твар беше най-жалката гледка, която съм виждал през живота си. Е, момче, ти пък убедително заемаш второто място след нея. Ник имаше чувството, че тая реч е отдавна подготвена, грижливо репетирана и запазена за разните пришълци и скитници, попадащи от време на време в кутията от солети. — Как ти е името, тарикат? Ник докосна с пръст раздраните си, подпухнали устни и поклати глава. После закри устата си с длан, замахна косо през въздуха и пак поклати глава.

— Какво? Не можеш ли да говориш? Какви са тия дивотии? Думите бяха изречени почти дружелюбно, но Ник не можеше да чуе тона им. Той протегна ръка, хвана невидима писалка и задраска из въздуха.

— Молив ли искаш? Ник кимна.

— Ако си ням, що не носиш от ония картички?

Ник сви рамене. Измъкна навън празните си джобове. Сви юмруци и ги размаха из въздуха, от което стомахът му отново се преобърна и из главата му пробяга мъчителна болка. Накрая лекичко се потупа с юмруци по слепоочията, извъртя очи и се подпря на решетките, сякаш готов да рухне на пода. После посочи празните си джобове.

— Значи са те обрили. Ник кимна.

Униформеният мъж се завъртя и влезе в канцеларията. След малко се върна с тъп молив и бележник. Подаде ги през решетките. В горния край на всеки лист бе отпечатано ЗАПИСКИ, а малко по-долу — *От кантората на шерифа Джон Бейкър.*

Ник извъртя бележника и потупа по името с гумичката на молива. После въпросително вдигна вежди.

— Да, аз съм. Ами ти кой си?

„Ник Андрос“ — написа той и протегна ръка през решетките.

Бейкър поклати глава.

— Нямам намерение да се ръкувам с теб. Глухоням ли си? Ник кимна.

— Какво те е сполетяло снощи, момче? Док Соумс и жена му без малко щели да те прегазят като таралеж.

„Пребит и ограбен. Около километър и половина от заведението на Дзак. Дето е на главната улица.“

— Абе, тарикат, оная кръчма не е място за хлапета като тебе. Като те гледам, не ми мязаш на пълнолетен.

Ник възмутено тръсна глава и написа: „Аз съм на дваисет и две. Нямам ли право да пийна някоя бира, без да си платя с бой и грабеж?“

Бейкър прочете това и кисело се усмихна.

— Май излиза, че в Шойо нямаш право. Какво дириш по нашия край, момче?

Ник откъсна първия лист, смачка го и пусна топчето на пода. Преди да започне отговора, една яка ръка се стрелна през решетките и в рамото му се впиха железни пръсти. Ник стреснато вдигна глава.

— Тия килии ги чисти жена ми — каза Бейкър — и не искам да правиш излишен боклук. Бягай да го хвърлиш в кенефа.

Стиснал зъби от болката в гръбнака, Ник се наведе да вдигне хартиеното топче от пода. Пристъпи към тоалетната чиния, хвърли го вътре и се завъртя с въпросително вдигнати вежди. Бейкър кимна.

Ник се върна при решетките. Този път отговорът бе по-дълъг, но моливът му пъргаво летеше по хартията. Бейкър си помисли, че сигурно е главоболна работа да учиш глухонямо хлапе на четмо и писмо, а пък тоя Ник Андрос трябва да беше умна глава, щом бе успял да схване уроците. В Шойо, щат Арканзас, имаше доста юнаци, които не можеха да се похвалят със същото. И повечето от тях киснеха в кръчмата на Дзак. Но хлапето бе дошло едва вчера и нямаше откъде да знае това.

Ник подаде бележника през решетките.

„Обикалям страната, но не съм скитник. Вчера работих при Рич Елъртън, на десетина километра оттук. Изчистих обора и прибрах сеното в плевнята. Миналата седмица правих ограда за добитък в Уотс, Оклахома. Снощи ми откраднаха седмичната заплата.“

Бейкър откъсна листчето, сгъна го няколко пъти и го прибра в джоба на ризата си.

— Сигурен ли си за работата при Рич Елъртън? Знаеш, че мога да проверя.

Ник кимна.

— Видя ли му кучето? Ник кимна отново.

— Какво е?

Ник се пресегна за бележника и написа: „Едър доберман. Обаче кротък. Не е злобен.“

Бейкър кимна, обърна се и влезе в канцеларията. Ник стоеше край решетките и тревожно се вглеждаше подир него.

След миг Бейкър се върна с голяма връзка ключове, отключи решетестата врата и я плъзна настрани. — Ела в канцеларията. Искаш ли да закусиш? Ник поклати глава, после раздвижи ръце, сякаш наливаше нещо.

— Кафе ли? Дадено. Слагаш ли захар и сметана?

Ник поклати глава.

— Значи го пиеш по мъжки, а? — разсмя се Бейкър. — Идвай.

Той тръгна по коридора и макар че продължаваше да говори, Ник вече не виждаше устните му, тъй че не схвана продължението:

— Малко компания ще ми дойде добре. Напоследък ме мъчи безсъница. Спя по три-четири часа на нощ и толкоз. Жената иска да ме прати при някакъв доктор в Пайн Блъф, голяма работа бил. Ако продължава тъй, може и да я послушам. Нали ме разбираш — още няма пет сутринта, навън е тъмно като в рог, а пък аз вече вися в кантората и дъвча мазни пържени картофи от автобусната спирка.

При последните думи той завъртя глава и Ник успя да схване „... от автобусната спирка“. Вдигна вежди и разкърши рамене, за да покаже, че не е разбрал.

— Няма значение — каза Бейкър. — Млад си още, тия неща не те вълнуват.

Когато влязоха в канцеларията, Бейкър наля чашка кафе от грамадния си термос. После се зае с недовършената закуска на бюрото. Ник отпи от чашката. Устните го боляха, но кафето беше чудесно.

Той потупа Бейкър по рамото и когато шерифът надигна глава, Ник посочи кафето, потупа се по корема и направи блажена физиономия. Бейкър се усмихна.

— Има си хас да речеш, че е лошо. Моята Джейн го е правила. — Той отхапа половин варено яйце, сдъвка го и посочи Ник с вилицата. — Ама и тебе си те бива. Направо като ония мимове. Бас държа, че нямаш проблеми да обясниш каквото си искаш.

Ник неопределено раздвижи ръка из въздуха. *Горе-долу.*

— Няма да те задържам — каза Бейкър, обирайки мазнината от чинията с къшей хляб, — обаче слушай какво ще ти река. Ако останеш ден-два, може и да спипаме юначагите, дето ти погодиха тоя номер. Навит ли си?

Ник кимна и написа: „Мислите ли, че ще ми върнат заплатата?“

— Не се надявай — категорично заяви Бейкър. — Аз съм прост селски шериф, момко. За тая работа ще ти трябва някой като Джеймс Бонд.

Ник кимна и сви рамене. После събра китки и лекичко ги размахаша като криле.

— Да, това е положението. Колко души бяха?

Ник вдигна четири пръста, поколеба се, после разгъна и петия.

— Мислиш ли, че ще можеш да познаеш някого?

Ник вдигна един пръст и написа: „Рус и едър. Колкото вас, но попълнен. Сива риза и панталони. Носи голям пръстен. Средният пръст на дясната ръка. Червен камък. С него ми разпра бузата.“

Докато Бейкър четеше отговора, лицето му се измени. Първоначалната загриженост отстъпи място на гняв. Ник отново се изплаши, защото реши, че гневът е насочен срещу него.

— О, Господи — въздъхна Бейкър. — Няма грешка, сега вече я оплескахме. Сигурен ли си?

Ник боязливо кимна.

— Друго? Видя ли нещо друго?

Ник напрегна паметта си и написа: „Малък белег. На челото.“

Бейкър се втренчи в бележника.

— Това е Рей Бут. Брат на жена ми. Е, много ти благодаря, момче. Още няма пет сутринта, а вече ми съсипа целия ден.

Ник се ококори и направи неловък съчувствен жест.

— Добре де, няма нищо — промърмори Бейкър по-скоро на себе си, отколкото на Ник. — Открай време си е такъв. И Джени го знае. Колко я е пердашил, като бяха малки... Ама все пак ѝ е брат, тъй че тая седмица май ще трябва да спя на дивана.

Ник смутено наведе глава. След малко Бейкър го потупа по рамото и посочи устните си.

— Така или иначе, не вярвам да излезе нещо от цялата работа. Рей и скапаните му приятелчета просто ще отрекат всичко. Твоята дума срещу тяхната. Успя ли да цапардосаш някого?

„Ритнах Рей в корема — написа Ник. — И ударих един по носа. Може да съм го строшил.“

— Рей се мотае най-често с Винс Хоган, Били Уорнър и Майк Чилдрис — каза шерифът. — Ако спипам Винс насаме, може би ще го накарам да пропее. Безгръбначен е като умряла медуза. Стане ли работата, ще се заема с Майк и Били. А пък онзи пръстен е спомен на Рей от луизианския университет. Изхвърлиха го още след втория семестър. — Той помълча, барабанейки с пръсти по ръба на чинията. — Е, ако си решил твърдо, може и да опитаме. Обаче отсега те предупреждавам, че едва ли ще ги осъдим. Може да са зли и страхливи като бездомни псета, но все пак са тукашни момчета, а ти си някакъв глухоням скитник. А ако им се размине, няма да те забравят.

Ник се позамисли. Не можеше да пропъди спомена как ония го подмятаха като окървавено плашило, а устните на Рей се кривяха, оформяйки думите: *„Сега ще му изпия кръвчицата. Ритна ме, педалът му с педал.“* Отново усети как смъкват от гърба му старата, удобна раница, с която не се бе разделял нито ден през последните две години.

Той надраска две думи в бележника и ги подчерта дебело.

„Да опитаме.“

Бейкър въздъхна и кимна.

— Добре. Винс Хоган работи в дъскорезницата... макар че „работи“ е силно казано. По-често се скатава от работа. Ако не възразяваш, около девет смятам да отскочим дотам. Притиснем ли го здравата, може би ще пропее.

Ник кимна.

— Боли ли те устата? Док Соумс остави някакви хапчета. Каза, че сигурно ще те боли ужасно.

Ник скръбно кимна.

— Ей сега ще ти ги дам. После... — Той не довърши и Ник видя в своя безмълвен свят как шерифът изстреля в кърпичката си няколко мощни кихавици. — А пък и туй отгоре на всичко — продължи Бейкър, но вече се обръщаше и Ник хвана само първите думи. — Здравата съм настинал. Божичко, славен живот, нали? Добре дошъл в Арканзас, мой човек.

Той взе хапчетата и се върна при Ник. След като му подаде чаша вода, лекичко разтърка шията под ъгъла на челюстта си. Определено

беше подута и го болеше. Подути сливици, кашлица, хрема, лека температура... Да, чудесен ден се очертаваше.

10.

Лари се събуди с умерен махмурлук, с отвратителен вкус в устата, сякаш малко драконче я бе използвало вместо нощно гърне, и с чувството, че не си е на мястото.

Леглото беше единично, но с две възглавници. Отнякъде долиташе мирис на пържен бекон. Той седна, зърна през прозореца навъсеното нюйоркско утро и първата му мисъл бе, че през нощта с къщите в Бъркли е станало нещо ужасно — изглеждаха опушени, мръсни, стари. После започна да си припомня предната вечер и осъзна, че това не е Бъркли, а Фордхам. Намираше се в малко апартаментче на втория етаж над Тремънт Авеню и майка му сигурно се чудеше къде ли е бил цяла нощ. Дали снощи му бе хрумнало да се обади, да й каже поне нещичко, та било то и опашата лъжа?

Той стъпи на пода и откри смачкан пакет „Уинстън“ с една последна цигара вътре. След малко намери и зелена запалка еднодневка. Цигарата имаше вкус на фъшкии от умрял кон. Беконът в кухнята продължаваше да цвърчи като развалено радио.

Момичето се казваше Мария и работеше като... как го рече? Май нещо като „специалистка по хигиена на устната кухня“. Лари нямаше представа как е с хигиената, но с устната кухня определено си я биваше. Смътно си припомняше чувството, че го изсмукват като сурово яйце. Спомни си още, че от евтиното стерео в хола Кросби, Стилс и Наш пееха колко вода била изтекла под моста и колко време било изгубено за път. Е, Мария явно не обичаше да си губи времето. Малко се бе шашнала, когато разбра, че говори с *онзи* Лари Ъндървуд. Някъде по малките часове май бяха прекъснали веселбата, за да търсят отворен магазин за грамофонни плочи — държаха на всяка цена да се сдобият със „Скъпа, де го твой мъж?“.

Той изстена тихичко и се помъчи да проследи събитията през вчерашния ден — от невинното начало до бурния, изсмукан финал.

„Янките“ не бяха в града, това поне си го спомняше. Когато се събуди, майка му вече бе тръгнала на работа, но преди това бе оставила върху кухненската маса програмата да „Янките“ и бележка:

„Лари, както виждаш, «Янките» имат мачове извън града до 1 юли. Първата им среща тук е на четвърти. Ако нямаш нещо предвидено, защо не поканиш старата си майчица на стадиона? Ще те черпя бира и хот-дог. В хладилника има яйца и наденица, а ако предпочиташ сладко, в шкафа ще намериш кифлички. И умната, момче.“ Следваше типичен за нея послепис: „От хлапетата, с които дружеше, не е останал почти никой. Прав им път на тия хаймани. Обаче мисля, че Бъди Маркс още работи в печатницата на Стрикър Авеню.“

Той примижа болезнено при спомена за бележката. Нито „Скъпи“ пред името му, нито „Целувам те“ накрая. Тя не си падаше по празните приказки. Истината беше в хладилника. Дявол да го вземе, докато Лари си отспиваше след пътуването през Америка, тя бе намерила време да изтича по магазините и да накупи любимите му ястия. Нищо не бе забравила — просто страх да те хване. Консервирана шунка „Дейзи“. Килограм истинско масло — как ли можеше да си го позволи с тая мизерна заплата? Дванайсет бутилки кока-кола. Наденички. Телешкото вече киснеше в тайнствената марината на Алис Ъндървуд, която отказваше да съобщи рецептата дори на собствения си син, а в хладилника имаше грамадна опаковка сладолед с праскови. И торта „Сара Ли“. С ягоди.

Смътно предчувствие го бе накарало да отскочи до банята — не толкова за да си облекчи мехура, колкото да надникне в шкафчето над мивката. И бе открил новичка четка за зъби на старата стойка, където преди години се сменяха една подир друга детските му четки. Освен това имаше пакетче самобръсначки за еднократна употреба, крем за бръснене „Барбасол“ и даже шишенце одеколон „Олд спайс“. „Не е кой знае какво — би казала майка му, Лари *буквално* я чуваше как го изрича, — обаче за тия пари мирише доста добре.“

Бе постоял така, загледан в новите вещи, после бе взел в ръка тубата с паста за зъби. Никакво „Скъпи“, никакви „Целувки“. Само нова четка, нова паста за зъби, нов одеколон. Всички знаят, че любовта е сляпа, но понякога тя е и няма. Докато си миеше зъбите, той се бе запитал дали от това не става идея за песен.

Спомените му секнаха, защото специалистката по хигиена на устната кухина се появи, облечена само с тънки розови гащички.

— Здравсти, Лари — каза тя.

Беше ниска, хубавичка, смътно напомняше Сандра Дий и гърдите ѝ се целеха насреща му без никакво намерение да провисват. Как беше онзи стар майтап? Страшна работа братче, мацката имаше чифт пищови и пушкало едър калибър. Ха-ха, много смешно. Значи беше минал пет хиляди километра, за да прекара една нощ при някаква непозната с човекоядски наклонности и физиономията на Сандра Дий.

— Здравсти — отвърна той и стана от леглото. Беше гол, но дрехите му се валяха наоколо. Започна да се облича.

— Ако искаш, мога да ти дам халат. За закуска имаме херинга и бекон.

Херинга и бекон? Стомахът му се сгърчи от ужас.

— Не, скъпа, трябва да бягам. Имам среща.

— Ей, не можеш да ме зарежеш така...

— Много е важно, честна дума.

— Ми че аз не съм ли важна?

Гласът ѝ бе станал пронизителен. Лари усети, че главата започва да го цепи. Кой знае защо, в мислите му изникна образът на Фред Флинстоун, готов да изкрещи с цялата мощ на нарисуваните си гърди: „УИЛМАААА!“

— Като те слушам, май си родом от Бронкс, сладурче — каза той.

— Туй пък кво беше? — Жената сложи ръце на кръста си, стискайки мазната решетеста лъжица в юмрук като някакво метално цвете. Гърдите ѝ се люшнаха изкусително, но в момента Лари не бе склонен да се поддава на изкушения. Той нахлузи панталона и го закопча. — Добре де, като съм от Бронкс, да не съм черна? Кво имаш против Бронкс? Да не си расист случайно?

— Нямам нищо против и не съм расист — каза Лари и пристъпи бос към нея. — Слушай, срещата е с майка ми. Пристигнах само преди два дни, а снощи не ѝ се обадох... или съм се обадил, а? — запита той с плаха надежда.

— На никого не си се обаждал — унило промърмори тя. — Да де, сигурно ще е майка ти, бас държа.

Лари се върна до леглото и надяна мокасините.

— Така е. Честна дума. Тя работи в сградата на „Кемикъл Банк“. Чистачка е. В днешно време на това сигурно му викат „контрол по чистотата“ или нещо подобно.

— И се обзалагам, че не си онзи Лари Ъндървуд с плочата.

— Мисли каквото си щеш. Трябва да бягам.

— Абе, кур сплескан! — избухна тя. — Ми кво да правя с туй, дето го приготвих за закуска?

— Метни го през прозореца — предложи Лари.

Тя изпищя от ярост и го замери с лъжицата. Във всеки друг ден от живота си Лари би останал невредим. Един от основните закони на физиката гласи, че решетеста лъжица не може да лети по права траектория, ако е хвърлена от разгневена специалистка по хигиена на устната кухня. Само че този път се случи прословутото изключение, което потвърждава правилото. Лъжицата се преметна, отскочи нагоре, после надолу и го халоса право по челото. Той почти не усети болка. Видя капките кръв по килима едва когато се наведе да вдигне лъжицата. Хвана я, пристъпи напред и кресна:

— Заслужаваш да те напердаша по задника с туй чудо! Тя се сви и заплака.

— Ми да. Що пък не? Ти си бил голям юнак. Чукаш и бягаш. Пък аз те мислех за свястно момче. Хич не си никакво свястно момче.

Няколко сълзи се стекоха по бузите ѝ, увиснаха от челюстта и капнаха върху гърдите. Лари гледаше като омагьосан как една от тях плъзна надолу, докато стигна връхчето на дясната гърда. Увеличаваше като лупа. Ясно различи през нея порите и едно черно косъмче. „Боже Господи, полудявам“ — мина му изумена мисъл.

— Трябва да вървя — каза той.

Бялото му сако беше захвърлено до леглото. Взе го и го преметна през рамо.

— Хич не си никакво свястно момче! — изплака тя подир него, докато минаваше в хола. — Тръгнах с теб само щото те мислех за свястно момче!

От вида на хола му се прииска да стене с пълен глас. Върху канапетото, където според неясните му спомени бе протекъл ритуалът на изсмукването, се търкаляха поне двайсет бройки от „Скъпа, де го твоя мъж?“. Още три лежаха на масичката до прашната стереоуредба. На отсрещната стена висеше огромен постер с физиономии на Райън О'Нийл и Али Макгроу. Не се оплаквай, драги, сам даде да те изсмучат, ха-ха. Божичко, аз май *наистина* полудявам.

Жената стоеше на вратата към спалнята, все още разплакана и някак жалка с розовите си гащички. Лари забеляза драскотина от бърснене върху левия ѝ прасец.

— Слушай, вземи да се обадиш тия дни — каза тя. — Не ти се сърдя.

Би трябвало да отговори „Непременно“ и всичко щеше да свърши. Но вместо това от устата му излетя идиотски смях, последван от думите:

— Загоряха ти херингите.

Тя изрева и се хвърли към него, но още на третата крачка се препъна в някаква възглавница. Докато падаше, лявата ѝ ръка закачи полупразна бутилка мляко и съвсем празна бутилка от уиски. „Боже милостиви — помисли Лари, — нима сме ги смесвали тия неща?“

Побърза да се измъкне навън и хукна по стълбите. Докато прескачаше последните шест стъпала преди изхода, от горната площадка долетяха крясъци:

— Хич не си никакво свястно момче! Хич не си...

Той затръшна вратата зад гърба си и насреща му лъхна мъглив, влажен въздух с мирис на пролетни дървета и автомобилни газове. Стори му се истинско благоухание след миризмата на пържена риба и застоял цигарен дим. Откри между пръстите си обгорелия филтър от оная шантава цигара, метна го в канавката и вдъхна дълбоко прохладния въздух. Добре дошъл, приятел, най-после избяга от лудостта. Ела при нас, в прекрасния нормален свят и нека...

Над главата му изтрещя разтворен прозорец и той веднага се досети какво ще последва.

— *Да пукнеш дано!* — отекна пронизителен писък. Гласът определено беше като на улична търговка от Бронкс. — *Влак да те сгази в метрото, скапаняк шибан! Хич не си никакъв певец! В леглото си лайно и половина! Въшка! А пък туй си го заври в задника! На майка си да го занесеш, въшка такава!*

Шишето от мляко изсвистя през прозореца на спалнята. Лари пъргаво отскочи. Шишето гръмна в канавката като бомба и обсипа улицата със ситни късчета стъкло. След миг бутилката от уиски се запремята из въздуха и избухна почти пред краката му. Кой знае още с какви боеприпаси разполагаше оная горе, но във всеки случай имаше

страхотен мерник. Лари прикри главата си с ръце и побягна. Лудостта май нямаше намерение да свършва.

На изпроводяк го догони гръмогласен победен рев, изпълнен с най-екзотичните интонации на черните квартали:

— *ЦУНИ МИ ГЪЗА, СКАПАНО КООООПЕЛЕ!*

Сетне вече беше зад ъгъла, катереше се по надлеза и с треперлив, почти истеричен смях гледаше минаващите отдолу коли.

— Не можа ли да уредиш положението малко по-свастно? — запита се той, без изобщо да усеща, че говори на глас. — Абе, братко, ти си бил голям левак. То не беше сцена, не беше чудо. Кофти работа, мой човек.

Изведнъж осъзна, че си говори сам, и отново го напуши смях. После в стомаха му се надигна мътна, замайваща вълна и той стисна очи с всичка сила. Неиде в Центъра за мазохизъм прещрака някакво реле и в главата му отекна гласът на Уейн Стъки: „*Има в теб нещичко, дете е като да захапеш станиол.*“

Беше се държал с онова момиче като с дърта проститутка рано сутрин след групов секс.

Хич не си никакво свастно момче.

Не е вярно. Не е вярно.

Но когато на голямата веселба хората протестираха срещу решението му да ги прогони, той бе заплашил, че ще повика полиция, и говореше съвсем искрено. Нали? Да. Да, щеше да го направи. Вярно, повечето бяха непознати, не му пукаше на шишарката за тях, но имаше и неколцина стари приятели. А онова копеле Уейн Стъки стоеше на прага със скръстени ръце като предвестник на Страшния съд.

На излизане Сал Дория бе рекъл: „*Щом успехът съсипе и момчета като теб, Лари, съжалявам, че не си остана да свириш по заведенията.*“

Той отвори очи, слезе от надлеза и се огледа за такси. Добре де, номерът е ясен. Опечалени приятели. Само че ако Сал беше чак такъв приятел, защо ме доеше толкова усърдно? Просто бях кръгъл глупак, а на никой не му е кеф да открие, че глупакът е поумнял. Това е истината. : *Хич не си никакво свастно момче.*

— Свастно момче съм — унило промърмори той. — Ама на кой ли му дреме?

Зададе се такси и Лари размаха ръка. Колата сякаш се поколеба, после отби към тротоара и той се сети, че има кръв по челото. Бързо отвори задната врата и се вмъкна, преди шофьорът да е размислил.

— Манхатън. „Кемикъл Банк“ на Парк Авеню. Таксито ловко се вмъкна между колите.

— Имаш рана на челото, приятел — подхвърли шофьорът.

— Едно момиче ме замери с лъжица — разсеяно обясни Лари. Шофьорът го удостои с лицемерна съчувствена усмивка и продължи да кара, оставяйки го насаме с трудната задача да измисли какво ще обясни на майка си за миналата нощ.

11.

Във фоайето Лари откри уморена възрастна негърка, която му обясни, че Али Ъндървуд май проверява инвентара в склада на двайсет и четвърти етаж. Качи се в асансьора, усещайки как хората наоколо хвърлят погледи към челото му и веднага извързват очи. Раната вече не кървеше, но бе покрита с грозна засъхнала коричка.

Двайсет и четвъртият етаж беше зает от канцелариите на някаква японска компания за фотоапарати и кинокамери. Цели двайсет минути Лари обикаля по коридорите, безуспешно търсейки майка си. Чувстваше се като последен идиот. Повечето служители на компанията бяха американци, но имаше и достатъчно японци, за да се чувства със своите сто осемдесет и пет сантиметра не само последен, а и твърде висок идиот. Дребните мъже и жени с дръпнати очи гледаха засъхналата кръв по лицето и ръкава на сакото му с безизразни усмивки, в които се таеше ориенталско коварство.

Най-сетне зад огромните папрати в един ъгъл зърна врата с надпис ПОЧИСТВАНЕ И ПОДДРЪЖКА. Завъртя дръжката. Беше отключено и той надникна вътре. Майка му наистина беше там, облечена с безформена сива престилка, ластични чорапи против разширени вени и платнени обувки с каучукови подметки. Косата ѝ беше пристегната плътно с черна мрежичка. Стоеше с гръб към него. Държеше някакъв списък и броеше кутиите препарат за почистване, подредени по високите лавици. Изведнъж Лари усети неудържимо желание да се обърне и да избяга. После да иде право в гаража на две пресечки от нейния апартамент и да вземе датсуна. Нищо, че беше платил за два месеца. Просто да седне в колата и да *отпрати*. Накъде? Накъдето и да е. Бар Харбър, Мейн. Тампа, Флорида. Солт Лейк Сити, Юта. Всяко място беше добре дошло, стига само хоризонтът милосърдно да укрива Дюи Тестето и този килер, изпълнен с дъх на сапун. Дали е от луминесцентното осветление или от раната на челото, но главата го цепеше просто непоносимо. *Я стига си циврил, скапаняк такъв.* — Здравей, мамо — каза той.

Жената леко трепна, но не се обърна.

— А, Лари. Значи се върна.

— Аха. — Той пристъпи от крак на крак. — Искях да ти се извиня. Трябваше снощи да се обадя...

— Да. Нямаше да е зле.

— Бях с Бъди. Ние... ъъ... малко се пораздвижихме. Обикаляхме из града.

— Така си и мислех. Нещо от тоя сорт.

Тя избута до етажерката малка табуретка, стъпи на нея и взе да брои бурканите с паркетин на горния рафт, докосвайки с пръсти всеки от тях. Трябваше да се повдига на пръсти и когато зърна над края на ластичните чорапи сбръчкана бяла плът, Лари бързо извърна очи, защото в главата му изневиделица изплува притчата за третия син на Ной, който видял как баща му лежи пиян и гол върху рогозката. Заради тоя грях горкият образ бил обречен навеки да бъде дървар и водоносец. И затова, драги приятели, днес ни спохождат расови вълнения. Слава на Господа.

— Само това ли имаше да ми кажеш? — запита майка му, като го погледна за пръв път.

— Ами... да кажа къде съм бил и да ти се извиня. Грозно постъпих.

— Да, — съгласи се тя. — Но ти винаги си имал и грозни черти в характера, Лари. Да не мислиш, че съм забравила?

Лицето му пламна.

— Слушай, мамо...

— Имаш рана на челото. Да не би някоя стриптизьорка да те е одрала със сутиен? — Тя пак се обърна към етажерката, привърши с горния ред буркани и отметна нещо в списъка. — Тая седмица някой пак е прибрал два буркана паркетин. Ама че народ.

— Дойдох да ти кажа, че *съжалявам!* — повиши глас Лари. Трепна не тя, а той самият. Мъничко.

— Да, каза го вече... Ако не спрат тия пусти кражби на паркетин, мистър Гиогън пак ще ни чете конско.

— Не съм се бил по кръчмите и не съм ходил на стриптийз. Нищо подобно. Беше просто...

Така и не довърши. Майка му се извърна с подигравателно вдигнати вежди — Лари отлично помнеше това изражение.

— Какво беше?

— Ами... — Напразно се мъчеше да измисли правдоподобна лъжа. — Беше... Тъж... Беше... решетеста лъжица.

— Значи някой те е помислил за пържено яйце? Страхотно сте си прекарали тая нощ двамата с Бъди.

Пак бе забравил, че тя умее да го обгражда с примки. Открай време си беше такава и навярно никога нямаше да се промени

— Момиче беше, мамо. Замери ме с лъжицата.

— Е, няма що, добре се е прицелила — каза Алис Ъндървуд и отново му обърна гръб. — Тая проклетница Консуело пак крие заявките. Не че има голяма полза от тях; каквото ни трябва, никога не идва, обаче ни затрупват с разни глупости дето, да ме убиеш, не знам какво да ги правя.

— Мамо, сърдиш ли се?

Тя изведнъж отпусна ръце. Раменете ѝ провиснаха.

— Не ми се сърди — прошепна Лари. — Нали не се сърдиш? А? Алис се обърна и той забеляза в очите ѝ неестествен блясък — е, всъщност си беше *съвсем естествен*, но едва ли се дължеше само на луминесцентните лампи. В главата му съдбовно отека гласът на момичето с устната кухня: „*Хич не си никакво свястно момче.*“ Защо изобщо се бе прибрал у дома, ако смяташе да ѝ сервира подобни истории... и да се оправдава с нейното поведение?

— Лари — тихо изрече тя. — Лари, Лари, Лари.

За момент му се стори, че това ще е всичко; дори се надяваше да е така.

— Само това ли можеш да кажеш? „Не ми се сърди, моля те, мамо, не се сърди.“ Слушам те по радиото и макар че не харесвам песента, много се гордея. Хората питат дали наистина си ми син и аз казвам: да, Лари е. Казвам им, че пееш още от малък и не лъжа, нали?

Той кимна безпомощно, защото не смееше да проговори.

— Разправям им как още в първия гимназиален клас взе китарата на Дони Робъртс и след половин час свиреше по-добре от него, макар че той ходеше на уроци от години. В теб има талант, Лари, не е нужно някой да ми го казва, особено пък ти. Сигурно си го усещал, защото само от липса на талант не съм те чувала да се оплакваш. После си тръгна. Опявам ли ти за това? Не. Момчетата и момичетата винаги си тръгват. Такъв е светът. Може и да не ни харесва, но така е. А сега се връщаш. Трябва ли някой да ми обясни защо? Не. Връщаш се, защото

може и да си стигнал върха на хитовете, обаче си се забъркал в някаква каша там, на Западния бряг.

— В нищо не съм се забърквал! — разпалено възрази той.

— Забъркал си се и още как. По всичко личи. Отдавна съм ти майка, Лари, тъй че не ми пробутвай врели-некипели. Винаги си бил такъв — нямаш ли неприятности на главата веднага хукваш да ги търсиш. Понякога съм си мислила, че с радост минаваш на другия тротоар, само и само да стъпиш в кучешко лайно. Бог ще ми прости злата дума, защото знае, че казвам истината. Дали ти се сърдя? Не. Разочарована ли съм? Да. Надявах се, че ония места ще те променят. Но съм грешила. Тръгна си като малко момченце в мъжко тяло и се връщаш съвсем същият, само дето си с модна прическа. Знаеш ли защо си дойде според мен?

Той я гледаше, искаше да каже нещо, но единственото, което му хрумна, би вбесило и двамата: „*Не плачи, мамо, моля те.*“

— Мисля, че си дойде, защото нямаш представа къде другаде да отидеш. Нямаш представа кой друг би те приел. Никому не съм казвала лоша дума за теб, Лари, даже на собствената си сестра, но щом ме докарваш дотам, ще ти кажа точно какво мисля. Мисля, че си използвач. Винаги си бил такъв. Сякаш когато те е създавал в моето тяло, Господ е пропуснал нещо. Не че си *лош*, не това имам предвид. Бог ми е свидетел, след смъртта на баща ти живяхме из разни места, където би станал същинско чудовище, ако имаше зла жилка в теб. Най-лошото, дето си правил, май беше, когато те спипах да драскаш неприлична дума в коридора на оная сграда в Куинс. Помниш ли?

Лари помнеше. Тогава тя бе написала същата дума на челото му и после го бе накарала да обиколи квартала три пъти. Повече никога не му бе хрумвало да драска по стени или стълбове.

— Най-страшното, Лари, е, когато имаш добри *намерения*. Понякога ми се струва, че бих си отдъхнала, ако беше наистина зъл. А сега сякаш отлично разбираш къде е бедата, но не и как да я отстраниш. Аз също не знам. Докато беше малък, опитах по всички възможни начини. Оная дума на челото ти беше само един от тях... вече се бях отчаяла, иначе за нищо на света не бих постъпила тъй жестоко с теб. Използвач си, това е. Дойде при мен, защото знаеше, че съм длъжна да давам. Не на всички, но на теб непременно.

— Ще се изнеса — каза той и всяка отделна дума се отронваше от гърлото му като сухо кълчищено топче. — Още днес.

И чак тогава му хрумна, че просто *не е в състояние* да се изнесе, поне докато Уейн му изпрати поредния чек за процентите... или поточно остатъците, след като най-настървените псета в Лос Анджелес са отхапали своя пай. Имаше си Достатъчно текущи разходи — наем за паркинга и поредната вноска за колата, която трябваше да изпрати най-късно до петък, ако не искаше да го търсят чрез полицията. А след снощния гуляй, който бе започнал тъй невинно в компанията на Бъди, годеницата му и нейната приятелка с устната кухня (чудесно момиче от Бронкс, Лари, ще ти допадне, има страхотно чувство за хумор), парите малко не му достигаха Или не. Откровено казано, просто беше останал без пукнат грош. При тази мисъл го обзе паника. Къде да отиде, ако напусне апартамента на майка си? В хотел? Да, ако става дума за някой развъдник на дървеници. На всяко друго място портиерът би се скъсал от смях, а после би му рекъл да се пръждосва. Беше облечен прилично, но портиерите знаеха. Винаги знаеха, копелетата. Направо *надушваха* кой е с празен портфейл.

— Недей — тихо каза тя. — Искам да останеш, Лари. Напазарувах специално за теб. Може би си забелязал. Пък и се надявах довечера да поиграем джин-руми. Лари неволно се усмихна.

— Мамо, изобщо не я разбираш тая игра.

— Да сложим по цент на точка и ще те отупам за нула време, малкия.

— Е, ако ти дам сто точки преднина...

— Слушай, момченце — изкиска се тя. — Май *на тебе* ще ти трябват сто точки преднина. Остани, Лари. Какво ще речеш?

— Добре — кимна той. За пръв път през този ден се чувстваше добре, наистина добре. Някакво тихо гласче нашепваше в ухото му, че пак използва, че си е все същият Лари, дето гледа да се повози за чужда сметка, но той не желаше да слуша. В края на краищата собствената му *майка* го *молеше*. Вярно, преди това бе изрекла тежки думи, но молбата си е молба, нали така? — Слушай сега. На четвърти сме на стадиона, аз плащам билетите. И без това ще е за твоя сметка, като те одера довечера.

— Ти и домат не можеш да обелиш — добродушно отвърна тя и пак се покатери на табуретката. — В края на коридора има мъжка

тоалетна. Бягай да се поизмиеш. После вземи от чантата ми десет долара и иди на кино. Тук-там по Трето Авеню все още има свестни салони. Само не се пъхай из ония бърлоги около Четирийсет и девета улица и Бродуей.

— Скоро ще дойде мой ред да ти давам — обеща Лари. — Тази седмица песента е на осемнайсетото място в класацията на „Билборд“. Като идвах насам, прелистих списанието на един павилион.

— Чудесно. Щом си толкова богат, защо не го купи? Изведнъж нещо заседна на гърлото му. Той опита да се изкашля, но това не помогна.

— Добре де, не ми обръщай внимание — каза майка му. — език като своенравен кон. Хукне ли веднъж, няма, додето не се измори. Знаеш ли какво? Вземи петнайсет, Лари. Назаем. Знам, че ще ми ги върнеш рано или късно.

— Ще ти ги върна — кимна Лари. После пристъпи напред и я дръпна за роклята като малко дете. Тя сведе глава към него. Лари се надигна на пръсти и я целуна по бузата. — Обичам те, мамо.

По лицето ѝ се изписа изненада — не от целувката, а от думите, или може би от тона, с който бяха изречени.

— Ами че аз си го знам, Лари.

— А пък онуй, дето го рече... че съм имал неприятности. Права си, има такова нещо, но не е...

Гласът ѝ внезапно стана строг и студен. Толкова студен, че го обзе страх.

— Не искам нищо да знам.

— Добре. Слушай, мамо, кой е най-добрият киносалон наоколо?

— „Лукс Туин“, обаче не знам какво дават в момента.

— Няма значение. Знаеш ли какво си мисля? Има три неща, които се намират из цяла Америка, но само в Ню Йорк са на висота.

— Тъй ли, мистър критик от „Ню Йорк Таймс“? И кои са те?

— Филми, бейзбол и хот-дог. Майка му се разсмя.

— Не си глупав, Лари... и никога не си бил.

После той отскочи до мъжката тоалетна. Изми кръвта от челото си. Върна се и отново целуна майка си. Взе петнайсет долара от протритата черна чанта. Отиде в „Лукс Туин“. И два часа гледа как някакъв полудял, злобен призрак на име Фреди Крюгер завлича сума ти деvojчeта в тресавището на собствените им кошмари, където

загиват всички освен една — главната героиня. Изглежда, накрая загина и Фреди Крюгер, но нещата не бяха много ясни, а тъй като филмът беше продължение на нещо по-старо и имаше доста публика, Лари реши, че тоя тип с бръсначи на пръстите скоро ще се завърне на екрана. Изобщо не подозираше, че един досаден звук зад гърба му вещае края на всичко: нямаше да има никакво продължение, а съвсем скоро нямаше да има и филми.

На задния ред някой кашляше.

12.

В дъното на гостната имаше грамаден старинен часовник. През целия си живот Франи Голдсмит бе слушала равномерното му тиктакане. Този звук се бе превърнал в символ на стаята, която тя никога не бе обичала, а в дни като днешния направо я ненавиждаше.

От всички помещения най-много обичаше работилницата на баща си. Тя беше в бараката между къщата и хамбара. Вътре се влизаше от кухнята през малка вратичка, висока едва метър и половина и почти напълно прикрита зад масивната стара печка. Хубавото започваше още от самата врата — мъничка и потайна, тя вълнуващо напомняше ония, които се срещат в приказките и детските фантазии. Когато порасна малко, Франи трябваше да се привежда на влизане, също като баща си — майка ѝ посещаваше работилницата само в изключителни случаи. Вратата винаги ѝ напомняше за „Алиса в страната на чудесата“ и тя дълго бе скривала дори от баща си мечтата, че някой ден няма да открие зад нея работилницата на Питър Голдсмит. Вратата ще води към тайнствен подземен тунел от Страната на чудесата до Хобитово — тесен, но някак уютен тунел със заоблени стени и стърчащи от тавана дебели корени, в които можеш здравата да си чукнеш главата. Тунел, който не мирише на пръст, влага, гадинки и червеи, а е изпълнен с аромат на канела и щрудел, защото малко по-нататък извежда в кухнята на Торбодън, където господин Билбо Торбинс празнува сто и единейсетия си рожден ден...

Уви, уютният тунел така и не се появи, но за Франи Голдсмит, израснала в тази къща, бе достатъчно и самото съществуване на работилницата (понякога наричана от баща ѝ просто „барачката“, а от майка ѝ — „онова мръсно място, където баща ти ходи да пие бира“). Вътре имаше загадъчни инструменти и приспособления. Огромен стар скрин с хиляди чекмеджета, всяко от тях претърпкано догоре. Гвоздеи, винтове, бургии, шкурка (от трите вида: груба, по-груба и най-груба), линии, нивелири и още безброй неща, чиито имена не знаеше нито тогава, нито днес. В работилницата беше сумрачно, светлината идваше само от покритата с паяжини четирийсетватова крушка и от светлия

кръг на мощната настолна лампа, насочена винаги към онова, което работеше баща ѝ в момента. Миришеше на прах, смазка и тютюн за лула. От ония дни ѝ бе останало твърдото убеждение: всеки баща трябва да пуши. Лула, пури, цигари, марихуана, хашиш, листа от маруля, каквото и да е, но да пуши. Защото миризмата на дим сякаш бе станала неразделна част от нейното детство.

Подай ми онзи ключ, Франи. Не, по-малкия. Как беше днес в училище?... Тъй ли?... Че защо пък те е блъснала тая Рутси Сийърс?... Да, лоша работа. Зле си се ожулила. Ама пък много ти отива на рокличката, не мислиш ли? Ех, ако можеше Рутси Сийърс пак да те блъсне, че да си ожулиш и другото коляно. Да ти станат еднакви. Ще ми подадеш ли сега голямата отвертка? Не, другата, с жълтата дръжка.

Франи Голдсмит! Незабавно излизай от онова мръсно място и бягай да се преоблечеш! НЕ-ЗА-БАВ-НО! Ще се изцапаш!

Дори и днес, на двайсет и една години, тя би могла да мине приведена през ниската вратичка, да застане между тезгяха и старата тенекиена печка, от която лъхаше тъй чудесна топлина през студените зимни дни, и да усети поне отчасти какво е да бъдеш мъничко момиченце, растящо в този дом. Чувството беше някак призрачно и към него винаги се примесваше печал за почти забравения брат Фред, чието детство бе секнало тъй жестоко и внезапно. Би могла да застане там и да усети всепроникващата миризма на смазка, на влага, на бащината лула. Навън рядко се сещаше какво е да бъдеш малка, тъй странно малка, но в работилницата понякога успяваше да си спомни и тогава я изпълваше мека радост. Виж, гостната беше друго нещо. Гостната.

Ако работилницата бе символ на всичко хубаво в детството, свързано с призрачния аромат на бащината лула (когато я боляха ушите, понякога той лекичко духваше пушек в тях, като непременно я караше да обещае, че няма да каже на майка си — тя би изпаднала в истерия), то в гостната се спотайваше всичко, което би искала да забрави от своето детство. *Отговаряй, като те питам! Само знаеш да чупиш! Виж се на какво приличаш! Бегом горе да се преоблечеш! Ти никога_ ли не мислиш? Франи, не си опипвай дрехите, хората ще помислят, че имаш бълхи. Какво ще си рекат чичо Ендрю и леля Карлин? Умрях от срам за теб!_ Гостната бе място, където не обелваш*

нито дума, където те сърби, но не смееш да се почешеш, гостната означаваше безпрекословно подчинение скучни разговори, роднинско пощипване по бузата, забранено кихане, забранена кашлица и най-вече забранени прозявки.

Часовникът беше най-важното в тази стая, където вечно витаеше майчиният дух. Изработен през 1889 година от дядото на Карла, Тобиас Даунс, той почти незабавно се бе превърнал в родова скъпоценност, опакована предпазливо и с много грижи, за да бъде пренесена от място на място (първоначално часовникът бе видял бял свят в Бъфало, щат Нью Йорк, или по-точно в работилницата на Тобиас — несъмнено разхвърляно и опушено място, досущ като работилницата на Питър, макар че Карла би сметнала подобна забележка за свършено неуместна); понякога бе преминавал по наследство от ръце в ръце, когато се случеше рак, сърдечен удар или нещастен случай да пресече някой клон от короната на родословното дърво. Бе заел мястото си в гостната преди трийсет и шест години, когато Питър и Карла Голдсмит се нанесоха в тази къща. Тук бе поставен и тук си остана, отмервайки с вечното си тиктакане късчета време от една съсухрена епоха. „Някой ден ще бъде и мой, ако го пожелае“ — помисли Франи, гледайки пребледнялото от смайване лице на майка си. Но не го искам! Не го искам и няма да го взема!

В тази стая имаше сухи цветя под стъклени похлупаци. Имаше гълъбовосив килим с втъкани мътни изображения на рози. Имаше изящен сводест прозорец с изглед надолу по хълма към високия жив плет и шосето зад него. След като на кръстовището изградиха бензиностанция, Карла бе тормозила мъжа си със свирепо упорство ден подир ден, докато го накара да засади живия плет. А сетне продължи да го тормози, за да ускори растежа на храстите. Понякога Франи си мислеше, че тя с радост би приела и радиоактивни препарати в името на тая свещена цел. С постепенния растеж на плета упреците започнаха да затихват и навярно щяха да затихнат окончателно след година-две, когато храстите успеяха да изличат напълно бензиностанцията от неприкосновения поглед на обитателката на гостната.

Или поне щяха да затихнат по *тази* тема.

Тапети с изображения на широки зелени листа и розови цветя, напомнящи по оттенък розите на килима. Старинна американска мебел

и широка двойна врата от тъмен махагон. Декоративна камина, в която открай време голяма брезова цепеница лежеше върху безукорно чисто тухлено огнище без никаква следа от сажди. Днес цепеницата навярно бе тъй пресъхнала, че още от първата искра би лумнала като прахан. Над нея имаше огромен казан, от който би излязла чудесна детска вана. Той беше наследство от прабабата на Франи и висеше от памтивека над вечната цепеница. За да довърши общата картина, над лавицата на камината бе закачена задължителната прастара пушка-кремъклийка.

Късчета време от една съсухрена епоха.

Един от най-ранните ѝ спомени бе как се напишка върху гълъбовосивия килим с втъкани мътни изображения на рози. По онова време трябва да беше около тригодишна, все още зле дресирана и поради това я допускаха в гостната само при изключителни събития или по случайност. Така или иначе, бе попаднала вътре и недопустимото се бе случило тъкмо защото видя как майка ѝ тича насреща, за да го предотврати. Изпусна се и майка ѝ изкрещя от ужас, когато видя как по сивия килим около дупето на детето плъзва тъмно петно. В крайна сметка петното бе изчезнало, но колко ли търпеливо търкане с течен сапун бе изисквало това? Господ навярно знаеше, но не и Франи Голдсмит.

Тук, в тази гостна бе слушала мрачните, подробни и многословни упреци, след като майка ѝ ги завари с Норман Бърнстейн да се оглеждат взаимно в хамбара, струпали дрешките си на весела купчина върху съседната бала сено. Докато старинният часовник отмерваше късчета време от една съсухрена епоха, Карла я бе запитала дали ще ѝ хареса, ако я изведе гола-голеничка на разходка по магистрала 1. Ще ѝ хареса ли, а? Шестгодишната Франи се бе разплакала, но бе намерила отнякъде сили да не изпадне в истерия пред тая ужасна перспектива.

Спомняше си как на десетгодишна възраст връхлетя с колелото върху пощенската кутия, докато се озърташе да подвигне нещо през рамо на Джорджет Макгуайър. Резултатите бяха плачевни — рана на челото, разбит нос, раздрани колене и дори няколко секунди припадък. Когато се свести, тя закуцука по алеята към дома, разплакана и ужасена от гледката на толкова много кръв по себе си. Би отишла при баща си, но тъй като той беше на работа, нямаше друг изход, освен да

влезе в гостната, където майка ѝ сервираше чай на мисис Венър и мисис Прин. „*Вън веднага!*“ — изкрещя майка ѝ в първия миг, а сетне се втурна към нея и я прегърна с вопли. „*О, Франи, миличкото ми, какво ти е станало, о, горкото ти носле!*“ Но докато сипеше утеха след утеха, тя не пропусна да я отведе към кухнята, където на пода нищо нямаше да му стане от кръвта и Франи вече никога не забрави, че първите две думи не бяха „*О, Франи!*“, а „*Вън веднага!*“ На първо място винаги бе стояла гостната, където навеки тегнеше съсухрената епоха и нямаше място за жива кръв. Може би и мисис Прин никога нямаше да забрави, защото Франи видя през сълзи как гостенката трепна и пребледня като ударена. От този ден мисис Прин престана да идва у тях.

В първия прогимназиален клас веднъж ѝ писаха забележка за лошо поведение и въпросът естествено бе обсъден с майка ѝ в гостната. В последния гимназиален клас три пъти бе наказвана за предаване на записки в час и това също бе обсъдено в гостната. Пак тук биваха разглеждани мечтите ѝ за бъдеща кариера, които в крайна сметка неизменно се оказваха наивни и детински; тук се обсъждаха надеждите ѝ, които излизаха грубовати и недостойни; тук се изслушваха нейните жалби, за да се окажат в най-добрия случай нежелателни, а по-често — досадни, малодушни и неблагодарни.

В тази гостна някога бяха сложили върху ниска поставка ковчега на брат ѝ, отрупан с рози, хризантеми и момини сълзи, чийто сух аромат изпълваше стаята, докато в ъгъла часовникът отмерваше с безучастно тиктакане късчета време от една съсухрена епоха.

— Ти си бременна — отново повтори Карла Голдсмит.

— Да, майко.

Гласът ѝ едва звучеше, но тя не си позволи да оближе устни. Вместо това ги стисна още по-здраво. И си помисли: „*В работилницата на татко има едно малко момиче с червена рокличка и то винаги ще е там, ще се смее, скрито под тезгяха с голямото менгеме, или ще седи, прегърнало ожулените си коленца, зад скрина с хилядата чекмеджета. Това момиче е безкрайно щастливо. Но в гостната на майка ми има едно още по-малко момиче, което пишка по килима като невъзпитано куче. Като лошо, грозно, невъзпитано кутре. И то винаги ще е там, независимо колко ми се иска да го няма.*“

— О, Франи — проплака гласът на майка ѝ. Тя притисна бузата си с длан като шокирана стара мома. — Как-е-могло-да-стане?

Въпросът на Джес. Тъкмо това я разлюти — майка ѝ питаше също като *него*.

— Щом си родила две деца, би трябвало да знаеш как стават тия работи, майко.

— Не се прави на умна! — кресна Карла.

В разширените ѝ очи лумна онзи пламък, който винаги бе ужасявал малката Франи. Тя пъргаво скочи на крака (някога и това плашеше малкото момиченце). Беше висока, с леко прошарена и грижливо поддържана коса, събрана на изящни високи къдрици над раменете на модната зелена рокля, изпод която се подаваха безупречни светлобежови чорапи. Както правеше винаги в трудни моменти, тя пристъпи към камината, На лавицата под кремъклийката лежеше дебел албум с кожени корици. Карла се увличаше от генеалогията и на тия страници бе събран целият ѝ род — чак до 1638 година, когато първият достоверно установен предтеча се бе изтръгнал за кратко от безименните лондонски тълпи, за да бъде записан в старинните църковни книги под името Мъртън Даунс, франкмасон. Преди четири години бе публикувала родословното си дърво в списание „Генеалогия на Нова Англия“.

Сега тя опипваше този албум с купища имена, събрани подир хиляди мъки — това бе свещена територия, където никой нямаше право да пристъпи. Но като я гледаше, Франи се запита за друго. Нима нейде вътре няма скрити джебчий? Или пияници? Или неомъжени майки?

— Как можа да сториш такова нещо на мене и на баща си? — най-сетне запита Карла. — Онзи хлапак Джес ли беше?

— Да, Джес. Той е бащата.

Карла болезнено сви вежди и повтори:

— Как можа да го сториш? Всичко дадохме, за да те възпитае както трябва. Това е просто... проста.. — Тя закри лицето си с длани и се разплака. — Как можа да го *сториш*! Това ли ти е отплатата след всичко, което направихме за теб? Да идеш и... и... да се въргаляш като разгонена кучка! Лошо момиче! Лошо момиче!

Облегната безсилно на камината, тя избухна в ридания и закри очите си с длан, но другата ѝ ръка продължаваше да се плъзга напред-

назад по зелената кожена подвързия на албума. Старинният часовник тиктакаше все тъй невъзмутимо.

— Майко...

— Не ми говори! Вече каза достатъчно!

Франи неловко се надигна от стола. Имаше чувството, че краката ѝ са дървени, но едва ли беше така, защото трепереха. Пръстите на десния се заплетоха в левия глезен. Тя загуби равновесие и падна с разперени ръце. Удари с глава масичката за кафе и събори на килима голямата ваза. Вазата не се счупи, но водата забълбука навън, за да оформи неправилно тъмно петно.

— Гледай! — изкрещя Карла едва ли не победоносно. Сълзите бяха очертали под очите ѝ тъмни кръгове от размазан грим. Изглеждаше изпита и почти обезумяла. — Гледай съсипа килима, бабиния килим...

Франи седеше разплакана на пода, замаяно разтриваше удареното място и искаше да каже на майка си, че това е само вода, но вече бе напълно объркана и нямаше представа дали е така. *Наистина* ли беше само вода? Или урина? Какво беше?

Все със същата злокобна пъргавина Карла Голдсмит грабна вазата и я размаха пред Франи.

— А сега какво смяташ да правиш, госпожичке? Може би се каниш да стоиш тук? Може би чакаш от нас храна и подслон, докато се шляеш из целия град? Сигурно. Обаче не! Не! Няма да позволя. *Няма да позволя!*

— Не искам да оставам тук — измънка Франи. — Ти това ли си мислеше?

— Че къде ще отидеш? При него ли? Не ми се вярва.

— Сигурно при Боби Ренгартън в Дорчестър или при Деби Смит в Съмърсуърт. — Франи бавно събра сили и се изправи. Все още плачеше, но започваше да се разгневява. — Само че това не е твоя работа.

— Не било моя работа? — повтори Карла, продължавайки да стиска вазата. Лицето ѝ бе преbledняло като платно. — Не било *моя работа*! Значи това, което вършиш под моя покрив, не е *моя работа*? Неблагодарна малка кучка!

И зашлеви дъщеря си с всичка сила. Главата на Франи се отметна назад. Тя престана да разтрива челото си и притисна бузата с длан,

гледайки смаяно Карла.

— Това ти е благодарността задето те изучихме — отсече майка ѝ, оголила зъби в страшна, безмилостна усмивка. — А сега *никога* няма да завършиш. След като се омъжиш за него...

— Няма да се омъжа за него. И ще продължа да уча. Очите на Карла се разшириха. Тя се вторачи във Франи недоверчиво, сякаш я мислеше за луда.

— Какви ги говориш? Аборт? Аборт ли ще правиш? Не ти стига, че си уличница, ами искаш да станеш и убийца?

— Смятам да родя детето. Ще се наложи да пропусна пролетния семестър, но мога да завърша и другото лято.

— С какви *средства* възнамеряваш да завършиш? С *моите пари* ли? Ако си решила нещо подобно, правиш си сметката без кръчмаря. Модерно момиче като теб навярно не се нуждае от родителска подкрепа, нали така?

— От подкрепа не бих се отказала — тихо прошепна Франи. — Колкото до парите... е, ще се справя някак.

— Нямах капчица срам! — изкрещя Карла. — Мислиш само за себе си! Боже мой, как ще живеем с баща ти? Обаче това изобщо не те интересува! Ще разбиеш сърцето на баща си и...

— Чак пък да го разбие... — долетя откъм вратата гласът на Питър Голдсмит и двете се извърнаха като по команда.

Той наистина беше на прага, но стоеше на почтително разстояние; връхчетата на работните му обуца спираха точно там, където килимът от гостната застъпваше по-вехтия килим в коридора. Франи внезапно осъзна, че именно на това място го е виждала стотици пъти. Влизал ли бе някога в гостната? Не си спомняше.

— Какво търсиш тук? — кресна Карла, забравила тутакси тревогите за бедното сърце на своя съпруг. — Нали каза, че днес ще работиш до късно.

— Сменихме се с Хари Мастърс — обясни Питър. — Фран вече ми каза, Карла. Ще ставаме дядо и баба.

— *Дядо и баба!* — изпищя тя, после от гърлото ѝ изригна грозен, безумен смях. — Остави ме да се оправям както аз си знам. Значи първо е казала на теб, а ти си мълчал. Добре. Друго не съм и очаквала. Но сега смятам да затворя вратата и да уредим нещата помежду си. — Тя се усмихна горчиво към Франи. — Само двете... по женски.

Сетне протегна ръка към вратата и се нареди да я затвори. Франи гледаше мълчаливо, все още замаяна и неспособна да разбере този внезапен изблик на жлъч и ярост.

Бавно, неуверено, Питър също протегна ръка и ѝ попречи да затвори вратата.

— Питър, искам да оставиш този въпрос на мен.

— Знам, че искаш. Винаги съм те оставял. Но не и този път, Карла.

— Това *не е* твоя работа.

— Моя е — спокойно възрази той.

— Татко...

Карла се обърна към нея. Върху пребледнялото ѝ лице пламналите скули изпъкваха като някаква странна татуировка

— *Не му говори!* — изкрещя тя. — Нямах работа с него! Знам, че винаги си била способна да го склониш и за най-щурите си прищевки, да го омаеш с приказки, та да застане на твоя страна, каквото и да си сторила, *но днес нямаш работа с него, госпожичке!*

— Престани, Карла!

— *Вън!*

— Не съм влязъл. Сама виждаш, че...

— Не се подигравай! *Вън от моята гостна!*

И тя натисна вратата, като привеждаше глава все по-ниско и напрягаше рамене, докато заприлича на някакво странно същество — едновременно мъж, жена и бивол. Отначало Питър я удържа с лекота, после трябваше да се понапругне. Накрая жилите на шията му се изопнаха, макар че тя бе жена, при това с трийсет килограма по-лека.

Франи искаше да им изкрещи да престанат, искаше да каже на баща си да се махне, за да не гледат и двамата Карла в тоя пристъп на безумна ярост, който открай време бяха очаквали и днес го виждаха за пръв път. Но езикът ѝ бе застинал неподвижно, като ръждясала панта.

— *Вън! Вън от моята гостна! Махай се! Махай се! Махай се!* Мръсно, пусни тая проклета врата и се *МАХАЙ!*

И тогава той я удари.

Плесницата прозвуча приглушено, дори никак деловито. Вместо от възмущение да хвъркне във въздуха сред облаци прах, старинният часовник продължаваше да тиктака както винаги. Мебелите също си стояха на място, без да надават възмутени стонове. Но лавината от

яростни думи секна като прерязана с нож. Карла падна на колене и изтърваната врата се разтвори широко, като блъсна с тих звук един викториански стол с ръчно бродиран калъф върху високата облегалка.

— Не, о, не — изрече Франи с болезнен шепот.

Карла притисна бузата си с длан, надигна глава и се втренчи в съпруга си.

— Диреше си го вече от десетина години — изрече Питър с леко потрепващ глас. — Винаги съм си казвал, че се въздържам, защото не ми е приятно да удрям жени. Така е. Но когато някой — *все едно* дали мъж или жена — се превръща в куче и започва да хапе, тогава трябва да бъде усмирен. За едно съжалявам, Карла — че не събрах куража да го сторя по-рано. Щеше да е по-безболезнено и за двамата ни.

— Татко...

— Мълчи, Франи — прекъсна я той с разсеяна строгост и младата жена се подчини. Гледайки отвисоко право в замръзналото, изумено лице на жена си, Питър продължи: — Наричаш я егоистка. Но всъщност ти самата си такава. След смъртта на Фред престана да се интересува от Франи. Беше решила, че от обичта боли и затова ще е по-безопасно да живееш сама за себе си. Ден след ден влачиш безцелен, себичен живот. Тук, в тази стая. Издигаш в кумир мъртвите от рода си и забравяш, че в семейството има и живи. Обзалагам се, че когато тя влезе да ти каже, че е в беда и се нуждае от помощ, първата ти мисъл е била какво ли ще кажат дамите от Градинския клуб и дали ще се наложи да отсъстваш от сватбата на Ейми Лодър. Болката променя хората, ала и цяло море от болка не може да промени даже най-дребния факт. Егоистката в тази къща си ти.

Протегна ръка и я вдигна. Тя се изправи като сомнамбул. Лицето ѝ не се промени; очите ѝ бяха все тъй разширени от смайване, В тях все още нямаше следа от предишната безмилостна стръв, но Франи смътно помисли, че това няма да е задълго.

Никак.

— Виновен съм, че те оставих да правиш каквото си искаш. Боях се от неприятности. Не исках да хвърлям камък в блатото. Както виждаш, и аз се държах себично. Когато Франи влезе в колежа, казах си: „Е, сега Карла е свободна да върши каквото иска, без да причинява болка на когото и да било, освен на самата себе си, а щом не забелязва страданието, може би наистина не страда.“ Грешах. И преди съм

допускал грешки, но нито една не е била тъй жестока. — Той се пресегна и хвана раменете на Карла внимателно, но с непреодолима сила. — Чуй какво ще ти кажа като твой съпруг. Ако Франи се нуждае от подслон, значи може да остане тук — както е било до днес. Ако ѝ трябват пари, може да ги вземе от моя портфейл — както винаги е могла. А ако реши да задържи детето, бъди така добра да се погрижиш за кръщавката. Може да си мислиш, че никой няма да дойде, но тя има приятелки, истински приятелки и те няма да я забравят. Ще ти кажа и още нещо. Ако има кръщавка, тя ще е тук. Точно тук, в тази проклета гостна.

Карла зяпна и от гърдите ѝ се изтръгна протяжен звук. Отначало звукът ужасно напомняше свистенето на кипнал чайник. Сетне прерасна в пронизителен вой.

— *Питър, в тази стая някога бе положен ковчегът на собствения ти син!*

— Да. И затова не виждам по-подходящо място за осветяване на един нов живот. Това ще е кръвта на Фред. *Живата* кръв. Защото самият Фред е мъртъв от години, Карла. Отдавна се е превърнал в храна за червеите.

Тя изпищя и закри ушите си с длани. Питър се приведе и Дръпна ръцете ѝ.

— Но червеите не са се добрали до твоята дъщеря и нейното бебе. Няма значение как е заченато; то е *живо*. Държиш се тъй, сякаш искаш да я пропъдиш, Карла. И какво ще ти остане тогава? Нищо, освен тази стая и един съпруг, който ще те ненавижда. Ако го сториш... би било по-добре да сме загинали и тримата заедно — аз, Франи и Фред.

— Качвам се горе да полегна — каза Карла. — Отвращавате ме. Мисля, че трябва да си легна.

— Ще ти помогна — обади се Франи.

— Не ме докосвай. Стой при баща си. Изглежда, че сте се наговорили как да ме унищожите пред очите на целия град. Защо не вземеш просто да се настаниш в моята гостна Франи? Хайде, размажи кал по килима, хвърли в часовника пепел от камината. Защо не? Защо не?

Карла се разсмя и закри покрай Питър към коридора. Люшкаше се като пияна. Питър се опита да я прегърне. Тя се озъби и

изфуча като котка.

Докато бавно се изкачваше нагоре по стълбата, търсейки на всяка крачка опора в абаносовия парапет, смехът ѝ премина в ридания — тъй безпомощни и сърцераздирателни, че на Франи ѝ се искаше да крещи и да повръща едновременно. Лицето на Питър бе придобило цвета на мръсен чаршаф. Когато стигна горе, Карла извърна глава и за миг залитна толкова силно, че Франи с ужас очакваше тя да се изтъркаля чак до най-долното стъпало. Погледна ги, сякаш искаше да каже нещо, после пак се обърна. След миг вратата на спалнята заглуши бурните звуци на скръб и страдание.

Баща и дъщеря се спогледаха изумени. Часовникът продължаваше да тиктака.

— Всичко ще мине — спокойно каза Питър. — Ще се съвземе.

— Дали? — запита Франи. Тя бавно пристъпи към баща си, подпря се на него и той я прегърна през раменете. — Не ми се вярва.

— Остави. Да не мислим сега за това.

— Трябва да се махна. Тя не ме иска.

— Трябва да останеш. Трябва да си тук, когато... ако... тя се опомни и открие, че все още *има нужда* от теб. — Той помълча. — Колкото до мене, сама знаеш, че си ми нужна.

— Татко — промълви младата жена и притисна глава към гърдите му. — О, татко. Съжалявам, ужасно съжалявам...

— Шшшшт — прошепна той и я погали по косата. Над главата ѝ виждаше как прашните лъчи на следобедното слънце нахлуват през високите прозорци. В тази стая светлината беше винаги златиста и безжизнена като в музей или погребално бюро. — Шшшшт, Франи, обичам те. Обичам те.

13.

Червената лампа светна. Помпите изсъскаха. Вратата се отвори. Този път човекът, който мина през нея, не беше с бял херметичен костюм — само на носа му имаше малък и лъскав дихателен филтър, напомнящ ония двузъби сребърни вилици, дето на шведска маса ги слагат до маслините.

— Привет, мистър Редман — каза той, докато крачеше през стаята. Протегна ръка в тънка гумена ръкавица и Стю бе тъй изненадан, че я стисна смутено. — Аз съм Дик Дейц. Денинджър ми каза, че отказвате да играете, докато някой не ви съобщи резултата от мача.

Стю кимна.

— Добре. — Дейц седна на ръба на леглото. Беше дребен, мургав мъж и както седеше с лакти върху коленете, напомняше джудже от филм на Дисни. — И тъй, какво искате да узнаете?

— Мисля, че ще е най-добре да почнем от това защо не сте със скафандър като другите.

— Защото Джералдо ни подсказва, че не сте опасен. Дейц посочи към едно морско свинче зад двойното стъкло.

Животинчето беше в клетка, а до клетката стоеше Денинджър с безизразна физиономия.

— Значи Джералдо, а?

— От три дни насам подаваме на Джералдо въздух от вашата стая. Това, което измъчва приятелите ви, лесно се предава от човек на морско свинче и обратно. Ако бяхте вирусоносител, Джералдо би трябвало вече да е мъртъв.

— Но не поемате излишни рискове — сухо подхвърли Стю и посочи дихателния филтър.

— Не ми влиза в задълженията — отвърна Дейц с цинична усмивка.

— Какво открихте у мен?

Отговорът на Дейц бе гладък, сякаш предварително репетиран:

— Черна коса, сини очи, страхотен тен... — Той се вгледа изпитателно в Стю. — Не е смешно, нали?

Стю премълча.

— Искате ли да ме ударите?

— Не вярвам да е от полза.

Дейц въздъхна и се потърка между очите, сякаш тръбичките на филтъра дразнеха ноздрите му, сетне заяви:

— Слушайте. Когато нещата тръгнат зле, почвам да се шегувам. Някои пушат, други дъвчат дъвка. Просто така си укротявам нервите, това е. Не се и съмнявам, че мнозина знаят по-добри методи. А ако питате от какво сте болен Денинджър и колегите му ще отговорят категорично: от нищо.

Стю кимна спокойно. Но имаше чувството, че този дребосък отлично усеща какво облекчение е избухнало зад безизразното му лице.

— От какво са болни останалите?

— Съжалявам, информацията е секретна.

— Как се е разболял онзи тип, Кемпиън?

— И това е секретно.

— Предполагам, че е бил в армията. И някъде е имало злополука. Като онази с овцете в Юта преди трийсет години, само че много по-тежка.

— Мистър Редман, мога да попадна в затвора за една-единствена думичка — „горещо“ или „студено“.

Стю замислено потърка наболата си брада.

— Би трябвало да се радвате, че не ви казваме повече — продължаваше Дейц. — Знаете го, нали?

— Сигурно така оказвам услуга на родината — криво се усмихна Стю.

— Не, тия глупости са в стила на Денинджър — каза Дейц. — В цялата работа двамата с него сме дребни фигури, само че той е по-дребен и от мен. Колелце, нищо повече. Има много по-прагматична причина да бъдете доволен. Вероятно разбирате, че вие също сте засекретен. Просто сте изчезнал от лицето на земята. Ако узнаете прекалено много, ония отгоре може да решат, че ще е най-разумно да изчезнете завинаги.

Стю не каза нищо. Беше зашеметен.

— Но не съм дошъл да ви заплашвам. Само искам да ви кажа, че много държим на вашата помощ, мистър Редман. Нуждаем се от нея.

— Къде са хората, с които пристигнах? Дейц извади от джоба си лист.

— Виктор Палфри, починал. Норман Бруът, Робърт Бруът, починали. Томас Уонамейкър, починал. Ралф Ходжис, Бърт Ходжис, Черил Ходжис, починали. Кристиан Ортега, починал. Антъни Лиоминстър, починал.

Имената избухваха едно след друго в главата на Стю. Крис барманът. Той винаги държеше под тезгяха рязана ловна пушка и ако някой пиян шофьор сметнеше, че Крис няма да я използва при нужда, дълбоко се лъжеше. Тони Лиоминстър, който караше онзи грамаден камион с УКВ радиостанция под таблото. Понякога идваше да повиси в бензиностанцията на Хап, но го нямаше през онази вечер, когато Кемпиън събори помпите. Вик Палфри... за Бога, та с Вик се познаваха открай време. Как можеше Вик да е мъртъв? Но най-тежкият удар бе новината за семейство Ходжис.

— Всички ли? — чу той собствения си глас. — Цялото семейство на Ралф?

Дейц погледна обратната страна на листа.

— Не, има и едно момиченце. Ева. Четиригодишна. Жива е.

— Добре, как е тя?

— Съжалявам, информацията е секретна.

Яростта му пламна изневиделица. Стю скочи на крака, сграбчи Дейц за реверите и го разтръска с всичка сила. С крайчеца на окото си зърна раздвижване зад двойното стъкло. Някъде далече задрънча тревожен сигнал, приглушен от дебелите стени.

— Какво сте направили, бе, хора? — изкрещя той. — Какво сте направили? За Бога, какво сте *направили*?

— Мистър Редман...

— А? Какво сте *направили*, вашата мамица?

Вратата изсъска и се отвори. В стаята нахълтаха трима едри мъже със зелени униформи. И тримата носеха дихателни филтри. Дейц се озърна към тях и кресна:

— Пръждосвайте се оттук! Тримата се поколебаха.

— Имаме заповед...

— Пръждосвайте се, *това* е заповед!

Мъжете се оттеглиха. Дейц продължаваше невъзмутимо да седи на леглото. Само реверите му бяха посмачкани и на челото му бе паднал кичур коса. Нищо повече. Гледаше Стю спокойно, даже с известно съчувствие. За миг Стю свирепо се запита дали да не изтръгне филтъра от носа му, после си спомни за Джералдо. Ама че тъпо име за морско свинче. Отчаянието го заля като студена вълна. Той седна и промърмори:

— Боже, мили Божичко...

— Слушайте — каза Дейц. — За това, че сте тук, вината не е моя. Нито на Денинджър или на сестрите, които идват да ви мерят кръвното. Ако изобщо има виновен, това е Кемпиън, но и него би трябвало да го разберем. Избягал е при обстоятелства, при които навярно бихме избягали и ние с вас. Успял е да се измъкне заради дребна техническа неизправност. Положението просто съществува и толкоз. Всички ние се мъчим да го променим. Но това не ни прави отговорни за него.

— Тогава кой е виновен?

— Никой — отвърна Дейц и се усмихна. — В случая отговорностите се разпръскват в толкова посоки, че накрая просто изчезват. Беше злополука. Можеше да се случи по много други начини.

— Ега ти злополуката — изрече Стю с изтънял до шепот глас. — Ами останалите? Хап, Ханк Кармайкъл и Лайла Бруът. Малкият Люк. Монти Съливан...

— Засекретено — каза Дейц. — Ще ме тръскате ли пак? Ако ви помага да се почувствате по-добре, тръскайте.

Стю не каза нищо, но го изглежда така, че Дейц изведнъж наведе глава и взе да опипва ръба на панталона си.

— Живи са — каза той. — След време ще можете да ги видите.

— Какво става с Арнет?

— Под карантина е.

— Колко души умряха там?

— Нито един.

— Лъжете.

— Съжалявам, че мислите така.

— Кога ще изляза оттук?

— Не знам.

— И това ли е засекретено? — горчиво запита Стю.

— Не, просто не знаем. Изглежда, че не сте болен. Искаме да разберем защо. А после всички се разотиваваме кой откъдето е дошъл.

— Ще мога ли да се избърсна? Лицето ме сърби.

Дейц се усмихна.

— Ако разрешите на Денинджър да продължи изследванията, ще повикам някой да ви избърсне още сега.

— Ще се справя и сам. Бърсна се откакто навърших петнайсет.

Дейц решително тръсна глава.

— Няма да стане.

Стю се усмихна подигравателно.

— Страх ви е, че ще си прережа гърлото, а?

— Нека просто речем, че...

Стю го прекъсна с взрив на суха, раздираща кашлица. Кашляше толкова силно, че се преви на две.

Ефектът бе поразителен. Дейц скочи от леглото и сякаш прелетя до херметичната врата, без изобщо да докосва пода. Трескаво изрови от джоба си плоския ключ и го пхна в процепа.

— Не си правете труда — спокойно каза Стю. — Беше номер.

Дейц бавно извърна глава. Сега лицето му се бе променило. Устните бяха изгънели от гняв, очите му гледаха втренчено.

— *Какво?*

— Номер беше — повтори Стю. Усмивката му се разшири. Дейц неуверено пристъпи назад. Стисна юмруци, отпусна ги и пак ги сви.

— Но защо? Защо ви трябваше да го правите?

— Съжалявам — отвърна Стю. Продължаваше да се усмихва. — Информацията е секретна.

— Ама че гадно копеле — промърмори Дейц с тихо изумление.

— Хайде, вървете. Идете да им кажете, че могат да продължат изследванията.

Тази нощ Стю спа по-спокойно от всеки друг път, откакто го бяха затворили тук. Сънува невероятно ясен сън. Винаги бе сънувал много — някога жена му се оплакваше, че нощем мърмори и рита — но още никога не'бе срещал тъй реалистично видение.

Стоеше на селски път — точно там, където черният асфалт отстъпва място на избеляло, прашно платно. От небето грееше ослепително, жарко слънце. От двете страни на пътя чак до хоризонта се разстиляше висока зелена царевица. Имаше някакъв крайпътен

надпис, но беше дотолкова облепен с прах, че не се четеше. В далечината глухо отекваха дрезгавите крясъци на гарвани. А по-наблизо някой свиреше на китара — не с перце, а с пръсти. Вик Палфри обичаше да свири тъй, звукът беше по-приятен.

„Там би трябвало да отида, смътно помисли Стю. — Да, точно това е мястото.“

Как се наричаше мелодията? „Прекрасен Цион“? „Полята на бащиния дом“? „Нежно сбогуване“? Не се сецаше. Знаеше само, че е някакъв църковен химн, познат още от детството му и свързан със спомени за кръщаване в реката и весели пикници край брега. Но не си спомняше името.

После музиката секна. Облак закри слънцето. Обзе го страх. Започваше да усеща, че наоколо има нещо по-гибелно от чума, огън или земетресение. Нещо го дебнеше, скрито в царевицата. Нещо зловещо и мрачно.

Той се озърна и видя две пламнали червени очи сред сенките далече навътре в царевицата. Тия очи го изпълниха с безнадеждния, вцепеняващ ужас, който изпитва квачката пред невестулка. *„Той е, помисли Стю. Човекът без лице. О, мили Боже! Не, Господи, не!“*

Сетне сънят избледня и той се събуди със смесени чувства на тревога, объркване и облекчение. Изтича в тоалетната, после се върна до прозореца. Дълго гледа луната. Накрая си легна, но заспа едва след час. В просъница си припомни колко много царевица бе видял. Приличаше на Айова, Небраска или Северен Канзас. Само че Стю никога през живота си не бе посещавал тия места.

14.

Беше дванайсет без четвърт. Зад тясното прозорче мракът прилепваше към стъклото. Дейц седеше сам в канцеларията с разхлабена вратовръзка и разкопчана риза. Бе вдигнал крака върху плота на безличното метално бюро и държеше микрофон. Върху бюрото с тъпо упорство се въртяха ролките на старомоден репортерски магнетофон „Уолънсак“.

— Говори полковник Дейц — изрече той. — Намирам се в Атланта, база с кодов номер РВ-2. Доклад номер 16 на тема проект „Синева“, подраздел „Принц-Принцеса“. Този доклад, темата и подразделът са строго секретни, класификация 2-2-3, екземпляр единствен. Ако не си упълномощен да ме слушаш, приятел, върви по дяволите, додето не си попаднал на по-лошо място.

Той помълча и затвори очи. Ролките се въртяха равномерно и записващата глава добросъвестно внасяше в лентата необходимите електромагнитни промени.

— Тази вечер Принц направо ме побърка от страх — продължи най-сетне Дейц. — Няма да се впускам в подробности; сигурно всичко е описано в доклада на Денинджър. Той е като машина — нищо не пропуска да отбележи. Освен това запис на разговора ми с Принц е включен в общата документация, както и настоящият доклад, изготвен в 23:45. Така се бях вкиснал, че малко остана да го ударя, задето ми погоди такъв номер. Но вече не му се сърдя. Човекът ме постави на свое място и за секунда усетих какво е да умираш от страх. Трябва да кажа, че макар да прилича на Гари Купър, той е умно и страшно независимо копеле. Ако му се прииска, като нищо може да изобрети куп нови методи за пъхане на пръчки в колелата на нашата машина. Няма близки нито в Арнет, нито където и да било, тъй че шантажът отпада като вариант. Денинджър твърди, че имал неколцина яки доброволци, които с радост щели да го посъветват по въпросите на сътрудничеството. Нищо чудно да стигнем и дотам, но ако ми позволите да изразя лично мнение, смятам, че ще е доста по-трудно, отколкото си въобразява Денинджър. А може и да се окаже просто

невъзможно. Държа да се отбележи, че засега съм против. Някога майка ми казваше, че мухи се ловят със захар, а не с оцет и в случая съм напълно съгласен с нея. Също така държа да отбележа, че Принц все още не е засегнат от вируса. Сами разбирате какво означава това.

Дейц отново помълча, като се бореше да прогони дрямката. За последните три денонощия бе спал само четири часа.

— Данни от 22:00 часа — изрече той делово и вдигна пачка листове от бюрото. Хенри Кармайкъл почина, докато разговарях с Принц. Онова ченге, Джоузеф Робърт Брентууд издъхна преди половин час. Денинджър едва ли е споменал в отчета си, че преди това се дуеше като пуяк. Брентууд внезапно даде положителна реакция на ваксина тип... въз... — Той разрови отчетите. — А, ето го. Ваксина 63-А-3. Ако ви интересуват подробности, проверете в документацията. Температурата спадна, специфичното подпухване на шията изчезна, болният помоли за храна и изяде едно яйце с филийка препечен хляб. Говореше смислено, искаше да узнае къде се намира и тъй нататък. А сетне, около десет вечерта, температурата му скочи до небето. Започна да бълнува. Разкъса коланите, скочи от леглото и взе да се мята из стаята, бълвайки храчки наоколо, сигурно си представяте сцената. После падна и умря. Изведнъж. Екипът смята, че е станал жертва на ваксината. Тя подобри състоянието му за известно време, но после го уби, а и да не бе станало това, болестта вече се завръщаше. Тъй че пак ще трябва да почваме отначало.

Той помълча.

— И накрая най-лошото. Кодово име Принцеса отпада — можем спокойно да си я наричаме Ева Ходжис, пол женски, възраст четири години, раса бяла. Днес следобед нейната прекрасна каляска отново се превърна в тиква, теглена от четири мишки. На пръв поглед изглежда съвършено нормална, още не е подсмръкнала нито веднъж. Разбира се, потисната е и плаче за мама. А иначе не проявява никакви отклонения. Но е болна. След хранене бе отбелязано рязко повишение и спадане на кръвното налягане — единственият предварителен симптом, който успя да открие Денинджър досега. Преди вечеря той ми показва проби от гърлото ѝ — благодарение на диетата пробите са великолепни, повярвайте ми — и в тях гъмжи от ония едри бактерии, които според него не са никакви бактерии, а инкубатори. Не разбирам как може да ги знае къде са и как изглеждат, а да не е в състояние да ги унищожи.

Когато го питам, отговаря с купища учени приказки, но май и на него не му е ясно. Дейц запали цигара.

— И тъй, докъде сме тая вечер? Имаме болест с няколко ясно изразени стадия... но някои хора могат да прескочат един или друг от тях. Могат и да се върнат към предишен стадий. Понякога се случва и едното, и другото. Някои хора се задържат сравнително дълго време в ранния стадий, други профучават през етапите като с реактивна шейна. Един от двамата ни „чисти“ пациенти вече не е чист. Другият е трийсетгодишен каубой, който изглежда по-здрав и от мен. Денинджър сигурно вече му е направил милион изследвания, но до днес установи само четири отклонения от нормата. По тялото на Редман има доста бенки. Проявява лека склонност към хипертония — засега прекалено незначителна, за да се лекува. При нервно напрежение левият му долен клепач потрепва от време на време. Освен това Денинджър твърди, че пациентът сънува повече от нормалното — всяка нощ, почти през цялото време. Установено е чрез стандартни енцефалографски изследвания, преди нашият човек да обяви стачка. Друго няма. Просто не знам какво да мисля. Доктор Денинджър е в същото положение, както впрочем и хората, които проверяват изследванията на доктор Дементо... Боя се, Старки. Боя се, защото само много опитен лекар с пълно познаване на фактите би установил у болните нещо повече от обикновена настинка. Боже мой, та в днешно време никой не отива на лекар, преди да го сполети пневмония, подозрителна бучка на гърдата или тежък обрив. Пък и докторите не обръщат внимание на нещо по-дребно. Хората просто ще си стоят у дома, ще пият плодови сокове, ще си почиват... и ще умират. Но преди това ще заразят всички, с които са имали допир. Все още чакаме Принц — аз май споменах преди малко истинското му име, но вече не ми пука — да се разболее. Тази нощ, утре или най-късно вдругиден. А досега нито един от болните не е оздравял. Ония копелета в Калифорния са си свършили работата добре. Прекалено добре, ако питате мен. Говори Дейц, Атланта, РВ-2, край на доклада.

Изключи магнетофона и дълго гледа неподвижните ролки. После запали нова цигара.

15.

До полунощ оставаха две минути.

Пати Гриър, медицинската сестра, която се бе опитала да измери кръвното на стачкуващия Стю, седеше в дежурната стая и прелистваше списание, очаквайки времето за посещение при мистър Съливан и мистър Хапскомб. С Хап нямаше да има проблеми — той още не беше заспал, защото обичаше да гледа телевизия до късно. Сигурно пак щеше да се шегува колко трудно би било да я оципе по дупето през херметичния костюм. Мистър Хапскомб се страхуваше, но не й пречеше като онзи ужасен Стюарт Редман, дето знаеше само да се блещи и да мълчи. За Пати Гриър хора като мистър Хапскомб бяха „симпатяги“. Според нея всички пациенти се деляха на две категории: „симпатяги“ и „досадници“. Пати бе попадала в болница само веднъж — когато на седемгодишна възраст падна с летните кънки и си счупи крака. Може би затова не изпитваше никакво съчувствие към „досадниците“. Според нея ако човек беше болен наистина, трябваше да се държи като „симпатяга“. Всички останали бяха симуланти и „досадници“, дето само се чудят как да усложнят живота на едно бедно, работливо момиче.

Мистър Съливан сигурно спеше и щеше да прави грозни сцени, като го събуди. А би трябвало да я разбере, в края на краищата не беше нейна вината, че трябва да го събужда. Би трябвало да е благодарен, че получава безплатно от правителството най-добри медицински грижи. Точно така щеше да му каже, ако пак вземеше да се прави на „досадник“.

Часовникът показваше точно дванайсет; време беше да тръгва.

Пати излезе и се отправи по коридора към *бялата* стая, където първо щяха да я дезинфекцират, а после да я облекат в херметичния костюм. На половината път усети сърбеж в носа. Тя извади кърпичка от джоба на престилката и тихичко кихна три пъти. После прибра кърпичката.

Унесена в мисли как да се справи с тоя мърморко Съливан, тя не обърна внимание на кихавицата. Навярно беше просто пристъп на

сенна хрема. Изобщо не си спомни за надписа с едри червени букви в дежурната стая, който заповядваше: *НЕЗАБАВНО УВЕДОМЯВАЙТЕ РЪКОВОДСТВОТО ДОРИ И ЗА НАЙ-ЛЕКИТЕ СИМПТОМИ НА ПРОСТУДА*. Началството се боеше да не би болестта на горките хорица от Тексас да излезе от запечатаните помещения, но Пати отлично знаеше, че никакъв вирус не може да проникне през херметичния костюм.

И все пак преди да стигне до бялата стая, тя успя да зарази един санитар, един лекар, който се канеше да си тръгва, и още една от дежурните сестри. Започваше нов ден.

16.

Един ден по-късно, на 23 юни, в друг район на страната голям бял Линкълн континентъл фучеше на север по шосе 180 Луксозният автомобил се движеше със скорост между 140 и 160 километра в час, никелираните му части проблясваха под слънцето, задното му стъкло отразяваше лъчите като хелиограф.

Поук и Лойд бяха убили собственика на колата някъде южно от Хатчита и оттогава безцелно кръстосваха пътищата — първо минаха по шосе 81, сетне излязоха на магистралата. Едва тогава започнаха да се изнервят. През последните шест дни бяха убили шестима души, включително собственика на континентъла, съпругата му и лигавата му дъщеря. Ала не убийствата, а оръжията и наркотиците ги караха да се чувстват като на тръни, когато се озоваха на магистралата. Разполагаха с пет грама хашиш, с кутийка от енфие, пълна с Бог знае колко кокаин и с осем килограма марихуана, плюс два 38-калиброви и три 45-калиброви пистолета, един Магнум 357, който Поук наричаше „моят прът“, шест пушки (две от които с отрязани цеви), както и с един автомат. Извършените от тях убийства изобщо не ги притесняваха, но и двамата разбираха, че здравата ще загаят, ако ги спипат с открадната кола, пълна с наркотици и с оръжия. Отгоре на всичко двамата бяха издирвани от полицията на няколко щата, откакто бяха пресекли границата на Невада. „Ние сме нещо като международни престъпници — ама че готино ми звучи — помисли си Лойд Хенрайд. — Отряд за бързо реагиране, а? Я изяж това, мръсен *плъх* такъв! На ти един сандвич с олово, скапано ченге!“

Ето защо бяха свърнали на север, към Делинг, и сега се движеха по шосе 180. Преди това бяха минали през Хърли, Баярд и през поголемия Силвър Сити, където Лойд купи цял плик със сандвичи и осем млечни коктейла (по дяволите, защо беше взел осем кутии от тази гадост — скоро с Поук ще започнат да пикаят какао), докато тъпо се взираше в сервитьорката и ѝ се хилеше така, че часове наред след това я побиваха тръпки. „Имах чувството, че онзи тип може па ме застреля както си стои срещу мене“ — сподели тя по-късно с шефа си.

След Силвър Сити профучаха през Клийф и шосето отново зави на запад, точно в посоката, която се стараеха да избегнат. Минаха през Бъкхорн и отново се озоваха в глухата провинция. Движеха се по тясно, асфалтирано шосе, виещо се сред храсталаци и пясъчни могили, в далечината се мяркаха стръмни плата и хълмове — монотонна и еднообразна гледка, от която ти идва да се издрайфаш.

— Свършваме бензина — обади се Поук.

— Щяхме да имаме още, ако не караше толкова бързо — намусено отвърна Лойд. Отпи от третия си коктейл, задави се, свали стъклото и изхвърли сандвичите заедно с останалите кутии от напитката.

— Дий! Дий! — изкрещя Поук и започна да натиска и да отпуска педала за газта. Колата заподскача по асфалта.

— Давай, каубой! — извика в отговор Лойд.

— Дий! Дий!

— Искаш ли да пушиш?

— Ще пушиш, ако слушаш — възторжено се провикна Поук. — Дий! Дий!

Между краката си Лойд притискаше голям зелен сак, пълен с марихуана. Загреба пълна шепа и се залови да свива дълга цигара.

— Дий! Дий! — Континентът криволичеше на зиг-заг по осевата линия.

— Престани! — кресна Лойд. — Ще разпилея благината — хвърчи във всички посоки.

— Имаме колкото щеш... дий!

— Я не се занасяй, трябва да го шитнем, човече. Да го шитнем, преди да ни спипат и да се озовем в багажника на някоя кола, нарязани на парчета.

— Добре де, готин. — Поук започна да шофира нормално, но се нацупи. — И без това шибаната идея беше твоя.

— Доскоро ти се струваше отлична, нали?

— Да де, ама не знаех, че ще се разкарваме напред-назад из цяла Аризона. Как ще се доберем до Ню Йорк по този тъп начин?

— Не разбираш ли, че се отърваваме от преследвачите, бе човек! — възкликна Лойд. Представи си как вратите на полицейските гаражи се отварят и хиляди патрулни коли, модел 1940, потеглят в нощта.,

мощни фенерчета осветяват тухлени стени. „Хайде, излизай, знам, че си вътре!“ Все още намръщен, Поук заяви:

— Голяма работа, няма що. Знаеш ли какво притежаваме, освен наркотиците и оръжията? Шестнайсет долара и триста шибани кредитни карти, дето не смеем да използваме. Мама му стара, нямаме достатъчно мангизи дори да напълним резервоара на този змей.

— Бог ще ни помогне — промърмори Лойд, запечата със слюнка цигарата и поднесе към нея запалката на колата. — Очакват ни щастливи дни.

— Ами като ще шиткаме тревата, защо я пушим? — продължи Поук, който очевидно нямаше голяма вяра в Божията помощ.

— Никой няма да се усети, че липсват няколко грама. Хайде, човече, дръпни си — промърмори Лойд. Това беше най-сигурният начин за омилостивяване на приятеля му, който се ухили и взе цигарата. Зареденият автомат беше поставен между двамата, колата фучеше по шосето, а индикаторът за бензина клонеше към червеното деление.

Поук и Лойд се бяха запознали преди година в Невада и по-точно — във „ферма“ за принудителен труд, наречена „Браунсвил“. Затворническите бараки бяха построени върху деветдесет акра напоявана земя на стотина километра северно от Тонона и на сто и трийсет североизточно от Габс. Общо взето, това бе гадно място за излежаване на краткосрочна присъда. Въпреки че наричаха „Браунсвил“ „ферма“, там не растеше нищо. Под лъчите на палещото слънце морковите и марулите сякаш издаваха предсмъртен стон и загиваха. На мястото им поникваха бобови растения и плевели, ала местните власти фанатично вярваха, че един ден „Браунсвил“ ще се превърне в плантация за соя. Но очевидно пустинята не подозираше намеренията им и упорито отказваше да се превърне в плодородна земя. Надзирателят (който предпочиташе да го наричат „шеф“) се гордееше със своята издръжливост и вземаше на работа само мъже, „печени“ като него. Обичаше да казва на новопостъпилите, че „Браунсвил“ почти не се нуждае от охрана, тъй като речеш ли да избягаш, става като в онази песничка: „... Няма къде да отидеш, скъпа, няма къде да се скриеш“. Някои затворници все пак се опитваха да избягат, но след два-три дни ги довеждаха обратно: обгорени и полуослепели от безмилостното слънце и готови да продадат на

„шефа“ изсушените си като стафиди души за глътка вода. Някои се смееха истерично, а един младеж, прекарал три дни в пустинята, твърдеше, че южно от Габс видял огромен замък, обграден с дълбок ров, охраняван от тролове, яхнали големи черни коне. След няколко месеца, когато „Браунсвил“ беше посетен от някакъв евангелист от Колорадо, същият този младеж жадно прегърна Христовата вяра.

Ендрю „Поук“ Фрийман, който излежаваше присъда за физическо насилие, беше освободен през април 1989. В бараката леглото му беше до това на Лойд Хенрайд. Един ден той сподели с Лойд, че във Вегас могат да направят страхотен удар. Естествено приятелят му прояви огромен интерес.

На 1 юни освободиха Лойд, който беше осъден за опит за изнасилване. Бе нападнал в Рино някаква стриптизьорка, прибираща се у дома, но дамата сръчно го бе напръскала със сълзотворен спрей. За щастие му бяха лепнали само две години, включително времето, прекарано в предварителния арест. Освен това присъдата му беше намалена за примерно поведение, но без друго в „Браунсвил“ бе толкова горещо, че не бе трудно да се държиш примерно.

Той взе автобуса за Лас Вегас. На автогарата го посрещна Поук и му обясни за какво става дума. Познавал някакъв тип (едно време вършели заедно далавери), известен в определени кръгове, състоящи се предимно от сицилианци, като Великолепния Джордж. Джордж бил нещо като пощальон, задачата му била да докарва и да откарва „стоката“. — Понякога от Лас Вегас до Лос Анжелес, друг път — обратно. „Стоката“ била предимно наркотици, подарък за големите клиенти. Понякога пренасял оръжия, тях само докарвал във Вегас. Поук обясни, че доколкото разбрал (а едва ли беше схванал много, тъй като умът му никога не бе „на фокус“, както се изразяват хората от киното), онези мафиози продавали оръжието на независими банди. Каза още, че Великолепния Джордж щял да им съобщи времето и мястото на пристигането на голяма пратка, в замяна на което искал двайсет и пет процента от печалбата.

Поук и Лойд трябва да го нападнат в дома му, да го завържат и да му запушат устата, да вземат стоката и да му нанесат няколко удара за по-голяма правдоподобност. Джордж беше предупредил, че всичко трябва да е изпитано до най-малки подробности, защото с онези типове шега не бивало.

След като приятелят му приключи с обясненията, Лойд промърмори:

— Звучи страхотно.

На следващия ден двамата посетиха Великолепния Джордж, двуметров мъжага с изискани маниери и със смешно малка глава, забучена на гигантските му плещи върху несъществуващ врат. Гъстата му коса беше къдрава и руса и подсилваше приликата му с прочутия кечаджия.

Междувременно Лойд се беше разколебал, но Поук отново успя да го навие — бе безкрайно убедителен. Джордж им поръча да отидат в дома му следващия петък, около шест часа вечерта, и добави:

— За Бога, носете маски. И не забравяйте да разбиете носа ми и да ми направите синина под окото... Господи, защо изобщо се захванах с това...

„Голямата нощ“ настъпи. Двамата приятели отидоха с автобус до улицата на Джордж и нахлузиха маските, преди да тръгнат по алеята към дома му. Гигантът бе изпълнил обещанието си — вратата беше заключена, но не много здраво. Поук и Лойд нахлуха в някаква разхвърляна стая на долния етаж и откриха Великолепния, застанал пред огромен сак, пълен с наркотици. Масата до него беше отрупана с оръжия. Джордж очевидно беше изплашен и непрекъснато повтаряше: „Господи, Господи, защо ми трябваше да се захващам с това“, докато Лойд завърза краката му с въже за пране, а Поук омота ръцете му с електрически кабел. Сетне според предварителната уговорка разкървавиха носа му и насиниха окото му.

— Майчице! — извика Джордж. — Защо ме ударихте толкова силно?

— Ами нали настояваше всичко да изглежда по-правдоподобно — сопна се Лойд.

Приятелят му залепи с лейкопласт устата на Великолепния, сетне двамата се заловиха да прибират плячката. След миг Поук се почеса замислено по главата и рече:

— Знаеш ли какво, приятел?

— Тц — отвърна Лойд и нервно се изкикоти. — Не знам абсолютно нищо.

— Чудя се дали старият Джордж умее да пази тайна.

Очевидно подобна идея изобщо не бе хрумвала на Лойд. Той замислено се втренчи в завързания гигант и го наблюдава цяла минута. От внезапно обзелия го ужас очите на Джордж заплашваха да изскочат от орбитите. Лойд промълви:

— Сигурно, нали пази и собствената си кожа.

Ала неувереният му глас издаде колебанието му. Когато семената са посяти, те почти винаги покълват. Поук се усмихна.

— О, нищо не му струва да каже: „Хей, момчета, срещнах стар другар и приятелчето му. Поговорихме си, изпихме една-две бири и представете си — тия гадове ме проследиха до дома ми и ме обрах до шушка. Чакайте да ви ги опиша.“

Джордж бясно замята глава, изцъклените му от ужас очи приличаха на две главни букви „о“.

Междувременно двамата прибраха оръжията в огромната брезентова чанта за пране, която откриха в банята. Лойд я повдигна и нервно прошепна:

— Какво мислиш да правим с него?

— Смятам, че трябва да го очистим, приятелю — със съжаление отвърна Поук. — Няма друг начин.

— Струва ми се доста гадно, след като той ни „светна“ за стоката.

— Целият живот е гаден, приятелю.

— Така си е — въздъхна Лойд и двамата тръгнаха към Джордж.

— М-м-м — измуча завързаният и лудешки замята глава. — М-м-м! М-м-м!

— Прав си — успокои го Поук. — Лош късмет, нали? Честна дума, Джордж, адски съжалявам. Нямам нищо против теб, запомни го. Дръж го за косата, Лойд.

Обаче това се оказа почти невъзможно. Гигантът извиваше врата си като обезумял. Седеше в ъгъла, удряше главата си в тухлената стена и очевидно дори не чувстваше болка.

— Дръж го — делово повтори Поук и откъсна от ролката още едно парче лейкопласт.

Най-сетне Лойд успя да хване пленника за косата и да го задържи, докато приятелят му прилежно залепи лейкопласта върху ноздрите на Джордж, блокирайки дихателните му пътища. Завързаният напълно обезумя. Строполи се на пода. претърколи се по корем, сетне

се замята, издавайки приглушени звуци. Агонията му продължи цели пет минути. Гърчеше се, дращеше и се мятеше, лицето му почервенея като тухлената стена. Накрая повдигна двата си крака на двайсетина сантиметра и ги стовари върху пода. Това напомни на Лойд епизод от анимационните филми за зайчето Бъгс и той се изхили, почувствал се поразведен. Но в този момент гледката не беше от най-приятните. Поук приклекна до гиганта и провери пулса му.

— Е?

— Работи само часовникът му, приятелю. Като казах часовник...

— Поук повдигна месестата ръка на Джордж. — Пфу... „Таймекс“! Мислех си, че може да е „Касио“ или нещо подобно. — Той пусна ръката на мъртвеца.

Ключовете за колата на Джордж бяха в джоба на панталоните му. Докато претърсваха стайте на горния етаж, двамата приятели откриха буркан от фастъчено масло, наполовина пълен с монети от десет цента, и го взеха. Съдържанието му възлизаше на двасет долара и шейсет цента.

Колата на Джордж се оказа астматичен стар мустанг със скапани амортизатори и гуми, изтъркани като галоши. Поук и Лойд напуснаха Вегас по шосе 93, потеглиха на югоизток и влязоха в Аризона. На следващия ден по обяд вече бяха заобиколили Финикс, движейки се по черни пътища. В около девет вечерта спряха пред малък универсален магазин, намиращ се на три километра след Шелдън, и очистиха собственика — старчък със зле прилягащи зъбни протези. Задигнаха шейсет и три долара и камиона на дъртака.

Ала тази сутрин спукана и двете гуми едновременно. Въпреки че близо половин час двамата приятели претърсваха шосето за гвоздеи или кабърчета, дръпвайки от цигара с марихуана, не успяха да открият нищо. Накрая Поук заяви, че сигурно е гадно съвпадение. Лойд добави, че бил чувал и за по-шантави неща. Тогава сякаш в отговор на молитвите им се появи белият континентъл. Двамата приятели не подозираха, че рано сутринта са преминали от Аризона в Ню Мексико и вече са лесна плячка за ЦРУ.

Шофьорът на континентъла спря до тях, свали стъклото и извика:

— Имате ли нужда от помощ?

— Абсолютно — заяви Поук, грабна магнума и простреля непознатия право в челото. Бедният човечец навярно дори не разбра какво се е случило.

— Защо не завиеш? — попита Лойд и посочи към кръстопътя пред тях. Чувстваше се приятно замаян от марихуаната.

— Както кажеш — отвърна Поук, отпусна педала за газта и намали скоростта. Зави вляво, десните гуми почти се отлепиха от земята и пред колата се занавива като черна лента шосе 78, водещо на запад. И така, без да подозират, че са напуснали Аризона, „убийците, вилнели в три щата“, както ги наричаха във вестниците, отново влязоха в същия щат.

Около час по-късно вдясно от шосето се мярна табела с надпис: „Бърак — 10 км.“

— Бараки ли? — замаяно изрече Лойд.

— Град Бърак, глупчо — смъмри го Поук и започна да върти кормилото наляво-надясно. Колата грациозно затанцува по шосето. — Дий! Дий!

— Хайде, спри. Гладен съм като вълк.

— Кога ли пък не си!

— Майната ти! Щом се друсам, получавам страшен апетит.

— Що не ми изядеш оная работа, а? Дий! Дий!

— Без майтап, Поук. Хайде да спрем.

— Добре де. И без това трябва да се сдобием с мангизи. Смятам, че засега сме заблудили преследвачите. Значи взимаме парите и духваме на север. Тая скапана пустиня започва да ми лази по нервите.

— Съгласен — отвърна Лойд. Може би поради въздействието на наркотика той внезапно изпита лошо предчувствие, по-силно дори от онова, което бе усетил на магистралата. Приятелят му имаше право. Най-добре да спрат в този Бърак и да повторят стореното в Шелдън. Ще си осигурят пари и няколко карти на щата, ще зарежат шибания континентъл и ще си намерят превозно средство, дето няма толкова да се набива в очите, а после ще се измъкнат от скапаната Аризона по второстепенните шосета.

— Правичката да си кажа, изведнъж ме хванаха нервите, чувствам се като муха в буркан — обади се Поук.

— Знам какво ти е, шубе такова — дълбокомислено произнесе Лойд. Незнайно защо думите му им се сториха безкрайно забавни и

двамата избухнаха в смях.

Префучаха през Бърак и на излизане от града видяха постройка — съчетание между кафене, супермаркет и бензиностанция. На паркинга забелязаха стар форд-комби и прашен олдсмобил с ремарке за превозване на коне. Когато Поук спря континентъла до ремаркетото, конят впери очи в тях.

— Точно това ни трябва — заяви Лойд

Приятелят му кимна. Взе магнума от задната седалка, провери дали е зареден, сетне рече:

— Готов ли си?

— Аха — отвърна Лойд и грабна автомата.

Двамата прекосиха напечения от слънцето паркинг, без да подозират, че от четири дни полицаите са установили самоличността им. Приятелите бяха оставили отпечатьци из цялата къща на Великолепния Джордж, както и в магазина на стареца с изкуствените челюсти. Задигнатият от тях пикап бе открит на петнайсетина метра от телата на пътниците в континентъла — логично беше да се предположи, че хората, очистили Великолепния Джордж и собственика на магазина, са убили и тези тримата. Ако бяха слушали радиото, вместо касетофона, приятелите щяха да научат, че полицията на Ню Мексико и на Аризона организира най-голямото преследване от четирийсет години насам — и всичко това заради двама тъпанари, които дори не проумяваха какво са сторили, че да предизвикат подобна паника.

Бензиностанцията беше на самообслужване, собственикът трябваше само да включи помпата. Поук и Лойд изкачиха ниските стъпала и влязоха в супермаркета. От двете страни на пътеката към щанда се издигаха полицаи, отрупани с консерви. Някакъв мъж в каубойско облекло плащаше на щанда за пакет цигари и шест пури. Застанала на централната пътека, жена с щръкнала черна коса се колебаеше между два вида сос за спагети. Помещението вонеше на лакрица, на пот, на тютюн и на старост. Собственикът беше луничав мъж със сива риза и рекламна шапка на „Шел“. Когато вратата се тресна, той вдигна поглед и очите му се разшириха от ужас.

Лойд подпря автомата на рамото си, насочи го към тавана и стреля. Двете голи круши се пръснаха като бомби. Човекът в каубойските дрехи понечи да се обърне.

— Не мърдайте и никой няма да пострада — извика Лойд, а приятелят му моментално го опроверга, като застреля жената, оглеждаща бутилките. Тя политна към рафта.

— Ама че си дивак, Поук — изрева Лойд. — Не трябваше да...

— Очистих я, приятелю — извика другият. — Никога повече няма да гледа телевизия. Хоп! Хоп!

Човекът в каубойските дрехи почти се бе обърнал; държеше цигарите и пурите в лявата си ръка. Тъмните му очила проблясваха под слабата светлина, идваща от витрината и от вратата. На колана му висеше 45-калибров револвер и той бавно го измъкна от кобура, докато Лойд и Поук се взираха в мъртвата жена. Прицели се, стреля и внезапно лявата част от главата на Поук изчезна сред фонтан от кръв, плът и избити зъби.

— *Застреля ме!* — изпищя Поук, изпусна магнума и политна назад, размахвайки ръце. По пода се посипаха пакети с чипс и солети. — *Застреля ме, Лойд! Пази се! Застреля ме!*

Тялото му се стовари върху вратата. Тя се отвори и Поук се просна на верандата, като откъсна една от ръждясалите панти.

Смаян от случилото се, Лойд машинално стреля — действието му беше повече рефлексивно, отколкото за самоотбрана. Грохотът на автомата изпълни помещението. Разхвърчаха се консерви, от счупените буркани се посипаха маслини и различни туршии. Стъклото на охладителя се разби със звън, бутилки с пепси, кола и оранжада заизбухваха като мишени на стрелбище. Потече пяна. Нападателят хладнокръвно стреля отново. Лойд по-скоро почувства, отколкото чу как куршумът мина на косъм от главата му. Вдигна оръжието си и изстреля дълги откоси от единия до другия край на магазина. Човекът с шапка на „Шел“ изчезна зад щанда така внезапно, сякаш под краката му ненадейно бе зинала яма. Автоматът за дъвки се разби на парчета и разноцветни топчета се затъркаляха във всички посоки. Стъклениците върху щанда експлодираха — в едната имаше мариновани яйца, в другата — осолени свински крачета. Остра миризма на оцет изпълни магазина.

Три куршума попаднаха в гърдите на човека с каубойските дрехи, рукна фонтан кръв и опръска краката на плаката с образа на Спъдс Макензи, залепен на стената. Непознатият се строполи на пода; в едната си ръка все още стискаше револвера, а в другата — кашончето

с цигари. Полудял от страх, Лойд продължи да стреля. Автоматът започваше да загарява в ръцете му. Някакъв кашон с празни бутилки от сода се преобърна сред звън от счупено стъкло. Един куршум се заби в пищното бедро на момичето на календара, облечено в прилепнали къси панталони. Полица, отрупана с джобни романи без корици, рухна на земята. Сетне патроните свършиха, в магазина се възцари тишина, сякаш по-оглушителна от изстрелите. Миризмата на барут бе противна.

— Майчице! — прошепна Лойд и хвърли поглед към каубоя. По всичко изглеждаше, че непознатият няма да му създаде проблеми нито в близкото, нито в далечното бъдеще.

— *Застреля ме!* — изквича Поук и олюлявайки се, влезе в магазина, дръпвайки вратата с такава сила, че и другата панта изхвъркна и вратата падна на верандата. — *Застреля ме, Лойд! Пази се!*

— Очистих го, не бой се — опита се да го успокои приятелят му, но Поук очевидно не го чуваше. Лицето му представляваше грозна картина. Дясното му око гневно проблесваше като сапфир. Лявото липсваше, както и бузата под него — докато говореше, се виждаше движението на оголената му челюст. Повечето от зъбите му бяха избити, ризата му — напоена с кръв. Лойд си каза, че съдружникът му не прилича на човек.

— *Тъпият му задник ме застреля!* — изрева Поук, наведе се и грабна магнума. — *Сега ще ти дам да разбереш, задник такъв!*

Приблужи се към каубоя — приличаше на истински Сатана. Постапи единия си крак на гърба на мъртвеца като ловец, позиращ за снимка с убитата мечка, чиято кожа скоро ще украсява кабинета му, и се приготви да изпразни магнума в главата му. Лойд го гледаше със зяпнала уста, забравил димящия автомат. Очевидно все още се опитваше да разбере как бе станала тази поразия.

В този момент собственикът изскочи иззад щанда като човече на пружинка. Стискаше в двете си ръце двуцевка, на лицето му бе изписана отчаяна решителност.

— А? — заекна Поук и вдигна очи точно когато куршумите уллучиха главата му. Той се свлече на пода, без да съзнава, че лицето му е още по-обезобразено.

Лойд реши, че трябва да изчезва. Майната им на парите — ще открадне от другаде. Очевидно бе настъпил моментът да се отърве от нови преследвачи. Обърна се и побягна към вратата, ботушите му почти не докосваха дървения под.

Беше по средата на стълбата, когато в паркинга нахлу патрулна кола на аризонската полиция. От нея изскочи ченге и измъкна пистолета си.

— Никой да не мърда! Какво става тук?

— Трима души убити! — извика Лойд. — Истинска кланица. Оня тип, дето го направи, избяга през задната врата!

Той изтича до континентъла, седна зад волана и внезапно си спомни, че ключовете са в джоба на Поук. В този момент полицаят изкрещя:

— Спри! Спри, или ще стрелям!

Лойд се подчини. След като видя какво се случи с Поук, мигновено прецени, че всяка съпротива е излишна.

— Майчице... — мрачно промълви той, когато друг полицаи насочи тежкия си пистолет към главата му, докато първият му сложи белезници.

— Влизай отзад в колата, слънчице.

Мъжът с рекламната шапка на „Шел“ се появи на верандата — все още държеше двуцевката. Когато видя полицаите, извика пискливо:

— Тоз' застреля Бил Марксън, а другия утрепа мисис Сорм. Мамка им мръсна. Аз очистих онази фъшкия — приятелчето му. Хайде, момчета, отдръпнете се, та да се справя и с тая гад!

— Спокойно, татенце — обади се единият полицаи. — Забавлението свърши.

— Ще го утрепам като куче! — изкрещя старецът. — Ще го направя на кайма! — Сетне се приведе като английски иконом, превил гръб в дълбок поклон, и повърна.

— Хей, момчета, разкарайте това куку! — намеси се Лойд.

— Направо си го прошиш, слънчице — заяви полицаият, който пръв се бе нахвърлил върху него. Замахна с пистолета, чието дуло проблесна под яркото слънце и го стовари върху главата на Лойд Хендрайд. Последният дойде в съзнание чак вечерта в полицейския лазарет.

17.

Старки стоеше пред монитор номер две и наблюдаваше Франк Д. Брус, чието лице бе потопено в чиния бульон от готови кубчета. Изображението на екрана не се беше променило и ситуацията бе нормална. „По-гадна от това няма накъде“ — помисли си той.

Сключил ръце зад гърба си като генерал, извършващ преглед на войската, по подобие на „Черния“ Джак Пършинг — неговият идол от детството — Старки замислено се приближи до монитор номер четири, където забеляза положителна промяна в ситуацията. Доктор Еманюъл Езуик продължаваше да лежи мъртъв на пода, но центрофугата беше спряла. В 19.40 миналата нощ от нея бяха започнали да излизат тънки струйки дим. В 19.45 от микрофоните, инсталирани в лабораторията, се разнесе виещ звук, който след малко премина в потропване — „банг! банг! банг!“. В 21.07 центрофугата се завъртя за последен път и бавно спря. Май Нютън бе казал, че някъде, в най-отдалеченото ъгълче на Вселената вероятно съществува тяло в пълен покой. „Бил е прав във всяко отношение, с изключение на разстоянието“ — помисли си Старки. Не бе необходимо да се достига до най-отдалеченото ъгълче на Вселената. Проект „Синева“ бе прекрасна илюстрация за теорията на великия физик. Тук всичко бе в абсолютен покой. Старки изпита странно задоволство. Единствено въртящата се центрофуга създаваше илюзията за наличие на живот. Беше накарал Стифънс да провери чрез главния компютър (Стифънс го бе изгледал така, сякаш го смяташе за откачен и Старки смяташе, че колегата му не е далече от истината) докога ще работи центрофугата. Отговорът, получен след 6.6 секунди, гласеше: „3 години, възможна повреда в разстояние на 2 седмици. Възможни зони на повреда: лагери 38%, електромотор 16 %, други 54 %.“ Страхотна информация, няма що! След като центрофугата спря, Старки помоли Стифънс за повторна проверка. Компютърът се допита до база данни на инженерни системи и потвърди, че действително лагерите на централата са се стопили.

Радиостанцията забибипка настойчиво.

„Запомни — каза си Старки, — преди да се стопят напълно, лагерите правят «банг, банг, банг».“

Приблѳжи се до радиостанцията и натисна бутона — настойчивият сигнал заглѳхна.

— Да, Лен.

— Били, получиѳ спешно съобщение от наша група, работеща в градчето Сайп Спрингс, Тексас. Намира се на около шестстотин километра от Арнет. Настояват да разговарят с тебе — било спешно.

— За какво става дума, Лен? — спокойно попита Старки. През последните десет часа беше изглѳтал над шестнайсет сини хапчета и, общо взето, се чувстваше добре. Не усещаше признаци на „стопени лагери“ в главата си.

— Пресата.

— Боже мой! — равнодушно изрече Старки. — Свържи ме. Последва силно пропукване, някой говореше неразбрано.

— Почакай за момент — обади се Лен. Атмосферните смущения постепенно изчезнаха.

— ... Лайън, група Лайън, чувате ли ме, Синя база. Чувате ли ме? Едно... две... три... четири... тук група Лайън...

— Чувам те, Лайън. Тук Синя база Едно.

— Вирусът е под кодовото название „Саксия“ в справочника — изрече далечният глас. — Повтарям — „саксия“.

— По дяволите, чувам те добре — избухна Старки. — Какво е положението при вас?

Невидимият събеседник от Сайп Спрингс говори без прекъсване почти пет минути. Старки си помисли, че всъщност не се е случило нищо особено, тъй като още преди два дни компютърът го беше осведомил, че съществува 88% възможност подобна ситуация (под една или друга форма) да възникне до края на юни. Подробности не нмаха значение. Щом видиш нещо с два крачолѳ и гайки за колан, значи са панталони, независимо от цвета.

Някакъв лекар от Сайп Спрингс беше заподозрял истината, а двама репортери от хюстънския ежедневник свързали случилото се в градчето със събитията в Арнет, Верона, Комърс Сити и в Полистън, щата Канзас. В тези градове заразата взела толкова застрашителни размери, че се наложило изпращане на войска за пълната им изолация. Компютърът изреди още двайсет и пет града в десет щата, където

започваха да се проявяват последствията от катастрофата на проект „Синева“.

Ситуацията в Сайп Спрингс не притесняваше Старки, тъй като епидемията се бе разпространила и другаде. Навярно жителите на Арнет бяха пропуснали шанса си да се прочуят. По-важно бе, че най-сетне вестта за случилото се ще престане да бъде служебна тайна и ще бъде отпечатана не само върху жълтеникави прозрачни листчета, а и във вестниците. Това бе неизбежно, ако Старки не предприемеше известни мерки. Той все още се колебаеше дали да го стори. Но когато невидимият глас престана да говори, Старки осъзна, че все пак е взел решение. Всъщност може би го бе взел още преди двайсет години.

В момента трябваше да прецени кое е най-важно. Разрастващата се епидемия не го безпокоеше особено много, както и фактът, че с базата в Атланта е свършено и че ще се наложи да прехвърлят проекта в Стовингтън, щата Върмонт, където не разполагаха с толкова добра материална база. Едва ли имаше значение и това, че заразата се разпространяваше светкавично под невинното прикритие на обикновена простуда.

— Важното е...

— Повтори, Синя база Едно — нетърпеливо произнесе гласът. — Не те чуваме.

Важното бе, че се е случило непоправимото. Старки си спомни далечната нощ преди двайсет и две години, през 1968. Играеше покер в офицерския клуб в Сан Диего, когато дочу новината за случилото се в Мей Лай Четири. Партньори му бяха четирима мъже, двама от които сега бяха в главнокомандването на армията.

Покерът беше напълно забравен, когато играчите разгорещено заспориха как случилото ще се отрази на армията — не само на един неин клон, но на цялата армия — раздухвано от пресата, обхваната от манията за лов на вещици. Един от събеседниците, който сега имаше право да се свързва директно с подлеца (от 20.1.1989 играещ ролята на президент на САЩ), грижливо остави картите си върху масата и заяви: „Господа, случи се нещастие. И когато се случи неприятен инцидент в който и да е клон от армията на САЩ, ние не се интересуваме от корените му, а от клоните, които можем да окастрим. За нас армията е като майка и баща. И ако научите, че майка ви е била изнасилена или

баща ви пребит и ограбен, преди да повикате полицията, вие прикривате голотата им. Защото ги обичате.“

Никога преди или след това Старки не бе чувал подобна реч.

Сега той отключи най-долното чекмедже на бюрото си и измъкна тънка синя папка, запечатана с червени лепенки и с надпис: „*В случай на разкъсване на лепенките незабавно уведоми всички служби по охраната.*“

Старки ги разкъса.

— Синя база Едно! — повтаряше далечният глас. — Не те чуваме! Повтарям. Не те чуваме.

— Тук съм, Лайън — промърмори Старки. Беше отворил книгата на последната страница и проследяваше с пръст колонката под названието: „*Строго секретни противомерки*“.

— Лайън, чуваш ли ме?

— Чувам те отлично, База Едно.

— Трой — бавно произнесе Старки. — Повтарям: Трой. А сега повтори след мен.

Настъпи тишина, нарушавана от пращенето. Ненадейно Старки си спомни за подвижните радиостанции, които като деца си правеха с помощта на две празни консервени кутии на десетина метра намазано с парафин въже.

— Повтарям отново...

— О, Господи! — изхълца младежки глас от другата страна на линията.

— Повтори след мен, синко.

— Т-трой — произнесе младежът. Сетне, малко по-уверено повтори: — Трой.

— Отлично — похвали го Старки. — Бог да те закриля, синко. Край.

— И вас, сър. Край.

Дочу се изщракване, прашене, друго изщракване и тишина, нарушена от гласа на Лен Крейтън:

— Били?

— Да, Лен.

— Записах всичко.

— Хубаво си направил — уморено изрече Старки. — Напиши си доклада както намериш за добре.

— Не ме разбираш, Били. Постъпи съвършено правилно. Поздравявам те и те подкрепям.

Старки усети, че очите му се затварят. За миг престана да чувства въздействието на сините хапчета.

— Бог да закриля и теб, Лен — промълви той с пресекващ глас. Сетне изключи интеркома и се върна пред монитор номер 2. Сключи ръце зад гърба си като генерал, извършващ преглед на армията, и се втренчи във Франк Д. Брус и в лабораторията, превърнала се в гробница. След няколко минути отново го обзе спокойствие.

* * *

Шосе 36 води на югоизток от Сайп Спрингс по посока Хюстън, докъдето има около един ден път с автомобил. По шосето бясно летеше „Понтиак Бонвил“. Когато преваля възвишението, едва успя да избегне сблъскването с форда, преградил пътя.

Шофьорът, трийсет и шест годишен репортер на голям хюстънски всекидневник, удари спирачките. Гумите засвистяха, предницата на понтиака се наклони към шосето, сетне поднесе наляво.

— Боже Господи! — възкликна фотографът на предната седалка, изпусна фотоапарата си на пода и трескаво се опита да си сложи предпазния колан.

Шофьорът отмести крака си от спирачката, подкара форда по банкета, сетне усети, че левите колела заорават в меката пръст. Натисна докрай газта и успя да изведе колата на асфалта. Изпод гумите излизаше синкав дим. Радиото продължаваше да гърми:

„Скъпа, де го твойт мъж?

Той е честен мъж.

Кажи ми, скъпа, де го твойт мъж?“

Репортерът отново натисна спирачката. Понтиакът поднесе и спря. Наоколо не се виждаше жива душа, слънцето изпичаше безмилостно. Младият мъж дълбоко си пое дъх, опитвайки да се

поуспокои, сетне внезапно го обзе гняв. Включи на задна скорост и се понесе към форда и към двамата мъже, прикрили се зад него.

— Хей — нервно поде фотографът. Беше огромен дебелак и не бе участвал в бой от времето, когато беше деветокласник. — Слушай, може би е по-добре да...

Не успя да довърши изречението си, тъй като бе отхвърлен назад. Сред звук от свистене на гуми репортерът рязко спря колата, изключи двигателя и излезе навън. Сетне, свил длани в юмруци, се запъти към двамината зад форда и изкреця:

— Абе, педераста такива! Замалко да ме убие. Сега ще ви...

Беше служил четири години в армията. Ето защо моментално разпозна марката на автоматите, които двамата непознати извадиха от багажника на форда. За миг се вкамени под жаркото тексаско слънце и подмокри панталоните си.

После закреця и мислено се обърна и побягна към понтиака, но всъщност дори не помръдна. Непознатите откриха огън в гърдите и в слабините на репортера. Той падна на колене и безмълвно протегна ръце, сякаш молеше за милост. В този момент един откос го улучи на сантиметри над лявото око и го скалпира.

Фотографът се бе обърнал на седалката и наблюдаваше всичко, но все още не бе осъзнал напълно случилото се, когато двамата младежи прескочиха тялото на репортера и се насочиха към понтиака с вдигнати автомати.

Дебелакът се плъзна на шофьорското място, от ъгълчетата на устата му излизаха мехурчета от слюнка. Ключовете бяха на мястото си. Той запали мотора и понтиакът потегли с подскок точно когато двамата започнаха да стрелят. Реши, че колата поднася надясно, сякаш великан бе ритнал задницата ѝ; воланът завибрира в ръцете му, сетне едната гума се спуска. След секунда великанът удари колата от другата страна, от асфалта полетяха искри. Фотографът стискаше вибриращия волан и жално скимтеше. Задните гуми се разкъсаха и заплющиха като черни знамена. Двамата младежи тичешком се качиха във форда, включен в списъка на военните коли, обслужващи Пентагона.

Направиха завой, предницата на колата силно подскочи, когато слязоха от бордюра и прегазиха мъртвия репортер. Сержантът на дясната седалка внезапно кихна и обля с пръски слюнка предното стъкло.

Пред тях понтиакът продължаваше да се влачи върху задните джанти. Предницата му лудешки подскочаше. Стиснал волана, дебелият фотограф се разплака при вида на форда, който неумолимо го настигаше. Натискаше газта до дупка, ала понтиакът не можеше да вдигне повече от шейсет и постепенно се разпадаше на части. По радиото Лари Ъндървуд беше заменен от Мадона, която уверяваше слушателите, че се интересува от материалните блага.

Фордът задмина понтиака и за миг фотографът се обнадее — представи си го, че продължава напред и изчезва зад хоризонта, като го оставя на мира.

В този момент младежът удари спирачки и подскащата предница на понтиака се удари в калника на форда, разнесе се скърцане на изкривен метал. Фотографът удари главата си във волана, от носа му шурна кръв.

Той се плъзна по загрялата седалка, като че бе покрита със смазка, измъкна се пред дясната врата и побягна по бордюра. От време на време трескаво и ужасено се оглеждаше и хвърляше поглед назад. Достигна някаква ограда от бодлива тел, прескочи я, носейки се във въздуха като огромен балон, и си помисли: *„Ще се спася, мога да тичам неуморно...“*

Падна от другата страна и кракът му се закачи в бодливата тел. Фотографът нададе вой до небесата. Докато се опитваше да освободи крачолата си и дебелия си крак, двамата младежи се приближиха и насочиха автоматите си към него.

„Защо?“ — опита се да ги попита той, но от устните му се изтръгна тихо и безпомощно скимтене, сетне куршумите пръснаха черепа му.

През този ден във вестниците не се появи нито един репортаж за странната болест или за каквито и да било неприятности в Сайп Спрингс, Тексас.

18.

Ник отвори вратата на канцеларията на шериф Бейкър и затворниците моментално зинаха срещу него. Винсент Хоган и Били Уорнър бяха в тесните килийки вляво, а Майк Чилдрис — в дясната. Съседната килия бе празна, тъй като Рей Бут, притежател на пръстен, причисляващ го към братството в Луизианския университет, беше успял да избяга.

— Хей, глухар! — извика Чилдрис. — Хей, шибан глухар! К'во ще стане с тебе, щом се измъкнем оттук, а? К'во, по дяволите, ще стане с тебе?

— Лично ще ти откъсна топките и ще ги натикам в гърлото ти, та да се задушиш — обеща Били Уорнър. — Разбираш ли какво ти казвам?

Винс Хоган мълчеше. Майк и Били нямаха подкрепа от него през този ден, 23 юни, когато щяха да ги откарат в Калхунския областен затвор. Там щяха да останат до началото на процеса. Шерифът бе разпитал Винс и той беше изпял всичко. Бейкър обясни на Ник, че има право да предяви обвинение срещу юначагите, но съдебните заседатели едва ли ще му повярват, тъй като срещу него ще свидетелстват трима, дори четирима души, ако заловяха Рей Бут.

През последните няколко дни шериф Бейкър бе спечелил уважението на глухонемия. Беше сто и трийсет килограмов бивш фермер, заслужено спечелил си прозвището Големия Лош Джон. Уважението на Ник не бе продиктувано от факта, че Бейкър го бе назначил да почиства изтрезвителното, за да навакса откраднатата си заплата, а защото шерифът се бе заел със залавянето на хората, пребили и ограбили беззащитния глухоням. Беше постъпил така, сякаш Ник бе от най-старите и уважавани фамилии в града, не непознат глухоням скитник. Шерифите в повечето градчета по южната граница не биха се поколебали да изпратят Ник за шест месеца в изправителен дом или на работа в някоя пътностроителна бригада.

През онази сутрин бяха отишли в дъскорезницата, където работеше Винс Хоган, с частното комби на Бейкър, вместо с

патрулната кола. Под таблото на комбито бе скрита пушка („Винаги е заредена“ — похвали се шерифът) и помощен „буркан“, който Бейкър поставяше на покрива, когато пътуваше служебно. И сега стори същото, когато наближиха двора на дъскорезницата.

Бейкър непрекъснато хрочеше, плюваше през прозореца, секнеше си носа и бършеше зачервените си очи. Когато говореше, грачеше като сирена. Ник не можеше да го чуе, но и без това беше ясно, че шерифът здравата е настинал. Когато колата влезе в паркинга, Бейкър се обърна към глухонемия:

— Щом го видим, ще го уловя за рамото и ще те попитам: „Този ли е?“, а ти ще кимнеш. Хич не ми пука, дали Винс е един от нападателите. Ти само кимни. Ясно ли е?

Ник кимна.

Винс работеше на хобелмашината, като я захранваше с дъски. Обувките му бяха затънали в стърготини. Той нервно се усмихна на Джон Бейкър, сетне гузно погледна към Ник, застанал до шерифа. Мършавото лице на глухонемия беше покрито със синини и все още бе твърде бледо.

— Здравсти, Голям Джон. Какво, дошъл си на посещение на работническата класа?

Мъжете от бригадата мълчаливо наблюдаваха сцената. Поглеждаха последователно Ник, Винс и Бейкър, сетне погледите им се преместваха обратно, сякаш наблюдаваха някаква усложнена версия на тенис мач. Един от тях изплю струя сдъвкан тютюн в пресните стърготини и избърса брадичката си с опакото на ръката си.

Бейкър хвана Винс за загорялата от слънцето ръка с отпусната плът и го притегли към себе си.

— Хей, к'во става бе, Голям Джон?

Шерифът обърна глава, така че Ник да вижда устните му.

— Този ли беше?

Глухонемият уверено кимна и за по-сигурно посочи към младежа.

— К'ва е тая работа? — отново запита Винс. — Изобщо не познавам тоз' глухар.

— Тогава отнякъде знаеш, че е глух? Хайде, Винс, отиваш в пандиза. И то моментално. Изпрати някого от колегите да ти донесе четката за зъби.

Младежът запротестира, но шерифът го заведе до комбито и го натика вътре. Винс продължи да протестира, докато пътуваха към града и когато го вкараха в ареста, за да се поуспири. Бейкър дори не си направи труда да му съобщи правата му. И каза на Ник:

— Проклетият тъпанар само ще се обърка още повече. Когато по пладне шерифът отново го посети, Винс бе прекалено гладен и прекалено изплашен, за да продължи да протестира. Той си издаде и майчиното мляко.

Час по-късно Майк Чилдрес също се озова в дранголника. Бейкър залови Били Уорнър в дома му точно когато младежът прибираше багажа си в стария крайслер, за да замине някъде — някъде много далеч, ако се съди по претъпканите кашони и по огромните куфари. Ама някой бе успял да предупреди Рей Бут. Той имаше достатъчно ум в главата и беше побързал да изчезне.

Шерифът покани Ник у дома си, за да го запознае със съпругата си и да вечерят заедно. Докато пътуваха с колата, глухонемият написа в бележника: „Адски съжалявам, че онзи е неин брат. Как се чувства съпругата ви?“

— Държи се — отвърна Бейкър, лицето и тялото му сякаш се сковаха. — Предполагам, че си е поплакала заради него, но и преди знаеше какво представлява братчето й. При това съзнава, че човек не избира роднините си.

Джейн Бейкър беше дребна, хубавичка жена; действително си личеше, че доста е плакала. Когато погледна хлътналите й очи, Ник се почувства неловко. Но тя топло стисна ръката му и каза:

— Приятно ми е да се запозная с теб, Ник. Освен това искрено съжалявам за нанесения ти побой. Чувствам се отговорна, след като и брат ми е участвал.

Глухонемият поклати глава и неловко се размърда.

— Предложих му работа — обади се шерифът. — Участъкът е заприличал на бунище, откакто Брамбли се премести в Литъл Рок. Нашият нов приятел ще пребоядиса и ще почисти. И без това се налага известно време да остане тук — за... нали знаеш.

— Да, за процеса — довърши Джейн.

Настъпи мъртвешка тишина, дори Ник я усети и му се стори потискаща.

Сетне Джейн престорено безгрижно заяви:

— Надявам се, че обичашш шунка, Ник. Имаме и варена царевица, както и цяла купа салата от зеле. Никога не мога да я докарам на вкус като онази, приготвявана от майка ми. Всъщност така твърди благоверният ми.

Ник се потърка по корема и се усмихна.

По време на десерта (пай с ягоди, от който глухонемият си взе две парчета, тъй като през последните няколко седмици беше гладувал), Джейн Бейкър се обърна към съпруга си:

— Кашляш още по-лошо... преуморяваш се, Джон Бейкър. А тази вечер яде колкото едно пиле.

Едрият мъж виновно се втренчи в чинията си, сетне сви рамене и опипа двойната си брадичка:

— Е, от време на време мога да пропусна по някое ядене. — Докато ги наблюдаваше, Ник се питаше какво ли правят в леглото тези двама души с толкова несъвместими размери. Усмихна се вътрешно и си каза, че положително нямат проблеми. Изглеждаха щастливи, че са заедно. Освен това сексуалният им живот не беше негова работа.

— При това си зачервен. Тресе ли те? Бейкър вдигна рамене.

— Ти,... Е, може би мъничко.

— В такъв случай ти забранявам повече да излизаш и никакви възражения.

— Миличка, а затворниците? Дори да не е необходимо да ги пазя, трябва да се погрижа да получат храна и вода.

— Ник ще го свърши вместо теб — нареди дребничката жена, — а ти веднага в леглото. И хич не ми приказвай, че страдаш от безсъние — това няма да ти помогне.

— Не мога да изпратя Ник — поколеба се Бейкър. — Той е глухоням, при това не е мой заместник.

— Ами тогава направи го.

— Нямам право — не е жител на града.

— Нямаше да те карам да го сториш, ако беше нередно — неумолимо заяви Джейн, сетне стана и се залови да разчиства масата. — Хайде, Джон, прави каквото ти казвам!

Ето как за по-малко от двацет и четири часа Ник Андрос се превърна от затворник в помощник-шериф на Шойо. Когато се канеше да тръгне към участъка, Бейкър се появи в коридора; изглеждаше

огромен и някак призрачен в орфания си халат, освен това очевидно се смущаваше, че го виждат в подобно облекло.

— Не трябваше да й позволявам да ме уговори — промълви той. — Всъщност нямаше да я послушам, ако не се чувствах толкова скапано. Гърлото ми е запушено, целият горя като печка, краката ми се огъват...

Ник съчувствено кимна.

— В момента нямам заместник. Б्राдли Кайд и жена му се премесиха в Литъл Рок след смъртта на детето си. Бедното, беше още бебе. Ужасно нещастие. Не ги обвинявам, че напуснаха града.

Глухонемият посочи към гърлото си и сви палеца и показалеца си в окръжност.

— Разбира се, че ще бъдеш о'кей. Но се пази, чуваш ли? В третото чекмедже на бюрото ми има 45-калибров револвер, ама да не го внасяш в ареста. Ключовете също. Разбра ли?

Ник кимна.

— Наложил ли ти се да отидеш там, стой по-далеч от затворниците. Ако някой от тях се престори на болен, не му вярвай. Този номер е стар като света. В случай, че някой *действително* се разболе, да изчака до сутринта да го прегледа д-р Соумс. Тогава и аз ще бъда на работа.

Глухонемият извади бележника от джоба си и написа: „Благодаря за оказаното доверие. Признателен съм, че ги заловихте и че ми дадохте работа.“

Бейкър бавно прочете бележката и се засмя.

— Ама и ти си един чешит! Откъде си, момче? Защо скитосваш сам?

„Дълга история — надраска Ник. — Стига да искате, довечера ще ви опиша част от нея.“

— Непременно. Сигурно се досещаш, че изпратих по телекса запитване за теб.

Ник отново кимна и си помисли, че е гаден номер. Но нямаше от какво да се притеснява — беше „чист“.

— Ще накарам Джейн да се обади в закусвалнята на шосето. Ония типове ще подадат оплакване за малтретиране, ако не си получат вечерята.

Младежът написа: „Нека човекът, който донесе храната, да влезе направо. Няма да го чуя, ако почука.“

— Дадено. — За миг Бейкър се поколеба. — Легни си на нара в ъгъла. Твърдичък е, но пък е чист. И внимавай, Ник. Не можеш да повикаш помощ, ако се случи нещо.

Глухонемият кимна и написа: „Мога да се грижа за себе си.“

— Сигурен съм. И все пак бих повикал човек от града, ако смятах, че някой би се съгласил да.. — Джейн влезе и той млъкна.

— Още ли дрънкаш на бедното момче? Пусни го да върви, преди тъпият ми брат да отиде и да освободи приятелчетата си.

Бейкър горчиво се изсмя:

— Доколкото го познавам, навярно вече е в Тенеси. — Той въздъхна дълбоко, от гърдите му се изтръгна свистене, заменено от задавена кашлица. — Отивам да си легна, Джени.

— Ще ти донесе аспирин против температурата — заяви дребничката жена. Когато се запъти към стълбата, подкрепяйки съпруга си, тя се обърна и каза на младежа: — Беше ми приятно да се запознаем, Ник, независимо от обстоятелствата. Послушай Джон и бъди внимателен.

Глухонемият ѝ се поклони, а тя шеговито му направи реверанс. Стори му се, че в очите ѝ проблясват сълзи.

Половин час след като Ник се върна в участъка, някакво пъпчиво и любопитно момче донесе три подноса с храна. Глухонемият му направи знак да ги остави върху нара и надраска върху листче: „Платени ли са?“

Момчето прочете бележката съсредоточено като студент-първокурсник, борещ се с „Моби Дик“, сетне рече:

— Аха. Шерифът има открита сметка при нас. Хей, не можеш ли да говориш?

Ник поклати глава.

— Сигурно е кофти — заяви пъпчивият юноша и побърза да излезне, като че състоянието на Ник бе заразно.

Глухонемият взе подносите един по един и с дръжката на метлата ги избута през процепа на всяка килия. Когато вдигна глава, долови част от монолога на Майк Чилдрис.

— ... шубелия е това копеле, нали?

Ник се усмихна и му показва среден пръст.

— На кого показваш пръст бе, глухар! — Чилдрес се ухили грозно. — Само да се чупя оттук и ще...

Глухонемият се обърна и не долови останалото.

Върна се в канцеларията, настани се на стола на Бейкър, постави бележника пред себе си, замисли се за миг, сетне написа най-отгоре на страницата:

„Моят живот от Ник Андрос“

Спря и леко се усмихна. По време на скитничеството си бе попадал в необикновени ситуации, но дори в най-дръзките си мечти не си беше представял, че ще седи в канцеларията на шерифа като негов заместник, със задачата да охранява типовете, които го бяха пребили, и ще описва живота си. След миг отново започна да пише.

„Роден съм в Каслин, Небраска, на 14 ноември 1968. Баща ми беше независим фермер. Родителите ми вечно били на ръба на фалита и дължали пари на шест банки. Майка ми била в шестия месец бременна с мене и татко я карал с камиона към града на преглед. Ненадейно кормилната щанга се счупила и камионът паднал в крайпътната канавка. Татко получил инфаркт и починал.

След три месеца съм се родил аз — глухоням. Сигурно е дошло като още един удар за майка ми, след внезапната смърт на съпруга ѝ.

Тя продължи да поддържа фермата до 1973, сетне ѝ я отнеха «големите мошеници», както тя обичаше да се изразява. Нямахме никакви роднини, ала мама писа на някакви приятели в Биг Спрингс, Айова и те ѝ намериха работа в пекарна. Живяхме там до 1977, когато майка ми загина. Премаза я мотоциклетист, докато пресичала улицата на път към къщи. Човекът не бил виновен, дори не карал с превишена скорост. Просто спирачките му отказали. От баптистката църква погребяха мама безплатно. Същата църква ме изпрати в сиропиталището «Деца на Исус Христос» в Дъ Мойнс. Това заведение се поддържа с помощта на различни църкви. Там се научих да чета и да пиша...”

Той престана да пише. Ръката го болеше, но не заради това прекъсна „съчинението“ си. Мъчителните спомени го караха да се чувства зле, сякаш вдигаше температура. Върна се в ареста и надникна в килиите. Чилдрис и Уорнър спяха. Винс Хоган стоеше до решетките, пушеше цигара и гледаше към отсрещната празна килия. Където щеше да се намира Рей Бут, ако не беше успял да избяга. По всичко личеше, че Хоган е плакал и това предизвика съчувствието на бедния глухоням Ник Андрос. Като малък Ник бе научил от филмите една дума: „ИЗОЛИРАН!“ Тя винаги му бе напомняла нещо фантастично, излязло от произведенията на Лъвкрафт — ужасяваща дума, отекваща в съзнанието му, дума, описваща всички разновидности на стреса, които съществуват единствено извън нормалния свят и в дълбините на човешката душа. През целия си живот Ник бе изолиран.

Той отново седна зад бюрото и прочете последния ред от „автобиографията си“: *„Там се научих да чета и да пиша...“* Но това не му се бе удало лесно. Живееше сред вечна тишина. Писането беше нещо като код, речта — движението на устните, повдигането и спускането на зъбите, танцуването и подскачането на езика. Майка му го беше научила да разпознава думите по устните на събеседника и да пише името си с големи, разкрасени букви. Говореше му: *„Така се казваш. Това си ти, Ники.“* Само че той разбра какво му говори едва когато тя посочи към листа, сетне към него. Най-страшното за него не беше животът сред вечна тишина, а незнанието на названията на предметите. Едва когато стана четиригодишен, Ник започна да осъзнава необходимостта от наименования. Чак когато навърши шест, разбра, че високите зелени предмети се наричат „дървета“. Не че не се интересуваше — напротив — просто никой не се бе досетил да му го каже, а той бе „изолиран“.

След смъртта на майка му той напълно се затвори в себе си. Сиропиталището представляваше потънало в оглушителна тишина място, където кльощави момчета с мрачни физиономии се подиграваха на недъга му. Често двамина юначаги се спускаха към него. Единият — притиснал с ръце към устата си, другият — към ушите си. Ако наблизко нямаше човек от персонала, те се нахвърляха и го биеха. Защо ли? Безпричинно. А може би в този суров свят съществуваше понятие „жертва на жертвите“.

Ник изгуби желание да контактува с околните, в резултат на което постепенно загуби способността да мисли. Скитаеше се наоколо безцелно и наблюдаваше безименните предмети около себе си. Виждаше как децата на игрището мърдат устните си, повдигат и спускат зъбите си като бели подвижни мостове, и движат езиците си в ритуала, наричан „говор“. Понякога откриваше, че повече от час се е взирал в някакъв облак.

Тогава в живота му се появи Руди — огромен мъжага с покрито с белези лице и с плешива глава. Беше висок близо два метра, но дори да бе по-нисък, пак щеше да изглежда като великан в сравнение с дребничкия Ник Андрос. Двамата се запознаха в сутерена на сиропиталището, където имаше маса, шест-седем стола и телевизор, който работеше от време на време. Руди приклепна, докато очите му се изравниха с тези на Ник, сетне вдигна огромните си, покрити с белези ръце и докосна първо устните, после ушите си.

„Аз съм глухоням.“

Момчето намусено извърна глава, сякаш искаше да каже: „Нич не ми пука.“

Гигантът му удари шамар.

Ник падна, отвори уста и от очите му потекоха беззвучни сълзи. Господи, защо го бяха затворили тук с този белязан гигант, с този плешив таласъм! Непознатият изобщо не бе глухоням, това беше просто жестока шега.

Руди внимателно му помогна да се изправи и го поведе към масата, върху която имаше бележник. Посочи към бележника, сетне към Ник. Момчето намръщено впери поглед в празните листове, после извърна очи към плешивия, накрая поклати глава. Руди кимна и отново посочи бележника, извади молив и го подаде на момчето. То го изпусна, сякаш бе опарил пръстите му, и поклати глава.

Руди отново му плесна шамар, а Ник безмълвно заплака. Белязаният впери поглед в него, очевидно въоръжен с безкрайно търпение. Сетне посочи към бележника. Към молива. Към Ник.

Ник стисна молива в юмрук и написа четирите думи, които знаеше, напрягайки до крайна степен мозъка си, който сякаш бе ръждясал и обвит в паяжини поради липса на употреба:

НИКЪЛЪС АНДРЮС
МАЙНАТА ТИ

Сетне счупи молива на две и намръщено и предизвикателно изгледа Руди. Ала гигантът се усмихваше. Внезапно се наведе над масата и притисна главата на момчето между мазолестите си длани. Топлите му ръце бяха безкрайно нежни. Ник не си спомняше откога не са го докосвали с такава любов. Единствено майка му го беше милвала така.

Руди отдръпна ръце, взе парчето молив с подострения връх и обърна на празна страница от бележника. Посочи с молива към нея, после към Ник. Направи го отново. И отново. И отново. Най-сетне Ник разбра.

„Ти си тази. празна страница.“

Той се разплака.

Руди остана с него цели шест години.

„... където се научих да чета и да пиша с помощта на един човек на име Руди Спаркман. Извадих голям късмет с него. През 1984 сиропиталището беше закрито поради липса на средства. Приютиха в различни домове част от децата, но аз не бях сред щастливците. Казаха ми, че след известно време ще ме настанят при някое семейство и държавата ще плаща издръжката ми. Искях да бъда заедно с Руди, но той служеше във войските на ООН в Африка.

Тогава реших да избягам. Тъй като бях навършил шестнайсет, едва ли са си направили труда да ме търсят. Мислех си, че всичко ще бъде наред, ако не се забъркам в някоя каша. И се оказах прав, поне досега. Реших да завърша гимназия задочно, защото Руди все ми повтаряше, че няма нищо по-важно от образованието. Когато се установя някъде за по-дълго, ще взема и матурата. Няма да ми е трудно — учението ми доставя удоволствие. Може би един ден ще постъпя в колеж. Знам, че ще ви прозвучи налудничаво — глухоням да учи в колеж — но смятам, че е възможно. Е, това е моята история.“

На следващата сутрин Бейкър дойде в седем и половина, точно когато Ник изнасяше кошчетата с боклук. Шерифът изглеждаше много по-добре.

„Как се чувствате?“ — написа Ник.

— Сравнително добре. До полунощ изгарях от температура — подобно нещо не ми се е случвало откакто бях малък. Дори аспириинът не ми помогна. Джени искаше да позвъним на лекаря, но към

дванайсет и половина температурата ми спадна. След това съм спал като пън. А ти как се справяш?

Ник вдигна палец.

— Как са нашите гости?

Глухонемият изкриви лице в зловна гримаса, няколко пъти отвори и затвори уста, разтrese невидима решетка. Бейкър отметна глава и се разсмя, кихна няколко пъти и заяви:

— Страхотен актьор си — трябва да те покажат по телевизията. Написа ли си биографията, както ти заръчах?

Младежът кимна и му подаде два листа, изписани на ръка. Шерифът седна и внимателно ги прочете. Когато свърши, гледа Ник толкова дълго и проникателно, че глухонемият се смути и неловко сведе очи.

Когато отново се осмели да вдигне поглед, Бейкър го попита:

— Нима искаш да кажеш, че си живял сам цели шест години?

Ник кимна.

— И действително си изкарал задочните гимназиални курсове?

Глухонемият бързо започна да пише в бележника: „Отначало ми беше много трудно, защото се бях научил да чета и да пиша доста късно. Когато закриха сиропиталището, тъкмо бях започнал да наваксам — взех задочно шест изпита и още шест, докато живеях в Чикаго. Научих за този начин на образование от някаква листовка. Трябва да изкарам още четири, за да завърша средното си образование.“

— Какви изпити ти престоят? — попита шерифът, обърна се и изкрещя: — Хей, вие там, млъкнете! Ще си получите кифлите и кафето, щом се освободя и нито минута по-рано!

Ник написа: „Геометрия. Математика. Двегодишен курс по езиково обучение. Всичко това е необходимо, за да постъпя в колеж.“

— Езиково обучение? Имаш предвид изучаването на чужд език?

Глухонемият кимна.

Бейкър се засмя и поклати глава.

— Това е върхът. Глухонемият се учи да говори на чужд език. Не ми се сърди, момче. Разбираш, че не ти се подигравам.

Ник се усмихна и кимна.

— Кажи ми защо си скитал толкова дълго?

„Докато бях малолетен, не се осмелявах задълго да оставам на едно място. Страхувах се, че ще ме затворят в друг приют или нещо подобно. Когато пораснах достатъчно, за да си намеря постоянна работа, настъпиха тежки времена. Казват, че борсата претърпяла крах, но тъй като съм глух, не съм чул трясъка (ха-ха!).“

— И са те оставили да се скиташ немил-недраг, а, Ник? По време на икономическа криза хората не са склонни към милосърдие. Знаеш ли, смятам, че мога да ти намеря постоянна работа в околността, стига онези юначаги да не са те наплашили така, че да избягаш от Шойо и от Арканзас. Но... не всички сме като тях.

Ник кимна, за да покаже, че го е разбрал.

— Как са зъбите ти? Здравата са те шибнали по устата. Глухонемият сви рамене.

— Взе ли от болкоуспокояващите хапчета? Ник вдигна два пръста.

— Добре. Слушай, трябва да свърша малко писмена работа във връзка с тези момчета. Продължавай работата си. Ще поговорим по-късно.

Към девет и половина доктор Соумс, човекът, който едва не прегази Ник с колата си, се отби в полицейския участък. Беше шейсетинагодишен, с оредяваща бяла коса, тънък пилешки врат и проникателни сини очи.

— Големият Джон ми каза, че по движението на устните разбираш какво ти говорят — обърна се той към младежа. — Каза ми още, че иска да ти възложи някаква работа — ето защо искам да се уверя, че няма опасност да умреш, докато си тук. Съблечи ризата си.

Ник разкопча синята си риза и я свали.

— Боже Господи, погледни го! — възкликна Бейкър.

— Добре са го обработили — съгласи се Соумс, погледна към Ник и престорено безучастно заяви: — Момче, замалко да ти откъснат лявото зърно. — Посочваше сърповидната рана точно над зърното. Коремът и гръдният кош на младежа бяха обагрени във всички цветове на дъгата. Лекарят внимателно го опипа и се взря в зениците му. Накрая прегледа жалките остатъци от предните му зъби. Всъщност Ник изпитваше болка само в устата въпреки страхотните синини по тялото си.

— Навярно адски те болят — заяви докторът и младежът опечалено кимна. — Ще ги загубиш — продължи Соумс. — Ти... — Той кихна три пъти. — Извинявай.

Залови се да прибира инструментите в черната си чанта и отново се обърна към Ник:

— Все пак ще се справиш, млади човече, освен ако те удари гръм, или продължиш да посещаваш кръчмата на Зак. Кажи ми защо не можеш да говориш — по физиологични причини, или защото си глух?

Ник написа: „Глухоням съм по рождение.“ Соумс кимна.

— Жалко. Но не се отчайвай и благодари на Бога, че не ти е отнел разума. Хайде, облечи си ризата.

Младежът се подчини. Лекарят му харесваше; донякъде му напомняше Руди Спаркман, който веднъж му бе казал, че Господ е надарил всички глухонеми мъже с по-дълъг пенис, като компенсация за това, което им е отнел.

Соумс отново се обърна към него:

— Ще предупредя в аптеката да ти изпълнят още веднъж рецептата за обезболяващите таблетки. А нашият богат шериф ще ги плати.

— Ха-ха! — възкликна Бейкър.

— Има повече пари, заровени в буркани, отколкото кучето — бълхи — продължи лекарят. Отново кихна, изсекна се, порови в чантата си и извади стетоскоп.

— Внимавай какви ги плямпаш, дядка, или ще те арестувам за пиянство и нарушаване на обществения ред — ухили се Бейкър.

— Дрън, дрън — отвърна Соумс. — Някой ден ще си отвориш прекалено широко устата и ще паднеш право вътре. Събличай ризата, Джон. Искам да видя дали циците ти са така големи, както преди.

— Да се събличам ли? Защо?

— Защото жена ти ме помоли да те прегледам. Смята, че си болен, и не иска състоянието ти да се влоши. Чудя й се на ума — хиляди пъти съм й казвал, че не ще ни се налага да крием връзката си, когато те пуснат в гроба. Хайде, Джони, разголвай се.

— Просто се бях простудил — обясни Бейкър и колебливо заразкопчава ризата си. — Тази сутрин се чувствам прекрасно. Честно казано, Амброуз, ти изглеждаш много по-зле от мене.

— Не учи доктора как и кого да лекува.

Докато шерифът събличаше ризата си, Соумс се обърна към Ник:

— Все пак е странно как всички в околността пипнаха грип едновременно. Мисис Латори се разболя, както и цялото семейство Ричи, а повечето от обитателите на Бейкър Роуд кашлят като магарета. Дори Били Уорнър се задавя от кашлица в килията си.

Междувременно Бейкър бе свалил и тениската си.

— Е, излъгах ли те? — обърна се Соумс към Ник. — Нали има страхотни цици? Дори на дъртак като мене ще му стане оная работа, като ги погледне.

Шерифът потръпна, когато стетоскопът докосна гърдите му.

— Майчице, колко е студен! Да не би да го държиш в хладилника?

— Вдишвай! — намръщено нареди Соумс. — А сега издишай. Шерифът леко се закашля.

Лекарят дълго го преглежда, преслушваше гърдите и гърба му. Прибра стетоскопа и използва лъжичка, за да огледа гърлото му. Когато свърши, счупи лъжичката и я хвърли в кошчето за смет.

— Е? — попита Бейкър.

Вместо отговор лекарят натисна с пръсти подчелюстните му жлези. Шерифът подскочи.

— Очевидно изпитваш болки — сухо изрече Соумс. — Джон, незабавно се прибираш вкъщи и си лягаш. Това не е съвет, а заповед.

Шерифът примигна и промълви:

— Амброуз, стегни се. Много добре знаеш, че не мога. Имам трима затворници, които днес следобед трябва да изпратя в Камден. Снощи ги поверих на този младеж, но сбърках и няма да повторя грешката си. Той е глухоням и напълно безпомощен. Очевидно снощи не съм бил на себе си, че да се съглася на подобно нещо.

— Забрави затворниците, Джон. Положението ти е много сериозно. Имаш инфекция на дихателните пътища, и то доста силна, съдейки по звука, при това съпроводена от висока температура. Повтарям, дихателните ти пътища са възпалени и честно казано, това съвсем не е шега работа при едър човек като тебе. Върви да си легнеш. Ако утре се чувстваш по-добре, ще отведеш затворниците в Камден. Дори ти препоръчвам да позвъниш на щатската полиция за патрулна кола, която да ги откара.

Бейкър виновенно изглежда Ник и промълви:

— Знаеш ли, действително се чувствам зле. Може би няколко часа почивка ще ми се отразят добре...

„Вървете да си легнете — написа Ник. — Ще внимавам много. Освен това трябва да изкарам някой долар, за да платя лекарствата.“

— Наркоманите са най-добрите работници — присмехулно изрече Соумс.

Шерифът взе двата листа с автобиографията на Ник.

— Нали нямаш нищо против, ако ги занеса на Джени да ги прочете. Адски те е харесала, момче.

Младежът надраска в бележника: „Разбира се. Жена ви е много симпатична.“

— Няма втора като нея — въздъхна шерифът и закопча ризата си. — Май отново вдигам температура. Мислех, че вече съм оздравял.

— Взимай аспирин — посъветва го Соумс. — Тези възпалени жлези не ми харесват.

Шерифът се обърна към Ник.

— В най-долното чекмедже на бюрото има кутия от пури с дребни пари. Иди да обядваш и пътъм си вземи лекарствата. Нашите затворници са скапанияци и няма да ти създават проблеми. И не забравяй да оставиш разписка за похарчените суми. Ще се свържа с щатската полиция и още днес следобед ще те отърва от тези момчета.

Ник вдигна палец.

— Доверявам ти се прекалено много, въпреки че те познавам съвсем отскоро, ала Джени твърди, че не бива да се притеснявам. Пази се.

Младежът кимна.

Същата вечер Джейн Бейкър дойде в участъка. Носеше вечеря и кутия мляко.

Ник написа: „Много благодаря. Как е съпругът ви?“

Тя се засмя. Беше дребничка, с кестенява коса и носеше карирана риза и избелели джинси.

— Искаше да дойде, но успях да го разубеда. Следобед температурата му беше толкова висока, че се уплаших, но сега е почти нормална. Може би причината е в щатската полиция. Моят Джони е напълно щастлив единствено когато се заяжда с тези момчета.

Младежът въпросително я изглежда.

— Казаха му, че могат да откарат затворниците едва утре сутринта. Имаме големи проблеми с грипната епидемия. Повече от двайсет полицаи били болни, а онези, които били на работа, трябвало да карат местните хора до болницата в Камдън или дори в Пайн Блъф. Очевидно епидемията се разраства. Струва ми се, че Ам Соумс е много разтревожен, но не се издава.

Самата Джейн изглеждаше неспокойна. Извади двата сгънати листа от джоба на ризата си и заяви:

— Страхотна история. Не съм чувала за човек с толкова лош късмет. Възхищавам се от начина, по който си преодолял затрудненията. И отново ти поднасям извинения заради брат ми.

Младежът се изчерви и смутено сви рамене. Джейн се изправи и каза:

— Надявам се да останеш в Шойо. Мъжът ми те харесва, аз също. Внимавай с онези типове в ареста.

„Добре — написа Ник. — Кажете на шерифа, че се надявам скоро да оздравее.“

— Ще му предам благопожеланията ти.

Тя си отиде, а Ник спа неспокойно. От време на време ставаше и надникваше в ареста. Очевидно тримата се бяха примирили със съдбата си и в десет часа вече хъркаха. Двама души от града се отбиха да проверят как се справя Ник и той забеляза, че са хремави.

Щом се унесеше, младежът сънуваше кошмари. Когато се събуди, си спомняше единствено как върви през безкрайно царевично поле и търси нещо, като изпитва вледеняващ страх от това, което сякаш го преследва.

Стана рано и грижливо измете ареста, без да обръща внимание на Били Уорнър и на Майк Чилдрис. Когато понечи да излезе, Били изкрещя:

— Да знаеш, че Рей ще се върне! А когато се заеме с тебе, ще съжалиш, че не си и сляп!

Ник, който вървеше към вратата и беше с гръб към него, пропусна по-голяма част от тирадата му.

Върна се в канцеларията, взе някакъв стар брой на списание „Таймс“ и се зачете. Реши да си вдигне краката върху бюрото, после си каза, че така положително ще си навлече гнева на шерифа, когато той дойде на работа.

Когато стана осем, Ник се обезпокои; питаше се дали състоянието на Бейкър се е влошило през нощта. Досега би трябвало да е дошъл, за да предаде тримата затворници на щатските полицаи, когато благоволяха да пристигнат. Освен това стомахът на Ник се свиваше от глад. Тази сутрин момчето от кафенето изобщо не се появи. Глухонемият погледна към телефона повече с отвращение, отколкото с копнеж. Обичаше да чете научна фантастика и от време на време си купуваше евтини джобни книги от прашните антикварни магазини. И сега не за пръв път си помисли, че за глухонемите ще настъпи нова ера, когато в употреба влязат видеотелефоните, описвани във фантастичните романи.

В девет без петнайсет безпокойството му нарасна. Отиде да надникне в ареста.

Били и Майк стояха до вратите на килиите си и удряха по решетките с обувките си. Поведението им беше доказателство, че хората, които не могат да говорят, не са най-големите тъпанари на света. Винс Хоган лежеше на нара. Когато Ник надникна в ареста, затворникът само извърна глава и се втренчи в него. Лицето му беше бледо, с изключение на поруменелите от температурата страни, под очите му имаше тъмни сенки. Челото му беше оросено от пот. Ник забеляза апатичните му, блестящи от температурата очи и разбра, че младежът е болен. Това го накара да се разтревожи още повече.

— Хей, глупчо, няма ли да даваш закуска? — извика му Майк. — А старият Винс има нужда от доктор. Клеветничеството май не му понася много добре, а, Бил?

Бил очевидно не искаше да се заяжда.

— Съжалявам, че ти се разкресях, човече, ама Винс наистина е болен. Трябва да повикаш доктор.

Ник кимна и излезе, като се питаше какво да прави. Отиде до бюрото и написа в бележника: „До шериф Бейкър, или до когото и да било: трябва да взема закуска за затворниците и да доведе доктор Соумс при Винсент Хоган. Той действително е болен, сигурен съм, че не се преструва. Ник Андрос“. Откъсна листа и го постави в средата на бюрото. Сетне пхна бележника в джоба си и излезе.

Първото, което му направи впечатление, бе горещината и миризмата на нагрятата от слънцето зеленина. Следобед сигурно щеше да бъде ад. В ден като този хората бързат отрано да си свършат

работата и следобед се крият от жегата, но на Ник му се стори, че главната улица на Шойо изглежда необикновено пуста, все едно, че беше неделя.

Повечето от диагоналните места за паркиране пред магазините бяха празни. От време на време по улицата минаваше по някоя кола или камион, но липсваше делничното оживление. Магазинът за строителни материали май беше отворен, но щорите на търговската банка все още бяха спуснати, макар да минаваше девет.

Той зави надясно към кафенето, намиращо се на пет преки от полицията. Когато измина три, забеляза колата на доктор Соумс, която бавно се движеше по улицата и криволичеше от единия към другия край на платното, сякаш бе изтощен човек. Ник размахна ръце, без да бъде сигурен, че Соумс го е видял. Ала лекарят спря направо на тротоара, без да го е грижа, че е заел четири от обозначените места за паркиране. Не излезе от колата, а остана зад волана. Младежът беше шокиран от вида му. Соумс беше остарял с двайсет години откакто предната вечер шеговито се бе заяждал с шерифа. Навярно бе уморен до смърт, но дори Ник разбираше, че не само умората е причина за ужасяващия му вид. Сякаш за да потвърди предположенията му, лекарят извади смачкана носна кърпа от горния джоб на самото си, подобно на стар илюзионист, изпълняващ омръзнал му до смърт изтърган трик, и няколко пъти кихна. Сетне облегна глава на седалката на колата и си пое дъх с широко отворена уста. Кожата му беше опъната и жълтеникава като на мъртвец.

Внезапно Соумс отвори очи и промълви:

— Шериф Бейкър е мъртъв. Сигурно това искаше да ме попиташ. Умря малко след два сутринта. Сега Джени е болна.

Очите на Ник се разшириха от изненада. Шериф Бейкър — мъртъв? Но нали снощи жена му бе казала, че Джон се чувства по-добре? А тя... на нея нищо й нямаше? Не, направо е невъзможно!

— Да, мъртъв е — прошепна Соумс, сякаш прочел мислите на глухонемия. — И не е единственият. През последните дванайсет часа подписах също толкова смъртни акта. И знам още двайсетина души, които ще умрат до обяд, ако Бог не се смили над тях. Но се съмнявам, че Господ има пръст тук. Дори си мисля, че би предпочел да не се намесва.

Ник извади бележника от джоба си и написа: „Какво им е?“

— Нямам представа — отвърна лекарят, бавно смачка листчето и го хвърли в канавката. — Но повечето хора в града са се заразили и съм изплашен както никога досега. Самият аз съм болен, въпреки че в момента ме измъчва преумората. Вече не съм млад и не мога безнаказано да работя часове наред без никаква почивка. — В уморения му глас се промъкна плачлива нотка, която за щастие Ник не можеше да чуе. — А самосъжалението изобщо няма да ми помогне.

Младежът, който не бе разбрал, че Соумс се самосъжалява, озадачено го изглежда.

Лекарят излезе от колата и за миг се улови за рамото на Ник, за да се задържи на крака. Старческите му ръце леко трепереха и трескаво сграбчваха младежа.

— Ела да седнем на онази пейка, Ник. Приятно ми е да разговарям с теб. Но сигурно са ти го казвали и преди.

Глухонемият се обърна и посочи към затвора.

— Няма къде да избягат — успокои го Соумс. — Ако са пипнали болестта, има други пациенти, които трябва да навестя преди това.

Двамата седнаха на боядисаната в яркозелено скамейка, на облегалката на която бе изписана реклама на местна застрахователна компания. Соумс с доволна въздишка вдигна лице към топлите слънчеви лъчи, сетне заговори:

— Простуда и висока температура. — Първите повиквания започнаха около десет вечерта. Последните пациенти, които прегледах, са само хремави. Слава Богу, че нямат стомашно разстройство.

„Трябва да се приберете и да си легнете“ — написа Ник.

— Знам. И ще го сторя, но първо искам да си почина няколко минути...

Очите му се затвориха и Ник помисли, че старецът е заспал. Тъкмо се питаше дали да прескочи до закусвалнята и да вземе храна за Били и за Майк, когато Соумс заговори, без да отваря очи. Ник се втренчи в устните му.

— Симптомите са съвсем обикновени — като тези на простудата. — Той започна да ги изброява на пръсти, докато разпери и десетте като ветрило. — Хрема, висока температура. Главоболие. Слабост и безсилие. Загуба на апетит. Болки при уриниране. Подуване на жлезите; отначало незначително, а след това — силно. Отоци под мишниците и по слабините. Затруднения при дишането.

Той изглежда младежа и продължи:

— Това са симптомите на обикновена настинка, на грип, на пневмония. Медицината може да се справи с тези заболявания чрез антибиотиците, освен ако пациентът е бебе или старец на преклонна възраст, или пък организмът му е отслабнал от наскоро прекарана болест. Но в нашия случай те не действат. Хората се заразяват бързо или бавно, но това няма значение. Нищо не помага срещу странната болест. Състоянието на пациента временно се подобрява, сетне отново се влошава, организмът все повече отслабва, а отоците стават все по-големи. Накрая настъпва смърт. Някой е допуснал грешка и сега се опитват да прикрият всичко.

Ник въпросително го изглежда. Питаше се дали е разбрал правилно последните му думи и дали лекарят не бълнува.

— Звучи малко параноично, нали? — продължи Соумс и измъчено се усмихна. — Знаеш ли, доскоро се страхувах от параноята на по-младите хора. Те страдат от манията, че някой подслушва телефоните им... преследва ги... контролира ги чрез компютър... Сега се оказва, че са били прави, а аз — не. Животът е прекрасен, Ник, но установих, че на стари години ми се налага да преоценявам много стойности.

„Какво искате да кажете?“ — написа Ник.

— Нито един телефон в Шойо не работи — заяви Соумс. Младежът нямаше представа дали лекарят отговаря на въпроса му (беше хвърлил само бегъл поглед на последната бележка), или е „превключил“ на друга тема. Навярно високата температура объркваше съзнанието му.

Докторът забеляза озадаченото изражение на Ник и очевидно си помисли, че глухонемият не му вярва. Ето защо побърза да допълни:

— Абсолютно съм сигурен. Ако се опиташ да проведеш междуградски разговор, чуваш автоматично повтарящо се съобщение за повреда по линията. И още нещо — двата входа и изхода към магистралата са преградени с бариери с надпис: „Ремонт на пътя“. Само че няма никакъв ремонт. Сигурен съм, защото лично проверих. Навярно е възможно бариерите да се отместят, но тази сутрин движението по магистралата беше много слабо. Забелязах само военни камиони и джипове.

„Ами другите шосета?“ — написа Ник.

— Шосе 63 е прекъснато на изхода от източния край на града заради подмяна на канализацията под него — отвърна Соумс. — А в другия край на Шойо очевидно е станала тежка катастрофа. Две коли преграждат шосето и напълно са го блокирали, ала няма и следа от полицаи или от катастрофирали.

Той замълча за миг, извади кърпа и издуха носа си.

— Джо Ракман, който живее в източните квартали твърди, че хората, копаещи канализацията, изобщо не бързат. Посетих семейство Ракман преди два часа — момченцето им е много зле. Според Джо работниците всъщност са войници, въпреки че са облечени като хора от пътнотроителна бригада и карат държавен камион.

Ник написа: „Как е разбрал?“

Соумс се изправи и каза:

— Работниците не си козируват.

Ник също стана и надраска в бележника: „А черните пътища?“

— Може би не са блокирани — кимна Соумс. — Но аз съм лекар, не герой. Джо се кълне, че забелязал военни карабини в кабината на камиона. Кой знае какво може да се случи, ако човек опита да напусне града по черните пътища и те са под наблюдение. Пък и какво ли ще открие отвъд Шойо? Повтарям: някой е допуснал огромна грешка. И сега се опитват да замажат всичко. Лудост, истинска лудост! Естествено подобно нещо не може да остане в тайна и скоро ще се разчуе. Но се питам колцина ще умрат междувременно.

Ник уплашено изглежда доктора, който отиде до колата, бавно се качи в нея, свали стъклото и го попита:

— А ти как се чувстваш? Имаш ли хрема? Кашляш ли? — Младежът отрицателно поклати глава. — Ще се опиташ ли да напуснеш града? Струва ми се, че още е възможно, ако минеш през нивите.

Глухонемият завъртя глава и написа: „Не мога да изоставя затворниците. Винсент Хоган е болен, но на другите им няма нищо. Ще им занеса закуска и ще отида да видя мисис Бейкър.“

— Много си състрадателен — промълви Соумс. — Подобно качество е рядко в наше време, но още по-рядко се срещат младежи с чувство за отговорност. Сигурен съм, че Джени ще оцени жеста ти. Мистър Брейсман, методисткият свещеник, също обеща да се отбие

при нея. Боя се, че днес ще му се наложи да посети много домове. Ще се погрижиш за тримата затворници, нали?

Глухонемият кимна.

— Добре. Ще се постарая да дойда отново следобед. — Лекарят включи на скорост и потегли. Изглеждаше уморен, очите му бяха зачервени, лицето — посърнало. Ник разтревожено го изпрати с поглед, сетне отново тръгна към паркинга за камиона. Закусвалнята беше отворена, но единият готвач го нямаше, а трима от четиримата сервитьори не бяха дошли на работа. Ник почака доста, докато получи поръчката. Когато се върна в затвора, Били и Майк изглеждаха изплашени до смърт. Винс Хоган бълнуваше и умря към шест вечерта.

19.

Изминало бе толкова време, откакто Лари не беше стъпвал на Таймс Скуеър, че сега очакваше площадът да бъде по-различен, вълшебен. Всичко наоколо ще изглежда умалено и все пак по-красиво и той няма да се страхува от натрапчивата, понякога ужасяваща жизненост на площада, както по времето, когато бе малък и заедно с Бъди Маркс или сам идваше тук да гледа по два филма за деветдесет и девет цента, да позяпа блестящите витрини на магазините и на залите за електронни игри.

Но площадът си бе същият и кой знае защо това смути Лари, тъй като в действителност много неща се бяха променили. Нямаше я будката за вестници на ъгъла, която се виждаше, щом изкачиш стъпалата от станцията на метрото. Малко по-нататък, на мястото на салон с проблясващи и шумни електронни игри, където съмнителни типове с цигари, провиснали от крайчеца на устните им, се забавляваха с „Пустинният остров на Готлиб“ или „Космическо състезание“, сега имаше заведение, пред което стояха група чернокожи младежи и се полюшваха в такт с ритмична, въображаема мелодия. Салоните за масаж и кината за порнографски филми се бяха увеличили.

И все пак площадът си бе същият, което натъжи Лари. Единствената значима разлика бе в това, че сега се чувстваше като турист — може би дори кореняците нюйоркчани, имат същото усещане на Таймс Скуеър — все едно са джуджета, които искат да вдигнат поглед и да прочетат електронните реклами, докато обикалят площада като в омагьосан кръг. Лари не можеше да прецени — беше забравил какво е да се чувстваш част от Ню Йорк и не изгаряше от желание да си го припомни.

Тази сутрин майка му не отиде на работа. През последните два дни тя се бореше с простудата, ала днес бе станала с температура. Изтегнал се в тясното легло в старата си стая, Лари я чу как трополи из кухнята, киха и тихичко проклина, докато приготвя закуската. Сетне възрастната жена пусна телевизора. Предаваха новините по програма

„Днес“. Опит за държавен преврат в Индия. Взривена електростанция в Уайоминг. Очаква се Върховният съд да приеме историческо решение относно правата на хомосексуалистите.

Когато Лари, закопчавайки ризата си, влезе в кухнята, новините бяха свършили и Джин Шалит интервюираше някакъв плешив мъж. Плешивият показваше миниатюрни стъклени фигурки на животни, изработени от него. Похвали се, че стъклодухачеството му било хоби от четирийсет години насам и книгата му щяла да бъде публикувана от „Рендъм Хауз“. Сетне изведнъж кихна.

— Извинен сте — каза Джин Шалит и се изсмя.

— Как ги искаш — пържени или бъркани? — попита Алис Ъндървуд, още по халат.

— Бъркани — отвърна Лари. Знаеше, че няма смисъл да обяснява, че не обича яйца. Според майка му закуска без яйца не беше истинска закуска. (Когато беше в добро настроение, тя ги наричаше „чупливки“.) Според нея бяха изключително полезни, защото съдържаха белтъчини и хранителни вещества. Представата ѝ за хранителни вещества бе доста смътна, но всеобхващаща. Алис можеше да изреди цял поменик от тях, както и „вредните за организма“ храни: бонбони, туршии, шоколадови десерти, розовите дъвки, които се продаваха заедно с портрети на бейзболисти и — Боже мой — още куп други.

Той седна и се загледа, докато майка му приготвяваше яйцата; изсипа ги в стария почернял тиган и ги разбърка със същия тел, който използваше по времето, когато Лари беше първокласник.

Сетне тя извади кърпичка от джоба на халата си, кихна, изкашля се в нея, промърмори „по дяволите“ и прибра кърпичката.

— В отпуска ли си, мамо?

— Обадох се, че съм болна. Тази хрема ще ме довърши. Мразя да отсъствам от работа в петък, толкова колежки се преструват на болни в края на седмицата, но трябва да си остана вкъщи, за да се оправя. Имам температура, а отгоре на всичко и сливиците ми са възпалени.

— Повика ли лекар?

— Докторите ходеха на визитации по домовете по времето, когато бях очарователна девойка — отвърна Алис. — Сега, ако не ти е добре, трябва да отидеш в болницата. Или пък да висиш цял ден,

докато те прегледа някой шарлатанин в онези заведения за — ха! ха! — приходящи пациенти. Знаеш ли какво мисля за тях — че там използват старците като опитни зайчета за поредната правителствена здравна програма. Не можеш да си представиш каква навалица е по тези заведения. Предпочитам да си остана вкъщи и да взимам аспирин — утре ще съм като кукуряк.

Лари прекара почти цялата сутрин у дома, опитвайки се да ѝ помогне. С геройски усилия премести телевизора в спалнята ѝ („Ще получиш херния, за да гледам «Да се споразумеем»“ — намусено промърмори Алис), донесе ѝ сок, крем за разтривки и изтича до магазина за едно-две евтини романчета. След това не им остана нищо друго, освен взаимно да си лазят по нервите. Майка му отбеляза колко зле работи телевизорът в спалнята, а Лари едва се сдържа да не ѝ се сопне, че лошото изображение все пак е за предпочитане пред липсата на телевизор. Най-накрая не издържа и заяви, че отива да се поразходи.

— Прекрасна идея — възкликна майка му с очевидно облекчение. — А пък аз ще си подремна. Добро момче си, Лари.

Той слезе по тясната стълба (асансьорът все още не работеше) и излезе на улицата, обзет от чувство за вина. Предстоеше му да прекара приятен ден, освен това още имаше някой и друг долар в джоба си.

Но когато се озова на Таймс Скуеър, настроението му се развали. Вървеше безцелно, след като предвидливо бе прехвърлил портфейла в предния си джоб. Внезапно се закова пред някакъв магазин за грамофонни плочи, омагьосан от собствения си глас, който звучеше от поставените на улицата, разнебитени високоговорители.

*„Не съм дошъл да прося ти да спиш с мене,
нито да разбера получила ли си просветление.
Не съм дошъл да се бия и неприятности да създавам,
но един-единствен въпрос ти задавам:
«Мила, де го твоят мъж?
Де го, скъпа...
Скъпа, де го твоят мъж?»“*

„Това съм аз“ — помисли си Лари, докато разсеяно се взираше в изложените албуми, но днес собственият му глас го разстрои, дори

нещо по-лошо — накара го да почувства отвращение от родния град. Не искаше да остава нито миг повече под сивкавото, с цвят на мръсно бельо небе, да диша нийоркския смог, докато непрекъснато опипва портфейла си, за да се увери, че не са му го откраднали. Ню Йорк, името ти е параноя. Внезапно пожела да е в студиото на Западния бряг и да записва нов албум.

Ускори крачка и свърна в един безистен с електронни игри. Дочу оглушителен звън, от високоговорителите се разнасяха звуковите ефекти, придружаващи играта „Състезание със смъртта през 2000 година“, включващи неземните, електронни писъци на умиращите пешеходци. „Страхотна игричка, няма що — помисли си той. — Нищо чудно скоро да се забавляват с «Дахау през 2000 година». Положително ще им достави удоволствие.“

Приблужи се до будката за обмяна и смени десет долара за монети от двацет и пет цента. После пресече улицата, влезе в телефонната кабина до ресторанта и по памет набра номера на покерния клуб, често посещаван от Уейн Стъки.

Започна да пъха монети в процепа, докато ръката го заболя, най-сетне телефонът, намиращ се на пет хиляди километра разстояние, иззвъня.

Женски глас произнесе:

— Клуб „Джейнс“. Вече работим.

— А ти работиш ли се? — промълви Лари с дрезгав, страстен глас.

— Слушай, умнико, това не ти е... хей, да не би да е Лари?

— Да, аз съм. Здравей, Арлен.

— Къде си? Разбрах, че никой не те е виждал.

— Ами... на Източния бряг — предпазливо отвърна певецът. — Едно пиленце ми каза, че съм нападнат от пиявици и трябва да изляза от басейна, за да ме оставят на мира.

— Да не би да е нещо, свързано с голямо празненство?

— Аха.

— Чух за това. Здравата си се изръсил.

— Уейн там ли е, Арлен?

— Имаш предвид Уейн Стъки?

— Във всеки случай не Джон Уейн — той е мъртъв.

— Значи не си чул?

— Какво да чуя? Казах ти, че се намирам в другия край на страната. Хей, да не би да му се е случило нещо?

— Уейн е в болницата — пипнал е грипния вирус, дето тук му викаме „капитан Трипс“. Всъщност положението е много сериозно, говори се, че грипът е взел много жертви. Хората са изплашени и си стоят по домовете. В момента имаме шест свободни маси, което не се е случвало никога досега.

— Как е Уейн?

— Един Бог знае. Болниците са претъпкани с пациенти, но посещенията са абсолютно забранени. Има нещо гнило в цялата тази работа, Лари. Отгоре на всичко градът е пълен с войници.

— Може би са в отпуска.

— Войниците в отпуска не носят оръжие и не се движат с военни камиони. Населението е изпаднало в паника. Добре, че си далеч оттук.

— По телевизията не са съобщили нищо.

— Местните вестници съветват хората да се ваксинират против грип, това е всичко. Ала се носят слухове, че опасен вирус е изпуснат от някаква военна лаборатория. Направо ме побиват тръпки.

— Това са бабини деветини.

— Има ли признаци на грип на Източния бряг?

— Не — отвърна той, но внезапно се сети за простудата на майка му. Едва сега му хрумна, че докато пътуваше с метрото, повечето хора кихаха и кашляха — все едно, че се намираше в отделение за туберкулозни. Но в кой ли град няма простудени и хремави хора. „Вирусите на грипа са общителни“ — с насмешка си помисли Лари.

— Джейн не е на работа — говореше Арлен. — Обади се, че имала температура и сливиците ѝ били подути. Мислех си, че никаква болест не може да хване старата брантия.

— Изтекоха три минути, обадете се, когато свършите — намеси се телефонистката.

Лари побърза да каже:

— Надявам се да се върна след една-две седмици, Арлен. Непременно ще ти се обадя.

— Чудесно. Винаги съм си мечтала да изляза с прочут рокпевец.

— Хей, Арлен! Случайно да познаваш един тип на име Дюи Тестето?

— О! — стреснато изрече тя. — Господи, Лари!

— Какво?

— Слава Богу, че не затвори! Всъщност видях Уейн два дни преди да влезе в болницата. Направо ми изскочи от ума!

— Е, какво има?

— Уейн ми даде някакъв плик. Каза, че е за тебе, но помоли да го държа една-две седмици в чекмеджето на касата, или да ти го предам, ако те видя. Каза още: „Лари има дяволски късмет, че Дюи Тестето не е научил за това.“

— Какво има в плика? — Той премести слушалката в другата си ръка.

— Един момент. Сега ще погледна.

Последва тишина, сетне се дочу шум от разкъсвана хартия. Арлен промълви:

— Спестовна книжка, издадена от Първа калифорнийска търговска банка. Влогът възлиза на... Божичко! Малко повече от 13 000 долара. Ще ти счупя главата, ако отидем в заведение и ме накараш да платя половината от сметката.

— Няма да се наложи — усмихнато отвърна Лари. — Благодаря ти, Арлен. И да ми пазиш плика!

— Не, ще го хвърля в клозета, тъпанар такъв!

— Приятно е, когато хората те обичат! Жената въздъхна.

— Ти си върхът, Лари. Слушай, ще сложа книжката в плик, върху който са написани твоето и моето име. Така няма да можеш да ме метнеш, когато решиш да си го вземеш.

— И през ум не ми минава да го сторя, сладурче. Когато свършиха, телефонистката нареди на Лари да пусне в процепа още три долара. Младият мъж, на чието лице все още грееше широка и глуповата усмивка, с удоволствие се подчини.

Сетне хвърли поглед към монетите, разпилени на полицата на телефонната будка, избра една от двайсет и пет цента, пхна я в процепа и набра номера на майка си. Когато научиш добра новина, първата ти реакция е да я споделиш, сетне ти идва да нервираш някого. Лари смяташе — не, беше убеден — че бърза да успокои майка си и да ѝ съобщи, че отново е богат.

Постепенно усмивката му помръкна. Телефонът продължаваше да звъни. Може би майка му все пак е решила да отиде на работа? Спомни си зачервеното ѝ от температурата лице, кашлицата и

кихането ѝ и гневните възкличания, заглушени от носната ѝ кърпичка. Невъзможно беше да е излязла. Всъщност едва ли имаше сили да го стори.

Той окачи слушалката и разсеяно прибра върнатата монета, сетне излезе от кабината и спря такси. Когато колата отново потегли, запръска дъжд.

* * *

Вратата беше заключена и след като потропа два-три пъти, Лари се убеди, че майка му е излязла. Беше чукал толкова силно, че някой от горния етаж в отговор заудря по пода, подобно на разгневен призрак. Младият мъж си каза, че все пак трябва да влезе и да се убеди в предположението си, само че нямаше ключ. Обърна се, понечи да слезе на долния етаж и да позвъни на мистър Фрийман, но в този момент дочу тихо стенание.

Вратата на апартамента беше с три ключалки, но майка му не ги използваше независимо от вечния си страх от порториканците. Лари блъсна вратата с рамо и тя се разлюля в касата. Още един удар и ключалката поддаде. Вратата рязко се отвори и се удари в стената.

— Мамо?

Отново тихо стенание.

В апартамента беше тъмно; навън внезапно се бе смрачило, дочуваха се гръмотевици и шумът от усиливащия се дъжд. Прозорецът на хола беше наполовина вдигнат, белите пердета се издуваха като корабни платна, сетне биваха всмуквани обратно през отвора. Част от пода беше намокрена от дъжда.

— Мамо, къде си?

Малко по-силен стон. Лари мина през кухнята, навън отново се разнесе гръм. Замалко щеше да се спъне в майка си, която лежеше по корем на прага на спалнята.

— Мамо! Господи, мамо!

Дочула гласа му, възрастната жена се опита да се обърне по гръб, ала само главата ѝ се завъртя безпомощно, сетне отново клюмна. Дишането ѝ беше учестено и задавено от храчките. Но най-страшното, което Лари никога не забрави, беше как окото ѝ се обърна към него,

също като окото на шопар в кланица. Лицето ѝ беше зачервено от температурата.

— Лари, ти ли си?

— Ще те сложа да си легнеш, мамо.

Наведе се, опитвайки се да овладее треперенето на коленете си и вдигна майка си. Халатът ѝ се разтвори и разкри избелялата ѝ от пране нощница и мъртвешки белите ѝ крака, покрити с подути вени.

Цялата гореше и Лари се изплаши. Каза си, че никой не би могъл да оцелее при толкова висока температура. Навярно мозъкът ѝ се пържи.

Сякаш за да потвърди подозренията му, възрастната жена заядливо изрече:

— Лари, иди да измъкнеш баща си от бара!

— Не говори — изплашено отвърна той. — Гледай да заспиш, мамо.

— Баща ти е в бара с онзи фотограф — пискливо изрече тя сред почти осезаемата тишина; навън отново изтрещя гръмотевица. Лари имаше усещането, че тялото му е покрито с бавно стичаща се слуз. През наполовина вдигнатия прозорец на хола нахлуваше студен вятър. Сякаш почувствала го, Алис затрепери, кожата ѝ настръхна, зъбите ѝ затракаха. В полумрака на спалнята лицето ѝ се белееше като пълна луна. Лари отметна завивките, положи майка си на леглото и издърпа одеялата чак до брадичката ѝ. Ала тя продължаваше безпомощно да трепери и най-горното одеяло също потръпваше; лицето ѝ беше зачервено, но по него нямаше и следа от пот.

— *Кажу му веднага да се прибере!* — изкрещя тя, сетне отново настъпи тишина, нарушавана от хрипливото ѝ дишане.

Лари отиде в хола, тръгна към телефона, но в последния момент се приближи до прозореца, затвори го с трясък, сетне се върна до телефона.

Указателите бяха на полицата под масичката, върху която стоеше апаратът. Младият мъж откри номера на болницата „Мърси“ и го набра, докато навън изтрещя нова гръмотевица. Проблесна мълния и превърна току-що затворения прозорец в черно-бяла рентгенова плака. Майка му изкрещя и викът ѝ смрази кръвта му.

Лари дочу бръмчене в слушалката, сетне изщракване. Привидно бодър глас изрече:

— Говори телефонният секретар на болницата „Мърси“. В момента всички линии са заети. Не затваряйте, ще бъдете свързани при първа възможност. Благодаря. Говори телефонният секретар на болницата „Мърси“. В момента всички...

— Тъпанарите живеят на долния етаж — изкрещя майка му. — Тези порториканци не разбират нищо!

— ... линии са заети. Не затваряйте, ще бъдете свързани при...

Той тресна слушалката и за миг остана до телефона; усети, че го облива пот. По дяволите, що за болница е това? Да ти се обади телефонен секретар, когато собствената ти майка умира! Какво ли се е случило?

Реши да слезе на долния етаж и да помоли мистър Фрийман да наглежда болната, докато той отиде до болницата. Или пък да извика частна линейка? Господи, защо никой не знае как да постъпи в подобен случай? Защо не го преподават в училищата?

В спалнята майка му продължаваше да диша задавено.

— Връщам се веднага — промърмори Лари и се отправи към външната врата. Беше изплашен, дори ужасен от болестта на майка му, но някакъв коварен гласец му нашепваше: *„Неприятностите ме преследват.“* И: *„Защо трябваше да се случи, след като научих добрата новина?“* Хрумна му и още нещо, което го накара да се почувства жалък: *„Доколко болестта ѝ ще провали плановете ми? Навярно ще се наложи изцяло да ги променя.“*

Лари ненавиждаше подлия глас, искаше му се да замлъкне завинаги, но той продължаваше да говори.

Младият мъж изтича надолу по стълбата към апартамента на мистър Фрийман. Когато достигна площадката на първия етаж, външната врата се отвори и дъждът нахлу вътре.

20.

„Харбърсайд“ беше най-старият хотел в Оугънкуит. Гледката, разкриваща се от прозорците му вече не беше така живописна, откакто построиха новия яхтклуб, но в ден като този, когато по небето се носеха тъмни, буреносни облаци, изгледът бе доста ефектен.

Франи седеше до прозореца от три часа, опитвайки се да съчини писмо до Грейс Дъган, приятелка от гимназията, която сега учеше в „Смит“. Нямаше намерение да се изповядва пред Грейс за бременността си и за скандала с майка си — това би задълбочило депресията ѝ — освен това бе сигурна, че приятелката ѝ скоро ще узнае всичко от свои източници в града. Просто се опитваше да съчини най-обикновено писмо, примерно да опише екскурзията с велосипеди до Рейнджли, която двамата с Джес бяха предприели в края на май заедно със Сам Латръп и Сали Уенселас. Или да се похвали, че е имала късмет на изпита по биология. Да съобщи на Грейс, че Пеги Тейт (тяхна обща позната) е постъпила на работа в Сената и че Ейми Лодър скоро ще се омъжва.

Ала писането не ѝ вървеше. Навярно това отчасти се дължеше на „пиротехническите ефекти“ навън — как е възможно да се съсредоточиш, когато над океана се разразява буря? Освен това се улови, че всичко написано не е съвсем вярно. Истината бе някак си изкривена, като нож, който порязва ръката ти, вместо да обели картофа. Екскурзията с велосипеди беше чудесна, но отношенията между нея и Джес вече не бяха чудесни. Действително бе имала късмет на зачота по биология, но беше пропаднала на изпита. Нито тя, нито Грейс бяха в особено приятелски отношения с Пеги Тейт, а имайки предвид собствената ѝ бременност, съобщението за предстоящата сватба на Ейми Лодър изглеждаше по-скоро като лоша шега, отколкото повод за радост. „Еми се омъжва, а пък аз ще си имам бебе. Ха-ха!“

Казвайки си, че е крайно време да приключи с писмото, само и само да не се измъчва повече с него, тя написа:

„Имам доста проблеми, но засега няма да те занимавам с грижите си. Тръпки ме побиват само като си помисля за тях! Надявам се да се видим на Четвърти юли, освен ако не си променила плановете си, за които ми спомена в последното си писмо. (Засрами се — да ми изпратиш само едно писмо за месец и половина! Започвах да си мисля, че някой ти е отрязал пръстите, малката!) Ще ти разкажа всичко, когато се видим. Може би ще ме посъветваш как да постъпя.

Вярвай в мен, както аз в теб;

Фран“

Надраска името си с обичайните смешни заврънкулки, така че подписът ѝ зае почти половината празен лист. Това повече от всякога я накара да се почувства измамница. Пъхна писмото в плика, написа адреса и го подпря на огледалото. Свършила бе и тази работа. Така. А сега какво да прави?

Навън отново притъмня. Младата жена се изправи и неспокойно закричи из стаята. Питаше се дали да излезе, преди да е заваляло, но къде да отиде? На кино? С Джес вече бяха гледали единствения филм, който се прожектиреше в града. Или да прескочи до Портланд и да позяпа витрините на модните магазини? Ала това едва ли ще ѝ достави удоволствие. Скоро ще носи само рокли на ластик, където има място за двама. Днес ѝ се бяха обадили три пъти по телефона. Първият разговор я зарадва, вторият я остави безразлична, третият я нервира. Искаше ѝ се да ги беше провела в обратен ред. Навън отново заваля и небето се прихлупи. Фран реши да излезе и да се разходи — по дяволите проливния дъжд. Чистият въздух и влагата навярно ще я накарат да се почувства по-добре. Дори може да се отбие в някое заведение и да изпие чаша бира. Да намери утешение в бутилката... или поне душевно равновесие.

Първа ѝ се обади Деби Смит от Сомерсуърт и ентусиазирано съобщи, че Фран е добре дошла, всъщност имат нужда от нея. Една от трите съквартирантки се изнесла от апартамента през май, тъй като си намерила работа като секретарка в някаква фирма. Деби и Рода не били в състояние сами да плащат наема. „Освен това и двете

произхождаме от големи семейства и сме свикнали с ревящи бебета“ — бе допълнила приятелката ѝ.

Фран ѝ каза, че ще се нанесе до първи юли, а когато затвори телефона, откри, че лицето ѝ е мокро от сълзи. Плачеше от облекчение. Помисли си, че всичко ще бъде наред, стига да успее да се махне от родния си град. Да бъде далеч от майка си, дори от баща си. Тогава фактът, че е самотна майка, навярно няма да изглежда толкова страшен, ще приеме по-нормални измерения. Безсъмнено бебето щеше изцяло да промени живота ѝ, но това не бе толкова страшно. Някъде беше чела за животно — насекомо или жаба — което при нападение се издувало и увеличавало двойно размерите си. Хищникът (поне теоретично) се изплашвал и побягвал. Донякъде Франи се чувстваше като това насекомо, целият град и заобикалящата я среда (gestalt може би бе по-точното определение) я караха да изпитва подобни чувства. Знаеше, че няма да бъде подложена на публично порицание, но бе сигурна, че трябва да напусне Оугънкуит, ако иска разсъдъкът ѝ да повлияе на разклатените ѝ нерви. Знаеше, че щом се появи на улицата, винаги ще бъде заобиколена от хора, които не я зяпат, но *искат* да го сторят. Всички местни жители, разбира се, не туристи. Местните хора винаги зяпат някого — било то пияница или безделник, живеещ от социални помощи. Хлапето от Добро семейство, заловено да краде в Портланд или в Олд Орчард Бийч... или момичето с издутия корем.

Втори позвъни Джес Райдър, но разговорът с него изобщо не я развълнува. Той се обаждаше от Портланд и първо я бе потърсил в дома ѝ. За щастие беше попаднал на Питър, който му бе дал номера на хотела.

Все пак първите думи на Джес бяха:

— Май вашите вдигат много пара?

— Има нещо такова — уклончиво отвърна тя, без да навлиза в подробности. Имаше чувството, че ако го стори, ще се съюзи с Джес.

— Навярно майка ти.

— Защо мислиш така?

— Изглежда ми от жените, готови всеки миг да побеснеят. Има нещо в погледа ѝ, Франи — сякаш те предупреждава: „Застреляш ли моите свещени крави, ще убия твоите!“

Младата жена предпочете да замълчи.

— Извинявай, не исках да те засегна.

— Не си ме обидил — промълви Фран. Всъщност описанието на майка ѝ беше съвсем вярно, или поне така изглеждаше, но тя беше шокирана от думата „засягам“, която беше употребил. Колко странно да я чуе точно от него. Хрумна ѝ, че може би съществува основно правило: когато любовникът ти се страхува „да не те засегне“, той вече не ти е любовник.

— Франи, държа на предложението си. Ако отговорът ти е положителен, ще купя халки и още следобед пристигам при теб.

„С велосипеда“ — помисли си тя и замалко не се изсмя. Подигравката ѝ щеше да бъде неуместна, дори жестока и за миг Франи закри с ръка микрофона, докато смехът ѝ напълно премине. През последните шест дни бе плакала и се смяла повече, отколкото през всичките години, откакто бе навършила петнайсет и беше започнала да излиза с момчета.

Когато му отговори, вече се беше успокоила.

— Не, Джес.

— Говоря ти съвсем сериозно — пламенно изрече той, сякаш я беше видял как се опитва да потисне изпушилия я смях.

— Знам. Но все още не съм готова за брак. Това засяга единствено мен, Джес, и нямаш никаква вина.

— Ами детето?

— Ще го родя.

— И ще го дадеш за осиновяване?

— Все още не съм решила.

За миг той замълча и Франи дочу гласове от съседните стаи. Навярно обитателите им също си имаха проблеми. Дете мое, светът е драма, разиграваша се през деня. Обичаме живота — затова търсим пътеводната светлина, която ще ни отведе в утрешния ден.

— Питам се какво ще стане с детето — най-сетне проговори Джес. Младата жена силно се съмняваше в интереса му към бебето, но навярно той предполагаше, че само така може да я нарани. И беше постигнал целта си.

— Джес...

— Помислила ли си къде ще отидеш — прекъсна я той. — Не можеш цяло лято да останеш в хотела. Бих могъл да ти потърся жилище в Портланд.

— Имам си жилище.

— И къде е то? Или нямам право да те питам?

— Точно така — изтърси Фран. Идваше ѝ да си прехапе езика, задето не му го бе казала по-дипломатично.

— О — гласът му прозвуча унило. След миг плахо продължи:

— Позволи ми да те попитам нещо, но предварително те моля да не побеснееш. Защото действително искам да науча отговора. Въпросът ми не е риторичен.

— Хайде, питай — враждебно изрече тя и си помисли, че ще ѝ струва огромно усилие да се овладее, тъй като в повечето случаи, когато Джес правеше подобна уговорка, неизменно следваше отвратително и шовинистично изказване.

— Не мислиш ли, че имам някакви права относно детето? Не ми ли е позволено да поема част от отговорността и заедно да вземем решение?

За миг думите му *действително* я вбесиха, сетне ядът ѝ премина. Джес нямаше вина, просто се опитваше да се защити пред самия себе си, както постъпват всички здравомислещи хора, за да спят спокойно. Тя го харесваше заради интелигентността му, ала в подобни ситуации това качество ставаше досадно. Хората като Джес — и като нея — през целия си живот биват поучавани, че трябва да бъдат себеотдайки. Понякога трябва да пострадат — и то сериозно — за да научат, че е по-добре да изчакваш и да отлагаш. Усилията му бяха добронамерени, но си оставаха усилия. Очевидно не искаше да ѝ позволи да му се изплъзне.

— Джес, нито един от двамата ни не иска това дете. Нали затова решихме да взимам таблетки против забременяване. Не се чувствай отговорен.

— Но...

— Не, Джес — отсече тя. Младият мъж въздъхна.

— Ще ми се обадиш ли, когато се настаниш в новото жилище?

— Сигурно.

— Ще продължиш ли следването си?

— Вероятно. Но ще пропусна есенния семестър.

— Ако ти потръбвам, знаеш къде да ме намериш, Франи. Не се опитвам да избягам.

— Ясно ми е.

— В случай, че са ти необходими пари...

— Да.

— Обади ми се. Няма да нахалствам, но... ми се иска да те иждам.

— Добре, Джес.

— Дочуване, Фран.

— Дочуване.

Фран затвори телефона. Питаше се защо раздялата с Джес изглежда окончателна, а разговорът ѝ се струва някак си недовършен. Отговорът ѝ хрумна след секунда: за пръв път не си бяха казали „обичам те“. Това я натъжи. Каза си, че не бива да се поддава на подобни чувства, но самовнушението не ѝ помогна.

Около дванайсет позвъни баща ѝ. Двамата бяха обядвали заедно преди два дни и тогава той бе споделил тревогата си, че цялата история се отразява зле на Карла. Предишната нощ не си легнала, а останала в салона, разглеждайки стария албум със семейни снимки. Около единайсет и половина слязъл да я попита кога ще си легне. Разпуснатата ѝ коса падала върху раменете ѝ и закривала деколтето на нощницата ѝ. Изглеждаше ужасно и очевидно не била на себе си. Тежкият албум лежал на скута ѝ и дори не вдигнала поглед към съпруга си, а продължила да разгръща страниците. Казала, че не ѝ се спи и че след малко ще се качи.

Докато седяха в сепарето на закусвалнята пред почти недокоснатите си сандвичи, Питър сподели с дъщеря си, че навярно майка ѝ се е простудила, защото непрекъснато подсмърчала. Попитал Карла дали иска чаша топло мляко, но тя изобщо не му отговорила. На другата сутрин я открил заспала в креслото, с албума на скута ѝ.

Когато най-сетне се събудила, изглеждаше почти на себе си, но била още по-хремава. Не му позволила да повика доктор Едмънтън заради някаква си обикновена простуда. Поставила си пластири на гърдите, както и парче вълнен плат и смятала, че хремата ѝ преминава. Ала видът ѝ не харесал на Питър. Въпреки че Карла не му позволила да ѝ сложи термометъра, бил почти сигурен, че жена му изгаря от висока температура.

А днес бе позвънил на Фран точно преди разразяването на бурята. Пурпурночерните облаци безшумно се бяха съгостили над пристанището. Внезапно заваля дъжд, отначало слаб, сетне се превърна в порой. Докато разговаряше с баща си, младата жена се

взираше през прозореца и наблюдаваше как светкавиците прорязват бурния океан отвъд. При всяко проблясване дочуваше в слушалката прашене, като драскане на грамофонна игла върху повредена плоча.

— Днес не е напускала леглото — каза Питър. — Най-накрая се съгласи Том Едмънтън да я прегледа.

— Той идва ли вече?

— Току-що си отиде. Смята, че Карла има грип.

— Господи! — възкликна Франи и притвори очи, — Не е шега работа за жена на нейната възраст.

— Права си. — Той замълча, сетне продължи: — Разказах му всичко, Франи. За бебето и за скарването ти с Карла. Том те знае от раждането ти, освен това умее да си държи езика зад зъбите. Искан да разбере дали скандалът отчасти е причинил заболяването ѝ. Ама той каза, че свадата няма нищо общо. Грипът си е грип.

— Кой измисли грипа — мрачно изрече Фран.

— Моля?

— Нищо — отвърна младата жена. Баща ѝ беше учудващо модерен, но определено не беше почитател на Ей Си Ди Си. — Продължавай.

— Всъщност ти разказах почти всичко, скъпа. Том твърди, че *грипната епидемия добива нечувани размери, а вирусът бил особено опасен. Навярно е проникнал тук от юг и сега цял Ню Йорк е пламнал от грип.*

— Може би се е простудила още повече, докато е спала в креслото... — колебливо поде Фран.

— Том спомена, че седящото положение се е отразило благотворно върху белите ѝ дробове и бронхиалните пътища. Не каза нищо повече, пък не беше и необходимо, тъй като Алберта Едмънтън и Карла членуват в едни и същи организации. И двамата предчувствахме, че рано или късно ще ѝ се случи нещо подобно. Карла е председателка на Комитета по история на града, прекарва двайсет часа седмично в библиотеката, освен това е секретарка на женския клуб, след смъртта на Фред се ангажира с организирането на годишния благотворителен бал, отгоре на всичко от миналата зима членува във фондация „Сърце“. Не стига това, ами се опитва да набере нови членове на Дружеството по генеалогия на Южен Мейн. Майка ти е преуморена, направо е смазана. Навярно скандалът, който ти вдигна,

донякъде се дължи на умората ѝ. Докторът обясни, че отслабналият ѝ организъм няма сили да се съпротивлява на вирусите. Но си мисля, че истината е по-различна — Карла се страхува от старостта. През целия си живот е работила много повече от мен.

— Как е тя сега?

— Пази леглото, пие сокове и взема таблетките, предписани ѝ от Том. За днес си взех отпуска, а утре мисис Холидей ще стои при нея. Майка ти си я избра, искала заедно с нея да състави дневния ред за юлското събрание на Историческото Дружество. — Той тежко въздъхна, навън проблесна мълния и по линията отново се разнесе прашене. — Понякога ми се струва, че Карла иска да умре, докато изпълнява някое от многобройните си задължения.

Фран плахо попита:

— Мислиш ли, че ще има нещо против, ако дойда да я...

— Не бих ти препоръчал да го сториш в момента. Дай ѝ време, Фран. Сигурен съм, че ще се примири. Сега, четири часа по-късно, докато слагаше шала, младата жена се питаше дали някога майка ѝ ще се примири. Ами ако даде бебето за осиновяване — може би никой в града няма да научи за бременността ѝ. Сетне си каза, че това е почти невероятно. Обитателите на провинциалните градчета неизменно надуват скандалните истории. Разбира се, ако реши да остави бебето... но това и през ум не ѝ минава, нали? *Нали?*

Докато обличаше шлифера си, усети как я разяжда чувство за вина. Действително майка ѝ беше преуморена. Фран го забеляза още когато се върна у дома за ваканцията и двете с Карла се разцелуваха. Майка ѝ имаше торбички под очите, кожата ѝ имаше жълтеникав оттенък, а прошарената ѝ коса, винаги грижливо фризирана, беше побеляла още повече. И все пак...

Карла бе изпаднала в пълна истерия. А сега Франи се питаше как ще се чувства, ако грипът на майка ѝ премине в пневмония, ако тя получи нервна криза... Или ако умре. Господи, каква ужасна мисъл. Божичко, не позволявай това да се случи. Лекарствата ще ѝ помогнат да се пребори с болестта, а щом Франи изчезне от полезрението ѝ и се усамоти с нероденото си бебе в Сомерсуърт, майка ѝ положително ще се съвземе от удара и ще... Телефонът иззвъня.

Младата жена смутено хвърли поглед към него. Навън проблесна нова светкавица, последвана от силен гръм, прозвучал толкова близо,

че Франи потръпна. Зън-зън-зън.

Но нали беше провела цели три разговора, кой ли може да я търси? Деби едва ли би се обадила повторно, нито пък Джес. Навярно провеждат някаква телефонна анкета, или рекламират нов продукт. Какво ли, ако е Джес — може би отново ще се опита да я убеждава.

Когато понечи да вдигне слушалката, внезапно си каза, че това е баща ѝ с някаква лоша новина. Хрумна ѝ: „Възмездие никога не закъснява. Ще трябва да понеса последствията от това, което сторих. Може би състоянието на Карла донякъде се дължи на преумората от благотворителната работа, но не бива да се самозалъгвам. Аз съм главната виновница. Хайде, Франи, преглътни горчивата хапка. Получи си заслуженото!“

— Ало?

Мълчание. Тя озадачено смръщи чело и отново каза „ало“.

Дочу гласа на баща си:

— Фран? — Той изхълца задавено. — Франи? Отново особеният звук.

С нарастващ ужас младата жена осъзна, че баща ѝ се опитва да сподави сълзите си. Тя вдигна ръка и несъзнателно вкопчи пръсти във възела на найлоновото шалче.

— Татко? Какво се е случило? Да не би мама да е по-зле?

— Франи, трябва да те видя. Ще... ще се отбия да те взема. Да, точно така ще направя.

— Как е мама? — изкрещя тя в слушалката. Нов гръм разтърси хотела, Франи се стресна и се заплака. — Кажи ми, татко.

— Знам само, че състоянието ѝ се влоши — отвърна Питър. — Около час, след като разговарях с тебе, температурата ѝ се повиши и тя започна да бълува. Обадих се на Том... ала Рейчъл ми каза, че не бил вкъщи, страшно много хора били болни... ето защо позвъних в Санфордската болница. Обясниха ми, че в момента и двете им линейки били заети, и обещаха да включат Карла в списъка. По дяволите, какъв е пък този *списък*! Познавам Джим Уорингтън, шофьора на една от линейките. Ако няма катастрофа на магистралата, по цял ден играе на карти. Какъв е този *списък*! — Той повиши глас, сега почти крещеше.

— Моля те, татко, успокой се. — Франи отново избухна в плач, престана да опипва възела на шалчето и понечи да си избърше сълзите. — Ако мама все още е у дома, по-добре сам да я закараш в болницата.

— Не... Линейката дойде преди петнайсет минути. Господи, Франи, в нея бяха натъпкани шестима души. Забелязах между тях Уил Ронсън, собственика на дрогерията. Карла... майка ти... дойде в съзнание, когато я понесоха към линейката, и все повтаряше: „Питър, не мога да си поема дъх! Не мога да си поема дъх, защо не мога да дишам?“ О, Господи! — завърши той с писклив, детински глас, който изплаши младата жена.

— Татко, в състояние ли си да караш? Можеш ли да дойдеш с колата до тук?

— Да. Да, разбира се. — Очевидно баща ѝ се опитваше да овладее паниката си.

— Ще те чакам на входа.

Тя затвори телефона и бързо слезе по стълбата, въпреки че краката ѝ се подкосяваха. Когато излезе на верандата, забеляза, че все още вали, но буреносните облаци постепенно се разкъсват и иззад тях наднича следобедното слънце. Франи машинално потърси с поглед дъгата и я съзря в далечината — мъгляв и загадъчен полумесец, извил се над океана. Младата жена бе измъчвана от угризения на съвестта, имаше усещането, че космати същества са се настанили в утробата и, където имаше и нещо друго... Тя отново се разплака.

Докато чакаше баща си, в главата ѝ се въртеше една и съща натрапчива мисъл: „Хайде, Франи, преглътни горчивата хапка! Получи си заслуженото!“

21.

Стю Редмън се страхуваше... Взираше се през зарешетения прозорец на новата си стая в Стовингтън, щата Върмонт. В далечината видя градче, миниатюрни табелки, рекламиращи близката бензиностанция, някаква фабрика, главна улица, бариерата на магистралата, отвъд която се простираше гранитният гръбнак на Западна Нова Англия — Грийн Маунтънс.

Страхуваше се, защото новото му „жилище“ приличаше повече на затворническа килия, отколкото на болнична стая. Страхуваше се, тъй като Денинджър беше изчезнал. Не го беше виждал откакто целият смахнат цирк се премести от Атланта в Стовингтън. Дейц също го нямаше. Стю подозираше, че двамата са болни, или вече са мъртви.

Някой беше успял да избяга или болестта, пренесена в Арнет от Чарлз Д. Кемпиън, се бе оказала много по-заразна, отколкото се е предполагало. Така или иначе епидемиологичният център в Атланта беше разформиран и Стю си мислеше, че всички служители от въпросния център сега имат възможност да изучават върху себе си въздействието на вируса, наречен А-прим, или супергрип.

Все още му правеха изследвания, но някак си нехайно. Не спазваха установените часове, а резултатите небрежно нанасяха на бланки. Младежът подозираше, че някой им хвърля бегъл поглед, поклаща глава и ги пъха в машината за унищожаване на документи.

Но това не беше най-страшното. Най-много го плашеха оръжията. Сега сестрите, идващи да му вземат кръв, слюнка или урина, неизменно бяха придружавани от войник в бял херметичен костюм, въоръжен с пистолет в пластмасов кобур. Кобурът беше прикрепен към дясната китка, над ръкавицата на войника и Стю не се съмняваше, че ако започне отново с номерата, които прилагаше на Дейц, 45-калибровият пистолет ще изгърми, разкъсвайки единия край на кобура и от Стю Редман ще остане само спомен.

Привидното спазване на графика за изследванията означаваше само едно — вече не им беше необходим. Да бъдеш под арест беше

лошо, но да бъдеш под арест и да си излишен — това бе направо страшно. Означаваше, че здравата си го загазил.

Всяка вечер Стю най-внимателно следеше новините в шест часа. Хората, опитали да извършат държавен преврат в Индия, бяха обявени за „чуждестранни шпиони“ и бяха разстреляни. Полицията все още издирваше виновниците за вчерашното взривяване на електростанцията в Ларами, Уайоминг. Върховният съд беше решил с шест гласа против три, че хомосексуалистите не могат да бъдат уволнявани от държавна служба. Днес за пръв път се бе промъкнала информация за нещо друго.

Официалните представители на Комитета по ядрена енергетика от Милър Каунти, Арканзас отричаха възможността за изтичане на гориво от реактора. Действително в атомната електроцентрала в градчето Фуке, намиращо се на петдесетина километра от тексаската граница, били констатирани незначителни повреди в охладителната система, но това съвсем не било повод за безпокойство. Военните подразделения били разположени в района като допълнителна мярка за сигурност. Стю се питаше какви ли мерки за сигурност би предприела армията, ако реакторът във Фуке наистина се повреди. Сигурен бе, че военните части са разположени в югоизточен Арканзас по съвсем друга причина. Та нали Фуке не се намирал много далече от Арнет.

В друг репортаж се съобщаваше, че грипната епидемия по Източното крайбрежие е в съвсем ранен стадий на развитие. Вирусът бил от руски произход и нямало повод за безпокойство, допълнителни мерки трябвало да се вземат само за много възрастните и съвсем младите хора. Някакъв уморен лекар давал интервю в коридора на бруклинската болница „Мърси“. Обръщайки се към зрителите, той съобщи, че грипът бил доста упорит и препоръча да се вземат антибиотици. Когато понечи да добави още нещо, звукът изчезна, Стю виждаше как устните му се движат. На екрана се появи водещият от студиото и каза:

— Получихме няколко съобщения за смъртни случаи вследствие грипната епидемия в Ню Йорк, но при повечето от тях са изиграли роля известни допълнителни фактори, като замърсяването на околната среда и дори вирусът на СПИН. Упълномощените лица от правителствените здравни служби подчертават, че епидемията е предизвикана от така наречения „руски“ вирус, не от много по-

опасния, наименован „свински“. Лекарите съветват болните да пазят леглото, да почиват, да пият повече течности и да вземат аспирин против високата температура.

Водещият бодро се усмихна... зад кадър някой кихна.

Слънцето залязваше, обагряйки небето в златист цвят, който скоро щеше да премине в яркочервено, сетне — в бледооранжево. Стю си помисли, че най-страшни са нощите. Бяха го преместили в непознат за него район на страната, който нощем му се струваше някак си враждебен. Въпреки че беше край на пролетта, дърветата навън бяха напълно разлистени. През прозореца си той виждаше толкова зеленина, че се чувстваше странно, дори се боеше. Не му бяха останали никакви приятели — доколкото знаеше, всички хора, с които бе летял от Брейнтрий до Атланта, вече бяха мъртви. Беше заобиколен от въоръжени роботи, които му взимаха кръвни проби. Страхуваше се за живота си, въпреки че все още продължаваше да се чувства добре и започваше да вярва, че изобщо няма да се зарази от Това, каквото и да бе То.

Той потъна в размисъл — питаше се дали е възможно да избяга оттук.

22.

Когато дойде на работа на 24 юни, Крейтън завари Старки да се взира в мониторите, сключил ръце зад гърба си. Крейтън забеляза как на дясната му ръка проблясва пръстенът от Уест Пойнт и почувства прилив на съжаление към стареца. От десет дни Старки се крепеше с таблетки и фаталните последствия бяха неизбежни. И катастрофата беше неизбежна. Крейтън си каза, че ако подозренията му за телефонния разговор се потвърдят, то катастрофата вече е настъпила.

— Лен? — промълви Старки, сякаш бе учуден от появата му...
— Благодаря ти, че дойде.

— Няма защо — поусмихна се младият мъж.

— Знаеш кой ми позвъни, нали?

— Значи действително е бил той.

— Да, самият президент. Уволниха ме, Лен. Дъртият главатар ме изхвърли. Предчувствах го, но съм засегнат, дяволски засегнат. Обидно е да го чуеш от устата на този ухилен празнодумник.

Лен Крейтън кимна.

Старки разсеяно прекара ръка по челото си и промълви:

— Е, всичко е свършено. Не мога да направя нищо. Сега ти командващ, ще изпълняваш моята длъжност. Президентът нареди незабавно да заминеш за Вашингтон. Предупреждавам те, че ще те направи на бъз и коприва, а ти ще стърчиш пред него, само ще козируваш и ще се подчиниш на всичките му заповеди. Направихме всичко възможно и съм убеден, че е достатъчно.

— В такъв случай цялата страна трябва да ти падне на колене.

— Рулят изгаряше ръката ми... но го стисках, докато можех, Лен. Стисках го здраво. — Говореше със сдържана ярост, но когато отново погледна към мониторите, устните му за миг потръпнаха. — Без теб нямаше да се справя — много ми помогне.

— Да... все пак успяхме да направим нещичко, Били.

— Точно така, редник. А сега слушай. Най-важното е незабавно да се свържеш с Джек Кливланд. Той знае с какви хора разполагаме зад двете завеси — желязната и бамбуковата. Знае и как да се свърже с тях

и няма да се спре пред нищо, тъй като съзнава, че се налагат спешни мерки.

— Не те разбирам, Били.

— Трябва да очакваме най-лошото — промълви Старки и лицето му се изкриви от неприятна усмивка. Горната му устна се повдигна и се набръчка като муцуната на зло куче, охраняващо ферма. Той посочи към листовете жълта хартия на масата. — Положението е неконтролируемо. Епидемията се е развихрила в Орегон, Небраска, Луизиана, Флорида. Констатирани са случаи в Мексико и Чили. При аварията в Атланта загубихме единствените трима специалисти, способни да се справят с проблема. Експериментите с мистър Стюарт „Принц“ Редман ни вкараха в задънена улица. Знаеш ли, че го инжектираха с вируса „Синева“ под предлог, че му дават успокоително? Организмът му уби вируса и сега всички са напълно объркани. Навярно бихме могли да измислим нещо, ако разполагаме с шест седмици. Но нямаме толкова време. Версията за грипна епидемия е прекрасно хрумване, но е задължително — абсолютно задължително — врагът никога да не разбере, че цялата история е започнала в Америка. В противен случай е възможно да възникнат подозрения.

— Кливланд има между осем и двайсет мъже и жени в СССР и от пет до десет във всяка страна от Източния блок. Дори аз не знам колко е броят на шпионите в комунистическия Китай. — Устните на Старки отново потръпнаха. — Когато днес следобед се срещнеш с Кливланд, просто му кажи: „Рим падна“. Няма да забравиш, нали?

— Не — отвърна Лен и почувства, че устните му се вледеняват. — Но сигурен ли си, че тези мъже и жени ще го направят?

— Получили са ампулите преди седмица. Казано им е, че съдържат радиоактивни вещества, местоположението на които ще бъде фиксирано чрез космически спътници. Повече информация е излишна, прав ли съм, Лен?

— Да, Били.

— А ако се случи най-лошото, никой никога няма да научи истината. Сигурни сме, че до деня на катастрофата в Атланта противникът не е знаел за съществуването на проект „Синева“. Може би подозират за създаването на нов вирус, някаква мутация... но едва ли ще имат време да разберат истината. Така че сме квит с тях, Лен.

— Точно така.

Старки отново впери очи в мониторите.

— Преди няколко години дъщеря ми ми подари книга със стихотворенията на някой си Ийтс. Твърдеше, че всеки военен трябва да ги прочете. Смятам, че се шегуваше. Чувал ли си за такъв поет, Лен?

— Май че да — отговори Крейтън, като се питаше дали да спомене, че името се произнася Йейтс. След моментно колебание се отказа да поправи стареца.

— Прочетох всеки ред — продължи Старки, докато се взираше в потъналата във вечна тишина закусвалня. — Най-вече от инат, защото тя бе уверена, че няма да го сторя. Не бива да позволяваме на околните да предвиждат начина ни на поведение, не бива да бъдем предсказуеми. Право да ти кажа, не разбрах почти нищо — този Ийтс сигурно е бил смахнат — но изчетох книгата от кора до кора. Стихотворенията ми се сториха забавни, въпреки че не винаги бяха написани в рими. Ала има едно, което никога няма да забравя. Сякаш онзи поет описваше всичко онова, на което съм посветил живота си, безнадеждността на положението и благородството на хората. Казваше, че предметите се разпадат, че центърът им е изместен. Навярно е имал предвид, че вещите се износват. Ако не друго, Ийтс е знаел, че рано или късно на всичко му идва краят.

— Да, сър — тихо промълви Крейтън.

— Полазиха ме тръпки, когато за пръв път прочетох края на това стихотворение. И това се случва винаги, когато го препрочитам. Знам наизуст тези няколко реда: „Какъв е този космат звяр, чийто край най-сетне е дошъл, и който се влачи към Витлеем, за да се роди там?“

Крейтън остана безмълвен — не знаеше какво да каже.

— Звярът е вече на път — промълви Старки и се обърна. Плачеше и се усмихваше едновременно. — Вече е на път и е много опасен, отколкото онзи Ийтс е предполагал. Всичко се разпада. Светът се разпада. Нашата задача е да забавим този процес колкото е възможно повече.

— Да, сър — каза Крейтън и за пръв път усети как в очите му напират сълзи. — Да, Били.

Старки му протегна ръка и Лен я стисна в своите длани. Ръката на стареца беше сбръчкана и студена, като змийска кожа, в която е умряло някакво прерийно зверче, оставяйки крехките си кости в

обвивката на влечугото. Старки не можа да се въздържи и открито заплака, сълзите се стичаха по гладко избръснатото му лице. След миг с мъка изрече:

— Искам още една услуга от теб.

— Да, сър.

Старецът свали от дясната си ръка пръстена от Уест Пойнт, а от лявата — венчалната халка.

— За Синди. За дъщеря ми. Предай ѝ ги, Лен.

— Непременно.

Старки тръгна към вратата.

— Били? — провикна се след него Крейтън. Старецът се обърна.

Крейтън се изпъна и застана мирно, а сълзите продължаваха да се стичат по лицето му. Сетне козирува. Старки му отвърна и излезе.

* * *

Асансьорът се движеше безшумно, на таблото проблясваха цифри, отбелязващи етажите. Когато Старки използва специалния си ключ и през покрива на подечника проникна в гаража, се разнесе сигнал за тревога — прозвуча някак си печално, сякаш алармената инсталация съзнаваше, че вече няма какво да се охранява. Старки си представи как Лен Крейтън го наблюдава на многобройните монитори. Старият офицер си избра джип, прекоси с него пустинната равнина и премина през портал с надпис: „*Строго секретна зона. Не се допускат лица без специален пропуск.*“ Пропускателните пунктове напомняха будки за събиране на пътната такса по магистралите. Войниците от охраната зад жълтеникавите стъкла бяха мъртви и сухият и горещ пустинен въздух постепенно ги изсушаваше като мумии. Будките бяха бронирани, но се бе оказало, че не са преграда за вируса. Изцъклените очи на мъртъвците тъпо се взираха в Старки, когато ги отмина; с изключение на джипа му нищо не се движеше по черния път между бараките на Куонсет и ниските бетонни сгради.

Той спря пред сграда с надпис: „*Вход строго забранен! Допускат се само лица с пропуск А-1-А.*“ Старки използва един ключ, за да отвори вратата, и друг — да повика асансьора. Вляво се намираше остъклената будка на охраната. Постовият, мъртъв и

вдървен като кокал, се взираше в Старки. Когато асансьорът пристигна и вратите се отвориха, старият офицер побърза да се качи. Струваше му се, че все още усеща върху себе си погледа на мъртвеца, чийто очи наподобяваха прашни камъчета.

Кабината се спусна толкова бързо, че на Старки му прилоша. Когато асансьорът спря, прозвуча мелодично извъняване. Вратите се отвориха, лъхна го сладникавата миризма на разложение, сякаш му зашлевиха плесница. Миризмата не беше непоносима, тъй като пречиствателите на въздуха все още работеха, но дори и те не можеха да прогонят напълно вонята. „Сякаш когато някой умре, непременно иска околните да научат за това“ — помисли си Старки.

Пред асансьора лежаха десетина мъртъвци. Старецът предпазливо запристъпва между тях — не му се искаше да настъпи разлагаща се, восъчножълта ръка, или да се препъне в нечий крак. Това би могло да го накара да изкрещи, а той определено не го желаше. Човек се страхува да крещи, когато е в гробница, защото звукът би го накарал да обезумее, а Старки действително се намираше в гробница. На пръв поглед приличаше на отлично оборудвана научна лаборатория, ала всъщност сега бе само гробница.

Вратите на асансьора се затвориха зад него и кабината се издигна автоматично. Старки знаеше, че повече няма да се спусне, ако няма повикване: херметичността беше нарушена и компютрите бяха превключили всички асансьори на специален режим. Защо тези клетки мъже и жени лежаха тук? Очевидно са се надявали, че компютрите ще се повредят и не ще превключат системите на аварийен режим. Пък и защо ли не? Предположенията им са били до известна степен логични — та нали всичко друго се бе потвърдило.

Старки тръгна към закусвалнята, стъпките му отекваха по коридора. Луминесцентните лампи, монтирани в продълговати рамки, напомнящи обърнати надолу формички за лед, хвърляха ярка, безмилостна светлина. Старки се натъкна на още две тела. Мъж и жена, напълно голи, с продупчени слепоочия „Чукали са се — помисли си старецът, — сетне той застрелял жената и си теглил куршума. Любов сред вирусите!“ Мъжът все още стискаше 45-калибровия пистолет. Покритият с фаянсови плочки под беше изпръскан с кръв и със сивкаво вещество, наподобяващо остатъци от овесена каша. Внезапно Старки изпита непреодолимо желание (което за щастие

бързо премина) да се наведе и да докосне гърдите на жената, за да провери дали са твърди или отпуснати.

Малко по-надолу по коридора се натъкна на седнал човек, облегнал се на затворена врата; на шията му висеше табелка, окачена на връзка за обувки. Главата на мъртвеца бе сведена и брадичката му скриваше надписа на табелката. Старки я повдигна с пръст и отметна назад главата; очните ябълки на мъртвеца хлътнаха в черепа с приглушен звук. Върху табелката с червен флумастер беше написано: „*Сега знаете, че действа. Има ли някакви въпроси?*“

Старецът отпусна брадичката на мъртвеца. Главата остана изкривена под необичаен ъгъл, празните очни кухини унесено се визираха към тавана. Старки направи крачка назад. Отново плачеше. Навярно защото нямаше никакви въпроси.

Вратата на закусвалнята беше отворена. До нея се намираше голямо табло за обяви. Старки се приближи и се зачете. На 20 юни ще се играе бейзболен мач. Ана Флос търси някой да я закара до Денвър или Боулдър на 9 юни. Готова е да заплати половината бензин и да сменя шофьора, когато той се умори. Ричард Бетс желае да подари няколко кученца, мелези между коли и санбернар. В салона на закусвалнята ще се състои редовното седмично богослужение...

Прочете всички обяви, сетне влезе в закусвалнята. Тук миризмата бе по-натрапчива — вонеше на развалена храна и на разлагаща се плът. Старецът се огледа и потръпна от ужас. Стори му се, че някои от мъртъвците се взират в него.

— Хора... — поде той, сетне замлъкна. Нямаше представа какво възнамеряваше да каже.

Бавно се приближи към масата, където седеше Франк Д. Брус, потопил лице в чинията със супа. Няколко минути безмълвно го наблюдава. После го хвана за косата и вдигна главата му. Чинията с желирана супа беше Здравно прилепнала към лицето на мъртвеца и Старки ужасено я задърпа. Купичката издрънча на пода и се преобърна, а по-голяма част от супата остана прилепнала като плесенясало желе към лицето на Франк Д. Брус. Старки извади носната си кърпа и се опита да го изчисти. Клепачите на мъртвия бяха залепнали от супата, но старецът не се осмели да ги докосне. Страхуваше се, че ще пропаднат в черепа, подобно на очите на човека с табелката. Изпитваше ужас при мисълта, че ако почисти клепачите,

те ще се отворят като щори. А най-много се страхуваше от онова, което щеше да прочете в очите на Франк Д. Брус. След миг прошепна:

— Редник Брус, свободно.

Грижливо покри лицето на мъртвеца с носната си кърпа, която моментално залепна. После се обърна и излезе от закусвалнята с отмерени, бавни крачки, сякаш бе на парад.

Когато се връщаше към асансьора, отново се натъкна на човека с табелка на шията. Седна до него, извади пистолета си от кобура и ухапа дулото.

Разнесе се изстрел — приглушен и лишен от драматизъм. Трупите продължаваха да лежат безмълвно. Пречиствателите на въздуха бързо разнесоха облачето дим. В подземната лаборатория на проект „Синева“ отново се възцари тишина. В закусвалнята носната кърпа падна от лицето на Франк Д. Брус и бавно се спусна на пода. Очевидно на мъртвеца му бе все едно, но Лен Крейтън установи, че все по-често поглежда към монитора и се пита защо, по дяволите, Били не избърса супата от веждите на онзи нещастник, след като се бе захванал с това. Скоро, съвсем скоро щеше да се срещне с президента на Съединените щати, ала желираната супа, прилепнала към веждите на Франк Д. Брус, го безпокоеше повече. Много повече.

23.

Рендъл Флаг, загадъчният човек, крачеше на юг по шосе № 51 и се вслушваше в нощните звуци, дочуващи се от двете страни на тесния път, който рано или късно щеше да го изведе от Айдахо в Невада. Оттам той можеше да се отправи в каквато и да било посока: от Ню Орлийн до Ноглес, от Портланд, щата Орегон до Портланд, щата Мейн. Това беше неговата страна и никой не я познаваше така и не я обичаше толкова силно като него. Рендъл познаваше добре шосетата и изминаваше дългите преходи нощем. Сега, час преди изгрев слънце, той се намираше някъде между Грасмър и Ридъл, на запад от Туин Фолс, но все още на север от резервата „Дък Бели“, разположен на територията на два щата. Чувстваше се бодър, в отлично настроение.

Крачеше бързо, токовете на износените му ботуши потракваха по паважа; когато забележеше на хоризонта фарове на приближаваща се кола, той се отбиваше встрани от пътя и се привеждаше сред високата трева, където жужаха нощни насекоми... колата го отминаваше, а шофьорът може би го побиваха тръпки, сякаш бе попаднал във въздушна яма, докато жена му и децата му неспокойно се размърдваха в съня си, като че на всички едновременно се бе присънил един и същи кошмар.

Рандъл Флаг продължаваше да върви на юг по шосе № 51 и изтритите токове на островърхите му каубойски ботуши потрепваха по асфалта — висок човек на неопределена възраст, в изтрити, закърпени джинси и дънково яке. Джобовите му бяха натъпкани със съмнителна литература — или, както той се изразяваше: „Брошури на всякакви теми, или как да се справим с нашите проблеми“. Когато подадеше книжка някому, непознатият никога не отказваше да я вземе, независимо от темите, третиращи в нея, които бяха най-разнообразни: опасността от атомните електроцентрали, ролята на международната еврейска мафия в свалянето на правителства, съвместната контрабанда на кокаин, осъществявана от ЦРУ и контрите, фермерските профсъюзи, „Свидетелите на Йехова“ („Ако успееш да отговориш положително на всичките десет въпроса, ти си СПАСЕН“), борбата

на чернокожите за равенство в армията, устав на ку-клукс-клан. Джобовите на Рендъл Флаг бяха натъпкани с брошури на всички тези теми и на какви ли не още. На двата му ревера имаше значки. На едната бе изобразено усмихнато жълто лице, а на другата — свиня с полицейска фуражка. Отдолу имаше надпис с червени букви, от които се стичаха капки кръв: „Обичате ли свинско?“. Човекът вървеше, без да спира или да забави крачка, и напрегнато сеслушваше. Очите му сякаш пронизваха мрака и търсеха дебнещи го опасности. На гърба си носеше стара и опърпана раница. По лицето му играеше зловеща усмивка, случайният минувач би си помислил, че Рендъл Флаг ликува — и щеше да бъде прав. Това бе лице на безкрайно щастлив човек, лице, излъчващо невероятна притегателна сила, лице, при вида на което уморените сервитьорки от крайпътните закусвални изпускаха чашите, лице, което караше малчуганите да се връзват с велосипедчетата си в дървените огради, а сетне, облени в сълзи, да тичат при майките си, докато от коленете им стърчат остри трески. Това беше лице, при вида на което невинните спорове на бейзболна тема между посетителите на баровете неизменно завършваха с кървав побой. Рендъл Флаг вървеше на юг по шосе № 51 и вече наближаваше Невада. Скоро ще си устрои лагер и ще прекара деня в сън, събуждайки се с падането на нощта. Докато приготвяла вечерята си на бездимния примус, ще почете, независимо какво: страници от някой опърпан, с откъснати корици порнографски роман, откъси от „Майн Кампф“, комикси или някое реакционно вестниче, издавано от дружеството „Синове на патриотите“. Флаг не беше придиричив към четивото си.

След вечеря той отново се отправи на път, движейки се на юг по отлично поддържаното тясно шосе, прорязващо дивата местност. Зрението, обонянието и слухът му бяха изострени; установи, че вече крачи през пустиня, където растат само пелин и пълзящи храсти. Пред погледа му планините започваха да изникват от земята, подобно на скелети на динозаври. Призори на следващия или на по-следващия ден ще се озове в Невада и ще се отправи към Маунтън Сити. Там го очаква човек на име Кристофър Брейдънтън, който ще го снабди с кола и с нови документи; оттук насетне пред него се разкриваше пътят към славата: страната го очакваше. Напомняше му човешко тяло, където шосетата заместват кръвоносните съдове, готови да приемат него —

чуждия елемент — и чрез кръвта да го пренесат до сърцето, черния дроб, мозъка. Той беше тромб, търсещ място да заседне, счупена кост, стремяща се да прободне жизненоважен орган, единствена обезумяла клетка, която си търси другар — двамата ще заживеят заедно и ще си създадат прекрасно злокачествено образувание.

Загадъчният човек крачеше неуморно, като размахваше ръце. Беше известен, много известен по тайните пътища, където бродят бедняци и безумци, професионални революционери и хора, така свикнали да ненавиждат, че омразата загрозява лицата им като заешка устна и отблъсква всички, освен себеподобните им, които ги канят в долнопробни квартири, украсени с лозунги и плакати, в мазета, превърнати в тайни скривалища за взривни вещества, в задни стаи, където се разработват безумни планове: да се убие някой министър, да се отвлече детето на гостуващо високопоставено лице или група, въоръжена с гранати и с автомати да се втурне в залата, където заседава съветът на директорите на „Стандарт Ойл“ и да започне да убива в името на народа. Да, той беше добре познат в тези среди, но дори най-големите безумци се страхуваха да погледнат тъмното му, усмихнато лице. Жените, с които спеше, обикновено се опитваха да се самозалъжат, че половото сношение с него е нещо съвсем нормално — като да си вземеш сандвич от хладилника — но щом ги докоснеше, те се вцепеняваха и неволно извъръщаха глава. Отдаваха му се, както биха се отдали на жълтоок овен или на бясно куче, а когато всичко свършеше, се чувстваха *премръзнали*, така премръзнали, сякаш никога повече няма да се стоплят. Когато тайнственият човек влезеше по средата на някое събрание, истеричните пререкания моментално стихаха, обвинения, упреци и идеологически спорове мигом биваха забравени. За секунда се възцаряваше мъртвешка тишина, всички нямо сезираха в него, сетне извъръщаха поглед, сякаш видели в ръцете му адска машина, много по-страшна от пластичните бомби, фабрикувани в мазетата от студенти по химия с леви убеждения, или от контрабандните оръжия, доставени с посредничеството на някой алчен сержант от армията. Присъстващите се сепваха така, като че Флаг им е донесъл уред за унищожение, ръждясал от кръв, останал в забвение векове наред, ала сега готов да се задейства, поднесен им от госта като пъклен подарък, торта за рожден ден, украсена с нитроглицеринови свещички. Когато дискусиите се подемаха отново, всички разговаряха

дисциплинирано и разумно — доколкото лудите могат да бъдат дисциплинирани и разумни — и обикновено постигаха съгласие по спорните въпроси.

Загадъчният човек вървеше уверено, островърхите му ботуши бяха приели формата на стъпалата му и бяха удобни като пантофи. Кристофър Брейдънтън от Маунтън Сити го познаваше като Ричард Фрай и беше един от кондукторите на нелегалната железница, използвана от хората извън закона. Половин дузина различни организации се грижеха Брейдънтън винаги да има пари. Той беше поет, понякога преподаваше в Свободния университет или пътуваше из Западните щати — Юта, Невада, Аризона, където изнасяше лекции на гимназистите, зашеметявайки (или поне така се надяваше) мамините синчета и дъщерички с новината, че поезията все още е жива и макар безсъмнено да е вдъхновявана от наркотиците, все пак притежава своеобразна, отблъскваща жизненост.

Брейдънтън наближаваше шейсетте; преди трийсетина години бе изхвърлен от един калифорнийски колеж заради левите си убеждения. По време на голямата демонстрация в Чикаго през 1968 полицията го арестува, сетне той се свърза с различни радикални групи и въодушевено прегърна идеите им, за да се превърне накрая в техен послушен инструмент.

Загадъчният човек вървеше и се усмихваше. Брейдънтън бе само звено от сложната нелегална система с нейните хиляди разклонения, по които се движеха безумците с техните брошури и бомби. Разклоненията бяха свързани помежду си, пътните знаци, указващи посоката — замаскирани, но разбираеми за посветения.

В Ню Йорк го познаваха като Робърт Франк и твърдението му, че е негър, изобщо не се подлагаше на съмнение, макар кожата му да бе много светла. Подпомаган от чернокож ветеран от Виетнам, изпълнен с омраза, след като бе загубил левия си крак, той уби шестима полицаи в Ню Йорк и в Ню Джърси.

В Джорджия бе известен като Рамзи Форест, потомък на Натан Бедфорд Форест. Издокаран в бяла куклуксклановска одежда, той беше участвал в две изнасилвания, в кастриране и в подпалване на негърско предградие, състоящо се от жалки бараки. Но това бе много отдавна, в началото на шейсетте, когато се зараждаше борбата за защита на гражданските права. Понякога му се струваше, че е роден по време на

въпросния конфликт. Не си спомняше почти нищо от живота си преди този период, освен че в ранното си детство е живял в Небраска и че някога е посещавал гимназията заедно с червенокосо и кривокрако момче на име Чарлз Старкуедър. Ала в паметта му бяха запечатани протестните демонстрации от 1960, още по-добре си спомняше бурната 1961 — побоите, нощните набези, църквите, които се взривяваха така, сякаш вътре се е случило толкова голямо чудо, че стените не могат да го поберат. Спомняше си още как година по-късно се засели в Ню Орлийнс, където се запозна с някакъв малоумен младеж на име Осуалд, разпространяващ брошури, приканващи Америка да остави Куба на мира. Рандъл бе взел няколко и една-две все още бяха прибрани в някой от многобройните му джобове. През изминалите години бе участвал в стотина комитета за защита на родината, както и в стотина студентски демонстрации, протестиращи против едни и същи дванайсет компании. Когато силните на деня имаха публични изяви, той им изпращаше бележки с безкрайно неудобни въпроси, но никога не ги задаваше на глас, тъй като, съгледали ухиленото му, пламнало лице, политическите клоуни положително щяха да се изплашат и панически да избягат от трибуната. По същата причина загадъчният човек не се изказваше на митинги, защото микрофоните щяха да завият като сирени и да настъпи късо съединение. За сметка на това пишеше речите на съмишлениците си и в няколко случая тези речи предизвикаха избухването на безредици, по време на които бяха преобърнати много коли, организирани бяха студентски стачки и бурни демонстрации.

В началото на седемдесетте той се запозна с някой си Доналд Дефриз и му предложи да промени фамилията си на Синк; освен това му помогна при съставянето на план, в резултат на който бе отвлечена богатата наследница; пак той предложи не само да я разменят срещу откуп, но чрез наркотици да я накарат да полудее. Двайсет минути след излизането му от къщичката в Лос Анжелес, където Дефриз остана с приятелите си, там нахлу полиция. Загадъчният човек се прокрадва по тъмната улица, окъсаните му, тежки ботуши потропваха по паважа, устните му бяха разтегнати в зловеща усмивка, която караше майките да сграбчват децата си и да ги прибират вкъщи; усмивка, при вида на която бременните жени получаваха преждевременни родилни болки. След няколко дни, когато неколцината оцелели членове на нелегалната

група отново се събраха, стигнаха до извода, че е имало още някой, свързан с бандата, може би важна фигура, или предател — човек на неопределена възраст, по прякор Таласъма.

Той крачеше неуморно, оставяйки след себе си десетки километри. Преди два дни се бе озовал в Ларами, Уайоминг, където бе участвал във взривяването на електроцентралата. Днес вървеше по шосе № 51, някъде между Грасмер и Ридъл, на път за Маунтън Сити. А утре ще бъде другаде. Чувстваше се по-щастлив от всякога, защото... Той внезапно спря.

Защото предстоеше нещо грандиозно. Предчувстваше го, дори долавяше миризмата му, понесена от нощния вятрец. Тръпчивата миризма на разгарящ се огън, сякаш Бог приготвяше скара, на която да опече цялото човечество. Въглицата вече са готови: отвън — нажежени до бяло, отвътре — огненочервени, като очите на демон. Да, предстоеше нещо грандиозно.

Наближаваше времето на неговото превъплъщение. Предстоеше му да се роди повторно, да бъде изтръгнат от утробата на огромно, жълтеникаво чудовище, което вече се гърчи от контракциите и бавно разтваря крака; бликва кръв, а чудовището вперва горящите си очи в далечината.

Той бе роден по времето, когато в света настъпиха огромни промени; сега предстояха нови, още по-колосални. Усещаше ги във вятъра, в топлия нощен вятрец.

Наближаваше моментът на прераждането му. Знаеше го, бе сигурен. Иначе защо внезапно ще бъде надарен със способността да прави чудеса?

Затвори очи и обърна трескавото си лице към тъмното небе. Съсредоточи се. Усмихна се. Разкривените токове на ботушите му се отделиха от пътя. Започна да се издига. Три сантиметра. Шест. Девет. Върху усмихнатото му лице се изписа тържествуващо изражение, той се издигна на петдесетина сантиметра. На метър височина застина неподвижно над шосето, по което вятрецът понесе облаче прах. Сетне небето на хоризонта започна да просветлява и тайнственият човек отново се спусна на пътя. Часът му още не бе ударил.

Но скоро ще настъпи...

Усмихнат до уши, отново закрачи по шосето, оглеждайки се за място, където да проспи деня. Сигурен бе, че часът му наближава.

24.

Лойд Хенрайд, когото вестниците във Финикс наричаха „хладнокръвния убиец с лице на херувим“, вървеше по коридора към строго охраняваното крило на местния затвор, придружаван от двама намусени пазачи. Единият беше хремав. Затворниците радушно приветстваха Лойд — беше станал знаменитост.

— Хе-е-ей, Хенрайд!

— Давай, момче!

— Кажи на прокурора, че ако ме пусне от пандиза, няма да ти позволя да го очистиш!

— Дръж се, Хенрайд!

— Жесток си, братче!

— Тия скапанияци нямат намерение да млъкнат — промърмори хремавият пазач и кихна.

Лойд се ухили до уши. Беше смаян и трогнат от тържественото посрещане. Тук определено бе по-гот, отколкото в Браунсвил. Дори храната беше по-свастна. Така си е — когато си голяма клечка, към теб се отнасят с подobaващото уважение. Хрумна му, че навярно по същия начин се чувства Том Круз на световна премиера.

Коридорът завършваше с автоматична врата с две ключалки. Двамата пазачи отново обискираха Лойд; хремавият се задъхваше, сякаш бе тичал нагоре по стръмна стълба. Накрая за по-сигурно прекараха младежа през метален детектор — може би се опасяваха, че е скрил нож в задника си, както онзи Папийон от филма.

— Чист е — заяви хремавият пазач, а негов колега, затворен в кабинка от бронирано стъкло, им направи знак да влязат. Тръгнаха по друг коридор, чиито стени бяха боядисани в мръснозелено. Наоколо цареше тишина, нарушавана единствено от потракването на токовете на пазачите (Лойд носеше меки чехли) и от задавеното хриптене на хремавия. В дъното на коридора ги очакваше друг надзирател, застанал пред затворената врата. В горната ѝ част имаше мъничко прозорче с решетки.

— Защо затворите винаги смърдят така гадно? — обади се Лойд, за да поддържа разговор. — Смърди даже и там, където няма килии. Хей, момчета, да не би да пишкате по ъглите? — Представи си комичната гледка и се изкиска.

— Затваряй си устата, убиецо! — сопна се хремавият.

— Честно, хич не изглеждаш добре — невъзмутимо продължи затворникът. — Би трябвало да си вкъщи и да пазиш леглото.

— Млък! — нареди другият надзирател.

Лойд се подчини. Все така се случва, когато, се опита да поведе разговор с тия типове. От опит се бе убедил, че всички пазачи по затворите са простаци.

— Добре дошъл, боклук — приветства го надзирателят до вратата.

— Здравсти, шибалник — не му остана дължен Лойд и си помисли, че нищо не освежава така, както малък словесен двубой. От два дни беше в пандиза и вече усещаше, че се отърсва от апатията.

— Тази шегичка ще ти струва точно един зъб — закани се пазачът.

— Хей, не можеш...

— Мога, и още как. Погледни — там, на двора, се разхождат момчета, готови да убият майките си за два картона „Честърфийлд“. А може би искаш да се лишиш от два зъба? — Лойд остана безмълвен. — В такъв случай се разбрахме — само едно зъбче, нали? Хайде, момчета, вкарайте го вътре.

Хремавият надзирател се поусмихна и отвори вратата, другият въведе Лойд в помещение, където зад метална маса седеше служебният адвокат и прелистваше някакви документи.

— Ето вашият човек, шефе.

Адвокатът вдигна глава. „Още не е започнал да се бръсне — помисли си затворникът, — но хич не ми пука. Просящите нямат право на избор.“ Бяха го заловили на местопрестъплението и положително щяха да му лепнат дващестина годинки. В подобни случаи на човек не му остава друго, освен здраво да стиска зъби.

— Много ви благо...

Лойд го прекъсна, посочвайки към пазача до вратата:

— Тоя там ме нарече „боклук“. Разбира се, не му останах дължен, а той ме заплаши, че ще поръча да ми избият един зъб. Какво

ще кажете — не е ли това типичен пример на жестокост към затворниците?

Адвокатът потърка челото си и се обърна към пазача:

— Вярно ли е?

Надзирателят отчаяно вдигна поглед към тавана, сякаш искаше да каже: „Боже мой, нима му вярвате“, и отвърна:

— Шефе, тукашните обитатели ги бива в измислянето. Спокойно могат да пишат сценарии за телевизията. Казах му просто „здрасти“, той ми отвърна „здрасти“ и това е всичко.

— Лъже, мръсникът му с мръсник! — мелодраматично възкликна Лойд.

— Позволете да не се съглася... — заяви пазачът и заплашително се втрени в него.

— Имате право на собствено мнение — прекъсна го адвокатът, — но бъдете сигурен, че на излизане ще преброя зъбите на мистър Хенрайд.

По лицето на пазача се изписаха едновременно гняв и смущение, той се спогледа с двамата си колеги. Лойд се ухили и си помисли: „Бива си го голобрадото адвокатче.“ Последните му служебни защитници бяха изкуфели дъртаци; единият дори цъфна в съда с колостомна торбичка. На онези типове изобщо не им пукаше за него. Гледаха да претупат защитната си реч, след което забравяха за Лойд и си разменяха мръсни вицове със съдията. Но може би младокът ще му издейства само десет години за въоръжен грабеж, или дори условна присъда. В края на краищата Лойд бе очистил само жената на собственика на континентъла; възможно бе да хвърли вината върху Поук. Мъртвецът едва ли ще възрази. Лойд се усмихна още по-широко. Номерът е да бъдеш оптимист — и без друго животът е прекалено кратък.

Унесен в мислите си, той не бе забелязал, че хората от охраната са го оставили насаме с адвоката, чието име, доколкото си спомняше, бе Анди Девинс. Младият защитник се взираше в него със странно изражение, сякаш наблюдаваше гърмяща змия със счупен гръбнак, която все още е в състояние да умъртви жертвата с отровата си.

— Здравата си го загазил, Силвестър! — неочаквано възкликна той.

Лойд подскочи.

— Какво? По дяволите, какво искате да кажете? Между другото, добре подредихте онзи дебелак. Така го вбесихте, че положително ще си изгризе ноктите от яд...

— Чуй какво ще ти кажа, Силвестър, и слушай много внимателно.

— Не се казвам...

— Дори нямаш идея в каква каша си се забъркал, Силвестър — продължи Девинс, без да откъсва поглед от лицето на затворника. Говореше тихо и отривисто. Лойд забеляза, че русата му коса е много късо подстригана, под нея прозираше розовият му скалп. На двата си средни пръста носеше златна венчална халка и елегантен пръстен, показваш принадлежността му към университетско братство. Докато говореше, удряше пръстените един в друг и потракването им лазеше по нервите на Лойд. — Ще ти прочетат присъдата само след девет дни, Силвестър, в съответствие с приетото преди четири години решение на Върховния съд.

— Какво решение? — попита Лойд и за пръв път усети страх.

— Решение, прието във връзка с делото „Маркъм против Южна Каролина“ и конкретизиращо условията, при които всеки щат има право самостоятелно да раздава правосъдие в случаите на искано от прокурора смъртно наказание.

— Смъртно наказание! — ужасено възкликна Лойд. — Електрически стол? Хей, приятел, кълна се, че не съм убивал никого! Честна дума!

— От гледна точка на закона това няма никакво значение — отвърна Девинс. — Щом си бил там, значи си го направил.

— Как така няма значение? — Престъпникът истерично повиши глас. — Важно е, и още как! Не съм очистил онези хора! Поук ги уби! Той беше откачен! Беше...

— Няма ли да млъкнеш, Силвестър? — промълви спокойно Девинс и младежът се подчини. Внезапно обзелият го страх го накара да забрави тържественото посрещане, устроено му от другите затворници, както и неприятната перспектива да му избият един зъб. Изведнъж си представи как птичката Туити преследва котарака Силвестър. Но във въображението му тя не удряше тъпия котарак с дървен чук, нито поставяше капан под вдигнатата му лапа; Лойд видя как завързаният Силвестър седи на електрическия стол, а

дългоопашатият папагал е кацнал близо до шалтера, дори успя да различи шапката на пазача, нахлупена на жълтата главичка на Туити.

Зрелището не му се стори особено забавно.

Навярно чувствата му се бяха изписали по лицето, защото Девинс за пръв път изглеждаше доволен. Той се облегна със скръстени ръце върху купчината документи, които бе извадил от куфарчето си, и спокойно обясни:

— Не съществува отделен член в закона за съучастие, когато става дума за тежко углавно престъпление. Щатът разполага с трима свидетели, които ще потвърдят, че двамата с Андрю Фрийман сте били заедно. Това е напълно достатъчно, за да ти изпекат кльошавия задник. Ясно ли е?

— Аа..

— Добре. А сега да се върнем на делото „Маркъм против Южна Каролина“. Накратко ще ти обясня общото между тази присъда и твоето дело и как тази присъда може да бъде приложена и в твой случай. Но първо ще ти припомня нещо, което безсъмнено си научил при многократното си оставане в девети клас: конституцията на Съединените щати изрично забранява жестоките и необикновени начини за наказание...

— Към които спада шибаният електрически стол — прекъсна го разпалено Лойд в пристъп на справедливо негодувание.

Девинс поклати глава.

— Тук законът не дава конкретно тълкувание и допреди четири години съдиите се опитваха да разгадаят смисъла на този член. Дали към „жестоките и необикновени начини за наказание“ спадат електрическият стол и газовата камера? Или пък формулировката се отнася за периода на *очакване* между произнасянето на присъдата и екзекуцията? Очакване, удължавано от молбите за помилване, отлагането на изпълнението... Представи си месеците, дори годините, които някои затворници, например Едгар Смит, Карил Чесман и Тед Бънди, са били принудени да прекарат в килиите на осъдените на смърт. В края на седемдесетте Върховният съд отмени мораториума върху смъртните наказания, ала неясната формулировка за жестоко и необикновено наказание остана непроменена. Но да се върнем на делото, за което ти споменах, когато подсъдимият Йон Маркъм бе осъден на смърт за изнасилване и убийство на три студентки.

Предумишлеността на деянието беше доказана с помощта на дневника на подсъдимия. Съдебните заседатели поискаха да бъде наказан чрез електрическия стол.

— Ама че късмет — прошепна Лойд.

Девинс кимна, кисело се поусмихна и продължи:

— Делото стигна до Върховния съд, който потвърди, че при определени обстоятелства смъртната присъда не се явява жесток и необикновен начин за наказание. Съдът препоръчваше по-бързото ѝ изпълнение, което щяло да доведе до... по-стриктно спазване на закона. Досещаш ли се защо ти разказвам всичко това, Силвестър? Разбираш ли каква е работата?

Лойд мълчеше.

— Знаеш ли защо ще те съдят в Аризона, не в Ню Мексико или в Невада?

Младежът поклати глава.

— Защото Аризона е един от четирите щата, където заседава съдът по особено тежки престъпления. Свикват го само в случаите, когато е удовлетворено искането на прокурора за смъртно наказание.

— Не ви разбирам.

— Процесът започва след четири дни — обясни адвокатът. — Обвинението разполага с толкова много доказателства за вината ти, че може да си позволи да назначи каквито и да било съдебни заседатели. Ще протакам делото доколкото мога, но ти гарантирам, че още първия ден ще имаме съдебни заседатели. На втория ще прочетат обвинителната реч. Ще се постарая да ги забавя и по време на встъпителната и заключителната си реч ще разтягам локуми, докато съдията ме прекъсне, но можем да протакаме максимум три дни, и то ако имаме късмет. Съдебните заседатели ще се оттеглят и при положение, че не се случи някакво чудо, само след три минути ще те обявят за виновен. Точно след девет дни ще бъдеш осъден на смърт, а седмица по-късно ще бъдеш мъртъв. Обзалагам се, че това ще се хареса на аризонците, както и на Върховния съд. Защото бързото изпълнение на присъдата е препоръчително... от гледна точка на закона. Може би ще успее да отложи екзекуцията ти с няколко дни, но това е всичко.

— Боже мой, не е честно! — възкликна Лойд.

— Да, хората могат да бъдат много жестоки — иронично произнесе адвокатът. — Особено към „бясното куче-убиец“, както те наричат журналистите и телевизионните коментатори. Гордей се, Силвестър, ти си голяма клечка в престъпния свят. Подвизите ти изместиха на заден план дори съобщенията за грипната епидемия на Изток.

— Не съм очистил никого — намусено заяви младежът. — Поук е виновен за всичко...

— Това няма никакво значение — прекъсна го Девинс. — От доста време се опитвам да го набия в тъпата ти глава, Силвестър. Съдията няма да позволи никакво отлагане. Естествено ще подам възражение, което според новите правила трябва да бъде сторено в седемдневен срок, или работата ти е спукана. В този случай ще подам възражението в последния момент. Ако бъде отхвърлено от аризонския съд, ще имаме още една седмица, докато обжалвам във Върховния съд. Но предполагам, че извънредната сесия ще разгледа възражението ми — това е новосъздадена структура и членовете ѝ не желаят да бъдат критикувани. Вярвам, че биха разгледали дори *жалбата на Джак Изкормвача*.

— Колко време ще им отнеме това? — промърмори Лойд.

— О, бъди спокоен — ще действат много бързо — отговори Девинс и се усмихна доволно. — Разбираш ли, в състава на пътуващия съд влизат петима пенсионирани съдии от Аризона, които нямат друго занимание, освен да ходят на риболов, да пият бърбън, да играят на покер и да чакат някой боклук като тебе да цъфне в заседателната им зала. Разполагат с компютърни модеми, които ги свързват със Сената, с канцеларията на губернатора и помежду им. Старчоците са ги монтирали в колите, във вилите, дори на яхтите си, както и в домовете си. Средната им възраст е седемдесет и две години, което...

Лойд потръпна.

— ... което означава, че някои от тях са достатъчно възрастни, за да са присъствали на заседанията на пътуващия съд, ако не като съдии, то като адвокати или студенти по право. Всички до един вярват в закона на Запада — бърз съдебен процес, сетне — примка на шията. По този начин се разглеждаха делата до началото на петдесетте. В случаите, когато пред съда застанеха хора, обвинени в няколко убийства, това бе *единственият начин*.

— Боже мой, необходимо ли е да навлизате в такива подробности?

— Да, защото трябва да осъзнаеш сериозността на положението си — смърти го Девинс. — Съдиите просто искат да се убедят, че не ще ти бъде наложено жестоко и необичайно наказание. Би трябвало да им благодариш.

— Да им благодаря? По-скоро бих ги...

— Очистил? — спокойно допълни адвокатът.

— Не, разбира се — неубедително възрази Лойд.

— Молбата ни за преразглеждане на присъдата, както и възраженията ми ще бъдат отхвърлени. Ако имаме късмет, ще ми разрешат да призова свидетели. Удаде ли ми се такава възможност, ще повикам всички, явили се на първия процес, плюс още неколцина, и ще ги разпитвам надълго и нашироко. Готов съм да призова дори съучениците ти от прогимназията, стига да открия адресите им.

— Напуснах училище още в шести клас — мрачно процеди Лойд.

— След като аризонският съд отхвърли жалбата ми, ще се обърна към Върховния съд. Предполагам, че оттам ще получа отказ за помилване още същия ден.

Девинс замълча и запали цигара.

— А след това? — попита Лойд.

— След това? — Адвокатът изглеждаше изненадан и дори леко раздразнен от глупостта на Лойд. — След това ще те затворят в килията за смъртници в щатския дранголник, където ще се наслаждаваш на добрата кухня, докато дойде време да те настанят на електрическото столче. Но не се бой — всичко ще свърши много бързо.

— Няма да го направят — промърмори Лойд. — Просто се опитвате да ме сплашите.

— Лойд, в четирите щата, където заседава специалната сесия на съда за особено тежки престъпления, смъртното наказание се прилага непрекъснато. Досега четирийсет жени и мъже са били екзекутирани в съответствие с присъдата, произнесена по делото на Маркъм. Действително „допълнителните съдии“ изискват повече разходи от данъкоплатците, но сумата не е много голяма, тъй като извънредният съд разглежда незначителен процент от всички дела за убийство.

Освен това данъкоплатците нямат нищо против да се бръкнат по-надълбоко в името на смъртното наказание. То им *допада*.

Лойд имаше вид като че всеки момент ще повърне.

— Е, има и нещо утешително — продължи Девинс, — областният прокурор осъжда обвиняемия според прецедента от делото на Маркъм само ако е напълно убеден във вината му. Не е достатъчно да заловиш кучето с перушина по муцуната; трябва да го спипаш в кокошарника. Точно както са спипали теб, Силвестър.

Лойд, който само преди четвърт час се наслаждаваше на славата си и гордо приемаше поздравленията на другите затворници, сега виждаше как след някакви си две-три седмици ще се опече на електрическия стол.

— Изплаши ли се, Силвестър? — почти дружелюбно попита Девинс.

Младежът навлажни с език устните си, сетне прошепна:

— И още как! Ако е вярно всичко, дето казахте, аз съм вече мъртвец.

— Всъщност такава ми бе целта — исках да те сплаша. Ако влезеш в съдебната зала с типичната си глупава и самодоволна усмивка, моментално ще те завържат за стола и ще дръпнат шалтера. Ще бъдеш четирийсет и първият осъден на смърт. Ако ме слушаш, може би ще успея да ти помогна. Не обещавам нищо, но имам малка надежда.

— Какво искате да кажете?

— Единствената ми надежда е в дванайсетте съдебни заседатели — съвсем случайни хора. Бих дал мило и драго повечето да са четирийсет и две годишни дами, които и досега помнят наизуст „Мечо Пух“ и все още погребват любимите си канарчета в задния двор. Когато призовават съдебните заседатели, подробно ги осведомяват за присъдата по делото на Маркъм. Те добре знаят, че не гласуват за смъртно наказание, което ще бъде изпълнено след шест месеца или след шест години, когато вече са забравили за него. Човекът, когото обявят за виновен, ще хвърли петалата само след една-две седмици...

— Много образно се изразявате, няма що — опита се да го прекъсне Лойд.

Адвокатът невъзмутимо продължи:

— В някои случаи осъзнаването на този факт е карало съдебните заседатели да обявят подсъдимия за невинен. В други те оправдавали явните убийци просто защото не искали тяхната смърт да тежи на съвестта им. — Той размаха някакъв документ. — Знай едно: въпреки че четирийсет души са били екзекутирани в съответствие с присъдата по делото на Маркъм, то смъртното наказание при подобни случаи е било поискано седемдесет пъти. От трийсетте осъдени, спасили се от смъртта, двайсет и шестима били признати за невинни от съдебните заседатели; само четири пъти присъдата е била отменена от съда за особено тежки престъпления — веднъж в Южна Каролина, два пъти във Флорида и един път — в Алабама.

— А в Аризона?

— Никога. Вече ти споменах, че тук имат собствени закони. Петимата старчоци умират от желание да те сложат на електрическия стол. Спукана ти е работата, ако не успеем да умилостивим съдебните заседатели. Готов съм да се обзаложа.

— Колко души са били признати за невинни от обикновения съд в Аризона?

— Двама от четиринайсет.

— Май нямам голям шанс да отърва кожата, а?

Девинс студено се усмихна и заяви:

— Длъжен съм да съобщя, че единият беше защитаван от мен — твоят покорен слуга. А беше виновен — също като тебе, Лойд. След оправдателната присъда съдията Печърт здравата нахока съдебните заседатели. Крещя им цели двайсет минути — мислех, че ще получи инфаркт.

— Ако ме признаят за невинен, нямат право да ме съдят отново, нали?

— Не, разбира се.

— Аха, двойно, или нищо.

— Точно така.

— По дяволите! — възкликна Лойд и избърса потта от челото си.

— А сега, ако си разбрал ситуацията и основните положения, на които ще се базира защитата, да се занимаем с подробностите.

— Тази работа хич не ми харесва.

— В противен случай бих те сметнал за пълен идиот. — Девинс се облегна на скръстените си ръце. — И така... Ти каза на полицаите и

на мен, че... ъ-ъ-ъ... — Той извади някакви документи от куфарчето си, прегледа ги и отдели един лист.

— А, ето го: „Не съм убивал никого. Поук го направи. Идеята беше негова, не моя. Поук беше напълно откачен и се радвам, че е мъртъв.“

— Ами да, така си беше — измънка боязливо Лойд. — И какво от това?

— А, нищо особено — учтиво изрече адвокатът. — Само че това означава, че си се боял от Поук Фрийман. Е, страхуваше ли се от него?

— Не, не сте съвсем...

— Страхувал си се, че ще те убие.

— Да. но...

— Повярвай ми, Силвестър — бил си изплашен до смърт. Лойд намръщено изглежда адвоката. Приличаше на ученик, който въпреки старанието си не може да схване смисъла на урока.

— Не позволявай да те подведа — продължи Девинс. — Не преследвам подобна цел. Може да останеш с погрешното впечатление, че представям събитията така, сякаш през цялото време Поук е бил под въздействието на наркотици...

— Така си и беше. И двамата добре се бяхме подредили.

— Не, само той е бил дрогиран. В подобни случаи винаги е превъртал, нали?

— Прав си, човече. — Лойд внезапно си спомни как приятелят му весело извика: „Дий! Дий“ и застреля жената в магазина.

— И няколко пъти е заплашвал да те застреля...

— Не, никога.

— Заплашвал те е. Може би си забравил. Казвал ти е, че ще те убие, ако не му се подчиняваш.

— Ами че автоматът беше в мен...

Девинс втренчи поглед в него.

— Сигурен съм, че ако поровиш в паметта си, ще си спомниш как Поук ти съобщава, че автоматът е зареден с халосни патрони. Е, спомни ли си?

— Да, имаше нещо такова...

— И си бил смаян, когато си открил, че са истински.

— Аха! — усърдно закима Лойд. — За малко да получа удар.

— В момента, когато си се готвел да насочиш автомата към Поук, приятелят ти бил прострелян и не се наложило да цапаш ръцете си с кръв.

Лойд се втрени в адвоката, в очите му проблесна искрица надежда, той сложи ръка на сърцето си и заяви:

— Кълна се, мистър Девинс, точно така си беше.

* * *

По-късно същата сутрин Лойд се облягаше на стената в двора на затвора, наблюдаваше мач по софтбоул и размишляваше върху думите на Девинс. Към него бавно се приближи мускулист затворник на име Матърс и го хвана за яката. Главата на гиганта беше обръсната и проблясваше под силното слънце.

— Чакай малко! — възкликна Лойд. — Адвокатът преброи зъбите ми — точно седемнайсет са. Тъй че, ако имаш намерение...

— И Шокли тъй рече — процеди Матърс. — Тъй че ми заръча да...

Той с всичка сила ритна Лойд между краката. Младежът бе заслепен от нечовешката болка — беше толкова мъчителна, че той дори не успя да изкрещи. Строполи се на земята и превит на две, се загърчи, притиснал с ръце смазаните си тестиси. Пред очите му сякаш се спусна черна пелена.

Когато дойде на себе си и вдигна поглед, забеляза, че Матърс го наблюдава и плешивата му глава проблясва под слънчевите лъчи. Хората от охраната се преструваха, че не са забелязали нищо. Лойд изстена, от очите му потекоха сълзи — имаше чувството, че в корема му са поставили нажежена оловна топка.

— Нямам нищо против теб, нали разбираш — чистосърдечно заяви гигантът. — Просто си върша работата. Лично аз се надявам да отървеш кожата. Тоя закон на Маркъм е чиста гадост.

Сетне се отдалечи. Лойд забеляза, че надзирателят, когото бе обидил, стои върху рампата за товарни камиони в другия край на двора. Срещнал погледа на Лойд, пазачът ухилено му показва среден пръст. Матърс се доближи до рампата, откъдето му подхвърлиха пакет цигари. Той ги пхна в джоба на ризата си и небрежно козирува. Лойд

лежеше на земята, свит на кълбо, и притискаше с длани корема си. Внезапно си припомни думите на Девинс: „Хората могат да бъдат много жестоки, Лойд.“

25.

Ник Андрос дръпна завесата и погледна към улицата. Намираше се на втория етаж на дома на покойния Джон Бейкър, откъдето се виждаше целият град и шосе № 61. Главната улица беше безлюдна. Щорите на прозорците на всички учреждения бяха спуснати. Насред пътя лежеше куче, отпуснало глава върху лапите си. Хълбоците му потръпваха, от устата му излизаше пяна и се стичаше върху нажежения от слънцето паваж. Малко по-надолу в крайпътната канавка лежеше трупът на друго куче.

Жената зад Ник гърлено изстена, но глухонемият не можеше да я чуе. Той отпусна завесата, поотърка очите си и се приближи до леглото, където бе просната Джейн Бейкър, завита с куп одеяла, тъй като преди няколко часа я беше втресло. Сега лицето ѝ беше обляно от пот и бе отметнала завивките — младежът се почувства неловко, забелязал как тук-там пропитата ѝ от пот нощница е станала прозрачна и прилепва към тялото ѝ. Но Джейн не го виждаше, пък и в този момент едва ли би се смутила от голотата си. Тя умираше. След миг извика:

— Джони, донеси легена. Струва ми се, че ще повърна? Глухонемият измъкна металния съд изпод леглото и го постави пред нея, но Джени замахна с ръка и легенът падна на пода с глух трясък, който Ник не чу.

Той го вдигна, но не го постави обратно пред болната, а се загледа в нея.

— Джони! — отново извика Джейн. — Не мога да намеря кутията за игли и конци! Няма я в шкафа!

Ник наля чаша вода от каната върху нощното шкафче и я поднесе към устните ѝ, но тя отново се замята и едва не я изби от ръката му. Младежът остави чашата близо до болната така, че да ѝ е под ръка, ако дойде в съзнание.

Никога не беше страдал толкова от немотата си, както през последните два дни. Когато на двайсет и трети се отби да види как е Джейн, завари при нея методисткия свещеник Брейсман. Четеше ѝ

Библията в хола, но очевидно нервничеше и бързаше да си тръгне. Ник бързо отгатна причината за нетърпението му. От високата температура лицето на Джейн беше поруменяло и тя приличаше на девойка, не на покрусена вдовица. Може би отчето се страхуваше, че тя ще се опита да го съблазни. Но най-вероятно Брейсман изгаряше от нетърпение час по-скоро да отиде при семейството си и всички заедно да избягат през нивите. В малките градчета новините се разпространяват бързо и мнозина вече бяха решили да напуснат Шойо.

Брейсман беше напуснал дома на шерифа преди около две денонощия и оттогава Ник имаше чувството, че сънува кошмар. Състоянието на мисис Бейкър се влоши толкова много, че младежът се боеше тя да не умре до залез слънце.

Най-лошото бе, че не можеше непрестанно да бъде до леглото ѝ. Той изтича до закусвалнята и занесе обяд на затворниците, но Винс Хоган не беше в състояние да се храни. Той блънуваше. Майк Чилдрис и Били Уорнър настояваха Ник да ги пусне, но той не се решаваше да го стори. Не че се страхуваше от тях, защото двамата едва ли биха губили време да му откъщават; навярно щяха да побързат да напуснат Шойо заедно с останалите. Но младежът притежаваше силно развито чувство за отговорност. Беше дал обещание на човек, който вече бе мъртъв. Каза си, че навярно рано или късно щатската патрулна служба ще вземе нещата в свои ръце и ще отведе затворниците.

В най-долното чекмедже на бюрото на Бейкър откри кобур с 45-калибров револвер и след известно колебание го препаса през кръста си. Чувстваше се нелепо всеки път, щом погледнеше дървената ръкохватка, допряна до мършавото му бедро — ала тежестта на оръжието му действаше успокояващо.

На двайсет и трети следобед бе отключил килията на Винс и беше сложил лед на челото, гърдите и на шията му. Винс отвори очи и безмълвно се втренчи в него; в погледа му се четеше отчаяна молба за помощ. В този миг Ник от все сърце съжаляваше, че не може да му каже нещо (както съжаляваше сега, два дни по-късно, застанал до леглото на мисис Бейкър), което би облекчило страданията му. Например „ще се оправиш“, или „струва ми се, че температурата ти е спаднала“ би било достатъчно окуражаващо.

Докато се занимаваше с Винс, Били и Майк се надпреварваха да му крещят. Когато Ник се наведеше над болния, не ги виждаше, но

вдигнеше ли глава, съзираше изплашените им лица и по движението на устните им разбираше, че повтарят една и съща фраза: „Моля те, пусни ни.“ Глухонемият се стараеше да не се приближава до килията им — от опит знаеше, че изпадналите в паника хора са опасни.

Днес следобед бе препускал напред-назад по почти празните улици, като всеки път очакваше да завари мъртви Винс Хоган или Джейн Бейкър. Търсеше с поглед колата на доктор Соумс, но не я откри. Няколко магазина, както и бензиностанцията, все още работеха, но Ник все повече се убеждаваше, че градът опустява. Хората се изплъзваха по горските пътеки, през просеките, дори може би прегазваха река Шойо, която течеше през Смакоувър. Помисли си, че след настъпването на мрака броят на бегълците ще се увеличи.

Привечер се върна в дома на Бейкър и завари Джейн, загърната в халата си, залитайки да се движи из кухнята — очевидно се готвеше да направи чай. Когато го видя, тя му отправи изпълнен с признателност поглед и глухонемият забеляза, че температурата ѝ е спаднала.

— Искам да ти благодаря заедно се грижеше за мен — спокойно изрече Джейн. — Чувствам се много по-добре. Искаш ли чаша чай? — Сетне избухна в сълзи.

Ник се приближи до нея, опасявайки се, че тя може да изгуби съзнание и да падне върху горещата печка.

Джейн го улови за рамото, за да запази равновесие, сетне сложи глава на гърдите му; тъмната ѝ коса се разпиля като водопад върху, светлосиния ѝ халат. След миг прошепна в сгъстяващия се мрак:

— Джони! Горкичкият ми Джони!

„Господи, защо не мога да говоря!“ — отчаяно си помисли Ник. Вместо това я прегърна по-здраво и я поведе към масата.

— Чаят...

Той посочи към себе си и я настави на стола.

— Добре — промълви Джейн. — Действително се чувствам по-добре. Истинско чудо, нали? Само дето... — тя закри лицето си с ръце.

Глухонемият наля чая и постави чашите на масата. Джейн мълчаливо взе своята и отпи. Държеше я с две ръце, като дете. Най-сетне изпи чая и се обърна към Ник:

— Колко души в града са болни?

„Нямам представа — написа младежът. — Но положението е много сериозно.“

— Виждал ли си доктора?

„За последен път — днес сутринта.“

— Ем ще се преумори, ако не се пази — каза Джейн. — Но той ще се пази, нали, Ник? Няма да се преумори, нали? Глухонемият кимна и се опита да се усмихне.

— Какво стана с арестуваните? Взе ли ги патрулната кола? „Не — написа Ник. — Хоган е много болен. Опитвам се да му помогна. Другите двама искат да ги пусна, за да не се заразят от него.“

— Да не си посмял! — разпалено възкликна тя. — Нали няма да го сториш?

„Няма“ — надраска на листчето глухонемият, замисли се и добави: „Трябва отново да си легнете. Необходима ви е почивка.“

Джейн се усмихна. Когато извърна глава, Ник забеляза отоците на шията ѝ и със свито сърце си помисли, че кризата още не е преминала.

— Прав си. Сигурно няма да се събудя цяло денонощие. Знаеш ли, чувствам се виновна: да спя, когато Джон е мъртъв... Все още не мога да повярвам... мисълта за това ми се натрапва, като че се препъвам във вещ, която съм забравила да прибера. — Ник стисна ръката ѝ. Тя невесело се усмихна и продължи:

— Може би след време ще се утеша, ще имам цел в живота... Занесе ли вечеря на арестуваните, Ник?

Младежът поклати глава.

— А трябва! Вземи колата на Джон.

„Не умея да шофирам — написа Ник, — но все пак ви благодаря. Ще отида пеша до паркинга за камиони — не е далече. Ще мина да ви видя утре сутринта.“

— Добре, ще те чакам.

Глухонемият се изправи и строго посочи към чашата с чай.

— Ще го изпия — обеща тя.

Ник вече бе на прага, когато усети колебливо докосване по рамото.

— Джон... — поде Джейн, замълча, сетне продължи с огромно усилие на волята: — Дано да са го закарали в погребалното бюро на Къртис. Моите роднини и тези на Джони винаги са били погребвани от Къртис. Мислиш ли, че са го закарали там?

Младежът кимна. Очите на Джейн се напълниха със сълзи и тя отново зариде.

От дома на семейство Бейкър Ник се отправи към закусвалнята, намираща се на паркинга за камиони. На витрината висеше накриво окачена табелка с надпис: „Затворено“. Той заобиколи и почука на вратата на фургона, но тя бе заключена, а прозорците — тъмни. Каза си, че при тези обстоятелства има право да влезе с взлом — в касичката на шерифа навярно имаше достатъчно пари, за да плати за нанесените щети.

Той счупи стъклото на вратата над ключалката и влезе в закусвалнята. Въпреки че всички лампи бяха запалени, помещението изглеждаше призрачно: джубокът мълчеше, никой не стоеше до масата за бiliarд или пред електронните игри. Масите и сепаретата бяха празни, скарата — затворена.

Ник отиде в кухнята, изпържи няколко наденици на газовата печка и ги сложи в голям плик. Към тях добави бутилка мляко и голямо парче ябълков пай, което откри под пластмасов похлупак върху тезгяха. Остави бележка, в която обясняваше кой е влизал и с каква цел, после се върна в полицейския участък.

Винс Хоган беше мъртъв. Лежеше на пода на килията си сред кубчета топящ се лед и мокри пешкири. В последните си мигове бе разкъсал шията си, сякаш съпротивлявайки се на невидим удушвач. Пръстите му бяха окървавени, над него кръжаха мухи. Шията му беше подута като вътрешна гума, напompана до пръсване от небрежен малчуган.

— Сега ще ни пуснеш ли? — попита Майк Чилдрис. — Той е мъртъв, шибан глухарино, доволен ли си? Отмъсти ли си достатъчно? А ето, че и Били се разболя. — Той посочи към приятеля си.

Били Уорнър беше изплашен до смърт. По шията и по страните му бяха избили трескави червени петна; ръкавът на ризата му, с който непрекъснато си бършеше носа, се беше втвърдил от сополите.

— Лъже! Лъже! — истерично заповтаря той. — Лъже, мръсникът му с мръсник! Лъ... — Внезапно закиха и се преви на две, докато от устата му хвърчаха слюнки и хрочки.

— Виждаш ли? — кресна Майк. — Е, доволен ли си, глух малоумнико? Пусни ме веднага! Задръж Били, щом толкова ти се иска, но мен пусни! Това си е убийство, хладнокръвно убийство.

Глухонемият поклати глава, а Майк изпадна в истерия. Започна да се хвърля върху решетките, издраска лицето си и разкървави кокалчетата на пръстите си. Сетне заблъска главата си в металните пръчки, без да откъсва изцъклените си очи от Ник.

Младежът го изчака да се изтощи и с помощта на метлата пхна храната през пролуката под вратата на килията. Били Уорнър тъпо го изгледа и започна да се храни.

Майк запрати срещу решетката чашата с мляко. Тя се счупи и течността изпръска стените. После дойде ред на надениците — те бяха запратени към задната стена на килията, покрита с графити. Едната се залепи на зида, сред петната от горчица, кетчуп и сос, гротескно напомняйки жизнерадостна картина на Джексън Полок. Сетне Майк стъпка парчето ябълков пай — парченца плод захвърчаха във всички посоки. Пластмасовата чиния се счупи.

— Обявявам гладна стачка! — извика той, — Майната ти, глухарино! По-скоро ще те накарам да ми го лапнеш, отколкото да ям храната, дето ми носиш! Ясно ли ти е, шибан ням педераст? Ще ми го...

Ник се обърна и в ареста мигом се възцари тишина. Младежът бавно се отправи към канцеларията — беше изплашен и не знаеше как да постъпи. Ако можеше да шофира, би ги закарал до Камдън. Но не умееше, а освен това трябваше да се погрижи за Винс. Не можеше да го остави на мухите.

В канцеларията имаше още две врати. Зад едната Ник откри вграден гардероб, а зад другата — стълба, водеща надолу. Той слезе по нея и се озова в помещение, което очевидно служеше едновременно за мазе и за склад. Беше прохладно и щеше да свърши работа на първо време.

Когато се върна в ареста, завари Майк да седи на пода. мрачно да събира смачканите ябълки и да ги пхна в устата си, докато упорито избягваше погледа му.

Ник прегърна тялото и се опита да го повдигне. Стомахът му се преобърна от вонята, лъхаща от трупа. Винс се оказа прекалено тежък. За миг младежът безпомощно се втренчи в мъртвеца; внезапно осъзна, че другите двама са се изправили до решетките и съсредоточено го наблюдават. Представяше си какви мисли се въртят в главите им. Винс бе един от тях и въпреки че го смятаха за мухльо и предател, все пак

му бяха приятели. А сега беше умрял от някаква ужасна и непозната болест, от която се бе издул като балон. Ник се запита (за кой ли път през този ден) кога *самият той* ще започне да киха, ще вдигне температура, а по шията му ще се появят странните отоци.

Опитвайки се да забрави мрачните мисли, той хвана Винс Хоган под мишниците и го издърпа от килията. Главата на мъртвеца се отметна и изцъклените му очи се впериха в младежа, сякаш го молеха да внимава и да не го влачи като чувал с картофи.

На Ник му бяха необходими цели десет минути, за да свали тежкия Винс по стръмната стълба. Когато, задъхан и уморен, най-сетне се озова в мазето, той постави трупа върху бетонния под и побърза да го покрие с орфано армейско одеяло, взето от килията.

Сетне се опита да заспи, но сънят не идваше. Унесе се едва призори, с настъпването на двайсет и четвърти юни. Сънищата му винаги бяха прекалено реални и понякога го плашеха, въпреки че рядко имаше кошмари. Напоследък все по-често му се присънваха зловещи видения, сякаш изпълнени с таен смисъл, които предизвикваха у него усещането, че нормалният свят постепенно се превръща в място, където зад спуснатите щори принасят в жертва кърмачета и огромни черни машини неспирно ръмжат в заключени мазета.

Освен това се страхуваше за живота си — боеше се, че някоя сутрин ще се събуди болен.

Спа малко, но му се присъни същият кошмар, който го бе измъчвал преди няколко дни: царевичната нива, миризмата на напечени от слънцето растения, усещането, че нещо — или някой — много добър и надежден, вече *е* наблизо. Усещането, че се е озовал в *дома си*. Но приятното чувство отстъпва място на вледеняващ страх, когато разбира, че някой го дебне измежду царевичните стъбла. Помисли си: „Мамо, язовецът се е вмъкнал в кокошарника!“ и се събуди сред сумрака на ранното утро целият окъпан в пот.

Постави кафеварката на котлона и отиде да провери какво правят затворниците. Завари Майк Чилдрис облян в сълзи. Наденицата все още бе залепена на стената зад него.

— Е, доволен ли си? Аз също пипнах болестта. Нали това искаше? Нали искаше да ни отмъстиш? Слушай как дишам — като локомотив, изкачваш някоя шибана стръмнина.

Но Ник повече се безпокоеше за Били Уорнър, който лежеше в безсъзнание на нара си. Шията му беше подута и почерняла, гърдите му трескаво се повдигаха.

Глухонемият побърза да се върне в канцеларията, втренчи се в телефона и в пристъп на ярост и безпомощност го запрати на пода, където апаратът се оплете в жицата си. Ник изключи котлона, изтича до дома на Бейкър и натисна звънеца. Стори му се, че чака цял час, сетне Джейн, загърната в халата си, дойде да отвори. Лицето ѝ отново бе изпотено от високата температура. Тя не блънуваше, но говореше бавно и завалено, а устните ѝ бяха напукани.

— Ник? Влизай. Какво се е случило?

„В. Хоган умря снощи. Струва ми се, че и Уорнър умира — много е болен. Виждали ли сте доктор Соумс?“

Джейн поклати глава, потръпна от лекото течение, кихна и се олюля. Ник я прегърна през раменете, настани я на един стол и написа: „Може ли да му позвъните от мое име?“

— Разбира се. Подай ми телефона, Ник. Струва ми се... че през нощта състоянието ми отново се е влошило.

Той ѝ занесе телефона и жената набра номера на Соумс. След като бе държала слушалката около минута, глухонемият разбра, че никой няма да се обади.

Джейн се опита да телефонира в дома на лекаря, после — в дома на неговата медицинска сестра, ала никой не вдигна слушалката.

— Ще се обадя на щатската патрулна служба — заяви тя, но още след първата цифра затвори телефона. — По всичко изглежда, че линиите все още са прекъснати. След единицата веднага дочувам глухо бучене. — Усмихна се безпомощно на младежа и от очите ѝ бликнаха сълзи. — Бедният Ник. Горката аз. Горките всички. Помогни ми да се кача горе. Чувствам се много слаба и се задъхвам. Навярно скоро ще бъдем заедно с Джон. — Глухонемият я изгледа, в очите му се четеше мъка от собствената му безпомощност. — Помогни ми, ще отида да си легна.

Ник я заведе в спалнята, после написа: „Ще се върна“.

— Благодаря ти, Ник. Добро момче си — сънено произнесе тя. Младежът излезе от къщата и се спря на улицата, като се питаше как да постъпи. Ако умееше да кара кола, може би щеше да направи нещо. Но...

Погледът му попадна на детско велосипедче, захвърлено на поляната пред къщата от срещуположната страна на улицата. Той се приближи и забеляза, че щорите на всички прозорци са спуснати (като на къщите в кошмарните му сънища), сетне почука на вратата. Никой не му отвори, въпреки че потропа няколко пъти.

Ник се върна при велосипедчето. Беше малко, но все пак би могъл да го подкара, въпреки че коленете му ще се удрят в кормилото. Навярно ще изглежда ужасно нелепо, но едва ли в Шойо е останал човек, комуто е до смях.

Яхна велосипеда и несръчно го подкара по главната улица, покрай затвора, сетне на изток, по шосе № 63, където Джо

Ракман бе забелязал войниците, предрешени като работници от пътностроителна бригада. Мислеше си, че ако все още са там и действително са войници, ще им повери Били Уорнър и Майк Чилдрис. И то в случай, че Майк все още е жив. Ако тези хора са поставили Шойо под карантина, следователно са отговорни и за затворниците.

Отне му близо час, докато стигне до бариерата на пътя; велосипедчето криволичеше по осевата линия, коленете на Ник непрекъснато се удряха в кормилото. Но когато достигна целта си, там нямаше следа от войниците, нито от хората от пътностроителната бригада. Ник видя два варела с асфалт, от единия все още се издигаше дим, както и две боядисани в оранжево дърводелски магарета. Пътят беше разкопан, но глухонемият си помисли, че може да се мине по него, ако човек не жали ресорите на колата си.

Някакво черно облаче привлече вниманието му, в същия момент подухна лек пролетен ветрец и той усети отвратителната воня на разлагаща се плът. Черното облаче се оказа рояк мухи, който непрекъснато се снишаваше и издигаше. Ник слезе от велосипеда и тръгна към ямата в края на пътя. В нея редом с нова и блестяща водопроводна тръба лежаха телата на четирима мъже. Шиите и подпухналите им лица бяха почернели. Ник не знаеше дали са войници, но не посмя да се приближи и да ги огледа по-добре. Каза си, че трябва да се върне при велосипеда, че няма от какво да се страхува — непознатите бяха мъртви, а както е известно, мъртвците не могат да ти сторят нищо. Ала когато се отдалечи на няколко метра от ямата, той се затича, яхна велосипеда и обзет от паника, го подкара обратно

към Шойо. В покрайнините на града върхлетя върху огромен камък и разби велосипеда. Самият той прелетя през кормилото, удари главата си и охлузи дланите си. За миг полежа насред пътя, целият трепереше.

* * *

През следващите час и половина Ник чукаше и звънеше на различни врати с надеждата, че все някой в Шойо е останал жив. Самият той се чувстваше добре, навярно в градчето имаше човек, който да не се е заразил от дяволската болест. Ще открие някого — мъж, жена или юноша с шофьорска книжка — и той или тя ще кажат „О, да. Хайде да ги закараме в Камден. Ще отида да докарам комбито.“ Или нещо от този род.

Но на почукването и звъненето му отговориха едва десетина души. Вратата се отваряше, без да се свали предпазната верига, и бледо, но изпълнено с надежда лице надничаше през процепа. При вида на младежа лицето помръкваше, човекът отрицателно поклащаше глава и затръшваше вратата. Ако Ник умееше да говори, щеше да им каже, че щом са на крака, могат да карат и кола. Че ако отведат затворниците в Камден, самите те имат възможност да потърсят лекарска помощ и положително ще оздравеят. Но той беше глухоням и безпомощен.

Някои го питаха дали е виждал доктор Соумс. Някакъв мъж, изпаднал в делириум, отвори широко вратата, изскочи на верандата само по долни гащи и се опита да сграбчи Ник. Непрекъснато повтаряше, че ще го очисти, както е трябвало да стори преди години в Хюстън. Очевидно бе взел младежа за някой си Дженър. Залитайки, непознатият се опита да преследва Ник — напомняше зомби от третокласен филм на ужасите. Половите му органи бяха страхотно подути, като че някой бе пхнал в гащетата му пъпеш. След миг рухна на верандата, а Ник го проследи с поглед, докато сърцето му биеше лудешки. Човекът немощно му се закани с юмрук, сетне пропъзля обратно в дома си, без да си направи труда да затвори вратата.

Но повечето от къщите в Шойо тънеха в тишина. Накрая Ник се отказа да търси помощ. Обзе го зловещо чувство, сякаш сънуваше кошмар, както и натрапчивата мисъл, че чука на вратите на гробници,

за да събуди мъртъвците и рано или късно труповете ще започнат да му отварят. Напразно си повтаряше, че повечето къщи са празни, защото обитателите им са заминали за Камден, Елдорадо или Тексаркана.

Когато се върна в дома на Бейкър, Джени бе потънала в дълбок сън. Челото ѝ беше студено, но този път Ник не бе особено обнадяден.

По обяд глухонемият отново се отправи към паркинга за камиони. Чувстваше се безкрайно уморен след безсънната нощ, цялото тяло го болеше след падането от велосипеда. Пистолетът на Бейкър тежеше на кръста му. Влезе в закусвалнята, стопли две кутии супа и ги преля в два термоса. Млякото в хладилника все още не беше вкиснало, той взе една бутилка и се върна в участъка.

Били Уорнър беше мъртъв. Когато видя Ник, Майк истерично се разсмя и посочи мъртвеца.

— Двама умрели, а третият на път! Отмъсти ли си, а?

Помагайки си с дръжката на метлата, младежът предпазливо избута под вратата термоса със супата и бутилката мляко.

Майк започна да пие на малки глътки супата направо от термоса. Ник взе своя термос и седна в коридора. Каза си, че ще се занимае с Майк по-късно, първо трябва да се нахрани. Беше гладен като вълк. Докато пиеше супата си, замислено се втренчи в затворника.

— Питаш се как се чувствам, нали? — поинтересува се Майк.

Глухонемият кимна.

— Точно както преди да излезеш тази сутрин. Избълвах половин кило хрочки. — Той обнадядено погледна Ник. — Майка ми казваше, че това означава подобрене. Може би съм пипнал лека форма на този грип, а? Мислиш ли, че е възможно?

Ник сви рамене — вече не знаеше какво е възможно и какво — не.

— Як съм като бик — продължи затворникът. — Смятам, че ще се оправя, щом изхрача всичко. Слушай, момче, пусни ме. Моля те. Моля те от сърце.

Глухонемият се замисли.

— По дяволите, нали имаш пистолет! И без това не ми е до тебе. Просто искам да се измъкна от този град, но първо ще проверя как е жена ми...

Ник посочи към лявата ръка на затворника, който не носеше венчална халка.

— Вярно е, че сме разведени, но тя все още живее тук, на Ридж Роуд. Искам да разбера дали е добре. Е, какво ще кажеш? — Майк вече ридаеше. — Дай ми шанс. Не ме оставяй в този капан за плъхове.

Младежът бавно се изправи, отиде в канцеларията и отвори чекмеджето на бюрото — ключовете бяха вътре. Логиката на Майк бе желязна — безсмислено беше да се надява, че някой ще дойде и ще му помогне да се измъкне от тази каша. Взе ключовете и се върна в ареста. Избра от връзката ключа с белия етикет, който му бе показал шерифът, и го пхна през решетките.

— Благодаря — избърбори Майк. — Много ти благодаря. Съжалявам, че те пребихме. Кълна се, че идеята беше на Рей. С Винс се опитахме да го разубедим, но когато се напие, Рей обезумява... — Той превъртя ключа. Ник отстъпи и сграбчи револвера.

Вратата на килията се отвори, Майк излезе навън и заяви:

— Не се отричам от обещанието си. Единственото ми желание е да се махна от този проклет град.

Промъкна се покрай Ник, устните му потръпваха от нервен тик. После се втурна към външната врата и я затръшна след себе си.

Глухонемият го последва. Майк стоеше на тротоара, сложил ръка на автомата на паркинга и се взираше в пустата улица.

— Господи! — прошепна той и извърна смаяното си лице към Ник. — Нима всички са мъртви?

Младежът кимна, без да изпуска револвера. Майк понечи да каже нещо, но се закашля. Прикри устата си с ръка, сетне избърса устните си и заяви:

— Моментално изчезвам оттук! Ако имаш малко акъл и ти би трябвало да направиш същото, глухчо. Тая болест е по-страшна от чума.

Глухонемият сви рамене, а Майк се отдалечи. Вървеше все по-бързо, докато накрая затича. Ник го наблюдава, докато онзи се скри от погледа му, после се прибра в участъка. Никога повече не го видя. На сърцето му олекна, внезапно изпита увереност, че е постъпил правилно. Изтегна се на нара и почти веднага заспа.

Спа целия следобед на голия нар и се събуди облян в пот. Въпреки това се чувстваше малко по-добре. Над хълмовете бушуваше буря — той не можеше да чуе гръмотевиците, но виждаше синьобелите мълнии. Ала бурята така и не достигна до Шойо.

Привечер той отиде в магазина за телевизори, намиращ се на Мейн Стрийт и отново проникна вътре с взлом. Остави до касовия апарат бележка, с която се извиняваше за постъпката си, и се върна в участъка с портативен телевизор „Сони“. Пусна го и започна да превключва на различни канали. Локалната станция на СВ5 беше прекъснала предаването, на екрана имаше надпис: „ПОВРЕДА ПО ТРАСЕТО, ОЧАКВАМЕ ОТСТРАНЯВАНЕТО Й“. По ABC излъчваха „Обичам Луси“, а по МВС — повторение на епизод от популярна сапунена опера, където главна героиня бе наперена девойка, твърдо решена да работи като механик в гараж. Частната станция в Тексаркана, чиято програма се състоеше предимно от стари филми, телевизионни състезания и беседи на религиозни фанатици, не предаваше.

Ник изключи телевизора, отиде до закусвалнята на паркинга за камиони и приготви супа и сандвичи за двама души. Стори му се, че има нещо зловещо в това как уличните лампи горят както преди, обливайки със светлина двата тротоара на Мейн Стрийт. Постави храната в кошница, но докато крачеше към дома на Джейн Бейкър, след него се впусна глутница гладни кучета, очевидно привлечени от миризмата на храна. Ник извади револвера, но не се осмели да стреля, докато едно от кучетата понечи да го ухапе. Той натисна спусък и куршумът се заби на около три метра пред него, оставяйки сребриста диря в асфалта. Ник не чу изстрела, но дръжката в ръката му завибрира. Кучетата се разпръснаха и избягаха.

Джейн спеше, челото и страните ѝ горяха, дишаше тежко и мъчително. Изглеждаше много измъчена и посърнала. Ник намокри кърпа и избърса лицето ѝ. Остави вечерята ѝ на нощното шкафче, слезе в хола и включи големия цветен телевизор.

CBS не излъчва цяла нощ. NBC предаваха предварително обявената програма, изображението по ABC продължаваше да бъде

лошо, понякога картината се губеше, сетне отново се появяваше. Излъчваха само предварително записани програми, сякаш връзката им с телевизионната мрежа беше прекъсната. Лошата картина не притесняваше Ник. Той чакаше новините.

Когато започнаха, младежът бе изумен. „Супергрипната епидемия“, както сега я наричаха, беше главната новина, но и по двете станции говорителите казаха, че е овладяна. В центъра за борба с вирусните заболявания в Атланта била разработена ваксина и в началото на следващата седмица започвала масова имунизация. По-сериозно било положението в Ню Йорк, Сан Франциско, Лос Анжелес и в Лондон, но болните били под карантина. В няколко района временно били отменени публичните прояви.

„В Шойо — помисли си Ник — животът е отменен. Кой кого се опитва да измами?“

В заключение говорителят заяви, че пътуванията до по-големите градове все още са забранени, но забраната ще бъде вдигната веднага след започването на масовата имунизация. После премина към съобщенията за самолетна катастрофа в Мичиган и за реакцията на Конгреса по повод последното решение на Върховния съд във връзка с правата на хомосексуалистите.

Ник изключи телевизора, излезе на верандата и се настани на люлеещия се стол. Равномерното поклащане напред-назад му действаше успокояващо, не чуваше скърцането на ръждясалите винтове, които Джон Бейкър все забравяше да смаже. Ник наблюдаваше танца на светулките, стрелкащи се на зиг-заг в мрака. От време на време мълнии раздираха облаците на хоризонта, сякаш вътре в тях кръжаха гигантски светулки с размерите на динозаври. Влажният, задушен нощен въздух прилепваше към кожата му.

Тъй като за Ник телевизията бе единствено визуален източник на информация, по време на последните новини той забеляза такива подробности, които положително биха убягнали на другите хора. Липсваха рекламни клипове, както и съобщения за резултатите от бейзболните срещи, може би защото мачовете не се бяха състояли. Прогнозата за времето също го смути — дори не показаха синоптична карта, сякаш метеорологичната служба на САЩ бе извън строя. Ник подозираше, че предположението му не е далеч от истината. И двамата говорители изглеждаха нервни и разтревожени. Единият очевидно

беше настинал, дори веднъж не можа да се въздържи и се изкашля по микрофона. И двамата непрекъснато поглеждаха вляво и вдясно от камерата., сякаш в студиото седеше някой, който ги следеше да не кажат нещо излишно.

Ник прекара нощта на верандата. Спа неспокойно и сънува кошмари. На следващия ден Джейн Бейкър угасна пред очите му... *а той не можеше да ѝ каже нито дума, за да я утеши в последните ѝ мигове.*

Докато седеше до леглото ѝ, усети, че тя го хваща за ръката. Погледна бледото ѝ, изпито лице. Сега кожата ѝ беше суха, цялата пот се бе изпарила. Ала това ни най-малко не го обнадежди. Джейн умираше. Той се бе научил да разпознава приближаването на смъртта.

— Ник — прошепна Джейн и се усмихна, сетне стисна ръцете му в своите. — Отново искам да ти благодаря. Никой не обича да умира в самота, нали?

Младежът енергично поклати глава, но не в знак на съгласие, а на яростно отричане на думите ѝ.

— Зная, че умирам — спокойно продължи тя, — но това не е важно. В онзи гардероб има една бяла рокля, Ник. Ще я познаеш по... — Думите ѝ бяха прекъснати от пристъп на кашлица. Когато се успокои, Джейн Бейкър продължи: — ... по дантелата. Бях облечена с нея, когато заминахме на сватбено пътешествие. Още не ми е отесняла, поне доскоро не беше. Навярно сега ще ми е малко широка — поотслабнала съм — но това няма значение. Винаги съм харесвала тази рокля. С Джон отидохме на езерото Понтчартин. Това бяха двете най-щастливи седмици в живота ми. Всъщност с Джон винаги съм била щастлива. Нали няма да забравиш за роклята, Ник? Искам да ме погребат в нея. Нали няма да ти е много неприятно... да ме преоблечеш?

Младежът с мъка преглътна и поклати глава, вперил поглед в завивката. Навярно Джейн почувства мъката и стеснението му, тъй като повече не спомена за роклята, а тактично премина на други теми, като бърбореше почти кокетно. Разказа му как спечелила състезанието за художествено четене в гимназията и се класирала за финала в Арканзас и как фустата ѝ се смъкнала и паднала в краката ѝ точно когато стигнала до кулминационната точка на „Демона-любовник“ от Шърли Джексън. Как сестра ѝ заминала за Виетнам с баптистки

мисионери и се върнала с три осиновени деца. Как преди три години с Джон отишли на екскурзия и някакъв злонамерен елен ги принудил да се покатерят на високо дърво, където останали цял ден.

— Седяхме на един клон и се целувахме като гимназисти — унесено продължи тя. — Господи, не можеш да си представиш в какво състояние беше Джон, когато слязохме. Беше... и двамата бяхме... влюбени... безумно влюбени... винаги съм смятала, че светът се крепи на любовта., единствено тя помага на хората да останат на крака в един свят, където притеглянето сякаш иска да ги повали... и да ги принуди да пълзят... ние бяхме... толкова влюбени...

Накрая се унесе и спа, докато Ник я събуди, като дръпна завеса или стъпи на скърцаща дъска на пода. Тя отново забълнува; внезапно закрещя с глас, задавен от хракките в гърлото ѝ:

— *Джон! О, Джон, никога няма да се науча да ловя риба с тази проклета пръчка! Джон, помогни ми! Трябва да ми помогнеш! Трябва да ми...*

Джейн замлъкна и отчаяно се опита да си поеме дъх, от гърдите ѝ се изтръгна злокобно свистене, което Ник не чу, но някак си усети. От носа ѝ потече тънка струйка черна кръв. Тя се отпусна на възглавницата и няколко пъти рязко завъртя глава, като че взимаше някакво жизненоважно решение и отговорът беше отрицателен.

После сякаш се успокои и затихна.

Ник плахо притисна ръка до шията ѝ, сетне опипа вътрешната страна на китката ѝ, накрая срамежливо допря длан до гърдите ѝ. Сърцето ѝ не биеше. Беше мъртва. Часовникът важно тиктакаше на нощното шкафче, но и двамата не можеха да го чуят. За миг Ник отпусна глава на коленете си и заплака безмълвно, както плачат всички глухоними. Веднъж Руди му каза: „Единственото, което можеш, е да рониш сълзи, но това може да ти свърши добра работа в свят като нашия, който наподобява сапунена опера.“

Знаеше какво го очаква и не искаше да го направи. Някакъв вътрешен глас му нашепваше, че не е честно, че не е негово задължение. Но след като наоколо нямаше никого — може би беше останал сам в целия град — той трябваше да събере смелост и да изпълни молбата на Джейн. Или пък да я остави да изгние в леглото, а това той не можеше да стори. Жената на шерифа бе проявила безкрайна доброта към него, а по време на скитанията си той се беше

убедил, че това качество вече рядко се среща в хората. Каза си, че трябва да се заеме с неприятното задължение, защото колкото повече го отлага, нежеланието му нараства. Знаеше къде се намира погребалното бюро на Къртис, ала се страхуваше от адската жега на улицата.

С огромно усилие на волята се изправи и се приближи до гардероба с тайната надежда, че бялата рокля е плод на трескавото въображение на Джейн. Но тя беше там. Бе малко пожълтяла от времето, но Ник веднага я позна. По дантелата. Извади я и я разстла в долната част на леглото. Погледна роклята, сетне мъртвата жена и си помисли: „Сега цялата ще плува в нея. Едва ли е предполагала колко жестока е била болестта към нея... навярно така е по-добре.“

С огромно нежелание се наведе над мъртвата и започна да съблича халата ѝ. Но когато съзря голото ѝ тяло, ужасът му изчезна и остана само съжалението — съжаление, което караше сърцето му да се свива и от гърдите му да се изтръгват безмълвни ридания, докато я изми и облече точно както в деня, когато с Джон се отправила на сватбено пътешествие. Сетне я взе в прегръдките си и я понесе към погребалното бюро. Бялата дантелена рокля се развяваше и Ник приличаше на младоженец, пренасящ своята възлюблена през безкраен праг.

26.

В нощта на дваайсет и пети срещу дваайсет и шести юни членовете на някаква студентска организация — може би на „Студенти за демократично общество“ или на „Млади маоисти“ — упорито се трудиха над копирната машина. На следващата сутрин изработените от тях плакати бяха разлепени из целия Кентъкийски университет:

ВНИМАНИЕ! ВНИМАНИЕ! ВНИМАНИЕ!

ВАС ВИ ЛЪЖАТ! ПРАВИТЕЛСТВОТО ВИ ЛЪЖЕ! ПРЕСАТА, КОНТРОЛИРАНА ОТ СВИНЕТЕ В УНИФОРМИ, СЪЩО ВИ ЛЪЖЕ! АДМИНИСТРАЦИЯТА НА УНИВЕРСИТЕТА ВИ ЛЪЖЕ! ПО НЕЙНА ЗАПОВЕД ЛЪЖАТ И ЛЕКАРИТЕ!

1. НЕ СЪЩЕСТВУВА НИКАКВА ВАКСИНА ПРОТИВ СУПЕРГРИПА.

2. СУПЕРГРИПЪТ НЕ Е СЕРИОЗНО ЗАБОЛЯВАНЕ, А СМЪРТОНОСНО.

3. ВЪЗМОЖНО Е СМЪРТНОСТТА ДА ДОСТИГНЕ 75 %.

4. ВИРУСЪТ НА СУПЕРГРИПА Е СЪЗДАДЕН ОТ СВИНЕТЕ В УНИФОРМИ ОТ АМЕРИКАНСКАТА АРМИЯ И СЛУЧАЙНО Е ИЗПУСНАТ ОТ ЛАБОРАТОРИЯТА!

5. СЕГА СВИНЕТЕ В УНИФОРМИ ИСКАТ ДА ПРИКРИЯТ СМЪРТНООПАСНАТА СИ ГРЕШКА ДОРИ С ЦЕНАТА НА ГИБЕЛТА НА 75 % ОТ НАСЕЛЕНИЕТО!

ПРИВЕТ НА ВСИЧКИ РЕВОЛЮЦИОННО НАСТРОЕНИ ХОРА! НАСТЪПИ МОМЕНТЪТ ДА ВЪСТАНЕМ. ДА СЕ ОБЕДИНИМ, ДА СЕ БОРИМ И ДА ПОБЕДИМ!

В 19.00 В СПОРТНАТА ЗАЛА ЩЕ СЕ ПРОВЕДЕ МИТИНГ! СТАЧКА! СТАЧКА! СТАЧКА!

Онова, което се случи в телевизионната станция WBZ в Бостън, беше подготвено предишната нощ от трима говорители и шестима техници от студио 6. Петима от тях редовно играеха заедно покер, а шестима от заговорниците вече бяха болни и нямаше какво да губят. Първо си набавиха почти дузина огнестрелни оръжия. Боб Палмър, който водеше утринното предаване, ги внесе в студиото в голямата си

чанта, в която обикновено държеше записките си, моливи и няколко бележника.

Сградата на телевизията беше обкръжена от мъже, представени на хората от телевизията като служители от националната гвардия, но както Палмър сподели предишната вечер с Джордж Дикърсън, досега не бил виждал гвардейци на възраст над петдесет години.

Превратът започна в 9.01 сутринта, веднага щом Палмър започна да чете успокоителния текст, връчен му преди десет минути от армейски сержант. Деветимата заговорници успешно превзеха телевизионната станция. Войниците, които не очакваха каквито и да било решителни действия от жалката група цивилни, бяха заловени и обезоръжени. Други служачи от станцията се присъединиха към въстаниците и побързаха да заключат всички врати на шести етаж. Асансьорите бяха повикани на същия етаж, преди войниците във фоайето да разберат какво точно става. Трима от тях се опитаха да се изкачат по резервната стълба и чистач на име Чарлз Йоркин, въоръжен с армейска карабина, стреля над главите им. Това бе единственият изстрел по време на бунта.

Зрителите, наблюдаващи програмата на WBZ, видяха как Боб Палмър прекъсна четенето на текста по средата на изречението и го чува да казва:

— Хайде, давайте!

Зад кадър се разнесе шум, като че някакви хора се боричкаха. Когато настъпи тишина, хилядите поразени зрители забелязаха, че сега Боб Палмър държи пистолет.

Дрезгав глас тържествуващо изкрещя:

— Хванахме ги, Боб! Хванахме мръсниците! Паднаха ни в ръцете!

— Браво, хубава работа свършихте — отбеляза водещият, сетне отново се обърна към камерата: — Жители на Бостън и всички американци, които гледате нашето предаване. В това студио се случи нещо изключително важно и сериозно. Щастлив съм, че се случи тук, в Бостън — люлката на американската независимост. През последните седем дни тази телевизионна станция се намираше под контрола на хора, които претендират, че служат в националната гвардия. Въоръжени хора стоят редом с нашите оператори, контролните стаи, до телексите. Може би се питате дали са ни диктували текста на

новините? За съжаление съм принуден да отговоря положително на този въпрос. Връчваха ми текста и ме заставяха да го чета, буквално насочвайки пистолет в тила ми. Текстовете се отнасяха за така наречената епидемия от „супергрип“ и съдържаха напълно невярна информация.

На телефонното табло започваха да проблясват лампички. След петнайсет секунди всички се запалиха.

Водещият продължи:

— Нашите оператори заснеха филм, който бе конфискуван или нарочно осветен. Съобщенията на репортерите не достигаха до нас. Но все пак, дами и господа, имаме какво да ви покажем, а кореспондентите се намират тук, в студиото — те не са професионални репортери, но са свидетели на онова, което може да се окаже най-голямото бедствие в историята на нашата страна... не мислете, че преувеличавам. Ще ви покажем откъси от този филм. Той е заснет тайно, така че качеството му на някои места е лошо. Ала ние, хората, току-що освободили нашата телевизионна станция, се надяваме, че онова, което ще видите, ще ви бъде напълно достатъчно. Дори повече, отколкото бихте искали.

Той вдигна поглед, извади кърпичка от джоба на спортното си сако и се изсекна. Зрителите, които притежаваха качествени цветни телевизори, забелязаха, че лицето му е зачервено като от висока температура.

— Ако всичко е готово, Джордж, пускай записа.

На екрана се появиха кадри от централната бостънска болница. Отделенията бяха претъпкани с пациенти. Болните лежаха на пода, както и в коридорите; медицинските сестри, много от които също изглеждаха болни, се провираха между пациентите. Някои истерично плачеха, други бяха толкова изплашени, че всеки момент имаше опасност да припаднат.

Следваха кадри, на които бяха заснети пазачи, застанали на ъглите на улиците с пушки в ръце; други, показващи здание, чиито врати бяха разбити с взлом.

Отново се появи Боб Палмър и спокойно каза:

— Дами и господа, ако в момента децата ви гледат телевизия, съветвам ви да ги изведете от стаята.

На екрана се появи неясно изображение, което постепенно се фокусира. Военен камион вървеше на заден ход по врязващия се в океана кей на бостънското пристанище. Във водата под него се виждаше шлеп, покрит с брезент. Двама войници с противогази, които ги правеха да приличат на извънземни, скочиха от кабината на камиона. Изображението заподскача, после отново стана неподвижно. Войниците дръпнаха брезентовото платно, закриващо задната част на камиона, и отскочиха встрани. Отвътре се посипаха тела и полетяха към шлепа — жени, старци, полицаи, медицински сестри — премятащите се във въздуха трупове сякаш нямаха край. В един момент ясно се видя как войниците си помагат с вили, за да измъкнат мъртвците.

Палмър води предаването в продължение на два часа: въпреки че постепенно преградна, продължаваше да чете съобщения и бюлетини, интервюираше други членове на снимачния екип. След това някой се сети, че не е необходимо да завземат обратно шестия етаж, за да прекъснат предаването. В 11:16 предавателят на УВ2 беше взривен.

Палмър и съучастниците му бяха обвинени в измяна на родината — Съединените американски щати — и бяха екзекутирани.

* * *

„Тръбен зов“ беше седмичен вестник, който излизаше в Дърбин — градче в Западна Вирджиния. Негов собственик, главен редактор и репортер бе някой си Джеймс Д. Хоглис, пенсиониран адвокат. Вестникът неизменно се радваше на голям успех сред читателите, тъй като Хоглис беше яростен защитник на правата на миньорите, а антидържавните му уводни статии бълваха огън и жупел по адрес на всички правителствени чиновници.

Обикновено Хоглис използваше услугите на вестникарчета, но през тази свежа лятна утрин сам разнасяше „Тръбен зов“ със стария си кадилак, модел 1948. Гумите съскаха по асфалта, докато колата се движеше из улиците на Дърбин, крито бяха зловещо пусти. Вестниците бяха натрупани на седалките и в багажника на кадилака. Това издание на „Тръбен зов“ излизаше няколко дни по-рано от обичайното и съдържаше само една страница с черен бордюр,

напечатана с едър шрифт. Най-отгоре пишеше „ИЗВЪНРЕДНО ИЗДАНИЕ“, първото извънредно издание, което Хоглис пускаше след 1980 година, когато мината „Лейдибърд“ избухна, а в дълбините ѝ останаха погребани четирийсет миньори. Заглавието гласеше: „ПРАВИТЕЛСТВОТО СЕ ОПИТВА ДА СКРИЕ ИЗБУХВАНЕТО НА ЧУМНА ЕПИДЕМИЯ!“

А отдолу — „Специално за «Тръбен зов» от Джеймс Д. Хоглис“.

Следваше самата статия: „Нашият репортер научи от сигурен източник, че грипната епидемия (понякога наричана «задушаваща болест» или «подута шия» в Западна Вирджиния) всъщност е причинена от смъртоносен мутант на обикновения вирус на грип. Този супервирус е създаден по нареждане на правителството, което очевидно възнамерява да го използва за военни цели, пренебрегвайки Женевското споразумение за биологическото и химическото оръжие, подписано преди седем години от представители на Съединените щати. Нашият източник, армейски офицер, в момента служещ в Уилинг, каза още, че обещанията за предстояща всеобща ваксинация са «нагла лъжа». Според него ваксина против този грип още не е открита.

Граждани, епидемията не е само бедствие и трагедия; тя означава край на доверието ни в нашето правителство. Ако действително сами сме причинили тази катастрофа, то...“

Хоглис беше болен, чувстваше се изцеден, сякаш беше използвал последните си сили за написване на статията, като че жизнените му сокове се бяха влили в думите. Дробовете му бяха пълни с храчки, които го караха да се задъхва, сякаш тичешком изкачваше стръмна стълба. Въпреки това той методично се спираше пред всеки дом и оставяше вестника си, макар да се съмняваше, че къщите все още са обитавани и че дори в тях да е останал някой жив, той или тя ще имат сили да излязат и да приберат онова, което им е оставил.

Най-сетне се озова в покрайнините на града, в бедняшкия квартал, където хората живееха в схлупени къщурки и във фургони. От тоалетните на открито се разнасяше воня. Останали му бяха само вестниците в багажника и той го остави отворен — капакът бавно подскачаше нагоре-надолу, докато кадилакът се движеше по неравното шосе. Джеймс Хоглис бе измъчван от страхотно главоболие, образите се раздвояваха пред очите му.

След като се погрижи и за последната къща — някаква барака в самия край на града — в багажника му останаха около дваисет и пет вестника. Със старото си джобно ножче той преряза канапа, с който бяха завързани, и остави вятърът да ги разпилее във всички посоки; мислеше си за своя източник, майорът с хлътнали, обезумели очи, който само преди три месеца бе работил за „Проект «Синева»“, където бе отговарял за охраната. Докато разказваше всичко на Хоглис, непрекъснато докосваше пистолета си. Хоглис си помисли, че не след дълго майорът ще насочи оръжието към слепоочието си, ако вече не го е сторил.

Качи се обратно в кадилака, който притежаваше от времето, когато навърши дваисет и седем, и установи, че е прекалено уморен, за да подкара колата обратно към града. Сънено се облегна назад, заслуша се в хриптенето, което клокочеше в гърдите му, и видя как вятърът бавно понесе нагоре по шосето извънредното издание на „Тръбен зов“. Няколко вестника се оплетоха в клоните на надвисналите над пътя дървета и останаха между тях като някакви странни плодове. Наблизо ромолеше бързият поток, където Хоглис бе ловил риба като малък. Сега рибата беше изчезнала — или по-скоро отровена от отпадъчните води — но ромоленето на потока все още му действаше успокояващо. Той затвори очи, заспа и след час и половина бе мъртъв.

От извънредния брой на „Лос Анжелес Таймс“, състоящ се само от една страница, бяха отпечатани едва 26 000 екземпляра, когато отговорните офицери откриха, че това изобщо не е рекламен проспект, както ги бяха излъгали. Последва бързо и кърваво възмездие. Официалната версия на ФБР гласеше, че крайно десни революционери (отново използваха изтъркания термин) поставили бомба в печатницата на вестника, избухването на която причинило смъртта на дваисет и осем работници. На ФБР не се наложи да обяснява защо в главите на всички жертви имаше куршум (едва ли това можеше да се припише на експлозията), тъй като труповете на печатарите бяха погребани в океана заедно с хилядите жертви, на епидемията.

Така или иначе 10 000 екземпляра стигнаха до читателите и това беше достатъчно. Заглавието, набрано на трийсет и шест пункта, прогласяваше:

Хиляди се спасяват с бягство от смъртоносния супергрип. Правителството се опитва да скрие вината си.

Лос Анжелес. Хората, които се представят за служители на националната гвардия, призовани да оказват помощ на населението по време на разигралите се трагични събития, всъщност са военни от кариерата с по четири звездички на пагоните, всяка от които се дава за десет години служба. Една от задачите им е да убедят изплашените до смърт жители на Лос Анжелес, че вирусът на грипа, който младежите наричат „капитан Трипс“, е „съвсем малко по-опасен“ от лондонския или хонконгския щам... но думите им звучат неправдоподобно, тъй като самите те носят противогази. Обявено е, че довечера в шест часа президентът ще се обърне към нацията по националната телевизия. Пресаташето Хабърд Рос нарече съобщенията, че президентът ще говори от помещение, изглеждащо като Овалната зала, но всъщност намиращо се в бункер под Белия дом, „истерични, злобни и напълно неоснователни“.

Разполагаме с копие от речта на президента и по всичко изглежда, че той възнамерява „да скастри“ американците заради уплахата им и сравнява сегашната паника с реакцията на радиопредаването на Орсън Уелс по „Война на световете“ в началото на трийсетте.

Ние от „Лос Анжелес Таймс“ задаваме пет въпроса, на които бихме искали президентът да отговори в речта си:

1. Защо в директно нарушаване на конституционните права главорези във военни униформи забраняваха на „Таймс“ да отпечата новините?

2. Защо магистрала № 5, 10 и 15 са блокирани от бронирани коли и друга военна техника?

3. Защо в Лос Анжелес и в околностите му е обявено военно положение, ако това е само „незначителна грипна епидемия“?

4. Ако това действително е „незначителна грипна епидемия“, защо към Тихия океан потеглят кервани от шлепове и биват потопявани там? С какво са натоварени? Дали е вярно онова, което ни съобщиха осведомени източници — че шлеповете пренасят трупове на жертвите на епидемията?

5. И накрая, ако действително в началото на следващата седмица предстои раздаване на ваксина на лекарите и на болниците, то защо нито един от четирийсет и шестимата интервюирани от нас лекари не е чувал за конкретна дата за доставка? Защо *ни*то една клиника не извършва имунизации срещу супергрипа? Защо нито един от десетте фармацевтични склада, в които телефонирахме, не е получил документи, удостоверяващи изпращането на ваксината?

Призоваваме президента да отговори на тези въпроси в речта си, но най-вече го призоваваме да се откаже от репресивните методи на управление и от безумните опити да се скрие истината...

В Дълът някакъв човек по къси панталони и сандали, със знак от пепел на челото, крачеше напред-назад по Пиемонт Авеню, а на крехките му рамене висяха две дъски, изписани на ръка, които го притискаха като сандвич.

Надписът върху предната гласеше:

ВРЕМЕТО ЗА РАЗПЛАТА НАСТЪПИ.
НАШИЯТ ГОСПОД ХРИСТОС СКОРО ЩЕ СЕ
ВЪРНЕ.

ГОТВЕТЕ СЕ ЗА СРЕЩА С БОГА!

На задната дъска пишеше:

ПОГЛЕДНЕТЕ! СЪРЦАТА НА ГРЕШНИЦИТЕ СА
РАЗБИТИ!

ВЕЛИКИТЕ ЩЕ БЪДАТ УНИЗЕНИ, А УНИЗЕНИТЕ
— ВЪЗВЕЛИЧЕНИ.

ВРЕМЕТО НА ЗЛОТО НАСТЪПВА.

ГОРКО НА ТЕБ, О, ЦИОН.

Четирима младежи с черни кожени якета, и четиримата с кашлица и хрема, се нахвърлиха върху човека с късите панталони и го биха със собствения му плакат, докато непознатият загуби съзнание. После избягаха, а един от тях се обърна и истерично изкрещя:

— Това да ти е за урок, за да не плашиш повече хората, смахнат глупако!

Най-популярната радиoproграма в Спрингфийлд, щата Мисури беше утринното предаване на КЪРТ „Говорете, вие сте в ефир“, водено от Рей Флауърс. В студиото му имаше шест телефона, а на 26 юни сутринта единствено той бе на работа в радиостанцията. Рей знаеше какво става в страната и се страхуваше. Имаше чувството, че през последните десетина дни абсолютно всичките му познати са се разболели. В Спрингфийлд нямаше войници, но се носеха слухове, че националната гвардия е изпратена в Канзас Сити и в Сейнт Луис за „прекратяване на паниката и на мародерството“. Самият Рей се чувстваше добре. Огледа замислено студиото, снабдено с телефони, с уред за изключване на обаждания, изпъстрени с „цветущи фрази“, полици, отрупани с касети с рекламни клипове /„Ако ви се запуши клозетът не се бавете, а повикайте неотложно с маркуча стоманен човека на неприятностите край да сложи“/ и, разбира се, с микрофон.

Той запали цигара, приближи се до вратата на студиото и я заключи. Влезе в кабинката и превъртя ключа. Сетне пусна касетата с мелодията, известяваща започването на предаването му, седна пред микрофона и каза:

— Здравейте всички. С вас е Рей Флауърс, водещият на предаването „Говорете, вие сте в ефир“. Струва ми се, че днес една и съща тема вълнува всички ни. Някои наричат епидемията „супергрип“ или „капитан Трипс“, но всъщност това няма никакво значение. Дочух доста зловещи слухове за това как армията държи всичко под контрол и ако искате да разкажете нещо по този въпрос, микрофонът е ваш. Все още живеем в свободна страна, нали? Но тъй като тази сутрин съм сам в студиото, предаването ще протече малко по-различно от друг път. Освен това смятам, че можем да минем и без рекламните клипове. И

без това, доколкото виждам през прозореца, на никого в Спрингфийлд не му е до пазаруване.

Хайде, ако сте „бодри и готови“, както казваше майка ми, очаквам обажданията ви. Нашите телефони са 555–8600 и 555–8601. Ако дават заето, имайте търпение. Не забравяйте, че днес съм сам в студиото.

В Картхейдж, на седемдесет километра от Спрингфийлд, се намираше военно поделение и отряд от дваайсет души бе изпратен да се погрижи за Рей Флауърс. Двама човека отказаха да изпълнят заповедта и бяха застреляни на място.

Пътуването до Спрингфийлд им отне около час, през който в радиото се обади някакъв лекар и съобщи, че хората измират като мухи и че според него правителството лъже за ваксината; след него позвъни медицинска сестра и потвърди, че трупове от болниците в Канзас Сити се товарят на камиони; после в ефир се включиха някаква блънуваща жена, която твърдеше, че за всичко са виновни летящите чинии от космоса, фермер, който съобщи, че армейски взвод с помощта на два багера току-що е завършил изкопаването на дяволски дълъг ров по продължение на шосе № 71 на юг от Канзас Сити, плюс още половин дузина слушатели, които имаха какво да разкажат.

Сетне някой заудря по вратата на студиото и приглушен глас изкрещя:

— Отворете! Отворете в името на Съединените щати! Рей погледна часовника си. Беше дванайсет и петнайсет.

— Е — каза той, — по всичко изглежда, че си имам гости. Но ние просто ще продължим разгово...

Изтрещяха изстрели от автомат, дръжката на вратата падна на пода, през зейналата дупка проникна синкав дим. Шестима войници с противогази и с пълно въоръжение нахлуха в студиото.

— Няколко войници току-що разбиха вратата — каза Рей в микрофона. — Въоръжени са до зъби... изглеждат така, сякаш се готвят да повторят военната операция за почистване на територията от противници, проведена във Франция преди петдесет години. Само че тези носят противогази...

— Прекрати предаването! — изкрещя едър мъжага със сержантски нашивки, който стоеше пред остъклената коментаторска кабинка и заплашително размахваше автомата си.

— Няма! — извика в отговор Рей. Почувства, че го втриса, и когато се опита да вземе цигарата си от пепелника, забеляза, че ръцете му треперят. — Тази станция има разрешително от РСС и аз съм...

— Отнемам ти шибаното разрешително! Незабавно прекрати предаването!

— Няма! — повтори Рей и се обърна към микрофона. — Дами и господа, току-що ми наредиха да прекъсна предаването и аз отказах да се подчиня. Струва ми се, че постъпих съвършено правилно. Тези хора се държат като нацисти, не като американски войници. Нямам намерение да...

— Последно предупреждение! — Сержантът вдигна автомата си.

— Сержанте — обади се един от войниците до вратата. — Смятам, че нямате право да...

— Ако този тип каже още една дума, застреляйте го! — изкрещя сержантът.

— Изглежда, че възнамеряват да ме убият — промълви Рей Флауърс, в следващия миг стъклената стена на кабинката му се разби на парчета и той падна върху пулта. Разнесе се пронизителен вой. Сержантът изпразни автомата си в контролния пулт и воят престана. Лампичките на телефонното табло продължаваха да примигват. Сержантът се обърна и заяви:

— Искам да се върна в Картхейдж до един часа и не... Трима от подчинените му едновременно откриха огън по него, единият стреляше със специална карабина, заредена с куршуми, съдържащи отровен газ. Сержантът подскочи, сякаш изпълняваше танца на смъртта, сетне падна по гръб сред развалините от контролната кабина. Единият му крак конвулсивно потръпна и под тежкия му ботуш парченца стъкло се посипаха от алуминиевата рамка.

Един от войниците, върху чието мъртвешки бледо лице се открояваха младежки пъпки, се разрида от облекчение. Другите стояха вкаменени и сякаш не вярваха на очите си. Тежка и отвратителна миризма на барут изпълваше помещението.

— Очистихме го! — истерично извика младият войник. — Божичко, очистихме сержант Питърс!

Колегите му мълчаха. Все още изглеждаха зашеметени и объркани, въпреки че после щяха да съжаляват задето не са убили

сержанта по-рано. Бяха насила въввлечени в някаква смъртоносна игра, но повече не искаха да участват в нея.

От телефонната слушалка, която Рей Флауърс бе изпуснал, когато умря, се разнесе прашене, сетне уморен, носов глас произнесе:

— Рей? Чуваш ли ме, Рей? С мъжа ми винаги слушаме твоето предаване и сега искаме да ти пожелаем да продължиш благородното си дело и да не им позволиш да ти сплескат фасона. Чуваш ли, Рей? Рей?... Рей?...

СЪОБЩЕНИЕ 234 ЗОНА 2 СЕКРЕТНО ОТ: ЛАНДЪН ЗОНА 2 НЮ ЙОРК ДО: КОМАНДИР КРЕЙТЪН ОТНОСНО: ОПЕРАЦИЯ „КАРНАВАЛ“ „Ню Йорк все още е обкръжен от кордони. Продължава отстраняването на труповете В града е относително спокойно Х Официалната версия се провали по-бързо от очакваното но засега овладяваме положението Повечето от жителите на града са болни от супергрипа и не напускат домовете си ХХ 50 % от обслужващите контролно-пропускателните пунктове (на мостовете «Джордж Уошингтън», «Трибороу» и «Бруклин», тунелите «Линкълн» и «Холанд», плюс магистралите в околността) са болни от супергрипа но повечето са способни успешно да изпълняват задълженията си ХХХ Три пожара извън контрол: в Харлем на Седмо Авеню Стадион Шеа ХХХХ Дезертъорството се превръща във все по-сериозен проблем Издадена е заповед за незабавен разстрел на дезертъорите ХХХХХ Лично мнение все още контролираме положението но то непрекъснато се влошава ХХХХХХ

Край на съобщението

Ландън Зона 2 Ню Йорк“

В Боулдър, щата Колорадо се разнесе слух, че „Метеорологичният изследователски център“ всъщност е инсталация за създаване на биологично оръжие. Слухът бе повторен и по ефира на денвърска радиостанция от един блънуващ дисководещ.

В единайсет вечерта на 26 юни изселването от Боулдър вече бе започнало. Срещу хората беше изпратена рота войници, но те не успяха да ги спрат — все едно да изпратиш човек с метличка, за да почисти Авгиевите обори. Войниците бяха пометени от близо единайсетте хиляди цивилни — болни, изплашени, обзети от една-единствена мисъл: час по-скоро да се отдалечат колкото е възможно

повече от изпитателния център. Хиляди други жители на града се разбягаха в други посоки.

В единайсет и четвърт се разнесе оглушителна експлозия и пламъци лумнаха в нощта от сградата на Центъра, намиращ се на Бродуей. Младеж с леви убеждения на име Дезмънд Рамидж бе поставил във фоайето ѝ повече от осем килограма експлозив, предназначен за различни съдебни сгради из Средния Запад. Експлозивът бе достатъчен, а часовниковият механизъм — несръчно монтиран. Рамидж се взриви заедно с безобидните инструменти за измерване на замърсяването на околната среда.

Междувременно населението на Боулдър продължи бягството си.

СЪОБЩЕНИЕ 771 ЗОНА 6 СЕКРЕТНО ОТ ГАРЕТ ЗОНА 6
ЛИТЪЛ РОК ДО КОМАНДИР КРЕЙТЪН ОТНОСНО ОПЕРАЦИЯ
„КАРНАВАЛ“

„Бродски е неутрализиран Повтарям Бродски е неутрализиран
Открили го да работи в една клиника арестували го по обвинение в
измяна на родината и го разстреляли Някои от пациентите му се
опитали да го защитят 14 цивилни са ранени 6 убити 3 от моите хора
са ранени, но леко X Силите в зона 6 запазват 40 % трудоспособност
около 25 % от все още намиращите се на служба са болни от супергрип
15 % дезертираха XX По-сериозен е инцидентът с евентуалния план Р
XXX Сержант Т.Л. Питърс от частите, разположени в Картхейдж, е
убит при изпълнение на служебния си дълг от собствените му войници
XXXX Постъпиха непотвърдени засега съобщения за аналогични
случаи Положението бързо се влошава XXXXX Край на съобщението

Гарфийлд Зона 6 Литъл Рок“

Когато мракът се просна на небето като упоен пациент на
операционна маса, две хиляди студенти от държавния университет
„Кент“ в Охайо поеха по бойната пътека. Между бунтовниците бяха
студенти първокурсници, участниците в симпозиума за бъдещето на
младежите-журналисти, сто и дваайсет души, обучаващи се в курса по
драматургия и двеста членове на организацията „Бъдещи американски
фермери“ — клон Охайо — чийто конгрес съвпадна с грипната
епидемия, разпространяваща се като пожар в прерията. Всички те бяха
пристигнали в кампуса преди четири дни, на 22 юни.

Следва запис на разговорите между полицейските коли в района
за времето между 7:16 и 7:22 вечерта.

— Кола 16, кола 16, чувате ли ме? Приемам.

— Чувам ви, кола 20. Приемам.

— По алеята се движат група младежи, кола 16. Предполагам, че са около седемдесет души и... слушайте, от противоположния край на улицата се задава друга група... Господи, сигурно са повече от двеста души. Приемам.

— Кола 20, тук базата. Чувате ли ме? Приемам.

— Чувам те прекрасно, база. Приемам.

— Изпращам ви като подкрепление Чъм и Холидей. Блокирайте шосето с колата си. Не предприемайте нищо друго. Ако тръгнат към вас, не оказвайте съпротива. Повтарям. Никаква съпротива. Приемам.

— Разбрано, никаква съпротива. Какви са тези войници в края на шосето? Приемам.

— Какви войници? Приемам.

— Точно това питаме, база. Те са...

— База, тук Дъдли Чъм. О, по дяволите, тук кола 12. Извинявай, капитане. По Бъроуз Драйв се задава група младежи, около сто и петдесет на брой, и се отправят към алеята. Хлапетата пеят, скандират или нещо подобно. Боже Господи, ние също забелязваме войници. Струва ми се, че носят противогازی. О, застанали са един до друг, очевидно се подготвят за сражение. Поне така ми се струва. Приемам.

— Базата вика кола 12. Присъединете се към кола 20 в началото на алеята. Повтарям инструкциите — никаква съпротива. Приемам.

— Разбрано, капитане. Потеглям. Край.

— База, тук кола 17. Холидей вика базата. Чувате ли ме? Приемам.

— Чувам те, 17. Приемам.

— Движа се непосредствено зад Чъм. Още двеста хлапета се приближават към алеята. Носят плакати като през шейсетте. На един пише: „ВОЙНИЦИ, ХВЪРЛЕТЕ ОРЪЖИЯТА СИ!“, а на друг: „ИСТИНАТА, ЦЯЛАТА ИСТИНА И НИЩО ДРУГО ОСВЕН ИСТИНАТА!“ Те...

— Хич не ми пука какво пише на плакатите, 17. Задачата ви с Чъм и Питърс е да им преградите пътя. Имам чувството, че ще се забъркате в голяма каша. Приемам.

— Разбрано. Край.

Тук Ричард Бърли, шефът на охраната на кампуса. Обръщам се към командира на военния отряд, разположен в южната част на кампуса. Повтарям: говори шефът на охраната Ричард Бърли. Зная, че подслушвате разговорите ни, затова ми спестете шибаните преструвки и се обадете. Приемам.

— Тук армейски полковник Албърт Филипс. Слушаме ви, Бърли. Край.

— База, тук кола 16. Младежите се събират пред паметника на жертвите от войната. Струва ми се, че възнамеряват да нападнат войниците. Тази работа не ми харесва. Приемам.

— Тук Бърли, полковник Филипс. Моля съобщете какви са намеренията ви. Приемам.

— Наредено ми е да не допусна излизане от кампуса и възнамерявам да изпълня заповедта. Ако тези хора са демонстранти, няма да пострадат. Но ако възнамеряват да нарушат карантината, не гарантирам за сигурността им.

— Да не би да искате да кажете, че...

— Точно така, Бърли. Край.

— Филипс! Филипс! По дяволите, отговорете! Това не са ви никакви комунистически партизани, а просто младежи! Американски младежи! Не са въоръжени, нито...

— Кола 13 вика базата. Хлапетата вървят право към войниците, капитане. Размахват плакатите. Пеят песента, дето я изпълняваше онази мадама Бейз. О, по дяволите! Струва ми се, че започват да хвърлят камъни! А войниците... Господи! О, Господи, Исусе Христе! Не могат да направят това!

— Базата вика кола 13. Какво става там?

— Обажда се Чъм, Дюс. Аз ще ти кажа какво става. Прилича на кланица. Съжалявам, че съм бил сляп. Тези мръсници, те... те покосяват хлапетата с картечници. И съм сигурен, че стрелят без предупреждение. Младежите... о, ето че се разпръсват във всички посоки. Божичко! Току-що едно момче беше разрязано от картечен откос! Всичко наоколо е залято с кръв... навярно седемдесет-осемдесет трупа лежат на тревата...

— Чъм! Обади се! Обади се, кола 12!

— База, тук кола 17. Чувате ли ме? Край.

— Чувам те, по дяволите, но къде е шибаният Чъм?

— Чъм и... Холидей... слязоха от колите си, за да огледат всичко по-добре. Ние се връщаме, Дик. По всичко личи, че в момента войниците стрелят един срещу друг. Нямам представа кой побеждава и хич не ми пука. Които и да спечелят, ние сме следващите им жертви. Когато (и ако) всички коли се приберат, предлагам да се скрием в мазето и да изчакаме онези юнаци да свършат патроните. Приемам.

— По дяволите...

— Престрелката продължава, Дик. Изобщо не се шегувам. Край.

По време на записа се чуват изстрели в далечината, все едно пукат кестени върху огън. Разнасят се и писъци... а през последните четирийсетина секунди и трясъкът на минохвъргачка.

Следва запис от предаване, излъчено на специална висока честота в Южна Калифорния. Записът е направен от 7:17 до 7:20 часа местно време.

— Месинджил, Зона 10. Чувате ли ни, база „Синева“? Това съобщение е закодирано като Ани Оукли, спешност плюс десет. Отговорете, ако ни чувате. Приемам.

— Тук Лен, Дейвид. По-добре да избегнем жаргона. Смятам, че никой не ни подслушва.

— Положението е неконтролируемо, Лен. Напълно неконтролируемо. Целият Лос Анжелес гори, в пламъци са и околностите му. Хората ми са или болни, или дезертьори, или мародерстват заедно с цивилното население. Намирам се в зала „Скайлайт“ в главната сграда на „Банк ъф Америка“. Около шестстотин души се опитват да разбият вратата и да ме заловят. Повечето са военни.

— Положението е критично. Центърът се разпада.

— Повтори, не те разбрах.

— Няма значение. Можеш ли да се измъкнеш?

— Не, по дяволите! Но поне ще им дам на тези мерзавци да разберат! Имам отлична карабина. Мръсници такива! Гадни копелета!

— Пожелавам ти късмет, Дейвид.

— На теб също. Докато можеш, дръж всичко под контрол.

— Ще се постарая.

— Не съм сигурен...

Тук разговорът се прекъсва. Разнася се трясък, скърцане на изкривен метал, звънтене на счупени стъкла, ревът на безброй гласове.

Пукот на пистолети, сетне, много близо до радиопредавателя — глухи експлозии, очевидно се стреля с тежка карабина. Гласовете стават по-силни. Дочува се виещ звук от рикошет, силен писък, глух удар, сетне настъпва тишина.

Следва запис на предаване на честота, използвана от армията. Записът е направен в Сан Франциско от 19:28 до 19:30 местно време.

— Войници и братя! Превзехме радиостанцията и генералния щаб! Вашите потисници са мъртви. Аз, брат Зено, допреди няколко минути наричащ се старши сержант Роланд Гибс, се провъзгласявам за първи президент на Република Северна Калифорния! Властта е в наши ръце! Властта е в наши ръце! Властта е в наши ръце! Ако вашите офицери се опитат да отменят заповедите ми, застреляйте ги като бесни кучета! Да, като кучета. Като кучки със засъхнали лайна по задниците! Записвайте имената, званията и номерата на дезертъорите. Съставяйте списъци на хората, които водят подривна агитация и призовават към предателство към Република Северна Калифорния! Настъпва нова ера! Дните на потисниците ни са преброени! Ние...

Три откоса от автомат. Писъци. Звук от тежко падане. Пистолетни изстрели, нови писъци, непрекъснат грохот на автомат. Протяжен вопъл на умиращ човек. Три секунди мъртвешка тишина.

— Говори майор Алфред Нан, служещ в армията на Съединените щати. Обявявам се за временен главнокомандващ на войсковите части на САЩ, разположени в района на Сан Франциско. Шепата предатели, превзели генералния щаб, са ликвидирани. Командването поемам аз. Операцията продължава. Дезертъорите и предателите ще бъдат разстрелвани веднага, без съд и присъда. Сега...

Отново се разнасят изстрели от автомат. Някой надава писък.

Глас, отдалечен от микрофона:

— ... всички. *Залови всички! Смърт на свинете в униформи!*

Изтрещява автомат. После всичко утихва.

* * *

В 21:16 местно време онези жители на Портланд, щата Мейн, които още не бяха болни и бяха включили телевизорите си на станция WCSH, онемели от ужас, наблюдаваха как огромен негър, очевидно

болен и напълно гол, с изключение на набедрената препаска от розова кожа и баретата на морски пехотинец, изпълнява шейсет и две екзекуции.

Неговите съучастници, също негри, бяха полуголи и носеха отличителни знаци, свидетелстващи, че доскоро тези хора са служили в американската армия. Всички бяха снабдени с автоматични и полуавтоматични оръжия. Други членове на чернокожата „хунта“ държаха под прицела на своите винтовки и автомати двестата униформени войници, седящи на същите места, откъдето едно време присъстващите в студиото зрители наблюдаваха местните политически дискусии и телевизионната игра „Обади се по телефона и ще спечелиш“.

Чернокожият гигант, който често се усмихваше и удивително равните му, бели зъби проблясваха на фона на тъмното му лице, държеше 45-калибров пистолет. Стоеше до голяма стъклена сфера, която някога — като че преди стотици години — служеше за определяне на победителя измежду обадиците се телевизионни зрители. Негърът завъртя сферата, извади шофьорска книжка и извика:

— Редник Франклин Стърн, на сцената, м-о-оо-ля! Въоръжените чернокожи, обкръжили зрителите, заоглеждаха табелките с имената на гърдите на войниците, а операторът, очевидно новак в професията, снимаше публиката в едър план с резки завъртания на камерата.

Най-накрая русокос младеж на около деветнайсет години насила бе изправен на крака и въпреки воплите и протестите му бе изведен на сцената. Двама негри го накараха да коленичи.

Гигантът се усмихна, кихна, изхрачи се и допря пистолета си до слепоочието на редник Стърн.

— Не! — истерично изкрещя младежът. — Ще се присъединя към вас, кълна се в Бога, ще дойда с вас...

— В името на Отца и Святого духа — напевно произнесе негърът и натисна спусъка. Устните му бяха разтегнати в ослепителна усмивка. Зад мястото, където коленичеше редник Стърн, имаше локва от кръв и мозък и сега той допринесе за увеличаването ѝ.

Пляс.

Негърът отново кихна и за малко не се строполи на пода. Друг чернокож, който седеше на пулта (носеше зелено маскировъчно таке и

снежнобели гащета), натисна бутона „аплодисменти“. Пред зрителите проблесна същият надпис. Негрите, които охраняваха пленниците, заплашително вдигнаха оръжията си. Белокожите войници лудешки заръкопляскаха.

— Следващият! — с прегракнал глас извика негърът с розовата набедрена препаска, извади документ от сферата и провъзгласи: — Сержант Роджър Питърсън, на сцената, м-о-ооо-ля!

Един от зрителите нададе вой и хукна към вратата на студиото, ала след няколко секунди го доведоха на сцената. В суматохата някакъв войник на третия ред се опита да скъса табелката с името си, прикрепена към куртката му. Прозвуча изстрел и той се свлече на стола си, а очите му се замъглиха, сякаш безвкусното представление го бе накарало да се унесе в мъртвешка дрямка.

Спектакълът продължи докъм 11:15, когато четири взвода военни с противогази и автомати превзеха студиото. Обречените на смърт пленници моментално се включиха в сражението.

Негърът с розовата набедрена препаска се строполи на земята, надупчен от куршуми. Продължаваше да проклина и да стреля в пода. Дезертърът, застанал зад камера № 2, беше улучен в корема. Опитвайки се да задържи вътрешностите си, той се приведе и камерата бавно се завъртя, давайки възможност на зрителите добре да видят ужасяващите сцени. Полуголите негри от охраната отговориха на огъня и военните с противогазите започнаха да обстрелват мястото за публиката. Вместо да бъдат освободени, невъоръжените пленници откриха, че екзекуцията им се е ускорила.

Младеж с червеникава коса и с изкривено от ужас лице запрескача столовете като цирков акробат, сетне беше покосен от изстрел на 45-калибров пистолет. Други пълзяха по пътеките между редовете, както ги бяха обучавали да постъпват при подобни ситуации. Възрастен сержант с побеляла коса се изправи, разпери ръце като водещ на телевизионно шоу и с всички сила изкрещя:

— СПРЕ-ЕЕЕ-ТЕ!

Куршумите мигом го пронизаха и тялото му заподскача нагоре-надолу като разкъсана кукла на конците.

Грохотът на оръжията и воплите на умиращите и ранените бяха толкова оглушителни, че уредите по пулта отчетоха сила на звука над петдесет децибела.

При падането си операторът неволно насочи камерата към тавана и въпреки че престрелката продължаваше, на зрителите милосърдно бяха спестени последвалите кървави сцени. След пет минути огънят стихна, разнасяха се само отделни изстрели, които след време също се прекратиха. Дочуваха се единствено писъците.

В 11:05 вместо тавана на студиото, на екраните се появи нарисувано човече, което намръщено се взира в нарисувания телевизор. На екрана на нарисувания телевизор пишеше: „ИЗВИНЕТЕ, ИМАМЕ ПРОБЛЕМИ!“

Надписът спокойно можеше да се отнася и за зрителите.

В 23:30 местно време стар буик, окичен с религиозни стикери от рода на „НАДУЙ КЛАКСОНА, АКО ОБИЧАШ ИСУС“ — неуморно обикаляше из безлюдните улици на Дъ Мойнс. През деня в града се разрази пожар, който унищожил сградите от едната страна на Хъл Авеню, както и прогимназията „Грандвю“; по-късно избухна бунт и погромаджиите опустошиха търговския район.

Преди падането на мрака същите тези улици бяха изпълнени с тълпи от хора, повечето от които под двайсет и пет години. Мнозина караха велосипеди. Те чупеха витрини, грабеха телевизори, пълнеха резервоарите си с бензин, докато зорко следяха да не ги нападне някой въоръжен човек. Ала сега улиците бяха пуси. Някои от метежниците — предимно тези с велосипедите — вече бяха напуснали града по магистрала № 80. Но повечето се бяха изпокрили по домовете си и трепереха зад заключените врати, тъй като вече бяха заразени от супергрипа или се страхуваха до смърт. Градът приличаше на апартамент след буйно новогодишно празненство, когато и последните гуляйджии са потънали в пиянски сън. Буикът зави по Юклид Авеню — счупените стъкла под гумите му скърцаха зловещо — и отмина две коли, блъснали се челно, които лежаха на една страна, а броните им бяха преплетени като прегърнати любовници след двойно убийство. От високоговорителя на покрива на буика се разнесе пронизително изсвирване, последвано от прашенето на стара, издраскана плоча; сетне призрачните, безлюдни улици на Дъ Мойнс се огласиха от звучния, напевен глас на майка Мейбъл Картър, която пееше „Оптимист бъди“.

„Оптимист бъди неприятностите забрави. И проблеми да имаш дори, ще ги разрешиш мигом ти. Оптимист, оптимист бъди.“

Старият буик продължаваше да кръстосва опустошения град, понякога обикаляше три-четири пъти около един и същи квартал. Винаги, когато попаднеше на дупка в асфалта (или прегазеше труп), плочата на грамофона прескачаше.

Двайсет минути преди полунощ колата спря до тротоара и моторът заработи на празни обороти. Сетне тя отново потегли. От високоговорителя гърмеше гласът на Елвис Пресли, изпълняващ „Старият кръст“, а нощният ветрец полюшваше клоните на дърветата и разнасяше дима, издигащ се от развалините.

* * *

Из речта на президента, излъчена по телевизията в 21 часа източно време, която не е била предавана от много станции:

„... нашата велика нация трябва да преодолее всички трудности. Не можем да си позволим да се плашим от сенките си като деца в тъмна стая, но в никакъв случай не бива да се отнасяме лекомислено към тази сериозна грипна епидемия.

Приятели мои, съграждани — американци, призовавам ви да не напускате домовете си. Ако се почувствате зле, останете в леглото, вземайте аспирин и пийте повече течности. Бъдете сигурни, че най-много след седмица ще усетите подобрение. Позволете ми да повторя онова, с което започнах разговора си с вас тази вечер: не вярвайте — *не вярвайте* — на слуховите, че тази разновидност на грипа е смъртоносна. В повечето случаи болните трябва да очакват, че състоянието им ще се подобри в разстояние на седем дни. И още нещо... (думите му са прекъснати от пристъп на кашлица)

— И още нещо — определени радикални, антиправителствени организации разпространяват неверни слухове, че този вирус е създаден и предназначен за военни цели. Приятели мои, това е чиста лъжа, която незабавно искам да изоблича. Нашата страна с чиста съвест подписа преработеното Женевско споразумение, третиращо използването на отровни и нервнопаралитични газове, както и на бактериологическо оръжие. Нито сега, нито по-рано...

(той кихва няколко пъти)

— ... не сме произвеждали тайно вещества, забранени от Женевската конвенция. Това е просто много сериозна грипна епидемия. Тази вечер получихме съобщения за избухването на подобни епидемии в редица други страни, включително в Русия и Китай. По тази причина...

(започва да киха, сетне кашля продължително)

— ... ви призоваваме да запазите спокойствие. Бъдете сигурни, че в края на седмицата или в началото на следващата онези от вас, които още не са оздравели, ще получат ваксина. В някои райони от страната са изпратени хора от националната гвардия, за да защитят населението от хулигани, вандали и паникьори, но напълно неверни са слуховете, че някои градове били окупирани от армията, че новините били манипулирани. Приятели мои, това е долна лъжа и искам даzakлеймя онези, които..."

* * *

На фасадата на Първата баптистка църква в Атланта с червена боя бе написано: „Скъпи Исусе, скоро ще бъда при теб. Твоя приятелка — Америка. P.S. Надявам се до края на седмицата да ти останат свободни места.“

На 27 юни сутринта Лари Ъндървуд седеше на пейка в Сентръл Парк и гледаше към менажерията. Зад него Пето Авеню беше задръстено от неподвижни коли, чиито собственици бяха мъртви или избягали от града. На мястото на много от скъпите магазини имаше димящи развалини.

От скамейката Лари виждаше лъв, антилопа, зебра и някаква маймуна. Всички животни, с изключение на маймуната, бяха мъртви. Той си помисли, че навярно не са умрели от грипа; причина за смъртта им бе липсата на храна и вода. Беше прекарал три часа тук и през това време маймуната помръдна едва три-четири пъти. Бе успяла да устои на глада и на жаждата, но не и на супергрипа. Очевидно болестта я измъчваше. „На този свят няма справедливост“ — каза си младият мъж.

Вдясно от него часовникът с животните удари единайсет. Извиващите се фигурки, пред които едно време децата се прехласваха, сега нямаха публика. Мечокът надуваше своята тръба, маймуната, която никога няма да се разболеє (но след време ще ѝ се скъса пружината), подрънкваше дайре, слонът биеше барабан с хобота си. *Тъжна музика, скъпа, адски тъжна музика. Сюита „Краят на света“, аранжирана за оркестър от навиващи се фигурки.*

След малко часовникът престана да бие и Лари отново дочу прегракналия глас, който за щастие се отдалечаваеше. Сега човекът, който предупреждаваше за нашествието на чудовищата, се намираще някъде вляво, навярно на спортната площадка. „Може би ще падне в плиткия басейн и ще се удави“ — помисли си младият мъж.

— Чудовищата идват! — прозвуча отдалеч прегракналият глас.

Тази сутрин облаците се разкъсаха и яркото слънце напече улиците. Пчела изжука покрай носа на Лари, закръжи над близката цветна леха и кацна върху разцъфнал божур. От менажерията долиташе монотонното, приспивно бръмчене на мухите, накацали върху мъртвите животни.

— Чудовищата вече идват! — Човекът, надаващ странный вик, беше висок и приближаваше седемдесетте. Лари го чу за пръв път предишната нощ, която бе прекарал в един от най-люксовите нийоркски хотели. В обгърнатия от мрак, неестествено тих град призрачният, виещ глас звучеше заплашително — глас на смахнат пророк, изпълващ улиците на Манхатън, отекващ злокобно сред небостъргачите. Незнайно защо Лари, разположил се в огромното двойно легло, без да изгаси нито една лампа в апартамента, постепенно започна да вярва, че лудият идва да го вземе, че го търси, подобно на съществата, които често го преследваха в кошмарите му. Струваше му се, че гласът все повече се приближава — „Чудовищата идват! На път са към нас! Вече са в предградията“ — и бе убеден, че всеки момент онзи ще разбие заключената врата и ще се озове в апартамента... пред леглото му ще застане не човешко същество, а гигантски трол с кучешка глава, с очи на муха, големи колкото чинийки, и със скърцащи зъби.

Но рано тази сутрин го беше зърнал в парка — чисто и просто побъркан старец с кадифени панталони и очила с рогови рамки, на които едната дръжка беше омотана с лейкопласт. Лари се опита да го заговори, но лудият моментално побегна, като крещеше, че всеки момент чудовищата ще се появят по улиците. После се препъна от невисока телена ограда и се просна на алеята за велосипеди; очилата му отхвъркнаха, но не се счупиха. Младият мъж тръгна към него с намерението да му помогне, но преди да го доближи, умопобърканият грабна очилата си и се затича към централната алея, като продължаваше да крещи, предупреждавайки за появяването на чудовищата. Ето как в разстояние на дванайсет часа страхът на Лари от непознатия се бе сменил с досада и дори с лека неприязън.

В парка срещна и други хора и разговаря с тях. Всички изглеждаха и реагираха по един и същи начин и Лари предполагаше, че самият той не се различава от тях. Бяха зашеметени, бърбореха несвързано и непрекъснато докосваха ръкава му. Всички искаха да му разкажат нещо, а историите им бяха еднакви. Приятелите и роднините им били мъртви или умирали. По улиците избухнали престрелки, а на Пето Авеню се разrazil пожар. Вярно ли е, че магазинът на Тифани вече го няма? Възможно ли е? Кой ще разчиства развалините? Кой ще събира боклука? Дали да напуснат Ню Йорк? Носели се слухове, че

военните контролирали всички изходни пунктове на града. Някаква жена сподели страховете си, че плъховете ще излязат от канализацията и ще завладеят планетата и думите ѝ напомниха на Лари собствените му невесели мисли в деня, когато се бе завърнал в Ню Йорк. Един младеж, снабден с огромен плик с дъвчащи бонбони, заяви, че ще направи онова, за което е мечтал през целия си живот — да пробяга гол през цялото игрално поле на стадиона „Янки“ и да мастурбира пред вратата.

— Подобен шанс човек има веднъж в живота, приятел — прошепна той на Лари, намигна с двете очи и се отдалечи, дъвчейки бонбони.

Повечето хора в парка бяха болни, но малцина умираха там. Вероятно мисълта, че трупите им ще послужат за вечеря на животните, ги караше с последни сили да се приберат по домовете си, щом усетеха, че краят наближава. Но тази сутрин младият мъж все пак се бе сблъскал със смъртта и още беше потресен. Бе влязъл в една обществена тоалетна и когато отвори вратата, съзря седнал ухилен мъртвец, червеите пълзяха по лицето му, лактите му бяха облепени на голите му бедра, хлътналите му очи се взираха право в очите на Лари. От трупа се разнасяше отвратителна, сладникава миризма, сякаш мъртвецът бе развален сладкиш, оставен на мухите. Лари побърза да затвори вратата, но вече беше видял предостатъчно. Повърна пуканките, които беше изял на закуска, но и след това продължи да му се повдига толкова, че се изплаши да не получи вътрешен кръвоизлив. Докато, олюлявайки се, крачеше обратно към менажерията, устните му нашепваха молитва: „Мили Боже, ако не си ни изоставил, ако днес изслушваш молбите ни, чуй моята: дано никога повече не се натъквам на подобна гледка. Лудите са ми предостатъчни и се боя, че ако още веднъж видя такава страхотия, самият аз ще откача. Предварително Ти благодаря.“ Сега, докато седеше на скамейката (гласът, предвещаващ идването на чудовищата, бе затихнал поне временно), Лари внезапно си спомни за шампионата по бейзбол преди пет години. Споменът беше приятен, тъй като сега му се струваше, че именно тогава за последен път е бил много щастлив, в отлично физическо състояние, с ясно съзнание, за разлика от последните години, когато сякаш бе решил да се самоунищожи.

Това беше точно след като се бе скарал с Руди. Цялата история бе дяволски неприятна и той си каза, че ако отново види Руди („Никога няма да се случи“ — прошепна му вътрешен глас и Лари въздъхна), непременно ще му се извини. Ще падне на колене и ще целуне подметките на приятеля си, само и само да се сдобрят.

Двамата се бяха отправили на пътешествие из страната със стар мъркюри, чиято скоростна кутия изгърмя, докато се опитваха да прекосят Омаха. От този момент им се налагаше да работят седмица-две, сетне да пътуват на автостоп на запад, после отново да работят и отново да се придвижват на автостоп. Веднъж дори започнаха работа във ферма в Западна Небраска, само и само за да не просят по улиците. Една вечер Лари загуби на покер шейсет долара. На следващия ден бе принуден да иска заем от Руди. След месец се озоваха в Лос Анжелес и Лари пръв си намери работа, ако миенето на чинии срещу мизерна заплата можеше да се нарече работа. Три седмици по-късно Руди му напомни за дълга. Каза, че някакъв човек му препоръчал добро бюро по трудоустройство. Гарантирал му, че ще получи работа, но искал двайсет и пет долара за услугата. Точно толкова му дължеше Лари след загубата си. Руди промърмори, че в друг случай едва ли би споменал за дълга, но...

Лари гневно възкликна, че му е върнал парите. Ако приятелят му има нужда от въпросната сума, то няма проблеми, но той се надява, че няма да бъде принуден да връща два пъти един и същи дълг.

Руди отвърна, че не иска *подаръци*, а собствените си пари и лъжите на Лари Ъндървуд изобщо не го интересуват.

— Боже мой! — извика Лари, опитвайки се добродушно да се засмее. — Никога не съм предполагал, че трябва да ти искам разписка, но, изглежда, съм сгрешил.

Двамата продължиха да се карат и за малко не стигнаха до бой. Накрая Руди, почервенял като рак, изкрещя:

— Мошеник си, Лари, и никога няма да се промениш! Това си е вътре в теб! Благодаря ти, получих хубав урок. Майната ти, Лари!

Обърна се и излезе. Лари го последва на стълбата на евтината квартира и извади портфейла си от задния си джоб. В отделението за снимки имаше три прилежно сгънати десетдоларови банкноти. Той ги запрати след Руди и извика: — *Хайде, вземи ги, нищожество такова! Вземи проклетите пари!*

Руди затръшна външната врата и потъна в мрака, без да се обърне, отправяйки се към еснафското благополучие, което очаква всички подобни на него мижитурки. Задъхан, Лари остана на стълбата. След минута се наведе, вдигна трите банкноти и грижливо ги прибра в портфейла си.

Когато от време на време си припомняше случилото се, Лари все повече се убеждаваше, че приятелят му е бил прав. Всъщност бе абсолютно сигурен в това. Осъзнаваше, че дори да е върнал парите на Руди, с течение на годините го е завлякъл с петдесет, може би дори със сто долара. Двамата бяха приятели от началното училище и на Лари вечно се налагаше да взима на заем от Руди; ту не му достигаха двайсет и пет цента за билет за кино, тъй като по пътя си беше купил лакрица или шоколадче, или пък му трябваша още десет цента за закуска, или седем за автобуса. Когато Руди му напомни за двайсет и петте долара, сърцето на Лари се сви. Мислено извади тази сума от трийсетте, които притежаваше, и си каза: *„Ще ти останат само пет долара. Навярно си му върнал заема. Не си спомняш точно кога, но си го сторил. Точка по въпроса!“*

След скарването с Руди той се почувства безкрайно самотен. Нямахме приятели и не се опита да се запознае по-отблизо с колегите си от закусвалнята. Работата беше там, че той беше абсолютно убеден: всички, като се започне с проклетия главен готвач и се свърши със сервитьорките, които въртяха задниците си и дъвчеха дъвка, бяха тъпанари. Да, всички до един в заведението на Тони бяха тъпанари, с изключение на него, Лари Ъндървуд, когото наскоро очаква успех (в това не се съмняваше ни най-малко). Самотен, заобиколен от глупци, той се чувстваше като пребито куче или корабокрушенец на пустинен остров. Все по-често му минаваше мисълта да се качи на автобуса и да се върне в Ню Йорк.

Навярно след месец, може би по-малко, щеше да се поддаде на изкушението... но точно тогава се появи Ивон.

Лари се запозна с Ивон Ветерлен в киното, намиращо се на две пресечки от клуба, където тя работеше като полугола танцьорка. Когато филмът свърши, той забеляза как някаква млада жена търси нещо под стола си и плаче горчиво. Оказа се, че е загубила чантата си, в която били шофьорската и чековата ѝ книжки, профсъюзната и единствената ѝ кредитна карта, копие от свидетелството ѝ за раждане,

както и картата за обществено осигуряване. Лари бе убеден, че чантата е открадната, но въпреки това помогна на непознатата в търсенето. И действително се случи чудо — той откри чантичката три реда по-назад точно когато двамата почти се бяха отчаяли. Навярно беше изритана дотам от зрителите, които непрекъснато се въртяха на столовете си, тъй като филмът се оказа доста скучен. Обляна в сълзи, младата жена го прегърна и горещо му благодари. Лари се почувства като истински супермен. Обърна се към непознатата и каза, че би я завел някъде, за да отпразнуват намирането на чантичката, ала за съжаление нямал пукната пара. Ивон отвърна, че тя черпи. Лари, големият хитрец, очакваше точно този отговор.

Двамата започнаха да се срещат, а след по-малко от две седмици станаха любовници. Лари си намери по-добра работа в една книжарница. Освен това вечер пееше с група, наречена „Страхотните рейнджъри на ритъма и най-добрият оркестър на всички времена“. Всъщност името беше най-хубавото нещо в групата, но оркестърът действително беше добър, тъй като в него свиреше Джони Макол, който по-късно създаде „Дриплъовците“.

Лари и Ивон заживяха заедно и за младия мъж всичко се промени. Отчасти това се дължеше на факта, че най-сетне имаше собствен дом, за който плащаше половината наем. Ивон окачи пердетата, купиха мебели на старо и обзаведоха квартирата; скоро членове на групата и приятели на Ивон започнаха да се отбиват на гости. През деня през прозорците нахлуваше достатъчно светлина, а нощем — топъл калифорнийски ветрец, сякаш напоен с аромата на портокалови цветчета, макар да бе изпълнен единствено със смог. Понякога вечер оставаха сами: двамата с Ивон гледаха телевизия, тя му донасяше кутия бира, сядаше на ръба на креслото и разтриваше врата му. По дяволите, това беше неговата квартира, неговият дом; понякога Лари се събуждаше нощем, усещаше до себе си топлото тяло на Ивон и с удивление установяваше, че се чувства прекрасно. Сетне отново потъваше в дълбокия сън на праведниците, напълно забравил за Руди Маркс. Или почти напълно.

Двамата живяха заедно четиринайсет месеца и всичко беше прекрасно, с изключение на последните пет-шест седмици, когато Ивон се показва истинска мръсница. За Лари шампионатът по бейзбол символизираше края на този етап от живота му. В онези щастливи дни

след затварянето на книжарницата той се отправяше към дома на Джони Макол и двамата с него — цялата група репетираше само събота и неделя, тъй като останалите членове работеха нощем — се опитваха да композират своя музика или свиреха стари мелодии (наричани от Джони „парчета-убийци“), като „Никой, освен мен“ и „Моята любима ме обича два пъти повече“.

Сетне се прибираше у дома, в своя дом, и Ивон вече бе приготвила вечерята. Не някакви претоплени готови буламачи, а истински домашни гозби. Това момиче си знаеше работата. След вечеря двамата отиваха в хола и гледаха бейзболните мачове по телевизията, а по-късно се любеха. Лари усещаше безкрайно спокойствие. Оттогава никога вече не се беше чувствал толкова щастлив. Никога.

Внезапно осъзна, че от очите му се стичат сълзи и за миг се отврати от себе си, задето седи на пейка в Сентръл Парк и циври като някой пенсионер. Сетне му хрумна, че има право да плаче за всичко изгубено, че има право да се побърка, ако подозренията му се окажат верни.

Майка му бе умряла преди три дни. Издъхна на походно легло в коридора на болницата „Мърси“, натикана между хиляди други хора на прага на смъртта. Докато коленичеше до леглото ѝ, Лари имаше чувството, че ще полудее от вонята на урина и на изпражнения, от виковете на бълнуващите, задавеното дишане на болните и от воплите на скърбящите. Накрая майка му дори не го познаваше, не настъпи никакво предсмъртно просветление. Просто гърдите ѝ се повдигнаха и бавно се спуснаха за последен път, като автомобил, който се накланя върху спукана гума. Лари остана до нея още десетина минути, като се питаше какво да прави; в обърканото му съзнание се мерна мисълта, че трябва да почака, докато напишат смъртен акт или докато някой го попита какво се е случило. Но едва ли някой щеше да го стори — смъртта беше навсякъде. В болницата цареше хаос. Лари разбра, че никакъв млад, сериозен лекар няма да се приближи и да му изкаже съболезнования, след което да се заеме с подробностите, съпровождащи смъртта. Рано или късно щяха да отнесат майка му като чувал с картофи и той не желаше да присъства на тази сцена. Откри чантата ѝ под леглото, извади писалка, фиба и чековата книжка. Откъсна последната страница и върху нея написа името и адреса на

майка си и след кратко изчисление — възрастта ѝ. С помощта на фибата прикрепи листчето към блузата ѝ и се разрида. Приведе се, целуна майка си по бузата и избяга, без да престава да плаче, с усещането, че е дезертьор. На улицата се почувства малко по-добре, въпреки че около него сновяха обезумели, болни хора и полицейски патрули. А сега седеше в Сентръл Парк и тъгуваше за безвъзвратно отминалите времена; за това, че майка му не може да доживее да се пенсионира, за краха на собствената си кариера, за онези вечери в Лос Анжелес, когато заедно с Ивон гледаха по телевизията шампионата по бейзбол, знаейки, че след това ще се любят, и за Руди. Най-много тъгуваше за Руди и съжеляваше, че не може да върне обратно шестте загубени години и да връчи двайсет и петте долара на приятеля си, като извинително се усмихне и вдигне рамене.

* * *

Маймуната умря в дванайсет и петнайсет. Допреди миг седеше апатично, подпряла глава на скръстените си ръце, сетне клепачите ѝ запърхаха и тя падна върху циментовия под с тъп, ужасяващ звук.

Лари не искаше да остава тук нито миг повече. Стана и бавно се отправи към естрадата в центъра на парка. Преди петнайсетина минути бе дочул в далечината виковете на лудия, предвещаващ нашествието на чудовищата, но сега единствените звуци наоколо бяха потракването на токовете му по асфалта и чуруликането на птичките. Браво на тях — очевидно грипът не им влияеше!

Когато наближи естрадата, забеляза някаква жена, седнала на една от скамейките. Навярно бе към петдесетте, но явно беше положила усилия да изглежда по-млада. Носеше скъпи сиво-зелени панталони и силно деколтирана копринена блуза селски тип... „Доколкото знам — помисли си Лари, — селяните не могат да си позволят дрехи от коприна.“ Дочула стъпките му, непознатата вдигна глава и се огледа. Държеше някаква таблетка и небрежно я пхна в устата си, като че беше фъстък.

— Здравейте — обърна се към нея младият мъж. Забеляза, че жената има сини очи, които го гледаха проникателно иззад очилата със златни рамки. Чантата ѝ беше обточена с кожа, очевидно от норка. Тя

носеше четири пръстена — венчална халка, два пръстена с брилянти и един със скъп изумруд.

— Ъ-ъ... не съм опасен — продължи той, и си помисли, че дрънка нелепости, но непознатата имаше основание да се страхува, тъй като бижутата ѝ струваха минимум двайсет хиляди долара. Възможно бе камъните да са фалшиви, но жената не изглеждаше от онези, които биха носили евтини имитации.

— Да — промълви тя, — не изглеждате опасен, както и болен. — Произнасяйки последната дума, тя леко повиши интонацията си, превръщайки фразата си във вежлив въпрос. Не беше така спокойна, както му се бе сторило в първия момент — лявата страна на шията ѝ потръпваше от лек тик, а в проникателните ѝ сини очи се четеше същият ужас, който тази сутрин Лари бе видял в собствените си очи, докато се бръснеше.

— Ами... изглежда, че съм здрав. А вие?

— Не мога да се похваля със същото. Знаете ли, че на подметката ви е залепена обвивка от сладолед?

Той погледна надолу и се убеди, че е права. Изчерви се, тъй като навярно със същия обвинителен тон би му съобщила, че ципът на панталоните му е отворен. Застана на един крак и се помъчи да отлепи хартийката.

— Приличате на щъркел — заяви непознатата. — По-добре седнете и опитайте отново. Между впрочем казвам се Рита Блекмор.

— Приятно ми е да се запознаем. Аз съм Лари Ъндървуд — представи се той и седна до нея. Жената му подаде ръка и той леко я стисна, докосвайки пръстените ѝ. Сетне грижливо отлепи хартията от подметката си и педантично я пусна в кошчето за смет с надпис: „Паркът е ваш — пазете чистота“. Внезапно това му се стори толкова забавно, че отметна глава и се засмя. Смееше се от сърце за пръв път от деня, когато се прибра у дома и намери майка си просната на пода, и с облекчение установи, че още е способен на това. Усещането бе прекрасно.

Рита Блекмор се усмихна, очевидно зарамена от веселието му, и той отново беше поразен от небрежната ѝ елегантност и красотата ѝ. Приличаше на жена от роман на Ъруин Шоу — може би на Ивлин от „Нощна смяна“, или на героинята от телевизионния сериал, който бе гледал като малък.

— Когато чух стъпките ви, за малко не избягах — промълви тя. — Страхувах се, че идва онзи тип със счупените очила и странните предсказания.

— Аха, лудият, който предвещава нашествието на чудовищата.

Рита Блекмор отвори чантата си, обточена (навярно) с кожа от норка, извади пакет ментолови цигари, сетне отбеляза:

— Човекът ми напомня безумен Диоген.

— Да, търси честно чудовище — отново се засмя Лари. Жената запали цигара и жадно вдъхна дима.

— За разлика от много други той не е болен — продължи младият мъж.

— Портиерът на нашата сграда също изглежда здрав — отбеляза Рита. — Продължава да стои на поста си. Когато излязох тази сутрин, му дадох цели пет долара бакшиш. Питам се защо — затова, че не е болен, или че стои на поста си? Как мислите?

— Не мога да ви отговоря, тъй като почти не ви познавам.

— Прав сте. — Тя прибра цигарите си в чантата и Лари забеляза, че вътре има пистолет. Жената проследи погледа му и обясни:

— Принадлежеше на мъжа ми. Той беше висш банков служител — винаги така отговаряше, когато го питаха как си изкарва прехраната. Умря преди две години по време на обяд с един от онези араби, дето лицата им лъщят, сякаш са наплескани с крем. Получил масивен инфаркт и както се казва, умрял на поста си. Много ми харесва този израз, Лари.

Една сипка кацна наблизко и закълва из пръстта в лехата.

— Съпругът ми до смърт се страхуваше от крадци, затова купи това оръжие. Лари, вярно ли е, че при изстрел пистолетите имат силен откат и се разнася оглушителен гръм?

Младият мъж, който никога през живота си не беше използвал пистолет, отвърна:

— Не мисля, че този има силен откат. Предполагам, че е 38-калибров.

— По-скоро 32. — Тя извади пистолета от чантата си и Лари забеляза, че вътре има много флакончета с таблетки. Този път Рита не проследи погледа му, тъй като се взираше във вишневото дърво на петнайсетина крачки от скамейката. — Искане ми се да го опитам. Как мислите, ще улуча ли онова дърво?

— Не зная — предпазливо отвърна Лари. — Струва ми се, че не...

Жената дръпна спусъка, разнесе се силен гръм. Върху стъблото на вишната се появи дупка.

— Точно в целта — обяви Рита и продуха дулото като професионалист.

— Прекрасно попадение — похвали я Лари, но едва когато жената прибра оръжието в чантата си, сърцето му престана да бие лудешки.

— Сигурна съм, че с този пистолет не бих могла да застрелям човек. Освен това навярно скоро няма да има по кого да се стреля.

— Ами... не знам.

— Забелязах, че гледате пръстените ми. Искате ли да ви подаря един?

— Какво? О, не! — Той отново се изчерви.

— Като banker мъжът ми беше луд по брилянтите. Вярваше в тях както баптистите вярват в края на света. Знаете ли, понякога ми се струваше, че притежава цяла диамантена мина. Но ако някой поиска пръстените ми, незабавно ще му ги дам. В края на краищата това са просто бижута, нали?

— Навярно сте права.

. — Разбира се — каза тя и лявата част на шията ѝ отново потръпна от тика. — Ако някой отчаян безумец ги пожелае, моментално ще му ги подаря, освен това ще му дам адреса на „Картие“. Там предлагат много по-богат избор от скъпоценни камъни.

— Какво смятате да правите сега? — попита младият мъж.

— А вие?

— Не знам — въздъхна Лари.

— Точно това щях да ви отговоря и аз.

— Знаете ли, тази сутрин някакъв тип ми се похвали, че отива на стадиона и ще си направи... ще мастурбира пред вратата. — Той отново почувства, че се изчервява.

— Защо да бие толкова път! — възкликна Рита. — Трябвало е да му предложите по-близък обект. — Тя въздъхна, сетне потръпна. Отвори чантата си, извади флаконче и пхна в устата си желатинова капсула.

— Какво е това? — поинтересува се Лари.

— Витамин Е — отвърна жената, усмихна се широко и престорено, а шията ѝ отново потръпна от тика. Сетне усмивката ѝ помръкна.

— В баровете няма никого — ни в клин, ни в ръкав заяви Лари. — Отбих се в заведението на Пат на Четирийсет и трето Авеню и там беше празно. Минах зад огромния махагонов тезгях и си налях водна чаша с „Джони Уокър“. Внезапно ми стана тъпо и си излязох, без дори да докосна питието.

Двамата едновременно въздъхнаха.

— Вашата компания ми е безкрайно приятна — заяви жената. — Харесвате ми и се радвам, че не сте умопобъркан.

— Благодаря, госпожо Блекмор — изненадано и доволно отвърна младият мъж.

— Рита. Казвайте ми Рита.

— Съгласен.

— Гладен ли си, Лари?

— Всъщност да.

— Ще поканиш ли дамата на обяд?

— С най-голямо удоволствие.

Тя се изправи и с иронична усмивка го подкани да я хване под ръка. Лари се подчини и усети аромата на пудрата ѝ, който му подежда едновременно успокояващо и тревожно, накара го да се почувства остарял. Когато с майка му отиваха на кино, тя винаги си слагаше пудра.

Забрави невеселите си мисли, когато излязоха от парка и тръгнаха по Пето Авеню, отдалечавайки се от умрялата маймуна, от лудия „Диоген“ и от ужасяващия мъртвец, седнал в обществената тоалетна сред облак мухи. Рита неуморно бърбореше и по-късно той не можеше да си спомни думите ѝ (с изключение на една фраза: „Винаги съм мечтала да се разхождам по Пето Авеню под ръка с младеж, който може да ми бъде син, но не е“), но често си припомняше тези мигове, особено след като Рита започна да се разпада като зле направена играчка. Спомняше си красивата ѝ усмивка, циничното бърборене, звука, издаван при търкането на панталоните ѝ.

Влязоха в някакъв ресторант и Лари несръчно се залови да приготвя обяд. Рита посрещаше с ръкопляскане всяко блюдо:

пържолите, пържените картофи и ягодовия сладкиш, поднесен с
нескафе.

В хладилника имаше ягодов пай, увит в прозрачно фолио. Франи дълго го съзерцава с невиждащ, празен поглед, но накрая все пак го извади. Сложи го на кухненския плот и отрязва крайчето. Докато слагаше парчето в чинийка, една ягода плъосна на плота. Франи я взе и я лапна. После избърса петното от сока с кухненския парцал. Зави остатъка от пая с фолиото и го пхна обратно в хладилника.

Обърна се да вземе чинийката и погледът ѝ попадна върху поставката за ножове, която се състоеше от две магнитни пластини и бе монтирана на стената до скарата за съдове. Баща ѝ я беше правил. Ножовете висяха с остриетата надолу и отразяваха лъчите на следобедното слънце. Погледът ѝ дълго остана прикован върху тях с все същото празно, сякаш любопитно изражение; тя не спираше да мачка престилката, вързана на кръста ѝ.

Най-после, след петнайсет минути, си спомни, че правеше нещо. Какво ли? Без всякаква връзка ѝ хрумна стих от Светото писание, по-скоро перифраза: „Преди да махнеш пращинката от окоето на ближния си, погрижи се за гредата в своето.“ Замисли се над него. Прашинка? Греда? Думата винаги я притесняваше. Каква греда? Лунен лъч?^[1] Греда на покрив? Имаше освен това лъчи от фенерче и грейнали лица, имаше и един кмет на Ню Йорк на име Бийм, да не говорим за песента, която беше научила в лятното библейско училище — „Ще му бъда като слънчев лъч“.

... преди да махнеш пращинката от окоето на ближния... Само че не беше око, а пай. Обърна се и видя, че по парчето лази муха. Отпъди я. Госпожа Муха, бай-бай, ще трябва да се разделиш с Франиния пай.

Дълго се взира в чинийката. Баща ѝ и майка ѝ бяха мъртви, знаеше го добре. Майка ѝ почина в болницата в Санфорд, а баща ѝ, в чиято работилница някога, преди много време, едно момиченце се бе чувствало прекрасно, лежеше мъртъв в леглото си на горния етаж. „Защо ли всички думи се римуват? Идват и отлитат, отвратително профански стихчета, като идиотските кошмари, които човек бълнува

при треска: «Моето куче има бълхички, те му хапят черните ушички...»“

Франи изведнъж дойде на себе си. Разтърси я див ужас. Миришеше на изгоряло. Нещо се бе подпалило. Извърна се рязко и видя тигана с пържени картофи, който бе сложила на котлона, а после бе забравила. Над съда се стелеше облак вонлив дим. Във всички посоки яростно пращеше мазнина и когато капките падаха върху нажежената плоча, припламваха за миг, сякаш невидима ръка щракаше невидима запалка. Дъното на тигана беше почерняло.

Посегна да го отмести, но веднага изохка и отдръпна ръка — дръжката ужасно се беше нагорещила. Грабна кухненската кърпа, намота я около ръкохватката и бързо изнесе съда с все още гневно съскащата мазнина през задната врата. Остави го на най-горното стъпало на верандата. Наоколо ухаеше на орлови нокти и бръмчаха пчели, но Франи не забелязваше почти нищо. В миг сякаш нещо прониза плътната пелена, която бе приглушила всичките й усещания през последните четири дни, и я обхвана неистов страх. Страх? Не, тих ужас — бе на косъм от паниката.

Спомни си как обели картофите и ги сложи да се пържат. Чак сега си спомни. Но преди малко, за минута просто... ох! Просто беше забравила.

Стоеше на верандата и продължаваше да стиска кухненската кърпа, като се мъчеше да проследи за какво бе мислила, след като сложи картофите да се пържат. Струваше й се, че е нещо много важно.

Значи, най-напред си мислеше за пържените картофи — че не са кой знае колко хранителни, когато се ядат просто така. После си каза, че ако „Макдоналдс“ на шосе № 1 беше отворен, нямаше да й се налага сама да си пържи картофи, а можеше да хапне и сандвич. Само да се качи в колата и да отскочи до там — можеше да си вземе „за вкъщи“, дори без да слиза. Например хамбургер и големи картопки, онези в червената опаковка с капчици мазнина отвътре. „Несъмнено са нездравословни, но сто процента действат успокоително. Пък и на бременните жени понякога им се приискват странни неща.“

Кръгът на мислите й се затвори. „Странните неща“ й припомниха за ягодовия пай, скътан в хладилника. Изведнъж й се стори, че в този миг иска ягодов пай повече от всичко на света. Дори си беше отрязала парче, само че преди да се захване с него, пред очите

й се бе изпречила поставката за ножове, която баща ѝ направи за майка ѝ — госпожа Едмънтън, жената на доктора, толкова я хареса, че Питър подари същата и на нея по-миналата Коледа. После мисълта ѝ просто... се изгуби. Прашинки... греди... мухи...

— О, Боже! — обърна се тя към задния двор и неоплевената градина на баща си. Седна на стъпалото, закри лице с престилката и заплака.

Когато сълзите секнаха, се почувства малко по-добре, но все още се страхуваше. „Откачам ли? Така ли се чувства човек, когато изпада в нервна криза, или както там му казват?“

Изглежда, че откакто баща ѝ почина снощи в осем и половина, способността ѝ да се съсредоточава я бе напуснала. Забравяше какво прави, мисълта ѝ се губеше; понякога просто се заседаваше без нищо определено в главата, осъзнавайки присъствието на околния свят не повече, отколкото би го осъзнавала една зелка.

Когато баща ѝ си отиде, Франи дълго седя до леглото му. По някое време слезе долу и пусна телевизора. Без определена цел — както се казва, идеята беше добра за момента. Работеше само един канал — WCSN, филиалът на NBC в Портланд. Излъчваха някакво смахнато шоу, което имитираше съдебен процес. Един негър — като от най-кошмарния лов на негри, който някой куклуксклановец може да си представи — уж линчуваше бели хора, а публиката в залата ръкопляскаше. Разбира се, беше измислица — по телевизията не показват такива неща, ако са истински, но изобщо не изглеждаше да е така. Всичко това налудничаво ѝ напомняше на „Алиса в страната на чудесата“, само че вместо Царицата да крещи „Отсечете им главите!“, някой друг крещеше... какво ли? И кой беше? „Може би Черният принц — предположи Франи. — Макар че този черньо с препаска около слабините не прилича много на принц.“ След известно време — Франи не можеше да си спомни точно колко — в студиото нахлуха други мъже и се разрази истинска престрелка, още по-реалистична и от линчуването. Мъже с почти откъснати от едрокалибрани куршуми глави отхвъркнаха назад и падаха, а от прерязаните им гърла на тласъци избликваше ярка алена кръв. Спомни си как в обърканото ѝ съзнание отнякъде се бе появила мисълта, че на екрана от време на време трябва да се появява червеният надпис, който предупреждава родителите или да слагат децата да спят, или пък да сменят канала.

„Всъщност може би WCSH така и така ще изгуби правото да излъчва. Това шоу наистина представлява ужасно кървава гледка.“

Когато камерата се насочи към прожекторите на тавана на студиото, Франи изключи телевизора и легна на дивана, вторачена в тавана. Бе заспала там и тази сутрин се събуди почти убедена, че снощният кошмар я е преследвал дори и насън. „Точно така, всичко се е превърнало в кошмар, изпълнен с тревога без всякаква видима причина.“ Започна се със смъртта на майка ѝ; смъртта на баща ѝ само усили вече съществуващото усещане. „Съвсем като в «Алиса» — всичко става все по-любопитно.“

Наскоро се бе състояло голямо градско събрание и баща ѝ беше там, макар вече да се разболяваше. Франи, която не беше на себе си и се чувстваше като пияна — макар физически да бе напълно здрава — отиде с него. Общинската зала беше претъпкана. Имаше много повече хора, отколкото на събранията в края на февруари и началото на март. Мнозинството от присъстващите кихаха, кашляха и бършеха носовете си. Всички бяха уплашени и готови да избухнат при най-дребния повод. Говореха високо и прегракнало. Ставаха. Размахваха заплашително пръст. Говореха надутو. А мнозина — и то не само жени — плачеха.

Взето бе решение градът напълно да се изолира и да не се дава достъп на никого. Жителите могат да го напускат, стига да са наясно, че после не могат да се върнат. Пътищата, по които се влиза и излиза — най-вече федерално шосе № 1 — да се барикадират с коли (след половинчасова бурна разправия накрая обаче все пак се реши да бъдат използвани камионите на градското строително управление) и да се охраняват от въоръжени доброволци. Онези, които искат да се придвижат по шосе № 1 на север или на юг, да бъдат насочвани съответно към Уелс или към Йорк, откъдето да се прехвърлят на междущатско шосе № 95 и по този начин да заобиколят Огънкуит. Ако все пак някой се опита да се промъкне, да се стреля по него.

— И да бъде убит? — попитаха от залата.

— Има си хас и да не бъде — отвърнаха неколцина други.

Една малка група от двайсетина души, поддържаше мнението, че заразените вече хора трябва веднага да напуснат града. Те бяха оборени единодушно, защото до 24 юни вечерта, когато се състоя събранието, почти всички вече бяха болни или имаха болни близки и

приятели. Мнозина вярваха на обещанията по телевизията, че скоро ще има ваксина. „А ако по някакво чудо всичко се размине и се окаже, че сме отишли твърде далеч и сме изхвърлили близките си като бездомни кучета, тогава как ще се погледнем после в очите?“ — настояваха те.

Тогава да изхвърлим болните от лятното селище — предложи някой.

Но мнозинството беше непреклонно — „Поддръжката на училищата, пътищата и обществените плажове, както и помощите за бедните идват от данъците на вилите. Освен летния бизнес има много други предприятия, които просперират благодарение на натрупаните през сезона приходи. Ако се отнасяме към летовниците така безцеремонно, можем да бъдем сигурни, че няма да се върнат никога повече. Ще трябва да ловим раци и да ровим за миди в калта след отлива, за да се изхранваме.“ Идеята да се изгонят курортистите бе отхвърлена почти единодушно.

Пътищата бяха затворени още същата вечер. На 25-ти, още преди изгрев слънце дори, бяха ранени няколко души, а трима-четирима — убити. Повечето се движеха на север — стичаха се от Бостън, обезумели от страх, сграбчени от паниката. Връщаха се към Йорк, без да протестират, и плащаха таксата за другата магистрала. Някои нещастници обаче не бяха в състояние да разберат за какво става дума и се опитваха да минат направо през барикадите или пък да заобиколят по банката. Но не ги пуснаха по-нататък.

Само че до вечерта повечето от пазачите също се разболяха. Очите им блестяха трескаво от високата температура и току някой стискаше пушката между коленете си, за да се изсекне. Други пък най-ненадейно падаха на земята в безсъзнание — както се случи с Фреди Деланси и Къртис Бийчам — и ги откарваха в импровизираната лечебница на върха на хълма, където по-късно умираха.

Вчера сутринта бащата на Франи, който се изказа на събранието против идеята да се блокират пътищата, си легна, Франи остана да се грижи за него. Той не й позволи дори да издума за лечебницата.

— Ако умирам — каза й, — поне нека да бъде тук, у дома, почтено и на спокойствие.

Следобед уличното движение почти замря. Гюс Динсмор, пазачът на платения паркинг до плажа, предполагаше, че пътят е задръстен от внезапно спрели коли, така че дори и най-умелите

шофьори (или шофьорки) няма да успеят да се измъкнат. И добре че беше така, защото на 25-ти следобед едва ли имаше и двајсет души, които да са в състояние да пазят бариерите. Гюс, който до вчера беше съвсем здрав, вече имаше силна хрема. Всъщност освен Франи единственият здрав човек в града беше Харолд — шестнайсетгодишният брат на Ейми Лодър. Самата Ейми почина точно преди градското събрание. Сватбената ѝ рокля висеше необличана в гардероба.

Днес Франи не беше излизала и не беше виждала никого, откакто вчера следобед Гюс намина да я види. Тази сутрин чу няколко коли и два последователни пушечни изстрела, но това беше всичко. Пълната тишина усилваше усещането за нереалност, което я бе обзело.

„Сега пък и тези проблеми, които трябва да реша.. Мухи... очи... сладкиш.“ Изведнъж установи, че слуша внимателно шума на хладилника. Той имаше автоматична приставка за лед и през около двајсет секунди, когато изпадаше поредното кубче, се чуваше глухо тупване.

Седя така почти час — с чинията пред себе си, продължавайки да се чувства замаяна. Лека-полека в главата ѝ започна да се върти нова мисъл, или по-точно две мисли, които хем бяха свързани, хем нямаха нищо общо. „Да не би зад тях да се крие нещо друго?“ — запита се тя. Продължавайки да се вслушва в шума от падащите бучки в машинката за лед, Франи се опитваше да си отговори на въпроса. Първо, че баща ѝ си бе отишъл. Беше починал у дома и ако знаеше, сигурно щеше да е доволен. Другото беше свързано с днешния ден — прекрасен летен ден, просто идеален. В такива дни на мейнското крайбрежие идваха туристи. Не за да се къпят, защото водата никога не е достатъчно топла, а просто да се порадват на хубавото време.

Грееше ярко слънце. Франи виждаше термометъра от външната страна на задния кухненски прозорец. Живакът показваше малко над 26 °C. Беше прекрасен ден и баща ѝ бе починал. „Звучи мелодраматично, но какво друго би могло да означава?“ Смръщи се. Във вторачения ѝ поглед се четеше объркване. Опита се да заобиколи странния въпрос, но вниманието ѝ отново и отново се връщаше към него. Денят беше прекрасен и топъл, а баща ѝ бе мъртъв. Изведнъж Франи прозря какво означава това и присви очи, сякаш някой я удари. Неволно сграбчи покривката и я дръпна рязко, при което чинията

отхвъркна на пода и се разби с трясък. Франи изпищя и посегна към лицето си. Пръстите ѝ оставиха яркочервени бразди. Замаяното, безразлично изражение изчезна от очите ѝ и те заблестяха силно, сякаш някой ѝ бе ударил шамар или пък бе поднесъл шишенце амоняк под носа ѝ. „Не мога да държа труп вкъщи. Не и посред лято.“ Полека-лека апатията я сграбчваше отново и замъгляваше мисълта ѝ. Положението вече не ѝ изглеждаше толкова ужасяващо. Отново се заслуша как ледените кубчета глухо падат едно след друго...

Насили се да преодолее страха си. Стана, отиде до мивката, завъртя докрай крана на студената вода и с пълни шепи наплиска лицето си. Запотената ѝ кожа леко потръпна.

„После, ако искам, мога и нищо да не правя, но най-напред трябва да се справя с този проблем. Не мога да оставя татко да си лежи ей така, докато юни отлита и идва юли — точно като в онзи разказ от Фокнър, дето го има във всички антологии за ученици, «Роза за Емили». Старейшините на града не се досещат каква е ужасната миризма, но след известно време тя изчезва. Тя... тя...“

— Не! — изкрещя младата жена сред сгряната от слънце кухня.

Закрачи напред-назад, обмисляйки положението. Първото, което ѝ хрумна, беше да се свърже с местното погребално бюро. Но кой щеше да... да...

— Престани да се изплъзваш! — отекна викът ѝ в празното помещение. — Кой ще го погребее?

И при звука на собствения ѝ глас отговорът дойде сам. Беше ясно от само себе си. Тя, разбира се. Кой друг? Тя и никой друг.

* * *

Беше два и половина следобед, когато Франи чу колата да приближава по алеята към къщата. Мощният мотор бръмчеше и самодоволно на празен ход. Девојката остави лопатата на ръба на дупката, която копаяше в градината сред доматиите и марулитите. Леко уплашена, се обърна и видя съвсем нов тъмнозелен кадилак „Куп дьо Вил“, от който слизаше шестнайсетгодишният Харолд Лодър. Изведнъж я обхвана раздразнение. Харолд ѝ беше неприятен, а и не

познаваше никой, който да изпитва нещо по-различно към него, в това число и сестра му Ейми. Може би само майка му го обичаше.

Франи бе поразена от иронията на съдбата — единственият здрав човек в Огънкуит освен нея беше от малцината, които наистина не ѝ бяха симпатични.

Харолд беше редактор на литературното списание на огънкуитската гимназия. Пишеше странни разкази в сегашно време или пък във второ лице единствено число, а понякога ги имаше и двете. „Идваш по тъмен изкълчен коридор; приведен минаваш през разбита врата и съзерцаваш звездите над хиподрума“ — стилът на Харолд беше такъв.

— Той онанира в панталоните си — сподели веднъж Ейми. — Не е ли отвратително? Онанира в панталоните си, а после не сменя бельото си, докато не стане толкова мръсно, че да стои изправено.

Харолд имаше мазна черна коса. Беше доста висок, около метър и осемдесет и пет, но тежеше близо сто и десет килограма. Обожаваше да носи каубойски ботуши със заострени върхове, широки войнишки колани — все ги придърпваше нагоре, защото коремът му беше значително по-голям от задните части — и ризи на цветя, които се развяваха на гърба му като на закачалка. Франи изобщо не се интересуваше дали онанира, колко тежи и кого имитира тази седмица — Райт Морис или Хюбърт Селби младши. Винаги когато го гледаше обаче, изпитваше едновременно неудобство и лека погнуса, сякаш усещаше по телепатия, че всяка мисъл на Харолд е гадна. Не смяташе, че момчето представлява заплаха дори в ситуация като тази. Сигурно щеше да бъде гнусен както винаги, та дори и повече.

Още не я беше забелязал. Гледаше към къщата. — Има ли някой вкъщи? — извика той, пресегна се през прозореца на кадилака и натисна продължително клаксона. Звукът направо ѝ късаше нервите. Никак не ѝ се искаше да се обади, но като си тръгне, Харолд ще я види как седи на ръба на изкопа. Изведнъж ѝ се прииска да изпълзи понавътре в градината и просто да легне сред граха и фасула, докато той се умори да вика и си отиде.

„Престани! Престани веднага! Все пак той също е човек“ — рече си тя, а гласно извика:

— Тук съм, Харолд!

Харолд едва не подскочи, а големият му задник се разтресе в тесните панталони. Явно не бе очаквал да види никого и проверяваше ей така, колкото да се намира на работа. Обърна се. Франи пристъпи до оградата на градината, отривайки с ръце калта от краката си. Беше й неприятно, че трябва да се появи пред погледа му по къси бели шорти и потник с гол гръб. Харолд направо я изпиваше с очи, докато се приближаваше да я поздрави.

— А, Фран! — зарадван рече той.

— Здравсти, Харолд.

— Чух, че отбелязваш успех в борбата със смъртоносната болест, та реших да се отбия най-напред тук. Обикалям града, за да видя колко хора са останали.

Той се усмихна — Бог знае откога не беше мил зъбите си.

— Адски съжалявам за Ейми, Харолд. А майка ти и баща ти...?

— Страхувам се, че и те са мъртви.

За миг той наклони глава, а после рязко я изправи, като при движението сплъстената му коса се разпиля.

— Но животът продължава, нали?

— Може би — тъжно отвърна Франи.

Очите му отново отскочиха към гърдите й. Искаше й се да е с връхна дреха.

— Харесваш ли колата ми?

— На господин Бранигън е, нали?

Рой Бранигън беше местен агент по недвижимите имоти.

— Беше — безразлично отбеляза Харолд. — По-рано смятах, че в тези времена на недоимък всеки, който кара такъв огромен звяр, трябва да бъде обесен на първия крайпътен знак, но сега всичко се промени. По-малко хора значи повече бензин.

„Бензин — учудено повтори Франи наум, — той употреби думата «бензин» вместо «гориво».“

— И изобщо повече от всички неща — довърши Харолд. Погледът му крадешком полази към пъпа й, после отскочи към лицето й, върна се надолу и се спря на шортите и накрая отново се впери в лицето й. Усмивката му беше хем весела, хем смутена.

— Харолд, извини ме...

— Но какво всъщност правиш, дете мое?

Способността ѝ да се концентрира отново започна да се губи и тя най-ненадейно се замисли колко ли дълго би могъл да издържи човешкият мозък, преди да се прекъсне като износен ремък. „Родителите ми са мъртви, но мога да го понеса. Някаква странна болест е плъзнала из цялата страна, може би дори из целия свят, и коси наред и мошениците, и почтените хора — и това мога да понеса. В градината, която баща ми плевеше едва миналата седмица, копая дупка и когато стане достатъчно дълбока, ще трябва да го сложа вътре — мисля, че мога да понеса дори и това. Но чак пък Харолд Лодър в кадилака на Рой Бранигън да ме опипва с поглед и да ме нарича «дете мое»? Боже мой, не зная. Просто не зная.“

— Харолд — търпеливо обясни тя, — не съм „твое“ дете. По-голяма съм от теб с пет години. Физически е невъзможно да ти бъда дете.

— Казах го просто така.

Макар че се владееше, тя беше бясна. Той попремигна насреща ѝ.

— Както и да е, какво е това? Каква е тази дупка?

— Гроб. За баща ми.

— О! — смутено промълви той.

— Ще пийна малко вода, преди да продължа. Харолд, ще ти кажа направо — бих искала да си отидеш. Разстроена съм.

— Разбирам те — младежът съвсем се притесни. — Но, Фран... в градината?!

Франи бе тръгнала към къщата, но тези думи я накараха да се обърне и яростно да му закрещи:

— А ти какво предлагаш? Да го сложа в ковчег и да го замъкна до гробището? Защо, Бога ми? Той обичаше тази градина! Пък и на теб какво ти пука? Да не би да е твоя работа?

Тя почти се разплака. Обърна се и хукна към къщата, като едва не се спъна в предната броня на кадилака. Знаеше, че Харолд ще гледа как задникът ѝ подскача и ще трупа материал за порнофилма, който непрестанно се прожектира в главата му. Това я натъжи и ядоса и ѝ се доплака повече от всякога.

Външната врата се хлопна глухо зад гърба ѝ. Отиде до чешмата и изпи три чаши студена вода на един дъх. Силна болка прониза главата ѝ — сякаш в челото ѝ се заби сребърно острие. От студеното я преряза стомахът и за момент тя се наведе над порцелановата мивка със

стиснати очи, очаквайки да повърне. След миг стомахът ѝ реши, че ще приеме водата, или поне ще се опита.

— Фран? — гласът беше тих и колеблив.

Тя се обърна и видя Харолд зад мрежестата врата. Ръцете му висяха някак трмаво. Изглеждаше разтревожен и нещастен и на Франи изведнъж ѝ домъчня за него — Харолд Лодър, който обикаляше този тъжен, опустял град в кадилака на Рой Бранигън; Харолд Лодър, който сигурно никога през живота си не бе имал среща с момиче и всъщност искрено желаше онова, което смяташе може би за прекалено земно и достойно за презрение: срещи, момичета, приятели — всичко.

— Харолд, съжалявам.

— Не, нямах право да ти казвам каквото и да било. Виж, ако искаш, мога да ти помогна.

— Благодаря ти, но предпочитам да се справя сама. Много е...

— Лично. Естествено, разбирам те.

Франи можеше да извади някаква дреха от долапа в кухнята, но той, разбира се, щеше да се досети за причината, а тя не искаше отново да го притесни. Харолд отчаяно се опитваше да бъде „готин“ — нещо, което в неговия случай наподобяваше говоренето на чужд език. Тя отново излезе на верандата и за момент двамата постояха загледани в градината, в ямата и в купчината пръст отстрани. А наоколо пчелите жужаха сънливо, сякаш нищо не се бе променило.

— Какво ще правиш? — попита Франи.

— Не зная. Да ти кажа...

Харолд замлъкна.

— Какво?

— Ами трудно ми е да го обясня. Не съм от най-обичаните хора в това малко късче земя от Нова Англия. Съмнявам се, че някой ден биха ми издигнали паметник в градския парк. Дори да бях велик писател, какъвто се надявах да стана. Иначе казано, вече ще бъда старец с брада до кръста, когато се появи друг велик писател.

Франи не отговори, а просто продължи да го гледа.

— И тъй! — възкликна Харолд и цялото му тяло трепна, сякаш думите избухнаха. — И тъй, принуден съм да се питам защо всичко е толкова нечестно. Несправедливостта изглежда, или поне на мен ми изглежда, толкова чудовищна, че по-лесно бих повярвал, че глупаците

от местната крепост на познанието са успели в крайна сметка да ме побъркат. Той намести очилата на носа си и Франи помисли със съчувствие, че Харолд има наистина ужасно сериозен проблем с акнето. „Дали някой някога му е казвал, че сапун и вода биха облекчили положението до известна степен? Или може би всички бяха прекалено заети с хубавата Ейми, която буквално прелетя през Мейнския университет като комета и завърши почти с пълно отличие, двадесет и трета във випуск от около хиляда души? Хубавата Ейми, толкова умна и жизнерадостна, а Харолд винаги са го смятали за досадник.“

— Луд — меко повтори Харолд. — Обикалям града с кадилак, а имам книжка съвсем отскоро. И погледни само тези ботуши. — Той повдигна леко крачола на дънките си и Франи видя лъскави каубойски ботуши, целите избродирани. — Осемдесет и шест долара. Достатъчно беше да вляза в магазина и да намеря своя номер. Чувствам се като измамник. Като герой в пиеса. Днес имаше моменти, когато бях сигурен, че съм луд.

— Не си — каза Франи. Харолд миришеше така, сякаш не се е къпал от три-четири дни, но това вече не й беше, така противно. — Как беше онова стихче? „Ще дойда в твоя сън, ако дойдеш в моя.“ Не сме побъркани, Харолд.

— Може би щеше да е по-добре, ако бяхме.

— Все някой ще дойде. След известно време. След като тази болест, или каквото е, затихне.

— Кой?

— Някой от властта — несигурно отвърна тя. — Някой, който ще... ами... ще сложи нещата в ред.

Харолд се разсмя горчиво.

— Мило мое дете... извинявай, Фран. Фран, точно хората от властта сториха това. Много ги бива по връщането на нещата към нормалния им ход. Справиха се със замах с икономическата криза, със замърсяването на природата, с недостига на петрол и със студената война. Да, те умеят да слагат нещата в ред. Разрешават всички проблеми както Александър разплел Гордиевия възел — разсякъл го на две с меча си.

— Но това просто е странна разновидност на грип, Харолд. Чух по радиото, че...

— В природата няма такива странни разновидности, Фран. Твоят човек от властта е събрал разни бактериолози, вирусолози и епидемиолози в някоя правителствена военна база, за да види колко странни буболечки могат да измислят. Бактерии. Вируси. Бактериоплазма, поне доколкото ми е известно. И ето, един ден добре платеният мазник казва: „Вижте какво направих. Убива почти всички. Не е ли велико?“ Те му дават медал, увеличават му заплатата и го настаняват в огромен апартамент заедно с още неколцина като него, а после някой е изплюл камъчето.

— Какво ще правиш, Фран?

— Ще погребва баща си — отвърна тихо тя.

— О... да, разбира се.

Той я погледна за миг и бързо каза:

— Виж, ще изчезвам отгук. От Огънкуит, имам предвид. Ако остана, наистина ще превъртя. Защо не дойдеш с мен?

— Къде?

— Не знам. Все още не знам.

— Добре, ако ти хрумне някое място, ела и ме попитай пак.

Харолд грейна.

— Добре, непременно. Това е... разбираш ли, това е въпрос на...

Млъкна по средата на изречението и като в унес тръгна да слиза по стълбите. Новите му каубойски ботуши блестяха на слънцето. Франи го наблюдаваше със смесица от съжаление и присмех.

Помаха ѝ тъкмо преди да седне зад волана на кадилака. Тя вдигна ръка в отговор. Харолд включи задната скорост; колата, управлявана неумело, потегли рязко и спря. После продължи да се движи на заден ход по алеята, тръгвайки и спирайки. Изви наляво, смачка част от цветята на Карла и едва не изкърти дренажната тръба, като излизаше на улицата. После бибишна два пъти и изчезна. Франи я гледа, докато се изгуби от погледа ѝ, а после се върна в градината.

* * *

Беше след четири часа, когато Франи отново се качи на горния етаж, тътрейки крака, насилвайки се да се движи. Изпитваше тъпа болка в слепоочията и челото от горещина, умора и напрежение. Беше

си казала, че може да изчака още ден, но това щеше само да влоши нещата. Под мишница носеше най-красивата памучна покривка, която майка ѝ пазеше единствено за гости.

Баща ѝ беше в по-лошо състояние, отколкото се бе надявала да го намери, но съвсем не толкова зле, колкото се страхуваше, че би могло да бъде. Над лицето, му кръжаха мухи, кацах, потриваха мъхестите си крачка и отново литваха. Кожата му бе придобила по-тъмен оттенък, но той беше толкова загорял от работа в градината, че разликата едва се забелязваше... ако човек реши да не обръща внимание.

Нямаше никаква миризма, а от това Франи се беше страхувала най-много.

Той почина в двойното легло, което бе делил години наред с Карла. Франи постели покривка от онази страна, където спеше майка ѝ, така че краят ѝ да се допира до ръката, таза и крака на баща ѝ. Главата никога не я беше боляла толкова силно. Преглътна с мъка и се приготви да претърколи тялото върху савана.

Питър Голдсмит беше облечен в раираната си пижама, толкова обикновена, та Франи чак се подразни, но трябваше да се примири с нея. Не можеше и да помисли първо да му свали дрехите, а след това да го облече наново.

Приготви се да действа смело и сграбчи лявата му ръка — беше твърда като камък. Напъна се да го обърне на другата страна, при което от гърлото на мъртвеца се изтръгна смразяващ звук, който като че ли нямаше край и стържеше в хранопровода му, сякаш вътре бе полазил скакалец и оживял в тъмното, сега скрибуцаше ли, скрибуцаше.

Франи изпищя пронизително, спъна се и събори нощното шкафче. Гребените, четките, будилникът и шепа монети се посипаха по пода. Сега вече се появи и миризмата — отвратителна миризма на разложено. Разнесе се и последният остатък от защитната мъгла, която я беше обвила, и Франи разбра истината. Свлече се на колене, обви глава с ръце и силно зариде. Не погребваше кукла с човешки размери, а баща си, и последното човешко нещо, което бе останало след него, беше тази спарена, влажна миризма, която тежеше във въздуха. А скоро и тя щеше да изчезне.

Светът посивя и собственият ѝ плач, силен и непрестанен, ѝ се стори далечен. Сякаш плачеше друг, може би някоя от дребните мургави жени, които четат новините по телевизията. Мина известно

време, не знаеше точно колко. После, лека-полека, започна да идва на себе си и да осъзнава, че всичко тепърва започва. Всичко, което само преди малко никак не би могла да се накара да направи.

Приблужи се до тялото и го преобърна. Отново се чу оригващият звук, но този път беше протяжен, стихна бързо. Франи целуна челото на баща си и прошепна:

— Обичам те, тате. Обичам те, Франи те обича. Сълзите й капеха по лицето му и там заблестяваха. Свали пижамата и го облече в най-хубавия му костюм, почти без да усеща глухото припукване на гърба си и болката във врата и ръцете, когато повдигаше всеки крайник с цялата му тежест, пъхаше го в дрехата и го отпускате отново на леглото. Подпря главата с два тома от „Книгата на познанието“, за да оправи вратовръзката. В най-долното чекмедже на шкафа, под чорапите на Питър, откри военните му медали — Пурпурна лента, медали за храброст, отличия за участие в различни акции... и бронзовата звезда, която бе получил в Корея. Закачи ги на ревера му. В банята откри бебешка пудра „Джонсън“, с която напудри врата и ръцете му. Ароматът ѝ, сладък и изпълнен с носталгия, отново я накара да се разплаче. Потта лепнеше по тялото ѝ. От изтощение под очите ѝ имаше тъмни кръгове.

Зави го с покривката, после взе комплекта за шиене на майка си и заши краищата на плата. Повтори и потрети шева. Пъшкайки, почти разплакана, успя да премести тялото на пода. После спря да си отдъхне. Когато почувства, че може да продължи, повдигна горната част на трупа и го завлече до стълбите, а сетне възможно най-внимателно го свали на първия етаж. Отново спря, дишайки на пресекулки. Болката бе станала остра, неистова и пулсираше в главата ѝ.

Извлече тялото през всекидневната и кухнята и се озова на верандата. После го затътри надолу по стъпалата. Отново трябваше да си почине. Над земята вече падаше златен полумрак. Пак ѝ домъчня и седна до мъртвеца, захлупила глава на коленете си, поклащайки се назад-напред, хлипайки. Наоколо пееха птици. Накрая успя да замъкне тялото до градината.

Най-сетне свърши. Докато сложи и последните бучки пръст — застанала на колене, тя ги редеше, сякаш бяха парченца от пъзел — стана девет и четвърт. Цялата беше оцапана с пръст. Кожата ѝ беше

чиста само около очите, защото бе плакала. Едвам се държеше на краката си от изтощение. Косата ѝ висеше покрай лицето на сплъстени кичури.

— Почивай в мир, татко — промърмори тя. — Моля те.

Замъкна лопатата обратно в работилницата на баща си и я захвърли равнодушно. Пресече кухнята, без да пали лампата, и свали гуменките си на прага на дневната. Отпусна се на дивана и веднага заспа.

* * *

В съня си Франи отново се качваше по стълбите и отиваше при баща си, за да изпълни дълга си и да се погрижи да го зарови в земята. Но когато влезе в стаята, тялото вече беше обвито в покривката и мъкната от загубата се смени с друго чувство... подобно на страх. Против желанието си тя прекоси притъмнялата стая, всъщност искаше само да избяга, но нямаше сили да спре. Покривката отразяваше сенките — призрачни, зловещи — и Франи изведнъж осъзна, че това отдолу не е баща ѝ. Не беше и мъртво. Там имаше нещо... някой... изпълнен с мрачна жизненост и зловещо веселие. По-добре да се прости с живота си, преди да повдигне покривката, но просто... не можеше... да се въздържи.

Ръката ѝ се протегна, увисна над покривката — и рязко се отдръпна. Мъртвецът се бе ухилил, но тя не виждаше лицето му. От него лъхаше смразяващ студ, който я заля като вълна. Не, не виждаше лицето му, но видя подаръка, който това ужасяващо привидение бе донесло за още нероденото ѝ бебе — изкривена закачалка за дрехи.

Франи избяга, избяга от стаята, от кошмара, опитвайки се за миг да се изтръгне от съня.

* * *

За миг се изтръгна от съня; беше три през нощта и в дневната беше тъмно; тялото ѝ сякаш се носеше върху пяната на ужаса; сънят ѝ вече се разпадаше и се проясняваше, като оставяше след себе си

чувство на обреченост с привкус на гранясало, като от развалена храна. В този миг полуспяща-полубудна тя си мислеше: „Това е той, човекът без лице.“

После отново заспа, вече без да сънува, и когато се събуди на следващата сутрин, изобщо не си спомняше съня. Но щом помисли за бебето в корема си, изведнъж я изпълни желание Да го защити; чувство, което я озадачи и уплаши с дълбочината и силата си.

---

[1] Непреводима игра на думи: от англ. Beam — лъч светлина, греда; като глагол — озарявам; също и собствено име. — Б. пр. ↑

29.

Същата тази вечер, която Лари прекара с Рита Блейкмур, а Франи Голдсмит спа сама, сънувайки странно пророческия си сън, Стюарт Редман чакаше Елдър. Беше го чакал три дни — тази вечер Елдър не го разочарова.

Малко след дванадесет на обед на 24-ти Елдър бе дошъл заедно с двама помощници и бе отнесъл телевизора. Докато мъжете го изнасяха, Елдър стоя до Стю с насочен пистолет, прилежно опакован в найлон. Но до този момент Стю нито бе искал, нито бе имал нужда от телевизор — и без това даваха безброй глупости. Нямаше нужда да прави каквото и да било, освен да стои до зарешетения прозорец и да гледа надолу към града и реката. Както пееше онзи човек: „Не ти трябва синоптик, за да разбереш накъде духа вятърът.“

Комините на текстилната фабрика вече не бълваха дим. Шарените петна и цветните водовъртежи по реката бяха изчезнали и водата отново течеше бистра и чиста. Повечето коли, които сега блестяха като играчки в далечината, напуснаха паркинга на фабриката и не се върнаха повече. Вчера, на 26-ти, през бариерата минаха много малко коли, които трябваше да се провират между местата за паркиране като скиори на слалом. Не се появи нито един автокран, който да разчисти изоставените автомобили.

Центърът на града се простираше под прозореца като релефна карта и изглеждаше напълно безлюден. Градският часовник, който бе отброявал часовете на затворничеството на Стю, замлъкна в девет тази сутрин — мелодийката, която се чуваше, преди да удари точният час, бе прозвучала провлачено и странно, сякаш излизаше от музикална кутийка, потопена под водата. В някаква постройка, вероятно крайпътно кафене или смесен магазин, намираща се на изхода от града, избухна пожар. Огънят танцува на воля цял следобед, към синьото небе се издигаха вълма черен пушек, но пожарните коли не пристигнаха да го изгасят. Стю предположи, че ако сградата не бе заобиколена отвсякъде с асфалтиран паркинг, досега половината град щеше да е изгорял.

Тази вечер развалините още димяха, макар че следобед припръска дъжд.

Стю смяташе, че последната заповед на Елдър беше да го убие — и защо не? Щеше да бъде просто един труп повече, а сега знаеше тяхната малка тайна. Не можеха да открият лекарство, но и не можеха да открият по какво неговият организъм се различава от всички други, които се бяха поддали на болестта. Може би мисълта, че ще останат няколко безценни живи човешки същества, които ще узнаят тайната им, изобщо не бе влизала в сметките им. Той беше като бримка в плетката и затова се бе оказал заложник на шайка долни мръсници.

Сигурен беше, че герой от телевизионен сериал или от роман би измислил как да се измъкне; по дяволите, дори реални хора биха се справили, но той не беше от тях. Накрая реши, с някакво паническо примирение, че единственото, което може да направи, е да изчака Елдър и просто да бъде готов.

Присъствието на Елдър беше явен знак, че тази база е заражена с нещото, което служещите понякога наричаха „синева“, а понякога „супергрип“. Сестрите се обръщаха към човека, когото очакваше, с „д-р Елдър“, но той не беше лекар. Беше около петдесет и пет годишен, с пронизителни очи и нямаше капка чувство за хумор. Никой от лекарите, които идваха преди, не бе заплашвал Стю с пистолет. Елдър го уплаши, защото с такъв човек не можеш да се разбереш нито разумно, нито с молба. Елдър чакаше заповеди. Когато дойдеха, щеше да ги изпълни. Той беше оръдието — армейски вариант на момче за всичко от най-долните кръгове на мафията — и никога не би му дошло наум да поставя заповедите под съмнение от гледна точка на събитията.

Веднъж, преди три години, Стю купи книга, наречена „По реката“, за да я изпрати на свой племенник в Уейко. Пригответи кутия, в която да сложи книгата. После, понеже мразеше да опакова подаръци дори повече, отколкото мразеше да чете, разлисти книгата, канейки се да ѝ хвърли едно око, за да види за какво става дума. Прочете първата страница, после втората... — а после бе омагьосан. Стоя цяла нощ, пи кафе и пуши и изобщо не се откъсваше от книгата, както правят хората, които много-много не са свикнали да четат просто заради удоволствието от четенето. „Боже мили, беше за някакви зайци. Най-глупавите, най-страхливите животни на Божията земя... само че тоя,

дето беше написал книгата, ги беше накарал да изглеждат по-различни. На човек му пукаше за тях. Ще ѝ се не види, беше адски хубава история.“ Стю, който четеше със скоростта на охлюв, я свърши само за два дни.

Най-ясно си спомняше фразата: „да блокираш“, или само „блокирал“. Веднага разбра за какво става дума, защото бе виждал много „блокирали“ животни, а и беше прегазил няколко на магистралата. Животно, което е блокирало, се сгушва наред платното с присвити уши, гледа колата, която лети към него, неспособно да избяга от задаващата се сигурна смърт. Сърните блокират само като насочиш фенерче към очите им. Силната музика има същия ефект върху миещите мечки, а непрекъснатото почукване по клетката ще подежда така на папагала.

Елдър караше Стю да се чувства точно по този начин. Когато се вгледаше в безизразните му сини очи, младият мъж започваше да усеща как цялата му воля се изпарява. Вероятно Елдър дори нямаше да има нужда от пистолета си, за да се отърве от него. Вероятно бе карал курсове по карате, савате и обща теория на мръсните номера. Какво би могъл да направи срещу такъв противник? Дори само мисълта за Елдър караше волята му сама да желае да се изпари. Блокирал. Беше хубава дума за описание на душевно заболяване.

Червената лампичка над вратата светна точно в десет часа сутринта и Стю почувства как по ръцете и лицето го избива пот. Така беше винаги, когато лампичката светваше, защото все някога Елдър ще бъде сам. Ще бъде сам, защото няма да иска свидетели. Може би някъде имаше пещ за кремиране на жертвите от епидемията. Щрак. Няма вече играчки на дребно. Елдър влезе. Беше сам.

Стю седеше на болничното легло, опрял ръка на стола. При вида на Елдър усети познатото прилошаване. Почувства също неистово желание да излее водопад от несвързани молби, макар да знаеше, че от подобни думи няма да има никаква полза. Лицето зад прозрачната маска на белия костюм бе безмилостно.

Сега всичко му изглеждаше много ясно, много живо и много бавно. Едва ли не чуваше как очите му се въртят в меките си дъна, докато погледът му следи влизащия в стаята Елдър. Той беше огромен, набит мъж и херметичният костюм беше доста опънат по тялото му. Дулото на пистолета, който държеше, беше с размерите на фуния.

— Как се чувстваш? — запита Елдър и дори през миниатюрния високоговорител Стю чу, че другият говори на нос. Беше болен.

— Както преди — отвърна Стю и чак се изненада от безизразния си глас. — Кажи, кога ще се махна оттук?

— Съвсем скоро.

Елдър бе насочил пистолета си към Стю — не точно срещу него, но всъщност и срещу него. Сетне сподави една кихавица.

— Не си от разговорливите, а?

Стю сви рамене.

— Обичам това качество. Тези, дето много приказват, са пъзльовци и само мрънкат и се оплакват. Току-що получих вест за теб, господин Редман, преди около двадесет минути. Е, заповедта не е чак толкова въодушевяваща, но според мен въпросът ти се урежда.

— Каква заповед?

— Ами, наредиха ми да...

Очите на Стю се плъзнаха над рамото на Елдър към занитената каса на пневматичната врата.

— Боже мили! — възкликна той. — Там има един шибан плъх; какво е това ваше заведение, дето щъкат плъхове?

Елдър се обърна и за миг Стю бе прекалено замаян от успеха на лъжата си, за да действа решително. После се изсули от леглото и докато Елдър се обърне отново към него, сграбчи стола с двете си ръце. Очите на мъжката се разшириха тревожно. Стю вдигна стола над главата си, пристъпи напред и го запрати срещу другия, като вложи в удара цялата си сила.

— Върни се там! — изкрещя Елдър. — Не...

Столът се стовари с трясък върху дясната му ръка. Пистолетът изгърмя, разкъсвайки опаковката, и изсвири куршум, който одраска пода. После оръжието падна и отново изгърмя. Стю се опасяваше, че може да разчита още най-много на един удар със стола, преди Елдър да е успял да дойде на себе си. Налагаше се да бъде абсолютно точен. Вдигна стола високо и удари доктора с все сила, сякаш замахваше с бейзболна бухалка. Елдър се опита да повдигне счупената си дясна ръка, но не успя. Краката на стола разбиха шлема на белия му костюм. Парчета от пластмасовата маска се забиха в очите и носа му. Той изрева и политна назад. Претърколи се, застана на четири крака и

залази по пода да търси пистолета, който беше някъде по килима. Стю му нанесе последен удар по тила.

Елдър припадна. Пъхтейки, Стю се пресегна и сграбчи пистолета. Отстъпи назад и го насочи към простряното на пода тяло, но то не помръдваше.

За миг в главата му проблесна кошмарна мисъл: „Ами ако заповедта на Елдър е била не да ме убие, а да ме освободи? Но това няма никакъв смисъл, нали? Ако заповедта е била за освобождаване, то защо ще говори за мрънкане и оплакване? Защо ще нарича заповедта «не чак толкова въодушевяваща»?“ Не — Елдър е изпратен тук да го убие. Цял разтреперан, Стю погледна проснатия на пода човек. Помисли си, че ако той сега се надигне, може би няма да го улучи с нито един от петте куршума, дори да стреля от упор. Само че не смяташе, че това ще се случи. Нито сега, нито когато и да било.

Изведнъж необходимостта да излезе го сграбчи така силно, че той едва не хукна слепешката през пневматичната врата навън, без да го е грижа какво има зад нея. Бе стоял заключен повече от седмица и единственото, което искаше сега, беше да подиша чист въздух, а след това да се махне далеч, далеч от това ужасно място.

Но все пак се налагаше да действа предпазливо. Приблужи се до вратата и натисна копчето, на което пишеше „ЦИКЪЛ“. Включи се въздушна помпа, побръмча и външната врата се отвори. Зад нея се виждаше малка стая, в която имаше само едно бюро. Върху него бяха сложени няколко медицински картона и... неговите дрехи. Тези, с които бе облечен, когато пътуваха със самолета от Брейнтри към Атланта. Ужасът отново го докосна с ледените си пръсти. Тези неща без съмнение са щели да бъдат изгорени в крематориума заедно с него. Картоните, дрехите. Сбогом, Стюарт Редман. Стюарт Редман щеше да се превърне в спомен. Всъщност...

Отзад се чу лек шум и той се обърна светкавично. Елдър се влачеше към него, прегърбен и с отпуснати ръце. От изтичащото му око стърчеше заострено късче плексиглас. Устните му бяха разтегнати в усмивка.

— Не мърдай! — извика Стю и насочи пистолета, но макар да го държеше с две ръце за по-сигурно, дулото трепереше. По нищо не личеше Елдър да го е чул. Продължаваше да се приближава.

Стю трепна и дръпна спусъка. Пистолетът подскочи в ръцете му, а Елдър спря. Усмивката се бе превърнала в гримаса, сякаш изведнъж бе покосен от сълзотворен газ. В горната част на белия костюм имаше малка дупка. Елдър се олюля и се строполи с трясък. За миг Стю се втренчи в него като вкаменен; после, препъвайки се, влезе в стаята, където личните му вещи бяха натрупани на бюрото.

Натисна дръжката на вратата в другия край на помещението; не беше заключена. Зад нея се откри коридор с флуоресцентни лампи, които светеха приглушено. В другия му край беше асансьорната площадка, а горе-долу в средата, до гише, подобно на регистратура, стоеше изоставена болнична носилка на колела. Отнякъде се чуваше слабо стенание. Някой кашляше; звукът бе остър, стържещ и сякаш никога нямаше да стихне.

Стю се върна в стаята, взе си дрехите и ги пхна под мишница. После излезе, затвори вратата и тръгна по коридора. Ръката, в която стискаше пистолета на Елдър, беше потна. Когато стигна до носилката, се обърна, обезкуражен от пустотата и тишината наоколо. Кашлянето бе престанало. Стю все още очакваше Елдър да се появи зад него, пълзейки или лазейки по корем, твърдо решен да изпълни докрай категоричната заповед. Почувства, че копнее за познатите тесни стени на болничната стая.

Стенанието прозвуча отново, този път по-силно. От площадката при асансьора под прав ъгъл към този коридор започваше друг и там, опрян на стената, стоеше човек — Стю разпозна един от медицинските работници, които се грижеха за него. Лицето му бе подуто и почерняло, а гърдите му се издигаха и спускаха бързо и шумно. Щом Стю го погледна, той застана отново. Зад него имаше мъртвец, свит на кълбо. По-нататък по коридора се виждаха още три трупа, един от които на жена. Човекът — Вик, Стю си спомни, че името му е Вик — отново се разкашля.

— Исусе Христе, ти какво правиш навън? Не ти е тук мястото.

— Елдър дойде да се погрижи за мен, но вместо това аз се погрижих за него. Имах късмет, че беше болен.

— Боже мили, дано действително да си късметлия — рече Вик и от гърдите му се откърти нов пристъп на раздираща кашлица, този път по-слаба. — Ох, майко, боли ме, не можеш Да си представиш как ме боли! Каква гадост се оказа това нещо. Христосе, спасителю наш!

— Слушай, мога ли направя нещо за теб? — смутен попита Стю.

— Ако искаш да ми помогнеш, опри пистолета в ухото ми и дръпни спусъка. Разкъсвам се отвътре.

Той отново се закашля, а после започна да стене безпомощно. Но Стю не можеше да изпълни молбата му, а Вик продължаваше да хрипти; звукът направо го побъркваше. Затича към асансьора, далеч от лицето, почерняло като луната, когато навлиза в затъмнение, и почти очакваше Вик да извика след него с онзи писклив и безпомощно праведен глас, който болните използват почти винаги, когато искат нещо от здравите. Но Вик продължи само да стене, а това май беше дори по-лошо.

Вратата беше затворена и кабинката вече слизаше надолу, когато на Стю изведнъж му дойде наум, че тук може да има някакъв капан. Те действаха светкавично. Може би отровен газ или пък прекъсване в електрическата верига, при което въжетата се освобождават, асансьорът полита надолу и се разбива в шахтата. Застана в средата на кабината и се заоглежда нервно за скрити отдушници или пролуки. Клаустрофобията го галеше с гумената си ръка и в миг асансьорът вече му изглеждаше не по-голям от телефонна будка, а после се смали и до размерите на ковчег. Някой да се нуждае от предсрочно погребение?

Протегна пръст да натисне бутона „СТОП“, но се запита каква ли би била ползата, ако в момента асансьорът е между етажите. Преди да успее да си отговори, кабинката се плъзна меко и спря нормално.

„Ами ако там има въоръжени хора?“ — запита се Стю. Но когато вратата се плъзна встрани и се отвори, видя, че единственият пазач е мъртва жена в униформа на медицинска сестра. Тя също беше свита на кълбо и лежеше пред врата с надпис „ЖЕНИ“. Стю я гледа толкова дълго, че вратата на асансьора отново започна да се затваря. Той протегна ръка и вратата послушно се върна назад. Той излезе от асансьора. В дъното на фойето имаше Т-образно разклонение и Стю се запъти натам, като заобиколи отдалеч сестрата.

Зад себе си чу шум, който го накара да се обърне рязко с вдигнат пистолет, но там нямаше никой — просто вратата на асансьора пак се затваряше. Загледа се в нея, преглътна мъчително и пак продължи. Гумената ръка се появи отново и започна да подръпна гръбначния му стълб в основата, сякаш беше струна, и да му припява да върви по дяволите с тъпата си идея да ходи, вместо да тича, и по-добре бързо да

се омита оттук, преди някой... или нещо да го спипа. Ехото от стъпките му в полутъмния коридор на административното крило му правеше прекалено зловеща компания — „Идваш да си поиграем ли, Стюарт? Много добре.“ Покрай него се редяха врати с матови стъкла, всяка със своя надпис — Д-Р СЛОУН; КАРТОТЕКА И КОПИЯ ОТ ДОКУМЕНТИ; ГОСПОДИН БАЛИНДЖЪР; МИКРОФИЛМ; КСЕРОКС, ГОСПОЖА УИГС. „Госпожа Перукова от зелената лека“ — помисли си Стю.

На разклонението имаше чешма, но топлата, хлорирана вода накара стомахът му да се преобърне. Наляво нямаше изход; на облицованата с плочки стена висеше табела с надпис с оранжева стрелка надолу: „КЪМ БИБЛИОТЕКАТА“. Коридорът в тази посока нямаше край. На около петдесетина метра се виждаше тяло на мъж в бял костюм, което изглеждаше като захвърлено на пустинен плаж.

Стю вече едва се контролираше. Зданието беше много, много по-голямо, отколкото си го бе представял. Не че можеше да вади заключения от впечатленията си, когато го приемаха — които се ограничаваха с две зали, асансьор и стая. Сега сградата му изглеждаше с размерите, на доста голяма областна болница. Можеше с часове да се влачи из нея, придружаван от ехото на кънтящите си стъпки, и от време на време да намира по някой труп. Бяха разхвърляни наоколо като награди, раздавани в ужасяващо търсене на съкровища. Спомни си как отведе Норма — съпругата си — в огромна болница в Хюстън; тогава откриха, че е болна от рак. Там навсякъде по стените имаше план на сградата със стрелкичка, която сочи към една точка. На всички стрелкички бяха изписани думите „ВИЕ СЕ НАМИРАТЕ ТУК“. Слагаха ги хората да не се губят. Както той се беше загубил сега. Беше се загубил. „Боже, колко лошо! Колко лошо!“

— Не се разкисвай точно когато си почти свободен — каза той и думите му отекнаха в тишината, странно бездушни. Не бе искал да ги изрича гласно и случилото се го потисна още повече.

Обърна се надясно, загърбвайки библиотеката, мина покрай други врати, откри друг коридор и тръгна по него. Все по-често се обръщаше, за да се убеди, че никой — да речем, Елдър — не го следва, но не можеше да повярва, че е сам. Коридорът свърши пред затворена врата с надпис: „РАДИОЛОГИЯ“. На дръжката на вратата, написан на ръка, висеше следният надпис:

ЗАТВОРЕНО ДО ВТОРО НАРЕЖДАНЕ РАНДАЛ

Върна се и надникна зад ъгъла към коридора, откъдето бе дошъл. Мъртвото тяло в херметичен костюм беше толкова далеч, че изглеждаше миниатюрно, не по-голямо от точица, но като го видя там, така непроменимо й вечно, на Стю му се прищя да избяга колкото се може по-бързо.

За втори път обърна гръб на този коридор и се запъти надясно. На двайсетина метра отново го очакваше Т-образно разклонение. Пак сви надясно и мина покрай още стаи. Коридорът го отведе пред микробиологичната лаборатория. В едно от отделенията млад човек по слипове лежеше проснат на бюрото си. Беше в кома, от носа и устата му течеше кръв. Гърдите му свиреха като октомврийски вятър в изсъхнали царевични стебла.

Тогава Стю затича, от един коридор в друг, като се убеждаваше все повече и повече, че изход няма — поне на този етаж. Ехото от стъпките му го преследваше; струваше му се, че или Елдър, или Вик е останал жив точно толкова време, че да успее да изпрати цял взвод военна полиция по петите му. Но това внушение бе заменено от друго, което Стю свързваше със странните си сънища от последните няколко нощи. То го завладя така силно, че вече не смееше да се обърне — страхуваше се, че ще види фигура в бял костюм, която тича след него; фигура в бял костюм, зад чиято маска от плексиглас вместо лице има само чернота. Ужасяващо привидение, наемен убиец, изникнал от нечие лудешко подсъзнание, пратеник от космическото пространство.

Пъхтейки, Стю сви зад ъгъла, пробяга с всичка сила цели три метра, преди да осъзнае, че коридорът свършва, и се блъсна във вратата, на която имаше табела с надпис: „ИЗХОД“.

Блъсна резето, убеден, че няма да успее дори да го помръдне, но то поддаде и вратата се отвори лесно. Стю слезе четири стъпала и стигна до друга врата. От лявата страна на площадката стълбите продължаваха надолу и там цареше пълна тъмница. Горната половина на втората врата беше от обикновено стъкло, но укрепена с телена мрежа. Отвън тъмнееше нощта — красива, мека лятна нощ, изпълнена с цялата свобода на света.

Стю продължаваше да гледа навън като прикован, когато нечия ръка се протегна от непрогледния мрак на стълбището и сграбчи

глежена му. Той пое рязко въздух и в гърлото му сякаш се заби трън. Усещаше стомаха си като къс лед и когато се огледа, в мрачината долу забеляза омазано с кръв, ухилено лице, което бе обърнато към него.

— Слез при мен да си хапнем пиле, хубавецо — прошепна хриплив, угасващ глас. — Тук е тооолкова тъмно...

Стю изкрещя и се опита да се отскубне. Хилещото се същество не го пускаше и продължаваше да говори, да гримасничи и да се киска. От ъглите на устата му се стичаше кръв или жлъч. Той се опита да се отскубне, после ритна ръката с все сила. Лицето, което надничаше от мрака, изчезна. Първо се чуваха само глухи удари от падането, а после започнаха и писъците. От болка или от ярост, това Стю не знаеше. А му беше и все едно. Той блъсна външната врата с рамо. Тя с трясък се отвори и младият мъж политна навън и размаха ръце, опитвайки се да запази равновесие. Ала не успя и се строполи върху циментената пътека. Мъчително бавно се изправи в седнало положение. Виковете зад него бяха секнали. Хладният вечерен ветреца лъхна лицето му и изсуши потта по челото му. Той погледна тревата и цветните лехи, сякаш никога в живота си не бе виждал нещо подобно. Никоя нощ досега не бе имала такъв прекрасен аромат. В небето плуваше полумесецът. Стю погледна нагоре към него с благодарност, сетне тръгна през подяната към пътя, който водеше надолу към град Стовингтън. Тревата бе посипана с роса. Долавяше шепота на вятъра в елите.

— Аз съм жив — обърна се Стю Редман към нощта и заплака. — Жив съм, слава на Бога, благодаря ти, Господи, благодаря ти, Господи, благодаря ти...

Леко олюлявайки се, той тръгна по шосето.

Над тексаската пустош се носеше прахоляк, който надвечер обви Арнет в полупрозрачна завеса и градът придоби призракен вид. Табелата от бензиностанцията, на Бил Хапском бе паднала от вятъра и сега лежеше наред пътя. Някой бе забравил да спре газта в къщата на Норм Бруът; една искра от климатичната инсталация бе достатъчна предишния ден всичко да хвъркне във въздуха; по цялата Лоръл Стрийт се посипаха трески от ламперия, покъщнина и детски играчки. Канавките на главната улица бяха пълни с кучешки трупове и мъртви войници. В магазинчето на Ранди някакъв мъж по пижама бе проснат върху щанда за месо с увиснали надолу ръце. Едно от кучетата, които сега се търкаляха в канавката, бе ръфало лицето му, преди да изгуби апетит. Десетки котки — те не прихващаха грипа — се скитаха по улиците и ту се появяваха, ту изчезваха в смълчания полумрак като мъгливи сенки. От няколко къщи се чуваше несекващо пращане на телевизор без образ. От време на време се блъсваше капак на прозорец. Насред Дърджин Стрийт, пред кръчмата „Индиън Хед“, беше спряло червено комби — старо, ръждясало, с избеляла боя и надписи от двете страни, където едвам се четяха думите: „СВЕТКАВИЧНИ ДОСТАВКИ“. Вътре имаше празни бирени и содени бутилки за размяна. На верандата на Тони Лиоминстър на Лоугън Лейн, в най-хубавия квартал на Арнет, пееха звънчета, полюшвани от вятъра. На алеята към входа на къщата бе паркиран Скаутът на Тони. Стъклата му бяха свалени. Семейство катерички се бе заселило на задната седалка. Слънцето напусна Арнет и градът постепенно се скри под крилото на нощта. Освен цвъртенето и шумоленето на животинките и звъна от камбанките на верандата на Тони Лиоминстър наоколо цареше мъртвешка тишина. Мъртвешка тишина.

31.

Кристофър Брейдънтън се бореше с треската, както човек се бори с плаващи пясъци. Всичко го болеше. Усещаше лицето си някак си чуждо, сякаш бе инжектирано със силикон на десетина места и голямо като дирижабъл. Жестока болка раздираше гърлото му, а което беше и по-страшно, отворът там вътре, се бе смалил от нормалните си размери до дупчица, не по-голяма от дулото на детски въздушен пистолет. Въздухът свиреше навън и навътре през тази нищожно малка свръзка, която му бе необходима, за да не изгуби допир със света. Имаше обаче и нещо по-лошо от непрестанното пулсиращо възпаление — чувството, че се дави. Но най-вече му беше адски топло. Не помнеше някога да му е било по-горещо, даже когато караше двама политически затворници, които нарушаваха гаранцията и бягаха от Тексас на север към Лос Анжелес. Караха античен понтиак „Темпест“, който изгасна наред шосе № 190 в Долината на смъртта. И тогава беше горещо, но сега беше по-зле. Тази топлина идваше отвътре, сякаш бе глътнал слънцето.

Изстена и се опита да изрита завивките, но нямаше сили. Сам ли си легна? Не смяташе така. Освен него в къщата имаше още някой или нещо. Някой или нещо... трябваше да се сети, но не можеше. Спомняше си само, че го беше страх още преди да се разболе, защото знаеше, че някой (или нещо) идва и той ще трябва да... какво?

Изстена отново и замята глава на възглавницата. Не помнеше нищо освен делириума. Горещи призраци с лепкави очи. В спалнята влезе майка му — майка му, която почина през 1969 година — и заговори: „Кит, о, Кит, викам ти — не се забърквай с тия хора, така ти казах. Пет пари не давам за политици, викам, но тия хора, дето се мотаеш с тях, са откачени колкото си искат, а пък момичетата не са нищо друго освен курви. Викам ти, Кит...“ После лицето ѝ се пропука като жълт пергамент, през процепите изпълзяха цял рояк бръмбари-гробари и той пищя, докато тъмнината се разлюля, разнесоха се объркани викове и шляпащи кожени подметки, стъпки на хора, които бягат... светлини, ослепителни светлини, миризма на газ, и той отново

беше в Чикаго, годината беше 1968, а някакви гласове припяваха: „Цял свят ни гледа! Цял свят ни гледа! Цял свят...“... после в канавката до входа на парка видя някакво момиче, облечено в дънков гащеризон с боси крака и дълга коса, пълна със стъкла; лицето ѝ представляваше блещукаща кървава маска, черна под безсрамно ослепителната бяла светлина на уличните лампи; маска на смазано насекомо. Кит ѝ помогна да се изправи на крака а тя се разпищя и се сгуши в него, защото от стелещия се газ изникна някакво извънземно чудовище; широко ухилено същество с лъскави черни ботуши, предпазна жилетка и противогаз с рибешки очи, което държеше полицейска палка в едната си ръка, а в другата — спрей с парализиращ газ. Когато отмести маската и откри разгорещеното си лице, и двамата запищяха, защото това беше нещото или човекът, когото Кит Брейдънтън чакаше и от когото винаги ужасно се бе страхувал. Това беше злокобният човек. Писъците на Брейдънтън разкъсаха нишката на съня, така както силната топлина разрушава фините кристали, и той се озова в Боулдър, щата Колорадо, в апартамент на Каниън Булевард; беше лято и беше горещо, толкова горещо, че дори да си само по гащи, по цялото ти тяло пак се стича пот; срещу теб стои най-красивото момче на света — високо, стройно, загоряло от слънцето, с лимоненожълти слипове, които нежно прилепват и очертават всяка гънчица на прекрасното му дупе; знаеш, че ако се обърне, лицето му ще прилича на ангелите на Рафаел и че оная работа му е като на коня на самотния рейнджър. Дий, Силвър! Откъде го набара тоя? На събрание за расизма в Колорадския университет или в някое заведение? На стоп ли го качи? Има ли значение? Ох, толкова е горещо, но има вода, цяла кана с вода, украсена с релефни изображения на странни фигури, а до нея — хапчето, не! ХАПЧЕТО!, което ще го отведе до Хъксслиленд, както го нарича този ангел, където движещият се пръст пише, без да се помръдва, където по изсъхналите дъбови дървета растат цветя и, Бога ми, каква ерекция издува гащите ти! Бил ли е друг път Кит Брейдънтън толкова възбуден, толкова готов да се люби?

— Ела в леглото — каза той на гладкия кафяв гръб, — ела в леглото и ме оправи, а после аз ще те обслужа, и то точно както обичаш.

— Първо изпий хапчето — отговаря онзи, без да се обръща. Взимаш хапчето, водата хладенее в гърлото ти, нещо става със

зрението ти и ти се струва, че всички ъгли в стаята са малко по-големи или малко по-малки от деветдесет градуса. Улавяш се, че известно време очите ти са приковани във вентилатора върху евтиното бюро, а после се отместват по-нагоре към странно накъдреното огледало, което отразява теб самия. Лицето ти изглежда почерняло и подутото, но ти не се тревожиш — така ти се привижда от хапчето, ще да е само от ХАПЧЕТО!!!!

— Трипс — мърмориш си, — о, Боже, капитан Трипс, а аз съм то-о-олкова възбуден...

Момчето хуква. Погледът ти се плъзва по гладките му бедра и смъкнатите слипове, после се отмества нагоре, към гладкия потъмнял от слънцето корем, после още по-нагоре, към гърдите без нито един косъм; накрая се плъзва по слабичкия, жилест врат и се спира на лицето... но това е неговото лице — мършаво, щастливо, свирепо ухилено, не лице на ангел на Рафаел, а на дявол на Гоя; от празната кухня на всяко око наднича главата на усойница; ти пициш, а той се приближава, шепнейки: „Трипс, мили капитан Трипс...“

Следваха тъмнина, лица и гласове, които не си спомняше; накрая се оказа в малката къща, построена със собствените му ръце в покрайнините на Маунтън Сити. Защото голямата революционна вълна, погълнала страната, отдавна бе отминала; повечето от амбициозните тогава младоци се бяха превърнали в стари престъпници с посивели бради; преградата на носовете им отдавна бе проядена от кокаина; това, гълъбче, си е чиста катастрофа. Историята с момчето се бе случила много отдавна, а когато живееше в Боулдър Сити, самият Кит Брейдънтън беше все още момче.

Боже мой, умирам ли?

Прогони мисълта със смъртен ужас; горещи вълни заливаха мозъка му, сякаш в главата му бушуваше пясъчна буря. Изведнъж забързаното му, плитко дишане замря — някъде долу, отвъд затворената врата на спалнята, дочу шум.

В първия миг Брейдънтън помисли, че е сирена на пожарна или на полицейска кола. С приближаването си звукът се усили; на заден план се чуваха тежки, отсечени стъпки, които прекосиха антрето, сетне дневната, а после така затопуркаха нагоре по стълбите, сякаш цяло племе диваци бягаха панически.

— Казах ли ти, казах ли ти, знаех си, че туй ще да оправи работата, шефе! Сега, скъпи ми приятелю, идва ред на благодарностите, безкрайни благодарности от твоя страна към мен. Благодарих ли ми? Не можеш да говориш? Не? И все пак зная — дълбоко в себе си чувстваш, че можеш, — И-и-и-я-я-я!

Мъжът подскочи във въздуха като Брус Лий в героичен кунг-фу екшън — с разтворени колене — и за миг сякаш увисна точно над Кит Брейдънтън, както увисна и водата: сянката му легна върху мокрото горнище на пижамата на Брейдънтън и болният изписка немощно. После Ричард Фрай се приземи върху него, набучвайки го като вилица — коленете му се забиха чак под мишниците на Брейдънтън, лицето му пламтеше като факла в подземие от готически роман.

— Трябваше да те посъбудя, драги ми господине — каза Фрай. — Не ми се щеше да ме напуснеш, без да сме си побъбрили.

— ...махни... махни... махни се от мен...

— Не съм върху теб, приятелю. Просто си вися над теб. Точно като големия, невидим свят.

Брейдънтън, почти припаднал от страх, само изпуктя, потръпна и отмести втренчения си поглед от това весело лице с неясни очертания.

— Трябва да си поговорим за кораби, тюлени и смола за запушване на пробойни и дали пчелите имат жило. Както и за документите, които трябва да си ми приготвил, за колата и за ключовете от колата. В твоя гараж има всичко на всичко един шевролет пикап, а аз знам, че е твой, Кити-Кити, та какво ще кажеш по въпроса?

— ... те... документите... не мога., не мога да говоря... — Кит отчаяно се опитваше да си поеме въздух. Зъбите му тракаха като малки птички, които цвъртят в някое дърво.

— Съветвам те да проговориш — рече Фрай и размаха палци. Те бяха с двойни стави, както и всичките му пръсти, и той ги кривеше назад-напред под всевъзможен ъгъл; тези движения като че ли напълно опровергаваха законите на биологията и физиката. — Защото, ако не проговориш, ще окача сините ти очета на ключодържателя си, а ти ще трябва да обикаляш преизподнята с куче-водач.

Притисна очите на Брейдънтън с палци и Кит безпомощно се отдръпна назад на възглавницата.

— Ако ми кажеш къде са, ще ти оставя хапчета, които ще те излекуват — предложи Фрай. — Всъщност дори ще те изправя, за да можеш да ги глътнеш. Ще те оправят, братко. Те са хапчета за всичко.

Брейдънтън, който сега трепереше не само от страх, но и от студ, се насили да изрече през чаткащите си зъби:

— Документите... са на името на Рандал Флаг. Намират се в скрина на долния етаж. Под... фотохартията.

— А кола?

Брейдънтън напрегна всичките си сили, за да се съсредоточи. Беше ли намерил кола на този човек? Всичко това му беше толкова далечно; огънят на треската изтикваше действителността на заден план, а и явно бе сторил нещо с мисловния му процес — цели файлове от паметта му липсваха. Цели отрязъци от миналото му бяха като изгорен дек с димящи жици и почернели релета. Вместо колата, за която този ужасен човек искаше да знае, в съзнанието му изскочи първата кола, която беше имал — студейбекър, модел 1953, със заострена предница, която бе боядисал розова.

Фрай нежно запуши устата на Брейдънтън с едната си ръка, а с другата прещипа носа му. Болният се замята. Изпод ръката на Фрай излизаше несвързано ломотене. Той отдръпна и двете си ръце и попита:

— Това помогна ли ти да си спомниш? Колкото и да е странно, помогна.

— Кола... — каза Кит, лъхтейки като куче. В миг светът се завихри, после се успокои отново и Брейдънтън беше в състояние да продължи. — Колата е паркирана... зад бензиностанцията... точно на излизане от града. Шосе № 51.

— На север или на юг?

— Ю... ю...

— Да, ю! Схванах. Карай нататък.

— Покрита с брезент. Бу... бу... буик. Номерата са на предната седалка. Документи на името на... Рандъл Флаг.

Той отново взе да пъхти; не можеше да каже или да направи нищо повече, освен да гледа Фрай с тъпа надежда.

— А ключовете?

— Изтривалката. Под...

Задните части на Фрай прекратиха всякакви по-нататъшни излияния от страна на Брейдънтън, настанявайки се на гърдите му. Той се намести така удобно, сякаш беше на гости у приятели и се люлееше в хамак; изведнъж Брейдънтън вече изобщо не можеше да диша, дори и слабо.

С последния си дъх той изрече само една дума:

— ... моля...

— Благодаря ти — промълви Ричард Фрай/Рандал Флаг с хладна усмивка. — Кажй „лека нощ“, Кит.

Не можейки да говори, Кит така бясно въртеше очите си, че само бялото се виждаше.

— Не ме споменавай с лошо — меко каза зловещият човек, поглеждайки го отгоре. — Просто сега се налага да бързае. Карнавалът се открива по-рано от очакваното. Започват всички състезания — „Стреляй, докато спечелиш“ и „Колелото на съдбата“. А на мен тази вечер ми върви, Кит. Усещам го, усещам го много силно. Значи трябва да бързае.

Бензиностанцията „Коноко“ беше на два километра и половина и докато стигне дотам, стана три и петнайсет сутринта. Навън бе излязъл вятър и виеше по улиците; по пътя си Рандал Флаг видя труповете на три кучета и един човек, облечен в някаква униформа. На небето звездите светеха ярко и студено — светли искри по тъмната кожа на вселената.

Брезентът, с който беше покрит буикът, бе здраво привързан към забити в земята колчета и плющеше под напора на вятъра. Когато Флаг измъкна колчетата, платнището отлетя в нощта като огромен кафяв призрак; движеше се на изток. Въпросът бе самият той накъде ще се движи?

Стоеше до добре запазения буик, модел 1975 година — тук всички коли бяха в добро състояние, защото мястото бе сухо и те не ръждясваха — и душеше нощния въздух като койот. Въздухът бе изпълнен с аромат на пустиня, който се усеща отчетливо само нощем. Единствен буикът беше цял сред цялото това гробище от автомобилни чаркове, които напомняха на колосите на остров Пасха, самотни сред вятъра и тишината. Изоставен двигател. Автомобилен мост, като щангата на някое спортистче. Купчина гуми, в които вятърът свиреше така, сякаш бухаше бухал. Напукано стъкло. И какво ли още не.

Най-лесно му беше да мисли, заобиколен от подобни „кулиси“. На такава сцена всеки можеше да играе Яго.

Заобиколи буика и прекара ръка по назъбения капак на купчината желязо, която може и да е била мустанг едно време. „Хей, ти, малка кобро, не знаеш ли, че ще ги свършиш...“ — тихичко си пееше той. Ритна един огънат радиатор с прашния си ботуш и пред него грейна шепа скъпоценни камъни, които така блещукаха, сякаш му намигаха; рубини, смарагди, перли с големината на гъше яйце, диаманти като звездите на небето. Щракна с пръсти. Те изчезнаха. А той накъде да изчезне?

Вятърът виеше през счупеното прозорче на стар плимут, а вътре шумоляха животинки.

Наблизо прошумя нещо друго. Флаг се обърна — беше Брейдънтън, само по невъзможни жълти слипове; шкембето му бе увиснало над ластика на слиповете, като застинала за миг лавина. Брейдънтън се приближаваше към него през купищата старо желязо на Детройт. Някаква пружина прободеше крака му — сякаш го приковаха на кръста, но от раната не потече кръв. Пъпът му се блещеше като черно око.

Мрачният човек щракна с пръсти и Брейдънтън изчезна.

Той се ухили и закрачи към буика. Опря глава в извивката на покрива над дясната предна врата. Времето си минаваше. Изведнъж се изправи, все още ухилен. Знаеше къде ще отиде.

Седна зад волана и натисна педала за газта няколко пъти, за да качи бензин в карбуратора. Моторът се съживи и стрелката на горивомера достигна максималното си положение. Флаг потегли и обиколи бензиностанцията; предните му фарове за миг осветиха още два смарагда — очите на котка, които светеха предпазливо иззад високата трева край дамската тоалетна. Котката бе налапала омаломощена малка мишка. При вида на ухиленото като луна лице, което се бе подало от предния ляв прозорец на колата, тя изпусна лакомството си и побягна. Рандал се разсмя високо на глас — както се смеят хората без тревоги, които си мислят само хубави неща. Там, където алеята на бензиностанцията се включваше в магистралата, той зави надясно и потегли на юг.

Някой бе забравил отворена вратата между „Строг режим“ и оттатъшното отделение на затвора; коридорът със стоманени стени действаше като естествен усилвател — превръщаше монотонните крясъци, които непрестанно ехтяха от сутринта, в чудовищна дандания; Лойд Хенрайд помисли, че смазан от шума и от съвсем естествения си страх, ще откачи напълно и окончателно.

— Майко! — отекваше нечий дрезгав рев. — Ма-а-айко-о-о!

Лойд седеше с кръстосани крака на пода на килията. И двете му ръце бяха омазани с кръв — сякаш бе надянал червени ръкавици. Светлосинята памучна затворническа риза също бе изцапана, защото често се бършеше в нея — искаше да направи възможно най-голямо впечатление. Беше десет часа преди обед на 29-ти юни. Около седем тази сутрин забеляза, че предният крак на леглото е разхлабен, и оттогава се опитваше да отвърти болтовете, които го стягаха към пода и към пружината. Нямаше друг инструмент освен собствените си нокти, а досега бе успял да извади пет от шестте болта. В резултат на това сега пръстите му приличаха на сурова кайма. Шестият болт се бе оказал костелив орех, но на Лойд вече започваше да му се струва, че някак си ще се справи и с него. Не мислеше какво ще прави след това. Единственият начин да се предпазиш от дивата паника е да не мислиш.

— Ма-а-айко-о-о!

Лойд скочи на крака и по пода на килията закапаха капки кръв от наранените му, пулсиращи пръсти; очите му святкаха гневно, той стисна здраво решетката, промуши глава колкото се може по-навън и закрещя:

— Затваряй си устата, бе, педераст! Млъквай, че направо откачам!

Последва дълга пауза. Лойд й се наслаждаваше, така както едно време се наслаждаваше на горещия сандвич със сирене „Макдоналдс“. „Тишината е злато“ — винаги бе смятал тази поговорка за чиста глупост, но май не беше чак толкова тъпа.

— МААААЙКОООО! — отново се надигна гласът в металното гърло на коридора и зави на умряло като сирена.

— Боже! — промърмори Лойд. — Боже мили! МЛЪКВАЙ! МЛЪКВАЙ! МЛЪКВАЙ, БЕ ТЪПАНАР ЗАГУБЕН!

— МАААААААЙКООООООООООО!

Лойд се върна при крака и ожесточено се нахвърли върху него; трябваше да се занимава с нещо, което да поглъща вниманието му, затова се опитваше да не мисли за пулсиращата болка в пръстите и да не допуска в главата си никакви мисли. Опита се да си припомни кога за последен път видя адвоката си. Преди три дни? Да. На следващия ден онази гад Матърс го изрита в топките. Двама пазачи пак го отведоха в стаята за срещи и Шокли, който беше на вратата, пак го поздрави:

— А, ей го тоя, отворения мухльо. Как си, мухльо? Няма ли пак да кажеш нещо умно?

После отвори уста и кихна право в лицето на младежа, заливайки го като фонтан с гъста хрчка.

— Ето ти малко хрема, тъпако; всички я карат, начело с коменданта, а пък аз вярвам в равното разпределение на богатата. В Америка всички имат право да пипнат хрема, дори кирливите скапаняци като тебе.

После го въведоха вътре; Девинс изглеждаше като човек, който се опитва да скрие добрата вест от страх да не се окаже, че изобщо не е добра.

— Съдията, който гледа делото, е на легло от грипа. Двама други съдии също са пипнали заразата, която се шири наоколо, така че останалите съдебни заседатели също са разпуснати. Може би ще успеем да отложим издаването на присъда. Стискай палци — каза той.

— Кога ще узнаем? — попита Лойд.

— Най-вероятно в последния момент. Ще те известя, не се притеснявай.

Но не го бе виждал оттогава. Сега, като се замисляше, адвокатът също подсмърчаше и...

— Оооооо, Господи!

Пъхна пръстите на дясната ръка в устата си и усети вкуса на кръвта. Дяволският болт се беше пораздвижил, значи ще му види сметката и на него. Дори оня загубеняк, дето крещеше в дъното на

коридора, вече не го дразнеше... или поне не толкова много. Няма начин да не го извади. После просто ще почака да види какво ще стане. Седна да си почине и отново лапна пръстите си. Смяташе да разкъса ризата на парцали и като извади последния болт, да се превърже.

— Майко, тук ли си?

— Да ти кажа ли какво да направиш с майка си? — изломоти Лойд.

Същата вечер, когато говори с Девинс за последен път, започнаха да извеждат болните затворници, или по-точно да ги изнасят — обръщаха внимание само на най-тежко болните, Траск, мъжът в килията отдясно, отбеляза, че надзирателите също са бая сополиви.

— Може и да намажем нещо от тая работа — рече тогава той.

— Какво? — попита Лойд.

— Де да знам.

Траск беше кльоцав, с лице на копой. В отделението за строг режим изчакваше разглеждането на делото си по обвинение във въоръжен грабеж и нападение със смъртоносно оръжие.

— Отложиха го. Де да знам — бе казал той.

Траск криеше под дюшека си шест цигари с марихуана и за да разбере какво става навън, подкупи с четири от тях един от надзирателите, който все още изглеждаше здрав. Онзи каза, че народът бяга от Финикс накъдето му видят очите. Болестта се ширела навсякъде и хората гинели като мухи. Правителството обещавало, че скоро ще бъде открита ваксина, но повечето мислели, че това е лъжа. По много калифорнийски радиостанции се говорели страшни неща — за военен режим, за армейска блокада, за вилнеещи въоръжени специални части; носели се слухове, че хората умират с десетки хиляди. Немало да се изненада, ако научи, че дългокосите откачени комунисти са сложили нещо във водата и грипът е тръгнал оттам.

Надзирателят обясни, че сега се чувства добре, но веднага щом свърши смяната, директно се изнася. Чул, че до утре сутринта военните ще блокират федералните шосета № 17 и № 80 и междуцатското шосе № 1, затова смятал да натовари жената и детето в колата, заедно с всичката храна, която успее да докопа, и да остане в планината, докато цялата история приключи. Горе имал къщичка и щял да пусне куршум в главата на всеки, който се приближи на повече от трийсет метра.

На следващата сутрин Траск подсмърчаше и се оплака, че го тресе. Чак пелтечеше от страх, спомни си Лойд, продължавайки да смуче пръстите си. Пищеше след всеки пазач да го разкарат от това шибано място, преди да се е разболял наистина или кой знае какво. Те въобще не го бяха погледнали, не поглеждаха и останалите затворници, недоволни като гладни лъвове в клетка. Чак тогава започна да се страхува. Обикновено на етажа имаше двайсетина различни пазачи по всяко време. Тогава защо бе видял само четирима-петима по коридора?

От този ден нататък — 27-и юни, ядеше само половината от порцията, която му хвърляха през решетката, и запазваше останалата част — скъпоценни трошици — под дюшека на леглото си.

Вчера Траск изведнъж започна да се гърчи конвулсивно. Лицето му почерня като асо спатия и той умря. Лойд дълго и лакомо гледа полуизядения му обяд, но нямаше как да се пресегне чак дотам. Следобед на етажа все още имаше няколко пазачи, но те вече не отнасяха в лечебницата никого, дори и най-тежко болните. Може би там те и без това умираха, та комендантът бе решил да си спести усилията. Никой не дойде да прибере тялото на Траск.

Късния следобед Лойд прекара в дрямка. Когато се събуди, коридорите на отделението за строг режим бяха празни. Не донесоха и вечеря. Сега вече наистина се вдигаше шум като в зоологическа градина. Лойд не можеше да се похвали с особено богато въображение, затова не знаеше каква какофония би настъпила, ако всички килии в отделението са пълни. Нямаше никаква представа колко от затворниците са все още живи, за да крещят и да си искат вечерята, защото ехото създаваше впечатлението, че са много повече, отколкото всъщност бяха. Със сигурност знаеше две неща — отдясно тялото на Траск събира мухи, а килията отляво е празна. Последният ѝ обитател — чернокож младеж, който се правеше на важен и лежеше тук, защото нападнал възрастна дама да я ограби, но вместо това я убил — отдавна го бяха отнесли в лечебницата. На отсрещната страна се виждаха две празни килии и висящите крака на един мъж, който беше затворен за убийство на жена си и зет си в игра на покер с мизерни залози. Покерджийският убиец, както му викаха тук, сигурно бе използвал колана си, за да напусне тоя свят, или ако са му го взели преди това — собствените си панталони.

По-късно същата вечер, след като осветлението се включи автоматично, Лойд хапна от боба, който пазеше отпреди два дни. Беше ужасен на вкус, но все пак яде от него. После пи вода от тоалетната чиния, сви се на леглото с колене, опрени в гърдите и запроклина Поук, задето го забърка в такава каша. Поук беше виновен за всичко. Що се отнася до него самия, той никога не бе имал амбицията да се замесва в нещо по-сериозно.

Лека-полека виковете на гладните стихнаха; Лойд предположи, че не е единственият, който е скътвал по нещо за всеки случай. Само че онова, което имаше, не беше много.

Ако наистина бе смятал, че ще стане така, щеше да оставя повече. В подсъзнанието му се въртеше една мисъл, която искаше да забрави. Сякаш зад всичките му мисли плющяха завеси, които криеха нещо — изпод завесите се виждаха само нещастните му кльощави крака. Но на Лойд не му се искаше да види останалата част. Защото краката принадлежаха на олюляващо се, измършавяло тяло, чието име е ГЛАД.

— О, не — рече си Лойд. — Ще дойде някой. Непременно ще дойде. Просто няма начин.

Но все му идваше наум за заека. Въобще не можеше да избяга от тази мисъл. Беше го спечелил заедно с клетката от лотария в училище. Баща му изобщо не беше съгласен да гледат заек, но Лойд обеща сам да се грижи за него и да отделя от джобните си пари, за да му купува храна. Обичаше го и наистина се грижеше за животинчето. Но само в началото. Бедата беше, че паметта му изневеряваше след известно време. Винаги ставаше така. И един ден, както нехайно се люлееше на автомобилната гума, която висеше на хилавия клен зад разнебитената им къщурка в Маратън, щата Пенсилвания, изведнъж скокна като пружина — сети се за заека. Не се беше сещал за него от... ами повече от две седмици. Просто съвсем му се бе изплъзнало от ума.

Изтича до барачката, прилепена към хамбара — беше лято, точно като сега, а когато пристъпи вътре, острата миризма от заека му подежда като юмрук в лицето. Козинката, която толкова обичаше да гали, сега бе слепнала и мръсна. В кухините, които някога бяха прекрасни розови заешки очи, сега бяха бели ларви. Лапичките му бяха разкъсани и окървавени. Тогавя Лойд си каза, че са такива, защото зайчето е драскало, драскало, опитвайки се да избяга от клетката, и

несъмнено бе така, но някакъв подъл вътрешен глас му нашепваше, че почти мъртво от глад то може би се е опитало да се самоизяде.

Изнесе го навън, изкопа дълбока дупка и го погребва заедно с клетката. Баща му нищо не попита, сигурно дори беше забравил, че синът му има заек — Лойд не беше кой знае колко умен, в сравнение с татко си обаче бе титан на мисълта — само че момчето никога не забрави случилото се. Винаги го бяха тормозили особено ясни сънища и смъртта на зайчето се появяваше в поредица ужасни кошмари. А сега споменът изплува, докато Лойд седеше на леглото със свити крака и си казваше, че някой ще дойде, просто няма как да не дойде непременно ще дойде някой, за да го пусне на свобода. Не беше болен от грипа, наречен „капитан Трипс“; просто беше гладен. Както е бил заекът. Точно като него.

Снощи заспа след полунощ, а тази сутрин се захвана с крака на леглото. И сега, гледайки разкървавените си пръсти, го изпълни нов ужас при спомена за лапите на заека, чиято смърт не бе желал.

* * *

Около един часа на обяд на 29-ти юни успя да свали крака. Последният болт бе поддал със смешна лекота; кракът изтрополи на пода на килията, а Лойд просто го гледаше и се питаше за какво, по дяволите, му е притрябвал. Желязото беше дълго около метър.

Взе го, отиде в предната част на килията и разярено зачука с него по синкавата стоманена решетка, сякаш удряше гонг.

— Ей! — крещеше той, опитвайки се да надвика плътния метален звън. — Ей, искам навън! Искам да се разкарам от това шибано място, ясно ли ви е? Ей, мамка му, ееей!

Спря и се заслуша в заглъхващото ехо. За миг настъпи пълна тишина, а после от долния етаж долетя възторжен дрезгав отговор:

— Мамо! Тук долу, мамо! Тук съм, долу!

— Боооже — изрева Лойд и запрати крака в ъгъла. Мъчи се с часове, едва не си изпочупи пръстите, за да събуди оня задник.

Седна на леглото, повдигна дюшека и извади парче корав хляб. Дълго се пита дали да прибави към него и шепа фурми; после си каза, че трябва да ги пази, но все пак извади и тях. Лапаше ги една по една,

като кривеше лице, и остави хляба за накрая, за да премахне от устата си лигавия, сладникав вкус.

Като привърши с оскъдния, така наречен обяд, без никаква определена мисъл се насочи към десния ъгъл на килията.

Погледна надолу и сподави писък на отвращение. Траск бе проснат направо на леглото и краката му висяха отстрани, крачолите на панталоните леко повдигнати. Над затворническите пантофи, които раздаваха тук, се виждаха голите му глезени. Голям плъх със загладена козина използваше случая да обядва. Противната розова опашка беше прилежно завита около сивото му тяло.

Лойд отиде в другия край на килията си и взе крака. Върна се и за миг остана неподвижен, питайки се дали плъхът няма да го види и да реши да се премести на някое не толкова оживено място. Но гадината беше с гръб към него — или поне така изглеждаше — и дори не подозираше за присъствието му.

Той премери разстоянието на око и прецени, че кракът ще свърши идеална работа.

Изсумтя и го запрати с все сила. Желязото размаза плъха върху крака на мъртвеца и той тупна на земята. Плъхът лежеше замаян до него и дишаше едва-едва. По мустаците му имаше капки кръв. Риташе със задните си крака, сякаш малкият миши мозък му казваше да бяга, но някъде по гръбначния стълб сигналите съвсем се объркаха. Лойд го удари още веднъж и го уби.

— На ти, шибан плъх такъв — рече му той.

Остави крака на земята и се повлече към леглото си. Беше разгорещен и уплашен и му се плачеше. Извърна се и кресна през рамо:

— Как ти харесва плъхския рай, бе, шмиргел?

— Майко! — отвърна му щастливо познатият глас. — Ма-а-айко-о-о!

— Млъквай! — изрева Лойд. — Не съм майка ти! Майка ти прави минети в някой бардак в Задник, щата Индиана!

— Мамо? — в гласа се промъкнаха нотки на съмнение. После замлъкна.

Лойд захлипа. Докато плачеше, триеше очи с юмруци като малко момче. Искаше сандвич с шницел, искаше да говори с адвоката, искаше да се махне оттук.

Най-накрая се изпъна на леглото, покри очи с ръка и започна да мастурбира — хубав начин да се приспиш, не по-лош от кой да е друг.

* * *

Когато отново се събуди, беше пет часът сутринта и в отделението „Строг режим“ цареше мъртва тишина. Със замъглен поглед Лойд се измъкна от леглото, което сега се накланяше напред като пияница, защото му липсваше опора. Затворникът се подготви за писъците „майко!“ и заудря по решетката, както готвачът във ферма вика наемните работници за вечеря. Вечеря. Ето ти една дума, от която едва ли има по-хубава! Пържоли, пържени картофи, рибен сос, пресен грах, мляко, в което да сипваш шоколадов сироп, докато лъжичката застане изправена. И огромна, огромна купа от любимия стар ягодов сладолед за десерт. Не никоя друга дума не може да се сравни с „вечеря“.

— Ей, има ли някой? — изкрещя Лойд с треперещ глас. Никакъв отговор. Дори познатият писък „майко!“ В този момент дори би му се зарадвал. Присъствието на лудите е за предпочитане пред присъствието на мъртвите.

Хвърли железния крак на пода и той изтрещя; после се запрепъва към леглото, вдигна дюшека и прегледа провизиите. Оставаха му две филии хляб, две шепи фурми, нагрязана пържола и парче наденица. Раздели наденицата на две и изяде по-голямата част, но тя само му отвори апетит, и то вълчи.

— Стига толкова — прошепна той; после нагълта пържолата, наричайки се с всички обидни имена, които му хрумваха, и си поплака още. Ще си умре тук, както заекът умря в клетката и както умря Траск. Траск.

Дълго и умислено наблюдава как мухите кръжат над тялото, после кацат и отлитат. За тях лицето на стария Траск беше като Лосанжелеското международно летище. След много, много време Лойд взе железния крак, отиде до решетката и се опита да примъкне плъха в своята килия.

Когато го придърпа достатъчно близо, коленичи и го вмъкна в своята килия. Хвана го за опашката и дълго време гледа полюшващото

се тяло. После го скри под дюшека, където нямаше да го лаят мухи, слагайки мършавото телце далеч от другата храна. Дълго се взира в плъха, преди да отпусне дюшека, който милостиво скри гледката.

— За всеки случай — пошепна Лойд Хенрайд сред тишината. — Само за всеки случай.

После се покачи в другия край на леглото, подпря брада на коленете си и остана неподвижен.

33.

В мига преди да изгаснат светлините, часовникът над вратата в канцеларията на шерифа показваше осем и двајсет и две.

Ник Андрос четеше бестселъра, който си купи от дрогерията — книгата беше готически роман за някаква гувернантка, която се страхува, че в самотното имение, където трябва да преподава на синовете на красивия господар, има призрак. Макар да не беше стигнал и до средата, Ник вече знаеше, че призракът всъщност е съпругата на красивия господар, която може би е заключена на тавана и е съвсем побъркана.

Когато спря токът, сърцето му подскочи и един глас от дълбините на съзнанието — оттам, където на скрито чакаха кошмарите, които го тормозеха всеки път, щом заспи — прошепна: „Той идва за теб... вече е тръгнал, някъде по пътищата на нощта... по скритите пътища... зловещият човек...“

Захвърли книгата на масата и излезе на улицата. Макар последната дневна светлина още да не се бе стопила в небето, вече съвсем се смрачаваше. Не светеше нито една улична лампа. Флуоресцентните тръби на дрогерията, които преди блестяха денонощно, сега също бяха угаснали. Тихото бръмчене на изолаторите по стълбовете на далекопроводите също бе изчезнало — Ник установи това, като допря ръка до единия, но усети само дървото. Вибрациите, които до известна степен заместваха звука за него, бяха престанали.

В канцеларията имаше шкаф, в който държаха разни полезни вещи — вътре имаше и свещи, дори може би цяла кутия, но мисълта да запали свещ не успокояваше Ник кой знае колко. Токът спря и това много го разстрои; той дълго стоя с поглед, обърнат на запад, безмълвно молейки се на светлината да не го изоставя в това тъмно гробище.

Но тя все пак си отиде. В девет без десет Ник вече не можеше да се залъгва, че небето все още е поне мъничко светло; върна се в канцеларията и затърси пипнешком шкафа със свещите. Тъкмо проверяваше съдържанието на една полица, когато вратата зад гърба

му се отвори с трясък и преплитайки крака, в стаята влезе Рей Бут; лицето му беше черно и подпухнало, а пръстенът от Луизианския университет все още блестеше на пръста му. Той се беше крил в гората край града точно една седмица — от нощта на 22-и юни. На 24-ти сутринта се разболя, а тази вечер гладът и страхът за живота го накараха да се върне в града, където не срещна никого, освен онова дяволско глухонямо момче, което беше виновно за цялата каша. Беше го видял да прекосява градския площад наперено като същински шериф, сякаш притежаваше този град, където Рей бе живял почти цял живот; на дясното му бедро висеше шерифски пистолет. Сигурно си мислеше, че наистина е господар тук. Рей подозираше, че ще умре от болестта, която умори всички останали, но първо щеше да покаже на тоя проклет тъпак, че е кръгла нула.

Ник беше с гръб към вратата и дори през ум не му минаваше, че може вече да не е сам в канцеларията на Бейкър, докато ръцете се заключиха около врата му. Той изпусна кутията, която току-що бе открил; по целия под се разпиляха натрошени восъчни свещи. Преди да успее да се опомни от първоначалния ужас, Ник вече беше почти удушен; изведнъж се почувства напълно сигурен, че тъмното същество от сънищата му е оживяло — някакъв демон от дъното на ада, който бе впил люспестите си пръсти във врата му веднага щом угасна токът.

Рязко и инстинктивно хвана ръцете, които го душаха, и се опита да се освободи от тях. В дясното си ухо усещаше топъл дъх, но не чуваше нищо. Хъркайки, едва успя да си поеме въздух, и желязната хватка отново се стегна.

Двете фигури се полюшваха в мрака, сякаш танцуваха. Рей Бут чувстваше, че от борбата с хлапето силите му отмаляват. Главата му пулсираше от болка. Ако не довърши бързо глухонямото, въобще няма да успее. Стисна хилавия му врат с всичката сила, която му беше останала.

На Ник му се стори, че светът се отдалечава. Болката в гърлото, най-напред остра, сега беше притъпена и далечна — дори приятна. Той силно настъпи с ботуша си нападателя по единия крак, като същевременно се отпусна върху огромния мъж с цялата си тежест. Бут отстъпи назад и кракът му попадна върху една свещ. Тя се търкулна и двамата се строполиха на пода един върху друг, Ник все още с гръб към Рей. Ръцете най-после освободиха шията му.

Младежът се претърколи настрани, дишайки с мъка. Всичко наоколо изглеждаше далечно и сякаш плуваше, освен болката, която бавно започваше да пулсира отново. В гърлото си усещаше кръв.

Чиято и да беше, огромната, изгърбена сянка се опитваше да се изправи на крака. Ник се сети, че има пистолет, и посегна към него. Напипа го, но не можа да го освободи. Беше си закачил някак си за кобура. Дърпаше го с все сила, обезумял от паника. Пистолетът изгърмя. Куршумът го одраска по бедрото и се заби в пода.

Сянката се нахвърли отгоре му като безпощадната съдба.

Глухонемият остана без дъх; към лицето му се протегнаха огромни бели пръсти и понечиха да се впият в очите му. На бледата лунна светлина забеляза червено сияние на едната пъка и изненаданите му устни се раздвижиха в тъмното, произнасяйки безмълвно „Бут!“. С дясната си ръка продължаваше да дърпа пистолета. Почти не усещаше парещата болка по цялото си бедро.

Единият палец на Рей Бут се заби в дясното му око. Ужасна болка раздра главата му. Най-сетне успя да измъкне пистолета. Грубият мазолест пръст натискаше с все сила очната му ябълка и се въртеше насам-натам.

От устата на глухонемия се изтръгна странен писък, който едва ли беше по-силен от шепот. Ник заби пистолета в мекото тяло на Бут. Дръпна спусъка, чу се приглушено „Бум!“ и почувства само силния откат, от който се разтърси цялата му ръка. От дулото на пистолета изскочи пламъче и миг по-късно Ник усети миризма на барут и обгорял плат. Нападателят се вцепени за миг, после се строполи върху него.

Плачейки от болка и ужас, Ник отблъсна с все сила тежкото тяло от себе си и то полупадна, полу се свлече настрани. Ник изпълзя отдолу, притискайки ръка към нараненото си око. Дълго лежа на пода; гърлото му пламтеше. Главата го болеше така силно, сякаш слепоочията му бяха безмилостно притиснати от гигантско менгеме.

След известно време заопипва пода наоколо, намери свещ и я запали със запалката, която стоеше на бюрото. Слабият жълтеникав пламък освети тялото на Рей, проснато по очи на пода. Приличаше на мъртъв кит, изхвърлен на сушата. От изстрела отстрани на ризата му беше останал черен кръг с Големината на палачинка. На пода имаше цяла локва кръв. Огромна и безформена на колебливата, мъждукаща

светлина на свещта, сянката на Рей се простираше чак до отсрещната стена.

Стенейки, Ник се запрепъва към малката баня, все още притиснал ръка към окото си; погледна се в огледалото. Измежду пръстите му се процеждаше кръв и макар никак да не му се искаше, отпусна ръка. Не беше съвсем сигурен, но може би освен глухоням, вече беше и сляп.

Върна се в канцеларията и ритна безжизненото тяло на пода.

„Ти ме подреди така — обърна се той към мъртвия. — Първо ми изби зъбите, а сега ми извади окото. Доволен ли си? Щеше да ми извадиш и двете, ако бе имал възможност, нали? Щеше да ми отнемеш очите и да ме оставиш глух, ням и сляп в свят пълен с мъртъвци. Как ти се струва, а, простако?“

Отново ритна Бут; кракът му потъна в мъртвата плът и Ник се почувства зле. Остана над тялото още миг, после отиде до кушетката, седна на нея и подпря брадичката с длани. Навън бе тъмно като в рог. Навън светлините на света полека-лека си отиваха.

34.

От много време, вече дни наред (колко дни? кой знае? във всеки случай не и Боклукчията) Доналд Мъруин Елбърт, известен на близките си приятели от тъмното училищно минало като Боклукчията, скиташе нагоре-надолу по улиците на Паутанвил, щата Индиана, като се опитваше да избяга от гласовете, кънтящи в ушите му, и прикривайки глава с ръце, отбягваше камъните, с които го замеряха разни призраци.

Здрасти, Боклучарник!

Хей, Боклукчийо, пипнах ли те, бе, Боклук! Пална ли някой хубав пожар тази седмица?

О, Боклук, какво каза старата дама Семпъл, когато ѝ запали чека за пенсията?

Здрасти, Боклуче, искаш ли да си купиш малко керосин?

Как ти се стори шоковата терапия в Тер Оут, а Боклучарче?

Боклук

Абе, Боклучарник!

Понякога си казваше, че тези гласове не са истински, но друг път им крещеше да млъкнат само за да се убеди, че чува единствено своя глас, който отеква между къщите и витрините и подскача по сивите стени на автомивката „Жул-жул“. Доналд работеше тук, а днес, 30-ти юни, седеше на прага и ядеше дебел сандвич с фъстъчено масло, желирано телешко, домати и горчица „Гулден Дябло“. Наоколо не се чуваше никакъв друг глас освен неговия. Къщите и магазините отблъскваха ехото като нежелан гост и то отново се връщаше в собствените му уши. Понеже в Паутанвил, неизвестно как, не бе останал никой. Всички си отидоха... дали пък? Те винаги го бяха смятали за луд, а само един луд би си помислил, че освен него в родния му град няма жива душа. Но нефтените резервоари на хоризонта — огромни, бели и кръгли като купести облаци — все привличаха погледа му. Намираха се между Паутанвил и пътя за Гари и Чикаго; Доналд знаеше какво точно иска да направи и това вече не

беше мечта. Беше лошо нещо, но не и мечта, а без друго нямаше да може да се възпре.

Опари ли се, Боклук?

Ей, Боклукчийо, не знаеш ли, че който си играе с огън, подмокря чаршафа?

Май нещо свирна покрай ухото му. Той подсмъркна, вдигна ръце, изпускайки сандвича си на земята, и се сви, за да избегне удара, но нямаше нищо; беше сам. Отвъд сивата стена на автомивката беше само щатската магистрала № 130 в Индиана, по която се стигаше до Гари, но първо се минаваше покрай огромните резервоари за нефт на Чийри Ойл Къмпани. Продължавайки да подсмърча леко, Доналд взе сандвича си от земята, колкото можеше поизчисти белия хляб от праха и отново го захапа.

Мечти ли бяха наистина? Едно време баща му беше жив, само че шерифът го пречука наскрел улицата срещу Методистката църква и цял живот трябваше да живее все с тази мисъл.

Абе, Боклук, шерифът Грийли пречука твоя старец наскрел улицата като куче; известна ли ти е тая работа, шантав тъпак такъв?

Уендъл Елбърт бил в кръчмата на О'Тул, избухнала свада, той имал пистолет и застрелял съдържателя; после се върна в къщи и уби двамата по-големи братя и сестрата на Боклукчията — о, Уендъл Елбърт беше странен тип с лош нрав и бе започнал да превърта доста преди тази нощ, а и всеки в града ще ви каже, че крушата не пада подалеч от корена си — и щеше да гръмне и майката, само че Сали Елбърт се разпищя и избяга в нощта на ръце с петгодишния Доналд (който по-късно щеше да се прочуе като Боклукчия). Застанал на предните стълби, Уендъл Елбърт продължи да стреля по бегълците — куршумите свистяха покрай тях и се забиваха в асфалта, а при последния изстрел евтиният пистолет — Уендъл го бе купил от някакъв черньо в един бар на Стейт Стрийт в Чикаго — избухна в ръката му. Едно парче отнесе почти цялото му лице. Той тръгна по улицата, заслепен от стичащата се кръв, като продължаваше да пищя и да размахва остатъка от оръжието — барабанът бе сплескан и счепен на две като остатък от пура-шега, която гръмва, като я запалиш. Точно пред Методистката църква се появи Грийли с единствената патрулна кола в града и му заповяда да не мърда и да хвърли оръжието на земята. Вместо това Уендъл Елбърт насочи остатъка от съботната

изненада към шерифа, който или не забеляза, че барабанът ѝ е смачкан, или не пожела да забележи, но така или иначе резултатът беше един и същ.

Той изпразни двата си пистолета в Уендъл Елбърт.

Ало, Боклук, още ли не си си изгорил ОНАЯ РАБОТА?

Огледа се да разбере кой бе извикал — по гласа приличаше на Карли Йейтс или на някой от неговата тайфа — само дето Карли беше хлапе, колкото и той самият.

Може би сега пак можеше да се нарича просто Дон Елбърт, вместо Боклукчията, точно както Карли Йейтс си беше просто Карл Йейтс, продавач на коли в могъщото представителство на „Крайслер-Плимут“ тук, в града. Е, да, но Карл Йейтс вече го нямаше, нямаше никой, а и отсега нататък може би вече беше късно да става какъвто и да било.

* * *

Доналд вече не седеше опрян на стената на „Жул-жул“, а се намираше на повече от два километра северно от Паутанвил по магистрала № 130, която се виеше пред него като миниатюрен модел на град от железница-игра. Резервоарите бяха на по-малко от километър; в едната си ръка носеше комплект инструменти, а в другата — двайсетлитрова туба бензин.

О, беше ужасно, но...

След като Уендъл Елбърт беше вече в гроба, Сали се хвана на работа в кафене „Паутанвил“ и по едно време единственото съкровище, което ѝ бе останало — Доналд Мървин Елбърт, тогава ученик в първи или втори клас, започна да пали боклукчийските кофи и да бяга след това.

Момичета, внимание, идва Боклукчията, ще ви подпали роклите!
Аааааа! Побъркааааан!

Възрастните откриха кой е виновникът чак когато Дон вече беше в трети клас и шерифът дойде у тях, добрият стар Грийли; та може би така човекът, който пречука баща му пред Методистката църква, в крайна сметка му стана втори баща.

Ей, Карли, имам гатанка за теб — как така баща ти може да убие баща ти?

Не знам, Пийти, как?

И аз не знам, но е хубаво да си Боклукчията!

Хи-и-хи-и-ха-ха-ха-Хо-о-Хо-о-Хо-о!

Дон стоеше в началото на покритата с чакъл алея; комплектът инструменти и тубата бяха доста тежки и раменете го боляха. На портала висеше табела с надпис: „ЧИЙРИ ОЙЛ КЪМПАНИ, ООД. ВСИЧКИ ПОСЕТИТЕЛИ ДА СЕ РЕГИСТРИРАТ НА ПРОПУСКА! БЛАГОДАРЯ!“

На паркинга имаше няколко коли — не бяха много. На доста от тях гумите им бяха спаднали. Боклукчията тръгна по алеята и се шмугна през портала, който беше откrehнат. Очите му — сини и странни — не се отместваха от безкрайната спираловидна стълба, която се виеше нагоре около най-близкия резервоар и стигаше чак до покрива му. Първото стъпало беше преградено с верига, на която се поклащаше друга табела: „НЕ ПРЕМИНАВАЙ! ПОМПАТА НЕ РАБОТИ!“ Той прескочи веригата и се заизкачва нагоре.

Майка му не трябваше да се жени за оня шериф. Когато беше в четвърти клас, момчето започна да пали пощенски кутии. Същата година подпали чека за пенсията на госпожа Семпъл и отново го хванаха. Сали Елбърт Грийли изпадна в истерия, когато веднъж — един-единствен път — вторият ѝ съпруг спомена да изпратят момчето на онова място в Тер Оут. (Смяташ, че е ненормален? Как може десетгодишно момче да бъде ненормално? Мисля, че просто искаш да се отървеш от него. Отърва се от баща му, а сега искаш да разкараш и него!) На Грийли не му оставаше нищо друго, освен да смърми Дон, защото не можеш да пратиш десетгодишно момче в поправително училище, освен ако не искаш то да излезе от там изпечен мръсник, поне ако държиш скорошната ти женитба да не бъде последвана от развод.

* * *

Нагоре, нагоре по стълбите. Железата кънтяха под краката му. Вече не чуваше гласовете, а никой не би могъл да хвърли камък

толкова нависоко. Колите на паркинга блещукаха като стъклени играчки. Наоколо цареше тишина, нарушавана от вятъра, който шепнеше в ухото на Боклукчията и свиреше в някой отдушник, и далечния крясък на птица. Наоколо се простираха ниви и дървета във всички оттенъци на зеленото, сякаш примесени със синевата на мечтателна утринна мъглица. Сега беше щастлив, усмихваше се и се изкачваше все по-нагоре по извитата стълба.

Когато стигна до кръглата тераса на върха, му се стори, че е под самия покрив на света и ако се протегне нагоре, ще изчопли малко син тебешир от дъното на небето. Остави инструментите и тубата на пода и се загледа в далечината.

Всъщност Гари се виждаше оттук; пушеците, които комините на предприятията в града бълваха непрестанно, сега бяха изчезнали и там въздухът бе така чист, както и тук, сред полето. Чикаго беше мираж, обвит в лятна мараня, а синкавият блясък далеч на север беше езерото Мичиган, или просто на него така му се искаше. Мек, златист аромат изпълваше въздуха и караше Боклукчията да си представя закуска в обляна от слънце тиха кухня. Денят скоро щеше да угасне.

Остави тубата, а инструментите замъкна при машинарията на помпата и започна да я бърника, опитвайки се да проумее механизма. Имаше природна дарба да се оправя с машини — така както някои луди учени делят седемцифрени числа наум. Няма нищо кой знае какво за мислене и чудене — за миг очите му се плъзваха по машината, а после ръцете му започваха да се движат бързо, спокойно и уверено.

Ей, Боклук, не щеш ли да запалиш църква? Що не драсна клечката на ДАСКАЛОТО?

В пети клас той запали огън в дневната на една изоставена къща в Седли — съседен град — и цялата постройка изгоря. Пастрокът му го прибра в участъка, защото банда дечурлига го бяха пребили, а сега вече и възрастните искаха да се включат в пердаха (О, да, ако не валеше, половината ни град можеше да изгори заради проклетото пироманче!). Грийли каза на Сали, че Доналд ще трябва да отиде в онова място в Тер Оут и да се подложи на тестове. Сали заяви, че ще го напусне, ако стори това с нейното момченце, единственото й пиленце и детенце, но Грийли не й обърна внимание и поиска от съдията заповед да го изпрати в психиатрията, така че за известно време Боклукчията напусна Паутанвил; нямаше го две години. Майка

му се разведе, а малко по-късно същата година избирателите гласуваха за нов шериф, при което Грийли се озова в Гари като работник на конвейер в автомобилен завод. Сали ходеше при сина си всяка седмица и всеки път плачеше.

* * *

„Еби му майката, пипнах ли ти цаката!“ — прошепна Боклукчията и се огледа гузно дали някой не го е чул да изрича грозната псувня. Разбира се, никой — той беше на покрива на резервоар № 1 на Чийри Ойл, но дори и да беше на земята, не бе останал никой, който да го чуе. Освен призраците. В небето плуваха бели облаци.

От машинарията на помпата се подаваше маркуч с диаметър около шейсет сантиметра; завършваше с наконечник, който бензинаджиите наричат струйник. Беше предвиден единствено за източване или изтичане на излишното количество, а сега резервоарът беше пълен с безоловен бензин; част от него, може би половин литър, се бе процедил навън и образуваше блестящи пътечки сред тънкия слой прах на покрива. С блеснал поглед Боклукчията отстъпи назад, все още с голям гаечен ключ в едната ръка и с чук в другата. Пусна ги на ламаринения под и те издрънчаха.

Всъщност бензинът нямаше да му е необходим. Взе тубата и я запрати долу, крещейки: — Бомбите зад борда!

С нескрит интерес я наблюдава как пада, отразявайки слънцето. На около една трета от разстоянието тубата се удари в стълбите, отскочи и се запремята, докато падна на земята, разливайки бензин с цвят на кехлибар през дупката, която се бе отворила при удара.

Боклукчията се върна при маркуча. Загледа се в блестящите локви бензин. От джоба на ризата си извади кутийка кибрит и започна да я разглежда, чувствайки се едновременно виновен, очарован и развълнуван. От едната ѝ страна имаше реклама на чикагския колеж „Ла Сал“, където човек чрез кореспонденция можел да получи образование в почти всяка област. „Стоя върху бомба“ — помисли си той. Затвори очи, треперейки в екстаз от страх — познатата

вледеняваща възбуда, от която му изтръпваха всички пръсти. Ей, Боклук, задръстен пироман такъв!

* * *

Излезе от психиатрията на тринадесет години. Не знаеха дали е излекуван, но все пак казаха, че е. Болничната стая им трябваше, за да настанят поредното откачено хлапе за някоя и друга година. Боклукчията се прибра у дома. Беше ужасно изостанал от училище, а някак си не можеше да се справи. В Тер Оут го бяха подлагали на шокова терапия и когато се върна в Паутанвил, забравяше разни неща. Зубреше за тест, после забравяше половината от наученото и изкарваше двойки.

Ако не друго, то поне известно време не направи нито един пожар. Изглежда, всичко се бе върнало на старото си място. Шерифът-убиец на бащи си беше отишъл — монтираше фарове в автомобилния завод на Додж. „Слага колела на колата с белите“ — както понякога казваше майка му. Тя отново работеше в кафенето „Паутанвил“. Всичко беше наред. Разбира се, съществуваше и ЧИЙРИ ОЙЛ; резервоарите се издигаха на хоризонта като гигантски белосани кутии от кока-кола, а зад тях се стелеше димът от фабриките в Гари, където беше шерифът-убиец на бащи — сякаш целият град гореше. Боклукчията често се чудеше как ще избухнат резервоарите на Чийри Ойл. Три единични експлозии, достатъчно силни да ти пробият тъпанчетата и толкова ярки, че очите ти да се опържат в очните кухни. Три огнени колони (баща, син и шериф-убиец на бащи), които цял месец ще горят ден и нощ? А може би изобщо нямаше да горят?

Сега щеше да се разбере. Лекият летен ветрец угаси първите две клечки; той хвърли почернелите остатъци върху металния покрив на резервоара. Отдясно, точно при високия до коляно парапет, забеляза буболечка, която се давеше в локва бензин. „Аз съм като нея“ — със съжаление си каза той и се запита що за свят е този, в който Господ не само те оставя да се забъркаш в голяма, лепкава каша — като буболечка в локва бензин, ами те и наказва да останеш жив, за да се бориш в нея с часове, може би дори с дни... а в неговия случай с години. Свят, който заслужава да изгори. За миг застина с наведена

глава, в ръка с трета клечка кибрит, готов да я запали, щом утихне вятърът.

* * *

Когато се върна, известно време го наричаха „побъркан“, „малоумен“ и „пироман“, но Карли Йейтс, който вече беше три класа по-горе, си припомни кофите с боклук и измисленото от него име остана. На шестнайсет години Боклукчията напусна училище с позволението на майка си (А вие какво очаквате? Съсипаха го там, в Тер Оут. Щях да ги съдя, ако имах пари. Шокова терапия, така му викат. Скапан електрически стол, така му викам аз!) и започна работа в автомивката „Жул-жул“ — насапунисваме фаровете и праговете/пускаме автоматичната четка за стъкла/ изчистваме огледалата/ ще искате ли и автогланц, господине? Още известно време нещата следваха нормалния си ход. Хората му подвикваха иззад уличните ъгли и от минаващите коли, питаха го какво е казала старата дама, госпожа Семпъл (в гроба от четири години), когато изгори чека за пенсията ѝ, или пък дали е подмокрил леглото, след като запали онази къща в Седли. Когато, мотаейки се пред сладкарницата или облежнати на вратата на кръчмата на О’Тул, го видеха да минава, си подсвиркваха и шумно се подканяха един друг да скрият кибритите и да загасят цигарите си, защото се задава Боклукчията. На гласовете можеше и да не обръща внимание, защото постепенно те се превръщаха в гласове на привидения, но нямаше как да избяга от камъните, които просвистяваха откъм тъмните алеи или от отсрещния тротоар. Веднъж от една минаваща кола го замериха с полупълна кутия бира, която го удари по челото и той се спъна и падна.

Така си течеше неговият живот — гласовете, някой камък от време на време, автомивката. В обедните почивки седеше там, където бе седнал днес, ядеше сандвич с бекон, маруля и домати, приготвен от майка му, гледаше резервоарите и се питаше каква ли ще бъде експлозията.

Така си течеше неговият живот, докато една вечер не се окаже във фойето на Методистката църква с петлитрова туба бензин, който поръси навсякъде — особено върху купчината стари книги с химни в

ъгъла; тогава спря и си каза: „Това е лошо, че и по-кофти — ТЪПО е; веднага ще разберат чие дело е, дори и някой друг да го е направил, и ще те «приберат на топло».“ Мислеше си тези неща и усещаше миризмата на бензин, а гласовете кръжаха и пърхаха в главата му като прилепи в призрачна кула. На лицето му бавно се появи усмивка; обърна тубата наопаки и разливайки бензин, затича по централната пътека от вестибюла към олтара като младоженец, който е закъснял за сватбата си и от възбуждане изхвърля гореща течност, която е по-необходима за предстоящата брачна нощ.

Тичешком се върна във вестибюла, извади една-единствена клечка от джоба на ризата си, драсна я в ципа на дънките си, после я метна върху купчината опърпани книги с химни — точно попадение, бум!, а на следващия ден, вече на път към Поправителния център за момчета в Северна Индиана, мина покрай черните димящи греди на Методистката църква.

И ето ти го Карли Йейтс, опрян на светещото рекламno табло срещу „Жул-жул“, с неизменното Лъки, което виси в ъгъла на устата му; та Карли Йейтс крещи следната реплика, която за него означава едновременно поздрав, епитафия, сбогуване и приветствие:

— Ей, Боклукчията, не щеш ли да запалиш църква? Що не драсна клечката на ДАСКАЛОТО?

Беше на седемнайсет, когато го пратиха в затвора за малолетни, а когато навърши осемнайсет, го преместиха в щатския затвор и колко ли време остана там? Кой знае? Във всеки случай не и Боклукчията. В пандиза имаше хора, които бяха извършили много по-страшни неща — убийства, изнасилвания; един дори пръснал главата на някаква възрастна библиотекарка. Някои затворници искаха ла правят разни неща с него, други искаха той да им прави разни неща. Беше му все едно. Тия работи ставаха, щом изгасят лампите. Един плешив човек му беше казал, че го обича — „Обичам те, Доналд“ — а това определено е за предпочитане пред замерянето с камъни. Понякога си казваше: „Ех, да можех да стоя тук вечно...“ Но друг път му се присънваха резервоарите на ЧИЙРИ ОЙЛ и винаги сънуваше една оглушителна експлозия, последвана от други две, а звукът беше БУМ!... БУМ! БУМ! Огромни, оглушителни експлозии, които разкъсват ярката дневна светлина, огъват я, както ковашкият чук огъва тънката ламарина. Всички в града щяха да оставят работата си и да погледнат

на север, към Гари, към трите резервоара, които се издигат на хоризонта като гигантски белосани кутии от кока-кола. Карли Йейтс сигурно тъкмо ще се опитва да продаде стар плимут на младо семейство с бебе и както ги убеждава в предимствата му, ще млъкне и ще се обърне. Безделниците в кръчмата на ОТул и в сладкарницата ще се стълпят навън, зарязвайки бирата и шоколадовите шейкове. В кафенето майка му ще застине за миг на касата. Новото момче в автомивката ще вдигне поглед от фаровете, които сапунисва, и ще погледне на север, както си е с гъба в ръка, а внушителният, страховит трясък ще натроши сякаш с чук крехкото ежедневие: БУМ! Такъв беше сънят му.

С течение на времето успя да спечели доверието на шефовете и когато дойде странната болест, го изпратиха в лечебницата, където преди няколко дни вече нямаше нито един болен, защото всички бяха мъртви. Едни умряха, други избягаха — остана само един млад надзирател — Джейсън Дебинс, който седна зад кормилото на затворническия камион за прането и се гръмна.

И къде другаде да иде, ако не вкъщи? Ветрецът погали бузата му и замря. Боклукчията запали нова клечка и я пусна на покрива. Тя падна в малкото бензиново езеро и лумнаха синкави пламъци. Полека-лека се плъзнаха наоколо и образуваха нещо като корона, в чийто център се намираше изгорялата клечка. За миг мъжът се втренчи в пламъците, вцепенен от възхищение; после бързо се запъти към стълбите, които се извиваха надолу към земята, и погледна през рамо. Помпата вече беше обвита от мараня и трептеше, сякаш беше мираж. Сините пламъци, не по-високи от пет сантиметра, се разпростряха към машинарията и се насочиха към отворения маркуч, образувайки разширяващ се полукръг. С буболечката бе свършено. Беше се превърнала в черна седмица.

Можех да направя същото и със себе си. Но явно не искаше. Макар и не съвсем ясна, започваше да изниква нова цел в живота, нещо огромно и велико. Боклукчията леко потръпна от страх и заслиза тичешком по стъпалата; обувките му вдигаха невъобразим шум, а ръката му се плъзгаше по стръмния, покрит с ръждиви петънца парапет. Тичаше надолу и надолу по витата стълба и се питаше кога парите около отвора на маркуча ще прихванат пламъците, кога непоносимата топлина, достатъчна сама по себе си да предизвика

пожар, ще се плъзне надолу по маркуча към вътрешността на резервоара.

Хвърчеше надолу по стълбите с развяна коса; лицето му бе опънато в ужасяваща гримаса, а вятърът свистеше в ушите му. Вече беше стигнал до средата на стълбите и сега минаваше покрай буквата Ч, висока около шест метра, която беше изписана на резервоара със светлозелена боя. Краката му летяха надолу, надолу и ако някой от тях стъпи накриво или се закачи в нещо, той ще се запремята като тубата, а като падне, костите му ще се изпотрошат като сухи клони.

Вече беше близо до земята, до белия чакъл и зелената трева наоколо. Колите на паркинга започнаха да възвръщат нормалните си размери. Все още му се струваше, че се носи сякаш на крилете на някакъв сън и че никога няма да успее да слезе, а само ще тича, ще тича, без да стига никъде. Намираше се до бомба със запален фитил.

Изведнъж някъде далеч над него се разнесе гръм, сякаш някой пусна десетсантиметрова бомбичка, от онези, за Четвърти юли. Чу се глух пукот и нещо прелетя край него. Беше парче от маркуча — видя го съвсем ясно и почувства странно приятен страх. От топлината гумата се беше изкривила и беше добила съвършено нова и напълно безсмислена форма.

Боклукчията се хвана за парапета с една ръка и прескочи от другата страна; китката му прецфрака. Ръката му се схвана от болка чак до лакътя. Прелетя във въздуха последните един-два метра и се просна върху чакъла на цялата си дължина. Одраска се чак до лактите, но почти не усети. Сега вече го обземаше ужасяваща паника, а денят изглеждаше толкова слънчев.

Бързо се изправи и се извърна назад, протягайки шия; отново се затича, но продължи да гледа нагоре. На резервоара — този беше средният от трите — сякаш му беше поникнала жълта коса, която продължаваше да расте с невероятна бързина. Инсталацията можеше да избухне всеки миг.

Той продължаваше да тича, а дясната му ръка се полюшваше неестествено на счупената китка. Прескочи циментовия парапет на паркинга и стъпи на асфалта. Прекоси го; сянката сякаш тичаше в краката му; после хукна по широката, застлана с чакъл алея и изхвъркна през открехнатия портал; озова се отново на магистрала № 130. Пресече я тичешком и се хвърли в канавката на отсрещната

страна; приземи се на мека постеля от изсъхнали листа и влажен мъх; обви ръце около главата си, а свистящият му дъх сякаш се забиваше в дробовете му и ги раздираше като с нож.

Резервоарът се взриви. Не „БУМ!“, а „ДУ-ДУМ!“ — такъв беше звукът, едновременно оглушителен и кратък, някак гърлен; ушите на Боклукчията заглъхнаха, а очите му едва е изхвъркнаха от орбитите си; дори въздухът се промени. Последва втора експлозия, после трета — той се гърчеше в канавката, усмихнат до уши, и крещеше беззвучно. Изправи се и седна — беше запушил уши с ръце; внезапната въздушна струя го блъсна и го просна отново с такава сила, сякаш беше хартия, смачкана на топка.

Фиданките отзад се огънаха до земята и листата им зашумяха толкова силно, сякаш гирлянди от триъгълни флагчета плющят над опустял след празненство паркинг във ветровит ден. Една-две се счупиха — чу се пукане, като от пистолет със сачми, каквито има по стрелбищата. От другата страна на магистралата западаха парчета от резервоара, някои попадаха на самото платно. При допира с настилната дрънчаха, а в някои по-дебели късове все още имаше нитове — черни и изкривени като маркуча. ДУ-ДУ-У-УМ!

Мъжът отново се изправи — над паркинга на Чийри Ойл се виеше огромен огнен стълб. От върха му се извиваше черен дим, който се издигаше нагоре толкова бързо, че вятърът не успяваше да го разнесе. Човек не можеше да го гледа, без да присвива очи; от отсрещната страна на пътя идваше нетърпима топлина, която опъваше кожата му и тя лъщеше. В знак на протест срещу неестествената жегата от очите му бликнаха сълзи. Горещ къс метал с формата на диамант, чиято най-широка страна беше около седем метра, падна от небето на около шест метра вляво; изсъхналите листенца на върха на туфата мъх веднага пламнаха. ДУ-ДУМ-ДУ-ДУМ!

Ако остане тук, танцуващият, пищящ пламък ще го погълне. Той скочи на крака и затича по отклонението към Гари, а въздухът, който влизаше в дробовете му, ставаше все по-горещ и имаше вкус на някакъв тежък метал. Заопипва косата си, за да провери дали не е пламнала. Острата, сладникава миризма на бензин изпълваше въздуха и сякаш го обгръщаше отвсякъде. Горещ вятър развяваше дрехите му. Чувстваше се така, сякаш се опитва да избяга от микровълнова печка. Пътят се раздвои пред насълзените му очи, а после се раздели на три.

Отново се разнесе кашлящ гръм — огромното налягане взриви административната сграда на Чийри Ойл. Навсякъде хвърчаха стъкла. От небето валяха парчета цимент и варовик и се сипеха по пътя. Къс стомана, голям колкото четвъртдоларова монета и с дебелината на „Марс“, раздра ръкава на ризата му и леко одраска ръката му. В краката му падна друг, достатъчно голям да направи главата му на желе; после отскочи и остави доста голяма дупка в земята. Продължавайки да тича, Боклукчията излезе извън опасната зона; кръвта пулсираше толкова силно в главата му, сякаш собственият му мозък е бил поръсен с бензин, а след това запален.

ДУ-ДУМ!

Избухнал бе поредният резервоар. Въздушното съпротивление пред бягащия младеж сякаш се стопи и отзад го тласна някаква голяма топла ръка, която обхвана всички извивки на тялото му от глава до пети. Тя го блъсна напред — краката му почти не докосваха асфалта; а лицето му беше изкривено в паническата, ужасена гримаса на човек, когото са вързали за опашката на най-голямото хвърчило на света и са го оставили на порива на вятъра да лети, да лети, братче, да се издига все по-нагоре и по-нагоре, докато вятърът спре изведнъж и човекът започва да крещи, безпомощно пикирайки надолу.

Някъде отзад долиташе ревът на последователни експлозии — арсеналът на Господ Бог избухваше сред пламъците на праведния, сатанински рай, чийто артилерийски капитан бе един ухилен до ушите глупак със зачервени страни на име Боклукчията, който никога повече нямаше да бъде Доналд Мъруин Елбърт.

Пред очите му като на кинолента преминаваха картини — разбити коли край пътя, синята пощенска кутия с повдигнат капак на господин Стренг, мъртво куче с вирнати крака, далекопровод, паднал сред царевична нива.

Топлата ръка вече не го блъскаше толкова силно. Съпротивлението на въздуха отново се изпречи пред него. Той се престаши да се извърне назад и видя, че хълмчето, където преди се издигаха резервоарите, се е превърнало в огнена лавина. Всичко гореше. Отдалеч изглеждаше, че дори пътната настилка се е запалила, а зелените дървета пламтяха като факли.

Потича още половин километър, а после закрачи задъхан, преплитайки крака. След още километър и половина спря да си

почине, обърна се и усети любимата миризма на изгоряло. Нямаше пожарникари с пожарни коли, които да изгасят огъня и той можеше да вилнее накъдето си поиска. Можеше да не утихне с месеци. Паутанвил ще бъде изравнен със земята, а огънят ще продължи победоносно на юг, опустошавайки къщи, села, ферми, посеви, ливади, гори. Можеше да достигне дори до Тер Оут и да изпепели онази болница, където го бяха затворили едно време. Може да продължи и още по-натам! Всъщност...

Отново отмести поглед на север, към Гари. Вече виждаше града — огромните блокове се издигаха притихнали и невинни, като тебеширени драскотини на светлосиня черна дъска.

Отвъд се намираше Чикаго. Колко резервоара за бензин прави това? Колко бензиностанции? Колко товарни композиции, които безмълвно стоят по гарите, а цистерните са пълни с нефт и възпламеним изкуствен тор? Колко гета, сухи като дърва за огън? Колко още други градове отвъд Гари и Чикаго? Очакваше го цяла страна, готова да пламне под лъчите на лятното слънце. Засмян до уши, Боклукчията се изправи и тръгна. Кожата му вече се зачервяваше като на рак. Странно екзалтиран, той не усещаше нищо, макар че цяла нощ нямаше да мигне от изгарянето. Очакваха го по-големи и по-красиви пожари. Очите му светеха меко, радостно и абсолютно налудничаво. Това бяха очите на човек, открил голямата ос, въртяща колелото на съдбата му, който вече я управлява със собствените си ръце.

35.

— Искам да се махна от този град — каза Рита, без да се обръща. Бе излязла на балкона на малкия апартамент, а утринният ветрец развяваше ефирната ѝ нощница.

— Добре — отговори Лари, който седеше на масата и закусваше сандвич с пържено яйце.

Тя се обърна към него; лицето ѝ беше измъчено. В деня, когато се срещнаха в парка, изглеждаше елегантна четирийсетгодишна дама; сега обаче приличаше на жена, която танцува по острието на хронологическия нож, разделящ възрастта от шейсет до седемдесет години. Държеше цигара, чийто край трепереше и изпускаше накъдрен дим. Поднесе я към устата си и дръпна, без да гълта дима.

— Съвсем сериозно ти говоря.

Той се избърса със салфетката.

— Зная и те разбирам. Трябва да се махнем. Мускулите на лицето ѝ се отпуснаха — тя сякаш си отдъхна.

С почти (но не съвсем) подсъзнателно отвращение Лари си помисли, че това я състарява още повече.

— Кога?

— Защо не още днес? — предложи той.

— Ти си мило момче — отвърна Рита. — Искаш ли още кафе?

— Мога сам да си взема.

— Глупости, стой си. Винаги наливах на съпруга си по още една чаша. Той настояваше. Макар че на закуска никога не виждах нищо друго освен перчема му. Останалата част се криеше зад „Уолстрийт Джърнал“ или някоя ужасяващо сериозна книга. Не просто нещо смислено, а адски философско. Бьол. Камю. Дори Милтън! Ти си толкова различен и това ми доставя удоволствие. — Тя извърна глава към кухничката; изражението ѝ беше закачливо. — Би било срам и позор твоето лице да се крие зад вестник.

Той се усмихна кисело. Тази сутрин, както и вчера следобед, беше адски духовита. Спомни как я срещна в парка, как си помисли, че думите ѝ са като диаманти, разпилени по зеленото сукно на билиардна

маса. От вчера следобед повече приличаха на отблясъци от синтетични кристали — почти идеална имитация на диаманти, но все пак имитация.

— Заповядай — каза тя и посегна да остави чашата на масата, но ръцете ѝ все още трепереха и горещото кафе се разплиска по ръката на Лари. Той рязко се отдръпна назад и изпищя от болка.

— О, извинявай — на лицето ѝ беше изписан не просто страх, а някакво усещане, което граничеше с ужаса.

— Няма нищо...

— Не, аз просто ще... влажна кърпа., недей... стой така... колко съм несръчна... глупава...

Тя избухна в сълзи; плачеше пискливо и дрезгаво, сякаш не го бе опарила с кафето, а бе видяла най-добрата си приятелка да се превръща в пихтия.

Лари се изправи и я хвана, без да обръща внимание на конвулсивната прегръдка, която получи в отговор. Тя почти го сграбчи. „Космическо сграбчване“, новият албум на Лари Ъндървуд — помисли си той и му докривя. — По дяволите. Хич не си никакво свястно момче. Хайде, пак се започва. — Всичко е наред, няма нищо.

Механично продължи да я успокоява, галейки прошарената ѝ коса, която беше сто пъти по-хубава — всъщност тя цялата изглеждаше по-добре — след един-два часа сериозни грижи. Разбира се, Лари знаеше в какво се състои част от проблема. Беше едновременно личен и общ. Засегна и него, но не така внезапно и не толкова дълбоко. От около двацет часа насам имаше усещането, че някакъв кристал вътре в нея се е разбил на парчета.

Общият проблем, както предполагаше той, беше миризмата. Тя идваше отвън, през отворената балконска врата на дневната, заедно с хладния утринен вятрец, който по-късно ще отстъпи място на неподвижен, влажен и нажежен въздух, ако и днес времето се задържи като през последните три-четири дни. Трудно беше да се опише миризмата правдиво и същевременно не толкова шокиращо, колкото би прозвучала голата истина. Можеше да се оприличи на мириса на изгнили портокали, на развалена риба или пък на лошия въздух, който изпълва вагоните на метрото, когато прозорците са отворени, но нито едно от тези описания не беше особено точно. Иначе казано, това беше миризма от разлагащи се човешки трупове, хиляди човешки трупове,

които гниеха зад затворените врати. На човек обаче никак си му се искаше да се въздържи от подобни изказвания.

В Манхатън все още имаше електричество, но Лари не смяташе, че е за дълго. Почти навсякъде другаде бе изгаснало. Снощи, след като Рита заспа, той излезе на балкона — от високо се виждаше, че половината Бруклин и целият Куинс са потънали в мрак. От 110-та до края на Манхатън Айлънд беше тъмно като в рог. На другата страна се виждаха ярките светлини на Юниън Сити и може би на Бейон, но в останалата част от Ню Джърси цареше пълен мрак. Тъмнината означаваше нещо повече от прекъсване на тока Освен всичко останало означаваше, че не работят климатичните инсталации — модерното удобство, което прави възможно стоенето в този град, особено неприятен в средата на юни. Означаваше, че всички хора, които са починали мирно и тихо у дома, сега се разлагат като в пещ. Щом се сетеше за това, пред очите му изникваше онзи човек от обществената тоалетна в парка. Беше го сънувал; в сънищата му почернелият, развален сладкиш оживяваше и го заплашваше.

Личният аспект на проблема според Лари беше свързан с онова, което видяха в парка, когато се разхождаха вчера. На излизане Рита се смееше, бърбеше и беше весела, а на връщане вече беше почнала да се състарява.

На една пътека в парка видяха лудия, който предвещаваше идването на чудовищата — лежеше сред огромна локва от собствената си кръв. Около лявата му ръка, протегнатата настрани и вкочанена, бяха посипани разбитите на парчета стъкла от очилата му. Очевидно наистина се беше пръкнало някое чудовище. Мъжът беше почти накълцан на парчета. На Лари едва не му прилоша от гледката — човекът наподобяваше на игленик.

Рита изпадна в истерия и пища ли, пища. Когато накрая се успокои, настоя да го погребат. Така и направиха. А на връщане към апартамента тя се превърна в жената, която представляваше тази сутрин.

— Всичко е наред — каза той. — Само ме поопари. Кожата ми дори не е зачервена.

— Сега ще донеса мехлем. Имам в аптекката. — Запъти се натам, но Лари я сграбчи здраво за раменете и я накара да седне. Тя го погледна; около очите ѝ имаше тъмни кръгове.

— Нищо подобно. Сега ще ядеш. Бъркани яйца, препечена филийка, кафе. Ще вземем карти и ще проучим как най-бързо можем да излезем от Манхатън. Ще трябва да вървим пеша, нали знаеш.

— Да... сигурно.

Лари тръгна към кухничката, защото не искаше повече да вижда безмълвния копнеж в очите ѝ, и извади последните две яйца от хладилника. Счупи ги в една купа, изхвърли черупките в боклука, започна да разбива яйцата и попита:

— Къде искаш да отидем?

— Какво? Не знам...

— А в каква посока? — започваше да става нетърпелив. Прибави мляко към яйцата и отново сложи тигана на печката. — На север? Натам е Нова Англия. Или на юг? Макар да не виждам особен смисъл. Можем да отидем...

Сподавен плач. Обърна се — тя го гледаше с блеснали очи, кършейки ръце в скута си. Опитваше се да се контролира, но не успяваше.

— Какво има? — Той отиде при нея. — Какво ти става?

— Не мисля, че мога да ям — захлипа Рита. — Зная, че искаш... ще се опитам, но тази миризма...

Лари прекоси дневната, затвори стъклената врата, приплъзвайки я по металните релси, и я залости.

— Готово — меко каза той, надявайки се, че раздразнението от присъствието ѝ не е много явно. — Така по-добре ли е?

— Да — грейнала отвърна Рита. — Много по-добре. Сега вече мога да се храня.

Младият мъж се върна в кухнята и разбърка яйцата, които вече вдигаха мехури. В чекмеджето с домакинските принадлежности намери ренде и настърга парче кашкавал; получи се малка купчинка, която поръси върху яйцата. Отзад Рита се размърда и миг по-късно в апартамента зазвуча Дебюси; за него тази музика беше прекалено лека и романтична. Той не обичаше лека класическа музика. Ако ще е гарга, да е рошава — слуша ли ви се класическа музика, пуснете си Бетховен, Вагнер или някой подобен на тях. Няма да си играем на дребно, я!

Най-небрежно го беше попитала как си изкарва прехраната., най-небрежно, с неудоволствие си мислеше Лари, по начина, по който питат хората, за които „прехраната“ никога не е представлявала

проблем. „Бях рокпевец — беше отвърнал той, удивен колко безгрижно прозвуча миналото време. — Пеех ту с една, ту с друга група. От време на време записвах в студио.“ Тя кимна и с това разговорът приключи. Изобщо не му се разправяше за „Скъпа, де го твойт мъж?“ — това вече беше минало. Пропастта между онзи живот и този беше толкова огромна, че той още не я осъзнаваше напълно. В миналия живот бягаше от пласъор на наркотици; в настоящия беше в състояние да погребее човек наскре Сентръл Парк и да приеме, че това е повече или по-малко в реда на нещата.

Сипа яйцата в чиния, направи чаша нескафе с много захар и сметана, както тя обичаше (макар той самият да поддържаше кредитото на камионджиите: „Ако искаш сметана и захар, защо да поръчваш кафе?“), и ги отнесе на масата. Тя седеше върху една възглавница на пода със скръстени ръце и се взираше в касетофона. Дебюси се лееше от колоните като разтопено масло.

— Хайде на масата — повика я той.

Рита се приближи с тъжна усмивка, погледна чинията така, сякаш ѝ предстоеше да участва в състезание по бягане с препятствия, и започна да се храни.

— Вкусно е. Прав беше. Благодаря ти.

— Моля, моля, беше ми приятно. Виж сега, моята идея е следната: вървим по Пето Авеню до пресечката с Трийсет и девето. Оттам поемаме на север. Пресичаме Ню Джърси през тунела „Линкълн“. После вървим по магистрала № 495 към Пасейк и... яйцата наред ли са?

— Да, чудесни са — отвърна тя, погълна още една хапка и отпи глътка кафе. — Точно от това имах нужда. Продължавай, слушам те.

— От Пасейк продължаваме на запад, докато намерим достатъчно чисти пътища, за да може да се кара кола. После може да завием на североизток и да се отправим към Нова Англия. Ще опишем нещо като окръжност, нали си представяш? Изглежда по-дълго, но ще си спестим много главоболия. Дори можем да се настаним в някоя къща на брега на океана, в Мейн. Китъри, Йорк, Уелс, Огънкуит, а защо не и в Скабъроу или Бутбей Харбър? Как ти звучи?

Докато говореше, гледаше през прозореца; сега отново се обърна към масата. Едва не припадна от страх — Рита се беше побъркала.

Усмиваше се, но лицето ѝ беше разкривено от болка и ужас. По страните и челото ѝ беше избила пот на големи кръгли капки.

— Рига? За Бога, Рита, какво...

— Съжалявам! — Тя скочи на крака, преобърна стола си и прекоси тичешком дневната. Без да иска, ритна възглавницата, на която беше седяла, тя се прекатури на една страна — приличаше на огромен пул за табла. Самата Рита едва не падна.

— Рита?

Жената влезе в тоалетната и Лари я чу как повръща. Раздразнен, удари с ръка по масата, после стана и отиде в тоалетната. Боже, как мразеше някой да повръща. Винаги и на теб ти се повдига. Миризмата на полусдъвкин кашкавал, която изпълваше банята, имаше същия ефект. Рита бе седнала с подвити крака на пода, покрит със светлосиня теракота, и все още леко се опираше на тоалетната чиния.

Избърса уста с парче тоалетна хартия, после го погледна умоляващо; лицето ѝ беше бяло като платно.

— Съжалявам, Лари, просто не можах да го изям. Наистина. Много съжалявам.

— Добре, за Бога, ако знаеше, че ще стане така, защо изобщо се опита?

— Защото настояваше. Страхувах се да не те ядосам. Но така или иначе те ядосах, нали? Ядосах те.

Лари си припомни за снощи. Любиха се така буйно, че той за първи път се замисли за възрастта ѝ и му стана малко противно. Струваше му се, че е попаднал на уред за фитнес. Свърши бързо, едва ли не като самозащита. Дълго след това тя остана да лежи, задъхана и незадоволена. После, когато почти беше заспал, се прилепи до него и той отново усети аромата на пудрата ѝ — по-скъп вариант на онази, която майка му си слагаше, когато отиваха на кино. Рита измърмори нещо, което напълно го изтръгна от съня и го държа буден още два часа: „Няма да ме изоставиш, нали? Няма да ме изоставиш?“

Преди това го беше изумила с уменията си. Бе го довела тук след обяда в деня, когато се срещнаха, и онова, което се случи, дойде съвсем естествено. Припомни си мигновеното отвращение, което го бе обзело при вида на провисналите ѝ гърди и изпъкналите ѝ вени (приличаха на разширените вени на майка му), но забрави всичко, когато бедрата ѝ притиснаха слабините му с изумителна сила.

— Бавничко — засмя се тя. — Последните ще бъдат първи, а първите — последни.

Беше на ръба, когато тя го отблъсна и извади цигари.

— Какво, по дяволите, правиш? — попита удивено той, докато малкият Лари пулсираше от желание.

Тя се усмихна.

— Едната ти ръка е свободна, нали. Както и моята. Продължиха, пушейки, а тя бърбеше тихичко за какво ли не, макар че бузите ѝ се зачервиха, а след известно време дъхът ѝ се учести, думите ѝ потънаха в мъгла и сега не ги помнеше.

— Я да видим — каза тя, смачквайки двете цигари в пепелника — дали можеш да довършиш онова, което започна. Защото, ако не успееш, много вероятно е да те разкъсам на парчета.

Той се справи доста добре и за двете страни. После и двамата заспаха. Към четири Лари се събуди. Погледа я как спи мислейки си, че в крайна сметка опитът си казва думата.

През последните десетина години се чукаше доста, но сегашното преживяване беше нещо много по-хубаво, дори малко декадентско.

Е, тя, разбира се, е имала любовници.

Тези мисли го възбудиха и той я събуди.

И винаги беше така, до снощи, когато намериха трупа на лудия пророк. Имаше и други неща, които го притесняваха още преди това, но ги беше приел. Бе стигнал до извода, че ако понякога малко откачаш, това вече е голям напредък.

Преди две вечери се събуди към два и чу как Рита изля чаша вода в мивката в банята. Сигурно пак взимаше приспивателно. Запасила се беше с червено-жълтите капсули, известни по Западното крайбрежие като „жълтурчета“. Бяха чиста дрога. Каза си, че сигурно ги е пиела много преди да почне грипът.

Дразнеше го и това, че непрекъснато върви след него. Дори когато се къпеше или се облекчаваше, тя стоеше на вратата на тоалетната и му говореше. Предпочиташе да бъде сам, но си каза, че не всички са така. Зависи от начина, по който са те възпитавали. Ще трябва да поговори с нея... някой път.

Но сега...

Дали ще му се наложи да я носи на гръб? За Бога, надяваше се да не се стига дотам. Изглеждаше доста по-силна от сега, поне в

началото. Това беше и едно от нещата, които го привлякоха така силно към нея тогава, в парка... всъщност бе основното. „Рекламите са лъжливи“ — с горчивина си помисли той. Как, по дяволите, да се грижи за нея, като не можеше да се оправи дори със себе си? Този факт стана пределно ясен, когато излезе плочата. А и Уейн Стъки не се посвени да му го каже.

— Не — отговори той. — Не съм ядосан. Само че... нали знаеш, не съм ти началник. Ако не ти се яде, просто си кажи.

— Казах ти... казах ти, че не мисля, че мога...

— Друг път си ми казала! — отвърна рязко Лари, стреснат и разярен едновременно.

Рита сведе глава и се вгледа в ръцете си. Лари знаеше, че се опитва да потисне плача си, защото знае, че това ще го подразни. За миг се почувства по-бесен от всякога и почти изрева:

— Не съм баща ти или зализаният ти съпруг! Няма аз да се грижа за теб! За Бога, ти си с трийсет години по-стара от мен!

Обля го познатата вълна от задоволство и се запита какво, по дяволите, става с него.

— Извини ме. Аз съм едно безчувствено копеле.

— Не си. — Тя подсмъркна. — Само че... вече едва издържам. Не е ли... онзи нещастен човек, вчера в парка... мислех си, че никой няма да залови хората, които са го направили, и да ги прати в затвора. Ще продължават да се разхождат наоколо и да колят хора. Като животните в джунглата. Изведнъж всичко започна да става прекалено истинско. Разбираш ли ме, Лари? Разбираш ли какво имам предвид?

— Да.

Само че още го беше яд на нея и дори малко я презираше. Всичко, което се случваше, бе съвсем реално. Собствената му майка беше мъртва; той беше при нея, когато умираше, и нима Рита се опитваше да каже, че е някак си по-чувствителна от него? Той загуби майка си, а тя бе изгубила мъжа, който ѝ беше купил мерцедес, но незнайно защо се предполагаше, че нейната загуба е по-значима. Е да, ама това са дивотии. Пълни дивотии.

— Моля те, опитай се да не ми крещиш. Ще се справям по-добре.

О, надявам се. Много силно се надявам.

— Вече си добре — каза Лари и ѝ помогна да се изправи. Хайде, всичко е наред. Какво ще кажеш? Имаме толкова работа. Ще се справиш ли?

— Да. — Но изразът на лицето ѝ беше същият като одева, когато ѝ предложи яйцата.

— Като се махнем от града, ще се почувстваш по-добре.

Рита го погледна безизразно.

— Наистина ли?

— Естествено — отвърна престорено сърдечно Лари. — Много по-добре.

* * *

Решиха да се екипират за път от най-скъпия магазин. Спортният магазин „Манхатън“ беше заключен, но Лари намери някаква дълга желязна тръба и разби стъклото. Алармата запищя налудничаво сред безлюдната улица. Той избра една по-голяма раница за себе си и една по-малка за Рита. През рамо беше праметнал сак с външни джобове, който Рита намери в един шкаф. В него имаше по два ката дрехи за всекиго и четки за зъби — не ѝ позволи да вземе нищо друго. Идеята за четките му се стори доста абсурдна. Тя бе облякла елегантен бял копринен панталон и блуза без ръкави. Той беше с избелелите си дънки и бяла риза с навити ръкави.

Напълниха раниците само с вакуумирани храни. Няма смисъл, обясни ѝ той, да се товарят с повече неща, включително и с дрехи, след като просто могат да се снабдят с необходимото, като стигнат отсрещния бряг на реката. Тя безучастно се съгласи и липсата на всякакъв интерес отново го жегна.

След кратък негласен спор със себе си Лари прибави към багажа 0.30-калибров пушка и двеста патрона. Беше прекрасно оръжие; на етикета с цената, който Лари отлепи от предпазителя и небрежно хвърли на пода, пишеше четиристотин и петдесет долара.

— Наистина ли смяташ, че това ще ни потрябва? — тревожно попита Рита. Тя все още носеше онзи 32-калибров пистолет в чантата си.

— Смятам, че не е лошо да го имаме. — Не му се искаше да продължава с обясненията, но си помисли за грозния край на лудия с чудовищата.

— О — тихо възкликна тя и по очите ѝ Лари позна, че мисли за същото.

— Раницата ти не е много тежка, нали?

— О, не. В никакъв случай. Наистина.

— Е, обикновено стават все по-тежки, докато вървиш. Ако ти натежи, просто ми кажи и аз ще я понося.

— Ще се справя. — Рита се усмихна. Като тръгнаха отново, тя се огледа в двете посоки и рече: — Напускаме Ню Йорк.

— Да.

— Толкова се радвам. Чувствам се както... о, както когато бях малка. Баща ми понякога казваше: „Днес ще ходим на екскурзия.“ Помниш ли времето, когато си бил малък?

В отговор Лари се усмихна и си спомни вечерите, когато майка му обявяваше: „Онзи уестърн, дето искаш да го гледаш Лари, го дават в Крест. С Клинт Ийстууд е. Какво ще кажеш?“

— Мисля, че си спомням.

Тя се повдигна на пръсти и нагласи раницата на раменете му.

— Пътешествието започва. — После добави съвсем тихо — толкова тихо, че той не беше сигурен дали е чул правилно. — Пътят води все напред и все напред...

— Какво?

— Стихче от Толкин — „Властелинът на пръстените“. Винаги съм го смятала за нещо като врата към приключенията.

— Колкото по-малко приключения, толкова по-добре — отвърна Лари и с нежелание си помисли, че я разбира, и то прекалено добре.

Тя продължаваше да гледа улицата. Кръстовището приличаше на тесен каньон сред високите каменни стени и проблясващите под слънцето прозорци от термостъкло; задръстването продължаваше с километри. Сякаш на хората в цял Ню Йорк им бе хрумнало едновременно да паркират колите си на улицата.

— Била съм на Бермудските острови, в Англия, в Ямайка, в Монреал, в Сайгон и в Москва. Но не съм ходила на екскурзия, откакто бях момиченце и татко ни водеше със сестра ми Бес в зоологическата градина. Да вървим, Лари.

Лари Ъндървуд запомни за цял живот тази разходка по Манхатънските улици. Улови се, че мисли за стихчето от Толкин; до известна степен Рита имаше право да го цитира — Толкин, с неговите митични страни, уловени в обектива на времето и на развинтената, екзалтирана фантазия, населени с елфи, енти, троли и орки. В Ню Йорк нямаше ни едно такова същество, но толкова неща се бяха променили, толкова неща бяха излезли от релси, че просто бе невъзможно човек да не мисли за фантастика. Някакъв мъж висеше на улична лампа на ъгъла на Пето и Четиридесет и четвърто Авеню — точно след парка, в някога задръстения от хора квартал с банки и учреждения, а на врата му висеше надпис, състоящ се от една-единствена дума: „ЛУТЕР“. Върху капака на шестоъгълна кофа за боклук лежеше котка с малките си, даваше им да бозаят и се приличаше на късното утринно слънце. По улицата се разхождаше млад мъж с чанта, ухилен до уши, който каза на Лари, че дава милион долара, за да прекара петнайсет минути с жената. Предполагаше се, че милионът е в чантата. Лари свали пушката от рамо и му каза да набута милиона си на едно място.

— Добре бе, приятелю. Само не я насочвай срещу мен, разбираш ли? Не можеш да ме виниш, че си опитвам късмета. Приятен ден. Не се впрягай.

Малко след това стигнаха до ъгъла на Пето и Трийсет и девето Авеню (Рита, обзета от някакво истерично чувство за хумор, държеше да нарича мъжа, когото срещнаха, Джон Биърсфорд Типтън — на Лари името нищо не му говореше). Вече беше почти пладне и той предложи да обядват. На ъгъла имаше магазин за деликатеси, но когато бутна вратата, отвътре ги лъхна миризма на развалено месо и Рита се отказа.

— По-добре да не влизам, ако държа да не изгубя апетит — извини се тя.

Лари предполагаше, че вътре могат да се открият и по-трайни неща — салами, колбаси „Пеперони“ или нещо подобно — но след като налетяха на оня тип „Джон Биърсфорд Типтон“ четири пресечки по-назад, не му се щеше да оставя Рита сама дори за няколкото минути, които ще му бъдат необходими, за да влезе в магазина и да провери. На половин пресечка в западна посока намериха пейка и хапнаха сушени плодове и сушен бекон. Приключиха обяда с бисквити „Риц“, намазани със сирене, и термос ледено кафе.

— Този път наистина бях гладна — гордо обяви Рита.

Той се усмихна поуспокоен. Достатъчно е да се прави нещо, да се предприемат позитивни действия и всичко е наред.

Бе се опитал да я убеди, че ще се почувства по-добре, като напуснат Ню Йорк. Тогава го изрече просто за да каже нещо. Но сега, усещайки как духът му се повдига, му се струваше, че е бил прав. Да стоиш в Ню Йорк беше все едно да си в гробище, където мъртвите блуждаят. Може би Рита отново ще стане каквато беше първия ден, в парка. Щяха да стигнат до Мейн по второстепенните пътища и да се настанят в някоя богаташка вила. Сега ще се отправят на север, а през септември-октомври — по на юг. В Бутбей Харбър през лятото, в Кий Бискейн през зимата. Там има хубава ледена пързалка. Погълнат от мислите си, Лари нарама пушката, която бе настоял да вземат, и не забеляза болката, изписана по лицето на Рита.

Движеха се на запад, следвани от сенките си, които, първо, сплескани като жаби, се удължаваха с напредването на следобеда. Прекосиха Авеню ъв ди Америкас, Седмо, Осмо Девето и Десето Авеню. Уличните платна бяха задръстени с безмълвни, замръзнали реки от разноцветни автомобили, като преобладаваше жълтият цвят на такситата. Много от колите се бяха превърнали в катафалки, чиито разлагащи се шофьори все още седяха зад воланите, а пътниците, отпуснати на седалките, бяха като заспали, сякаш отегчени от задръстването. Лари започваше да мисли, че като излязат от града, сигурно ще трябва да се снабдят с два мотоциклета. Те щяха да им осигурят подвижност и жизненоважното предимство да се провират и през най-големите задръствания от спрели и пълни с мъртвци автомобили, с каквито сигурно бяха претъпкани всички магистрали.

„Планът ми е добър, при положение че Рита умее да кара колело“ — мислеше той. А както беше тръгнало, като нищо ще се окаже, че не може. Полека-лека осъзнаваше, че си е взел белята с нея, най-малкото в определено отношение. Е, ако опре ножът до кокал, сигурно би могъл да я качи на своя мотор.

На кръстовището при Трийсет и девето и Седмо видяха младеж, облечен само с отрязани до колената дънки, който лежеше на покрива на такси „Динг-донг“.

— Жив ли е? — попита Рита.

Чувайки гласа ѝ, младежът седна, огледа се и като ги видя, им помахна. Те отвърнаха на поздрава. Той бавно се отпусна назад.

Минаваше два часът, когато пресякоха Единайсето Авеню. Някъде отзад Лари дочу сподавен стон и изведнъж осъзна, че Рита вече не върви от лявата му страна.

Бе коленичила и придържаше крака си. Обзет от чувство подобно на ужас, Лари забеляза за първи път, че тя е обула скъпи сандали без пръсти — сигурно струваха поне осемдесет долара, напълно подходящи за кратка разходка покрай витрините на Пето Авеню, но едва ли ставаха за продължително ходене, всъщност дори поход...

Кожата ѝ беше разранена от каишките. По глезените ѝ се стичаха тънки струйки кръв.

— Лари, съ...

Той я дръпна грубо, изправи я на крака и закрепя право в лицето ѝ:

— Какво си въобразяваше? — Рита отстъпи уплашено и за миг той се засрами от грубостта си, но същевременно го обзе някакво подло задоволство. — Да не си въобразяваше, че можеш да вземеш такси до къщи, като те заболят краката?

— Не съм си и помисляла...

— За Бога! — Той прокара пръсти през косата си. — Сигурно не си. От краката ти тече кръв, Рита. Откога те боли?

Гласът ѝ беше толкова тих и дрезгав, че едва се чуваше въпреки неестествената тишина, която цареше наоколо.

— От... ами, от Пето и Трийсет и девето, струва ми се.

— Дявол да го вземе, изминахме цели двацет пресечки и ти не можа да кажеш, че те болят краката?

— Мислех., че може... да мине... да не ме боли повече... не исках... толкова беше приятно... да излизаме извън града... просто мислех..

— Въобще не си мислила — ядно отвърна Лари. — Представяш ли си колко ще ни бъде приятно сега, когато си в такова състояние? Майка му стара, краката ти изглеждат като че някой те е разпъвал на кръст.

— Не ме ругай, Лари — каза тя почти разплакана. — Моля те, недей... толкова ужасно се чувствам, когато... моля те, не ме ругай.

Сега вече Лари побесня и после, като мислеше за това, не можа да разбере защо при вида на кървящите ѝ крака буквално му изгърмяха бушоните. Но в момента това нямаше значение. Той закрещя:

— Мамка му! Мамка му! Мамка му!

Изкривени от ехото и безсмислени, думите отекваха между високите жилищни блокове.

Рита закри лицето си с длани, приведе се и заплака. Това го вбеси още повече — сигурно защото Рита бягаше от действителността. И защо не, със същия успех можеше да затвори очи и да се остави да я води, та нали наоколо винаги е имало някой, който да трепери над нашата героиня, малката Рита. Някой да кара колата, да пазарува, да мие тоалетната чиния, да плаща данъците. Значи дай да пуснем Дебюси, от чиято сладост направо можеш да се задушиш, да закрием очи, така че да ни се вижда прекрасният маникюр, и да оставим Лари да се погрижи за всичко. Грижи се за мен, Лари, като видях какво се случи на лудия с чудовищата, изведнъж реших че не мога повече да издържам. Всичко това е „безкрайно“ отблъскващо за човек с моя произход и възпитание.

Дръпна ръцете ѝ. Рита се сви още повече и отново се опита да покрие очите си.

— Погледни ме. Тя поклати глава. — Дявол да го вземе, погледни ме, Рита!

Накрая все пак го погледна някак странно и уплашено, сякаш очакваше сега да я удари и с юмрук. Всъщност би му подействало добре, тъй като част от съзнанието му ненавиждаше Рита.

— Ще ти кажа как стоят нещата, защото май на разбираш. Първо, имаме да вървим още четирийсет-петдесет километра. Второ, ако тези рани се възпалят, можеш да получиш отравяне на кръвта и да умреш. Трето, крайно време е да си поразмърдаш задника и да започнеш да ми помагаш.

Беше я хванал за раменете и изведнъж забеляза, че палците му почти са потънали сред плътта ѝ. Ядът му се изпари при вида на червените следи от пръстите му. Отстъпи назад, отново поразколебан; бе толкова сигурен, че пак е прекалил, та чак му се повдигаше. Лари Ъндървуд пак го прихващат. Като си такъв голям умник, защо не погледна какво е обула още преди да тръгнете?

„Ами защото си е неин проблем“ — злобно се защитаваще някакъв вътрешен глас.

Не, не е вярно. Проблемът беше негов. Защото тя не знаеше. Щом трябва да я вземе със себе си (едва днес започваше да осъзнава колко по-лесно щеше да му бъде сам), значи просто трябва да поеме и отговорността за нея.

„Да те вземат мътните“ — каза злобният вътрешен глас.

А сега се намеси майка му: „Ти си използвач, Лари.“

Ето я и онази специалистка по хигиена на устната кухина от Фордхам, която крещи след него от прозореца: „Пък аз те мислех за свястно момче! Хич не си никакво свястно момче!“

„Бог е пропуснал нещо от теб, Лари. Ти си използвач.“

„Това е лъжа! Скапана опашата ЛЪЖА!“

— Рита, извинявай.

Тя седеше на тротоара, облечена в блузата без ръкави и белите си панталони, а косата ѝ изглеждаше побеляла и проскубана. Сведе глава и попипа наранените си крака. Дори не го и поглеждаше.

— Извинявай — повтори той. — Аз... виж, нямах право да ти наговоря всички тези неща.

Всъщност имаше, но карай да върви. Като се извини човек и нещата се изглаждат. Така върви светът.

— Продължавай сам, Лари — рече Рита — Не искам да те бавя.

— Казах, че съжалявам — отговори той с нотка нетърпение в гласа си. — Ще ти намерим нови обувки и хавлиени чорапи. Ще...

— Нищо няма да търсим. Продължавай сам.

— Рита, извинявай...

— Ако го повториш още веднъж, ще се разпищя. Ти си лайно и извинението ти не се приема. А сега поемай.

— Казах вече, че се...

Тя отметна глава и запищя. Лари отстъпи и се огледа дали някой я е чул и дали отнякъде се задава полицаи да провери каква злина е сторил младежът на възрастната дама, която седи на тротоара със събути обувки. „Остатъци от културни условности — разсеяно си рече той, — колко е весело всичко.“

Рита престана да пищи, втренчи се в него и го отпъди с ръка, сякаш беше досадна муха.

— По-добре престани, защото наистина ще те изоставя.

Тя само го погледна, без да казва нищо. Не можеше да понесе погледа ѝ и сведе очи, заради което в този миг я мразеше.

— Добре. Приятно прекарване, когато те изнасят и те убият.

Нарами пушката, зави наляво и се запуска към тунела по рампа № 495. В края на алеята имаше страхотна катастрофа — някакъв мъж с микробус „Мейфлауър“ се бе опитал да си пробие път през най-голямата навалица и колите наоколо бяха прекатурени като кегли за боулинг. Едва ли не под шасито на микробуса се въргалаше изгорял „Пинто“. С главата надолу, шофьорът на мейфлауъра висеше наполовина през прозореца и ръцете му се полюшваха. По вратата имаше засъхнала кръв и повръщано.

Лари се огледа назад, сигурен, че ще види Рита да върви след него или да си стои все там, обвинявайки го с поглед. Но я нямаше.

— Мътните те взели — гласът му прозвуча нервно и обидено. — Опитах се да се извиня.

Не можа да продължи веднага; струваше му се, че от всичките тези коли го пронизват ядни мъртви очи. В главата му изникна стих от песен на Дилън: „Чаках те сред мъртвото задръстване... а ти знаеше, че трябва да съм другаде... но къде си тази вечер, мила ми Мари?“

Пред него се простираха четири ленти, препълнени с коли, отправени се на запад. Когато видя, че флуоресцентните лампи на тавана на тунела не светят, го обзе истински ужас. Все едно да влезе в автомобилно гробище. Ще го оставят да измине половината път и после ще се разшават... ще оживеят... ще чува как вратите на колите се отварят, а след това тихичко да щракват и да се затварят... провлечените им стъпки...

Почувства, че се изпотява. Високо над него някаква птица изграчи дрезгаво и той подскочи. „Държиш се глупаво — рече си. — Това са детинщини. Трябва само да се придържаш към пешеходната пътека и за нула време ще бъдеш...“ ... удушен от възкръсналите мъртъвци... Облиза устни и опита да се разсмее, но не успя. Продължи още пет крачки към мястото, където алеята се съединяваше с магистралата и пак спря. Отляво беше спрял кадилак „Елдорадо“, от който насреща му се блещеше жена с почерняло тролско лице. Носът ѝ беше притиснат до стъклото и на приличаше на зурличка. По прозореца бяха засъхнали вадички кръв и сополи. Мъжът на шофьорското място беше приведен над волана, сякаш търсеше нещо по

пода. Всичките прозорци на колата бяха затворени; вътре сигурно беше като парник. Ако отвори вратата, жената ще се изсипе на платното и ще се разпадне на части като чувал изгнили пъпеша, а от вътре ще го лъхне спарена и пропита с дъх на изгнило миризма.

Както ще мирише в тунела.

Лари се обърна рязко и забърза обратно, усещайки как раздвиженият въздух изстудява потта на челото му.

— Рита! Рита! Слушай, искам да...

Като стигна до началото на рампата, думите му замряха. Рита все още я нямаше. Трийсет и девета улица се стесняваше и някъде в далечината се превръщаше в точица. Той хукна от южната пешеходна алея към северната, като се блъскаше в броните на колите и се катереше по багажниците, толкова горещи, че можеха да ти излязат мехури. Но северната алея също беше празна.

Лари сви длани на фуния и закрещя: „Рита! Рита!“

Отвърщаше му само мъртвото ехо: „Рита... ита... ита... ита...“

* * *

Към четири часа над Манхатън започнаха да се скупчват тъмни облаци, от време на време сред планините от небостъргачи се разнасяше гръмотевичен тътен. Над сградите проблясваха мълнии. Сякаш Господ Бог искаше да подплаши малкото останали хора и да ги накара да излязат от скривалищата си. Светлината стана призрачно жълтеникава и на това никак не му хареса. Свиваше го стомахът и когато си запали цигара, тя трепереше в ръката му, така както чашата с кафе трепереше тази сутрин в ръката на Рита.

Беше седнал в края на алеята, опрял гръб в най-долната пречка на оградата. На нея бе облегал и пушката, а раницата държеше в скута си. Първоначално смяташе, че Рита ще се уплаши и не след дълго ще се върне, но остана излъган. Преди петнайсет минути се отказа да я вика. Ехото го побъркваше. Отново изтрещя гръмотевица, този път по-близо. С ледена ръка следобедният вятър погали гърба му, към който потната му ризата беше залепнала. Май ще трябва или да се подслони някъде, или да престане да се колебае и да мине през тунела. Ако не му стиска да влезе, ще се наложи да прекара още една нощ в

града, а на сутринта да прекоси реката по моста „Джордж Уошингтън“, който се намира в северна посока.

Опита се да разсъждава трезво за тунела. Вътре няма какво да го ухапе. Беше забравил да се екипира с голям, хубав фенер — Исусе Христе! Човек никога не се сеца за всичко, но все пак имаше запалка, а и пешеходната пътека е отделена от платното с мантиanela. Всичко останало... да речем мислите за мъртъвците в колите си... това си беше чиста паника, измишльотини от комиксите, точно толкова смислено, колкото и да се страхуваш, че от шкафа ще изскочи Торбалан. „Ако не успя да измислиш нищо друго — Лари сам си четеше конско, — значи просто няма да те бъде в този смел нов свят. Изобщо не си и помисляй. Ти си...“

Почти над главата му проблесна мълния и го накара да замижи. Последва гръмотевица — сякаш избухна барутен погреб. Без никаква определена причина му хрумна, че днес е първи юли и човек трябва да заведе любимата си на Кони Айлънд, за да се тъпчат с хамбургери до побъркване; да уцелят трите дървени бутилки за мляко с едно хвърляне на топката и да спечелят кукла Кюпи; да видят фойерверките, когато се стъмни...

На бузата му капна огромна, студена дъждовна капка; друга пък му капна на врата и се стече надолу под яката на ризата. Запръска — капките бяха големи колкото десетцентови монети. Лари стана, метна раницата на гръб и пушката през рамо. Още не беше решил накъде да върви — назад към Трийсет и девето Авеню или към тунела „Линкълн“. Но трябваше да се подслони някъде, защото започваше да вали, като из ведро.

В небето изтрещя гръмотевица, толкова зловеща, че Лари извика от уплаха — не по-различно, отколкото са викали кроманьонците преди два милиона години.

— Ох, тъп страхливец — промълви той и заслиза по алеята към входа на тунела.

От косата му капеше вода. Отмина елдорадото с жената, чийто нос беше притиснат към стъклото, като се опитваше да не я гледа, но все пак я улови с периферното си зрение. Дъждът барабанеше по покривите на колите в джазритъм. Валеше толкова силно, че капките отскачаха и образуваха лека мъгла.

Точно пред входа на тунела Лари спря за миг, отново разколебан и уплашен. Заваля град и това реши нещата. Ледените зърна бяха големи и пареха при допир. Отново се разнесе гръм.

„Добре де — рече си той. — Добре де, добре де, добре де, вече се реших.“

Сетне влезе в тунела.

* * *

Вътре беше много по-тъмно, отколкото очакваше. Отначало отзад проникваше бледа светлина — виждаха се още коли, наблъскани плътно една до друга (сигурно е било кофти да се умре тук; лепкавите пръсти на клаустрофобията започваха бавно и нежно да обгръщат главата му; първо го галеха, после запритискаха слепоочията му все по-силно, да, било е наистина много гадно, адски противно), и зеленикавите плочки, с които бяха облицовани извиващите се в арка стени. Пешеходната пътека беше отдясно и се губеше напред в тъмнината. Отляво, през около сто метра, се издигаха подпорни колони.

Някакъв знак го съветваше: „НЕ СМЕНЯЙТЕ ПЛАТНАТА“.

Флуоресцентните лампи на тавана не светеха, а от стените се визираха празните стъклени очи на камерите за наблюдение на тунела. Докато се двоумеше пред първия дълъг и остър завой надясно, светлината отслабваше все повече и повече, докато накрая се виждаха вече само приглушените отблясъци на никелирани повърхности. След това се стопи напълно.

Лари прерови джобовете си, търсейки запалката; намери я и я запали. Светлинката беше безкрайно слаба и по-скоро усилваше неспокойствието му, отколкото да го разсее. Дори най-силният възможен пламък образуваше светъл кръг с диаметър едва два метра.

Прибра я в джоба си и продължи да върви, опирайки ръка в мантинелата. Тук, вътре, също имаше ехо, което го притесняваше дори повече от онова навън. То му създаваше усещането, че отзад има някой... който го дебне. На няколко пъти спира с вирната глава и с широко отворени (но незрящи) очи ла се вслушва в заглъхващото ехо.

Започна да влачи крака, без да отлепва пети от циментовата настилка, та стъпките му да не отекуват.

След известно време пак спря и освети часовника си с помощта на запалката. Беше четири и двацет, но не беше много сигурен точно какво означава това. В тази тъмница времето като че ли беше лишено от смисъл. Както и разстоянието, пак по същата причина; всъщност колко е дълъг тунелът „Линкълн“? Километър? Два? Три? В никакъв случай не и три, тъй като минава под река Хъдзън. Да речем километър и половина. Но в такъв случай трябваше вече да е излязъл от другата страна. Ако човек извървява средно по шест километра в час, то километър и половина се изминават за четвърт час, което значи, че вече е седял в тази воняща дупка цели пет минути по-дълго.

— Вървя много по-бавно от обикновено — рече си той и подскочи при звука на собствения си глас. Запалката падна от ръката му и изтрополи на земята. Ехото отговори, придавайки на гласа му заплашително веселяшкия тон на луд човек, който сякаш се приближаваше: — ... го по-бавно... авно... авно...

— Исусе — промърмори Лари, а ехото отвърна шепнешком: — усе... усе... усе...

Прекара ръка по лицето си, опитвайки се да надвие паниката и желанието да престане да разсъждава и да тича слепешката напред. Но вместо това коленичи (коленете му се удариха в настилната така, сякаш гръмна пистолет, което пак го стресна) и започна да изследва миниатюрната топография на пътеката — вдлъбнатини по цимента, цигарен фас, смачкан станиол; накрая откри и своя „Бик“. Вътрешно възкликна облекчено, здраво сграбчи запалката, изправи се и продължи да върви.

Тъкмо започваше да се овладява, когато кракът му се удари в нещо твърдо, което отказваше да помръдне. Поемайки въздух, изпищя негласно и отстъпи две крачки назад. Закрепи се на крака, извади запалката от джоба си и светна. Ръката му се тресеше и пламъкът танцуваше лудешки.

Беше настъпил ръката на войник. Мъртвецът седеше, опрял гръб в стената на тунела, с проснати наред пътеката крака — зловец пазач, оставен тук да препречва пътя. Изцъклените му очи се визираха в Лари. Устните бяха оголили зъбите му и той сякаш се хилеше. От гърлото му стърчеше автоматичен нож.

Запалката започваше да загарява. Лари я изгаси. Облизвайки устни, се вкопчи в железния парапет и се насили да тръгне напред, докато кракът му срещна отново ръката на войника. Направи смешна широка крачка и го прескочи; обзе го някаква кошмарна сигурност. Ей сега ще чуе как ботушите на войника проскърцват, той ще се пресегне и ще сграбчи крака му с ледената си ръка.

Препъвайки се, Лари затича, но измина само десетина крачки — наложи си да спре, защото знаеше, че ако продължи да тича, паниката ще го надвие, той ще се заблъска сялопо насам-натам, преследван от цял взвод ужасяващи, ечащи стъпки.

Когато реши, че вече се е взел в ръце, отново тръгна. Сега беше още по-зле — пръстите неволно се свиваха в обувките му, сякаш се страхуваха, че всеки миг може пак да се сблъска с проснатото насред пътеката тяло... и не след дълго се случи точно това.

Лари изстена и отново щракна запалката. Този път положението беше много по-неприятно. Беше настъпил тяло на възрастен мъж със синя риза. Сребристо-черната шапчица бе паднала от оплешивяващата глава в скута му. На ревера му беше забодена шестолъчна звезда от ковано сребро. По-нататък имаше още шест-седем трупа — две жени, мъж на средна възраст, още една жена, която може би наближаваше седемдесетте, и две момчета-тийнейджъри.

Запалката беше толкова гореща, че не можеше да се държи. Изгаси я и я пхна в джоба си, където тя продължи да излъчва топлина като въгленче. За смъртта на тези хора „капитан Трипс“ бе виновен колкото и за ножа в гърлото на онзи войник. Лари бе видял кръвта, изподраните дрехи, издрасканите плочки и дупките от куршуми. Били са застреляни. Лари си припомни слуховете, че изходите от остров Манхатън са завардени от войници. Тогава не знаеше дали да им вярва; миналата седмица, когато всичко тръгна наопаки, се носеха какви ли не слухове.

Разигралата се сцена можеше лесно да се възстанови. При блокирането на тунела хората са се оказали вътре, но са били достатъчно здрави, за да вървят. Слезли са от колата си и са се запътили към Джърси по пешеходната пътека точно като него. Имало е контролен пост, картечници или нещо такова.

Имало е? Или има и сега?

Лари спря, облян в пот, опитвайки се да вземе решение. Плътната тъмнина беше идеален екран, на който мисълта му можеше да прожектира фантазиите си. Ето какво видя той: жестоките очи на войници в херметични костюми, приклекли зад картечница с инфрачервен окуляр, чиято задача е да очистват всички пешеходци, които се опитат да минат през тунела; в отсамния край на тунела има още един войник доброволец-самоубиец, екипирай с инфрачервени очила, който пълзи към него с нож между зъбите; двама други, които безшумно зареждат мортара с една-единствена капсула отровен газ.

И все пак нямаше воля да се върне. Беше почти убеден, че тези образи са измислици, а идеята да се върне беше немислима. Войниците със сигурност са си отишли. Мъртвецът, когото видя, потвърждаваше подобно заключение. Но... Всъщност онова, което истински го притесняваше, бяха труповете пред краката му. Заемаха два-три метра от пътеката. Не можеше да ги прескочи, както прескочи войника. А ако слезе отстрани, за да ги заобиколи, рискува да си счупи крака или глезена. Ако ще продължава, трябва... ъ-ъ... трябва да ги прегази.

Отзад, в тъмнината, нещо се разшава. Лари се обърна, моментално сграбчен от страха при този единствен шумолящ звук... или стъпка.

— Кой е там? — извика той и смъкна пушката от рамото си. Отвърна му единствено ехото.

Когато то заглъхна, той чу — или само си мислеше, че е чул — притаено дишане. Стоеше в тъмното, изцъклил очи, а космите по врата му настръхнаха. Затаи дъх. Не чуваше нито звук. Тъкмо започваше да отхвърля тази мисъл, приписвайки я отново на въображението си, когато звукът отново се чу... плъзгаща се, тиха стъпка.

Лари за тършува нервно за запалката. Дори не му и хрумна, че пламъкът ще го превърне в мишена. Докато я издърпваше, тя се закачи в джоба му; запали се сама и Лари я изтърва. Чу как се удари в парапета, после отдолу долетя тихо „бум“ — запалката беше паднала върху покрива на някоя кола.

Приплъзващите се стъпки отново се чуха, този път по-близо, но беше невъзможно да се определи колко близо. Някой идваше насам, за да го убие; съзнанието му, напълно парализирано от ужас, рисуваше

пред очите му гледката на приближаващия се в тъмното войник с ножа в гърлото...

Ето пак — тиха, шумоляща стъпка.

Лари си спомни, че има пушка. Прицели се в тъмното и започна да стреля. Изстрелите силно трещяха в затвореното пространство. Звукът накара Лари да се разпиши, но гласът му се изгуби сред тътена. При всеки изстрел цевта припламваше като светкавица; осветени от червените езичета, облицовъчните плочки и замръзналите редици от автомобили приличаха на серия черно-бели снимки. Рикоширалите куршуми подскачаха наоколо като горски духове. При всеки откат пушката удряше рамото му и то изтръпна. Изведнъж Лари откри, че така полека — лека се е извъртял и сега вече стреля по колите, вместо по посока на пешеходната алея. Все още не можеше да престане да стреля. Пръстът му действаше вместо мозъка му и продължаваше да натиска спусъка машинално, докато накрая вече щракаше на празно.

Ехото отвърщаше на изстрелите. Пред очите на Лари танцуваха триизмерните отражения на току-що отлетелите образи. Почти не усещаше миризмата на кордит и дълбоките степания, които издаваше.

Все още стискайки пушката, той се обърна; вместо войници, облечени в защитни костюми тип „Щамът Андромеда“^[1], на киноекрана в главата му сега се прожектираха морлоките на „Машината на времето“ на Дж. Х. Уелс, само че така както изглеждаха в комиксите — приведени слепи същества, които излизат от дупките си в земята, а там, в дълбините, безспирно бръмчат машини.

Лари затича, препъвайки се в меката, но неподатлива преграда от тела; от време на време едва не падаше, но продължаваше, без да изпуска нито за миг металния парапет.

Тичайки, ритна нещо слюзесто. Разнесе се миризма на мърша, но той почти не й обърна внимание. Продължи напред, задъхвайки се.

Изведнъж от тъмнината зад гърба му се надигна писък, който го смрази на място. Беше нещастен, отчаян писък, граничещ с лудостта:

— Лари! О, Лари, за Бога...

Рита Блейкмур.

Обърна се. Писъкът бе преминал в плач, истеричен плач, който ечеше в целия тунел. Вече почти откачил, в първия миг Лари реши да я изостави и да продължи. Така или иначе сама ще намери пътя, защо пак да се нагърбва с излишни грижи? После се взе в ръце и извика:

— Рита! Не мърдай! Чуваш ли ме?

Плачът продължаваше.

Лари се запрепъва назад през труповите с изкривено от погнуса лице, опитвайки се да не диша. После затича към нея, без да знае колко далеч се намира, защото ехото изкривяваше всичко. Най-накрая едва не падна върху жената.

— Лари! — Тя се хвърли към него и така силно го сграбчи за врата, че едва не го удуши. Усещаше как сърцето ѝ бие лудо под блузата, сякаш щеше да се пръсне.

— Лари, Лари, не ме оставяй сама тук, не ме оставяй сама в тъмното...

— Няма. — Прегърна я силно. — Нараних ли те? Аз... аз прострелях ли те?

— Не... усетих свистенето... един куршум прелетя толкова близо, че усетих свистенето... и парчета... може би парчета от плочки... по лицето... одраскаха ме по лицето...

— Боже мили, Рита, не знаех. Направо превъртам тук, в тъмното. А и си загубих запалката... трябваше да се обадиш. Можех да те убия.

Изведнъж осъзна реалната възможност това да се бе случило.

— Можех да те убия — повтори той, зашеметен от откритието.

— Не бях сигурна, че си ти. Когато се спусна по алеята към входа на тунела, влязох в един блок. А ти се върна и започна да викаш... и аз за малко... но не можах... а после, като заваля дъждът, се появиха двама мъже... Мисля, че търсеха нас... или поне мен. Така че останах там, а когато си тръгнаха, реших, че не са си отишли, че се крият и чакат да се появя, така че не посмях да изляза, докато започнах да си мисля, че вече си от другата страна и никога повече няма да те видя... и значи аз... аз... Лари, няма да ме оставиш, нали? Няма да си отидеш?

— Няма.

— Не бях права, онова, което ти казах, не е вярно, трябваше да ти кажа за сандалите, тоест за обувките, ще се храня, когато ти ми казваш... ще... ще... ооооооуууууу...

— Шшт — каза Лари, прегръщайки я. — Сега всичко е наред. Всичко е наред.

Но в същото време си представяше как стреля по нея в сляпа паника и мислеше колко лесно някой от куршумите е можел да

размаже ръката ѝ или да изкара стомаха ѝ навън. Изведнъж стомахът го сви и зъбите му загракаха.

— Ще продължим напред, когато си готова да вървиш. Не бързай.

— Там имаше някакъв човек... мисля, че беше човек... стъпих върху него, Лари. — Той чу как Рита преглътна. — Едва не изпищях, но се въздържах, защото мислех, че пред мен не вървиш ти, а някой от онези двама мъже. А когато изкрещи ехото... не можах да позная ти ли си... или... или...

— По-нататък има още мъртви хора. Ще можеш ли да се справиш?

— Ако си с мен — да. Моля те... ако си с мен.

— Ще бъда.

— Тогава да вървим. Искам да се махна оттук. — Тя потрепери конвулсивно и се сгуши в него. — Не съм искала нищо така силно.

Лари потърси лицето ѝ и я целуна — първо носа, после очите, после устните.

— Благодаря ти — простичко изрече той, без изобщо да знае какво иска да каже. — Благодаря ти. Благодаря ти.

— Благодаря и на теб — повтори и Рита. — О, мили Лари. Няма да ме изоставиш, нали?

— Не, няма. Кажи ми, когато си готова за тръгване, Рита, и ще вървим заедно.

Така и направиха.

* * *

Прегазиха телата, прегърнали се през врата като пияници, които се прибират от кварталната кръчма. След това обаче отново ги очакваше препятствие. Невъзможно беше да видят какво е, но след като го опипа, Рита каза, че може би е легло, изправено на едната страна. С общи усилия успяха да го прекатурят през парапета. То се разби долу, върху покрива на някоя кола, със страхотен, ечащ трясък, който ги накара да подскочат и двамата и да се вкопчат един в друг. На пътеката — очевидно прикрити зад леглото — лежаха още три трупа;

Лари предположи, че това са войниците, застреляли еврейското семейство. Прегазиха и тях и продължиха по-нататък.

Малко след това Рита внезапно спря.

— Какво има? — попита Лари. — Има ли нещо на пътя?

— Не, Лари. Аз виждам. Това е краят на тунела!

Той премигна и осъзна, че също вижда. Светлината беше слаба и се бе появила съвсем постепенно — толкова бавно, че Лари не я бе забелязал, докато Рита заговори за нея. Сега различаваше слабия отблясък по плочките и малко по-близо до себе си, бледите, неясни очертания на лицето на Рита. Ако обърнеше поглед вляво, виждаше мъртвата река от автомобили.

— Хайде — зарадван я подкани той.

На шейсет крачки по-нататък, проснати насред пътеката, лежаха още няколко мъртъвци, все войници. Прегазиха и тях.

— Защо ще затварят само Ню Йорк? — запита Рита. — Освен ако... Лари, може би само в Ню Йорк е така!

— Не смятам — отвърна той, но все пак почувства някаква слаба, макар и безсмислена надежда.

Забързаха. Вече виждаха изхода на тунела. Беше блокиран от два огромни бронирани камиона, обърнати с предниците един към друг. Те почти спираха дневната светлина; ако не бяха там, Лари и Рита щяха да видят светлината много по-рано. Там, където пешеходната пътека се спускаше към изхода на тунела, видяха още няколко трупа. Промушиха се между камионите, покатервайки се върху плътно допрените една до друга брони. Рита не се осмели да надникне вътре, но Лари го стори. Имаше сглобена наполовина картечница, сандъци с амуниции и железни кутии с нещо, което приличаше на сълзотворен газ. Както и трима мъртви мъже.

Когато излязоха, ги лъхна лек ветреца с аромат на дъжд; прекрасната, свежа миризма напълно оправдаваше преживяванията в тунела. Лари го сподели с Рита; тя кимна и за миг склони глава на рамото му.

— Макар че не бих го направила втори път дори за милион долара.

— След някоя и друга година ще използваш парите за тоалетна хартия. Моля, не мачкайте зелените банкноти.

— Но сигурен ли си...

— Дали било само в Ню Йорк? Виж! — посочи той. Касите, където се плащаше таксата за ползване на тунела, бяха празни. Средната бе заровена под изпотрошени стъкла. Отвъд, докъдето им стигаше погледът, платната в западна посока бяха празни, но идващите на изток — онези, която влизаха в тунела, бяха задръстени със замряло улично движение. На аварийната лента имаше камара от безразборно нахвърляни тела и няколко чайки стояха край тях като на пост.

— О, Боже мой — промълви Рита.

— Някои хора са се опитвали да избягат от Ню Йорк, а други да влязат. Не зная защо са си правили труда да затварят тунела на изхода към Джърси. Може би самите те не са знаели. Просто нечие гениално хрумване, колкото да се намират на работа...

Рита бе седнала на платното и плачеше.

— Недей — каза Лари и коленичи до нея. Онова, което преживя в тунела, бе все още достатъчно прясно в съзнанието му и не го беше яд на Рита. — Всичко е наред, скъпа.

— Кое е наред? Кажй поне едно нещо, което да е наред?

— Все пак се измъкнахме оттам. Това вече е постижение. Освен това сме на чист въздух. Всъщност в Ню Джърси въздухът никога не е бил толкова чист.

Тя отвърна с тъжна усмивка. Лари погледна драскотините по бузата и слепоочията ѝ от парчетата облицовъчна плочка.

— Ще трябва да намерим някоя аптека и да почистим драскотините с кислородна вода. Смяташ ли, че имаш сила да продължим?

— Да. — В очите на Рита се четеше безмерна благодарност, която го накара да се почувства неудобно. — Ще си намеря и нови обувки. Маратонки. Ще правя точно каквото ми казваш, Лари. Искам да правя каквото ми казваш.

— Крецях ти, защото бях разстроен — тихо каза той.

Приглади косата ѝ назад и целуна една от драскотините над дясното ѝ око. После добави още по-тихо:

— Не съм чак толкова лош човек. Не ме изоставяй!

Подаде ѝ ръка да се изправи и я прегърна през кръста. После бавно се отправиха към касите, отминаха ги, а Ню Йорк остана зад тях, отвъд реката.

[1] От англ. *Andromeda Strain*, научнофантастичен роман (1969 г.) от М. Крайтън — несъществуващ вид извънземни бактерии, получени при научни изследвания, които, ако се разпространят, биха убили всички живи организми на земята. — Б. пр. ↑

В Огънкуит имаше малък парк, където не липсваше дори оръдие от Гражданската война и паметник на воините, и когато Гюс Динсмор почина, Франи Голдсмит отиде точно там; седна край езерото с патиците и безцелно започна да хвърля камъчета във водата, наблюдавайки окръжностите които се образуваха върху гладката повърхност — те достигаха чак до бордюра, където се сблъскваха с водните лилии и объркани, се изгубваха.

Онзи ден заведе Гюс в къщата на Хансънови на плажа опасявайки се, че ако продължава да изчаква, състоянието му може много да се влоши и човекът няма да може да върви което би го принудило да прекара „последните си мигове в оковите на плътта“ (както може би биха се изразили предшествениците ѝ, използвайки така зловещия и същевременно толкова подходящ ефемеризъм), в малката заддушна кабинка на паркинга край градския плаж.

Смяташе, че Гюс ще си отиде още същата вечер. От високата температура и силната треска той почти не беше на себе си — два пъти пада от леглото на стария господин Хансен, залиташе наоколо, преобръщаше разни предмети, падаше на колене, после отново ставаше. Крещеше на невидими хора, отговаряше им и ги наблюдаваше, обзет от непрестанно променящи се настроения — ту се смееше гръмогласно, ту придобиваше напрегнат, тревожен вид, докато накрая на Франи започна да ѝ се струва, че невидимите събеседници на Гюс са реално съществуващите хора, а тя е привидението. Как ли не го моли отново да легне, но той не ѝ обръщаше никакво внимание. Непрекъснато трябваше да се пази, защото иначе щеше да я блъсне и да я прегази, без изобщо да я забележи.

Накрая Гюс се строполи на леглото, като се задъхваше и дишаше тежко; след буйната треска загуби съзнание и Франи предположи, че е изпаднал в кома. Но когато намина на следващата сутрин, го завари да седи в леглото и да чете някакъв евтин уестърн, който бе намерил на етажерката.

Благодари ѝ за грижите и със сериозен глас ѝ каза, че се надява да не е изрекъл или сторил нещо неприлично предишната вечер.

Когато му отвърна, че не е, Гюс огледа бъркотията в стаята, изпълнен със съмнение, и заяви, че тъй или иначе е много мило от нейна страна да твърди подобно нещо. Девојката му свари супа, която той изяде с огромно удоволствие, а когато се оплака колко му е трудно да чете без очилата си, които счупил, докато бил на пост на барикадата в южния край града миналата седмица, тя взе книгата (въпреки колебливите му възражения) и прочете на глас четири глави от романа, написан от онази жена от Хейвън. Шерифът Джон Стоунър има проблеми със скандалджиите на Роъринг Рок, щата Уайоминг, а което беше още по-лошо, не може да измисли какво да подари на жена си за Коледа.

Франи много се обнадежди — може би състоянието на Гюс се подобрява. Но снощи отново му призля, а тази сутрин в осем без петнайсет, само преди час и половина, той почина. В последните си минути беше в съзнание, но изобщо не осъзнаваше колко тежко е болен. Толкова искаше сладолед със сироп — от онзи, с който баща му винаги черпел него и братята му на Четвърти юли и в Деня на труда^[1], когато в Бангор идвал панаирът. Но тогава в Огънкуит вече нямаше електричество — изгасна точно в 9:17 вечерта на 28-и юли, според електрическите часовници, така че сладолед не можеше да се намери никъде в целия град. Франи започна да се чуди дали някой няма аварийен газов генератор с включен към него фризер и дори смяташе да издири Харолд Лодър, за да го попита, но Гюс вече си отиваше — дробовете му свиреха и той с мъка си поемаше въздух. Това състояние продължи пет минути: тя повдигна главата му с една ръка, а с другата попиваше гъстата слюз, която течеше от устата му. После всичко свърши.

Франи го зави с чист чаршаф и го остави в леглото на стария Джек Хансен, чиято стая гледаше към океана. После дойде в парка и оттогава хвърляше камъчета във водата, без да мисли за каквото и да било. Но несъзнателно си даваше сметка, че в поведението ѝ няма нищо тревожно; това състояние изобщо не приличаше на странната апатия, обзела я в деня, след като почина баща ѝ. Оттогава насам все повече се съвземаше. Бе изкоренила един розов храст от оранжерията на Нейтънови и внимателно го засади край гроба на Питър. Смяташе,

че ще се хване съвсем добре, както би казал баща ѝ. Липсата на всякакви мисли беше нещо като почивка след като се бе грижила за Гюс до последния му миг. Изобщо не можеше да се сравни с преддверието на лудостта, до което се бе докоснала тогава. Сякаш премина през сив, разрушен тунел, пълен с причудливи форми, които по-скоро могат да се усетят, отколкото да се видят; място, където не искаше да се връща никога повече.

Но скоро ще трябва да помисли какво да прави оттук насетне, което, предполагаше Франи, може би означава, че не бива да пренебрегва Харолд Лодър. Не просто защото освен Харолд и нея наоколо нямаше жив човек, а понеже изобщо не можеше да си представи какво ще стане с него, ако никой не се грижи за него. Може би тя не е най-практичният човек на света, но тъй като е тук, ще трябва да се справи. Все още не можеше да се каже, че ѝ е приятен, но поне се бе опитал да бъде тактичен и показва, че има известно чувство за почтеност. Доста изявено дори, макар и по неговия странен начин.

Харолд не се бе появявал, откакто се видяха преди четири дни — вероятно по този начин уважаваше желанието ѝ насаме да скърби за родителите си. От време на време обаче го виждаше да скита безцелно насам-натам с кадилака на Рой Бранигам. А на два пъти, при подходяща посока на вятъра, дочу тракането на пишещата му машина — фактът, че наоколо беше достатъчно тихо, за да се чуе този звук, макар къщата на семейство Лодър да се намираше на повече от два километра, може би беше достатъчно красноречив за онова, което в действителност се бе случило. Изпитваше известно удивление, че Харолд си е взел кадилак, а не бе помислял да замени механичната си пишеща машина с една от онези светкавично бързи електрически машини, които бръмчат тихичко.

„Не че сега би могъл да я използва — помисли си Франи, като се изправяше и изтръскваше дъното на късите си панталони. — Сладоледът и електрическите пишещи машини принадлежат на миналото.“ Тази мисъл я настрои тъжно-носталгично и тя отново се запита, но съвсем не можа да си обясни, как бе възможно да настъпи такъв катаклизъм само за няколко седмици.

„Непременно ще дойдат някакви хора, независимо какво казва Харолд. Ако системата на властта временно се е разпаднала, трябва просто да се издирят оцелелите и да се организира наново.“ Изобщо не

й дойде наум да си зададе въпроса защо „властта“ изглежда толкова важна, както и защо веднага се почувства отговорна за Харолд. Такъв е животът. Структурата е необходимо нещо.

Излезе от парка и бавно се запъти по главната улица към къщата на семейство Лодър. Вече беше топло, но морският бриз освежаваше въздуха. Изведнъж ѝ се прииска да слезе на плажа, да намери едно хубаво водорасло и да похапне от него.

— Боже мили, отвратителна си — каза си на глас.

Разбира се, че не е отвратителна, просто е бременна. Това е причината. Другата седмица сигурно ще ѝ се приядат сандвичи с тексаски лук и намазани с хрянов сос.

Спря на ъгъла, на една пресечка от Харолдови, учудена колко отдавна мисли за „деликатното си положение“. Преди мисълта „аз съм бременна“ все ѝ хрумваше по най-неочаквани поводи — беше като неприятна бъркотия, която все забравя да оправи: налага се на всяка цена да занесе синята рокля на химическо чистене преди петък (още няколко месеца носене и ще трябва да я прибера в гардероба, защото съм бременна); сега май ще трябва да взема душ (след няколко месеца, като влизам да се къпя, ще изглеждам така, все едно в банята има кит, понеже съм бременна); ще трябва да сменя маслото на колата, преди буталата да изпаднат от цилиндрите или каквото там става, като не се сменя (питам се, какво ли би казал Джони от гаража, ако разбере, че съм бременна?)

Може би сега вече беше привикнала със състоянието си. Все пак бяха минали почти три месеца, почти една трета от бременността ѝ.

За първи път се запита с известна тревога кой ще ѝ помогне да роди бебето.

* * *

От задния двор на семейство Лодър долиташе непрестанно потракване на ръчна сенокосачка и когато Франи зави зад ъгъла на къщата, видя нещо толкова странно, че би се разсмяла на глас, ако не беше толкова смаяна.

Харолд, само по прилепнали, изрязани сини бански, косеше ливадата. Бялата му кожа лъщеше от пот, а дългата му коса се

развяваше (този път, изглежда, я бе мил в не толкова далечното минало). Гънките сланина, които се образуваха цял горния ластик на банския и под задника, подскачаха нагоре-надолу. Краката му бяха позеленели чак до глезените от окосената трева. Гърбът му беше порозовял, но Франи не можеше да определи дали от физическото натоварване, или защото започваше да изгаря от слънцето.

Но Харолд не косеше — той тичаше. Ливадата в задния двор на Лодърови бе наклонена и долният ѝ край опираше в стар, порутен зид, а в средата се издигаше осмоъгълна беседка. Когато с Ейми бяха малки, там канеха гости „на чай“ — с внезапна носталгия си припомни Франи и изведнъж я прободеше неочаквано остра болка — отдавна, отдавна, в дните, когато все още плачеха в края на „Примката на Шарлът“ и захласнато въздишаха след Чъки Мейо, най-готиното момче в цялото училище. Изпълнен със зеленина и спокойствие, задният двор на Лодърови напомняше английска ливада, но сега пасторалната сцена се загрозяваше от някакъв дервиш със син бански костюм. Харолд така пъхтеше, че човек чак би се разтревожил — Франи го чу, когато обърна косачката в североизточния край на двора, където растеше черничев плет, зад който започваше ливадата на Уилсънови. Той хукна надолу към зида, приведен над Т-образната дръжка. Ножовете се въртяха със светкавична скорост. Тревата хвърчеше като зелена струя и се сипеше по стъпалата му. Вече беше окосил поне половината ливада и му оставаше един непрекъснато смаляващ се квадрат с беседката по средата. В дъното на ливадата отново зави и се понесе нагоре, като за миг се изгуби зад беседката, а после пак се появи, приведен над дръжката на машината като състезател от Формула едно. Беше изминал почти половината разстояние до горния край, когато я видя. В същия миг Франи плахо каза:

— Харолд?

И видя, че е облян в сълзи.

— Ъ! — възкликна младежът, по-точно изцвъртя.

Беше го стреснала — сякаш го изтръгна от някакъв негов свят; за миг тя се ужаси да не би дебелакът да получи инфаркт от напрежение и уплаха.

Той затича към къщата през купчинките трева и макар в момента това съвсем да не беше важно, Франи забеляза как в горещия летен се разнася ароматът на окосена трева. След миг се запъти след младежа.

— Харолд, какво се е случило?

Той изтича по стъпалата към верандата, като ги вземаше през едно. Задната врата се отвори, Харолд влетя в къщата и вратата се затръшна след него с оглушителен трясък. В последвалата тишина една сврака закрепця пронизително, а в храсталаците зад зида се разшумяха някакви животинки.

Косачката стоеше захвърлена сред недоокосената ливада, недалеч от беседката, където едно време с Ейми, вирнали елегантно малките си пръстчета, бяха пили чай с лед в кукленски чашки.

Франи поспря нерешително, но накрая все пак се доближи до вратата и почука. Никакъв отговор, но отвътре долиташе плачът на Харолд.

— Харолд?

Пак никакъв отговор. Плачът продължаваше.

Франи влезе в задното антре на къщата, където беше тъмно, хладно и ухаеше приятно — отляво се намираше килерът на госпожа Лодър; откакто се помнеше, тук все така се разнасяше ароматът на изсушени ябълки и канела, сякаш вътре се криеха сладкиши, които мечтаеха да бъдат опечени.

— Харолд?

Прекоси антрето и се насочи към кухнята — Харолд беше там и седеше до масата. Бе заровил пръсти в косата си, а позеленелите му от тревата крака изпъкваха на фона на избелелия линолеум, който госпожа Лодър бе успяла да опази без нито едно петънце.

— Харолд, какво има?

— Махай се! — през сълзи изпищя той. — Махай се, аз изобщо не ти харесвам!

— Не е вярно, харесваш ми. Ти си симпатяга. Може би не си прекрасен, но наистина не си ми неприятен. — Франи замлъкна за миг. — Всъщност при така създадите се обстоятелства и всичко останало дори мога да кажа, че точно в този миг ти си един от хората, които най-много обичам на света.

Тези думи като че ли го разстроиха още повече.

— Имаш ли нещо за пиене?

— Чай — отвърна той.

После подсмъркна, избърса носа си и добави, без да отмества поглед от масата:

— Топъл е.

— Естествено, че е топъл. От градската помпа ли взе вода?

Както в много други градчета в Огънкуит все още имаше общинска помпа зад хълма, макар че в последните четирийсет години почти никой не я използваше и по-скоро я смятаха за старинна забележителност. Туристите понякога я снимаха. „Това е градската помпа в малкия крайморски град, където прекарахме отпуската. О, не е ли прекрасна!“

— Да.

Франи наля по една чаша и седна. „Трябва да го пием в беседката — помисли тя. — Да отпиваме от чашите, вирнали жалките си пръстчета.“

— Харолд, случило ли се е нещо?

Той се изсмя неестествено и истерично, после грабна чашата и несръчно я изля в устата си. Пресуши я до дъно и я остави на масата.

— Дали се е случили нещо? Какво може да се е случило?

— Ами нещо конкретно?

Франи отпи от чая и едва се въздържа да не направи гримаса. Не беше толкова топъл, Харолд сигурно е налял водата съвсем скоро, но беше забравил да сложи захар.

Той най-сетне я погледна — все още хълцаше и по лицето му се стичаха сълзи.

— Искам мама — простичко каза той.

— О, Харолд...

— Когато се случи, когато тя умря, си помислих: „Е, не беше чак толкова страшно.“

Стиснал чашата си, младежът я гледаше с такъв съсредоточен и обезумял поглед, от който я побиха тръпки.

— Зная колко ужасно ти звучи това. Но никога не съм предполагал как точно ще приема смъртта им. Аз съм чувствителен човек. Затова и толкова ме преследваха ония кретени от къщата на ужасите, която старейшините на града са сметнали за необходимо да нарекат гимназия. Мислех, че сигурно ще полудея от мъка, когато си отидат, или най-малкото, че ще легна болен за една година... мислех, че вътрешното ми слънце, тъй да се каже, ще... ще... и когато това се случи, майка ми... Ейми... баща ми... си рекох: „Е, не беше чак толкова страшно.“ Аа.. те...

Удари с юмрук по масата и тя се отмести.

— Чувствам се безпомощен! — изпищя той. — Винаги съм умеел да изразявам мислите си! Задачата на писателя е да вае с езика, да навлиза колкото се може по-навътре в нещата, а сега не мога да обясня как се чувствам!

— Харолд, недей. Зная как се чувстваш.

Слисан, Харолд се втренчи в нея.

— Знаеш...

После поклати глава.

— Не. Няма начин.

— Помниш ли, когато дойде вкъщи? Когато копаех гроба? Почти бях превъртяла. Забравях какво правя. Опитах се да си изпържа картофи и едва не подпалих къщата. Тъй че ако косенето те успокоява — добре. Само че ще изгориш, ако ходиш само по бански. Кожата ти вече се е зачервила — строго добави тя, гледайки раменете му. От учтивост пийна още малко от отвратителния чай.

Харолд изтри влажните си устни.

— Всъщност никога не съм ги обичал, но смятах, че човек така или иначе страда в подобни случаи. Както уринираш, когато пикочният ти мехур е пълен. Прието е, че човек много страда, когато починат близки хора.

Тя кимна — сравнението беше странно, но уместно.

— Майка ми винаги е била запленена от Ейми. Беше ѝ приятелка — продължи той, по детски жалостиво и може би малко преувеличавайки, макар да не го осъзнаваше. — А баща си ненавиждах.

За Фран това бе обяснимо. Брад Лодър беше огромен, як мъж и работеше като бригадир във фабриката за вълнени платове в Кенъбанк. Сигурно не бе имал почти никаква представа какво да прави с дебелия, странен син, плод на собственото му семе.

— Веднъж ме извика — продължи Харолд — и ме попита дали съм обратен. Точно така се изрази. Толкова се уплаших, че се разплаках, а той ме удари през лицето и каза, че ако вечно ще бъда такова проклето бебе, по-добре да изчезвам от тоя град. А Ейми... мисля, че няма да сгреша, ако кажа, че тя и пет пари не даваше. Само дето се срамуваше от мен, когато водеше приятели вкъщи. Отнасяше се към мен като към разхвърляна стая.

С усилие на волята Франи допи чая си.

— Та когато вече ги нямаше, не се чувствах нито много щастлив, нито много нещастен, просто смятах, че греша. Казах си: „Мъката не е като колянов рефлекс.“ Но съвсем се обърках. С всеки изминат ден ми липсваха все повече и повече. Най-вече майка ми. Да можех само да я видя... много често я нямаше, точно когато исках да съм до нея... имах нужда от нея... беше прекалено заета да прави разни работи за Ейми или с Ейми, но все пак никога не се е държала лошо с мен. И тази сутрин, като се замислих, си рекох: „Ще окося ливадата. Така няма да мисля.“ Но не се получи. Започнах да кося все по-бързо и по-бърза., сякаш можех да надбягам мислите си... и тогава., май ти дойде. Толкова откачен ли изглеждах, колкото се чувствам, Фран?

Тя се пресегна през масата и докосна ръката му.

— В начина, по който се чувстваш, няма нищо откачено, Харолд.

— Сигурна ли си?

Той отново се взираше в нея с разширени по детски очи.

— Да.

— Ще ми бъдеш ли приятел?

— Да.

— Слава Богу — каза Харолд. — Слава Богу за това.

Ръката му се потеше в нейната. В мига, в който Франи си го помисли, той сякаш го усети и я отдръпна с нежелание, сетне кратко попита:

— Искаш ли още чай?

Франи се усмихна и дипломатично отвърна:

— Може би по-късно.

* * *

Отидоха на пикник в парка — за обяд приготвиха сандвичи с фъстъчено масло и желирано говеждо, сладкиши и по една голяма бутилка кока-кола за всеки. Изстудена в езерото с патиците, напитката беше чудесна.

— От известно време си мисля какво ще правя оттук нататък — каза Харолд. — Искаш ли това парче сладкиш?

— Не, преядох.

Той изгълта нейния сладкиш на една хапка. „Закъснелите му угризения не са се отразили на апетита му“ — отбеляза наум Франи, но после си каза, че е подло да мисли така, и го попита:

— И какво смяташ да правиш?

— Реших да отида във Върмонт — смутолеви той. — Искаш ли да дойдеш с мен?

— Защо точно във Върмонт?

— Там има правителствен епидемиологичен център — в някакъв град, наречен Стовингтън. Не е голям колкото центъра в Атланта, но със сигурност е много по-близо. Мислех си, че ако са останали живи учени, които да се занимават с този грип, повечето от тях ще бъдат там.

— А защо смяташ, че и те вече не са мъртви?

— Е, твърде е възможно — хладно отвърна младежът. — Но в институти като Стовингтън, където се занимават с такива заразни заболявания, знаят и какви мерки да взимат. А ако все още функционират, предполагам, че търсят хора точно като нас. Хора, които не са се разболели.

— Откъде знаеш всичко това, Харолд?

Франи го гледаше с неприкрито възхищение и той се изчерви от удоволствие.

— Следя пресата. Тази информация не е секретна. Какво мислиш, Фран?

Тя смяташе, че идеята е чудесна. Отговаряше на все още болезнената необходимост от някакъв ред и власт. Веднага забрави възможността хората, които работят в подобен център, също да са заразени от грипа. Ще отидат в Стовингтън, там ще ги приемат, ще ги изследват и от изследванията непременно ще изскочи някакво разминаване, някаква разлика между тях и всички други хора, които се разболяха и умряха. И през ум не ѝ мина да си зададе въпроса, дали вече изобщо има смисъл от ваксина.

— Мисля, че трябва да намерим пътен атлас и да проучим как най-бързо можем да стигнем дотам — каза тя.

Лицето му грейна. За миг ѝ се стори, че ще я целуне в този едничък кратък миг на просветление, и навярно не би се отдръпнала, но мигът отлетя. После не съжаляваше.

Съдейки по атласа, където разстоянията изглеждаха така, сякаш могат да се измерят и с пръст, всичко им се струваше много лесно. По шосе № 1 до междущатско шосе № 95, по междущатско шосе № 95 до федерално шосе № 302 и все по него на север, покрай градовете, разположени край езерата в северната част на Мейн, през Ню Хампшир и до Върмонт. Стовингтън се намираше само на четирийсет и пет километра от Бар, докъдето може да се стигне по щатско шосе № 61 и по междущатско шосе № 89.

— Какво е общото разстояние? — попита Франи. Харолд взе линейка, премери разстоянието, сравни го с мащаба и тъжно обяви:

— Няма да повярваш.

— Колко е? Сто и шейсет километра?

— Повече от четиристотин и петдесет.

— О, Боже! — възкликна тя. — Имала съм съвсем погрешна представа. Някъде четох, че човек може да пресече пеша повечето щати в Нова Англия само за един ден.

Това е загадка — поучително произнесе Харолд. — Възможно е да се мине през четири щата — Кънектикът, Роуд Айлънд, Масачузетс и само да се пресече границата на Върмонт — за двадесет и четири часа, ако го направиш както трябва, но то е все едно да разплетеш моряшки възел — лесно е, ако знаеш как става, в противен случай нямаш никакъв шанс.

— Това пък откъде го знаеш? — Фран се засмя учудено.

— От книгата на Гинес — важно отвърна той, — известна още под името „Справочник на Огънкуитската гимназия“. Всъщност си мислех да използваме велосипеди. Или... още по-добре — мотоциклети.

— Харолд — без капчица присмех каза Франи, — ти си гениален.

Младежът се покашля и отново се изчерви от удоволствие.

— Ако тръгнем с велосипеди утре сутринта, можем да стигнем до Уелс. Там има представителство на Хонда... умееш ли да караш мотоциклет, Фран?

— Мога да се науча, ако в началото караме бавно.

— О, мисля, че би било много неразумно да се кара бързо — сериозно отвърна Харолд. — Човек никога не знае кога след завой ще налети на три коли, наблъскани една в друга.

— Абсолютно си прав. Но защо да чакаме до утре? Защо не тръгнем днес?

— Ами вече минава два и половина. Не можем да стигнем подалеч от Уелс, а и трябва да се екипираме. По-лесно ще ни бъде да се снабдим с всичко тук, в Огънкуит, защото знаем къде какво има. А освен това ще ни е необходимо и оръжие.

Странно. Веднага щом Харолд спомена за оръжия, Франи се сети за бебето.

— Защо са ни?

Той я стрелна с поглед, а после наведе очи. Нагоре по врата му плъзна червенина.

— Защото вече няма полиция и съдилища, а ти си жена, при това хубава, и някои хора..., някои мъже... може би няма да се държат... съвсем кавалерски. Ето защо.

Червенината толкова се гъсти, че вече биеше на мораво, Той мисли за изнасилване — рече си Франи. — Изнасилване. Едва ли ще пожелаят да ме изнасилват, нали съм бременна. Но никой не знае, дори и Харолд. А дори да кажеш на насилника: „Моля ви да не го правите, защото съм бременна?“, нима можеш да очакваш той да ти отвърне: „Божке, извинявайте, госпоице, ще ида да чукна някое друго мумиче“?

— Добре — каза тя. — И оръжия. Но все пак днес можем да стигнем до Уелс.

— Има още нещо, което трябва да свърша тук — отвърна Харолд.

* * *

В куполовидното таванско помещение в хамбара на Моузес Ричардсън беше толкова горещо, че сякаш всеки миг всичко наоколо щеше да се разтопи. Докато се изкачиха до сеновала, Франи се поизпоти, но когато се закатериха по разклатената стълба до самия купол, блузата ѝ потъмня от стичащата се като река пот, която се събираше между гърдите ѝ.

— Наистина ли смяташ, че е необходимо, Харолд?

— Не зная.

Той носеше кофа бяла боя и все още опакована широка четка.

— Във всеки случай хамбарът е обърнат към федерално шосе № 1 и вероятността оттам да дойдат хора е най-голяма. Поне няма да навреди.

— Ще ти навреди на теб, ако паднеш и си изпотрошиш костите.

От горещината я заболя глава, а изпитата на обяд кока-кола се кламбуркаше в стомаха ѝ по особено неприятен начин.

— Всъщност ще бъде краят ти.

— Няма да падна — нервно каза Харолд. После я погледна. — Фран, изглеждаш зле.

— От горещината е — немошно промълви тя.

— Тогава слез, за Бога. Полегни под някое дърво. Наблюдавай как човекът-муха ще изпълни своя смъртоносен номер върху отвесния като скала покрив на хамбара на Моузес Ричардсън.

— Не се шегувай. Продължавам да смятам, че е глупаво. А и опасно.

— Да, но ще се почувствам по-добре, ако го свърша. Хайде Фран, слизай.

„Навярно го прави заради мен“ — помисли тя.

Стоеше пред нея, изпотен и уплашен, с паяжини по широките си голи плещи, с изхвъркнал над тесните дънки корем, решен да не пропусне нищо, да направи всичко както трябва.

Младата жена се повдигна на пръсти и лекичко го целуна по устните.

— Внимавай — каза му сериозно и бързо се запуска по стълбите, а напитката кламбуркаше в корема ѝ — нагоре-надолу и насам-натам, йииик; Франи заслиза бързо, но успя да види как в очите му грейна неочаквано щастие. Сетне се спусна още по-бързо по стълбата от сеновала до пода на хамбара, защото усещаше, че ще повърне. Тя си знаеше, че е заради горещината, колата и бебето, но какво ще си каже Харолд, ако чуе? Затова бързаше да излезе навън. И успя. Точно навреме.

Харолд слезе след четвърт час; кожата му вече беше аленочервена, а ръцете му — сплескани с бяла боя. Докато той работеше на покрива, Франи подремна неспокойно под един бряст в предния двор на къщата на Ричардсън — изобщо не успя да заспи и все очакваше да чуе как се трошат кости и горкият дебел Харолд пищи отчаяно, падайки от покрива на високия хамбар върху твърдата земя.

Но, слава Богу, това не се случи, а сега младежът гордо стоеше пред нея — с позеленели от тревата крака, изцапани от боята ръце и зачервени от слънцето рамене.

— Защо си свалил кутията с боята? — учудено попита тя.

— Не исках да я оставям горе. Ако стане нещо непредвидено, може да загубим ориентира си.

И Франи пак отбеляза колко твърдо е решен да не пропуска и най-малката подробност. Това дори малко плашеше.

Втренича погледи в покрива на хамбара. Прясната боя блестеше и се открояваше на фона на някога боядисаните в зелено греди; думите напомняха на Франи за надписите, които човек може да види тук-там по покривите на къщите на юг „ИСУС ЩЕ НИ СПАСИ“, или пък — „ВЪН ИНДИАНЦИТЕ“. Надписът на Харолд гласеше:

„ОТИВАМЕ В СТОВИНГТЪН, В ЦЕНТЪРА ПО
ЕПИДЕМИОЛОГИЯ, ВЪРМОНТ
ПО ФЕД. ШОСЕ № 1 КЪМ УЕЛС
ПО МЕЖД. ШОСЕ № 95 ДО ПОРТЛАНД
ПО ФЕД. ШОСЕ № 302 ДО БАР
ПО МЕЖД. ШОСЕ № 89 ДО СТОВИНГТЪН
НАПУСКАМЕ ОГЪНКУИТ НА 2 ЮЛИ, 1990 Г.
ХАРОЛД ЕМЕРИ ЛОДЪР
ФРАНСИС ГОЛДСМИТ“

— Не ти знам бащиното име — извини се Харолд.

— Няма нищо — отвърна Франи, все още загледана в надписа. Започваше под таванския прозорец, а последният ред — нейното име — бе точно над стрехата. — Как успя да се справиш с последния ред?

— Не беше много трудно — самодоволно отвърна той. — Трябваше малко да си провеса краката навън, това е всичко.

— О, Харолд! Защо не се подписа само ти?

— Защото сме екип — отвърна той, а после я погледна малко неспокойно и добави: — Нали?

— Да, предполагам... поне докато не се пребиеш. Гладен ли си?

Той грейна и възкликна:

— Уха! И то като вълк!

— Тогава предлагам да хапнем. И ще намажа изгорелите ти рамене с бебешко кремче. Просто ще се наложи да носиш риза, Харолд. Довечера няма да можеш да спиш.

— Ще спя като пън — отвърна той и се усмихна.

Франи се усмихна в отговор. Вечеряха с консерви и чай — този път Франи го направи и не пропусна захарта, а по-късно, когато започна да се смрачава, Харолд изчезна за малко и се върна с някакъв пакет.

— Беше на Ейми. Намерих го на тавана. Мисля, че мама и татко й го подариха, когато завърши прогимназия. Дори не знам дали все още работи, но взех няколко батерии от магазина. — Той потупа издутия си джоб.

Беше донесъл портативен грамофон — от онези с пластмасовия капак, специално изобретени за тринайсет-четиринайсетгодишни момиченца да ги носят на плажа и на градински увеселения. Свиреха с малки плочи и песните обикновено бяха на Озмъндс, Лийф Гарет, Джон Траволта или Шон Касиди. Франи го разгледа внимателно, а очите й се изпълниха със сълзи.

— Ами, хайде да проверим.

Работеше. Почти четири часа седяха в двата края на дивана, с грамофона на малката масичка пред тях; изпълнено с тъга, мълчаливо възхищение огряваше лицата им — слушаха как музиката на един изчезнал свят изпълва лятната нощ.

---

[1] Labor Day — първият понеделник от септември, считан в Америка и Канада за официален празник в чест на труда. — Б. пр. ↑

Когато чу звука за пръв път, Стю изобщо не се изненада — беше толкова типичен за ясна лятна утрин. Тъкмо бе излязъл от Саут Райгейт, Ню Хампшир; магистралата извиваше през живописна местност — огромни брястове бяха надвесили клони над пътя, осеян с танцуващи слънчеви петна.

От двете му страни растяха буйни гъсталаци — смрадлика, хвойна и какви ли не храсти, чиито имена не знаеше. Огромното изобилие все още му изглеждаше чудно, тъй като беше живял в Източен Тексас, където флората изобщо не можеше да се сравнява с тукашната разнообразна растителност. Отляво ту се криеше зад храстите, ту се появяваше старинна каменна стена, а отдясно долиташе веселият ромон на поточе, криволичещо на изток. Из храстите шумоляха животинки — вчера една сърна, застанала на бялата линия на магистрала № 302, душейки въздуха, почти го хипнотизира с поглед; обаждаха се и птици. Сред всички тези звуци кучешкият лай прозвуча съвсем естествено.

Стю извървя още цели два километра, преди да се досети, че кучето — което, ако се съди по лая, беше вече по-близо — сигурно не е като другите си събратя. Откакто напусна Стовингтън, бе видял страшно много умрели кучета, но нито едно живо. „Е — предположи той, — грипът уби повечето, но не всички хора. Очевидно същото важи и за кучетата.“ Може би, останало само от толкова време, кучето е подивяло и се страхува от хора. Като го подуши, най-вероятно ще се промуши обратно в храстите и ще лае с все сила, докато Стю се отдалечи на безопасно разстояние.

Той намести раницата на гърба си и сгъна отново кърпичките, които беше подложил на раменете си. След три дни поход кецовете му бяха пред разпадане. На главата си носеше шикозна червена филцова шапка с широка периферия, а през рамо бе праметнал военна карабина. Не очакваше да налети на мародери, но в главата му се въртеше неясната мисъл, че е добре човек да има пушка. Може би за да се снабди с прясно месо. Всъщност вчера видя сърна, която все още се

държеше на крака, но беше прекалено смаян и заплепен от грацията ѝ и през ум не му мина да я застреля.

След като нагласи раницата, продължи напред. Кучешкият лай се чуваше съвсем наблизко — сякаш самото куче беше зад следващия завой. „Може би все пак ще го видя“ — рече си Стю.

Бе избрал точно тази магистрала, която водеше на изток защото предполагаше, че рано или късно ще го отведе до океана. Беше сключил нещо като договор със себе си: „Когато стигна до океана, ще реша какво да правя. Дотогава изобщо няма да мисля за това.“ Походът, който продължаваше вече четвърти ден, беше за него нещо като лечение. На тръгване се чудеше дали да не си намери велосипед с десет скорости или дори мотоциклет, за да се промъква през задръстените участъци по пътищата, но след това отхвърли идеята. Винаги бе обичал да ходи пеша, а тялото му просто плачеше за раздвижване. Преди бягството му от Стовингтън го бяха държали затворен почти две седмици и сега се чувстваше размекнат и не във форма. Предполагаше, че бавното придвижване рано или късно ще започне да му лази по нервите и тогава сигурно ще продължи с велосипед или мотоциклет, но засега му беше приятно да върви пеша на изток, да разглежда всичко, което му се струва интересно, да прави кратки почивки, когато поиска, и дори да подремва следобед, когато горещината стане нетърпима. Всичко това му се отразяваше добре. Полека-лека налудничавото търсене на изход от затвора избледняваше в паметта му — просто някаква случка, не изживяване, което е толкова пряно в съзнанието, че само при мисълта за него го избива ледена пот. Най-трудно му беше да се отърси от спомена за чувството, че някой върви по петите му. Първите две нощи сънува няколко пъти последната си среща с Елдър, който идва да изпълни дадените му заповеди. Насън Стю винаги забавяше удара със стола. Елдър все се дръпваше назад, натискаше спусъка на пистолета си и Стю усещаше как върху гърдите му сякаш се стоварва тежка боксова ръкавица, която е пълна с олово, но не му причинява болка. Цяла нощ сънува все едно и също и когато се събуди на сутринта, беше неспокоен, но почти не го осъзна от радост, че е жив. Съмняваше се, че кошмарите ще изчезнат веднага; по-скоро се надяваше постепенно да изхвърли тази отрова от организма си чрез ходене. Може би никога няма да забрави напълно, но когато успее да се отърве от по-голямата част, вече ще може да

размисли по-добре какво да прави, независимо дали е стигнал океана или не. Наистина видя кучето зад следващия завой — червеникавокафяв ирландски сетер. Когато го забеляза, то залая радостно и затича срещу него, подрасквайки с нокти по пътната настилка и бясно размахвайки опашка. Хвърли се върху него и Стю залитна назад, сетне усмихнато възкликна:

— Ей, приятелю! Чувайки гласа му, кучето залая още по-щастливо и отново се метна върху него.

— Коджак! — строго подвижна някои. Стю подскочи и се обърна. — Долу! Остави човека на мира! Ще му изцапаш цялата риза! Ах, ти, лошо куче!

Коджак стъпи с четирите си лапи на земята и започна да обикаля Стю с подвита опашка. Независимо от упрека на стопанина му опашката му продължаваше неукротимо да се размахва насам-натам и Стю си рече, че никакво куче-артист не става от него.

Сега вече видя и собственика на гласа — както, изглежда, и на Коджак. Беше шейсетинагодишен мъж с раздърпан пуловер и стари сиви панталони... и носеше барета. Седеше на трикрако столче и държеше палитра. Пред него стоеше статив с платно.

Изправи се, остави палитрата на столчето (Стю чу как измърмори под нос: „Не забравяй, че я оставяш тук и не сядай отгоре“) и се запъти към него с протегнатата ръка. Лекият ветреца развяваше буйната му, прошарена коса, която се подаваше изпод баретата.

— Надявам се, че няма да насочите пушката си към мен, сър. Глен Бейтман, на вашите услуги.

Стю пристъпи напред и пое протегнатата ръка. Коджак отново започваше да пощурява и подскачаше около него, но се въздържа да поднови нападението, поне засега.

— Стюарт Редман. Не се притеснявайте за пушката. Все още не съм видял достатъчно хора, та да започна да стрелям по тях. Всъщност освен вас не съм срещал никого.

— Обичате ли хайвер?

— Никога не съм опитвал.

— Значи сега е моментът. А ако не ви хареса, имам какви ли не важни неща. Коджак, стой мирно. Знаем, че се каниш да подновиш шантавите си подскоци — ясен си ми като на книга, само че се контролирай. Не забравяй, приятелю, че по-висшите същества се

различават от по-низшите по способността да се контролират. Да се контролират!

При този повик към доброто в природата му Коджак се отпусна на задните си лапи и заскимтя. Сетне се озъби, сякаш се усмихваше широко. От опит Стю знаеше, че кучетата които се усмихват, хапят, или са ужасно добри. Това очевидно принадлежеше към първата категория.

— Каня ви на обяд — рече Бейман. — Вие сте първото човешко същество, което виждам от седмица насам. Ще останете ли?

— С удоволствие.

— Южняк сте, нали?

— От Източен Тексас съм.

— Значи сте от Изтока, грешката е моя.

Бейтман се закиска на собствената си шега и се извърна към картината — безличен акварел, изобразяващ отсрещната гора.

— Ако бях на ваше място, не бих седнал на това столче — обади се Стю.

— По дяволите, не! Нали щяхме да обядваме?

Възрастният мъж промени посоката и се запъти към противоположния край на полянката. Стю видя, че под сянката на храстите е поставена хладилна чанта в оранжево и бяло, а върху капака ѝ имаше нещо подобно на бяла покривка за пикник. Бейтман го разгъна и се оказа, че е точно това.

— Принадлежеше на баптистите от Уудсвил — обясни Бейтман. — Не смятам, че ще забележат липсата ѝ, тъй като вече са при Исус. Поне тези от Уудсвил. Сега могат да се радват на единението с Бога на живо. Макар да смятам, че много ще се разочароват от рая, освен ако има телевизия — там може би ѝ казват райвизия, по която да гледат Джери Фолуел и Джек ван Имп. А на нас тук ни остана само старото митологично единение с природата. Коджак, не стъпвай по покривката. Не забравяй, приятелю, трябва да се контролираш. Ще пресечем ли пътя, за да се измием, господин Редман?

— Наричайте ме Стю.

— Съгласен.

Пресякоха магистралата и се измиха с бистра, студена вода. На Стю му се струваше, че срещата точно с този човек, именно в този момент, идва съвсем навреме. Коджак скочи в потока малко по-надолу

по течението, а после избяга в гората, лаейки щастливо. Стресна някакъв горски фазан — уплашената птица изхвърча от храста и изненадан, Стю си помисли, че може би всичко ще се оправи. По някакъв начин ще се оправи.

* * *

Не беше възхитен от хайвера — имаше вкус на студен riben бульон — но в хладилната чанта имаше и колбас „Пеперони“, салам, две консерви сардини, няколко поомекнали ябълки и голяма кутия сушени смокини. Според Бейтман се отразявали добре на храносмилането. Стю не бе имал подобни проблеми, откакто напусна Стовингтън и тръгна пеша, но смокините му харесаха и той изяде доста. Всъщност поглъщаше всичко в огромни количества.

По време на обяда, докато и двамата се подкрепяха обилно със солени бисквити, Бейтман разказа на Стю, че е бил асистент по социология в общинския колеж в Уудсвил. Градът бил малък — славел се с общинския колеж и четирите си бензиностанции — и се намирал на десетина километра по-нататък по магистралата. Съпругата на Бейтман пък починала преди десет години. Нямали деца. Повечето от колегите му не го обичали — всъщност чувствата били взаимни.

— Мислеха ме за смахнат — обясни той. — Обаче голямата вероятност да са прави по някакъв начин не допринасяше за подобряването на отношенията ни.

Грипната епидемия приел без особено вълнение, защото най-после щял да има възможност вместо да работи, да рисува по цял ден, за което винаги мечтаел.

Докато разделяше десерта — огромен сладкиш „Сара Лий“ — и подаваше на Стю едната половина върху картонена чиния, той продължи:

— Аз съм бездарен художник, адски бездарен. Но просто си казвам, че през този месец на земята няма никой, който да рисува по-красиви пейзажи от Глендън Пекуод Бейтман, със степен бакалавър, магистър и магистър по изящните изкуства. Евтин трик на съзнанието, но мое собствено изобретение.

— Коджак и преди ли беше ваше куче?

— Не — съвпадението би било прекалено необичайно, не смятате ли? Стопанинът му май живееше в другия край на града. Виждал съм го няколко пъти, но понеже не знаех как се казва животното, си позволих да го прекръстя. Струва ми се, че няма нищо против. Извинете ме за минута, Стю.

Подтичвайки, възрастният мъж прекоси шосето и Стю го чу как разплиска водата в потока. След малко се върна с навити до коленете крачоли. Във всяка ръка носеше по една опаковка с шест кутии бири „Нарангасет“, от които капеше вода.

— Бяха предвидени за обяда. Колко глупаво от моя страна да ги забравя.

— Ще ни дойдат прекрасно и след обяда — отвърна Стю и извади една от пакета. — Благодаря.

Отвориха кутиите и Бейтман вдигна наздравица:

— За нас, Стю. Дано ни очакват щастливи дни на удовлетворение, без тъга — или поне не много тъга — по невъзвратимо отминалото.

— Дай Боже!

Чукнаха се с бирените кутии и пиха. Стю си рече, че никога преди бирата не е била толкова вкусна и вероятно никога повече няма да бъде.

— Не си от приказливите — отбеляза Бейтман, минавайки на „ти“. — Надявам се не смяташ, че „танцувам върху гроба на света“, така да се каже.

— Не.

— Имах известни предразсъдъци по отношение на заобикалящата ни действителност — продължи Бейтман. — Признавам го открито. В последната четвърт на двадесети век светът, поне за мен, излъчваше очарованието на осемдесетгодишен старец, умиращ от рак на дебелото черво. Казват, че с приближаването на края на века — на всеки век — западните народи изпадат в криза. Все обикаляме в траурни дрехи и възкликваме: „Ерусалим! Ерусалим!“... или „Кливланд“, както дойде според случая. В края на петнадесети век се появила болестта „Свети Витово хоро“. В края на четиринадесети век Европа била покосена от чумата — черната смърт. В края на седемнадесети век — бич била магарешката кашлица, а в края на деветнадесети — първите грипни епидемии. Толкова сме свикнали с

грипа, че за нас той е като обикновена настинка, нали? Но, изглежда, никой освен историците не знае, че преди сто години това заболяване изобщо не е съществувало.

— През последните три десетилетия на всеки изминал век религиозните фанатици започват да изтъкват факти и цифри, които показват, че най-сетне настъпва Армагедон^[1]. Тези хора винаги ги има, но в края на века броят им застрашително се увеличава... и много хора ги приемат сериозно. Появяват се чудовища. Хунският вожд Атила, Чингиз Хан, Джак Изкормвачът, Лизи Бордън, или съвременните чудовищни убийци Чарлс Мансън, Ричард Спек и Тед Бънди. Някои колеги, дори по-впечатляващи от мен, предполагат, че от време на време западноевропейският човек се нуждае от очистително, разслабително средство, и то обикновено в края на века, за да може да посрещне новия век пречистен и изпълнен с оптимизъм. А в нашия конкретен случай ни е предоставена възможността за суперклизма и ако се замислиш, това е идеално обяснение. Но сега не става дума просто за края на столетие. Приближаваме към завършека на цяло хилядолетие.

Бейтман поспря и се замисли.

— Всъщност сега стигам до извода, че наистина танцувам върху гроба на света. Още бира?

Стю взе една, размишлявайки над чутото.

— Не е точно краят — най-сетне каза той. — Поне аз не смятам така. Просто... антракт.

— Добре казано. Аз ще се захващам с картината си, ако нямаш нищо против.

— Разбира се, че не.

— Виждал ли си други кучета? — запита Бейтман, като видя приближаващия се Коджак, който радостно подскачаше по пътя.

— Не съм.

— Нито пък аз. Освен теб не съм срещал друг човек, но и Коджак май е единствен.

— Щом е жив, значи има и други като него.

— Това не е много научно издържано умозаключение — меко отвърна Бейтман. — Що за американец си? Искам да видя още едно куче — за предпочитане женско — и ще приема тезата ти, че някъде може би има и трето. А не да ми показваш едно куче като

потвърждение, че съществува и второ. Подобно доказателство просто не върши работа.

— Видях крави — замислено рече Стю.

— Крави — да, а също и сърни. Но всички коне измряха.

— Знаеш ли, наистина си прав — съгласи се младият мъж. На идване бе видял няколко умрели коня. На няколко пъти попадна на крави, които бяха застанали така, че вятърът отнася вонята на подпухналите конски трупове. — Но защо става така?

— Нямам представа. Всички дишаме по един и същи начин, а това е предимно заболяване на дихателните пътища. Но се питам дали не влияе и някакъв друг фактор? Хората, кучетата и конете се разболяват, а кравите и сърните — не. За известно време и плъховете бяха изчезнали, но сега отново започват да се появяват. — Бейтман разсеяно смесваше цветове в палитрата си. — А котки има навсякъде, цяла напаст, и доколкото мога да преценя, има доста насекоми — както винаги. Разбира се, малките faux pas^[2], които човечеството прави, изглежда, рядко ги засягат; и дума не може да не става комар да се разболеете от грип — направо е смешно. Видимите проявления са нелогични. Всичко е толкова налудничаво!

— Така е — отговори Стю и отвори нова бира. Главата му беше приятно замаяна.

— Предстои ни да станем свидетели на интересни промени в екологичната среда — каза Бейтман.

Опитваше се да включи в картината и Коджак, което беше ужасна грешка.

— Остава да видим дали след всичко това Homo sapiens ще се запази — много е интересно дали ще успее — но поне можем да се съберем и да опитаем заедно. А Коджак дали ще си намери другарка? Дали някога изобщо ще бъде горд татко?

— Боже мили, предполагам, че не.

Бейтман се изправи, остави палитрата на столчето и си отвори още една бира. Сетне промълви:

— Май че си прав. Може би има и други хора, други кучета, други коне. Но много животни може би ще умрат, без изобщо да успеят да се размножат. Разбира се, някои индивиди от застрашените видове може да са били бременни, когато избухна епидемията. Може би в Съединените щати в този миг има десетки здрави жени, в чиято фурна

— извинявай за грубия израз — вече се пече сладкиш. Но някои видове навярно никога повече няма да се появят. Ако извадим кучетата от уравнението, сърните, които явно не са податливи на болестта, ще тичат насам-натам, без да ги заплашва нищо. Със сигурност няма достатъчно хора, които биха могли да регулират тази популация. Ловният сезон ще се отложи с няколко години.

— Е, може би излишните сърни просто ще умрат от глад.

— Не, няма, дори повечето ще оцелеят. Поне тук, на север. Не мога да кажа какво ще се случи в Източен Тексас, но в Нова Англия всички градини бяха засадени и се развиваха добре преди да избухне грипът. Тази и следващата година сърните ще имат предостатъчно храна. Дори след това посевите ще подивеят. Сърните няма да гладуват поне седем години. Ако се върнеш тук след някоя и друга година, Стю, ще трябва да си проправяш път сред тях.

Младият мъж обмисляше това предположение. Най-накрая рече:

— Не преувеличаваш ли?

— Не. Може би не взимам предвид някакъв фактор или фактори, но не смятам, че има такива. Освен това можем да приложим хипотезата за ефекта от пълното или почти пълното изчезване на популацията от кучета върху популацията от сърни към отношенията между други видове. Котките се размножават неограничено. Какво означава това? Е, вече казах, че плъховете се котират ниско на екологичната борса, но в момента започват отново да се появяват. Ако има обаче достатъчно котки, това положение може да се промени. На пръв поглед свят без плъхове звучи добре, но аз се питам така ли е наистина.

— Какво имаше предвид, като каза, че въпросът, дали човешкият род ще оцелее или не, остава открит?

— Има две възможности — обясни Бейтман. — Поне в този момент виждам две. Първата е, че може бебетата да нямат имунитет.

— Искаш да кажеш, да умрат в момента, в който се появят на бял свят?

— Да, а може би дори *in utero*. По-малко вероятно е, но има и такава възможност, супергрипът да е засегнал нас, останалите живи, под формата на стерилитет.

— Но това е налудничаво! — възкликна Стю.

— Същото се получава при заушката — сухо отвърна Бейтман.

— Но ако майките на тези бебета, които са... са in utero, ако те имат имунитет...

— Да, в някои случаи той може да се предаде от майката на детето — така както се предават някои предразположения. Но не винаги. Просто на тази зависимост не може да се разчита. Мисля, че бъдещето на бебетата, които още са в утробата, е много несигурно. Със сигурност майките имат имунитет, но статистическата вероятност показва, че повечето бащи не са го притежавали и сега са мъртви.

— А каква е другата възможност?

— Сами да унищожим нашия биологически вид — спокойно рече Бейтман. — Всъщност намирам, че това е много вероятно. Не веднага, защото сме много разпръснати. Но човекът е стадно, социално животно и в крайна сметка пак ще се съберем, дори и само за да можем да разказваме как сме оцелели по време на голямата епидемия през 1990 година. Повечето от обществата, които се създават, са склонни да преминат към примитивен диктаторски режим и да бъдат управлявани от някой малък Цезар, освен ако не извадим достатъчно голям късмет. Може би ще има няколко просветени, демократични общности и ще ти кажа кое е необходимото условие за подобен род общност в края на XX и в началото на XXI век — да има достатъчно инженерно подготвени хора, които да задействат наново производствения процес. Това може да стане, и то много лесно. Не е имало ядрена война, та всичко да е унищожено. Всички машини са налице и само чакат да се появи някой — подходящият човек, който знае как да почисти контактите и да смени изгорелите тук-там лагери — и да задейства системата. Въпросът е колко от оцелелите хора са запознати с техниката, която всички смятаме за даденост.

Стю отпи от бирата си и попита:

— Така ли мислиш?

— Убеден съм.

Бейтман също надигна своята кутия, после се приведе и се усмихна мрачно.

— Нека ти опиша една хипотетична ситуация, господин Стюарт Редман от Източен Тексас. Да предположим, че имаме общност А в Бостън и общност Б в Ютика. Всяка знае за съществуването на другата и са й известни условията на живот там. Обществото А е в добро състояние. Те живеят на върха на Бийкън Хил, и то охолно, просто

защото един от членовете случайно е електротехник. Този тип знае достатъчно, за да задейства отново електроцентралата, от която Бийкън Хил черпи ток. Въпросът е да знаеш кои шалтери да дръпнеш, при положение, че централата е преустановила работила автоматично — повече не е необходимо. Щом тя тръгне, така или иначе всичко останало се задейства автоматично. Техникът може да научи останалите членове на общността А кои лостове да дърпат и кои уреди за измерване да следят. Турбините се движат с нефт, от който в момента има море, защото всички, които са го използвали вече са мъртви като старата ми шапка. Значи в Бостън има ток. Можеш да се стоплиш, когато е студено, имаш светлина, за да четеш нощем, имаш и хладилник, за да си пиеш уискито с натрошен лед като културен човек. В действителност животът дяволски се приближава до невероятното. Няма замърсяване на околната среда. Няма наркотици. Няма расова дискриминация. Няма недостиг. Няма финансови и търговски проблеми, защото всички стоки, ако не и услуги, са със свободен достъп и има достатъчно от всичко, за да се поддържа животът в едно радикално ограничено общество поне три века напред. От социологична гледна точка подобно образувание може би ще придобие комунален характер. Там няма да има диктаторски режим. Подходящите условия, за да се зароди диктатура — недостиг, нищета, несигурност, лишение..., те просто не съществуват. В крайна сметка в Бостън може би отново ще се установи форма на управление, подобна на градски съвет.

— Да вземем общество Б в Ютика. Няма кой да пусне в действие електроцентралата. Всички инженери са мъртви. Ще им отнеме много време, докато открият как отново да подхванат нещата. Междувременно нощем им е студено (понеже идва зима), хранят се с консерви и са нещастни. Силният човек надделява. Те се радват, че е взел властта, защото са объркани, студено им е и са зле. Оставят го да взема решения. И той, разбира се, го прави. Праца в Бостън човек с прошение. Дали ще изпратят безценния си техник до Ютика, за да им помогне да задействат своята електроцентрала? Другата възможност е да предприемат дълго и опасно пътуване на юг, където да прекарат зимата. Значи какво ще направи общност А, когато получи това послание?

— Ще изпратят техника? — предположи Стю. — По дяволите, естествено, че не. Ще го задържат против волята му, което всъщност е най-вероятно. В периода след грипа технологическото знание ще измести златото като най-ценно оборотно средство. При това положение общество А е богато, а общество Б — бедно. Следователно какво ще направи общество Б?

— Предполагам, че ще се пресели на юг — ухили се Стю. — Даже може да отидат в Източен Тексас.

— Може би. А може и да заплашат онези от Бостън с ядрен взрив.

— Правилно — отвърна Стю. — Не могат да използват електроцентралата, но могат да взривят атомна бомба в Бийнтаун.

— Аз да бях, нямаше да си играя с бомба. Просто щях да се опитам да открия начин да сваля бойната глава и да я откарам в Бостън с най-обикновено комби. Мислиш ли, че би се получило?

— Да пукна, ако знам.

— Дори и да не успея, наоколо има достатъчно традиционни оръжия. Точно там е разковничето. Има всичко, достатъчно е да има кой да го вземе. А ако и в двете общности има техник, когото всички безкрайно ценят, биха могли да предизвикат ядрен конфликт под какъв и да е предлог — религиозни различия, териториални претенции или незначителни идеологически спорове. Представи си само — вместо седем или осем ядрени сили в света, накрая може да се окаже, че само в континенталната част на Съединените щати има шестдесет-седемдесет. Убеден съм, че ако ситуацията беше по-различна, щеше да има сражения с камъни и копия. Работата е там, че старите военни постепенно изчезнаха, но останаха играчките им. Мрачна тема за размисъл, особено след всички страшни събития, които вече се случиха., но се опасявам, че е напълно възможно.

Възцари се тишина. Някъде в далечината чуваха как Коджак лае в гората; преваляше пладнe. Най-накрая Бейтман наруши мълчанието:

— Знаеш ли, по природа съм оптимист. Може би защото не ми трябва много. Това предизвиква силно неодобрение в моето поле на действие. Имам си своите недостатъци — говоря прекалено много, както вече забеляза, рисувам ужасно, в което има възможността да се убедиш, а освен това бях много неразумен по отношение на парите. Понякога през последните три дни преди заплата ядях филии с

фъстъчено масло и бях пословичен в Уудсвил, че откривам банкова сметка и я закривам след една седмица. Но никога не се оставих това да ме съсипе, Стю. Ексцентричен, но жизнерадостен — такъв съм аз. Единственото нещастие в живота ми са моите сънища. Откакто се помня, винаги ме мъчат необичайно ярки сънища. Много от тях са лоши. Като малък сънувах трол под някакъв мост, който се протяга и ме хваща за крака или пък вещица, която ме превръща в птичка... Отварях уста да изпищя, но не излизаше нищо освен гракане. Сънуваш ли лоши сънища, понякога, Стю?

— От време на време — отговори Стю и си помисли за Елдър — как Елдър го преследва в кошмарите му; за коридорите, които никога не свършват, а безкрайно се връщат един към друг, облени в студена флуоресцентна светлина, изпълнени с

— Значи знаеш. Когато бях тийнейджър, си имах редовната доза еротични сънища — и сухи, и мокри, но понякога те се преплитаха с други, в които момичето, с което бях, се превръщаше в крастава жаба, в змия или дори в разлагащ се труп. Когато отраснах, започнах да сънувам неуспехи, падение, самоубийство и трагична неочаквана смърт. Най-често е повтаряше един сън, в който някакъв пневматичен крик бавно ме премазва до смърт. Той, предполагам, беше променен до неузнаваемост вариант на съня с трола. Убеден съм, че подобни сънища са средство за психологическо повръщане, а хората, които ги сънуват, са по-скоро благословени, отколкото прокълнати.

— Ако го изкараш навън, не се натрупва.

— Именно. Има какви ли не тълкувания на сънища — Фройд е най-прочут, но аз винаги съм смятал, че сънищата изпълняват елементарна елиминираща функция, а може би са начин душата да се почиства основно от време на време, което не е много по-различно. А хората, които не сънуват — или поне не сънуват така, че често да си спомнят сънищата си, когато се събудят — по някакъв начин страдат от констипация на съзнанието. В крайна сметка единствената реална полза от кошмарите е, че човек се събужда и установява, че всичко е било само сън.

Стю се усмихна.

— Но напоследък ме преследва един безкрайно неприятен сън. Сънувам го отново и отново — както сънувах собствената си смърт под автоматичния крик, но тя е песен в сравнение с този кошмар. Не е

като нито един от предишните, но някак си прилича на всичките едновременно. Като че ли... като че ли е сбор от всичките ми лоши сънища. А когато се събудя, се чувствам зле, сякаш това изобщо не съм, а видение. Зная колко налудничаво звучи.

— Какъв съм?

— Сънувам един мъж — тихо каза Бейтман. — Или поне смятам, че е мъж. Той стои на ръба на висок покрив, а може би на ръба на скала. Каквото и да е, то е толкова високо, че стотици метри надолу всичко се губи в мъгла. Почти залез слънце е, но мъжът е обърнат в другата посока, на изток. Понякога изглежда облечен в дънки и дънково яке, но в повечето случаи е увит в наметало с качулка. Никога не мога да различа лицето му, но винаги виждам очите му. Те са червени. И имам чувството, че търси мен — и че рано или късно ще ме открие; или пък аз ще бъда принуден да отида при него... и това ще бъде краят ми. Опитвам се да изпищя и... — гласът му секна и смутен, възрастният мъж леко потръпна.

— И се събуждаш?

— Да.

И двамата се загледаха в тичащия към тях Коджак; той завря муцуна в алуминиевата чиния и омете, каквото беше останало от сладкиша.

— Е, предполагам, че е само съм — каза Бейтман. Изправи се; коленете му изпукаха и той примижа от болка..

— Ако ме подложат на психоанализа, терапевтът сигурно ще каже, че съм изразява подсъзнателния ми страх от водача или водачите, които ще организират живота наново. Или пък страх от технологическия прогрес по принцип. Защото вярвам, че всички общества, които ще възникнат — или поне тези в Западния свят — ще се градят върху технологията. Жалко, не би трябвало да е така, но точно това ще се случи, защото сме пристрастени. Няма да си спомнят — или поне ще предпочетат да не си спомнят — докъде я бяхме докарали. Задръстените с отпадъци реки, озоновата дупка, атомната бомба, замърсяването на атмосферата. Ще си спомнят единствено, че едно време нощем им е било топло, без да полагат много труд за това. Както виждам, освен всичките си други недостатъци, съм и лудит. Но този съм... той ме съсипва, Стю.

Стю не отвърна нищо.

— Е, искам да се връщам вкъщи — остро каза Бейтман. — Вече съм порядъчно пиян, а ми се струва, че днес следобед ще има гръмотевична буря.

Отиде в края на полянката и затършува из храсталака. След малко се върна с ръчна количка. Смъкна трикракото столче до най-ниското възможно положение и го сложи вътре, после прибра палитрата, хладилната чанта и внимателно нагласи посредствената си картина най-отгоре.

— Всичко това така ли го докара? — попита Стю.

— Да, бутам количката, докато не намеря подходящ обект за рисуване. Всеки ден отивам на различно място. Добре се раздвижвам. Ако си поел на изток, защо не дойдеш с мен в Уудсвил и не прекараш нощта у дома? Можем да се редуваме да бутаме количката, а в онзи поток ей там има още една опаковка бира. Ще се приберем вкъщи в идеална форма.

— Ще дойда — съгласи се Стю.

— Ти си добър човек. Може би през целия път ще приказвам. Попаднал си в ръцете на Приказливия професор, господин Източен Тексас. Като ти стане досадно, просто ми кажи да млъкна. Няма да се обидя.

— Приятно ми е да слушам — отговори Стю.

— Значи си Богоизбран. Да вървим!

И те тръгнаха нататък по магистрала № 302: докато единият буташе количката, другият пиеше бира. Каквото и да правеше в момента, Бейтман непрестанно говореше — безкраен монолог, който подскачаше от тема на тема без почти никаква пауза. Коджак подтичваше край тях. Стю слушаше известно време, после се разсейваше, погълнат от собствените си мисли, после пак започваше да следи нишката на разговора. Картината, която Бейтман му описа, го бе разтревожила — стотици малки групировки, някои войнствено настроени, населяващи държава, където като детски кубчета навсякъде се въргалат достатъчно оръжия, та една евентуална война да се окаже край на света. Но колкото и да е странно, мисълта му все се връщаше към съня на Бейтман — мъжът без лице на покрива на висока сграда или на ръба на скала; мъжът с червени очи, с гръб към залязващото слънце, неспокойно взрян на изток.

Стю се събуди преди полунощ, облян в пот, опасявайки се дали не е изпищял. Но в съседната стая, необезпокояван, Глен Бейтман дишаше бавно и равномерно, а в антрето се виждаше Коджак, който спеше, положил глава на лапите си. Всичко наоколо беше обляно в лунна светлина и нещата имаха толкова ясни очертания, че изглеждаха нереални.

Стю се събуди, подпрян на лакти. След като се огледа, се отпусна бавно върху влажния чаршаф и покри очи с ръка, сякаш да отпъди съня, но не можеше.

Насън отново беше в Стовингтън. Елдър е мъртъв. Няма нито един жив човек. Болницата се е превърнала в ечаща гробница. Единствен той е жив, но не може да открие изхода. Първо се опитва да овладее паниката. „Върви бавно, не тичай“ — повтаря си той, но скоро ще започне да тича. Крачките му се забързват все повече и повече, а подтикът да погледне назад, за да се увери, че освен ехото зад гърба му няма никой друг, започва да става непреодолим.

Минава покрай канцеларии с имена, изписани с черни букви върху белите матови стъкла; покрай една преобърнатата болнична количка; покрай тялото на някаква медицинска сестра със запретната бяла пола и почерняло, сгърчено лице, което гледа към флуоресцентните лампи на тавана, подобни на обърнати наопаки студени бели подноси за лед.

Накрая се затичва.

Все по-бързо и по-бързо вратите се плъзгат покрай него и изчезват, а краката му топуркат по линолеума. Оранжевите стрелки по бялата облицовка на стените сякаш преливат една в друга. Надписи. Най-напред съвсем нормални: „РАДИОЛОГИЯ; КОРИДОР Б КЪМ ЛАБОРАТОРИИТЕ; ЗА ДА ПРОДЪЛЖИТЕ ОТТУК, ВИ Е НЕОБХОДИМ ПРОПУСК“. После изведнъж се оказва в друга част на сградата, която никога не е виждал, а и никой не е смятал да му я показва. Боята по стените се лющи и пада. Някои от флуоресцентните лампи не светят, а други бръмчат като мухи, залостени между двете стъкла на прозорец. Някои от матовите стъкла на канцелариите са разбити и през стърчащите стъкла се виждат опустошени стаи и тела,

сгърчени в агония. Има и кръв. Тези хора не са починали от грипа. Били са убити. По трупите им все още личат следите от прободни рани, изстрели и какви ли не жестоки наранявания, които могат да бъдат причинени единствено от някакви инструменти с тъп връх. Очите на тези хора са подпухнали и изцъклени.

Стю се хвърля в един спрял асансьор и после се озовава в тъмен коридор, облицован с плочки. В другия край има още канцеларии, тези врати са боядисани в черно. Стрелките са аленочервени. Флуоресцентните лампи бръмчат и премигват. Надписите гласят: „КЪМ КОБАЛТОВИТЕ УРНИ; ЛАЗЕРНИ ОРЪЖИЯ; БОЙНИ РАКЕТИ «САЙДУИНДЪР»; ЕПИДЕМИОЛОГИЯ“. После, почти разплакан от облекчение,

Стю вижда сочеща надясно стрелка под надпис, който се състои от една-единствена дума: „ИЗХОД“.

Той завива зад ъгъла и вижда, че вратата е отворена. Отвън е нощта — сладка и благоуханна. Хвърля се навън и тогава на пътя му се изпречва мъж в дънки и дънково яке. Стю се заковава на място, опитва се да изкрещи, но гърлото му е сякаш от ръждясало желязо. Мъжът пристъпва напред в мъждивата светлина на премигващите лампи и Стю вижда, че на мястото на лицето му има само тъмна сянка, сред която бездушно проблясват безжизнени червени очи. В тях се чете само насмешка. Точно така, в тях се чете някаква налудничава радост.

Зловещият човек протяга ръце и Стю вижда, че са изцапани с кръв.

— Небе и земя — долита шепотът му от празната дупка, където трябва да бъде лицето му. — Цялото небе и цялата земя. Стю се събуди. Коджак тихичко скимтеше и ръмжеше в антрето. Лапите му се гърчеха насън — Стю предположи, че даже и кучетата сънуват. Нормално е да се сънува — дори някой и друг кошмар от време на време е съвсем в реда на нещата. Но дълго след това той не можа да заспи.

---

[1] Амагедон — библ., последната битка между доброто и злото в края на света. — Б. пр. ↑

[2] От фр. — грешни стъпки. — Б. пр. ↑

След като супергрипът утихна, избухна друга епидемия, която продължи приблизително две седмици. Тя беше по-силно изразена при индустриалните нации като Съединените щати, а развиващите се страни — например Перу и Сенегал — засегна по-слабо. Отне живота на 16% от оцелелите след първата епидемия в САЩ. В държави като Перу и Сенегал обаче пострадна само около 3%. Новата болест нямаше име, защото във всеки отделен случай се проявяваха различни симптоми. Социолог от ранга на Глен Бейтман би нарекъл заболяването „естествена смърт“ или „мрачни настроения, предизвикани от отделението за спешна медицинска помощ“. От гледна точка на дарвинисткото учение това беше последният удар — най-жестокият от всички, както биха се изразили някои.

Сам Тобър беше на пет години и половина. Майка му почина на 24-ти юни в болницата в Мърфрийзбъроу, щата Джорджия. На 25-ти баща му и по-малката му сестричка, двегодишната Ейприл, също си отидоха. На 27-ми почина и по-големият му брат Майк, оставяйки момченцето да се оправя само.

След смъртта на майка си Сам изпадна в шок. Щураше се безцелно по улиците на Мърфрийзбъроу, ядеше, когато беше гладен, а понякога плачеше. След известно време престана и да плаче, защото сълзите не помагаша. Не можеше да възкреси мъртвците. Нощем момченцето се събуждаше от стряскащи кошмари, в които татко, Ейприл и Майк умираха по няколко пъти, гърдите им хъркаха ужасно и те се задушаваша от собствените си храчки.

В десет без петнадесет сутринта на 2-и юли Сам се шляеше из огромното поле, обрасло с диви боровинки, зад къщата на Хати Рейнолд. Съвсем объркан, с празен поглед, той криволичеше сред храстите, които бяха почти два пъти по-високи от него, береше боровинки и ги лапаше, докато накрая устните и брадата му почерняха, сякаш беше ял сажди. Дрехите му се закачаха в тръните, които от време на време одраскваха и голите му ръце и крака, но той почти не ги забелязваше. Наоколо пчелите бръмчаха приспивно. Така и не видя

стария изгнил капак на кладенец, скрит под високата трева и боровинковите храсти. Под тежестта му дъските се разцепиха с трясък и Сам пропадна в десетметровия изкоп със зидани стени; на дъното нямаше вода — той си счупи и двата крака. Двадесет часа по-късно умря не само от глад и обезводняване, но и от страх и болка.

* * *

Ирма Фейет живееше в Лоуди, щата Калифорния. Беше двадесет и шест годишна млада дама, девственица, и се страхуваше до смърт от изнасилване. Животът ѝ се превърна в безкраен кошмар от 23-ти юни насетне, когато в града настанаха размирни времена и нямаше полиция, която да се справи с безредието. Ирма притежаваше малка къща на една странична улица, където живееше с майка си до смъртта ѝ през 1985 година — старицата беше починала от удар. Когато започнаха грабежите и изстрелите, а по улиците на търговския квартал денонощно се разнасяше оглушителният рев на мотори, карани от пияни мъже, Ирма заключи всички врати и се скри в празната стая в сутерена. Оттогава се качваше на горния етаж само от време на време, по-тиха от тревата, за да вземе храна и да използва тоалетната.

Ирма не обичаше хората. Казваше си, че ако всички на земята умрат и тя остане сама, ще бъде напълно щастлива. Само че положението сега не беше такова. Вчера след като тъкмо вече плахо беше започнала да се надява, че освен нея, в Лоуди не е останал никой, видя дебел пиян мъж — някакъв хипар, който се размотаваше по улицата с бутилка уиски в ръка, а на тениската му пишеше: „ОТКАЗАХ СЕКСА И ПИЕНЕТО И ТОВА БЯХА НАЙ-МИЗЕРНИТЕ ДВАДЕСЕТ МИНУТИ В ЖИВОТА МИ.“ Имаше дълга руса коса, която се подаваше изпод бейзболната шапка и стигаше чак до раменете му. В колана на тесните му дънки беше затъкнат пистолет. Скрита зад завесата в спалнята, Ирма го наблюдава, докато го изгуби от поглед, а след това бързо изтича надолу към убежището си, сякаш току-що освободена от силата на някаква зла магия.

Не всички са мъртви. Ако е останал един хипар, значи има и още. И всичките са изнасилвачи. Ще я изнасилват. Рано или късно ще я открият и ще я изнасилват.

Тази сутрин, преди съмване, се качи на тавана, където в кашони бяха складирани вещите на баща ѝ. Той бил моряк от търговската флота. Напуснал семейството си в края на шейсетте. Майка ѝ ѝ беше разказала всичко. Съвсем честно. Бащата бил животно — натрясквал се, а след това искал да я изнасилва. Като всички останали. Когато се омъжиш, това дава право на мъжа да те изнасилва, когато си поиска. Даже и посред бял ден. Майката обобщаваше раздялата със съпруга си с четири думи, които Ирма би могла спокойно да каже за смъртта на почти всеки мъж, жена или дете на света: „Не е голяма загуба.“

В повечето кашони имаше само евтини джунджурийки купувани от чужди страни — сувенири от Хонконг, Сайгон, Копенхаген. Тя намери и албум с фотографии. На повечето беше сниман баща ѝ на кораба, усмихнат и прегърнал през рамо друго, подобно на него, животно. Е, може би тая болест, дето ѝ викат „капитан Трипс“, го е стигнала и него, колкото и надалеч да е избягал. Не е голяма загуба.

Но сред другите боклуци се търкаляше дървена кутия със златни панти, а вътре имаше 45-калибров пистолет. Дъното на кутията беше от червено кадифе, а под него, в едно скрито отделение, Ирма откри няколко куршума. Бяха позеленели и сякаш плесенявали, но тя реши, че са годни. Куршумите са метални. Не се развалят като млякото и сиренето.

Зареди пистолета под светлината на обвитата в паяжини крушка на тавана, а след това слезе долу и закуси на масата в кухнята. Отсега нататък няма да се крие като мишка. Вече е въоръжена. Изнасилвачите да внимават.

Следобед се настани на верандата и зачете любимата си книга. Заглавието беше „Сатана е жив и здрав на планетата Земя“. Беше сериозно и приятно четиво. И ето, че сега грешните и неблагодарните си бяха получили заслуженото, точно както пишеше в книгата. Всичките бяха умрели. Освен няколко хипари-изнасилвачи, но Ирма смяташе, че би могла да се справи с тях и сама. Пистолетът лежеше до нея.

В два часа русият мъж се върна. Беше толкова пиян, че едва се държеше на крака. Когато я забеляза, лицето му светна — без съмнение се радваше, че най-после е намерил някое „маце“.

— Здравсти, скъпа! — извика той. — Само ние двамата! Откога... — После челото му се сбърчи от страх, като видя как тя оставя книгата

и вдига 45-калибровия пистолет. — Ей, слушай, пусни това нещо... заредено ли е? Хей...

Ирма дръпна спусъка. Пистолетът експлодира и я уби на място. Не беше голяма загуба.

* * *

Джордж Макдугъл живееше в Найък, щата Ню Йорк. Беше гимназиален учител по математика, но се занимаваше по-специално с помощната извънкласна работа по математика. С жена му бяха ревностни католици и Хариет Макдугъл му беше наредила единадесет деца — девет момчета и две момичета. И тъй, в периода между 22-и юни, когато деветгодишният му син се разболя от „грипна пневмония“, както се изразиха лекарите, и 29-ти юни, когато шестнайсетгодишната му дъщеря Патриша (о, Боже, беше толкова млада и толкова красива, че чак сърцето ти се свиваше) се зарази от онова, което хората — онези, които бяха оцелели — наричаха „шия като балон“, Джордж видя как умират дванайсетте същества, които обичаше най-много на света, докато той самият продължаваше да бъде здрав и да се чувства добре. Преди се шегуваше в училище, че не може да запомни имената на всичките си деца, но редът, в който си отидоха, беше запечатан дълбоко в паметта му: Джеф — на 22-и, съпругата му Хариет, Бил, Джордж младши, Робърт и Стан — на 24-ти, Ричард — на 25-ти, Дани — на 27-ми, тригодишният Франк — на 28-ми, и най-накрая Пати — до последния момент все му се струваше, че Пати ще оздравее. Джордж мислеше, че ще се побърка. Преди десет години по съвет на лекаря си беше започнал да тича за здраве. Не играеше нито тенис, нито хандбал, обикновено плащаше на някое хлапе (от своите, разбира се) да окоси ливадата, а когато Хариет го пращаше за хляб до магазина на ъгъла, неизменно взимаше колата. „Напълняваш — бе казал д-р Уорнър. — Сякаш имаш олово в седалищните Това е вредно за сърцето. Може би не е зле да започнеш да тичаш за здраве.“

И така, Джордж си купи анцуг и започна да тича всяка вечер — най-напред на кратки разстояния, а след това на все по-дълги. В началото му беше неудобно — беше убеден, че съседите сигурно се почукват по челото и вдигат очи към небето, но после няколко мъже, с

които не се познаваха и той само им махаше, като ги видеше да поливат ливадите пред къщите си, дойдоха при него и го помолиха да се присъединят и те — вероятно смятаха, че ако са по-голяма група, ще се чувстват в безопасност. По това време двамата му най-големи сина вече бяха започнали редовно да го придружават. Тичането се превърна в нещо като квартална традиция и макар че съставът все се променяше, понеже едни идваха, а други си отиваха, си остана традиция до избухването на грипната епидемия.

Сега, когато всички бяха мъртви, Джордж продължаваше да бяга. Всеки ден. С часове. Единствено тогава не мислеше за друго освен за глухото потупване на маратонките по асфалта, за движението на ръцете и за ритмичното дишане и забравяше опасенията си, че ще се побърка. Не можеше да се самоубие, защото като ревностен католик вярваше, че това е смъртен грях, а може би Бог бе запазил живота му с определена цел, така че продължаваше да бяга. Вчера бе тичал почти шест часа, докато накрая едва дишаше и чак му се гадеше от изтощение. Вече не беше млад — навършил бе петдесет и една — и предполагаше, че подобно натоварване не е полезно за него, но, от друга страна (което бе значително по-важно), бягането беше единственото нещо, което му доставяше някакво удоволствие.

Тази сутрин стана още в зори, след като беше прекарал почти безсънна нощ (в главата му се въртеше една и съща фраза: Джеф-Мартин-Хелън-Хариет-Бил-Джордж — младши-Робърт-Станли-Ричард-Дани-Франк-Пати, а аз си мислех, че тя се поправя), и облече анцуга. Излезе навън и затича по безлюдните улици на града, като от време на време настъпваше натрошени стъкла. На едно място дори видя разбит на сол телевизор, който прескочи; краката му го носеха по улици, където къщите бяха със затворени капаци на прозорците; видя и ужасната катастрофа на кръстовището на Мейн Стрийт, където три коли се бяха забили една в друга.

Отначало тичаше нормално, сетне му се наложи да ускори темпото все повече и повече, сякаш за да избяга от мислите си. Най-напред бягаше бавно, после в тръс, сетне по-бързо, докато накрая вече спринтираше — петдесет и една годишен мъж с побеляваща коса, сив анцуг и бели кецове, който тича по улиците, сякаш всичките дяволи от ада са по петите му. В единадесет и четвърт получи масивна коронарна

тромбоза и се строполи мъртъв край пожарния кран на ъгъла на „Оук“ и „Пайн“. По лицето му бе изписано облекчение.

* * *

На 2-и юли следобед госпожа Айлийн Дръмонд от Клуйстън, щата Флорида се напи почти до безсъзнание с ментов ликьор.

Искаше да се напие, защото така нямаше да мисли за семейството си, а ментовият ликьор беше единственото алкохолно питие, което ѝ понасяше. Вчера намери пликче марихуана в стаята на шестнайсетгодишното си хлапе и бе успяла да се надруска, но положението само се влоши. Цял следобед седя дрогирана в дневната и плака над снимките в албума си.

И тъй, днес следобед изпи цяло шише ментов ликьор, призля ѝ и отиде да повърне в тоалетната; после си легна със запалена цигара и заспа; къщата изгоря до основи, а на госпожа Дръмонд повече никога не ѝ се наложи да мисли. Беше излязъл силен вятър, та пожарът се разрасна и опустоши по-голямата част от Клуйстън. Не беше голяма загуба.

Артър Стимсън живееше в Рино, щата Невада. На 29-ти следобед, след като беше плувал в езерото Тахо, той настъпи ръждясал пирон. Раната забра. Артър разбра по миризмата и реши да ампутира крака си. Насред операцията припадна; почина от шока и от загубата на кръв във фоайето на казиното на Тоби Хара, където бе опитал да се оперира.

* * *

В Суонвил, щата Мейн, десетгодишно момиченце на име Кандис Моран падна от колелото си и почина от фрактура на черепа.

* * *

Краслоу, фермер от Хардинг Каунти, щата Ню Мексико бе ухапан от гърмяща змия и почина половин час по-късно.

* * *

В Милтаун, щата Кентъки, Джуди Хортън беше доста довольна от развоя на събитията. Джуди беше хубаво седемнайсетгодишно момиче. Преди две години бе направила две сериозни грешки — остави се да забременее и позволи на родителите си да я убедят да се ожени за младежа, направил бебето — очилат студент по инженерни науки в щатския университет. На петнадесет години мисълта за среща с колежанин, макар и първокурсник, я бе поласкала, но за нищо на света не можеше да разбере защо е позволила на Уолдо (Уолдо Хортън, какво скапано име!) да „наложи волята си“. А ако трябваше да забременява, защо пък точно от него? Джуди бе позволила и на Стив Филипс и Марк Колинс да „наложат волята си“. И двамата бяха от футболния отбор на Милтаунската гимназия (наричаха ги ягуарите и крещяха: „бяло-сините, давайте, давайте“), а тя беше мажоретка. Ако не беше скапаният Уолдо Хортън, на следващата година Джуди щеше да стане шеф на мажоретките без никакъв проблем. Пък и Стив или Марк щяха да бъдат доста по-сносни съпрузи. И двамата бяха широкоплещести, а русата коса на Марк се спускаше чак до раменете му и беше направо страхотна. Обаче бащата беше Уолдо, нямаше никакво съмнение. Необходимо ѝ бе само да прегледа дневника си и да направи елементарни изчисления. Но когато бебето се роди, вече нямаше място за спор. То беше копие на Уолдо. Пфу!

И тъй, цели две години тя се бори с живота; подхващаше работа в какви ли не загубени закусвални, докато Уолдо ходеше на лекции. Накрая започна да мрази университета му повече, отколкото мразеше бебето и него самия. Ако толкова иска да има семейство, защо не се откаже от следването и не тръгне на работа? Тя работеше. Но нейните и неговите родители не позволяваха. Ако зависеше само от нея, Джуди можеше да го придума (няма да му позволява да я докосне в леглото, преди да е обещал), обаче четиримата сватове вечно си пъхаха носа във всичко. О, Джуди, нещата ще станат къде-къде по-хубави, когато Уолдо си намери добра работа. О, Джуди, всичко ще изглежда далеч по-

прекрасно, ако ходеше по-често на църква. О, Джуди, яж лайна и се усмихвай, докато ги гълташ. Докато ги изгълташ всичките.

После избухна супергрипът и разреши всичките ѝ проблеми. Родителите ѝ умряха, умря и малкото ѝ момченце Пити (това действително я понатъжи, но тя преодоля мъката за няколко дни), после родителите на Уолдо, а накрая и самият Уолдо и тя беше свободна. И през ум не ѝ минаваше, че може да умре и това, разбира се, не се случи.

С Уолдо обитаваха апартамент в голяма стара сграда в центъра на Милтаун. Една от причините съпругът ѝ да се съгласи да живеят там (естествено Джуди нямаше думата по въпроса), беше огромният като гардероб фризер в мазето. Апартаментът се намираше на третия етаж и познайте кой винаги тичаше нагоре-надолу по стълбите, за да прибира храната във фризера? Имате право на три предположения — първите две не се броят. Уолдо и Пити починаха вкъщи. По това време човек вече не можеше да постъпи в болница, освен ако не е голяма клечка, а моргите бяха претъпкани (и без това бяха скапани стари дупки и Джуди не би се приближила до такова място дори пари да ѝ дават), но все още имаше ток. Тя замъкна мъртъвците в мазето и ги сложи във фризера.

Преди около три дни Милтаун остана без електричество, но долу все още беше доста хладно. Джуди знаеше, защото слизаше да гледа трупове им по три-четири пъти на ден. Казваше си, че просто проверява. Какво друго би могла да прави там? Да не би да злорадства?

На 2-и юли следобед, като слезе в мазето, забрави да пъхне гумената подпорка под вратата на фризера. Вратата се тресна зад гърба ѝ и се заключи. Едва сега Джуди забеляза (макар в продължение на две години да бе идвала тук всеки ден), че от вътрешната страна няма дръжка. Във фризера вече беше прекалено топло, за да може тя да замръзне, но не и прекалено студено, за да умре от глад. И тъй, в крайна сметка Джуди Хортън умря в компанията на съпруга си и на сина си.

* * *

Джим Лий от Хатисбърг, щата Мисисипи свърза всички контакти в къщата към нафтов генератор, но го удари ток, докато се опитваше да го пусне.

* * *

Ричард Хогинс беше чернокож младеж, който цял живот бе живял в Детройт, щата Мичиган. През последните пет години се бе пристрастил към финия бял прах, който наричаше „хируин“. По време на супергрипната епидемия го бе отказал напълно, защото всички пласъори и дрогери, които познаваше, умряха или изчезнаха.

В този слънчев летен следобед той седеше на мръсните стъпала на задния вход, пиеше топъл севънъп и му се искаше да има поне една прашинка, поне една мъничка, миниатюрничка прашинка „хируин“.

Замисли се за Али Макфарлан и за онова, което беше чул за него на улицата точно преди да настъпи тая боза. Хората разправяха, че Али — третият най-голям в бранша в Детрой — тъкмо бил получил нова, великолепа пратка. За всички щяло да има достатъчно. Ама не от оная кафява гадост. „Хируин“, от всички видове.

Ричи не бе сигурен къде точно Макфарлан би държал такава огромна пратка — не е полезно да се знаят такива работи, но няколко пъти беше чул подмятания, че ако ченгетата все някога успеят да получат писмена заповед за обиск за къщата на имението Грос Пойнт, която Али беше купил за стария си чичо, самият Али ще офейка със скоростта на светлината.

Ричи реши да се разходи до Грос Пойнт. В крайна сметка нямаше какво друго да прави.

От телефонния указател на Детройт взе адреса на някой си Ерин Д. Макфарлан на Лейк Шоор Драйв и се запъти натам. Когато стигна, почти се беше стъмнило и го боляха краката. Вече не си казваше, че просто се разхожда — направо умираше за обичайната си доза.

Около имението се издигаше сива каменна стена. Ричи се покатери върху нея като черна сянка и се поряза на натрошените стъкла, които бяха посипани отгоре.

За да проникне в сградата, счупи един прозорец — алармата се включи и Ричи притича обратно половината поляна, преди да се сети,

че вече няма ченгета, които да се появят. Върна се, изнервен и облян в пот.

Главното електрическо табло беше изключено, а в проклетата къща имаше поне двайсет стаи. Налагаше се да чака до сутринта, за да поогледа наоколо, но претърсването на цялата къща би му отнело най-малко три седмици. А и дрогата може би въобще не беше тук. Боже мили! Ричи почувства как го поглъщат вълните на отчаянието. Реши да провери на очевидните места.

В една от тоалетните на горния етаж откри плика, натъпкани с бял прах. Бяха в казанчето — доброто изпитано скривалище. Ричи вперил поглед в пликчетата и буквално му потекоха лигите. Същевременно си помисли разсеяно, че Али сигурно бута подкупи на когото трябва, щом може да си позволи да остави такова нещо в някакво си шибано тоалетно казанче. Имаше толкова дрога, че да стигне на един човек за шестнайсет века.

Отнесе един плик в спалнята и го разкъса направо върху покривката на леглото. Ръцете му трепереха, докато извади нещата си и забърка сместа. Изобщо не му хрумна да се запита каква е пробата. Най-силната дрога, на която бе попадал, беше 12% и тогава заспа така дълбоко, сякаш беше в кома. Дори не осъзна какво се е случило. Сякаш го погълна черна бездна.

Нагласи иглата над лакътя си и натисна буталото. Дрогата беше почти 100 % чиста. Проникна в кръвта му и се понесе с голяма скорост, също като устремен към целта си товарен влак. Ричи политна и се строполи върху пликчетата с хероин, белият прахец изцапа ризата му. След шест минути вече беше мъртъв.

Не беше голяма загуба.

39.

Лойд Хенрайд беше коленичил на пода и ухилен до уши, си тананикаше. От време на време забравяше какво прави, усмивката му помръкваше и той започваше да подсмърча, после обаче продължаваше да си тананика. Песента се казваше „Надбягвания в Кемптаун“. Лойд често преставаше да напява и да плаче и просто си шепнеше под нос „дуу-даа, дуу-даа“. Единствените звуци, които нарушаваха тишината във временния арест, бяха тананикането, плачът, понякога „дуу-даа“ и тихото почукване на металния крак от леглото, който Лойд стискаше с всичка сила. С него се опитваше да преобърне мъртвия Траск, за да се докопа до крака му. Келнер, донесете още малко от зелевата салата и още един крак, ако обичате.

Лойд изглеждаше като човек, подложен на драстична и радикална диета. Затворническият комбинезон висеше по тялото му като корабно платно при безветрие. За последен път се бе хранил преди осем дни. Кожата на лицето му беше опъната и всички извивки и ъгли по черепа му изпъкваха. Очите му блестяха. Разтегнатите в ужасяваща гримаса устни разкриваха зъбите му. Изглеждаше странно, защото косата му падаше на кичури. Имаше вид на умопобъркан.

— Дуу-даа, дуу-даа — шептеше Лойд и се опитваше да достигне Траск с железния крак. Почти не съзнаваше защо си е правил труда и си е разранил пръстите, за да свали проклетото желязо от леглото. Но доскоро не знаеше и какво е истинският глад. Сравнен със сегашното му състояние, онзи глад му се струваше като изострен апетит.

— Язди цял ден... язди цяла нощ... дуу-даа...

Кракът се закачи в долната част на крачола на Траск, но после се изплъзна. Лойд наведе глава и заплака като дете. Зад него, захвърлен небрежно в ъгъла, се подмяташе скелетът на плъха, който бе убил в килията на Траск на 29-ти юни, преди пет дни. Дългата розова опашка все още си беше на мястото. Лойд се опита няколко пъти да я сдъвче, но тя беше прекалено жилава. Почти всичката вода от тоалетната чиния се беше свършила, въпреки усилията му да я пести. В килията вонеше на урина — Лойд пикаеше в коридора, за да не замърси водния

си запас. Не беше ходил по голяма нужда — и това беше съвсем естествено при радикално ограничения му режим на хранене.

Сега си даваше сметка, че е изял спестената храна прекалено бързо. Все се надяваше, че някой ще дойде. Не можеше да повярва, че...

Не му се искаше да яде Траск. Дори самата мисъл за това беше ужасяваща. Снощи успя да цапне една хлебарка с пантофа си и я изяде жива — усети я как се лута като обезумяла в устата му, преди зъбите му да я схрускат. Всъщност тя се бе оказала много по-вкусна от плъха. Не, не искаше да яде Траск. Не искаше да се превръща в канибал. Ще направи като с плъха. Ще придърпа Траск наблиза., но само за всеки случай. За всеки случай. Беше чул, че човек може да преживее дълго време без храна, стига да има вода. (не много вода, но няма да мисля сега за това, не точно сега, не, не точно сега)

Не искаше да умира. Не искаше гладна смърт. Прекалено много беше изпълнен с омраза.

Омразата се беше натрупала съвсем неусетно през последните три дни и нарастваше заедно с глада. Предполагаше, че ако можеше да мисли, отдавна мъртвият му домашен заек би го мразил по същия начин. Сега спеше много, но сънят му често биваше смущаван от спомена за заека — с подуто телце, сплъстена козинка и бели ларви, които бъкат в очните му кухини, и тези ужасни окървавени лапички — когато се събудеше, Лойд уплашено се взираше в собствените си пръсти. Омразата му се съсредоточаваше в една проста образна представа и това беше КЛЮЧЪТ.

Беше заключен. Преди време това изглеждаше справедливо. Лойд беше от лошите. Но не наистина — всъщност вината беше на Поук. Ако не беше Поук, Лойд не би се забъркал в подобна каша. Но все пак и той беше донякъде виновен. Помогна на Поук да очисти Джордж Великолепния във Вегас и тримата от белия континентал, следователно носеше част от вината. Може би заслужаваше да го тикнат в затвора, да полежи известно време. Не че бе влязъл там доброволно, но когато са те спипали на местопрестъплението, нямаш друг избор. Както беше казал на адвоката, заслужаваше двайсет години за участието си в „масовите убийства в три щата“. Но не и електрическия стол, за Бога, не. Мисълта Лойд Хенрайд да „язди светкавица“ беше просто... налудничава.

Но те притежават КЛЮЧА, там е работата. Могат да те заключат и да си правят с теб каквото си поискат.

През последните три дни Лойд започваше полека-лека да придобива някаква — макар и неясна — идея за символичната магическа сила на КЛЮЧА. КЛЮЧЪТ е наградата, че спазваш правилата. А ако не ги спазваш, могат да те заключат. Той е като картата „Отиваш в затвора“ в играта „Монопол“. Не минаваш през полето „Начало“ и не печелиш двеста долара. А притежаването на ключа дава изключителни права. Могат да отнемат от живота ти десет, двайсет или четирийсет години. Могат да наемат хора като Матърс да те набият. Могат дори да те сложат на електрическия стол и да те убият.

Но това, че имат КЛЮЧА, не им дава право да си отидат и да те оставят да умреш от глад. Не им дава право да те принуждават да се храниш с умрели плъхове и да се опитваш да ядеш дюшека си. Не им дава право да те оставят на такова място, където може би ще си принуден да изядеш човека в съседната килия, за да не умреш от глад (стига да се докопаш до него — дуу-даа, дуу-даа).

Има някои неща, които в никакъв случай не бива да правиш с хората. Притежаването на КЛЮЧА ти дава известни права, но само до определена степен. Оставиха го тук да умре от ужасна смърт, а можеха да го пуснат. В крайна сметка не беше маниакален убиец и нямаше да се нахвърли на първия срещнат човек, каквото и да пишеше по вестниците. Преди да срещне Поук, се забъркваше само в дребни афери.

И тъй, той изпитваше омраза и тази омраза го подтикваше да остане жив... или поне да се опита. В един момент си помисли, че омразата и решимостта да живее са безполезни, защото онези, които имат КЛЮЧА, също са се разболели от грипа. Следователно не би могъл да им отмъсти. После, когато гладът започна да го измъчва все повече, осъзна, че тях грипът няма да ги умори. Ще умори неудачниците като него; ще умори Матърс, но не и оня скапан мръсник, който е наел Матърс, защото той има КЛЮЧА. Няма да умори губернатора или коменданта — пазачът, който каза, че комендантът е болен, очевидно ги беше излъгал най-подло. Нямаше да умори и служителите, които се занимават с пускането под гаранция, нито пък областните шерифи или агентите на ФБР. Грипът няма

направи нищо на онези, които притежават КЛЮЧА, Няма да посмее. Но Лойд ще им направи. Ако доживее да се махне оттук, ще се разправи с тях, и още как. Железният крак отново се закачи в крачолата на Траск. — Хайде — прошепна Лойд. — Ела, ела насам... дамите в Кемптаун пеят тази песен.. дуу-даа.

Тялото на Траск бавно се плъзна по пода. Едва ли някой рибар е измъквал рибата с по-голямо внимание и предпазливост, отколкото Лойд примъкваше Траск към себе си. Панталоните на мъртвеца се скъсаха и на Лойд му се наложи да закача железния крак на друго място. Но накрая Траск беше толкова близо, че ако се пресегнеше през решетката, можеше го хване... стига да пожелаеше, разбира се. — Нямам нищо против теб — пошепна той на мъртвеца. Докосна крака му. Погали го. — Нищо лично, няма да те ям, стари приятелю. Освен ако се наложи.

Дори не усещаше как устата му се пълни със слюнка.

* * *

Залезващото слънце хвърляше последните си пепеливи отблясъци, когато Лойд дочу, че някой идва. Най-напред звукът беше толкова далечен и нереален, сякаш се удрят две метални повърхности, че се запита дали не сънува. В момента не правеше голяма разлика дали спи, или е буден, тъй като съзнанието му беше напълно замъглено.

Но после чу гласа и подскочи в леглото си с широко ококорени очи, които изглеждаха огромни и бляскави на фона на изпитото му лице. Гласът идваше Бог знае от колко далеч — някъде отгоре, от административното крило, ечеше по стълбищата и коридорите, свързващи залите за свиждания с централното отделение, където се намираше Лойд. Проникна през вратите с двойна решетка и в крайна сметка достигна до ушите на Лойд:

— Ееехооо, ееехооо! Има ли някой?

Странно, първата мисъл на затворника беше: „Не отговаряй. Може да си отиде.“

— Има ли някой? Първи път, втори път... Добре, отивам си. Просто се бях отбил тук, след като минах през Финикс...

При тези думи Лойд се отърси от вцепенението. Скочи от леглото, сграбчи железния крак и заблъска с все сила по решетките; вибрациите на метала се предаваха нагоре по ръката му и свитият му юмрук трепереше.

— Не! — пищеше той. — Не! Не си отивай! Моля те, не си отивай!

Гласът се приближаваше, вече идваше от стълбището между административното крило и етажа:

— Идва ни да те изядем, толкова те обичаме... и, о, някой е толкова... гладен.

Последва иронично хихикане.

Лойд хвърли железния крак на пода и се вкопчи в решетката на вратата. Сега вече чуваше стъпките — някъде горе, в сенките, равномерно потрепващи по коридора, който водеше към ареста. Искаше му се да избухне в сълзи от облекчение... най-сетне беше спасен... но в сърцето си чувстваше не радост, а страх, нарастващ ужас, който го караше да мисли, че би било по-добре, ако си беше мълчал. Да си беше мълчал ли? Боже мили! Какво по-лошо може да има от глада?

Гладът му напомни за Траск. Проснат по гръб, мъртвецът лежеше сред последните пепеливи отблясъци на слънцето и сякаш бе протегнал крак в килията на Лойд. Кракът изглеждаше някак си потънък около прасеца и там имаше отпечатыци от зъби. Лойд знаеше чии зъби са оставили тези следи, но само смътно си спомняше, че е обядвал с филе от Траск. Ала в този момент почувства как го обземат силно отвращение, чувство за вина и ужас. Спусна се към решетката и натика крака на своя съсед обратно в неговата килия. Сетне, хвърляйки поглед през рамо, за да се убеди, че гласовитият непознат все още не се е появил, се пресегна и притиснал лице към решетките, които делеяха двете килии, дръпна надолу крачолата на панталона, прикривайки стореното. Разбира се, не се налагаше да бърза толкова, защото железните врати на входа на отделението бяха затворени, а щом няма ток, копчето, с което се отварят, не ще функционира. Спасителят му ще трябва да се върне и да вземе КЛЮЧА. Ще трябва да...

Лойд изръмжа като чу как електрическият мотор, задвижващ вратите, изръмжа и заработи. Тишината в отделението подсилваше

многократно звука, който спря, щом се чу познатото щрак-щрак при отварянето на вратите.

После стъпките се запътиха уверено по коридора на отделението.

След като прикри стореното на Траск, Лойд се приближи до вратата на килията, но сега инстинктивно отстъпи две крачки назад. Хвърли поглед към пода на коридора и най-напред видя каубойски ботуши със заострени върхове и очукани токове, а първата мисъл, която му хрумна, беше, че Поук имаше същите.

Притежателят на ботушите спря пред неговата килия.

Лойд нерешително плъзна поглед нагоре — видя избелели дънки над конحوвете на ботушите, кожен колан с медна катарам (на която бяха гравирани два концентрични кръга, с вписани в тях различни астрологични знаци), дънково яке със значка на всеки горен джоб — на едната бе изобразено лице, ухилено до уши, а на другата — заклано прасе, под което се мъдреше надпис: „Обичате ли свинско?“

В момента, в който Лойд се осмели да погледне тъмното, зачервено лице на Рандал Флаг, последният изрева:

— Ууу!

Този самотен звук сякаш рикошира в стените на ареста и после се върна. Лойд изпищя, спъна се от собствените си крака, падна и заплака.

— Всичко е наред — успокояваше го Рандал. — Ей, човече, всичко е наред. Всичко е съвсем, съвсем наред.

Лойд изхлипа:

— Ще ме пуснеш ли? Моля те, пусни ме. Не искам като заека, не искам да свърша по същия начин, не е честно, ако не беше Поук, никога нямаше да се забъркам в тази каша, пусни ме, господине, на всичко съм съгласен.

— Горкичкият! Приличаш на реклама за прекарване на лятната отпуска в Дахау.

Въпреки съчувствието в гласа на Флаг Лойд не се осмеляваше да вдигне очи по-нагоре от коленете на новодошлия. Каза си, че ако погледне отново това лице, направо ще умре. Беше лице на дявол.

— Моля те — ломотеше той. — Моля те, пусни ме навън, Умирам от глад.

— Откога си в пандиза, приятелю?

— Не зная — отвърна Лойд и изтри очите си с изтънелите си пръсти. — От дълго време.

— Как така не си умрял още?

— Предчувствах какво ще се случи — рече Лойд на краката, обути в дънки, сякаш лъжата му беше разпокъсана дреха, с която се опитваше да се загърне. — Запасяхах се с храна. Ето как успях да оцелея.

— А не си ли гризна от този симпатяга в съседната килия?

— Какво? — изграчи Лойд. — Какво? Не! За Бога! За какъв ме мислите? Господине, господине, моля ви...

— Левият му крак изглежда малко по-тънък от десния. Само заради това попитах, добри ми приятелю.

— Не зная нищо за това — пошепна Лойд, Цял трепереше.

— А братлето Плъх? Как беше на вкус?

Лойд закри с ръце лицето си и остана безмълвен.

— Как се казваш?

— Лойд Хенрайд.

Опитваше се да измисли как да продължи, но в главата му цареше невъобразим хаос. Когато адвокатът му беше казал, че може да го пратят на електрическия стол, се беше уплашил, но не чак колкото сега. През целия си живот не бе изпитвал подобен страх.

— Идеята беше на Поук! — изпищя той. — Поук трябваше да е тук, не аз!

— Погледни ме, Лойд.

— Не искам — прошепна младежът. Очите му лудешки шареха из килията.

— Защо?

— Защото...

— Продължавай.

— Защото не вярвам, че си истински — продължаваше да шепне той. — А ако си истински... господине, тогава си самия дявол.

— Погледни ме, Лойд.

Лойд безпомощно вдигна поглед към тъмното, ухилено лице, надничачо иззад решетката. Мъжът държеше някакъв предмет във вдигнатата си дясна ръка. Докато го гледаше, Лойд бе облян едновременно от студени и горещи вълни. Предметът приличаше на черен камък, но толкова тъмен, като да беше късче смола или асфалт. В

средата имаше червена дупка, наподобяваща ужасно око, кърваво и присвито, което се вижда в Лойд. После тайнственият човек го завъртя лекичко между пръстите си и червената дупка заприлича на... ключ. Флаг продължи да го преобръща между пръстите си. Предметът се превръщаше ту в ключ, ту в черен камък с червено око..

Мъжът запя:

— Донесе ми кафе... донесе ми и чай... какво ли не донесе тя... но не и ключът от проклетата врата. Така ли е, Лойд?

— Естествено — дрезгаво отвърна затворникът. Очите му нито за миг не се откъсваха от малкия, черен камък. Флаг го запрехвърля от пръст на пръст като магьосник, който прави фокус.

— И така, ти си човекът, който може да оцени стойността на подходящия ключ — каза той. Тъмният камък потъна в свития му юмрук и изведнъж се появи в другата ръка, където пак заподскача върху пръстите. — Сигурен съм. Защото ключовете служат за отваряне на врати. Има ли нещо по-важно в живота от отварянето на врати, Лойд? — Господине, ужасно съм гладен...

— Вярвам ти — отвърна мъжът. На лицето му се изписа загриженост, толкова пресилена, че чак бе гротескна. — Исусе Христе, нима плъховете са сваятна храна! А знаеш ли аз какво обядвах? Прекрасен сандвич с печено алангле и виенски хляб, гарниран с лук и много, много сос с подправки „Гулден“. Добре звучи, нали?

Лойд кимна, а от трескаво проблясващите му очи бликнаха сълзи.

— Освен това хапнах и пържени картофи и пих мляко с шоколад, а за десерт... пресвета дево, тормозя те, нали? Някой трябва здравата да ме натупа, заслужавам си го. Съжалявам. Веднага те пускам и отиваме да хапнем нещо, става ли?

Лойд беше толкова смаян, та не можа дори да кимне. Беше стигнал до извода, че мъжът с ключа наистина е дявол, но още вероятно някой мираж, който ще стои пред килията му, докато Лойд се строполи мъртъв, ще продължава да бърби щастливо за Господ, за Исус и за соса с подправки „Гулден“ и да подхвърля странния черен камък, който ту се появява, ту изчезва. Но в този миг съчувствието, изписано на лицето му, изглеждаше искрено и думите му звучаха така, сякаш наистина е безкрайно отвратен от себе си. Черният камък отново изчезна в свития му юмрук. А когато ръката му се разтвори,

върху дланта му блуждаещите очи на Лойд съзряха плосък, орнаментиран сребърен ключ.

— Мили Боже! — изстена затворникът.

— Харесва ли ти? — доволно попита мъжът. — Научих този трик от една сладурана, дето работеше в „салон за масаж“ в Сикокъс, Ню Джърси. В Сикокъс, Лойд, се намират най-големите свинеферми в света.

Той се наведе и пхна ключа в бравата. Това се видя странно на Лойд, защото, ако не го лъжеше паметта (която точно сега не му помагаше особено), тези килии нямаха брави — те се отваряха и затваряха чрез компютър. Но той изобщо не се съмняваше, че сребърният ключ ще свърши работа.

Тъкмо когато го превъртя, непознатият спря, лукаво ухилен. Лойд отново усети как го заливат вълните на отчаянието. Всичко бе само трик.

— Май пропуснах да се представя. Името ми е Флаг, пише се Ф-л-а-г. Приятно ми е.

— На мен също — изграчи в отговор Лойд.

— Мисля, че преди да отворя тази килия и да идем да вечеряме, Лойд, трябва да сключим едно малко споразумение.

— Разбира се — отвърна дрезгаво затворникът и отново се разрида.

— Ти ще бъдеш дясната ми ръка. Нещо като мой Свети Петър. Щом отворя тази врата, ще ти дам ключовете за царството небесно. Ама че сделка, а?

— Да-а — пошепна Лойд и пак взе да му става страшно. Вече беше почти тъмно. Фигурата на Флаг едвам се различаваше, но очите му все още се виждаха съвсем ясно. Те сякаш светеха в тъмнината като очи на рис, разделяни от решетката на килията. Лойд почувства ужас, но и още нещо, подобно на религиозен екстаз. Изпитваше неописуемо удоволствие. Удоволствието да бъдеш избран.. Усещане, че някак си е спечелил... нещо, макар да не знаеше точно какво.

— Искаш да си разчистиш сметките с онези, които са те тикнали тук, нали?

— О, Боже, има си хас! — отвърна Лойд и веднага забрави страха си — той сякаш се разтвори във всепомитация, жадуващ отмъщение гняв.

— Не само с тези хора, а може би и с всички други, които биха ти причинили подобни мъки, а? — предположи Флаг. — Ненавиждаш определен тип хора, нали? За тях личности като тебе не са нищо друго освен боклук. Защото онези са си вирнали носовете. Смятат, че човек като теб не бива да живее.

— Точно така — рече Лойд. Неописуемият му глад за храна изведнъж се превърна в друг вид глад, както преди малко черният камък внезапно се бе превърнал в сребърен ключ. Този човек успя да изрази всички смътни усещания на Лойд само с пет изречения. Стана му ясно, че не мечтае да отмъсти само на пазача на входа — „А, ей го тоя, отвореният мухльо. Как си, мухльо? Няма ли пак да кажеш нещо умно?“, защото той не беше единственият. Наистина, пазачът притежаваше КЛЮЧА, но не го беше направил. Някой му го е дал. Навярно комендантът на затвора, но той също не е направил КЛЮЧА.

Лойд искаше да намери онези, които са го направили и подправили. Тях грипът не ги хваща, а той има работа с тях. О, да, и то важна работа.

— Знаеш ли какво се казва в Библията за такива хора? — тихо попита Флаг. — „Но който възвишава себе си, ще се смири, а силните ще паднат, а упоритите ще си счупят рогата.“ А знаеш ли какво се казва за хора като теб, Лойд? „Блажени низшите по дух, защото е тяхно небесното царство.“ И още се казва: „Блажени кротките, защото те ще наследят земята.“

Лойд кимаше. Кимаше и плачеше. За миг му се стори, че около главата на Флаг се появява блестящ ореол, чиято светлина бе толкова ярка, че ако Лойд задържи погледа си по-дълго върху него, очите му ще се превърнат в димящи въгленчета. После ореолът изчезна... ако изобщо се бе появявал. Най-вероятно беше само видение, защото очите на Лойд все още не се бяха приспособили към светлината.

— Е, не си особено умен — продължи Флаг, — но си първият. Освен това имам усещането, че си много лоялен. Слушай, Лойд, ние двамата ще стигнем далече. Сега е време за хора като нас. Очакват ни велики дела. Трябва ми само твоята дума.

— Д-дума?

— Да, че никога няма да се разделяме. Без предателства. Без заспиване, когато си на пост. Много скоро ще има и други — те вече са

поели на запад, но засега сме само двамата. Ще ти дам ключа, ако ми обещаеш.

— Ъ-ъ... обещавам — каза Лойд и думата сякаш увисна във въздуха, вибрирайки странно. Той се заслуша в тези вибрации, наклонил глава на една страна, като че я виждаше как проблясва, сякаш северното сияние се отразяваше в нечи мъртви очи.

Забрави всичко, когато чу как лостчетата прещракват в ключалката. В следващия миг бравата падна на пода, от нея се извиваха тънки струйки дим. — Свободен си, Лойд. Излизай!

Невярващ, Лойд колебливо посегна към решетките, сякаш можеха да го опарят; действително като че бяха леко нагreti. Щом бутна вратата, тя се отвори леко и безшумно. Той се втренчи в спасителя си, чиито очи пламтяха.

Почувства нещо в ръката си. Ключът.

— Вече е твой, Лойд.

— Мой?

Флаг сграбчи ръката му и сви пръстите му в юмрук... Лойд усети как камъкът се движи в ръката му, как се променя. Нададе дрезгав вик и разтвори дланта си. Ключът бе изчезнал и на негово място се бе появил черният камък с червената дупка. Учуден, Лойд го вдигна пред очите си и го завъртя насам-натам. Червената дупка изглеждаше ту като ключ, ту като череп, ту отново като кръвясяло, полузатворено око.

— Мой — прошепна той.

Този път сви дланта си в юмрук без чужда помощ стискайки камъка с все сила.

— Хайде да вечеряме! — предложи Флаг. — Тази нощ ни предстои дълъг път.

— Вечеря? Добре.

— Имаме адски много работа — доволно заяви Флаг. — И ще се движим много бързо.

Те се запътиха заедно към стълбите, покрай мъртъвците в другите килии. Когато Лойд залитна от слабост, Флаг го подхвана над лакътя и го изправи. Лойд се извърна и погледна ухиленото лице. В очите му се четеше не само благодарност, а нещо подобно на обич.

Ник Андрос спеше неспокойно на кушетката в канцеларията на шерифа Бейкър. Беше само по гащета и запотеното му тяло леко лъщеше. Снощи, преди да потъне в дълбините на съня, последната му мисъл беше, че няма да доживее до сутринта; от зловещия човек, който неизменно присъстваше в трескавите му кошмари, го делеше единствено тази последна тъничка обвивка на съня, но бе сигурен, че онзи ще пробие някак и нея и ще го отвлече.

Чувстваше се странно. Не виждаше нищо с окото, което Рей Бут се опита да извади и в продължение на два дни изпитваше силна болка. На третия обаче усещането, че слепоочията му са притиснати от гигантско менгеме, почти изчезна и премина в тъпо пулсиране. С това око виждаше само сива мъгла, в която понякога плуваха сенки, или поне така му се струваше. Но не това беше най-голямата беда, всъщност най-сериозна беше раната на бедрото.

Тогава не ѝ обърна внимание и не я дезинфектира. Болката в окото беше толкова силна, че Ник почти не забеляза драскотината. Тя беше плитка, започваше от горната част на бедрото и завършваше при коляното. На следващия ден той с почуда разгледа дупката от куршума в панталона си. А на още по-следващия ден — 30-ти юни — раната се зачерви по ръбовете и мускулите на крака започнаха да го болят.

Ник докуцука до кабинета на д-р Соумс, където откри шише кислородна вода. Изля почти половината върху драскотината, която беше дълга около двадесет и пет сантиметра. Но, общо взето, това начинание се оказа след дъжд качулка. Още същата вечер десният му крак запулсира като гангрениясал зъб, а под кожата се виждаха издайническите червени линии, които се появяват при отравяне на кръвта — те тръгваха във всички посоки от раната, която едва що бе хванала коричка.

На 1-ви юли Ник отново се замъкна до кабинета на д-р Соумс и прерови цялото шкафче за лекарства, търсейки пеницилин. Намери само една рекламна опаковка с две хапчета и след като се поколеба за миг, глътна и двете. Много добре знаеше, че може да умре, ако

организмът му не приеме пеницилина, но другата алтернатива бе още по-ужасна смърт. Инфекцията се разрастваше непрестанно. Пеницилинът не го уби, но не настъпи и особено подобрение.

Вчера по обед вече имаше висока температура и предполагаше, че е прекарал доста време в делириум. Имаше достатъчно храна, но не изпитваше глад, а ужасна жажда — пиеше чаша след чаша дестилирана вода от хладилника в канцеларията на шерифа. Снощи, когато заспа (или изгуби съзнание), водата почти беше свършила, а Ник нямаше понятие от къде може да се снабди с още. Всъщност му беше все едно. Скоро ще умре и няма за какво да се тревожи. Не беше особено въодушевен от идеята за смъртта, но мисълта, че няма да изпитва повече болка и мъка, беше много успокояваща. Кракът му едновременно пулсираше, сърбеше го и гореше.

Откакто уби Рей Бут, нощите му бяха кошмарни, заливаше го потоп от сънища. Сякаш всички, които някога е познавал, се връщаха на сцената, за да се поклонят отново. Руди Спаркман посочва белия лист: „Ти си този празен лист.“ Майка му показва ченгелчетата и кръгчетата, които му бе помогнала да изпише на друг лист, който преставаше да бъде бял: „Тук пише Ник Андрос, миличък. Това си ти.“ Джейн Бейкър, извърнала глава върху възглавницата, казва: „Джони, бедни мой Джони.“ В тези сънища д-р Соумс всеки път караше Джон Бейкър да си свали ризата и всеки път Рей Бут казваше: „Дръжте го... ще му изпия кръвчицата., тоя педал ме ритна... дръжте го...“ За разлика от друг път при тези сънища Ник не разбираше какво се говори по движението на устните, а чуваше какво казват хората. Тези сънища бяха ужасно реални. Когато болката в крака се усилише и Ник почти се събуждаше, те избледняваха. Щом отново се унесеше, се появяваше нова сцена. В два от кошмарите обаче присъстваха хора, които никога не бе виждал; всъщност когато се събуди окончателно, тях си спомняше най-отчетливо.

В единия той се намира на някакво високо плато. Земята пред него прилича на релефна географска карта. Наоколо е пусто, а звездите на небето изглеждат толкова близо, че сякаш може да ги докосне. До него стои някакъв човек... не, не е човек, а само сянка с очертанията на мъж. Като че ли фигурата е изрязана от тъканта на действителността, а до Ник стои само фотографски негатив на мъж, по-точно черна дупка с формата на мъжко тяло. Сянката шепне:

„Всичко, което виждаш, ще бъде твое, ако паднеш на колене и се преклониш пред мен.“ Ник поклаща глава и му се иска да се отдалечи от пропастта, зейнала пред него, но се страхува, че сянката ще протегне черните си ръце и ще го блъсне в бездната.

„Защо не отговаряш? Защо поне не кимнеш в знак на съгласие?“

В съня Ник прави същото движение, което е правил толкова пъти наяве — докосва уста с пръсти, допира длан до гърлото си... а после изведнъж се чува да казва с ясен, при това доста мелодичен глас: „Не мога да говоря. Глухоням съм.“

Разбира се, че можеш. Ако искаш, можеш. Ник протяга ръка — страхът му изчезва, заместен от учудване и безкрайна радост. Но когато докосва рамото на черната сянка, ръката му замръзва, сякаш се е изгорил. Той рязко я дръпва — върху кокалчетата са започнали да се образуват ледени кристали. Изведнъж осъзнава, че не е глух. Чува гласа на тъмната сянка, далечния писък на нощна птица, протяжния вой на вятъра. Онемява, потресен от чудото. Светът придобива ново измерение, чиято липса никога не е забелязвал, тъй като то му е било непознато. Той чува звуци, И дори знае какъв е всеки от тях, без някой да му казва. Прекрасни са. Прекрасни звуци. Ник прокарва ръка по ризата си и прехласнат слуша как ноктите му дращят лекичко по памучния плат.

После загадъчният човек се обръща към него и Ник е обхванат от панически страх. Това създание, каквото и да е то, не прави чудеса безплатно.

... ако паднеш на колене и се преклониш пред мен.

И Ник скрива лице в шепите си, защото иска да притежава всичко, което черната сянка му показва от това високо ПУСТИННО плато — градове, жени, съкровища, власт. Но най-много му се иска да чува опияняващото дращение на ноктите по ризата си, тиктакането на часовник в празна къща след полунощ и тайнственото ромолене на дъжда.

Ала все пак казва „не“ и отново го обгръща вледеняващ студ, блъскат го, той пада, пада, пада и пищи безгласно, пропадайки в бездната, докато в един миг усеща аромата на

... царевични поля?

Да, на царевични поля. Това беше другият сън и двата така се преливаха, че беше трудно да се определи къде е границата помежду

им. Той е сред полето, сред зелената царевица; лято е, мирише на пръст, на говежда тор и млади растения. Ник се изправя и тръгва по браздата, но след миг застива, защото осъзнава, че чува как юлският вятър шумоли сред зелените мечовидни листа... но чува още нещо.

Музика?

Да — някаква музика. И насън си мисли: „Ето какво било да не си глух.“ Музиката звучи някъде напред и Ник се запътва право натам, защото иска да види източника на прекрасните звуци — дали е така нареченото „пиано“, или „валдхорна“, или „чело“, или някакъв друг инструмент.

Горещото ухание на лято, синият похлупак на небето над него, тези прекрасни звуци. Това е най-щастливият миг в целия сън. Ник все повече се доближава към източника на музиката и изведнъж към мелодията се присъединява глас — старчески глас, подобен на напукана кожа, който леко заваля думите, сякаш песента е задушено, което макар и често претопляно, не загубва първоначалния си вкус. Омагьосан, Ник продължава напред.

*В градината с росните рози
в зори отивам самин.
И в ушите ми тогаз
зазвучава сладък глас.
Явява се... Божият... Син.
Той върви до мен, Той говори с мен
и ми казва, че негов съм цял.
Светла радост кат тогава,
от деня сред росната морава,
никой... никога... не е познал.*

Ник стига до края на браздата точно когато куплетът свършва, и там, наскре нивата, съзира дървена къщичка, подобна на колиба; отляво стои ръждясал варел за боклук, а отдясно е закачена износена автомобилна гума. Тя виси на ябълково дърво с възлест дънер, но макар и старо, в него все още има живот и то е окичено със зеленина. Къщичката има полегата дървена веранда — стари напукани дъски върху потъмнели и оцапани със засъхнала грес подпори. Прозорците

са отворени и лекият летен ветреца развява дрипавите бели завеси. Странно изкривен, от покрива стърчи също толкова стар, одимен и назъбен ламаринен комин със заострен връх. Къщичката стои наред малката просека, а царевицата се простира във всички посоки, докдето стига погледът; единствено на север сред нивата се извива черен път, който стига чак до хоризонта. Точно в този миг Ник винаги осъзнаваше къде се намира — Поук Каунти, щата Небраска, на запад от Омаха и малко по на север от Оцеола. По черния път се стига до федерално шосе № 30 и до Кълъмбъс, разположен на северния бряг на река Плат.

На верандата на къщурката седи най-старата жена в Америка, негърка с оредяваща къдрава бяла коса — тя е слаба, облечена е в пеньоар и носи очила. Толкова е слаба, че Ник се страхува да не би следобедният вятър да я духне, да я запрати високо в синьото небе и да я отнесе чак до Джулсбърг, щата Колорадо. А инструментът, на който свири (може би благодарение на него още не е полетяла във въздуха), е китара и Ник си казва насън: „Ето как звучи «китарата». Хубаво е.“ Струва му се, че може да остане така цял ден — да гледа старицата, седнала на верандата със старите подпори сред неизбройните царевични ниви, в Небраска, на запад от Омаха и малко по на север от Оцеола, в Поук Каунти, и да слуша. Лицето ѝ е осеяно с милиони бръчици, като географска местност с все още неоформен релеф — реки и каньони, издълбани в кафявите ѝ, груби като телешка кожа страни, планински склонове, които се гънат под брадичката; челото ѝ се извива като хребет, а очите ѝ сякаш са пещери. Тя запява отново, акомпанирайки си на старата китара:

*Исусе, навести ни!
Исусе, навести ни!
Защото нам си нужен,
о, нам сега си нужен, о нам...*

— Кажй, момче, как се озова тук?

Тя оставя китарата на скута си, все едно е малко дете, и му махва да се приближи. Ник отива при нея. Казва, че само иска да послуша песента ѝ, защото тя пее прекрасно.

— Е, пеенето е губене не времето, вече пея почти по цял ден... как се справяш с онзи, черния?

— Плаши ме. Страхувам се...

— Как да не се страхуваш! Дори едно дърво сред здрача, ако го гледаш както трябва, може да те уплаши. Всички сме смъртни, слава на Бога.

— Но как да му откажа? Как да...

— Как дишаш? Как сънуваш? Никой не знае. Но ти идвай при мен. По всяко време. Наричат ме майка Абигейл. Май съм най-старата жена по тези места, но продължавам сама да си пека бисквитите. Идвай ми на гости по всяко време момче, доведи и приятелите си.

— Но как да се измъкна от всичко това?

— Бог да те благослови, момче, никой никога не успява да се измъкне. Търси доброто и идвай при майка Абигейл винаги когато искаш. Вярвам, ще съм тук — вече много-много не се движа. Идвай при мен. Ще бъда...

... тук, точно тук...

Ник бавно се разбуждаше, докато най-накрая Небраска, миризмата на царевичните растения и тъмното, набръчкано лице на майка Абигейл изчезнаха. Бавно започна да осъзнава действителността, която постепенно измести съня.

Намираще се в Шойо, щата Арканзас, казваше се Ник Андрос и никога не бе изричал нито дума, нито бе чувал звука на китара... но все още беше жив.

Изправи се, провеси крака от кушетката и разгледа раната. Подутината беше понамаляла. Болката бе позаглъхнала и кракът леко пулсираше. „Оздравявам — рече си Ник с голямо облекчение. — Май ще се оправя.“

Стана от леглото и както си беше само по гащета, докуцука до прозореца. Кракът му беше схванат, но глухонемият чувстваше, че с малко упражнения ще го раздвижи. Погледна към притихналия град, но това вече не беше Шойо, а един мъртъв град и той знаеше, че днес трябва да го напусне. Не ще стигне много надалеч, но поне ще тръгне.

Накъде да се отправи? Е, май знаеше отговора. Сънищата са си сънища, но най-добре да тръгне на северозапад. Към Небраска.

* * *

В около един и петнайсет следобед на 3-ти юли напусна града. Още сутринта си стегна раницата — сложи няколко опаковки пеницилин, в случай, че отново му потрябват, и консерви. Наблегна на доматената супа и равиолите, две от любимите му храни. Взе и няколко кутии патрони за пистолета, както и манерка.

Преди това се разходи по улицата, надничайки в гаражите, докато намери каквото му трябваше — велосипед с десет скорости, подходящ за ръста му. Подкара го по Мейн Стрийт, начало по-бавно, за да раздвижи болния си крак. Отправи се на запад и сянката му го следваше, яхнала свой черен велосипед. Ник мина покрай изисканите, стилни къщи в покрайнините на града, сгушени в сянката на дърветата, със завинаги спуснати завеси.

Нощта прекара в някаква ферма на шестнайсет километра от Шойо. Привечер на 4-ти юли почти бе достигнал Оклахома. Същата вечер, преди да си легне, застанал в двора на друга ферма, съгледа метеор, чиято студена бяла светлина раздра нощната тъмнина. Помисли си, че никога не е виждал по-красива гледка. Радваше се, че е жив, каквото и да го очакваше в бъдеще.

41.

В осем и половина Лари се събуди от напеклото го слънце и от чуруликането на птичките. И двете го изпълваха с възторг. Откакто напуснаха Ню Йорк, всяка сутрин се събуждаше по този начин. Към всичко това се прибавяше — като безплатна награда към покупка — удоволствието от чистия свеж въздух. Дори Рита го бе забелязала. Лари все си казваше: „Е, това е най-доброто, което можем да очакваме.“ Но нещата се оправяха все повече и повече. Докато започнеше да се пита какво са се опитвали да направят с тази планета. Кое то на свой ред пораждаше въпроса, дали пък в места като Северна Минесота и Орегон, или по западните склонове на Скалистите планини, въздухът не е бил винаги толкова чист.

Лежейки в своята половина на двойния спален чувал под ниския платнен таван на малката палатка, която бяха прибавили към пътната си екипировка в Пасайк на 2-ри юли сутринта, Лари си спомни как Ал Спелман от „Парцаливците“ се бе опитал да го убеди да тръгне с него и още двама-трима младежи на палатка. Щяха да се отправят на изток, да спрат за една нощ във Вегас, а после да отидат на някакво място, наречено Лавленд, щата Колорадо. От там щяха да се изкачат в планината и да лагеруват на палатка пет-шест дни.

— Цялата тая глупост за „Високите Скалисти планини“ можете да си я запазите за Джон Денвър — присмя им се Лари тогава. — Като се върнете, целите ще бъдете изпохапани от комари, а задниците ви ще бъдат изприщени от отровния бръшлян, докато сте клечали из шубраците. Е, свирнете, ако случайно размислите и решите да останете на палатка във Вегас за пет дни.

Но може би беше сгрешил, че не бе отишъл с тях. Сега беше господар на себе си, никой не го притесняваше (освен Рита, но Лари смяташе, че може да я изтърпи), дишаше чист въздух, нощем спеше, без да се мятат и да се преобръща — дълбоко като пън, сякаш някой го е ударил с чук по главата.

А тази сутрин в Бенингтън, щата Вермонт, когато трябваше да поемат на изток по магистрала № 9, тази сутрин се различаваше от

останалите. Ей Богу, беше Четвърти юли, Денят на независимостта.

Лари седна в спалния чувал и погледна към Рита, но тя спеше дълбоко, виждаха се само очертанията на тялото ѝ под ватираната материя и кичур коса. Е, тази сутрин ще я събуди както подобава.

Лари разкопча ципа и се измъкна навън гол-голеничък. За миг настръхна, но после усети, че всъщност е топло — може би вече имаше двайсет градуса. Предстоеше още един прекрасен ден. Лари изпълзя от палатката и се изправи.

Отстрани беше паркиран мотоциклетът им — черен „Харли Дейвидсън“, 1200 кубика, с никелирани части. Подобно на палатката и спалния чувал той също беше придобивка от Пасайк. Преди да се спрат на него, вече бяха сменили три коли — с две от тях не успяха да се промъкнат през задръстванията по магистралите, а третата заседна в калта край Нътли, когато Лари се опита да заобиколи два катастрофирали камиона. Единственото решение на проблема беше мотоциклетът. С него човек може лесно да заобиколи наблъсканите една в друга коли, като кара на първа скорост. Когато има сериозно задръстване, може просто да го бута по аварийното платно или дори по банкета, ако има такъв. На Рита идеята не ѝ харесваше — возейки се отзад, тя се изнервяше ужасно и буквално през цялото време плътно се притискаше към него, но се съгласи, че това е единственото разрешение. Последното улично задръстване в историята на човечеството беше забележително. Още на 2-ри юли вечерта отново навлязоха в щата Ню Йорк и разпънаха палатката в покрайнините на Куоривил; на запад, обвити в мъгли, се издигаха загадъчните планини Катскил. На 3-ти следобед поеа в източна посока и на смрачаване вече бяха във Върмонт, след което се озоваха в Бенингтън.

Устроиха лагера си на една височина край града и сега, уринирайки гол до мотоциклета, Лари гледаше надолу и се възхищаваше на града, който приличаше на картичка с изглед от Нова Англия. Две спретнати бели църкви, чиито камбанарии сякаш пробождат синьото сутрешно небе, сива каменна постройка, по чиито стени пълзи бръшлян, старинна фабрика, няколко тухлени училищни сгради и много, много дървета в зелени летни премени. Единственото, което придаваше странен вид на изгледа, беше липсата на дим от комина на фабриката и паркираните под странен ъгъл коли (оттук изглеждаха като колички „Мачбокс“) по главната улица, която

всъщност беше част от магистралата, по която се движеха Рита и Лари. Но в тази обляна от слънце тишина — беше тихо, освен дето от време на време се обаждаше по някоя птица — той би могъл да сподели гласно чувствата на покойната Ирма Фейет, ако познаваше тази дама — „не е голяма загуба“.

Само че беше Четвърти юли и Лари предполагаше, че все още е американец.

Той се покашля, плю и затананика, за да открие подходящата тоналност. Пое въздух — беше му особено приятно да усеща как утринният ветреца милва голото му тяло — и запя с пълно гърло:

*О, кажи, виждаш ли ти
в светлината на зората,
как гордо поздравявахме преди
последните лъчи на здрача?...*

Без да отмества поглед от града, Лари изпя целия куплет, завършвайки с няколко комични синкопа, защото Рита навярно вече стоеше на входа на палатката и го гледаше усмихната.

Преди да се обърне, козирува по посока на сградата, която сигурно беше Бенингтънския съд, а после тръгна към палатката — най-добрият начин да започнеш Деня на независимостта в добрите стари Съединени американски щати си оставаше доброто, изпитано американско чукане.

— Лари Ъндървуд от „Детската патриотична организация“ ви пожелава добро у...

Но платнището на входа на палатката все още не беше отметнато и той отново почувства внезапна неприязън към Рита, макар моментално да успя да я потисне. Не можеше да бъде настроена на неговата вълна през цялото време. Това е. Когато осъзнаеш този факт и свикнеш с него, вече си помъдрял. След ужаса, който преживяха в тунела, Лари упорито се опитваше да забрави слабостите на Рита и смяташе, че е успял.

Трябва да се поставиш на нейно място, това му е цаката. Трябва да осъзнаеш, че тя е доста по-възрастна и че целият ѝ живот е бил организиран по различен начин. Нормално е да ѝ бъде по-трудно да

привикне към свят, който е обърнат с главата надолу. Например хапчетата. Лари не беше въодушевен, когато разбра, че е помъкнала цялата си проклета аптечка. Държеше хапчетата в огромен буркан: кюалид, дарвон и още едни, които тя наричаше „моите малки освежителни“. Малките „освежителни“ бяха червения на цвят. Изгълтваш три и малко текила и после цял ден подскачаш като ненормален. Тези неща не му харесваха, защото един път със стомна за вода, втори път със стомна за вода и накрая даваш мило и драго за дрога. Пък тя, стомната, по-голяма от Кинг Конг. А освен това, ако се замислиш, това бяха камъни в неговата градина. От какво е нервна? Защо да не може да заспива нощем? Лари изобщо нямаше подобни проблеми. Нима не се грижи за нея? Как не, то си личи от сто километра. Тръгна към палатката, но спря за миг. Може би е по-добре да я остави да се наспи. Може би е уморена до смърт. Но...

Погледна надолу към малкия Лари, а той беше на мнение, че не бива Рита да продължава да спи. Пеенето на химна го беше възбудило. Лари отметна платнището и пропълзя в палатката.

— Рита?

След свежия утринен въздух навън миризмата го блъсна право в носа, трябва да е спал непробудно, за да не я усети по-рано. Не беше много силна, защото палатката се проветряваше добре, но все пак беше осезаема — сладникавата миризма на повръщано.

— Рита?

Тревогата му нарасна при вида на неподвижното тяло в спалния чувал, от който стърчеше само кичур коса. Той пропълзя до нея — миризмата се усили и го накара да преглътне.

— Рита, добре ли си? Събуди се, Рита!

Никаква реакция.

Лари я преобърна и видя, че ципът на чувала е наполовина отворен, сякаш през нощта се е опитвала да се освободи, може би осъзнавайки какво става; борила се е със смъртта, а през това време той е спал спокойно до нея — самият господин Скалисти планини. Обърна я по гръб — от ръката ѝ изпадна едно от нейните шишенца с хапчета, очите ѝ бяха помътнели зад полупритворените клепачи, устата ѝ беше пълна със зелена пяна от повръщано, от която явно се бе задушила. Стори му се, че се е взирал в мъртвото ѝ лице цяла вечност.

В палатката ставаше все по-горещо, докато се напече като таванско, помещение в късен августовски следобед. Сетне рухна проливен дъжд. Главата на Лари сякаш се издуваше все повече. Цялата уста на Рита беше пълна с тая гадост. Не можеше да откъсне очи от нея. В съзнанието му като повредена грамофонна плоча се въртеше мисълта: „Колко време след като е умряла, съм спал до нея? Противно, приятелю. Прооо-тивно.“

Изведнъж се отърси от вцепенението и се запрепъва навън. Когато се изтърколи от палатката, одра и двете си колена Повдигаше му се ужасно — опитваше се да преодолее гаденето, не искаше да го прави, защото мразеше да повръща повече от всичко на света, но изведнъж в главата му проблесна мисълта: „Братче, та аз бях решил да я ЧУКАМ!“, и внезапно загуби контрол. Сетне се разрида и се отдалечи пълзешком от димящата каша; отново му прилоша от отвратителния вкус в устата и носа му.

Почти през цялата сутрин тя не му излезе от ума. Изпитваше облекчение, че е мъртва — дори огромно облекчение. Но не би го признал никому. Потвърждаваше се всичко, казано от майка му, от Уейн Стъки и от онази глупачка, дето имаше апартамент до Фордхамския университет. Лари Ъндървуд, който удостои Фордхам с височайшето си присъствие.

— Не съм свястно момче — гласно изрече той и след като го каза, се почувства по-добре.

Така беше по-лесно да си признае истината, а да казваш истината е най-важното нещо. Лари се бе договорил със себе си — в задната стая на подсъзнанието си, откъдето Силите Зад Кулисите дърпат конците — да се грижи за Рита. Може да не е свестен, но не е и убиец, само че онова, което стори в тунела, много приличаше на опит за предумишлено убийство. Тъй че беше решил да се грижи за нея, да не ѝ крещи, независимо колко е бесен — например когато го смазваше в желязната си прегръдка в стил „Канзас Сити“, докато пътуваха с мотоциклета, да не се изнервя, независимо колко го дразни присъствието ѝ или какви глупости върши понякога. Онази вечер бе сложила консервна кутия с грах в жаравата на огъня, без да отвори предварително капака, и в последния миг Лари успя да я издърпа с една пръчка, три секунди преди да експлодира като бомба и тенекиените парчета да се разхвърчат наоколо като снаряди,

ослепявайки ги за цял живот. Но прочете ли ѝ конско по въпроса? Не. Не го стори. Пошегува се и заговори за друго. По същия начин реагираше и на хапчетата. Смяташе, че това си е нейна работа. Може би е трябвало да обсъдиш тези неща с нея. Може би тя е искала да поговорите.

— По дяволите, не се бяхме събрали на разговори на високо равнище — изрече на глас Лари.

Беше въпрос на оцеляване. А тя не успя да се справи. Може би го е знаела още откакто се срещнаха в Сентръл Парк и тя най-небрежно стреля по вишневото дърво с онзи на пръв поглед безобиден 32-калибров пистолет, който сякаш всеки миг щеше да избухне в ръката ѝ. Може би...

— По дяволите! — ядосано кресна Лари. Надигна манерката, но тя беше празна, а той продължаваше да има блудкав вкус в устата. Може би в цялата страна има хора като нея. Грипът не е пощадил дори хората, приспособени да оцеляват, пък и защо ли? Може би в този миг някой младеж в идеално физическо състояние, с имунитет против грипа умира от гнойна ангина. Или както би казал Хени Янгмън: „Ей, момчета, имам цял милион от тези.“

Лари седеше под дърветата на асфалтовата отбивка край магистралата. Обгърнат от златиста омара, щатът Върмонт неусетно свършваше и започваше щатът Ню Йорк — гледката беше просто зашеметяваща. Край пътя стърчеше табела: „ВИДИМОСТ 18 КИЛОМЕТРА“. Но Лари смяташе, че вижда много по-надалеч. В ясен ден видимостта е неограничена. В другия край на отбивката имаше висок до коленете каменен парапет, където се въргаляха бирени бутилки, както и използван презерватив. Сигурно привечер тук идват гимназисти и наблюдават как в града една след друга се запалват светлините. Първо се екзалтират от красотата на гледката, после вършат други неща. ТСЛ, както му викаха те, или „тренировки по съвместно лежане“.

Само че защо се чувства толкова зле? Нали признава истината? Да. А най-неприятното бе, че изпитва облекчение. Че на шията му вече не виси камък.

Не, най-неприятното е да си сам. Самотата е най-страшна.

Банално, но вярно. Лари имаше нужда от някого, с когото да споделя мислите си. Някой, на когото да каже простичко:

„В ясен ден видимостта е неограничена.“ Ала единственият му слушател се намира в палатка на два километра и половина оттук, а устата му е пълна със зелена пяна от повръщано. Вкочанява се и събира мухи.

Лари отпусна глава на коленете си и затвори очи. Каза си че няма да плаче. Мразеше да плаче почти колкото да повръща.

В крайна сметка се оказа страхливец. Не може да я погребее. Опитва се да извика в съзнанието си всички най-ужасни неща — ларви и бръмбари; бобаци, които се отбиват да похапнат, и колко е несправедливо едно човешко същество да захвърли друго като обвивка от бонбон или празна кутия от Пепси. Струваше му се, че в цялата работа все пак има нещо не съвсем редно, а и да си признаем (нали вече си признаваме истинските причини за нещата?), погребението не е нищо друго освен най-елементарна практична мярка. Можеше да отиде в Бенинггън и да разбие някоя железария от веригата „Най-известните железарии“, да вземе една „най-известна лопата“ и подходяща „най-известна кирка“; можеше да преживее дори факта, че трябва отново да се качи там, горе, където е толкова тихо и прекрасно, и да изкопае един „най-известен гроб“ край „най-известната табела“: „18 КИЛОМЕТРА ВИДИМОСТ“. Но да влезе отново в палатката (която сигурно вече вони като онази тоалетна в парка, където „най-известният развален сладкиш“ щеше да остане за вечни времена) и да разкопчее докрай ципа на спалния чувал, после да измъкне подпухналото ѝ, вдървено тяло, да го хване под мишниците и да го завлече до дупката, да го търкулне вътре, да хвърля отгоре пръст и да гледа как се сипе по белите ѝ крака с разширени вени и се заплита в косата ѝ...

Ъ-ъ, приятелю. Това май ще го прескоча. Дори и да съм страхливец, какво да се прави. Смело-смело-смело!

Лари се върна при палатката и отметна платнището. Намери някаква дълга пръчка. Пое дълбоко въздух, пресегна се с пръчката. и издърпа дрехите си навън. Сграбчи ги, отдръпна се заднешком и ги облече. После отново пое дълбоко въздух, задържа го и с помощта на пръчката измъкна и ботушите си. Приседна на едно паднало дърво и се обу.

Дрехите му бяха пропити с противната миризма.

— Мамка му! — прошепна той.

Оттук я виждаше — наполовина скрита в спалния чувал, с вкочанена ръка, чиито пръсти са свити, сякаш все още стискат флакончето с таблетки, макар то да беше изпаднало. Полупритворените ѝ очи като че ли се взираха обвинително в него. Той отново си спомни за тунела и страха от възкръсналите мъртъвци. Грабна пръчката и закри входа на платката с платнището.

Но продължаваше да усеща нейната миризма по себе си. Така че в крайна сметка Бенингтън се оказа първата му спирка. Намери магазина за мъжки дрехи, свлече от себе си своите и си избра нови — три ката, освен това четири чифта чорапи и четири чифта къси гащета. Дори успя да се снабди с нови ботуши. Погледна се в тройното огледало — зад гърба му се простираше празният магазин, а отвън се виждаше мотоциклетът, подпрян небрежно на тротоара.

— Жестоки дрехи — промърмори под нос. — Супер са! — Само че нямаше кой да се възхити на вкуса му. Излезе от магазина и запали мотоциклета. Май ще трябва да се отбие другаде, за да се снабди с нова палатка и друг спален чувал, но сега искаше само да се махне от Бенингтън колкото се може по-бързо. Ще спре по-нататък.

На излизане от града погледна към хълма и видя табелата за видимостта, но не и палатката. Още по-добре, но...

Обърна поглед към пътя и гърлото му се сви от ужас. Някакъв пикап с прикачено към него ремарке за превозване на коне беше завил рязко, за да избегне удара с друга кола и ремаркетото се беше преобърнало. Щеше да забие мотора право в него, защото не гледаше къде кара.

Рязко зави надясно, новият му ботуш се протътри по настилката и той почти успя да заобиколи катастрофиралите коли. Обаче лявата стъпенка се закачи в задната броня на пикапа и моторът се изплъзна изпод Лари. Младият мъж отхвъркна и се строполи на ръба на магистралата. Мотоциклетът гърмя още известно време, след това замлъкна.

— Добре ли си? — гласно се запита Лари. Слава Богу, че караше бавно. Слава Богу, че Рита не беше с него, сигурно би получила нервна криза от уплаха. Разбира се, ако Рита беше с него, той първо не би гледал нагоре, освен това би си гледал старателно работата, както биха казали някои от вас.

— Нищо ми няма — отговори си той, но все още не беше съвсем убеден в това. Седна. Тишината сякаш го притискаше както се случваше от време на време. Беше толкова тихо, че му се струваше как ще полудее. Дори хлипането на Рита би го успокоило в този миг. Изведнъж му се стори, че около него плуват ярки звездички и се уплаши да не припадне. „Наистина съм пострадал, ще го усетя само след миг, когато отmine първоначалният шок, ще усетя, че ми изтича кръвта или нещо подобно и кой ще ми сложи турникет?“ — помисли си той.

Но щом замайването му премина, Лари се огледа и заключи, че в крайна сметка може би му няма нищо. Двете му ръце и дясното коляно бяха ожулени — крачолът на новия му панталон беше разкъсан, но това бяха само драскотини и какво толкова е станало, по дяволите, всеки може да изхвърчи от мотора си, на кого ли не се случва.

Но всъщност знаеше какво толкова е станало. Можеше да си удари главата и да си разбие черепа — тогава щеше да си лежи наред магистралата под горещите слънчеви лъчи, докато умре. Или пък да повърне и да се задуши до смърт подобно на една своя понастоящем мъртва приятелка.

Олюлявайки се, Лари се завлече до мотора и го изправи. Не личеше да има някаква повреда, но сега изглеждаше различно. Преди беше просто машина, и то доста симпатична, която изпълняваше двойната функция да го вози и същевременно да го кара да се чувства като Джеймс Дийн или Джак Никълсън в „Ангели от ада“. Сега никеловото покритие сякаш му се хилеше като глашатай пред входа на цирка и го подканяше да се метне отгоре му, за да види дали е такъв супермен, че да се справи с чудовище на две колела като това.

Успя да запали едва на третия опит и потегли със скорост не по-голяма от тази на пешеходец. По тялото му се стичаше ледена пот и изведнъж повече от всякога ужасно му се прииска да види човешко лице.

Но този ден не срещна никого.

* * *

Следобед си наложи да кара малко по-бързо, но не можеше да се насили да не отпуска ръчката на газта, след като стрелката на скоростомера достигне трийсет километра, дори и пътят напред да е чист. На околоръстното шосе в Уилмингтън откри магазин за спортни стоки и мотоциклети; спря пред него и се екипира със спален чувал, кожени ръкавици и каска, но дори и с каската не се осмеляваше да кара с повече от четиридесет километра. На най-острите завои толкова намаляваше скоростта, че се налагаше да бута огромния мотоциклет. Все още си представяше как лежи в безсъзнание край пътя и кръвта му изтича, но няма кой да се погрижи за него.

В пет часа — тъкмо приближаваше Бретълборо, лампичката, която показваше, че двигателят е загрял, светна. Лари избра подходящо място за спиране и изключи мотора със смесени чувства на облекчение и отврата.

— По-добре да го беше бутал — рече той. — Машината е направена да се кара поне със сто километра в час, глупак такъв!

Остави го и влезе в града, без да знае дали ще се върне да го прибере.

Тази вечер спа в градската градина в Бретълборо, под лятната естрада. Щом се смрачи, се пхна отдолу и веднага заспа. По едно време се събуди, стреснат от някакъв шум. Погледна часовника си. Тънките светещи стрелки показваха единадесет и двадесет. Лари се надигна на лакът и се взря в тъмнината; струваше му се, че пространството под естрадата е огромно и палатката, която запазваше дори топлината на тялото, ужасно му липсваше. Каква прекрасна малка брезентова утроба беше тя!

Дори и да е имало някакъв звук, вече беше изчезнал; даже щурците мълчаха. Това нормално ли е? Възможно ли е да е нормално?

— Има ли някой? — извика Лари и се уплаши от собствения си глас.

Заопипва наоколо за 30-калибровата си пушка и в продължение на безкрайно дълъг панически миг, в който напрежението му нарастваше, не можа да я открие. Когато най-сетне я намери, дръпна спусъка, без да мисли — както удавникът се хваща и за сламка. Ако предпазителят беше свален, тя щеше да гръмне. Най-вероятно в него.

В тишината се криеше нещо, сигурен беше в това. Може би човек, а може би някое голямо, опасно животно. Разбира се, човекът

също би могъл да бъде опасен. Човек като онзи, накълцал лицето на горкичкия пророк, който предричаше идването на чудовищата, или като Джон Биърсфорд Типтън, който му предлагаше един милион долара на ръка, за да прекара петнайсет минути с жена му.

— Кой е?

В раницата имаше фенерче, но за да го търси, трябваше да остави пушката, която беше сложил напърно на скута си. Освен това, дали наистина иска да види кой е?

Тъй че остана в същото положение, с широко отворени очи и сякаш мускулите му бяха прилепнали по-плътно около костите. Ето го звукът и ако нощта не беше облачна, луната, почти пълната луна би му разкрила...

Но той не искаше да види. Не, определено не искаше да види каквото и да било. Въпреки това се приведе напред, с леко наклонена глава, вслушай в шума от прашни токове на ботуши, които се отдалечават, чаткайки по тротоара на главната улица на Бретълборо, щата Върмонт, насочвайки се в западна посока, докато накрая шумът заглъхна сред другите нощни звуци.

Лари почувства внезапно желание да стане, оставяйки чувала да се смъкне на земята, и да извика: „Върни се, който и да си! Не ми пука! Върни се!“ Но дали действително го желаше? Какво ще стане, ако притежателят на ботушите вземе, че наистина се върне и чаткането им прозвучи все по-близо сред тишината на нощта, в която дори щурците не свирят?

Вместо да се изправи, Лари се отпусна назад и се сви на кълбо, без да изпуска пушката. „Ще стоя буден“ — рече си той, но след три минути вече спеше дълбоко, а на следващата сутрин беше напълно убеден, че е сънувал.

Когато на 4 юли Лари Ъндървуд падна от мотоциклета си, в съседния щат Стюарт Редман седеше на голям крайпътен камък и обядваше. Изведнъж чу бръмчене от двигател, което се приближаваше. Довърши бирата си на един дъх и внимателно затвори пакета с бисквити „Риц“. Пушката му беше опряна на камъка до него. Взе я, освободи предпазителя, а после отново я опря на камъка, само че малко по-наблизо. Приближаваха се някакви мотоциклети — ако се съди по звука, не бяха мощни. Двеста и петдесет кубика? При тази тишина, която цари навсякъде, бе невъзможно да се определи колко са далеч. Може би на шестнайсет километра, но само може би. Имаше предостатъчно време да продължи с обета, ако иска, но той не искаше. Междувременно слънцето напичаше приятно, а мисълта да срещне други хора беше примамлива. Не бе виждал жив човек, откакто напусна къщата на Глен Бейтман в Уудсвил. Отново хвърли поглед към пушката. Смъкна предпазителя, защото можеше да се окаже, че приближаващите се непознати са като Елдър. Подпря я на камъка, тъй като се надяваше да са като Бейтман — само че не толкова черногледни по отношение на бъдещето. „Обществото ще възкръсне — беше казал Бейтман. — Обърни внимание на факта, че не използвах фразата «ще се промени». Човешката раса претърпява съвсем нищожни промени.“

Но самият Бейтман не искаше да се засели „на партера“ на отново възникващото общество. Изглежда, не желаше нищо повече — поне за момента — от това да се разхожда с Коджак, да рисува картини, да си намира работа в градината си и да размишлява върху социологическите последици от почти пълното унищожение на човечеството.

„Ако се върнеш по нашите места и подновиш поканата си да «съприсъединишь», Стю, вероятно ще се съглася. Общуването е проклятието, което тегне над човешката раса. Исус в трябвало да каже: «Да, истина ви казвам, където двама или трима са събрани, все ще се намери някой да им вади душицата.» Да ти кажа ли какво казва социологията за човешката раса? Ще ти го обясня просто. Покажи ми

мъж или жена, които живеят съвсем сами — това са светци. Ако са двама, ще се влюбят един в друг. Ако са трима, ще измислят очарователното понятие, наречено «общество». Станат ли четирима, ще построят пирамида. Ако са петима, ще поставят един извън закона. Нека са шестима и ще преоткрият предразсъдъците. Ако са седем, за седем години ще измислят отново войната. Хората може и да са сътворени по Божия образ и подобие, но човешкото общество е създадено по образ и подобие на Неговата противоположност и винаги ще се опитва да се завърне в рая.“

Беше ли вярно това? Ако беше, Бог да им е на помощ. През последните няколко дни Стю много мислеше за стари приятели и познайници. Паметта му имаше непоправимата склонност да заличава или напълно да изхвърля неприятните черти на тези хора — как Бил Хапскомб си бъркаше в носа, а после размазваше сопала по подметката на обувката си; побоищата на Норм Бруът върху децата му, чудовищният начин, по който Били Въръкър контролираше популацията от котки край къщата си, смазвайки тъничките черепчета на новородените котенца с подметките на рейнджърските си ботуши.

Стараше се да мисли само за приятни неща. Лов в зори, когато хората са опаковани в пухените си якета, а отгоре са навлекли оранжеви, фосфоресциращи жилетки. Приятели, събрани на покер в дома на Ралф Ходжес и как Уили Крадок вечно се оплаква, че е вътре с четири долара, дори да печели двайсет. Шест-седем души избутват обратно на пътното платно джипа на Тони Лиоминстър, който е попаднал в канавката, тъй като е бил фиркан до козирката. Тони се клатушка наоколо и се кълне в Бог и във всички светии, че е свърнал от пътя, за да не се блъсне в камион, претърпан с мексикански черноработници. Боже, как се смяха тогава. Безкрайните етнически вицове на Крис Ортега. Спомни си още как посещаваха проститутките в Хънтсвил и как Джо Боб Брентууд пипна срамни въшки и се опитваше да убеди всички, че са от дивана в салона, не от момичетата. Дявол да го вземе, бяха славни времена! Може би не славни според критериите на така наречените изискани хора — нощни клубове, скъпи ресторанти и разни там музеи, но все пак прекрасни. Спомените се редуваха в паметта му, сякаш стар самотник редеше пасианс, изваждайки карта след карта от мазна колода. Копнееше да чуе човешки гласове, да се познае с някого, да може да се обърне към

някого и да каже: „Видя ли това?“, когато се случи нещо интересно, като да речем метеоритния дъжд онази вечер. Не беше разговорлив, но не обичаше самотата. Когато мотоциклетите най-сетне се появиха иззад завоя, той се поизправи и видя две хонди, двеста и петдесет кубика, карани от младеж на около осемнайсет години и може би малко по-голяма девойка. Тя беше облечена в яркожълта блуза и светлосини дънки „Ливайс“.

Видяха го, че седи на камъка, и изненадата им за секунда погълна цялото им внимание, при което и двете хонди поднесоха. Устата на момчето увисна. За миг не беше ясно дали ще спрат, или ще продължат да хвърчат на запад. Стю вдигна ръка и дружелюбно извика:

— Здравейте!

Сърцето му биеше лудешки. Искаше му се да спрат. И те спряха.

За момента Стю се сепна от напрегнатите им лица. Особено от изражението на момчето; то изглеждаше така, сякаш току-що са му инжектирали пет литра адреналин. Разбира се, Стю имаше карабина, но не я беше насочил към тях, а и те имаха оръжия: момчето носеше пистолет, а на гърба на девойката беше провесена малка пушка за лов на сърни. Непознатата приличаше на актриса, играеща не много убедително ролята на Пати Хърст.

— Мисля, че човекът не е войнствено настроен, Харолд — каза тя, но момчето на име Харолд продължаваше да стои на мотора и да гледа Стю с изненада, примесена с враждебност.

— Казах, че смятам... — отново поде тя.

— Откъде да знаем? — тросна се Харолд, без да сменя поглед от Стю.

— Е, радвам се да се запознаем, ако това променя нещата — рече Стю.

— Ами ако не ви вярвам? — предизвикателно отвърна Харолд и Стю забеляза, че е позеленял от страх. Страхуваше се от него и чувстваше отговорност към момичето.

— В такъв случай не мога да ви помогна.

Сетне се покатери обратно на камъка. Харолд нервно посегна към кобура си.

— Харолд, не пипай оръжието — предупреди го момичето.

После млъкна и сякаш никой от тях не беше в състояние да продължи — множество от три точки, които, свързани, ще образуват странен триъгълник.

* * *

— Оууу! — възкликна Франи, отпусайки се върху мъха под крайпътния бряст. — Никога няма да излекувам мазолите на задните си части, Харолд.

В отговор той изсумтя. Франи се обърна към Стю:

— Случвало ли ви се е да пропътувате двеста и седемдесет километра върху хонда, господин Редман? Никак не ви го препоръчвам.

Стю се усмихна и попита:

— Накъде пътувате?

— А вас какво ви влиза в работата? — попита грубо Харолд на свой ред.

— Що за отношение е това? — намеси се Франи. — Господин Редман е първият човек, когото виждаме, откакто почина Гюс Динсмор! Искам да кажа, ако не търсим други хора, защо изобщо сме тръгнали нанякъде?

— Той е загрижен за теб, това е всичко — меко каза Стю, откъсна стрък трева и го пхна между зъбите си.

— Точно така — намусено заяви Харолд.

— О, аз пък мислех, че се грижим един за друг — рече Франи, а младежът се изчерви до уши.

„Ако са трима, ще сформират общество“ — помисли Стю. Само че дали тези двамата са подходящи за тази цел? Момчето му харесваше, но момчето очевидно бе само един изплашен фукльо. А един изплашен фукльо може да се окаже много опасен, ако възникнат подходящи условия... или неподходящи.

— Както кажеш — изломоти момчето.

После злобно изгледа Стю, извади кутия „Малборо“ от джоба на якето си и запали цигара. Пушеше като човек, който е прихванал този навик отскоро. Например от завчера.

— Отиваме в Стовингтън, щата Върмонт — обясни Франи. — В епидемиологичния център. Ние... какво има, господин Редман?

Стю бе пребледнял като платно. Стръкчето трева, което дъвчеше, изпадна от устата му.

— Защо точно там?

— Защото съвсем случайно това е център за изследване на заразни заболявания — надутото изтърси Харолд. — Помислих че ако е останал някакъв ред в тази държава, или пък хора необходимата власт, които са оцелели след скорошния погром, има вероятност те да се намират в Стовингтън или в Атланта, където има подобен център.

— Точно така — потвърди Франи.

— Губите си времето — промълви Стю.

Франи го погледна изумена. Харолд изглеждаше вбесен; изпод яката му отново плъзна червенина и той заяви:

— Не смятам, че точно ти си достатъчно компетентен по този въпрос, скъпи приятелю.

— Предполагам, че съм. Оттам идвам.

Сега вече и двамата бяха изумени. Изумени и сащисани.

— Знаехте, че има такъв център? — потресена попита Франи. — И отидохте да проверите?

— Не, не беше точно така. Просто...

— Ти си лъжец! — гласът на Харолд изтъня и стана писклив. Фран забеляза как леден гняв проблесна в очите на Редман, но в следващия миг те отново бяха топли и мили.

— Не. Не съм.

— Аз пък казвам, че си! Твърдя, че не си нищо друго освен...

— Харолд, млъкни, ако обичаш! — Младежът обидено я изгледа.

— Но Франи, как можеш да вярваш...

— Как можеш да бъдеш толкова груб и враждебен? — разгорещено отвърна тя. — Няма ли поне да изслушаш какво ще каже човекът?

— Не му вярвам.

„Сега резултатът е равен“ — каза си Стю.

— Как можеш да не вярваш на човек, когото току-що си срещнал? Наистина, държиш се отвратително!

— Нека ви разкажа как узнах за това място — предпазливо изрече Стю.

После им разказа съкратената версия на историята, която започваше с това как Кемпиън се блъсна в колонките за бензин на Хап. Описа с няколко думи и бягството си от Стовингтън преди седмица. Харолд се взираше тъпо в пръстите си, които машинално скубеха мъха. Но по лицето на Девојката сякаш се разстилаше картата на някаква опустошена страна и на Стю му домъчня за нея. Бе тръгнала на път с това момче — на което, трябва да се отчете, му бе хрумнала добра идея — надявайки се, колкото и да бе невъзможно това, че от стария, даден наготово ред все нещо е останало. Е, сега е разочарована. И то много, ако се съди по изражението ѝ.

— А Атланта? И този център ли е покосен от епидемията?

— Да — отвърна Стю и тя избухна в сълзи.

Искаше му се да я успокои, но на Харолд това едва ли би му харесало. Младежът хвърли разтревожен поглед към Фран, а после изтупа тревояка от ръкавите си. Стю ѝ даде кърпичката си. Тя благодари разсеяно, без да вдига очи. Харолд отново го погледна злобно — като дебел малчуган, който иска целия буркан със сладко само за себе си. „Ах, как ще се изненада, когато открие, че момичетата не са като буркан със сладко“ — помисли Стю.

Когато плачът премина в леко подсмърчане, тя каза:

— Може би с Харолд ви дължим благодарност. Поне ни спестихте едно дълго пътуване, в чийто край ни очаква разочарование.

— Искаш да кажеш, че му вярваш? Разправя ти разни приказки от Хиляда и една нощ, а ти... ти ги приемаш?

— Харолд, защо да лъже? Какво би спечелил?

— Ха, откъде да знам какво си е наумил? — рязко попита той. — Убийство, например. Или изнасилване.

— Не съм привърженик на изнасилването — вметна Стю с мек глас. — Може би знаеш по въпроса повече от мен.

— Престани! Харолд, поне опитай да не бъдеш толкова груб.

— Груб? — извика той. — Опитвам се да се грижа за теб... за нас... а ти ме наричаш грубиян!

— Вижте — Стю запретна ръкава си. В свивката на ръката му имаше няколко белега от инжекции, които вече заздравяваха, и следи от синина. — Инжектираха ме с какво ли не.

— Може да си наркоман — каза Харолд.

Стю безмълвно спусна ръкава си. Естествено всичко е заради Фран. Очевидно Харолд си мислеше, че я притежава. Е, някои момичета можеш да притежаваш, други — не. Това като че ли бе от втория вид. Фран беше висока, хубава и от нея лъхаше свежест. Тъмните ѝ очи и коса я правеха да изглежда крехка и ефирна, дори безпомощна. Човек лесно можеше да пропусне едва загатнатата линия между веждите (линията „аз искам“, както я наричаше майката на Стю), която ясно се очертаваше, когато девойката беше развълнувана, или пък бързоподвижните ѝ ръце, дори момчешкия жест, с който отмяташе косата от челото си

— Та какво ще правим сега? — запита тя, сякаш не беше чула последните думи на Харолд.

— Ще продължим тъй или иначе — каза приятелят ѝ, а когато тя го погледна и споменатата линия се издълба на челото ѝ, побърза да добави: — Все някъде трябва да отидем. Разбира се, той може би казва истината, но бихме могли да проверим още веднъж за по-сигурно. После ще решим каква ще бъде следващата стъпка.

Фран се обърна към Стю, а на лицето ѝ беше изписано онова изражение, което обикновено се появява с фразата „не бих искала да ви обидя, но...“. Стю сви рамене.

— Е? — настояваше Харолд.

— Предполагам, че няма особено значение какво ще правим — отговори Франи. После откъсна едно глухарче и го духна.

— Никого ли не видяхте по пътя насам? — попита Стю.

— Само едно куче, което май беше здраво. Нямахме никакви хора.

— Аз също видях едно куче. — И Стю им разказа за Бейтман и Коджак. Накрая обясни: — Бях тръгнал към океана, но щом казвате, че там няма хора, пътуването ми е безсмислено.

— Съжалявам — каза Харолд, но гласът му звучеше така, все едно изпитва всичко друго, но не и съжаление. Той се изправи. — Готова ли си, Фран?

Тя колебливо погледна Стю, но после също стана.

— Назад към чудесната машина за отслабване. Благодаря ви, че ни разказахте, каквото знаете, господин Редман, въпреки че новините не бяха много въодушевяващи

— Почакайте секунда — каза Стю и също се изправи.

Поколеба се, питайки се дали са подходящите хора. Момичето — да, но момчето навярно беше на седемнайсет, изпълнено с омраза към цялото човечество. Но дали са останали достатъчно живи хора, за да избира? Стю доста се съмняваше.

— Доколкото разбирам, и вие, и аз търсим оцелели хора — рече той. — Бих искал да се присъединя към вас, ако нямате нищо против.

— Не може — веднага отговори Харолд.

Фран премести поглед от него към Стю — беше разтревожена.

— Може би ние...

— Ти не се меси. Казах не.

— Нямам ли право на глас?

— Какво ти става? Не разбираш ли каква е целта му? За Бога, Фран!

— Ако се случи беда, трима ще се справят по-добре от двама — обади се Стю, — във всеки случай по-добре от сам човек.

— Не — повтори Харолд и посегна към пистолета.

— Да — каза Франи. — Ще се радваме да се присъедините към нас, господин Редман.

Харолд се извърна към нея с ядосан и обиден вид. За миг Стю настръхна, мислейки, че онзи ще я удари, но после отново се отпусна.

— Това искаш, нали? Само си чакала да намериш някакъв предлог, за да се отървеш от мен, разбирам. — Младежът беше толкова разярен, че очите му се насълзиха, което го вбеси още повече. — Ако искаш това, добре. Продължавай с него. Аз бях дотук.

Сетне се запъти с тежки стъпки към хондите.

— Чакай малко — извика Стю. — Остани тук, ако обичаш.

— Не му причинявайте нищо лошо — помоли Франи. Подтичвайки, Стю се запъти към Харолд, който вече бе яхнал мотоциклета и се опитваше да го запали. В яда си бе завъртял ръчката за газта докрай и добре, че моторът се задави, рече си Стю; ако наистина беше запалил при толкова много газ, щеше да се изправи на задната си гума като велосипед с едно колело и да метне стария Харолд на най-близкото дърво, стоварвайки се отгоре му.

— Не се приближавай! — изпищя ядосано момчето, а ръката му отново се плъзна към дръжката на пистолета. Стю сложи своята ръка върху тази на Харолд. С другата си ръка го хвана над лакътя. Очите на Харолд се бяха разширили ужасно и Стю си рече, че младежът е само

на крачка от това да стане опасен. Не само ревнуваше момичето — интерпретацията на Стю се бе оказала прекалено опростена. Засегнато беше и личното му достойнство, както и новоизкованият му имидж на защитник на Фран. Бог знае що за неудачник е бил преди, с увисналия си корем, заострените си ботуши с токове и надутите си приказки. Но макар да се държеше адски наперено, дълбоко в душата му се таеше убеждението, че все още е неудачник и ще остане такъв завинаги. Беше сигурен, че не съществува понятието „ново начало“. Ако срещнеше Батман или някое дванадесетгодишно хлапе, би реагирал по същия

Независимо от ситуацията, неизменно би се смятал за деветата дупка на кавала. — Харолд — каза Стю почти в ухото му.

— Пусни ме! — Тежкото тяло на младежа сякаш бе олекнало от напрежението. Той вибрираше като жица, по която тече

— Харолд, спиш ли с нея?

Младежът подскочи като ужилен и Стю разбра, че отговорът е отрицателен.

— Не е твоя работа!

— Не е. Само доколкото искаме да извадим нещата наяве. Тя не е моя, Харолд. Тя принадлежи на себе си. Няма да се опитвам да ти я отнема. Съжалявам, че трябва да говоря толкова направо, но е необходимо да се изясним. Сега сме двама на един, а ако ти си тръгнеш, пак ще сме двама на един. Няма да спечелим нищо.

Харолд не отговори, но ръката му престана да трепери.

— Ще ти го обясня съвсем простичко. — Стю продължаваше да шепне на ухото му (което беше запушено с кафява ушна кал) и се стараеше да говори много, много спокойно. — И двамата знаем, че не е необходимо да се изнасилват жени. Не и ако човек знае как да използва ръката си.

— Но това е... — Харолд облиза устни и се озърна към пътя — скръстила ръце на гърдите си, Франи стоеше неподвижно и ги следеше тревожно с поглед. — Това е безкрайно противно.

— Е, може да е, а може и да не е, но когато един мъж се върти около жена, която не го иска в леглото си, мъжът може да избира. Аз винаги избирам ръката. Предполагам, че и ти си постъпил по същия начин, понеже тя все още е с теб по своя собствена воля. Искам

разговорът ни да си остане между двама ни. Не съм тук, за да ти я измъкна под носа като някой нахал на селска вечеринка.

Харолд пусна пистолета и погледна Стю.

— Наистина ли? Аз... обещавах, че няма да ме издадеш, нали?

Стю кимна.

— Обичам я — дрезгаво заяви Харолд. — Тя не ме обича, зная, но искам да бъда откровен, както се договорихме.

— Така е най-добре. Не желая да се намесвам в отношенията ви. Просто искам да дойда с вас.

Харолд не можа да устои и отново попита:

— Обещавах ли?

— Да, обещавам.

— Добре тогава.

Той бавно слезе от хондата. Двамата се върнаха при Фран

— Може да дойде с нас — обяви Харолд. — А аз... — Той погледна към Стю и макар че му бе трудно, се опита да каже с достойнство: — Извинявам се, че се държах като задник.

— Урааа! — извика Франи и заръкопляска. — А сега, след като се разбрахте, накъде ще поемем?

В крайна сметка продължиха в посоката, в която се движеха Фран и Харолд — на запад. Според Стю Глен Бейтман би се радвал да ги подслони тази вечер, ако успеят да стигнат до Уудсвил преди тъмно, а на сутринта може и да се съгласи да продължи с тях (при тези думи Харолд отново се намуси). Стю караше мотора на Франи, а тя се возеше зад Харолд. При Туин Маунтън спряха за обяд, захващайки се с бавната и трудна работа да се опознаят. Техният акцент му звучеше странно — произнасяха „а“ с по-отворена уста, а понякога изпускаха „р“-тата или ги изговаряха по особен начин. Предполагаше, че на тях неговият говор също им звучи смешно, може би още по-смешно.

Обядваха в една изоставена от собствениците закусвалня и Стю установи, че лицето на Фран привлича погледа му все по-често и по-често — наблюдаваше игривите ѝ очи; очертанията на малката, но решителна брадичка; начина, по който бърчеше чело и върху него се появяваше онази линия, която издаваше мислите ѝ. Харесваха му цялата ѝ външност и начинът, по който тя говореше. Дори му харесваше как косата ѝ е опъната назад и открива слепоочията ѝ.

Полека-лека започваше да осъзнава, че въпреки даденото обещание на Харолд започва да я желае.

КНИГА ВТОРА
НА ГРАНИЦАТА
5 ЮЛИ — 6 СЕПТЕМВРИ 1990

*Пристигахме със кораба, наречен
„Мейфлауър“,
със кораба, кръстосал океани.
Пристигахме в часа за хората най-страшен,
с американска песен на уста ни.
Но няма страшно, няма страшно —
не може все да си щастлив...*

Пол Саймън

*Търсиш упорито ресторант крайпътен,
където хамбургери денонощно се пекат и
джубоксът стари плочи пуска с тътен. Да,
хубаво е в САЩ да се живее, тук има всичко, за
което сърце ти милее!*

Чък Бери

43.

Някакъв мъртвец лежеше проснат насред главната улица на Мей, щата Оклахома.

Ник не се изненада ни най-малко. Бе видял доста трупове, откакто напусна Шойо, а и отлично разбираше, че те са една хилядна от всички мъртъвци в населените места, през които беше минал. Понякога миризмата на смърт бе така всепроникваща, че малко му оставаше да припадне. Така че един труп повече не беше от кой знае какво значение.

Но когато мъртвият внезапно седна, такъв ужас обзе Ник, че той повторно загуби контрол над велосипеда. Колелото закривулича, после се прекатури и младият мъж се строполи на шосе № 3 на щата Оклахома, ожули си ръцете и си обели челото.

— Бога ми, господине, якичко паднахте — каза мъртвецът, който, олюлявайки се, пристъпяше към него, с дружелюбно изражение на лицето. — И още как! Мили Боже!

Ник не разбра какво му говори, защото гледаше как кръвта капе на пътя от раната на челото му. Опитваше се да разбере колко сериозно се е наранил. Затова, когато ръката на непознатия докосна рамото му, той заотстъпва назад, а здравото му око се разшири от ужас.

— Не се стягай — каза мъртвецът. Ник осъзна, че това не е мъртвец, а млад мъж, който го гледаше щастливо усмихнат. В едната си ръка държеше преполовена бутилка уиски и в този миг глухонемият разбра, че пред него стоеше не възкръснал мъртвец, а човек, който се бе напил до смърт и бе заспал насред шосето.

Ник кимна и направи знак, че е добре. Топла капка кръв се стече в окото, над което Рей Бут хубаво се беше потрудил, и младежът усети неприятно смъдене. Повдигна превръзката и го избърса с опакото на ръката си. Днес виждаше малко по-добре, ала когато затвореше здравото си око, светът заприличваше на размазана цветна снимка. Отново намести превръзката и бавно се приближи до стар плимут с канзаски номер, паркиран до бордюра. Видя отражението си в задното стъкло на колата. Раната не изглеждаше дълбока, макар и да кървеше

Ще намери аптека, ще я дезинфектира и ще залепи отгоре й лейкопласт. Смяташе, че все още има достатъчно пеницилин в организма си, за да се пребори с всякакви микроби, макар че от раната от куршум в крака, когато по чудо се спаси от смърт, се бе развила ужасна инфекция. Започна да вади малките камъчета, забили се в дланите му, и изохка.

През цялото време младият мъж с бутилката уиски го наблюдаваше безучастно. Ако Ник случайно бе вдигнал поглед в този момент, това сигурно щеше да го озадачи. Когато се обърна към колата, за да се огледа в задното й стъкло, възбудата и радостта сякаш се заличиха от лицето на младия мъж. То стана гладко, без нито една бръчка, а погледът му — празен. Носеше работнически гащеризон, чист, но доста избелял, и тежки обувки, тип кубинки. Беше около един и осемдесет висок, със светлоруса, почти бяла коса. Очите му бяха бледосини, съвсем безизразни и заедно с пепеляворусата коса издаваха скандинавския произход на дедите му. Не изглеждаше на повече от двадесет и три, но по-късно Ник разбра, че е на четиридесет и пет, защото помнеше края на войната с Корея и че баща му се бе върнал у дома един месец по-късно, във военна униформа. Безсъмнено не си го бе измислил. Том Кълън не го биваше по съчиняването на истории.

Стоеше с това безизразно изражение като внезапно изключен робот. След малко лицето му постепенно започна да се оживява, а зачервените му от уискито очи да искрят. Той се усмихна. Спомни си какво се беше случило.

— Бога ми, господине, якичко паднахте. И още как! Мили Боже! — И той примигна стреснато при вида на кръвта.

Ник носеше тефтерче и химикалка в джоба на ризата си. И двете си бяха на мястото. Извади ги и написа: „Само ме изплашихте. Помислих ви за умрял, докато седнахте. Има ли аптека в този град?“

Подаде тефтерчето на мъжа в гащеризона. Той го взе, погледна написаното, върна му го и усмихнато каза:

— Казвам се Том Кълън. Не мога да чета. Изкарах до трети клас, но вече бях на шестнадесет и баща ми реши, че ми стига толкова. Каза, че вече съм прекалено голям.

„Бавноразвиващ се — помисли си Ник. — Аз не мога да говоря, а той не може да чете.“ За момент се почувства съвсем объркан и безпомощен.

— Бога ми, господине, якичко паднахте! — възкликна Том Кълън, сякаш го казваше за първи път и в известен смисъл беше така. — Мили Боже, и още как!

Ник кимна. Прибра тефтерчето и химикалката. Сложи ръка на устата си и поклати отрицателно глава. После постави длани на ушите си и пак поклати глава. Сложи лявата си ръка на гърлото и повтори същото движение.

Кълън се усмихна объркано.

— Зъб ли те боли? И мен веднъж ме боля. Бога ми, ужасно болеше. И още как! Мили Боже!

Ник поклати глава и разигра пак същата сцена. Кълън този път предположи, че го боли ухо. Глухонемият вдигна безпомощно ръце и се приближи до колелото си. Боята се беше полющила, но иначе изглеждаше съвсем здраво. Качи се и потегли нагоре по улицата. Да, нямаше никакъв проблем. Кълън подтичваше до него усмихнат и щастлив. Не сваляше очи от Ник. Не бе виждал жив човек повече от седмица.

— Не ти ли се говори? — попита го той, но глухонемият не се обърна, нито даде вид, че го е чул. Том го дръпна за ръкава и повтори въпроса си.

Ник постави ръка на устата си и поклати отрицателно глава. Том смръщи вежди. Сега човекът подпря колелото си на съгваемата стойка и заоглежда магазините. Явно намери това, което търсеше, защото се качи на тротоара и се отправи към дрогерията на Нортън. Ако искаше да влезе, нямаше да има тази възможност, защото дрогерията бе затворена. Господин Нортън бе напуснал града. Почти всички бяха заключили къщите и магазините си и бяха напуснали града, освен мама и приятелката ѝ, госпожа Блейкли, а те и двете бяха мъртви.

Сега човекът, който не говореше, се опита да отвори вратата. Ако беше го попитал, Том щеше да му каже, че няма смисъл да опитва, макар и на вратата да стоеше табелката с надпис „ОТВОРЕНО“. Този надпис лъжеше. Това не беше никак хубаво, защото и на Том страшно му се пиеше сода с лед. Беше за предпочитане пред уискито, от което първо му бе станало приятно, после му се доспа и накрая страшно го заболя главата. Заспа заради главоболието, но сънува много откачени сънища за един мъж в черен костюм подобен на този, който носеше преподобният Дейфънбейкър. В съня му мъжът в черния костюм го

гонеше през цялото време. Том реши, че това е един наистина много лош човек. Беше решил да пие единствено защото татко и мама му бяха казали да не го прави, но сега всички бяха мъртви, така че нямаше никакво значение. Ще пие, стига да иска.

Ала какво правеше в този момент човекът, който не говореше? Бе вдигнал една кофа за боклук от тротоара и се канеше... Какво? Да счупи прозореца на господин Нортън? Тряс! Мили Боже и още как го направи! А сега пъхаше ръка през стъклото и отваряше вратата...

— Хей, господине, това не е разрешено! — изкрещя Том, а гласът му трепереше от яд и възмущение. — Това е незаконно! Не чувате ли...

Но човекът вече беше влязъл в дрогерията, без изобщо да се обърне.

— Ти какъв си, бе? Да не би да си глух? — извика Том възмутено. — Мили Боже! Да не си...

Внезапно замлъкна. Лицето му отново бе станало безизразно. Точно като на робот, на който са му изключили щепсела от контакта. В Мей нерядко виждаха слабоумния Том с това изражение. Върви си той по улицата, разглежда витрините на магазините с вечно щастливата усмивка на леко закръгленото си, скандинавски тип лице и изведнъж ще закове на място с празен поглед. Случваше се някой да възкликне: „Давай, Том!“ и наоколо се разнасяше кикот.

Ако баща му беше с него, той обикновено смръщаваше вежди, побутваше го с лакът, дори го потупваше по гърба, докато Том не „оживееше.“ отново. Ала през първата половина на 1988 бащата на Том се вясваше все по-рядко, защото се срещаше с една червенокоса келнерка, която работеше в грил-бара на Бумърс. Името ѝ бе Диди Пакалоте, което бе дало повод за доста шеги. Преди около година Дон Кълън и келнерката бяха избягали заедно. Бяха ги видели един-единствен път в някакъв евтин долнопробен мотел в Слапаут, Оклахома, недалеч оттук. Оттогава изчезнаха безследно.

Повечето хора смятаха, че внезапните пристъпи на тотално вцепенение бяха ярко доказателство за слабоумието на Том, ала те всъщност бяха резултат от нормално протичащи умствени процеси. Психолозите твърдят, че нормалният човек разсъждава по дедуктивен или индуктивен път, способност, която липсва на бавноразвиващия се. В неговия мозък веригата се прекъсва, превключвателите излизат от

строя. Състоянието на Том Кълън не беше от най-тежките — той все пак можеше да прави някои елементарни изводи. От време на време, именно когато видимо изключваше напълно, успяваше да достигне и до някое по-сложно умозаклучение. В такива моменти изпитваше нещо, което можеше да се опише с израза на нормално мислещите: „думата е на върха на езика ми“. Когато това се случеше, Том се абстрахираше изцяло от реалния свят, който за него представляваше само отделни мигове на сензорни възприятия, и се потапяше в съзнанието си. Беше като човек в непозната тъмна стая, който лази по земята и се блъска в предметите, търсейки с една ръка контакт за лампата, която държи в другата си ръка. Ако успееше да го напипа, а това не винаги ставаше, следваше внезапен взрив от светлина и Том виждаше съвсем ясно стаята. Той беше човек на сетивните възприятия. Сред любимите му неща бяха содата с лед в дрогерията на господин Нортън, момиче с къса пола, което чака на ъгъла, за да прекоси улицата, миризмата на люляк, допира до коприна. Но най-много от всичко обичаше неуловимото, обичаше онзи миг, когато връзката се осъществяваше, контактът преработваше (макар и временно), лампата светваше в тъмната стая. Обаче това не ставаше винаги, често връзката между нещата му убягваше. Но не и този път.

Току-що бе казал: „Да не би да си глух?“

Човекът се бе държал така, сякаш не чуваше това, което Том му казваше, освен когато го гледаше право в устата. А и нищо не бе му казал, едно „здрасти“ дори. Хората не винаги отговаряха на въпросите на Том, защото нещо в изражението му им подсказваше, че е бавноразвиващ се. Ала когато това се случваше, обикновено човекът насреща изглеждаше ядосан, тъжен или се изчервяваше. А този реагираше различно. Той дори му бе направил знак с палец и показалец, който Том знаеше, че означава „аз съм добре“. Но не бе произнесъл нито дума.

Закрил бе ушите си с ръце и беше поклатил глава.

Ръце върху устните и пак същото.

Ръце на гърлото и пак същото.

Стаята се освети ярко, връзката бе осъществена.

— Мили Боже! — възкликна Том и лицето му засия. Втурна се в дрогерията, забравяйки напълно, че това беше незаконен акт. Човекът,

който не говореше, изстискваше някаква течност от една туба върху памук и триеше с него челото си.

— Хей, господине! — викна Том, тичайки към него. Човекът не се обърна. Том се смути и за миг се поколеба. После си спомни каква беше работата. Потупа непознатия по рамото и той се обърна към него. — Ти си глухоням, нали? Не чуваш! Не можеш да говориш! Така ли е?

Ник кимна. Последвалата реакция на Том го удиви до немай къде. Слабоумният заподскача радостно и запляска с ръце.

— Сам се сетих! Браво на мене! Сам се сетих! Браво на Том Кълън!

Ник неволно се усмихна. Не помнеше неговият дефект да е зарадвал някого толкова много.

* * *

Пред сградата на съда имаше малък площад, наред който се издигаше статуя на морски пехотинец с униформа и оръжие от Втората световна война. Под нея, на паметна плоча, бе отбелязано, че този монумент е поставен в чест на момчетата от Харпър Каунти, които „ЖЕРТВАХА НАЙ-СКЪПОТО ЗА РОДИНАТА“. В сянката на този паметник седяха Ник Андрос и Том Кълън и ядяха шунка и пилешко С картофи от консерва. На челото над лявото си око Ник имаше два лейкопласта, залепени на кръст. Той следеше внимателно устните на Том, което беше доста трудно, понеже слабоумният непрекъснато се тъпчеше с храна и си мислеше, че вече му е писнало да яде консерви. Страшно му се искаше една хубава сочна пържола с всичките му там подправки.

Не бе спрял да говори, откакто седнаха до паметника. В разказа му имаше доста повторения и бе изпъстрен от чести възклицания, най-вече „И още как!“ и „Мили Боже!“. Това не дразнеше Ник. Не беше осъзнал колко много му липсват хората, докато срещна Том. Даже не беше признал пред себе си, че се страхува да не е единственият останал жив на цялата земя. В един момент дори му мина през ума, че е възможно болестта да е погубила всички, освен глухонемите. А сега си мислеше, с лека иронична усмивка, че бе възможно да са умрели всички, освен глухонемите и бавноразвиващите се. Тази мисъл, която

го караше да се усмихва в два часа следобед под яркото слънце, стана направо натрапчива през нощта, когато изобщо не му се струваше смешна, а мъчителна.

Питаше се къде, според Том, са изчезнали останалите хора. Вече бе чул всичко за баща му, който преди две години духнал с една келнерка, и за работата на Том като общ работник във фермата на Норбът и как господарят решил преди две години, че Том „се справя доста добре“ и му разрешил да си служи с брадва, и как една вечер „яките момчета“ нападнали Том и как ги натупал почти до смърт, а един от тях го пратил в болница натрошен. Научи и как намерил майка си в къщата на госпожа Блейкли, където двете лежали мъртви в хола, а той се измъкнал на пръсти, защото иначе Исус нямало да дойде да прибере покойниците на небето. Ник си помисли, че Том си представяше Исус като един вид Дядо Коледа с малко по-друга мисия — вместо да се спуска с подаръци от комина, се качва нагоре по него с мъртвите. Ала не спомена, че целият град е пуст и че по шосето не се движеше нищо.

Ник сложи ръце на гърдите му и така спря потока от думи.

— Какво?

Той описа с ръка широка окръжност по посока на сградите. Опита се да изглежда учуден — смръщи вежди, наклони глава встрани, почеса се по тила. После с два пръста по тревата изобрази ходещи хора. Накрая погледна въпросително Том.

Това, което видя, го сепна. Младият мъж имаше вид на мъртвец, толкова празен бе погледът му. Допреди малко очите му искряха от вълнение и нетърпение да разкаже толкова много неща, а сега приличаха на две студени, сини топчета мрамор. Устата му бе отворена, така че Ник видя несдъвквания картоф. Ръцете му лежаха отпуснати в скута.

Разтревожен, глухонемият протегна ръка да го докосне, Но преди да успее, другият подскочи. Примигна и живец отново се появи в погледа му, както вода изпълва кофа, Устните му се разтеглиха в усмивка. Беше повече от ясно какво се беше случило току-що с него — много по-ясно дори от надписа „ЕВРИКА“, ако той се беше появил над главата му в балонче, като в комиксите.

— Искаш да знаеш къде са отишли всички хора! — възкликна той.

Ник кимна утвърдително.

— Ами предполагам са отишли в Канзас. Мили Боже, да. Всички все разправят в какъв малък град живеем. Тук нищо не се случва. Няма забавления. Дори пързалката за ролкови кънки фалира. Сега имаме само едно автокино, обаче там показват глупави филмчета. Мама все казва, че много заминават, но никой не се връща. Точно като баща ми, който избяга с една келнерка от кафенето „Бумърс“, дето се казваше Диди Пакалоте. Така че, предполагам, на всички им е писнало и са решили да заминат по едно и също време. За Канзас, мили Боже, за къде иначе! Там трябва да са отишли. С изключение на мама и госпожа Блейкли. Исус ще ги вземе, горе на небето и ще ги люлее в люлката на вечната хармония.

Том отново подхвана безспирния си монолог. „Отишли са в Канзас“ — помисли си Ник. Може и така да е станало, какво пък. Всички от нещастната, тъжна планета хванали Божията ръка и се отпавили или към небето и вечната хармония, или са се преселили в Канзас. Облегна се назад и притвори очи, така че монологът на Том се превърна в зрителен образ на модерно стихотворение, без главни букви, като произведенията на Е. Е. Къмингс:

мама каза

няма никакво

но аз им казах, казах по-добре

да не се бъркат

Предната нощ, която изкара в плевнята, му се явиха лоши сънища и сега, на пълен стомах, му се искаше да...

боже мили наистина ми се иска

Ник заспа.

* * *

Събуди се съвсем замаян, както се случва, ако заспиш дълбоко през деня. Първо усети, че целият е плувнал в пот. Поизправи се и разбра причината. Часът бе пет и петнадесет следобед, беше спал повече от два часа и половина и слънцето се бе преместило и го беше напекло. Но това не бе всичко. Том Кълън се бе попрестарал в грижите си за него и го бе покрил с две одеяла и с един юрган, за да не настине.

Ник ги отметна, изправи се и се протегна. Том го нямаше. Глухонемият се отправи към главната улица, като размишляваше какво да прави с него. Том си бе избирал консерви от супермаркета по картинките и не бе изпитвал никакви угризения да влиза там, понеже било отключено.

Запита се какво ли е щял да прави, ако бяха заключили супермаркета. Сигурно в някой момент гладът е щял да го накара да забрави притесненията си поне за известно време. А какво ще прави, когато храната свърши?

Ала не това бе основният въпрос, който го тревожеше във връзка с Том. Развълнува го несдържаната радост, с която го беше посрещнал. Може и да е бавноразвиващ се, но не чак дотам, че да не почувства самотата. Майка му и най-близката ѝ приятелка бяха мъртви. Баща му отдавна бе напуснал града. Работодателят му, господин Норбът, и всички останали от градчето бяха отпрашили за Канзас една нощ, докато Том спял, и го оставили да се мотае из главната улица на Мей като призрак. Вече се занимаваше с неща, които не бяха за него, като уискито например. Ако се напие пак, може да се нарани. А ако това се случи и няма кой да се погрижи за него, това може да е и краят му.

Но... един глухоням и един бавноразвиващ се заедно? Как можеха да си бъдат полезни един на друг? Ето ви човек, който не може да говори, и още един, който не може да мисли. Хубава работа, та това не беше никак честно. Том донякъде разбираше нещата, но не можеше да чете и Ник знаеше, че много скоро ще му омръзне да разиграва пантомими. Не че на Том щеше да му омръзне. Мили Боже, не!

Пъхнал ръце в джобовете си, спря на тротоара, точно до входа на парка. „Е добре — реши той, — мога да остана тук тази нощ с него. Какво е една нощ? Поне ще му сготвя нещо вкусно.“

И поободрен от тази мисъл, тръгна да търси Том.

Тази нощ Ник спа в парка. Не знаеше къде Том прекара нощта, но когато се събуди на сутринта понамокрен от росата, но иначе съвсем свеж, първото нещо, което видя, прекосявайки градския площад, бе Том, клекнал до цял автомобилен парк от детски колички и пластмасова бензиностанция с надпис „Тексако“.

Явно малоумният бе решил, че щом няма нищо нередно в това да влязат в дрогерията на Нортън, може спокойно да влезе и другаде. Стоеше с гръб към Ник, а пред него на тротоара бяха наредени около

четиридесет различни модела коли. До тях се търкаляше отвертката, с която Том бе разбил витрината. Имаше ягуари, мерцедеси, ролс-ройси, лимоненожълто бентли с удължена задна част, ламборджини, корд, осемсантиметров понтиак, корвет, мазерати и, Боже милостиви, една мун, модел 1933. Том седеше приведен над колите, съсредоточено ги вкарваше и изкарваше от гаража и им наливаше бензин. Повдигаше ги на рампата и се правеше, че ги ремонтира отдолу. Ако можеше да чува, до Лик щяха да достигнат звуците, които издаваше Том: „бръм-бръм-бръм“, когато буташе колите по асфалта, „чък-чък-чък“, когато им наливаше бензин, и „шшшшш“, когато ги повдигаше и сваляше. Навярно щеше да дочуе откъслечно разговорите между собственика на бензиностанцията и миниатюрните хора в миниатюрните колички. „Да я напълня догоре ли, господине? С обикновен? Веднага! Само да довърша предното стъкло, госпожо. Мисля, че е карбураторът ви. Хайде да я вдигнем и да ѝ хвърля един поглед отдолу. Тоалетна ли? Разбира се, че имаме. Точно зад ъгъла е.“

Над тази картина се извисяваше небето, което Бог бе отредил на тази малка част от Оклахома.

Ник си помисли: „Не мога да го оставя. Не мога.“ Изведнъж го налегна горчива тъга, толкова силна, че почти се разплака.

„Всички са заминали за Канзас — помисли си той. — Точно това се е случило. Всички са отишли в Канзас.“

Прекося улицата и потупа Том по рамото, който се стресна и се извърна рязко. На устните му затрептя виновна усмивка и лицето му стана червено като божур.

— Знам, че са за малки момченца, а не за големи мъже — каза той. — Знам това добре, татко ми каза.

Ник вдигна рамене, усмихна се и разпери ръце. Том се поуспокои.

— Сега са мои. Ако ги искам, са мои. Щом ти можеш да влезеш в дрогерията и да си вземеш нещо, то и аз мога да вляза в магазина за играчки и да си взема каквото поискам. Бога ми, и още как. Нали не трябва да ги връщам?

Ник поклати отрицателно глава.

— Мои са — каза щастливо Том и пак насочи вниманието си към количките, но глухонемият отново го потупа по рамото и младият мъж се извърна. — Какво?

Ник го дръпна за ръкава и Том се изправи с готовност.

Заведе го до колелото си, посочи му го и после посочи към себе си. Слабоумният кимна.

— Разбира се. Това колело си е твое, а бензиностанцията си е моя. Аз няма да ти пипам колелото и ти няма да ми пипаш количките. Бога ми, не!

Ник поклати отрицателно глава. Посочи себе си, колелото, после главната улица и помахаш с ръка като за сбогом. Том застана неподвижно. Ник чакаше.

— Ще си тръгваш ли, господине? — промълви слабоумният.

Ник кимна.

— Не искам! — извика Том. Очите му изглеждаха много сини и в тях проблясваха сълзи. — Харесваш ми! Не искам и ти да ходиш в Канзас!

Ник го притегли към себе си и го прегърна. Посочи първо себе си, после него, после колелото и накрая пътя.

— Не те разбирам.

Търпеливо глухонемият повтори същите движения. Този път пак помахаш за сбогом и в прилив на вдъхновение вдигна и размахаш ръката на Том.

— Искаш и аз да дойда с тебе ли? — попита онзи и лицето му грейна, макар явно да не му се вярваше, че е разбрал правилно.

Ник кимна с облекчение.

— Ама, разбира се! — извика слабоумният. — Том Кълън заминава! Том... — изведнъж млъкна и лицето му помръкна. — Мога да си взема количките, нали?

Ник се замисли за момент, после кимна.

— О'кей! — Усмивката пак се появи на лицето на младия мъж, като слънцето иззад облак. — Том Кълън заминава.

Ник го заведе до велосипеда. Посочи към него и към Том.

— Никога не съм карал такова — каза последният жител на градчето, като оглеждаше с недоверие скоростите и високата, тясна седалка. — По-добре да не го правя. Може да падна.

Но Ник се почувства окуражен. „Никога не съм карал такова“ означаваше, че все пак бе карал някакво. Трябваше само да намери полесно за каране. Том щеше да го забави, но вероятно немного. А и за какво му е да бърза? Сънищата са си сънища. Въпреки това чувстваше

вътрешна принуда да бърза, като че действаше по команда, внушена му подсъзнателно.

Отведе Том до количките му, посочи ги, усмихна се и кимна. Том приклекна нетърпеливо и посегна да ги вземе. После вдигна поглед, пълен с тревога и неприкрито недоверие.

— Няма да тръгнеш без Том Кълън, нали?

Ник убедително поклати глава.

— Добре — успокои се малоумният и се наведе към играчките си. Ник не успя да се въздържи и разроши косата му. Том го погледна и се усмихна срамежливо. Ник също му отвърна с усмивка. Не, не можеше да го остави. Вече го знаеше със сигурност.

Беше почти дванадесет по обед, когато най-сетне намери подходящ велосипед за Том. Не беше очаквал, че ще му отнеме толкова време, но изненадващо много хора бяха заключили къщите и гаражите си. В повечето случаи успяваше единствено да надникне в мрака през мръсни, покрити с паяжини прозорци, с надеждата да намери търсеното колело. Прекара близо три часа в ходене из града, облян в пот, а слънцето безмилостно изгаряше гърба му. Дори отиде до магазина за велосипеди „Уестърн Ауто“, но без успех. На витрината бяха изложени дамско и мъжко колело с три скорости, а други сглобени нямаше.

Намери каквото търсеше в един гараж в южния край на града. Беше заключен, но имаше достатъчно голям прозорец, през който успя да се вмъкне вътре. Счупи стъклото с камък и внимателно откърти стърчащите парчета от полуизгнилата дограма. В гаража беше ужасно горещо и въздухът бе пропит с тежката миризма на бензин и прах. Колелото беше детски модел „Швин“ и бе оставено до едно десетгодишно комби „Мерк“ със спаднали гуми и олющена боя.

„С моя късмет сигурно ще се окаже счупено — помисли си Ник. — Без верига, със спукани гуми, или нещо от този род.“ Но този път му провървя. Всичко беше наред — гумите бяха напompани и зъбното верижно колело също беше в изправност. Нямаше единствено кошница, но това лесно можеше да се поправи, а до стената между едно гребло и една лопата за ринене на сняг имаше допълнително предпазител за веригата и почти нова ръчна помпа.

Ник продължи да рови и откри кутия със смазка на една от полиците. Седна на напукания циментов под, без да обръща внимание

на горещината, и смаза старателно веригата и спиците. Като свърши, затвори кутията и я прибра в джоба на панталона си.

Завърза помпата отзад на колелото, отключи гаража и изтича навън. Въздухът никога не бе му се струвал толкова свеж и уханен. Затвори очи и си пое дълбоко дъх, изкара колелото на пътя, качи се на него и потегли бавно по главната улица. Вървеше добре. Ще бъде идеално за Том, стига да може наистина да го кара.

Остави го до своя „Рали“ и влезе в магазина за играчки. В един ъгъл, сред други спортни стоки, намери хубава кошница и тъкмо си тръгваше, когато забеляза клаксон с блестящо звънче и червена гумена топка. Засмя се и го пхна в кошницата. Излезе навън и видя Том да спи в сянката на паметника на Морския пехотинец на градския площад.

Ник закачи кошницата на кормилото на велосипеда, а до нея прикрепил клаксона. После се върна в магазина и взе голяма раница. Отиде до супермаркета и я напълни с консерви от месо, зеленчуци и плодове. Тъкмо се колебаеше дали да вземе от консервите с боб и люти чушки, когато усети как някаква сянка пробяга по рафтовете срещу него. Ако можеше да чува, щеше да разбере, че Том вече е открил колелото. Пронизителният звук на клаксона се носеше из улицата, прекъсван единствено от веселия смях на слабоумния.

Застана на вратата на супермаркета и съгледа как Том, гордо яхнал велосипеда и непрекъснато натискащ клаксона, бързо върти педалите, докато ветрецът развява косата му и издува ризата му. На пресечката, където свършваше търговската част на улицата, той направи завой и тръгна обратно. Лицето му бе огряно от широка, победоносна усмивка. Гаражът и бензиностанцията — играчки, вече се намираха в кошницата, а джобовете на гащеризона и на ризата му бяха издути от количките. Слънцето грееше ярко и спиците на колелото блестяха. С малко тъга Ник си помисли, че и той би искал да чуе звука от клаксона само за да види дали и на него щеше да му достави такова удоволствие, каквото доставяше на Том.

Слабоумният му махна с ръка и продължи нагоре по улицата. Скоро пак се върна обратно, надувайки клаксона. Ник вдигна ръка като полицаи. Том спря колелото с рязко натискане на спирачките. Лицето му бе оросено от едри капки пот. Дишаше запъхтяно и не спираше да се усмихва.

Глухонемият му показва пътя и помахна с ръка като за сбогом.

— Нали още ми разрешаваш да си взема количките?

Ник кимна и прехвърли дръжките на раницата през якото рамо на Том.

— Веднага ли тръгваме?

Ник пак кимна. С пръст и показалец изобрази символа „о'кей“.

— За Канзас ли? Ник поклати глава.

— Закъдето си искаме?

Ник кимна. „Да. Където си искаме“ — помисли си той, но най-вероятно щяха да тръгнат за Небраска.

— Ей! О'кей! Да! Хайде!

* * *

Тръгнаха по шосе № 283 на север и след около два часа и половина на хоризонта започнаха да проблясват светкавици. Бурята ги връхлетя изневиделица, покривайки ги с прозрачна пелена от дъжд. Ник не можеше да чуе гръмотевиците, но виждаше мълниите, които раздираха небето. Бяха така ослепителни, че пред очите му се завъртяха лилаво-синкави кръгове. Когато наближиха Ростън, където Ник възнамеряваше да се отправят на изток по шосе № 64, Дъждът престана и небето се обагри в необичайно, зловещо жълто. Вятърът, който бе духал така свежо в лицето му, също утихна. Ник усети, че става изключително нервен и странно непохватен. Никой не бе му казал, че това състояние е резултат от рязкото падане на атмосферното налягане и е от малкото инстинкти, общи за човека и животните.

Изведнъж Том го задърпа яростно за ръкава. Ник го погледна. Изуми се, като видя, че онзи е съвсем пребледнял и зениците му се бяха разширили.

— Торнадо! Иде торнадо!

Ник се огледа, но не видя нищо. Обърна се пак към Том търсейки начин да го успокои. Ала слабоумният бе изчезнал. Бе подкарал колелото си през полето вдясно от пътя проправяйки криволичеща пътека във високата трева.

„Глупак — помисли си Ник ядно. — Ще счупиш шибаната ос!“

На около четиристотин метра нагоре по черния път, по който бе тръгнал Том, се намираше плевня със силоз. Ник все още нервен и ядосан, сви към полето, прехвърли велосипеда си над телената ограда и също се отпрати по черния път към плевнята. Том бе захвърлил колелото си направо на земята, без да го постави на стойката му. Това не се дължеше на обикновена разсеяност, защото Ник го бе видял да я използва няколко пъти преди това. Спътникът му явно бе страшно уплашен.

Обхваналото го чувство на безпокойство го накара да се огледа наоколо и това, което видя, смрази кръвта му.

На запад се стелеше зловеща тъмнина. Не беше облак, а по-скоро пълна липса на светлина. Приличаше на фуния, която на пръв поглед изглеждаше поне хиляда метра висока. Върхът беше по-широк от основата, която не докосваше земята. Над нея дори облаците се разпръсваха, сякаш притежаваше някаква невероятна способност да отблъсква.

Ник видя как на около километър разстояние от него фунията докосна земята и продълговата синя сграда с ламаринен покрив — вероятно склад за автоматериали или за дървени трупи — експлодира. Не чу яростния трясък, но усети силните вибрации, които го накараха да се олюлее. А и сградата се срути не навън, а навътре, сякаш фунията бе внезапно всмукала въздуха от нея. В следващия момент покривът се прекърши на две. Парчета от него се разхвърчаха нависоко и Ник, смаян от гледката, проследи полета им.

„Пред очите ми е видение от най-страшните ми кошмари — помисли си той, — и то изобщо не е човек, макар понякога да приема човешки образ. То е всъщност торнадо. Един адски, черен, могъщ вихър, който се надига от запад и поглъща всичко и всекиго, имал нещастieto да застане на пътя му. То е...“

Някой го сграбчи за двете ръце, вдигна го и го отнесе в плевнята. Ник видя, че това бе Том Кълън, което го изненада за момент. Бурята така го беше изплашила, че изобщо бе забравил за съществуването на Том.

— Долу! — извика запъхтян слабоумният. — Бързо! Бързо! О, Боже мили! Торнадо! Торнадо!

Най-сетне Ник дойде на себе си, излезе от вцепенението, в което бе изпаднал, и почувства как го връхлита страх. Осъзна къде е и с кого.

Остави се Том да го води надолу към избата и в този момент усети страни, тътнещи вибрации. Тогава за пръв и последен път в живота си долови нещо подобно на звук. Беше като нестихваща болка в центъра на мозъка му. Докато слизаше по стълбите заедно с Том, видя гледка, която никога нямаше да забрави. Гредите, с които бе изградена плевнята, се откъртваха една по една и се понасяха към небето, покрито с облаци, сякаш бяха изгнили черни зъби, изтръгвани с корен от невидими клещи. Сламата, разпръсната по пода, започна да се издига и върти в множество миниатюрни вихрушки-фунии. Тътнещите вибрации ставаха все по-мощни.

Том отвори някаква тежка дъбова врата и го побутна да влезе. Лъхна ги миризмата на гнилоч и плесен. В последния миг, преди светлината да изчезне съвсем, Ник забеляза, че Щяха да делят това убежище от бурята с няколко изгризани от плъховете трупове. Слабоумният затвори вратата и настъпи непрогледен мрак. Вибрациите някак отслабнаха, но още се долавяха.

Панически страх обгърна Ник като наметало. В тъмнината сетивните му възприятия се свеждаха до това, което можеше да се помирише и докосне, а всичко заобикалящо то само пораждаше допълнителна тревога в него. Чувстваше постоянните вибрации на пода под себе си и долавяше миризмата на смърт.

Том намери ръката му в тъмнината. Ник го притегли към себе си. Усети, че спътникът му трепери, но не можеше да разбере дали плаче, или се опитва да му каже нещо. Тази мисъл донякъде го успокои и Ник го прегърна. Том му отвърна със същия жест. Двамата стояха прави в мрака, притиснати един до друг.

Вибрациите под тях се усилваха все повече. Глухонемият имаше чувството, че дори въздухът трепти. Том се притисна още по-силно към него. Глух и сляп, Ник стоеше в ужасяващо очакване. Помисли си, че ако Рей Бут бе наранил и другото му око, щеше да е и глух, и ням, и сляп, точно както в този момент. Ако това се беше случило, сигурно щеше отдавна да се е застрелял в главата.

По-късно не му се вярваше, че са прекарали в убежището едва петнадесет минути, макар да бе логично, че щом часовникът му беше в изправност, точно толкова време е минало. Досега никога не бе осъзнавал какво субективно и изплъзващо се явление е времето. Струваше му се, че е изминал поне час, ако не два-три. А докато

времето течеше, все повече се убеждаваше, че с Том не са сами в убежището. О, там, разбира се, бяха и трупове. Някой нещастник явно беше довел семейството си долу с надеждата, че щом тук са преживели не едно и две природни бедствия, то може би ще се предпазят и от тази беда — болестта. Но не трупове го безпокояха. За Ник мъртвите бяха неодушевени предмети, не по-различни от стола, килима или пишещата машина. Просто нещо, което запълваше пространството. А той чувстваше присъствието на друго живо същество и все по-ясно разбираше кой, или какво бе всъщност то.

То бе зловещият човек, който оживяваше в сънищата му, чийто дух бе усетил в мрачната сърцевина на торнадото.

Някъде... в ъгъла, а може би и точно зад тях, стоеше тайнственият човек и... ги наблюдаваше. И чакаше. След миг ще ги докосне и двамата ще... Какво? Ще полудеят от страх, разбира се. Онзи ги виждаше в тъмното. Ник беше сигурен в това. Очите му привикваха към мрака, както на котките или като на някое от онези странни непознати същества. Като във филма „Хищник“, например. Да, зловещият човек можеше да вижда такива нюанси на спектъра, каквито бяха невидими за обикновеното човешко око. И сигурно всичко пред очите му течеше бавно и в червено, сякаш целият свят бе потопен във врящ казан с кръв.

В началото Ник ясно разграничаваше това злокобно видение от реалността, но след няколко минути осъзна, че именно това видение е реалността. Имаше чувството, че усеща горещия дъх на зловещия човек във врата си.

Тъкмо се канеше да хукне към вратата, да я отвори и да избяга горе, независимо какво ще му се случи там, когато Том направи точно това. Внезапно вратата на убежището се отвори, вътре нахлу поток от ослепителна светлина и Ник вдигна ръка да прикрие здравото си око. За миг пред погледа му пробяга призрачната сянка на Том, който, препъвайки се, се катереше по стълбите, и Ник също се втурна след него, като слепешком намираше пътя за нагоре. Окоето му привикна към светлината едва когато изкачи и последното стъпало.

Помисли си, че в плевнята преди не беше толкова светло, и веднага разбра причината. Нямаше го покривът. Като че ли бе премахнат с почти хирургическа точност — по пода нямаше никакви трески. Отгоре висяха само три големи греди, а всички странични

дъски бяха откъртени. Сякаш се намираха в скелета на огромно праисторическо чудовище.

Том не спря нито за миг, за да види какви са пораженията от торнадото. Бягаше така, сякаш го гонеше самият дявол. Обърна се назад само веднъж, с широко, почти смешно ококорени очи. Ник също не се стърпя и погледна през рамо към убежището. Стълбите от старо, изгнило дърво се спускаха в тъмната зейнала дупка. Видя сламата, разпръсната по пода, и четири ръце с пръсти, оглозгани до кокал от плъховете.

Дори да имаше някой долу, Ник не го съгледа.

Нито пък искаше да го види.

Побърза да последва Том навън.

* * *

Слабоумният стоеше треперещ до колелото си. Ник за миг се изуми как торнадото, което бе унищожило плевнята, не бе докоснало велосипедите им. Тогава забеляза, че младият мъж плаче. Приблужи се до него и го прегърна. Том гледеше с широко отворени очи към счупената двукрила врата на плевнята. Ник направи знак „всичко е наред“. Том го забеляза, но не се усмихна, както се надяваше Ник, а пак се вторачи в плевнята. Погледът му беше празен, което никак не се хареса на глухонемия.

— Там имаше някой — каза внезапно малоумният.

Ник се усмихна, но усмивката замръзна на устните му. Разбра, че не може да се преструва. Посочи себе си, после Том и направи отривисто движение, разсичайки въздуха с длан.

— Не. Освен нас двамата. Някой друг. Някой, който дойде с торнадото.

Ник вдигна рамене.

— Може ли да тръгваме сега? Моля те. — Глухонемият кимна.

Изкараха велосипедите си на шосето, като използваха пътеката от стъпкана трева и разровена пръст, която бе проправило торнадото. Бе поело разрушителния си път от източната страна на Ростън, бе прекосило шосе № 283 и оттам бе тръгнало на запад, разкъсвайки телената ограда край пътя и кабелите с високо напрежение, сякаш бяха

струни на пиано. После бе заобиколило плевнята вляво от тях и бе минало право през къщата, която се намираше доскоро — пред плевнята. Четиристотин метра по-нататък пътят му внезапно свършваше. Облаците вече се разкъсваха, макар че продължаваше да вали лек, освежителен дъждец. Чуваше се безгрижната песен на птичките.

Ник наблюдаваше как големите мускули на Том опънаха дочената риза, когато слабоумният вдигна колелото си над останките от телената ограда край пътя. „Този човек спаси живота ми — помисли си. — Никога не бях виждал торнадо. Ако не го бях взел със себе си, както първоначално възнамерявах, сега щях да съм мъртъв.“

Той също прехвърли велосипеда си от другата страна на разкъсаната мрежа, потупа Том по рамото и му се усмихна.

„Трябва да намерим още някого. Трябва — помисли си той. — Дори само за да му благодаря. И да му кажа името си. Той още не знае името ми, защото не може да чете.“

Спря за миг, поразен от тази мисъл. После двамата се качиха на велосипедите си и потеглиха.

* * *

Тази нощ прекараха на игрището на „Малката лига“ в Ростън. Небето беше безоблачно и звездно. Ник заспа бързо и не сънува. Събуди се при изгрев слънце с мисълта колко прекрасно е, че до него има друг човек и как това променя всичко.

В Небраска наистина имаше град на име Полк Каунти. В първия миг това го изненада. Все пак доста бе пътувал през последните години и най-вероятно някой му бе споменал, че Полк Каунти съществува и този факт бе останал в подсъзнанието му. Имаше и шосе № 30. Но все още не можеше да повярва, не и в това ясно слънчево утро, че наистина ще намерят някаква стара негърка, седнала на верандата пред къщата си на сред поле, засято с царевица, да пее химни, акомпанирайки си на китара. Не вярваше във видения и в предчувствия. Но му се струваше важно да не престава да търси други оцелели. В известен смисъл и той, като Франи Голдсмит и Стю Редман, желаше отново да живее в общност от хора. Докато това станеше,

целият свят щеше да му се струва чужд и объркан. Опасността дебнеше отвсякъде. Не можеше да се види с просто око, но Ник я предусещаше, както бе усетил присъствието на зловещия човек в мрачното подземие вчера. Тя можеше да те изненада в някоя къща или зад следващия завой на пътя. Може би се криеше под колите и камионите, които задръстваха магистралите. А ако я нямаше там, то със сигурност се бе спотаила в календара, в следващите две-три страници. „Опасност“ сякаш шепнеше всяка фибра от тялото му.

ОТКЛОНЕНИЕ. СЛЕДВАТ 60 КИЛОМЕТРА ЛОШ ПЪТ. НЕ НОСИМ ОТГОВОРНОСТ ЗА ВОДАЧИТЕ, КОИТО ПРОДЪЛЖАТ НАТАТЪК.

Това чувство се дължеше отчасти на страхотния, зашеметяващ шок от пълната липса на хора. В Шойо това не правеше толкова голямо впечатление. Нямаше значение, че градчето бе съвсем пусто, защото беше толкова малко в сравнение с целия останал свят. Но когато тръгна на път, сякаш... Спомни си филм на Уолт Дисни, посветен на природата, който бе гледал като дете. Едно-единствено лале изпълваше целия екран, толкова красиво, че човек затаяваше дъх. В следващия кадър камерата се преместваше с шеметна бързина и пред очите ти се появяваше цяло море от лалета. Направо ти вземаше ума. Настъпваше абсолютно претоварване на всичките ти сетивни органи, някъде вътре ставаше късо съединение и връзките се прекъсваха. Идваше ти твърде много. Точно като това пътуване. Шойо опустя, но с това Ник щеше все някак да свикне. Ала пусти се оказаха и Макнаб и Тексаркана и Спенсървил. Ардмор бе изгорял до основи. Пътувайки на север по шосе № 81, бе срещнал единствено елени. На два пъти видя следи, вероятно оставени от други хора — огнище, горяло поне преди два дни, и застрелян елен. Но не и хора. Това беше достатъчно да го изкара от релси. Постепенно осъзнаваше с какви мащаби е бедствието. Тук не ставаше въпрос просто за Шойо, Макнаб или Тексаркана, а за Америка, сякаш тя бе изхвърлена на бунището консервена кутия, на дъното на която се търкаляха няколко забравени грахови зърна. А може би катастрофата е засегнала целия свят. От тази мисъл на Ник му се завиваше свят и му ставаше лошо, затова направо се отказа да разсъждава по този въпрос.

Вместо това разгърна картата. Ако не спираха да пътуват, може би групата им щеше да нарасне като снежна топка, търкаляща се надолу по склон. Ако имаха късмет, можеха да вземат още някого със

себе си по пътя за Небраска или те самите да се присъединят към по-голяма група. Вероятно след Небраска щяха да се отправят в друга посока. Това бе като кръстоносен поход с незнайна, неясна никому цел.

„Ще тръгнем на североизток — помисли си той, — през щата Канзас.“ Шосе № 35 ще ги отведе до 81-во, което в Суидхолм, Небраска, се пресичаше под прав ъгъл с магистрала № 92. Друга магистрала, № 30, свързваше двете шосета като хипотенузата на правоъгълен триъгълник. Някъде в този триъгълник се намираше земята на неговите сънища.

Като си помислеше за това, го обхващаше странна, трепетна възбуда.

Някакво раздвижване го накара да вдигне поглед. Том бе седнал и търкаше очите си. Устата му бе раззината в широка прозявка. Ник му се усмихна и младият мъж му отвърна със същото.

— И днес ли ще пътуваме? — попита Том и Ник кимна. — Ей, че хубаво. Обичам да си карам колелото. Бога ми, да! Надявам се никога да не спираме!

Докато прибираше картата, глухонемият си помисли: „Кой знае? Може желанието ти да се сбъдне.“

* * *

Завиха на изток още сутринта, а обядваха на кръстопът недалеч от границата между щатите Канзас и Оклахома. Беше 7 юли и времето бе горещо.

Малко преди да спрат за обяд, Том рязко натисна спирачките, както имаше навика да прави. Беше се вторачил в крайпътна табела с надпис: „НАПУСКАТЕ ХАРПЪР КАУНТИ, ОКЛАХОМА И НАВЛИЗАТЕ В УУДС КАУНТИ, ОКЛАХОМА.“

— Това мога да го прочета — каза Том и ако Ник можеше да чува, сигурно щеше да му се стори хем смешен, хем трогателен патетичния начин, по който слабоумният го издекламира на глас. След това го попита: — Знаеш ли какво, господине?

Ник поклати глава.

— През живота си не съм напускал Харпър Каунти, Боже мили, не, не и Том Кълън. Веднъж татко ме доведе тук и ми показва този знак.

Каза ми, че ако някога ме види да минавам от другата му страна, ще ми съдере кожата. Искрено се надявам, че няма да ни спипа там, в Уудс Каунти, а?

Ник категорично поклати глава.

— А Канзас в Уудс Каунти ли е? Ник пак поклати отрицателно глава.

— Но първо ще отидем в Уудс Каунти, така ли? Ник кимна.

Очите на Том засияха.

— Това ли е светът?

Ник не го разбра. Намръщи се... вдигна рамене.

— Имам предвид света. В света ли навлизаме сега, господине?

— Том се поколеба, после добави с неуверена сериозност: — Уудс ли е думата за свят?

Ник бавно кимна с глава.

— Добре — промълви слабоумният. После остана още миг загледан в надписа, изтри една сълза от бузата си, качи се на колелото.

— Добре, да вървим. — И прекоси границата, без да каже нито дума повече. Ник го последва.

* * *

Озоваха се в Канзас малко преди да падне мрак. След вечерята Том бе уморен и кисел. Искаше да си поиграе с количките си. Искаше да гледа телевизия. Не искал да кара колело повече, защото го боляло дупето. Нямаше представа що е това щатска граница и не изпита трепетна радост като Ник, когато минаха покрай друга табела с надпис: „НАВЛИЗАТЕ В ЩАТА КАНЗАС“. Вече бе станало толкова тъмно, че белите букви сякаш се носеха като призраци из въздуха, на сантиметри над кафявата табела.

Спряха да нощуват на четиристотин метра след границата, под водна кула с високи стоманени подпори, подобна на марсианеца на Хърбърт Уелс. Том заспа, щом пропълзя в спалния си чувал. Ник остана да погледа звездите. Мракът над земята бе непрогледен, а за глухонемия и тишината бе абсолютна. Малко преди да се мушне в чувала си, един гарван кацна на близката ограда. Ник имаше чувството, че го наблюдава. Черните му очички бяха оградени с

кървави линии — като отражение на огромната, оранжева луна, която внезапно бе изгряла. Нещо в птицата не му хареса и Ник я замери с буца пръст. Гарванът размаха крила, втренчи за момент презрителен поглед в него и изчезна в нощта.

Тази нощ той сънува човека без лице, който стоеше на покрива на висока сграда, с протегнати на изток ръце. После му се присъни царевицата, по-висока от човешки бой, и музика. Този път вече знаеше, че е музика и че някой свири на китара. Събуди се призори с болезнено пълен мехур, като думите продължаваха да звучат в съзнанието му:

Аз съм майка Абигейл... ела при мен по всяко време.

* * *

По-късно същия следобед, докато пътуваха на изток през Команч Каунти по магистрала № 160, спряха изумени, когато видяха малко стадо бизони, вероятно не повече от дузина, да пресича спокойно шосето, търсейки трева за паша. От северната страна на пътя имаше телена ограда, която животните явно бяха разкъсали.

— Какви са тия? — попита изплашено Том. — Това не са крави!

И понеже Ник не можеше да говори, а Том — да чете, нямаше как да му се обясни. Беше 8 юли 1990 и тази нощ те спаха в полето на шейсетина километра западно от Диърхед.

* * *

Беше 9 юли и двамата обядваха в сянката на голям, величествен бряст в двора на полуизгоряла фермерска къща. В едната си ръка Том държеше кренвирш от консерва, а с другата вкарваше и изкарваше колички от гаража. Повтаряше безспир рефрена на една известна песен. Ник бе научил думите наизуст, следейки движението на устните на Том. „Скъпа, де го твойт мъж? Той е гооотин мъж. Скъпа, де го твойт мъж?“

Ник се чувстваше потиснат и зашеметен от мащабите на родната си страна. Едва сега осъзнаваше колко лесно е да вдигнеш палец към пътя и рано или късно да ти излезе късметът. Ще спре някоя кола,

карана обикновено от мъж, стиснал кутия бира между краката си. Ще те попита закъде си тръгнал и ти ще му подадеш листчето, което държиш винаги подръка в джоба на ризата си, на което си написал:

„Здравейте, казвам се Ник Андрос. Глухоням съм. Извинявайте. Отивам в... Много ви благодаря, че ме взехте. Мога да чета по устните ви.“ И толкоз. И ако човекът не страдаше от никакви предубеждения спрямо глухонемите, а на такива хора му се беше случвало да попада, макар и рядко, той се качваше и колата го откарваше там, където искаше. Колата поглъщаше километрите и ги изхвърляше през ауспуха си, С нея човек сякаш се телепортираше. Колата правеше да изглеждат нищожни разстоянията на картата. Но не разполагаха с автомобил, с който, ако караха внимателно, биха изминали поне сто и четиридесет, сто и петдесет километра. А когато шосето станеше непроходимо, просто щяха да изоставят колата, да повървят малко и да намерят друга, Без превозно средство бяха точно като дребни мравки, които щъкат нагоре-надолу по гърдите на повален гигант, безспирно тичайки от едното зърно до другото. Затова Ник често си мечтаеше, че следващата му среща с жив човек, ако такава изобщо има, ще се осъществи точно като в безгрижните дни, когато пътуваше на стоп. На върха на хълма ще се появят познатите искрящи пламъчета от отражението на слънцето в бронята, които заслепват, но и радват очите, Ще се появи съвсем обикновена марка американска кола — „Чеве Бискейн“ или „Понтиак Темпест“ например, произведена в добрия, стар Детройт. В мечтите му никога не се появяваше хонда, мазда или юго. Американската красавица ще спре и той ще види мъжа зад кормилото, нахакано подпрял почернял от слънцето лакът на прозореца. Човекът с усмивка ще им каже:

— Пресвети Боже! Момчета! Какъв късметлия съм, че ви срещам! Скачайте бързо вътре! Качвайте се и да потегляме!

Но този ден не срещнаха никого, а на 10 юли попаднаха на Джули Лори.

Времето пак беше ужасно горещо. Голи до кръста, упорито въртяха педалите почти целия следобед. И двамата бяха почернели и приличаха на индианци. Днес бяха изминали доста малко разстояние заради ябълките. Заради проклетите зелени ябълки.

Откриха старо дърво в една ферма. Ябълките бяха зелени, дребни и кисели, но понеже отдавна не бяха яли пресен плод и на

двамата им се сториха божествени на вкус. Ник си наложи да не изяде повече от две, но Том излапа шест една след друга, изгризвайки ги докрай. Не обърна внимание на знаците, които му правеше Ник. Когато си наумеше нещо, Том Кълън ставаше неприятен като четиригодишно, твърдоглаво хлапе.

От единадесет сутринта Том имаше разстройство. Потеше се обилно, пъшкеше, слизаше от колелото и го буташе нагоре и по най-малкия баир. Въпреки голямото си раздразнение от това, че напредваха така бавно, Ник не можеше да не се посмее, макар и с известна тъга, на ситуацията.

Пристигнаха в Прат в четири часа и глухонемият реши, че им стига за днес. Том се плъсна с въздишка на облекчение на една пейка и моментално заспа. Ник го остави и тръгна да търси аптека по търговската улица. Ще вземе шише пептобисмол и ще даде на Том от лекарството, когато той се събуди. Ако се наложи, ще го накара да изпие цялото, за да се оправи по-скоро. Искеше му се на следващия ден да наваксат пропуснатото.

Намери дрогерия до градския театър. Прекрачи прага и спря за миг, вдъхвайки знойния, застоял въздух. Освен миризмата на непроветрено долови и друг остри, натрапчиви миризми, най-вече на парфюм. Може би някое шише се бе пръснало от горещината.

Ник се огледа. Търсеше рафтовете с лекарствата за стомах. Зачуди се дали и пептобисмолът не се разваля от горещината. Е, това сигурно ще бъде отбелязано в упътването. Пред очите му се мярна някакъв манекен и на известно разстояние от него забеляза това, което търсеше. Направи две стъпки към рафта, когато му хрумна, че никога досега не е виждал манекен в дрогерия.

Погледна отново в посока към него и видя Джули Лори.

Тя стоеше абсолютно неподвижно, с шише парфюм в едната ръка и стъклената му капачка в другата. Тъмносините ѝ очи бяха широко отворени от почуда. Кестенявата ѝ коса, прибрана назад, бе вързана с копринен шал, който висеше до кръста ѝ. Носеше къса розова блуза и дънкови панталонки, отрязани толкова високо, че приличаха по-скоро на пликчета. Челото ѝ бе осеяно с пъпки, а и на брадата ѝ бе излязла една доста голяма.

Дватамата с Ник замръзнаха на местата си, втренчили поглед един в друг. В този момент момичето изпусна шишенцето с парфюм, което

се счупи със силен трясък и в напечената като оранжерия аптека се размириша като в погребално бюро.

— Господи, ти истински ли си? — попита тя с треперещ глас.

Сърцето на Ник заби до пръсване. Усети как кръвта му пулсира лудо в слепоочията. Дори картината пред очите му се размаза и някакви светли точки затанцуваха пред погледа му.

Той кимна.

— Не си призрак?

Ник поклати отрицателно глава.

— Тогава кажи нещо. Ако не си призрак, кажи една дума поне.

Ник сложи ръка на устата си, после на гърлото си.

— Това пък какво значи? — Гласът ѝ вече звучеше истерично. Ник не можеше да чуе това... но добре разбираше какво изпитваше девойката — беше изписано на лицето ѝ. Не смееше да пристъпи към нея, защото предполагаше, че тя ще побегне. Не че я беше страх да срещне друго човешко същество. По-скоро се страхуваше, че полудява, че халюцинира. Ник отново се почувства в безизходица. Само ако можеше да говори...

Вместо това отново разигра познатата пантомима. Само това можеше да направи. Този път момичето разбра.

— Не можеш да говориш! Ти си глухоням! Ник кимна.

Тя се изкиска пискливо, по-скоро от притеснение.

— Искаш да кажеш, че най-сетне се появява жив човек и се оказва глухоням!

Ник вдигна рамене и се усмихна кисело.

— Е — въздъхна тя, приближавайки се към него, — поне си симпатичен. И това е нещо. — Хвана го за ръката. Гърдите ѝ почти го докоснаха. Беше се поляла поне с три различни парфюма. А освен тях Ник усети и неприятната миризма на пот.

— Казвам се Джули. Джули Лори. А ти? — Тя пак се изкиска. — Не можеш да ми кажеш? Горкичкият. — Тя се наведе още по-близо и гърдите и се допряха до ръката му.

Ник усети, че го заливат горещи вълни. „Какво толкова, по дяволите? Та тя е още дете!“ — помисли си смутено той.

Освободи ръката си от нейната, извади бележника от джоба си и започна да пише. Тя веднага се наведе над рамото му за да прочете написаното. Не носеше сутиен. О, Господи!

Бързо бе преодоляла страха си. Буквите на листа започнаха да се разкривяват.

— О, я гледай ти! — възкликна тя, като го видя, че пише, сякаш Ник бе маймуна, овладяла някой особено труден трик. Той гледаше в бележника и затова не „чу“ думите ѝ, но усети горещия ѝ дъх на врата си.

„Казвам се Ник Андрос. Глухоням съм. Пътувам с друг човек, който се казва Том Кълън и е бавноразвиващ се. Не може да чете и не разбира повечето от нещата, които се опитвам да му покажа със знаци, освен ако са съвсем елементарни. Тръгнали сме за Небраска, защото смятаме, че там има и други хора. Ела с нас, ако искаш.“

— Разбира се — съгласи се девойката веднага, но се сети, че той е глухоням, и го попита, като старателно изговаряше отделните думи. — Можеш ли да четеш по устните ми?

Ник кимна.

— Добре. Така се радвам, че те виждам, хич не ми пука, че си глухоням, а другият — слабоумен. Тук е страшно. Откак спря електричеството, не мога да спя нощем. — На лицето ѝ се появи гримаса на мъченица, по-подходяща за героиня от някой телевизионен сериал отколкото за истински страдащ човек. — Мама и татко умряха преди две седмици. Всички умряха, с изключение на мен. Чувствам се толкова самотна. — Тя изхълца и се хвърли на врата му. Започна да се притиска към него, разигравайки някаква гнусна пародия на човешка скръб.

Когато Ник отново видя лицето ѝ, очите ѝ бяха съвсем сухи и искряха.

— Хей, хайде да го направим — каза му. — Готин си.

Ник зяпна. „Не мога да повярвам“ — помисли си.

Ала това бе самата действителност. Тя започна да му откопчава колана.

— Хайде, давай. Вземам хапчета против забременяване така че няма никаква опасност. — След кратка пауза го. попита: — А ти можеш ли? Искам да кажа, че като не умееш да говориш, това не значи, че не можеш да...

Ник протегна ръце към нея, вероятно с намерението да я хване за раменете, но вместо това те се озоваха на гърдите ѝ. Това сложи край

на всякаква съпротива от негова страна Вече не можеше и да мисли свързано. Легна върху нея на пода и я облада.

Когато приключиха, отиде до вратата и погледна навън закопчавайки колана си. Том продължаваше да спи на пейката, глух и сляп за окръжаващия го свят. Джули се приближи с ново шише парфюм в ръка.

— Това ли е слабоумният?

Ник кимна, макар че думата никак не му харесваше Звучеше жестоко.

Джули започна да му разказва за себе си и Ник се успокои, като научи, че тя е на седемнадесет, почти колкото него. Майка ѝ и приятелките ѝ я наричали Ейнджъл, защото била много младолика. Разказа му много неща през следващия час и Ник установи, че му е невъзможно да отдели лъжата от истината... или от мечтите ѝ. Може би е чакала някого точно като него — който никога не ще може да спре безкрайния ѝ монолог. Очите му се умориха да следи постоянното движение на начервените ѝ в розово устни. Но ако отместеше поглед макар и само за миг, за да види дали Том се е събудил, тя докосваше бузата му и го караше да продължава да я „слуша“. Искаше той да „чуе“ всичко, да не пропусне нищо. След известно време Ник започна да се дразни, после тя му се стори досадна. Само след един час прекаран заедно с нея, с изненада откри, че вече съжaliaва задето изобщо я е срещнал и се надява тя да промени решението си и да не приеме поканата му.

Падала си по рокмузиката и марихуаната. Имала приятел, на когото му писнало от тъпаците в училището и затова прекъснал ученето и се записал във флотата миналия април

Оттогава не го била виждала, но му пишела всяка седмица. Заедно с двете си приятелки, Рут Хонингер и Мери Бет Гуч, ходила на всички концерти в Уичита, а миналия септември отишли на стоп до Канзас за концерта на Ван Хален и на „Чудовищата на хевиметала“. Твърдеше, че се е чукала с басиста на Докън и каза, че това било „най-адски суперпреживяването“ в живота ѝ. Просто „плакала и плакала“, когато майка ѝ и баща ѝ умрели в едно денонощие, макар майка ѝ да била „отвратителна моралистка“, а баща ѝ да бил „адски спечен“ по отношение на Рони, приятеля ѝ, дето напуснал града и отишъл във флотата. Възнамерявала да стане козметичка в Уичита, когато

свършела гимназия, или „да се отнесе в Холивуд и да си намеря работа в ония фирми, дето оправят къщите на звездите, щото съм най-адски супер по вътрешното обзавеждане и Мери Бет каза, че ще дойде с мене“.

В този момент явно си спомни, че Мери Бет Гуч е мъртва и че е загубила вече всякаква възможност да стане козметичка или специалист по вътрешен дизайн. Това сякаш успя да я разстрои истински. Ала тя не избухна в ридания, само от очите ѝ капнаха няколко сълзи.

Когато потокът от думи взе да попресъхва, поне временно, тя отново му каза, че ѝ се иска „да го направим“, както се изрази срамежливо. Ник поклати глава и тя се нацупи.

— Може би все пак няма да дойда с вас.

Ник вдигна рамене.

— Тъп глухар такъв — изсъска тя с изненадваща злоба. Очите ѝ яростно заблестяха. После се усмихна и каза: — Не исках да те засегна. Просто се пошегувах.

Ник я погледна безизразно. Бяха го обиждали и по-жестоко, но в нея имаше нещо, което никак не му харесваше. Бе нервна и някак си неуравновесена. Ако я ядоса, тя няма да вика или да го удари през лицето. О, не, ще го дере с нокти. Изведнъж Ник разбра, че го е излъгала за възрастта си. Не бе на седемнадесет, четиринадесет или двадесет и една. Можеше да е на каквато възраст на тебе ти се поискаше да бъде... стига ти да я желаеш повече, отколкото тя тебе, стига ти да имаш нужда от нея повече отколкото тя от тебе. Искаше да мине за сексуално активна личност, но Ник си помисли, че желанието ѝ за секс бе външна проява на нещо скрито дълбоко в личността ѝ... беше симптом за нещо. А думата „симптом“ се използваше във връзка с болест, нали? Да не би да си мислеше, че тя е болна? Да, в известен смисъл точно така мислеше. Притесни се от това какъв ефект щеше да има Джули върху Том.

— Ей, приятелят ти се събужда!

Ник погледна навън. Да, Том беше седнал на пейката, чешеше се по главата и се оглеждаше. Ник се сети за лекарството.

— Хей, здрасти — извика възбудено девойката и се затича по улицата към слабоумния, а гърдите ѝ под късата памучна блузка се

разтресоха. Том така ококори очи, че малко им оставаше да изскочат от орбитите си.

— Здравсти? — каза той бавно с почти въпросителна интонация и погледна към приятеля си за обяснение.

Ник се опита да прикрие тревогата си и само кимна.

— Казвам се Джули. Как си, сладурче?

Потънал в мисли и с дълбоко чувство на безпокойство Ник се запъти обратно към дрогерията, за да вземе лекарството, от което се нуждаеше Том.

— Ъ-ъ — поклати глава Том и се дръпна назад. — Ъ-ъ, не искам. Том Кълън не обича лекарства, Боже мили, не. Имат ужасен вкус.

Ник го изглежда ядно. Чувстваше се безсилен. Обърна се към Джули и погледите им се срещнаха. Очите ѝ пак искряха злобно, както когато го бе нарекла глухар. Това не бе добронамерена закачка, а проява на жестокост. Така можеше да гледа само човек, който няма никакво чувство за хумор, а възнамерява да пусне някаква дразнеща шега.

— Правилно, Том, не го пий. Това е отрова.

Ник зина от изненада. Джули му се ухили, предизвикателно сложила ръце на кръста си. Това вероятно бе дребното ѝ отмъщение, задето ѝ бе отказал да прави секс с нея втори път.

Ник се обърна към Том и сам отпи от шишето с лекарството. Усещаше как слепоочията му пулсират от яд. Подаде шишето на Том, но той все още го гледаше с подозрение.

— Не, ъ-ъ, Том Кълън не пие отрова. — Ник разбра, че Том наистина бе изплашен, и гневът му към момичето нарасна още повече. — Татко ми е казал това. Татко каза, че щом убива плъховете в обора, ще убие и Том! Никаква отрова!

Ник се полуизвърна към Джули. Самодоволната ѝ усмивка го изкара от кожата му. Замахна и я удари през лицето с опакото на ръката си. Том уплашено облеци очи.

— Тиии... — подхвана тя, но в първия момент не можа да намери думи, за да продължи. Лицето ѝ се покри с червенина и тя изведнъж заприлича на мършава, злобна глезла. — Глух идиот такъв! Това беше шега, лайно такова! Не можеш да ме удряш! Не можеш да ме удряш, проклетнико!

Хвърли се отгоре му, но той я блъсна силно. Джули падна на задника си и впи поглед в него, оголила зъби, сякаш щеше да заръмжи всеки момент. — Ще ти откъсна топките — изсъска тя. — Не може да ме удряш.

С треперещи ръце Ник извади химикалката си и написа нещо в тефтерчето си с едри, разкривени букви. Главата му се пръскаше от болка. Откъсна листа и ѝ го подаде. Гледайки го ядно, тя му блъсна ръката и листът падна. Ник се наведе, взе го, хвана я за врата и насила ѝ навря листа в лицето. Том се бе свил на пейката и скимтеше от страх.

— Добре, добре! — изкрещя тя. — Ще прочета скапаната ти бележка!

На листа имаше само четири думи: „Ти не ни трябваш“.

— Майната ви! — изрева тя, отскубвайки се. Отстъпи на няколко крачки от него. Очите ѝ бяха така сини и широко отворени както когато я видя за пръв път в аптеката, но сега в тях се четеше единствено омраза. Ник се почувства уморен. От всички хора на земята защо точно тя бе жива?

— Няма да остана тук — каза Джули Лори. — Ще тръгна. И ти не можеш да ме спреш.

Можеше. Нима тя не бе разбрала това? „Не — помисли си Ник, — не беше.“ За нея тази история се разиграваше като по холивудски сценарий за филм на ужасите, в който Джули Лори играеше главната роля. Според този сценарий тя винаги получаваше това, което искаше.

Ник извади пистолета си и го насочи към краката ѝ. Девојката застана съвсем неподвижно, червенината се отдръпна от лицето ѝ. Изражението в очите ѝ се промени. Тя самата изглеждаше различна, най-сетне съвсем истинска. В живота ѝ изведнъж се бе появило нещо, което не бе в състояние да манипулира в своя полза. Пистолет. Ник почувства, че е не само уморен, но и че му прилошава.

— Казах го на шега — промълви тя. — Ще направя каквото поискаш. Честно.

Той ѝ даде знак с пистолета да се маха.

Тя тръгна по улицата, като ги гледаше през рамо. Все повече ускоряваше крачка и накрая побягна. Зави зад ъгъла при първата пресечка и изчезна. Ник прибра пистолета си, Целият трепереше. Чувстваше се мръсен и потиснат, сякаш Джули Лори не бе човешко

същество, а един от онези студенокръвни, пълзящи бръмбари, които се крият под дънерите на падналите дървета.

Обърна се и видя, че Том е изчезнал.

Затича се по обляната в слънце улица. Главата му туптеше и страшно го болеше окото, наранено от Рей Бут. Откри Том след повече от двадесет минути. Беше се свил до задния вход на една къща на две преки от главната улица. Седеше на земята, притиснал количките до гърдите си. Когато видя Ник, се разплака.

— Моля те не ме карай да пия от нея, моля те не карай Том Кълън да пие отрова, Боже мили, моля те. Татко каза, че щом убива плъховете, ще убие и мен... Моооля те!

Ник видя, че все още държи шишето с лекарството в едната си ръка. Хвърли го надалече и разпери ръце пред Том. Разстройството щеше да му мине от само себе си. Много ти благодаря, Джули.

Том слезе по стълбите, хълцайки.

— Извинявай — повтаряше той. — Том Кълън ти се извинява.

Върнаха се заедно на главната улица... и замръзнаха на местата си. И двата велосипеда лежаха на земята. Гумите им бяха срязани и всичко, което носеха със себе си, бе разпиляно по платното.

Точно в този миг нещо профуча край лицето на Ник. Том извика и хукна да бяга. Ник се заоглежда учудено. Случайно забеляза дулото на пушка, подаващо се от прозорец на втория етаж на хотел „Прат“ в мига, когато бе изстрелян и вторият куршум. Нещо като свръхскоростна игла за шиене мина през яката на ризата му. Той хукна след Том.

Не разбра дали Джули продължи да стреля. Единственото което разбра със сигурност, когато настигна Том, бе, че двамата са невредими. „Поне се отървахме от този дявол — помисли си той, — но и това се оказа само донякъде вярно.“

Нощта прекараха в една плевня на пет километра северно от Прат. Том сънуваше кошмари и често будеше Ник, за да търси утеха от него. Пристигнаха в Юка на следващия ден към единадесет и намериха две хубави колела в един магазин за спортни стоки. Ник вече се бе посъвзел от срещата с Джули. Реши да се доекипират в Грейт Бенд, където смяташе, че ще пристигнат най-късно до 14 юли.

Точно в три без четвърт следобед на 12 юли той забеляза някакво проблясване в огледалото за обратно виждане. Спря, а Том, който

караше зад него, се бе заплеснал нанякъде и му прегазил крака, но Ник сякаш нищо не усети. Обърна се и видя, че светлината се бе появила точно на хълма зад тях като звезда посред бял ден, която заслепяваше, но и радваше очите. Не можеше да повярва на единственото си зрящо око. По нанадолнището се носеше бавно, заобикаляйки препречилите пътя коли, като минаваше от едното в другото платно, стар модел пикап „Чевик“, произведен в добрия, стар Детройт.

Колата намали и спря до тях. Том махаше усърдно към нея през цялото време, ала Ник не можа да реагира. За миг, преди да се покаже шофьорът, си помисли, че сега ще види зад волана Джули с нейната злобна, победоносна усмивка. Тя ще носи пушката със себе си и този път няма начин да не улучи. В света не съществува ярост, по-голяма от тази на жена презряна.

Ала шофьорът се оказа мъж на около четиридесет със сламена шапка с втъкнато в синята велурена лента перо. Когато се усмихна, обвеяното му от вятъра и слънцето лице се осея от множество бръчици. Той възкликна:

— Бога ми, колко се радвам, че ви виждам, момчета! Страшно се радвам. Скачайте вътре и да потегляме.

Така Том и Ник се запознаха с Ралф Брентнер.

„Полудявам! Скъпа, не го ли разбираш?“

Май бяха думи от песен на Хюи Смит Пианото. Много стара песен. Ехо от миналото. Как точно беше мелодията? А-а-а-а, та-та-та... ту-ту-ту..л-а-а и така нататък. Преливаща от мъдростта на Хюи Смит Пианото.

— Майната му — промълви той. — Хюи Смит Пианото беше на мода, преди да дойде моето време.

Години след това Джони Ривърс бе записал една от песните на Хюи — „Рокпневмония и буги-вуги грипче“. Лари Ъндървуд я помнеше добре и си помисли, че тя особено подхожда на сегашната ситуация. Добрият, стар Джони Ривърс.

— Майната му и на него — изрази гласно мнението си Лари. Изглеждаше ужасно — като призрак, който се препъва по някакво шосе в Нова Англия. — Де да можех да се върна в шейсетте!

Да, правилно, шейсетте. Страхотни дни бяха! Свободната любов и децата „цветя“. Анди Уархол с очилата си с розови рамки и тъпите му кутии „Брило“. Норман Спинрад, Норман Мейлър, Норман Томас, Норман Рокуел и добрият стар Норман Бейтс от мотела „Бейтс“, хе-хе-хе. Дилан си счупи врата, Бари Макгуайър изпя пресипнало „В навечерието на унищожението“. Даяна Рос повдигна самочувствието на всички бели деца в Америка. „Толкова готини групи имаше тогава — мислеше си Лари замаяно. — Обичам шейсетте. Осемдесетте можеш да си ги навреш в задника.“ Когато ставаше въпрос за рокендрол, шейсетте бяха златната епоха: „Крийм“, „Раскалс“, „Спунфул“, „Бийтълс“, „Ху“...

Лари се спъна, падна и си удари главата.

Пред очите му всичко стана черно, после отново се появи в ярки фрагменти. Той изтри с ръка тънката струйка кръв от слепоочието си. Това нямаше никакво значение. „Майната му“, както казваха в славните и велики дни на шейсет и пета. Какво значение има, че е паднал и си е ударил главата, когато цялата минала седмица не беше спал както трябва, защото непрестанно се пробуждаше от кошмарите.

А за добри смяташе онези нощи, когато викът само застиваше в гърлото му. Най-страшно беше, когато се събуждаше от собствения си вик. Това направо го ужасяваше.

Сънуваше, че се намира в тунела „Линкълн“. Някой вървеше подир него. Само че в съня му това не беше Рита, а дяволът, който го следваше по петите с грозна, застинала на лицето усмивка. Дяволът не беше един от трупове, той беше сто пъти по-ужасен от някой оживял мъртвец. Лари побягваше, но бавно, както става в лошите сънища, спъваше се в невидими мъртъвци, които чувстваше, че са втреничили в него стъклени, като на препарирани ловни трофеи, очи от своите коли-гробници в замръзналия завинаги трафик. Колкото и да тичаше, Лари не можеше да избяга, понеже дяволът, зловещият човек, човекът на черната магия виждаше съвсем ясно в тъмното като с инфрачервени очила. Скоро започваше да припява на ухото му:

— Хайде, Лари, давай, заедно ще го напрааавим, Лаааари...

Чувстваше дъха на зловещия човек във врата си и тогава се пробуждаше, опитвайки се да избяга от съня със заседнал като рибена кост на гърлото вик или наистина надаваше толкова силен вик, че можеше да пробуди дори и мъртвите.

През деня зловещият човек се явяваше рядко. Той работеше само на нощни смени. През деня Лари се измъчваше от Адската самота, която разяждаше мозъка му с остри зъби на неуморен гризач, на плъх или може би на невестулка. През деня мислите му се връщаха все към Рита. Непрестанно в съзнанието му се явяваше онзи миг, когато я обърна и видя очите ѝ — очи на животно, постигнато от болезнена и неочаквана смърт — и устата ѝ, която бе покривал с целувки, пълна с зеленикаво повърнато. Тя бе умряла тихо през нощта, в собствения му спален чувал и сега той...

Направо откачаше. Нали така? Точно това ставаше с него. Полудяваше.

— Полудявам — простена Лари. — О, Господи, откачам!

Една част от мозъка му, която все още можеше да разсъждава рационално, му подсказваше, че страховете му са основателни, макар че в момента той най-много страдаше от горещината. След това, което се бе случило на Рита, повече не можа да се качи на мотора. Просто не беше в състояние, сякаш блокираше тотално. Представяше си, че лежи размазан на пътя. Затова и заряза мотоциклета.

Оттогава вървеше пеш. Вече колко дни — четири, осем, девет? Не знаеше. Още от девет часа сутринта горещината беше непоносима. Вече бе четири следобед, слънцето безмилостно печеше откъм гърба му, а той беше без шапка.

Не си спомняше кога точно заряза мотоциклета. Не беше вчера, може би беше предишния ден, но какво значение имаше това? Просто слезе, натисна ръчката за газта и отпусна лоста на съединителя. Мотоциклетът се откъсна от треперещите му ръце, стрелна се като дервиш, изпаднал в транс, и се понесе само на задното си колело по шосе № 9, някъде източно от Конкорд. Лари се опита да си спомни дали градът, в който бе „убил“ мотоциклета си, се казваше Госвил, ала и това сега нямаше никакво значение. В действителност мотоциклетът вече не му вършеше работа. И без това не можеше да го кара с повече от тридесет километра в час, а дори и тогава непрекъснато си представяше как прелита над кормилото и си счупва черепа, или как взима завой без видимост, удря се в някой преобърнат камион и избухва в пламъци. Съвсем скоро светна и малката червена лампичка, сигнализираща за прегряването на двигателя, а на Лари му се стори, че над нея бе изписано със ситни букви „страхливец“. Нима бе имало време, когато мотоциклетът бе за него не само удобно средство за придвижване, а и източник на удоволствие? Нима се бе наслаждавал на скоростта, когато вятърът галеше лицето му, когато пътят загубваше ясните си очертания само на десет сантиметра от петите му? Да. Така беше, докато Рита беше с него, преди Рита да се превърне в две празни очи и уста, пълна със зеленикаво повърнато, тогава наистина го бе карал с удоволствие.

Затова остави мотоциклета да се носи сам с бясна скорост по шосето. Машината прескочи насипа встрани от пътя и падна в обрасло с плевели дере. Лари се приближи до дерето предпазливо, със страх, сякаш моторът можеше изведнъж да се изправи и да го прегازی. „Хайде, хайде, копеле, спирай вече“ — помисли си той, ала дълго време моторът продължаваше да бръмчи и да буботи, задното колело да се върти веригата да загребва изсъхнали листа, вдигайки облаци от кафява прах, а от хромирания ауспух да излиза синкав пушек. Дори и в този миг страхът до такава степен го владееше, че Лари очакваше да се случи нещо свръхестествено, например мотоциклетът да се вдигне сам от гроба си и да го премаже... Или че някой следобед ще чуе

приближаващия се рев на мотор, ще вдигне поглед и ще види мотоциклета си, този проклет мотоциклет, който не искаше да си умре кротко, да се носи с бясна скорост право към него. Зад кормилото ще бъде зловещият човек, а точно зад него, в бели, копринени, развети от вятъра панталони, ще седи Рита Блекмор, с тебеширенобяло лице, стъклен поглед и коса, суха като царевично листо. Най-сетне моторът започна да се дави, да пухти, да трака и когато замлъкна, Лари погледна към него с известна тъга, сякаш бе убил част от себе си. Без мотора нямаше как да се пребори с тишината, а в известен смисъл тишината беше по-голям враг от ужаса му от смъртта и от страха му да не пострада при катастрофа. Оттогава вървеше все пеш. Бе минал през няколко малки градчета, в които имаше магазини за мотоциклети. На витрините им бяха изложени последните модели, заедно с ключовете. Но ако останеше загледан в тях по-продължително време, започваше да се вижда проснат в локва кръв на шосето — една картина в ярки цветове, подобна на сцените от отвратителните, но инак впечатляващи филми на ужасите на Чарлз Банд, където хората умираха прегазени от огромни камиони, или от грамадни, неизвестни насекоми, които се развиваха в топлото човешко тяло и в един миг пропълзяваха навън, разкъсвайки корема и червата им. Затова Лари подминаваше магазините и продължаваше пътя си блед и треперещ. Продължаваше да върви, а горната му устна и слепоочията му се оросяваха от малки капчици пот.

Отслабна. И как не? Вървеше по цял ден, от изгрев до залез. Не спеше добре. Събуждаше се от кошмарите в четири през нощта, запалваше газената лампа, свиваше се до нея и чакаше да се покаже слънцето, когато не го беше чак толкова страх да тръгне. Когато се стъмнеше и очертанията на шосето почти се загубваха в здрача, той припряно запалваше огън, крадешком, като избягал затворник. После лягаше с чувството на човек, който има в организма си два грама кокаин. Подобно на наркоман не изпитваше глад и ядеше малко. Кокаинът и страхът те карат да забравиш глада. Лари не се беше докосвал до дрогата от онова парти в Калифорния, ала през цялото време изпитваше неописуем ужас. Подскачаше, щом някоя птица изписукаше. А предсмъртният вик на животинче, повалено от по-голям и по-силен хищник, направо му изкарваше ума. Отначало отслабна, после стана кльощав, накрая измършавя. Сега бе на път да се стопи

съвсем (казано метафорично). Беше пуснал брада, която бе особено впечатляваща, защото беше доста по-светла от косата му. Очите му бяха хлътнали дълбоко в орбитите си и искряха като очичките на малките, отчаяни животинчета, хванати в капан.

— Полудявам — изстена той отново. Отчаянието в тези думи направо го ужасяваше. Нима бе толкова зле? Преди време имаше един Лари Ъндърууд, който бе издал плоча, станала почти хит. Един Лари Ъндърууд, който бе мечтал да бъде Елтън Джон на своето време... о, Боже, как би се изсмял на това Джери Гарсия... о, Божичко! А сега се бе превърнал в жалко същество, пълзящо нагоре по един хълм на някаква магистрала, някъде в югоизточната част на Ню Хампшир. Влачеше се по корем, пълзеше като влечуго. Онзи, предишният Лари Ъндърууд явно нямаше нищо общо с тази пълзяща твар... тази...

Той се опита да се изправи, но не успя.

— Това е нелепо! — възкликна през смях, но със сълзи на очи.

От другата страна на пътя, на около двеста метра разстояние, се издигаше като някакъв прекрасен мираж бяла, продълговата къща, характерна за тази част на Ню Хампшир. Покривът и первазите ѝ бяха боядисани в зелено. Пред нея се простираше широка зелена морава, която се нуждаеше от окосяване. В единия край на поляната минаваше поточе. Лари долови ромоленото му — един омайващ звук. Покрай моравата се виеше каменна стена, която явно бележеше границите на имота, а до нея на равни интервали, бяха засадени високи брястове. Лари просто щеше да изпълни своя велик световен номер на пълзящата твар и щеше да се довлече до сянката, точно това щеше да направи. И когато се почувстваше малко по-добре... щеше да се изправи на крака, да отиде до поточето, да си пийне и да се измие. Сигурно миришеше ужасно. Ама на кого му пукаше? Кой изобщо можеше да го подуши сега, когато и Рита бе мъртва?

Дали тя все още лежи в онази палатка? Дали се бе подула? Той отново потъна в мрачни мисли. А къде другаде би могла да бъде? Да играе голф с Боб Хоуп в Палм Сприйнгс?

— Господи, та това е ужасно — прошепна Лари и пропълзя на отсрещната страна на пътя. Смяташе, че лесно ще се изправи, щом стигне сянката, но видя, че това ще му коства твърде големи усилия. Все пак събра достатъчно сили, за да се обърне и да хвърли крадешком

поглед надолу по шосето, само за да се увери, че мотоциклетът няма да връхлети отгоре му.

На сянка температурата беше поне с пет градуса по-ниска и Лари въздъхна с облекчение. Докосна врата си и бързо отдръпна ръката си, като усети остра болка. Слънчево изгаряне? Да намери „Ксилокаин“. И други подобни глупости. Гори, бебче, гори. Уатс. Спомняш ли си Уатс? Още едно ехо от миналото. Цялата човешка раса бе само силно отекващо ехо от миналото.

— Човече, ти си болен — каза той, подпря глава на грапавия ствол на един бряст и затвори очи. Слънчевите лъчи, които проникваха през клоните на дървото, образуваха червени и черни фигурки зад затворените му клепачи. Ромолящият звук на течаща вода бе напевен и успокояващ. След минутка ще слезе до потока и ще се измие. Само след минутка.

Лари задряма.

Скоро дрямката се превърна в първия му истински дълбок, спокоен сън от много дни насам, неспохождан от кошмари. Отслабналият му гръден кош се повдигаше и се спускаше равномерно. Брадата правеше лицето му да изглежда още по-слабо. Това беше лице на измъчен човек, на самотник като по чудо спасил се от жестоко масово изстребление, което никой не би могъл да си представи. Малко по малко тревожните бръчки по загорялото му лице се поизгладиха. Лари пропадна в най-дълбоките бездни на съня, сви се там на кълбо като речна твар, която търси спасение от лятната жегата в хладната дънна кал. Слънцето се спусна по-ниско.

Пищните храсти до поточето се раздвижиха и след малко оттам изскочи едно момче. Беше на тринадесет, а може би на десет години, но високо за възрастта си. Носеше само къси бели шорти. Имаше равномерен червеникавокафяв тен, с изключение на една бяла ивица точно над шортите му. Цялото му тяло бе покрито с ухапвания от комари. В дясната си ръка държеше касапски нож. Острието му беше тридесет сантиметра дълго, с остри зъбци и блестеше ярко на слънцето.

Леко приведено, момчето безшумно се приближи и застана точно зад Лари. Очите му бяха зелено-сини, с цвят на море и леко дръпнати, така че приличаше на китайче. Бяха безизразни, като очите на дивак. Момчето замахна с ножа.

— Не! — чу се тих, но твърд женски глас.

Момчето се полуизвърна, наведе встрани глава, наострило слух, но все още с вдигната ръка. Позата му беше въпросителна, но ѝ издаваше разочарованието му, че са го спрели.

— Ще го наблюдаваме и ще решим — прозвуча отново гласът на жената.

Момчето се поколеба, местейки поглед от ножа към спящия и после пак към ножа с нескрито желание. Накрая се обърна и се скри сред храстите.

Лари спеше непробудно.

* * *

Когато се събуди, първо осъзна, че се чувства чудесно. Сетне усети глад. След миг му се стори, че слънцето някак не е на мястото си, сякаш се бе движило в обратната посока. После изпита страхотна нужда да се изпикае.

Изправи се, протегна се със силно изпукване на ставите и разбра, че не просто си беше дремнал, а бе спал през цялата нощ. Погледна часовника си и видя защо слънцето не бе там, където очакваше. Часът бе девет и половина сутринта. Беше гладен като вълк. В голямата бяла къща сигурно имаше храна. Консерви със супа и говеждо. Червата му къркореха.

Преди да се отправи към къщата, той клекна гол до потока и наплиска тялото си с вода. Забеляза колко много е измършавял. Не можеше да я кара така, ако искаше да продължи нататък. Изправи се, избърса се с ризата си и си обу панталона. Над водата стърчаха няколко камъка и той ги използва като брод, за да премине от другата страна. Когато стъпи на отсрещния бряг, изведнъж замръзна на мястото си и се загледа втренчено в гъстите храсти. Страхът, който дремеше в него, откакто се бе събудил, пламна внезапно като изсушен дънер, и пак така бързо угасна. Сигурно в храстите бе някоя лястовица, а може би дори лисица. Нищо повече. Лари се обърна и се отправи през моравата към голямата бяла къща.

Насред поляната в съзнанието му внезапно изскочи една мисъл, както мехурче въздух изплува на повърхността на водата. Тя се зароди

без никакви усилия, без фанфарен зов, ала бе толкова съществена, че Лари се вцепени.

Защо не си взе велосипед?

Стоеше неподвижно на поляната, на еднакво разстояние от потока и къщата, поразен от простотата на тази мисъл. Бе вървял пеш, откак „уби“ мотора си. Така се бе изтощил до краен предел и накрая направо бе получил слънчев удар или нещо подобно. А можеше спокойно да си върти педалите, без да си дава зор и досега вече щеше да е стигнал до къщата на брега и да се запасява с продукти.

Разсмя се, отначало съвсем тихичко, за да не наруши абсолютната тишина наоколо. Да се смееш съвсем сам беше още един признак за полудяване. Ала смехът му бе толкова истински, толкова искрен, че безспорно говореше за здрав дух. Толкова напомняше на предишния Лари Ъндървуд, че той накрая се разсмя с пълно гърло. Застанал с ръце на кръста и с лице към небето, се посмя гръмогласно на глупостта си.

Нечии зелено-сини очи го следяха внимателно от най-гъстите храсти на брега на поточето. Проследиха го, когато той продължи през поляната към къщата, все още смеейки се и поклащайки глава. Проследиха го и когато се качи на предната веранда, натисна дръжката на вратата, която се оказа отключена, и влезе вътре. Тогава в храстите се чу същото прошумоляване, което бе накарало Лари да се озърне преди малко. Момчето си проправи път през гъсталака, все така полуголо, с касапския нож в ръка.

Появи се и нечия друга ръка, която леко погали рамото му. Момчето моментално замръзна на мястото си. Жената също излезе на открито. Изобщо не раздвижи храстите, въпреки че беше висока и внушителна на вид. Имаше гъста, лъскава, черна коса с дебели, искрящо бели кичури. Косата ѝ веднага привлечаше погледа. Беше вързана на опашка, която се спускаше до гърдите ѝ от едната страна. Когато човек за пръв път видеше тази жена, първо забелязваше колко е висока, после го впечатляваше косата ѝ, и той заковаваше поглед в нея, сякаш чувстваше колко плътен и все пак мек беше косъмът ѝ. Сетне, ако човекът беше мъж, той се опитваше да си представи как би изглеждала свободно пусната, разпиляна по възглавница, огряна от луната. Не можеше да не се запита дали жената е добра в леглото. Ала тя никога не бе лягала с мъж. Беше непорочна. Чакаше някого. Бяха я

спохождали странни сънища. Тя отново си зададе въпроса, дали този беше мъжът, когото чакаше.

— Спри за малко — каза на момчето.

Обхвана с ръка измъченото му лице и го доближи към своето, излъчващо спокойствие. Разбираше какво го тревожи толкова.

— Нищо няма да й стане на къщата. Какво би могъл да й направи, Джо?

Момчето се обърна и погледна с тревога и копнеж към постройката.

— Когато си тръгне, ние ще го последваме.

Джо (това не бе истинското му име) вдигна рязко ножа, сякаш се готвеше да го забие в гърдите й. Тя не помръдна, не направи опит да се предпази или да побегне и момчето бавно отпусна ръката си. Обърна се и замахна няколко пъти в посока към къщата.

— Не, няма да го направиш. Защото и той е човек и ще ни отведе при... — тя замлъкна. „Други човешки същества“ — това искаше да каже. Той е човек и ще ни отведе при други човешки същества. Но не бе сигурна, че точно това бе възнамерявала да каже, или че с тези думи се изчерпваха всичките й очаквания. Усещаше как я разкъсваха противоречиви чувства и вече й се искаше Лари изобщо да не беше се появявал. Опита се отново да погали момчето, ала то се отдръпна ядосано. Загледа се в къщата с очи, пълни с изгаряща ревност. След малко се мушна пак в храсталаците, поглеждайки я укорително. Тя го последва, за да се увери, че няма да се нарани. Момчето легна на земята и се сви на кълбо, притискайки ножа до гърдите си. После налапа палеца си и затвори очи.

Надин слезе до потока, където се образуваше малък вир, приклекна и пи вода от шепата си, после седна да наблюдава къщата. Лицето й бе съвсем спокойно, почти като на Мадоната на Рафаел.

По-късно същия следобед Лари караше велосипеда си по магистрала № 9. Внезапно пред очите му изникна крайпътен знак във фосфоресциращо зелено и той спря, за да го прочете. Остана доста изненадан. На знака пишеше: „ДОБРЕ ДОШЛИ В МЕЙН.“ Не можеше да повярва на очите си. Или бе извървял огромно разстояние ни жив, ни умрял от страх, или му се губеха няколко дни. Тъкмо щеше да продължи нататък, когато нещо, било прошумоляване в гората, било звук, породен от въображението му, го накара рязко да се извърне. Не

видя нищо по широката, трилентова магистрала, която свързваше Мейн с Ню Хампшир.

На няколко пъти, откакто излезе от голямата бяла къща, където закуси със сирене, намазано върху бисквити „Риц“, имаше чувството, че го наблюдават и следят. Дочуваше разни шумове, а често му се струваше, че с крайчеца на окото си долавя някакво движение. Сетивните му органи едва сега си възвръщаха способността да функционират нормално в тази странна ситуация, така че бяха в състояние да регистрират най-дребното и най-недоловимото дразнение, което затвърждаваше още повече в него подозрението, че го наблюдават. Това изобщо не го плашеше. Не бе халюцинация, не бе плод на въображението както предишните му усещания. Ако някой го следеше скришом, то вероятно бе защото не смееше да се покаже. И ако този някой се страхуваше от нещастния, мършав Лари Ъндървуд, който се бе превърнал в такъв пъзъл, че не можеше дори мотор да кара с повече от тридесет километра в час, то едва ли имаше за какво да се тревожи.

Без да слиза от велосипеда, който бе взел от един магазин на шест километра източно от голямата бяла къща, той се провикна:

— Хей, защо не се покажеш? Нищо лошо няма да ти сторя. Не последва никакъв отговор. Лари постоя до знака на пътя, като чакаше и се оглеждаше. Изцвърча птичка и се стрелна в небето. Нищо друго не помръдваше. След малко той продължи по пътя.

В шест часа вечерта се озова в Норт Бъруик, градче, където се пресичаха магистралите 4 и 9. Реши да прекара нощта там и да продължи към брега на океана на следващия ден.

На главния кръстопът имаше малък магазин. Лари си взе шест кутии бира от фризера. Те бяха с черен етикет от марка, каквато досега не бе опитвал, вероятно местно производство. Взе си и един голям плик чипс с пипер и две консерви със задушено говеждо. Сложи нещата в раницата си и излезе навън. От другата страна на улицата имаше ресторант и за момент му се стори, че забеляза две сенки, които пробягаха по стената и после изчезнаха. Може би му се бяха привидели, но силно се съмняваше в това. Колебаеше се дали да прекоси тичешком улицата и да ги изненада.

„Хайде, дечица, играта на криеница свърши.“ Реши да не го прави. Знаеше добре какво е да се страхуваш.

Повървя нагоре по шосето, бутайки велосипеда си, на който бе закачил пълната раница. Видя пред себе си голямо тухлено училище с малка горичка до него. Събра доста съчки и си направи огън наред асфалтираното игрище за баскетбол. Наблизо течеше рекичка, която минаваше под пътя и покрай текстилна фабрика. Лари остави бирата да се изстудява във водата и затопли едната консерва с говеждо на огъня. Изяде я, седнал на една люлка, като се полюшваше бавно напред-назад, а сянката му се движеше в синхрон по избелелите линии на игрището.

Запита се защо не се страхува от тези, които го наблюдават. Вече беше сигурен, че поне двама, ако не и повече души го следят. Замисли се и защо целия ден се бе чувствал така добре, сякаш се бе освободил от някаква отрова по време на продължителния си сън. Нима просто бе имал крещяща нужда от почивка? Това ли беше всичко? Струваше му се прекалено просто.

Разсъждавайки логично, стигна до заключението, че, ако тези, които го следяха, искаха да му сторят зло, вече щяха да са го направили. Щяха да са го застреляли от засада или поне да са направили опит да го обезоръжат. Щяха да са му взели това, което искаха... въпреки че логиката диктуваше (бе толкова хубаво да мисли пак логично и да не бъде парализиран от разяждащ като киселина страх), че не притежаваше нищо, което те можеха да пожелаят. Ако ставаше въпрос за предмети и вещи, то имаше достатъчно за всички, защото останалите живи се брояха на пръсти. Защо да се занимаваш с кражби и убийства, защо да рискуваш живота си, когато всичко, за което си си мечтал, разгръщайки каталога на „Сиърс“ в кенефа, сега може да ти принадлежи? Достатъчно бе да счупиш витрината; влизаш в магазина и си взимаш каквото си поискаш.

Можеш да имаш всичко, с изключение на едно — компанията на други човешки същества. Точно това днес се котираше най-високо, както бе добре известно на Лари. Главната причина да не изпитва страх бе, че според него тези, които го следяха, търсеха именно това. Рано или късно тази необходимост щеше да им помогне да преодолеят страха си от него. Затова Лари реши да изчака. Нямахме да ги подплашва като ловец, тръгнал за пъдпъдъци. Така само щеше да усложни нещата. Преди два дни и той сигурно щеше да постъпи като

тях. Затова щеше да чака, макар че наистина страшно му се искаше да види друг жив човек.

Отиде до рекичката, извади бирата и се върна на люлката. Отвори първата кутия и я вдигна по посока на ресторанта където бе видял пробягващите сенки.

— За ваше здраве — провикна се той и изпи половината кутия на една глътка.

Когато довърши и последната бира, часът вече бе седем и слънцето скоро щеше да залезе. Лари стъпка догарящите въглени и си събра нещата. После, полупиян и в доста добро настроение, продължи още четиристотин метра нагоре по пътя, където намери къща с покрита веранда. Остави колелото си на полянката отпред, извади спалния си чувал и отвори вратата с помощта на отвертка.

Беше още рано и смяташе, че няма да заспи скоро, ала явно имаше да си навакса още сън. Само след петнадесет минути дишаше бавно и равномерно. Пушката му лежеше близо до него.

* * *

Надин се чувстваше много уморена. Изминалият ден ѝ се струваше най-дългият в живота ѝ. На два пъти: първият път близо до Страфорд, вторият на границата между Мейн и Ню Хампшир, беше напълно уверена, че човекът ги е забелязал. За нея беше без значение. Този мъж не беше луд като другия, който бе минал покрай бялата къща преди десетина дни. Онзи бе войник, прегърбен под тежестта на пушки, гранати и патрондаши, препасани на кръста му. Той едновременно плачеше и се смееше, и се заканваше на някой си лейтенант Мортън, че ще го гръмне право в топките. Лейтенант Мортън не се виждаше никъде наоколо, което вероятно бе за негово добро, ако изобщо бе още жив. Джо се бе уплашил от войника и тогава явно бе имал право.

— Джо?

Тя се огледа.

Момчето бе изчезнало.

Надин почувства, че ще заспи, затова отметна одеялото и се изправи. Простена, защото множество болки пронизваха тялото ѝ. Кога

й се бе случвало да кара толкова време велосипед без почивка? Никога. А и през цялото време трябваше да бъде предпазлива, което й късаше нервите. Ако се окажеха прекалено близко до мъжа, той щеше да ги забележи и това щеше да разстрои Джо. Ако пък поизостанеха, можеше да го изгубят в случай, че решише да завие някъде. Това пък щеше да разстрои нея. Не й беше хрумвало, че непознатият може да ги заобиколи и да ги изненада откъм гърба. Имаха късмет, особено Джо, че и на мъжа не му беше дошла тази идея.

Надин постоянно си повтаряше, че Джо ще свикне с мисълта, че имат нужда от този човек... и не само от него. Не можеха да останат сами. Ако останеха сами, щяха и да си умрат сами. Джо трябваше да свикне с тази мисъл, нали и той не бе живял досега в абсолютен вакуум. Присъствието на други хора бе навик.

— Джо — повика го тя тихо.

Момчето се движеше безшумно като виетнамски партизанин, но слухът й се бе изострил през последните три седмици, откакто бе с него, а тази вечер за късмет имаше и луна. До ушите й достигна тихо стържене и шум от стъпки по чакъл и тя бързо разбра накъде се бе запътил. Без да обръща внимание на болките си, Надин го последва. Беше десет и четвърт.

Бяха си направили лагер (ако две одеяла, проснати на тревата, можеха да се нарекат така) зад грил-ресторанта на Норт Бериук срещу супермаркета. Велосипедите си оставиха в една барака зад ресторанта. Мъжът, когото следяха, вечеряше наред училищното игрище.

— Сигурна съм, че ако отидем при него, ще раздели с нас вечерята си, Джо — бе казала тя тактично на момчето. — Яденето е топло... нали мирише чудесно? Сигурна съм, че е много по-вкусно от тази студена наденица.

Очите на Джо се бяха разширили, разкривайки най-вече бялото, и той бе размахал заканително нож по посока на Лари. После мъжът бе подкарал към някаква къща. По клатушкането на колелото му Надин съдеше, че вероятно е пийнал. Сега вече онзи спеше на верандата на къщата, която си бе избрал.

Тя ускори ход и простена тихо, защото камъчета се забиваха в петите й. Пресече от лявата страна на улицата, където имаше къщи с полянки пред тях. Тревата, израснала високо, бе мокра от нощната роса и ухаеше прекрасно. Напомни й за една друга нощ, когато бе

тичала през такава трева заедно с едно момче, само дето тогава луната бе пълна, а не нащърбена, както тази вечер. Тогава бе усетила сладка възбуда в долната част на корема си, бе почувствала гърдите си едри и сочни, с набъбнали зърна. Луната я опиваше, както и тревата, която мокреше краката ѝ. Съзнаваше, че ако момчето я хване, тя ще му разреши да ѝ отнеме девствеността. Затова бе тичала с все сила... Дали я беше хванал? Какво значение имаше сега?

Надин се затича. Прекоси циментирана алея за коли, която в тъмнината блестеше като заледена.

Тогава видя Джо. Той седеше пред верандата, където спеше мъжът. Белите му шорти се открояваха ярко в тъмнината. Всъщност тялото му бе така почерняло, че на пръв поглед не се виждаше изобщо и изглеждаше, сякаш шортите му висят във въздуха, като на невидимия човек на Хърбърт Уелс.

Джо беше от Ипсъм, това ѝ бе добре известно, защото там го бе открила. Надин беше от Саут Барнстед, на около двайсет и четири километра североизточно от Ипсъм. Тя бе търсила систематично други оцелели от епидемията, но без да напуска родния си град. Бе претърсвала градчетата в околоръст, във все по-разширяващи се концентрични окръжности. Когато откри Джо, той страдаше от треска и бълнуваше. Състоянието му се дължеше на ухапване от плъх или невестулка, доколкото можеше да се съди по размера на раната. Завари го седнал на поляната пред една къща само по шорти, стиснал касапски нож в ръка, сякаш бе дивак от каменната епоха или умиращ пигмей, който обаче не се предава. Надин имаше опит с инфекциите. Отнесе го в къщата. Дали това бе неговият дом? Така предполагаше, макар да не беше абсолютно сигурна, защото Джо не ѝ беше казал нищо определено. В къщата имаше петима мъртъвци — баща, майка и още три деца, като най-голямото бе на около петнадесет. Откри лекарски кабинет в града, където имаше антибиотици, дезинфекционни средства и бинтове. Не знаеше точно кой антибиотик ще подейства на момчето и съзнаваше, че в този случай една грешка може да бъде фатална. Ала ако не му дадеше нищо, той и без друго щеше да умре. Ухапването бе на глезена му, който се бе подул ужасно. Имаше късмет. След три дни отокът и температурата спаднаха. Момчето ѝ имаше доверие. Явно нямаше да се довери на никого освен на нея. Когато се събуждаше сутрин, той се сгушваше до Надин.

Отидоха в голямата бяла къща. Тя го нарече Джо. Това не беше истинското му име, но в работата си като учителка, когато не знаеше името на някое момиченце, винаги го наричаше Джейн, а ако беше момче — Джо. После се появи войникът, който плачеше и се смееше и псуваше лейтенант Мортън. Джо искаше да излезе и да го убие с ножа. Сега и този мъж. Тя не смееше да му отнеме ножа, понеже Джо го смяташе за свой талисман. Ако се опитахше дори, той можеше да се обърне срещу нея. И докато спеше, винаги го стискаше здраво в ръка. Една нощ се бе опитала да му го вземе, просто за да провери дали може да го измъкне от ръката му, но той се събуди моментално. В един миг спеше, а на следващия бе вторачил в нея неспокойните си, леко дръпнати, синьосиви очи, с диво изражение в тях. Дръпна ръката си с тихо ръмжене. Джо не говореше.

Сега размахваше ножа и ръмжеше гърлено. Замахваше към мрежестата врата на верандата. Така явно се насъскваше сам, преди да се втурне вътре.

Тя се приближи до него откъм гърба му, като не полагаше особени усилия да се движи безшумно, ала момчето и без това не я чу. Бе потънало в свой собствен свят. В следващия миг, без дори сама да съзнава какво точно възнамерява да направи, тя сграбчи ръката му и я изви в посока, обратна на часовниковата стрелка.

Джо изсъска, Лари Ъндървуд се размърда в съня си, обърна се на другата страна и продължи да спи. Ножът падна в тревата. Назъбеното острие проблесна под сребърните лъчи на луната. Отражението ѝ в гладката му повърхност приличаше на множество малки, бляскави снежинки.

Джо втренчи в нея укорителен, гневен поглед, пълен с недоверие. А в нейните очи се четеше безкомпромисна твърдост. Надин посочи с пръст пътя, по който бяха дошли. Момчето енергично поклати глава и посочи мрежестата врата и спящия човек. Последвалият му жест бе страшен — рокара пръст рязко над адамовата си ябълка. После се усмихна. Надин не бе виждала тази усмивка досега и тя смрази кръвта ѝ. Не би могла да бъде по-жестока, дори и да бе видяла пред себе си оголените зъби на някой див звяр.

— Не — прошепна тихо тя. — Или ще го събудя още сега.

Думите ѝ разтревожиха Джо. Той енергично поклати глава.

— Тогава ела с мен. Да спим.

Момчето погледна ножа, после нея. Поне за момент дивото, жестоко изражение бе изчезнало от лицето му. Имаше вид на нещастно, изгубено дете, което просто си иска мечето или малкото одеялце, с което се бе завивало в креватчето си. Надин си помисли, че може би сега бе моментът да му вземе ножа, просто да прояви твърдост. Но какво ще последва? Дали той ще се развика? Бе крещял дълго, след като откаченият войник се изгуби от погледите им. Надаваше оглушителни нечленоразделни викове на гняв и ужас. Надин се запита действително ли иска да се запознае с мъжа, който спеше на верандата, ако подобни викове разкъсваха нощта.

— Ще тръгнеш ли с мен?

Джо кимна.

— Добре — прошепна тихо тя. Момчето се наведе и вдигна ножа от земята.

Върнаха се заедно в „лагера“ си и той се сгуши до нея доверчиво, забравяйки за натрапника, поне засега. Прегърна я и заспа. Надин почувства познатата болка ниско долу в корема си. Дълбока и всеобхващаща, това бе женска болка, за която нямаше лек.

Най-сетне заспа.

* * *

Събуди се измръзнала, схваната и изплашена в ранните часове на следващия ден. Не знаеше колко точно е часът понеже нямаше часовник. Страхуваше се, че Джо е изчакал тя да заспи и после се е промъкнал безшумно до къщата където е прерязал гърлото на спящия мъж. Джо вече не лежеше сгушен до нея. Тя се чувстваше отговорна за действията на момчето. Винаги изпитваше това чувство към малките, които не по своя воля бяха дошли на този свят, но ако наистина беше убил мъжа, тя щеше да му обърне гръб, Да отнемеш друг човешки живот сега, когато и без това загубите бяха огромни, бе най-големият и непростим грях, А и не можеше да продължи да се грижи за него сама, нуждаеше се от помощ. С Джо се чувстваше като в клетка със своенравен лъв. И той като лъвчетата не можеше или не искаше да говори, а само ръмжеше.

Надин седна и видя, че Джо все още е при нея — просто се беше поотместил встрани. Отново бе заел ембрионална поза, смучеше палеца си и в едната ръка стискаше дръжката на ножа.

В просъница Надин стана и се изпишка на тревата, после легна пак на одеялото. На следващата сутрин се питаше дали изобщо се е пробуждала през нощта, или всичко е било само сън.

* * *

„Дори да съм сънувал, сигурно сънищата са били хубави“ — помисли си Лари. Не помнеше нищо от тях. Чувстваше се като едно време и имаше усещането, че денят ще бъде добър. Днес ще види океана. Той нави на руло спалния си чувал, привърза го към велосипеда, посегна към раницата и се вцепени.

Към къщата водеше тясна циментова алея, а от двете страни растеше висока трева. От дясната страна, съвсем близо до верандата, мократа от росата трева бе стъпкана. Когато изсъхнеше, стъблата щяха да се изправят, ала сега се виждаха ясно очертанията на човешки стъпки. Лари бе градско чедо, а и бе чел повече романи от Хънтър Томас отколкото от Джеймс Фенимор Купър, но трябваше да си сляп, за да не ги видиш. Ясно беше, че са били двама души — един едър и един дребен. По някое време през нощта се бяха промъкнали до мрежестата врата, за да го наблюдават. Самата мисъл го ужаси. Тази потайност не му допаднаше, а още по-малко първите тръпки на възвръщащия се страх.

„Ако не се покажат скоро — помисли си той, — ще се опитам да ги заблудя.“ Тази мисъл му бе достатъчна, за да си възвърне отново самоувереността. Метна раницата на гърба си и се отправи на път.

Към обяд стигна магистрала № 1 в Уелс. Хвърли една монета и се падна тура. Зави надясно по магистралата, а монетата остана да лежи в праха на пътя. Джо я намери двадесет минути по-късно, привлечен от блясъка ѝ, и се втренчи в нея, сякаш бе кристално кълбо, използвано от хипнотизатор. Сложи я в устата си, а Надин го накара да я изплюе.

Три километра по-нататък Лари за пръв път зърна океана. Огромното синьо чудовище днес бе кротко и мързеливо. Изглеждаше

съвсем различно от гледката, разкриваща се от Лонг Айленд. Там водата бе спокойна, укротена, скучна дори, а тук бе кобалтовосиня. Една след друга вълните прииждаха към брега и разяждаха скалите. Пяна, гъста като разбити белтъци, политаше във въздуха, сетне се разпръсваше над водата. Глухо отекваше тътенът на прибоя.

Лари остави колелото си и обхванат от силно вълнение, което не можеше да си обясни, се отправи към океана. Ето, успя да се добере до брега. Тук свършваше източната част на континента; тук свършваше земята.

Той прекоси някакво мочурище. Обувките му жвакаха във водата, събрана край растящата на туфи тръстика. Във въздуха се носеше уханието на плодородна земя. Когато се доближи до брега, тънкият слой почва под краката му отстъпи място на гранита, сивеещ се като оголена кост — този гранит, символизиращ почтеността на жителите на Мейн. В небето се носеха чайки — поразително бели на синия фон и тишината се нарушаваше единствено от техния писък. Никога досега не беше виждал толкова много птици на едно място. Сети се, че въпреки ослепително бялата си красота чайките се хранеха с мърша. Следващата мисъл, която му дойде наум, бе ужасяваща, но бе излязла на повърхността на съзнанието му, преди да успее да я потисне. „Напоследък храната им трябва да е била доста вкусна и обилна.“

Лари продължи да върви. Обувките му потракваха по изсушените от слънцето камъни, макар в пролуките между тях да бе вечно влажно от пръските. Там живееха миниатюрни раци и по брега, като останки от шрапнели, бяха разпръснати черупките им, захвърлени от чайките, които бяха изяли месото от вътрешността.

В следващия миг Лари стигна до ръба на скалата. Морският вятър връхлетя отгоре му с все сила, разрошвайки дългата му коса. Той вдигна лице и пое с пълни гърди свежата и чиста миризма на соленото синьо чудовище. Вълните, прозрачно синьосиви, отпърво се носеха бавно, към плиткото набираха скорост с гребени от гъста пяна, а към брега се слягаха и заприличваха на сметановата глазура на торта. Най-накрая се разбиваха самоубийствено в скалите, както правеха от незапомнени времена, самоунищожавайки се и наред с това унищожавайки микроскопична част от континента. Чуваше се силно

боботене и трясък от навлизането на водата в някаква подводна пещера, издълбана с течение на вековете.

Лари погледна първо наляво, после надясно. Пред очите му се разкриваше една и съща гледка: вълни с пенести гребени, пръски, безкрайна оргия от цветове, която караше дъхът му да спре.

Намираще се накрай света.

Седна на скалата, провесил крака към бездната, чувстваше се леко зашеметен. Поседя така повече от половин час. Морският въздух събуди апетита му и той отвори раницата си. Нахрани се с удоволствие. Сините му дънки се бяха намокрили и потъмнели от пръските вода. Чувстваше се пречистен и свеж.

Тръгна обратно през мочурището, така потънал в собствените си мисли, че в първия миг му се стори, че отново чува писъка на чайките. Дори вдигна очи към небето и после осъзна, че това бе човешки вик. Страхът го сграбчи. Това е боен вик.

Огледа се и видя момче, което тичаше по шосето към него, като мускулите на краката му се изпъваха с всяка стъпка. В едната си ръка държеше дълъг касапски нож. Беше голо до кръста, краката му бяха изподраскани от малиновите храсталаци. В следващия миг от храстите край пътя изскочи жена и го последва. Беше много бледа и под очите ѝ имаше тъмни сенки.

— Джо! — извика тя и се втурна след него. По лицето ѝ бе изписана болка от усилието да го настигне.

Джо не ѝ обърна никакво внимание, а продължи да тича. Босите му крака хвърляха нависоко пръски от мочурливата вода. Устните му бяха разтегнати в зловеща усмивка. Бе вдигнал ножа високо над главата си и стоманата му проблясваше на слънцето.

„Това момче ще ме убие — помисли си Лари стъписано. — Това момче... какво съм му сторил?“

— Джо! — прозвуча пак умореният и отчаян вик на жената. Джо продължаваше да тича, скъсявайки разстоянието помежду им.

Точно когато Лари си спомни, че е оставил пушката си до колелото, момчето се хвърли отгоре му.

В мига, когато то замахна с ножа, Лари излезе от вцепенението си. Отстъпи встрани, машинално вдигна крак и ритна силно с тежката си обувка нападателя в корема. Испита единствено съжаление.

Момчето бе така немошно, че веднага се преви. Беше страшно вато на вид, но не бе силно.

— Джо! — извика Надин, но се спъна, падна на колене и изпръска бялата си риза с кал. — Не го наранявайте! Той е още дете! Моля ви, недейте! — Жената се изправи и с усилие продължи към тях.

Джо лежеше по гръб с разперени ръце и крака. Лари се приближи до него и настъпи китката на дясната му ръка, в която момчето държеше ножа.

— Пусни го, хлапе.

Момчето изсъска, после изкряха като пуяк и се озъби. Дръпнатите му очи гледаха гневно. Лари имаше чувството, че е настъпил ранена отровна змия. Усещаше как момчето се опитва да се освободи, независимо на каква цена, макар това и да му коства счупена ръка. Привдигна се леко и се опита да ухапе Лари за крака през дебелия плат на мокрите му дънки. Той настъпи по-силно тънката китка на момчето и то извика, ала не от болка, а защото не искаше да се признае за победено.

— Пусни го, хлапе. — Джо не се предаваше.

Борбата между двамата сигурно щеше да продължи докато момчето успееше да освободи ръката си или докато Лари му я счупеше, ако Надин не бе стигнала най-сетне до тях, задъхана, препъвайки се от умора и цялата покрита с кал.

Без дори да погледне към Лари, тя падна на колене до Джо и каза тихо, но твърдо:

— Пусни го.

Лицето ѝ бе потно, но спокойно. Надвеси се над разкривеното лице на Джо. Той понечи да я ухапе като куче и продължи борбата. Лари се опита да запази равновесие. Вече не изпитваше жалост, защото съзнаваше, че ако момчето му се изплъзнеше, вероятно първо щеше да наръга жената.

— Пусни... ножа! — нареди Надин.

Момчето изръмжа. Пяна се появи между стиснатите му зъби. Петното от кал на дясната му буза приличаше на питанка.

— Ще те оставим сам, Джо. Аз ще те оставя. Ще тръгна с него, ако не бъдеш послушен.

Лари усети как ръката под крака му първо се стегна, после постепенно взе да се отпуска. Момчето погледна жената укорително и

тъжно. После премести поглед върху Лари. В очите му видя изгаряща ревност и макар че се потеше обилно, усети как този поглед го смразява.

Жената продължи да говори на момчето със спокоен глас. Никой нямало да му стори нищо лошо. Ако остави ножа, всички ще бъдат приятели.

Лари усети как постепенно момчето престава да се съпротивлява, накрая пусна ножа. То остана проснато на земята, вперило поглед в небето. Беше се предало. Лари отмести крака си, наведе се бързо и взе ножа. Обърна се и го запрати нависоко. Острието се завъртя, хвърляйки отблясъци от слънчева светлина. Странните очи на Джо проследиха дългия му полет и от устните му се изтръгна болезнено стенание. С дрънчене ножът падна върху камъните на края на скалата, плъзна се по тях и падна във водата.

Лари пак се обърна към Надин и Джо. Жената разглеждаше отпечатъка от обувката върху ръката на момчето, която бе станала огненочервена. После вдигна очи и срещна неговите. В тях Лари видя само тъга.

Усети, че в него както обикновено се надига егоистичното желание да се оправдава. „Трябваше да го направя, не е моя вината, вижте госпожо, та той се опита да ме убие.“ Имаше чувството, че в тъжните очи на жената може да прочете познатия стар упрек: „Ти си кофти човек.“

Но в края на краищата не каза нищо. Такова бе положението и неговите действия бяха резултат от действията на момчето. Обаче като гледаше отчаяното хлапе, свито на кълбо и смучещо палеца си, обхванаха го съмнения дали дори и то бе причината за възникналата ситуация. А и изходът от нея можеше да е по-лош — един от двама им можеше да бъде ранен или дори мъртъв.

Затова не каза нищо. Продължи да гледа жената в очите и си помисли: „Променил съм се по някакъв начин, но не знам доколко.“ Изведнъж си спомни какво му бе разказал Бари Грейг за някакъв китарист от Лос Анжелес, който се казвал Джори Бейкър и бил адски точен, никога не закъснявал за репетиции и не пропускал прослушване. Като китарист не бил кой знае какъв талант като Ангъс Янг или Еди ван Хален, но бил професионалист. Едно време Джори Бейкър бил „двигателят“ на една група, „Спаркс“, която всички

считали за особено обещаваща. Доста твърдият им звук се доближавал до този на „Кридънс“. Джори Бейкър бил автор и изпълнител на повечето песни. После катастрофирал, бил целият натрошен, постъпил в болница, тъпкали го с лекарства. Излязъл оттам с метална пластина в черепа си и пристрастен, както се пее в една песен на Джон Прайн. От обикновените болкоуспокояващи хапчета демерол преминал към хероина. На няколко пъти го арестували. Скоро се превърнал в един от многото наркомани, мотаещи се из улиците със схванати пръсти, целият в дрипи, просел край автогарите на „Грейхаунд“. Ала после само за някакви си осемнадесет месеца успял да се изчисти и повече не посегнал към дрогата. Но се променил. Повече никога не станал „двигател“ на група, но идвал винаги навреме на репетиции и прослушвания. Не говорел много, ала линията от боцканията с игла от вътрешната страна на ръката му била изчезнала. „Той оцеля“ — бе казал за него Бари Грейг. Никой не може да каже какво точно те превръща в друг човек. Никой не може с думи да опише онзи тъжен и самотен период от живота ти, прекаран в ада. Няма рецепти как да се промениш. Просто оцеляваш.

Или умираш.

„Аз също съм се променил — мина му смътната мисъл. — И оцелях.“

— Казвам се Надин Крос — рече жената. — Това е Джо. Приятно ми е да се запознаем.

— Лари Ъндървуд.

Ръкуваха се, усмихвайки се на цялата абсурдност на ситуацията.

— Да се върнем на пътя — предложи Надин.

Тръгнаха заедно. Когато се отдалечиха на няколко крачки, Лари се обърна и видя, че момчето не е помръднало, явно изобщо не бе разбрало, че се отдалечават.

— Ще дойде — промълви жената.

— Сигурна ли си?

— Абсолютно.

Когато стигнаха до пътя, тя се препъна в банкета и Лари я хвана за ръката. Надин го погледна с благодарност и предложи:

— Може ли да седнем за малко?

— Разбира се.

Седнаха един срещу друг на магистралата. След малко Джо се изправи и се затътри към тях, забил поглед в босите си крака. Настани се малко встрани от тях. Лари го погледна крадешком и отново се обърна към Надин Крос.

— Вие ме следяхте.

— Значи си разбрал? Така и предполагам.

— Откога?

— Вече два дни. Бяхме се настанили в голямата бяла къща в Ипсъм. — Разбра по недоумяващото му изражение, че не си спомня къщата, и поясни: — До поточето. Ти заспа до каменната стена.

Лари кимна.

— А снощи двамата сте ме наблюдавали, докато спях на верандата. Може би за да проверите дали нямам рога и дълга червена опашка.

— Джо го направи. Когато открих, че го няма, тръгнах да го търся. Ти откъде разбра?

— От следите, които бяхте оставили по мократа трева.

— О! — възкликна тя и го погледна изпитателно, но Лари не отмести поглед, макар да му се искаше. — Не ни се сърди. Знам, че звучи абсурдно, след като Джо се опита да те убие, но той не е отговорен за действията си.

— Това ли е истинското му име?

— Не, аз го нарекох така.

— Прилича ми на дивак от телевизионен филм на „Нейшънъл джеографик“.

— Да, вярно е. Намерих го на поляната пред една къща, вероятно неговия дом. Беше много зле от рана на крака. Вероятно го беше ухапал плъх. Не говори, само ръмжи и скимти. До тази сутрин можех да го контролирам. Но... вече се уморих, нали разбираш... и... — Тя вдигна рамене. Калта съхнеше по блузата ѝ, образувайки странни фигури, подобно йероглифи от китайската азбука. — Накарах го да сложи дрехи, но той пак се съблече. Уморих се да се боря с него. Ухапванията от комари явно не го притесняват. — След кратка пауза Надин продължи: — Искам да дойдем с теб. Предполагам, че в случая всякакви заобикалки са напълно излишни.

А какво ли щеше да си помисли, запита се Лари, ако ѝ разкажеше за това, което се бе случило с Рита, която също бе тръгнала с него. Не

че някога щеше да го направи. Този епизод беше погребан дълбоко в съзнанието му, макар че Рита бе останала непогребана. Имаше точно толкова желание да я спомене, колкото някой убиец — името на жертвата си в разговор с гостите в дома на мама.

— Не знам къде отивам. Тръгнах от Ню Йорк и стигнах дотук явно по доста заобиколен път. Имах намерение да намеря някоя хубава къща край брега и да остана там поне до октомври. Ала с течение на времето все повече ми се иска да срещна други хора и все по-дълбоко чувствам значимостта на случилото се.

Знаеше, че не се изразява достатъчно ясно, а и не би могъл да обясни какво наистина изпитва, без да разкаже за Рита и за кошмарните сънища за зловещия човек, които го преследваха.

— По-голямата част от времето изпитвах неописуем страх — каза предпазливо той. — Защото бях съвсем сам. Превърнах се в параноик. Сякаш очаквах всеки момент да ме нападнат индианци и да ме скалпират.

— С други думи престана да си търсиш подходяща къща и започна да търсиш хора.

— Да, може така да се каже.

— Е, намери нас. Това поне е някакво начало.

— По-скоро вие ме намерихте. Откровено казано, това момче ме притеснява, Надин. Ножът вече го няма, но светът е пълен с ножове и е достатъчно само да се пресегнеш и да грабнеш някой.

— Така е.

— Не искам да прозвучи жестоко... — Лари замълча, като се надяваше, че жената ще довърши мисълта му вместо него, но тя продължи да го гледа мълчаливо с тъмните си очи.

— ... би ли го оставила? — Ето че го каза, изплю този доста голям камък. Знаеше, че това го правеше още по-кофти човек... но струваше ли си, беше ли честно да усложняват и без това трудната ситуация, като поемат тежката отговорност за едно откачено десетгодишно хлапе? Нали я беше предупредил, че думите му ще й се сторят жестоки? Нали и без това живееха в един адски жесток свят.

Междувременно Джо бе впил в него странните си морскосини очи.

— Не бих могла да го направя — отвърна спокойно Надин. — Разбирам опасността и знам, че на нея ще си изложен най-вече ти. Джо

ревнува. Страхува се, че можеш да станеш по-важен за мен, отколкото е той. Много е вероятно... пак да те нападне, ако не се опиташ да се сприятелиш с него или поне да го убедиш, че не възнамеряваш... — Тя млъкна без да довърши мисълта си. — Но ако го зарежем, това ще е равносилно на убийство. А аз не искам да бъда съучастник в такова нещо. И без това толкова много хора са мъртви.

— Ако ми пререже гърлото посред нощ, ще бъдеш съучастница в моето убийство.

Надин сведе глава.

Лари понижи глас, така че само тя да го чува (не беше сигурен дали Джо, който ги наблюдаваше през цялото време, също не го чува).

— И сигурно щеше да ме убие още снощи, ако не беше ти. Прав ли съм?

— Възможно е.

— Като да ни се яви призракът на Дядо Коледа? — засмя се Лари.

— Искам да дойда с теб — вдигна поглед към него тя, — но не мога да оставя Джо. Ти трябва да решиш.

— Както поставяш въпроса, никак няма да ми е лесно.

— Напоследък животът никак не е лесен.

Лари се замисли. Джо седеше на банкета и ги наблюдаваше с морскосините си очи. Океанските вълни безспирно се разбиваха в скалите и водата с грохот навлизаше в тайните проходи, които бяха издълбали в земята.

— Добре — съгласи се Лари. — Мисля, че ще съжаляваш за милосърдието си, но... съм съгласен.

— Благодаря ти. Ще бъда отговорна за неговите действия.

— Това ще ми бъде голямата утеха в случай, че ме убие.

— Ако допусна да се случи, ще тежи като камък на сърцето ми за остатъка от живота ми — промълви Надин и изведнъж почувства, че съвсем скоро всички нейни слова за святостта на човешкия живот щяха да се окажат пълна лъжа и измама. Тя потръпна, сякаш внезапно бе задухал леден вятър. „Не — каза си. — Няма да убивам. Никога.“

Устрои си лагер за през нощта върху ситния бял пясък на обществения плаж в Уелс. Лари запали огън над ивицата кафяви водорасли на брега, изхвърлени от последния прилив. Джо седеше от другата страна на огъня и от време на време хвърляше в него по някоя

малка съчка. Когато вземеше по-голяма пръчка, запалваше я и хукваше да бяга по пясъка, държейки я нависоко като единствена горяща свещ за рожден ден. Виждаха сянката му на светлината на огъня на разстояние десетина метра, а когато се отдалечеше повече, съдеха за местонахождението му единствено по пламъка на факела, разгарян от вятъра. От океана бе полъхнал свеж бриз и тази вечер бе доста по-хладно, отколкото през последните дни и нощи. Лари смътно си припомни бурята, разразила се в следобед, когато майка му умираше. Дъждът се изля над Ню Йорк точно преди супергрипът да връхлети града като товарен влак, движещ се с пълна скорост. Спомни си гръмотевиците и лудешкия танц на белите завеси, разлюлени от вятъра. Потрепери леко. Слабият ветреца издигна виеща се спирала от искри от огъня към обсипаното със звезди небе. Въглените се разгоряха силно за миг и после угаснаха. Лари си помисли, че есента вече не е толкова далеч както в онзи юнски ден, когато откри майка си да лежи в несвяст на пода. Пак потрепери. Надолу по плажа пламъкът от факлата на Джо подскочаше нагоре-надолу. От тази единствена светлинка в безмълвната, всепоглъщаща тъмнина му стана още по-студено и самотно. Вълните все така се разбиваха с постоянен грохот.

— Умееш ли да свириш?

Лари подскочи, сепнат от гласа на Надин и погледна към калъфа с китарата на пясъка. Намерил я бе подпряна до пианото „Стейнуей“ в музикалния салон на една голяма къща, където бяха проникнали, за да вземат нещо за вечеря. Лари напълни раницата си с необходимите провизии и взе китарата импулсивно, без дори да погледне какво точно има в калъфа. Щом я взимаше от такава къща, не можеше да е лоша. Не беше свирил от онова лудо парти в Малибу, преди цели шест седмици — от един друг, напълно различен живот.

— Да, свиря — отвърна той и осъзна, че му се иска да посвири, но не заради нея, а защото самата музика му доставяше удоволствие и успокояваше духа му. А щом на плажа бе запален огън, значи трябваше и някой да посвири на китара. Това си бе направо неписан закон.

— Я да видим какво се крие тук — каза Лари и откопча калъфа.

Бе очаквал, че ще намери хубава китара, но това, което видя, го изненада приятно. Инструментът бе красив, дванадесетструнен „Гибсън“ и вероятно беше правен по поръчка. Лари не бе чак такъв специалист по китарите, за да може да твърди това със сигурност. Но

съзнаваше, че прагчето за позиция е инкрустирано с истински седеф, който придобиваше приглушени оранжево-червени нюанси на светлината на пламъците.

— Красива е.

— Да — съгласи се той.

Прокара пръсти по струните и звукът ѝ му хареса, макар инструментът да не бе настроен добре. Много по-богат от звука на шестструнната китара. Твърд и хармоничен. Това беше хубавото на хавайската китара. Дава ти ясен звук, малко неравен при смяната на акордите — зинг! Той се усмихна, като си спомни с какво пренебрежение се бе изказал Бари Григ за китарите с обикновени, гладки струни. Добрият, стар Бари, който искаше да бъде като Стийв Милър, когато пораснеше.

— Защо се усмихваш? — попита Надин.

— Спомени — отвърна младият мъж и почувства лека тъга.

Настрои китарата, докато в главата му се рояха спомените за Бари и Джони Маккол и Уейн Стъки. Тъкмо свършваше с настройването, когато Надин го потупа леко по рамото.

Джо стоеше до огъня, а в едната си ръка държеше угасналата и вече забравена пръчка. Странните му очи гледаха с нескрита възхита Лари и устата му бе широко отворена.

Много тихо, толкова тихо, че можеше да е просто мисъл, родена в главата му, жената промълви:

— Музиката може да омагьосва...

Лари подхвана хубава ритмична мелодия, стар блус, който бе научил навремето от фолкалбума на „Електра“.

„Първоначално е била изпълнявана от Кьорнер, Рей и Гловър“ — сети се той. Когато беше сигурен, че си е припомнил добре думите, запя и гласът му се разнесе по плажа. Пееше далеч по-добре, отколкото свиреше.

„Отдалеч ще ме съгледаш, скъпа, ще превърна твойта нощ във ден, щото съм тука, далеч от дома, в който съм роден. Ще познаеш, че идвам, скъпа, щом чуеш как такта отмервам с кастанетите черни.“

Джо се усмихваше щастливо, като човек, преживял прекрасна изненада. Лари си помисли, че момчето изглежда така, сякаш дълго бе страдало от ужасен сърбеж на гърба, на онова място между плешките, което не можеш сам да достигнеш, и най-сетне бе попаднало на някой,

който знаеше точно как и къде да го почеше. Разрови се из потъналия в прах архив на своята памет и оттам изникна вторият куплет на блуса:

„Някои неща ги правя, маце, както другите мъже не могат, Те не знаят правилата, скъпа, не знаят как да завладяват. Но аз мога, щото съм далеч от дома, в който съм роден. Ще познаеш, че идвам, скъпа, щом чуеш как такта отмервам с кастанетите черни.“

Момчето го слушаше с открита и доволна усмивка, която, помисли си Лари, би могла да накара всяко момиче да се поотпусне. Премина към инструменталната част, докато се опитваше да си припомни следващия куплет. Не звучеше лошо. Изпод пръстите му се раждаха звуци — малко елементарни и крещящи, като евтини бижута, вероятно крадени, продавани на някой уличен тъгъл. Продължи да свири самоуверено, после премина на добре познатото „ми“ с три пръста. И понеже не можа да си спомни последния куплет, в който се пееше нещо за влаковете, повтори пак първия и млъкна.

Отново настъпи тишина. Надин се разсмя и заръкопляска. Джо хвърли пръчката, заподскача нагоре-надолу, надавайки радостни викове. Лари не можеше да повярва, че у момчето е настъпила такава промяна, и си каза, че не трябва да преувеличава станалото. Иначе рискуваше да се разочарова.

Музиката може да омагьоса и най-свирепия звяр.

Макар и неохотно той се усъмни дали наистина всичко е така просто. Джо размахваше ръце и Надин обясни жеста му.

— Иска да изсвириш още нещо. Нали ще го направиш?

— Би било чудесно. Кара ме да се чувствам по-добре. Много по-добре.

И така Лари изсвири своята песен „Тъжната Сали Фресно“, сетне „Трагедията в мината «Спригхил»“ и „Всичко е наред, мамче“ на Артър Крудъп. После премина към рокендрол парчета от едно време — „Джим Контето“, „Рок на дваисети етаж“ и „Блуана дойната крава“, като поддържаше ритъма на припева, доколкото можеше. Пръстите го заболяха и започнаха да изтръпват. Накрая изпълни песен, която му бе любима, „Безкраен сън“ на Джоди Рейнълдс.

— Повече не мога — каза той на Джо, който не помръдна по време на целия концерт. — Пръстите ми. — Лари му показва дълбоките бразди от струните и изпочупените си нокти.

Момчето протегна ръце към него.

Лари се поколеба за миг, после си помисли: „Какво пък.“ Подаде китарата на момчето.

— Нужна е доста практика.

Ала това, което последва, бе най-изумителното нещо в живота му. Момчето засвири „Джим Контето“ почти безгрешно, като вместо думи викаше нечленоразделно, като че ли езикът му бе залепен за небцето. Беше очевидно, че за пръв път хваща китара, Защото не дърпаше достатъчно силно струните и смяната на акордите не бе отчетлива. Звукът бе някак призрачен и приглушен, сякаш Джо свиреше на китара, натъпкана с памук. Иначе изпълнението му бе точно като това на Лари.

Когато свърши, момчето с изненада погледна пръстите си, сякаш искаше по тях да разбере как може да възпроизведе същата музика, която бе изпълнил Лари, макар и без да постигне същата острота на звука.

Лари чу собствения си глас, сякаш идващ отдалеко:

— Не дърпаш достатъчно силно струните, това е всичко. Трябва да ти излязат мазоли на върха на пръстите. А също и да използваш мускулите на лявата ръка.

Джо бе насочил цялото си внимание към него, но той не беше сигурен дали момчето го разбира. Обърна се към Надин с въпроса:

— Знаеше ли, че може да свири?

— Не. Изненадана съм не по-малко от теб. Като че ли е неоткрит гений, нали?

Лари кимна. Момчето изсвири „Всичко е наред, мамче“, като възпроизведе и най-тънките нюанси в изпълнението на Лари. На моменти мелодията излизаше някак глухо, защото Джо спираше с пръсти вибрациите на струните.

— Дай да ти покажа как — каза Лари и протегна ръце към китарата. Джо веднага присви недоверчиво очи. Младият мъж си помисли, че момчето сигурно добре помни как бе запратил ножа му в океана. То се отдръпна назад, стискайки здраво китарата. — Добре. Твоя е. Когато пожелаеш да ти предам някой урок, само ми кажи.

Момчето извика доволно и побягна по плажа. Държеше китарата високо вдигната над главата си, като обект на жертвоприношение.

— Ще я счупи на парчета — обади се Лари.

— Съмнявам се — отвърна Надин.

* * *

Лари се събуди по някое време през нощта и се повдигна на лакът. Очертанията на тялото на Надин се губеха под три одеяла в близост до угасналия огън. Точно срещу него лежеше Джо. Той също се бе покрил с няколко завивки, но главата му беше открита. Беше налапал палеца си, краката му бяха свити към корема, а между тях беше стиснал здраво китарата. Изумен, Лари впи поглед в него. Бе му отнел ножа и сега Джо се бе привързал към китарата. Чудесно. Не можеш да наръгаш някого с китара, въпреки че с нея можеш да нанесеш удар. С тази мисъл отново заспа.

* * *

Когато се събуди на следващата сутрин, Джо седеше на един камък с китарата на скута си, потопил босите си крака във водата. Свиреше „Тъжната Сали Фресно“. Вече бе много по-добър. Надин се събуди след двадесетина минути и го дари със сияйна усмивка. Лари забеляза, че тя е наистина доста привлекателна жена, и в тази връзка в съзнанието му се появи стих от песен на Чък Бери: „Надин, скъпа, това ти ли си?“

— Дайте да видим какво имаме за закуска — обърна се той към двамата.

Отново запали огъня и тримата се скупчиха около него, за да прогонят нощния студ. Надин направи овесена каша със сухо мляко и пиха силен чай от метални канчета като бездомниците. Джо през цялото време държеше китарата на скута си. На два пъти Лари му се усмихна. Помисли си, че не може да не харесаш някой, който обича музиката.

Продължиха с велосипедите на юг по магистрала № 1. Джо караше точно по осевата линия и понякога ги изпреварваше с близо два километра. Веднъж го завариха да кара бавно по края на пътя и да яде боровинки, като ги подхвърляше високо нагоре и после ги улавяше с уста безпогрешно. Час след това го намериха, седнал до един

паметник в чест на Войната за независимост, да свири „Джим Контето“.

Към единадесет часа приближиха някакво градче на име Огънкуит. Но пътят към него бе преграден от три големи, оранжеви боклукчийски камиона. Отзад на единия камион лежеше разложен и наяден от гарваните труп на човек. Изминалите десет горещи дни си бяха свършили работата. Там, където тялото не бе покрито, с дреха, се виждаха пълчища пъплещи червеи.

Надин извърна поглед и попита:

— Къде е Джо?

— Не знам. Сигурно някъде напред.

— Не бих искала да види това. Дали вече го е зърнал?

— Вероятно.

Докато пътуваха по магистрала № 1 от Уелс насам, на няколко пъти на Лари му направи впечатление, че няма почти никакви коли, а това бе главна пътна артерия. Едва ли бяха видели повече от две дузини. Сега разбра причината. Хората от градчето бяха завардили пътя, така че вероятно стотици, а може би и хиляди коли се намираха в другия му край. Лари прекрасно знаеше какво изпитва Надин. Добре щеше да бъде, ако можеха да спестят на момчето тази гледка.

— Но защо са блокирали пътя? Защо им е притрябвало да го правят?

— Сигурно са се опитали да затворят града си за чужди хора. Предполагам и в другия му край ще открием подобна барикада.

— Има ли и други трупове?

Лари остави колелото си и отиде да провери.

— Още три.

— Добре, няма да гледам към тях.

Младият мъж кимна. Продължиха нататък покрай камионите. Тук пътят се виеше близо до океана и от брега полъхваше хладина. Една до друга се издигаха грозни летни вили. „Нима хората идват да почиват тук през ваканциите?“ — учуди се Лари. Все едно да си заведат децата в Харлем и да ги оставят да се къпят под пръскачките за трева.

— Никак не са красиви, нали? — попита Надин. Вече бяха навлезли навътре в евтиния летен курорт. Заобикаляха ги

бензиностанции, крайпътни заведения за пържени миди, мотели, боядисани в отвратителни пастелни тонове, игрища за миниголф.

Лари изпитваше противоречиви чувства. От една страна, го дразнеше натрапчивата грозота, родена от ограничени мозъци, които бяха превърнали тази прекрасна, величествена и дива част от крайбрежието в огромен крайпътен увеселителен парк. Ала някъде по-надълбоко в съзнанието си долови шепота на отминалите лета и видя хората, които бяха идвали тук: дамите със слънчеви шапки и твърде тесни за наедрелите им задни части къси панталони; колежащата по пуловери за ръгби на червени и черни райета; момичета по бански и платнени сандали; ревящи дечица с изпоцапани от сладолед лица. Това бяха обикновените американци и когато се движеха на групи, около тях се създаваше някаква особена, макар и непривлекателна, романтична атмосфера, независимо дали се намираха в скиорска хижа в Аспен или повтаряха своите прозаично-мистериозни ритуали на лятната отпуска покрай магистрала № 1 в Мейн. Сега всички бяха мъртви. Гръмотевична буря явно бе откъртила голям клон от едно дърво, който бе счупил огромна светлинна реклама. Тревата бе пораснала и бе на път да погълне игрището за миниголф. В продължение на стотина километра между Портланд и Портсмут се бе простирал този увеселителен парк, който сега пустееше, обитаван от духове, сякаш всичките му механизми бяха излезли от строя.

— Да, не са красиви, но някога са били наши. Наши са били, макар и никога да не сме идвали тук. Сега вече не съществуват.

— Но не завинаги — каза спокойно Надин и Лари се обърна да я погледне. Лицето ѝ бе открито и ведро. Впечатляващата ѝ прошарена, дълга коса бе сресана назад и челото ѝ сякаш излъчваше светлина. — Не съм религиозна, но ако бях, щях да кажа, че това, което се случи, е Божие наказание. След сто или двеста години всичко отново ще ни принадлежи.

— Тези камиони няма да изчезнат за двеста години.

— Те не, но пътят — да. И камионите тогава ще стоят наред някое поле или гора и там, където сега са гумите им, Ще са израсли полски цветя. Вече няма да са камиони, а просто предмети, сътворени някога от човешката ръка.

— Мисля, че грешиш.

— Защо?

— Защото ние търсим други живи хора. Защо смяташ, че го правим?

Тя му хвърли тревожен поглед.

— Ами... защото така трябва. Хората се нуждаят един от друг. Ти не почувства ли тази нужда, когато беше сам?

— Да. Ако не сме заедно, ще полудеем от самота. Когато сме заедно, си действаме на нервите. Когато сме заедно, си построяваме летни вили, заемащи километри от океански бряг и в събота вечер се бием и стреляме по баровете. — Лари се засмя невесело и звукът отекна в тишината. — Няма отговор на тази загадка. Сякаш сме затворени в яйце. Хайде да вървим. Джо сигурно е някъде пред нас.

Тя не помръдна, а остана загледана със същата тревога. още миг в гърба на Лари, който потегли пред нея. После го последва. Невъзможно е да е прав. Напълно невъзможно! За да се случи тази чудовищна катастрофа, трябва да има някаква основателна причина, иначе всичко губеше смисъл. Дори това, че още бяха живи.

* * *

Джо не се беше отдалечил много. Намериха го седнал върху капака на един син форд. Разглеждаше порносписание, което бе измъкнал отнякъде. С известно чувство на неудобство Лари забеляза, че момчето има ерекция. Хвърли крадешком поглед към Надин, но тя бе извърнала очи. Може би нарочно.

Когато стигнаха до колата, младият мъж попита:

— Идваш ли?

Джо остави списанието, издаде някакъв гърлен въпросителен звук и посочи небето. Лари мигновено вдигна очи, мислейки, че момчето е видяло самолет. Но в този момент Надин извика:

— Не небето! Плевнята! — Гласът ѝ прозвуча пискливо от възмущение. — На плевнята! О, благодаря на Бога, че си с нас, Джо! Ако не беше ти, никога нямаше да го забележим!

Надин пристъпи към Джо и го прегърна. Лари се извърна към плевнята и видя белите букви, които изпъкваха ясно на покрива от избелели дъски:

ЗАМИНАВАМЕ   ЗА   СТОВИНГТЪН   ЗА
ЕПИДЕМИОЛОГИЧНИЯ ЦЕНТЪР

Следваше упътване за пътищата до Стовингтън... Най-отдолу пишеше:

НАПУСКАМЕ ОГЪНКУИТ НА 2 ЮЛИ 1990

ХАРОЛД ЕМЕРИ ЛОДЪР ФРАНСИС ГОЛДСМИТ

— Боже мили, навярно е щял да се пребие, докато е пишел нейното име! — възкликна Лари.

— Епидемиологичния център! — извика Надин, без да му обърне внимание. — Как не се сетих! Четох статия за него в едно списание само преди три месеца! Отишли са там!

— Ако още са живи.

— Живи ли? Разбира се, че са живи. До втори юли епидемията беше приключила. А щом са могли да се покатерят на покрива на плевнята, значи не са били болни.

— Да, поне единият е бил в доста добро настроение — съгласи се Лари, усещайки, макар и неохотно, как стомахът му се свива от възнение. — И като си помисля, че минах през Върмонт...

— Стовингтън се намира доста встрани от магистрала № 9 — каза разсеяно Надин, без да сваля поглед от плевнята. — Въпреки това сигурно вече са пристигнали. 2 юли беше преди две седмици. — Очите ѝ искряха. — Лари, дали в този център има и други хора? Не мислиш ли, че може да има? Щом знаят всичко за карантини, стерилност и така нататък. Сигурно търсят начини за лечение, нали?

— Не знам — отвърна предпазливо той.

— Разбира се, че е така — възкликна нетърпеливо жената. Досега не я бе виждал толкова развълнувана, дори когато Джо прояви невероятния си музикален талант. — На бас се хващам, че Харолд и Франсис са открили десетки хора, може би дори стотици. Трябва да тръгнем веднага. Най-краткият път дотам е през...

— Чакай малко. — Хвана я за рамото.

— Защо? Не разбираш ли...

— Разбирам, че този надпис е там от две седмици и чака някой да мине оттук и да го види. Значи може да почака още малко. А междувременно ще обядваме. Нашият приятел Джо Бързата китара заспива прав.

Надин се обърна. Момчето отново разлистваше порносписанието, само че главата му вече натежаваше и погледът му бе станал стъклен. Под очите му имаше сенки.

— Нали ми каза, че тъкмо се е оправил от някаква инфекция, а и доста сте пътували... Да не говорим, че сте следили усърдно синеокия китарист, тоест мен.

— Прав си... изобщо не се сетих.

— Трябва му едно солидно ядене и здрав сън.

— Разбира се. Джо, извинявай, изобщо не се сетих. — Момчето се прозря и изръмжа безразлично.

Лари усети как в него се надига предишният страх предизвикан от това, което му предстоеше да каже, но трябваше да го направи. Иначе Надин щеше да го стори, щом се позамислеше по този въпрос... Освен това вече беше време да разбере със сигурност дали се е променил колкото предполагаше.

— Надин, можеш ли да караш?

— Да карам ли? Питаш дали имам шофьорска книжка? Да, имам, но не е практично да се движим с кола из всички тия задръствания по пътищата. Искам да кажа...

— Не кола имах предвид. — Внезапно пред очите му изникна образът на Рита, която се возеше отзад на мотоциклета заедно с мистериозния зловец човек. Това вероятно бе неговата символична представа за смъртта. Представи си ги като две бледи, мрачни фигури, яхнали чудовището „Харли“, като двама призрачни конници на апокалипсиса. Усети устата си съвсем пресъхнала и силно туптене в слепоочията. Но гласът му не го издаде. Дори и да потреперваше леко, Надин явно не забеляза. Странното бе, че Джо се пробуди от полудрямката си и го погледна, сякаш бе усетил някаква промяна в него.

— Имах предвид мотоциклет. Ще изминаваме по-големи разстояния с по-малко усилие и ще заобикаляме лесно... всякакви гадости по пътя. Както направихме днес покрай онези камиони в началото на града.

— Да, можем да го направим — съгласи се Надин. В очите ѝ се четеше вълнение. — Никога не съм карала мотоциклет, но ти ще ми покажеш, нали?

Като чу думите „никога не съм карала“, Лари усети, че страхът му се засилва.

— Да — отвърна той. — Но първото и най-важно нещо, на което ще те науча, е как да караш бавно, преди да му хванеш цаката. Изключително бавно. Мотоциклетът, дори и малкото моторче, не прощава, ако допуснеш грешка, а и аз няма да мога да те заведа на лекар, ако катастрофираш по пътя. — Тогава така и ще направим. Ще...

— Лари, ти мотор ли караше, преди да те срещнем? Сигурно си карал, щом за толкова кратко време си изминал разстоянието от Ню Йорк дотук.

— Изоставих го. Карането сам ме изнервяше.

— Е, вече не си сам — каза почти весело Надин. Обърна се към Джо и възкликна: — Отиваме във Върмонт, Джо! Там ще намерим други хора! Не е ли прекрасно? Не е ли направо страхотно?

Джо се прозя.

Надин каза, че не я хваща сън от вълнение, но че ще легне до Джо, докато той заспи. Лари отиде с колелото до Огънкуит, за да търси магазин за мотоциклети. В градчето нямаше, но той си спомни, че е видял такъв магазин на излизане от Уелс. Върна се, за да каже на Надин, но я намери заспала до Джо в сянката на синия форд, върху който Джо бе разглеждал порносписанието.

Той легна малко настрана от тях, но не можа да заспи. Затова стана, прекоси шосето и се отправи през високата до коленете му трева към плевнята, където беше надписът. Хиляди скакалци се разскачаха, за да му сторят път, и Лари си помисли: „Аз съм техният супергрип, аз съм техният зловец човек.“

В близост до широката двойна врата на плевнята забеляза две празни кутии от пепси-кола и коричка от сандвич. При нормални обстоятелства чайките щяха да са видели сметката на коричката, но явно времената се бяха променили и сега те разполагаха с къде по-пикантна храна. Лари подритна едната кутия и остатъка от сандвича.

„Занесете ги веднага в лабораторията за изследване, лейтенант Бригс. Мисля, че нашият убиец най-сетне е допуснал фаталната грешка.“

„Веднага, инспектор Ъндървуд. Денят, в който Скотланд Ярд реши да ви прати тук, е най-щастливият за нашия отряд.“

„Моля ви, моля ви, сержант. Това е просто част от работата ми.“

Лари влезе в плевнята, където бе тъмно и горещо Прелитаха лястовици. Ухаеше на сено. Нямаше никакви животни. Собственикът вероятно бе предпочел да ги пусне на свобода, отколкото да ги остави вързани и да ги обрече на гладна смърт.

„Отбележете си този факт за съдебния лекар, сержант.“

„Непременно, инспектор Ъндърууд.“

Лари сведе поглед към пода и забеляза някаква хартийка. Вдигна я. Беше от шоколадово блокче „Пейдей“. Човекът, изписал посланието на покрива, може и да е притежавал смелост, но не и изискан вкус. Трябва да си слънчасал, за да ти хареса тоя шоколад.

Стълбите към таванското помещение бяха обикновени дъски, заковани към една от носещите греди на плевнята. Целият лепкав от пот, без дори да е наясно защо е тук, Лари се заизкачва по тях. По средата на таванското помещение (движеше се бавно и предпазливо, оглеждайки се за плъхове) се намираше нормално стълбище, което извеждаше под покрива. Тези стълби бяха осеяни с капки бяла боя.

„Направихме още едно откритие, сержант.“

„Инспекторе, направо съм изумен. Вашата прозорливост и способността ви за дедуктивно мислене отстъпват единствено на външния ви вид и невероятния размер на вашия полов орган.“

„Моля ви, моля ви, сержант.“

Лари застана точно под покрива. Тук бе горещо като в пещ и той си помисли, че ако Харолд и Франсис бяха забравили кутията с боя, плевнята щеше да се е подпалила и изгоряла до основи още преди седмица. Стъклата бяха прашни и покрити с паяжини от времето, когато Джералд Форд е бил президент. Един от прозорците бе отворен и когато Лари се приближи до него, пред очите му се разкри приказна гледка, достигаща до хоризонта. Този прозорец гледаше на изток. Крайпътните парцели, които изглеждаха толкова грозни от земята, от тази височина загубваха мащабите си и заприличваха на обикновени купчини смет. От другата страна на шосето се простираше с цялото си великолепие океанът. Оттук се виждаше и северната страна на пристанището. Лари сякаш гледаше картина, рисувана с маслени бои в зелени и златни тонове, изобразяваща разгара на лятото в неподвижната омара на следобеда. Обонянието му долови миризмата

на сол и морска вода. Като погледна към покрива, видя надписа на Харолд обърнат наопаки.

Само при мисълта, че някой е пълзял по този покрив на такова разстояние от земята, Лари усети как му се обръща стомахът. Сигурно е стъпил на ръба на улука, за да напише и името на момичето.

„Защо се е старал чак толкова, сержант? Мисля, че на този въпрос е необходимо да намерим отговор.“

„Щом казвате, инспектор Ъндърууд.“

Лари заслиза бавно и изключително внимателно по стълбите. Сега не му беше времето да си чупи крак. Когато слезе, някакъв надпис, издълбан в една от гредите, привлече вниманието му. Бе също бял и се открояваше ярко на фона на мрака в прашната плевня. Приблужи се до гредата и прочете надписа. После прокара пръст по него, отчасти изненадан, отчасти развеселен, че някой човек си бе дал труда да го направи в деня, в който двамата с Рита се бяха отправили на север. Отново прокара нокът по буквите.

В сърце. Пронизано със стрела.

„Вярвам, сержант, че този приятел е бил влюбен.“

— Браво на тебе, Харолд — каза Лари и излезе от плевника.

* * *

Магазинът в Уелс беше само за мотоциклети „Хонда“. От начина, по който бяха подредени, Лари установи, че липсват два. Беше по-горд от второто си откритие — смачкана хартия до кошчето за боклук. Опаковка от шоколада „Пейдей“. Някой, най-вероятно съкрушеният от любов Харолд Лодър, бе доизял шоколада си, избирайки

мотоциклетите, които най-много биха подходжали на него и възлюбената му. После бе смачкал опаковката и я бе хвърлил към кошчето, но не бе успял да го улучи.

Надин каза, че изводите му били логични, но не бе впечатлена от тях колкото самият Лари. Тя оглеждаше трескаво останалите мотоциклети, нетърпелива да тръгнат на път. Джо седеше на стълбите пред магазина, свиреше на китарата и се провикваше доволно.

— Слушай, Надин, вече е пет часът. По никакъв начин не можем да тръгнем сега.

— Остават още цели три часа до мръкване! Не можем да си позволим да се бавим! Има опасност да ги изпуснем!

— Няма страшно! Харолд Лодър ни е оставил подробни инструкции за пътищата, по които ще минат. Ако продължат нататък, сигурно пак ще го направи.

— Но...

— Знам, че нямаш търпение — каза Лари и постави ръце на раменете ѝ. Усети как в него се надига старото раздражение и гняв и се опита да ги потисне. — Но никога досега не си се качвала на мотоциклет.

— Но мога да карам велосипед. Знам как се използва съединителя, нали вече ти казах. Моля те, Лари, ако не губим време, до вечерта ще сме стигнали Ню Хампшир, а до утре вечер ще сме на половината път. Можем да го направим.

— По дяволите, това не ти е велосипед! — изкрещя Лари и китарата замлъкна внезапно. Джо ги погледна през рамо, присвил недоверчиво очи. „Мамка му, ама че подход имам с хората“ — помисли си Лари и това го ядоса още повече.

— Боли ме, Лари — промълви Надин.

Той осъзна, че я беше хванал с все сила за раменете. Гневът му се стопи и се превърна в срам. — Извинявай.

Джо не сваляше очи от него и младият мъж разбра, че донякъде е загубил доверието му. Надин каза нещо.

— Какво?

— Казах да ми обясниш по какво мотоциклетът се различава от велосипеда.

Първото му желание бе да ѝ кресне: „Щом си толкова самоуверена, защо сама не пробваш и ще видиш какво значи да гледаш

света с глава, обърната на сто и осемдесет градуса.“ Обаче успя да се овладее и си помисли, че бе загубил доверието не само на момчето, а и част от вярата в себе си. Вярно, че бе оцелял, но явно детинското в него се бе запазило и още го следваше като сянка, смалила се по пладне, но не напълно изчезнала.

— Моторът е по-тежък. Ако загубиш равновесие, не можеш да го възстановиш така лесно както при колелото. Моделът 360 тежи седемстотин килограма. Много бързо се свиква с това тегло, но все пак е нужно време. В обикновената кола преместваш скоростите с ръка, а натискаш газта с крак. При мотора е обратното — газта се регулира с ръка, а скоростите с крак. За да свикнеш с това, ще ти е нужно доста повече време. Вместо една има две спирачки. С десния си крак натискаш спирачката за задното колело, а с дясната ръка — за предното. Ако забравиш за едната и натиснеш примерно само ръчната спирачка, ще изхвърчиш презглава. Освен това ще трябва да свикнеш да возиш още един човек със себе си.

— Джо ли? Но аз мислех, че ще се вози с теб.

— С удоволствие бих го взел. Но точно в този момент мисля, че той не би се съгласил на това. Ти как мислиш?

Надин впи продължителен, тревожен поглед в момчето, сетне въздъхна.

— Да, така е. Може и с мен да не иска да се качи. Може да го е страх.

— Ако е така, ти отговаряш за него. А аз отговарям и за двама ви. Не искам да се пребиете.

— Какво си преживял, Лари? Да не си пътувал с някого?

— Да. Паднах от мотора. Но жената, която ме придружаваше, умря преди това.

— Преби се с мотора си? — попита Надин без никакво изражение на лицето си.

— Не. Бих казал, че това, което се случи, бе седемдесет процента случайност и тридесет процента самоубийство. Това, от което имаше нужда... приятелство, разбиране, помощ, не знам... не можеше да го получи от мен. — Лари вече наистина се бе разстроил. Туптенето в слепоочията му бе оглушително, гърлото му беше свито, в очите му напиряха сълзи. — Казваше се Рита. Рита Блекмор. Искам да се представя по-добре пред теб, това е всичко. Пред теб и Джо.

— Лари, защо не ми каза по-рано?

— Защото ме боли, когато говоря за това — каза простичко той. — Много ме боли. — Това беше вярно, но не бе цялата истина. Не бе споменал нищо за сънищата си. Може би и Надин сънуваше кошмари. Предишната нощ се бе събудил и я бе видял да се мята и да мърмори насън. Но не бе споделила нищо с него. А Джо? Дали и той сънуваше? Е, не знаеше какво изпитваха те, ала безстрашният инспектор Ъндървуд от Скотланд Ярд се ужасяваше от сънищата си.. и ако Надин се катурнеше от мотора, кошмарите можеха да се върнат.

— Тогава ще тръгнем утре. Тази вечер ще ме научиш.

* * *

Първо обаче трябваше да заредят с бензин двата малки мотоциклета, които бе избрал. Пред магазина имаше помпа, но не можеше да се използва поради липсата на електричество. Той намери още една опаковка от шоколада до металния капак, с който бе покрит подземния резервоар, и заключи, че изобретателният Харолд Лодър вече се бе потрудил по този въпрос. Чезнец от любов, почитател на гнусните шоколади „Пейдей“, все пак той бе достоен за уважение. Лари вече дори изпитваше определена симпатия към него. Харолд вероятно бе някой фермер над тридесет години, висок и загорял от слънцето, слаб, не особено начетен, но иначе хитър и съобразителен. Младият мъж се усмихна. Глупаво беше да се опитва да си изгражда представа за съвсем непознат човек, защото обикновено тя се оказваше съвсем различна от реалността. Всички знаят, че двестакилограмов диджей, например, може да има тъничко гласче.

Докато Надин приготвяше студена вечеря, той разглеждаше магазина. Намери голяма метална кофа за боклук. На нея бе подпрян железен лост, а отгоре ѝ бе оставен гумен маркуч.

„Пак те спипах, Харолд! Погледнете насам, сержант Бригс. Нашият човек е прелял малко бензин от резервоара, учудва ме само това, че не е взел маркуча със себе си.“

„Може да е отрязал парче и това е останалото от него, инспектор Ъндървуд. Моля да ме извините, но това тук все пак е кофа за боклук.“

„По дяволите, сержант, прав сте. Ще ви предложа за повишение.“

Лари взе лоста и маркуча и отиде до металния капак.

— Джо, можеш ли да ми помогнеш?

Джо, който ядеше бисквити, намазани със сирене, вдигна към него поглед, изпълнен с недоверие.

— Хайде, иди. Всичко ще бъде наред — промълви Надин. Момчето стана и затътри крака към Лари.

Лари подпъхна лоста под капака.

— Натискай силно.

За миг му се стори, че момчето не го е разбрало или че не иска да му помогне. После то хвана края на лоста и натисна с все сила. Ръцете му бяха слаби, но под кожата изпъкнаха мускули, каквито имаха работниците от бедни семейства. Капакът помръдна, но не достатъчно, за да може Да пъхне вътре маркуча.

— Натисни още малко.

Дръпнатите очи с полудив израз го изгледаха хладно за момент, после момчето се отпусна с цялата си тежест върху лоста.

Капакът се повдигна достатъчно и Лари успя да промуши пръсти през пролуката. Докато търсеше по-добра опорна точка, му дойде наум, че ако момчето наистина не го харесва, сега е моментът да прояви чувствата си. Достатъчно беше да стъпи отново на земята и да отпусне лоста. Тогава капакът щеше да се стовари с трясък и Лари да загуби пръстите и на двете си ръце с изключение на палците. Видя, че и Надин си бе помислила същото. Беше се обърнала към тях и ги наблюдаваше внимателно, а позата ѝ издаваше напрежение. Тъмните ѝ очи се местеха от единия към другия. Джо гледаше Лари. Морскосините му очи бяха непроницаеми. Лари още не бе намерил опорна точка.

— Имаш ли нужда от помощ? — попита Надин, а гласът ѝ, който обикновено звучеше спокойно, сега бе доста писклив.

Потта се стичаше в окото му и той премигна. Капакът все още не помръдваше. Усети силната миризма на бензин.

— Мисля, че ще се справим двамата — отвърна той, поглеждайки Надин право в очите.

Само секунда по-късно напипа прореза от долната страна на капака. Пъхна ръце, напъна рамене, капакът се отвори докрай и с тъп

удар падна на асфалта. Лари чу как Надин въздъхна с облекчение. Лостът издрънча на земята. Младият мъж изтри потта от челото си, погледна момчето и промълви:

— Добра работа свърши, Джо. Ако беше изпуснал капака, щях през остатъка от живота си да си закопчавам дюкяна със зъби. Благодаря ти.

Не очакваше реакция (освен някой нечленоразделен вик, когато Джо се върнеше пак да разглежда моторите). Ала момчето го изненада, като произнесе с дрезгав глас:

— Няма защо.

Лари стрелна с поглед Надин. Срещна очите ѝ, после тя отмести поглед към Джо. Беше изненадана и доволна, макар изражението ѝ да издаваше, че бе очаквала това да се случи. Лари беше виждал това изражение и преди, но не можеше да си спомни точно кога.

— Джо, ти ли каза „няма защо“?

— Няма защо. Няма защо — заклати енергично глава момчето.

Усмивната, Надин протегна към него ръце.

— Това е чудесно, Джо. Наистина чудесно.

Джо припна към нея и ѝ разреши да го прегърне за момент. После се освободи от прегръдката ѝ и отново започна да разглежда моторите, като си мърмореше под нос и се кискаше.

— Значи може да говори — отбеляза Лари.

— Знаех, че не е ням. Хубавото е, че ще може да се оправи. Явно е имал нужда и от двама ни. От двете половини. Той... о, не знам.

Лари видя, че тя се беше изчервила, и си помисли, че знае добре причината. Захвана се да пъха маркуча в дупката в цимента и изведнъж осъзна, че това, което правеше, можеше да се изтълкува като символична, макар и проста аналогия с половия акт. Рязко вдигна очи към нея. Тя бързо се извърна, но не преди той да забележи, че го бе наблюдавала изключително внимателно и че по бузите ѝ бе избила руменина.

Сковаващият страх отново се надигаше в него и той извика:

— За Бога, Надин, внимавай!

Вниманието ѝ бе изцяло ангажирано от ръчката за газта, изобщо не виждаше накъде кара и макар да се движеше едва с десет километра в час, моторът вървеше право към един бор.

Тя вдигна поглед, извика изненадано, зави, но прекалено рязко и падна. Хондата спря.

Лари се завтече към нея. Имаше чувството, че сърцето му ще спре.

— Надин, добре ли си? Добре ли...

Тя се изправи, леко разтреперана. Погледна ожулените си длани и каза:

— Добре съм. Каква съм глупачка. Не гледах къде карам. Дали не повредих мотоциклета?

— Майната му на тъпия мотоциклет, дай да ти видя ръцете.

Тя протегна към него ръце. Лари извади пластмасов флакон с антибиотик за дезинфекция и напръска с него дланите ѝ.

— Целият трепериш — промълви Надин.

— Майната и на мене — извика той с по-груб тон, отколкото възнамеряваше. — Слушай, май ще е по-добре отново да вземем велосипеди. Опасно е...

— Както и дишането — отвърна спокойно тя. — Смятам, че ще е по-добре Джо да се вози с тебе, поне в началото.

— Няма...

— Мисля, че ще иска. — Жената го изгледа право в очите. — Както и ти.

— Добре, но стига за тази вечер. Вече почти се стъмни.

— Само още веднъж. Четох някъде, че ако конят те хвърли, трябва веднага пак да го яхнеш.

Джо се появи. Дотътри се при тях, ядейки боровинки, събрани в мотоциклетна каска. Беше открил няколко храста зад магазина и си набра от тях, докато Надин взимаше първия си урок.

— Е, добре — призна се Лари за победен. — Само че внимавай много накъде караш.

— Да, сър. Разбира се, сър. — Тя усмихнато му отдаде чест. Имаше прекрасна усмивка, от която цялото ѝ лице засияваше. Лари също ѝ отвърна с усмивка. Не можеше да постъпи другояче. Когато Надин се усмихнеше, дори Джо ѝ отговаряше с усмивка.

Тя направи два кръга с мотора и се насочи към шосето, завивайки толкова рязко, че Лари пак усети как сърцето му спира. Само че този път тя реагира бързо и докосна земята с крак, както ѝ бе показал. После се отправи нагоре по хълма и скоро изчезна от погледа

му. Видя я да сменя на втора скорост, когато се изкачваше, а после на трета, когато се спусна от другата страна. Бръмченето на мотора заглъхна и съвсем се изгуби. Лари стоеше в напрежение в здрача, като разсеяно махаше с ръка, за да прогонва комарите.

Джо пак се приближи до него. Устните му бяха сини от боровинките.

— Няма защо — каза му той и се ухили.

Младият мъж се насили да му се усмихне. Ако Надин не се върнеше скоро, щеше да тръгне след нея. Пред очите му се появи мрачна картина — жената лежи в канавката със счупен врат.

Тъкмо се беше запътил към своя мотоциклет, като се колебаеше дали да вземе Джо със себе си, когато отново дочу далечно бръмчене, което все повече се засилваше. Лари се поуспокои. Помисли си унило, че никога няма да се чувства напълно спокоен, докато тя кара.

В този момент Надин се показва на хълма. Бе запалила фара. Стигна до него и спря. — Добре мина, а?

— Тъкмо се канех да тръгна да те търся. Помислих си, че нещо ти се е случило.

— Да, в известен смисъл се случи. — Тя видя как Лари настръхна целият. — Взех завоя прекалено бавно, забравих да натисна съединителя и моторът угасна.

— О. Достатъчно за тази вечер, нали?

— Да. И без това ме боли опашката.

Същата вечер, докато лежеше под одеялото, Лари си мислеше дали Надин ще дойде при него, когато Джо заспи, или беше по-добре той да отиде при нея. Желаше я и предположи от начина, по който го бе гледала, когато вкарваше маркуча, че и тя изпитва същото. Най-накрая заспа.

Сънува, че върви през нива, засята с царевица. Звучеше и някаква музика. Китара. Джо свиреше на китара. Ако успееше да намери Джо, всичко щеше да е наред. Запъти се по посока на звука, като пресичаше напърно редовете с царевица, когато му се налагаше. Най-накрая излезе на открито. Видя пред себе си някаква къщичка, по-скоро барака. Верандата ѝ се крепеше на стари, ръждясали железни пръти. Ала не Джо свиреше. И как би могъл, когато той го държеше за лявата ръка, а Надин — за дясната. Те бяха с него в съня. Една много стара жена свиреше на китара леко джазиран вариант на спиричуъл.

Джо се усмихна. Жената беше чернокожа. Седеше на стол на верандата. Лари си помисли, че не бе виждал по-стара жена през живота си. Ала в нея имаше нещо, което го караше да се чувства добре... както майка му навремето, когато беше много малък и тя внезапно го прегръщаше и заявяваше:

— Ето го най-доброто момче. Най-доброто момче на всички времена е синът на Алис Ъндърууд.

Старицата престана да свири и ги погледна.

— Я гледай, дошли са ми гости. Елате по-близо, за да ви видя по-добре. Зъркелите ми не са като едно време.

Тримата, хванати за ръка, пристъпиха напред, а когато минаха покрай импровизирана люлка, направена от стара автомобилна гума, Джо протегна ръка и бавно я залюля. По земята, обрасла с плевели, пробяга сянка, подобна на геврек. Къщичката се намираше на полянка — истински остров сред царевичните поля. На север се виждаше черен път.

— Ще ли ти се да подрънкаш на моята стара кутия? — попита старицата и Джо нетърпеливо взе китарата от костеливите ѝ ръце. Засвири мелодията, която бе звучала в полето, но много по-добре и по-бързо от старицата.

— Бог да те поживи, хубаво свириш. Аз съм много стара, Пръстите ми не се движат толкова бързо. От ревматизма е. Но през 1902 свирех на годишното тържество на земеделското сдружение. Аз бях първата негърка, която свири там.

Надин я попита за името ѝ. Сетне си каза, че тук времето сякаш е спряло. Слънцето бе застинало в едно положение — точно час преди залез, и сянката от гумата, която Джо бе залюлял, щеше вечно да се движи напред-назад по обраслата с плевели земя. На Лари му се искаше да остане тук завинаги заедно със семейството си. Това беше хубаво място. Човекът без лице не можеше да го хване тук, нито него, нито Джо и Надин.

— Наричат ме майка Абигейл. Май съм най-старата жена в Източна Небраска, обаче още мога сама да си опека бисквитите. Идват точно навреме. Трябва да тръгнем, преди той да ни надуши.

Облак закри слънцето. Гумата продължаваше да се люлее. Джо престана да свири, като рязко дръпна струните, и Лари усети как мравки полазиха по гърба му. Старата жена сякаш не забеляза нищо.

— Преди кой да ни е надушил? — попита Надин.

На Лари му се искаше да извика, да й нареди да не задава опасни въпроси, които могат да им навредят.

— Зловещият човек. Слугата на дявола. От него ни разделят Скалистите планини, слава Богу, но те няма да го спрат. Затова трябва да се сплотим. Да отидем в Колорадо. Бог ми се яви в един сън и ми показва точно мястото. Но трябва да тръгнем скоро, колкото се може по-скоро. Затова елате при мен. И други са тръгнали за насам.

— Не — студено заяви Надин. — Отиваме във Върмонт и толкоз. Само до Върмонт. Дотам не е далече.

— Твоят път ще е много по-дълъг от нашия, ако не се противопоставиш на властта му — отвърна старата жена, като я гледаше с голяма тъга. — Чуй ме, мъжът до тебе е добър човек. Той иска да постигне нещо в живота си. Защо вместо само да го използваш, не му станеш вярна жена?

— Не! Ние отиваме във Върмонт! Във ВЪРМОНТ!

Погледът на старата жена бе изпълнен със съжаление.

— Ще отидеш право в ада, ако не внимаваш, дъще на Ева. И когато се озовеш там, ще разбереш, че в ада е студено.

В този миг сънят се прекъсна, разпадна се на малки частици като счупено огледало и мракът погълна Лари изцяло. Нещо го дебнеше в тъмнината. Нещо студено и безпощадно и скоро той щеше да види оголените му в усмивка зъби.

Ала преди да го зърне, се събуди. Още половин час оставаше до изгрев и земята бе обгърната в плътна бяла мъгла, която щеше да се разсее с първите слънчеви лъчи. Сред мъглата различи магазина за мотоциклети, наподобяващ нос на кораб, сякаш изграден от застинала лава, не от дърво.

Някой лежеше до него. Не беше Надин, а Джо. Налапало палеца си, момчето трепереше, сякаш също сънуваше кошмар. Лари се запита дали сънищата на Джо се различават от неговите. Остана да лежи така още час и да се взира в мъглата, докато и другите се събудиха.

* * *

Когато привършиха със закуската, мъглата вече се беше разсеяла достатъчно, за да тръгнат на път. Събраха си багажа и го натовариха на мотоциклетите. Джо нямаше нищо против да се качи при Лари, както бе казала Надин. Дори го направи, без някой да го моли или подканя.

— Бавно — повтори младият мъж за четвърти път. — Няма да бързаме, че да не стане някоя беля.

— Добре. Наистина се вълнувам. Сякаш тръгваме на кръстоносен поход!

Тя му се усмихна, ала Лари не можа да й отвърне със същото. Рита Блекмор му бе казала нещо подобно, когато напуснаха Ню Йорк. И само след два дни бе мъртва.

* * *

Спряха за обяд в Ипсъм. Ядоха пържено свинско от консерва и пиха портокалов сок под дървото, където Лари бе заспал и Джо се бе приближил до него с нож в ръка. Младият мъж с облекчение установи, че пътуването им не е чак толкова ужасно, както бе очаквал. Напредваха доста бързо дори и през населените места, където се придвижваха главно по тротоарите. Надин беше изключително внимателна на завоите, където нямаше видимост, и не вдигаше повече от седемдесетте километра в час, които той беше определил. Лари изчисли, че ако времето се задържи хубаво, ще пристигнат в Стовингтън на деветнадесети.

Западно от Конкорд спряха да вечерят. Надин каза, че ще спечелят време, ако тръгнат директно по шосе № 1–89, вместо по посоченото от Лодър и Голдсмит.

— По него ще има повече задръствания — възрази не съвсем уверено Лари.

— Ще ги заобикаляме, където трябва, и ще ползваме аварийното платно, когато се наложи. Най-лошото, което може да ни се случи, е да се върнем малко назад и да завием по някой второкласен път.

Така и направиха. Караха по магистралата около два часа, след което попаднаха на сериозно задръстване. Всички платна бяха блокирани поради челно сблъскване на автомобил и каравана за коне.

Шофьорът и жена му, мъртви от седмици, приличаха на два чувала с картофи, хвърлени на предната седалка на автомобила.

С общи усилия успяха да прехвърлят двата мотоциклета през процепа между колата и караваната. После бяха прекалено уморени, за да продължат. Тази нощ Лари не остана буден в очакване на Надин. Тя си постла завивките на около десет стъпки разстояние от него и Джо легна помежду им. Лари бе твърде уморен и моментално заспа.

* * *

Следобеда на следващия ден попаднаха на страхотно задръстване от превозни средства, което се оказа непреодолимо за тях. Имаха късмет, че се намираха само на три километра от изхода на магистралата за Енфийлд. Върнаха се и завиха по отбивката. Уморени и обезкуражени, спряха в градския парк в Енфийлд, за да си починат двайсетина минути.

— С какво се занимаваше преди, Надин? — Помнеше израза в очите ѝ, когато Джо най-сетне бе проговорил. Оттогава към речника си бе добавил още: „Лари, Надин, благодаря“ и „Ходя тоалетна.“ Сега Лари основа своето предположение именно на онази ѝ реакция. — Учителка ли си била?

Тя го погледна изненадано.

— Да, позна.

— На малки деца?

— Точно така. Първи и втори клас.

Това обясняваше защо не бе искала в никакъв случай да се раздели с Джо. Поне умствено той бе все още на седем години.

— А ти как се досети?

— Преди доста години ходех с една логопедка от Лонг Айленд. Знам, че сигурно ти звучи като началото на типичен нюйоркски виц, но наистина беше така. Тя работеше към училищата от системата „Ошън вю“. Занимаваше се със заекващи деца, както и с глухи, и със заешка устна. Твърдеше, че за да преодолеят говорните дефекти, достатъчно е да им покажеш как да произнасят звуците по друг начин. Покажи им как, повтори думата. „Непрекъснато повтаряй и им показвай, докато най-сетне детето схване“ — така казваше. А когато ми разказваше за

някое свое постижение, имаше същото изражение като теб, когато Джо ми каза „няма защо“.

— Така ли? — тъжно се усмихна тя, — Обичам малките деца. Някои от тях съдбата наистина е оцетила, но не непоправимо. Малките деца са единствените истински добри човешки същества.

— Това е доста романтична представа, не мислиш ли?

Надин вдигна рамене.

— Децата са добри по природа. Ако работиш с тях превръщаш се в романтик. Това не е чак толкова лошо. Твоята приятелка не беше ли доволна от професията си?

— Да, обичаше работата си — съгласи се Лари. — А ти беше ли омъжена? Преди. — Ето че пак я произнесе. Простата, но вездесъща думичка. Преди. Състоеше се само от две срички, ала включваше всичко в себе си.

— Омъжена ли? Не, никога — отвърна Надин малко нервно. — Аз съм си типичната учителка стара мома. По-млада съм, отколкото изглеждам, но се чувствам по-стара от своите тридесет и седем години. — Лари несъзнателно бе погледнал косата ѝ и тя кимна, сякаш бе изказал мисълта си на глас.

— Фамилна черта. Косата на баба ми беше съвсем бяла, когато тя бе на четиридесет. Вероятно на четиридесет и пет и аз ще бъда побеляла.

— Къде преподаваше?

— В малко частно училище в Питсфийлд, където не приемаха обикновени деца. С пълзящ бръшлян по стените, с най-новите пособия за игра. По дяволите рецесията, пълен напред! Училището разполагаше с два тъндърбърда, три мерцедеса, два линкълна и един крайслер империал.

— Сигурно много те е бивало в работата ти.

— Да, така мисля — каза тя естествено, без да се самоизтъква. После се усмихна. — Сега това обаче няма никакво значение.

Лари я прегърна. Жената се стресна и младият мъж усети, че тялото ѝ се вдървява. Ръката и рамото ѝ бяха топли.

— Предпочитам да не го правиш — каза му тя с известно неудобство.

— Не искаш ли?

— Не.

Лари, объркан, отдръпна ръката си. Ала тя всъщност го желаше, точно в това беше проблемът. Съвсем ясно долавяше желанието ѝ, макар то да не бе бурно и неудържимо. Надин се беше изчервила силно и бе впила отчаян поглед в ръцете си. Пръстите ѝ се движеха неспирно в скута ѝ като двойка ранени паяци. Очите ѝ блестяха, сякаш всеки момент щеше да заплаче.

— Надин...

Тя вдигна към него поглед и Лари видя, че се е овладяла. Канеше се да му каже нещо, ала точно в този миг Джо се появи, носейки китарата в калъфа. Двамата го погледнаха виновно, сякаш ги бе заварил да правят нещо много по-интимно от воденето на обикновен разговор.

— Госпожа — произнесе Джо спокойно.

— Какво!? — възкликна изненадано Лари, неразбрал казаното от момчето.

— Госпожа! — повтори Джо и посочи с палец към улицата. Лари и Надин се спогледаха.

Изведнъж дочуха непознат глас, писклив и задавен от вълнение, който ги изненада така, сякаш им бе проговорил сам Господ.

— Слава Богу! О, слава Богу!

Двамата се изправиха и видяха някаква жена, която почти тичаше по улицата към тях. Тя се смееше и плачеше едновременно.

— Радвам се, че ви виждам. Господи, така се радвам... Тя политна и сигурно щеше да падне, ако Лари не я бе хванал. Продължи да я подкрепя, докато престана да ѝ се вие свят. Предположи, че непознатата е на двадесет и пет. Беше облечена в дънки и обикновена бяла памучна блуза. Лицето ѝ бе бледо, а очите ѝ някак особено втреничени. Гледаше го така, сякаш искаше да се убеди, че това не е халюцинация, че пред нея наистина стоят трима души.

— Името ми е Лари Ъндървуд. Това е Надин Крос. Момчето се казва Джо. Много се радваме, че ви срещаме.

Жената продължи да го гледа втреничено още известно време, без да пророни нито дума. После бавно пристъпи към Надин.

— Толкова се радвам... Така се радвам... — Тя се запъна за миг. — Боже мой, вие наистина ли сте живи?

— Да — отвърна Надин.

Жената се хвърли на врата ѝ и зариде. Надин я прегърна. Джо стоеше малко встрани до един камион и смучеше палеца си.

После се приближи до Лари и го погледна. Младият мъж го хвана за ръката. Двамата останаха така известно време и наблюдаваха жените със сериозно изражение на лицата си. Така се запознаха с Луси Суон.

* * *

Тя веднага се съгласи да тръгне с тях, щом разбра закъде пътуват и че имат основание да вярват, че в Стовингтън ще открият поне още двама души. Лари намери една средна по големина раница в спортния магазин. Надин придружи Луси до къщата ѝ в покрайнините на града и ѝ помогна да опакова някои по-необходими вещи: бельо, обувки, дъждобран. И снимки на покойните ѝ съпруг и дъщеря.

Нощта прекараха в градчето Куичи, след като пресякоха границата на щата Върмонт. Историята на Луси Суон беше кратка и приличаше на много други истории, които скоро щяха да чуят. Стаената в душата ѝ скръб и шокът от преживяното за малко не я бяха довели до лудост.

Съпругът ѝ се разболял на двадесет и пети юни, а дъщеричката ѝ — на следващия ден. Грижила се за тях, доколкото можела, като всеки ден очаквала, че и тя ще се разболее. Когато на двадесет и седми мъжът ѝ изпаднал в кома, Енфийлд бил на практика откъснат от останалия свят. Телевизионното приемане било изключително лошо. Хората мрели като мухи. По магистралата край града цяла седмица се забелязвало необичайно движение на войскове части, каквито обикновено изобщо не се срещали в тази част на Ню Хампшир. В ранните часове на двадесет и осми мъжът ѝ починал. Състоянието на дъщеря ѝ, която се чувствала малко по-добре на двадесет и девети, се влошило рязко още същата вечер и тя починала към единадесет часа. На трети юли в града не бил останал жив човек, освен Луси и един старец на име Бил Даде. Той също бил болен, но изглеждало, че се е преборил с болестта. Обаче в утрото на Деня на зависимостта тя го намерила мъртъв на главната улица, целият подпухнал и почернял като останалите.

— Погребах моите хора и Бил — разказваше Луси, докато седяха край огъня. — Отне ми цял ден, но ги погребах, да почиват в мир. Тогава си помислих, че трябва да отида в Конкорд, където живееха майка ми и баща ми. Но просто... така и не се наках да тръгна. Нима постъпих много лошо? — Луси ги погледна умоляващо. — Мислите ли, че може още да са били живи?

— Не — отвърна Лари. — Имунитетът към болестта явно няма нищо общо с родствената връзка. Моята майка.. — Той млъкна и се загледа в огъня.

— Наложих се с Уес да се оженим. Това стана през лятото, когато завърших гимназия, през 1984. Майка ми и баща ми бяха против. Искяха да замина някъде, да родя детето и да го оставя. Но аз не пожелах. Майка ми каза, че ще се разведем. Баща ми твърдеше, че Уес е безотговорен човек и че никога няма да пусне корени. Казах им, че може и да са прави, но ще се омъжа за него и ще видим какво ще се случи. Нали разбирате?

— Да — отвърна Надин. Тя седеше до Луси и я гледаше със съчувствие.

— Имахме хубав, малък дом и наистина никога не съм предполагала, че всичко ще свърши така — каза Луси с въздишка, която приличаше повече на ридание. — Живеехме си добре тримата. Марси успя да промени Уес. За него светът започваше и свършваше с нея. Той...

— Стига — каза Надин. — Това е било преди.

„Ето пак тази дума“ — помисли си Лари. Кратката думичка от две срички.

— Да. Това е минало. Сигурно щях да се справя и сама. Поне беше така, докато се появиха кошмарите.

— Кошмарите ли? — подскочи Лари. Надин се бе обърнала към момчето и го наблюдаваше. Само допреди минута Джо бе почти заспал край огъня. Ала сега гледаше Луси с искрящ поглед.

— Ужасни кошмари — продължи жената. — Не винаги са еднакви, но в повечето случаи ме гони някакъв мъж. Не мога да видя лицето му, защото целият е загърнат в, как се казва в пелерина. И все се крие в тъмното. — Тя потрепери. — До такава степен се бях изплашила, че вече не можех да спя Ала сега може би...

— Лллошият човек! — извика Джо така изненадващо и яростно, че и тримата се стреснаха. Той скочи на крака изпъна ръце и сви пръсти, сякаш имитираше лапи с дълги нокти. — Лллошият човек! Лоши сънища! Гони! Мене гони! Плаши! — Той се сгуши до Надин и се втрени със страх в заобикалящата ги тъмнина.

Настъпи мълчание.

— Това е лудост — заяви младият мъж и после млъкна. И тримата го гледаха в очакване. Изведнъж мракът около тях сякаш се сгъсти още повече и Луси отново изглеждаше много изплашена. Лари реши, че трябва да продължи. — Луси, а сънувала ли си някога... бяла къщичка в Небраска?

— Една нощ сънувах много стара негърка, но този сън беше много кратък. Тя ми каза нещо от рода на: „Ела да ме видиш.“ После пак се озовах в Енфийлд и онзи... страшният ме гонеше. Тогава се събудих.

Лари я изгледа втреничено. Накрая тя не издържа погледа му, изчерви се и сведе очи.

— Джо, сънуваш ли понякога... ъ, царица? — попита го Лари. — Една старица? Китара?

Джо му отвърна само с мълчание.

— Остави го на мира. Само ще го разстроиш още повече — упрекна го Надин, ала самата тя изглеждаше много разстроена.

Лари се замисли за момент.

— А къща, Джо? Една малка къща с веранда? Стори му се, че нещо в очите на момчето проблесна.

— Престани, Лари! — смъмри го Надин.

— А люлка, Джо? Една гума, на която може да се люлееш? Изведнъж момчето се размърда. Извади палеца от устата си. Надин се опита да го задържи в обятията си, но той се освободи от прегръдката ѝ и ликуващо извика:

— Люлката! Люлката! — Завъртя се няколко пъти на място и посочи с пръст първо Надин, после Лари. — Тя! И ти. Много!

— Много? — попита Лари, ала Джо млъкна и не каза нищо повече.

— Люлка ли? — попита изумено Луси. — Странно, и аз помня люлката. Защо сънуваме едно и също? Да не би да ни облъчват с нещо? — обърна се тя към Лари.

— Нямам представа. А, ти, Надин? И ти ли сънуваш същото?

— Аз изобщо не сънувам — тросна се тя и веднага сведе поглед. Лари разбра, че го лъже, но се зачуди защо.

— Надин, ако и ти...

— Казах вече, че не сънувам! — изкрещя му тя почти истерично.

— Не можеш ли просто да ме оставиш на мира? Непрекъснато ли трябва да ме тормозиш? Сетне скочи на крака и почти тичайки се отдалечи от огъня.

Луси остана за момент на мястото си, загледана след нея. после се изправи.

— Ще отида при нея.

— Да, по-добре иди. Джо, ти остани при мене. О'кей?

— Кей — съгласи се Джо и започна да сваля калъфа на китарата.

Двете жени се върнаха след десетина минути. Лари видя по лицата им следи от сълзи, но си личеше, че са се помирили.

— Извини ме — обърна се Надин към него. — Просто съм ужасно разстроена и понякога реагирам така без причина.

— Няма нищо.

Повече не говориха за сънищата. Изслушаха целия репертоар на Джо. Момчето свиреше все по-добре и сред пышкането и ръмженето все по-ясно можеха да се доловят и отделни думи от текста на песните.

Най-сетне легнаха да спят — Лари в единия край, Надин в другия, а Джо и Луси по средата.

Лари сънува първо лошия човек, наблюдаващ го от хълма, после и старата негърка на верандата. Само че този път в съня си добре съзнаваше, че зловещият човек се приближава все повече към тях, крачейки през царевичните насаждения, разсичайки стъблата им с косата си, с отвратителна усмивка, разкривила цялото му лице.

Събуди се посред нощ, задушавайки се от ужас. Другите спяха непробудно. Този сън беше пророчески. Защото зловещият човек не идваше с празни ръце. Крачейки през царевичната, той носеше като за жертвоприношение разложеното, подпухнало и вдървено тяло на Рита Блекмор, разкъсано от лешоядите. Това бе нямо обвинение, което щеше да разкрие вината на Лари, щеше да покаже недвусмислено, че той е кофти човек, че нещо в душата му липсва, че е неудачник и използвач.

Най-сетне отново заспа и до седем сутринта, когато се събуди вкочанен и гладен, не сънува повече.

* * *

— О, Боже! — простена Надин. Лари я погледна и забеляза огромното ѝ разочарование, което дори не ѝ позволяваше да заплаче. Лицето ѝ бе преbledняло, а изумителните ѝ очи бяха изгубили блясъка и живеца си.

Беше седем и петнадесет вечерта на 19 юли. Сенките вече се удължаваха. Бяха пътували през целия ден, като спираха само по пет минути и веднъж тридесет, в Рандолф, където обядваха. Никой не се оплака, макар че след толкова часове, прекарани на мотоциклета, Лари се бе схванал и множество иглички сякаш пробождаха тялото му.

Стояха пред ограда от ковано желязо. Под тях се простираше градчето Стовингтън, както го бе видял Стю Редман от стаичката със зарешетени прозорци. Зад оградата, скрита за алеята, обрасла в буйна трева и засипана с листа и съчки, съборени от летните бури, се намираше самата триетажна сграда. Лари предполагаше, че по-голямата ѝ част е под земята.

Центърът бе изоставен и съвсем пуст.

Насред алеята имаше табела с надпис:

ЕПИДЕМИОЛОГИЧЕН ЦЕНТЪР СТОВИНГТЪН
ТОВА Е ДЪРЖАВЕН ИНСТИТУТ!
ПОСЕТИТЕЛИТЕ ТРЯБВА ДА МИНАТ
ПРЕЗ ПРОПУСКА

До нея бе поставена втора табела и именно нея четяха те.

ШОСЕ № 7 към РУТЛАНД

ШОСЕ № 4 към СКАЙЛЪРВИЛ

ШОСЕ № 29 към 1–87

1–87 ЮГ към 1–90

1–90 ЗАПАД

ВСИЧКИ ТУК СА МЪРТВИ.

ТРЪГВАМЕ НА ЗАПАД КЪМ НЕБРАСКА.

СЛЕДВАЙТЕ НАШИТЕ УКАЗАНИЯ.

СЛЕДЕТЕ ЗА НАДПИСИ.

ХАРОЛД ЕМЕРИ ЛОДЪР

ФРАНСИС ГОЛДСМИТ

СТЮАРТ РЕДМАН

ГЛЕНДЪН БЕЙТМАН

8 юли 1990

— Харолд, приятелю — прошепна Лари, — нямам търпение да ти стисна ръката и да те черпя една бира... или шоколадче „Пейдей“.

— Лари! — укоризнено извика Луси. Надин бе припаднала.

45.

Влачейки крака, майка Абигейл излезе на верандата в единадесет без двадесет сутринта на 20 юли. Носеше закуската си — кафе и препечени филийки — както правеше всеки ден, щом термометърът с рекламата на кока-кола, окачен от външната страна на прозореца пред мивката ѝ отчиташе температура над 10 градуса. Лятото беше в разгара си. Това бе най-хубавото лято от 1955 година насам, когато майка ѝ почина на почтена възраст — деветдесет и три години. Жалко, че наблизко нямаше повече живи хора, които да му се порадват като нея. Седна внимателно на люлеещия се стол. Ала нима някога наистина се бяха радвали на лятото? Някои от тях, например малките деца или старците, които добре усещаха в старите си кокали смъртоносната, ледена хватка на зимата. Сега обаче повечето от тях ги нямаше, както и по-голямата част от останалите люде на най-различна възраст. Бог бе изпратил сурово наказание за човешката раса.

Някои биха оспорили справедливостта на едно такова наказание, но не и майка Абигейл. Веднъж вече Той бе наказал човеците, като им изпратил вода и някой ден щеше да им изпрати и огън. Не беше нейна работа да съди Бога, макар че предпочиташе да не поставя точно пред нея чашата, която трябваше да се изпие до дъно. Ако все пак се стигнеше до това да съди Бог, то напълно я задоволяваше отговорът, който Господ бе дал на питащия го Мойсей. „Кой си ти?“ — попитал го Мойсей, а Господ се показал зад храста и отвърнал както си му било ред: „Аз съм този, който съм.“ С други думи казано, Мойсее, стига си се помайвал, ами си размърдай задника.

Гърдите ѝ засвириха, когато се разсмя. Потопи препечената филийка в широката чаша с кафе, докато хлябът стана достатъчно мек, за да го дъвче. Още преди петнадесет години бе казала сбогом и на последния си зъб. Беззъба бе излязла от утробата на майка си и така щеше да отиде в гроба. Правнучката Моли и нейният съпруг ѝ бяха подарили изкуствени зъби за Деня на майката, когато навърши деветдесет и три години, но те не ѝ бяха удобни и ѝ нараняваха венците. Слагаше си ги само когато знаеше, че Моли и Джим ще ѝ

дойдат на гости. Изваждаше ги от кутията в чекмеджето, измиваше ги хубаво и си ги пъхваше в устата. Ако ѝ останеше време преди появяването на Моли и Джим, започваше да гримасничи пред огледалото на петна в кухнята. Ръмжеше, оголвайки огромните си бели, изкуствени зъби и се пукаше от смях.

Беше много стара и крехка, но иначе беше съвсем с ума си. Казваше се Абигейл Фримантъл. Беше родена през 1882 година и можеше да го докаже, защото разполагаше с акт за раждане. През своя жизнен път бе видяла много неща, но нищо не можеше да се сравни със събитията от последния месец. Не, такива неща никога не се бяха случвали. Вече наближаваше моментът, когато и тя трябваше да изпълни своята мисия, а това никак не ѝ се нравеше. Беше стара и уморена. Искаше само да си почива и да се радва на смяната на сезоните, докато на Бог му омръзнеше да я гледа всеки ден на земята и решише да я прибере при себе си. Ала какво става, когато се осмелиш да зададеш Богу някакъв въпрос. Получаваш си отговора „Аз съм този, който съм“ и толкоз. Дори когато собственият му син умолявал да не пие от чашата, Бог нищичко не му отвърнал... а нейното положение не бе такова, далеч не бе такова като на Исус. Бе една обикновена грешница. Но особено когато нощем вятърът задухаше в царевицата, сърцето ѝ се свиваше при мисълта, че вероятно Бог бе наблюдавал отгоре появяването на бял свят на чернокожото момиченце в началото на 1882 и Си рекъл: „Трябва да я оставя да поживее доста време. Ще има работа за нея през 1990 година, след цяла купчина откъснати страници от календара.“

Времето ѝ тук, в Хемингфорд Хоум, изтичаше. Последният сезон от живота си щеше да прекара на запад, близо до Скалистите планини. Бог бе казал на Мойсей да се изкачи на планината и на Ной да построи ковчега. Бе видял дори как разпъват на кръста собствения Му син. Така че какво Го интересуваше, че Аби Фримантъл се страхува от някакъв си мъж без лице, който я дебне в сънищата ѝ?

Никога не бе виждала лицето му, а не ѝ и трябваше. Той бе като сянка, която прекосява царевицата по обяд; като студено въздушно течение; като черна врана, която те следи зорко, кацнала на телефонната жица. Гласът му, който я зовеше, ѝ напомняше за всички най-омразни ѝ звуци. Когато говореше тихо, ѝ приличаше на бръмбарите — предвестници на смъртта, скрити под стълбата, които

известяваха, че обичан от нея човек скоро ще умре. Когато гласът му прогърмяваше, сякаш гръмотевици разцепваха облаците от запад. Ала дори когато освен самотното шумолене на царевицата не се чуваше нищо друго, тя долавяше присъствието му. И това бе най-ужасното, защото в тези моменти човекът без лице ѝ се струваше почти равен със самия Господ Бог. Тогава имаше чувството, че всеки момент ще усети докосването на черния ангел, прелетял безшумно над Египет и убил първородните деца във всички къщи, където вратата не била намазана с кръв. Именно това я плашеше най-много. Страхът отново я превръщаше в малко дете. Тя знаеше добре, че и другите са разбрали за неговото съществуване и се страхуват от него, но единствено тя имаше ясната и пълна представа за страхотната му сила.

— Хубав ден — промърмори старицата и сложи в устата си последната хапка хляб. Допи кафето си, люлеейки се напред-назад. Денят беше светъл и ясен, тя не усещаше особена болка в нито една точка от тялото си и затова отпрати кратка благодарствена молитва към Бога. Бог е велик, Бог е добър. И най-малкото дете можеше да научи тези слова, а те значеха всичко — целият свят, и доброто, и злото в него.

— Бог е велик — каза майка Абигейл. — Бог е добър. Благодаря ти, Боже, за слънцето. За кафето. За това, че снощи ходих по нужда. Беше прав, смокините свършиха добра работа, но никак не са ми вкусни. Ама че съм и аз. Бог е велик...

Беше изпила кафето. Остави чашата си на земята и се залюля на стола, обърнала към слънцето лице, което приличаше на по чудо оживял гранитен камък, прорязан от множество черни нишки. Скоро задрямва. Сърцето ѝ, чиито стени бяха станали тънки като пергаментова хартия, продължавайте да бие както през последните 39 630 дни. Трябваше да сложиш ръка на гърдите ѝ като на малко бебенце, за да се увериш, че все още диша. Но усмивката не слезе от лицето ѝ.

* * *

Нещата се бяха променили доста от времето, когато бе момиче. Семейството ѝ бе дошло в Небраска след премахването на робството. Правнучката Моли твърдеше, че парите, с които бащата на Аби купил

земята, му били дадени за успокоение на съвестта от Сам Фримантъл от Луис, Южна Каролина, за осемте години труд на дядо ѝ и братята му след края на Гражданската война. Моли се присмиваше по грозен и циничен начин на този факт, но Абигейл си мълчеше. На Моли, Джим и на младите нещата не им бяха хич ясни. Виждаха всичко в бяло и черно. И макар да не казваше нищо, Абигейл си мислеше: „Пари, дадени за успокоение на съвестта му ли? Че може ли да има по-чисти пари?“

И така семейството на Фримантъл се установило в Хемингфорд Хоум и Аби, най-малката им дъщеря, се родила тук. Баща ѝ успя да надхитри тези, които не желаеха нито да купуват, нито да продават на негри. Купуваше земята на части, така че да не го усетят ония, които все се оплакваха от „черните копелета“. Той бе първият човек в Полк Каунти, който започна всеки сезон да засява, и първият, който използва изкуствени торове. А през март 1902 година Гари Сайтс дойде в къщата им да му съобщи, че е избран за член на сдружението на земеделците. Той бе първият негър, станал член на такова сдружение в целия щат Небраска. 1902 бе най-върховната година.

Беше сигурна, че всеки, който можеше да даде някаква преценка за живота ѝ, щеше да каже, че 1902 е била най-добрата. Изглежда, че така се случваше на всички. В определени години нещата се нареждаха идеално, вървеше ти във всичко, случваха се само чудеса. Когато по-късно човек се върнеше назад към подобна великолепна година, започваше да се пита защо бе станало така. Все едно си оставил десет различни апетитни неща в килера, така че всяко едно поема от аромата и вкуса на останалите. Гъбите имат вкус на шунка, шунката — на гъби, телешкото — на дива патица, а патицата едва доловимо ти напомня на кисели краставици. Някой ден може да ти се прииска всичките прекрасни неща, които са ти се случили през тази една-единствена най-чудесна година от живота ти, да не са били струпани наведнъж, а да си имал възможност да ги разпределиш по-равномерно. Например да вземеш едно щастливо събитие и да го пренесеш по средата на някой тригодишен период, за който не можеш да си спомниш абсолютно нищо, нито добро, нито лошо. Значи през тези три години нещата са вървели както трябва в света, създаден от Бога и почти унищожен от Адам и Ева. Мръсното пране е било изпрано, подовете — измити, дрехите — закърпени, децата — гледани. Три години, през

които времето е текло безспирно в сив, равномерен поток, без нищо да прекъсва монотонността му, освен Великден, 4 юли, Денят на благодарността и Коледа, Ала неведоми бяха пътищата, по които Бог твореше чудесата си, така че за Аби Фримантъл, а и за нейния баща, 1902 беше върховната година от живота им. Аби си мислеше, че само тя от цялото семейство, наред с баща си естествено, разбра какво невероятно, безпрецедентно събитие бе да те поканят за член на сдружението. Баща ѝ бе първият чернокож в Небраска, комуто това се случи, а може би и първият в цялата страна. Той не бе имал никакви илюзии за високата цена, която семейството му трябваше да заплати, за грубите шеги и расовите обиди, най-вече от устата на Бен Конвей, и от другите, които бяха против неговото участие в сдружението. Но наред с това видя, че Гари Сайтс му предоставя не просто възможността да оцелее, а шанса да забогатее заедно с другите в този плодороден район на производители на царевица.

Щом беше член на сдружението, вече нямаше да има проблеми с купуването на най-хубавото зърно. Също така нямаше да му се налага да кара реколтата чак до Омаха, за да търси там купувач. Може би щеше да се сложи край и на спора му за правото над водата с Бен Конвей, който фанатично ненавиждаше негрите и техните симпатизанти, като Гари Сайтс. Може би дори данъчният агент щеше да престане да го тормози непрестанно. Поради всичките тези причини Джон Фримантъл прие предложението. Мнозинството гласува за него и наистина последваха противни шеги като тази, че когато чернокожо бебенце се възкачи на небето и му пораснат черни крилца, то не се нарича черно ангелче, а прилеп. Бен Конвей пък разправяше на хората, че единствената причина, поради която сдружението е гласувало Джон Фримантъл да стане член, бе, че скоро пристигал циркът и им трябвал негър, който да заеме мястото на африканския орангутан в програмата. Джон Фримантъл се правеше, че не чува тези обиди, а у дома цитираше Библията: „Каквото си посял, това и ще пожънеш“, и най-любимия му цитат, който изричаше не със смирение, а сериозно, с искрена вяра: „Блажени бедните духом, защото тяхно ще е царството небесно.“

Малко по малко съседите му го възприеха. Не всичките, разбира се, не и фанатиците като Бен Конвей и доведеният му брат Джордж, фамилиите Арнолд и Дийкън. През 1903 година обаче цялото им

семејство обядва в дома на Гари Сайтс наравно с всички останали, все едно и те бяха бели хора.

А през 1902 Абигейл свири на китара в общинската зала, и то не по случай религиозен празник. Тя взе участие в конкурса за млади таланти, който белите организираха в края на годината. Майка ѝ бе твърдо против. В този случай дори си позволи да изрази несъгласието си с намеренията на съпруга си пред децата. Е, момчетата по това време вече не бяха деца, бяха на средна възраст, а самият Джон вече бе с доста прошарена коса.

— Знам как е станало — каза тя, хълцайки. — Ти, Сайтс и Франк Фенер сте я нагласили тая работа. За тях това е без значение, ама на тебе, Джон Фримантъл, за какво ти е? Та те са бели! Знам, че киснеш с тях в задния двор и си приказвате за орането на земята. Можеш дори да отидеш да пийнеш по една бира с тях в града, ако Нейт Джаксън изобщо те пусне да влезеш в бара му. Дотук добре! Знам какво преживя през последните няколко години. Усмивката не слезе от лицето ти, макар че сърцето ти сигурно се е късало от болка. Но тук става въпрос за нещо съвсем различно! Става въпрос за собствената ти дъщеря! Как ще се чувстваш, когато тя се изправи там в хубавата си бяла рокля и всички ѝ се изсмеят? И какво ще сториш, ако започнат да я замерят с гнили домати, както направиха с Брик Съливан, когато веднъж се опита да пее пред бяла публика? Какво ще ѝ кажеш, когато дойде при тебе с рокля цялата сплескана с домати, и те попита: „Защо, тате? Защо постъпиха така с мен? Защо им разреши да постъпят така с мен?“

— Ами, Ребека, мисля, че ще е най-добре да ги оставим с Дейвид да решат.

Дейвид бе първият ѝ съпруг. През 1902 Абигейл Фримантъл стана Абигейл Тротс. Дейвид Тротс бе наемен работник чак във Валпарайсо и изминаваше по петдесет километра само в едната посока, за да я види. Веднъж ѝ бе казал, че яко е хлътнал по нея, макар че преди това е имал вземане-даване с доста леки жени. В началото много се присмиваха на първия ѝ съпруг и говореха, че е очевидно кой командва в тяхното семејство.

Ала Дейвид не беше безхарактерен, просто бе тих и вгълбен човек.

— Съгласен съм с решението на Абигейл, каквото и да е то — бе казал той на родителите ѝ и Аби го бе благословила за тези му думи. След това каза на Джон и Ребека Фримантъл, че е съгласна да се омъжи за него.

И така, на 27 декември 1902, вече бременна в третия месец, тя се качи на сцената в залата на общината сред мъртва тишина, която настъпи, щом водещият програмата обяви името ѝ. Преди нея Гретхен Тилионс изпълни един доста неприличен френски танц, като смело показваше глезените и фустата си сред шумните възгласи, подсвирквания и тропане с крака на мъжете.

Абигейл се изправи пред притихналата публика. Знаеше колко черни изглеждат лицето и шията ѝ в контраст с новата ѝ бяла рокля. Сърцето ѝ биеше до пръсване, а главата и бучеше от разбъркани мисли. „Не мога да си спомня нито една дума, обещах на татко, че няма да плача, каквото и да се случи, няма да плача, но ето го там Бен Конвей и когато Бен Конвей изкрещи «ЧЕРНИЛКО!», тогава май наистина ще се разплача, о, защо се съгласих да участвам! Мама беше права. Тук не ми е мястото и ще си платя...“

Белите лица, които изпълваха залата, бяха обърнати в очакване към нея. Нямаше нито едно свободно място, дори имаше два реда правостоящи в дъното. Пламъчетата на газовите лампи се разпалваха и трептяха. Червените плюшени завеси бяха дръпнати докрай и падаха тежко покрай | стената, за която бяха привързани с дебели варакосани въжета.

„Аз съм Абигейл Тротс — помисли си тя, — свиря добре и пея добре. И на това никой не ме е учил.“

И така тя запя „Тежкият стар кръст“ в неподвижната тишина, като си акомпанираше сама на китарата. После изпълни малко по-бързата песен „Как обичам моя Исус“ и след нея още по-бързата „Среща в Джорджия“. Повечето хора вече се клатеха в такт с ритъма. Някои се усмихваха и потропваха с крака.

После изпълни поредица от песни от периода на Гражданската война: „Когато Джони се завърне марширувайки у дома“, „Маршируваме през Джорджия“ и „Грахово зърно“. Последната песен предизвика доста усмивки, защото в залата имаше много мъже ветерани от Армията на републиканците, които бяха яли грахови консерви до втръсване по време на службата си. Най-накрая изпълни

„При стария лагер“ и когато последният акорд проехтя в тишината, която бе станала някак тъжна и носталгична, тя си помисли: „А сега може да си хвърляте домати, ако искате. Дадох всичко от себе си и пях чудесно.“

Тишината след последния акорд продължи сякаш цяла вечност, като че всички хора в залата, и правостоящите дори, бяха така омаяни от музиката, че им трябваше време да дойдат на себе си. После гръмнаха аплодисментите и я заляха като вълна. Лицето ѝ се покри с руменина, почувства се объркана, хем ѝ беше горещо, хем трепереше. Видя, че майка ѝ плаче, без да се опитва да скрие сълзите си, и че баща ѝ я гледа щастливо усмихнат.

Тя понечи да слезе от сцената, ала викове „Бис! Бис!“ а накараха да остане. Усмихна се и изпя „Изкопах ми картофите“. С тази песен малко рискуваше, защото бе донякъде неприлична, но щом Гретхен Тилионс можеше да си показва глезените пред публика, тогава и Аби можеше да си позволи да изпее такава песен. В крайна сметка беше омъжена жена.

„Изкопах ми картофите, и ми ги оставиха в кофата. Който ги изкопа, си отиде и вижте ме на какъв хал съм.“

Песента имаше още шест куплета, които бяха доста попиперливи, но тя ги изпя до един. Публиката приветстваше всеки следващ с шумни, одобрителни възгласи. По-късно Аби си помисли, че бе сбъркала дето бе изпяла „Изкопах ми картофите“, защото сигурно точно такава песен белите очакваха от една „чернилка“.

Когато свърши и нея, пак гръмнаха оглушителни овации и сред нестихващите викове „Още! Още!“ тя отново се качи на сцената. Когато публиката утихна, каза:

— Много ви благодаря. Надявам се, че няма да сметнете за нахално от моя страна да ви помоля за разрешение да изпея още една песен, която съм учила специално, но никога не съм очаквала, че ще я изпълня точно на такова място. Това е най-хубавата песен за това, което президентът Линкълн и тази страна са направили за мен и моите хора, още преди да съм била родена.

Сега всички се бяха умълчали и слушаха внимателно. Членовете на семейството ѝ стояха неподвижно, скупчени до пътеката вляво, като капка боровинково сладко върху бяла носна кърпа.

— Заради това, което се е случило по време на Гражданската война — продължи уверено тя, — моето семейство е имало тази възможност да дойде тук, тук да си създаде дом и да има такива чудесни съседи като вас.

След това тя изпя химна. Всички станаха на крака и я слушаха разчувствани, някои пак извадиха кърпичките си, а когато изпълнението ѝ свърши, ръкоплясканията бяха толкова оглушителни, че можеха да срутят покрива. Това бе най-славният ден в живота ѝ.

* * *

Абигейл се събуди малко след пладне. Поразмърда се и седна на стола, премигвайки от яркото слънце. Беше на сто и осем години. Беше спала накриво, сега я болеше гърбът и нямаше да я отпусне чак до вечерта, знаеше това прекрасно.

— Хубав ден — каза тя и внимателно се изправи. Тръгна бавно по стълбите, придържайки се за разклатените перила, като пъшкаше от острата болка в гърба и от игличките в изтръпналите си крака. Кръвообращението ѝ не беше, както едно време... и как би могло? Колко пъти си беше казвала, че не бива да заспива в този люлеещ се стол. Задрямваше и спомените от миналото я навестяваха. Те бяха много по-интересни дори от филм по телевизията. Ставаше ѝ хубаво, но когато се събудеше, скъпо плащаше за удоволствието. Можеше да си дава съвети колкото си иска, от това нямаше никаква полза. Беше като старо куче, което обича да се изтяга край огнището. Щом седнеше на слънце, заспиваше и толкоз. И вече нямаше думата по този въпрос. Стигна до края на стълбите, спря, за да могат „краката ѝ да я настигнат“, после се изкашля и изплю доста голяма храчка в пръстта. Когато се почувства както обикновено, като се изключи болката в гърба, тя се отправи бавничко към тоалетната, която внукът ѝ Виктор бе построил зад къщата през 1931. Влезе, затвори вратата и заключи с райбера, сякаш отвън чакаше цяла тълпа хора, а не само няколко проскубани коса, и клекна. След минутка се изпишка и въздъхна с облекчение и задоволство. Ето ти още нещо свързано със старостта, за което никой не я бе предупредил, а може би тя просто не бе обърнала внимание навремето? Човек не можеше да разбере кога му се ходи до

тоалетната на нейната възраст, сякаш загубваше всякаква чувствителност в тази част от тялото си и ако не внимаваше, можеше често да ѝ се налага да си сменя бельото. Мразеше да е мръсна, затова ходеше до тоалетната по шест-седем пъти на ден, а нощно време държеше гърне до леглото си. Джим на Моли веднъж ѝ бе казал, че тя му приличала на куче, което не може да подмине пожарен кран, без да вдигне крак за поздрав, и това сравнение така я бе разсмяло, че чак сълзи потекоха от очите ѝ. Джим бе някакъв шеф по рекламата в Чикаго и положението му бе доста добро... доскоро поне. Абигейл предполагаше, че и него вече го нямаше както повечето хора. И Моли също. Бог да ги благослови, прибрал ги е при себе си.

През последната една година единствено Моли и Джим идваха да я видят. Другите явно бяха съвсем забравили, че е жива, но Абигейл не им се сърдеше. Времето ѝ отдавна беше минало. Бе станала като динозавър, който все още се мотае по земята, макар мястото му да е в музея (или в гробището). Разбира се, че не искаха да дойдат да я видят, но не можеше да разбере защо не идваха да видят земята. Не че беше останало много от нея. Само няколко акра от голямата ферма, която преди бе тяхна. Но все пак си оставаше тяхна собственост. Негрите явно вече не се вълнуваха толкова от земята. Всъщност имаше дори и такива сред тях, които направо се срамуваха от връзката си с нея. Повечето си бяха уредили живота в градовете и някои, като Джим например, се справяха доста добре... Ала как се свиваше сърцето ѝ, като си спомнеше за всички нейни братя и сестри свели глави над земята!

Моли и Джим имаха желание да поставят в къщата тоалетна с течаща вода още по-миналата година и се обидиха, когато тя им отказа. Опитва се да им обясни защо не искаше, ала Моли все повтаряше и повтаряше:

— Майко Абигейл, ти си на сто и шест години. Как мислиш, че се чувствам, като знам, че излизаш по няколко пъти на ден до тоалетната, а понякога температурата е едва десет градуса. Не знаеш ли, че от студа може да ти спре сърцето?

— Когато Господ иска да ме прибере, ще ме прибере — отвърна Абигейл и понеже плетеше, Моли и Джим си помислиха, че не ги гледа, а тя много добре видя как двамата се спогледаха многозначително.

С някои неща просто не можеш да се разделиш. И това младите не го разбираха. В началото на 1982 година, когато навърши сто, Кати и Дейвид ѝ подариха телевизор и тя го прие. Телевизорът е прекрасно средство за убиване на времето, особено за човек, който живее самичък. Но когато Кристофър и Сузи ѝ предложиха да я включат към градския водопровод, тя им отказа точно както на Моли и Джим. Твърдяха, че кладенецът ѝ не е достатъчно дълбок и ще пресъхне, ако се случи пак някое сушаво лято като през 1988. Прави бяха, но тя въпреки това им отказа. Смятаха, разбира се, че вече съвсем си е загубила ума, че страда от старческо слабоумие, но тя знаеше, че съзнанието ѝ е бистро както на младини.

Изправи се, хвърли малко вар в дупката и бавно излезе навън, на слънцето. Поддържаше тоалетната си чиста, но все пак имаше места, които независимо колко чисти бяха, си миришеха на влага и мухъл.

Божият глас ѝ прошепна, когато Крис и Сузи ѝ предложиха да я включат към градската водопроводна мрежа... и когато Моли и Джим искаха да ѝ купят мивка с кран. Бог наистина говореше на хората. Нали бе разговарял с Ной и му бе казал как да построи ковчега, колко да е дълъг, широк и дълбок? Затова тя вярваше, че и на нея беше говорил, не от горящ храст или от огнен стълб, а с тих, едва доловим глас ѝ бе казал: „Аби, ръчната помпа ще ти трябва. Радвай се на електричеството колкото си искаш, Аби, но нека са пълни газените ти лампи и фитилите им да са добре подрязани. Нека килерът ти да е в същото състояние, в което го поддържаше майка ти. Изобщо не позволявай младите да те придумат за нещо, което знаеш, че е против Моята воля, Аби. Те са ти роднини, ала аз съм твойт Отец.“

Тя спря насред двора и се загледа в безкрайното царевично поле, прорязано единствено от черния път, който водеше на север към Дънкан и Колъмбъс. Тази година реколтата беше добра и беше срамота, че нямаше да остане никой тук, освен полските врани, за да я прибере. Тъжно беше, като си помислиш, че през този септември големите комбайни щяха да останат в стопанския двор, че нямаше да има танци и веселби в плевнята. Тъжно беше, че за пръв път от сто и осем години насам нямаше да е тук, в Хемингфорд Хоум, когато лятото щеше да отстъпи пред езическия и весел сезон на есента. Това лято щеше да ѝ е още по-скъпо, защото ѝ бе последното, в това изобщо не

се съмняваше. Но нямаше да почива в мир тук, а далеч на запад, в непозната земя. Тази мисъл я изпълваше с горчивина.

Тътрейки крака, отиде до гумата-люлка и я залюля. Беше стара гума от трактор, която брат ѝ Лукас бе закачил през 1922. Много пъти бяха сменяли въжето и от вътрешната страна гумата бе хлътнала дълбоко от няколкото поколения деца, които се бяха люлели на нея. Под гумата земята бе издълбана и тревата там отдавна се бе отказала да расте. На клона, на който бе закачена люлката, кората бе протрита до бяло. Въжето тихо изскърца и този път тя се помоли на глас:

— Моля те, Боже, моля те, само в краен случай. Вземи тази чаша, не ме карай да я изпивам, ако може. Стара съм, уплашена съм и най-вече ми се иска да умра тук, у дома. Готова съм веднага да си отида, ако пожелаеш. Волята ти ще бъде изпълнена, мили Боже, но Аби е просто една стара, уморена, чернокожа жена. Ще бъде Твоята воля.

Не последва никакъв звук, освен търкането на въжето в клона и граченето на гарваните в полето. Тя подпря прорязаното си от бръчки чело върху ствола на старото ябълково дърво, което баща ѝ бе засадил толкова отдавна, и се разрида горчиво.

Тази нощ сънува, че отново се изкачва по стълбите към общинската зала. Беше млада и красива, бременна в третия месец, а на бялата си рокля имаше брошка с полускъпоценен камък. Държеше китарата и се изкачваше ли, изкачваше в неподвижната тишина. В главата ѝ се рееха множество мисли, ала сред тях изплува една: „Аз съм Абигейл Фримантъл Тротс, свиря и пея добре и на това никой не ме е учил.“

В съня си се извърна бавно към белите лица, които приличаха на множество луни на небосклона. Застанала до тежко падащите, червени плюшени завеси, прихванати с варакосани въжета, тя се обърна с лице към залата, осветена ярко от газените лампи и от едва-едва проникващата мека светлина през затъмнените и леко запотени прозорци.

Като си повтаряше непрестанно все тези думи, тя засвири „Рок на всички времена“. Когато запя, гласът ѝ не потрепери от смущение, а бе така уверен, топъл и богат по звучност, както когато репетираше сама; бе точно като жълтия пламък на газената лампа. „Ще ги спечеля — помисли си тя. — С Божията помощ ще ги спечеля. О, мои братя и

сестри, ако сте жадни, няма няма да изстискам и от камъка вода за вас? Ще ги спечеля и ще накарам Дейвид, мама и татко да се гордеят с мен. Аз самата ще бъда горда от себе си. От въздуха ще сътворя музика, от камъка — вода...”

И в този момент го вида за пръв път. Той стоеше прав в дъното на залата, скръстил ръце на гърдите си. Беше в дънки и дънково яке с копчета на джобовите. Беше обут в черни, кални ботуши с изтъркани подметки, които изглеждаха така, сякаш бяха извървели доста дълги, прашни и страшни пътища. Челото му бе бяло като светлината на газена лампа, бузите му грееха румени от течащата във вените му здрава кръв, очите му бяха две искрящи късчета диамант, а на лицето му бе замръзнала грозна усмивка, сякаш този слуга на Сатаната бе някой от известните телевизионни комици. Усмивката му бе презрителна и налудничава, с широко разтегнати устни и оголени зъби. Бяха равни и остри като зъбите на невестулка.

Той отпусна ръце до тялото си. Сви дланите си в юмруци, здрави и силни като чепове по ябълковото дърво. Усмивката не слезе от лицето му, все така отвратително весела и отблъскваща. От стиснатите му длани потекоха капки кръв.

Думите се изпариха от съзнанието ѝ. Пръстите ѝ се вцепениха и забравиха как да свирят и след един нехармоничен акорд настъпи пълна тишина.

— Господи! Господи! — извика тя, ала Бог бе извърнал лице от нея.

Тогава се изправи Бен Конвей. Потното му лице бе алено, а малките му, свински очички хвърляха искри.

— Черна кучко! — изрева той. — Какво прави тази черна кучка на сцената? Никоя чернилка досега не е създавала музика от въздуха! Никоя чернилка не е могла да изстиска вода от камъка!

Яростни викове от залата го подкрепиха. Хората бяха скочили на крака и напиреха към сцената. Тя видя, че и съпругът ѝ се бе изправил и се опитваше да се добере до нея. Някой го удари с юмрук в лицето и той падна по гръб.

— Тия мръсни чернилки да заминават отзад в залата! — изрева Бил Арнолд и някой блъсна Ребека Фримантъл в стената. Друг, трябва да беше Чет Дийкън, ако се съдеше по вида му, уви една от червените плюшени завеси около Ребека и я върза с въжето.

— Гледайте, гледайте — провикна се той. — Нагиздена чернилка! Нагиздена чернилка!

В отговор на виковете му много хора се спуснаха към Ребека и започнаха да блъскат и ритат жената, увита в завесата.

— Мамо! — изкрещя Аби.

Някой издърпа китарата от слабите ѝ ръце и я счупи в ръба на сцената. Разхвърчаха се парчета дърво и скъсани струни.

Тя затърси с обезумял поглед дяволския човек в дъното на залата, обаче го нямаше. Бе дал началния тласък и сега двигателят работеше безпогрешно. Бе отишъл да върши зло другаде.

— Мамо! — изкрещя отново Аби, ала в този момент нечий груби ръце я понесоха. Тя почувства как те се провират под роклята ѝ, как я опипват и щипят. Някой дръпна с все сила ръката ѝ, така че за малко не я извади от раменната става. После постави дланта ѝ върху нещо горещо и твърдо.

— Какво ще кажеш за МОЯ кол на всички времена, черна курво? — избумтя в ухото ѝ гласът на Бен Конвей.

Стаята се завъртя пред очите ѝ. Видя, че баща ѝ се опитва да си проправи път до майка ѝ, която лежеше неподвижно на пода. Видя как нечий бяла ръка удари една бутилка в облегалката на стола. Чу се трясък и счупените стъкла се разпиляха с дрънчане. После нащърбеното гърло на бутилката с отразената в стъклото му топла светлина от газените лампи бе завряно право в лицето на баща ѝ. Видя как изпъкналите му, втренчени очи изскочиха от орбитите като зрели гроздови зърна.

Абигейл изкрещя и викът ѝ бе така мощен, че сякаш разцепи залата на две. Тъмнината нахлу и тя отново стана майка Абигейл на сто и осем години, толкова стара, Боже мой, прекалено стара (но нека бъде Твоята воля). Вървеше през полето с царевица, митичната царевица с плитки, но разклонени корени. Скоро се изгуби сред стъблата, ту сребристи на лунната светлина, ту потънали в тъмна сянка. Дочуваше шумоленето на летния вятър, усещаше миризмата на пръст и плодородие, миризма, която бе усещала през целия си дълъг, предълъг живот. Често си бе мислила, че от всички растения царевицата бе най-близо до самия живот; ухаеше на живот, ухаеше на зачатие. О, тя бе погребала трима съпрузи: Дейвид Тротс, Хенри Хардести и Нейт Брукс. И тримата бе приела в леглото си така, както

съпругата трябва да приеме съпруга си, така, както една жена трябва да приеме един мъж — отдавайки му се всецяло. Винаги бе изпитвала страст, желание и удоволствие, винаги бе присъствала в нея мисълта: „О, Боже мой, как обичам да правя секс с мъжа си и той да ме люби, да ме кара да изпитвам това, което изпитвам, когато свършва в мен.“ Понякога, точно в мига преди да достигне оргазъм, тя си представяше царевицата, чиито корени се простираха не на дълбочина, а на широчина. Плътта и царевицата се сливаха в едно и тогава свършваше. Мъжът ѝ лежеше до нея. В стаята миришеше на секс, на семето му, което бе посял в нея, на нейните сокове, с които бе овлажнила пътя му, и всичките тези миризми ѝ напомняха за лекото, сладко ухание, когато късаш листата, обвиващи кочана на царевицата — едно прекрасно ухание.

И въпреки всичко се срамуваше от това интимно чувство, което я свързваше със земята, лятото и плодородието, защото не бе сама. Той също бе тук, само през един-два реда вляво или вдясно от нея, току зад нея, или само няколко крачки отпреди ѝ. Дяволският човек беше тук. Забиваше прашните си ботуши в тялото на земята и разхвърляше нависоко буци пръст, с усмивка, неугасваща като фар в нощна буря.

Тогава онзи проговори, за пръв път проговори на висок глас. На лунната светлина тя видя сянката му, пресичаща пътя ѝ — висока, прегърбена, гротескна. Гласът му бе като нощния вятър, който вие през октомври в старите, обезглавени стъбла на царевицата, вече неспособни да раждат, които разказват шепнешком за настъпващия си край. Гласът му беше мек, глас на злата орис и неизбежната гибел. Каза ѝ:

„Твоята кръв е в моите ръце, стара майко. Ако се молиш на Бога, моли се да те прибере, преди да чуеш стъпките ми по стълбата пред къщата ти. Ти не си тази, която създаде музика от въздуха, която изстиска вода от камъка, и твоята кръв е в моите ръце.“

Тогава майка Абигейл се събуди. Имаше още час до утрото. В първия момент си помисли, че се е изпуснала в леглото, но после разбра, че е мокра от пот, обилна като майска роса. Слабото ѝ тяло трепереше безпомощно и всяка негова фибра копнееше за сън и почивка.

„О, Боже мили, Боже мили, вземи тази чаша от устните ми.“

Нейният Бог не ѝ отговори. Единствено вятърът блъскаше прозорците, които имаха нужда от нови рамки и от маджуносване. След време тя стана, запали огъня в старата си печка с дърва и сложи кафето.

Следващите няколко дни ѝ предстоеше много работа, защото очакваше гости. Независимо от сънищата и умората тя никога не бе пренебрегвала компанията на други хора и не смяташе да го прави и сега. Само трябваше да върши всичко много бавно, иначе имаше опасност да забрави нещо. Напоследък често ѝ се случваше. Оставяше нещата не на мястото им и стигаше дотам да се върти в кръг да ги търси като котка, която гони опашката си.

Първо трябваше да отиде до кокошарника на Ади Ричардсън, който бе доста далечко, на около шест-седем километра. Зачуди се дали Бог ще ѝ изпрати орел, който да я отнесе дотам, или може би пророк Илия щеше да я закара с огнената си колесница.

— Светотатство — каза тя самодоволно. — Всевишният е за да ти дава сила, а не да ти осигурява транспорт.

Изми няколкото мръсни чинии, obu си тежките обувки и си взе бастуна. Дори и на тази възраст рядко го използваше, но днес щеше да има нужда от него: шест километра на отиване и още толкова на връщане. Ако беше на шестнадесет, щеше да вземе на бегом разстоянието дотам и обратно, но младостта ѝ бе отминала преди много, много години.

Тръгна в осем часа сутринта, като се надяваше да стигне до фермата на Ричардсън към обяд и да поспи през най-горещите часове на деня. В късния следобед щеше да заколи билетата и да тръгне към дома вечерта, по здрач. Щеше да се прибере по тъмно. Това ѝ напомни за съня ѝ от предната вечер, но тя знаеше, че онзи мъж бе все още далеч, а гостите, които очакваше, бяха доста по-близо.

* * *

Вървеше много по-бавно, доста по-бавно, отколкото ѝ се искаше, но още в осем и половина слънцето вече грееше жарко. И макар да не се потеше, понеже нямаше никакви излишни тлъстини по тялото си, когато стигна до пощенската кутия на Гуделс, вече се нуждаеше от

почивка. Седна в сянката на едно дърво и изяде няколко смокини. На хоризонта не се виждаше ни такси, ни орел. Тази мисъл я разсмя. Изправи се. Не, няма да дойде такси. Бог помага на тези, които сами си помагат. Въпреки това усещаше как ставите ѝ „се разсвирват“, довечера щеше да има хубав концерт от болести.

Крачеше все по-прегърбена над бастуна си, макар болката в китките ѝ да бе особено остра. Тътреше обувките си от необработена кожа и вдигаше прах след себе си. Слънцето немилостиво печеше, времето течеше, сянката ѝ се смалвяваше все повече и повече. Толкова много диви животни не бе виждала от двайсетте години насам: лисица, миеща се мечка, бодливо прасе. Гарвани имаше навсякъде, грачеха безспирно и кръжаха в небето. Ако можеше да чуе Стю Редман и Глен Бейтман как обсъждат „прищявките“ на епидемията (поне според тях това си беше чиста прищявка), която бе унищожила едни животни и бе оставила други живи, Абигейл щеше да им се изсмее. Да, грипът бе убил домашните животни, а дивите беше пощадил. Беше съвсем просто. Много малко видове от домашните животни не се бяха заразили и като правило те не бяха сред най-добрите приятели на човека. Грипът бе убил кучетата, но бе подминал вълците, защото не бяха опитомени.

Пареща като нагорещено желязо болка пронизваше бедрата, коленете, китките ѝ. Тя продължаваше да върви и да разговаря със своя Бог наум или на глас, без сама да усеща разликата между двете. Отново я споходиха спомените от миналото. 1902 бе най-добрата година от живота ѝ. После времето се завтече, прелиствайки с шеметна бързина страниците на дебелия календар, без да спира. Животът ти минаваше така бързо... как тогава можа до такава степен да се умориш?

С Дейвид Тротс имаха пет деца. Мейбел се задуши в задния двор от парченце ябълка. Аби простираше дрехи и когато се обърна, видя, че бебето лежи по гръб, държи се за гърлото, цялото лилаво. Успя да извади парченцето, ала тялото на Мейбел вече се бе отпуснало неподвижно и студено. Аби не роди повече момиче и Мейбел бе единственото от многото ѝ деца, което умря при нещастен случай.

Абигейл седна на сянка под един бряст отвъд оградата на Ноглър. На около двеста метра селският път преминаваше в асфалтов. Там Фримантъл Роуд се превръщаше в Полк Каунти Роуд. Въздухът

сякаш трептеше над напечения от слънцето асфалт, а на хоризонта се бе появил сребрист пояс, като искрящо гладко езеро в съня ти. В горещи дни като този винаги се появява този сребрист пояс точно там, докъдето стига погледът. Но никога не можеш да се приближиш до него. Поне тя не бе успяла.

Дейвид почина през 1913 година от грип, който отне живота на доста хора и не бе особено различен от сегашния. През 1916, когато бе на тридесет и четири, Абигейл се омъжи за Хенри Хардести, чернокож фермер от Уилър Каунти, на север от тях. Той дойде специално, за да я иска за жена. Бе вдовец и имаше седем деца, от които само две бяха напуснали вече бащиния дом. Беше със седем години по-възрастен от нея. Роди му две момчета, преди тракторът му да се преобърне и да го смаже в края на лятото на 1925.

Година по-късно тя се омъжи за Нейт Брукс. Хората доста обсъждаха този факт, о, да, хората обичат да правят това и понякога изглежда, че само за това ги бива. Нейт беше ратай при Хенри Хардести, преди да се оженят, и ѝ беше добър съпруг. Може би не чак толкова сладък като Дейвид и със сигурност не толкова твърд и упорит като Хенри, ала бе добър човек и в общи линии правеше това, което тя му кажеше. Когато една жена премине определена възраст, беше голяма утеха за нея да знае, че думата ѝ се чува.

От шестте си сина имаше тридесет и двама внука, а от тях деветдесет и един правнука — възможно бе и да са повече, но да не знае за тях. А по времето, когато избухна епидемията, знаеше, че се е сдобила и с три пра-пра-внука. И повече щеше да има, ако момичетата не взимаха от ония хапчета, за да не забременяват. Изглежда, че за тях да правиш секс беше като някаква нова игра на детската площадка. Абигейл изпитваше само съжаление към тях и към модерните им разбирания, но никога не изказа мнението си гласно. Беше работа на Бога да прецени дали грешат или не, когато взимат от хапчетата (но не и на онзи плешив изкуфял старец от Рим. Майка Абигейл цял живот бе методистка и се гордееше особено с това, че нямаше нищо общо с католиците). Ала тя добре знаеше какво пропускат те — екстазът, който можеха да изпитат, когато се изправеха на ръба на Долината на сенките; екстазът на жената, която се отдава изцяло на мъжа си и на своя Бог, шепнейки: „Ще се изпълни волята Ти, ще се изпълни Твоята воля.“ Онзи миг на върховен екстаз в секса, извършен пред Божиите

очи, когато жената и мъжът преживеят отново греха на Адам и Ева, само че измит и осветен от кръвта на агнеца. Ето че пак се отнесе в спомените... Беше жадна, искаше ѝ се да си е у дома в люлеещия се стол, искаше да я оставят на мира. Видя вляво да блести ламариненият покрив на кокошарника. Километър и половина, не повече. Беше едва десет и петнадесет — справяше се добре за момиче на нейната възраст. Ще влезе вътре и ще легне да спи до вечерта, когато ще се поразхлади. Това не беше грешно. Не и на нейната възраст. Продължи да влочи крака по пътя. Тежките ѝ обувки бяха покрити с прах.

Да, имаше много роднини, които да я радват на стари години, и това все пак беше нещо. Сред тях имаше и такива като Линда и безотговорния търговски пътник, за когото се беше омъжила, които никога не идваха да я видят. Но имаше и други, като Моли и Джим, Дейвид и Кати, които се равняваха на един куп Линди и безотговорни търговски пътници, продаващи от врата на врата съдове за готвене без вода. Брат ѝ Люк бе умрял последен на осемдесет и няколко години през 1949. И Самюъл, последният останал жив от синовете ѝ, почина на петдесет и четири през 1974. Абигейл надживя всичките си деца и това не ѝ се струваше редно, но явно Бог бе имал по-особени планове за нея.

През 1982, когато навърши сто, снимката ѝ се появи във вестника на Омаха. Посети я един журналист от телевизията, който трябваше да направи репортаж за нея.

— На какво смятате, се дължи дълголетие то ви? — бе я попитал младият човек и бе явно разочарован от краткия ѝ, почти сопнат отговор:

— На Бог.

Искаха да им каже, че яде пчелен восък, че не се докосва до пържено свинско, че спи с вдигнати нависоко крака нощем. Ала тя не правеше нито едно от тези неща, защо тогава да ги лъже? Господ дарява и отнема живот, когато сам пожелае.

Кати и Дейвид ѝ подариха телевизора, за да може да се види на новините. Дори получи писмо от президента Рейгън, който също не бе в първа младост, в което я поздравяваше за „напредналата ѝ възраст“ и за факта, че бе гласувала единствено за републиканците, откакто бе получила правото да гласува. Е, за кого друго да гласува? Рузвелт и хората от неговата партия бяха комунисти. Когато стана столетница,

кметската управа на Хемингфорд Хоум я освободи от задължението да плаща данъци „за вечни времена“ поради същата тази „напреднала възраст“, за която я бе поздравил и президентът. Дори получи специален документ, удостоверяващ, че тя е най-възрастният човек в щата Небраска, като че ли това беше нещо, за което децата си мечтаеха да станат, като пораснат. Това с данъците бе добре, макар всичко останало да бе пълна глупост. Ако не бяха я освободили от тях, досега щеше да е загубила и малкото земя, която притежаваше. Повечето от земята и без това отдавна не бе нейна собственост. Имотите на семейството ѝ и мощта на сдружението бяха достигнали своя апогей пак през онази вълшебна 1902 година и оттогава бяха в постоянен упадък. Бяха ѝ останали само четири акра земя. Останалата бе продадена през годините или конфискувана за неплатени данъци... Собствените ѝ синове бяха продали по-голямата част от земята — факт, който я караше да се срамува от тях. Миналата година бе получила писмо от някаква си нюйоркска организация, която се наричаше „Американско гериатрично общество“. В писмото се казваше, че тя бе шестият по ред най-възрастен човек в страната и третата по ред най-възрастна жена. Най-старият бил някакъв мъж от Санта Роса, Калифорния. Той бил на сто двадесет и две. Абигейл помоли Джим да сложи писмото в рамка и да го закачи на стената до писмото от президента. Джим бе изпълнил молбата ѝ едва този февруари. Сега, като се замислеше, май точно тогава видя Моли и Джим за последен път.

Най-сетне стигна до фермата на Ричардсън. Вече беше почти накрая на силите си. Подпря се за миг на оградата близо до плевнята и погледна с копнеж към къщата. Вътре сигурно беше прохладно и приятно. Имаше чувството, че може да спи един век. Но преди да си легне, трябваше да свърши още нещо. Доста животни бяха умрели от болестта — коне, кучета, плъхове, и тя трябваше да се увери дали и пилетата не са сред тях. Голяма ирония на съдбата щеше да бъде, ако се окажеше, че е била толкова път напразно.

Затътри крака към кокошарника, долепен до плевнята, и спря, когато чу кудкудякане. Към него се присъедини и раздразненото кукуригане на петел.

— Значи всичко е наред — промърмори тя. — Това е добре.

Обърна се и видя човек, прострян до купчината с дърва.

Бе покрил лицето си с ръка. Това бе Бил Ричардсън, зетят на Ади. Лешоядите го бяха изкълвали жестоко.

— Горкият човек, горкичкият. Почивай в мир, Били Ричардсън.

Абигейл се отправи към хладната къща, която я зовеше. Струваше ѝ се, че е на километри разстояние, макар всъщност да трябваше само да пресече двора. Не беше сигурна дали ще успее да се добере до нея, беше изтощена до краен предел.

— Божията воля ще се изпълни — каза тя и закуцука към къщата.

* * *

Слънцето грееше в прозореца на стаята за гости, където бе заспала, щом събу обувките си и се изтегна в леглото. Не разбираше защо слънцето свети така ярко, точно като Лари Ъндървуд, когато се събуди до каменната стена в Ню Хампшир.

Майка Абигейл седна в леглото. Усети пронизваща болка във всички изпънати мускули и крехки кости от тялото си и възкликна:

— Свети Боже, проспала съм целия следобед и цялата нощ!

Значи наистина е била много уморена. Сега бе толкова схваната, че ѝ отне почти десет минути, за да стане от леглото и да отиде до банята. После още десет, за да си обуе обувките. Всяко движение ѝ причиняваше адска болка, но знаеше, че трябва да се движи, да ходи. Иначе щеше да се схване непоправимо.

Куцукайки, тя отиде до кокошарника и влезе. Трепна от непоносимата горещина, от миризмата на птици и разлагащо се месо. Водата се захранваше автоматично от артезианския кладенец на Ричардсън, но храната беше на привършване, а и горещината бе уморила много от кокошките. По-слабите бяха умрели от глад или по-силните ги бяха убили и сега лежаха на изцапания с храна и курешки под като малки, тъжни купчинки топящ се сняг.

Повечето от птиците се разбягаха, когато я чуха да идва, но тези, които бяха разклопани, останаха на местата си и само примигнаха бавно с глупав израз в очичките си. Много и най-различни болести ходеха по кокошките, затова и Абигейл се притесняваше, че може да са пипнали грипът, но тези ѝ се сториха съвсем здрави. Бог ги бе опазил.

Взе три по-едри, накара ги да сврат глави под крилата си и те моментално заспаха. Напъха ги в един чувал, но тялото ѝ бе толкова схванато, че не успя да вдигне чувала, затова се наложи да го влачи по пода.

Другите кокошки следяха от високо всяко нейно действие и когато тя излезе, подновиха свирепото си кудкудякаме в спора за малкото останала храна.

Беше близо девет часът сутринта. Тя седна на дъбовата пейка, скована в двора пред къщата. Все още смяташе, че е най-добре да се придържа към първоначалния си план и да се прибере у дома по хладина вечерта. И без това беше пропиляла един ден, а хората скоро щяха да пристигнат. Можеше да го използва, за да заколи кокошките и да си почине.

Тялото ѝ вече не бе така сковано и под лъжичката си почувства едно непознато, но доста приятно стържене. Едва след време осъзна, че... всъщност изпитва глад! Тази сутрин бе гладна, слава Богу. А от колко време се хранеше само по навик, насила? Точно като огняр в парния локомотив, който непрестанно захранва пещта с въглища. Но след като откъсне главите на трите кокошки, ще види какво е останало в килера на Ади, мир на праха ѝ, и с наслада ще си похапне. „Видя ли — каза си. — Бог знае кое е най-добре. Блажени са вярващите, блажени са вярващите, Абигейл.“

Пъшкайки и пухтейки, тя завлече чувала до дръвника, който се намираше между плевнята и дървената барака. В бараката намери секирата на Били Ричардсън, окачена на няколко пирона заедно с една гумена ръкавица. Взе ги и излезе навън.

— Боже, даде ми сила да дойда дотук и вярвам ще ми дадеш сила и да се върна — вдигна поглед старицата към безоблачното, лятно небе, застанала до чувала с прашните си жълти обувки. — Твоят пророк Исай казва, че ако един мъж или жена вярват в Господа Бог, то той или тя ще се изкачват все по-нагоре, като понесени на орлови крила. Нищо не знам за орлите, Господи, освен че са доста грозни птици, които виждат много надалече, но в торбата тук имам три кокошки и ми се иска да им отрежа главите, а не ръката си. Да бъде волята Ти. Амин.

Отвори чувала и надникна вътре. Една от кокошките все още спеше, свила глава под крилото си. Другите две седяха притиснати

една до друга и не помръдваха. В чувала беше тъмно и за кокошките бе все едно нощ. Няма по-глупаво същество от разклопана кокошка, освен ако не е демократ от Ню Йорк.

Абигейл измъкна една от чувала и я положи върху дънера, преди пернатата ѝ пленница да е разбрала какво ѝ се готви. Замахна със секирата с все сила и потрепери леко, както ставаше винаги, щом острието с тъп звук се забиеше в дървото. Обезглавената кокошка затича из двора на Ричардсън, пърхайки с крила и пръскайки кръв. След малко обаче разбра, че е мъртва, и благоприлично легна в пръстта. Разклопани кокошки и нюйоркски демократи, Боже мой, Боже мой!

Когато свърши работата, се оказа, че всичките ѝ притеснения, че може да се нарани или пореже, са били напразни. Бог бе чул молитвата ѝ. Три хубави кокошки. Сега ѝ оставаше само да се добере до къщи с тях.

Прибра птиците обратно в чувала и закачи секирата на Били Ричардсън на мястото ѝ. После влезе в къщата, за да си потърси нещо за ядене.

* * *

В ранните часове на следобеда подремна и в съня ѝ се явиха хората, които очакваше. Те бяха вече доста близо, на юг от Йорк и пътуваха със стар пикап. Бяха шестима. Сред тях имаше едно глухонямо момче, което въпреки това бе със силен дух. Беше един от тези, с които трябваше специално да разговаря.

Събуди се около три и половина, малко схваната, но иначе се чувстваше отпочинала и свежа. Два часа и половина ѝ трябваша, за да оскубе кокошките. Спираше да си почива, когато я заболяваха деформираните ѝ от ревматизъм пръсти. Докато работеше, пееше химни: „Седем порти към града“ (Алилуя, Господи), „Вярвай и се подчинявай“ и любимия ѝ „В градината“.

Когато свърши с кокошките, всичките ѝ пръсти бяха получили страхотна „мигрена“. Дневната светлина бе придобила златист оттенък — сигурен предвестник на вечерния здрач. Наближаваше края на юли и дните бяха започнали да намаляват.

Старата жена влезе отново в къщата да похапне. Хлябът бе изсъхнал, но не беше мухлясал Плесента никога не би посмяла да си покаже грозното зелено лице в кухнята на Ади Ричардсън. Бе намерила и полупразен буркан с фъстъчено масло. Изяде един сандвич, направи си друг, който пъхна в джоба на роклята си, в случай, че огладнееше по-късно.

Вече бе седем без двадесет. Тя излезе навън, вдигна чувала и слезе бавно по стълбите на верандата. Беше сложила оскубаните пера в друг чувал, ала някои от тях бяха политнали и сега се намираха върху живия плет, който вече съхнеше, понеже отдавна не бе поливан.

Абигейл въздъхна тежко и каза:

— Тръгвам, Господи. Към къщи. Ще вървя бавно. Не смятам, че ще успея да стигна преди полунощ, ала нали пише в Библията, че не трябва да се плашим нито от страховете на нощта, нито от страховете на деня. Така ще изпълня, доколкото е по силите ми, Твоята воля. Бди над мен, в името на Исус, амин.

Когато стигна до края на асфалтовия път, беше вече съвсем тъмно. Чуваше се песента на щурците и крякането на жабите от някое мочурище, вероятно от мястото за водопой на кравите в имота на Кал Гудел. Тази нощ щеше да има луна. Когато изгрееше, щеше да е голяма и кървавочервена.

Тя седна да си почине. Изяде половината от сандвича (какво ли не би дала за малко боровинково сладко, но Ади държеше бурканите си в мазето на къщата, а дотам стълбите бяха твърде много). Чувалът беше до нея. Пак я болеше цялото тяло и вече нямаше сили да продължи, макар че я очакваха още три километра път. Въпреки всичко се чувстваше въодушевена. Откога не бе оставала на открито нощем под звездния покров? Звездите блестяха все така ярко и ако имаше късмет, можеше да види падаща звезда и да си пожелае нещо. Топлата нощ, звездите, лятната луна, покровителка на влюбените, която показваше аленото си лице над хоризонта, ѝ напомняха за нейната младост със странните превратности, с топлината и онази прекрасна уязвимост, когато се намираше на прага на тайнството. О, да и тя някога бе момиче. Някои хора дори не можеха да си го представят, така, както не можеха да си представят, че гигантската секвоя отначало е била тънка зелена фиданка. Ала навремето и тя бе момиче. Детският страх от тъмното вече се беше поуталожил, а страховете на

възрастните, които се явяваха във всеобхватната тишина нощем, когато можеш да доловиш гласа на собствената си вечна душа, бяха още далеч. Именно в този кратък период нощта за нея бе една благоуханна загадка, когато, отправяйки взор към обсипаното със звезди небе и вдишвайки ароматния нощен въздух, се чувстваш толкова близо до сърцевината на вселената, до любовта и живота. Тогава ти се струва, че ще бъдеш вечно млад и...

Кръвта ти е в моите длани.

Откъм чувала с кокошките усети някакво раздвижване, което накара сърцето ѝ да подскочи.

— Ей! — извика тя с изненадан, прегракнал старчески глас и придърпа рязко чувала към себе си. Забеляза, че отдолу е малко разкъсан.

До ушите ѝ достигна приглушено ръмжене. Пред царевичната нива, до самия път лежеше готова за скок невестулка. Очичките ѝ, вперени в старицата, отразяваха червеникавата лунна светлина. Към нея се присъедини още една невестулка. И още една. И още една.

Абигейл се обърна към другата страна на пътя и видя, че и там вече животинчетата се бяха строили в редица, присвили подлите си очички. Откъде се бяха събрали толкова много, зачуди се тя с все по-нарастващ страх. Веднъж, когато бе дете, я ухапа невестулка. Тя пхна ръка под стълбите на Голямата къща, за да извади търкулналата се там червена топка, и усети как множество иглички се забиват в ръката ѝ. Изпищя по-скоро от изненада от неочакваната настървеност и злоба на животното, които нарушаваха установения ред, отколкото от болката, която то ѝ бе причинило. Когато издърпа ръката си, невестулката висеше на нея, стискаше я здраво със зъби, а гладката ѝ кафява козина бе опръскана с кръвта на Абигейл. Извиваше тялото си бясно като змия. Абигейл пищеше и размахваше ръка, но не можеше да се откопчи, сякаш невестулката се беше сраснала с нея.

Братята ѝ Мика и Матю бяха на двора, а баща ѝ седеше на терасата и разглеждаше каталог за доставка на стоки по пощата. Тримата се втурнаха към нея и за миг се стъписаха от гледката пред очите им. Абигейл, тогава само на дванадесет, търчеше по поляната, където скоро щяха да построят плевнята, а от ръката ѝ висеше като шал кафява невестулка, която размахваше черните си лапи, търсейки опора. Кръвта бе опръскала роклята, обувките и краката на момичето.

Баща ѝ пръв излезе от вцепенението си. Грабна една цепеница и изрева:

— Абигейл, спри, не мърдай!

Гласът му, на който се бе подчинявала безпрекословно още от бебе, проби плътната пелена от панически ужас, който я бе обхванал, и стигна до съзнанието ѝ. Вероятно нищо друго не можеше да ѝ подейства по този начин. Тя застана неподвижно. Цепеницата изсвистя във въздуха и се стовари с такава сила, че тя почувства разкъсваща болка чак до рамото си (тогава си бе помислила, че без съмнение ръката ѝ е счупена), след което кафявото нещо, което бе предизвикало толкова страдание и почуда — в онзи ужасен миг тя не можеше да отдели тези две чувства едно от друго — лежеше проснато на земята с мокра и сплъстена от кръвта на Аби козина. Тогава Мика скочи с двата крака върху животното. Чу се ужасно хрущене, както когато сдъвчеш твърд бонбон, така че ако невестулката не беше вече мъртва, това със сигурност щеше да я довърши. Абигейл не припадна, но зариде и закрещя истерично.

В този миг и Ричард, най-големият ѝ брат, дотича при тях, блед и уплашен. С баща им си размениха сериозни, пълни с тревога погледи.

— Никога през живота си не съм виждал невестулка да постъпва така — каза Джон Фримантъл, като хвана ридаещата си дъщеря за раменете. — Благодаря на Бога, че майка ти не е тук, а тръгна по шосето с оня боб.

— Може да е била б... — опита се да каже Ричард, но баща му го прекъсна, преди да е успял да довърши.

— Затваряй си устата. — Гласът му бе едновременно студен, гневен и уплашен. И Ричард наистина млъкна затвори си устата така бързо и плътно, че чак Аби чу как зъбите му изтракаха. — Ела, да отидем до помпата, миличка Абигейл, и да ти измием ръката.

Едва година по-късно Люк ѝ каза това, което баща ѝ бе попречил на Ричард да изрече гласно. Невестулката трябва да е била болна от бяс, за да я ухапе така. Ако това се беше оказало вярно, то Аби щеше да умре от най-ужасната смърт, известна на хората, като се изключи смъртта чрез изтезания. Слава Богу, невестулката не бе бясна. Раната на Аби зарасна бързо. Въпреки това от онзи ден насетне тя изпитваше неописуем страх от невестулките, така, както някои хора се страхуват

от плъхове и паяци. Тях да беше тръшнала чумата, не кучетата! Ала не би и сега тя...

Кръвта ти е в моите ръце.

Една от тях се стрелна и откъсна парче от чувала.

— Къш! — изкрещя старата жена. Невестулката побягна, сякаш самодоволно ухилена, с висящото от устата ѝ парче.

Той ѝ ги бе изпратил — дяволският човек.

Обхвана я ужас. Вече бяха стотици — сиви, кафяви, черни. Бяха надушили кокошките. Държаха я като в капан, наредени от двете страни на черния път, и се бутаха една в друга, нетърпеливи да се доберат до храната, която бяха надушили.

„Трябва да им ги дам. Всичко е било напразно. Ако не им дам чувала, ще ме разкъсат на парчета. Всичко е било напразно.“

В мрака на своето съзнание тя виждаше съвсем ясно усмивката на дяволския човек, виждаше свитите му в юмруци ръце и кръвта, която капеше от тях.

Усети, че зверчетата пак задърпаха чувала.

Сега и тези от отсрещната страна на пътя се запромъкваха към нея, влачейки коремите си в праха. Жестоките им очички блестяха като пикели на лунната светлина

„Ала този, който вярва в мен, не ще се погуби... защото аз ще го бележа и никакво зло не ще го достигне... той е Мой“ — каза Господ.

Тя се изправи, изпълнена с ужас, но съзнаваща ясно какво трябва да направи.

— Махайте се! — извика. — Да, наистина нося кокошки, но те са на моите гости! Марш! Да ви няма!

Невестулките се отдръпнаха. В очичките им се появи тревога и страх. Изведнъж се разбягаха и изчезнаха яко дим. „Чудо“ — помисли си тя. Съзнанието ѝ изпълниха думи на тържество и възхвала на Бога. В следващия миг ѝ стана студено.

Някъде далеч на запад, от другата страна на Скалистите планини, които дори не се виждаха оттук, тя почувства, че я наблюдава едно око — искрящо око, което я гледаше и изучаваше внимателно. „Кой е там? Ти ли си, стара жено?“ — дочу тя съвсем ясно думите, сякаш бяха изречени на глас.

— Той знае, че съм тук — прошепна старицата в нощта. — О, помогни ми, Боже! Помогни ми. помогни на всички нас.

Влачейки чувала, тя отново пое към дома си.

* * *

Пристигнаха след два дни, на 24 юли. Искаше ѝ се да пригответи много повече неща, отколкото успя да направи, но пак се чувстваше схваната и пребита от умора. Ходеше много бавно, като непрекъснато се подпираше на бастуна си и едвам събираше сили да изпомпа вода от кладенеца. На следващия ден, след заколването на кокошките и схватката ѝ с невестулките, спа дълго целия следобед. Сънува, че се намира в някакво дефиле, високо в Скалистите планини, близо до континенталния вододел, където бе доста студено. Магистрала № 6 се виеше между високите скали, които пречеха на слънцето да проникне в този пролом, освен за кратко между единадесет и четиридесет сутринта и един без десет следобед. В съня ѝ и без това не бе ден, а безлунна, тъмна нощ. Виеха вълци. Изведнъж в непрогледната тъмнина се отвори едно око и се завъртя зловещо в орбитата си.

Вятърът духаше самотно в боровете и сините планински смърчове. Това беше Той и Той я търсеше.

Събуди се от продължителния сън, чувствайки се по-уморена, отколкото преди да заспи, и отново отправи молитва към Бога да я освободи от тежкото бреме или поне да промени посоката, в която искаше да я отпрати.

„На север, на юг или на изток. Господи, все едно. Ще напусна Хемингфорд Хоум, славославяйки те. Само не на запад към дяволския човек. Скалистите планини не са достатъчно сигурна преграда между него и нас. Нито дори Андите“ — редеше тя наум.

Ала това нямаше да помогне. Рано или късно, когато този човек се почувстваше достатъчно силен, щеше да тръгне да търси онези, които можеха да се изправят срещу него. Ако не тази, то следващата година. Кучетата бяха измрели, покосени от болестта, ала вълците бяха оцелели. Там, високо в планината, те бяха готови да служат на дявола.

И не само те.

В деня, когато хората, които очакваше, най-сетне пристигнаха, тя се залови за работа в седем. Първо донесе две по две дърва за печката си. Напълни и сандъка с цепеници. Бог ѝ помогна, като ѝ прати хладно

и облачно време, каквото не бе имало от седмици. До вечерта можеше и да завали. Поне бедрената ѝ кост, която си бе счупила през 1958, се обаждаше както обикновено преди дъжд.

Първо опече няколко пая, като използва запасите от консерви в килера си, а също ревен и ягоди, които набра свежи от градината. Слава Богу, ягодите тъкмо бяха узрели и беше чудесно, че ще може да ги използва и няма да останат несъбрани. Готвенето я накара да се почувства по-добре, защото я връщаше към реалността. Направи един пай от боровинки, един от ягоди и ревен и един от ябълки. Уханието им се разнасяше из кухнята цялата сутрин, докато ги печеше. Остави ги на перваза на кухненския прозорец да изстинат, както правеше открай време.

Пригответи сместа за панировката, доколкото това беше възможно без яйца. Вината си беше изцяло нейна, след като бе ходила чак до кокошарника и бе забравила да вземе яйца. В ранния следобед кухнята с неравния под, покрит с избелял балатум, се изпълни с аромата на пържено пиле. Вътре бе станало доста топло, затова тя излезе на верандата да почете от Библията, като си вееше с последното издание с омачкани страници на „Стаята на горния етаж“.

Кокошките станаха хрупкави и вкусни. Някои от гостите ѝ можеха да откъснат двадесетина млечни и сладки кочана и да ги сварят. После щяха да си устроят едно хубаво угощение на открито.

След като постави пиалката върху хартия, за да се отцедят от мазнината, излезе на задната веранда с китарата си и засвири. Изпя всичките си любими химни. Тънкият ѝ, треперещ глас се носеше надалеч в неподвижния въздух.

Изкушения и изпитания има по пътя ни, какъв товар от грижи носим на гърба си. Ала не бива да губим куража си, а да се уповаваме на Бога с молитви.

Музиката ѝ се струваше прекрасна и макар че слухът ѝ бе отслабнал дотолкова, че не беше сигурна дали китарата е настроена добре, продължи да пее химн след химн.

Тъкмо бе подхванала „Крачим към Вион“, когато до нея достигна шум от двигател на кола, идваща от север, от Каунти Роуд. Тя спря да свири, наклони глава на една страна и се послуша. Идват, да, Боже, намерили са пътя. Сега вече виждаше ясно и дима, който се вдигна зад пикапа, когато той пое по черния път, водещ до двора ѝ. Душата ѝ се

изпълни с голямо вълнение как ще ги посрещне. Беше доволна, че си е облякла най-хубавата рокля. Подпря китарата на земята между коленете си и сложи длан над очите си, макар че нямаше слънце, което да ѝ пречи да вижда.

Шумът от мотора се засили и след минутка там, където свършваше пасището на Кал Кудел...

Ето го. Старият пикап се движеше бавно. Кабината бе пълна. Изглежда, там седяха четирима. Надалече тя виждаше добре въпреки своите сто и осем години. Отзад в каросерията имаше още трима, които стояха прави и гледаха пътя. Видя слабават рус мъж, момиче с червена коса, а по средата... да, това беше той, момчето, което току-що бе разбрало какво значи да си мъж. С тъмна коса, издължено лице, високо чело. То я забеляза и размаха възторжено ръце. След миг и русият мъж размаха ръце. Червенокосото момиче само гледаше към нея. Майка Абигейл вдигна ръка и също им махна за поздрав.

— Благословен да си, Господи, че стигнаха при мене невредими — промълви тя прегракнало. Сълзите се стичаха по бузите ѝ. — Благодаря ти, Господи.

С тракане, подскачайки по неравностите, пикапът зави и влезе в двора. Мъжът на волана носеше сламена шапка със затъкнато перо в синята велурена лента.

— Е-хооо! — извика той и махна с ръка. — Здравей, майко! Ник каза, че ще бъдеш тук и ето те! Ууурааа! — Мъжът натисна клаксона. До него седеше човек, приближаващ петдесетте, а до него жена на същата възраст и момиченце в червено гащеризонче от рипсено кадифе, което смучеше палеца си. То ѝ помаха срамежливо с ръка.

Младият мъж с тъмната коса и превръзката на едното око — Ник — скочи от пикапа още преди да е спрял, и се отправи към нея. Здравото му око светеше от радост, макар че изражението му бе съвсем сериозно. Той спря до стълбите към терасата и огледа с почуда... двора, къщата, старото дърво с люлката от гума. И най-вече нея самата.

— Здравей, Ник. Радвам се да те видя. Бог да те благослови. Той се усмихна и от очите му потекоха сълзи. Качи се по стълбите и взе ръцете ѝ в своите. Тя обърна набръчканата си буза към него и Ник я целуна нежно. Пикапът вече беше спрял и всички бяха слезли от него. Мъжът, който го караше, държеше на ръце малкото момиченце, на което левият крак беше в шина. То бе обгърнало с ръце загорелия от

слънцето врат на мъжа. До него бе застанала по-възрастната жена, после червенокосото момиче и русото момче с брадата. „Не, не е момче — помисли си майка Абигейл, — той е бавноразвиващ се.“ Най-накрая стоеше другият мъж, който се бе возил в кабината. Той почистваше стъклата на очилата си с метални рамки.

Глухонемият я гледаше настоятелно и тя кимна, сетне промълви:

— Правилно си постъпил. Бог ви доведе при майка Абигейл и сега ще ви нахраня. Всички вие сте добре дошли тук! — обърна се към останалите, повишавайки глас. — Не можем да останем дълго, но преди да тръгнем пак на път, ще си починем, ще похапнем заедно, ще се поопознаем.

Момиченцето, чувствайки се на сигурно място в топлите обятия на мъжа, се осмели да я попита:

— Ти ли си най-старата жена на земята?

— Шшш, Джина! — скара ѝ се по-възрастната непозната. А майка Абигейл сложи ръце на кръста си и се засмя.

— Може и да съм, дете, може и да съм.

* * *

Накара ги да постелят покривката на червени карета под ябълковото дърво и двете жени, Оливия и Джун, се заеха да подредят обяда като на пикник. Мъжете отидоха да наберат малко царевица. Бързо щеше да я свари и въпреки че вече беше изчерпала запасите си от масло, имаше достатъчно олио и сол.

Не разговаряха много по време на обяда. Чуваше се предимно мляскане, дъвчене и въздишки на удоволствие. Приятно ѝ беше да ги гледа как се хранят, а и така получи пълно признание за труда си. Струваше си и целият път, който бе извървяла до фермата на Ричардсън, и схватката с невестулките. Не че гостите ѝ бяха чак толкова гладни, но когато цял месец си се хранил само от консерви, ти се приисква прясна, специално приготвена храна. Тя самата изяде три парчета от пилето, един кочан царевица и хапна от пая с ягоди и ревен. Когато приключи, се чувстваше преситена като кърлеж, насмукал се до пръсване с кръв.

Когато се настаняха удобно и наляха кафето в чашите, шофьорът на пикапа, Ралф Брентер, приятен човек с открито лице, ѝ каза:

— Страхотен обяд, госпожо. Не си спомням някога яденето да ми е идвало по на място от сега. Много сме ви задължени. Другите също ѝ благодариха, а Ник кимна.

— Може ли да седна на коленете ти, бабо? — попита я момиченцето.

— Мисля, че ще си много тежка за нея, миличка — каза по-възрастната жена, Оливия Уокър.

— Няма такава опасност. Денят, в който не мога да взема дете на ръце, ще е денят, в който ще ме положат в ковчега ми. Ели при мен, Джина.

Ралф сложи момиченцето в скута на старата жена.

— Когато ти натежи, само ми кажи — каза той и погъделичка детето по лицето с перото от шапката си.

— Не ме гъделиччай, Ралф, не ме гъделиччай! — засмя се Джина, размахвайки ръце.

— Не се тревожи. Толкова съм преял, че нямам сили никого да гъделичкам дълго време — заяви той и седна на мястото си.

— Какво се е случило с крака ти, Джина? — попита Абигейл.

— Счупих го, когато паднах от плевнята. Дик ми го оправи. Ралф казва, че Дик ми е спасил живота. — Тя изпрати въздушна целувка на мъжа с очилата, който леко се изчерви, покашля се и се усмихна.

Ник, Том Кълън и Ралф срещнаха Дик Елис на едно шосе някъде по средата на щата Канзас. Крачеше, подпирайки се на пръчка, с раница на гърба. Той беше ветеринарен лекар. На следващия ден спряха в едно градче — Линдсбърг, за да обядват, и чуха едва доловими викове от южната част на града. Ако вятърът не беше духал към тях, а в обратната посока, нямаше изобщо да чуят момиченцето.

— Бог е бил милостив — каза Аби доволно, галейки Джина по главата.

Момиченцето живеело само от три седмици. Играело си в сеновала на плевнята на чичо си, когато прогнилите дъски се счупили и то паднало от десет метра височина точно върху сеното, което омекотило удара. Но детето се търколило от купата и така си счупило крака. Първоначално Дик Елис бе настроен доста песимистично по отношение шансовете му да се оправи. Детето бе толкова отслабнало,

че той се страхуваше да не би пълната упойка да я приспи завинаги, затова използва местна. Най-важното в този разказ бе изречено чрез заобикалки, докато Джина Маккон си играеше с копчетата на роклята на майка Абигейл.

Ала Джина изненадала всички им, защото се възстановила изключително бързо. Веднага се привързала към Ралф със смешната шапка. Срамежливият Елис промълви, че според него основният ѝ проблем е бил убийствената самота.

— Разбира се — отговори Абигейл. — Ако не бяхте я намерили, просто е щяла да се стопи от мъка и самота.

Детето се прозина. Погледът му се беше премрежил.

— Ще я сложа да си легне — каза Оливия Уокър.

— Занеси я в малката стаичка в края на коридора — рече Аби. — Можеш да спиш с нея, ако искаш. А другото момиче... как каза, че ти е името, мила? Изскочило ми е от ума.

— Джун Брънкмейер — отвърна червенокосата.

— Е, ти можеш да спиш с мен, освен ако нямаш нещо друго предвид. Леглото ми не е достатъчно голямо за двама, а и не мисля, че ще искаш да спиш с една стара торба кокали като мене. Но горе на тавана има матрак, който ще ти свърши работа, стига да не са го нападнали буболечките. Някой от тия яки мъже ще ти го свали.

— Разбира се — каза Ралф.

Оливия отнесе Джина, която вече бе заспала, и я сложи в леглото. Кухнята, в която за пръв път от много години насам се бяха събрали толкова хора, потъваше в здрач. С пъшкане майка Абигейл се изправи и запали три газени лампи. Постави едната на печката (старата чугунена печка „Блакуд“ вече изстиваше и пукаше доволно), а другата на прозореца на кухнята. Тъмнината бе прогонена.

— Май си е най-добре, както е било едно време — изрече Дик неочаквано и всички впериха погледи в него. Той се изчерви и отново се покашля. Майка Абигейл само се изкиска.

— Искам да кажа — продължи Дик, сякаш се опитваше да защити мнението си, — за пръв път ям домашно сготвена храна от... ами, май от тринадесети юни. Когато спря токът. А и тогава си готвих сам. Това, което мога сам да направя, едва ли може да мине за истинска домашно приготвена храна. Жена ми, тя... беше великолепна готвачка. Тя... — Гласът му заглъхна.

Оливия се върна при тях.

— Спи дълбоко. Много беше уморена.

— Сама ли си месиш хляб? — попита Дик майка Абигейл.

— Разбира се. Открай време. Вече, разбира се, не го правя с мая. Такъв хляб не се прави. Но има много различни начини да се омеси хляб.

— Умирам за домашно опечен хляб — каза Дик протичко. — Жена ми... Хелън... правеше хляб два пъти в седмицата. Дай ми три филии хляб с ягодово сладко и мисля, че след това мога да умра щастлив.

— Том Кълън е уморен — прекъсна го внезапно Том. Прозина се така, че чак челюстта му изпука.

— Можеш да си легнеш в бараката. Там сигурно е прашно и мирише на мухъл, защото е доста стара, но иначе е сухо.

За миг се заслушах в равномерното барабанене на дъжда, който бе завалял преди час. Когато човек е сам, песента на дъжда може да му се стори тъжна, дори безнадеждна, ала в компанията на други хора беше мелодично-приспивна и ги свързваше още по-здраво един към друг. Тропаше по первазите, блъбукаше в улуците и накрая изтичаше във варела за събиране на дъждовна вода, който Аби все още държеше навън до стената на къщата. Чуваше се и приглушеният тътен от гръмотевиците някъде надалече, чак от Айова.

— Предполагам, че си носите спални чували — каза тя.

— О, да. Ще се справим. Хайде, Том, ела — отговори Ралф и се изправи.

— Може ли да поостанете при мене с Ник? — помоли го Абигейл.

Ник седеше до масата срещу старицата, която се люлееше на своя стол. Може да си мислиш, че ако човек е глухоням, той някак ще се изгуби в стая, пълна с хора, че просто ще престанат да го забелязват. Ала в Ник имаше нещо, което правеше това невъзможно. Седеше абсолютно неподвижно и следеше отблизо разговора между останалите. Лицето му бе открито и интелигентно, но носеше отпечатъка на твърде много грижи. На няколко пъти, докато разговаряха, Абигейл забеляза, че другите го поглеждат, сякаш за да получат потвърждение от него за това, което казваха. Присъствието му

беше твърде осезаемо. Забеляза, че на няколко пъти той с тревога поглеждаше през прозореца навън, в мрака.

— Ще ми свалиш ли матрака? — попита тихичко Джун.

— С Ник ще ти го донесем — отвърна Ралф.

— Не искам да спя сам в онази барака — измънка Том. — Бога ми, не!

— Ще дойда с теб, приятелю — успокои го Дик. — Ще запалим лампата с батериите и ще си легнем. Благодаря още веднъж, госпожо. Не мога да изразя с думи колко хубаво беше всичко.

Другите също ѝ изказаха благодарностите си. Ник и Ралф отидоха да донесат матрака, който се оказа в добро състояние. Том и Дик излязоха навън. Скоро старицата видя светлина от лампа в бараката. Не след дълго Ник, Ралф и тя останаха сами в кухнята.

— Може ли да пуша? — попита Ралф.

— Може, стига да не тръскаш пепелта на пода. В долапа точно зад теб има пепелник.

Ралф стана и го взе, а Аби продължи да изучава Ник. Беше облечен в зелена дочена риза, сини дънки и избелял ловен елек. Старицата имаше чувството, че отдавна го познава или че ѝ е било предопределено да го опознае и да се сближи с него. Като го гледаше, усети душата си пълна, изпита тиха радост от това чувство на истинско познание. Изпълняваха предопределеното им от съдбата. В началото на живота ѝ важната фигура бе баща ѝ. Джон Фримантъл, висок, чернокож и горд, а в края на живота ѝ решаваща бе срещата ѝ с този мъж — бял, млад, глухоням, с интелигентен, изразителен поглед в единственото си зрящо око.

Погледна през прозореца и видя как светлинката на лампата, която работеше с батерии, напусна бараката и освети малка част от двора. Зачуди се дали в бараката още мирише на крава. Не бе влизала в нея сигурно от три години. Нямаше защо. Последната ѝ крава, Дейзи, бе продадена през 1975 година, ала дори и в 1987 там още миришеше здравата. И сигурно още вонеше. Това едва ли имаше някакво значение. Имаше далеч по-лоши миризми на този свят.

— Госпожо?

Тя се обърна. Ралф беше седнал до Ник, държеше лист в ръка и се опитваше да го разчете на слабата светлина на газената лампа.

Глухонемият държеше на скута си бележник и молив. Продължаваше да я гледа изпитателно.

— Ник казва... — Ралф се прокашля, явно притеснен от това, което трябваше да прочете.

— Да?

— Пише, че му е трудно да ви разбира, защото...

— Мисля, че знам защо. Няма страшно.

Абигейл стана и дотътри крака до скрина. Във второто чекмедже имаше пластмасов буркан и в него, в някаква мътна течност, изплуваха изкуствени челюсти.

Тя ги извади от буркана и ги изми с вода.

— Боже мили, каква мъка — промълви срамежливо и ги пхна в устата си. — Трябва да говоря с вас. Явно вие сте водачите на групата и се налага да обсъдим някои неща.

— Ами аз едва ли съм — рече Ралф. — Преди си бях просто обикновен работник във фабрика и вършех сезонна полска работа. Имал съм много повече мазоли, отколкото идеи през живота си. Виж, Ник е друга работа. Може да се каже, че той ръководи нещата.

— Така ли е? — обърна се старицата към младия мъж. Той написа краткия отговор на листа, а Ралф прочете написаното на глас и продължи да чете през целия им разговор.

„Да, моя беше идеята да дойдем тук. Ала не бих могъл да кажа дали аз съм главният.“

— Срегнахме Джун и Оливия на около сто и четиридесет километра южно оттук — каза Ралф. — Оня ден, нали, Ник?

Младият мъж кимна.

— Тогава вече пътувахме насам, към тебе, майко. Жените също бяха тръгнали на север. Както и Дик. Така се събрахме.

— Срегнахте ли и други хора? — попита ги Абигейл.

„Не — написа Ник. — Но имам чувството, а и Ралф смята, че има други хора, които се крият и ни следят. Предполагам се страхуват от нас. Още не са се съвзели от шока, който всички преживяхме.“

Тя кимна.

„Дик каза, че в деня преди да ни срещне, чул бръмчене на мотор някъде на юг. Значи трябва да има и други живи хора. Мисля, че се плашат, като видят такава голяма група.“

— Защо дойдохте при мен? — Очите на старицата, обрамчени със ситни бръчици, го погледнаха изпитателно.

Ник написа отговора си: „Сънувах те. Дик Елис каза, че също те е сънувал веднъж. А и момиченцето, Джина, те наричаше «бабо» още преди да дойдем тук. Тя описа къщата и двора ти. И люлката.“

— Бог да благослови детето — каза разсеяно майка Абигейл. После се обърна към Ралф. — А ти?

— Веднъж или два пъти — отвърна той и облиза устни. — Повечето сънувах... онзи, другия.

— Кой?

Ник написа нещо на листа и го ограда. Подаде листа направо на нея. Старицата не виждаше добре отблизо без очила или без лупата, която си бе купила миналата година в Хемингфорд Сентър, но това успя да го прочете и без тях. Беше написано с големи букви, както надписа от Бог върху двореца на Валазар. Втресе я само като видя оградените думи на листа. Пред очите ѝ се явиха невестулките, които пълзяха по корем по пътя към нея и захапваха чувала с остриите си като игли зъби. Представи си и червеното око, което се отвори в тъмнината и се заоглежда, затърси, но не само нея, старицата, а цялата група мъже, жени... и едно момиченце.

Двете оградени думи бяха: „дяволският човек“.

* * *

— Казано ми беше — подхвана Абигейл, сгъвайки и разгъвайки листчето, без да обръща внимание на ужасните ревматични болки в ставите си, — че трябва да тръгнем на запад. Господ ми се яви в съня ми. Не ми се искаше да се вслушвам в напътствията му. Стара жена съм и единственото ми желание е да умра тук, на това парченце земя. То принадлежи на моето семейство от сто и двадесет години. Ала не ми било писано, както на Мойсей не му било писано да стигне до Ханаан с народа на Израел.

Тя замлъкна за миг. Двата мъже я гледаха сериозно, а навън дъждът продължаваше да вали, бавно, неспирно. Гръмотевици вече нямаше. „Боже — помисли си Абигейл, — тия протези ме убиват. Искат ми се да ги извадя и да си легна.“

— Цели две години преди епидемията започнаха да ми се явяват тези сънища. Винаги съм сънувала и понякога сънищата ми се сбъдваха. Пророчествата са Божии дар и всеки от нас притежава по малко от него. Моята баба го наричаше „светилника на Бога“, а понякога само „светлината“. В сънищата си вървах на запад. В началото хората, които бяха с мен, се брояха на пръсти. Но после ставаха все повече и повече. На запад, все на запад, докато пред мене се изпречиха Скалистите планини. Вече бяхме станали цял керван хора, двеста и повече души. Появяваха се знаци... не, не Божии знаци, а пътни, и на всички пишеше: „БОУЛДЪР, КОЛОРАДО, 974 КИЛОМЕТРА“ или „ТОЗИ ПЪТ ВОДИ КЪМ БОУЛДЪР“.

Абигейл спря малко да си поеме дъх и после продължи.

— Тези сънища ме плашеха. С никого не съм ги споделяла, толкова ме плашеха. Дори си казвах, че това са само сънища. Каква глупава стара жена съм. Опитвах се да избягам от Бог като Йоан. Ама нали видяхте, че голямата риба все пак ни погълна! И щом Бог ме съветва: „Трябва да им кажеш“, ще го направя. Все имах чувството, че някой ще дойде при мен, някой особен човек и така ще знам, че времето да тръгна на път е дошло.

Тя впери поглед в Ник, който седеше до масата и я гледаше със сериозно изражение в зрящото си око през дима от цигарата на Ралф Брентнер.

— Разбрах го, щом те видях, Ник. Този човек си ти. Господ е белязал сърцето ти. Белязал е и други и те също пътуват насам, слава Богу. Сънувам и него. Как дори и в този момент продължава да ни търси и Господ да ми прости за лошавината, но в душата си го проклинам. — Тя се разплака и стана да си наплиска лицето с вода. Сълзите ѝ бяха израз на слабост и умора от живота; признак на човешкото в нея.

Когато се върна на масата, Ник пак пишеше. Откъсна листчето и го подаде на Ралф.

— Не знам нищо, за Бога, но ми е известно, че тук действа някаква сила. Всички ние бяхме тръгнали на север. Като че ли от тебе очаквахме отговора. Сънува ли някой друг от нас? Дик? Джун или Оливия? Момиченцето?

— Не, от тях не съм сънувала никого. Сънувах човек, който говори малко. Бременна жена. Един мъж на твоята възраст, който си

има китара. И тебе, Ник.

— И смяташ, че е правилно да тръгнем за Боулдър?

— Това ни е писано да направим — отвърна майка Абигейл. Ник за момент подраска по листа и после написа: „Какво знаеш за дяволския човек? Знаеш ли кой е той?“

— Знам какво представлява, но не знам точно кой е. Той е въплъщение на злото, което все още съществува на земята. Останалите хора имат по малко зло в себе си. Крадците, сексманияците, хората на насилието. Но той ще ги призове. Вече го прави. И те се събират около него много по-бързо от нас. Преди да се реши да действа, предполагам, че още много ще се присъединят към него. Не само лошите, ами и слабите... и самотните... и тези, които Бог е оставил без сърца.

„Може би не съществува реално — написа Ник. — Може би е... — той се замисли за момент и после добави: — ... просто представлява лошата страна от всички нас. Може би сънуваме неща, които се страхуваме, че можем да извършим ние самите.“

Ралф прочете написаното, смръщил вежди, но Аби веднага схвана както искаше да ѝ каже Ник. То не бе по-различно от това, което говореха новите проповедници през последните двадесет години. „Няма никакъв Сатана“, така учеха те. Зло имало и то произлизало вероятно от първородния грях, ала то било във всички нас и ние не сме могли да се освободим от него както не можеш да извадиш жълтъка от яйцето, без да счупиш черупката. Тия проповедници оприличаваха Сатаната на един голям пъзъл и всеки мъж, жена л дете на земята били малко парченце, една необходима част от цялото. Да, така беше модерно да се мисли в днешно време, но не отговаряше на истината. И ако Ник продължаваше да мисли по този начин, зловещият човек щеше да го схруска за вечеря.

— Сънувал си ме. Нима не съществувам в действителност?

Ник кимна.

— И аз те сънувах. Ти съществуваш ли? Слава Богу, че седиш сега на стола с бележник на колене. Този, другият Ник, е точно толкова истински, колкото си и ти. Да, той съществува. — Тя пак си спомни за невестулките, за червеното око в тъмнината и продължи с прегракнал глас: — Това не е Сатаната. Но този човек и Нечестивият се познават добре и често обменят мисли. В Библията не се казва какво се е случило с Ной и неговото семейство след потопа. Но не бих се

изненадала, ако е имало някаква ужасна битка за душите на малкото останали живи, за душите им, за телата им, за начина им на мислене. Не бих се учудила, ако такова нещо очаква и нас.

— В момента той е на запад от Скалистите планини. Рано или късно ще тръгне на изток. Може би не тази година. Когато се почувства готов. Ние трябва да се изправим насреща му.

Ник клатеше глава смутен и разтревожен.

— Да — промълви старицата. — Ще видиш. Очакват ни горчиви дни. Смърт и ужас, предателство и сълзи. И не всички ще останем живи, за да видим какъв ще бъде изходът.

— Това никак не ми харесва — промълви Ралф. — Не ни ли стигат нещастията, които преживяхме, и това, което предвещавате с Ник? Нямаме ли си достатъчно проблеми? Нямаме лекари, електричество, нищо. Защо ни трябва сега и тази проклета „награда“?

— Не знам. Така иска Бог. Той не дава обяснения на хора като мен.

— Ако Той иска това, тогава бих предпочел да се пенсионира и да остави някой по-млад да поеме нещата в свои ръце — иронично заяви Ралф.

„Ако дяволският човек е на запад — написа Ник, — може би ние трябва да рискуваме и да тръгнем на изток.“ Абигейл поклати глава търпеливо.

— Ник, всичко е подчинено на Бога. Не разбираш ли, че и той е част от Божия промисъл? Така е, независимо колко неразгадаем за нас е Неговият план. Дяволският човек ще те следва, където и да бягаш, защото и той служи на Бога и Бог иска ти да се изправиш лице в лице с него. Няма полза да се противопоставяш на Божията воля. Всеки мъж или жена, направил това, ще намери смъртта си в търбуха на звяра.

Ник написа кратко послание на листа. Ралф го прочете наум и се почеса по носа. Не му се щеше да го съобщи на старата жена, защото знаеше, че тя нямаше да преглътне такова нещо. Сигурно щеше да се развика, че Ник богохулства, и да събуди всички.

— Какво пише той? — попита Абигейл.

— Ами... — Ралф прочисти гърлото си и перото, затыкнато в шапката му, потрепери. — Казва, че не вярва в Бог. — Предал съобщението, той сведе тревожно поглед към пода и зачака бурна реакция от страна на старицата.

Ала тя само се закиска, стана и се приближи до Ник. Взе едната му ръка в своята и я потупа.

— Бъди благословен, Ник, ама това няма никакво значение. Той вярва в теб.

* * *

Останаха в дома на Аби Фримантъл и следващия ден. Това бе най-хубавият ден за всички тях от началото на епидемията, като деня, в който водата беше потекла от планината Арарат. Дъждът спря в ранните, утринни часове и към девет небето на средния запад представляваше типична привлекателна за око фреска от слънце и разкъсани облаци. Царевницата проблясваше на светлината, сякаш бе обсипана с разноцветни изумруди. За пръв път от седмици насам времето бе хладно.

Том Кълън тича цяла сутрин из полето. Разперил ръце, плашеше гарваните, които се издигаха на рояци. Джина Маккон седеше на земята до люлката и доволна си играеше с куп хартиени кукли, които Абигейл бе намерила на дъното на един сандък. Преди това двамата с Том си бяха поиграли с количките и камионите, които той бе взел от магазина за играчки в Мей, Оклахома. Слабоумният беше готов да изпълни всички желания на Джина.

Дик Елис, ветеринарят, се приближи срамежливо до майка Абигейл и я попита дали някой в района е отглеждал прасета.

— Ами Стонърови открай време се занимават с това — отвърна му тя. Седеше на верандата, люлееше се на стола, подрънкваше на китарата и наблюдаваше как Джина си играе на земята, изпънала счупения си крак.

— Мислиш ли, че може да са останали живи?

— Ще трябва да отидеш и да провериш. Може и да са. А може да са избягали и да са подивели. Май сред нас има един, на когото са му се присънили свински пържоли снощи? — каза Аби с игриво пламъче в очите.

— Май е така.

— Ти колил ли си някога прасе?

— Не. Чистил съм ги от паразити — отвърна Дик с широка усмивка, — но не ми се е случвало да ги коля. Може да се каже, че бях против насилието.

— Мислиш ли, че ще изтърпите с Ралф една жена да ви покомандва?

— Може.

Двадесет минути по-късно тримата тръгнаха. Абигейл седеше по средата в кабината на пикапа, поставила бастуна между коленете си, сякаш бе царски жезъл. Във фермата на Стонър намериха две прасета в задния двор. Бяха съвсем здрави и охранени. Явно, когато храната беше свършила, бяха изяли по-слабите си и нещастни събратя.

Ралф окачи една кука в плевнята на Рег Стонър. Следвайки напътствията на Абигейл, Дик най-сетне успя да хване и върже здраво с въже задния крак на едно от прасетата. То се мяташе бясно и квичеше, но все пак смогнаха да го завлекат до плевнята и да го закачат с главата надолу на куката.

Ралф намери в къщата дълъг двадесет сантиметра касапски нож. „Това не е никакъв нож, ами си е направо байонет“ — помисли си Аби.

— Вижте, не знам дали ще мога да го направя — каза той.

— Ами тогава дайте на мене — отсече старицата и протегна ръка. Ралф погледна колебливо към Дик. Ветеринарят вдигна рамене. Ралф подаде ѝ ножа.

— Господи, благодарим Ти за този дар, който ще получим благодарение на Твоята щедрост. Благослови тази свиня, която ще ни нахрани, амин. Отдръпнете се, момчета, да не ви опръска кръвта.

Тя преряза гърлото на прасето с един замах. Някои неща човек никога не забравя, независимо на колко години е. Старицата отстъпи бързо назад и извика:

— Запалили ли сте огъня на двора? Сложили ли сте казана? Трябва ни гореща вода.

— Да, госпожо — отвърна Дик почтително, без да откъсва поглед от прасето.

— Намери ли четките? — обърна се Абигейл към другия мъж.

Ралф извади две големи четки с твърди, жълти косми.

— Тогава го занесете и го сложете във водата. След като поври повечко, ще го изчегъртате хубаво с четките и след това ще му свалите кожата така лесно, все едно белите банан,

И двамата пребледняха пред тази перспектива.

— Я по-бодро — смъмри ги Абигейл. — Не можете да го ядете с кожата му, трябва първо да го съблечете.

Мъжете се спогледаха, преглътнаха шумно и се заловиха с прасето. Свършиха работата около три часа следобед, в четири вече се бяха прибрали с една кола месо в дома на старицата и за вечеря имаха пресни свински пържоли. Двата мъже нямаха апетит, ала Абигейл изяде цели две. Услади ѝ се най-вече хрупкавата сланинка, която сдъвка с изкуствените си зъби. Нищо не може да се сравни с прясното месо, което сам си си доставил.

* * *

Вече минаваше девет. Джина спеше и Том Кълън бе задрямал в люлеещия се стол на майка Абигейл. На запад беззвучно проблясваха мълнии. Останалите се бяха събрали в кухнята. Ник излезе да се поразходи. Абигейл знаеше добре какво го измъчва и му съчувстваше с цялата си душа.

— Ама наистина ли си на сто и осем? — попита Ралф, като си спомни нещо, което им бе казала сутринта, когато се отправиха на заколението.

— Почакай малко. Ще ти покажа нещо, господинчо — отвърна тя, отиде в спалнята, извади от чекмеджето на скрина си писмото от президента Рейгън, поставено в рамка. Занесе го в кухнята и го сложи в скута на Ралф. — Прочети това, сине — каза му гордо.

Ралф зачете: „... По повод на Вашата стогодишнина... една от седемдесет и двамата доказани столетници в Съединените американски щати... петата по ред най-възрастна републиканка в Съединените американски щати... честито и най-сърдечни пожелания, президент Роналд Рейгън, 14 януари 1982 година.“

— Мамка му ст... — подхвана Ралф, после се усети и се изчерви от смущение. — Извинете ме, госпожо.

— Колко неща сте видели само! — възкликна Оливия.

— Нищо не може да се сравни с това, което видях през последния месец. И с това, което очаквам да видя занапред.

Вратата се отвори и Ник влезе. Прекъснаха разговора си сякаш бе средство само да убият времето, докато чакаха появяването на глухонемия. Старицата видя по изражението на лицето му, че Ник е взел решение и предположи какво е то. Той ѝ подаде един лист, на който бе писал, застанал прав до Том във на терасата. Тя протегна ръка и от разстояние успя да прочете написаното: „Добре ще е да тръгнем утре за Боулдър.“

Старицата вдигна поглед към Ник и кимна бавно. Предаде листчето на Джун Брънкмейер, която го прочете и после го подаде на Оливия.

— Да, и аз мисля така — каза Абигейл. — И на мен също не ми се иска, но така ще е най-добре. Какво те накара да вземеш това решение?

Ник сви рамене почти ядосано и я посочи с пръст.

— Така да бъде — каза Абигейл. — Осланям се на вярата си в Бога.

„Де и аз да можех“ — помисли си Ник.

На следващата сутрин, 26 юли, след кратко обсъждане, Дик и Ралф се отправиха за Колъмбъс с пикапа.

— Не ми се иска да го сменям с друга кола, но щом казваш, Ник, ще го направя.

„Върнете се колкото може по-скоро“ — написа Ник.

Ралф се изсмя и огледа двора. Джун и Оливия перяха дрехи в голямо корито, като ги търкаха върху стара дъска за пране. Том тичаше из царевицата и плашеше гарваните — едно занимание, което явно страшно го забавляваше. Джина си играеше с неговите колички. Старицата дремеше и похъркваше, седнала в люлеещия се стол.

— Много си се разбързал да си пхнеш главата в торбата, Ники.

„А каква друга алтернатива имаме?“ — написа в отговор глухонемият.

— Вярно е. Няма смисъл само да се мотаем. Кара те да се чувстваш съвсем безполезен. Ако не гледа с надежда към бъдещето, човек никога не се чувства добре, не си ли забелязал?

Младият мъж кимна.

— О'кей. — Ралф го потупа по рамото и се обърна. — Дик, готов ли си?

Том Кълън дотича при тях. По русата му коса и по дрехите му беше полепнала царевична коса.

— И аз! Том Кълън иска също да се вози! Бога ми, да!

— Хайде, качвай се — отвърна Ралф. — Ама целият си изцапан. И още ли не си хванал някой гарван? Дай да те изтупам.

Глупаво усмихнат, Том се остави да го изчистят. Ник си помисли, че последните две седмици трябва да са били най-щастливите в живота на слабоумния. Беше с хора, които го приемаха такъв, какъвто е, и дори искаха да са с него. И как не? Можеше и да е слабоумен, ала все пак беше относителна рядкост в този нов свят — живо човешко същество.

— Доскоро, Ники — извика Ралф и седна зад волана.

— Доскоро, Ники — повтори Том Кълън като ехо.

Той ги проследи с поглед, докато пикапът се изгуби. После влезе в бараката, намери стара щайга и кутия с боя. Откърти една дъска от щайгата и я закова на дълъг прът. После ги занесе на двора, потопи четката в боята и с голямо старание написа нещо върху дъската. Джина следеше внимателно действията му, сетне попита:

— Какво пише?

— „Отиваме в Боулдър, Колорадо. Ще се движим по второкласни пътища, за да избягваме задръстванията. Слушайте радио на обхват 14.“ — прочете Оливия.

— Какво означава това? — попита Джун, която се бе приближила до тях. Тя взе Джина на ръце и двете наблюдаваха Ник, който заби пръта точно на черния път пред двора на майка Абигейл. Зарови го доста надълбоко. Единствено силен вятър можеше да го събори. Естествено и тук можеше да се разрази буря. Сети се за торнадото, което насмалко щеше да ги убие с Том, и за ужаса, който бяха изживели в подземиято.

Ник написа нова бележка и я подаде на Джун. „Дик и Ралф да потърсят в Колъмбъс радио с двустранна връзка. Някой от нас ще трябва през цялото време да следи обхват 14.“

— О, чудесна идея! — възкликна Оливия.

Той почука с пръст челото си със сериозно изражение, после се усмихна.

Двете жени отидоха да проснат изпраните дрехи. Джина се върна при количките, като подскачаше на един крак. Ник се качи по стълбите

на покритата веранда и седна до заспалата старица. Загледа се в царевичното поле и се замисли какво ли ще се случи с тях.

„Щом казваш, Ник, добре, ще го направя.“

Бяха го превърнали в свой водач. Не можеше да проумее защо. Един глухоням не може да ти издаде заповед дори. Беше направо като тъп виц. Дик трябваше да ги ръководи. А неговото място беше третото отляво, на оръженосеца, на когото не се полагаха никакви реплики. Ала когато срещна Ралф Брентнер, който пътуваше безцелно с пикапа си, се започна всичко. Щом някой каже нещо, поглеждаше към Ник, сякаш за потвърждение и подкрепа. Беше започнал да изпитва дори носталгия за онези дни, когато напусна Шойо, преди да стигне до Мей и да поеме върху себе си цялата отговорност за Том и другите. Лесно се забравяха самотата, която бе изпитал тогава, и постоянният страх, че ужасните кошмари, които сънуваше, може би доказваха, че губи разсъдък си. Лесно му беше, когато трябваше да се грижи само за себе си; оръженосецът, третият отляво, актьорът с малка, второстепенна роля в тази ужасна драма.

„Разбрах, щом те видях. Този човек си ти, Ник. Бог е белязал сърцето ти...“

„Не, не приемам това. И Бог не мога да приема. Нека старицата си разправя за своя Бог. Господ бе неразделна част от живота на старите жени, като клизмата и топлият чай.“ Ще решава проблемите един по един, стъпка по стъпка. Първо ще осигури придвижването им до Боулдър. После ще види какво ще се случи там. Старицата твърди, че дяволският човек съществува наистина, а не е просто плод на фантазията. Въпреки всичко в сърцето си знаеше, че всичко казано от нея е истина, и това го плашеше. Не искаше да бъде техен водач.

„Но си точно това, Ник.“

Нечия ръка го стисна за рамото и той подскочи от изненада.

Извърна се и видя, че старицата вече не спи. Усмиваше му се от люлеещия се стол, сетне промълви:

— Седях тук и си мислех за голямата депресия. Знаеш ли, че навремето баща ми притежаваше земя на километри околоръст? Така е. Не беше лесна работа за чернокож човек. А аз свирех на китара в общинската зала през 1902. Много отдавна, Ник. Много, много отдавна.

Младият мъж кимна.

— Това бяха хубави дни, Ник, поне повечето от тях. Ала нищо не е вечно. Само любовта на Бога е вечна. Баща ми почина и земята беше поделена между синовете му. И първият ми съпруг получи дял от нея — шейсет акра, не беше много. Тази къща се намира върху част от неговите шейсет акра. Четири акра, това е всичко, което остана от тях. О, предполагам, че сега може пак всичката земя да стане моя, но някак няма да е същото.

Ник потупа слабата ѝ ръка и въздъхна дълбоко.

— Братята не винаги успяват да се разберат помежду си. Обикновено се стига до препирни. Погледни само Каин и Авел! Всеки иска да бъде чорбаджия, никой не ще да е ратай!

А през 1931 година банката дойде да си иска своето. Тогава мъжете се сплотиха, но беше твърде късно. До 1945 бяхме изгубили всичко, освен моите шейсет и още четиридесет-петдесет акра, които сега са собственост на Гудъл.

Тя извади носна кърпа от джоба на роклята си и изтри очите си бавно и умислено.

— Накрая останах само аз, бедна като църковна мишка. И всяка година, когато дойдеше време да се плащат данъците, ми взимаха парче земя и аз отивах да погледам имота, който вече не беше мой, и плачех за него, както плача до ден-дневен. Парче земя всяка година, за неплатени данъци. Така ми я отнеха. Резнат малко оттук, резнат оттам. Давах под аренда останалото, но никога не ми достигаха парите, за да им платя проклетите данъци. Когато станах на сто, ме освободиха от данъци до смъртта си. Да, проявиха щедрост, след като ми отнеха всичко, освен това местенце. Невероятна щедрост, нали?

Ник стисна ръката ѝ леко и ѝ се усмихна.

— О, Ник. В сърцето ми се таеше омраза към Господа. Всеки, който Го обича, Го и мрази, защото Той е жесток, ревнив Бог. Той е това, което е, и може често за извършеното добро да ти се отплати с болка и страдание, докато тези, които вършат злини, се возят в лъскави кадилаци. Дори и в радостта да Му служиш има много горчивина. Изпълнявах волята Му, ала човешкото ми сърце го проклинаше. „Аби — казваше ми Той, — има работа за теб. Затова ще те оставя да живееш дълго, дълго, докато плътта ти започне да гние по костите ти. Ще те оставя да преживееш смъртта на децата си. Ще останеш жива да видиш как парче по парче разграбват земята на баща ти. И накрая, за

награда, ще заминеш със съвсем непознати хора далеч от всичко, което обичаш, и ще умреш в чужда за тебе земя, преди да е свършена работата докрай. Такава е волята Ми, Аби“. А аз му отвърщам: „Добре, Господи. Да бъде волята Ти!“ И го проклинам в сърцето си. Питам Го „Защо, защо, защо?“, и единственият отговор, който получавам е: „А къде беше ти, когато създадох света?“

Порой от горчиви сълзи вече се стичаха по бузите ѝ и мокреха роклята ѝ отпред. Ник се удиви, че в такава тънка и изсушена като вейка от годините жена може да има толкова много сълзи.

— Помогни ми, Ник — каза му тя. — Искam само да направя това, което трябва.

Той хвана здраво ръцете ѝ. Зад тях се разнесе смехът на Джина, която вдигна една от количките към слънцето и металът ѝ заблестя на ярката светлина.

Дик и Ралф се върнаха по обяд. Дик караше нов автомобил — фургон додж, а Ралф — червен камион с автомобилен кран отзад. Том стоеше прав зад кабината и победоносно махаше с ръка. Спряха пред къщата, ветеринарят слезе от колата и се обърна към Ник:

— Има чудесно радио в този камион. С четиридесет обхвата. Мисля, че Ралф се влюби в него.

Глухонемият се усмихна. Жените се приближиха и заоглеждаха камионите. Абигейл забеляза как Ралф отведе Джун специално до автомобилния кран, за да ѝ покаже радиото и да получи одобрението ѝ. Джун имаше добре развити бедра и между тях сигурно имаше широка порта. Можеше да роди колкото си иска бебета.

— И така, кога тръгваме? — попита Ралф.

Ник написа на листа: „Щом се нахраним. Изпробва ли радиото?“

— Да. През цялото време търсех по честотната скала. Ужасно пращи. Все пак ми се стори, че долових нещо. Съвсем отдалече. Може и да не са били гласове. Но ще ти кажа истината, Ники, не отдавам на това много голямо значение. Както и на ония сънища.

Настъпи мълчание.

— Е, ще отида да сготвя нещо — наруши тишината Оливия. — Предполагам никой не възразява да яде свинско два дни поред.

Никой нямаше нищо против. В един часа целият им багаж, наред с китарата и стола на Абигейл, бе натоварен и те потеглиха. Камионът с крана вървеше отпред, за да разчиства пътя. Абигейл седна в

кабината му. Отправиха се на запад по шосе № 30. Тя не се разплака. Сложи бастуна между коленете си. Беше приключила със сълзите. Бог ѝ бе възложил задача за изпълнение и тя щеше да изпълни волята Му. Да, Божията воля щеше да се изпълни, но тя отново видя червеното око, което се взираше в нощта. И страхът я връхлетя.

Беше късно вечерта на 27 юли. Бяха си построили лагер до повалената от летните бури неонтова табела, от която се разбираше, че се намират на територията на панаира „Кънкъл“. Самият град Кънкъл, щат Охайо, се намираше на юг от тях. Пожар бе опустошил по-голямата част от него. Стю предположи, че е бил последица от паднала гръмотевица. Харолд естествено оспори неговото предположение. Ако Стю Редман кажеше, че автомобилите на противопожарната охрана са червени, Харолд Лодър щеше моментално да го обори с цифри и факти и да докаже, че тези дни повечето бяха зелени.

Тя въздъхна и се обърна на една страна. Не можеше да заспи. Страхуваше се от сънищата си.

Вляво от нея, в редица, бяха подпрени мотоциклетите на стойките си. Хромираните им части блестяха на лунната светлина. Като че ли някоя банда от рода на „Ангелите от ада“ нощуваше тук. Не че те биха карали толкова кротки мотоциклети като тези хонди и ямахи. Те караха „зверове“. Тази дума вероятно я бе запомнила от старите американски телевизионни епоси, посветени на моторите. „Дивите ангели“, „Ангелите на дявола“, „Ангелите от ада“. Когато беше в гимназията, се перчеха много ресторанти, където можеше да влезеш с мотоциклета си, а на фасадите им имаше огромни плакати на мотоциклети. Например ресторантът на Уелс, на Санфорд, „Саут Портланд Туин“, плащаш и си хапваш. Сега обаче те не съществуваха, нито един от тези ресторанти, да не говорим за „Ангелите на ада“ и за старите американски киноепоси.

„Да не пропуснеш да отбележиш този факт в дневника си, Франи“ — каза си тя и се обърна на другата страна. Но не тази вечер. Тази вечер искаше да се наспи, със или без кошмари.

На двадесет стъпки от нея лежаха останалите в спалните си чували, като „Ангелите от ада“ след някой бирен купон, като във филма, където всички си намираха партньор за едно хубаво чукане, с изключение на Питър Фонда и Нанси Синатра. Харолд, Стю, Глен

Бейтман, Марк Брадок, Перион Маккарти. „Вземи си приспивателно и се наспи...“

Всички бяха взели по половин таблетка веронал. Идеята беше на Стю. Кошмарите ги измъчваха постоянно, всички се бяха изнервили и често се караха. Преди да сподели с останалите идеята си, Стю беше извикал Харолд да я обсъди с него насаме. Това беше начин хем да го поласкаеш, хем наистина да разбереш какво мисли, защото Харолд разбираше от доста неща. Кое то, разбира се, беше хубаво, от една страна, ала от друга, бе доста страшничко, все едно с тях пътуваше някакъв петоразряден бог, всезнаещ и всеможещ, но толкова емоционално нестабилен, че можеше всеки миг да откачи. Харолд си взе още един пистолет в Олбани, където срещнаха Марк и Перион. Носеше двата пищова ниско на бедрата си като Джони Ринго. Тя изпитваше искрено съчувствие към него, ала напоследък бе започнал да я плаши. Страхуваше се, че някоя нощ той съвсем ще полудее и ще започне да стреля напосоки с пистолетите си. Често си спомняше деня, когато го завари да коси тревата в задния двор на родната си къща по бански, с обляно в сълзи лице, без да прикрива чувствата си.

Представяше си как Стю му е казал много тихо, заговорнически: „Харолд, тези сънища се превръщат в истински проблем. Хрумна ми една идея, но не знам точно как да я осъществя: едно слабо успокоително, но не трябва да превишаваме дозата. Ако им дадем повече, ще заспят дълбоко и няма да се събудят, ако възникне някакъв проблем. Ти какво предлагаш?“

Харолд предложи всеки да изпие по таблетка веронал, който можеше да се намери във всяка аптека, и ако хапчето прогонеше сънищата, то на следващата вечер щяха да вземат по три-четвърти таблетка и ако пак имаше ефект, щяха да намалят дозата до половин таблетка. Стю обсъди въпроса насаме и с Глен, който бе на същото мнение, и експериментът беше пуснат в ход. При доза четвърт таблетка те пак започнаха да сънуват кошмари. Оказа се, че най-ефикасно действие има половин таблетка.

Поне за другите.

Франи вземаше своята всяка вечер, но не я изпиваше. Не знаеше дали това лекарство може да навреди на бебето, но не искаше да поема никакви рискове. Твърдяха, че дори аспириинът може да наруши хромозомната верига. Затова се налагаше стоически да търпи

кошмарите. Точно така, стоически. Един от тях ѝ се явяваше най-често. Вероятно и другите сънища постепенно щяха да се слоят с него. Сънуваше, че си е у дома в Огънкуит и лошият човек я гони. Нагоре-надолу по тъмните коридори, в хола на майка ѝ, където часовникът продължаваше да отмерва хода на сезоните. Знаеше, че може да му се изплъзне лесно, ако не трябваше да носи тялото със себе си. Това бе тялото на баща ѝ, увито в чаршафа, и Франи знаеше, че ако го изпусне, зловещият човек ще му стори нещо, ще го оскверни по отвратителен начин. Затова продължаваше да тича, но усещаше, че той е все по-близо и по-близо и че скоро ще почувства ръката му, топла и гнусна, на рамото си. Тогава ще ѝ се подкосят краката, ще почувства слабост и увитият в чаршаф труп на баща ѝ ще се изплъзне от ръцете ѝ. Тя ще се обърне към него, готова да му каже: „Вземи го, прави каквото искаш, не ме е грижа, само престани да ме преследваш.“

Тогава го виждаше, облечен в расо с качулка на главата, която скриваше цялото му лице, с изключение на щастливата му, широка усмивка. А в едната си ръка държеше извита закачалка. Тогава именно ужасът я връхлиташе като удар с боксова ръкавица и тя се пробуждаше цялата мокра и лепкава от пот, с разтуптяно сърце. Не искаше никога вече да заспива.

Защото той не искаше тялото на покойния ѝ баща. Искаше живото бебе в утробата ѝ.

* * *

Тя отново се обърна на другата страна. Ако не успееше скоро да заспи, наистина щеше да извади дневника си. Беше започнала да си води записки от 5 юли. Правеше го до известна степен заради бебето. Това беше проява на вярата ѝ, на искрената ѝ вяра, че бебето ще живее. Франи искаше то да научи какъв е бил животът преди раждането му. Как болестта се беше разпространила в едно градче, наречено Огънкуит, как тя и Харолд бяха тръгнали да пътуват и какво се беше случило по пътя с тях. Искаше детето да знае всичко.

Виждаше добре на лунната светлина, за да може да пише. Обикновено след две-три страници се унасяше. Това май не говореше

много хубаво за литературната ѝ дарба. Преди да прибегне до дневника обаче, щеше да се опита още веднъж да заспи.

Затвори очи.

Продължи да си мисли за Харолд.

Напрежението можеше малко да спадне, когато Марк и Перион се присъединиха към тях, ако те вече не бяха двойка. Перион беше на тридесет и три, с единадесет години по-възрастна от Марк, но в новия свят тези неща бяха загубили значението си. Бяха се търсили, намерили и явно възнамеряваха да останат заедно. Перион довери на Франи, че искат да си имат бебе. „Слава Богу, че преди взимах противозачатъчни — каза ѝ Пери. — Ако ми бяха сложили спирала, представяш ли си как сега щях да си я вадя сама?“

Франи за малко щеше да ѝ каже, че е бременна (вече беше в третия месец), ала нещо я накара да си замълчи. Страхуваше се, че тази новина може да се отрази зле и на без това сложната ситуация, в която се намираха.

И така вече бяха шестима. Глен твърдо отказваше да кара мотоциклет, а се возеше отзад със Стю или с Харолд. Но положението не се беше променило никак, въпреки че към групата им се беше присъединила още една жена.

А ти, Франи? Какво искаш ти самата?

„Щом ми се налага да живея в този свят — мислеше си тя, — и в мен тиктака биологическият часовник, отмервайки шестте месеца, които ми остават до раждането, то бих искала някой като Стю Редман да бъде мъжът до мен. Не, не някой като него. Искам него. Ето това е, казано съвсем ясно и просто.“

Сега, след краха на тяхната цивилизация, всички украси и хромирани заврънкулки бяха смъкнати от двигателя на човешкото общество. Глен Бейтман често обичаше да се разпростира на тази тема, за радост на Харолд.

„Щом ще бъда откровена, по-добре да съм откровена докрай“ — мислеше си Франи. В тази връзка беше стигнала до заключението, че еманципацията на жените не е нищо друго освен продукт на технократското общество. Жените бяха зависими от физиката си. Бяха по-дребни, по-слаби. Мъжете не можеха да забременяват, а жените можеха — това беше известно на всяко четиригодишно хлапе. А бременната жена е изключително уязвимо човешко същество.

Цивилизацията беше осигурила „чадър“ на трезвия, здрав разум, под който можеха да застанат спокойно и двата пола. Свобода и равенство на половете — тези думи казваха всичко. Преди тяхната цивилизация, със старателно изградената система на милосърдие и защита, жените са били робини. „Няма нужда да разкрасяваме истината с излишни думи“ — помисли си Франи. Жените са си били чисто и просто робини. После дошъл краят на лошите дни. И женското кредо, което е трябвало да окачат в офисите на списанието „Мисис“, е следното: „Благодарим ви, мъже, за влаковете. Благодарим ви, мъже, че измислихте автомобила и че избихте индианците, които смятаха, че имат право да останат в Америка, понеже са живели тук, преди да дойдете вие. Благодарим ви, мъже, за болниците, полицията и училищата. Сега бихме искали и ние да гласуваме и сами да определяме съдбата си. Навремето бяхме робини, но сега нещата не стоят така. Дните на робството са отдавна минали. Вече не трябва да съм робиня, както не ми и трябва малка платноходка, за да прекося Атлантика, ако искам. Самолетите са по-сигурно и по-бързо средство от платноходките и в свободата има повече смисъл, отколкото в робството. Не се страхувам да летя. Благодарим ви, мъже.“ Какво можеха да им отговорят на това? Простаците се възмущаваха от изгарянето на сутиени, реакционерите играеха своите дребни интелектуални игрички, а истината се усмихваше доволно. Сега всичко се беше променило само за няколко си седмици — точно до каква степен, само времето можеше да покаже. Ала когато легеше нощем в постелята си, Франи усещаше несъмнено нужда от мъж. О, Господи, колко много искаше да има до себе си мъж.

Въпросът не беше в това да търси закрила за себе си и бебето. Стю я привличаше, особено в сравнение с Джес Райдър. Беше спокоен, уравновесен, опитен и най-вече не беше по израза на баща ѝ „двадесет килограма лайна, натъпкани в десеткилограмов чувал“.

Тя също го привличаше. Чувстваше го прекрасно. Беше го разбрала на 4 юли, когато обядваха в празния ресторант. Само за един миг погледите им се срещнаха и между тях лумна огън. Тя вярваше, че и Стю си дава сметка за нейните чувства, но че изчаква и я оставя сама да реши какво ще прави. Първо Франи бе тръгнала с Харолд, следователно бе негова робиня. По какъв отвратителен начин

разсъждаваха мъжете, ала май пак щяха да живеят в един отвратително мъжки свят, поне известно време.

Как нямаше някоя жена и за Харолд! А Франи не можеше да чака дълго. Спомни си деня, когато Харолд се опита по своя непохватен начин да прави секс с нея, за да утвърди правото си на собственост над нея. Кога беше това? Преди две седмици? Струваше й се, че бе много по-отдавна. Миналото й се струваше някак разтеглено във времето, като турски локум. Заради тия тревожни мисли какво да прави с Харолд и притесненията й как ще реагира той, ако отидеше при Стю, а и заради кошмарите, нямаше никога да успее заспи.

Докато размишляваше по тези въпроси, най-сетне се унесе.

Когато се събуди, беше още тъмно. Някой я раздрусваше за раменете.

Тя възнегодува. За първи път тази седмица сънят й бе спокоен и без кошмари. После неохотно отвори очи, мислейки, че вече е утро и че е дошло време да тръгнат на път. Но защо искаха да тръгнат по тъмно? Седна и видя, че дори луната я няма.

Харолд я беше събудил. Изглеждаше уплашен.

— Харолд? Какво се е случило?

Стю също беше станал. И Глен Бейтман. Перион седеше на колене по-встрани, където по-рано бе горял малкият огън, запален от тях.

— Марк е болен — каза Харолд.

— Болен ли? — попита Франи и в този момент до слуха й достигна приглушено стенание от мястото, където стояха Перион и двамата мъже. Франи почувства как страхът се надига в нея като висока, черна колона. Всички се ужасяваха най-вече от болести.

— Не е... грипът, нали, Харолд? — Защото ако Марк пипнеше „капитан Трипс“ сега, значи същото можеше да се случи на всеки един от тях. Значи вирусът все още се разпространяваше. Може би дори беше мутирал. „За да мога да се поселя по-лесно в теб, скъпа моя.“

— Не, не е грипът. Изобщо не прилича на него. Франи, ти яде ли от консервираните стриди снощи? Или за обяд?

Тя се опита да си спомни. Главата й беше още замаяна от съня.

— Да, хапнах от тях и на обяд, и на вечеря. Имаха чудесен вкус. Аз обожавам стриди. От храната ли му е прилошало?

— Фран, само питам. Нито един от нас не знае какво точно му има. Нямаме лекар сред нас. А ти как си? Добре ли се чувстваш?

— Добре съм, само ми се спи. — Но вече се бе събудила напълно. Пак се чу стенание, като че ли Марк я обвиняваше за това, че тя се чувства добре, когато той страда.

— Глен смята, че може да е възпален апендикс — каза Харолд.

— Какво?!

Той само се усмихна зловещо и кимна. Фран стана и се приближи до останалите. Харолд я последва като нейна нещастна сянка.

— Трябва да му помогнем — обади се Перион. Говореше машинално, сякаш бе повтаряла тази фраза много пъти преди. Местеше поглед от едно лице към друго. Очите ѝ бяха пълни с ужас и безпомощност и Франи пак изпита чувство на вина. В този миг мислите ѝ бяха егоистични, само за бебето, което носеше. Опита се да ги прогони и макар да съзнаваше, че не беше редно да мисли така, не можеше да се отърве от тях. „Бягай! Махни се далеч от него, може да е заразно“ — крещеше някакъв вътрешен глас. Тя погледна към Глен, който изглеждаше по-стар и блед на светлината на лампата.

— Според Харолд може да е от възпален апендикс.

— Не знам — отвърна Глен с разстроен и уплашен глас. — Всички симптоми са налице — има треска, коремът му е подут, твърд и болезнен при пипане...

— Трябва да му помогнем — повтори Перион и се разплака. Глен докосна корема на Марк и очите на болния, които досега бяха полупритворени, се разшириха. Той извика от болка. Глен дръпна ръката си, сякаш се беше опарил на горещ котлон, и погледна към Стю и Харолд с едва скривана паника в очите.

— Какво предлагате да правим?

Харолд преглъщаше непрестанно, сякаш нещо беше заседнало на гърлото му и го задушаваше. Накрая изтърси:

— Да му дадем аспирин.

Перион, която не отместваше поглед от Марк, се извърна рязко към Харолд и изсъска:

— Аспирин ли? Това ли е най-доброто, което можеш да измислиш след всичките си фуканици колко си умен? Аспирин?

Той пхна ръце в джобовете си и я изгледа тъжно, приемайки обвинението ѝ.

— Харолд е прав, Перион — каза тихо Стю. — Засега аспирият е единственото, което можем да му дадем. Колко е часът?

— Вие не знаете как да постъпите! — изкрещя им тя. — Защо просто не си признаете?

— Три и петнадесет — отвърна Франи.

— Ами ако умре? — Пери отметна кичур тъмнокестенява коса от лицето си, което беше подпухнало от плач.

— Остави ги на мира, Пери — каза Марк с приглушен и уморен глас, който сепна всички. — Правят каквото могат. Ако продължава да ме боли толкова много, мисля, че предпочитам да умра. Дайте ми малко аспирин. Дайте ми нещо, все едно какво.

— Аз ще донеса — каза Харолд, който искаше да се измъкне. — Имам в раницата си ексердин с удължено действие — добави той, сякаш очакваше, че ще го похвалят. После се обърна и почти се завтече към раницата си.

— Трябва да му помогнем — пак подхвана Перион старата песен.

Стю дръпна Франи и Глен настрана и попита тихо:

— Имате ли някаква идея как да постъпим? Честно казано, нямам представа какво може да се направи. Тя ужасно се ядоса на Харолд, когато предложи да дадем аспирин на Марк, а на мен дори и това не ми беше дошло на ума.

— Просто е много разстроена — обади се Франи.

— Може да има проблеми със стомаха — въздъхна Глен. — Да е ял трудносмилаема храна. Ако се изходи, може да му олекне.

Франи поклати отрицателно глава.

— Не, не ми прилича на такова нещо. Ако имаше запек или нещо от този род, нямаше да му се качва температурата. А и не мисля, че коремът му щеше да е толкова подут.

Коремът му изглеждаше така, сякаш някакъв тумор се бе развил в него за една нощ. Прилошаваше ѝ само при мисълта за състоянието на Марк. Не си спомняше някога да се е чувствала така изплашена, освен когато сънуваше онези кошмари. Какво каза Харолд преди малко? „Сред нас няма лекар.“ Това беше истина. Това беше ужасната истина, която проблесна като светкавица. Колко самотни бяха. Колко

безпомощни. Като акробати, които изпълняват номера си на опънато високо над земята въже, а са забравили да поставят под него предпазната мрежа. Погледна напрегнатото лице на Глен, после на Стю. И двамата бяха силно разтревожени, но не знаеха какво да предприемат.

Зад тях Марк отново изстена. Перион също извика, сякаш и тя изпитваше болка. „И в известен смисъл сигурно е така“ — помисли си Франи.

— Какво ще правим? — попита ги тя безпомощно. Мислеше за бебето и един и същи страховит въпрос дълбаеше съзнанието ѝ: какво да прави, ако се наложи цезарово сечение? Какво ще прави, ако се наложи цезарово сечение? Какво...

Зад нея Марк отново нададе вик, сякаш изричаше някакво ужасно пророчество, и Франи почувства омраза към него. Спогледаха се разтреперани в мрака.

ИЗ ДНЕВНИКА НА ФРАНИ ГОЛДСМИТ

6 юли 1990 г.

След доста убеждаване господин Бейтман се съгласи да дойде с нас. Каза, че след всички статии, които е написал (твърди, че нарочно е използвал трудни за разбиране думи, за да не може никой да разбере какви елементарни идеи развива всъщност), и след като е отегчавал студентите си цели двадесет години със „Социология I и II част“, наред със социология на антисоциалното поведение и социология на селото, е решил, че не може да си позволи да пропусне тази възможност.

Стю го попита за каква възможност става дума.

— Мисля, че е повече от ясно — отвърна Харолд по оня непоносимо надут начин, така типичен за него. Понякога Харолд е голяма душица, но понякога се държи като истински грандоман, както се държа и тази вечер. — Господин Бейтман...

— Ако обичаш, наричай ме Глен — каза съвсем тихичко ученият, ала Харолд му хвърли такъв бесен поглед, все едно Глен го беше обвинил, че страда от някаква венерическа болест.

— Глен като социолог вижда прекрасната възможност да изследва човешкото общество от първа ръка, смятам аз. Искат да провери съотношението на фактите към теорията.

Е, без да се разпростирам в подробности, Глен (ще го наричам така, понеже такава е и неговото желание) се съгласи в основни линии с Харолд, но добави:

— Развил съм няколко теории и, бих искал да намеря доказателства или опровержения за валидността им. Не вярвам, че човекът, който ще се роди от пепелта на супер-грипа, ще прилича по нещо на човека, пръкнал се в долината на Нил. Това е една от моите теории.

— Защото всичко чака отново да се възроди — промълви Стю. Каза го толкова мрачно, че дори Харолд се изненада и го погледна някак странно. Глен само кимна.

— Точно така. Технократското общество напусна игрището, образно казано, но баскетболните топки още се търкалят по него. Ще се появи някой, който помни правилата на играта и ще научи останалите на нея. Добре казано, нали? Трябва да си го запиша.

(Е, аз вече го записах, в случай, че той забрави. Кой знае?)

— Говориш така, сякаш вярваш, че всичко ще започне отново — надпреварата във въоръжаването, замърсяването на околната среда и така нататък — рече Харолд. — Това също ли е част от теориите ти?

— Не съвсем — отвърна Глен и тъкмо се готвеше да продължи с обясненията, когато Харолд се впусна да излага собствената си теория. Не мога да възпроизведа дума по дума това, което каза, но в общи линии смисълът беше, че той имал много лошо мнение за хората като цяло, но не смятал, че са чак толкова тъпи. Каза, че навярно сега ще бъдат създадени допълнителни закони, с които щяло да се забрани на хората да се занимават с такива опасни чудесии като ядрени взривове и с флакони, съдържащи въглероден двуокис, и с други подобни. Запомних едно негово изречение добре, защото беше особено красноречиво и точно казано: „Това, че Гордиевият възел бе разсечен, не значи, че като се захванем за работа, трябва пак да го вържем по същия начин.“

Ясно беше, че Харолд си умира от желание да поспори. Все се напъва да покаже колко е умен и това го прави несимпатичен, макар че наистина знае доста неща — не може да се отрече. Но Глен не се хвана на въдицата му и отговорът на предизвикателството на Харолд беше съвсем кратък:

— Времето ще покаже, нали?

Този разговор се състоя преди около половин час. Сега се намирам в една спалня на втория етаж, а на пода до мен лежи Коджак. Какво добро куче е той! Много е уютно и приятно тук, почти като у дома, само че избягвам да мисля за къщи, защото ми се доплаква. Знам, че звучи ужасно, но много бих искала някой да стопли леглото ми. Дори си имам евентуален кандидат.

Избий си го от ума, Франи! Утре тръгваме за Стовингтън. Усещам, че Стю не иска да ходим там, страхува се от това място. Стю много, много ми харесва, де да можеше и Харолд да го хареса повече. Харолд много усложнява нещата, но предполагам, че това е в природата му.

Глен реши да остави Коджак. Съжалява, че няма да го вземе със себе си, въпреки че кучето сигурно няма да има проблеми с храната. Няма и друга възможност, освен ако намерим мотоциклет с кош, а дори и тогава горкото куче може да се уплаши и да скочи в движение, да се нарани или дори да се убие. Все едно, утре тръгваме на път.

Факти, които трябва да се помнят: Нолан Райън беше известен играч, който подаваше топката в тексаските „Рейнджъри“ (отбор по бейзбол). По телевизията имаше комедии, озвучени със смях, записан предварително, което се предполагаше, че ти помага да се забавляваш повече, докато гледаш. В супермаркета можеше да си купиш замразени пайове, да ги оставиш да се размразят и да ги ядеш. Ягодовият пай „Сара Лий“ ми беше най-любимият.

7 юли 1990 г.

Днес не мога да пиша много. Цял ден пътувахме. Имам чувството, че дупето ми е като сплеснат хамбургер, а вместо гръбнак имам железен прът. Снощи пак имах онзи кошмар. Харолд също е сънувал този човек и това ужасно го разстройва, защото не може да намери обяснение как и двамата сънуваме едно и също нещо.

Стю каза, че продължавал да сънува Небраска и старата негърка, която всеки път му казвала да отиде при нея. Според него тя живеела в някакъв град, който се казвал Холанд Хоум или Хоумтаун. Смята, че може да го намери. Харолд му се изсмия подигравателно и дръпна една реч как сънищата ни представлявали психофройдистки образи на нещата, за които не смеем да мислим, когато сме будни. Смятам, че Стю се ядоса, но не го показа. Ужасно се страхувам, че

непоносимостта им един към друг в някой момент ще се прояви. КАК МИ СЕ ИСКА ДА НЕ БЕШЕ ТАКА!

— Тогава как вие с Франи сънувате едно и също? — попита го Стю. Харолд изломоти, че това било съвпадение и гордо се оттегли.

Стю сподели с Глен, че ние двамата искаме да отидем в Небраска след Стовингтън. Глен само вдигна рамене и отвърна:

— Защо не? Нали трябва все някъде да отидем. Харолд естествено ще бъде против по принцип. По дяволите, приятелче, време ти е да пораснеш!

Факти, които трябва да се помнят: В началото на осемдесетте имаше недостиг на бензин, защото всички в Америка караха коли, бяхме изразходвали вече запасите си от нефт, а арабите ни държах на ръцете си. Те имаха толкова много пари, че направо не можеха да ги похарчат. Имаше една рок група „Дъ Ху“, която накрая на концертите си изпочупваше китарите и усилвателите си на сцената. Наричаха този акт „разточителна консумация.“

8 юли 1990 г.

Късно е и пак съм уморена, но ще се опитам да запиша колкото се може повече неща, преди очите ми да се затворят. Харолд приключи с надписа преди около час (доста неохотно при това) и го забучи на поляната пред центъра в Стовингтън. Стю му помогна да го поставят и запази спокойствие въпреки всички дребнави заяжданици на Харолд.

Исках да съм подготвена за разочарованието, което ни очакваше в Стовингтън. Никога не съм мислила, че Стю може да ни лъже, а вярвам, че и Харолд е бил на същото мнение. Затова очаквах, че всички тук ще бъдат мъртви, но въпреки това се разстроих и се разплаках. Не можах да се въздържа.

Не само аз бях разстроена. Когато Стю отново видя центъра, пребледня. Носеше риза с къси ръкави и забелязах как космите на ръцете му настръхнаха. Очите му по принцип са сини, а тогава бяха станали сивкави, като океана в мрачен ден.

Посочи ни един прозорец на третия етаж и каза, че там била неговата стая.

Харолд се обърна с лице към него и видях, че се готвеше да направи някоя остроумна забележка, което си е негов патент, но като

видя изражението на Стю, си замълча. Всъщност мисля, че постъпи изключително разумно в този момент.

— Ами да идем да поразгледаме — предложи той след малко.

— А защо? — каза Стю почти истерично, като явно едвам се владееше. Това много ме уплаши, още повече, че той обикновено е железен и нищо не е в състояние да го извади от равновесие. Забележете, че Харолд не е успял истински да го вбеси досега.

— Стюарт... — подхвана Глен, но Стю го прекъсна рязко:

— Защо? Не виждате ли, че няма никакви хора? Няма военен оркестър, няма войници, никого няма. Повярвайте ми, ако бяха тук, досега вече щяхме да сме в ръцете им. Щяха да са ни изтикали в онези бели стаи като шибани, безпомощни морски свинчета. — После ме погледна и промълви: — Извинявай, Фран, не исках да кажа това, май просто съм много разстроен.

— Аз ще вляза — не отстъпваше Харолд. — Кой идва с мен? Беше ми ясно, че макар да искаше да се изкара голям и храбър мъж, всъщност и той беше наистина уплашен. Глен каза, че ще го придружи.

— Иди и ти с тях, Фран — обърна се към мен Стю. — Задоволи и ти любопитството си.

Искаше ми се да му кажа, че ще остана с него, защото явно е разстроен (пък и честно казано, нямах никакво желание да влизам), но знаех, че това само ще усложни отношенията му с Харолд, затова се съгласих да отида и аз.

Дори и да сме имали някакви съмнения по отношение разказа на Стю, то те се разсеяха в мига, когато отворихме вратата. Лъхна ни онази миризма, която може да се усети във всеки град, през който минаваме, миризма като на гнили домати, о, Боже, ето че пак се разплаках. Не е ли ужасно, че хората не само трябва да умрат, ами се и вмирисват...

Почакай...

(по-късно)

Ето, наревах се хубаво за ВТОРИ ПЪТ днес. Какво става с малката ни Фран Голдсмит, наш'та хубавица, мъжкото момиче. Е, стига толкова сълзи за тази вечер. Обещавам.

Все пак влязохме в центъра, предполагам, водени от нездраво, болезнено, патологично любопитство. Не знам другите какво изпитваха, но аз лично исках да видя стаята, където Стю е бил държан

като затворник. Не само миризмата беше ужасна, вътре бе много студено в сравнение с температурата навън. Всичко беше облицовано с камъни — гранит, мрамор и предполагам сградата има страхотна изолация. На горните два етажа бе по-топло, ала долу онази миризма... и студът... напомняха гробница. Пфу!

Беше доста страшно, сякаш бяхме попаднали в къща, обитавана от духове. Тримата се бутахме един в друг като овце. Добре, че взех със себе си пушката, макар че е само 22-калиброва. От стъпките ни се разнасяше ехо, сякаш някой ни следваше по петите, което пак ми напомни за съня ми за онзи мъж в черното расо. Нищо чудно, че Стю не искаше да дойде с нас.

Най-сетне се озовахме пред асансьорите и се качихме на втория етаж. Тук имаше само кабинети... и няколко трупа. Третият етаж бе превърнат в болница. Вратите на стаите се заключвали автоматично (Харолд и Глен ми обясниха как точно става). Имаше широки прозорци за наблюдаване на пациентите. Тук видяхме доста трупове и в стаите, и по коридорите. Сред тях жените бяха много малко. Дали накрая са решили да ги евакуират? Толкова много неща няма да разберем никога. А всъщност за какво ни е притрябвало?

Накрая на коридора, който беше перпендикулярен на централния коридор с асансьорите, намерихме стая, чиято врата беше широко отворена. На пода лежеше човек, който явно не беше от пациентите (те всичките бяха облечени в бели болнични роби) и очевидно беше, че не бе умрял от грипа. Лежеше в голяма локва засъхнала кръв и позата му показваше, че явно се бе опитвал да изпъзни от стаята, преди да умре. Вътре имаше счупен стол и беше доста разхвърляно, като че ли е имало сериозна схватка.

Глен оглежда стаята доста време и накрая каза:

— Мисля, че ще е най-добре да не казваме нищо на Стю за тази стая. Смятам, че тук е бил съвсем близо до смъртта си.

Погледнах проснатото тяло и ми стана по-страшно от всякога.

— Какво искаш да кажеш? — попита Харолд. Дори и той говореше тихо, което му се случваше рядко. Обикновено се дереше, сякаш държеше реч пред огромна аудитория.

— Смятам, че този господин е дошъл тук с намерението да убие Стюарт — поясни Глен. — И Стю е успял някак си да го победи.

— Но защо? — попитах. — Защо да го убиват, щом той единствен е имал естествен имунитет? Това противоречи на здравия разум!

Той ме погледна. Очите му бяха уплашени. Приличаха ми на очите на риба на сухо.

— Няма абсолютно никакво значение, Фран. Тук здравият разум явно е отсъствал напълно. В менталитета на някои хора е залегнала необходимостта да прикриват неща, да укриват всички доказателства. Те вярват в този начин на действие така фанатично, както някои религиозни групи вярват в божествения произход на Исус. Защото за тях най-важното е да прикрият следите си, дори след като белята е станала. Чудя се колко хора с естествен имунитет са били убити в Атланта, Сан Франциско и в Центъра за заразни болести в Топека, преди грипът да ги е изтрил от лицето на земята и така да е сложил край на клането. А този кретен? Радвам се, че е мъртъв. Съжалявам само Стю, който сигурно до края на живота си ще сънува кошмари заради него.

И можеш ли да си представиш какво направи Глен Бейтман тогава? Добрият човек, който рисува отвратителни картини? Отиде и ритна мъртвия в лицето. Харолд изпъшка едва чуто, сякаш бяха ритнали него. Глен се подготви да го ритне пак.

— Не! — изкрещя Харолд, но въпреки това онзи ритна мъртвеца. После се обърна, изтри уста с опакото на ръката си, но в очите му го нямаше онзи израз на риба, останала на сухо.

— Хайде да се махаме. Стю беше прав. Тук всички са мъртви.

Излязохме навън. Стю седеше с гръб към желязната врата и високата каменна ограда, която опасваше центъра. Прииска ми се да... о, хайде, де, Франи, с кого можеш да го споделиш, ако не с дневника си? Искях да се затичам към него, да го прегърна и целуна, да му кажа, че се срамувам, задето не му повярвахме. Че се срамувам за това как всички ние се оплаквахме какво сме преживели по време на епидемията, а той думичка не обели за човека, който едва не го е убил.

О, Господи, започвам да се влюбвам в него! Мисля, че съм най-влюбената жена на земята и ако не беше Харолд, щях да поема риска и да му се обясня. Както и да е (винаги има по едно „както и да е“, въпреки че почти не си чувствам пръстите от писане), именно тогава Стю ни каза, че иска да отиде в Небраска, да провери дали в съня му

има нещо вярно. Изглеждаше смутен, но твърдо решен да не отстъпва. Очакваше Харолд пак да започне да се заяжда с него, но съгражданинът му явно бе изваден от релси от „обиколката“ ни из Стовингтън, така че прояви съпротива само проформа. Но млъкна съвсем, когато Глен ни разказа с пестеливи думи съня си от предишната нощ, когато и на него му се явила старата негърка.

— Разбира се, може да е било само защото Стю ни разказа за своя сън — каза той, леко изчервявайки се, — но моят сън много приличаше на неговия.

Харолд каза, че само това може да е обяснението, но Стю го прекъсна:

— Чакай малко, имам една идея.

Идеята му беше всеки от нас да вземе лист и да напише всичко, което може да си спомни за сънищата си през изминалата седмица, и после да сравним написаното. Този подход можеше да се определи като научен, така че Харолд нямаше за какво да се захване.

Е, единственото, което съм сънувала няколко пъти, вече е записано в дневника ми, затова няма да се повтарям. За експеримента написах всичко, свързано с баща ми, но пропуснах онази част от съня за бебето и за закачалката, с която той винаги ме гони.

Когато сравнихме написаното, резултатите бяха удивителни.

Харолд и Стю бяха сънували като мене „лошия човек“, както го наричам. В сънищата на двамата ни със Стю той се явява като монах в черно расо без различни черти на лицето, което е винаги в сянка. Харолд беше написал, че в неговите сънища лошият човек винаги седял в някой тъмен вход и „като сводник“ го викал с пръст. Понякога виждал краката му и блясъка в очите му — „очи като на невестулка“, беше писал той.

Сънищата на Стю и Глен за старата жена са почти идентични. Приликите са твърде много, за да навлизам в подробности (тоест казвам по заобиколен начин, че пръстите ми са се схванали от писане). Но и според двамата тя се намира в Полк Каунти, Небраска, макар че не можах да стигнат до единно мнение по въпроса за името на града. Стю каза, че е Холингфорд Хоум, а Глен — че е Хемингуей Хоум. И тук няма голяма разлика. Двамата са уверени, че ще могат да го намерят. (Забележка: Е, дневнико, аз смятам, че името е Хемингфорд Хоум.)

— Това е невероятно — каза Глен. — Изглежда, всички ние имаме еднакви психологически преживявания.

Харолд естествено се отнесе с пренебрежение към тази забележка, но, изглежда, и той разбираше, че нашият малък експеримент предоставяше доста храна за размисъл. Съгласи се само защото „трябва все някъде да отидем“. Тръгваме утре сутрин. Уплашена съм и съм развълнувана, но най-вече се радвам, че ще напуснем скоро Стовингтън, който е истинска гробница. Предпочитам старицата сто пъти пред лошия човек.

* * *

Беше малко след дванадесет на обяд.

Перион бе заспала от изтощение да Марк, когото бяха преместили внимателно на сянка още преди два часа. Той ту изпаднаше в безсъзнание, ту се свестяваше, и на всички беше по-лесно, когато беше в безсъзнание. През нощта беше стискал зъби, но след зазоряване не можеше повече да търпи болката и се опомняше, виковете му смразяваха кръвта им. Те само стояха и се гледаха безпомощно. Никой не пожела да обядва.

— Апендиксът му е — каза Глен. — Мисля, че вече няма никакво съмнение.

— Може би трябва да се опитаме да... го оперираме — каза Харолд, като гледаше към Глен. — Ти можеш ли...

— Ще го убием — каза Глен без заобикалки. — И ти го знаеш, Харолд. Дори да го отворим, ще умре от загуба на кръв. Ако успеем да предотвратим това, не можем да различим апендикса от панкреаса му. Вътрешностите нямат етикети, нали разбираш.

— Не предприемем ли нещо, все едно сме го убили — обади се Харолд.

— Да не би ти да искаш да го направиш? — рече с язвителен тон Глен. — Понякога се чудя що за човек си, Харолд.

— Аз пък не виждам ти с какво помагаш в настоящата ситуация — отвърна му Харолд, изчервявайки се.

— Хайде, стига — прекъсна спора им Стю. — Каква полза има да се разправяте? Освен ако някой от вас възнамерява да му отвори

корема с джобно ножче. И без това е немислимо да го направим.

— Стю! — възкликна Франи.

— Какво? — вдигна рамене той. — Най-близката болница трябва да е чак в Моуми. Не можем да го пренесем дотам. Не бихме могли дори до кръстовището да го закараме.

— Прав си, разбира се — промърмори Глен и прокара ръка по сбръчканата си и суха буза. — Харолд, извинявай. Много съм разстроен. Знаех, че това може да се случи — че ще се случи — но май само в академичен смисъл. Усещането е много по-различно от това да си седиш в кабинета и да гледаш на нещата от разстояние.

Харолд измърмори, че е приел извиненията му с тон, който подсказваше тъкмо обратното, и се отдалечи, пъхнал ръце в джобовете си. Имаше вид на сърдито десетгодишно хлапе.

— Защо да не можем да го пренесем? — попита с отчаян глас Франи.

— Защото апендиксът му сигурно се е напълнил с гной — отвърна Глен. — Ако се спуска, отровата ще е достатъчна, за да умори десет души.

— Перитонит — кимна Стю.

На Франи ѝ се зави свят. Възпален апендикс ли? Та това не представляваше никакъв проблем в днешно време. Никакъв. Например, ако си в болница и те оперират за камъни в жлъчката, ти вадят и апендикса, просто ей така, за всеки случай, понеже тъй и тъй са те отворили. Помнеше, че на един от съучениците ѝ, Чарли Бигърс, когото всички наричаха Биги, му бяха изрязали апендикса през лятната ваканция преди шести клас. Стоя в болницата само два-три дни. Да ти махнат апендикса беше направо нищо и никаква работа от медицинска гледна точка.

Както и раждането на едно бебе беше нищо и никаква работа от медицинска гледна точка.

— Но ако не направим нещо, няма ли и без това да се спуска? — попита Франи.

Стю и Глен се спогледаха неловко и не ѝ отговориха.

— Значи Харолд е прав, че сте отворителни! — изкрещя Франи. — Трябва да направите нещо, ако ще и с джобно ножче! Трябва!

— Защо точно ние? — попита ядно Глен. — Защо ти не направиш нещо? Нямаме дори учебник по медицина, за Бога!

— Но вие... той... не може да го оставим! Да ти махнат апендикса е нищо и никаква работа!

— Е, да, преди може би беше така, но днес не е — каза Глен, ала Франи не го чу, защото побягна, разплакана.

* * *

Върна се към три часа. Срамуваше се от себе си и искаше да им се извини. Ала Стю и Глен ги нямаше. Харолд беше седнал на едно повалено дърво. Перион седеше с кръстосани крака до Марк и бършеше с мокра кърпа лицето му. Беше много бледа, но иначе изглеждаше спокойна.

— Франи! — извика Харолд, когато я видя и лицето му видимо просветна.

— Здравсти, Харолд — каза Франи и отиде при Пери. — Как е той?

— Спи — отвърна жената, но това не беше вярно. За Франи беше ясно, че той е в безсъзнание.

— Къде са другите, Пери? Знаеш ли къде са отишли?

Харолд ѝ отговори. Бе се приближил до нея. Франи чувстваше, че иска да я докосне, да пипне косата ѝ или да сложи ръка на рамото ѝ. Дори мисълта за това ѝ беше неприятна. Вече през цялото време я караше да се чувства неудобно.

— Отидоха в Кънкъл. Да потърсят лекарски кабинет.

— Мислят, че там ще могат да открият медицински книга — поясни Пери. — И някои инструменти. — Тя преглътна шумно и пак впери очи в Марк, като от време на време потапяше кърпата в канче, пълно с вода, и я изстискваше.

— Много съжаляваме — рече Харолд неловко. — Предполагам, че това едва ли ще ти донесе утеха, но наистина е така.

Пери го погледна и насила се усмихна.

— Знам. Благодаря ви. Никой не е виновен за това, че се случва, освен Бог, разбира се. Ако има Бог, то тогава вината е изцяло Негова. И когато се срещна с него лице в лице, възнамерявам да го сритам в топките.

Тя имаше конско лице и набито тяло на селянка. Фран, която обикновено забелязваше първо хубавото в човека (дори и в Харолд, например, бе забелязала какви красиви ръце има за момче), установи, че Пери има фантастична кестенява коса и тъмносини, интелигентни очи. Каза им, че е преподавала антропология в университета на Ню Йорк и че е взимала активно участие в борбата за различни каузи, като правата на жените и равнопоставеност на болните от СПИН. Не се беше омъжвала. Веднъж бе споделила с Франи, че Марк бил така добър с нея, че за повече не би могла и да мечтае. Преди това мъжете я пренебрегвали, взимали я за цивилно ченге или за наркоманка. Допускаше, че при нормални обстоятелства вероятно и Марк щеше да е сред тези, които я бяха пренебрегвали, ала обстоятелствата не бяха нормални. Срещнали се в Олбани на 30 юни, където Перион прекарвала лятната ваканция с родителите си и след кратък разговор решили да напуснат града, преди микробите, които се развивали в разлагащите се трупове, да им причинят това, което грипът не успял да направи.

И така, тръгнали на път. На следващата нощ се любили за първи път, по-скоро водени от отчаяние и чувство на самота, отколкото защото изпитвали истинско привличане. Разговорът им бе чисто женски, но Франи не беше споменала нищо за него дори в дневника си. Марк бил изключително добър с нея. Пери ѝ бе разказала историята си с тихия и леко учуден тон на всички невзрачни жени, които са намерили истински свестен мъж в този жесток свят. Влюбила се в него и всеки ден го обиквала все повече и повече. А сега го заплашваше смърт.

— Странно. Всички ние, освен Стю и Харолд, сме завършили колеж. Сигурна съм, че и ти щеше да следваш, Харолд, ако животът бе продължил нормалния си ход.

— Да, навярно — отвърна Харолд. Пери се обърна към Марк и пак избърса с кърпа челото му, много нежно, с любов. Този жест напомни на Франи за илюстрация в домашната им Библия, където три жени подготвяха тялото на Исус за погребението, като го мажеха с благовонни масла.

— Франи, ти си следвала английска филология, Глен е бил преподавател по социология, а Марк тъкмо подготвял доктората си по американска история. Харолд, според мен и ти щеше да бъдеш студент

по английска филология, щом имаш желанието да станеш писател. Бихме могли да проведем няколко напълно безсмислени псевдонаучни беседи. Както впрочем и правихме.

— Да — съгласи се Харолд. Гласът му, който обикновено бумтеше, сега едвам се чуваше.

— Общото хуманитарно образование ти помагало да мислиш, това май го четох някъде. Фактите, които научаваш в процеса на следването, били на второ място. Най-важното било да те научат да разсъждаваш конструктивно и да стигаш сам до правилни изводи.

— Хубаво е — каза Харолд. — Харесва ми.

В този момент той наистина сложи ръка на рамото на Франи. Тя не се отдръпна, но ѝ беше неприятно.

— Не, изобщо не е хубаво — противопостави се яростно Пери и реакцията ѝ дотолкова изненада Харолд, че той свали ръката си от рамото на Франи. На нея веднага ѝ стана по-леко.

— Нима? — попита плахо той.

— Той умира! — каза Пери, не високо, но с глас изпълнен с гняв и безпомощност. — Той умира, защото всички ние сме си прекарвали времето в празни приказки по общежития и евтини апартаменти в колежански градчета. О, аз мога да ти разкажа за индианците от Нова Гвинея, а Харолд може да ни обясни какви литературни похвати са използвали модерните английски поети, но с какво ще помогне това на моя Марк?

— Ако някой от нас имаше медицинско образование... — поде предпазливо Франи.

— Да, ако. Но няма такъв. Нямаме дори автотехник сред нас или някой, който да е учил във ветеринарен институт и поне да е гледал как се оперира крава или кон. — Тя ги погледна с индиговосините си очи, които бяха потъмнели от мъка. — Колкото и да сте ми симпатични, мисля, че сега съм готова да ви заменя всичките за един истински специалист. Вие всички така се страхувате да го докоснете, макар много добре да разбирате какво ще се случи с него, ако не направим нещо. И аз съм същата като вас, не правя изключение.

— Поне двамата... — Франи не довърши изречението. Искаше да каже, че поне двамата мъже са отишли да търсят книги и инструменти, но реши, че това беше неподходящ израз за пред Харолд. — Поне Стю и Глен отидоха в града. Това все пак е нещо, нали?

— Да, така е — въздъхна Пери. — Но решението взе Стю. Единствен той заяви, че е по-добре да се предприеме нещо, отколкото само да седим и да кършим ръце. — Тя погледна към Франи и попита: — А ти знаеш ли какво е работил преди?

— Работел е във фабрика — веднага отвърна Франи. Не видя как Харолд смръщи вежди, подразнен от това, че тя бе запозната с подробности от миналото на Стю. — Монтирал електронните схеми в калкулатори. Може да се каже, че е бил електронен техник.

— Как ли пък не! — възкликна Харолд и се усмихна кисело.

— Единствено той знае как да сглобява и разглобява. Това, което Стю и господин Бейтман ще направят с Марк, ще го убие, почти съм сигурна. Но по-добре да умре по този начин, отколкото да седим и да го гледаме как гасне, без нищо да направим за него, като че ли е някакво куче, прегазено наскреда улицата.

Харолд и Франи не намериха думи, за да й отговорят. Останаха прави зад нея, загледи в бледото, неподвижно лице на Марк. Харолд отново сложи потната си ръка на рамото на Франи. Идеше й да закреши.

Стю и Глен се върнаха в четири и петнадесет с единия от мотоциклетите. В кошчето бяха сложили черна лекарска чанта и няколко дебели черни книги.

— Ще опитаме — каза Стю.

Пери вдигна поглед към тях. Лицето й бе смъртнобледо и напрегнато, но гласът й бе съвсем спокоен.

— Наистина ли? Моля ви направете го. И двамата с Марк го искаме.

— Стю? — прошепна Перион.

Беше четири и десет. Стю беше клекнал на гумената постелка, върху която бяха сложили Марк под дървото. Пот се лееше от него. Погледът в искрящите му очи беше тревожен, почти обезумял. Франи държеше една от книгите отворена пред него, като непрекъснато прехвърляше две страници, на които имаше цветни илюстрации и описания. До тях седеше Глен Бейтман, пребледнял като мъртвец. Държеше макара с тънък бял конец. Между Стю и Глен беше поставена отворената чанта с инструментите от неръждаема стомана. Чантата беше цялата опръскана с кръв.

— Ето го! — извика Стю с писклив и тържествуващ глас. Присвитите му очи се бяха превърнали в точки. — Ето го, копелето! Ето го! Точно тук е!

— Стю? — пак повтори Перион.

— Франи, бързо отгърни на другата илюстрация! Бързо! Бързо!

— Ще можеш ли да го извадиш? — попита Глен. — Боже мили и вси светии, наистина ли мислиш, че ще успееш?

Харолд бе избягал още в началото, покрил с ръка уста. Стоя повече от петнадесет минути сред дърветата, с гръб към тях. Сега се върна. На широкото му, обло лице беше изписана надежда.

— Не знам — отвърна Стю. — Но може и да успее. Може и да успее.

Насочи цялото си внимание към цветната илюстрация, която му показваше Франи. Ръцете му бяха в кръв до лактите, сякаш бе сложил яркочервени ръкавици.

— Стю? — промълви Перион.

— Отделен е — прошепна Стю. Очите му искряха безумно. — Апендиксът. Самостоятелен е. Изтрий ми челото, Франи, Божичко, потя се като свиня... благодаря... Господи, не ми се ще да му нарежа вътрешностите, без да искам... това са червата му... но, Боже мой, трябва, трябва да го направя.

— Стю? — отново се обади Перион.

— Подай ми ножиците, Глен. Не, не тези. Малките.

— Стю.

Той най-сетне я погледна.

— Не трябва да го правиш — каза тя със спокоен и тих глас. — Той е мъртъв.

Стю я гледаше. Постепенно разтвори присвитите си очи. Тя кимна.

— Умря преди около две минути. Но все пак ти благодаря. Благодаря ти, че опита.

Стю не сваляше поглед от нея. Накрая попита:

— Сигурна ли си?

Тя отново кимна и се заплака без глас.

Стю се извърна, изпусна скалпела, който държеше и покри с ръце лицето си в пълно отчаяние. Глен вече се беше изправил и

отдалечил, без да поглежда назад, прегърбен, сякаш току-що го бяха ударили силно в гърба.

Франи прегърна Стю и го притисна до себе си.

— Това е положението — повтаряше той бавно и безизразно, което особено я уплаши. — Това е положението. Всичко приключи. Това е положението. Това е положението.

— Направи каквото можа — каза Франи и го притисна още по-силно към себе си, сякаш той можеше да отлети.

— Това е положението — повтори отново Стю с тон, който показваше, че всичко бе свършено.

Франи го прегърна. Не беше дала никакъв външен израз на чувствата, които я вълнуваха през последните три седмици и половина. Дори се престараваше в желанието си да не се издаде. Пък и не знаеше каква реакция може да последва от страна на Харолд. Дори и сега не показваше истинските си чувства към Стю, защото прегръдката им не беше на любовници, а на двама оцелели в този нов свят. Стю, изглежда, възприемаше жеста ѝ именно така. Сложи ръце на раменете ѝ и я стисна здраво, като остави кървави следи върху блузата ѝ, сякаш бяха съучастници в някакво грозно престъпление. Някъде в гората се чу писък на сойка, а до тях ридаше Перион.

Харолд Лодър, който не можеше да различи прегръдка между любовници от прегръдка между двама оцелели в този ужас, гледаше Франи и Стю с нарастващо подозрение и страх. Дълго време не свали поглед от тях, после се спусна към храстите и изчезна сред тях. Върна се едва късно след вечеря.

Франи се събуди рано на следващата сутрин. Някой я разтърсваше за раменете. „Ще отворя очи и ще видя Глен или Харолд — помисли си тя, все още сънena. — Отново ще преживеем всичко и то ще продължи да се повтаря, докато го направим както трябва. Тези, които не си вземат поука...“

До нея беше клекнал Стю. Вече беше почнало да се развиделява, но светлината беше обвита в мъгла, като къс злато, загърнат с памук. Останалите спяха.

— Какво има? — каза тя и седна на постелята. — Случило ли се е нещо?

— Пак сънувах. Само че не старицата, а... онзи, другия. Лошият човек. Изплаших се, затова...

— Стига — сопна се Франи, изплашена от изражението му. — Кажи какво има, моля те.

— Перион. Вероналът. Взела е опаковката с приспивателното от раницата на Глен.

Младата жена рязко си пое въздух.

— О, Боже! — Стю беше напълно съкрушен. — Мъртва е, Франи. О, Господи, каква каша!

Франи искаше да каже нещо, но не може да намери подходящите думи.

— Май трябва да събудя и другите двама — промълви Стю някак разсеяно и потърка бузата си, по която бе набола брада. Франи още, помнеше как я боцкаше вчера, когато го бе прегърнала. Той се обърна към нея с объркано изражение на лицето. — Кога ще свърши всичко това?

— Не мисля, че някога ще има край — каза тихо тя.

Погледите им се срещнаха.

ИЗ ДНЕВНИКА НА ФРАНИ ГОЛДСМИТ

12 юли 1990 г.

Тази вечер устройхме лагера си на запад от Гилдерланд (щата Ню Йорк). Най-сетне излязохме на голямата магистрала 80/90. Вълнението от срещата ни с Марк и Перион (Нали е много хубаво това име? На мен ми харесва.) вчера следобед вече се уталожи. Съгласиха се да тръгнат с нас... всъщност предложиха сами, преди да ги попитаме дали искат.

Не съм дори сигурна, че Харолд щеше да им предложи. Нали знаете какъв е. А и малко се стегна, като видя колко оръжие носят със себе си (както, мисля, и Глен), включително полуавтоматични пушки (две на брой). Но Харолд държеше особено много да изпълни тежкарския си номер... не може да мине незабелязан.

Май съм посветила доста страници на ПСИХОЛОГИЧЕСКИЯ ПОРТРЕТ НА ХАРОЛД и ако досега не сте разбрали що за човек е, едва ли ще го разберете изобщо. Зад цялото това перчене и надуты изявления се крие едно много неуверено малко момче. Той не може да повярва колко се е променило всичко. Дълбоко в себе си, а може би не чак толкова дълбоко, не вярва, че всичките му мъчители от гимназията са мъртви. Смята, че някой ден ще възкръснат от гробовете си и ще

почнат да го плюят и да го обиждат с прякора Лодър Чекията, който Ейми ми беше казала, че са му измислили. Понякога си мисля, че може би щеше да е по-добре за него (а и за мене също), ако не бяхме тръгнали заедно от Огънкуит. Аз съм част от неговото минало, бях най-добрата приятелка на сестра му едно време и така нататък и така нататък. Ако трябва да определя с няколко думи отношенията ми с Харолд, ще кажа следното: колкото и да е странно, ако преди знаех това, което знам сега за него, вероятно щях да избира именно Харолд за мой най-добър приятел, а не Ейми, която и без това не мислеше за нищо друго, освен за момчетата с готини коли и дрехи от „Суитис“ и която беше (нека Бог ми прости, че говоря лошо за мъртвите, но то си е самата истина) една абсолютна снобка, както може да е само човек, който през цялата година ходи в големия град да си търси забавления. Харолд е готин по свой собствен, нетрадиционен начин. Обаче е насочил всичките си усилия в това да се държи като кретен. Защото никога не би могъл да допусне, че някой може да го сметне за готин. Просто е твърдо решен да се държи като адски закостенял човек. Твърдо решен да продължи да носи товара на всичките си проблеми и комплекси и в този не толкова смел нов свят. Сякаш ги мъкне навсякъде в раницата, заедно с ония шоколадчета „Пейдей“, които така обича.

О, Господи, Харолд, просто не знам.

Факти, които трябва да се помнят: Папагалът на „Жилет“, механичната кана, която пее „Ойеее!“, тампоните... измислени от някаква гинеколожка, филмът „Нощта на възкръсналите мъртъвци“. Бррр! Последното ми напомня за действителността, която ни обкръжава. Край на писаното.

14 юли 1990 г.

Днес проведохме доста дълъг и сериозен разговор за сънищата си по време на обета, който продължи май много повече, отколкото трябваше. Между другото вече сме на север, точно до Батавия, Ню Йорк.

Вчера Харолд с доста неуверен тон, което хич не е типично за него, предложи да си набавим веронал и да започнем да пием по малки дози от него, за да видим дали така няма „да се прекъсне кръговратът от сънища“, както той сам се изрази. Приех идеята, за да не се усъмнят

в мен, но не смятам да пия хапчетата, защото не знам как ще се отразят на Самотния рейнджър (надявам се, че е самотен, не бих могла да се справя с близнаци). След като идеята се прие от всички, Марк направи следния коментар:

— Знаете ли, не бива много-много да се замисляме върху сънищата и изобщо върху неща от този род. Иначе скоро ще почнем да се мислим я за Мойсей, я за Йосиф, и ще си въобразим дори, че Бог ни звъни по телефона да разговаря с нас.

— Лошият човек не се обажда от рая — каза Стю. — По-скоро съм склонен да вярвам, че ни търси от пъкъла.

— С други думи, Стю иска да ни каже, че дяволът е по петите ни — заявявам бодро аз.

— И такова обяснение може да се приеме — каза Глен и всички го погледнахме. — Ами от теологична гледна точка — заобяснява той, сякаш се оправдаваше за казаното, — ние като че ли сме се хванали да дърпаме въжето между рая и ада, нали? Ако има оцелели от супергрипа йезуити, сигурно направо са откачили.

Марк се спуска да се смее. Не успях да схвана много добре смисъла на това, което Глен каза, но си замълчах.

— Аз пък мисля, че цялата работа е абсурдна — обади се Харолд. — Още малко остава да подхванете темата за Едгар Кейси и трансмиграцията на душите.

Произнесе името на Кейси като „Кейс“ и когато го поправих, той ме погледна с онзи УЖАСЕН СМРЪЩЕН ХАРОЛДСКИ ПОГЛЕД. Не е от хората, които ще те обсипят с благодарности, когато му посочиш някоя негова грешка, дневниче мое!

— Когато се появи някое паранормално явление, единственото обяснение, което е наистина логично и при това донякъде разумна, е именно религиозното. Затова физиката и религията са вървели ръка за ръка открай време и до ден-днешен е така, дори при съвременните лечители и екстрасенси.

Харолд измърмори нещо, но въпреки това Глен продължи да развива теорията си:

— Аз самият имам чувството, че всички ние притежаваме свръхспособности... и те са такава неразделна част от психиката ни, че дори не ги съзнаваме. Тази дарба може би предимно ни предпазва от нещастия и заради това не я забелязваме особено.

— Защо? — попитах го.

— Защото действа като отрицателен фактор, Фран. Някой от вас да е чел проучването на Д. Л. Стаутън от 1958 година за катастрофите с влакове и самолети? Беше публикувано за първи път в едно социологическо списание, но вестниците от време на време го изравят и отново го отпечатват.

Всички поклатихме отрицателно глави.

— А би трябвало да го прочетете. Моите студенти отпреди двадесет години биха нарекли Джеймс Стаутън умна глава — безпристрастен социолог с умерени виждания, който изучаваше окултните науки като един вид хоби. Написа няколко статии, в които свързва окултното със социологията, след което реши да направи някои свои проучвания от първа ръка в областта на паранормалното.

Харолд изсумтя, но Стю и Марк се усмихнаха. Както и аз.

— Кажи ни за самолетите и влаковете — подкани го Пери.

— Ами, Стаутън събрал статистически данни за повече от петдесет самолетни катастрофи от 1925 година насам и за повече от 200 катастрофи с влакове от 1900 година. Вкарал цялата информация в компютър. В основни линии търсил взаимната зависимост между три фактора: броя на хората, които пътували, броя на убитите и капацитета на съответното превозно средство.

— Не разбирам какво е искал да докаже — каза Стю.

— За да разберете, трябва да знаете още, че вкарал в компютъра и втора група данни, този път отнасящи се до същия брой самолети и влакове, които не катастрофирали.

Марк кимна.

— Контролна и експериментална група. Това ми звучи като солидна база за изследване.

— Заключение, до което достигнал, било съвсем елементарно, но и изключително впечатляващо. Жалко, че човек трябва да се пребори с цели шестнадесет таблици, за да се добере до извода, скрит зад сухите факти.

— Какъв бил този извод? — попитах.

— Че пълните с пътници самолети и влакове никога не катастрофират — заключи Глен.

— Господи, каква ТЪПАЩИНА! — изкрещя Харолд.

— Ни най-малко — отвърна му съвсем спокойно Глен. — Това била теорията на Стаутън и компютърът я потвърдил. В случаите, когато самолетите и влаковете катастрофирали, пътниците им запълвали 61 % от възможните места, а когато не катастрофирали, процентът на запълнените места бил 76. Разликата е 15% и не е никак за пренебрегване. Стаутън подчертава, че от статистическа гледна точка дори разлика само от 3% би предоставила достатъчна храна за размисъл, и е прав. Тази аномалия се натрапва така, както Тексас на картата на Щатите с размерите си. Изводът на Стаутън е, че хората знаят кои самолети и влакове ще претърпят катастрофа... че те несъзнателно предричат бъдещо събитие. Леля ти Сали я свива коремът точно преди да излети полет 61 от Чикаго за Сан Диего. И когато самолетът се разбива в пустинята на Невада, всички си казват: „О, лельо Сали, тези стомашни болки бяха знак, изпратен от Бога.“ Но преди изследването на Джеймс Стаутън никой не съзнавал, че има поне тридесет души, които ги свива коремът... или ги заболява глава... или просто чувстват, че краката не ги държат, когато тялото се опитва да изпрати сигнали в мозъка, че ще се случи нещо необичайно.

— Никак не ми се вярва да е така — поклати глава Харолд някак тъжно.

— Ще ви кажа още нещо — продължи Глен. — Около седмица, след като прочетох статията на Стаутън за първи път, един самолет на компанията „Маджестик“ се разби на летище „Логан“. Всички пътници и екипажът загинали. Обадох се в представителството на „Маджестик“ на летището, след като нещата се поутоложиха малко. Казах им, че съм журналист от манчестерския „Юнион Лидър“, една малка, благородна лъжа. Казах, че правим собствено разследване за самолетните катастрофи напоследък и ги попитах колко пътници със закупени билети не са се явили за полета. Мъжът явно бе изненадан от въпроса ми, защото каза, че служителите от компанията също обсъждали специално този факт. Не се явили шестнадесет души с предварително закупени билети. Попитах го колко средно аритметично не се явяват обикновено за този полет от Денвър за Бостън и отговорът бе: „Трима“.

— Трима — повтори Перион, сякаш се удивляваше на тази цифра.

— Точно така. Но човекът ми съобщи още нещо. Каза, че петнадесет души отказали резервациите си, когато средно отказалите се са обикновено осем. Макар че заглавията на всички вестници бяха „САМОЛЕТНА КАТАСТРОФА НА ЛЕТИЩЕ «ЛОГАН» ОТНЕМА ЖИВОТА НА 94“, можеше с пълно право да пишат и „31 ИЗБЯГВАТ СМЪРТТА ПРИ НЕЩАСТИЕТО НА ЛЕТИЩЕ «ЛОГАН».“

Поговорихме си още известно време за медиумните си способности, но доста се отплеснахме от първоначалната тема за нашите сънища и дали не ни ги праща Раздаващият справедливост от небесата. Друго интересно, което обсъдихме (това стана, след като Харолд се отдалечи с физиономия на пълно пренебрежение към нашия семинар), възникна след въпроса на Стю към Глен:

— Ако всички сме чак такива медиуми, как тогава не усещаме нищо, когато умира наш близък и обичан човек или торнадо отнася къщата ни, или се случва нещо подобно?

— Има точно такива случаи — отвърна му Глен, — но признавам, че не са никак чести... нито пък е така лесно да бъдат доказани с помощта на компютър. Въпросът е интересен. Имам една теория...

(Глен за всичко има готова теория, нали дневниче?)

— ... която е свързана с еволюцията. Нали знаете, че навремето хората, нашите прадеди, имали опашки, били целите окосмени и притежавали много по-развити сетива, отколкото ние имаме днес. Защо е било така? Бързо, Стю! Това е твоята възможност да станеш първи по успех в класа, да сложат снимката ти на таблото на отличниците и прочие.

— Ами по същата причина, по която хората вече не носят специални очила и якета, предпазващи от прах, когато карат кола. Просто на някои неща времето им минава. Стига се до такъв момент, когато вече нямаш нужда от тях.

— Точно така. И в кой момент медиумните способности стават излишни от практическа гледна точка? Каква полза би имало, ако си работиш в службата и в един момент разбереш, че жена ти е загинала при автомобилна катастрофа, връщайки се от пазар? Нали някой и без това ще ти се обади по телефона и ще ти го съобщи? Шестото ни чувство вероятно е атрофирало, ако изобщо някога сме го имали. Може би е изчезнало наред с опашките и козината ни.

— Това, което най-вече ме интересува относно нашите сънища — продължи Глен, — е, че те сякаш предсказват една бъдеща битка. Присъстват, макар и неясни, две фигури — на героя и на злодея. На противника, ако ви харесва повече. Ако е така, то чувството, което изпитваме сега, прилича на това да гледаш самолета, с който ти предстои да летиш и ... да те свие изведнъж коремът. Може би ни се предоставя възможност да определим собственото си бъдеще. Като че ли притежаваме един вид четириизмерна свободна воля — един шанс да направим своя избор, изпреварвайки събитията.

— Да, но ние не знаем какъв е смисълът на сънищата ни — обадох се аз.

— Не, не знаем. Но може би ще разберем. Не знам дали и мъничкото паранормални способности, които притежаваме, не ни доближават до Бога. Но вярвам, че тези сънища са конструктивни, въпреки че ни плашат. В резултат имам някои съмнения относно съобразността на веронала. Ако го взимаме, все едно прием спазмалгон за успокояване на болката в корема ни и после се качваме на самолета.

Факти, които трябва да се помнят: Рецесията; недостигът на стоки; новият модел на форд, „Граулър“, който може да измине сто километра на магистралата само с три литра бензин. Колата чудо. Това е засега, приключвам. Ако не съкратя писанията, този дневник ще стане като „Отнесени от вихъра“, преди дори да се е появил Самотният рейнджър (само не на бял кон, който се казва Силвър). А да и още нещо, което трябва да запомним. Едгар Кейси. Предполага се, че той е виждал бъдещето в сънищата си.

16 юли 1990 г.

Само две забележки, свързани със сънищата. Първо, Глен Бейтман ми изглежда особено блед и мълчалив през последните два дни и тази вечер видях, че взе допълнително хапче приспивателно. Подозирам, че два дни не е взимал от него и като резултат е сънувал някои УЖАСНО лоши сънища. Това ме притеснява. Искане ми се да можех да си поговоря с него по този въпрос, но не знам как да подхожда.

Второ, моите сънища. Не сънувах нищо по-миналата нощ след дискусията ни, спях като бебе и нищо не помня. А снощи сънувах старицата за първи път. Нямам какво да добавя към всичко вече казано за нея, освен че жената излъчва ДОБРОТА и МИЛОСЪРДИЕ.

Разбирам защо Стю е така твърдо решил да отиде в Небраска въпреки сарказма на Харолд. Събудих се съвсем бодра тази сутрин, с мисълта, че само ако успеем да се доберем до тази стара жена, майка Абигейл, всичко ще бъде наред. Надявам се, че тя наистина съществува. (Между другото вече съм съвсем сигурна, че името на града е Хемингфорд Хоум.)

Факти, които трябва да се помнят: майка Абигейл!

Всичко стана изключително бързо.

Беше десет и петнадесет на 30 юли. Бяха тръгнали едва преди час. Пътуваха много бавно, защото през нощта валя пороеен дъжд и пътищата бяха доста хлъзгави. Почти не бяха разговаряли помежду си от предната сутрин, когато Стю ги събуди с новината за самоубийството на Перион. Франи я измъчваше това, че Стю чувстваше угризения за смъртта на жената, а в този случай той бе толкова виновен, колкото и за разразилата се през нощта буря.

Искаше ѝ се да му каже, че вината не е негова, от една страна, защото трябваше да му се скара за самосъжалението, на което се беше отдал, и, от друга, защото го обичаше. Не можеше повече да крие този факт дори и от себе си. Знаеше, че може да го убеди, че не е виновен за смъртта на Перион, но това неизбежно щеше да я накара да разкрие истинските си чувства към него. Щеше да ги извади на показ, но за нещастие не само Стю щеше да разбере, че тя го обича, а и Харолд също. Така че беше немислимо да постъпи по този начин. Поне засега. Обаче скоро щеше да му се разкрие, независимо от присъствието на Харолд. Не можеше безкрайно да му спестява разочарованието. Той трябваше да научи рано или късно... и да приеме или отхвърли този факт. Страхуваше се, че второто беше по-вероятно. Решението ѝ да разкрие любовта си можеше да доведе до нещо ужасно. Все пак носеха със себе си доста пушкала от най-различен вид и сорт.

Размишляваше върху този проблем, когато след един широк завой пред тях се изпречи огромна каравана, която се беше преобърнала и препречваше пътя. Покрита с ръжда, тя блестеше на слънцето, все още мокра от нощния дъжд. Ала изненадите не свършиха дотук. Имаше още три коли — тип комби и голям автомобилен кран, които бяха паркирани от двете страни на пътя. А около тях имаше поне десетина души.

Франи така се стресна, като ги видя, че натисна твърде рязко спирачките. Хондата се подхлъзна на мокрото шосе и за малко не се преобърна. Но младата жена бързо овладя мотора и четиримата спряха

на шосето, премигвайки, изумени, че виждат закуп толкова много живи хора.

— Слизайте от моторите — нареди им един от мъжете. Беше висок, с набола брада и носеше тъмни очила. За момент Франи се върна назад във времето, когато един полицаи я бе спрял за каране с превишена скорост на главната магистрала на Мейн.

„Сега ще поиска шофьорските ни книжки“ — помисли си тя. Ала това не беше самотен служител на транспортната полиция, който бди за нарушителите и дупчи талоните им. Мъжете бяха четирима, като трима от тях бяха застанали зад човека с брадата. Всички останали бяха жени. Поне осем на брой. Изглеждаха бледи и уплашени. Скупчиха се край колите на малки групички.

Човекът с брадата бе въоръжен с пистолет. Тримата зад него имаха пушки. Двама от тях носеха и друго оръжие.

— Слизайте от моторите, по дяволите! — извика брадятият и единият от мъжете отзад изстреля предупредително цял пълнител в едно дърво. Оглушителният звук от изстрелите прозвуча повелително във влажния утринен въздух.

Глен и Харолд изглеждаха объркани и изплашени. „Те са лесна мишена“ — помисли си Франи със страх. Тя самата не разбираше добре ситуацията, но нещо я смущаваше в съотношението на половете. „Четирима мъже и осем жени“ — подсказа ѝ някакъв вътрешен глас и после го повтори, но по-високо, с все по-нарастваща тревога: „Четирима мъже и осем жени!“

— Харолд — прошепна Стю. По очите му се виждаше, че е проумял нещо. — Харолд, недей... — сетне събитията се развиха мълниеносно.

Стю носеше пушката си праметната на гърба. Той смъкна рамо надолу, ремъкът се плъзна и пушката се озова в ръцете му.

— Не прави това! — извика бясно брадятият. — Гарви! Върджи! Рони! Убийте ги! Но без жената!

Харолд понечи да извади пистолетите си, забравяйки, че все още са закопчани в кобурите.

Глен Бейтман продължаваше да седи зад него, вкаменен от изненада.

— Харолд! — изкрещя Стю.

Франи също се опита да свали пушката си. Имаше чувството, че атмосферата около нея изведнъж се е запълнила с меласа, лепкава и гъста, през която никога нямаше да успеят да преминат. Осъзна, че най-вероятно сега ще намерят смъртта си.

— СЕГА! — изкрещя едно от момичетата.

Франи го погледна, като продължаваше опитите си да свали пушката от гърба си. Не беше момиче, а по-скоро жена на около двадесет и пет години. Пепеляворусата ѝ коса стърчеше около главата ѝ като нащърбена каска, сякаш скоро жената се бе подстригала с ножица за кастрене на жив плет.

Повечето жени не помръднаха. Изглеждаха обезумели от страх. Но русото момиче и още три други реагираха.

Всичко стана за седем секунди.

Брадятият мъж бе насочил пистолета си към Стю. Когато момичето изкрещя „СЕГА!“, дулото се отмести леко в нейна посока, като лескова пръчка, открила подпочвена вода. Звукът от изстрела прогърмя, сякаш железен прът пробиваше картон. Стю падна от мотора, който се стовари отгоре му. Франи извика.

Младият мъж се подпря на лакти, които бе ожулил при падането. Хондата беше притиснала краката му. Започна да стреля. Брадятият запристъпва назад като водевилен танцьор, който напуска сцената след изпълнението си. Избелялата му карирана риза се изду. Дулото на автоматичния му пистолет се насочи към небето и същият пронизителен звук се чу още четири път. После брадятият падна по гръб.

Двама от мъжете, които стояха зад него, се обърнаха към жената, когато тя извика. Единият натисна и двата спусъка на старата 12-калибровата „Ремингтън“, без да подпира приклада. Държеше я перпендикулярно на земята, до дясното си бедро. Изстрелите проехтяха като гръм, паднал в малка стая.

Пушката отскочи назад, смъкна кожата на пръстите му и падна с трясък на шосето. Лицето на една от жените, които не бяха реагирали на зова на русата, се превърна в невероятна кървава маса. За един миг на Франи ѝ се стори, че чува как кръвта се стича по асфалта, сякаш внезапно бе ливнал пороен дъжд. От тази кървава маска я гледаше само едно непокътнато око. То беше замъглено, лишено от съзнание. Жената падна по лице на пътя. Комбито, което се намиреше зад нея,

беше цялото надупчено от куршумите, по едно от стъклата пълзяха пукнатини, вследствие на които бе станало млечнобяло като око на слепец. Русата жена се вкопчи във втория мъж, който се бе обърнал към нея. Куршумите от неговата пушка прелетяха между телата им. Едно от момичетата се хвърли на земята към падналата двуцевка.

Третият мъж, който не помръдна при вика на русата жена, започна да стреля по Франи. Тя още седеше на мотора си, с пушка в ръка и мигаше глупаво насреща му. Кожата на мъжа бе с маслинен цвят, което издаваше италианския му произход. Тя усети как един куршум профуча покрай лявото ѝ слепоочие.

Харолд най-сетне успя да измъкне един от пистолетите си. Насочи го и стреля по мургавия мъж. Разстоянието между тях бе около петнадесет стъпки. Не го улучи. В розовата каравана вляво, точно до главата на мъжа, се появи дупка от куршум. Мургавият непознат погледна към Харолд и изломоти:

— Сега те убих, копеле.

— Не го прави! — изкрещя Харолд, хвърли пистолета на земята и вдигна ръце над главата си.

Мургавият стреля три пъти срещу него. И трите пъти не улучи. Третият куршум за малко да уцели Харолд, ала само отнесе ауспуха на мотора, който се преобърна. Харолд и Глен се озоваха на земята.

Бяха изминали вече двадесет секунди. Харолд и Стю лежаха на пътя. Глен седеше, скръстил крака, а изражението му показваше, че не е наясно нито къде точно се намира, нито какво точно става. Франи се опитваше отчаяно да застреля мургавия, преди той да е улучил Харолд или Стю, но пушката ѝ отказваше да стреля, спусъкът не помръдваше, защото бе забравила да махне предпазителя. Схватката между мъжа и русата продължаваше. Вече две жени се бореха за изпуснатата на земята пушка.

Като сипеше псувни на език, който несъмнено беше италиански, мургавият отново насочи пистолета си към Харолд. В този момент Стю стреля, челото на мъжа хлътна навътре и той се строполи на земята като чувал с картофи.

Трета жена се беше включила в битката за пушката. Мъжът, който я бе изпуснал, се опита да блъсне нападателката. Тя протегна ръка, хвана го яко за топките и стисна с все сила. Франи видя как жилите на ръката ѝ изпъкнаха от усилието. Мъжът изрева и загуби

всякакъв интерес към пушката. Притисна ръце между краката си и се запрепъва, превит на две.

Харолд допълзя до пистолета си, който лежеше на пътя, и скочи отгоре му. Взе го и стреля по мъжа, който се държеше между краката. Стреля три пъти и трите пъти не улучи.

„Точно като Бони и Клайд — помисли си Франи. — Божичко, навсякъде има кръв!“

Русата с щръкналата коса бе победена в схватката за пушката. Мъжът успя най-сетне да докопа оръжието и ритна жената. Вероятно се целеше в корема ѝ, само че улучи крака ѝ. Жената заотстъпва назад, размаха ръце, опитвайки се да запази равновесие, и тупна на мокрия асфалт.

„Сега вече ще я застреля“ — помисли си Франи, ала мъжът се завъртя като пиян войник и започна да стреля в трите жени, които още стояха скупчени край колата.

— На ви! Кучки! — изрева този джентълмен. — На ви!

Една от жените падна на земята и започна да се мята като риба, улучена с харпун. Другите две побягнаха. Стю стреля по мъжа, но не успя да го улучи. Той от своя страна стреля по една от жените и я уцели. Тя вдигна ръце към небето и падна. Третата мигновено зави наляво и се скри зад розовата каравана.

Другият мъж, този, който не успя да си вземе обратно пушката, все още се държеше за топките и се препъваше. Една от жените насочи двуцевката към него и натисна и двата, спусъка, стиснала клепачи и с отворена уста, в очакване на гърмежа. Такъв не последва. В пушката не бяха останали патрони. Обърна я наопаки, хвана я здраво за цевта и с все сила замахна с приклада. Не успя да улучи италианеца в главата, но го цапардоса по врата, точно над дясното рамо. Мъжът падна на колене. Лазейки, се опита да избяга. Жената, която беше облечена в синя тениска с надпис „Държавен университет на Кент“ и сини дънки, продължи да го налага с приклада. Мъжът продължи да пълзи, макар че кръвта му се лееше, а жената продължаваше да го удря.

— На ви, кучки такива! — изрева другият мъж и стреля по някаква замаяна жена на средна възраст, която си говореше сама. Разстоянието до нея беше едва метър, тя можеше да се протегне и да пхне пръст в цевта. Въпреки това той не я уцели. Натисна пак спусъка, ала куршумите се бяха свършили.

Харолд сега държеше пистолета в двете си ръце, както бе виждал да правят ченгетата по филмите. Натисна спусъка и куршумът прониза лакътната става на мъжа. Той изпусна пушката си и започна да подскача нагоре-надолу, като непрестанно и пронизително викаше нещо неразбираемо. На Франи ѝ напомни заека Роджър, който повтаря „мооооля!“.

— Улучих го! — извика Харолд тържествуващо. — Улучих го! Улучих го!

Франи най-сетне се сети да свали предпазителя. Тъкмо го стори, когато Стю отново стреля. Мъжът с простреляния лакът падна, като този път се хвана за корема. Продължи да крещи.

— Боже мили, Боже мили! — повтаряше тихо Глен. Закри лице с ръце и се разплака.

Харолд стреля. Мъжът отскочи и престана да крещи.

Жената с тениската с надписа отново фрасна с все сила мъжа с приклада на пушката. Този път го улучи в главата. Прикладът от орехово дърво и черепът на мъжа се счупиха едновременно.

За миг настъпи тишина. Чу се чуруликането на някаква птичка.

После момичето със синята тениска, застанало разкрачено над трупа на мъжа, нададе див, първобитен рев, който щеше да преследва Франи до края на живота ѝ.

* * *

Русото момиче се казваше Дейна Юргенс и беше от Ксения, Охайо. Момичето с надписа на тениската се казваше Сюзън Стърн. Третото, което бе стиснало мъжа с двуцевката между краката, се казваше Пати Крьогер. Другите две бяха доста по-възрастни. Най-възрастната се казвала Шърли Хамет, им съобщи Даяна. Не знаели как е името на другата, която, изглежда, бе към четиридесетте. Когато Ал, Гарви, Върджи и Рони я намерили в Арчболд преди два дни, тя била напълно неадекватна и вървяла без цел и посока.

Групата им от девет души тръгна направо през полето и си устрои лагер във фермерска къща на запад от Колумбия, точно до границата с щата Индиана. Всички бяха в състояние на шок. По-късно Франи си мислеше, че на случайния страничен наблюдател сигурно

биха му се сторили като група пациенти на местната лудница на излет сред природата. Високата до бедрата им трева беше още мокра от нощния дъжд и скоро панталоните им станаха на мокри петна. Бели пеперуди с все още натезали от влагата крила летяха бавно около тях и описваха замаяно кръгове и осморки. Слънцето се опитваше да пробие през облаците. Беше само едно светло, размазано петно, което се опитваше да пробие пелената от бели облаци, покриващи небето. Но въпреки че денят бе мрачен, вече бе горещо и се дишаше тежко от влагата във въздуха. Над тях в небето кръжаха рояци от гарвани и грачеха страшно и дрезгаво. „Сега гарваните са повече от хората — помисли си Франи. — Ако не внимаваме, може да ни изкълват и да ни заличат от лицето на земята.“ Отмъщението на птиците? А дали гарваните ядат месо? Франи се опасяваше, че те са се превърнали в лешояди.

В съзнанието ѝ, обременено от непрестанен поток от несвързани мисли, едва доловими като слънцето, скрито зад разсейващите се облаци, престрелката се разиграваше отново и отново. Главата на жената, която се разпада на парчета, след като бе улучена от двуцевката. Стю, който падаше от мотора. Ужасът, надигнал се в душата ѝ в онзи миг, когато си помисли, че той със сигурност е мъртъв. Мъжът, който крещи: „На ви, кучки такива!“ и който се разхленчва като заека Роджър, когато Харолд го улучи. Звукът от изстрелите на брадатия, подобен на пробиване на картон с железен прът. Дивият, победоносен вик на Сюзън Сърн, застанала разкрачена върху трупа на своя враг, докато мозъкът му, все още топъл, изтича от разцепения му череп.

Глен крачеше до Франи. Леката иронична усмивка на слабото му лице бе изчезнала. Имаше вид на обезумял. Кичури от сивата му коса се вееха като малки пеперуди, кръжащи около главата му. Той я държеше за ръката и говореше успокояващо:

— Не трябва да допускаш това да те разстройва. Такива ужасни неща... се случват. Най-добрата защита е в живота с други хора. В обществото, нали разбираш? Обществото е крайгълният камък на арката, която наричаме „цивилизация“ — единственото средство против беззаконието. Такива неща... трябва да... просто да ги приемеш. Това беше изолиран случай. Представи си, че са джуджета! Да, точно така, джуджета или великани. Някакви изроди, чудовища.

Това мога да приема. Смятам, че това се разбира от само себе си, дори бих казал, че е част от социоконституционалната етика. Ха! Ха!

Смехът му прозвуча като стенание. На всяко негово кратко изречение Франи отвърщаше с „да, Глен“, но той явно не я чуваше. Глен миришеше на повърнато. Пеперудите се блъскаха в тях и после отново политаха по своите си пеперудски работи. Бяха почти стигнали до фермата. Стрелбата бе продължила по-малко от минута. По-малко от минута, но Франи подозираше, че до края на живота си нямаше да забрави случилото се. Глен пак я потупа по ръката. Искаше ѝ се да му каже да престане, но се страхуваше, че ако го направи, той може да се разплаче. Щеше да понесе докосването му, но не беше сигурна дали ще понесе сълзите му.

Стю и Харолд крачеха от едната им страна, а русото момиче, Дейна Юргенс, от другата. Сюън Стърн и Пати Крьогер вървяха от двете страни на жената, чието име не знаеха. Шърли Хамет, която не бе улучена от мъжа, който е бе държал като заека Роджър, преди да умре, вървеше малко встрани, мърмореше си нещо и от време на време се опитваше да улови някоя прелитаща пеперуда. Всички се движеха бързо, но Шърли Хамет изоставаеше от тях. Прошарената ѝ коса бе разрешена и погледът ѝ бе замъглен като на изплашено мишле, което наднича от временното си убежище.

Харолд хвърли към Стю смутен поглед.

— Разбихме ги, а, Стю? Смазахме ги. Скъсахме им задниците.

— Да.

— Така трябваше, човече — продължи Харолд нетърпеливо, сякаш Стю беше на противоположното мнение. — Или те, или ние!

— Щяха да ви пръснат главите — промълви Дейна Юргенс. — Бях с двама други мъже, когато ни нападнаха. Застреляха Рич и Деймън от засада. След като ги убиха, изстреляха по един пълнител в главите им за всеки случай. Естествено, че така трябваше да постъпите. Иначе сега щяхте да сте мъртви.

— Иначе сега щяхме да сме мъртви! — възкликна Харолд.

— Всичко е наред, Харолд. Успокой се — смъмри го Стю.

— Естествено! — извика възторжено младежът. Започна да рови нервно в раницата си, извади шоколад „Пейдей“ и за малко да го изпусне на земята, докато му махаше опаковката. Изруга и после настървено го захапа, като го държеше с две ръце, сякаш бе близалка.

Стигнаха къщата. Харолд непрекъснато се пипаше ту тук, ту там, докато ядеше шоколада, за да се увери, че не е ранен. Гадеше му се. Страхуваше се да погледне панталона си, защото май се беше напикал, когато „веселбата“ край розовата каравана достигна върхната си точка.

* * *

Докато обядваха, разговорът се поддържаше главно от Дейна и Сюън. Повечето от тях само поровиха из чиниите си, но всъщност никой не хапна.

Жената, чието име не знаеха, се сви в най-отдалечения ъгъл на прашната кухня. Шърли Хамет седна на масата с тях, хрупайки бисквити, като не спираше да си приказва сама.

Дейна напуснала Ксения в компанията на Ричард Дарлис и Деймън Бракнел. Колко живи са останали в Ксения? Видяла само трима — един много възрастен мъж, една жена и малко момиченце. Дейна и двамата ѝ приятели ги попитали дали искат да тръгнат с тях, но старецът само им махнал с ръка да си вървят и изломотил, че „има работа в пустинята“.

Около 8 юли Дейна, Ричард и Деймън започнали да сънуват кошмари за някакъв зъл дух. Много страховити сънища. Рич дори си вътълпил, че този зъл дух е истински човек и че живее в Калифорния, продължи разказа си Дейна. Смятал, че с този човек, ако изобщо е човек, била свързана „работата“, която имали онези тримата в пустинята. Дейна и Деймън започнали да се безпокоят за душевното състояние на приятеля си. Рич твърдял, че човекът от сънищата бил истински злодей и че събирал цяла армия от такива като него. Казал, че тази армия скоро ще тръгне на изток и ще пороби всички останали живи първо в Америка, а след това и в останалия свят. Дейна и Деймън една вечер тайно обсъдили как да избягат от Рич и стигнали до заключението, че собствените им сънища се дължат на натрапчивите халюцинации и самовнушенията на Рич.

В Уилиамстаун, след един завой на магистралата, се озовали пред огромен камион за смет, преобърнат по средата на пътя. До него били паркирани кола, комби и автомобилен кран.

— Сметнахме, че сме попаднали на някоя катастрофа — каза Даяна и стисна една бисквита между пръстите си, която се превърна в трохи. — Кое то именно се искаше от нас.

Слезли от моторите си, за да заобиколят камиона, и тогава четиримата злодеи (според определението на Рич) открили огън от канавката. Убили Рич и Деймън, а Дейна взели със себе си. Тя била четвъртото постъпление в тяхната зоологическа градина или харем, както сами се изразявали.

Сред другите била Шърли Хамет, която по онова време още не си говорела сама, а била почти нормална, макар че била неколkokратно изнасилвана отпред и отзад и принуждавана да прави френска любов и с четиримата мъже.

— А веднъж, когато не искаше да отиде с един от тях в храстите, Рони я би с бодлива тел по голия задник и после три дни ѝ тече кръв от ануса.

— Боже милостиви! — възкликна Стю. — Кой беше той?

— Мъжът с двуцевката — отвърна Сюзън Стърн. — Онзи, на когото му размазах мозъка на пихтия. Искан ми се да лежи тук на пода, за да мога пак да го направя.

Брадятият с очилата го наричали просто Док. Той и Върджи били в някакво военно поделение, което било изпратено в Ейкрън, когато избухнала грипната епидемия. Работата им била „връзки с медиите“, което на езика на армията означавало „потискане и контрол над медиите“. Когато тази работа била горе-долу свършена, се заели с „контрол над тълпите“, което на езика на армията означавало, че крадците, които се опитвали да избягат, трябвало да ги застрелват, а тези, които не бягали — да ги бесят. Към 27 юни във веригата от команди, които стигали до тях, имало повече дупки, отколкото брънки. Много хора от поделението вече били болни и не могли да си вършат работата, което и без това нямало особено значение, защото жителите на Ейкрън били твърде слаби, за да могат да четат вестниците, а още по-малко да ограбват банки и бижутерски магазини. На 30 юни поделението изобщо не съществувало. Тези, които не били мъртви, избягали. Всъщност Док и Върджи били единствените двама, които са избягали и започнали нов живот като собственици на зоологическа градина. Гарви се присъединил към тях на първи юли, а Рони — на

трети. От този момент насетне не допускали нови членове в своя специален малък клуб.

— Да, но след време вие жените сте станали повече от тях — намеси се Глен.

За обща изненада Шърли Хамет проговори.

— Хапчета — каза тя, гледайки ги с малките, уплашени очички на хваната в капан мишка зад посивелия си бретон. — Хапчета всяка сутрин преди ставане и всяка вечер преди лягане. Възбудителни и успокоителни. — Гласът ѝ заглъхна и последните думи почти не се чуха. След кратка пауза тя отново си замърмори сама.

Сюзън Стърн продължи да разказва. Нея самата и една от убитите жени, Рейчъл Кармоди, ги пипнали на 17 юли, близо до Кълъмбъс. Тогава групата пътувала с две коли комби и един автомобилен кран, който използвали, за да си разчистват пътя от автомобили. Док държал аптечката в една чанта, привързана на колана си. Имал хапчета за всички случаи.

— Събуждах се сутрин, изнасилвах ме два-три пъти и после чаках Док да раздаде хапчетата — каза Сюзън със сух, прозаичен тон. — Имам предвид хапчетата за през деня. Още на третия ден... тъъ, вагината ми, нали знаете, беше жестоко ожулена и нормалният полов акт беше изключително болезнен. Затова все се надявах, че Рони ще дойде при мене, защото той си падаше единствено по минетите. Но след хапчетата се успокояваш. Не ти се доспива, просто се успокояваш. Преставаш да ти пука, след като изпиеш няколко от синичките. Искат ти се единствено да си седиш с ръце в скута и да гледаш красивата гледка или да наблюдаваш как разчистват пътя с крана. Един ден Гарви се вбеси, защото едно момиче, не беше на повече от дванадесет, не искаше да... няма да ви кажа какво. Беше толкова гадно и отвратително, че не мога дори да го кажа. Гарви ѝ пръсна черепа. Нищо не почувствах. Бях си съвсем спокойна. След време направо преставаш да мислиш как можеш да избягаш. Започваш да желаеш ония сини хапченца повече от самото бягство дори.

Дейна и Пати само кимаха в знак на съгласие.

Мъжете скоро осъзнали, че осем жени са най-оптималната бройка за тях. Когато хванали Сюзън на 22 юли, след като убили петдесетгодишния мъж, с когото пътувала, убили една доста стара жена, която била в зоологическата градина от около седмица. А когато

пипнали и жената с неизвестно име близо до Арчболд, застреляли едно шестнадесетгодишно момиче, което страдало от късогледство, и го оставили да лежи в канавката.

— Док дори се шегуваше с това — каза Пати. — Предупреждаваше ни да не минаваме под стълби и да не оставаме черни котки да ни пресичат пътя. „Никога няма да позволя да станем тринайсет“ — казваше ни.

На двайсет и девети видели групата на Стю за пръв път. Зоологическата градина била разположена на лагер на една поляна за пикник, точно до междуцатската магистрала, когато четиримата минали с моторите си.

— Съвсем ясно и точно ни обясниха чие място ще заемеш ти — каза им съвсем тихо Дейна и посочи с глава Шърли Хамет, която продължаваше да си мърмори и да яде бисквити.

— Горката жена! — каза Франи.

— Дейна реши, че във вас е единственият ни шанс — каза Пати. — Или по-точно казано, последният ни шанс. Във вашата група има трима мъже, Дейна и Хелън Роджет ви видели. Тримата въоръжени мъже. А и Док вече бе станал доста самоуверен, че номерът му с преобърнатата каравана по средата на пътя действа безпогрешно. Винаги се държеше като началник и мъжете, когато срещнехме такива, просто му се подчиняваха. След което просто ги застрелваха. Номерът им беше просто перфектен.

— Дейна ни помоли да не прием хапчетата тази сутрин — продължи Сюзън. — Бяха станали малко нехайни и не следяха така внимателно дали наистина ги гълтаме, а и знаехме, че тази сутрин ще са много заети да изтеглят голямата каравана на средата на пътя и да я преобърнат. Не казахме на всички какъв беше планът ни. Само на Дейна, Пати, Хелън Роджет... и на едно от момичетата, което Рони застреля. И аз, разбира се, знаех. Хелън каза, че ако ни хванат, че не сме глътнали хапчетата, направо ще ни застрелят. На което ѝ отговорих, че рано или късно ще го направят, а ако имаме поне малко късмет, щеше да е по-скоро. И тя естествено знаеше, че съм права. Затова и рискувахме.

— Държах хапчето доста дълго в устата си. Дори беше почнали да се разтваря, преди да успея да го изплюя, без да ме видят — каза

Пати и погледна към Дейна. — Мисля, че Хелън е глътнала нейното и затова реагираше толкова бавно.

Дейна кимна. Тя гледаше Стю с неприкрита симпатия, което още повече разстрои Франи.

— Щяхме да успеем, дори и ако ти не беше разбрал какво става, приятелю.

— Не се усетих достатъчно бързо — каза Стю. — Следващият път ще съм по-добър. — Той стана от стола, приближи се до прозореца и се загледа навън. — Знаете ли, че това особено ме притеснява. Колко бързо започваме да схващаме всички.

На Франи никак не ѝ хареса съчувствения начин, по който го погледна Дейна. „Няма право да го гледа така след всичко, което е преживяла. А и е много по-хубава от мене — помисли си Франи. — И искрено се съмнявам, че е бременна.“

— Такъв е станал светът, приятелю — каза Дейна. — Или се усещаш навреме, или си мъртъв.

Стю се обърна към Дейна и сякаш я видя за пръв път. Франи почувства как ревността пробжда като с нож сърцето ѝ. „Чаках прекалено дълго — помисли си. — О, Господи, пропилях шанса си, защото чаках прекалено дълго.“

Случайно погледът ѝ попадна върху Харолд, който се подсмиваше, като се опитваше да скрие усмивката си с ръка. Стори ѝ се, че това е тържествуваща усмивка. Идваше ѝ да стане, да се приближи спокойно до Харолд и да му избодне очите с ноктите си, докато крещи: „Никога, Харолд! Никога!“

Никога ли?

Из дневника на Франи Голдсмит

19 юли 1990 г.

О, Боже, случи се най-лошото. Поне в книгите, когато нещо такова се случи, то или е окончателно, или води до някаква съществена промяна, а в истинския живот нещата просто продължават да си текат по старому като в безкрайните телевизионни сериали. Може би трябва да предприема нещо, да рискувам, но така се страхувам какво може да се случи между тях двамата и... Знам, че едно изречение не може да завърши с „и“, обаче се страхувам да продължа мисълта си.

Нека ти кажа всичко, скъпо дневниче, макар че не е кой нае какво. Дори не ми се и мисли по този въпрос.

Глен и Стю отидоха до града (който се казва Джирард, Охайо) по свечеряване, за да потърсят храна, най-вече сушени и замразени продукти. Лесни са за пренасяне. Замразените храни са добри на вкус, когато се размразят, но сушените имат абсолютно еднакъв вкус — на сушени барабонки. А кога ти се е случвало сушени барабонки да ти служат за база за сравнение? Няма значение, дневниче, някои неща никога не ще се узнаят.

Попитаха ни двамата с Харолд дали искаме да ги придружим, но аз им заявих, че ми стига толкова каране за един ден. Харолд също каза, че ще остане. Щял да донесе вода, да запали огън и да я превари. Вероятно вече е бил готов с плана си. Съжалявам, че го изкарвам човек, който непрекъснато крои подмолни планове, но това е самата истина. (Забележка: Адски ни е писнало от преварена вода, която е безвкусна и БЕЗ НИКАКЪВ КИСЛОРОД, но Марк и Глен казват, че фабриките не работят отскоро и водата в реките не е чиста, особено в индустриалния североизток, затова я преваряваме за всеки случай. Всички се надяваме, че рано или късно ще намерим по-голямо количество бутилирана минерална вода, което досега вече трябваше да се е случило според Харолд, но повечето е изчезнала от магазините по мистериозен начин. Стю мисли, че навярно много хора са смятали, че заразата се предава чрез чешмяната вода и затова са си купували само минерална, преди да умрат от грипа.)

Марк и Перион ги нямаше. Казаха, че отиват да търсят дивни боровинки в гората, за да си разнообразим менюто, но вероятно имаха други намерения. В това отношение се държат съвсем благопристойно и браво на тях. Аз събрах дърва за огъня, после го запалих, за да може Харолд да сложи чайника с водата да се превари. Скоро и той се появи; явно се бе изкъпал и си бе измил косата в потока. Постави чайника на огъня и се настани до мене.

Седяхме на един пън и си говорехме за това-онова, когато той изведнъж ме прегърна и се опита да ме целуне. Казвам че се опита, а всъщност успя, поне в първия момент, защото изобщо не го очаквах. После се дръпнах рязко. Сега като си припомня, ме досмешава, макар че още ме боли. Паднах по гръб от пъна. Скъсах си блузата и си ожулих доста яко гърба. Извиках от болка. Как само се повтарят

нещата. Стана точно като с Джес при вълнолома, когато паднах и си прехапах езика... и това допълнително ме притесни.

Харолд веднага падна на колене до мене и взе да ме разпитва дали съм добре. Изчерви се чак до корените на измитата си коса. Опитва се да изглежда непоклатим, железен, изтънчен и фин — прилича ми на измъчен млад поет, който търси онова тъжно кафене на Уест Банк, където може да прекара деня в безделие, разговаряйки за Жан-Пол Сартр и пиейки евтино вино. Но под тази маска се крие незрял юноша, който се отдава на фантазиите си. Поне така ми се струва. Представя си, че е герой от старите филми, които дават в неделните сутрешни прожекции: Тайрън Пауър в „Капитанът от Кастилия“, Хъмфри Богарт в „Тъмният коридор“, Стийв Маккуин в „Булит“. В стресови ситуации винаги се проявява тази детинска страна от неговия характер, може би защото така упорито се е опитвал да я потиска като дете, не знам. В такива моменти ми напомня на онзи, който играеше караконджул във филма на Уди Алън, „Извири го пак, Сам“.

И така той падна на колене до мене и ме попита:

— Добре ли си, скъпа? — А аз се разкисках. Пак ще кажа, че нещата се повтарят! Смехът ми не бе предизвикан от абсурдността на ситуацията. Ако беше така, може би щях да се въздържа. Реакцията ми бе по-скоро истерична. Кошмарите, тревогите ми за бебето, за чувствата ми към Стю, пътуването от сутрин до вечер, болките, загубата на родителите ми, промените, които бяха настъпили... всичко това ме караше да се смея истерично. Не можах да се спра.

— Какво е толкова смешно? — попита Харолд и се изправи. Мисля, че го каза в типичния за него справедливо-обвинителен тон, обаче аз видях пред очите си не Харолд, а патока Доналд. Представих си го как се клатушка из развалините на западната цивилизация и как кряка ядосано: „Какво е толкоз смешно, а? Какво е толкоз смешно? Какво е толкоз смешно?“ Покрих лицето си с ръце и се смях, хълцах и се смях, а Харолд сигурно си е помислил, че направо съм откачила.

След известно време успях да се овладеея. Изтрих сълзите си. Искях да помоля Харолд да ми погледне гърба, за да ми каже дали не съм го ожулила лошо, обаче се страхувах, че ще го възприеме като насърчение от моя страна и ще се възползва. И без това кредото му беше: „Живот, свобода и преследване на Франи.“

— Франи, много ми е трудно да ти го кажа.

— Тогава по-добре не го прави.

— Трябва — отвърна ми. Разбрах, че намекът ми няма да бъде схванат, освен ако му изкрещя да млъкне. — Франи, обичам те.

Мисля, че през цялото време съзнавах, че ще ми го каже директно. Щеше да е много по-лесно, ако искаше само да спи с мен. Любовта е много по-опасна от секса. Бях в много трудно положение. Как да кажеш „не“ на Харолд? Май начинът е само един, независимо кой стои насреща ти.

— Но аз не те обичам, Харолд.

Изглеждаше сломен и ме попита с грозна гримаса:

— Обичаш него, нали? Стю Редман?

— Не знам — отвърнах аз. Имам доста избухлив нрав, наследен, предполагам, от майка ми. Но по отношение на Харолд винаги съм полагала усилия да се владея. Но тогава почувствах, че търпението ми се изчерпва.

— Но аз знам — гласът му прозвуча пискливо, изпълнен със самосъжаление. — Всичко знам. Още от деня, когато го срещнахме. Затова не исках да дойде с нас. А и той каза...

— Какво е казал?

— Че не те иска! Че ще бъдеш само моя!

— Точно като да ти е отстъпил обувки, така ли, Харолд?

Той не отговори нищо, явно чувстваше, че е отишъл твърде далече. С малко усилие си спомних онзи ден във Фабиан. Реакцията на Харолд при срещата със Стю беше точно като на куче към друго куче, което е влязло в двора на първото. Навлязло е в неговата територия. Видях го как настръхна, готов да се бие. Разбирах, че Стю беше казал това, за да ни изведе от нивото на кучетата и да ни върне на равнището на хората. И не е ли въпросът именно в това? Имам предвид адската битка, в която участваме. Ако не е в името на това да останем хора, защо изобщо да се стараем да се държим благоприличие?

— Никой не ме притежава, Харолд. — Той изломоти нещо в отговор. — Какво каза?

— Казах, че може да ти се наложи да си промениш мнението.

Язвителната забележка беше готова на езика ми, но се въздържах. Харолд беше вперил поглед някъде в далечината и изражението на лицето му бе непроницаемо.

— Виждал съм мъже като него и преди, Франи, повярвай ми. Той е защитник в училищния отбор по футбол. В клас замеря съучениците си с фунийки, тормози ги, защото знае, че учителката ще му пише четворка, за да може да продължи да играе. Той ходи с най-красивото момиче, а тя го смята за Исус Христос. Той се изпърдява, когато учителката те покани да си прочетеш съчинението, защото е най-доброто в класа. Да, познавам идиоти точно като него. Желая ти успех, Фран!

След тази реч Харолд се отдалечи. Не успя да го направи ГРАНДИОЗНО И ВЕЛИЧЕСТВЕНО, както навярно възнамеряваше. Тръгна си по-скоро така, сякаш бе имал някаква мечта и аз току-що я бях разбила на пух и прах. Мечтата му бе нещата да се променят, а в действителност се оказваше, че нищо не се бе променило. Съчувствах му и това е самата истина. Най-вече защото, когато си тръгна, не прояви нищо от типичния за него престорен цинизъм, а явно искрено страдаше от сгромолясването на всичките му мечти, сякаш сърцето му бе прободено с нож. Беше победен. Но това, което Харолд никога не ще проумее, е, че трябва първо да промени начина си на мислене, иначе светът ще остане такъв, какъвто е, докато той самият не се промени. Трупата в себе си отказите и обидите, нанесени му от другите, както пиратите трупат откраднати съкровища...

Това е. Другите се върнаха, вечеряхме, цигарите са изпушени, раздадоха ни вероната (моят е в джоба ми, вместо да се разтваря в стомаха ми) и вече се подготвяме за спане.

Двамата с Харолд преживяхме болезнен сблъсък, който остави в мен чувството, че не сме достигнали до никакво разрешение на конфликта. Той следи отблизо поведението на двама ни със Стю и чака да види какво ще се случи.

Направо ми прилошава и се ядосвам дори сега, като пиша за това. Какво право има да ни наблюдава и следи? Какво право има да усложнява и без това сложната ситуация, в която се намираме?

Факти, които трябва да се помнят: Съжалявам, дневниче, душевното ми състояние е такова, че не мога да си спомня абсолютно нищо.

* * *

Когато Франи откри Стю, той седеше на един камък и пушеше пура. Беше изровил малка дупка в пръстта с ботуша си и я използваше като пепелник. Седеше с лице на запад, където слънцето тъкмо залязваше. Облаците се бяха разкъсали тук-там и слънцето бе успяло да надникне през една пролука. Макар да бяха срещнали четирите жени едва вчера, на всички им се струваше, че кървавата схватка се е разиграла много отдавна. Доста лесно бяха измъкнали едно от комбитата от канавката и сега с моторите образуваха истински керван, който се движеше бавно на запад по магистралата.

Миризмата от пурата на Стю ѝ напомни за баща ѝ и за неговата лула. Споменът събуди в нея тиха скръб, която се беше превърнала почти в носталгия. „Постепенно преодолявам мъката си от това, че те загубих, тате. Сигурно не ми се сърдиш“ — помисли си тя.

Стю се обърна, забеляза я и възкликна, очевидно доволен да я види:

— Франи, как си?

— Горедолу — вдигна рамене тя.

— Искаш ли да седнеш на моя камък и да погледаш с мен залеза?

Тя се настани до него. Сърцето ѝ се разтуптя. Но в края на краищата нали за това беше дошла тук? Когато той напусна лагера им, тя го проследи с поглед, така че знаеше къде да го намери, точно както знаеше, че Глен и Харолд с двете момичета бяха отишли в Брайтън, за да търсят радиопредавател (този път идеята беше на Глен, не на Харолд). Пати Крюгер беше останала да наглежда двете жени, които страдаха от психическо разстройство след преживяната битка. Шърли Хамет, изглежда, полака-лека излизаше от шокото състояние, въпреки че в един часа през нощта се събудиха от писъците ѝ. Тя размахваше ръце насън в самоотбрана срещу невидим нападател. Обаче състоянието на другата жена, на която още не знаеха името, се влошаваше. Седеше, хранеше се, ако ѝ даваха в устата, но не отговаряше на въпроси. Единствено когато спеше, приличаше на нормалните хора. Дори след голяма доза веронал често стенеше и викаше насън. Франи подозираше какво сънува нещастната жена.

— Явно ни предстои дълъг път, нали? — обърна се тя към Стю.

Младият мъж не отговори веднага, сетне промълви:

— По-далече е, отколкото мислехме. Старицата вече не е в Небраска.

— Знам... — изпусна се Франи. Той я погледна с лека усмивка.

— Не си пиете хапчетата, госпожо.

— Тайната ми е разкрита.

— Не само ние двамата не ги взимаме. Говорих с Дейна тази сутрин. — Изпита ревност и страх заради начина, по който той произнесе името на Дейна. — Каза, че тя и Сюзън също не са ги изпили.

Фран кимна и се поинтересува:

— Ти защо престана? Даваха ли ти много... в онова място? Стю изтръска пепелта в импровизирания си пепелник.

— Само леки приспивателни вечер. Нямаше нужда да ме тъпчат с лекарства, и без това ме държаха здраво в ръцете си, заключен денем и нощем. Не, спрях да взимам преди три нощи... защото почувствах... че се откъсвам от реалността. — Той се замисли за момент, после продължи: — Идеята за радиото е много добра. Двупосочната връзка е важна — да предава и да приема. Един мой приятел от Арнет, Тони Леоминстър, имаше подобно радио в колата си. Страхотна машинка. Можеш да си поговориш с някого, ако искаш, или да повикаш помощ, ако имаш нужда. А тези сънища са все едно имаш точно такова радио в главата си. Само дето нещо му се е повредило и ние не можем да предаваме, а само приемаме.

— Може би е възможно и ние да предаваме — каза тихо Франи.

Той я погледна изненадано.

Седяха известно време в мълчание. Слънцето надникна за малко иззад облаците, колкото да им каже довиждане, преди да се скрие зад хоризонта. Франи добре разбираше защо първобитните хора го боготворяха. Всепоглъщащата тишина на заобикалящата ги природа я впечатляваше все повече и повече с всеки изминал ден, а слънцето и луната също започваха да ѝ се струват по-големи и по-важни от всякога. По-близки до нея. Виждаше небесните светила такива, каквито ги бе виждала през детските си очи.

— Както и да е, престанах да ги пия. Снощи сънувах зловещия човек отново. Това бе най-ужасният ми сън досега. Той се намира някъде в пустинята, мисля, че в Лас Вегас. И Франи... мисля, че разпъва хора на кръст. Тези, които му създават проблеми.

— Какво прави?

— Това сънувах. Редица от кръстове покрай магистрала № 15, на които висяха хора.

— Това е само сън — промълви Франи, но явно беше разтревожена.

— Възможно е. — Стю дръпна от пурата, загледан в облаците в червено облаци на запад. — Но предишните две нощи, преди да попаднем на онези манияци, сънувах нея — жената, която се нарича майка Абигейл. Седеше в кабината на стар камион, спрял някъде на магистрала № 76. Седях до камиона и се бях подпрял на прозореца отвън. Разговарях с нея така, както си говоря сега с теб. И тя ми каза: „Трябва да ги накараш да се движите по-бързо, Стюарт. Ако една старица като мен може да го направи, то не би следвало да е никакъв проблем и за такъв як и едър тексасец като теб.“

Младият мъж се засмя, хвърли пурата си и я натисна с тока на обувката си. Някак разсеяно, все едно не съзнаваше какво прави, той прегърна Франи.

— Отиват в Колорадо — прошепна тя.

— Ами да, и аз така мисля.

— А... Дейна или Сюзън сънували ли са я?

— И двете. Снощи Сюзън е сънувала кръстовете. Точно като мен.

— Със старицата пътуват още много хора.

— Двадесет или дори повече — съгласи се Стю. — Знаеш ли, че почти всеки ден минаваме покрай хора. Но те се крият и чакат да отминем. Страхуват се от нас, но тя... предполагам, че сами ще отидат при нея. Когато са готови.

— Или при другия — каза Франи.

— Да, или при него. Фран, защо престана да взимаш веронал?

Тя въздъхна и се поколеба дали да му каже. Искаше, но се страхуваше от реакцията му. Вместо това отвърна:

— Не знаеш какво може да ти сервира една жена.

— Да, никога не се знае. Но може би има начини да се разбере какво мислят.

— Какво... — но не можа да продължи, тъй като Стю впи устни в нейните.

Лежах на тревата във вечерния здрач. Наситеното червено на небето бе преминало в бледолилаво, докато се любеха, и сега Франи виждаше над тях първите звезди. Може би утре времето ще е хубаво за пътуване. Ако имаха късмет, можеше да прекосят Индиана.

Стю плесна един комар, който жужеше около главата му. Ризата му беше окачена на един клон. Ризата на Франи беше разкопчана до долу. Гърдите ѝ опъваха плата. „Наедрили са — помисли си тя, — малко, но вече се забелязва.“

— Отдавна те желая — каза ѝ Стю, без да я поглежда в очите. — Мислех, че си се досетила.

— Не исках да си имаме проблеми с Харолд. А има и още нещо, което...

— Харолд има още да расте и да поумнява. Но съм сигурен, че ако започне да се държи малко по-мъжки, от него ще излезе свестен човек. Харесваш го, нали?

— Това не е точната дума. Няма такава дума в английския език, която да определи отношението ми към Харолд.

— А как би определила отношението си към мен?

Тя го погледна, но почувства, че не може да му каже направо, че го обича, въпреки че ѝ се искаше.

— Не — прошепна Стю, сякаш бе изразила мнение противоположно на неговото. — Просто искам да съм наясно. Предполагам, че не искаш Харолд да узнае случилото се между нас. Поне засега. Прав ли съм?

— Да — отвърна му Фран с благодарност.

— Може би така наистина е по-добре. Ако не демонстрираме чувствата си пред другите, възможно е нещата да се уредят от само себе си. Забелязах, че Харолд се заглежда по Пати. Тя е, общо взето, на неговите години.

— Не знам...

— Чувстваш някакво задължение към него, така ли е?

— Предполагам. Само ние двамата останахме в Огънкуит и...

— Такъв е бил късметът ви, Франи. Не бива да позволяваш да те командва само защото и двамата сте имали късмет да оцелеете.

— Навярно си прав.

— Мисля, че те обичам. Не ми е лесно да ти го кажа.

— И аз те обичам — каза Франи. — Но има още нещо, което...

— Знаех си.

— Попита ме защо съм престанала да взимам приспивателното.

— Тя си играеше с копчетата на ризата си и не смееше да го погледне. Устните ѝ бяха пресъхнали. — Мислех, че може да се отразят зле на бебето — прошепна тя.

— На... — каза Стю и млъкна. После я сграбчи за раменете и я обърна с лице към себе си. — Ти си бременна!

Тя кимна.

— И не си казала на никого?

— Не.

— А на Харолд? Той знае ли?

— Никой не знае, освен ти.

— Пресвети Боже! — възкликна младият мъж. Гледаше я така вторачено, че чак я плашеше. Беше си представяла две възможни реакции от негова страна. Или моментално да я изостави (както сто на сто щеше да постъпи Джес, ако научеше, че е бременна от друг), или да я прегърне, да ѝ каже да не се тревожи, че той ще има грижа за всичко. Никога не бе очаквала, че ще я гледа така изумено и изпитателно. Това ѝ напомни за онази вечер, когато сподели с баща си, че е бременна. Той я бе погледнал почти по същия начин. Съжаляваше, че не беше казала истината на Стю, преди да се любят. Може би ако му беше казала, изобщо нямаше да има желание да се люби с нея или поне нямаше да има чувството, че се е възползвала от слабостта му, че тя е... как беше онзи израз, „похабена стока“. Дали мислеше така за нея? Лицето му бе непроницаемо.

— Стю? — подкани го тя с уплашен глас.

— Не си казала на никого? — повтори той.

— Не знаех как да го направя. — Очите ѝ се напълниха със сълзи.

— Кога трябва да се роди?

— През януари. — Тя се разплака.

Стю я прегърна. Показа ѝ, че всичко беше наред, без да промълви нито дума. Не ѝ каза да не се тревожи и че ще има грижа за

всичко, но отново се люби с нея и тя си помисли, че никога досега не се е чувствала толкова щастлива.

Нито един от двамата не забеляза Харолд, който стоеше зад храстите, притаил се в сянката, сякаш бе лошият човек от сънищата им. Нито един от двамата не видя как той присви злобно очи, когато Франи извика от удоволствие накрая, щом достигна до оргазъм.

Когато свършиха, беше съвсем притъмняло.

Харолд безшумно се отдалечи.

ИЗ ДНЕВНИКА НА ФРАНИ ГОЛДСМИТ

1 август 1990 г.

Снощи не писах нищо. Бях прекалено развълнувана, твърде щастлива. Със Стю сме заедно.

Той се съгласи с мене, че ще е най-добре да запазя тайната за Самотния рейнджър колкото се може по-дълго, поне докато се установим някъде за постоянно. Аз нямам нищо против да останем в Колорадо. Така, както се чувствам тази вечер, мисля, че бих се съгласила да отида и до планините на Луната. Това дали не прозвуча като мисъл на оглупяла от любов ученичка? Е, ако в дневника си не мога да се отпусна и да се държа като оглупяла от любов ученичка, то къде тогава бих могла да го сторя?

Но трябва да спомена още нещо по темата за Самотния рейнджър. Свързано е с моя майчински инстинкт. Дали изобщо съществува такова нещо? Мисля, че да. Вероятно се дължи на хормоните. От няколко седмици не се чувствам на себе си, но ми е трудно да разгранича промените, настъпили в мен в резултат на бременността ми, и тези, причинени от ужасната катастрофа, която ни сполетя. Но изпитвам някакво чувство на ревност (думата „ревност“ едва ли е най-подходяща в случая, но по-точна не мога да намеря тази вечер), чувство, че си се приближил до центъра на Вселената и трябва да браниш мястото си. Затова именно приспивателното ми се струва по-опасно дори от кошмарите, макар да съзнавам, че хапчетата изобщо няма да навредят на бебето, не и в тези незначителни дози, които ни раздават. Тази ревност, предполагам, се дължи отчасти и на любовта, която изпитвам към Стю Редман. Имам чувството, че не само ям, но и обичам за двама.

Трябва да приключвам. Имам нужда от сън, независимо какво ще сънувам, когато заспя. Не успяхме да изминем толкова път, колкото ни се искаше през Индиана. Имаше страхотно задръстване от превозни средства близо до Елкат, което доста ни позабави. Повечето от тях бяха военни. Имаше доста трупове на войници. Глен, Сюзън, Дейна и Стю взеха всичкото оръжие, което успяха да намерят — двадесетина карабини, няколко гранати и гранатохвъргачка — точно така се казва, приятели. Докато аз пиша, Харолд и Стю проучват как действа. Имат седемнадесет-осемнадесет гранати. Моля ти се, Господи, само да не се убият с това нещо!

Като стана дума за Харолд, скъпо дневниче, трябва да ти кажа, че той НЕ ПОДОЗИРА АБСОЛЮТНО НИЩИЧКО (звучи ми като реплика от някой филм с Бети Дейвис). Когато настигнем групата на майка Абигейл, предполагам, че ще трябва да му кажем. Няма да е честно да продължаваме да крием от него, каквото ще да става.

Но днес беше много по-весел и жизнерадостен от когато и да било. Толкова широко се усмихваше, че се изплаших да не получи мускулна треска на лицето! Той сам предложи на Стю заедно да проучат опасната гранатохвъргачка и... Но ето, че идват към мене. Ще довърша по-късно.

* * *

Франи спеше дълбоко, както и всички останали, с изключение на Харолд Лодър. Малко след полунощ той стана, приближи се тихичко и се загледа в нея. Сега не се усмихваше, въпреки че усмивката не слезе от лицето му през целия ден. На моменти имаше чувството, че физиономията ще му се разцепи от хилене и побърканият му от мисли мозък ще изтече през цепнатината. Може би поне така щеше да му поолекне.

Стоеше и я гледаше, заслушан в лятната песен на щурците. Сега бяха горещниците — от 25 юли до 28 август.

Франи спеше сладко, подложила пуловера под главата си. Раницата ѝ беше до нея.

Всеки с удоволствията си, Фран.

Той прилекна и изтръпна, когато ставите на коленете му изпукаха, ала никой не помръдна. Откопча раницата ѝ, развърза връвта и бръкна вътре. Запали тънко като молив фенерче и огледа съдържанието на раницата. Франи измърмори насън и се обърна на другата страна. Харолд се вцепени. Намери това, което търсеше на дъното, под три чисти блузи и карта с протрити краища. Една тетрадка. Извади я, отвори я на първата страница и освети с фенерчето написаното със сбития, но изключително четлив почерк на Франи.

6 юли 1990 — След известно убеждаване господин Бейтман се съгласи да дойде с нас...

Харолд затвори тетрадката и се вмъкна обратно в спалния си чувал. Имаше чувството, че отново е малко момче без приятели (до около тригодишна възраст беше сладко детенце а оттам насетне се превърна в грозна и дебела пародия на човек) и с много врагове. Родителите му, общо взето, не му обръщаха внимание, а отдаваха повече от необходимото на Ейми, която бе поела дългия път на победителка в конкурса за красота в Атлантик Сити. Затова бе потърсил утеха в книгите, затова нощем под завивките, докато четеше, осветявайки печатните страници с фенерче, с разширени от вълнение очи той се превръщаше в Лонг Джон Силвър, в Тарзан или във Филип Кент, без дори да усеща вонята на собствените си газове. Същото това момче сега се беше пхнало в спалния чувал, за да чете на светлината на фенерчето дневника на Фран.

Миг преди да започне в него, прозвуча гласът на здравия разум: „Харолд! Спри!“ Той бе така мощен, че младежът се разтрепери като лист. И за малко наистина щеше да се откаже. Стори му се дори, че е възможно да върне дневника откъдето го беше взел, да се откаже и от Франи, да ги остави със Стю да вървят по своя път, преди да се случи нещо ужасно и непоправимо. За момент си помисли, че може да не пие от горчивата чаша, а да изсипе съдържанието ѝ и да я напълни с нещо друго, което светът му предлага. „Откажи се, Харолд, не го прави“ — молеше го този здравомислещ глас, ала вече беше твърде късно.

На шестнадесет се бе отказал от Бъроуз, Стивънсън и Робърт Хауърд, тъй като бе привлечен от друг вид романи, които едновременно харесваше и ненавиждаше. Романи не за пирати и

ракети, а за момичета в прозрачни копринени нощници, които падаха на колене пред него върху сатенени възглавници, докато Харолд Велики седеше отпуснат на трона си, готов да ги накаже с тънък кожен каиш или с бастун със сребърна топка. Фантазиите му бяха горчиви и в тях по едно или друго време се бяха появявали всички хубави момичета от гимназията на Огънкуит. Мечтите му винаги завършваха с мокри гащи. Изпразването на семенната течност не му носеше наслада, а беше по-скоро някакво проклятие. После заспиваше, като оставаше спермата да засъхне на люспи по корема му. Всеки с удоволствието си. И той се загърна като със стари, пожълтели чаршафи с всички неосъществени, мрачни фантазии, с всички огорчения — стари негови познати, които нямаше да умрат никога; зъбите им винаги щяха да си останат остри; смъртоносната им обич никога нямаше да угасне.

Отвори на първата страница, насочи фенерчето си към листа и зачете.

Един час преди разсъмване върна дневника в раницата и я закопча. Не взе никакви особени предпазни мерки. „Ако Франи се събуди — помисли си той хладнокръвно, — ще я убия и ще избягам.“ Къде щеше да отиде? На запад. Но нямаше да спре нито в Небраска, нито в Колорадо, о, не, в никакъв случай.

Тя не се събуди.

Върна се в чувала си. С горчиво чувство започна да онанира. Когато след това най-сетне заспа, сънят му беше неспокоен. Сънува, че лежи проснат сред камънаците на стръмен склон на дълбока урва и бавно умира. Високо в небето, понесени от топлите въздушни течения, кръжаха лешоядите и го чакаха да умре, за да се нахранят с него. Нямаше луна, нито звезди...

Сетне в мрака се отвори едно страшно Червено око: лукаво като на лисица, тайнствено, свръхестествено.

Окото го повика.

На запад, където сенките вече се събираха, изпълнявайки в здрача танца на смъртта.

* * *

При залез се установиха на лагер западно от Джолиет, Илиноис. Бяха взели каска бира, приказваха, смееха се. Смятаха, че са загърбили всичко лошо в щата Индиана, който бяха прекосили през деня. Всички забелязаха доброто настроение на Харолд, когото никога досега не бяха виждали толкова весел.

— Знаеш ли, Харолд — каза му Франи по-късно вечерта, когато увеселението беше към края си, — не си спомням да съм те виждала такъв. Случило ли се е нещо?

Той само ѝ намигна и каза:

— Всеки с удоволствието си, Фран.

Тя също му се усмихна, макар да не разбра думите му. Знаеше, че е в неговия стил да не се доизказва. Реши, че това няма значение. Важното беше, че нещата най-сетне се оправяха.

* * *

Тази нощ Харолд започна да си води дневник.

Той вървеше, олюлявайки се и размахвайки ръце като криле по някаква стръмнина. Палещото слънце размекваше мозъка му и заплашваше да свари вътрешностите му. Междущатската магистрала сякаш трептеше от отразената непоносима горещина. Навремето се казваше Доналд Мъруин Елбърт, а сега и до края на живота си бе Боклукчията, или както предпочиташе да го наричат — Траш /Trashcan Man (англ.) — боклукчия. — Б. пр./. Пред очите му се простираше легендарният град Сибола /Сибола — историческа местност в Ню Мексико, в която се намирали седем града в един, където ранните испански завоеватели вярвали, че са скрити огромни съкровища. — Б. пр./ .

Откога пътуваше на запад? Господ може би знаеше, но Траш не. Бяха минали дни и нощи. О, как добре помнеше нощите!

Беше целият в дрипи. Поклащаше се напред-назад, втренчил поглед надолу към Сибола, обетования град, града на мечтите. Траш бе истинска развалина. Китката, която си беше счупил, когато скочи от стълбите на резервоара за нефт в Чиъри, не бе зараснала както трябва и сега имаше вид на грозна буца, увита с мръсен, разпокъсан бинт. Костите на пръстите му бяха изкривени, от което ръката му досущ приличаше на лапата на Квазимодо. От лакътя до рамото на лявата му ръка изгорената му плът бавно се възстановяваше. Вече не миришеше и не гноееше, но новата кожа се розовееше без косми, като пластмасата на евтина кукла. Брадясалото му лице с налудничава усмивка беше изгоряло от слънцето, белеше се и бе покрито с корички от зарастващите рани, получени при падането му от велосипеда. Беше облечен в избеляла синя дочена риза, по която имаше големи петна от пот, и мръсни джинси. Раницата му, която не бе стара, приличаше по вид и фасон на своя собственик.

Единният ѝ кожен ремък бе скъсан, Траш го бе вързал нескопосано и сега раницата му висеше на една страна на гърба му, като капак на прозорец на обитавана от духове къща, увиснал на едната си панта. Раницата му беше прашна и гънките ѝ бяха пълни с

пустинен пясък. Разпраните кецове на краката му едвам се държаха благодарение на въжетата, с които ги бе превързал. От тях се подаваха кокалестите му глезени, необременени от чорапи.

Гледаше втренчено града, който се простираше надлъж и нашир в далечината. Вдигна лице към безмилостното, оловносиво небе и към слънцето, което го напичаше като в пещ. Той изрева. Ревът му бе див и победоносен, като този на Съзън Стърн, когато бе пръснала черепа на заека Роджър с приклада на пушката му.

Олюлявайки се, поде своя танц на победата върху нажежения асфалт на междуцатската магистрала № 15. От пустинята духаше широко и натрупваше пясък върху шосето и сините възвишения на веригата планини, които от векове насам забиваха с пълно безразличие остри като зъбци върхове в небесната плът. От другата страна на пътя някакъв линкълн континентал беше почти целият зарит с пясък. А хората в него бяха направо мумифицирани. От страната на Траш, но по-нагоре по шосето, един преобърнат пикап бе затрупан чак до покрива.

Траш танцуваше. Тупуркаше в праха с разпарцалосаните си кецове, като че ли играеше пиянски моряшки танц. Съдраната му риза се издуваше от вятъра. Манерката му се удряше в раницата. Вятърът развяваше и висящите краища на бинта. Новопоявилата се след изгарянето кожа червенееше като сурово месо. Вените на слепоочията му бяха изпъкнали като пружини на часовник. От една седмица се пържеше в тигана на Бога, движейки се на югозапад през Юта, по границата на Аризона и после през Невада. Беше откачил напълно.

Докато танцуваше, си пригласяше монотонно, като повтаряше все едни и същи думи. Мелодията бе на песента „В нощния клуб“, изпълнявана от една негърска група „Тауър ъв Пауър“ — особено популярна по времето, когато той бе в лудницата. Но думите ги беше измислил сам.

— Си-а-бо-ла, Си-а-бо-ла, трам-та-рам-та-трам-та-та! Си-а-бо-ла, Си-а-бо-ла, трам-та-рам-та-трам-та-та! — На последното „та-та!“ той подскачаше. Продължи да танцува, докато всичко пред очите му се размаза от горещината, а ослепително синьото небе първо посивя, после стана съвсем черно. Строполи се на пътя почти в несвяст. Сърцето му биеше до пръсване в изсушените му от горещината гърди. С последни сили, ломотейки и хилейки се, той допълзя до

преобърнатия пикап и легна в неговата стопяваща се сянка, като пъшкаше и трепереше в адската горещина.

— Сибола! — викна прегракнало той. — Трам-та-рам-та-трам-та-та!

Свали манерката от рамото си и я разклати с обезобразената си ръка. Беше почти празна. Това нямаше значение. Ще изпие останалото и ще полежи тук, докато слънцето залезе. А после ще се отправи към Сибола, легендарния град, седемте града в един. Тази нощ ще пие от непресъхващите позлатени фонтани. Но не преди слънцето-убиец да залезе. Бог бе най-големият подпалвач. Много отдавна едно момче на име Доналд Мъруин Елбърт бе изгорило чек за пенсията на една стара жена. Същото момче бе изгорило до основи методистката църква в Паутанвил и ако в това тяло бе останало нещичко, макар и съвсем незначително, от Доналд Мъруин Елбърт, то със сигурност бе кремирано заедно с петролните резервоари в Гари, щата Индиана. Почти деветдесет на брой, те бяха хвъркнали във въздуха като ракети. Тъкмо в навечерието на 4 юли. Хубаво се получи. След този огромен пожар остана единствено Траш със счупена лява ръка, изгоряла почти до костта, с неугасим пламък в душата, който щеше да гори вечно... или поне докато тялото му се превърне във въглен.

Да, тази вечер ще пие от водата на Сибола, а тя ще има вкуса на вино.

Вдигна манерката отвесно и няколко капки топла като пикня вода се стекоха по гърлото в корема му. Когато пресуши и последната капка, запрати манерката надалеч. Челото му бе оросено с пот. Тялото му трепереше и се гърчеше от обезводняването.

— Сибола! — прошепна той. — Сибола! Идвам! Идвам! Ще сторя каквото поискаш! Ще ти отдам живота си! Трам-та-та!

Сега, когато жаждата му бе поне малко утолена, започна да го унася. Беше почти заспал, когато вледеняваща мисъл проникна в съзнанието му като островърха ледена висулка.

„Ами ако Сибола е само мираж?“

— Не — шепнеше той. — Не, не, ъ-ъ, не.

Но простото отрицание не можеше да изтрие тази мисъл от съзнанието му. Острият връх на висулката дълбаеше ли, дълбаеше и му пречеше да заспи. Какво ще стане, ако е изпил последната глътка вода, подмамен от един мираж? По свой начин той съзнаваше, че е луд —

нещо характерно за всички умопобъркани. Ако градът се окажеше мираж, то той щеше да умре тук и лешоядите щяха да го кълват до насита.

Накрая, когато не можеше повече да понася ужасното, гнетящо го съмнение, той се изправи с мъка и със сетни сили се върна на пътя, като постоянно му причерняваше. На върха на хълма се взря тревожно в обширната равнина, обрасла с юка, кактуси и тръни. Дъхът му спря в гърлото, а последвалата въздишка прозвуча като разпаряне на дреха от остро копие.

Градът съществуваше!

Сибола, легендарният град от миналото, търсен от мнозина, открит от Траш!

Долу, наред пустинята, заобиколен от сините планини, градът също синееше в далечината, а кулите и улиците му блестяха на ярката светлина. Имаше палми... той ги виждаше... и движение на хора... и вода...

— О, Сибола... — изтананика си Боклукчията и препъвайки се, се добра до сянката на пикапа. Градът беше по-далече, отколкото му изглеждаше, това го знаеше добре. Тази нощ, след като Божият пламък напуснеше небесата, той ще тръгне натам, както не бе вървял никога досега. И щом стигне Сибола, най-напред ще се гмурне в първия фонтан, на който попадне. После ще намери него, човекът, който го беше повикал при себе си. Човекът, който го бе насочвал през долини и планини и през пустинята в течение на един месец, въпреки ужасните му рани.

Той беше зловещият човек, злодеят. Той чакаше Траш в Сибола. Негови бяха армиите на нощта, негови бяха бледоликите мъртви ездаци, които идеха от запад и пресичаха диска на изгряващото слънце. Хилеха се, крещяха, воняха на пот и барут. Щеше да има крясъци, които малко вълнуваха Боклукчията; щеше да има изнасилвания и ужаси които го интересуваха дори още по-малко; щяха да се извършват убийства, което нямаше абсолютно никакво значение...

... и щеше да има Огромен пожар...

който живо го интересуваше. В сънищата му лошият човек идваше при него, разперил ръце, застанал на някакво възвишение и разкриваше пред погледа на Траш една страна, обхваната в пламъци. Градовете горяха, сякаш покосени от бомби. Пламъци обхващаха

нивите. Дори реките на Чикаго, Питсбърг, Детройт и Бирмингам пламтяха от разлетия по повърхността им нефт. И лошият човек му бе казал нещо съвсем просто и ясно, което го бе накарало да се втурне насам. „Ще ти дам висок пост в моята армия. Ти си човекът, който ми трябва.“

Боклукчията се обърна на една страна. Очите му смъдяха, възпалени от попадналите в тях песъчинки. Вече почти беше загубил надежда. Да, от момента, когато колелото на велосипеда му се откачи, надеждата му се стопяваше. Господ Бог, богът на шерифите отцеубийци, богът на Карли Йетс и подобните нему в крайна сметка май щеше да се окаже по-силен от лошият човек. Все пак продължи, осланяйки се на малкото вяра, която му оставаше. И накрая, когато смяташе, че ще изгори от горещина и жажда в пустинята, преди да стигне до Сибола, където го чакаше лошият човек, той видя в далечината града, задрямал под слънцето.

— Сибола! — прошепна Траш и заспа.

Първият сън му се яви в Гари преди повече от месец, когато бе изгорил ръката си. Беше заспал вечерта твърдо уверен, че ще умре. След такова лошо изгаряне човек не можеше да оцелее. В главата му се въртеше като натрапчив рефрен: „Живей от огън, умри от огън; живей с него, умри от него.“

Краката му вече не го държаха и в един малък градски парк се бе строполил на земята, прострял встрани лявата си ръка, сякаш вече бе мъртъв. Болката му бе огромна, невероятна. Не си беше представял, че може да съществува подобна болка. Беше тичал безумно щастлив между резервоарите с нефт, поставяйки примитивните взривни устройства които се състояха от стоманена тръба, възпламеняваща се парафинова смес, отделена от малка ваничка с киселина посредством метална тапа. Пъхаше ги в изходящите тръбопроводи на нефтените резервоари. Когато киселината разядеше метала, парафинът щеше да се възпламени и това щеше да вдигне резервоарите във въздуха. Планът му беше да се добере до западната част на Гари, където се пресичаха много магистрали, водещи към Чикаго и Милуоки, преди резервоарите да започнат да експлодират. Искаше да не изпусне представлението, в което целият мръсен град щеше да изгори до основи.

Ала явно не беше преценил добре кога ще се задейства последното устройство или бе сбъркал нещо при конструирането му. То се взриви, докато Траш се опитваше да затвори капака на тръбопровода с гаечен ключ. Обгърна го ослепителен бял пламък, когато горящият парафин изригна от тръбата, и лявата му ръка се запали. Това не беше никакво невинно, безболезнено пламъче, което може да се угаси лесно, като голяма кибритена клечка — достатъчно бе само да я размахаш енергично. Испита непоносима агонизираща болка, сякаш бе пхнал ръката си в изригващ вулкан.

Крецейки, той се втурна обезумял по капака на резервоара. Блъскаше се във високите до кръста перила и отскачаше от тях като топче за пинг-понг. Ако ги нямаше, сигурно щеше да полети надолу като факла, хвърлена в дълбок кладенец. Случайността спаси живота му. Краката му се преплетоха, той падна върху лявата си ръка и угаси пламъците.

Седна, полуобезумял от болка. По-късно си мислеше, че само късметът — или лошият човек — го бе спасил от смърт. Парафиновата струя всъщност не беше връхлетяла право върху него. За това беше благодарен, макар чувството на благодарност да възникна в него доста по-късно. В онзи страшен момент той само ридаеше, олюляваше се напред-назад и държеше ръката си, която се бе превърнала в пържен картоф, а кожата му димеше, напукваше се и се свиваше.

Докато слънцето залязваше, някъде от подсъзнанието му изплува мисълта, че вече е настроил поне десетина от взривните устройства. Можеше всеки момент да избухне някое от тях. Да умре и да се отърве от адската болка щеше да е чудесно, ала да умре в пламъци щеше да е истински ужас.

Успя някак, почти пълзейки, да слезе от резервоара и се промъкна между колите, като постоянно се спъваше. Държеше опечената си като на скара ръка встрани от тялото си.

Когато стигна някаква градинка в центъра на града, слънцето вече се беше почти скрило. Седна на тревата между две алеи за скейтборд, като се мъчеше да си спомни с какво се маже рана от изгорено. „С масло“, би казала майката на Доналд Мъруин Елбърт. Но това вършеше работа, когато се изгориш леко с вряла течност или когато ти пръсне капчица гореща мазнина от тигана, в който пържиш бекон. Не можеше да си представи как ще намаже почернялата и

напукана плът от лакътя до рамото си, не можеше дори да си помисли да я докосне.

Да се самоубие. Да, това беше разрешението. Ще се отърве от непоносимата болка като старо куче...

От източната част на града внезапно прозвуча оглушителна експлозия. Сякаш целият свят за миг се разцепи. Огнен стълб се извиси в смрачаващото се индигово небе. Наложил се Траш да стисне здраво клепачи, докато очите му се навлажнят, за да не го заслепи светлината.

Въпреки болката огънят го зарадва... дори изпита щастие, удовлетворение. Огънят бе най-доброто лекарство, по-добро дори от морфина, който намерил на следващия ден. Като затворник, ползващ се със специални привилегии заради добро поведение, беше работил и в болницата, и в библиотеката, и в гаража на затвора, и оттам бе научил за морфина. Не свързваше нетърпимата си болка с огнения стълб. Знаеше само, че огънят беше прекрасен, че огънят беше красив, че огънят беше нещо, от което той се нуждаеше и от което винаги щеше да се нуждае. Великолепен огън!

След няколко секунди се взриви втори резервоар и дори тук, на разстояние пет километра, той почувства как го лъхна топлото течение от разширяващия се въздух. После избухна трети и четвърти резервоар. След кратка пауза с оглушителен гръм пламнаха един след друг още шест. Сега светлината от огъня можеше направо да го ослепи, но той въпреки това продължи да гледа към него, забравил изгорената си ръка, забравил всички мисли за самоубийство. В очите му играеха жълти пламъци.

За да се задействат всички устройства, бяха необходими повече от два часа. Тогава вече беше нощ, ала нощта бе осветена от буйни жълти и оранжеви огньовете. На изток целият хоризонт беше обхванат от лудешкия им танц. Картината му напомни за една класическа книга, която бе чел като момче, адаптация за деца на „Войната на световете“ от Х. Дж. Уелс. Сега, след толкова години, момчето, което бе чел тази книга, го нямаше, но на негово място се бе появил Боклукчията, който бе узнал прекрасната, ужасна тайна за смъртоносния лъч на марсианците.

Вече беше време да се махне от парка. Температурата се беше покачила поне с десет градуса. Трябва да тръгне на запад, да изпревари

огъня, както бе направил в Паунтсвил, когато му се наложи да се надбягва с бързо напредващата разрушителна стихия. Но в момента не беше в състояние да тича. След време заспа на тревата. Отраженията от пламъците играеха върху лицето на това уморено и нещастно дете. В съня му се яви лошият човек в своето расо, скрил лице под качулката... но на Траш му се стори, че го е виждал и преди. Когато онези типове в кръчмата и в магазина за бонбони му подвикваха и му се подиграваха, зловещият човек сякаш бе сред тях. Когато работеше в автомивката (насапунисай фаровете, избърши чистачките, излъскай бронята, Хей, господине, искате ли да я излъскам с парафин?), когато под ръкавицата-гъба ръката му се сбръчкваше и заприличваше на мъртва риба, а ноктите му ставаха бели като слонова кост, като че бе видял лицето именно на този мъж, огнено, с налудничава усмивка, да се появява изпод безспирно стичащата се вода по стъклата на колите. Когато шерифът го изпрати в лудницата, именно той бе ухиленият санитар, надвесил се над главата му в стаята за електрошокове; той включваше и изключваше машината за електрошокове („Ще ти пръжна мозъчето, кретен с кретен, ще ти помогна да се превърнеш по-лесно от Доналд Мъруин Елбърт в Боклукчия.“), винаги готов да му пусне хиляда волта в мозъка. Да, лошият човек бе негов стар познат. Негово бе невидимото лице; негови — ръцете, които раздаваха пики от тестето на смъртта; негови бяха очите, които те гледаха отвъд пламъците; негова — тържествуващата усмивка над гроба на човечеството.

— Ще направя каквото поискаш! — каза му с чувство на искрена благодарност Боклукчията в съня си. — Ще ти отдам живота си!

Зловещият човек вдигна ръце високо над главата си и черното му расо се превърна в хвърчило. Стояха някъде нависоко, а под тях гореше Америка.

„Ще ти дам висок пост в моята армия. Ти си човекът, който ми трябва.“

Сетне видя десетхилядна армия, събрана от кол и въже — все отхвърлени от обществото мъже и жени, които се движеха на изток през пустинята към планината. Армия като див звяр без сърце, чийто час бе най-сетне ударил. Пътуваха в камиони, джипове, танкове. Всеки един от тях носеше на врата си черен камък, а в някои от камъните имаше нещо червено, което приличаше повече на Око, но можеше и да е Ключ. В един огромен танкер с потракваща гъсенична верига видя

себе си. Знаеше, че танкерът превозва напалм... а зад него в колони се движат камиони, натоварени с фугасни бомби, контактни мини, експлозивни, светещи бомби, самонасочващи се снаряди, гранати, картучници и гранатохвъргачки. Танцът на смъртта скоро щеше да започне, струните на цигулките и китарите вече димяха и миризмата на сяра и бездимен барут изпълваше въздуха.

Зловещият човек отново вдигна ръце, а когато ги отпусна, наоколо настъпи тишина. Огньовете изчезнаха, дори въглените бяха изстинали, и за един миг Траш отново се превърна в Доналд Мъруин Елбърт — дребен, незначителен и объркан. В този единствен миг си помисли, че е само една пионка в огромната партия шах, разигравана от лошия човек, и че е бил измамен от него.

После съзря лицето му. На мястото на очите му горяха два кървавочервени въглена, които осветяваха носа му, тънък като острието на бръснач.

— Ще направя, каквото пожелаеш — му каза с благодарност Траш в съня си. — Ще пожертвам живота си за теб! Ще ти дам душата си!

— Ще те оставя да гориш — заплашително произнесе онзи. — Трябва да дойдеш в моя град и там всичко ще ти се изясни.

— Къде? Къде? — питаше нетърпеливо Боклукчията, изпълнен с надежда.

— На запад — отвърна зловещият човек, губейки очертанията си пред очите му. — На запад. Отвъд планината.

Траш се събуди. Макар че беше още нощ, наоколо бе светло като ден. Пламъците бяха по-близо. Горещината беше непоносима. Къщи експлодираха една след друга. Звездите ги нямаше, скрити зад дебелия дим от горящия петрол. Валеше дъжд от сажиди. Алеите за скейтборд бяха покрити с черен сняг.

Сега, когато имаше някаква цел, той намери сили да стане и да върви. Закуцука на запад. От време на време виждаше и други, които напускаха Гари, поглеждайки през рамо към пожара. „Глупаци — помисли си Траш, почти разчувстван. — Ще изгорите. Когато ви дойде времето, ще изгорите.“ Те не му обръщаха никакво внимание. За тях Боклукчията беше просто един от оцелелите. Изчезнаха в дима, а призори Траш пресече границата на щата Илиноис. Чикаго се падаше

на север, Джолиет — на югозапад, а огънят бе закрит от дима, издигащ се на хоризонта. Беше утрото на 2 юли.

Траш забрави за мечтите си да изгори Чикаго до основи; за мечтите си да взривява още нефтени резервоари, цистерни, камиони, пренасящи газ, които щеше да паркира до железопътни гари и до дървени постройки. Градът на ветровете не го интересуваше повече. Този следобед той проникна чрез взлом в лекарски кабинет и открадна кутия спринцовки с морфин, който донякъде притъпи болката му, но по-важно беше страничното въздействие на опиата — Траш престана да се тревожи.

Същата нощ взе голяма опаковка вазелин от една дрогерия и обилно намаза изгорената си ръка. Непрекъснато изпитваше жажда. В главата му като буболечки щъкаха мисли за лошия човек. Когато се строполи на земята на свечеряване, вече смяташе, че градът, към който го зовеше лошият, бе Сибола, обетованият град.

През нощта зловещият човек отново му се присъни и със саркастична усмивка му заяви, че правилно го е разбрал.

Боклукчията се събуди от тези объркани полуспомени, полусънища, треперейки от студ. В пустинята усещането беше или за огън, или за лед, средно положение нямаше.

Изправи се с пъшкане. Обгърна се с ръце. Над него блещукаха милиарди звезди, които обливаха пустинята със студена, магическа светлина и които изглеждаха така близко, сякаш ако протегнеше ръка, щеше да ги докосне.

Той излезе на пътя, стенейки от множеството болки, които пронизваха тялото му и обгорената му ръка. Сега вече те не бяха от голямо значение. Спря за момент и погледна надолу към заспалия град (тук-там се виждаха запалени светлини, като от лагерни огньове). Сетне закрачи по пътя.

Когато зората обагри небето след няколко часа, Сибола му се струваше така далече, както когато го видя за първи път от височината. Колко глупаво постъпи, дето изпи водата, забравяйки, че всичко в пустинята изглежда уголемено като гледано през лупа. Не смееше да върви след изгрев слънце, защото се страхуваше, че ще се обезводни съвсем. Трябваше да легне на сянка, преди слънцето да е напекло.

Час по-късно попадна на един мерцедес наред пътя, отдясно затрупан с пясък чак до прозорците. Отвори една от вратите от лявата

страна и извлече отвътре двама сбръчкани, маймуноподобни трупа — стара дама с куп бижута и възрастен мъж с бяла коса, пригладена като театрална перука. Като си мърмореше, Траш измъкна ключовете от таблото, заобиколи и отвори багажника. Куфарите им не бяха заключени. Окачи разни дрехи по стъклата на колата и ги затисна с камъни. Сега разполагаше с хладно и мрачно леговище.

Пропълзя в него и заспа. На запад, на много километри разстояние, Лас Вегас блестеше под жаркото лятно слънце.

* * *

Не умееше да кара кола. В затвора не те учат на такова нещо, но можеше да кара велосипед. На 4 юли, когато Лари Ъндървуд намери Рита Блакмор мъртва от свръхдоза наркотици, Траш взе един велосипед и продължи пътуването си с него. Отначало напредваше бавно, защото почти не можеше да си служи с лявата ръка. Падна на два пъти първия ден, като единия път се стовари точно върху раната от изгорялото и щеше да припадне от болка. Раната му вонеше отвратително и гной течеше от нея изпод пласта вазелин. От време на време се замисляше какво ще стори, ако развие гангрена, но гледаше бързо да прогонва такива мисли. Започна да се маже със смес от вазелин и някакъв противовъзпалителен мехлем, който не беше сигурен дали изобщо ще му помогне, но смяташе, че поне няма да му навреди. Сместа беше полутечна и млечнобяла и му напомняше на сперма.

Малко по малко привикна да кара колелото предимно с една ръка, и то с доста добра скорост. Движеше се през равнинни местности и през повечето време караше шеметно бързо. Продължаваше упорито напред, въпреки че го болеше ръката и се чувстваше замаян от морфина. Пиеше вода с литри и ядеше с огромен апетит. Размишляваше върху Думите на лошия човек: „Ще ти дам висок пост в моята армия. Ти си човекът, който ми трябва.“ Какви прекрасни думи само! Бил ли е нужен някому досега? Тези две изречения се повтаряха безспир в съзнанието му, докато въртеше педалите под жаркото слънце на Средния запад.

Затананика си мелодията на песента „В нощния клуб“. Думите, които припяваше към нея, измисли по-късно. Още не беше откачил съвсем, но с бързи темпове напредваше към пълната лудост.

На 8 юли, когато Ник Андрос и Том Кълън видяха стадо бизони в Команч Каунти, Канзас, Боклукцията премина Мисисипи, там където четирите града — Дейвънпорт, Рок Айленд, Бетъндорф и Молин — образуваха квадрат. Вече беше в Айова.

На 14 — деня, в който Лари Ъндървуд се събуди до голямата бяла къща в източната част на Ню Хампшир, Траш премина Мисури на север от Каунсъл Блъфс и влезе в Небраска. Вече можеше да си служи донякъде с лявата ръка, мускулите на краката му бяха заякнали и той караше без почивка, воден от необходимостта да бърза, да бърза, да бърза.

Намираще се на западния бряг на Мисури, когато за пръв път му дойде наум, че Бог може да застане на пътя му и да попречи да се изпълнят мечтите му. Нещо не беше както трябва в Небраска; във въздуха витаеше нещо, което сериозно го смущаваше. И плашеше. Щатът приличаше досущ на Айова... но все пак бе различен. Онзи човек му се явяваше неизменно всяка нощ, ала когато навлезе в Небраска, той го изостави.

Вместо него започна да сънува някаква старица. Сънуваше, че лежи по корем в някакво царевично поле, почти парализиран от страх и омраза. Беше ясно утро. Чуваше граченето на гарваните. Пред очите му се издигаше завеса от широки царевични листа с мечовидна форма. Въпреки че изпитваше неописуем страх, не успя да преодолее любопитството си и отмести листата, за да види какво има отвъд. Видя някаква стара къща, изградена върху блокове, железни подпори или нещо от този род. От клона на едно ябълково дърво висеше гума, явно пригодена за люлка. На верандата на къщата седеше старица, свиреше на китара и пееше стара негърска песен. Във всеки негов сън песните бяха различни, ала Траш ги знаеше всичките, защото навремето познаваше жена, майката на едно момче на име Доналд Мървин Елбърт, която пееше такива песни, докато вършеше домакинската работа из къщи.

Този сън всъщност бе истински кошмар не само защото накрая се случваше нещо наистина страховито. В първия момент ти се струваше, че в целия сън няма абсолютно нищичко, което да може да

те уплаши. Царевица, синьо небе, стара жена, люлка. Какво страшно можеше да има в тези неща? Стариците не те замеряха с камъни и не ти се подиграваха. Особено тези старици, които пеят песни от едно време, посветени на Исус, като „В утрото“ и „Скоро, Господи, скоро“. Хора като Карли Йетс те замеряха с камъни.

Но дори преди да дойде краят на съня, Траш се сковаваше от страх, сякаш пред очите му не стоеше немощна старица, а някаква тайнствена, едва скривана светлина, която всеки момент щеше да блесне и да я обгърне от вси страни като огнен ореол, пред който горящите нефтени резервоари на Траш бяха просто запалени свещички, оставени на произвола на вятъра. Ослепителната светлина можеше да изгори очите му и да ги изпепели. През тази част от съня си той непрестанно мълвеше: „О, моля те, искам да бъда далеч от нея, не искам да имам нищо общо със старицата, моля те, о, моля те, искам час по-скоро да напусна Небраска!“

После тя неочаквано и рязко преставаше да свири. Поглеждаше право към мястото, където лежеше той, и надничаше през мъничка пролука в завесата от листа. Лицето ѝ бе много старо и сбръчкано, а косата ѝ оредяла, така че отдолу прозираше кафеникавият ѝ скалп, а очите ѝ искряха като диаманти и хвърляха онази светлина, от която той се ужасяваше.

С леко прегракналия си, но иначе силен глас тя се провикваше: „Невестулка в царевицата!“ Той усещаше някаква промяна в себе си. Поглеждаше и виждаше, че се е превърнал в невестулка, в косматото, черно-кафяво, хищно животинче. Носът му бе станал остър и дълъг, а очите му се бяха смалили до малки като мъниста черни зрънца. Ръцете му бяха животински лапи. Беше се превърнал в невестулка — страхливо нощно животно, което нападателно слабите и беззащитните.

В този миг започваше да крещи и крещеше, докато се събудеше, облян в пот и с подпухнали очи. Прокарваше трескаво ръце по тялото си, за да се увери, че все още е човешко същество. Обхванат от панически ужас, накрая проверяваше дали и главата му е човешка, дали не е станала удължена, космата, хлъзгава, с аеродинамична форма, с форма на куршум.

Прекося шестстотин километра в Небраска за три дни, движен през цялото време от страх с високооктаново число. Прекося

границата с Колорадо близо до Джулесбърг. Сънят му започна да избледнява и да добива червеникавокафяв оттенък.

(Майка Абигейл от своя страна се събуди през нощта на 15 юли, малко след като Траш бе минал на север от Хемингфорд Хоум, с усещане за ужасен студ, с чувство на страх и състрадание, макар и да не знаеше към кого и защо изпитва това чувство. Помисли си, че може би е сънувала внука си Андърс, който бе убит случайно по време на лов, когато бе едва на шест.)

На 18 юли на югоизток от Сърлинг, Колорадо, малко преди Бръш, той срещна Хлапето.

Траш се събуди по здрач. Въпреки дрехите, които бе окачил по стъклата на мерцедеса, в колата бе станало доста горещо. Гърлото му бе като пресъхнал кладенец с изтъркани с гласпапир стени. Слепоочията му пулсираха. Изплезе език и когато го докосна с пръст, органът му се стори като изсъхнал клон на дърво. Потърси опора в кормилото, за да седне, но веднага отдръпна опарената си ръка. Наложил се да увие дръжката на вратата с единия край на ризата си, за да я отвори. Мислеше, че просто ще слезе от колата, но явно беше надценил силите си в тази августовска вечер и подценил степента, до която се беше обезводнил. Краката му се огънаха и той се строполи на асфалта, който също бе адски нагорещен. Стенейки, Траш допълз до сянката на колата като умиращ рак. Седна, провесил ръце и глава към сгънатите си колене, като едвам си поемаше дъх. Вторачи се в двата трупа, които бе измъкнал от колата — жената с гривните на изсушената си ръка и мъжа с бялата си коса, наподобяваща театрална перука над мумифицираното си маймунско лице.

Трябва да се добере до Сибола, преди изгрев слънце. Ако не успее, ще умре... и то, когато целта е така близо! Онзи човек не можеше да бъде толкова жесток, не, не можеше!

— Ще ти отдам живота си — прошепна Боклукчията и когато слънцето се скри зад веригата от планини, той се изправи и се запъти към кулите, минаретата и широките улици на Сибола, където светлинките отново блещукаха.

Когато горещината на деня постепенно отстъпи място на нощния пустинен хлад, на Траш му стана по-леко. Окъсаните му, превързани с въже кецове с тъп звук отмерваха стъпките му. Продължаваше да крачи

с клюмнала като увехнал слънчоглед глава и затова пропусна зеления фосфоресциращ надпис „ЛАС ВЕГАС 30 км“.

Мислеше си за Хлапето. Той също можеше да е тук сега с него. Можеше двамата заедно да пътуват към Сибола със, спортната кола на Хлапето и в пустинята щеше да ехти пукотът от изхвърлените газове. Ала се оказа, че другият не заслужава доверие и Траш трябваше да поеме сам през пустинята.

Бавно крачеше по пътя, след миг изграчи:

— Си-а-бо-ла! Трам-та-трам-та-трам-та-та!

Към полунощ се строполи до шосето и се унесе в неспокоен сън. Градът беше близо.

Щеше да успее.

Беше абсолютно сигурен в това.

* * *

Чу колата на Хлапето доста преди да я види: Някъде от изток долетя оглушителният рев на мотора, който разкъса дневната тишина. Звукът идваше от шосе № 34, откъм Юма, Колорадо. Траш беше готов да се скрие, както бе постъпвал преди, когато срещаше оцелели по пътя от Гари насам. Ала този път нещо го накара да остане на мястото си, възседнал велосипеда, вперил тревожен поглед по посока на звука.

Бученето се усили и след малко никелираните части на колата заблестяха ярко под слънцето

(??ОГЪН??)

в червени и оранжеви цветове.

Шофьорът го забеляза. Смени на по-ниска предавка, предизвиквайки пукот и трясък като картечен откос. Гумите оставиха лъскави следи по асфалта и със скърцане на спирачки колата спря до Боклукчията, пухтейки като хищно животно, което може и да бъде, а може и да не бъде опитомено. Шофьорът слезе, ала Траш не погледна към него, защото не можеше да свали поглед от автомобила. Добре познаваше различните марки коли, обичаше ги, макар че имаше само ученическа шофьорска книжка. А тази кола беше истинска красавица, на която някой бе посветил години от живота си и хиляди долари.

Такава кола можеш да видиш само на изложба на чудати изобретения, истинска рожба на любовта.

Беше двуместен закрит автомобил марка „Форд“ от 1932 година, ала собственикът не бе загрозил колата с обичайните изработени по поръчка подобрения. Бе продължил да добавя нови и нови детайли, докато я бе превърнал в истинска пародия на всички американски коли. Приличаше на автомобил от научнофантастичен комикс с нарисувани на ръка пламъци, излизащи от ауспуха ѝ. Боядисана беше в златисто. Имаше изпъкнало предно стъкло. Задните гуми бяха огромни, марка „Гудийър Уайд Овалс“, монтирани по специален начин. От покрива стърчеше стоманена перка на акула, боядисана в черно, на червени като въглени резки. От двете страни на перката имаше един и същи надпис, с наклонени назад букви, който създаваха впечатление, че колата се движи с бясна скорост. Надписът гласеше: „ХЛАПЕТО“.

— Хей, ти високия, дългия, опуления — провлачено изрече шофьорът и вниманието на Траш се пренесе от нарисуваните пламъци на тази движеща се бомба към непознатия.

Той беше висок около един и шестдесет. Косата му беше сресана право нагоре, на едри букли, напомадена и намазана с брилянтин, което го правеше да изглежда поне с пет сантиметра по-висок. Това бе най-шеметната и превзета прическа на хипитата и пънкарите на всички времена. Носеше черни ботуши с остри върхове и с ластик отстрани. Токовете на ботушите му добавяха поне още шест сантиметра към ръста му. Избелелите, с множество капси дънки му бяха толкова впити, че можеше да се прочете дори датата на монетите в джоба му. Очертаваха слабите му бедра така, сякаш бяха сини скулптурни фигури, а чаталът му изглеждаше толкова издут, сякаш бе пъхнал между краката си торба, пълна с топки за голф. Носеше виненочервена копринена риза каубойски стил с жълти декоративни външни шевове, а копчетата ѝ имитираха сапфир. Копчетата за ръкавели приличаха на полирана кост, а по-късно Боклукчията научи от какво всъщност са изработени. Хлапето имаше два чифта — едните от човешки кътници, а другите от кучешките зъби на доберман пинчър. Върху тази невероятна риза въпреки горещината носеше черно кожено яке като на мотоциклетистите с орел на гърба. Цялото бе прорязано от ципове, а зъбците им бяха украсени с диаманти. От пагоните на раменете му и от колана на кръста му висяха три заешки крачета. Едното беше бяло,

другото — кафяво, а третото — светлозелено, като че в чест на Сейнт Патрик. Якето му, което бе сто пъти по-фантастично от ризата, бе намазано обилно с мазнина и скърцаше при всяко негово движение. Над орела бе избродирано с бял копринен конец „ХЛАПЕТО“. Лицето, което Траш видя под високата пирамида от лъскава коса и вдигнатата яка на лъскавото яке, беше изпито и бледо — кукленско лице, с плътни идеални устни, с мъртви сиви очи, с широко чело, без сянка от бръчка и странно дебели бузи. Приличаше на бебе с лице на Елвис.

На плоския му корем бяха препасани два патрондаша, а от двете страни над бедрата, затъкнати в кобурите, висяха два огромни 45-калиброви пистолета.

— Хей, копеле, кажи нещо — провлачи Хлапето.

— Харесвам колата ти — беше единственото, което можа да измисли Траш.

Оказа се, че точно това е трябвало да каже. Че единствено това се е очаквало от него. След пет минути Траш седеше на седалката до шофьора в двуместното купе и Хлапето натискаше газта до обичайните за него 180 километра в час.

Велосипедът, с който Боклукчията бе пътувал дотук чак от Източен Илинойс, постепенно се превърна в точица на хоризонта.

Траш срамежливо подсказа на Хлапето, че при такава скорост няма да види навреме, ако на шосето им се изпречат коли (всъщност вече на няколко пъти бяха попадали на задръствания по магистралата, а Хлапето просто ги заобикаляше, сякаш се спускаха със ски на гигантски слалом; гумите бяха изразили острия си протест със свистене, но не им бе обърнато внимание).

— Хей, копеле, имам бързи рефлексии. Преценявам нещата. Мога да сцеля секундата на три пети, чаткаш ли?

— Да, сър — отвърна едва чуто Траш. Чувстваше се като човек, който току-що е разровил змийско гнездо с пръчка

— Харесваш ми, момче — заяви Хлапето със своя странен провлечен акцент. Кукленските му очи гледаха втрепенено над флуоресциращото оранжево кормило към нагорещения блестящ асфалт. Огромни зарове от стереопор с изрисувани на тях черепи с пресечени кости висяха от огледалото за обратно виждане.

— Земи си бира, отзад има.

Бирата беше топла, марка „Коър“. Траш мразеше бира. Изпи една кутия на екс и излъга, че е чудесна.

— Хей, човече, има само една бира и тя се казва „Коър“. Бих пикал „Коър“, ако можех. Чаткаш ли колко е гот?

Траш отвърна, че наистина му е гот

— Викат ми Хлапето. От Шривпорт, Лууууиизииана. Знаеш ли го къде е? Тоя звяр тука е спечелил всички големи състезания с коли на юга. Чаткаш ли?

Боклукчията каза, че разбира прекрасно, и получи за награда още една топла бира. Това, изглежда, беше най-сполучливият ход в настоящата ситуация.

— Как ти викат, сладур?

— Траш.

— Какво? — За един страшен миг мъртвите кукленски очи се спряха върху лицето на Траш. — Майтапиш ли ме или к'во? Никой не се шегува с Хлапето. И най-добре да вземеш тая работа на сериозно.

— Така и правя. — отвърна Боклукчията, — ама наистина така ми викат. Защото преди палех боклуците на хората в кофите и пощенските им кутии и други подобни. Изгорих чека за пенсията на старата Семпъл. Изпратиха ме в затвора. Изгорих и методистката църква в Паунсвил, Индиана.

— Така ли? — попита доволно Хлапето. — Мамка му, копеле, май си луд като плъх в усран кенеф. Това за мене е о'кей. Харесват ми откачалките. Аз самият съм си луд. Направо си ми хлопа дъската. Траш значи. Харесва ми. Ставаме екип. Шибаното Хлапе и шибания Боклук. Дай лапа, Боклук.

Хлапето му подаде ръка и Траш я разтърси колкото се може побързо, за да я върне пак върху кормилото. Взеха с бясна скорост един завой, а веднага след него насред пътя им се изпречи кола. Траш покри лице с ръце, готов за мигновения преход в отвъдното. Хлапето дори не мигна. Фордът прелетя покрай колата и закачи кабината на един камион, от което боята му се поолющи.

— На косъм — отдъхна си Траш, когато реши, че гласът му няма да потрепери и да го издаде.

— Хей, копеле — заяви безчувствено Хлапето и намигна сериозно с едното си кукленско око. — На мен ли ще ми ги разправяш? Аз съм тоя, дето има да ти разправя. Как ти е бирата, а? Доста си е

адско, нали? Пада ти право на сърце, след като си карал онова детското велосипедче, нали?

— Така е — отвърна Траш и отпи голяма глътка от топлата бира. Беше луд, но не чак дотолкова, че да противоречи на Хлапетото, докато онзи държеше кормилото. Не беше откачил чак дотолкова.

— Няма смисъл да си играеме на шикалки — каза спътникът му, протегна ръка назад и си взе кутия от топлия блудкаш. — Май сме тръгнали към едно и също място.

— И за смятам така — каза предпазливо Траш.

— Ще си караме. На запад. Ще се приземим точно там, където трябва. Чаткаш ли?

— Да.

— И ти ли сънуваш оня призрак в черния авиационен костюм?

— Имаш предвид свещеника?

— Винаги имам предвид това, което казвам, и казвам това, което имам предвид — отсече Хлапетото. — Не ми разправяй, смотаняк такъв, а слушай мен. Значи оня е в черен авиационен костюм и е с големи очила. Като в оня филм с Джон Уейн. Такива големи очила, че не можеш да му видиш шибаното лице. Страховит дявол е, нали?

— Да — съгласи се Боклукчията и отпи от топлата бира. Главата му бе започнала да бръмчи.

Хлапетото се наведе към оранжевото кормило, сякаш бе пилот на самолет. Спортната кола започна да се движи зигзагообразно от единия до другия край на пътя, докато Хлапетото си представяше, че пикира, прави лупинг и стреля от самолет.

— Яууу.... еееееейй.... буда-буда-буда... на ти, гнусен шваба... Капитане! Бандити вляво от нас!... Пусни им картечницата да ги охладиме, кретен такъв... така...така...така-така-така! Улучихме ги, сър! Свири отбой... Ухаааа! Отдръпнете се, приятелчета! Ухааа!

Не промени нито за миг изражението си, докато разиграваше, тази сценка, нито един напомаден косъм не помръдна, когато Хлапетото смени скоростта и рязко върна колата в платното. Сърцето на Траш биеше силно в гърдите му. Тялото му бе покрито с тънък слой солена пот. Отпи от бирата. Пикаеше му се.

— Но той не ме плаши — обясни Хлапетото, сякаш изобщо не бяха сменяли темата за разговор. — Мамка му, никак не ме плаши. Той е костелив орех, но Хлапетото си е имало вземане-даване и с други като

него. Накарвам ги да млъкнат за малко, после завинаги, както казва Босът. Чаткаш ли?

— Напълно.

— Падаш ли си по Боса?

— Да. — Траш нямаше и представа кой е тоя Бос или по-точно кой е бил той.

— По-добре е да си падаш по него. Ей, знаеш ли какво ще направя?

— Ще караш на запад? — осмели се Траш, струваше му, че с това предположение не можеше да сбърка.

Хлапето явно се подразни.

— След като стигна там. Искам да кажа после. Знаеш ли какво ще направя след това?

— Не. Какво?

— За известно време ще си кротувам. Ще се огледам да видя к'во е положението. Чаткаш ли?

— Да.

— Абсолютно точно. Ти си трай и ме слушай. Само ще видя какво е положението. Ще го видя оня баровец. И след това...

Замлъкна и се замисли, хванал оранжевото кормило.

— След това какво? — попита колебливо Траш.

— После ще го накарам да замлъкне завинаги. Ще го пусна да пасе в отвъдното. Чаткаш ли?

— Да, разбира се.

— Ще взема властта — обяви самоуверено Хлапето. — Дръж се за мене, Боклук или както там искаш да те наричат. Няма да нагъваме свинско и фасул, а ще се храним само с крехко пилешко.

Колата с нарисуваните пламъци профуча по магистралата. Траш седеше до Хлапето с кутия бира на скута и със свито сърце.

* * *

В утрото на 5 август Боклукчията влезе в Сибола, иначе известен като Вегас. Докато изминаваше последните километри, изгуби левия си кец. Сега, като крачеше, се редуваха два звука: шляп-туп, шляп-туп, сякаш се движеше колело със спукана гума.

Беше почти накрая на силите си, но все пак успя да се удиви на гледката — улици, задръстени с изоставени коли, с доста трупове в тях, напълвани здравата от лешоядите. Ето, че успя. Вече беше в Сибола. Бяха го поставили на изпитание и той се бе справил с всички препятствия.

Видя стотици барове и нощни клубове. Навсякъде блестяха реклами и надписи: „ЕДНОРЪКИ БАНДИТИ“, „ПАРАКЛИС ЗА СВАТБИ «БЛУБЕЛ»“, „СВАТБА ЗА 60 СЕКУНДИ, ПОСЛЕ ЦЯЛ ЖИВОТ БРАК“. Един сребрист ролс-ройс беше наполовина влязъл във витрината на книжарница. Видя чисто гола жена да виси от един стълб. Видя две страници от ежедневника „Сън“, носени от вятъра по улицата. Страниците се въртяха в кръг и от време на време се виждаше заглавието: „ЕПИДЕМИЯТА СЕ РАЗРАСТВА. ВАШИНГТОН МЪЛЧИ.“ Видя огромна реклама, на която пишеше „НИЙЛ ДАЙМЪНД! ХОТЕЛ «АМЕРИКАНА» ОТ 15 ДО 30 АВГУСТ!“ Някой бе изписал „ЛАС ВЕГАС УМРИ ЗАРАДИ ГРЕХОВЕТЕ СИ!“ на витрината на бижутерски магазин, в който се продаваха предимно годежни и венчални пръстени. Насред улицата Траш видя роял, наподобяващ огромен дървен кон. Очите му се разшириха при вида на тези чудеса.

Докато крачеше из града, съзря и други неоновы реклами, които за пръв път от години насам не светеха, и то посред лято. „Фламинго“. „Монетен двор“. „Дюнците“. „Сахара“. „Златната пантофка“. „Империал“. Но къде се бяха дянали хората? Къде беше водата?

Без дори да съзнава какво точно прави, той остави краката му да го водят и сви по някаква улица. Главата му беше клюмнала, брадичката — увиснала почти до гърдите. Задрямваше, както си вървеше. Спъна се в бордюра, падна и си разби носа. Когато вдигна поглед, не можа да повярва на очите си. От носа му течеше обилна кръв и мокреше разкъсаната му синя риза. Имаше чувството, че още спи и това е само част от съня му.

Висока бяла сграда се издигаше високо в небето над пустинята като истински монолитен паметник на изкуството, който не отстъпваше по нищо на сфинкса и пирамидите. В прозорците ѝ откъм източната страна пламтеше пожарът на утрото като някакво знамение. Пред тази бяла като кост постройка наред пустинята от двете страни на стълбището бяха поставени две големи златни пирамиди. Над

централния вход имаше огромен бронзов медальон с барелеф на лъвска глава.

А над него, също в бронз, имаше внушаващ респект надпис: „ГРАНДХОТЕЛ «МЕТРО ГОЛДУИН МАЙЕР».“

Ала това, което привлече вниманието му, се намираше насред квадратната зелена поляна между паркинга и входа. Тресейки се почти в оргазмен екстаз, като успя за момент да се подпре на двете си окървавени ръце, между които висеше мръсният край на бинта, той се втренчи във фонтана, без дори да притвори бледосините си очи, полузаслепени от яркия блясък на пустинното слънце. От устата му се откъсна глухо стенание.

Фонтанът работеше. Беше великолепно творение от камък и слонова кост с инкрустации и със златно покритие. Беше осветен от разноцветни светлини, които правеха водата да изглежда лилава, жълтооранжева, червена, зелена. Тя с глухо плющене се връщаше в езерцето около фонтана.

— Сибола — прошепна Траш и с мъка се изправи на крака. От носа му още капеше кръв.

Запрепъва се към фонтана. Постепенно ускори крачка — отначало се движеше в лек тръс, после се затича и накрая се втурна лудешки, сякаш спринтираше в надпревара за олимпийския медал. Измършавелите му, кокалести колене се вдигаха почти до шията му. Отвори уста, за да каже една дума, една дума, дълга като връвта на хвърчило, издигнало се високо в небето, и хора се появиха по прозорците на сградата (ала кой ги видя? Може би Господ, или Сатаната, но със сигурност не и Траш.) Гласът му стана все по-силен, мощен, оглушителен и когато стигна до фонтана, изрева с пълно гърло дългата и предълга дума:

— СИИИИИБОЛААААААААА!

Последното „ааааа“ продължи да отеква още дълго, сякаш бе събрало всички въздишки на удоволствие на всички хора от всички времена и заглъхна едва когато Траш се потопи във водата на фонтана, която стигна до гърдите му. Заподскача нагоре-надолу в този невероятен хлад и дар на милосърдието. Крещеше. Потопи главата си под водата, всмукна през носа си от нея и после се изсекна, изхвърляйки я наред със сополи и кръв. Сведе глава до водата и започна да лочи от нея като крава.

— Сибола! Сибола! — викаше той в екстаз. — Ще дам живота си за теб!

Лазейки, обиколи езерцето, пи отново, после се прехвърли отвъд и тупна на тревата като чувал с картофи. Заслужаваше си всичките мъки и страдания, заслужаваше си. Изведнъж го сви стомахът от огромното количество вода, което бе погълнал, и повърна всичко. Но дори това му се стори великолепно преживяване.

Изправи се на колене, като се придържаше с обезобразената си ръка за каменния бордюр на фонтана, отново се надвеси и пи. Този път стомахът му прие с благодарност течността.

Шляпайки с мокрите си крака, той се запрепъва като пълен мях с вода нагоре по белите алабастрови стълби, които водеха към вратата на това приказно място, стълбите, които минаваха между двете златни пирамиди. Докато се изкачваше, стомахът пак го сви и той се преви на две. Но когато болката премина, продължи бодро нагоре. Вратата бе въртяща се и той успя, използвайки малкото останала му сила да я завърти. Влезе в бляскаво, покрито с дебел килим фоайе което му се стори дълго няколко километра. Килимът беше мек, пищен, с цвят на боровинки. Имаше бюро за регистрация, поща, каса. Фоайето беше съвсем пусто. От дясната му страна, отвъд желязна решетка с орнаменти, се намираше казиното. Траш се вторачи с чувство на страхопочитание в него. „Едноръжките бандити“ бяха в редици, като войници, строени за парад, а от другата им страна се намираха рулетката и масите за игра на зарове и бакара, обградени с мраморни парапети.

— Има ли някой? — попита прегракнало Траш. Не последва никакъв отговор.

Тогава изпита страх. Това място бе призрачно, тук може би се спотайваха чудовища, ала страхът му бе притъпен от огромната умора. Препъвайки се, слезе по стълбите в казиното, мина покрай бара, където Лойд Хенрайд седеше тихо в тъмнината с чаша минерална вода в ръка и го наблюдаваше.

Стигна до маса, покрита със зелено сукно, на която бяха изписани тайнствените думи: „ТОЗИ, КОЙТО РАЗДАВА, ТРЯБВА ДА УЛУЧИ 16 И ДА ЗАСТАНЕ НА 17.“ Траш се покатери на масата, легна и мигновено заспа. Скоро шестима наобиколиха спящия дрипльо.

— Какво да го правим? — попита Кен Демот.

— Да го оставим да поспи — отвърна Лойд. — Флаг иска да се види с него.

— Така ли? А къде, между другото, е самият Флаг? — попита друг мъж, който беше плешив.

Лойд се обърна и изгледа плешивия, който беше поне една глава по-висок, но въпреки това не издържа на погледа на бившия затворник и дори отстъпи крачка назад. Единствено Лойд носеше на врата си камък, който не беше абсолютно черен, а в центъра му имаше червено петънце.

— Нямах търпение да го видиш ли, Хек? — попита Лойд.

— Не, не е така — отвърна плешивият. — Ей, Лойд, нали знаеш, че не искам...

— Да, знам. — Лойд погледна мъжа, които спеше на масата за блекджак. — Флаг ще се появи. Той специално чакаше този човек, който е по-различен.

Боклукчията продължаваше да спи на масата в пълно неведение за това, което ставаше около него.

* * *

Траш и Хлапето прекараха нощта на 18 юли в един мотел в Голдън, Колорадо. Хлапето избра две стаи със свързваща врата. Тази врата беше заключена, но той, вече порядъчно натряскан, реши този проблем, като изстреля три куршума в ключалката.

Вдигна миниатюрното си краче и ритна вратата. Тя се разтресе и се отвори сред прозрачната синкава мъгла от барута.

— Супер работа — рече Хлапето. — Коя стая искаш, Траш?

Траш си избра стаята отдясно и за малко беше оставен сам на себе си. Спътникът му излезе някъде. Боклукчията обмисляше идеята просто да изчезне в мрака, преди да се е случило нещо наистина ужасно, противопоставена на алтернативата да остане без транспорт, когато Хлапето се върна. Траш с ужас видя, че той бута количка от супермаркет, в която имаше шест кашона с бира „Коър“. Кукленските му очи бяха кръвясали и клепачите му бяха зачервени. Прическата тип помпадур беше започнала да се разпада като пружината на счупен часовник. Мазни кичури коса висяха над бузите и ушите му, което му

придаваше вид на опасен пещерен човек, случайно намерил кожено яке, забравено от някой пътешественик във времето. Заешките крачета се поклащаха на кръста му.

— Топла е — каза той. — Ама на кой му пука, прав ли съм?

— Абсолютно — отвърна Траш.

— Земи една бира, говедо — рече Хлапето и му подхвърли една кутия. Когато я отвори, топла пяна обля лицето му и Хлапето избухна в странно писклив и тих смях, като се държеше за корема. Траш се усмихна едва-едва. Реши, че по-късно през нощта, когато малкото чудовище заспи, той ще се измъкне. Стига му толкова. А и това, което му беше казал за свещеника.. Страхът на Траш беше нараснал дотолкова, че не бе в състояние да открие връзката между отделните си мисли. Да отправяш такива заплахи дори и на шега, бе все едно да се изсереш върху олтара на някоя църква или да стоиш вдигнал лице към небето по време на лятна буря, молейки се да те удари гръм.

Най-лошото беше, че според него Хлапето не се шегуваше.

Траш не искаше да пътува по планинските завойи и тесни пътища с това джудже, което пиеше по цял ден и по цяла нощ и което имаше намерение да премахне зловещия човек и да заеме мястото му.

Докато разсъждаваше по тези въпроси, спътникът му обърна две бири за две минути, смачка кутиите и ги хвърли с безразличие върху едно от леглата. Гледаше мрачно към телевизора, с поредната бира в лявата ръка и с пицкова в дясната. Сетне заяви:

— Щом няма шибано електричество, няма и шибана телевизия. — Напиваше се все повече и повече и все повече провлачваше думите по южняшки. — Как ме вбесява това. Гот ми е, че всички кретени сдадоха багажа, но мамка му стара, Исусе, къде е НВО? Къде са мачовете по кеч? Къде е каналът на „Плейбой“? Тоя наистина си го биваше, Траши, сериозно ти говоря. Искам да кажа, никога не показвах как пичовете завират муцуни в космати сливи, как ядат обрасли с косми пайове, нали схващаш, к'во ти разправам, обаче някои от женските имаха крака, които им стигаха чак до ушите, нали чаткаш, бе, копеле?

— Да.

— Супер работа. Ти мълчи и слушай мен. Той се вторачи в тъмния екран.

— Мръсна работа! — изрева след миг и стреля в телевизора.

Чу се приглушен трясък. Стъкла се посипаха по килима. Траш вдигна ръка, за да се предпази от тях, и разплиска бирата върху завивката

— Глей к'во правиш, бе, загубен задник такъв! — извика Хлапето. Гласът му издаваше, че е бесен. Изведнъж насочи пистолета към Траш, дулото му изглеждаше черно и бездънно като комин на презокеански параход. Боклукчията почувства изтръпване между краката си. Помисли, че може би се напикава, но не беше сигурен.

— Заради това ще ти пробия дупка в машината за мислене. Ти разля бира. Ако беше някоя друга бира, нямаше да го направя, обаче ти разля „Коър“. Бих пикал „Коър“, стига да можех. Чаткаш ли?

— Да — прошепна Траш.

— Да не мислиш, че продължават да произвеждат „Коър“, Траш? Смяташ ли, че е вероятно дори да започнат да я произвеждат?

— Не. Предполагам, че не.

— И си адски прав. Тя е застрашен, изчезващ вид. — Той вдигна леко пистолета. Боклукчията си помисли, че е дошъл краят му. Тогава Хлапето свали пистолета... едва-едва. Погледът му беше абсолютно празен. Траш си помисли, че този поглед вероятно е резултат на задълбочени мисловни процеси. — Ще ти кажа какво ще направим, Траш. Ще ти дам друга кутия и ти ще я гаврътнеш. Ако я гаврътнеш, няма да те пращам при червеите. Чаткаш ли?

— Какво искаш да кажеш... да я гаврътна?

— Исусе Христе, ама ти си адски тъпо копеле! Да я изпиеш цялата, без да си поемеш дъх, това значи да я гаврътнеш. Ти къде си живял, бе? В Африка ли? Май имаш голямо желание да те гръмна, Траши. Ако го направя, да знаеш, че ще те гръмна право в дясното око. Куршумите ми са дум-дум. Ще ти пръснат кратуната на парченца и ще бъдеш хубава шведска маса за хлебарките в тая дупка. — Той описа окръжност с пистолета, без да сваля кръвясалите си очи от Траш. На горната му устна имаше пяна от бирата. Боклукчията стана, взе си една бира и я отвори. — Хайде, давай, до последна капка. Ако я разлееш, ставаш за пушечно месо.

Траш вдигна кутията. Бирата се стече в гърлото му. Той преглъщаше конвулсивно, адамовата му ябълка подскачаше нагоре-надолу като маймунка на ластик. Когато изпразни кутията докрай, я пусна на земята между краката си. Стори му се, че никога няма да

успее да преглътне и да си поеме въздух, но спаси живота си след едно яко, продължително оригване. Хлапето отметна назад глава и се разсмя, видимо доволен. Траш се клатеше на краката си. Усмихна се мъчително. Изведнъж се почувства много пиан.

Хлапето си прибра пистолета.

— О'кей. Не беше зле, Траши. Не беше чак толкова зле. После продължи да пие. Смачканите кутии се трупаха на леглото. Траш стискаше кутия „Коър“ между коленете си и отпиваше от нея, щом му се стореше, че спътникът му го поглежда с неодобрение. Онзи си мърмореше нещо под носа, гласът му ставаше все по-дълбок, плътен и привлечен с нарастването на купа бирени кутии върху леглото. Разправяше за места, където е бил. За състезания, които е спечелил. За пратка наркотици, които прекарал през границата с Мексико в камион за химическо чистене. „Гадна работа“ — заяви той. Наркотиците били гадна работа. Изобщо не ги докосвал, обаче след като прекараш на няколко пъти тая гадост през границата, можеш да си бършеш и задника със златна тоалетна хартия. Най-сетне главата му започна да клюма и очите му да се затварят.

— Ще го пипна, Траши — измърмори той. — Отивам там, виждам каква е хавата, целувам му миризливия задник, докато видя откъде духа вятърът. Ама никой, абсолютно никой не може да командва мен, Хлапето. Не за дълго. Не върша работата на парче. Захвана ли се за нещо, аз командвам. Такъв ми е стилът. Не знам откъде е, кой е и как се включва в мозъчните ни приемници, но знам, че ще го изхвърля... — продължителна прозявка, — направо от града. Ще го накарам да замлъкне. Ще го гътна. Не се отделяй от мене, Траш, или там както ти е името, и няма да загубиш.

Той се отпусна бавно по гръб на леглото. Кутията с бира, която току-що беше отворил, падна от ръката му и се разля по килима. Кашонът бе празен и Траш изчисли, че Хлапето е изпил двадесет и една бири. Не можеше да проумее как такъв дребен човек може да излочи такова количество, но едно разбираше добре — беше време да се измъкне. Знаеше, че е дошъл моментът, но беше пиан, беше му зле, изпитваше слабост. Имаше най-вече нужда от малко сън. Това нямаше да му навреди, нали? Хлапето сигурно щеше да спи като пън цялата нощ, а вероятно и цялата сутрин на следващия ден. Значи имаше достатъчно време и той да подремне.

Затова отиде в другата стая (на пръсти, въпреки че Хлапето явно се бе напил до безсъзнание) и притвори вратата между двете стаи. Тя не се затвори добре, защото от куршумите се бе изметнала. На нощното му шкафче имаше будилник. Траш го нави и сложи стрелките на дванадесет, тъй като не знаеше (пък и не го интересуваше) колко точно бе часът. После нагласи алармата за пет часа.

Просна се на едното легло, без дори да си събуе кецовете, и заспа след пет минути.

Събуди се по някое време, в тъмно като гроб утро. Усети как го лъхва миризма на бира и повърнато като топло дихание. Нещо лежеше до него, нещо горещо и гладко. В първия момент на паника си помисли, че невестулката от сънищата му в Небраска някак се е превърнала в реалност. От устата му се изтръгна едва чуто стенание, когато осъзна, че макар животното в леглото му да не е голямо, бе твърде едро за невестулка. От бирата главата го болеше така, сякаш бормашина пробиваше слепоочията му.

— Хвани го — прошепна Хлапето в тъмното. Взе ръката на Траш и я постави върху нещо твърдо и цилиндрично, което туптеше като бутален прът. — Стисни го яко. Хайде, хващай го, искам да се изпразня. Знаеш какво трябва да правиш. Разбрах го, щом те видях. Хайде, чекиджия такъв, почвай.

Траш знаеше какво трябва да прави. Дори изпита в известен смисъл облекчение. Беше се научил през дългите нощи в панделата. Казваха, че било лошо, че така правели педитата, ала онова, което правеха, беше за предпочитане пред работите, които вършеха другите. Например заостряха дръжките на лъжиците и се опитваха да отварят с тях вратите на килиите си, а имаше и други, които просто лежаха на леглата си, кършеха пръсти, гледаха те и се хилеха насреща ти.

Хлапето бе поставил ръката му върху един вид пистолет, който Траш добре разбираше как действа. Хвана го здраво с ръка и започна. Когато и това приключеше, Хлапето щеше да заспи и тогава Траш щеше наистина да се измъкне.

Хлапето дишаше на пресекулки. Започна ритмично да повдига бедрата си нагоре-надолу в синхрон с ръката на Траш. В началото Боклукчията не усети, че онзи откопчава панталоните му и че му ги смъкна заедно с гащите чак до коленете. Той не се възпротиви. За него

беше без значение ако Хлапето искаше да му го навре отзад. Беше му се случвало и преди. Човек не умираше от това. Не беше отровно.

В следващия миг ръката му замръзна. Това, което почувства току до ануса си, не беше от кръв и плът. Беше хладно желязо.

Изведнъж осъзна какво е.

— Не — прошепна. Очите му се бяха разширили от ужас в тъмното. — В огледалото, което висеше на стената до тях, едва различаваше чертите на кукленското лице на убиеца с провисналите кичури над кръвясалите очи.

— Да — прошепна на свой ред Хлапето. — Не спирай да си движиш ръката, приятел. Нито за миг. Или може да натисна спусъчето на тая машинка. Ще пратя задника ти и всичко останало право в ада. Куршуми дум-дум, нали не си забравил, Траши. Чаткаш ли?

Стенейки, Траш отново започна да движи ръката си. Запъшка от болка, когато Хлапето запъха цевта в него бавно, въртейки я, бутайки, разкъсвайки го. А нима това го възбуждаше? Да, така беше.

След време Хлапето усети възбудата му и задъхано изрече:

— Харесва ти, нали? Знаех си, че ще ти хареса, боклук такъв. Обичаш да ти го вкарват в задника, нали? Кажи „да“, боклук. Кажи да или те пращам право в ада.

— Да — изквича Траш.

— Искаш ли и аз да ти го хвана?

Не искаше. Въпреки че беше възбуден, не искаше, но знаеше, че беше по-добре за него да каже „да“.

— Не бих ти пипнал пишката, дори да беше направена от диаманти. Сам си го направи. Защо Бог ти е дал две ръце?

Колко време продължиха? Бог може би знаеше, но не и Траш. Минута, час, век — какво значение имаше? Беше сигурен, че в мига, когато Хлапето стигне до оргазъм, той ще почувства две неща — топлата струя сперма на чудовището върху корема си и пълзящата като змия агония от и куршума, които щеше да разкъса вътрешностите му. Най-жестоката клизма.

В този миг Хлапето престана да движи бедрата си и Траш усети конвулсиите му. Ръката му стана хлъзгава, сякаш носеше гумена ръкавица. В следващия момент Хлапето извади пистолета от ануса му. Траш се разплака без глас от облекчение. Не се страхуваше да умре, поне докато служеше на лошия човек, но не искаше да пукне в тази

мрачна мотелска стая от ръката на някакъв психопат. Не преди да е зърнал Сибола. Би отправил молитва към Бог, но инстинктивно разбираше, че Бог няма да се вслуша със съчувствие в молитвите на тези, които бяха решили да служат вярно на лошия човек. А и какво бе сторил Бог за Траш през живота му? Какво бе сторил и за Доналд Мървин Елбърт?

Изведнъж Хлапето запя фалшиво, накъсано, с все по-тих глас, докато се унасяше отново.

— Аз и моите приятелчета ставаме все по-известни... да, лошите ни познават и не ни закачат...

После захърка.

„Сега ще се измъкна — помисли си Траш, но се страхуваше, че ако помръдне, ще събуди Хлапето. — Ще полежа само докато заспи дълбоко. Само пет минути. Пет минути му стигат.“

Ала в мрака никой не може да прецени кога са минали пет минути. Би могло да се каже, че в тъмнината пет минути не съществуват. Траш чакаше. Задрямваше и пак се пробуждаше, без дори да осъзнава, че е задрямал. Не след дълго заспа.

Намираше се на някакво шосе много, много нависоко. Звездите му се струваха така близко, че ако протегнеше ръка, щеше да ги хване, да ги свали от небето и да ги затвори в буркан, сякаш бяха светулки. Беше страшно студено. Беше тъмно. Едва-едва виждаше очертанията на скалите, покрити с ледена глазура от звездна светлина, между които се виеше пътят.

Нещо се движеше в тъмнината към него.

Тогава прозвуча неговият глас, сякаш идващ отникъде и едновременно отвсякъде. „В планината ще ти дам знак, Ще ти покажа силата си. Ще ти покажа какво става с тези, които се изправят срещу мен. Наблюдавай. Чакай.“

В мрака се отвориха множество червени очи, сякаш някой бе поставил тридесет сигнални лампи, беше ги покрил с калъфи и сега сваляше калъфите два по два. Очите заобиколиха Трашкан в смъртоносен обръч. В първия момент той си помисли, че принадлежат на невестулки, но когато обръчът започна да се стеснява, видя, че това са очите на сиви планински вълци, с наострени уши, със стичаща се от черните им муцуни пяна.

Изплаши се.

„Те не са дошли за теб, мой верен и предан слуга. Разбираш ли?“
Сетне животните като по магия изчезнаха. Сивите вълци ги нямаше.

„Наблюдавай — предупреди го гласът. — Чакай.“

Това беше краят на съня. Събуди се. Слънцето светеше в прозореца на стаята. Хлапето стоеше пред него. Нямаше и помен от жестокото му напиване предната нощ, когато бе намалил значително запасите от производството на вече несъществуващата компания „Адолф Коър“. Косата му беше пак грижливо вчесана в сложната, бляскава, вълнообразна прическа. С възхищение гледаше собственото си отражение в огледалото. Беше сложил якето си на облегалката на един стол. Заешките крачета висяха като трупове на бесилка.

— Ей, боклук! Мислех, че пак ще ми се наложи да ти намажа ръката, за да те събудя. Хайде, очаква ни голям ден. Много неща ще се случат днес, прав ли съм?

— Абсолютно — отвърна Траш със странна усмивка.

* * *

Когато Боклукчията се пробуди вечерта на 5 август, осъзна, че лежи върху масата за блакджак в казиното на грандхотела. На един стол пред него седеше млад мъж с провиснала сламеноруса коса и слънчеви очила с огледални стъкла. Първото, което Траш забеляза, беше черният камък, който висеше върху голите му гърди. Черен, с червена жилка в средата. Като око на вълк в нощта.

Искаше да каже, че е гладен, но от устата му излезе само нечленоразделно лomotене.

— Май си прекарал доста време на слънце — каза Лойд Хенрайд.

— Ти ли си човекът? — прошепна Траш. — Ти ли си...

— Шефът ли? Не, не съм аз. Флаг е в Лос Анжелес. Но знае, че си тук, говорих по радиото с него днес следобед.

— Ще дойде ли?

— Какво? Само заради тебе ли? Бога ми, не! Ще дойде, когато прецени. — И той зададе на Траш същия въпрос, който бе задал и на

високия мъж сутринта. — Нямах търпение да се срещнеш с него, нали?

— Да... не... не знам.

— Е, както и да е, скоро ще имаш тази възможност.

— Жаден...

— Да, добре, ето. — Подаде му голям термос с черешов сок. Траш го изпи на един дъх, после се преви на две, притисна корема си с ръце, пъшкайки. Когато болката попремина, той погледна Лойд с благодарност.

— Мислиш ли, че ще можеш да хапнеш нещо?

— Да.

Лойд се обърна към мъжа, който стоеше зад него. Той се забавляваше, като въртеше рулетката и пускаше малкото бяло топче да подскача по нея.

— Роджър, кажи на Уитни или на Стефани-Ан да приготвят на тоя човек един-два хамбургера и пържени картофи. Не, по дяволите, какви ги приказвам? Ще повърне всичко. Супа. Нека му приготвят малко супа. Искаш ли?

— Каквото и да е — прошепна с благодарност Траш.

— При нас имаме един, който се казва Уитни Хорган. Преди е бил месар. Дебел е, истински чувал, пълен с лайна, ама как готви само! Божичко! А и тук имаме всичко. Генераторите още действаха, когато се нанесохме, и фризерите бяха пълни с храна. Вегас, а! Няма втори като него.

— Да — съгласи се Траш. Непознатият му допадаше, макар че още не знаеше името му. — Това е Сибола.

— Какво каза?

— Сибола. Търсена от мнозина.

— Да, много хора са го търсили през годините, но и много са съжалявали, че изобщо са го намерили. Е, ти можеш да го наричаш както си искаш, приятелче, имаш вид сякаш малко ти е оставало да се изпържиш по пътя за насам. Как се казваш?

— Траш.

Лойд явно изобщо не се изненада от името му, а му подаде ръка. По върховете на пръстите му личаха белезите от престоя му в затвора във Финикс, където за малко не умря от глад.

— Казвам се Лойд Хенрайд. Радвам се да се запозная с теб, Траш. Добре дошъл на борда на добрия кораб „Захарно петле“.

Боклукчията стисна ръката на Лойд и трябваше да положи усилие да не се разплаче от благодарност. Доколкото си спомняше, за пръв път в живота му някой му подаваше ръка. Най-сетне го смятаха за човек. Най-сетне беше част от нещо. Бе готов да прекоси два пъти по-голямо разстояние в пустинята, беше готов да изгори и другата си ръка и двата си крака, за да получи това, което имаше в момента.

— Благодаря — промърмори той. — Благодаря, господин Хенрайд.

— Мамка му, брато, ако не ми викаш Лойд, направо изхвърляме супата през прозореца.

— Добре, Лойд. Благодаря ти, Лойд.

— Така е по-добре. След като се нахраниш, ще се качим горе и ще те настаним в самостоятелна стая. Шефът е намислил нещо специално за тебе, но и без това има толкова работи за оправяне. Възстановихме някои обекти, но ни чака още много работа в града. Един екип работи на язовира, опитваме се да пуснем тока. Друг екип работи по снабдяването с вода. Имаме групи от разузнавачи, които дневно довеждат от шест до осем човека, но засега няма да те обременявам с подробности. Пекъл си се достатъчно на слънце, та да ти държи влага един месец напред.

— Май е така — отвърна Боклукчията с лека усмивка. Вече беше готов да даде живота си за Лойд Хенрайд. Като събра всичкия си кураж, той посочи с пръст камъка, който висеше на гърдите на високия мъж. — Това...

— Ние, които един вид ръководим нещата, носим такива. Идеята е негова. Това е черен кехлибар, всъщност не е камък, нали разбираш. Нещо като мехурче смола.

— Имам предвид... червената светлина. Окото.

— На око ли ти прилича, а? Това е малък дефект. Специално от него. Аз не съм най-умният сред хората му, далеч не съм. Но аз съм... майната му, може да се каже, че съм му нещо като талисман. — Лойд се вторачи в Траш. — Може и ти да си му талисман, кой знае? Аз със сигурност си мисля, че не съм. Флаг е доста потаен. Но за теб специално ни предупреди. Каза на мене и на Уитни. А това не е обичайно. Много идват при нас, така че не обръщаме внимание на

всички. Макар че той би могъл, стига да искаше. Мисля, че не би пропуснал никой.

Траш кимна.

— Той може да прави магии — каза Лойд с леко прегракнал глас. — Виждал съм го да ги прави. Не бих искал да съм от хората, които ще му се опълчат, нали разбираш?

— Да. Видях какво стана с Хлапето.

— Какво хлапе.

— Човекът, с когото пътувах, докато стигнахме планината. — Той потръпна. — Не ми се говори за това.

— О'кей, брато. Ето, носят ти супата. И все пак Уитни ти е приготвил и един хамбургер. Ще ти хареса. Той прави страхотни хамбургери. Опитай се да не повръщаш, става ли?

— Добре.

— Аз имам работа. Трябва да обиколя някои места и да се срещна с разни хора. Ако старият ми приятел Поук можеше да ме види отнякъде, нямаше да повярва на очите си. Толкова съм зает, като еднокрак човек в конкурс за ритане по задници. Ще се видим по-късно.

— Разбира се — каза Траш и добави срамежливо: — Благодаря, благодаря ти за всичко.

— Недей да благодариш на мене — отвърна приятелски Лойд. — Благодаря на него.

— Правя го — прошепна Боклукчията. — Всяка вечер.

Ала вече беше сам, Лойд бе прекосил половината фойе и вече разговаряше с човека, който бе донесъл супата и хамбургера. Траш ги проследи с поглед, изпълнен с нежност, докато се изгубиха, после се нахвърли настървено на храната и излапа почти всичко за нула време. Нямаше да остави нито троха, но внезапно се втренчи в супата. Беше доматена и приличаше на кръв.

Той отмести купата встрани. Бе изгубил всякакъв апетит. Лесно беше да каже на Лойд, че не иска да говори за Хлапето, но съвсем друго нещо беше да си наложи да не мисли за това, което се беше случило с него.

Приближи се до рулетката, като отпиваше от чашата с мляко, която бяха донесли заедно с храната. Завъртя колелото и пусна малкото бяло топче. То се понесе по сепаратора, после започна да бяга по

цифрите. Траш се замисли за Хлапето. После се запита кога ли ще дойде някой да му покаже стаята му. Отново се сети за Хлапето, сетне вниманието му се насочи към подскачащото топче, но не можеше да се освободи от мисълта за доскорошния си спътник. Бялото топче най-сетне попадна върху двойката зелени нули.

Играта приключи.

* * *

Денят беше безоблачен, а температурата не надвишаваше тридесет и пет градуса, когато двамата тръгнаха на запад от Голдън право към Скалистите планини по магистрала № 70. Този път Хлапето бе предпочело вместо бирата „Коър“ шише уиски „Ребъл Йел“. В жлеба до лоста за скоростите имаше още две бутилки, грижливо опаковани в картонени кутии от мляко, за да не би да се търкулнат и счупят. Хлапето отпиваше от уискито, после от бутилка пепси-кола и изреваваше нещо от рода на: „Адска горещина!“, „Уухаа!“ или „Сексмашина!“ Няколко пъти заяви, че би пикал „Ребъл Ейл“, стига да можеше. Попита Боклукчията дали чатка какво иска да му каже. Траш, пребледнял от страх и още махмурлия от трите бири, които бе изпил предишната вечер, отвърна, че разбира.

Дори Хлапето не можеше да кара със сто и петдесет по тия шосета. Намали до сто и тихо псуваше планината, която му „убивала“ скоростта. После изведнъж му хрумна някаква идея и той се ухили.

— Когато стигнем Юта и Невада, ще наваксаме, Траши. Тая душица ще вдигне двеста на равното. Чаткаш ли?

— Хубава кола е — промълви Траш с пресилена, уморена усмивка.

— Точно така. — Спътникът му отпи от уискито. Гаврътна от колата. Изкреця „уухаа“, колкото глас имаше.

Траш гледаше мрачно през стъклото природата наоколо, окъпана в яркото утринно слънце. Пътят бе прокаран напъряко през планината и от време на време от двете страни се виждаха огромни канари. Същите, които бе сънувал предната нощ. Дали, когато се стъмнеше, щяха да се появят и червените очи?

Той потръпна.

Скоро усети, че скоростта на автомобила е намаляла под сто. После под осемдесет. Хлапето безспирно и монотонно ръсеше ужасни псувни. Колата заобикаляше спрените на пътя превозни средства. Наоколо цареше мъртвешка тишина.

— Какво, по дяволите, е това? — беснееше Хлапето. — Какво са правили? Решили са да пукнат на три хиляди метра височина? Ей, тъпанари такива, разкарайте се от пътя ми! Чувате ли ме? Разкарайте се от пътя ми, говна!

Траш се сви на седалката.

След следващия завой се оказаха пред купчина от четири коли, които напълно задръстваха платното. На пътя лежеше по лице мъж, облян в кръв, която бе засъхнала и представляваше тънък, червеникав, напукан слой. До него лежеше малка говоряща кукла. Вляво шосето бе предпазено с метални перила, високи два метра. Вдясно имаше бездънна пропаст, полускрита от гъстата мъгла.

Хлапето отпи от уискито, зави към пропастта и прошепна:

— Дръж се, Траши. Ще заобиколим.

— Няма място — промълви задавено Траш. Устата му бе пресъхнала, гърлото му се беше свило.

— Има достатъчно — прошепна Хлапето. Очите му блестяха. Потегли бавно. Гумите от дясната страна бяха излезли извън асфалта и се движеха по банкета.

— Без мен! — възкликна Траш и хвана дръжката на вратата.

— Стой си на мястото или ще бъдеш една мъртва торба с лайна.

Боклукчията извърна глава и видя пред очите си дулото на пистолета. Хлапето се закиска нервно.

Траш се отпусна на седалката. Искеше да затвори очите си, но не можеше. От неговата страна още десетина сантиметра оставаха до пропастта. Пред погледа му се разкриваше зашеметяващо стръмен склон, със синьо-сиви борове и огромни скали. Представи си гумите на колата, които сега навярно се намираха на пет сантиметра от ръба... после на четири...

— Още един сантиметър — провлачи Хлапето, опулил очи, ухилен до уши. Бледото му, кукленско лице бе покрито с пот. — Само... още... един.

Всичко свърши много бързо. Траш усети как дясната задна гума изведнъж рязко пропадна надолу. Чу как се посипа порой от малки

камъчета, последвани и от по-големи. Изкрещя. Хлапето изпсува грозно, смени на първа скорост и натисна газта. От лявата им страна, където се намираше преобърнат микробус Фолксваген, се чу пронизително стържение на метал.

— ПОЛЕТИ! — изрева Хлапето. — ПОЛЕТИ КАТО ПТИЦА! ПОЛЕТИ! МАМКА МУ, ПОЛЕТИ!

Задните колела на колата се завъртяха на празни обороти. За миг им се стори, че се плъзгат надолу към пропастта. Сетне почувстваха тласък, колата се наклони рязко и изведнъж се оказаха наред пътя от другата страна на барикадата от катастрофирали коли.

— Казах ти, че ще успее! — изкрещя победоносно Хлапето. — По дяволите! Успяхме! Успяхме, Траши, мухльо, шубелия такъв!

— Успяхме — прошепна Боклукчията. Целият се тресеше от нерви. Не можеше да се контролира. После, за втори път, откакто срещна Хлапето, несъзнателно произнесе единствените думи, които можеха да спасят живота му. Ако не го беше сторил, Хлапето със сигурност щеше да го убие, това щеше да е неговият странен начин да отпразнува спасението си.

— Страхотно караш, шампионе — промълви Траш. Никога през живота си не бе наричал никого „шампионе“.

— Аааа... не чак толкова страхотно — каза снизходително Хлапето. — Има още поне двама в тая страна, които могат да се справят като мене. Чаткаш ли?

— Щом казваш, значи е така.

— Не дрънкай глупости, сладур, а слушай мене. Е, продължаваме. Чака ни още много работа днес.

Но много скоро, след петнадесет минути, се наложи отново да спрат след всичките хиляда и шестстотин километра и повече дори, които Хлапето бе изминал от Шревпорт, Луизиана, дотук.

— Не мога да повярвам! — възкликна той. — Мамка му... НЕ МОГА ДА ПОВЯРВАМ!

Отвори рязко вратата, изскочи от колата, стискайки в лявата си ръка полупразната бутилка с уиски и изрева:

— МАХАЙТЕ СЕ ОТ ПЪТЯ МИ! — После заподскача на високите си токове, сякаш танцуваше някакъв гротескен танц. Приличаше на някаква миниатюрна, разрушителна природна стихия, на земетресение в бутилка от бира. — МАХАЙТЕ СЕ ОТ ПЪТЯ МИ,

СКАПАНИЯЦИ, ВИЕ СТЕ МЪРТВИ, МЯСТОТО ВИ Е В ШИБАНОТО ГРОБИЩЕ, НЯМАТЕ РАБОТА НА ПЪТЯ МИ!

Хвърли бутилката с уиски. Тя се запремята из въздуха, разпръсквайки кехлибарената течност. Разби се на стотици парчета в едно старо порше. Хлапето млъкна и застана задъхан, поклащайки се напред-назад. Проблемът този път не бе така прост като преградата от четири коли. Проблемът този път бе в пълното задръстване на пътя. Платната в двете посоки бяха разделени от ивица тревна площ, широка около десет метра и колата може би щеше да успее да се прехвърли в противоположното платно, но във всяка посока имаше по шест коли, притиснати броня до броня. Аварийните платна бяха също задръстени. Някои шофьори се бяха опитали да се движат по тревната ивица, макар че беше неравна, на големи бабуни и от пръстта стърчаха камъни, като зъбите на дракон. Може би някои коли с двойно предаване бяха успели да се промъкнат, но пред очите на Траш се простираше огромно автомобилно гробище с натрошени, смачкани и повредени коли, детройтско производство. Сякаш шофьорите са били обхванати от някаква масова лудост и всички решили да участват в това апокалиптично разрушително дерби, в това автомобилно състезание на лунатици тук, по магистрала № 1–70.

„Високо в Скалистите планини в Колорадо видях да ваят шевролети от небето“ — помисли си Траш. За малко да се разсмее затова бързо прикри уста с ръка. Ако Хлапето го забележеше, че се усмихва, сигурно щеше да му отнеме всякаква възможност да се усмихва и занапред.

Хлапето се върна при колата с маршова стъпка. Старателно пригладената му коса блестеше на слънцето. Имаше вид на митологично влечуго — джудже. Очите му щяха направо да изскочат от орбитите от гняв.

— Не оставям колата. Чу ли ме? По никой начин. Няма да я оставя. Ти тръгвай, Траши. Иди да видиш къде свършва това скапано задръстване. Може да има някой камион на пътя, не знам. Знам само, че не можем да се върнем назад. Бордюрът се изрони. Ще паднем в пропастта. Но ако се окаже, че причината е някой камион, хич не ми пука. Ще ги прескоча тия скапанияци един по един, ще ги избутам в пропастта. Мога да го направя, повярвай ми. Тръгвай, копеле.

Траш не му възрази. Тръгна полека по пътя, като заобикаляше спрелите коли. Беше готов да се наведе и да хукне да бяга в случай, че Хлапето започне да стреля по него. Но му се размина. Когато Боклукчията реши, че вече е в безопасност (тоест извън обсега на пистолетен изстрел), се покачи върху един камион и погледна назад. Хлапето, миниатюрен уличен пънкар от ада, наистина приличаше на кукла от това разстояние — стоеше прав, подпрян на колата и надигаше бутилката. Траш искаше да му махне за сбогом, но размисли и се отказа.

* * *

Боклукчията тръгна на път в около десет и половина сутринта. Напредваше бавно. Често му се налагаше да се катери по багажниците и покривите на коли и камиони, спрели плътно един до друг, и когато стигна до първата табела с надпис: „ТУНЕЛЪТ Е ЗАТВОРЕН“, вече беше три следобед. Беше извървял двадесетина километра. Не беше много, особено за човек, прекосил половината страна на велосипед, но като се имаха предвид препятствията, които трябваше да преодолява, счете това разстояние за значително. Можеше досега да се е върнал при Хлапето, за да му съобщи, че е невъзможно да продължат с колата... ако изобщо бе имал намерение да се върне при него. Естествено, че не възнамеряваше да го стори. Не бе чел много исторически книги (след електрошоковата терапия четенето взе да го затруднява) и заради това не знаеше, че в минали времена крале и императори убивали куриерите, които им носели лоши вести.. Ала дори това, което знаеше за Хлапето, му бе достатъчно, за да не иска никога повече да го види.

Стоеше и тъпо гледаше черните букви върху оранжев фон във формата на ромб. Знакът бе съборен и затиснат от гумата на едно „Юго“, което имаше вид на най-старото на земята. „ТУНЕЛЪТ Е ЗАТВОРЕН.“ Какъв тунел? Траш се вторачи, засенчвайки очи с ръка, и му се стори, че вижда нещо в далечината. Измина още около триста метра, катерейки се по превозните средства там, където нямаше друг начин да мине, и се озова пред огромна камара катастрофирали коли и трупове. Някои от колите и камионите бяха изгорели. Голяма част от тях бяха военни. Повечето трупове бяха в униформа. Отвъд бойното

поле — Траш беше уверен, че тук бе имало сражение — продължаваха безкрайните върволици от коли, които се губеха в два отвора, пробити в грамадна скала, на която висеше огромен надпис: „ТУНЕЛ «АЙЗЕНХАУЕР».“

Той тръгна напред с разтуптяно сърце. Не знаеше какво да прави. Двете дупки в скалата го плашеха и колкото повече се приближаваше до тях, толкова повече страхът му се превръщаше в истински ужас. Би проявил разбиране към чувствата, които Лари Ъндървуд бе изпитал, прекосявайки тунела „Линкълн“. В този момент те бяха две сродни души, които, макар да не се познаваха, бяха преживели един и същ сковаващ страх.

Основната разлика беше в това, че ако тясната метална пътека за пешеходци в тунела „Линкълн“ се намираше високо над платното, то тука бе на равнището на пътя, така че някои коли дори се бяха опитали да заобиколят по нея и така си бяха останали — с две гуми на шосето и две — върху пътеката. Тунелът беше дълъг четири километра. Единственият начин да се мине през него беше да се пълзи от кола на кола в непрогледен мрак. Щеше да му отнеме часове.

Траш почувства как тялото му олеква.

Стоя дълго, вперил очи в тунела. Преди месец Лари Ъндървуд бе влязъл в своя тунел, въпреки страха си. След дълъг размисъл Траш се обърна и тръгна обратно към Хлапето, прегърбен, с треперещи устни. Не само липсата на удобно място за минаване го накара да се откаже (той бе живял в Индиана и нямаше никаква представа колко е дълъг тунелът „Айзенхауер“). Лари Ъндървуд бе воден от егоизма си, от необходимостта да оцелее. Ню Йорк бе остров, логиката му подсказваше, че трябва да се махне от него. През тунела беше най-прекият път. Затова щеше да го прекоси колкото се може по-бързо, все едно, че пие особено неприятно на вкус лекарство — стиска носа си и преглъща бързо. А Трашкан бе смазан човек, винаги готов да се примири. Беше свикнал да понася ударите на съдбата и на собствената си необяснима природа... и ги приемаше със сведена глава. А и срещата му с Хлапето беше имала катастрофални последици върху психиката му — бе го лишила от мъжественост и му бе промила мозъка. Бяха се возили с такава скорост, която можеше да предизвика мозъчно увреждане. Бе заплашен със смърт, ако не изпие цяла бира на един дъх и без да я повърне след това. Бяха извършили с него содомия,

навирайки в ануса му дуло на пистолет. За малко не бе полетял в бездънна пропаст. Нима след всичко преживяно можеше да събере достатъчно смелост да пропълзи през някаква дупка, пробита в основата на планината, където щеше да се сблъска с кой знае какви ужасии в тъмното? Не беше в състояние. Друг навярно би успял, но не и Траш. Освен това имаше и известна логика в решението му да се върне. Действително това беше логиката на един пребит, смазан и почти побъркан човек, но не бе лишена от основание, макар и перверзно. Той не се намираше на остров. Дори ако му се наложеше през остатъка на деня, а и през целия утрешен ден да търси обиколен път през планината, вместо през тунела, беше готов да го направи. Вярно е, че трябваше да се върне при Хлапето, но допускаше, че онзи може да е променил решението си и да е тръгнал нанякъде въпреки твърденията си, че няма да го стори. А може би беше мъртвопиян? Възможно бе дори да е мъртъв (макар Траш искрено да се съмняваше, че ще има такъв късмет). В най-лошия случай, ако Хлапето беше още там и го чакаше да се върне, той щеше да се скрие, докато се стъмнеше и тогава щеше да се прокрадне край него тихо

(като невестулка)

и да се шмугне като горско животинче в храсталака. После щеше да продължи на изток, докато намери онова, което търсеше.

Върна се при камиона, от чийто покрив бе видял за последен път Хлапето и неговата митична спортна кола, доста по-бързо, отколкото преди. Този път не се покатери, защото силуетът му щеше да се очертае ясно на фона на притъмнялото небе, а вместо това колкото се може по-тихо запълзя между колите. Хлапето може би стоеше нащрек, в очакване. С човек като него просто не знаеш какво да очакваш и не можеш да си позволиш да рискуваш. Съжали, че не е взел със себе си пушка от войниците, въпреки че никога през живота си не бе стрелял. Продължи да пълзи. Камъчетата се забиваха болезнено в деформираната му ръка. Беше осем часът и слънцето се беше скрило зад планината.

Траш спря зад багажника на поршето, в което се бе разбила бутилката с уиски и предпазливо се надигна. Да, ето там беше колата на Хлапето, с крещящата златна боя, с изпъкналото предно стъкло, с перката на акула, която се очертаваше ярко на вечерното небе с цвят на синка. Хлапето седеше отпуснато на седалката зад кормилото, със

затворени очи и отворена уста. Сърцето на Траш затуптя, предусещайки победата.

„Мъртвопиян!“ — отмерваше като припев сърцето му сричките на думата. — „Мъртвопиян! Мъртвопиян!“ — Траш си помисли, че може да е на четиридесет километра оттук, когато Хлапето се събуди от пиянския си сън.

Все пак трябваше да внимава. Пробягваше от кола до кола като водно конче по застинала езерна повърхност Спортният автомобил остана вляво от него. Той прекосяваше все по-широките пролуки между превозните средства. Колата на Хлапето бе някъде по диагонал на него; после — точно зад него; после му оставаше само да се отдалечи от оня откачен...

— Хей, кретен, я стой.

Траш се вцепени на място. Подмокри гащите и паниката превърна съзнанието му в подплашен черен кос, лудешки размахващ крила.

Полека извърна глава, жилите на врата му изпукаха, сякаш бяха панти на вратата на изоставена къща. Пред него стоеше Хлапето във великолепно риза на зелени и златни ивици и изтъркани панталони от рипсено кадифе. В двете си ръце държеше по един 45-калибров пистолет, а на лицето му бяха изписани омраза и ярост.

— Само пппп-проверявах... — чу Траш собствения си глас. — За да съм сигурен, че пппъпъ-пътят е чист.

— Точно така, като лазеше на четири крака, идиот такъв. Сега ще ти очисти шибания път. Ставай.

Боклукчията някак успя да се изправи на крака, като се хвана за дръжката на една кола. Дулата на пистолетите, които Хлапето бе насочил срещу него, му се струваха големи колкото гърлото на тунела „Айзенхауер“. Смъртта беше насреща му. Разбираше това добре. Нямаше думи, с които да умилюва убиенца си този път.

Отправи безгласна молитва към тайнствения човек: „Моля те... да бъде волята ти... ще отдам живота си за теб?“

— Какво има нататък? — попита Хлапето. — Катастрофа ли?

— Тунел. Страхотно задръстен. Затова се върнах, за да ти кажа. Моля те...

— Тунел — изпъшка Хлапето. — Исусе, шибан Христе! Да не ме лъжеш, педераст такъв? — смръщи се пак той.

— Не! — Кълна се, че не те лъжа! На табелата пишеше тунел „Ейсенхувър“. Мисля, че така пишеше, макар че имам проблеми с дългите думи. Аз...

— Затваряй си плювалника. На какво разстояние се намира?

— Петнадесет километра. Може би дори повече.

Хлапето замълча за миг и впери поглед на запад. После се вторачи с блестящи очи в Траш.

— Искаш да кажеш, че задръстването продължава цели петнадесет километра? Лайнян лъжец! — Той направи движение, сякаш щеше да натисне спусъците и на двата пистолета. Боклукчията се развика като жена и закри очите си с длани.

— Не те лъжа! Не те лъжа! Кълна се! Кълна се!

Хлапето го изгледа втренчено, след миг свали двата пистолета и заяви усмихнато:

— Ще те убия, Траши. Ще ти отнема шибания живот. Но преди това ще се върнем до онази купчина коли, която заобиколихме тази сутрин. Ти ще бутнеш микробуса в пропастта, а аз ще се върна и ще намеря друг път, по който да мина. Не си оставям колата — добави той раздражен. — По никой начин.

— Моля те, не ме убивай — прошепна Траш. — Моля те.

— Ако успееш да махнеш онзи микробус от пътя за по-малко от петнадесет минути, ще си помисля по въпроса. Чаткаш ли?

— Да — отвърна Траш. Само че той беше надникнал в дълбините на тези неестествено искрящи очи и онова, което видя там, го накара да изгуби всякаква надежда.

Тръгнаха обратно по пътя. Боклукчията вървеше пред Хлапето. Краката едва го държаха. Хлапето ситнеше след него, коженото му яке шумолеше. По кукленските му устни играеше едва забележима, но някак сладка усмивка.

* * *

Когато стигнаха до първото задръстване, вече беше почти тъмно. Фолксвагенът микробус лежеше на едната си страна.

Вътре имаше три-четири трупа, представляващи маса от преплетени крайници и, слава Богу, че беше твърде тъмна за да се

видят добре. Хлапето заобиколи микробуса и застана на банкета, оглеждайки мястото, откъдето бяха минали преди около десет часа. Още си личаха следите от левите му гуми, ала тези от десните липсваха, тъй като част от банкета бе паднала в пропастта.

— Невъзможно — отсече Хлапето. — Няма да стане, ако не направим някои размествания. Ти мълчи и слушай мен.

За един кратък миг на Траш му се прииска да го блъсне в бездната. Ала точно тогава Хлапето се обърна към него и насочи пистолетите си небрежно към корема му.

— Ей, Траши, признай си, че май кроеше лоши планове. Не се опитвай да отричаш. Чета те като отворена книга.

Боклукчията енергично поклати глава.

— Гледай да не допуснеш някоя грешка по отношение на мене, Траши. Това е едничкото нещо, което не бива да правиш. Сега почвай да буташ микробуса. Имаш петнадесет минути.

Почти в средата на шосето бе спрял остин. Хлапето отвори вратата, небрежно изхвърли навън подутия труп на млада жена (ръката ѝ се откъсна, но той разсеяно я хвърли встрани, сякаш бе пилешка кълка, която току-що бе оглозгал) и седна на мястото на мъртвата, като краката му останаха да висят навън. Размаха доброжелателно пистолетите си към свития и треперещ Траш.

— Времето тече, приятелче. Я, ама ти си се подмокрил, Траши. Захващай се за работа, остават ти само дванадесет минути, хайде, идиот такъв, почвай...

Траш сложи ръце на микробуса. Напегна мускулите си и го тласна. Микробусът се поотмести вероятно на не повече от два сантиметра. В сърцето му надеждата — този неизкореним плевел на човешката душа — бе започнала отново да цъфти. Хлапето беше импулсивен, лишен от рационална мисъл, направо луд за връзване, както биха се изразили Карли Йетс и приятелчетата му от билиардната зала. Може би, ако успееше да бутне микробуса в пропастта и отвореше път за скъпоценната кола на Хлапето, лудият щеше да го остави жив.

Може би.

Сведе глава, хвана здраво бронята на фолксвагена и го тласна с все сила. Болка скова ръката му, наскоро пострадала при изгарянето и

той знаеше, че едва заздравялата рана щеше лесно да се отвори. Тогава болката щеше да бъде непоносима.

Микробусът помръдна още малко. Потта се стичаше от челото му на мазни капки като топло машинно масло и караше очите му да смъдят.

Хлапетото си тананикаше някаква песен. Мелодията се прекъсна рязко, като счупена съчка. Траш се озърна тревожно. Хлапетото бе излязъл от колата и се взираше в платната за насрещно движение. Отвъд тях се издигаше склон, обрасъл в ниски храсти, който скриваше небето от погледите им.

— Какво беше това? — прошепна Хлапетото.

— Нищо не съм...

В този миг обаче чу нещо. Шум от падащи камъчета от другата страна на пътя. Изведнъж си припомни съня си в най-пълни подробности и усети как кръвта му се смразява и устата му пресъхва.

— Кой е там? — изкрещя Хлапетото. — По-добре отговори! Казвай или ще стрелям!

И му отговориха. В нощта се надигна вой като дрезгава сирена, като ту се засилваше, ту затихваше в гърлено ръмжене.

— Пресвети Боже! — възкликна Хлапетото с изтъняло гласче. По склона от отсрещната страна на пътя слизаха вълци.

Някои от тях дори вече пресичаха разделителната ивица между платната. Бяха огромни сиви животни, с червени очи, от зейналите им муцуни течаха лиги. Бяха над двадесет. Траш отново се напика от ужас.

Хлапетото заобиколи багажника на колата, насочи пистолетите си към вълците и започна да стреля. Ехото от изстрелите, напомнящо картечен откос, се повтаряше безкрайно сред планинските чукари. Траш извика и запуши ушите си с пръсти. Миризмата на барут го задуши.

Вълците бавно продължаваха да се приближават. Очите им... Боклукчията не можеше да отмести поглед от очите им.

Не бяха като очите на обикновените вълци, в това беше абсолютно убеден. „Това са очите на техния господар“ — помисли си той. Техният господар беше и негов господар. Изведнъж си спомни за молитвата си и страхът му се стопи. Свали ръце от ушите си. Не усети дори, че гащите му са мокри. Усмихна се.

Хлапето беше изпразнил пистолетите си. Беше успял да убие само три вълка. Пъхна револверите обратно в кобурите, без дори да се опита да ги зареди, и се обърна на запад. Измина десет крачки и спря. Още вълци идваха оттам, като се провираха между колите като разкъсани ленти мъгла. Един вдигна муцуната си към небето и зави. Към него се присъедини втори, трети, цял хор. После отново тръгнаха.

Хлапето започна да отстъпва. Опитваше се да зареди един от пистолетите си, но изтръпналите му от страх пръсти изпуснаха патроните на земята. Изведнъж се отказа. Пистолетът падна от ръката му и издрънча на пътя. Вълците се втурнаха към него, сякаш това бе сигналът, който бяха очаквали.

С пронизителен вик на ужас Хлапето се обърна и се завтече към колата. Докато тичаше и вторият му пистолет се измъкна от кобура и падна на пътя. С приглушено ръмжение вълкът, който бе най-близо до него, скочи точно в мига, когато Хлапето затръшна вратата на остина и се спаси на косъм. Вълкът се блъсна във вратата, заръмжа, облещвайки зловещо кървавите си очи. И другите се присъединиха към него. След малко образуваха плътен кордон около колата. Отвътре надничаше лицето на Хлапето подобно на бяла месечника.

Един от вълците тръгна към Траш, с ниско сведена глава, с очи, светещи като фарове в бурна нощ.

„Ще ти дам живота си...“

Без да бърза, без да изпитва и капчица страх, Траш се запъти към животното. Протегна към него изгорената си ръка и вълкът го лизна. След малко седна в краката му, подвивайки косматата си опашка.

Хлапето го гледаше ококорено със зяпнала уста.

Траш му се усмихна и му показва среден пръст.

Показа му два средни пръста.

После изрева:

— Майната ти! Свършено е с теб! Чуваш ли ме! ЧАТКАШ ЛИ? СВЪРШЕНО Е! ТИ МЪЛЧИ И СЛУШАЙ МЕНЕ!

Вълкът леко дръпна Траш за здравата ръка. Боклукчията го погледна. Вълкът се беше изправил на крака и го дърпаше на запад.

— Добре — промълви Траш. — Добре.

Закрачи бавно. Вълкът го следваше, сякаш бе добре обучено куче. Докато вървяха, изпод колите излязоха още пет вълка и се

присъединиха към тях. Един вървеше пред Траш, друг зад него и по двама от двете му страни, сякаш ескортираха важна особа.

Спря само веднъж и погледна назад. Никога нямаше да забрави онази гледка. Глутницата вълци, които седяха в кръг и търпеливо чакаха. Бледото, валчесто лице на Хлапето чиято уста се движеше безспирно. Стори му се, че вълците се хилеха подигравателно на Хлапето, изплезили дълги езици. Сякаш го питаха колко още време му трябва, за да затрие тайнствения човек от лицето на земята. Точно колко време?

Трашкан се запита колко ли време ще останат вълците край колата, обкръжавайки я с кордон от остри зъби. Отговорът естествено беше „колкото е необходимо“. Два-три дни, може би четири. Хлапето можеше само да седи вътре и да ги наблюдава. Без храна (освен ако момичето, което бе изхвърлил по-рано, не бе пътувало с още някого) , без вода, а в следобедите температурата в малката напечена кола щеше сигурно да се вдигне до петдесет градуса. Галените кучета на тайнствения човек щяха да чакат, докато Хлапето умре от глад или докато не издържеше повече и отвореше вратата в отчаян опит да избяга. Боклукчията се закиска в тъмнината. Хлапето не беше едър. Нямаше да има повече от една хапка за всеки от вълците, а и една хапка дори беше достатъчна, за да ги отрови.

— Прав ли съм? — изкрещя той и се разсмя, вдигайки поглед към ярките звезди. — Ти мълчи, не ми ги разправяй, чаткаш ли! Слушай МЕНЕ!

Призрачният ескорт от сиви вълци мълчаливо вървеше редом с него, без да обръща внимание на виковете му. Когато стигнаха до спортната кола на Хлапето, вълкът, който го следваше по петите, се приближи, подуши една от гумите, после с подигравателна усмивка вдигна крак и се изпика върху нея.

Траш се разсмя. Смя се, докато сълзи потекоха от очите му по напуканите му и брадясали бузи. Лудостта му, подобно на гозба в тиган, сега се нуждаеше единствено от жарките слънчеви лъчи, за да получи съвършения си пикантен вкус.

Продължиха да крачат — Траш и ескортът му. Там, където колите бяха най-нагъсто, вълците се провираха под тях, влачейки коремите си по шосето или се покатерваха безшумно по капаците и покривите им — изцапани с кръв тихи спътници с червени очи и остри, бляскави

зъби. Когато по някое време след полунощ се добраха до тунела, Траш изобщо не се поколеба, а продължи да си проправя път към тъмната му, зейнала паст, която водеше на запад. Нима можеше да се страхува сега? Как би могъл да се страхува, щом имаше такива спътници-пазачи?

Преминаването на тунела им отне доста време. Той бе загубил всякаква представа за времето. Движеше се слепешком с протегнати ръце от една кола към следващата. В един момент ръката му попадна на нещо мокро, от което се разнесе воня. Дори и това не успя да го стресне. От време на време виждаше червените очи пред себе си — те го водеха. Изведнъж усети по-свеж полъх и се забърза, но изгуби равновесие и падна от капака на една кола. Удари си лошо главата в бронята на съседния автомобил. Скоро след това вдигна поглед и отново видя над себе си звездите, които вече избледняваха, прогонени от настъпващото утро. Беше излязъл от тунела.

Придружителите му ги нямаше. Траш падна на колене, за да изрази своята благодарност чрез дълга, несвързана и объркана молитва. Беше видял едно дело на тайнствения човек, и то бе показателно.

Въпреки всичко, което бе преживял от сутринта на предния ден, когато се събуди в мотелската стая и видя Хлапето пред огледалото да оправя косата си, Траш се чувстваше твърде екзалтиран, за да заспи. Вместо това продължи да върви, отдалечавайки се все повече от тунела. Тук задръстването също беше сериозно, но след около четири километра колите са поразредиха и можеше да се върви без особени затруднения. Разделителната ивица и платната за насрещно движение бяха претъпкани от върволици коли, които бяха чакали, за да минат през тунела, и се точеха ли, точеха.

Към обяд излезе от прохода Вейл и мина през град Вейл покрай жилищни блокове и къщи. Вече го налягаше непреодолима умора. Счупи някакъв прозорец, отключи една врата, намери легло. Това бе единственото, което си спомняше, когато се събуди рано на следващата сутрин.

* * *

Най-хубавото на фанатичната религиозна вяра е, че благодарение на нея може да се намери обяснение за всичко. Щом Бог или Сатаната се приемат за първоизточник на всичко, което се случва в света на смъртните, вече не може да има нищо случайно... както не може да има и промяна. Щом като се овладеят магически изрази от рода на „неведоми са пътищата Господни“, логиката става излишна. Сляпата вяра е безпогрешен начин човек да се справи с капризите на съдбата, защото тя напълно отрича случайността. За религиозния фанатик всичко е подчинено на някаква цел.

Може би именно по тази причина Трашкан разговаря с някаква врана почти двадесет минути на пътя западно от Вейл напълно убеден, че тя е пратеник на загадъчния човек... или че е самият той. Птицата го гледаше безмълвно от телефонния кабел високо над земята и не отлетя, докато не ѝ стана досадно или изпита глад... или докато Траш не приключи със своите благодарствени излияния и безкрайни обещания за вярна служба.

Боклукчията се снабди с велосипед ѝ към 25 юли вече бе пресякъл западната част на Юта по шосе № 4, което свързваше 1–89 от изток с голямата магистрала 1–15 на югозапад, която се простира от Солт Лейк Сити чак до Сан Бернадино, Калифорния. Когато предното колело се отдели от велосипеда и пое самичко през пустинята, Траш излетя през кормилото и удари главата си. Този удар можеше да му пукне черепа, тъй като караше с шейсет километра в час и не носеше каска. Въпреки това успя да стане на крака само след пет минути. Макар кръвта да се стичаше по лицето му от драскотините, той успя да изиграе своя смешен малък танц, гримасничейки и пеейки:

— Си-а-бо-ла! Ще си дам живота за теб! Си-а-бо-ла трам-та-рам-та-рам-та-та!

Няма нищо по-утешително за унизените духом или пострадалите телесно от една хубава силна доза от „Да бъде волята ти“.

* * *

На 7 август Лойд Хенрайд влезе в стаята, в която бе настанен предния ден обезводненият и блънуващ Боклукчия. Стаята на тридесетия етаж на грандхотела бе хубава. Леглото беше кръгло и с

копринени чаршафи, а точно над него на тавана имаше кръгло огледало с точните размери на леглото.

Траш вдигна поглед.

— Как се чувстваш? — попита Лойд.

— Добре съм. По-добре.

— Малко храна, вода и почивка. Това е всичко, от което се нуждаеш. Донесох ти чисти дрехи. Не знам дали съм ти улучил номера.

— Струва ми се, че ще ми станат — отвърна Траш, който и без това никога не можеше да си спомни кой номер дрехи носи, сетне взе дънките и дочената риза.

— Когато се облечеш, ела долу за закуска — каза Лойд. Говореше му с особено почтителен тон. — Предпочитаме да се храним в ресторанта за деликатеси.

— О'кей. Ще дойда.

В ресторанта бе шумно. Траш спря на прага, внезапно обзет от паника. Щом влезе, ще вдигнат погледи към него. Щом го видят, ще започнат да му се подиграват. Първо някой ще се заиска в дъното на ресторанта, после постепенно и другите ще се присъединят към него, смеейки се гръмогласно и сочейки го с пръст.

„Хей, бързо си скрийте кибрита, щото идва Боклукчията!“

„Хей, Траш! Какво каза старата дама, когато ѝ изгори чека за пенсията?“

„Напикаваш ли се честичко в леглото, Боклук?“

Пот обля тялото му. Почувства се нечистоплътен, въпреки, че беше взел душ, след като Лойд излезе от стаята му. Спомни си лицето си, отразено в огледалото на банята — бе покрито със нарастващи рани; тялото му — мършаво, очите му — малки и хлътнали дълбоко в кухините си. Да, щяха да му се присмеят. Вслуша се в гласовете им, в потракването на вилици, лъжици, чаши и си помисли, че може би ще е най-добре просто да изчезне.

В този момент си спомни как вълкът бе хванал ръката му — толкова нежно — и как го бе отвел далеч от металната гробница на Хлапето. Изправи гърба, вдигна глава и влезе. Няколко души му хвърлиха бегъл поглед, после продължиха да разговарят и да се хранят. Лойд, който седеше на голяма маса в средата, му махна да се приближи. Траш си проправи път между масите. Заедно с Лойд седяха

още трима души, пред които имаше чинии, пълни с шунка с пържени яйца.

— Сервирай си сам — подкани го новият му приятел. Траш си взе табла и си сипа от храната. Зад тезгяха някакъв мъж, облечен като готвач в доста омърляни дрехи, не сваляше очи от него.

— Вие ли сте господин Хорган? — попита срамежливо Боклукчията.

Човекът се усмихна, разкривайки дупки от липсващи зъби.

— Да, обаче така до никъде няма да я докараме, ако ми викаш „господин“, момче. Викай ми Уитни. По-добре ли си? Когато пристигна, изглеждаше така, сякаш целият Божи гняв се е изсипал върху тебе.

— Да, чувствам се много по-добре.

— Сипи си от яйцата. Колкото искаш. По-малко обаче яж от пърженото месо. На твоє място не бих го докоснал. Доста е жилаво. Радвам се, че си при нас, момче.

— Благодаря.

Траш се върна при масата на Лойд.

— Траш, това е Кен Димот. Плешивият е Хектор Дроган. А това хлапе тук, което се опитва да си отгледа на лицето буйната растителност, дете никне в изобилие по задника му, се нарича Ейс Хай.

И тримата му кимнаха.

— А той е новото ни попълнение. Казва се Траш — представи го Лойд.

Всички се ръкуваха с него. Траш започна да яде от яйцата. Погледна младия мъж с рехавата брадица и му каза с тих, почтителен глас:

— Бихте ли ми подали солта, господин Хай. Настъпи миг на изненада, в който всички се спогледаха, след това избухнаха в смях. Боклукчията усети как паниката се надига в гърдите му, когато осъзна, че се смеят, но после разбра, че не му се подиграват. Никой тук нямаше да го попита защо не е запалил училището вместо църквата. Никой тук нямаше да му се подиграе за това, че е изгорил чека на старата Семпъл. И той можеше да се усмихне, ако искаше. Така и направи.

— Господин Хай — хилеше се Хектор Дроган. — О, Ейс, ама че майтап! Господин Хай. Много е гот. Гоооосподин Хаааай! Майко, направо ме убива.

Ейс Хай подаде на Траш солта.

— Просто Ейс, приятелю. Ако ми викаш така, ще се отзова веднага, а на господин Хай не кънтя. Разбра ли?

— О'кей. Така да бъде.

— О, господин Хааай! — продължаваше Хек Дроган, опитвайки се да имитира смирения тон на Траш. После отново избухна в смях. — Ейс, това няма да можеш да го преживееш, кълна се, няма да можеш.

— Може и да си прав, но може и да доживея деня, когато само така ще ме наричат — отвърна той и стана, за да си вземе още яйца. Сложи за миг ръка на рамото на Траш, когато мина покрай него. Ръката му беше топла и твърда. Беше ръка на приятел, не на човек, който ще те удари и ще ти причини болка.

Трашкан продължи да се храни, изпълнен с топли чувства. Усещането за доброта му бе толкова чуждо, като да беше някаква болест. Докато се хранеше, се опита да го изолира и го анализира. Вдигна очи, огледа лицата на хората наоколо му и внезапно осъзна какво изпитва. Щастие.

Помисли си: „Сред какви симпатяги съм попаднал.“ Веднага след това дойде и следващата му мисъл: „Аз съм си у дома.“

* * *

Този ден го оставиха да се наспи, ала на следващия го откараха с автобус заедно с още много хора на язовирната стена „Боулдър“. През целия ден увиваха медни жици около шпинделите на изгорели електромотори. Беше седнал на една пейка с изглед към езерото Мийд. Никой не го надзираваше. Боклукчията реши, че няма надзиратели, защото всички обичат работата си, както я обичаше той.

На следващия ден обаче разбра, че се е лъгал.

* * *

Беше десет и петнадесет сутринта. Траш седеше на своята пейка и се занимаваше с медните жици. Докато пръстите му работеха, съзнанието му бе заето с друго. Съчиняваше химн в чест на

тайнствения човек. Реши, че ще е добре да вземе някоя голяма книга (книга!) и да започне да записва в нея мислите си за него. Може би хората щяха да пожелаят да прочетат именно такава книга някой ден. Особено тези, които споделяха чувствата му към загадъчния му благодетел.

Кен Димот се приближи до него. Загорялото му лице беше бледо, изглеждаше уплашен.

— Ела. Работата приключи. Връщаме се във Вегас. Всички. Автобусите ни чакат отвън.

— А? Защо? — примигна въпросително Траш.

— Не знам. Негова заповед. Лойд ми я предаде. Размърдай се, Траши. Най-добре е да не се задават въпроси, когато става въпрос за нещо такова.

Боклукчията не попита нищо повече. Отвън на Хувър Драйв стояха три училищни автобуса със запалени мотори, Мъже и жени се качваха в тях, като почти не разговаряха помежду си. Пътуването им обратно до Вегас беше пълна противоположност на обичайното весело настроение на двадесетината жени и тридесетте мъже, когато отиваха или се връщаха от работа. Всички се бяха затворили в себе си.

Когато наближиха града, Траш чу един от мъжете, който седеше на отсрещната страна, да казва тихо на човека до себе си:

— Хек е. Хек Дроган. По дяволите, как успява онзи таласъм да разбере какво става?

— Млъкни — скастри го другият и хвърли подозрителен поглед към Траш.

Боклукчията отмести поглед и се втренчи през прозореца към пустинята. Беше ужасно разтревожен.

— О, Исусе — въздъхна една жена, когато заслизаха от автобуса. Това беше единственият коментар по повод на случилото се.

Траш се огледа, недоумявайки какво става. Всички бяха тук, всички жители на Сибола. Всички бяха призовани да дойдат, с изключение на неколцина разузнавачи, чието точно местонахождение не беше известно. В полукръг около фонтана стояха повече от четиристотин души. Някои от по-задните редици си бяха донесли столове от хотела, за да се качат на тях и да виждат по-добре. Отначало Траш си помисли, че гледат фонтана, ала когато се приближи и протегна врат, видя, че нещо лежи на поляната.

Някой го хвана за рамото. Беше Лойд. Изглеждаше блед и напрегнат.

— Точно теб търсех. Той иска да те види по-късно. Но първо трябва да свършим с това. Господи, как ги мразя тези работи! Ела. Имам нужда от помощ и ти си от избраните.

Главата на Траш се замая. Той искал да го види! Той! Ала преди това трябва да свършат тая работа... каквато и да беше тя.

— Какво, Лойд? Какво трябва да се направи?

Лойд не му отговори. Като го държеше здраво за ръката, той го отведе до фонтана. Тълпата отстъпи, за да им направи място. Тясната пътека през хората беше като изолиран остров на студена ненавист и страх. Пред тълпата стоеше Уитни Хорган. Пушеше цигара. С единия си крак, обут в кожена мокасина беше стъпил върху предмета, който Траш не бе могъл да различи отдалеч. Беше дървен кръст. Вертикалната греда беше дълга около три метра и петдесет. Приличаше на малко „т“.

— Всички ли са тук? — попита Лойд.

— Да — отвърна Уитни. — Така смятам. Уинки ги провери по списъка. Девет са извън щата. Флаг каза да ги оставим. Как се чувстваш, Лойд?

— Добре съм. Е... не съвсем, но ще се оправя.

— Какво знае нашият човек? — попита Уитни и кимна към Траш.

— Нищо не знам — каза Боклукчията по-объркан от всякога. Надеждата, страхопочитанието и страхът се бореха в душата му. — Какво става? Някой спомена, че било свързано с Хек...

— Да, Хек — отвърна Лойд. — Той се е дупчил. Шибан наркоман, мамка му, как го мразя този проклет наркоман. Върви, Уитни. Кажи им да го изведат.

Уитни се отдалечи, като прескочи правоъгълна дупка в земята. Тя бе укрепена с цимент. По размер изглеждаше точно подходяща, за да се пъхне в нея долният край на кръста. Когато Уитни Хорган се затича нагоре по стъпалата между златните пирамиди, Траш усети как устата му пресъхва. Обърна се първо към смълчаната тълпа, извила се като полумесец под синьото небе, после към Лойд, който стоеше блед и безмълвен, втренчил поглед в кръста, човъркайки една пъпка на брадата си.

— Вие... ние... ще го заковем на кръста? — успя най-сетне да попита той. — За това ли става въпрос?

Лойд изведнъж бръкна в джоба на избелялата си риза.

— Знаеш ли, имам нещо за теб. Той ми нареди да ти го предам. Не мога да те накарам да го приемеш, но добре поне, че се сетих да ти го предложа. Искаш ли го?

Извади златен синджир, на който висеше черен кехлибар. В средата имаше червено петънце, досущ като на камъка на Лойд. Той го размахва пред очите му като хипнотизатор.

Боклукчията прочете истината в очите му. Осъзна, че не ще може никога да плаче и да хленчи, не и пред него, пред никого, но най-вече не пред него и да твърди, че не е разбрал какво му се предлага. „Вземеш ли това, ставаш част от всичко — му казваха очите на Лойд. — И знаеш ли какво означава «всичко»? Ами Хек Дроган, разбира се. Хек и дупката в земята, достатъчно голяма, за да поставят в нея кръста, на който ще бъде разпънат.“

Траш бавно протегна ръка към камъка. Поколеба се тъкмо преди пръстите му да докоснат златния синджир.

„Това е последната ми възможност. Последната възможност да си остана Доналд Мъруин Елбърт.“

Ала друг един глас, по-властен му прошепна (нежно, като студена ръка, положена на трескаво чело), че времето когато е можел да избира, отдавна е отминало. Ако сега решише да си остане Доналд Мъруин Елбърт, щеше да умре. По собствено желание бе тръгнал да търси тайнствения човек (ако изобщо може да се твърди, че хората като Трашкан имат воля). Бе приел извършените от загадъчния човек услуги. Той му бе спасил живота, когато Хлапето щеше да го убие (че Той му бе пратил нарочно Хлапето, за да може да му послужи именно за тази цел — това изобщо не му бе дошло наум). Това означаваше, че дължи живота си на тайнствения повелител, когото някои тук наричаха Скитника... и трябва да си върне дълга, да му се отплати. С живота си! Не бе ли му го предлагал толкова много пъти?

„Ами душата си... предложи ли му и душата си?“

„Хванеш ли се на хорото, ще играеш“ — помисли си Траш и нежно обхвана с длан синджира и кехлибара. Камъкът беше гладък и студен. Задържа го в дланта си за миг просто за да провери дали може

да го затопли. Не мислеше, че ще успее, и се оказа прав. Затова го окачи на шията си; камъкът увисна като парченце лед на гърдите му.

Ала нямаше нищо против усещането за студ.

Защото то сякаш гасеше пожара, който гореше в главата му.

— Просто си кажи, че не го познаваш. За Хек говоря. Така правя винаги. По-лесно е. По...

Две от вратите на хотела се разтвориха с трясък. До тях долетяха неистови, ужасени писъци. Тълпата въздъхна. Девет души слязоха по стълбите. Хектор Дроган беше в средата. Бореше се като тигър, попаднал в клопка. Лицето му бе смъртнобледо, с изключение на две трескави червени петна на скулите му. Пот се лееше като из ведро от тялото му. Беше гол като новородено бебе. Петима го държаха. Един от тях беше Ейс Хай, комуто Хек се бе подигравал за странното му име.

— Ейс! — бръцолевеше Хек. — Хей, Ейс, човече, помогни малко, к'во ще кажеш? Кажи им да престанат, аз ще се поправя, ще се променя, кълна се в Бога. Какво ще кажеш, а? Помогни ми малко! Моля те, Ейс!

Ейс Хай не отвърна нищо, само хвана още по-здраво ръката му. Не можеше да има по-красноречив отговор от този. Хектор Дроган отново закрещя. Повлякоха го без капка милост към фонтана.

Зад него като група погребални служители вървяха трима: Уитни Хорган, който носеше голяма чанта с дърводелски инструменти, Роу Хупс със стълба в ръка и Уинки Уинкс, плешив човек, с тик на очите. Уинки държеше дървено табло, на което бе закачен лист с някакво съобщение.

Завлякоха Хек до кръста. От него се излъчваше отвратителна миризма на страх. Блещеше очи, разкривайки бялото им, което бе помътняло като на кон, оставен на открито при гръмотевична буря.

— Хей, Траши — каза прегракнало Хек, докато Рой Хупс нагласяше стълбата зад него. — Траш, кажи им да спрат, приятелю. Кажи им, че ще се поправя. Кажи им, че този страх върши повече работа от всички центрове за наркомани на света. Кажи им, човече.

Боклукчията погледна надолу. Когато сведе глава, очите му попаднаха на черния камък, който висеше на шията му. Червеното петно сякаш го гледаше изпитателно.

— Не те познавам — промърмори той.

С крайчеца на окото си видя Уитни, който приклезна, с цигара увиснала от устата му, присвил лявото си око, за да не влиза дим в него. Отвори чантата си с инструментите.

Извади остри пирони. На ужасения Траш му се стори, че са големи колкото колчета за опъване на палатка. Уитни постави гвоздеите на тревата и извади голям дървен чука от чантата.

Въпреки приглушения шум на тълпата, казаното от Боклукчията явно бе достигнало до обхванатото от панически страх съзнание на Хектор Дроган.

— Какво искаш да кажеш с това, че не ме познаваш? — изрева той диво. — Само преди два дни закусвахме заедно! Ти нарече това хлапе тук господин Хай. Какво искаш да кажеш с това, че не ме познаваш, страхопъзльо и лъжец такъв?

— Изобщо не те познавам — повтори Траш малко по-отчетливо този път. Почувства известно облекчение. Пред очите му бе един съвсем непознат човек, който дори малко приличаше на Карли Йетс. Докосна кехлибара. Студеният камък му вдъхна още по-голяма увереност.

— Лъжец! — изкрещя Хек. Отново започна да се бори. Мускулите му изпъкваха и се свиваха, потта се стичаше по голите му гърди и ръце. — Лъжец! Много добре ме познаваш! Много добре ме познаваш, лъжецо!

— Не, не те познавам. Не те познавам, а и хич не искам.

Хек отново закрещя. Четиримата мъже, които го държаха, се задъхваха от борбата.

— Започвайте — нареди Лойд.

Повлякоха Хек напред. Един от онези, които го държаха, го спъна с крак и Хек падна върху кръста. Междувременно Уинки бе почнал да чете напечатания лист, окачен на дъската, на висок глас, който накъсваше виковете на Хек като стърженето на електрически трион.

— Внимание, внимание, внимание! По заповед на Рандал Флаг, Вожд на народа и Първи гражданин, този мъж, Хектор Алонсо Дроган, се осъжда на смърт чрез разпъване на кръст като наказание за употреба на наркотици.

— Не! Не! Не! — изкрещя Хек диво. Лявата му ръка бе хлъзгава от пот и Ейс Хай я изпусна. Действайки инстинктивно, Траш коленичи

и натисна ръката му към кръста. Само секунда по-късно Уитни застана до него с дървения чук и два пирона в ръка. Цигарата продължаваше да виси от устата му. Приличаше на човек, който има да поправя нещо дребно в задния си двор.

— Да, така е добре, дръж го точно така, Траш. Ще го закова. Няма да отнеме и минута.

— Наркотиците са забранени в Народното общество, защото пречат на тези, които ги взимат, да отдадат всичко, на което са способни, за благото на това общество — продължаваше да декламира Уинки. Говореше бързо, като да ръководеше търг, а очите му непрестанно се присвиваха, ококорваха, намигаха. — Особено в този случай, когато обвиняемият Хектор Дроган бе заловен с голямо количество кокаин и необходимите пособия за приемането му.

Сега крясъците на Хек бяха толкова оглушителни, че можеха да счупят и кристална вещ, ако имаше такава наблизо. Мяташе бясно главата си ту на едната, ту на другата страна. По устните му бе избила пяна. Кръвта се стичаше по ръцете му на тънки ручейчета, когато шестима, включително Траш, вдигнаха кръста и го забучиха в дупката в земята. Силуетът на Хектор Дроган, отметнал назад глава от непоносимата болка, се очерта на хоризонта.

— ... се прави за доброто на това Общество — продължи да вика безмилостно Уинки. — Това съобщение приключва със сериозно предупреждение и поздравления към хората на Лас Вегас. Нека това послание, съдържащо истински факти, да бъде заковано над главата на виновния и да носи печата на Първия гражданин, наречен РАНДАЛ ФЛАГ.

— Господи, БОЛИ! — разнесе се над тях викът на Хектор Дроган. — О, Господи, о, Господи, о, Господи, о, Господи, Господи, Господи!

Тълпата остана почти час, понеже всеки се страхуваше да си тръгне пръв. На много лица бе изписано отвращение, на други — възбуда... но ако имаше нещо общо между всички тях, то бе страхът.

Ала Траш не се беше уплашил. И защо да се страхува? Та той не познаваше осъдения.

Изобщо не го познаваше.

* * *

Десет и петнадесет същата вечер Лойд влезе в стаята на Боклукчията, погледна го и каза:

— Не си се съблякъл. Добре. Помислих, че може вече да си си легнал.

— Не, не съм. Защо?

— Траши — понижи глас Лойд, — той иска да те види. Флаг.

— Той...

— Да.

Траш изпадна във възторг.

— Къде е той! Ще дам живота си за него, о да...

— На последния етаж — обясни Лойд. — Дойде, щом като приключихме с изгарянето на тялото на Дроган. Беше тук когато се прибрахме с Уитни. Никой не го вижда кога тръгва и кога се връща, но винаги разбираме, когато замине нанякъде. И когато се върне. Хайде, да вървим.

* * *

Четири минути по-късно асансьорът пристигна на последния етаж и Траш със сияещо лице и ококорени очи слезе от него. Лойд не го последва.

— Ти няма ли...

— Не — опита се да се усмихне той, но не се получи. — Искан да те види насаме. Желая ти успех.

И преди да успее да каже каквото и да било повече, вратата на асансьора се затвори и скри Лойд.

Боклукчията се огледа. Намираше се в широк, луксозен коридор. Имаше две врати... и едната бавно се откряна. В стаята беше тъмно. Ала Траш видя, че някой стои на прага. Видя очите. Червените очи.

С разтуптяно сърце и пресъхнала уста тръгна към вратата. Колкото повече приближаваше към нея, толкова по-студен ставаше въздухът. Косъмчетата настръхнаха по загорелите му от слънцето ръце.

Някъде дълбоко в него Доналд Мъруин Елбърт се обърна в гроба си и сякаш извика.

После настъпи мъртвешка тишина.

— Траш — разнесе се приятен, плътен глас. — Колко се радвам, че си тук. Колко много се радвам.

— Ще... ще ти дам живота си. — Думите с мъка се отрониха от устата му.

— Добре — нежно изрече човекът на прага. Устните му се разтегнаха в усмивка, белите му зъби проблеснаха. — Но не мисля, че ще се наложи. Влез, трябва да си поговорим.

С трескаво блестящи очи и лице, спокойно като на спящ човек, Траш се подчини. Вратата зад тях се затвори. Стояха в сумрака. Ужасяващо гореща ръка стисна ръката на Траш... и той изведнъж се почувства напълно спокоен.

— Има работа за теб в пустинята, Траш. Прекрасна работа. Възлагам ти я, стига да си съгласен — заяви Флаг.

— Ще направя каквото пожелаеш — прошепна Боклукчията.

Рандал Флаг обгърна с ръка слабите му рамене и му каза:

— Очакват те велики дела. Ела да пийнем по едно и да си поговорим.

* * *

И действително делата се оказаха велики.

49.

Когато Луси Суон се събуди, часовникът ѝ „Пулсар“ показваше, че остават петнадесет минути до полунощ. На запад, където се простираха Скалистите планини, които ѝ вдъхваха истинско страхопочитание, проблясваха мълнии. Преди това пътуване тя не бе стигала по-далеч от западната част на Филаделфия, където живееше нейният девер. Където бе живял нейният девер.

Мястото до нея в двойния спален чувал бе празно. Това именно я бе събудило. Помисли си, че може би ще е най-добре да се обърне на другата страна и да продължи да спи. Той щеше да се върне при нея, когато поискаше. Ала все пак стана и се отправи на запад от лагера, където беше почти сигурна, че ще го намери. Движеше се безшумно, така че никой не я усети. Никой освен съдията, разбира се, който застъпваше на пост в дванадесет без десет. Никога нямаше да го завариш да спи по време на пост. Съдията Фарис бе на седемдесет. Той се бе присъединил към тях в Джолиет. Сега групата им се състоеше от деветнадесет души — петнадесет възрастни, три деца и Джо.

— Луси? — повика я той тихо.

— Да, аз съм. Да си виждал...

Чу се тих смях.

— Разбира се, че го видях. Там горе, на шосето е. На същото място, където беше снощи и по-предната нощ.

Тя пристъпи по-близо до него и видя, че Библията лежи отворена в скута му.

— Ще те заболят очите, ако се опитваш да четеш на тази светлина.

— Глупости. Звездната светлина е най-подходяща за подобен род четива. Може да се каже дори, че е най-подходящата. Какво ще кажеш за това: „Земният живот на човека не е ли воюване? И дните му не са ли като дни на наемник? Както на слуга, който желае сянка, и като на наемник, който очаква заплатата си, така на мене се даде за притежание месеци на разочарование и нощи на печал ми се

определиха. И когато си лягам, казвам: Кога ще стана? Но нощта се протака; и непрестанно се въртя насам-натам до зори.“

— Хубаво е — отвърна Луси без особен ентусиазъм. — Красиви думи.

— Никак не е хубаво, та това е Йов. В Книгата на Йов не можеш да намериш нищо хубаво. — Той затвори Библията.

— „И непрестанно се въртя насам-натам до зори.“ Като че ли е писано за твоя човек, Луси. По-точно от това не би могло да се каже.

— Знам — отвърна с въздишка тя. — Само да знаех какво го тревожи.

Съдията, който имаше собствено мнение по въпроса, тактично си замълча.

— Сънищата не може да са причината — промълви Луси. — Никой от нас вече не сънува, освен може би Джо. А Джо е някак... различен.

— Да, така е. Горкото момче.

— А и всички сме здрави. Поне откакто почина госпожа Волман. — Два дни след като съдията се бе присъединил към тях, Дик и Сали Волман, които се представиха за съпрузи, също бяха тръгнали с водената от Лари разнородна група от хора, оцелели при катастрофата. Луси смяташе, че е направо невероятно грипът да е пощадил съпружеска двойка, и предположи, че връзката им е отскоро и не е скрепена с брак. Те бяха минали четиридесетте и изглеждаха много влюбени. Обаче преди около седмица в къщата на старицата в Хемингфорд Хоум Сали Волман се бе разболяла. Останаха там два дни в безнадеждно очакване да се оправи сама или да умре. Жената почина. Дик Волман все още беше с тях, но сякаш бе друг човек — тих, замислен и блед.

— Лари прие нейната смърт много присърце, нали? — попита тя съдията Фарис.

— Лари е човек, който е открил себе си доста наскоро — прокашля се старецът и се впусна в обяснения. — Поне на мене така ми се струва. Хората като него никога не са напълно сигурни в себе си. В книгите се изреждат качества, които трябва да притежава добрият гражданин — да бъде патриот, но не националист; да уважава фактите, но да не се подчинява сляпо на тях. Лари отговаря на това описание. Не се чувства удобно в ролята на водач, облечен във власт, но не е в

състояние да се откаже от тази отговорност, когато му се предложи... или му се натрапи. От хора като него излизат най-добрите управници на демократичното общество, защото не се опиват и самозабравят от властта. Тъкмо обратното. И когато нещо не е наред... когато някоя госпожа Волман вземе, че умре... Може би е била болна от диабет — прекъсна сам съдията предишната си мисъл. — Бледността на кожата ѝ, бързото изпадане в кома... да, да напълно е възможно. Но ако е било така, защо тогава не е носила със себе си инсулин? Нима умишлено се е оставила да умре? Възможно ли е да се е самоубила?

Той потъна в дълбок размисъл, подпрял брадичка на ръката си. Приличаше на умислена черна хищна птица.

— Говореше, че когато нещо не е наред... — подсказа му дипломатично Луси.

— Когато нещо се обърка, когато някоя госпожа Волман умре било от диабет, било от вътрешен кръвоизлив или нещо подобно, хората като Лари започват да се самообвиняват. Героите от книгите, описващи гражданска доблест, рядко имат добър край. Мелвин Първис, суперагентът от тридесетте години, се застреля със служебния си пистолет през 1959. Когато Линкълн бе застрелян, той вече бе един преждевременно остарял и изхабен човек, намиращ се на ръба на нервна криза. Гледахме по националната телевизия как пред очите ни президентите повяхват с течение на времето. С изключение на Никсън, разбира се, който цъфтеше от дадената му власт като вампир, лочещ кръв, а и на Рейгън, който изглеждаше прекалено глупав, за да остарее. Май и Джералд Форд попада в същата категория.

— Аз си мисля, че има и друга причина — каза тъжно Луси. Той я погледна въпросително.

— Как беше онова изречение от Йов? „И непрестанно се въртя насам-натам до зори?“

Съдията кимна.

— Доста подходящо описание за един влюбен мъж, нали?

Съдията я погледна изненадан. Значи бе знаела през цялото време това, което не бе пожелал да спомене. Луси вдигна рамене и на устните ѝ се появи горчива усмивка.

— Жените знаят тези неща. Жените почти винаги усещат.

Преди съдията да успее да каже каквото и да било, тя вече се бе отдалечила от него към шосето, където седеше Лари и мислеше за

Надин Крос.

— Лари?

— Тук съм. Защо не спиш?

— Стана ми студено — отвърна тя. Той седеше по турски на един камък, сякаш медитираше. — Има ли място и за мен?

— Разбира се. — Младият мъж се поотмести. Камъкът още излъчваше топлината, събрана през деня. Луси седна до Лари, а той я прегърна през раменете. По нейни изчисления се намираха на стотина километра източно от Боулдър. Ако можеха да тръгнат в девет на следващия ден, щяха да стигнат Свободната зона на Боулдър до обяд.

Терминът „Свободна зона“ бе измислен от един радиокоментатор. Името му бе Ралф Брентнер. Той обясняваше някак срамежливо, че е съчинил това название най-вече за удобство при радиовръзката, но на Луси и без това ѝ допаднаше. Звучеше ѝ съвсем подходящо. Сякаш отбелязваше новото начало за всички тях. Дори и Надин Крос го бе възприела с почти религиозен екстаз, сякаш названието имаше свойствата на талисман.

Три дни след като Лари, Надин, Джо и Луси пристигнаха Стовингтън и откриха, че в епидемиологичния център няма никого, Надин бе предложила да намерят радиопредавател и да проверяват редовно всичките четиридесет канала. Лари готовност прие предложението ѝ, както впрочем приемаше всичко казано от нея. Луси изобщо не можеше да разбере Надин. Лари си падаше по нея, това беше очевидно, ала тя определено го избягваше извън неизбежния ежедневен контакт.

Във всеки случай идеята за радиопредавателя бе наистина добра, макар че мозъкът, който, я бе родил, бе леден айсберг по отношение на всички, с изключение на Джо. Това бил най-лесният начин за установяване на връзка с други групи, бе им казала Надин, и за определяне на място за среща.

Този въпрос бе предизвикал малко объркана дискусия в групата им, която тогава наброяваше едва шест души след присъединяването на Марк Зелман, заварчик от щата Ню Йорк, и Лори Констабъл, двадесет и шест годишна медицинска сестра. А обърканата дискусия бе довела до още един мъчителен спор по повод сънищата им.

Лори бе поставила началото му с думите, че прекрасно знаят точно къде отиват. А на всичкото отгоре следваха напътствията на

изобретателния Харолд Лодър и неговата група как да стигнат до Небраска. Точно това правеха, и то поради една-единствена причина. Не можеха да пренебрегнат мощното въздействие, което сънищата оказваха върху всички тях.

След размяната на няколко реплики в този дух Надин изпадна в истерия. Тя не сънувала, не, не сънувала абсолютно никакви проклети сънища. Ако другите искали да се самохипнотизират, нямала нищо против. Стига да имало някаква разумна причина, за да продължат към Небраска, каквато например била съобщението, оставено пред сградата в Стовингтън, това нея напълно я устройвало. Но искала на всички да им е абсолютно ясно, че нямало да се ръководи от никакви паранормални глупости. Щяла да се позове на радиовръзката, а не на никакви си видения, ако това изобщо ги интересувало.

Марк се усмихна приятелски на изнервената и напрегната до крайност Надин, разкривайки дупки от липсващи зъби.

— Щом не сънуваш, как така ме събуди една нощ, когато говореше насън?

Тя пребледня като платно и почти изкрещя:

— Да не искаш да кажеш, че лъжа? Защото, ако твърдиш, че съм лъжкиня, то единият от двамата ни трябва веднага да си тръгне! — Джо се притисна до нея, скимтейки.

Лари сложи край на спора, като заглади противоречията и подкрепи предложението да си набавят радио. През последната седмица започнаха да улавят радиосигнали не от Небраска, където вече нямаше жив човек, което бяха научили от сънищата си (а дори и те бяха почнали да избледняват), а от Боулдър, Колорадо, на около хиляда и двеста километра западно от Небраска. Сигналите им изпращаше мощният предавател на Ралф.

Луси добре помнеше възторга, който се изписа по лицата им, когато чула провлачения, носов глас на Ралф Брентнер с оклахомския му акцент, разнасящ се сред прашенето на радиото:

— Говори Ралф Брентнер от Свободната зона на Боулдър. Ако ме чувате, отговорете ми на канал 14. Повтарям, на канал 14.

Улавяха сигналите, изпращани от Ралф, ала техният предавател не бе достатъчно мощен, за да могат да му отговорят. Но когато приближиха Боулдър, разбраха, че старицата, която се казвала Абигейл Фримантъл (Луси я наричаше майка Абигейл), и нейната група

пристигнали първи и от тогава насетне непрестанно прииждали хора по двама, по трима, дори в групи по тридесет. Когато Брентнер се свърза с тях за пръв път, той им съобщи, че в Боулдър има двеста души, а тази вечер, докато си приказваха, тъй като сигналите от тяхното радио вече свободно достигаха до Боулдър, Ралф им съобщи, че броят им нараснал на триста и петдесет.

— За какво мислиш? — обади се Луси.

— Мислех си за твоя часовник и за края на капитализма — отвърна Лари, сочейки нейния „Пулсар“. — Навремето бе така — опъваш яко, превиваш гръб и умираш. Тоя, дето не бачка нищо, си купува кадилак и часовник „Пулсар“. А ето ти сега истинска демокрация. Всяка дама в Съединените Щати може да си вземе часовник „Пулсар“ и палто от визон.

— Може би. Но позволи ми да ти кажа нещо. Не съм много наясно с капитализма, но знам едно за тия часовници от по хиляда долара. Нищо не струват.

— Така ли? — погледна я с изненада младият мъж. Усмиваше се едва-едва, но усмивката му бе неподправена и тя я зарадва, защото бе само за нея. — И защо?

— Защото никой не знае точно колко е часът — наперено отговори Луси. — Преди четири-пет дни попитах последователно господин Джаксън, Марк и тебе колко е часът тримата ми дадохте различен отговор, и тримата ми казаха че часовниците ви са спирали. Сещам се за онова място откъдето дават точно време. Веднъж, в чакалнята на лекарски кабинет, прочетох статия в едно списание. Направо страхотна работа. Цепят секундата на възможно най-малките частици. Имат часовници с махало, със слънчеви батерии и какво ли още не. Понякога се сещам за това място и направо чувствам, че откачам. Всички часовници там трябва да са спрели, а аз имам „Пулсар“ за хиляда долара, който отмъкнах от един бижутериен магазин, а той не може да отмерва времето както трябва и всичко това заради грипа. Заради скапания грип.

След нейния монолог двамата известно време мълчаха. Изведнъж Лари посочи с пръст към небето.

— Виж, виж!

— Какво? Къде?

— Ей там.

Тя се взираше, но безуспешно, докато той обърна главата ѝ така, че погледът ѝ попадна точно над тях. Тогава я видя и дъхът ѝ спря. Една ярка светлинка като звезда, която обаче не трепкаше. Движеше се бързо от изток на запад.

— Господи — извика тя, — това е самолет, нали, Лари?

— Не. Спътник е. Сигурно ще кръжи около Земята през следващите седемстотин години.

Проследиха светлинката с поглед, докато се изгуби зад високия, тъмен масив на планината.

— Лари? — подхвана тихо Луси. — Защо Надин не иска да си признае, че и тя сънува?

Мъжът до нея едва забележимо трепна, което я накара за миг да съжали, че е повдигнала въпроса. Но след като и без това го бе направила, бе твърдо решена да си изясни нещата докрай... освен ако той откажеше да разговаря с нея за Надин.

— Твърди, че не сънува.

— Обаче не е така. Марк беше прав. И наистина говори насън. Една нощ викаше толкова силно, че събуди и мен.

Лари я гледаше изпитателно.

— И какво каза?

Луси се замисли. Опитваше се да си припомни думите на Надин.

— Мяташе се в чувала и повтаряше ли, повтаряше:

— „Толкова е студено, недей, няма да мога да го понеса, ако го направиш, толкова е студено, студено.“ После започна да си скубе косата. Скубеше си косата насън. И стенеше. Направо кръвта ми се вледени.

— Всеки може да сънува кошмари, Луси. Но не е задължително да са свързани с... нали знаеш, с него.

— По-добре е да не говорим за него след залез слънце, нали?

— Права си.

— Държи се така, сякаш губи разсъдъка си, Лари. Разбираш ли какво искам да кажа?

— Да. — Разбираше прекрасно. Въпреки твърдението на Надин, че не сънува, под очите ѝ имаше тъмни сенки още по времето, когато стигнаха Хемингфорд Хоум. Великолепната ѝ черна коса бе побеляла още повече. И ако случайно я докоснеше някой, тя направо подскачаше. Свиваше се от страх.

— Обичаш я, нали? — прошепна Луси.

— О, Луси! — промълви той укоризнено.

— Не, просто искам да ти кажа, че... Трябва да го кажа, Лари. Виждам как я гледаш... виждам и тя как те гледа, когато знае, че си зает с нещо и няма да я забележиш. Тя също те обича, Лари. Но се страхува.

— От какво се страхува? От какво!

Спомни си, когато опита да прави любов с нея три дни след като напуснаха Стовингтън. От тогава бе станала особено мълчалива. От време на време изглеждаше весела, но беше ясно, че се насилва да се държи така. Джо бе заспал. Лари седна до нея. Поговориха си не за сегашното си положение, а на безопасни теми, за неща от миналото. После се опита да я целуне. Тя го отблъсна, извъръщайки глава, ала не преди да бе усетил онова, за което му говореше сега Луси. Опита още веднъж, този път по-настойчиво, макар и нежно, защото лудо я желаше. За миг само тя се отпусна, показва му какво би могло да стане между тях, ако...

После се отскубна от прегръдката му и се отдръпна, бледа, свела глава, скръстила ръце пред гърдите си, обхванала лакти с дланите си.

„Не прави това, Лари, Моля те. Или ние с Джо ще трябва да ви напуснем.“

„Защо? Защо? Защо правиш от това драма, Надин?“

Тя не му отговори. Просто седеше, без да вдигне глава. По това време сенките под очите ѝ бяха започнали да се появяват.

„Ако можех да ти кажа, щях да го направя“ — бе отсякла тя, сетне се отдалечи, без да каже дума повече.

— Навремето имах приятелка, която се държеше точно като нея — каза Луси. — Беше през последната година в гимназията. Казваше се Джолин, Джолин Мейджър. Джолин напусна училище заради гаджето си. Той беше във флотата. Забременя, когато се омъжиха, но загуби бебето. Мъжът ѝ отсъстваше много от къщи, а Джолин... обичаше купоните. Тя си падаше по купоните, а мъжът ѝ бе адски ревнив. Казал ѝ, че ако я спипа, че прави нещо нередно зад гърба му, ще ѝ счупи и двете ръце и ще я обезобрази. Представяш ли си що за живот е това? Мъжът ти си идва у дома и ти казва: „Ей, бебче, утре заминавам. Затова ела ме целуни, да изкараме един тур в леглото и между другото, като се върна, ако ми кажат, че си имала вземане-

даване с някой друг, ще ти счупя двете ръце и ще ти размажа физиономията.“

— Да, сигурно е било ужасно.

— След известно време тя се запозна с един мъж — продължи Луси. — Беше преподавател по физическо в гимназията в Бърлингтън и се казваше Хърб. Срецаха се тайно и непрестанно се озъртали. Не знам дали мъжът й наистина е бил уговорил някой да я следи, обаче след време това вече беше без значение. Скоро Джолин взе да откача на тая тема. Примерно, някакъв мъж чака автобуса на спирката, а тя ще си въобрази, че е приятел на мъжа й. Или че търговският пътник, който се регистрира в някой евтин мотел след тях, е изпратен от съпруга й. Дори ако мотелът се намира в най-затънтеното градче на щата. Даже и ченгето, което веднъж ги упътило, когато двамата отишли на пикник, й се сторило подозрително. Положението дотолкова се влоши, че щом някоя врата хлопнеше или се чуеха стъпки по стълбите край вратата й, тя извикваше от страх. А понеже живееше в къща, която бе разделена на седем апартамента, по стълбите имаше почти непрекъснато движение. Хърб се изплаши и я остави. Не се страхуваше от мъжа й, а от нея самата. И тъкмо преди да се върне съпругът й, Джолин получи нервна криза. Просто защото искаше да бъде обичана и защото мъжът й бе адски ревнив. Надин ми напомня за това момиче, Лари. Съжалявам я. Не я харесвам, това е вярно, но я съжалявам. Изглежда ужасно.

— Нима искаш да кажеш, че Надин се страхува от мене така, както онова момиче се е страхувало от съпруга си?

— Може би. Но ще ти кажа едно. Където и да се намира съпругът на Надин, той определено не е тук.

Лари се засмя нервно.

— Да си лягаме вече. Чака ни тежък ден.

— Да — съгласи се тя. Помисли си, че не е разбрал и дума от това, което му бе казала. Изведнъж се разплака.

— Ей, ей, недей така. — Лари се опита да я прегърне. Тя отблъсна ръката му.

— Нали получаваш каквото искаш от мен и без да се напъваш.

В него още бе останало нещо от стария Лари и той се зачуди дали можеха да я чуят в лагера.

— Луси, та аз никога не съм те насилвал — каза й мрачно.

— О, колко си глупав само! — извика младата жена и го удари по крака. — Защо мъжете са толкова тъпи? Виждате света само в черно и бяло. Не, никога не си ме насилвал. Аз не съм като нея. На нея може и ръката да ѝ извиеш, тя пак ще те заплуюе в лицето и няма да си разтвори краката. Мъжете са измислили специално име за момичета като мен и го пишат по стените на тоалетните, доколкото ми е известно. Но ще ти кажа защо съм такава. Защото се нуждая от топлина, искам да ми е топло. Нуждая се от любов. Това толкова ли е лошо?

— Не, не е. Но Луси...

— Не вярваш в това, което ти казвам — прекъсна го пренебрежително тя. — Ще продължиш да преследваш мадам Недосегаемата, а междувременно Лусито ще ти е под ръка, щом ти се прииска малко креватна гимнастика след залез слънце.

Той не каза нищо, само кимна. Права беше. Всяка нейна дума беше истина. Беше много уморен, направо скапан, за да спори с нея. Изглежда, тя разбра това. Омекна и сложи ръка върху неговата.

— Ако стане твоя, Лари, първа ще те поздравя за успеха Никога през живота си не съм имала зъб някому. Просто... не искам да изпиташ голямо разочарование.

— Луси...

Гласът ѝ внезапно прозвуча мощно, твърдо и за момент космите на ръцете му настръхнаха.

— Просто смятам, че любовта е най-важното нещо, че единствено любовта може да ни помогне да се справим със сегашното положение. Другото, което ни остава, е омразата, или още по-лошо — празнота и самота. — Тя понижи глас. — Прав си. Късно е. Ще си лягам. Идваш ли?

— Да — каза той. Двамата станаха, Лари я притисна към себе си и я целуна искрено. — Обичам те доколкото мога, Луси.

— Знам, скъпи — усмихна се уморено тя.

Този път, когато я прегърна през раменете, тя не отблъсна ръката му. Върнаха се заедно в лагера. Любиха се по задължение и заспаха.

* * *

Надин се събуди като котка в тъмното двадесетина минути след като Лари Ъндървуд и Луси Суон се бяха върнали в лагера и десет минути след като бяха свършили със секса и вече спяха.

Изпита неописуем ужас и цялата се вцепени.

„Някой ме желае — помисли си, заслушана в галопиращия ритъм на сърцето си, което постепенно се успокояваше. Очите ѝ, широко отворени в мрака, се втренчиха в късчето небе над нея, където сплетените клони на бряста образуваха дантела от сенки. — Това е. Някой ме желае. Истина е.“

„Но... защо е толкова студено...“

Родителите ѝ и брат ѝ загинаха при автомобилна катастрофа, когато тя бе на шест години. Този ден не бе отишла на гости при чичо си и леля си, а вместо това бе останала да си играе у едно съседско дете. И без това роднините повече обичаха брат ѝ, това помнеше добре. Брат ѝ не бе като нея, някакво изтърсаче, измъкнато от сиропиталището, когато бе на четири години и половина. Произходът на брат ѝ бе известен. Брат ѝ бе — „моля оркестърът да свири туш“ — тяхно собствено дете. А Надин щеше да си остане завинаги „дете на земята“.

След злополуката отиде да живее при чичо си и леля си, понеже те бяха единствените ѝ живи роднини. Помнеше, че за осмия ѝ рожден ден я бяха завели на екскурзия с теснолинейката до връх Уошингтън, а от промяната в налягането ѝ потече кръв от носа, което много ги ядоса. Леля ѝ и чичо ѝ бяха доста възрастни, на около петдесет и пет, когато тя навърши шестнадесет. В онази година, когато бе тичала на воля по мократа от росата трева под лунната светлина — нощ на опиянение, когато мечтите възникваха ненадейно, изтръгнати от нереалния свят на фантазията. Нощ за любов. И ако момчето я бе хванало през онази нощ, тя щеше да му даде всичко, което притежаваше, пък и какво ли значение имаше, ако бе успял да я хване? Важното бе, че се бяха гонили в нощта, нали?

Но той не успя да я настигне. Облак скри луната. Росата стана някак лепкава, студена, неприятна. Вкусът на вино в устата ѝ бе тръпчив и леко горчив. Някаква метаморфоза се осъществи с нея и тя почувства, че трябва да чака.

Къде ли е бил тогава отреденият за нея, нейният годеник на мрака? Какви пътища, какви задни, тесни улички е обикалял в

тъмнината, потраквайки с токовете на ботушите си покрай къщите, където веселите разговори и звънтенето на чашите в часа за коктейли превръщаха света в добре подредено, организирано място, подчинено на разума? Кои ледени ветрове бяха негови слуги? Колко пръчки динамит носеше в окъсаната си раница? Какво ли е било името му, когато тя беше на шестнадесет? На колко години е бил? Къде е бил домът му? Каква е била майка му, която му е давала да суче? Единственото, което знаеше със сигурност, бе, че той като нея е сирак и че още не бе ударил неговият час.

Крачеше по пътеки, които още не бяха утъпкани, а и тя самата бе стъпила вече с единия си крак на тези пътеки. Кръстопътят, на който щяха да се срещнат, беше още далеч. Той беше американец, в това Надин не се съмняваше, обикновен американец, който обича мляко и ябълков пай и който се чувства добре в уютна селска кухня с ленена карирана покривка на масата. Неговият дом бе Америка. Движеше се по тайнствени пътища, по скрити магистрали с подземната железница, където крайпътните табели бяха с рунически букви. Той бе човекът с другото лице, злодеят лошият човек, Скитника; изтърканите токове на ботушите му тракаха по уханните пътеки на лятната нощ.

Никой не знаеше кога ще дойде той — нейният очакван годеник.

Тя, неопетнената, го чакаше. На шестнадесет за малко щеше да се отдаде на мъж и още веднъж, по-късно, в колежа. И двете момчета си бяха тръгнали ядосани и объркани, както се чувстваше Лари сега, долавяйки противоречивите чувства, които я разкъсваха, усещайки, че тя следва свой тайнствен, предопределен път.

Пътищата им се разделяха в Боулдър.

Наближаваше дванадесетият час. Той я зовеше, викаше я при себе си.

След като завърши колеж, Надин се отдаде изцяло на работата си. Нае една къща с още две момичета. Какви две момичета? Е, те си идваха и отиваха, постоянно се сменяха. Само Надин оставаше. Държеше се мило с мъжете, които съквартирантките й водеха в къщата, но тя самата никога не заведе мъж там. Допускаше, че я одумват зад гърба ѝ, сигурно я наричаха стара мома, може би дори приказваха, че е лесбийка, която умело се прикрива. Това не бе вярно. Тя просто бе...

Девствена.

Очакваща.

Понякога ѝ се струваше, че усеща някаква промяна в себе си. След работа, когато прибираше играчките в притихналата класна стая, изведнъж замръзваше на място със зорък и блеснал поглед. Тогава ѝ минаваше мисълта: „Нещо ще се промени... ще се надигне страшна буря.“ В такива моменти дори поглеждаше назад, сякаш бе преследвано животно и искаше да се увери, че преследвачът не е по петите ѝ. После странното усещане отминаваше и тя се размиваше нервно.

Косата ѝ бе започнала да побелява, когато бе на шестнадесет, в онази година, когато момчето не бе успяло да я хване. Само няколко косъма, които веднага се набиваха на очи, защото не бяха сиви... не, не, бяха искрящо бели.

Години по-късно отиде на купон на приземния етаж на една къща, наета от студентско братство. Светлината бе приглушена и след известно време присъстващите започнаха да се оттеглят по двойки. Много от момичетата, включително Надин, бяха оставили писмено предупреждение, че тази нощ няма да спят в общежитието. Бе дошла с твърдото намерение да „го направи“... ала нещо, натрупано в нея през отминалите месеци и години, я бе възпряло. В седем часа в хладното утро на следващия ден се бе втренчила в голямото огледало в банята на общежитието. Стори ѝ се, че е побеляла още повече, и то само за една нощ, което естествено бе немислимо.

И така годините си течаха, отмервайки сухите, безплодни сезони. Бяха я вълнували чувства, да, чувства. Понякога посреднощ тя се пробуждаше с усещането едновременно за студ и горещина, с тяло обляно в пот, чувствайки се жива като никога досега, обзета от мисли за див, странен секс, подсилвани от някакъв вулгарен екстаз. Сякаш се пържеше в нагорещена мазнина. Изпразваше се и хапеше едновременно. На следващата сутрин, когато застанеше пред огледалото, установяваше, че е побеляла още повече през нощта.

През всичките тези години тя си остана Надин Крос мила, внимателна с децата, добра в работата си, неомъжена. Едно време жена като нея би предизвикала коментари и нестихващо любопитство сред колегите си, ала времената бяха други. Пък ѝ тя бе така забележително красива, че никак изглеждаше съвсем в реда на нещата да е такава, каквато бе.

Сега времената отново щяха да се променят.

Промяната вече настъпваше. В своите сънища бе започнала да опознава своя годеник, бе започнала да го разбира по малко, въпреки че никога не бе виждала лицето му. Именно него бе чакала. Искаше да отиде при него и... не искаше. Беше му предопределена, но той я ужасяваше.

После попадна на Джо и Лари. Тогава нещата се усложниха много. Започна да се чувства като награда в някакво състезание по дърпане на въже. Знаеше, че нейната невинност, че нейната девственост бяха важни за загадъчния човек. Че ако се отдадеше на Лари (или на някой друг мъж) черната магия щеше да се развали. А Лари определено я привличаше. В началото бе твърдо решила да му се отдаде. Нека веднъж завинаги се сложи край, край на всичко. Чувстваше се уморена, Лари беше прав. Твърде дълго беше чакала онзи, другия, през много дълги и безплодни години.

Но Лари никак не бе подходящ... или поне така ѝ се бе сторило в първите дни на тяхното познанство. Бе отблъснала опитите му да се сблизят с презрението, с което кобилата прогонва досадна муха с опашката си. Помнеше добре какво си бе мислила за него тогава: „Ако е толкова повърхностен, кой би могъл да ме укори, че го отблъсквам?“

Въпреки това бе тръгнала с него. Не можеше да отрече този факт. Най-вече защото нямаше търпение да срещне и други хора, не само заради Джо, а и понеже за малко не бе зарязала момчето и не бе тръгнала сама на запад, за да намери „годеника“ си. Само вроденото ѝ чувство за отговорност и годините, прекарани в грижи за малките деца я бяха възпрели... както и съзнанието, че ако изостави Джо, той ще умре.

В един свят, където почти всички са мъртви, няма по-страшен грях от това да станеш причина за нечия смърт.

Затова бе тръгнала с Лари, който в крайна сметка бе за предпочитане пред това да бъде сама.

Ала се бе оказал много различен. Напомняше ѝ на оптическа измама (може би дори виждаше сам себе си като оптическа илюзия) — водата ти се струва плитка, но когато потопиш ръка в нея, тя потъва чак до рамото. Ето примерно три факта: как се бе сблизил с Джо; как Джо го бе приел; как взаимоотношенията, установили се между тях, бяха събудили нейната ревност. В магазина за мотоциклети в Уелс

Лари бе „заложил“ пръстите и на двете си ръце на момчето и бе спечелил.

Ако цялото им внимание не бе погълнато от повдигането на капака на резервоара, щяха да забележат изумлението, изписано на лицето ѝ. Тя стоеше и ги наблюдаваше, не беше в състояние да се помръдне дори, не отместваше поглед от блестящия, метален лост в очакване той всеки момент да се изплъзне и да падне с трясък на земята. Едва когато всичко приключи, тя осъзна, че е очаквала да чуе ужасните писъци на Лари.

Обаче капакът бе отворен успешно. Оказа се, че е сбъркала в преценката си и грешката ѝ бе сериозна, защото се отнасяше до същността на нещата. В този случай Лари бе показал по-добро познаване на психиката на Джо, въпреки че нямаше специално образование, че никога не бе работил в тази област и че бе с Джо едва от няколко дни. Сега, като се връщаше назад, Надин оценяваше значимостта на епизода с китарата. Как бързо и категорично той бе дал насока на взаимоотношенията между Лари и Джо. И какви бяха по същество тези взаимоотношения?

Как какви? На взаимно доверие, разбира се. Какво иначе би могло да предизвика този неочакван пристъп на ревност в нея? Доверието на Джо в Лари бе нещо нормално, приемливо, тук нямаше какво да я притесни. Разтревожи я обаче друго, че и Лари се доверяваше на Джо, че разчиташе на него, че се нуждаеше от него, така както тя никога нямаше да се нуждае от момчето... а и то бе разбрало това. Нима бе сбъркала в преценката си за характера на Лари? Сега мислеше, че отговорът на този въпрос определено бе положителен. Нервността, егоизмът му бяха просто външно прикритие, при това доста износено от дългата употреба. Самият факт, че ги бе ръководил по време на дългото им пътуване, доказваше на каква решимост и твърдост бе способен.

Изводът изглеждаше ясен. Въпреки решението ѝ да разреши на Лари да прави любов с нея, в дъното на душата си тя продължаваше да се чувства обвързана с онзи, другия... и ако се отдадеше на Лари, щеше да погуби тази част от себе си завинаги. Не мислеше, че е в състояние да го стори.

Впоследствие се оказа, че не само тя сънува загадъчния човек.

В началото това я бе разстроило, после започна да я плаши. Не беше чак толкова страшно, когато само Джо и Лари сравняваха сънищата си, но когато се появи Луси Суон и заяви, че и тя сънува същото, страхът ѝ прерасна в трескав ужас. Повече не можеше да се самозаблуждава, че сънищата на другите само приличат на нейните. Ами ако всички сънуваха едно и също? Ами ако тайнственият човек бе дошъл най-сетне, но не само за нея, а за всички останали живи по цялата планета!

Тази мисъл, повече от всичко останало, събуди в нея противоречиви чувства на неудържимо привличане и кошмарен ужас. Почти с отчаяна надежда очакваше да стигнат епидемиологичния център в Стовингтън. Поради функциите му той ѝ се струваше един символ на здравия човешки разум и на нормалната психика — убежище от настъпващия прилив на черна магия, който заплашваше да я погълне. Ала в Стовингтън не бе останал нито един жив човек. Градът се оказа пълна противоположност на представата ѝ за него като за сигурно убежище. Символът на здравия човешки разум бе просто една голяма гробница.

Докато се придвижваха на запад, надеждата ѝ, че нещата ще се уредят без сблъсък, без противопоставяне от нейна страна, постепенно угасна. Лари все повече се издигаше в очите ѝ, което слагаше край на надеждите ѝ. Сега той спеше с Луси Суон, ала какво значение имаше това? Надин бе предопределена другиму. Останалите сънуваха противоположни по своя смисъл сънища — за лошия човек и за старицата. Изглежда, старицата, също като тайнствения човек, олицетворяваше някаква природна стихия. Тя бе като ядро, около което се събираха другите.

Надин не я сънува нито веднъж.

Сънуваше единствено загадъчния човек. И докато сънищата на останалите се бяха стопили и изчезнали по същия тайнствен начин, по който се бяха появили, то нейните ставаха все по-ярки, все по-въздействащи.

Тя знаеше много неща, неизвестни на другите. Името на тайнствения мъж бе Рандал Флаг. Хората от Запада, които му се опълчваха или не приемаха методите му, бяха разпъвани на кръст или изтезавани, докато загубят разсъдъка си, след което ги пускаха да загинат сред нажежените пясъци на Долината на смъртта. В Сан

Франциско и Лос Анджелис имаше малки групи от хора предимно с технически професии. Ала те нямаше да се задържат дълго там. Скоро щяха да се преместят в Лас Вегас, който бе главният център. Рандал Флаг не бързаше. Лятото беше към края си. Скоро проходите на Скалистите планини щяха да бъдат затрупани от снеговете и макар да имаше снегорини, нямаше достатъчно живи хора, за да изчистят снега. През дългата зима хората на тайнствения човек щяха да се обединят и да укрепят позициите си. А през април... или май... следващата година...

Надин лежеше в мрака, отправила взор към небето.

Боулдър бе последната ѝ надежда. Старицата бе последната ѝ надежда. Градът се превръщаше в смисъл на здравия разум, на реда. В Боулдър бяха добрите, де да беше така лесно и за нея, хваната в примката на своите противоречиви желания, да се присъедини към тях.

Над всичко това доминираше твърдото ѝ убеждение, че убийството в този покосен от смърт свят е най-страшният грях, а сърцето ѝ подсказваше, че основното занимание на Рандал Флаг са убийствата. В това не можеше да има ни най-малко съмнение.

Но, о, Господи, как жадуваше тя за ледената му целувка! Желаше я повече от целувките на момчето от гимназията, на другото от колежа, дори повече от целувките и ласките на Лари Ъндърууд.

„Утре пристигаме в Боулдър — помисли си. — Може би утре ще разбера дали е свършило пътуването за мен, или...“

Падаща звезда остави огнена диря в небето и Надин си пожела нещо, сякаш бе дете.

Зората обагреше небето на изток в нежнорозово. Стю Редман и Глен Бейтман се изкачваха към връх Флагстаф в западната част на Боулдър, където най-ниските склонове на Скалистите планини стърчат над равнината като скелети на праисторически чудовища. На бледата утринна светлина на Стю му се струваше, че ниските борове, израсли в пролуките между отвесните скали, наподобяват изпъкналите вени на гигантска ръка, подаваща се изпод земята. Някъде на изток от тях Надин Крос най-сетне се унесе в лек и неспокоен сън.

— Днес следобед ще имам ужасно главоболие — обяви Глен. — Мисля, че не ми се е случвало да пия цяла нощ откакто бях студент.

— Струва си заради изгрева — отвърна Стю.

— Да, гледката е прекрасна. Изкачвал ли си някога Скалистите планини?

— Не. Затова се радвам, че дойдохме. — Той надигна бутилката с вино и отпи. — И на мене ми бучи главата. — Обгърна с поглед красивата гледка, после се обърна към Глен със закачлива усмивка: — Сега какво ще се случи?

— Какво ще се случи ли? — вдигна вежди Глен.

— Ами да. Затова те доведох тук горе. Казах на Франи: „Ще го напия и ще ми каже всичко, което мисли.“ А тя ми отвърна: „Чудесно, давай.“

Глен се ухили.

— Невъзможно е да предсказваш съдбата на дъното на празна бутилка от вино.

— Така е, но тя ми обясни, че преди си бил социолог. Изучавал си отношението в групите. Така че можеш да направиш няколко научнообосновани догадки.

— Пусни няколко сребърни монети в шепата ми, о, любознателни човече.

— За какво са ти притрябвали, плешивко. Утре сутрин ще те заведе в Първа национална в Боулдър и ще ти връча един милион долара. Какво ще кажеш?

— Сериозно, Стю, кажи, какво те интересува?

— Същото, което и Андрос би искал да разбере, предполагам. Какво ще се случи оттук насетне? Не знам как да се изразя по-точно.

— Ще се изгради общество — подхвана бавно Глен. — Но какво? Трудно е да се каже отсега. Доколкото разбирам, в момента тук има повече от четиристотин души. Мисля, че ако продължат да прииждат всеки ден по толкова, дори и повече, до първи септември ще станем хиляда и петстотин, към първи октомври — четири хиляди и петстотин и вероятно осем хиляди, когато завали големият сняг през ноември и затвори пътищата. Запиши си го като предсказание номер едно.

За негово изумление Стю наистина извади тетрадка от задния джоб на панталона си и си записа думите му.

— Трудно ми е да го повярвам. Та ние прекосихме половината страна и не срещнахме дори и стотина души по пътя си.

— Да, но постоянно пристигат хора, нали?

— Е, да, вярно е, че идват. Ралф каза, че поддържал контакт с около пет-шест групи в момента, което значи, че до края на седмицата ще станем към петстотин души.

— А майка Абигейл стояла до него в „студиото“ му, но отказвала да говори по радиото, защото я било страх, че ще я хване ток — каза през смях Глен.

— Франи много хареса старицата. Отчасти защото тя знае чудесно как се израждат бебета и отчасти защото... а, бе просто си я обича. Нали разбираш?

— Да, почти всички изпитват същото.

— Осем хиляди души до настъпването на зимата — върна Стю към основната тема на разговора им. — Мама миа!

— Проста аритметика, Стю. Да кажем, че епидемията е отнела живота на деветдесет и девет процента от населението. Може цифрата да не е чак толкова голяма, но нека допуснем за момента, че е така, за да имаме на какво да се опрем. Ако деветдесет и девет процента от населението на Земята е загинало от грипа, това значи, че само в Щатите са умрели двеста и осемнадесет милиона души. — Стю изглеждаше шокиран. Социологът кимна сериозно и продължи: — Може би положението не е чак толкова лошо, но мисля, че не сме

далеч от истината. На тоя фон нацистите изглеждат направо като аматьори, нали?

— Вярно — сухо изрече Стю.

— Това означава, че повече от два милиона души са живи, което е равно на една пета от населението на Токио и на една четвърт от населението на Ню Йорк преди избухването на епидемията. Допускам, че една десета от тези два милиона са станали жертва на последствията от епидемията. Хора като нещастния Марк Брадок, на когото се спуска апендиксът, пострадали при инциденти, самоубили се, жертви на убийства дори. Така цифрата на оцелелите става един милион и осемстотин хиляди. Но ние предполагахме, че имаме противник — Сатаната, нали така? Злият човек, когото всички сънувахме и който се подвизава някъде на запад от нас. Там има седем щата, които с пълно право бихме могли да определим като негово владение... ако той наистина съществува.

— Мисля, че съществува.

— И аз имам такова чувство. Ала дали властва над всички хора там? Не мисля, както не смятам, че и останалите четиридесет и един щата попадат автоматично под властта на майка Абигейл. Мисля, че нещата до момента бяха в непрестанно движение и сега постепенно започват да си идват по местата. Хората се събират. Когато двамата с теб обсъждахме същия въпрос в Ню Хемпшир, аз си представях, че ще възникнат множество малки общества. Но имаше един фактор, който не взех предвид просто защото още не знаех за съществуването му, а именно, магнетичното въздействие на противоположните по смисъл и съдържание сънища. Значимостта на този факт никой от нас не можеше да предвиди.

— Нима искаш да кажеш, че ние ще достигнем деветстотин хиляди и при него ще отидат също толкова?

— Не. Първо, зимата ще вземе своите жертви и тук, а повече сред малките групи, които не успеят да се доберат до Боулдър преди голямото застудяване и обилните снеговалежи... Нали не си забравил, че сред нас, в Свободната зона няма нито един лекар? Медицинските лица, на които можем да разчитаме, са един ветеринар и майка Абигейл, която е забравила повече рецепти от народната медицина, отколкото ние двамата с теб ще можем да научим през целия си живот.

Все пак ще бъдат страшен екип, ако се опитат да ти сложат метална пластина в черепа, в случай че си го пукнеш при падане, нали?

Стю се закиска.

— Навярно старият Ролф ще ме застреля с пушката си, за да ми спести мъките.

— Предполагам, че следващата пролет населението на Америка ще бъде не повече от един милион и шестстотин хиляди и това ще е в добрия случай — продължи Глен. — Надявам се, че при нас ще дойдат поне един милион от тях.

— Един милион — повтори впечатлен младият мъж. Обгърна с поглед простиращият се в равнината град, осветен от първите лъчи на слънцето. — Не мога да си го представя. Този град направо ще се пръсне по шевовите.

— Боулдър не може да побере толкова хора. Знам, че сега ти се струва направо абсурдно, като обикаляш празните улици, но няма да може. Вероятно ще се наложи да се заселват в съседни градчета. Положението в общи линии ще бъде следното — тук ще бъде пренаселено, а страната на изток на практика ще бъде безлюдна.

— Защо мислиш, че повечето от хората ще се присъединят към нас?

— Причината не е научнообоснована — отвърна Глен, прокарвайки ръка през оредялата си коса. — Искане ми се да вярвам, че повечето хора са добри. Убеден съм, че този, който ръководи нещата на запад, е лош по природа. Но имам чувството, че...

— Хайде, изплюй камъчето.

— Ще ти кажа, защото съм пиян. Но трябва да си остане между нас, Стюарт.

— Добре.

— Дай ми честната си дума.

— Имаш я.

— Мисля, че техничарите ще отидат при него. Не ме питай защо, просто имам такова чувство. Те предпочитат да работят там, където дисциплината е строга и целите са ясни. Искат влаковете да не закъсняват. В Боулдър сега цари пълен хаос и объркване, всеки прави това, което намери за добре... Трябва да започнем да координираме усилията си. Но онзи другия... бас държа, че при него влаковете пристигат на секундата. Хората с техническо образование, а и

военните са човешки същества като всички нас, затова ще отидат там, където има най-голяма нужда от тях. Подозирам, че нашият противник има голяма нужда от хората с фуражките. Майната им на фермерите. На него ще му трябват хора, които разбират от ракети, от танкове, хеликоптери, а защо не и от бомбардировачи. Макар да се съмнявам, че е докарал работата чак дотам. Всъщност съм сигурен, че още не се е заел с това. Иначе досега щяхме да сме разбрали. Вероятно в момента силите му са насочени основно към това да осигури електричество, да възстанови комуникациите... може би дори е трябвало да проведе чистка за елиминиране на нерешителните и страхливите. Рим не е бил построен за един ден и той знае това. Разполага с достатъчно време. Вече не са ми необходими кошмари, за да изпитвам страх. Достатъчно ми е само да си помисля за онези от другата страна на планината, как работят неуморно като трудолюбиви пчелички.

— Какво трябва да направим?

— Да изброявам ли? — попита с усмивка Глен.

Стю му посочи тетрадката си с розова подвързия с два танцуващи силуета и с надпис „ТАНЦУВАЙ БУГИ!“, и заяви:

— Давай.

— Майтапиш се.

— Ни най-малко. Сам каза, че трябва да започнем да координираме действията си. Не бива да губим нито ден повече. Не може просто да се мотаем и да слушаме радио по цял ден. Иначе ще се събудим някоя сутрин и ще открием, че оня тип е влязъл в Боулдър начело на военна колона, подкрепена и от авиация.

— Не го очаквай утре.

— Добре, утре не. А какво ще кажеш за май следващата година?

— Възможно е — промълви тихо Глен. — Да, напълно възможно.

— И какво, мислиш, ще стане с нас?

Глен не му отговори с думи. Жестът му бе много по-изразителен — постави показалец на челото си и с палеца натисна въображаем спусък. После бързо вдигна бутилката и довърши виното.

— Прав си. Затова предложи с какво да започнем.

Глен затвори очи. Изгряващото слънце освети сбръчканото му лице.

— Добре. Слушай, Стю. Първо, трябва да възстановим Америка. Една малка Америка. Като използваме всякакви средства. Организацията и управлението са на първо място. Ако започнем веднага, ще установим такъв вид управление, какъвто пожелаем. Ако чакаме, докато населението се увеличи трикратно, ще имаме затруднения. Да кажем, че организираме събрание след една седмица, значи на 18 август. Присъствието на всички ще бъде задължително. Преди събранието избираме временен организационен комитет. От седем души, например. Ти, аз, Андрос, Фран, Харолд Лодър, може би и още двама. Задачата на комитета ще бъде да изработи дневния ред за събранието на 18 август. Веднага мога да изредя някои от точките от този дневен ред.

— Казвай.

— Първо, прочитаме и ратифицираме Декларацията за независимост. Второ, прочитаме и ратифицираме Конституцията. Трето, прочитаме и ратифицираме Закона за правата на човека. Гласуването да става поименно.

— За Бога, Глен, та ние всички сме американци...

— Не, ето тука грешиш — каза Глен и отвори широко очите си, които бяха зачервени и изглеждаха хлътнали от умора. — Ние сме група оцелели корабокрушенци без никакво, управление. Събрани сме от кол и въже. Сред нас има хора от различни възрасти, различни социални групи, вероизповедания, раси. Управлението на обществото е само една идея, Стю. Една гола идея, щом веднъж се отървеш от бюрокрацията и другите там глупости. Ще отида още по-далеч. Ще ти кажа, че тя е една идея, насаждана ни от десетилетия, просто един спомен, втъкан в мозъците ни. Не сме имали време да забравим онази култура, сред която живеехме. Повечето от хората тук вярват в представителността на управлението, в републиката, в това, което наричат „демократия“. Но няма да продължи дълго така. След време ще се осъзнаят, че президентът е мъртъв, че Пентагонът може да бъде даден под наем, че в Долната камара на Конгреса и в Сената никой не провежда дебати, освен може би хлебарките и термитите. Нашите хора тук бързо ще дойдат на себе си и ще осъзнаят, че нищо не е останало от старото общество и че те могат да си създадат такова, каквото поискат. Това, което ние трябва да направим, е да прокараме нашите

идеи, преди хората да са излезли от вцепенението си и да са направили някоя глупост. Той размаха пръст пред лицето на Стю.

— Ако на събранието на 18 август някой предложи на майка Абигейл да се даде абсолютната власт да управлява, а ние с теб и Андрос да ѝ бъдем съветници, хората ще приемат предложението безапелационно, в блажено неведение, че гласуват за първата диктатура след Хюи Лонг.

— О, не мога да го повярвам. Сред нас има хора с висше образование, адвокати, политически активисти...

— Може и да са били такива. Но сега са само уплашени и уморени люде, които не знаят какво ще се случи с тях. Някой може и да се обади, но веднага ще му затворим устата, като кажем, че майка Абигейл и нейните съветници ще пуснат електричеството до шестдесет дни. Не, Стю, първото и най-важно нещо е да затвърдим духа на старото общество. Това имах предвид, като казах, че трябва да възстановим Америка. Така трябва да постъпим, щом сме заплашени от онзи човек, когото наричаме Сатаната.

— Продължавай.

— Добре. Следващата точка от дневния ред ще бъде избор на градски съвет като в едновременноните градчета на Нова Англия. Пример за съвършена демокрация. Докато сме по-малко на брой, ще свърши страхотна работа. Само че вместо да избираме градски съвет, ще изберем друг управителен орган, да кажем от седем... представители. Представители на Свободната зона. Как ти звучи?

— Идеално.

— И аз мисля така. Ще гледаме да бъдат избрани за представители членовете на организационния комитет. Ще ги попритиснем и ще избързаваме с гласуването, преди да са се усетили и да са започнали да предлагат приятелите си. Ще уговорим предварително хора, които да ни предложат, и други, които да подкрепят кандидатурите ни. Гласуването ще мине като по мед и масло.

— Екстра — възхити се Стю.

— Разбира се — съгласи се мрачно Глен. — Ако се интересува как да надхитриш и заобиколиш демократичните процедури, посъветвай се със социолог.

— Каква ще бъде следващата точка?

— Тя ще получи всеобщо одобрение, тъй като ще гласи: „Решение: На майка Абигейл се дава пълното право на вето върху всяко решение на Съвета на представителите.“

— Господи! А тя дали ще се съгласи?

— Сигурно. Но не смятам, че някога ще упражни това свое право, поне в момента не мога да си представя ситуация, която да предполага подобно действие от нейна страна. Не можем да очакваме съветът да управлява ефективно, ако тя не е поне негов титулярен председател. Тя е общото между всички нас. Всички ние имаме паранормално преживяване, свързано с нея. А и тя има... някаква аура. Хората използват едни и същи определения, когато говорят за нея: мила, добра, стара, мъдра, умна, великодушна. Тези хора са сънували един сън, който им е изкарал ума от страх, и друг сън, който ги е карал да се чувстват сигурни. Ще ѝ обясним, че я обявяваме само формално за наш водач. Мисля, че и тя иска това. Много е стара, уморена...

Стю поклати глава.

— Стара е и уморена, обаче тя третира проблема с лошия човек от религиозна гледна точка като някакъв кръстоносен поход, Глен. И не е единствената, която гледа така на тази предстояща схватка. Ти сам го знаеш.

— Искаш да кажеш, че все пак може да реши да вземе юздите на управлението в свои ръце?

— Това може да не се окаже чак толкова лошо. В крайна сметка ние сънувахме нея, а не някакъв съвет от представители.

— Не, не мога да приема идеята, че всички до един сме пионки в някаква постапокалиптична игра на добри и лоши, независимо от сънищата! По дяволите, та това противоречи на всякакъв здрав разум!

Стю вдигна рамене.

— Хубаво, да не задълбаваме сега в тази тема. Мисля, че твоята идея да ѝ дадем право на вето е много добра. Но мисля, че можем да отидем още по-далече. Нека ѝ дадем право и сама да прави предложения.

— Но не и абсолютното право в това отношение — бързо го допълни Глен.

— Не. Нейните предложения ще трябва да бъдат одобрявани от Съвета на представителите — каза Стю с хитро пламъче в очите. — И

така може да се окаже, че ние ще пречим на изпълнението на нейните идеи, а не обратното.

Настъпи продължително мълчание. Глен подиря чело с ръка.

— Да, знаеш ли, че си прав. Тя не може да бъде просто марионетка... поне трябва да приемем факта, че може да има и собствено мнение и свои предложения. Прибирам си вече кристалното кълбо, източен тексасецо. Защото в областта на социологията наричаме хората като нея алтернативно ориентирани.

— Що за алтернатива имаш предвид?

— Бог. Аллах. Кришна. Без значение е. Просто нея не я интересува от какво се нуждае обществото. Тя ще слуша и ще се подчинява на някакъв глас от отвъдното. Като Жана д'Арк. Просто ти събуди в мене опасенията, че може да се превърнем в теокрация.

— Тео...

— Общество, управлявано в името на Бога. — Глен не изглеждаше особено доволен от тази перспектива. — Когато беше малко момче, Стю, мечтал ли си някога, че ще станеш един от седемте свещеници с висок сан, вярно служещи на една сто и осем годишна негърка от Небраска?

Стю го погледна втренчено. След малко попита:

— Остана ли още вино?

— Няма вече.

— Майната му.

— Точно така — каза Глен.

Двамата се спогледаха и избухнаха в смях.

* * *

Майка Абигейл не бе живяла в такъв хубав дом. Седеше на покритата веранда и изведнъж си спомни за един търговски пътник, който дойде в Хемингфорд Хоум през 1936 или 37. Той бе най-сладкодумният човек, когото бе срещала през живота си, можеше с думи да сваля и звездите от небето. Бе попитала този млад мъж на име Доналд Кинг, какво го води при Аби Фримантъл, на което той ѝ бе отвърнал:

— Моят бизнес, госпожо, е удоволствието на хората. Вашето удоволствие. Обичате ли да четете? Да слушате радио? Или да се изтегнете на хамака и да слушате прекрасния оркестър от звуци на Вселената?

Тя му призна, че обича да прави всичките тези неща, но не спомена, че няма пукнат грош.

— Е, аз продавам точно тези неща — отвърна ѝ сладкодумният търговец. — Може да се нарича прахосмукачка „Електролукс“ с всички екстри, но всъщност ви продавам свободно време. Включвате я в контакта и пред вас се откриват нови безкрайни възможности за почивка и отмора. А вноските са така облекчени, както ще бъде и домакинската ви работа.

Срещата им се състоя по време на Голямата депресия. Абигейл не бе успяла да спести даже двадесет цента за панделки за рождените дни на своите внучки, така че и дума не можеше да става за прахосмукачка. Обаче как ги редеше само този господин Доналд Кинг от Пери, Индиана! Господи! Повече не го видя, но и не забрави името му. Купи си прахосмукачка чак в края на войната с нацистите, когато изведнъж сякаш всички се замогнаха, дори и белите бедняци.

А в тази къща тук, която Ник ѝ бе казал, че се намира в района Мейпълтън Хил на Боулдър (майка Абигейл се хващаше на бас, че малко чернокожи бяха живели тук преди епидемията), имаше всички уреди, за които бе чувала и няколко, които ѝ бяха напълно непознати. Съдомиялна машина. Две прахосмукачки, едната само за втория етаж. Приспособление за биологични отпадъци в мивката. Микровълнова печка. Пералня и сушилня. В кухнята имаше едно чудо, което приличаше на обикновена метална кутия, но добрият приятел на Ник, Ралф Брентнер ѝ бе казал, че то е „боклукомелачка“. Пускаш петдесет килограма отпадъци и те излизат под формата на кубче боклук с размерите на столче. Чудесата никога не свършват.

Ала като си помислиш, някои от тях вече ги нямаше. Както се люлеееше на верандата, погледът ѝ случайно попадна върху контактите на стената. Хората от къщата сигурно са излизали тук навън през лятото, за да слушат радио или да гледат бейзбол по симпатичния, кръгъл телевизор. Нямаше нищо по-типично в страната от тези контакти в стената. Дори тя ги имаше в своята барака в Хемингфорд Хоум. Човек изобщо не им обръщаше внимание... докато престанеха

да работят. Тогава разбираш каква огромна роля са играли в живота ти. Всичкото си свободно време, почти всичките си удоволствия, които така сладко бе възхвалявал Дон Кинг навремето... дължиш на тези контакти. Щом те не работят, всички чудати уреди включително и „мелачката за боклук“, могат да ти послужат единствено за закачалка за шапката и палтото ти.

Ама че работа! Та нейната барака бе повече подготвена от тази къща за последиците от катастрофата. Тук трябваше да й носят вода чак от Боулдър Крийк, която после трябваше да се преварява. А у дома си имаше водна помпа. Ник и Ралф ѝ бяха докарали с камион една грозна кабина с клозет и я бяха поставили в задния двор. У дома си имаше много по-удобен. Готова бе да замени пералнята и сушилнята за своето корито. Бе накарала Ник да ѝ намери едно, а Брад Кичнър бе домъкнал отнякъде дъска за пране и хубав домашен сапун. Сигурно ужасно им досаждаше с тези неща, но тя обичаше да си пере сама дрехите. Защото чистотата вървеше ръка за ръка с вярата в Бога. Никога през живота си не бе давала дрехите си за пране навън, нямаше да го направи и сега. От време на време се изпускаше, което бе нормално за старите хора, и не желаше някой друг да го разбере.

Разбира се, че скоро щяха да пуснат електричеството. Това бе едно от събитията, които Бог ѝ бе разкрил в сънищата. Тя знаеше доста неща, които щяха да се случат, някои от сънищата си, други от опита си. Двете бяха така преплетени, че ѝ бе трудно да ги различи.

Скоро хората тук щяха да престанат да се лутат насам-натам като мухи без глави и да започнат да се организират. Тя не бе социолог като Глен Бейтман (който винаги я гледаше така, както собственик на хиподром оглежда състезателен кон), но добре знаеше, че след време хората винаги се обединяват. Това бе проклятието, но и спасението за човешката раса. Ако по време на някое наводнение шестима се носят със сал по Мисисипи, то щом стигнат бряг, веднага ще захванат да играят бинго.

Първо ще установят някакво управление и ще поискат да я поставят начело. Естествено тя нямаше да позволи това да стане, колкото и да го желаше. Не беше такава Божията воля. Нека се справят сами с всички практически въпроси, свързани със земния живот. Да пуснем ли електричеството? Чудесно. Най-напред ще изпробва „мелачката за боклуци“. Нека пуснат газта, за да не

измръзнат хората през зимата. Нека си приемат резолюции, нека си кроят планове, тя нямаше нищо против и нямаше да им се бърка. Щеше да настоява Ник да участва в управлението и Ралф също, може би. Тексасецът също ѝ вдъхваше доверие — знаеше да си държи устата затворена, когато нямаше какво да каже. Смяташе, че ще искат да включат и дебелото момче, Харолд, и тя нямаше да им попречи, макар той да не ѝ харесваше. Тревожеше я. През цялото време се хилеше насреща ѝ, но очите му оставаха мъртви. Държеше се мило, казваше винаги това, което трябва, ала очите му бяха като два студени пикела, забити в ледник.

Абигейл смяташе, че Харолд крие някаква тайна. Нещо гадно, противно, миризливо като мърша бе скрито в сърцето му. Нямаше представа какво е то. Бог не бе пожелал да ѝ разкрие тайната му, значи сигурно тя нямаше отношение към Божиите планове за развитието на тяхната общност. Въпреки това я тревожеше мисълта, че това момче ще бъде включено във висшия съвет... но не възнамеряваше да сподели с никого опасенията си.

Нейната задача, мислеше си самодоволно старицата, докато се люлеееше, нейното място в съвета се свеждаше единствено до борбата с дяволския човек.

Той нямаше име, макар че предпочиташе да го наричат Флаг... поне за момента. От другата страна на планината работата му вече бе започнала. Абигейл не знаеше какви точно са плановите му. Те бяха скрити за нейните очи, както и тайната на дебелото момче Харолд. Но и без това подробностите бяха без значение. Целта на Флаг бе ясна и проста — да унищожи всички тях.

Старицата го познаваше добре. Всички новопристигнали в Свободната зона посещаваха първо нея и тя ги приемаше, макар че често се чувстваше уморена... Те всички държаха да ѝ кажат, че са я сънували и че са сънували него. Той ги изпълваше с ужас. Абигейл кимаше с разбиране и ги успокояваше, доколкото можеше. Но през цялото време си мислеше, че не биха познали Флаг, ако се разминеха с него на улицата... освен ако той самият не пожелаеше да бъде забелязан. Може би щяха да почувстват присъствието му — внезапен студен полъх, гореща вълна, като при треска или остра, пронизваща болка в ушите и слепоочията. Но тези хора грешаха, ако смятаха, че

той е някакво чудовище с две глави, шест очи и рога. Вероятно Флаг не изглеждаше по-различно от доставчика на мляко и от пощальона.

Абигейл предполагаше, че зад злото, извършвано с умисъл, душата му тънеше в неосъзнат от него безпросветен мрак. Това бе характерното за рожбите на тъмните сили. Те не можеха да създадат нищо, бяха в състояние само да рушат. Бог Творец бе създал човека по собствен образ и подобие и всеки, който следваше Божиите, повели бе също толкова творец. Мъжете и жените, които се уповаваха на Бога, бяха водени от желанието да съзидат, да придадат разумна форма на света около тях. Дяволският човек искаше и можеше единствено да разгражда и руши. Антихрист ли бе той? Да, и антитворец.

Разбира се, той щеше да има последователи и това не бе нещо ново. Флаг бе лъжец и неговият отец бе Баща на лъжите. Дяволският човек приличаше на голяма неонова реклама, която заслепява хората като водопад от празнични фойерверки. Тези чираци-разрушители нямаше да забележат, че като неонova реклама той повтаря до безкрай едни и същи фигури. Нямаше да осъзнаят, че ако изпуснат газта, която изпълваше сложната плетеница от тръбички, тя ще се разпръсне из въздуха и ще се изпари безследно.

Някои сами щяха да си направят изводите, че в неговото царство никога нямаше да има мир. Стражите и телените мрежи щяха да служат не само като предпазна мярка срещу нападатели отвън, но щяха да попречат на смените вратата си да избягат.

Дали той ще победи?

Абигейл все още не бе получила никакъв знак. Разбираше, че и Той знае за нейното съществуване. Нищо не би му доставило такова удоволствие, както да види мършавото ѝ черно тяло разпънато на кръст на някой телеграфен стълб, оставено за храна на гарваните. Абигейл знаеше, че само неколцина освен нея бяха сънували разпнатите, и смяташе, че не бяха споделили този факт с никого. Никъде не можеше да открие отговора на въпроса, дали той ще победи.

Явно не беше писано да го научи предварително. Бог вършеше делата си потайно и както Му бе угодно. Навярно Му е било угодно чедата на Израел поколения наред да страдат под египетския хомот. Било Му е угодно да изпрати Йосиф в робство, като накарал да свалят от гърба му хубавото му, разноцветно наметало. Угодно Му е било да изпрати сто нещастия на бедния Йов. Било Му е угодно дори

собственият му син да бъде разпънат на кръста с хули, изписани над главата му.

Бог обичаше игрите. Ако беше смъртен, сигурно щеше да прекарва часове над дъската за дама на покритата веранда пред единствения магазин в Хемингфорд Хоум. Абигейл мислеше, че за Него не бе толкова важен изходът от играта, колкото самата игра. Той играеше с червените или белите срещу черните. И когато Той решеше, щеше да победи. Може би след година, може би след хиляда... а и тя нямаше в никой случай да преувеличава лукавостта и находчивостта на дяволския човек. Ако него можеше да сравни с разпръскващ се дим, то тя самата бе само една малка прашинка от черен дъждовен облак, надвиснал над жадната земя. Тя бе само един от многото редови войници (вярно, доста бе прехвърлила възрастта за пенсиониране) от армията, служеща на Бога.

— Твоята воля ще се изпълни — каза старицата и извади от джоба на престилката си пакетче с пържени фъстъци. Последният ѝ лекар, доктор Стотън, ѝ бе казал да избягва солени храни, но какво разбираше той? Беше надживяла и двамата лекари, които се бяха осмелили да ѝ дават съвети относно здравето ѝ, откакто навърши осемдесет и шест години. Затова сега щеше да яде колкото си иска фъстъци. Вярно, че умираше от болка във венците, обаче колко вкусни бяха само!

Ралф Брентнер я завари с пълна уста. Мина по пътеката до къщата ѝ, килнал назад шапката си с перото. Свали я и почука на вратата.

— Будна ли си, майко?

— Да, да — отвърна му тя, опитвайки се да преглътне. — Влизай, Ралф. Не ги дъвча тия пущини, направо ги стривам с венците си.

Ралф се засмя и влезе.

— Пред портата чакат няколко души, които искат да те поздравят, ако не си уморена. Пристигнаха преди около час. Водач на групата им е младеж с дълга коса, но иначе изглежда свестен. Казва се Ъндървуд.

— Покани ги да влязат, Ралф, нямам нищо против.

— Добре. — Той понечи да си тръгне.

— А къде е Ник? Не съм го виждала от вчера. Да не е станал прекалено важен, за да се смесва с обикновените хорица?

— Беше на язовира. Двата с електротехника Брад Кичнър разучават електроцентралата. — Ралф се почеса по носа. — И аз бях там сутринта. Сметнах, че сред всичките тия вождове ще е добре да има поне един индианец, който да им казва какво да правят.

Майка Абигейл се закиска. Ралф наистина ѝ допаднаше. Бе простодушен, но изобретателен. Притежаваше шесто чувство относно много неща. Не я учудваше фактът, че именно благодарение на него бе проработило радиото на Свободната зона. Беше човек, който не би се поколебал да опита да залепи с епоксидно лепило счупения акумулатор на трактора ти и ако успее, просто ще свали безформената си шапка и ще се ухили до ушите, като че е единадесетгодишен хлапак, който си е свършил домашните задължения и метнал пръта на рамо, отива на риба. Хубаво бе да е наблизо, когато нещата не вървяха, защото на него можеше да се разчита, а когато на всички други потръгнеш, Ралф живееше от помощи за безработни. Способен бе да монтира подходяща дюза на велосипедната им помпа, когато се налагаше напомпване на гума, по-голяма от стандартните, и с един поглед разбираше какво причинява странното бръмчене в електрическата фурна, ала когато му се налагаше да перфорира талона си, явявайки се на работното си място, винаги закъсняваше или го продупчваше порано, тъй че неизменно го уволняваха. Знаеше, че царевицата може да се натопри със свински изпражнения, ако ги смесиш правилно, и умееше да прави туршия от борови връхчета, ала никога не можа да проумее съдържанието на договор за взимане на заем, нито как търговците успяват да го праметнат всеки път. Молбата за постъпване на работа, написана от Ралф Брентнер, изглеждаше така, сякаш са я извадили от боклука: пълна с правописни грешки, орѳана, покрита с мастилени петна и със следи от мазни пръсти. Трудовата му биография бе опетнена като живота на някоя проститутка. Ала когато светът започнеше да се разпада, именно хората като Ралф Брентнер бяха готови да запретнат ръкави и да го сглобят отново.

— Бива си те, Ралф, знаеш ли? Добър човек си.

— И ти също, майко. Знаеш ли, онзи Редман дойде при нас, докато работехме. Искаше да се съветва с Ник за някакъв си комитет.

— Ник какво му отговори?

— А, изписа две цели страници. Но в основни линии мисълта му бе, че ако ти си съгласна и той е съгласен. Е, какво ще кажеш?

— Какво би могла да каже една старица като мен по този въпрос?

— Много неща — отвърна сериозно, с известна изненада Ралф.

— Ти си причината, поради която всички сме тук. Ще направим каквото поискаш от нас.

— Искам да продължа да живея като свободна американка, каквато съм била от раждането си. Просто искам да се чуе думата ми, когато дойде времето да я кажа. Каквото е правото на всеки американец.

— Дотук не виждам проблеми.

— И другите ли мислят като теб?

— На бас се хващам, че са съгласни с мен.

— Тогава съм спокойна — залюля се тя на стола си. — Време е всички да се захващат за работа. Хората само се мотаят. Просто чакат някой да им каже къде да клекнат и къде да легнат.

— Значи да започвам?

— Какво?

— Ами Ник и Стю ме попитаха дали ще мога да намеря печатарска машина, щом успеят да пуснат електричеството. Казах им, че не ми трябва ток. Ще изтичам до гимназията и ще измъкна най-голямата машина за циклостил, която намеря. Искат да разпечатам листовки. — Той поклати глава. — Цели седемстотин. Питам се за какво са им толкова много, та ние сме едва четиристотин души.

— Плюс още деветнадесет, които чакат пред портата ми и сигурно ще получат слънчев удар, докато ние двамата с теб си бъбрим. Върви и ги доведи.

— Слушам. — Той тръгна към вратата.

— Ей, Ралф? — Индианецът се обърна.

— Отпечати хиляда — нареди му тя.

* * *

Те влязоха един по един през портата, която Ралф бе отворил, и майка Абигейл извърши онзи грях, който смяташе за най-страшния. Десетте божии заповеди можеха да се сведат до една възбрана: „НЕ

КРАДИ.“ Убийството бе кражба на живот, прелюбодеянието — кражба на съпруга, алчността — подмолната, скрита от хорските очи в мрачните дълбини на човешката душа жажда за кражба. Богохулството бе кражба на Божието име, извадено от пантеона и захвърлено на улицата като мръсна проститутка. Майка Абигейл не бе крадла. Само в някои случаи си бе позволявала да задигне по нещо дребно.

Най-големият грях обаче бе гордостта.

Гордостта бе женският образ на Сатаната. Тя бе коварното яйце на греха, винаги оплодено. Гордостта бе попречила на Мойсей да отиде в Ханаан. „Кой изстиска от камъка вода, когато бяхме жадни?“ попитали израилтяните и Мойсей им отвърнал: „Аз го сторих.“

Майка Абигейл бе горда жена. Гордееше се, че сама мие пода в къщата си (а кому дължеше ръцете, с които миеше, коленете, на които лазеше, водата, с която чистеше?). Гордееше се и с децата си. Никое от тях не беше се занимавало с алкохол или наркотици, никое не бе попадало в затвора. Ала майките на децата бяха дъщери на Бога. Гордееше се с живота, който бе водила, ала не тя бе определила какъв ще бъде той. Въпреки почтената си възраст още бе уязвима, още се поддаваше на измамния блясък на гордостта.

Когато ги видя да идват към нея, си помисли: „Дошли са мен да видят.“ След тази мисъл потече порой от други, коя от коя побогохулствена: как влизат при нея като за причастие в църква; как вървят почтително един след друг; как младият им водач е свел поглед към земята. До него вървеше жена със светла коса, а зад тях момче и жена с почти черни очи и гъста, черна коса с бели кичури. Останалите ги следваха в редица.

Младият мъж се качи по стълбите към верандата, а жената, вероятно негова приятелка, остана долу. Косата му бе наистина дълга, както ѝ бе казал Ралф, но иначе изглеждаше чист. Имаше гъста златисточервена брада. Лицето му излъчваше сила и носеше отпечатък на загриженост и състрадание към другите в бръчките по челото и около устата..

— Значи действително съществуваш — изрече тихо мъжът.

— И аз така си мисля. Казвам се Абигейл Фримантъл, но повечето хора тук ме наричат майка Абигейл. Добре дошли.

— Благодаря ти — промълви едва чуто мъжът и тя видя, че се опитва да спре сълзите, които напиреха в очите му. — И аз се радвам...

че успяхме да стигнем дотук. Името ми е Лари Ъндърруд.

Майка Абигейл протегна ръка. Лари я взе внимателно със страхопочитание и старицата отново почувства лепкавите пипала на гордостта, проклетницата. Мъжът я докосна така, сякаш смяташе, че в нея гори огън, който може да го опари, и смутено промълви: — Сънувах те.

Старицата му се усмихна и кимна. Лари, попрегърбен, тръгна да слиза по стълбите, но се препъна и за малко не се строполи. „Ще се отпусне — помисли си Аби. — Сега, когато вече са достигнали целта, ще осъзнае, че не трябва да носи на своите плещи всичките трудности на света.“ Човек, който се съмнява в собствените си сили, не бива да се нагърбва с твърде големи отговорности, преди да е обръгнал, а Лари Ъндърруд ѝ се струваше още доста зелен и имаше опасност да се огъне. Но въпреки това го хареса.

Приятелката му бе хубавка, с очи като виолетки. Тя се качи по стълбите. Погледна смело, но без сянка от високомерие, майка Абигейл в очите.

— Казвам се Луси Суон. Приятно ми е да се запознаем. — И въпреки че беше с панталон, направи реверанс.

— Радвам се, че си при нас, Луси.

— Имаш ли нещо против, ако те попитам... ъъ... — Тя сведе очи и се изчерви.

— На сто и осем съм — каза майка Абигейл благо. — Някои дни имам чувството, че съм на двеста и шестнадесет.

— Аз те сънувах — каза Луси и се оттегли пообъркана. Жената с тъмните очи и момчето се качиха след нея.

Жената я погледна сериозно, без капка смущение. На лицето на момчето бе изписано истинско изумление. То бе добро. Но имаше нещо в тази жена, което накара старицата да почувства студ като в гробница. „Той е тук — помисли си тя. — Приел е формата на жена... защото той може да се явява в различни форми — вълк... гарван... змия.“

Отдавна бе престанала да се страхува за живота си, но за един миг ѝ се стори, че тази странна жена с побелялата коса ще протегне ръка и ще ѝ счупи врата. През този кратък миг на майка Абигейл дори ѝ се стори, че лицето на жената го няма и вместо това се вижда в една

черна дупка, зейнала във времето и пространството, от която я гледаха втренчено две очи — тъжни, измъчени, без капка надежда.

Не, това не можеше да е зловещият човек, това бе просто една жена. Онзи никога не би се осмелил да дойде тук, дори и под прикритието на друг човек. Това бе просто една жена, при това много красива, с изразителни и чувствени черти на лицето, която бе прегърнала с една ръка момчето. Реши, че нещо ѝ се е привидяло за момент.

Изправяйки се лице в лице със старицата, Надин Крос се почувства объркана. Не изпита нищо необичайно, когато влязоха. Чувстваше се добре до момента, когато Лари се качи на верандата да разговаря със старицата. Тогава усети, че ще припадне от ужас и отвращение. Защото старата негърка... Какво?

Тя виждаше.

Точно така. Надин се изплаши, че старицата ще види какво се крие в душата ѝ, ще види семето на злото, което бе посадено и вече покълваше в нея. Изплаши се, че старата ще стане от стола си, ще я изобличи, ще поиска от нея да остави Джо, ще я прогони оттук и ще ѝ каже да отиде при онзи, комуто е предопределена.

Двете, обхванати от своите смътни страхове, се гледаха изпитателно. Мигът на преценка бе кратък, но им се стори безкраен.

„Той — дяволският човек — я е обладал“ — помисли си Аби.

„Цялата им власт е съсредоточена тук, в тази жена — помисли си на свой ред Надин. — Тя е всичко, което имат, макар че може би не го съзнават.“

Джо бе станал неспокоен. Дърпаше я за ръката.

— Здравей — глухо произнесе Надин. — Аз съм Надин Крос.

Старицата отвърна:

— Знам коя си.

Думите увиснаха във въздуха и хората замлъкнаха, сетне се заоглеждаха, за да разберат какво не е наред.

— Така ли? — промълви Надин. Изведнъж ѝ се стори, че единствено Джо може да ѝ послужи за прикритие.

Избута момчето пред себе си, сякаш бе заложник. Странните, морскосини очи на Джо се впиха в майка Абигейл.

— Това е Джо — обясни Надин. — И него ли познаваш добре?

Майка Абигейл не сваляше очи от непознатата, която твърдеше, че се казва Надин Крос. Единственият признак, че жената се притеснява, бе потта, избила по шията ѝ.

— Мисля, че името му е Джо толкова, колкото и моето е Касандра — срыза я тя. — Знам още, че не си му майка. — Тя отмести поглед върху момчето с чувство на облекчение. Не може да потисне усещането, че странната жена е победила, че е използвала момчето като щит, който да я предпази и който да ѝ попречи да изпълни задължението си... О, всичко това бе толкова неочаквано, тя не бе готова за него!

— Как се казваш, дете? — обърна се майка Абигейл към момчето.

То се прокашля, сякаш кост бе заседнала на гърлото му.

— Няма да ти отговори — заяви Надин и сложи ръка на рамото му. — Не може да ти отговори. Не мисля дори, че си спомня...

— Лио! — извика Джо неочаквано силно и звънко и това сякаш най-сетне го извади от досегашното му състояние. — Лио Рокуей! Това съм аз! Аз съм Лио!

Хвърли се на врата на майка Абигейл, смеейки се. От тълпата зад тях се разнесоха ръкопляскания. Надин сякаш се смали на ръст и Аби отново почувства, че е пропуснала нещо изключително важно, че не се е възползвала от предоставената ѝ възможност да разгадае някаква тайна.

— Джо — прошепна Надин. Лицето ѝ бе станало отново непроницаемо, безизразно.

Момчето се обърна и я погледна.

— Ела — подкани го младата жена и без да мигне, погледна Аби, сякаш не говореше на момчето, а на нея. — Тя е стара. Ще я смажеш. Много е стара... и е доста слаба.

— О, имам достатъчно сила, за да обичам едно малко момче като тебе — отвърна майка Абигейл, но дори на нея ѝ се стори, че гласът ѝ прозвуча някак неуверено. — Изглежда, пътуването не е било леко за него.

— Сега е много уморен. Както и ти, ако се съди по вида ти. Ела, Джо.

— Аз я обичам — каза момчето и не помръдна от мястото си. Надин видимо се сепна от реакцията му.

— Ела при мене, Джо! — Гласът ѝ прозвуча по-остро.

— Не се казвам така. Лио! Лио ми е името! — Новодошлите отново притихнаха, защото усетиха, че нещо необичайно се е случило или може би тепърва предстоеше да се случи, но не разбираха какво точно бе то.

Двете жени кръстосаха погледи като остри саби.

„Знам коя си“ — казваха очите на Аби.

„И аз знам коя си“ — бе отговорът в очите на Надин.

Този път Надин не издържа и първа сведе поглед, сетне примирено изрече:

— Ще те наричам Лио, щом предпочиташ. Само ела, за да не я умориш повече.

Момчето с видима неохота се откъсна от прегръдката на старицата.

— Идвай при мен, когато пожелаеш — каза Аби, но нарочно не погледна към Надин, за да ѝ покаже, че поканата не се отнася до нея.

— Добре — отвърна момчето и ѝ изпрати въздушна целувка. Лицето на Надин бе каменно. Тя не отрони нито дума. Докато слизаха по стълбите, ръката ѝ, обгърнала раменете на момчето, приличаше повече на каишка на куче, която трябваше да му попречи да избяга, отколкото на утешителен жест. Майка Абигейл ги проследи с поглед с усещането, че отново нещо ѝ се изплъзва, че истината, която бе така близо, отново ѝ убягна. Вече не знаеше със сигурност какво точно изпитва. Та това бе само една обикновена жена, нали... само една жена.

Младият мъж Ъндърууд стоеше до стълбите намръщен, с мрачно като буреносен облак лице.

— Защо се държа така? — упрекна той жената и въпреки че зададе въпроса съвсем тихо, майка Абигейл го чу.

Жената не му обърна никакво внимание. Подмина го без да му каже и дума. Лио отправи умолителен поглед към Ъндърууд, сякаш очакваше от него спасение, но засега командваше Надин и момчето се остави тя да го отведе.

Настъпи миг на тишина, който майка Абигейл се чудеше с какво да запълни, като че ли това бе някаква неотложна задача...

Не беше ли нейна задача да наруши мълчанието?

Дочу нечий тих глас: „Така ли е? Това ли е твоята работа? Затова ли те е довел Бог тук, жено? Да бъдеш Официалният посрещан на градските порти на Свободната зона?“

„Не мога да мисля ясно — възпротиви се тя. — Жената е права, наистина съм уморена.“

„Той приема различни форми — настоятелно я пресече тънкият, вътрешен гласец. — Вълк, гарван, змия... жена.“

Какво означаваше това? Какво се случи тук? Какво, в името на Бога?

„Седях си тук самодоволно, чаках да ми изразят почитта си, да, точно това правех, няма смисъл да го отричам. И сега тази жена дойде, нещо се случи, но не мога да разбера какво е то. Имаше нещо в нея... нали? Сигурна ли си? Сигурна ли си?“

Настъпи тишина, всички сякаш я гледаха втренчено, в очакване да докаже на какво е способна. А тя не правеше нищо. Жената и момчето си бяха отишли, бяха си тръгнали разочаровани, сякаш бяха истинските вярващи, а тя — шарлатанката и те веднага бяха прозрели истинската ѝ същност.

„Да, но аз съм стара! Не е честно!“ Веднага я прекъсна другият глас — тъпичкият, тихият, разумният, който не беше неин: „Но не чак толкова стара, че да не разбереш, че тази жена е...“

В този момент към нея се приближи един друг мъж.

— Здравей, майко Абигейл. Казвам се Зелман, Марк Зелман. Аз съм от Ловил, Ню Йорк. Сънувах те.

Сега за един миг в обърканото ѝ съзнание проблеснаха съвсем ясно двете възможности. Едната бе да отвърне на поздрава на този човек, да си поприказва с него, да го поуспокои и така да постъпи с всички останали — да приеме уважението им като палмов лист. Другата възможност бе да ги отпрати, да се остави мисълта ѝ да я води дълбоко в душата ѝ, докато открие това, което Бог искаше тя да узнае.

Жената е...

Какво?

Имаше ли някакво значение? Тя си бе отишла.

— Един мой праплеменник живееше навремето в северната част на щата Ню Йорк — подхвана тя разговор с Марк Зелман. — В градче на име Русиз Пойнт. Току до Върмонт, край езерото Чамплейн. Сигурно никога не си чувал за него.

Марк Зелман я увери, че градчето било известно на всички от щата. А бил ли е някога там? На лицето му се появи тъжно изражение. Не, никога, макар че имал желание.

— Ако се съди по това, което Рони ми пишеше, не си изпуснал кой знае какво — каза му тя и Зелман се оттегли с широка усмивка.

Останалите изразиха един по един почитанията си към нея, както бяха постъпили и другите преди тях, както щяха да направят и пристигащите през следващите дни. Тони Донахю; Джак Джексън, автомеханик; млада медицинска сестра Лори Констабъл — от нея щеше да има полза; възрастен мъж, Ричард Фарис, когото всички наричаха Съдията; Дик Волман; Санди Дюшиен — какво красиво име, навярно е френско. Хари Дънбартън, който си бе изкарвал прехраната само преди три месеца, като продавал очила. Андреа Терминело. Някой си Смит. Някой си Ренет. И още куп други. Тя си поговори с всеки един от тях, кимаше, усмихваше им се, накара ги да се почувстват като у дома си, но удоволствието, което бе изпитала през предишните дни при тези разговори, днес липсваше. Чувстваше само болките в китките, пръстите и коленете си наред с все по-нарастващия страх, че всеки момент ще се напишка, ако не отиде веднага в тоалетната.

А на всичкото отгоре през цялото време я безпокоеше усещането (което щеше да изчезне до вечерта), че е пропуснала нещо изключително важно, нещо, за което горчиво ще съжалява по-късно.

* * *

Мисълта му течеше по-лесно, когато пишеше. Затова си отбеляза всичко важно, използвайки две химикалки — една черна и една синя. Ник Андрос седеше в кабинета на къщата на Бейслайн Драйв, където живееше заедно с Ралф Брентнер и приятелката му Илайза. Навън падаше мрак. Къщата беше много красива. Намираше се в полите на Флагстаф, на едно възвишение, така че от големите прозорци на дневната се виждаше почти целият град, плетеницата от булеварди и улици, напомняща на огромна дъска за шахмат. Отвън стъклото на прозореца имаше някакво покритие, което отразяваше светлината, така че минувачите да не надничат вътре, а стопанинът на дома спокойно да

ги наблюдава. Ник предполагаше, че къщата е струвала не по-малко от 450 000–500 000 долара... а собственикът ѝ и неговото семейство бяха мистериозно изчезнали.

По време на дългото си пътуване от Шойо до Боулдър, отначало сам, после с Том Кълън и другите, бе минал през десетки по-малки и по-големи градове. Във всички къщите представляваха вмирисани гробници. Нямаше основание Боулдър да е по-различен... но факт беше, че тук бе някак си по-различно. И в този град естествено имаше хиляди мъртъвци и трябваше да се предприеме нещо по този въпрос преди края на топлите и сухи дни на лятото. Есенните дъждове щяха да предизвикат по-бързото разлагане на трупове и нарастваше опасността от болести и епидемии. Но все пак трупове като че ли не бяха толкова, колкото можеше да се очаква. Ник се чудеше дали някой друг, освен него и Стю Редман, бе забелязал това... Вероятно Лодър. Той не пропускаше почти нищо.

На всяка къща, в която имаше трупове, се падаха поне десет, които бяха празни. По време на епидемията явно по-голямата част от жителите на града, и болни, и здрави, бяха решили да напуснат Боулдър. Защо? Това сега нямаше значение, а и най-вероятно никога нямаше да разберат причината. Оставаше единствено шокиращият факт, че майка Абигейл ги бе отвела може би в единствения малък град в целите Съединени щати с най-малък брой мъртъвци, Този факт беше достатъчен, за да накара дори един неверник като него да се пита откъде черпеше информация старицата. Ник обитаваше три стаи от приземния етаж на къщата. Те бяха много уютни, с мебели от чам. Макар че се чувстваше като натрапник, бе разширил жизненото си пространство дори без подканяне от страна на Ралф. А и по време на дългото пътуване от Шойо до Хемингфорд Хоум не бе осъзнавал в пълна степен колко му липсват други хора и сега още не можеше да се нарадва на тяхната компания. Никога досега не бе живял в такъв хубав дом. Задният вход беше само на негово разположение. Под ниската стряха до вратата държеше велосипеда си, затънал дълбоко в килима от полуизгнили, сладко ухаещи листа от трепетлика. Бе започнал да колекционира книги — една отколешна негова мечта, която не бе могъл да осъществи през дългите години на странстване. Преди четеше много, но напоследък рядко му оставаше време за подобни занимания. Някои от книгите по полиците, повечето от които бяха все

още празни, бяха стари негови познайници. Повечето бе взимал от библиотеки срещу два цента на ден. Никъде не се беше установявал достатъчно дълго, че да му издадат читателска карта. Имаше и книги, които още не бе прочел. До папката на бюрото му лежеше една от тях — „Запали къщата“ от Уилям Стайрън. Беше си отбелязал докъде е стигнал с една десетдоларова банкнота, която бе намерил на улицата. Вятърът носеше разпръснатите пари по улици и канавки. Ник често го удивляваше и разсмиваше фактът, че много хора, включително и той самият, си даваха, труда да ги събират. Защо? Книгите вече бяха без пари. Както и идеите. Понякога тази мисъл го караше да изпада във възторг. А понякога го плашеше.

Листът пред него бе откъснат от голяма тетрадка, в която записваше всичките си мисли. Тя бе нещо като дневник, но съдържаше и дълги списъци за пазаруване. Бе установил, че изпитва особена слабост към съставянето на списъци. Често си мислеше, че вероятно някой от предците му е бил счетоводител. Практиката го бе научила, че когато съзнанието ти е тревожно, съставянето на списък може да ти донесе поне временно успокоение.

Ник драскаше безцелно в полето на листа пред себе си.

Струваше му се, че нещата от миналия живот, от които се нуждаеха най-вече днес, бяха струпани в електроцентралата на Боулдър като потънало в прах съкровище, скрито в тъмен шкаф. Някакво едва съдържано неприятно чувство владееше повечето хора събрани тук. Приличаха на изплашени деца, които се блъскат едно в друго след мръкване в тъмна къща, обитавана от духове. В известен смисъл самият Боулдър приличаше на призракен град. Сякаш хората смятаха, че са тук само временно. Имаше един човек на име Импенинг, който бе работил в охраната на завода на Ай Би Ем. Импенинг явно бе решен да предизвика размирици. Разправяше на хората, че на 14 септември 1984 година в Боулдър имало два сантиметра сняг, а през ноември студът хващал яко, така че на всички щели да им измръзнат задниците. Ник искаше веднага да се сложи край на приказки от този род. Ако Импенинг бе в армията, за такива слухове направо щяха да го разжалват, не че Ник бе почитател на лишенията от логика действия на военните. Важното бе, че думите му нямаше да влияят на хората, ако можеха вечер да се приберат в светли къщи и ако при първото застудяване можеха да включат отоплението само с едно натискане на

копчето. Ако не успееха да пуснат тока до първия сняг, Ник се опасяваше, че хората просто ще си заминат и всичките събрания, представители и документи на света нямаше да успеят да ги спрат.

Според Ралф повредата в електроцентралата не била сериозна. Поне видимо. Обслужващите екипи явно бяха успели да спрат повечето машини, други се самоизключили. Само две-три от големите турбини бяха изгорели, вероятно в резултат на повишаване на напрежението, възникнало в последния момент. Ралф твърдеше, че намотките трябвало да се сменят, но смятал, че двамата с Брад Кичнър и още десетина души щели да свършат тази работа. Много повече хора им бяха нужни обаче, за да се подменят изгорелите и почернели медни жици на генераторите, които бяха излезли извън строя. Медни жици имало в големи количества в складовете на Денвър. Ралф и Брад специално ходиха един ден дотам, за да се уверят сами. Ако имаха на разположение достатъчно хора, смятаха, че до Деня на труда ще успеят да пуснат електроцентралата.

— Тогава ще устроим най-страхотния купон, който този град е виждал някога — заяви Брад.

Законност и ред. Те също бяха основание за тревога. Можеше ли да се възложи тази част от работата на Стю Редман? Той сигурно нямаше да иска да се нагърби с нея, но Ник смяташе, че ще успее да го убеди... а ако успееше, щеше да накара Глен да стане заместник на Стю. Основното нещо, което го измъчваше, беше пресният и болезнен спомен от краткото и ужасяващо време, което бе прекарал като надзирател в полицейското управление на Шойо. Винс и Били умираха от грипа, Майк Чилдрис скачаше с два крака върху вечерята си и ревеше с пълно гърло: „Гладна стачка! Обявявам гладна стачка!“

Измъчваше го самата мисъл, че не ще може да минат без съдилища, затвори... и без палач може би. Господи, та нали тези хора бяха последователи на майка Абигейл, не на дяволския човек! Дяволският човек сто на сто нямаше да се занимава с такива глупости като съдилища и затвори. Неговите наказания щяха да са ефикасни, бързи и изключително тежки. Нямаше нужда да заплашва хората си със затвор, когато по телеграфните стълбове край път 1–15 висяха трупове, разпънати на кръст, оставени за храна на птиците.

Ник се надяваше, че закононарушенията ще бъдат дребни. Вече имаха няколко случая, при които пияни бяха нарушили обществения

ред. Едно хлапе, още твърде малко, за да кара кола, се бе качило на огромен багер и го бе подкарало по „Бродуей“. Беше изплашило доста хора. Накрая се бе блъснало в един спрял камион за доставка на хляб и си бе ударило главата. „Леко се беше отървало“ — мислеше си Ник. Въпросът бе в това, че хората, забелязали подвизите му, не се бяха намесили, защото никой от тях не бе сметнал, че притежава необходимата власт, за да го направи.

Власт. Организация. Ник написа двете думи на листа и ги загради с две окръжности. Въпреки че бяха избрани от майка Абигейл, те нямаха имунитет срещу човешките слабости, глупави постъпки или чуждо лошо влияние. Не беше сигурен, че са деца на Бога, но знаеше, че когато Мойсей слязъл от планината, онези, които не били заети с преклонение пред златния телец, играели на зарове. И пред тях стоеше заплахата да се сбият при игра на карти или да разрешат спора за някоя жена със стрелба.

Власт и Организация. Той загради думите в още една окръжност и сега те приличаха на затворници зад тройна решетка. Как си подхождаха само... и колко тъжно звучаха.

* * *

Не след дълго дойде Ралф.

— Утре пристигат още хора, а вдругиден очакваме истинско стълпотворение, Ники. Повече от тридесет души.

„Това е добре — написа Ник. — Бас държа, че скоро ще имаме и лекар. Така е по закона на вероятностите.“

— Да. Полека-лека се превръщаме в истински град. — Глухонемият кимна.

— Поговорих с момчето начело на групата, която пристигна днес. Казва се Лари Ъндървуд. Умен човек е. Сече му пипето.

Ник повдигна вежди и изписа с пръст въпросителна във въздуха.

— Ами какво да ти кажа. — Ралф знаеше, че така Ник иска допълнителна информация. — Той е шест-седем години по-възрастен от теб и може би осем-девет по-млад от Редман. Но мисля, че ни трябва точно такъв човек. Зададе ми най-важните за момента въпроси.

Отново въпросителна.

— Например, кой е шефът. Как ще действаме оттук нататък. И кой ще се погрижи да го сторим.

Ник кимна. Да, това бяха най-съществените въпроси. Но дали Лари бе човекът, който им трябваше? Ралф можеше да е прав, но можеше и да греши.

„Ще се опитам утре да се срещна с него и да си поприказваме“ — написа той на листа.

— Да, редно е. Лари е свестен. — Ралф запристъпва нервно на място. — Поговорих си с майка Абигейл, преди тя да приеме групата на Ъндървуд. По онзи въпрос, дето ме помоли да проуча. Тя каза, че няма нищо против и да се залавяме за работа. Каза още, че повечето хора се мотаели и чакали някой да им нареди къде да легнат и къде да клекнат.

Андрос се облегна назад на стола и се разсмя без глас. После написа: „Сигурен бях, че си мисли нещо от този род. Утре ще поговоря с Глен и Стю. Ти напечата ли листовките?“

— О! Листовките! Мамка им, да. Отнеха ми почти целия следобед, да ги вземат мътните! — Показа една на Ник. Тя още миришеше на мастило. Шрифтът беше едър. Ралф сам ги бе оформил.

M> frame

ОБЩО СЪБРАНИЕ!!! ИЗБОР НА СЪВЕТ ОТ ПРЕДСТАВИТЕЛИ!

20.30 часа, 18 август 1990

При хубаво време в парка

на булевард „Кениън“ и „Баншел“

При лошо време в залата „Чутагуа“

СЛЕД СЪБРАНИЕТО ЩЕ ИМА ПОЧЕРПКА

M\$

Отдолу имаше две опростени карти, посочващи местонахождението на парка и залата за новопристигналите в града, които още не бяха имали възможност да го опознаят. А под тях с по-дребен шрифт бяха изписани имената на кандидатите, за които се бяха споразумели Глен и Стю по-рано същия ден:

Временен организационен комитет:

Ник Андрос

Глен Бейтман

Ралф Брентнер

Ричард Елис
Фран Голдсмит
Стюарт Редман
Сюзън Стърн

Ник посочи реда, на който пишеше, че ще има почерпка след събранието, и повдигна въпросително вежди.

— А, това. Ами Франи се отби и заяви, че повече хора щели да дойдат, ако им предложим и нещо за хапване. Каза, че с приятелката ѝ Пати Крьогер щели да имат грижата. Щели да осигурят бисквити и безалкохолно. — Ралф направи гримаса. — Ако трябваше да избирам между безалкохолно и конска пикня, щях сериозно да се замисля. Отстъпвам ти моя дял, Ники.

Ник се усмихна.

— Само едно ме смущава — продължи Ралф вече сериозно. — Включили сте ме в комитета. Знам какво означава това. „Поздравления и ще ти се съдере задникът от работа.“ Не че имам нещо против работата. Цял живот съм опъвал яко. Но в комитетите трябва да участват хора, които имат много идеи, а аз не съм от тях.

Ник бързо нарисова на своя бележник радиоприемник, антена и електрически стълбове с жици.

— Е, да, но тук става въпрос за нещо различно — възрази мрачно Ралф.

„Ще свършиш страхотна работа. Не се безпокой“ — фнаписа му глухонемият.

— Щом казваш. Ще се пробвам, Ники. Но мисля, че ще е по-добре, ако на мое място поставите онзи Ъндървуд.

Ник поклати отрицателно глава и го потупа по рамото. Ралф му пожела лека нощ и се качи на горния етаж. Когато остана сам, глухонемият отново замислено зачете листовката. Ако Стю и Глен бяха запознати със съдържанието ѝ, а Ник беше сигурен, че това вече е станало, тогава знаеха, че той на своя глава бе задраскал името на Харолд Лодър от списъка на кандидатите за временния комитет. Не знаеше какво мислят по въпроса, но фактът, че до момента не се бяха появили на прага му, беше може би добър знак. Може би те също щяха да поставят някакви свои изисквания за членовете на комитета. Ако се наложеше, Ник бе готов да направи отстъпки, само и само да не допусне Харолд в комитета. Беше дори готов да пожертва Ралф. Той и

без това не желаше да участва, макар да бе природно интелигентен и успяваше да намери разрешение на почти всички проблеми. Щеше да свърши добра работа и в комисията на представителите. Така или иначе Ник смяташе, че Глен и Стю са издигнали кандидатурите преди всичко на свои приятели. Затова, ако Ник не искаше Лодър да участва, двамата трябваше да се съгласят. За да постигнат успех с ръководно тяло в такъв състав, не трябваше да има никакви разногласия помежду им.

Отново насочи вниманието си към листа, на който си беше водил записки преди появяването на Ралф. Втренчи се в думите, които бе заградил три пъти, сякаш за да им попречи да избягат. Власт. Организация. Изведнъж му хрумна още една дума и той я написа под другите две, тъкмо имаше достатъчно място. Сега на листа пишеше: Власт, Организация, Политика.

Не се опитваше да отхвърли кандидатурата на Харолд само защото смяташе, че Стю и Глен са иззели инициативата от ръцете му и се опитват да го изместят. Естествено честолюбието му бе засегнато. Щеше да е странно, ако не се чувстваше обиден. В известен смисъл именно той, заедно с Ралф и майка Абигейл, бе основал Свободната зона.

„Тук вече има стотици хора и можем да очакваме още хиляди, ако Бейтман се окаже прав“ — помисли си Ник и почука с молива оградените думи. Колкото повече ги гледаше, толкова по-грозни му се струваха. „А когато ние с Ралф и майка Абигейл пристигнахме в Боулдър, не заварихме тук други живи същества, освен котките и сърните, които слизаха в града и опустошаваха градините на хората... влизаха дори в магазините. Спомням си онази сърна, която бе успяла някак да се намъкне в супермаркета «Тейбъл Меса» и после не можеше да намери изхода. Направо се беше побъркала. Тичаше лудешки между рафтовете с продукти, събаряше някои от тях, спъваше се, падаше и пак хукваше.

Вярно, че няма и месец, откакто сме тук, но все пак дойдохме първи! Затова естествено се чувствам малко засегнат, но не поради това искам Харолд да не участва в комитета. Причината е, че му нямам доверие. Той се усмихва през цялото време, но сякаш очите и усмивката не принадлежат на едно и също лице. Знам, че навремето е имало някакви търкания между Харолд и Стю относно Франи, но сега

и тримата твърдят, че това е минало. Да, но се чудя дали наистина е така. На няколко пъти улавям Франи да гледа Харолд с тревога и недоверие, като че ли тя самата се пита дали всичко е «минало». Вярно, че е умен, но не знам дали е достатъчно устойчив психически.“

Ник поклати глава. И това не бе всичко. На няколко пъти се бе питал дали Харолд Лодър не е умопобъркан.

Най-вече заради тази негова идиотска усмивка. „Не бих искал да споделям тайните си с някого, който се усмихва така и има вид, сякаш не спи по цели нощи. Не, Лодър, ще трябва да минем без теб.“

Ник затвори папката и я пхна в най-долното чекмедже на бюрото си. После се изправи и започна да се съблича. Искаше да си вземе душ. Кой знае защо се чувстваше мръсен. Помисли си: „Ето го светът, но не според Гарп /Авторът има предвид хумористичния роман «Светът според Гарп» на американския писател Джон Ървинг, както и прочутото произведение на Хъксли «Прекрасен нов свят»: — Б. пр./, а според супергрипа. Този прекрасен нов свят.“ Но на него не му се струваше нито особено смел, нито особено нов. Всичко изглеждаше така, сякаш някой е поставил мощна бомба в сандъче с играчки. Тя избухнала със силен гръм. Играчките изхвъркнали от кутията и се разпилели из цялата стая. Някои били напълно счупени, други можели да бъдат поправени, но повечето просто били разпръснати навсякъде. Все още били прекалено нагорещени, за да ги пипнеш, но по-късно станало ясно, че изобщо не са повредени.

Ник си мислеше, че задачата на хората в този нов свят се състои в това да „сортират играчките“. Да изхвърлят безнадеждно счупените, да отделят онези, които могат да бъдат поправени, и да направят списък на здравите. А сетне да осигурят ново сандъче за тях. Бронирано сандъче! Има нещо ужасяващо и перверзно привлекателно в лекотата, с която се взривяват предметите. Трудно е сглобяването им. Отделянето на повредените от годните. Поправянето им. Съставянето на списъци. И, разбира се, изхвърлянето на непотребните вещи.

Ала... замисляли ли сте се колко трудно ви е да изхвърлите ненужните предмети?

Застана гол насред стаята, с дрехите в едната си ръка. О, нощта бе така тиха... но нима всички нощи не бяха симфония от тишина за Ник? Защо изведнъж почувства, че мравки пролазиха по тялото му?

Може би защото внезапно осъзна, че работата на комитета няма да се състои в сортиране на счупени играчки.

Защото му хрумна мисълта, че се е присъединил към странен кръжок по шев и кройка на човешкия дух, състоящ се от Редман, Бейтман, майка Абигейл и дори Ралф със своя радиопредавател и усилвател, който бе разпращал мощни радиосигнали из целия мъртъв континент. Всеки от тях държеше игла и може би щяха да изработят заедно едно голямо одеяло, което да ги предпазва от зимния студ... а може би, след кратка пауза само, бяха започнали отново да шият мъртвешки саван за човешката раса.

* * *

След като се любиха, Стю заспа. Напоследък не си доспиваше, а и предишната нощ бе прекарал с Глен Бейтман в пиене и обсъждане на плановете им за бъдещето. Франи си облече халата и излезе на балкона.

Сградата, в която живееха, се намираше на ъгъла на „Пърл“ и „Бродуей“. Апартаментът бе на третия етаж и от него се разкриваше гледка към двете улици, които свързваха четирите краища на града. Харесваше ѝ тук. Нощта бе топла и тиха. Небето бе като черен камък с безброй малки бели дефекти — звездите. На слабата им ледена светлина, Франи виждаше едва очертан силуета на планините, които се издигаха на запад.

Тя прокара ръка от лицето до бедрата си. Халатът ѝ бе от коприна, а под него бе съвсем гола. Ръката ѝ поспря за миг върху гърдите ѝ и после се спусна върху леко заобления ѝ корем. Бе започнал да расте още преди две седмици.

Вече ѝ личеше и Стю бе казал нещо доста странно по този повод, преди да започнат да се любят. Зададе въпроса съвсем небрежно, а Франи я досмеша.

— Колко дълго смяташ ще можем да го правим, без... ъъъ да го притесня?

— Или да я притесниш — поправи го развеселена. — Какво ще кажеш за още четири месеца, шефе?

— Съгласен — отвърна той и я облада.

Преди това бяха провели доста по-сериозен разговор. Скоро след като пристигнаха в Боулдър, Стю бе споделил с Глен, че Франи е бременна. Социологът бе изказал доста предпазливо идеята, че вирусите или микробите причинители на грипа най-вероятно не бяха унищожени. Така че съществува известна вероятност бебето да умре. Това бе особено тревожна мисъл (Франи си бе казала, че винаги можеш да разчиташ на Глен Бейтман за някоя тревожна мисъл). Но все пак, щом майката има естествен имунитет, то бебето...

Да, обаче оцелелите от епидемията също бяха загубили децата си.

Но това би означавало, че...

Какво?

Ами, че оцелелите са просто епилог на човешката раса. Тя не искаше да повярва, не можеше да повярва, че нещата стоят така. Ако това е вярно...

Някой идваше по улицата. Промуши се покрай един боклукчийски камион и стената на ресторанта. Беше мъж. Носеше праметната през рамо тънко, лятно яке. В едната си ръка държеше бутилка или пистолет с дълга цев, а в другата — лист, вероятно с адреса, на който отиваше, защото човекът го погледна и свери с номерата на къщите. След малко спря пред тяхната сграда. Гледаше вратата и сякаш се колебаеше как да постъпи. Франи си помисли, че непознатият прилича на частните детективи от едновременно телевизионни сериали. Тя се намираше на по-малко от двадесет стъпки над главата му. Ситуацията бе малко неловка. Ако му се обадеше, можеше да го изплаши. Ако си замълчеше, той можеше да почука и да събуди Стю. И какво правеше тук по това време с пистолет в ръка... ако това наистина бе пистолет?

Той изведнъж вдигна глава, вероятно за да провери дали не свети някой прозорец в сградата. Франи продължаваше да го наблюдава и погледите им се срещнаха.

— Пресвети Боже! — извика мъжът от улицата и отстъпи несъзнателно назад. Препъна се в бордюра и тупна в канавката на задните си части.

— О! — извика сепнато Франи в същия момент и на свой ред направи крачка назад. На балкона, върху специална поставка стоеше красива саксия. Франи я бутна с гърба си. Тя се залюля, сякаш се

колебаеше дали да падне, после се стовари със страхотен трясък на покрития с плочи под и се разби на парчета.

В спалнята Стю изпъшка, размърда се и продължи да спи.

Франи, както можеше да се очаква, избухна в смях. Затисна уста с две ръце и ошипа яко устните си, но не можа да спре кискането си, което звучеше като приглушено пръхтене. „Поредният удар на съдбата“ — помисли си тя и изпръхтя в притиснатите до устата ѝ длани. Ако онзи тип дрънкаше на китара, то тя можеше с пълно основание да му хвърли саксията на главата. О, соле мио!... ТРЯС! Коремът я заболя от усилието да не се разсмее на глас.

Отдолу се разнесе затворнически шепот:

— Ей, ти, на балкона... пссст!

— Пссст! — прошепна на себе си Франи. — О, няма що, пссст!

Знаеше, че трябва да излезе навън, защото нямаше да може да се овладее и щеше да се разкудкудяка всеки момент. Така ставаше всеки път, щом попаднеш в смешна ситуация. Прелетя през тъмната спалня, измъкна мимоходом една по-плътна хавлия от банята и изхвърча от апартамента. Лицето ѝ се кривеше като гумена маска. Едва на площадката на първия етаж се разсмя на воля. Смееше се неудържимо, когато се озова на тротоара.

Мъжът, младият мъж, както се оказа, когато бе видяла от балкона, бе станал и отупваше праха от панталоните си. Беше слаб и добре сложен, лицето му бе покрито с брада, която на дневна светлина бе вероятно руса или червеникава. Под очите му имаше дълбоки сенки. Усмиваше ѝ се малко тъжно.

— Какво събори? Тресна като да беше пиано.

— Една саксия. Тя... тя... — но нов, пристъп на смях ѝ попречи да продължи. Франи само го сочеше с пръст и се превиваше, държейки се с две ръце за корема. Сълзи потекоха от очите ѝ. — Изглеждаше ужасно смешно... Знам, че такова ужасно нещо не бива да се казва, когато се срещаш с някого за пръв път, но... о, Бога ми! Толкова смешен беше!

— Ако това се беше случило едно време, следващият ми ход щеше да е да заведа дело срещу тебе за обезщетение от поне четвърт милион. „Господин съдия, вдигнах поглед и тази млада дама ме гледаше. Да, мисля, че ми правеше физиономии.“ „Отсъждаме в полза на ищеца, горкото момче. Обявявам десетминутна почивка.“

Двамата се посмяха още малко. Младият мъж носеше избелели, но чисти дънки и тъмносиня риза. Лятната нощ бе топла и приятна. Франи не съжаляваше, че е излязла навън.

— Ти да не би да си Фран Голдсмит?

— Да, точно така. Но аз не те познавам.

— Лари Ъндървуд. Днес пристигнахме. Всъщност търся един човек на име Харолд Лодър. Казаха ми, че живее на „Пърл“ номер 261 заедно с Франи Голдсмит, Стю Редман и още няколко души.

Смехът ѝ пресекна.

— Когато пристигнахме в Боулдър, Харолд дойде с нас в този дом, но скоро след това се изнесе. Сега живее в Арабахо, в западната част на града. Мога да ти дам точния му адрес и да ти обясня как да стигнеш дотам.

— Ще ти бъда много благодарен. Но ще го посетя утре. Не мога да рискувам втори път да ми се случи нещо подобно.

— Познаваш ли Харолд?

— И да, и не. Познавам го колкото и теб. Макар че, правичката да си кажа, изобщо не изглеждаш така, както си те представях. Виждах те като страхотна блондинка, с по един пищов, увиснал от двете страни на бедрата ти, като мадамите от картините на Франк Фрацета. Но се радвам, че се запознахме. — Лари ѝ подаде ръка и тя я стисна, усмихвайки се смутено.

— Страхувам се, че нямам ни най-малка представа за какво говориш.

— Седни за малко и ще ти обясня.

Франи седна на бордюра. Полъхна лек ветрец, подгони хартийките по улицата, а листата на брястовете в алеята пред сградата на съда, намираща се на три преки разстояние, зашумоляха.

— Нося нещо специално за Харолд Лодър — каза Лари. — Но искам да го изненадам. Така че, ако случайно го видиш преди мене, моля те, не му казвай.

— Добре — съгласи се Франи по-заинтригувана от всякога. Лари ѝ показа пистолета с дългата цев, който не бе никакъв пистолет, а бутилка вино. Тя я наклони леко и успя да разчете надписа с едри букви на звездната светлина — „БОРДО“. И годината: 1947.

— Най-хубавото бордо на нашето столетие. Поне така твърдеше един стар мой приятел. Казваше се Руди. Мир на праха му.

— Но 1947... та това е преди цели четиридесет и три години. Дали не се е... вкиснало?

— Руди твърдеше, че качественото бордо никога не се вкисва. Както и да е, мъкна го чак от Охайо. Ако виното се окаже кофти, то поне ще е едно кофти вино пътешественик.

— И го носиш за Харолд?

— Да, както и пакет от тези. — Лари измъкна нещо от джоба си и ѝ го подаде. Тя веднага позна какво е, без да чете надписа върху опаковката му. — Шоколадчета „Пейдей“! Любимите на Харолд... но откъде знаеш за тях?

— В това именно е историята.

— Разкажи ми!

— Добре. Слушай тогава. Навремето имало човек, който се казвал Лари Ъндървуд. Отишъл от Калифорния чак в Ню Йорк, за да види старата си майка. Това не била единствената причина за дългото пътуване, но другите причини не били чак толкова приятни затова нека не се задълбочаваме в тях?

— Щом казваш — съгласи се Франи.

— Но не щеш ли, Злата фея на Запада или някакви кретени от Пентагона изпратили на страната страшна чума и преди да успееш дори да кажеш: „Ей го, иде капитан Трипс“, почти всички в Ню Йорк били мъртви, включително майката на Лари Ъндървуд.

— Съжалявам. Майка ми и баща ми също починаха.

— Да, така стана с майките и бащите на всички нас. Ако си изпратим един на друг съболезнователни картички, сигурно няма да остане ни една неизползвана. Но Лари бил от щастливците. Напуснал града с една дама на име Рита, която не била в състояние да понесе случилото се. А Лари пък не бил в състояние да ѝ помогне.

— Никой от нас не беше подготвен за това, което стана.

— Да, но някои се приспособиха по-бързо. Както и да е, Лари и Рита се отправили към Мейн. Стигнали до Върмонт и там дамата взела свръхдоза приспивателни.

— О, Лари, какъв ужас!

— Лари го преживял много тежко. Всъщност сметнал, че това е божие наказание за неговата слабохарактерност. А на всичкото отгоре и двама-трима души му били казали, че най-изявената черта от характера му бил неговият невероятен егоизъм, който се забелязвал

отдалече като кралица на красотата, покачена върху платформа на четвъртоюлски парад.

Франи се поразмърда.

— Извинявай, ако те карам да се чувстваш неловко, но всичко това го събирам в себе си от доста време, а и то наистина има връзка с Харолд.

— Добре, приемам извиненията ти.

— Благодаря. Мисля, че от момента, когато пристигнахме в града и се срещнахме със старицата, си мечтая как ще срещна някое дружелюбно настроено същество, което да ме изслуша с внимание. Мислех си, че това същество ще е Харолд. Както и да е, Лари продължил към Мейн, защото не знаел къде другаде да отиде. По това време вече сънувал ужасни кошмари, но тъй като бил сам, не знаел, че и други сънували същото. Затова просто заключил, че тези кошмари били още един признак за неизбежното умопомрачение. След време стигнал до едно малко крайбрежно градче, Уелс, където срещнал една жена, Надин Крос, и едно странно момче, което се оказа днес, че се казва Лио Рокуей.

— Уелс — промълви с изумление Франи.

— Както и да е, тримата спътници хвърлили ези или тура, за да решат в коя посока да поемат по магистрала № 1. Паднало се тура и те се отправили на юг. И така след време пристигнали в...

— Огънкуит! — извика радостно Франи.

— Точно така. И там на покрива на една плевня с огромни букви се запознах за пръв път с Харолд Лодър и Франи Голдсмит.

— Надписът на Харолд! О, Лари, той толкова ще се зарадва, като научи!

— Като следвахме указанията му, отидохме първо в Стовингтън, а от там в Небраска, където отново видяхме надпис, упътващ ни към Боулдър. По пътя срещнахме хора. Сред тях бе една жена, Луси Суон, с която живея сега. Бих искал да се запознаеш с нея. Мисля, че ще ти допадне. Тогава именно се случило нещо, което определено не било по вкуса на Лари. Групата нараснала. От четирима станали шест. Към шестимата се присъединили още четирима в щата Ню Йорк. А когато стигнали знака до портата на майка Абигейл в Небраска, вече били шестнадесет и докато се усетят, се лепнали още трима към тях. Лари бил водач на тази смела дружина. Нямало избор или официално

гласуване. Просто така станало. А той не желаел да поема такава отговорност. Тя го смазвала. Не му давала да спи нощем. Странно е как започваш сам да се изтезаваш. За мен това задължение постепенно се превърна във въпрос на самоуважение. Аз, искам да кажа той, през цялото време се страхувал, че ще оплеска нещата, че ще се събуди някоя сутрин и ще намери още някой мъртвец в спалния чувал, както бе намерил Рита във Върмонт, и всички ще го сочат с пръст и ще повтарят: „Ти си виновен. Ти не знаеше как да постъпиш, така че вината е изцяло твоя.“ А това не можех да го споделя с абсолютно никого. Дори и със съдията...

— Кой е той?

— Съдията Фарис. Възрастен човек от Пиория. През петдесетте бил районен съдия, но се е пенсионира много преди да избухне епидемията. Много е проникателен. Има очи като рентген. Както и да е, Харолд беше важен за мен. За колкото повече хора поемах отговорността да се грижа, толкова по-важен ставаше той за мен. Може да се каже, че връзката между отговорността и Харолд бе пропорционална. — Лари се засмя. — Онази плевня, Боже! Последният ред, на който бе написал името ти... Харолд буквално е висял във въздуха, когато го е писал.

— Да. Спях, когато го е сторил, иначе никога нямаше да му позволя.

— Започнах да го опознавам. Намерих опаковка от „Пейдей“ в плевнята в Огънкуит и после открих какво бе написал на една гредка...

— И какво бе написал?

Тя почувства изпитателния поглед на Лари в тъмното и пристегна халата по-здраво, не от срамежливост — не чувстваше никаква заплаха от този мъж — а от притеснение.

— Само инициалите си — отвърна с небрежен тон Лари. — Х.Е.Л. Ако с това се бе свършило, едва ли щях да съм тука сега. Ала след това в магазина за мотоциклети в Уелс...

— Ние също бяхме там!

— Знам. Разбрах, когато установих, че два мотора вече липсват. Ала това, което ме впечатли повече, бе, че Харолд бе успял да източи бензин от един подземен резервоар. Сигурно си му помогнала, Фран. Аз за малко да остана без пръсти.

— Не, не се наложи да му помагам. Харолд просто намери вентила, махна капачката...

Лари изпъшка и се плесна по челото.

— Господи! Как не се досетих! Искаш да кажеш, че просто го е отворил и е пхнал вътре маркуча...

— Ами... да.

— О, Харолд! — въздъхна Лари с такова възхищение, с каквото Франи досега не бе чувала някой да говори, особено пък за Харолд. — Тази хитрост ми е убягнала. Както и да е, стигнахме до Стовингтън. Надин така се разстрои, че припадна.

— Аз пък плаках. Ревах толкова много, сякаш никога нямаше да спра. Просто си бях навила, че като стигнем там, някой ще ни посрещне с думите: „Здравейте! Спалните са вляво, закусвалнята — вдясно.“ — Тя поклати глава. — А сега ми се струва толкова глупаво.

— Аз не се учудих. Безстрашният Харолд е бил там преди мен, оставил ми е знак и е продължил по пътя си. Почувствах се като изнежения бледолик брат от изтока, който върви по стъпките на индианеца в „Следотърсача“.

Мнението му за Харолд я удивляваше и безпокоеше. Не беше ли Стю водач на тяхната група от мига, когато напуснаха Върмонт и се отправиха към Небраска? Честно казано, не можеше да си спомни. По това време всички бяха прекалено обезпокоени от сънищата си. Лари й бе припомнил събития, които бе забравила, или още по-лошо, събития, които бе приела за естествени, без да се замисля върху тях. Харолд бе рискувал живота си, за да напише съобщението на покрива на плевнята. Тогава си бе помислила, че той поема излишен риск, но явно бе имало все пак някаква полза от това. Източването на бензин от подземния резервоар явно е представлявало проблем с повишена трудност за Лари, но Харолд го бе разрешил, без дори да се замисли. Франи изведнъж се почувства виновна и дребнава. Всички бяха приели Харолд за някакъв недорасъл пубер. А той наистина неведнъж бе намирал изход от трудните ситуации, в които бяха изпадали през последните шест седмици. Нима е била толкова влюбена в Стю, че сега този напълно непознат човек й отваряше очите за истината? А това, което я караше да се чувства още по-виновна, бе фактът, че Харолд бе приел съвсем философски развитието на отношенията между нея и Стю.

— И така, в Стовингтън намерихме още един знак, с всичките му там указания, цифри и прочие. И точно до него, на земята, открих още една опаковка от „Пейдей“. Имах чувството, че вместо да се водят по стъпканата трева и счупените съчки, трябва да се ръководят от разпръснатите опаковки от шоколадчета „Пейдей“, които Харолд явно толкова обича. Е, този път не следвахме съвсем точно указания от него маршрут. Близко до Гари, Индиана, се наложи да се отклоним на север, защото в Гари имаше страхотен пожар. Стори ми се, че всички петролни резервоари са избухнали. Както и да е, поне благодарение на тази отбивка срещнахме съдията. Когато стигнахме Хемингфорд Хоум, вече знаехме, че старицата не е там, но все пак всички държаха да видят мястото с очите си. Царевицата... люлката... нали разбираш?

— Да — отвърна тихичко Франи.

— А аз откачах все повече и повече. Непрестанно се страхувах, че нещо ще се случи, че ще ни нападне банда мотоциклетисти, че ще ни свърши водата, или нещо подобно. Майка ми имаше една книга, която бе наследила от прабаба си. Казваше се „По неговите стъпки“. В нея се разказваше за ужасните проблеми, които имали някои хора. Повечето от проблемите бяха от морален характер. Авторът на книгата пишеше, че за да разрешат проблемите си, хората просто трябва да се запитат: „А какво би сторил Исус на мое място?“ И веднага щяло да им дойде решението на проблема. Знаеш ли пък аз какво си мислех? Че този въпрос се третира от зен-будизма. Всъщност не е въпрос, а е начин да си проясниш мисълта, точно както медитирането и повтарянето на свещената сричка „ОМ“.

Франи се усмихна. Помисли си какъв коментар би направила майка ѝ на подобно изказване.

— И така, когато се окажех в безизходица, Луси — това е моята приятелка, споменах ли ти за нея? Та Луси ме подканяше: „Бързо, Лари. Задай въпроса.“

— Въпросът какво би направил Исус на твое място ли?

— Не, какво би направил Харолд? — отвърна сериозно Лари. Франи загуби ума и дума. Искеше ѝ се непременно да присъства на срещата между Лари и Харолд. Каква ли щеше да е реакцията на Лари, когато се изправи лице в лице със своя герой?

— Една нощ се установихме на лагер в задния двор на някаква ферма. Бяхме почти изчерпали запасите си от вода. В двора имаше

кладенец, но не знаехме да извадим вода от него, понеже нямаше ток и не можехме да включим помпата. И Джо, искам да кажа Лио, през цялото време вървеше по петите ми и ми опяваше: „Аз жаден, Лари, много жаден.“ Направо ме побъркваше. Чувствах как се стягам все повече и повече и си мислех, че ако ми го каже още веднъж, ще го фрасна. Представяш ли си? Какъв симпатяга съм бил, а? След като малко ми оставаше да ударя едно дете. Но човек не може да се промени отведнъж. Трябваше ми доста време, за да го разбера.

— Важното е, че пристигнахте невредими тук чак от Мейн. Един от нашите умря. От спукан апендикс. Стю се опита да го оперира, но не успяхме да го спасим. Равносметката е, че си се справил доста добре.

— Двамата с Харолд се справихме — поправи я той. — И тогава Луси ми каза: „Бързо, Лари. Задай въпроса.“ Така и направих. До плевнята имаше вятърна мелница. Тя работеше, но в плевнята нямаше вода. Затова отворих капака в основата на мелницата. Видях, че главният лост на задвижващия механизъм се е измъкнал. Наместих го и „бинго“! Водата потече! Студена и прекрасна. Благодарение на Харолд.

— Не, благодарение на теб. Харолд изобщо не е бил там.

— Е, в известен смисъл беше. В главата ми. И сега, след като съм тук, бих искал да му дам виното и шоколадчетата. Знаеш ли, дори си представях, че той е твоето гадже — каза Лари и я погледна крадешком.

Тя поклати глава и сведе очи към скръстените си в скута ръце.

— Не, не е... Харолд...

Настъпи дълга пауза. Франи чувстваше погледа му върху себе си. Накрая той я попита:

— Добре, кажи къде съм сбъркал в преценката си за Харолд?

— Трябва да се прибирам вече. Приятно ми беше, че се запознахме, Лари. Ела утре да те представя на Стю. Доведи и Луси, ако искаш.

— Къде съм сбъркал? — настоя той.

— О, не знам — отвърна младата жена през сълзи. — Караш ме да се чувствам така, сякаш съм се отнасяла, много зле с Харолд и не знам... защо стана така... и може ли да съм виновна, задето не го обичам така, както обичам Стю? Аз ли съм виновна?

— Разбира се, че не — отвърна Лари смутено. — Слушай, извинявай, че бях толкова настоятелен. Тръгвам си.

— Той се промени! — извика Франи. — Не знам кога и защо и понякога искрено се надявам, че е за добро... но не съм... не съм сигурна. Понякога се страхувам.

— От Харолд ли?

Тя не отговори, само сведе поглед. Помисли си, че вече и без това е казала достатъчно.

— Щеше да ми обясниш как да стигна до дома му — подсети я той.

— Не е трудно. Тръгваш направо към Арапахо, докато стигнеш малък парк, мисля, че се казва „Ибън Файн“. Пада се вдясно, а къщата на Харолд е точно срещу него.

— Добре, благодаря ти, приятно ми беше, че се запознахме, въпреки счупената саксия.

Франи се усмихна насила. Доброто ѝ настроение се бе изпарило.

Лари вдигна високо бутилката с вино и се усмихна.

— И ако го видиш преди мен... няма да издадеш тайната, нали?

— Няма.

— Лека нощ, Франи.

Той си тръгна. Франи го проследи, докато се изгуби от погледа ѝ. После се качи горе и се мушна в леглото до Стю, който продължаваше да спи непробудно.

„Харолд“ — помисли си тя и се зави презглава. Как да каже на Лари, който изглеждаше толкова симпатичен и свестен, макар и малко объркан и безпомощен (ала не бяха ли всички объркани и безпомощни?), че самият Харолд е дебел, незрял и объркан? Нима трябваше да му разкаже за онзи ден, не чак толкова далечен, когато бе заварила умният, изобретателен Харолд, който можеше да служи за пътеводна звезда почти като Исус, да коси тревата в задния двор по бански, целият облян в сълзи? Нима трябваше да му каже, че Харолд, който бе често кисел, обиден и уплашен, по пътя от Огънкуит до Боулдър се бе променил и се бе превърнал в изпечен политик, добре приет, общителен човек, но въпреки това, когато впереше в някого студените си, мъртви очи, човек имаше чувството, че го гледа някакво чудовище?

Помисли си, че тази вечер трудно ще заспи. Харолд се бе влюбил безнадеждно в нея, а тя на свой ред се бе влюбила в Стю Редман. Нищо не се бе променило в жестокия за всички им свят. И сега всеки път когато видеше Харолд, имаше чувството, че я полазват тръпки. Макар че той като че ли бе отслабнал поне с пет килограма и вече нямаше толкова пъпки...

Изведнъж дъхът ѝ спря и тя се изправи на лакти, широко отворила очи в мрака.

Бе усетила някакво движение в себе си.

Докосна корема си. Не може да бъде. Беше твърде рано. Сигурно само така ѝ се е сторило...

Не, истина беше.

Тя се отпусна обратно в леглото. Сърцето ѝ биеше лудо. Идеше ѝ да събуди Стю, за да му каже. Щеше да го направи, ако бебето бе от него, не от Джес. Тогава щеше да сподели този миг с него. Когато забременееше от него, щеше да го направи. Ако забременееше, естествено.

Отново усети едва доловимо движение. Все едно имаше газове, само дето добре знаеше, че това не беше причината за странното усещане. Причината бе бебето. Бебето бе живо.

— О, Господи! — промълви тя. Напълно забрави и Лари Ъндървуд, и Харолд Лодър. Всичко, което ѝ се бе случило, откакто майка ѝ и баща ѝ се разболяха, бе забравено. Лежеше, притаила дъх, в очакване отново да почувства движението на бебето, да усети присъствието на това живо същество в себе си. Така и заспа. Бебето ѝ бе живо.

* * *

Харолд седеше на стол на поляната пред малката къща, която бе избрал за свой дом, гледаше небето и си припомняше една стара рокпесен. Мразеше рока, ала тази песен я знаеше почти дума по дума. Помнеше дори името на групата, която я изпълняваше: „Кати Йънг енд ди Инъсътс“. Певицата имаше плачлив, умоляващ, леко дрезгав глас, който бе привлякъл вниманието му. Дисководещите го наричаха „златен“. Представяше си я като шестнадесетгодишна, руса, бледа и

невзрачна девойка. Звучеше така, сякаш пееше, държейки в ръце снимка, обикновено скрита в някое чекмедже в скрина; снимка, която изваждаше единствено късно нощем, когато всички други в къщата спяха. Звучеше отчаяно. Снимката може би бе на местния Сваляч — капитан на училищния футболен отбор и председател на ученическия комитет — и сигурно я бе откраднала от лексикона на по-голямата си сестра. Свалячът вероятно се натискаше на някоя безлюдна улица с най-красивата мажоретка, докато в обикновена къща в покрайнините това обикновено момиче с плоски гърди и пъпка на горната устна пееше: „Хилядите звезди в небето... ми шепнат... че ти си единствената ми любов... кажи ми, че ме обичаш... кажи ми, че ще бъдеш мой, само мой...“

Тази нощ в небето имаше много повече от хиляда звезди, ала те не бяха звезди на влюбените. Тук, на хиляда и петстотин метра надморска височина те светеха студено и жестоко — милиард прорези в черно кадифе, направени от кинжала на Бога. Бяха звезди на хора, изпълнени с омраза, и ето защо Харолд реши, че може да си пожелае нещо. „Да пукнете дано, кретени!“

Седеше, подпрял глава на облегалката, един гневен астроном. Косата му бе още по-дълга от преди, ала вече не беше сплъстена и мазна. Вече не миришеше на пот. Дори пъпките му бяха започнали да изчезват, откакто бе намалил шоколада. А и благодарение на усърдната работа и на дългите разстояния, изминавани пеш, бе започнал да отслабва. През последните дни, когато погледът му случайно попаднеше върху отражението му в огледало или стъкло, той се втренчваше сепнато, сякаш виждаше не себе си, а някой непознат човек.

Понамести се на стола. В скута му лежеше голяма книга с подвързия от изкуствена кожа. Криеше я под една плоча на пода до камината, когато отсъстваше от къщи. Ако някой я откриеше, за него нямаше да има повече място в Боулдър. Със златни букви върху подвързията пишеше: „СЧЕТОВОДНА КНИГА“. Това бе дневникът, който Харолд бе започнал да води, след като бе прочел дневника на Фран. Вече бе изпълнил първите шестдесет страници открай докрай със ситния си почерк. Нямаше дори нови редове. От перото му се лееха, както гной от възпалена рана, словоизлияния, родени от омразата. Не беше осъзнал, че крие в себе си толкова омраза. Смяташе,

че досега трябваше да е изчерпал натрупаното в себе си, но, изглежда, просто бе затворил за малко крана.

А защо изпитваше такава омраза?

Сепна се, като че някой му бе задал гласно въпроса. Много би се затруднил с отговора и би го доверил само на неколцина избрани. Нали и Айнщайн бе казал, че на света имало само шест души, които могат да разберат всички значения на формулата $E=mc^2$? А какво можеше да се каже тогава за уравнението, което бе измислил Харолд? Относителността според Харолд. О, би могъл да изпише два пъти по толкова страници и с всеки следващ ред уравнението да става все по-неразбираемо, все по-тайнствено, докато накрая той се загубеше сам в лабиринта на собствената си душа, без дори да се е приближил до извора. Той, би могло да се каже... се самоизнасилваше. Така ли беше? Сравнението не беше далеч от истината. Непрестанно се разголваше по грозен и унизителен начин.

Скоро щеше да напусне Боулдър — след месец-два. Нямаше да се задържи повече. Щом откриеше как да си уреди сметките. Тогава можеше да тръгне на запад. И когато стигнеше там, щеше да им разкаже всичко от игла до конец за Боулдър. Щеше да им каже за общите събрания и други много по-съществени неща, например за съвещанията при закрити врата на комисията. Беше сигурен, че ще го изберат за член. Онзи, който командваше на запад, щеше да го посрещне с отворени обятия и да го възнагради добре... не като сложеше край на омразата, а като му предоставеше идеалното средство да я използва — примерно кадилак „Омраза“ — дълга и лъскава лимузина. Харолд щеше да се качи в нея и щеше да се остави тя да го вози. Двамата с Флаг щяха да направят на пух и прах този окаян град, приличен на мравуняк. Ала първо щеше да си уреди сметките с Редман, който му бе откраднал любимата и го бе излъгал.

„Да, Харолд, но защо изпитваш омраза?“

На този въпрос нямаше удовлетворителен отговор... можеше само да си измисля различни оправдания. Всъщност беше ли основателен този въпрос? Не, това беше все едно да попиташ някоя жена защо е родила ненормално дете.

А бе имало час, по-скоро миг, когато му се прииска да забрави омразата. Това бе мигът, когато прочете дневника на Фран и откри, че тя е безумно влюбена в Стю Редман, Истината му бе подействала така,

както студената вода действа на голия охлюв — кара го уплашено да се свие на топчица. В онзи миг бе разбрал, че може просто да приеме нещата такива, каквито са, и тази мисъл го бе изпълнила с възторг и с ужас. Тогава разбра, че може да се промени, да стане друг човек, един нов Харолд Лодър, чиято пъпна връв, свързваща го със стария, можеше да бъде отсечена с острия нож на епидемията. Бе осъзнал по-добре от всички останали какво представлява Свободната зона на Боулдър. Хората не бяха вече същите. Малкото общество в този град не приличаше на никое друго в Америка от догрипния период. Те не го разбираха, защото не можеха да се дистанцират като него. Мъжете и жените живееха по двойки, но нямаха никакво желание да възродят институцията на брака. Цели групи от хора живееха в нещо подобно на комуни. Не се биеха помежду си. Изглежда, дори се радваха на разбирателство. И най-странното бе, че никой не бе поставил под въпрос религиозния подтекст на сънищата им... както и религиозното тълкувание, което се даваше на самата епидемия. Боулдър бе едно новаторско общество, една *tabula rasa*, която не можеше да осъзнае собствената си, непозната досега красота.

Харолд я бе почувствал и намразил.

Отвъд планината имаше още един Харолд. Парче от злокачествено образуване, една-единствена клетка от умиращ организъм, едничък представител на карцинома, който бе разяждал старото общество. Една-единствена клетка, която вече бе започнала да се възпроизвежда. В обществото щеше да се разгори пак старата схватка между здравата и болната тъкан — борба за територия. Ала пред всяка една клетка стоеше старият като света въпрос, въпросът, зададен още в райската градина — дали да отхапят ябълката или не? Там, на запад, вече ядяха ябълков пай и пиеха ябълков сок. Унищожителите на рая се намираха там, там бяха мускетарите на злото.

А той самият, когато му се бе предоставил шансът да приеме нещата такива, каквито са, бе отхвърлил тази нова възможност. Да я приеме би било равносилно на самоубийство. Раните от всички преживени унижения сякаш се отвориха и от тях потече кръв. Мъртвите му мечти и амбиции възкръснаха и изпълзявайки от гробовете си, го попитаха нима може да ги забрави така лесно. В Свободната зона той ще бъде просто някой си Харолд Лодър. Отвъд

планината може да бъде принц. Злото неудържимо го привличаше. Бе като зловещ панаир — виенски колела, чиито светлини кръжат над мрачния пейзаж, безкрайна допълнителна атракция, изпълнена с изроди като Харолд, докато в голямата цирковата палатка лъвовете разкъсват зрителите. Дисхармоничната музика на хаоса го зовеше.

Отвори дневника си и под светлината на звездите решително започна да пише:

12 август 1990 г. (призори)

Твърди се, че най-страшните човешки пороци са гордостта и омразата. Но дали е вярно? Според мен те са най-големите добродетели. Да се откажеш от тях означава да се промениш в името на всеобщото добруване, заради благого на света. Много по-благородно е да ги приемеш, тоест светът да се промени за твое добро. Предстои ми голямо приключение.

ХАРОЛД ЕМЪРИ ЛОДЪР

Той затвори тетрадката. Влезе в къщата, прибра дневника в скривалището му в камината и внимателно намести плочата. Отиде в банята, постави нощната лампа на мивката така, че да осветява огледалото, и цели петнайсет минути се усмихва по различен начин. С всеки изминал ден това му се удаваше по-лесно.

КНИГА ТРЕТА

*Тази страна е твоя,
тази страна е и моя.
От Калифорния до Ню Йорк.
От планините високи
до водите океански дълбоки,
тя ни принадлежи.*

Ууди Гътри

*„Хей, Боклук, какво каза старата Сампъл,
когато ѝ запали чека за пенсията?“*

Карли Йейтс

*Щом падне нощ и небето притъмнее, а
ярката луна посред него изгрее, не ще се
страхувам, щом ти си до мене.*

Бен Кинг

51.

Из целия Боулдър бяха разлепени плакатите на Ралф за общото събрание на осемнайсети август. Бяха проведени множество дискусии, повечето посветени на добрите и лошите страни на седемчленния комитет.

Тази вечер майка Абигейл си легна напълно изтощена още преди залез слънце. Цял ден потокът от посетители не бе секвал. Всички искаха да научат мнението ѝ. Бе им казала, че повечето от предложенията на комитета са доста добри. Хората се интересуваха, дали би приела да членува в един постоянен комитет, ако такъв бъде сформиран на събранието. Тя им отвърна, че ще е малко уморително за нея, но не би отказала да помогне с каквото може на избраните представители. Увериха я многократно, че всеки постоянен комитет, който откаже помощта ѝ, ще бъде ликвидиран незабавно. Майка Абигейл си легна уморена, но доволна.

Същото стори и Ник Андрос. Благодарение на плаката, изработен на старата циклостилна машина, само за ден Свободната зона се бе преобразила от неорганизирана група бежанци в потенциални избиратели. Това се харесваше на хората: даваше им чувството за сигурност след дългия период на „свободно падане“.

Следобед Ралф го закара до електростанцията. Двамата със Стю решиха да проведат вдругиден предварителното съвещание в квартирата на Франи и Стю. Това даваше на седмината още два дни, през които да изслушат мнението на останалите хора.

Ник се усмихна и с жест им напомни, че е глух.

— Да четеш по устните е даже по-добре — каза Стю. — Знаеш ли, Ник, започвам да си мисля, че ще се справим с тези скапани генератори. Бред Кичнър работи като звяр. Ако имяхме днес десетима като него, до първи септември градът щеше да функционира нормално.

Ник направи знака „О'кей“ и те влязоха в сградата.

Същият следобед Лари Ъндърууд и Лио Рокуей се отправиха на запад към дома на Харолд, който се намираше на „Арапахо Стрийт“. Лари бе метнал на гръб сака, с който бе пребродил цялата страна, но

сега в него имаше само бутилка вино и половин дузина шоколадчета „Пейдей“.

Луси бе излязла с група хора, които бяха взели два камиона на „Пътна помощ“ и бяха започнали да разчистват изоставените коли от улиците и шосетата около града. Бедата бе там, че работеха самостоятелно — единични акции, които се осъществяваха единствено, ако се съберяха няколко човека и решеха да направят нещо.

Погледът на Лари се спря на един от плакатите, закован на телеграфен стълб. Може би там се криеше отговорът. По дяволите, хората наоколо искаха да работят; единственото, от което се нуждаеха, бе някой, който да координира действията им, да им нарежда какво да правят. Помисли си, че повече от всичко хората искаха да заличат следите на случилото се в началото на лятото (нима то вече свършваше?), все едно да изтрият с гъба неприличните думи, написани на черната дъска. „Може би не ще успеем да го сторим от единия до другия край на Америка — помисли си той, — но сигурно ще успеем да го направим тук, в Боулдър, преди да завали сняг, ако Майката Природа ни помогне“. Шум от счупени стъкла го накара да се обърне. Лио бе запратил голям камък в задното стъкло на един стар форд, на чиято задна броня имаше лепенка с надпис: „Вземи се стегни и през прохода мини-каньон Колдкрийк“.

— Не прави повече така, Джо.

— Казвам се Лио.

— Лио — поправи се Лари. — Не го прави.

— Защо? — кротко попита момчето, но Лари не успя да измисли задоволителен отговор.

— Защото звукът е много неприятен — накрая отвърна той.

— Аха. Добре.

Продължиха пътя си. Лари пхна ръце в джобовете си. Лио направи същото. Младият мъж ритна кутия от бира. Лио се отклони от пътя и ритна камък. Лари си заподсвирква някаква мелодия. Лио започна да му припява, издавайки тихи, гърлени звуци. Младият мъж разроши косата му, а момчето го изгледа със загадъчните си дръпнати очи и се усмихна. Лари си помисли: „За Бога, та аз го обичам“.

Стигнаха до парка, за който им бе споменала Франи, и видяха от другата страна зелената къща с бели кепенци. На асфалтовата алея,

водеща към нея бе оставена количка, пълна с тухли, а до нея, в капак от боклукчийска кофа, имаше готов хоросанов разтвор, към който трябваше да се прибави само вода. С гръб към улицата, до капака, бе приклепнал широкоплещест мъж, гол до кръста. Гърбът му здравата бе изгорял от слънцето. Човекът държеше мистрия и зидаше ниска тухлена ограда около цветна леха.

Лари си припомни думите на Франи: „Той се промени... нямам представа как или защо, понякога си мисля че е за добро..., а понякога се страхувам“.

Лари пристъпи напред и изрече точно това, което се канеше да каже през дългите дни на пътешествието си:

— Харолд Лодър, предполагам.

Харолд трепна от изненада, обърна се с тухла в едната ръка и с мистрия, от която капеше хоросан, в другата. Бе вдигнал мистрията като оръжие. С крайчеца на окото си Лари забеляза как Лио отстъпва назад. Хрумна му, че този човек няма нищо общо с образа, който си бе изградил за Харолд Лодър. Веднага след това си помисли: „Господи, дали няма да ме цапардоса с това нещо?“ Лицето на Харолд бе мрачно, очите му — присвити и мътни. Косата му падаше върху потното му чело. Устните му бяха гневно стиснати.

Внезапно настъпи промяна, толкова неочаквана и пълна, че след това Лари не можеше да повярва, че е видял напрегнатия и навъсен Харолд, който бе готов да използва мистрията за нещо друго, освен за да построи оградка около цветната леха.

По лицето му се разля широка, безобидна усмивка, от която на страните му се появиха трапчинки. Заплашителният поглед изчезна (очите му бяха зелени като стъкло на бутилка, възможно ли е такива ясни очи да изглеждат заплашителни или дори мрачни?). Харолд заби мистрията в разтвора, изтри длани в джинсите си и протегна ръка. Лари си помисли: „Господи, та той е още дете, много по-млад е от мен. Обзалагам се, че няма и осемнайсет“.

— Май не се познаваме — усмихна се Харолд, когато се здрависаха. Стисна здраво ръката на Лари, което напомни на младия мъж времето, когато се бе здрависвал с Джордж Буш точно когато старият мошеник се бе кандидатира за президент. Бе отишъл на политическото събрание, следвайки съвета на майка му, даден му

преди много години. „Ако не можеш да си позволиш да идеш на кино, отиди в Зоологическата градина или се срещни с някой политик“.

Но усмивката на Харолд бе заразителна и Лари също му се усмихна. Може да бе младеж с маниерите на политик, ала усмивката му бе искрена, пък и след като бе мечтал да се срещне с любителя на шоколадчета „Пейдей“, пред него стоеше Харолд от плът и кръв.

— Така е — отвърна Лари. — Но аз те познавам.

— Наистина ли? — удиви се Харолд и усмивката му стана още по-широка.

— Следвах те през цялата страна още от Мейн — обясни Лари.

— Не думай.

— Да, наистина. — Лари свали сака от рамото си. — Ето, нося ти нещо. — Извади бутилката бордо и го подаде на младежа.

— Не биваше да си правиш труда — заяви Харолд, поглеждайки смаяно бутилката. — Хиляда деветстотин четирийсет и седма?

— Добра реколта — отбеляза Лари. — И още нещо. Подаде му шоколадчетата „Пейдей“.

Едно от тях се изплъзна от пръстите му и когато Харолд се наведе да го вдигне, по лицето му се изписа предишното странно изражение.

После се изправи, усмихна се отново и попита:

— Как разбра, че си падам по тях?

— Следвах надписите ти... и обвивките от „Пейдей“.

— Брей, колко си умен! Заповядай вътре да побъбрим, както казваше моят старец. Момчето ще пийне ли кока кола?

— Разбира се. Нали така, Ли...

Огледа се. Лио вече не стоеше до него. Бе застанал в края на алеята и се бе втренчил в пукнатините в асфалта, сякаш никога не бе виждал подобно нещо.

— Лио! Искаш ли кола?

Момчето измърмори нещо, което Лари не успя да чуе.

— Говори по-високо! — раздразнено викна той. — За какво ти е даден този глас? Попитах те искаш ли кола?

Едва доловимо Лио изрече:

— По-добре да проверя дали мама Надин се е върнала.

— Какви ги дрънкаш, по дяволите! Та нали току-що дойдохме!

— Искам да си вървя! — тихо промълви момчето и вдигна поглед от асфалта. Слънчевите лъчи се отразяваха в очите му. Лари си помисли: „Какво му става, за Бога? Още малко и ще се разплаче“.

— Един момент — обърна се той към Харолд.

— Разбира се — отвърна усмихнато младежът. — Някои деца са стеснителни. И аз някога бях такъв.

Лари се приближи до Лио и се наведе, така че очите им да са на едно ниво.

— Какво има, приятелче?

— Просто искам да си вървя. — Погледът на Лио се рееше над рамото на Лари по посока на Харолд, който стоеше по средата на поляната. Сетне момчето отново заби поглед в асфалта. — Моля те.

— Не ти ли харесва Харолд?

— Не зная... не, причината не е в него... просто искам да си вървя.

Лари въздъхна.

— Можеш ли да се справиш сам?

— Естествено.

— Добре, въпреки че много ми се искаше да изпиеш една кола с нас. Знаеш, че отдавна мечтая да се срещна с Харолд.

— Да-а.

— После ще се върнем заедно.

— Няма да вляза в тази къща — изсъска Лио и за миг отново се превърна в стария Джо, с безизразни и диви очи.

— Добре — побърза да се съгласи Лари и се изправи. — Да се прибереш право у дома. После ще проверя. И умната.

— Дадено — неочаквано гласът на Лио премина в шепот. — Защо не се върнеш с мен? Сега, веднага? Да тръгнем заедно, моля те, Лари! А?

— Господи, Лио, що за...

— Няма значение — отвърна момчето и забързано се отдалечи, преди Лари да каже още нещо. Младият мъж го наблюдава, докато изчезна от погледа му. Обърна се към Харолд и смутено разпери ръце.

— Няма нищо. Понякога децата се държат странно — каза Харолд.

— Да, наистина. Но това момче има известно оправдание. През главата му е минало какво ли не.

— Несъмнено — отвърна Харолд и за миг Лари изпита недоверие към него, усети че симпатията, която младежът проявява към момчето е „заместител“, като яйцата на прах.

— Заповядай! — покани го Харолд. — Знаеш ли, ти си първият ми гост. Франи и Стю идваха няколко пъти, но те не се броят. — Усмивката му помръкна и Лари изпита съжаление към това момче — защото всъщност наистина си беше момче. Харолд бе самотен. И ето го Лари, добрият стар Лари, който не намираше добра дума за никого, изведнъж започна да го осъжда. Не е честно. Трябва да престане да е толкова недоверчив към хората.

— С удоволствие — отвърна той. Дневната бе малка, но уютна.

— Смятам да обзаведа с по-нови мебели, когато му дойде времето — обясни Харолд. — Модерни. Хром и кожа. Както се казва в рекламите: „Майната му на бюджета. Имам Кредитна карта.“

Лари се изсмя от сърце.

— Долу имам няколко хубави чаши. Сега ще ги донеса. Обаче ще откажа шоколадчетата — нали няма да ми се обидиш — опитвам се да отслабна, така че съм ограничил сладкото. Но случаят изисква да опитаме виното. Прекосил си цялата страна чак от Мейн дотук, следвайки моите — нашите надписи. Трябва да ми разкажеш всичко. Междувременно се настани на зеленото кресло — то е най-удобно.

„Странно — помисли си Лари, — говори гладко и бързо като политик“.

Младежът отиде за чаши, а Лари се настани на зеленото кресло. Дочу отварянето на врата и тежките стъпки на Харолд се отдалечиха по стълбите. Огледа се. Е, не беше най-хубавата дневна на света, но с килим и малко модерни мебели може би щеше да изглежда по-добре. Най-хубавото нещо в стаята бе камината. Бе майсторски изработена. Но една от каменните плочи бе разхлабена, като че е поставена допълнително.

Стана и я измъкна. Харолд все още тършуваше долу. Лари се готвеше да върне обратно плочата, когато съзря някаква книга, понаправена от хоросана, но не дотолкова, че да не се види единствената дума, напечатана със златни букви „РЕГИСТЪР“.

Изпитвайки срам, сякаш си пъхаше носа в чужди работи, той постави плочата на мястото ѝ, точно щом отново чу стъпките на

Харолд. Когато младежът влезе в дневната с две чаши в ръце, Лари отново седеше на креслото.

— Изплаках ги на мивката — обяви Харолд. — Бяха прашни.

— Много са красиви — обади се Лари. — Виж, не мога да се закълна, че бордото е хубаво. Може да се окаже, че вместо с вино ще се почерпим с оцет.

— Който не рискува — усмихнато изрече Харолд, — той не печели.

Тази усмивка караше Лари да се чувства неудобно и той се хвана, че отново мисли за тетрадката — дали е на Харолд или на предишния собственик? И ако е на Харолд, то какво по дяволите, пише вътре?

* * *

Отвориха бутилката и с радост установиха, че виното е прекрасно. След половин час и двамата бяха леко пийнали, Харолд може би малко повече от Лари. Дори сега усмивката блуждаеше на устните му. Всъщност бе станала още по-широка.

Езикът на Лари се развърза от бордото и той се осмели да попита:

— Слушай, видях афишите за събранието на осемнайсети. Защо не си в комитета, Харолд? Човек като тебе би трябвало да бъде избран.

Усмивката на Харолд стана още по-широка.

— Ами, много съм млад. Вероятно смятат, че нямам достатъчно опит.

— Аз пък мисля, че е непростимо от тяхна страна. — Наистина ли го мислеше? Тази усмивка странно го тревожеше. Не, не беше сигурен.

— Е, бъдещето ще покаже — заяви младежът, усмихвайки се още по-лъчезарно. — Всичко с времето си.

Лари си тръгна в пет часа. Разделиха се сърдечно с Харолд; младежът му стисна ръката, усмихна се и го покани да дойде отново. Но Лари имаше усещането, че Харолд не дава пет пари дали ще го посетят отново.

Бавно пое по асфалтираната алея и се обърна да махне за сбогом, но Харолд вече се бе прибрал. Вратата бе затворена. Докато седеше в

прохладната дневна всичко се струваше нормално на Лари, но сега, когато стоеше на алеята, неочаквано му дойде наум, че това е единствената къща в Боулдър, в която завесите не са дръпнати и щорите — вдигнати. „Естествено — помисли си той, — все още има много къщи със спуснати щори — къщите на мъртвите.“ Когато хората се бяха заразили от грипа, бяха дръпнали пердетата като преграда към външния свят. Бяха умрели сами, като дивите животни. Живите, може би в съзнателно отричане на този символ на смъртта, вдигаха щорите и разтваряха завесите.

От виното имаше леко главоболие и се опита да си внуши, че студенината, която усети в дома на Харолд, се дължи на махмурлука му, справедливо наказание за човек, който пие хубаво вино, като че е евтин мускат. Но това не беше вярно. Огледа улицата и си помисли: „Слава Богу, че възприятията ни притежават избирателна способност. Защото без нея като нищо щяхме да бъдем като герои от романите на ужаса на Лъвкрафт.“

Неочаквано изпита чувството, че Харолд го наблюдава през процепите на щорите и юмруците му се свиват, сякаш иска да стисне някого за гушата, а усмивката му се е превърнала в злобна гримаса...

В този миг си припомни нощта в Бенингтън, когато се бе събудил с ужасното чувство, че там, в тъмното, има някой... а после чу (или му се бе сторило) приглушени стъпки, отдалечаващи се на запад.

„Престани. Престани да си въобразяваш какво ли не.“

„Буут Хил — хрумна му ненадейно. — За Бога, престани! Защо ми трябваше да размишлявам за мъртъвците, проснати зад спуснати щори и пердета, в мрака, като в тунел, тунела «Линкълн». Господи, ами ако започнат да възкръсват? Мили Боже, престани...“

Неочаквано се хвана, че си припомня как в детството си двамата с майка му посетиха зоопарка в Бронкс. Спряха пред клетките на маймуните и миризмата го удари като юмрук в носа. Лари се извърна и се готвеше да побегне, но майка му го спря с думите:

„Дишай, Лари. След пет минути няма да усещаш вонята.“

Момчето остана на мястото си, въпреки че не й повярва; опитваше се да не повърне (дори като малък повече от всичко на света мразеше да повръща). Но се оказа, че е права. Когато след известно време погледна часовника си, се оказа, че са пред клетката на маймуните от половин час. Не можеше да проумее защо дамите,

застанали до него, си запушват носовете, а лицата им се изкривяват от отвращение. Сподели го с майка си и Алис Ъндърууд се засмя.

— Мирише отвратително, както и преди, но ти не го усещаш.

— Защо, мамичко?

— Не зная. Всеки може да го направи. А сега си кажи: „Искам да разбера как наистина мирише клетката на маймуните“ и поemi дълбоко въздух.

Лари се подчини и отново усети зловонието. Този път дори още по-силно и отвратително, като сандвичът и паят с череши започнаха да се надигат към гърлото му. Побягна към изхода на чист въздух и с мъка се удържа да не повърне.

„Това е селективното възприятие — помисли си той — и мама знаеше какво представлява, въпреки че не ѝ бе известно как го наричат.“ Чу гласа на Алис: „А сега си повтори: «Ще вдъхна истинската миризма на Боулдър.»“ И той наистина усети — ей така, без никакво усилие. Долавяше вонята на бавно разлагащи се трупове зад залостените врати и спуснатите щори.

Тръгна по-бързо, опитваше се да не побегне, вдишвайки тежкото зловоние, на което той — както и всички останали — съзнателно бе престанал да обръща внимание, защото то бе навсякъде, във всичко, дори в мислите, поради което никой не спускаше щорите, дори когато се люби, защото мъртвите лежаха зад спуснатите щори, а живите все още искаха да наблюдават света отвън.

Отново му се повдигна — този път от виното и шоколадчетата, не от сандвич и черешов пай. Защото от клетката на маймуните, в която се намираше сега, нямаше начин да избяга, освен ако попаднеше на необитаем остров.. Въпреки че повече от всичко на света мразеше да повръща, сега със сигурност щеше да...

— Лари? Добре ли си?

Той подскочи от изненада. Гласът принадлежеше на Лио, който седеше на бордюра. Намерил бе топка за тенис на маса и я тупкаше на асфалта.

— Какво правиш тук? — попита го Лари. Почувства, че постепенно се успокоява.

— Искан да се приберем заедно у дома — нерешително отвърна Лио, — но не ми се щеше да влизам в дома на онзи човек.

— Защо? — попита Лари и седна на бордюра до момчето. Лио сви рамене и отвърна:

— Не зная.

— Лио?

— Какво?

— Мнението ти е много важно за мен. Защото Харолд... не ми харесва. Изпитвам смесени чувства. Бил ли си някога раздвоен?

— Аз изпитвам едно-единствено чувство към него.

— И какво е то?

— Плаши ме — протичко отвърна Лио. — Може ли да си вървим у дома при мама Надин и мама Луси?

— Разбира се.

Продължиха надолу по „Арапахо2“. Момчето продължаваше да си играе с топката за пинг-понг.

— Съжалявам, че е трябвало да ме чакаш толкова дълго — накрая наруши мълчанието Лари.

— Няма нищо.

— Не, наистина, ако знаех, щях да побързам.

— Аз също не скучах. Намерих топката на поляната на онзи човек. С нея се играе на пинг-понг.

— Тенис на маса — поправи го машинално Лари. — Защо ли държи щорите спуснати, как мислиш?

— Сигурно за да не може никой да надникне вътре. Явно върши разни тайни работи. Крие се зад щорите като мъртвците, нали? — Стигнаха до пресечката с „Бродуей“ и завиха на юг. Срегнаха други хора по улицата: жени, зяпащи по витрините, мъж с кирка, друг човек, ровещ из рибарските такъми в счупената витрина на спортен магазин. Лари забеляза Дик Волман, който бе тръгнал нанякъде с колелото си. Той махна на Лари и Лио. Те отвърнаха на поздрава му.

— Тайни работи — повтори на глас Лари.

— Може би се моли на загадъчния човек — небрежно подхвърли Лио. Лари потръпна като ударен от ток. Момчето не забеляза нищо, погълнато от играта си с топката.

— Наистина ли смяташ така? — попита го Лари, старайки се въпросът му да прозвучи не принудено.

— Не съм сигурен, но не е като нас. Усмивва се много често, ала ми се струва, че отвътре е пълен с червеи и те го карат да се смее.

Големи бели червеи, които изяждат мозъка му.

— Джо... Лио искам да кажа...

Очите на Лио — тъмни и далечни — неочаквано се избистриха и той се усмихна.

— Виж, ето я Дейна. Харесвам я. Ей, Дейна! — викна той и ѝ махна. — Имаш ли дъвка?

Дейна, която смазваше бегача си, се обърна и се усмихна. Бръкна в джоба на ризата си и извади пет дъвки „Джуси фрут“. Щастливо усмихнат, Лио се втурна към нея. Дългата му коса се развяваше, в ръката си стискаше топката.

„Тази асоциация между белите червеи и усмивката на Харолд... откъде на Джо (Не, Лио, поне така го наричаме) му е дошла такава мисъл — колкото интелигентна, толкова и ужасна?“ Момчето бе в нещо като транс. И не само то; колко пъти, откакто бе пристигнал, Лари бе забелязал как някой спира на улицата като вцепенен, взирайки се за миг в пространството, а сетне продължава пътя си, сякаш нищо не се е случило? Всичко се бе променило, дори човешките възприятия.

Това го плашеше.

Лари тръгна към Лио и Дейна.

* * *

Същия следобед Стю завари Франи да пере в малкия двор на новия им дом. Бе напълнила корито с вода и изсипала в него почти половин кутия „Тайд“ и разбъркала всичко с дървената дръжка на метлата, докато коритото се напълни догоре с пяна. Франи се съмняваше, че прави каквото трябва, но твърдо бе решила да не пита майка Абигейл и да издаде невежеството си относно домакинските въпроси. Пусна дрехите в студената вода, сетне мрачно стъпи в коритото и започна да ги тъпче, сякаш тъпчеше грозде за вино. „Новият ти модел «Мейтаг» 5000 — помисли си тя. — Задвижва се с два крака, запазва цветовете на дрехите, идеална за финото ви бельо, и...“

Извърна се и съгледа своя любовник, който, застанал до портата, я наблюдаваше развеселено. Франи задъхана спря.

— Ха-ха, много смешно. Откога стоиш там, умнико?

— От няколко минути. Какво си въобразяваш, че правиш? Може би изпълняваш любовния танц на горската патица?

— Ха-ха — изгледа го тя студено. — Още една дума и ще прекараш нощта на дивана в дневната или във Флагстаф, при приятеля си Глен Бейтман.

— Не исках да...

— Тук са и твоите дрехи, господин Стюарт Редман. Може да си основател на новия свят или за каквото там се мислиш, но това не пречи да си цапаш гащите.

Стю се усмихна, сетне се разсмя и каза:

— Не си ли малко груба, скъпа?

— Точно сега не ми е до любезности.

— Добре, излез от коритото. Трябва да поговоря с тебе.

Франи с удоволствие се подчини, въпреки че щеше да се наложи да измие краката си, преди да се залови отново с прането. Сърцето ѝ биеше силно до пръсване, но не от щастие, също като пружина, навивана до скъсване от някой луд. „Ако това е начина, по който прапра-прабаба ми е прала — помисли си Фран, — тогава може би е имала право да търси усамотение в тази стая, която накрая се бе превърнала в скъпоценната приемна на майка ми. Навярно е смятала, че напълно си я е заслужила.“

Гневно погледна към краката си. По тях все още имаше полепнала сивкава пяна, която младата жена избърса с отвращение.

— Когато съпругата ми переше на ръка — започна Стю, — ... обикновено използваше, как се наричаше? Дъска за търкане. Спомням си, че майка ми имаше поне три.

— Да, знам — раздразнено отвърна Франи. — С Джун Бринкмейкър обиколихме Боулдър, за да намерим нещо подобно, но не открихме нито една. Явно техниката е напреднала.

Той отново се засмя.

Франи сложи ръце на кръста си.

— Да не си посмял да ми се присмиваш, Стю Редман!

— Не. Просто си мислех, че знам откъде да ти намеря дъска за търкане. На Джун също, ако все още ѝ трябва.

— Откъде?

— Чакай първо да проверя дали е още там. — Усмивката му помръкна и той прегърна младата жена. — Знаеш ли, благо дарен съм

ти, че переш дрехите ми. Но Франи, защо си създаваш излишни грижи?

— Как защо? — смутено го изгледа тя. — А какво ще облечеш? С мръсни дрехи ли смяташ да ходиш?

— Скъпа, магазините са пълни с най-различни облекла. Лесно мога да си намеря дрехи с моя размер.

— Какво, да изхвърляш старите си дрехи само защото са се изцапали?

Стю неуверено сви рамене.

— Няма да стане. Това са навици от едно време, Стю. Като кутиите, в които поставяха хамбургерите или бутилките за еднократна употреба. Безсмислено е да започваме всичко отначало.

Той нежно я целуна.

— Добре. Само че следващия път аз ще се заема с прането ясно ли е?

— Съгласна — лукаво се усмихна тя. — И докога ще продължи това? Докато родя ли?

— Докато успеем да пуснем електростанцията. Тогава ще ти подаря най-голямата и лъскава перална машина на света.

— Предложението се приема. — Тя го целуна страстно и той отвърна на целувката ѝ. По тялото ѝ премина топла вълна (не топла, а гореща, не бива да се притеснявам, цялата горя винаги става така, когато ме целуне). Гърдите ѝ се напрегнаха, а в слабините си усети приятна тежест. Промълви задъхано:

— Престани, ако искаш само да поговорим, иначе...

— Може да говорим по-късно.

— Дрехите...

— Хубаво е да покиснат малко — сериозно ѝ обясни той. Франи се засмя, но той притисна устни към нейните. Когато я вдигна на ръце и тръгна към къщата, младата жена усети как силно пече слънцето и се запита: „Беше ли едно време толкова топло? Или това са ултравиолетови лъчи? Или причината е в това, че се намираме много над морското равнище? Така ли е всяко лято? Толкова ли е горещо?“

След миг осъзна, че Стю я съблича, че я милва още докато я носи нагоре по стълбите, като я караше да копнее за тялото му, да го обича.

— А сега седни тук — настоя той.

— Но...

— Говоря съвсем сериозно, Франи.

— Стюарт, изсипах в прането половин кутия „Тайд“, сигурно дрехите ще се втвърдят или нещо такова.

— Не се притеснявай.

Младата жена седна на шезлонг под сянката на навеса. Стю събу обувките и чорапите си, нави крачолите на панталоните си. Стъпи в коритото и тържествено заподскача върху дрехите. Франи безпомощно се закиска.

Стю вдигна поглед и каза:

— Искаш ли да прекараш нощта на дивана в гостната?

— Не, Стюарт — отвърна тя с разкаян вид и отново избухна в смях... докато по страните и започнаха да се стичат сълзи и я заболяха мускулите на корема. Овладейвайки се, го запита:

— За какво искаше да поговорим?

— О, да. — Той се разхождаше напред-назад по прането, потънало в пяна. На повърхността изплуваха два чифта джинси и той отново ги натисна във водата. Франи си помисли: „Прилича ми на... о, не, ще се разсмя отново и ще пометна.“

— Тази вечер е първото заседание — заяви Стюарт.

— Имам две кутии бира, соленки, сирене и люти чушлета, които...

— Не става дума за това, Франи. Днес дойде Дик Елис и заяви, че иска да напусне комитета.

— Така ли? — изненада се тя. Дик не изглеждаше като човек, който би избягал от отговорност.

— Каза, че с радост би изпълнил всичко, което му наредим, веднага щом се появи истински лекар, но сега това не е по силите му. Днес го посетили двацет и пет пациенти, включително една жена с гангрена на крака. Очевидно получила от драскотина, докато се е провирала под ръждив бодлива тел.

— Лоша работа.

— Дик я е спасил... с помощта на медицинската сестра, която пристигна с Ъндърууд. Високо, красиво момиче. Казва се Лори Констабъл. Дик твърди, че без нейната помощ пациентката щяла да умре. Във всеки случай са ампутирали крака ѝ до коляното. Операцията продължила три часа и двамата били изтощени. После довели момченце с гърчове и Дик се побъркал, докато установи дали

детето страда от епилепсия, диабет или нещо друго. Дошли няколко пациенти с хранително отравяне. Каза, че хората се хранят с консерви с изтекъл срок и твърди, че ако не разлепим плакати с инструкции как да поддържат хранителните си запаси, мнозина ще умрат. Та за какво говорех? А, още две счупени ръце, един случай на грип...

— Мили Боже! Грип ли каза?

— Спокойно. Това е обикновен грип. Лекува се с аспирин. Никакви черни петна по шията. Но Дик не е сигурен какви антибиотици да предписва. Чете по цели нощи медицински учебници, за да научи повече. Също се страхува, че грипа може да се разпространи и да настъпи паника.

— Кой е заболял?

— Жена на име Рона Хюит. Дошла е пеша дотук от Ларам, Уайоминг. Дик каза, че е само кожа и кости.

Фран кимна.

— За наше щастие тази Лори Констабъл, изглежда, хвърлила око на Дик, въпреки че е два пъти по-възрастен от нея. Смятам, че в това няма нищо лошо.

— Колко великодушно от твоя страна да им дадеш благословията си, Стюарт.

Той се усмихна.

— Във всеки случай Дик е вече на четирийсет и осем и има болно сърце. Точно сега не може да се справи с всичко сам. На практика излиза, че е нещо като студент по медицина. Стю мрачно изглежда Франи. — Много добре разбирам защо Лори си пада по него. Навярно ѝ се струва истински герой. Бил е обикновен селски ветеринар и ужасно се бои да не убие някого. Знае, че всеки ден идват все повече хора и някои от тях са със сериозни заболявания.

— Значи трябва да потърсим някой друг за комитета.

— Да. Ралф Брентнър защитава позициите на онзи Лари Ъндървуд и от това, което каза, разбрах, че е свестен човек.

— Да. Според мен ще се справи. Днес срещнах гаджето му. Луси Суон, май така ѝ беше името. Беше много мила и явно си е загубила ума по него.

— Предполагам, че всяка нормална жена би се чувствала така. Но, Франи, честно казано, не ми харесва, че е „изпял“ биографията си пред човек, с когото току-що се е запознал.

— Мисля, че стана така защото бях с Харолд от самото начало. Не смятам, че е разбрал добре защо съм с теб, а не с него.

— Какво ли е мнението му за Харолд?

— Попитай го и ще разбереш.

— Така и ще направя.

— Възнамеряваш ли да го поканиш в комитета?

— Вероятно. — Той се изправи. — Иска ми се да включа в комитета и онзи възрастен мъж, когото наричат Съдията, но той е на седемдесет, а това вече е твърде преклонна възраст.

— Ти разговаря ли с него за Лари?

— Не, но Ник е говорил. Ник Андрос е свестен човек, Фран. Накара двама ни с Глен да осъзнаем грешките си. Глен не беше много доволен, но все пак трябваше да признае, че някои от идеите на Ник са добри. Та Съдията му обяснил, че Лари не е точно човекът, от когото се нуждаем. Казал, че Лари просто се опитва да разбере бива ли го за нещо и че скоро ще се осъзнае.

— Това се казва препоръка.

— Да — отвърна Стю. — Но преди да го поканим, искам да разбера какво мисли за Харолд.

— Какво те притеснява? — неспокойно запита тя.

— Със същия успех мога да попитам теб, Фран. Все още ли се чувстваш отговорна за него?

— Аз ли? Не знам... Но като си помисля за Харолд, все още изпитвам лека вина.

— Защо? Защото го изместих? Фран, някога пожелавала ли си го?

— Не. За Бога, никога! — Тя леко потръпна.

— Веднъж го излъгах — продължи Стю. — Е, не беше точно лъжа. Случи се в деня, когато се срещнахме — на Четвърти юли. Мисля, че още тогава знаеше какво ще се случи. Казах, че не те харесвам. Но как бих могъл да съм сигурен дали искам да бъда с теб или не? Може и да съществува любов от пръв поглед, но в истинския живот... — Той замлъкна. Бавна усмивка се разля по лицето му.

— Какво е толкова смешно, Стюарт Редман?

— Просто си мислех, че в истинския живот ми бяха необходими поне... — той замислено се почеса по брадичката. — Ами, някъде към четири часа.

Младата жена го целуна по бузата.

— Много мило, няма що!

— Наистина. Във всеки случай мисля, че още ми има зъб заради това.

— Никога не е казал лоша дума за теб, Стю... или за когото и да било.

— Така е. Той непрекъснато се усмихва. Точно това не ми харесва.

— Нали не мислиш, че... крои някакво отмъщение?

Стю се усмихна и стана.

— Не. Не и Харолд. Глен смята, че опозиционната партия може би се е сплотила около него. Няма нищо лошо. Само се надявам това да не попречи на плановете ни.

— Не забравяй, че е самотен и напласен.

— И ревнив.

— Ревнив ли? — Тя се замисли, сетне тръсна глава. — Не мисля. Разговарях с него и смятам, че щях да разбера, ако има нещо подобно. Може би се чувства пренебрегнат. Смятам, че е очаквал да го включат в организационния комитет...

— Ник настоя да не го приемем и ние се съгласихме. Изясни се, че никой от нас не му се доверява особено.

— В Оугънкуит бе най-непоносимото момче, което можеш да си представиш. До известна степен се дължи на семейното му положение, предполагам... че за родителите си е бил като излюпен от кукувиче яйце или нещо такова..., но след супер-грипа започна да се променя. Поне така ми се стори. Изглежда, се опитваше да се държи като... мъж. Сетне отново се промени. Изведнъж. Започна да се усмихва постоянно. Вече не можеше да се говори с него. Беше се затворил в себе си. Както понякога се случва с хората, които приемат нова вяра или четат... — тя млъкна и в очите ѝ трепна нещо подобно на страх.

— Четат какво? — попита Стю.

— Нещо, което променя живота им — отвърна тя. — „Майн Кампф“, „Капиталът“ или чужди любовни писма.

— Какви ги говориш?

— Хммм. — Тя го изгледа сепнато, сякаш някой я бе събудил от дълбок сън. — Нищо. Нали щеше да се срещаш с Лари Ъндървуд?

— Разбира се... ако си добре.

— Нищо ми няма. Наистина. Хайде, върви. Събранието е в седем часа. Ако побързаш, ще успееш да вечеряш преди това.

— Слушам и се подчинявам.

Бе до вратата, отделяща предния от задния двор, когато тя се провикна:

— Не забравяй да го попиташ какво мисли за Харолд.

— Няма, не се безпокой.

— Наблюдавай очите му, когато отговаря, Стюарт.

* * *

Когато Стю престорено небрежно го попита за впечатлението му от Харолд (не бе споменал за свободното място в организационния комитет), в очите на Лари Ъндърууд се появиха едновременно недоумение и загриженост.

— Фран ти е казала за интереса ми към него, нали?

— Да.

Лари и Стю седяха в дневната на малката къща. В кухнята Луси, приготвяше вечерята. Подгръвяше съдържанието на консерви на грила, който Лари бе измайсторил, и който работеше на газ от бутилка. Тя си припяваше откъси от „Хонки Тонк Уимен“, докато работеше. По гласи ѝ личеше, че е щастлива.

Стю запали цигара. Беше намалил цигарите до пет-шест на ден — не го привличаше идеята Дик Елиас да го оперира от рак на белите дробове.

— През цялото време, докато следвах Харолд, си повтарях, че може би изобщо не е такъв, за какъвто се представя. И наистина излезе така, но все още се опитвам да разбера що за човек е той. Бе невероятно любезен. Отличен домакин. Отвори бутилка вино и вдигнахме тост за наше здраве. Прекарах приятно. Но...

— Какво?

— Когато за пръв път го видях, беше с гръб към мен и Лио. Зидаше тухлена оградка около лехата с цветя и рязко се извърна... очевидно не беше чул, че приближаваме, докато заговорих... и за миг си помислих: „Мили Боже, този тип сега ще ме убие“.

На вратата се появи Луси.

— Стю, ще останеш ли на вечеря? Има предостатъчно храна.

— Благодаря, но Франи ме очаква. Мога да остана още петнайсет минути.

— Сигурен ли си?

— Друг път, Луси, благодаря.

— Добре. — Тя отново се върна в кухнята.

— Дошъл си само за да ме разпиташ за Харолд? — попита Лари.

— Не — отвърна Стю, взимайки решение. — Дойдох да те попитам дали ще приемеш да участваш във временния комитет. Един от нашите — Дик Елис — бе принуден да се откаже.

— Значи такава била работата? — Лари отиде до прозореца и погледна навън към тихата улица. — Тъкмо бях решил да се занимавам с подобни мероприятия.

— Ще решиш сам, но на нас ни трябва човек и мнозина те препоръчаха.

— Кой, ако не е тайна?

— Разпитахме доста хора. Изглежда, си направил добро впечатление на Франи. И Ник Андрос каза — всъщност той не може да говори, но нали разбираш, споделил е мнението си с един от хората, с които си дошъл. Съдията Фарис.

Лари изглеждаше доволен.

— Съдията ме е препоръчал, а? Това е чудесно. Знаеш ли, може би той е човекът за вашия комитет. Дяволски е умен.

— Точно това твърди и Ник. Но човекът е на седемдесет и едва ли ще му стигнат силите.

Лари леко се усмихна и го изгледа.

— Този комитет май не е толкова временен, нали?

Стю също се усмихна и се поотпусна. Все още не бе решил какво точно изпитва към Лари Ъндървуд, но бе ясно, че човекът не е вчерашен.

— Добре, ще ти обясня. Бихме искали комитетът да бъде избран в пълен състав.

— За предпочитане единодушно — добави Лари. Погледът му бе приятелски, но проникателен. — Искаш ли бира?

— По-добре да не пия. Преди няколко дни с Глен Бейтман попрекавихме. Фран е търпелива жена, но всичко си има граници. Е, какво ще кажеш, Лари? Ще се присъединиш ли към нас?

— Предполагам... по дяволите, да. Мечтата ми бе да стигна дотук с хората си и да прехвърля отговорността върху плещите на някой друг. Ала накрая установих, че ще пукна от скука.

— Тази вечер ще има предварително събрание у дома, ще обсъдим големия митинг на осемнайсети Ще дойдеш ли?

— Разбира се. Мога ли да доведа Луси? Стю поклати глава.

— Дори не бива да говориш за това с нея. Известно време искаме да запазим всичко в тайна.

Усмивката на Лари помръкна.

— Не съм много подходящ за тайни работи, Стю. По-добре е веднага да ти го кажа, това може да ни спести по-нататъшни недоразумения. Струва ми се, че това, което се случи през юни, се дължи на факта, че твърде много хора се бяха увлекли в опасна игра. Грипът не е Божие наказание, ами резултат от човешката глупост.

— Само не го споменавай пред майка Абигейл — заяви Стю. Все още се усмихваше. — В случая съм съгласен с теб. Но се питам дали ще разсъждаваш по същия начин, ако беше избухнала война.

— Не те разбирам.

— Този човек, който ни се явяваше насън. Съмнявам се, че е изчезнал.

Лари изглеждаше сепнат, обмисляйки думите му.

— Глен казва, че разбира защо никой не говори за това — продължи Стю, — въпреки че всички бяхме предупредени. Хората тук все още се крият в черупките си. Единственото, което искат, е да ближат раните си и да погребат мъртвците си. Но ако майка Абигейл е тук, то и той е тук. — Стю посочи с глава към прозореца през който се виждаше планината, обгърната от лятната мараня. — Повечето хора предпочитат да го забравят, но съм готов да заложа последния си долар, че той мисли за нас.

Лари погледна към кухнята, но Луси бе излязла да поговори със съседката си Джейн Ховингтън.

— Мислиш, че ни следи? — тихо изрече той. — Подходящ разговор преди вечеря. Засилва апетита.

— Лари, не съм сигурен, но майка Абигейл казва, че това няма да свърши току-така. Или той ще приключи с нас или ние с него.

— Надявам се, че не го е споделила с другиго. Иначе хората тук ще хукнат към проклетата Австралия.

— Доколкото разбрах, не обичаш тайните заговори.
— Да, но... — Лари замлъкна. Стю се усмихваше добродушно.
— Добре. Ще обсъдим всичко и ще си държим езика зад зъбите.
— Чудесно. Ще се видим в седем.
— Дадено.
Лари го изпрати до вратата.
— Още веднъж благодаря на Луси за поканата — каза Стю. —
Скоро с Франи ще ви дойдем на гости.
— Добре.
Когато Стю понечи да отвори вратата, Лари извика:
— Хей.
Изненадан, Стю се обърна.
— От Мейн с нас пристигна едно момче. Казва се Лио Рокуей и е доста особено. Има известни затруднения. Двамата с Луси се грижехме за него, както и една жена на име Надин Крос. Надин също е... малко странна, нали разбираш?
Стю кимна. Из града се носеха слухове за сцената разиграла се между майка Абигейл и Надин, дошла с групата на Лари.
— Надин се грижеше за момчето преди да ги срещна. Лио притежава ясновидска дарба, сякаш вижда какво се крие в душите на хората. Може би винаги е имало такива люде, но след супергрипа сякаш са станали повече. И Лио... не пожела да влезе в къщата на Харолд. Дори отказа да остане на поляната пред нея. Това е малко странно, нали?
— Така е.
За миг се изгледаха замислено, сетне Стю си тръгна. С Франи почти не разговаряха по време на вечеря. Докато тя миеше последната чиния в пластмасова кофа, пълна с топла вода, хората започнаха да пристигат за първото събрание на временния организационен комитет.
Когато Стю отиде при Лари, Франи се втурна нагоре по стълбите и влезе в спалнята. В единия ъгъл на дрешника бе спалният чувал, с който бе пропътувала половината страна Младата жена държеше личните си вещи в малка чанта с цип. Повечето от тях беше извадила и подредила, но няколко все още бяха под спалния чувал. Няколко шишенца с крем за почистване на кожата (неочаквано се бе изринала след смъртта на родителите си, но сега обривът бе изчезнал), пакет дамски превръзки в случай, че ѝ потрябват (бе чувала, че бременните

понякога кървят), две кутии от евтините пури. На едната пишеше „момче е!“ а на другата „момиче е!“ Най-отдолу бе дневникът ѝ.

Извади го и замислено се втренчи в него. Откакто бяха пристигнали в Боулдър, бе писала само осем-девет пъти и то съвсем кратки бележки. „Словесната диария май ме беше хванала докато пътувахме насам“ — каза си тя иронично. През последните четири дни не бе написала нито ред и подозираше, че вероятно накрая съвсем ще зареже дневника, въпреки че твърдо бе решила да вписва в него всички подробности, когато се установи на новото място. Заради бебето. Сега обаче, ѝ бе хрумнало нещо.

„Начинът, по който хората се променят, когато приемат нова вяра... или четат нещо, което променя живота им... като чужди любовни писма...“

Изведнъж ѝ се стори, че тетрадката натежава в ръцете ѝ и че ще ѝ коства невероятно усилие да го отвори и... и...

Внезапно подскочи и се обърна, сърцето ѝ биеше лудо. Стори ѝ се, че не е сама, че долавя някакво движение.

Може би е мишка, а най-вероятно бе плод на въображението ѝ. Нямаше причина, абсолютно никаква причина ненадейно да си припомни мъжа в черни одежди. Бебето ѝ бе живо и в безопасност, а това в ръцете ѝ бе просто тетрадка. Във всеки случай не можеше да познае дали дневникът е бил четен от някого, а дори и да можеше, нямаше как да докаже, че този някой е бил Харолд Лодър.

Все пак разлисти страниците и се зачете, припомняйки си близкото минало като че разглеждаше черно-бели аматорски фотографии. Домашен видеофилм за разсъжденията ѝ.

Тази вечер ние им се възхищавахме и Харолд продължаваше да говори за цветове и тонове, а Стю ми намигна, а пък аз, каквато съм заядлива, също му намигнах...

Естествено Харолд ще протестира срещу основните принципи. Майната ти, Харолд, кога ще пораснеш!

... и виждам как е готов да пусне един от типичните си Харолд Лодърски поучителни слова...

(Мили Боже, Фран, защо изобщо си писала тези неща за него?)

Добре, познаваш Харолд... перченето му... всички онези помпозни думи и изявления... едно несигурно малко момче...

Това бе написано на дванайсети юли. Премигвайки, Франи запрелиства страниците, бързайки да стигне до края. Пред погледа ѝ прелитаха отделни фрази, сякаш я блъскаха в лицето: „Във всеки случай Харолд мирише на чисто по изключение... дъхът му би прогонил и дракон тази вечер...“ и още нещо, което ѝ се стори едва ли не пророческо: „Събира в душата си горчилка както пират трупа съкровища“. Но защо? За да подхранва собственото си чувство на тайно превъзходство? Или става дума за възмездие?

„О, той съставя списък... и го проверява повторно...ще открие... кой е бил добър или непослушен...“

После на първи август, само преди две седмици. „Снощи не записах нищо. Бях много щастлива. Дали някога съм била толкова щастлива? Не ми се вярва. Най-сетне със Стю сме заедно. Ние...“

Край на страницата. Обърна следващата. Първите думи отгоре бяха: „... се любихме два пъти.“ Но те едва задържаха вниманието ѝ, преди погледът ѝ да се спусне към средата на страницата. Там, до някакви досадни разсъждения за майчиния инстинкт бе онова, което привлече вниманието ѝ и тя се вцепени.

Бе отпечатък от палец.

Започна трескаво да мисли: „По цял ден се возех на мотоциклет, всеки ден. Естествено опитвах се да се мия, когато имах възможност, но ръцете ми бяха мръсни и...“

Протегна ръка и не се изненада, че тя трепери. Сложи палеца си върху отпечатъка. Бе доста по-голям.

„Е, разбира се — каза си тя. — Когато правиш мазно петно, нормално е да стане по-голямо. Ето защо, това е...“

Но отпечатъкът от палец не бе чак толкова мазен. Малките линии и извивки бяха много ясни.

И не беше грес или масло, нямаше смисъл да се самозалъгва.

Бе засъхнал шоколад.

„Пейдейс“ — помисли си тя, — „десертчета, покрити с шоколад.“

За миг я достраша да се обърне — уплашена, че може да види усмихнатото лице на Харолд зад себе си, ухилено като чеширския котарак от „Алиса“. Плътните устни на Харолд сякаш тържествено произнасят: „Всичко с времето си, Франи. Всичко с времето си.“

Но ако Харолд тайно бе чел дневника ѝ, дали това означаваше, че замисля някакво отмъщение срещу Фран и Стю? Разбира се, че не.

„Но Харолд се промени“ — прошепна ѝ някакъв вътрешен глас.

— Проклятие, не се е променил чак толкова — извика тя в празната стая. Подскочи при звука на собствения си глас, сетне избухна в смях. Слезе на долния етаж и се зае да приготви вечерята. Щяха да вечерят по-рано заради събранието... но изведнъж то не ѝ се струваше толкова важно както преди.

* * *

ИЗВАДКИ ОТ СТЕНОГРАМАТА НА СЪБРАНИЕТО НА ОРГАНИЗАЦИОННИЯ КОМИТЕТ, СЪСТОЯЛО СЕ НА
13 АВГУСТ 1990 ГОДИНА.

Събранието бе проведено в апартамента на Стю Редман и Франсис Голдсмит. Присъстваха членовете на временния комитет: Стю Редман, Франсис Голдсмит, Ник Андрос, Глен Бейтман, Ралф Брентнер, Сюзън Стърн и Лари Ъндървуд.

За председател на събранието бе избран Стюарт Редман.

Франсис Голдсмит водеше протокола...

Тези бележки (плюс всяко оригване, хихикане и други шумове, записани на касети „Меморекс“ за всеки достатъчно луд да пожелае да ги чуе) ще бъдат депозирани в сейф в Първа Боулдърска банка... Стю Редман показва диплянка за хранителните отравяния, съчинена от Дик Елисън и Лори Констабъл. На корицата с големи букви бе написано: „АКО СЕ ХРАНИТЕ — ДЛЪЖНИ СТЕ ДА ПРОЧЕТЕТЕ ТОВА!“ Стю заяви, че Дик иска диплянката да бъде напечатана и раздадена из целия град още преди митинга на осемнайсети, защото вече има петнайсет случая на хранително отравяне в Боулдър, два от които много сериозни. Комитетът единодушно реши Ралф да подготви хиляда бройки и да намери още десет души, които да му помогнат при раздаването.

Сюзън Стърн повдигна друг въпрос от името на Дик и Лори, които нямаха възможност да присъстват лично. И двамата смятаха, че трябва да бъде създаден погребален комитет; според Дик тази точка

трябваше да се включи в дневния ред на събранието, но за да не предизвика паника, да се формулира като „разумна необходимост“.

— Всички знаем, че в Боулдър има учудващо малък брой трупове — каза тя, — като се има предвид числеността на населението преди епидемията, но нямаме представа защо е така... не, че има голямо значение. Но все още има хиляди мъртъвци, които трябва да бъдат погребани, ако искаме да продължим да живеем тук.

Стю запита доколко е важен този проблем в настоящия момент и Сю отвърна, че ще стане много сериозен ще бъде в началото на есента, когато завалят дъждовете. Лари внесе предложение идеята на Дик за Погребалния комитет да бъде прибавена като точка в дневния ред на събранието на осемнайсети Предложението бе прието единогласно.

Сетне Ралф Брентнер прочете изявлението, подготвено Ник Андрос, което цитирам дословно:

„Един от най-важните въпроси, които стоят пред комитета е дали се доверим напълно на майка Абигейл и да ѝ разкаже за всичко, което се е случило на събранията ни? Въпросът може да бъде формулиран и така: «Дали майка Абигейл се довери на този комитет или на постоянния, който ще последва и да ни разкаже за това, което се случва при среща ѝ с Бог или с когото ѝ да било... особено при тайните заседания?»

Може да прозвучи глупаво, но нека обясня, защото наистина въпросът е прагматичен. Трябва да определим мястото на майка Абигейл в нашата общност, защото проблемът не само в това, отново да се изправим на крака. Ако това всичко, тя нямаше да ни е нужна. Но както всички знаем има още един проблем — с така наречения «тайнствен» човек или, както Глен го нарича, Врагът. Моето доказателство, че той съществува е много просто и смятам, че много хора от Боулдър ще се съгласят с доводите ми — ако изобщо искат да мислят по въпроса. Майка Абигейл за пръв път видях насън, но се оказа, че тя наистина съществува; присъни ми се тайнственият човек, следователно той също съществува, въпреки че никога не съм го виждал. Тук всички обичат майка Абигейл, аз също я обичам. Но няма да отидем далеч, всъщност никъде няма да отидем — ако тя не одобри нашия начинания.

Днес следобед отидох при нея и направо я попитах, ще се присъедини ли към нас. Тя каза, че е съгласна, но при известни

условия. Бе безкрайно откровена и заяви, че ще предостави свобода в ръководенето на «земните дела» — точно така се изрази. Почистване на улиците, разпределението на жилищата, ремонт на електростанцията.

Но също много ясно даде да се разбере, че с нея трябва да се съветваме по всички останали въпроси, свързани със загадъчния човек. Вярва, че всички сме шахматни фигури разигравани в партия между Бог и Сатаната; че най-важната фигура на Дявола в тази игра е Противника, който нарича себе си Рандъл Флаг (поне в момента, както обясни тя); по причини, известни единствено на Бога, той я е избрал за негова представителка. Тя вярва — и аз също съм съгласен с нея — че предстои битка не на живот; а на смърт. Мисли, че най-важното в момента и настоява, че трябва да се съветваме с нея по всички въпроси, свързани с... него. Не желая да се впускам в религиозни спорове или да споря с нея но очевидно пред нас има проблем, с който трябва да се правим. Във връзка с това имам няколко предложения.“

* * *

Ник подложи три въпроса на гласуване. Първият: „Възможно ли е да не дискутираме теологичната или свръхестествената намеса на Врага по време на събиранията ни?“ Всички членове единодушно се съгласиха да не бъдат обсъждани подобни теми, поне докато сме „в сесия“. Вторият въпрос бе: „Възможно ли е да се приеме, че главната задача на комитета е да се справим с тайнствения човек, Противника или Рандъл Флаг?“ Глен Бейтман подкрепи Ник, добавяйки, че от време на време може да се появят и други задачи — като например създаването на Погребалния комитет — което също е много важно. Отново последва единодушна подкрепа на формулировката на глухонемия.

След това Ник предложи да информират майка Абигейл за всичките дейности на комитета. Предложението бе прието с абсолютно мнозинство.

По молба на глухонемия комитетът премина към обсъждането на загадъчния човек. Ник предложи на запад да бъдат изпратени трима

доброволци, които да се присъединят към хората на Противника и да разберат какво става в неговия лагер.

Сю Стърн незабавно предложи услугите си. След разгорещени дискусии, Глен Бейтман предложи да се забрани на всички членове от временния комитет, както и на постоянния, който щеше да бъде избран на събранието, да участват като доброволци в изпълнението на подобна задача. Сю Стърн запита какво налага подобна забрана.

Глен: „Всички уважаваме искреното ти желание да помогнеш, Сюън, но не знаем дали хората, които ще изпратим, изобщо ще се върнат, или кога, или в какво състояние, Междувременно имаме много работа тук, в Боулдър. Ако заминеш, ще бъдем принудени на твоето място да вземем някого друго и тепърва да му обясняваме неща, които вече сме обсъдили. Не смятам, че можем да си го позволим.“

Сю: „Предполагам, че си прав...или поне разумен..., но понякога се питам дали тези две качества винаги означават едно и също. Това, което всъщност се опитваш да кажеш че не можем да изпратим никого от комитета, защото са напълно незаменими. Излиза, че на практика ние просто... просто... не знаем...“

Стю: „...Се крием зад гърбовете на останалите?“

Сю: „Да. Благодаря. Точно това имах предвид. Крием зад чуждите гърбове и изпращаме друг човек, който може бъде разпънат на електрически стълб или дори нещо още по-лошо.“

Ралф: „Какво, по дяволите, може да е още по-лошо?“

Сю: „Не знам, но ако някой знае, то това е Флаг. При тази мисъл ми се повдига.“

Глен: „Може да ти е неприятно, но успя ясно да изложиш позицията ни. Сега ние сме политиците тук. Политиците на новата ера. Остава ни само да се надяваме, че нашата кауза е по-достойна от каузите, заради които доскоро политици изпращаха хората на смъртоносни мисии.“

Сю: „Никога не съм мислила, че ще се занимавам с политика.“

Лари: „Приветстваме те с «добре дошла» сред строителите на новия свят.“

Предложението на Глен никой от комитета да не отиде на разузнаване, бе прието единодушно. Фран Голдсмит попита Ник какъв вид квалификация ще се изисква за „тайните агенти“ и какво би трябвало да открият.

Ник: „Едва след завръщането им (ако изобщо се върнат ще разберем всичко. Въпросът е, че нямаме представа какво е наменил онзи човек. Донякъде напомняме рибари, които използват за стръв хора.

Според Стю комитетът би трябвало да избере нелегални й да поиска съгласието им и всички го подкрепиха. С единодушно гласуване се реши повечето от следващите дискусии да бъдат изцяло записани на аудиокасети. Бе важно да имат протокол на всички дебати по въпроса за изпращането на разузнавачи (или шпиони), защото въпросът се оказва деликатен.“

Лари: „Имам предложение. Предполагам, че за тези, които не го познават, ще прозвучи налудничаво, но идеята ми може да се окаже добра. Предлагам да изпратим съдията Ферис.“

Сю: „Какво, този старец! Лари, да не си полудял?“

Лапи: „Той е най-проницателният човек, когото познавам. Всъщност съдията е едва на седемдесет. Роналд Рейгън бе президент на по-преклонна възраст.“

Фран: „Не съм сигурна, че идеята е добра.“

Лари: „Но той е здрав и силен. Смятам, че тайнственият човек едва ли ще заподозре, че някакъв старец го шпионира... а не бива да забравяме, че този Флаг е адски мнителен. Вероятно е нащрек за подобен ход и не бих се изненадал, ако е поставил специални часови, които да проверяват хората, идващи при него, за да се предпази от евентуални шпиони. Освен това — може да ви прозвучи цинично и бездушно, особено на Франи, — но ако с него се случи нещо, то няма да загубим човек, комуто предстоят още дълги години живот.“

Фран: „Прав си. Действително звучи отвратително.“

Лари: „Мога само да добавя, че Съдията ще се съгласи. Наистина иска да помогне. А пък аз съм на мнение, че ще се справи.“

Глен: „Какво мислят останалите?“

Ралф: „Не познавам този човек. Но не смятам, че трябва да го отхвърлим само защото е възрастен. Все пак вижте кой ни ръководи — старица, прехвърлила стоте.“

Глен: „Мисля, че имаш право. Някой друг за изказване?“

Сю: „Чуй, Лари. Какво ще стане, ако Съдията успее да заблуди тайнствения човек, а после умре от сърдечен удар, докато се връща насам?“

Стю: „Това може да се случи на всекиго.“

Сю: „Съгласна съм..., но с възрастен човек като този рискът е по-голям.“

Лари: „Така е, но не познаваш Съдията, Сю. В противен случай щеше да разбереш, че преимуществата му са повече от недостатъците. Той наистина е много умен. Защитата се оттегля.“

Стю: „Мисля, че Лари е прав. Това е нещо, което Флаг може и да не очаква. Поддържам предложението. Други, които са съгласни?“

Комитетът гласува единодушно за кандидатурата на съдията.

Сю: „Е, подкрепих те, Лари, сега е твой ред да ми помогнеш.“

Лари: „Да, така е в политиката (бурен смях). Кого предлагаш?“

Сю: „Дейна.“

Ралф: „Коя Дейна?“

Сю: „Дейна Юргенс. Тя е най-смелата жена, която познавам. Естествено, има един недостатък — не е на седемдесет, но смятам, че ако ѝ обясним за какво става дума, ще се съгласи.“

Фран: „Да — ако наистина трябва да го направим, смятам, че тя ще се справи. Поддържам предложението.“

Стю: „Добре. Кой ще гласува «за»?“

Предложението бе прието единодушно.

Глен: „Кой ще е третият?“

Ник (чете Ралф): „Ако на Фран не ѝ хареса предложението на Лари, то страхувам се, че моето ще ѝ хареса още по-малко. Предлагам...“

Ралф: „Ник, да не си полудял? Какво искаш да кажеш!“

Стю: „Хайде, Ралф, просто го прочети.“

Ралф: „Добре...тук пише, че иска да предложи... Том Кълън.“

Вдигна се врява.

Стю: „Добре. Ник има думата. Изписа вече куп хартия така че, чети, Ралф.“

Ник: „Първо, познавам Том също така добре, както Лари познава съдията, а може би и по-добре. Той обича майка Абигейл. Ще направи всичко за нея, включително да се пече на бавен огън. Без майтап — така е. Ако го помоли, би се самозапалил.“

Фран: „Е, Ник, никой не го оспорва, но Том е...“

Стю: „Остави, Фран — нека Ник се изкаже“.

Ник: „Второ, Врага не очаква да изпратим като шпионин някой малоумен. Общата ви реакция на моето предложение може би е най-добрият аргумент в негова полза.

Трето, искам да кажа, че независимо от забавеното си умствено развитие, Том не е идиот. Веднъж, по време на ураган, той ми спаси живота и действаше много по-бързо от когото и да било в същата ситуация. Том се държи като дете, но дори детето може да се научи да върши определени неща. Не виждам проблем, ако го накараме да запамети много простичка история. В края на краищата може да си помислят, че сме го натирили защото...”

Стю: „Защото не искаме да ни замърсява «генната банка» Идеята е прекрасна.“

Ник: „... защото е умствено недоразвит. Той дори може да каже, че ненавижда онези, които са го прогонили и че иска да си отмъсти. Именно това трябва да му се набие в главата на всяка цена.“

Фран: „О, не. Не мога да повярвам...”

Стю: „Думата има Ник. Нека спазваме реда.“

Фран: „Съжалявам.“

Ник: „Може да ви се стори, че поради умственото си изоставане Том много по-лесно би си признал истината, но...”

Лари: „Да?“

Ник: „... но всъщност е обратното. Ако кажа на Том, че е длъжен да повтаря неизменно историята, която ще му внушим той ще го направи. Тъй нареченият «нормален» човек може да издържи броени часове изтезания с вода, с електрошокове или пък забиване на клечки под ноктите, но...”

Фран: „Не ми се вярва да се стигне чак дотам, нали? Нали! Хей нима някой от вас си мисли, че хората ни могат да бъдат подложени на изтезания?“

Ник: „... преди да издаде и майчиното си мляко. Ала не и Том. Ако репетира историята си достатъчно време, той не само ще я научи наизуст, а ще повярва в нея. Никой няма да е в състояние да го уличи в лъжа. Всъщност умствената му изостаналост му е плюс в подобна мисия. Навярно думата «мисия» ви се струва претенциозна, но става въпрос точно за това.“

Стю: „Така ли е, Ралф?“

Ралф: „Има още нещо.“

Сю: „Ако наистина заживее с тази измислена история, как, по дяволите, ще разбере кога е време да се прибере у дома, Ник?“

Ралф: „Извинете, госпожо, но нали точно за това става дума.“

Сю: „Аха.“

Ник (чете Ралф): „Преди да изпратим Том, можем да го подложим на хипноза. Това не са празни приказки. Когато тази идея ми дойде наум, разговарях със Стан Ноготни да се опита да го хипнотизира. Стан го е правил някога за забавление на компаниите по разни сбирки. Чувал съм го да го разказва. Е, та Стан не беше много сигурен, че ще се получи... успя да хипнотизира Том само за шест секунди.“

Стю: „Старият Стан си знае занаята, а?“

Ник: „Още когато го срещнах в Оклахома, заподозрях, че Том може да бъде податлив на хипноза. Очевидно преди години той сам се е научил да се самохипнотизира до известна степен. Това му помага да прави смислови връзки. Не разбираше какви са ми намеренията, когато се видяхме за пръв път — нали съм глухоням — не можех да говоря, нито да отвърна на въпросите му. Показах му със знаци, че съм глухоням, но той не ме разбираше. Сетне изведнъж «изключи». Това е най-точната дума. Вцепени се и погледът му започна да блуждае. После дойде на себе си точно като при хипноза, когато ти кажат, че е време да се събудиш. И тогава ме разбра. Просто ей така. Дойде на себе си и знаеше всичко за мене.“

Глен: „Невероятно!“

Стю: „Несъмнено.“

Ник: „Преди пет дни накарах Стан да опита пост-хипнотично внушение. Идеята беше следната: половин час, след като извади Том от хипнозата, Стан трябва да каже «Умирам от желание да видя слон», при което младежът ще изпищи неудържимо желание да отиде в ъгъла и да застане на главата си. Стан действително го изпробва, при което Том се втурна към ъгъла и се изправи на главата си. Всичките играчки и топчета изпадаха от джобовите му. Сетне седна на пода усмихна ни се и каза: «Чудя се защо Том Кълън взе, че направи това.»“

Глен: „Все едно, че го чувам.“

Ник: „Обясних ви подробно случая, тъй като той доказва две мои твърдения. Първо, можем да внушим на Том точно кога да се върне. Най-лесният начин е да се ръководим от луната. От пълнолунието.

Второ, като го подложим на дълбока хипноза когато се върне, ще получим пълна информация за всичко, което е видял.“

Ралф: „Това е всичко, което Ник е написал. Уф!“

Лари: „Прилича ми на един стар филм, който гледах много отдавна — «Кандидатът от Манджурия».“

Стю: „Какво?“

Лари: „Нищо.“

Сю: „Имам въпрос към Ник. Ще програмираш ли Том — предполагам че това е правилната дума — да не издава никаква информация за нашата дейност?“

Глен: „Ник, позволи ми да отговоря и, ако доводите ми се различават от твоите, поклати глава. Бих казал, че Том няма нужда от програмиране. Да го оставим да говори каквото пожелае. И без това пазим всичко, свързано с Флаг, в дълбока тайна, а той едва ли сам би се досетил за заговора ни... дори кристалната му топка «да работи».“

Ник: „Точно така.“

Глен: „Добре. Подкрепям Ник. Според мен няма какво да губим, можем само да спечелим. Идеята е много смела и оригинална.“

Стю: „Предложението се приема. Можем да продължим с обсъждането ако желаете, но не за дълго. Иначе ще стоим тук цяла нощ. Има ли други въпроси?“

Фран: „Разбира се. Каза, че няма какво да губим, Глен. Ами помислихте ли за Том? Възможно ли е да бъдем така бездушни? Може би не ви интересуват хората, които ще бъдат изтезавани, но аз нямам покой. Как може да сте толкова коравосърдечни? А Ник предлага да го хипнотизират така, че да се държи... като кокошка без глава! Как не те е срам, Ник! Мислех, че ти е приятел!“

Стю: „Фран...“

Фран: „Не, ще кажа всичко. Няма да напусна комитета, нито ще се разсъдя, ако гласувате против мен, но ще кажа всичко, което мисля. Наистина ли искате да превърнете това мило объркано момче в робот? Никой ли от вас не разбира, че започваме отново със старите методи? Не го ли разбирате? Какво ще правим, ако го убият, Ник? Ами, ако убият всичките? Ще изобретим някакви нови вируси? Подобрена серия на супергрипа?“

Настъпи тишина, докато Ник пишеше отговора си.

Ник (прочетено от Ралф): „Думите на Фран ме засегнаха дълбоко, но поддържам предложението си. Не, не съм доволен, че трябва да изпратим Том там, където може да го измъчват или убият. Но искам да изтъкна отново, че той ще го направи заради майка Абигейл и нейните идеи, и нейния Бог, а не заради нас. Убеден съм, че трябва да използваме всички възможни средства, за да предотвратим заплахата от този зловещ човек. Той разпъва хора на кръст, знаейки го от сънищата си, знам също, че някои от вас са сънували същото. Майка Абигейл също го е сънувала. Знаейки, че Флаг е олицетворение на злото. Ако някой измисли нов вариант на супергрипа, Франи, то ще бъде той. За да го използва срещу нас. Искам да го спрем, докато е по силите ни.“

Фран: „Всичко това е истина, Ник. Не мога да споря. Може би той действително е изчадие ада, както твърди майка Абигейл. Но ние се опитваме да се борим със същите средства. Спомни си онзи цитат от «Животинската ферма»! «Те местеха поглед от хората към свинете и не можеха да открият разлика помежду им.» Искам да чуя от теб — въпреки че Ралф го чете, — че ако трябва да се борим с такива средства, ако ни се налага... ние ще сме способни да се променим, след като всичко свърши. Можеш ли да обещаеш?“

Ник: „Не съм сигурен.“

Фран: „Тогаваш ще гласувам против. Ако трябва да изпратим хора на запад, то нека поне те да разбират на какво изложени.“

Стю: „Някой друг иска ли да се изкаже?“

Сю: „Аз също съм против, но поради по-практически причини. Ако продължим, както сме започнали, ще изпрати при Врага един старец и един слабоумен. Извинете за израза, аз също не го харесвам, но Том си е такъв. Против съм.“

Глен: „Нека да гласуваме, Стю.“

Стю: „Добре, нека гласуваме. Аз съм «за». А ти Франи?“

Фран: „Против“.

Стю: „Глен?“

Глен: „За.“

Стю: „Сю?“

Сю: „Против.“

Стю: „Ник?“

Ник: „За.“

Стю: „Ралф?“

Ралф: „Е, на мен идеята също не ми харесва особено, Е след като Ник я поддържа, то аз ще гласувам «за».“

Стю: „Лари?“

Лари: „Да бъда ли откровен? Идеята ми се вижда толкова гадна, че се чувствам като мръсник. Така значи се чувстват хората на властта. И все пак гласувам «за».“

Стю: „Предложението се приема с пет гласа «за» и два «против».“

Фран: „Стю?“

Стю: „Да?“

Фран: „Искам да променя вота си. Ако наистина ще изпращаме там Том, то нека всички сме единни. Съжалявам, че вдигнах толкова шум, Ник. Знам, че сигурно те боли, виждам го по лицето ти. Това е лудост! Защо трябваше да се случва? Не е като да участваш в комитет по организиране на абитуриентски бал. Гласувам «за».“

Сю: „Тогава аз също. Обединен фронт. Никсън застава мирно и казва: «Не съм мошеник».“

Стю: „При повторното гласуване всички бяха единодушни Ето ти носна кърпичка, Фран. Искам в стенограмата да бъде записано, че те обичам.“

Лари: „След тази бележка смятам, че би трябвало да закрием заседанието.“

Сю: „Поддържам предложението.“

Стю: „Предлагам да гласуваме. Тези, които са съгласни да вдигнат ръце. Онези, които са против, да се подготвят за удар по главата с кутия бира.“ Предложението бе единодушно гласувано.

* * *

— Ще си лягаш ли, Стю?

— Да. Колко е часът?

— Наближава полунощ.

Стю се прибра от балкона. Беше само по долни гащета и белотата им бе ослепителна на фона на загорялата му кожа. Франи, подпряна на таблата на леглото, с газена лампа на нощното шкафче до

нея, за кой ли път се удиви на дълбочината на чувствата, които изпитваше към него.

— За събранието ли мислиш?

— Да. — Младият мъж си наля чаша вода от каната на нощното шкафче и се намръщи, тъй като след преваряването му се струваше безвкусна.

— Мисля, че бе чудесен председател. Глен те е помолил да ръководиш и общото събрание, нали? Това ли те измъчва? Отказа ли му?

— Не, обещах му и предполагам, че ще се справя. Мислех си за онези тримата, които ще изпратим на запад. Мръсна работа, да изпращаме шпиони. Беше права, Франи. Лошото е, че Ник също е прав. Как би постъпила при подобни обстоятелства?

— Щях да гласувам по съвест, а сетне щях да си легна. — Тя протегна ръка към газената лампа. — Да гася ли вече?

— Да. — Той се отпусна до нея. — Лека нощ, Франи, обичам те.

Тя лежеше и гледаше към тавана. Вече се бе примирила с решението относно Том Кълън... но отпечатъкът от пръст в дневника ѝ не ѝ излизаше от ума.

„И на най-търпеливия му писва, Фран.“

„Може би трябва да го споделя със Стю“ — помисли си тя. Но проблемът бе неин. Трябваше да изчака..., да наблюдава... да види какво ще се случи.

Измина доста време, преди да заспи.

52.

Зазоряваше се, а майка Абигейл лежеше будна и опитваше да се моли.

Сетне стана, запали газената лампа и коленичи, както беше по нощница. Долепи чело до Библията, отворена на мястото, където се описваше покръстването на стария упорит Сав, отправил се към Дамаск. На пътя го ослепила силна светлина и от очите му паднала пелена. Деянията на апостолите бе последната книга от Библията, където доктрината бе подкрепена от чудеса, а какво друго са чудесата, ако не дело на Божията ръка?

О, пред нейните очи също имаше пелена. Дали ѝ бе съдено някога да прогледне?

Единствените звуци в стаята идваха от съскането на газената лампа, тиктакането на стенния часовник и собствения ѝ тих глас.

— Покажи ми къде съгреших, мили Боже. Зная, че съм пропуснала нещо, което си искал да видя. Не мога да спя, не мога да ям и не усещам присъствието ти, Господи. Имам чувството, че отправям молитвите си в повреден телефон, но точно сега времето не е подходящо за подобни изпитания. Къде съгреших? Отговори ми, Господи! Нека да чуя тихия ти глас в сърцето си.

И тя наистина се заслуша. Закри очи с изкривените си от артрит пръсти и се приведе още повече, опитвайки се да проясни съзнанието си. Но там бе тъмно, тъмно като кожата ѝ, тъмно като плодородна почва, която очаква да бъде засята.

— Моля те, Господи, моля те, Господи...

Но пред очите ѝ изникваше единствено пътека, прорязваща море от царевица. Там стоеше жена с торба, пълна с току-що заклани пилета. И ето че невестулките се появиха.

Втурнаха се напред и се опитаха да разкъсат торбата с острите си зъби. Усещаха миризмата на кръв — засъхналата кръв на греха и прясната кръв на птиците, принесени в жертва. Чу как старата жена извисява глас към небето, но гласът ѝ бе тих и писклив, раздразнен глас, който не молеше смирено да пребъде волята Божия, каквото и да

й бе отредил той, а настойчиво молеше Бог да я спаси, за да може да довърши делото си... сякаш знаеше какво е Неговото желание и можеше да подчини Неговата воля на своята. Невестулките ставаха все по-смели; в торбата се появиха големи дупки. Пръстите на старицата бяха стари и слаби, а когато свършеха с пилетата, невестулките щяха да се заемат с нея. Да. Щяха... да направят...

Изведнъж те, скимтейки, се разбягаха в различни посоки, изоставяйки торбата, и тя си помисли ликуващо: „Все пак Бог ме спаси! Благодаря ти Боже, че спаси своята покорна робиня!“

„Не Бог, а аз те спасих, стара жено!“

Тя се извърна, в сърцето ѝ се надигна страх, изгарящ като разтопена мед. Проправяйки си път в царевицата, като сребрист призрак, към нея се приближаваше огромен планински вълк, челюстите му бяха отворени в подигравателна усмивка, очите му горяха. На дебелия му врат имаше нашийник от ковано сребро, напомнящ варварско украшение. От нашийника висеше малък камък от черен кехлибар, а по средата му се виждаше миниатюрна пукнатина, напомняща око или ключ.

Тя се прекръсти и направи знак срещу зловещия призрак, но челюстите на вълка се разтегнаха в още по-широка усмивка, розовият му език увисна между тях.

„Ще дойда за теб, майко. Не сега, но скоро. Ще ви подгоним както кучета преследват сърни. Аз съм всичко лошо, което си си представяла, дори нещо повече. Аз съм магьосник. Аз съм този, от когото зависи бъдещето. Твоите хора ме познават по-добре от теб, майко. Наричат ме Джон Завоевателя.“

„Махни се, в името на Бога!“

Но бе ужасена. Не заради хората около себе си, които във видението ѝ бяха пилетата в торбата, а за самата себе си. Страхуваше се за душата си.

„А ти, неговата дясна ръка, си само една слаба жена.“

„Не! Не е вярно! Силата ми е за десетима! Ще полетя като орлите...“

Но вълкът само се усмихваше и се приближаваше. Тя потръпна, усещайки вонящия му дъх на хищник. Това бе кошмарът, който я преследваше денонощно и тя се страхуваше до смърт. А вълкът, все

така ухилен, започна да говори с два гласа — задавайки въпроси и отговаряйки си сам:

— Кой накара камъкът да пусне вода, когато бяхме жадни?

— Аз — дочу се едновременно ликуващ и боязлив глас.

— Кой ни спаси, когато силите ни отслабнаха? — попита ухиленият вълк, муцуната му сега бе на няколко сантиметра от нея, дъхът му бе като воня в кланица.

— Аз го сторих. — Той захленчи и се приближи още повече, усмихнатата му паст бе пълна с остри зъби, очите му — черни и надменни. — Падни на колене и възхвали името ми, аз донесох вода в пустинята, възхвали името ми, аз съм добрият и верен слуга, който донесе вода в пустинята, моето име е същото като името на Господаря ми...

Вълкът отвори уста, за да я погълне.

— ...моето име — промълви тя. — Възхвали моето име, името Господне, източник на благодат. Възхвалете го всички, тук на земята...

Вдигна глава и се огледа. Библията бе паднала на пода. Откъм прозореца, гледащ на изток, се процеждаше светлина.

— О, Боже! — извика старицата с треперещ глас.

„Кой донася вода от скалите, когато ни измъчва жажда?“

Това ли било? Мили Боже, това ли било? Затова ли пелената бе паднала пред очите ѝ, правейки я сляпа за това, което трябваше да види?

Горчиви сълзи рукнаха от очите ѝ. Надигна се с усилие и отиде до прозореца. Артритът забиваше остри иглички в ставите на краката ѝ.

Погледна навън и разбра какво трябва да направи.

Отиде до гардероба и съблече бялата памучна нощница Пусна я на земята и остана гола. Тялото ѝ бе толкова сбръчкано, сякаш бе русло на великата река на времето.

— Да бъде Твоята воля — изрече тя и започна да се облича.

След час вървеше бавно на запад по Маплътън авеню към гъстите гори и дълбоките дефилета извън града.

* * *

Стю бе в електроцентралата заедно с Ник, когато Глен се втурна и заяви:

— Майка Абигейл ни е напуснала! Ник го изглежда стреснато.

— Какви ги дрънкаш? — попита Стю, отвеждайки Глен встрани от хората, които поправяха турбините.

Приятелят му само кимна. Бе изминал осем километра с велосипед и още дишаше тежко. Сетне обясни:

— Отидох да ѝ разкажа за вчерашното събрание. И да ѝ пусна касетата, ако пожелае да я чуе. Искях да ѝ обясня за Том, защото изпитвах известни съмнения... това, което каза Франи, ми попречи да заспя цяла нощ. Отидох при майка Абигейл рано сутринта, защото Ралф каза, че днес ще пристигнат още две групи, а тя обича да посреща новодошлите. Стигнах до дома ѝ към осем и половина. Когато почуках на вратата, никой не ми отвори, затова си позволих да вляза. Мислех си, че ако е заспала, ще си тръгна... исках да се уверя, че не е мъртва или нещо подобно... все пак е доста стара...

Ник не откъсваше поглед от устните на Глен.

— Вътре нямаше никой. Намерих това на възглавницата ѝ. — Той подаде лист хартия, изписан с едър, несигурен почерк. Посланието гласеше:

„Налага се да замина за известно време. Предполагам, че съм съгрешила и зная какво иска от мене Бог. Бях прекалено горда и Той иска отново да намеря мястото си сред помощниците Му. Скоро отново ще бъда при вас, ако такава е волята Му.“

Аби Фримантъл

— Проклет да съм, ако разбирам нещо! Какво да правим сега? Какво мислиш, Ник?

Ник взе бележката и я прочете внимателно, сетне я върна на Глен. Яростта бе изчезнала от лицето му и сега изглеждаше тъжен,

— Предполагам, че ще трябва да насрочим събранието за тази вечер — каза Глен.

Ник поклати глава. Извади бележника си и написа нещо, откъсна листа и го подаде на Глен. Стю също прочете бележката, като надникна над рамото му.

„Човек предполага, Бог разполага.“ Майка Абигейл харесваше този израз, често го повтаряше. Глен, ти самият твърдеше, че тя се ръководи от своите принципи; Бог, разум, собствените си заблуди... Какво да правим? Напуснала ни е и не можем да променим нищо.

— Но хората... — започна Стю.

— Естествено ще се вдигне шум — каза Глен. — Ник, не трябва ли да съберем комитета и да го обсъдим?

Ник написа: „С каква цел? Защо да се събираме, когато, няма да решим нищо?“

— Ами можем да организираме издирване. Едва ли е отишла много далеч.

Ник два пъти загради фразата „Човек предполага, Бог разполага“. Под нея написа: „Ако я откриете, как смятате да я върнете тук? Окована във вериги ли?“

— Разбира се, че не! — възкликна Стю. — Но не бива да я оставим да се лута сама, Ник. Втълпила си е някаква налудничава идея, че е обидила Господ. Какво ще стане, ако реши да отиде в някое пусто място като онзи човек от Стария завет?

Ник написа: „Убеден съм, че ще направи точно това“.

— Ето, видя ли!

Глен сложи ръка на рамото на Стю.

— Успокой се, Източен Тексас. Нека обмислим нещата спокойно.

— По дяволите, обмислянето! Как ще оставим старицата да се скита през целия ден и през нощта докато умре от изтощение? Докато умре от слънчев удар или от измръзване!

— Става въпрос за майка Абигейл, а тук тя е равна на Папата. Щом той реши да тръгне към Йерусалим, би ли спорил с него, ако си добър католик?

— По дяволите, не разбираш ли, че не е същото?

— Напротив, съвсем същото е. Наистина. Във всеки случай поне така смятат жителите на Свободната зона. Стю, убеден ли си, че Бог не ѝ е заповядал да отиде в гората?

— Не... но...

През това време глухонемият не преставаше да пише и подаде листа на Стю, комуто се наложи да разгадава някои думи. Обикновено Ник пишеше ясно, но сега бе бързал, вероятно от нетърпение.

„Стю, отсъствието на майка Абигейл не променя нищо, освен може би да повлияе на духа на обитателите на Свободната зона. Дори не съм сигурен какво може да се случи, Хората няма да се разпръснат само защото си е отишла. Просто не ще можем да я посветим в планове си. Може би така е по-добре“.

— Ще полудея — промълви Стю. — Понякога говорим за нея като за препятствие, което трябва да преодолеем, сякаш е скала, паднала посред пътя. Понякога говориш за нея така, сякаш е Папата и не може да сгреша в нищо, дори да иска. Но аз я харесвам. Какво искаш, Ник? Да открият трупа ѝ през есента в някой от онези каньони на запад от града? Искаш да я оставим там, така че враните да пируват с нея?

— Стю — меко започна Глен, — тя вече е решила да ни напусне.

— По дяволите, каква бъркотия! — възкликна Стю.

* * *

До обяд новината за изчезването на майка Абигейл се разпространи из цялата Свободна зона. Както бе предсказал Ник, общото чувство бе по-скоро на примирение, отколкото на тревога. Хората решиха, че сигурно се е оттеглила в уединение, за да потърси съвет от Всевишния, така че да им помогне да изберат правилния път на събранието на осемнайсети

— Не искам да богохулствам и да я наричам Господ — каза Глен, докато ядеше скромния си обяд в парка, — но тя е един вид Негов пълномощник. Можете да определите доколко е силна вярата във всяко общество като наблюдавате как намалява, когато изчезне емпиричният ѝ обект.

— Я повтори пак.

— Когато Мойсей разбил златния телец, евреите престанали да се прекланят пред него. Но Исус го няма отпреди повече от две хиляди години, а хората не само вярват в учението му — те живеят и умират с

вярата, че Той ще се завърне. Същото изпитват хората в Свободната зона към майка Абигейл. Ти разговаря ли с тях?

— Да — отвърна Стю. — Просто не мога да повярвам. Старицата се скита неизвестно къде, а всички се безпокоят дали тя ще успее да се върне навреме за събранието, с десетте Божии заповеди, издълбани на каменни плочки навреме за митинга.

— Възможно е и да успее — отвърна мрачно Глен. — Във всеки случай не всички мислят така, например Ралф Брентнър си скубе косите.

— Браво на Ралф — той изглежда внимателно Глен. — Ами ти, плешивко? Какво мислиш за тази каша?

— Ще ми се да не ме наричаш така. Направо е унижително. Но ще ти отговоря... струва ми се малко странно. „Източен Тексас“ се оказа много по-голям реалист и не се поддаде на обаянието, което тя има, за разлика от мен, стария недоद्याлан социолог. Смятам, че тя ще се върне. Просто го зная. Какво мисли Франи по въпроса?

— Нямам представа. Не съм я виждал днес сутринта. знае, може дори да е в гората и да яде скакалци и мед с майка Абигейл. — Той се загледа към планината, извисяваща се сред синкавата мараня на ранния следобед. — Господи, Глен, надявам се нашата старица да е добре.

* * *

Франи дори не знаеше, че майка Абигейл си е отишла. Бе прекарала сутринта в библиотеката, четейки книги по градинарство. Не бе единствената. Бе забелязала още неколцина души с книги по фермерство, един млад, очилат мъж, забил нос в „Седем независими източника на електрическа енергия за вашия дом“ и красиво младо момиче, зачетено в изпомачкана книга със заглавие „Шестстотин лесни рецепти“.

Напусна библиотеката към обяд и тръгна към дома си на Уолтън Стрийт. По пътя срещна Шърли Хамет, по-възрастна от нея жена, която бе дошла с Дейна, Сюзън и Пати Крюгер. Сега Шърли изглеждаше значително по-добре, дори се бе разхубавила.

Тя спря, поздрави Франи и попита:

— Кога мислиш, че ще се върне? Зададох същия въпрос на всички, които срещнах. Ако в града се издаваше вестник, бих изпратила писмо с молба да се проведе анкета. Нещо от рода на: „Какво мислите за политиката на сенатора Бангхоул по повод изчерпването на петролните запаси?“ Или нещо подобно.

— Кой да се върне?

— Майка Абигейл, разбира се. От луната ли падаш?

— Какви ги говориш? — попита разтревожено Фран. — Какво се е случило?

— Точно там е работата. Никой не знае. — И Шърли й разказа всичко.

— Просто решила... и тръгнала? — намръщи се младата жена.

— Да. Но ще се върне, естествено — уверено добави Шърли. — Така пише в бележката.

— Ако такава е Божията воля?

— Това е просто начин на изразяване — каза Шърли и хладно изгледа Фран.

— Е... да се надяваме. Благодаря, че ми го каза. Все още ли те измъчва главоболие?

— О, не. Мина ми. Ще гласувам за теб, Франи.

— Моля? — Беше се замислила дълбоко и отначало не разбра за какво говори Шърли.

— На изборите за постоянен комитет!

— О, благодаря. Все още не съм сигурна дали наистина искам да се захвана с това.

— Ще се справиш чудесно. Стю също. Трябва да тръгвам. До скоро.

Разделиха се и Франи забърза към дома си. Искаше да научи подробностите от Стю. Изчезването на старицата непосредствено след събранието миналата вечер, накара сърцето ѝ да се свие от суеверен страх. Толкова бе разчитала, че ще се посъветва с нея за решението им да изпратят шпиони на запад. Сега, когато майка Абигейл бе изчезнала, Франи усещаше, че собствената ѝ отговорност е станала непосилна.

Когато се прибра, апартаментът бе празен. Бяха се разминали със Стю. Под захарницата имаше бележка: „Ще се върна към девет и половина. Излизам с Ралф и Харолд. Не се безпокой. Стю“.

„Ралф и Харолд“ — помисли си тя и усети внезапен ужас, който нямаше нищо общо с изчезването на майка Абигейл. Но защо да се безпокои за Стю? Мили Боже, ако Харолд се опита да му направи нещо... нещо лошо... Стю ще се справи с него. Освен... освен ако Харолд се промъкне зад гърба му и...

Скръсти ръце на гърдите си и потръпна, питайки се какво ли прави Стю заедно с Ралф и Харолд.

„Ще се върна към девет и половина“.

Господи, дотогава имаше цяла вечност.

Остана още малко в кухнята, вперила поглед в раницата си, която бе оставила на кухненската маса.

„Излизам с Ралф и Харолд“.

Това означаваше, че в малката къща на Харолд на „Арапахо“ не ще има никого до девет и половина вечерта. Освен ако тримата бяха отишли там. В такъв случай ще разбере какво са намислили. Ще стигне до къщичката за броени минути с велосипеда си. Ако все пак мъжете ги няма, може да открие нещо, което най-после да я успокои. Не... не биваше да мисли за това.

„Да те успокои? — подигравателно изрече вътрешният ѝ — Или съвсем да те подлуди? Ами ако действително отриеш нещо нередно? Тогава какво ще предприемеш?“

Нямаше представа. Всъщност нямаше ни най-малка представа.

„Не се безпокой. Стю.“

Но тя се безпокоеше. Отпечатъкът от пръст в дневника ѝ бе причината за това. Защото човек, способен да чете чужд дневник и да „краде“ мисли, бе човек без принципи и съвест. От подобен човек може да се очаква да се промъкне зад гърба ти и да те блъсне в пропастта. Или да използва камък. Или може би пистолет.

„Не се безпокой. Стю.“

„Ако Харолд направи нещо подобно, ще го изгонят завинаги от Боулдър. Как би постъпил тогава?“

Франи знаеше отговора. Все още не бе сигурна дали Харолд е хипотетичният поглед, изникнал във въображението ѝ, но дълбоко в себе си съзнаваше, че за подобни хора има убежище, и то какво!

Намести раницата на гърба си и излезе. Три минути по-късно въртеше педалите на велосипеда си по „Бродуей“ към „Арапахо“ и си

мислеше: „Сигурно пият кафе в дневната на Харолд и разговарят за майка Абигейл и всичко е наред.“

Но малката къща на Харолд бе пуста... и заключена.

Това бе необичайно за Боулдър. Някога хората са заключвали когато излязат, за да не им откраднат телевизора, стереоуредбата или бижутата. Но сега всеки можеше да се сдобие безплатно с телевизор или стереоуредба, макар че не би могъл да ги използва поради липсата на електричество. Същото се отнасяше и за бижутата.

„Защо заключваш вратата си, Харолд, когато всичко е безплатно? Защото се боиш от крадци? Възможно ли е?“

Франи не умееше да отваря заключени врати и вече се бе примирила, че трябва да си върви, когато ѝ хрумна да провери прозорчетата на мазето. Те бяха малко над нивото на земята и през тях не се виждаше от мръсотия. Първото, което опита, бавно се отвори и на пода на мазето се посипа пръст.

Тя се огледа, наоколо нямаше никого. Единствен Харолд се бе заселил в тази част на града. Това също бе необичайно. Харолд можеше да се усмихва, докато устата го заболи, да потупва хората по гърбовете и да ги изслушва търпеливо, бе готов с удоволствие да помогне, когато го помолеха, а понякога и сам предлагаше услугите си, умееше да печели симпатиите на хората — и действително жителите на Боулдър имаха високо мнение за него. Но къде бе избрал да се засели? Това разкриваше някои други аспекти от възгледите му за обществото и мястото му в него. Или може би той предпочита тишината и спокойствието?

Франи се промъкна през прозорчето, изцапвайки блузата си и скочи на пода. Сега прозорецът бе на нивото на очите ѝ. В гимнастиката бе добра колкото в разбиването на чужди врати и си помисли, че за да се измъкне оттук ще ѝ трябва нещо, на което да стъпи.

Огледа се. Приземният етаж бе обзаведен като стая за игри. Нещо, което баща ѝ обмисляше да направи, но така и не стигна до това, тъжно си помисли тя. Стените бяха покрити с ламперия от бор, в тях имаше вградени куадро тонколони, таванът беше окачен, а в шкафа имаше мозайки и книги, електрическо влакче, игра със състезателни коли. В стаята имаше и маса за игра на тенис, върху която Харолд бе оставил каса с кока-кола. Явно помещението е било детска стая и

стените бяха окичени с плакати, най-големият от които (сега доста избелял) изобразяваше Джордж Буш, излизащ от църква в Харлем с вдигнати за поздрав ръце и широка усмивка.

Отдолу, с огромни червени букви бе написано: „Не пробутвайте буги-вуги на краля на рокендрола!“

Изведнъж се почувства по-тъжна от всякога. Бе изживяла шокове, страхове, дори истински ужас и влудяващи пристъпи на скръб, но тази дълбока, болезнена тъга бе нещо ново. С нея дойде неочакваната носталгия за Оугънкуит, за океана, за хълмовете и борове на Мейн. Кой знае защо си спомни за Гус — пазача от обществения паркинг на плажа и за миг си помисли, че сърцето ѝ ще се пръсне от мъка и печал. Какво правеше тук, на границата между равнините и планината, разделяща страната на две? Мястото ѝ не беше тук!

Неволно изстена и собственият ѝ глас ѝ се стори толкова ужасен и самотен, че тя притисна длани към устните си за втори път през този ден. „Стига, Франи, държиш се като бабичка. Носталгията по родния край и родителите не се преодолява толкова лесно. Всичко с времето си. Ако ти се плаче, плачи по-късно, не тук, в мазето на Харолд. Първо си свърши работата.“

Мина покрай плаката на път към стълбите и по устните ѝ заигра горчива усмивка, когато погледна към Джордж Буш. „Със сигурност са ти пробутали нещо.“

Когато се изкачи по стълбите, ѝ дойде на ум, че вратата може да е заключена, но тя се отвори с лекота. Кухнята бе чиста и подредена, чиниите — измити, малката газова печка блестеше... но тежката миризма на пържено още витаеше във въздуха, като призрака на стария Харолд, на Харолд, който бе заел трайно място в живота ѝ, появявайки се в дома ѝ с кадилака на Рой Бренингтън в деня, когато бе погребала баща си.

„Добре ще се подреда, ако се прибере точно сега“ — помисли си тя. Тази мисъл я накара да се озърне. Почти очакваше да види ухиления Харолд на прага на вратата водеща към дневната. Нямаше никого, но сърцето ѝ затуптя лудешки.

В кухнята нямаше нищо, което да ѝ помогне в издирването, така че отиде в дневната. Там цареше мрак и тя се почувства неловко. Харолд не само заключваше вратата си, но бе спуснал и щорите.

Отново изпита чувството, че той я дебне... Защо някой ще държи щорите спуснати в малък град като този, където подобно нещо се тълкуваше като знак, че, в къщата има мъртвец?

Подобно на кухнята и дневната бе безупречно подредена, но обзаведена с огромни и безвкусни мебели. Най-хубавото в стаята бе камината — иззидана от камъни и огромна, с преграда, достатъчно широка да се седне на нея. Франи действително седна :за миг, оглеждайки се замислено. Когато понечи да се изправи усети една от плочите да се клати. Тъкмо се канеше да стане и да я огледа повнимателно, когато някой почука на външната врата.

Страхът я обгърна като мокра, тежка перушина. Бе парализирана от ужас. Дъхът ѝ секна, а по-късно осъзна, че се е подмокрила.

Отново се почука, Този път по-силно.

„Божичко! — помисли си тя. — Добре, че щорите са спуснати.“

Внезапно се вцепени при вледеняващата мисъл, че е оставила велосипеда си пред къщата. Така ли беше? Опитваше се отчаяно да си припомни, но за един дълъг миг не можа да направи нищо друго, освен да си повтаря несъзнателно нещо познато: „Преди да махнеш пращинката от окоото на ближния, погрижи се за гредата в своето.“ Отново се почуква и женски глас попита:

— Има ли някой вкъщи?

Фран седеше като вкаменена. Неочаквано си спомни, че е оставила велосипедна зад къщата. Но ако посетителката на Харолд реши да почука на задната врата...

Видя как дръжката на вратата се завъртя няколко пъти. „Който и да е, надявам се да не е по-добър от мен в отварянето на чужди врати“ — помисли си тя, сетне запусти устата си с длан, за да спре истеричния си смях. Точно тогава погледна към подмокрения си панталон и разбра до каква степен се бе уплашила.

„Добре, че се разминах само с това — помисли си. — Поне засега.“

Смехът ѝ отново се надигна неудържимо в гърдите ѝ — истеричен и уплашен.

С неопишуемо чувство на облекчение чу стъпките да се отдалечават.

Импулсивно, без да се замисли, тя безшумно се промъкна по коридора към вратата и надникна през пролуката между рамката и

щорите. Видя жена с дълги тъмни коси и снежнобели кичури. Непознатата се качи на мотопед „Веспа“, паркиран до тротоара. Запали го, отметна дългата си коса и я прихвана с шнола.

„Това е онази Крос. Пристигна с Лари Ъндърууд. Откъде ли познава Харолд?“

Надин включи на скорост, потегли и изчезна от погледа и.

Фран въздъхна дълбоко, краката ѝ се подкосиха. Отвори уста да освободи смеха, напирал в нея. Вместо това избухна в сълзи.

Пет минути по късно, твърде разстроена, за да продължи претърсването, тя се върна в мазето и излезе през прозореца, като стъпи на стола, който бе доближила до стената. Успя да го ритне достатъчно далеч, така че Харолд да не заподозре, че някой се е промъкнал оттам. Столът не отиде много далеч, но хората рядко забелязваха подобни неща..., а и не ѝ се вярваше Харолд да използва мазето за нещо друго, освен да складира кока-кола.

Затвори прозореца и бавно тръгна към велосипеда си. Краката ѝ все още трепереха и бе зашеметена. Повдигаше ѝ се от уплаха. „Поне панталоните ми изсъхнаха — помисли си тя. — Следващия път, когато ще нахлуваш в чужди къщи, Франсис Ребека, не забравяй да си сложиш гумени гащички.“

Напусна двора на Харолд и се отправи към другия край на града. След петнайсет минути бе в апартамента. Там цареше мъртвешка тишина.

Франи отвори дневника си и се втренчи в неясния отпечатък от палец. Запита се къде ли е Стю. Дали е с Харолд?

„О, Стю, моля те прибери се у дома. Толкова ми липсваш!“ — изплака мислено тя.

* * *

След като обядва с Глен, Стю се върна у дома. Седеше в дневната и се питаше къде ли е майка Абигейл, дали Ник и Глен наистина са прави, като твърдят, че най-добре е нещата да бъдат оставени такива, каквито са. В този момент някой почука на вратата.

— Стю? — извика отвън Ралф Брентнър. — Хей, Стю, вкъщи ли си?

С него бе Харолд Лодър. Усмивката му днес бе помръкнала но не напълно. Приличаше на привидно скърбящ, който се опитва да изглежда сериозен при произнасяне на надгробното слово.

Ралф, разстроен от изчезването на майка Абигейл, бе срещнал Харолд преди половин час, когато младежът се прибираше вкъщи, след като бе помагал на групата, вадеща вода от потока. Ралф харесваше Харолд, който сякаш винаги намираше време да изслуша всякакви жалби... и никога не искаше нищо в замяна. Ралф му бе разказал цялата история за изчезването на майка Абигейл, включително за страховете си, че може да ѝ се случи нещо лошо — да получи инфаркт, да си счупи крак или да получи слънчев удар от дългото стоене на открито.

— Освен това знаеш, че всеки следобед вали — завърши Ралф, докато Стю му наливаше кафе. — Ако се намокри, сигурно ще настине. Тогава какво? Положително ще се разболеете от пневмония.

— Какво можем да направим? — попита Стю. — Да я принудим да се върне? Ами ако откаже?

— Разбира се, че не — отстъпи Ралф. — Но Харолд има чудесна идея.

Стю изгледа Харолд.

— Как я караш, Харолд?

— Много добре. А ти?

— Чудесно.

— А Фран? Грижиш ли се за нея? — очите му не се откъсваха от тези на Стю. В тях се четеше лека насмешка, но за миг Стю изпита чувството, че усмихнатите очи на младежа са като слънчеви отблясъци върху гладката повърхност на водата в каменната кариера в родното му място — наглед толкова безобидна, но в дълбините ѝ никога не проникваше слънчев лъч и през годините четири момчета се бяха удавили там.

— Правя каквото мога — отговори Стю. — Та каква е идеята ти, Харолд?

— Ами много добре разбирам гледната точка на Ник. Тази на Глен също. Смятат, че Свободната зона гледа на майка Абигейл като на теократичен символ..., а доколкото разбирам, те изразяват мнението на всички, нали така?

Стю отпи от кафето си.

— Какво означава „теократичен символ“?

— Нещо като земен символ на споразумението с Господ — обясни Харолд и очите му леко се замъглиха. — Например Светото причастие или свещените крави в Индия. Стю възкликна:

— Ах, тези крави... оставят ги да се разхождат навсякъде, дори понякога причиняват задръстване по улиците, нали? Могат да влизат по магазините, или изобщо да напуснат града.

— Да — съгласи се Харолд. — Но повечето от тях са болни, Стю. И винаги са близо до гладна смърт. Някои страдат от туберкулоза. И всичко това, защото са религиозен символ. Хората са убедени, че Бог ще се погрижи за тях, точно както хората тук са убедени, че Бог ще се погрижи за майка Абигейл. Но аз изпитвам известни съмнения към един Бог, според когото е в реда на нещата да се остави едно нещастно животно да умре от глад и болки.

Лицето на Ралф се помрачи и Стю отгатна мисълта му. Изпитваше същото и това му помогна да разбере какво означава майка Абигейл за него. Усети, че думите на Харолд граничат с богохулството.

— Във всеки случай — рязко заяви младежът, изоставяйки темата за индийските свещени крави — ние не можем да променим чувствата, които хората изпитват към майка Абигейл.

— Нито пък искаме — побърза да добави Ралф.

— Точно така! — възкликна Харолд. — Все пак тя ни обедини. Идеята ми беше да яхнем мотоциклетите и следобед да претърсим местността на запад от Боулдър. Ако не се отдалечаваме много един от друг, ще можем да поддържаме връзка чрез радиотелефоните

Стю кимна. Точно това му се искаше да направи през целия ден. Може би старицата действително е закрияна от Всевишния, но не беше редно да я оставят сама в пущинака. Това нямаше нищо общо с религията, по-скоро бе равносилно на престъпно равнодушие.

— Ако я намерим — продължи Харолд, — ще я попитаме дали иска нещо.

— Например да я откараме до града — обади се Ралф.

— Добре — съгласи се Стю. — Смятам, че идеята си я бива. Почакайте за момент, ще оставя бележка на Фран.

Но докато пишеше, изпита непреодолимо желание да се обърне и да провери какво прави Харолд, какъв израз са придобили очите му.

Харолд помоли да го изпратят да претърси участъка с множество завои между Боулдър и Недерланд, защото смяташе, че точно там имаше най-малка вероятност да открият майка Абигейл. Не вярваше дъртата кранта да е стигнала далеч пеша. Но разходката бе приятна и му даваше възможност да помисли.

В седем без четвърт реши, че е време да се връща. Но преди това спря на една отбивка, настани се на дървената маса и се приготви да се подкрепи с шоколадчета и кока кола. Радиотелефонът му висеше на дръжката на мотоциклета. От него се разнесе гласът на Ралф Брентнър, който бе някъде в планината Флагстаф.

— ... Намирам се на платото Сънрайз... никаква следа от нея... тук горе има буря...

Сетне прозвуча гласът на Стю — бе по-силен и ясен. Стю претърсваше парка Чатакуа, само на шест километра от Харолд.

— Повтори, Ралф.

Отново се обади Ралф и този път направо крещеше. Харолд с надежда си помисли, че може би той ще получи удар. Това щеше да е прекрасен завършек на деня.

— Никакви следи от нея. Спускам се преди да мръкне. Край!

— Прието — чу се обезкураженият глас на Стю. — Харолд, чуваш ли ме?

Харолд се изправи, бършейки в джинсите омазаните си с шоколад пръсти.

— Харолд? Чуваш ли ме?

Харолд показва среден пръст на радиотелефона, сетне натисна копчето и изрече уморено, преструвайки се на обезсърчен:

— Чувам те. Отклоних се от пътя. Стори ми се, че видях нещо в канавката. Беше старо яке. Край.

— Аха. Добре. Защо не дойдеш в Чатакуа? Можем да изчакаме Ралф заедно.

„Обичаш да заповядваш, а? Имам нещо за теб.“

— Харолд, чуваш ли ме?

— Да. Извинявай, Стю. За миг се замислих. Ще бъда при теб след петнайсет минути.

— Чуваш ли ни, Ралф? — викна Стю така, че Харолд подскочи. Отново показа среден пръст и едновременно с това се усмихна лукаво, мислейки си: „Що не го лапнеш, мръсник такъв!“

— Прието, тръгвам към Чатакуа — гласът на Ралф долетя едва чуто през атмосферните смущения. — Отивам там. Край!

— Аз също — каза Харолд. — Край!

Изключи радиотелефона, прибра антената и отново го провеси на дръжката на мотоциклета, сетне остана неподвижен върху хондата, без да пали двигателя. Носеше войнишко яке с топла подплата, полезна, когато караш мотор при сто и осемдесет метра надморска височина. Но якето имаше и друго предназначение. В един от безбройните джобове с ципове Харолд носеше трийсет и осемкалибров „Смит и Уесън“. Сега го извади и повъртя в ръцете си. Бе зареден и някак си прекалено тежък, сякаш разбираше намерението му да сее смърт, разрушения и убийства. Тази вечер? Защо не?

Бе предложил да търсят майка Абигейл, за да има възможност да остане насаме със Стю. Сега съдбата му предоставяше този шанс, ще се срещне със Стю в Чатакуа, след по-малко от петнайсет минути. Но „експедицията“ се бе оказала полезна в още едно отношение..

Харолд нямаше намерение да измине целия път до Недерланд — мизерно градче, разположено върху планински склон над Боулдър, чиято единствена гордост бе, че Пати Хърст преспала една нощ там, докато бягала от закона. Но докато хондата с равномерно мъркане се носеше нагоре по стръмния път, а студеният въздух режеше като остър бръснач лицето на Харолд, се случи нещо необикновено.

Ако поставите магнит на единия край на масата и парче метал на другия, не се случва нищо. Ако бавно и постепенно придвижите метала към магнита (за миг Харолд си представи как прави това и си напомни непременно довечера да си го запише в дневника), настъпва момент, когато изтласкват парчето метал по-далеч от необходимото. То спира, ала някак си колебливо, сякаш е оживяло и се противопоставя на закона за инерцията. Още едно-две леки побутвания и вие като че (или действително) виждате как парчето метал трепти върху масата, леко вибрирайки, подобно на мексиканско подскачащо бобено зърно, каквото можете да си купите от магазините за куриозни вещи — наглед то е като парченце дърво, но във вътрешността му има жив червей. Още едно побутване и равновесието

между триене, инерция и магнитно привличане се нарушава. Парчето метал, вече напълно оживяло, се движи само, все по-бързо и по-бързо, докато накрая се удря в магнита и прилепва към него.

Ужасяваща и все пак странно привлекателна гледка.

Когато през юни настъпи краят на света, тайната на магнетизма все още не бе разгадана, макар според Харолд (който не бе склонен към рационални разсъждения), в основата на явлението бе земното притегляне, а то пък представляваше крайъгълният камък на вселената.

Докато Харолд, яхнал хондата, се носеше нагоре по стръмното планинско шосе, усещайки как въздухът става все по-студен, виждайки как буреносни облаци се струпват по върховете високо над него, той внезапно усети, че в душата му става нещо. Доближаваше точката на равновесие... и малко след това щеше да достигне до точката на преместването. Той бе металното парче, намиращо се на точно такова разстояние от магнита, където всеки лек тласък го изпраща по-далеч, отколкото би го изпратила приложената сила при нормални обстоятелства.

Това бе първото му докосване до божественото. Младежите не признават вярата в Бога, защото ако я приемат, трябваше да приемат смъртта на всички емпирични символи; Харолд също я отхвърляше. Старицата бе надарена със свръхестествени способности, както и Флаг — загадъчният човек. Двамата бяха нещо подобно на радиопредаватели, нищо повече. Истинската им сила се състоеше в хората, сплотени около тях, въпреки че „сигналите“ им бяха коренно противоположни. Поне доскоро Харолд бе убеден в това.

Паркира мотора си в края на главната улица и, вслушвайки се във вятъра, който шумеше в боровите и трепетликата, почувства нещо повече от обикновено магнетично привличане. Усети изумителна, необяснима сила, притегляща го от запад, толкова силно привличане, че се изплаши да не полудее. Знаеше, че осмели ли се да продължи напред, собствената му воля ще изчезне и той ще остане с празни ръце.

И въпреки че няма вина за това, тайнственият човек положително ще го убие.

Той се извърна, изпитвайки облекчението на човек, решил да сложи край на живота си, след като дълго е съзерцавал дълбоката пропаст пред себе си. Тази нощ бе решаваща за съдбата му. Да,

можеше да убие Редман с един куршум. Сетне просто ще изчака, докато пристигне онзи непрокопсаник от Оклахома, и ще изстреля още един куршум в слепоочието му. Никой нямаше да се разтревожи от изстрелите; наоколо гъмжеше от дивеч и мнозина ловуваха.

Сега бе седем без десет. Може да убие и двамата до седем и половина. Фран няма да вдигне тревога поне до десет и половина или дори до по-късно, а дотогава Харолд ще бъде далеч, отправяйки се на запад с хондата, прибрал дневника в раницата си. Но това нямаше да се случи, ако просто стои тук и бездейства.

Хондата запали от раз — отличен мотоциклет! Харолд се усмихна. Той бе олицетворение на доброто настроение. Все така ухилен, подкара хондата към парка Чатакуа.

Смрачаваше се, когато Стю видя мотоциклета на Харолд да влиза в парка. След миг фарът на хондата запроблясва между дърветата, обграждащи стръмната алея. Харолд се озърташе, търсейки го с поглед.

Стю, седнал край една падинка, му махна и извика името му.

След минута Харолд го забеляза, също му махна и намали скоростта.

След следобеда, през който тримата прекараха заедно няколко часа, Стю бе започнал да гледа с други очи на Харолд... всъщност, мнението му сега бе много по-добро. Идеята на младежа бе дяволски добра, въпреки че не бе дала резултат. Харолд бе избрал да търси майка Абигейл по пътя за Недерланд... навярно е премръзнал, въпреки топлото яке. Когато го наближи, Стю видя вечната му усмивка, повече приличаща на гримаса; лицето му бе твърде бледо и изопнато. Навярно бе разочарован, че не е открил старицата. Внезапно изпита угризение на съвестта при мисълта как двамата с Фран се бяха отнасяли с него, сякаш вечната му усмивка и приятелското му отношение към хората бяха някаква маска. Какво, ако човек реши да се промени и постъпва малко странно? Стю реши, че с Фран не са били прави.

— Абсолютно нищо, а? — попита той и се изправи на крака.

— Нищо — отвърна Харолд. Отново широко се усмихна, но очевидно усмивката му бе машинална; твърде подобна на озъбване на мъртвец. Лицето му все така бе странно и смъртнобледо. Бе пъхнал ръце в джобовете на якето.

— Не се притеснявай. Идеята ти бе добра. Вероятно майка Абигейл се е върнала у дома. Ако не е, ще продължим утре с търсенето.

— Но тогава ще търсим труп, а не жив човек.

Стю въздъхна.

— Може би... да, вероятно. Харолд, ще дойдеш ли на вечеря у нас?

— Какво? — Младежът сякаш се отдръпна сред стъстяващия се мрак. Усмивката му изглеждаше по-изкуствена от всякога,

— На вечеря — търпеливо повтори Стю. — Виж, Фран също ще се радва да те види, честна дума. Наистина ще ѝ бъде приятно.

— Ами, може и да дойда — започна неуверено Харолд. — Но аз... добре, нали знаеш, че бях влюбен в нея? Няма ли да е по-разумно... да го отложим засега. Нямам нищо против теб, Вие двамата се разбирате чудесно. Сигурен съм. — Усмивката му отново грейна и този път бе по-искрена и заразителна. Стю се усмихна в отговор.

— Както искаш, но винаги си добре дошъл у нас.

— Благодаря.

— Не, аз трябва да ти благодаря — сериозно каза Стю.

Харолд премигна.

— На мен?

— За това, че помогна при търсенето, когато всички останали се примириха. Не си виновен, че не открихме майка Абигейл, но си смело момче. Позволи ми да ти стисна ръката.

Стю протегна десница. За миг Харолд го изгледа стреснато и Стю реши, че ще откаже да се здрависа с него. Сетне младежът извади дясната си ръка от джоба (която сякаш се закачи в нещо — може би в ципа) и стисна тази на Стю. Дланта му бе топла и влажна.

Стю извърна поглед към пътя.

— Би трябвало Ралф да е вече тук. Дано не му се е случило нещо, докато е слизал от планината. Той... а, ето го.

Стю тръгна към шосето. В далечината проблесна фар, който подскачаше нагоре-надолу в мрака, сякаш си играеше на криеница с дърветата.

— Да, той е — произнесе Харолд със странно безизразен глас.

— С него идва още някой.

— Какво?

— Ето — Стю посочи втория фар.

— Аха — отново този странен глас, който накара младият мъж да се обърне.

— Добре ли си, Харолд?

— Просто съм уморен.

С втория мотоциклет пристигна Глен Бейтман. Всъщност не беше мотоциклет, а мотопед — единственото превозно средство, което Глен се осмеляваше да използва. Пред него веспата на Надин изглеждаше като истински „Харли“. С Ралф пристигна и Ник Андрос, който покани всички присъстващи у дома на кафе или бренди. Стю се съгласи, но Харолд отказа. Изглеждаше все така напрегнат и уморен.

„Толкова е разочарован“ — помисли си Стю и реши, че изпитва към младежа нещо повече от симпатия. Отново го покани от името на Ник, но Харолд поклати глава и обясни, че за днес му стига и че иска да се прибере да поспи.

* * *

Когато се прибра у дома, Харолд трепереше толкова силно, че едва отключи входната врата. Най-накрая успя да улучи ключалката и отвори вратата, сетне се втурна вътре, сякаш някакъв маниак го преследваше с нож в ръката. Тръшна вратата, заключи я и пусна резето. Облегна се върху нея, отметна глава и затвори очи. Усещаше, че всеки миг ще избухне в истерични ридания. Когато се овладя, тръгна по коридора, отиде в дневната и запали трите газени лампи. В стаята стана светло и той се почувства малко по-добре.

Седна на любимия си стол и затвори очи. Когато сърцето му престана да бие толкова лудешки, той клекна до камината, извади плочата и взе дневника, който неизменно му действаше успокояващо. В него можеше да вписва неуредените си сметки, неразрешените си проблеми и натрупалите се „лихви“.

Отново седна, отвори на мястото, където бе спрял да пише и надраска: „Четиринайсети август, 1990“. Писа почти час и половина, моливът му препускаше по редовете, страница след страница. По лицето му се сменяха различни изражения: на мрачно задоволство, на ужас и веселие, на обида и радост. Когато свърши, прочете написаното

(„това са посланията ми към света....“), докато бавно разтриваше дясната си ръка.

Върна дневника на мястото му и отново сложи плочата.

Беше спокоен. Бе излял душата си, страховете и цялата си ненавист и страх върху белите страници и се чувстваше ужасно смел. Това бе добре. Понякога, след като бе писал в дневника си, усещаше страх. Тогава разбираше, че е излъгал, или че не си е направил труда да „наточи истината“ като бръснач, тъй че тя да реже дълбоко, чак до костта. Но тази вечер можеше да прибере дневника с чиста съвест. Гневът, страхът и раздразнението му бяха пренесени върху страниците, а самият дневник — затиснат под тежката плоча.

Харолд надникна иззад спуснатите щори към пустата улица. Вдигайки поглед към планината, внезапно си помисли, че преди малко бе готов да извади пистолета си и да застреля всички. Това щеше да сложи край на глупавия им временен комитет, тъй като нямаше да имат кворум.

Но в последния момент здравият разум го бе възпрял, вместо да го изостави напълно. Успя да пусне пистолета и да протегне ръка на онзи предател. Никога нямаше да разбере как намери сили, но, става Богу, че го бе сторил. Гениите се познават по това, че притежават способността да изчакват.

Доспа му се. Денят бе дълъг и изпълнен със събития.

Разкопчавайки ризата си, изгаси две от газените лампи и взе третата със себе си. На път за спалнята мина през кухнята и спря като вкаменен.

Вратата към мазето бе отворена.

Приблужи до нея, вдигайки лампата високо и слезе няколко стъпала надолу. Спокойствието, което го бе обхванало, отстъпи място на страх.

— Кой е там? — извика той. Отговор не последва. От мястото, където стоеше, виждаше плакатите по стените и масата за тенис; В далечния ъгъл стояха комплект чукчета за крокет. Харолд слезе още три стъпала.

— Има ли някой тук?

Не последва отговор. Младежът чувстваше, че в сутерена няма никого, но от това страхът му не намаля. Слезе долу и вдигна лампата над главата си; сянката му върху отсрещната стена, чудовищно голяма

и черна, направи същото. Какво бе това на пода? Да, там имаше нещо. Младежът се приближи до прозорчето, откъдето бе влязла Франи. На пода имаше купчинка пръст. Той поднесе лампата по-близо. В пръстта имаше ясен отпечатък от маратонка. Вгледа се в него, запечатвайки я в съзнанието си, сетне разрови с крак пръстта, при което отпечатъкът изчезна. На светлината на газената лампа лицето му приличаше на восъчна маска.

— Ще ми платиш! — тихо извика той. — Който и да си, ще ми платиш за това!

Изкачи се по стълбите и отново претърси цялата къща за други следи на „оскверняване“. Стигна до заключението, че някой — може би дете — се бе промъкнало вътре от любопитство — когато мисълта за дневника избухна в съзнанието му като сигнална ракета в тъмно небе. Мотивът на крадеца бе толкова ясен, толкова ужасен, че едва не го бе пропуснал. Изтича до камината, махна плочата и извади дневника. За пръв път ясно осъзна колко опасни са писанията му. Ако ги откриеше някой, всичко щеше да отиде по дяволите. Той би трябвало да го знае най-добре. Та нали всичко започна с дневника на Франи?

Дневникът. Отпечатъкът. Следата от маратонка означаваше ли, че дневникът му е бил открит? Разбира се, че не. Естествено не би могъл да бъде абсолютно сигурен — такава бе проклетата истина.

Върна плочата на мястото ѝ и занесе дневника в спалнята. Сложи го под възглавницата си, редом с трийсет и осемкалибровия пистолет, размишлявайки дали да го изгори, макар отлично да знаеше, че няма да го стори. Дневникът бе най-хубавото, което бе написал през живота си, в него той разголваше душата си.

Легна си примирен, че не ще успее да заспи, умът му трескаво обмисляше евентуални скривалища за дневника. Под дъска на пода? В дъното на шкафа? Можеше да опита стария номер и да го остави на видно място на полицата между другите книги. Не, беше твърде рисковано, нямаше да бъде спокоен, когато излиза. Да го заключи в банков сейф. Не, няма да стане — искаше винаги да разполага с дневника си и да го препрочита.

Накрая започна да се унася, умът му, освободен от приближаващия се сън, се рееше безцелно. „Трябва да бъде на скрито

място, точно така... ако Фран бе скрила нейния по-добре... ако не бях прочел какво мисли за мен... нейното лицемерие... ако беше...”

Харолд подскочи и седна в леглото с широко отворени очи.

Остана неподвижен дълго време, после затрепери неудържимо. Дали тя знаеше? Дали следата не бе от маратонките на Фран? Дневници... нейният... неговият...

Легна отново, но измина много време, преди да заспи.

Продължаваше да си задава въпроса дали Фран Голдсмит носи маратонки или гуменки, и ако беше така, каква бе шарката на подметките им?

Шарка на подметки. Когато заспа, сънищата му бяха неспокойни и на няколко пъти извика жално в мрака, сякаш да прогони нещо, което вече бе се настанило тук завинаги.

* * *

Стю се прибра в девет и петнайсет. Фран се бе свила на леглото в спалнята, облечена в една от ризите му, която ѝ стигаше до коленете. Четеше книга, озаглавена „Петдесет полезни растения“. Когато той влезе, младата жена скочи от леглото.

— Къде беше? Толкова се притесних.

Стю ѝ обясни, че Харолд предложил да открият майка Абигейл и да я наблюдават отдалече. Докато разкопчаваше ризата си добави:

— Щях да те взема с нас, но не те открих никъде.

— Бях в библиотеката — каза тя наблюдавайки го как съблича ризата си и я пхва в торбата за мръсни дрехи, окачена от вътрешната страна на вратата. Беше доста космат по гърдите и гърба и Фран си припомни как преди смяташе косматите мъже отблъскващи. Навярно облекчението, което изпита при завръщането му, я караше да пооглупява.

Сега бе уверена, че Харолд е прочел дневника ѝ. Боеше се до смърт, че той може да примами Стю на уединено място и... да му причини зло. Но защо да го стори точно днес, когато го бе разобличила? Ако не бе предприел каквото и да било толкова дълго време, не беше ли по-логично да се предполага, че изобщо няма да предприеме нищо? Може би, когато е прочел дневника ѝ, да е разбрал

колко е безсмислено ухажването му? Отгоре на всичко заради изчезването на майка Абигейл тя бе готова да направи от мухата слон, но всъщност Харолд бе прочел само дневника ѝ, а не нейно признание, че е извършителка на всички престъпления по света. Ако кажеше на Стю какво е открила, навярно щеше да му се стори глупава и щеше да го накара да намрази още повече Харолд... а на нея да се разсърди заради глупостта ѝ.

— Открихте ли някаква следа от майка Абигейл, Стю?

— Не.

— Как ти се стори Харолд?

— Доста изтощен и разстроен, че идеята му не даде резултат. Поканих го на вечеря, когато му е удобно. Надявам се да нямаш нищо против. Знаеш ли, момчето започва да ми харесва. Когато ви срещнах заедно в Ню Хемпшир, едва ли бих повярвал, че един ден ще изпитваш подобни чувства. Сгрехих ли, като го поканих?

— Не — отвърна тя, след като помълча известно време. Не, бих искала да бъда в добри отношения с Харолд.

„Седя си вкъщи и се притеснявам до смърт, че Харолд може би е намислил да му пръсне черепа — помисли си Фран, — а той го кани на вечеря. А после ще седне да разправя, че проявявам капризи като всички бременни жени!“

Стю продължи:

— Ако майка Абигейл не се върне до сутринта, ще помоля Харолд отново да претърсим местността.

— Аз също искам да дойда — бързо изрече Франи. — Ще се намерят и други, които не са убедени, че старицата е разкъсана от дивите зверове. Дик Волман, например, както и Лари Ъндървуд.

— Добре — отвърна Стю и се отпусна до нея. — Кажи, с какво си облечена под ризата?

— Голям и силен мъж като теб може да открие това и без чужда помощ — невинно заяви Фран.

Оказа се, че не носи нищо.

* * *

На следващата сутрин групата за издирване, състояща се от Стю, Фран, Харолд, Дик Волман, Лари Ъндървуд и Луси Суон потегли към осем и половина. До обяд към тях се присъединиха още четиринайсет човека, а по здрач, когато започна да вали и да гърми вече бяха петдесет души. Претърсваха района на запад от Боулдър, газеха през потоците, слизаха до дъното на каньоните, като непрекъснато поддържаха връзка помежду си чрез радиотелефоните си.

Странно чувство на примирение и страх постепенно бе заменило вчерашното бойко настроение. Въпреки невероятната дарба, довела до обожествяването на майка Абигейл в Зоната, повечето от хората бяха преживели достатъчно, за да бъдат реалисти относно оцеляването ѝ; старата жена бе прехвърлила стоте и бе прекарала нощта на открито, а сега наближаваше втора нощ.

Човекът, успял да прекоси страната чак от Луизиана, придружаван от дванайсет души, не се поколеба да изрази гласно всеобщото мнение. Когато му казаха за изчезването на майка Абигейл, този човек, на име Норман Келог, хвърли бейзболната си шапка на земята и извика:

— Ама че късмет... изпратихте ли някой да я търси?

Чарли Импенинг, който се бе превърнал в нещо като пророк на Зоната (именно той предсказа веселата новина за сняг през септември), започна да внушава на хората, че ако майка Абигейл си е отишла, то това вероятно е знак и те да се махат оттук. Боулдър бил твърде близо. „Твърде близо до какво?“ — питаха го някои. „Много добре знаете какво имам предвид — отвърщаше той. — Синът на Мейвис Импенинг ще се чувства далеч по-безопасно в Ню Йорк или в Бостън.“ Ала хората не смееха да рискуват. Бяха уморени и искаха да си починат. Ако станеше хладно и нямаша отопление, може би щяха да напуснат града, но не и преди това. Те „ближеха раните си“. Импенинг любезно бе попитан дали възнамерява да тръгне сам. Той отвърна, че смята да изчака, докато намери още неколцина съмишленици. Глен Бейтман бе чул да изразява мнението, че от Чарли Импенинг едва ли ще излезе втори Мойсей.

Според Глен хората в Свободната зона изпитваха едновременно страх и примирение, тъй като бяха запазили здравия си разум въпреки всички сънища, въпреки дълбоко насадени? ужас от онова, което ставаше на запад от Скалистите планини. Суеверието, подобно на

истинската любов, се нуждае от време, за да се разпространи и да бъде отхвърлено.

— Когато привършат с хамбара — бе казал той на Стю. Ник и Франи, след като вече бе мръкнало и бе безполезно да продължават с търсенето, — хората слагат на вратата обърната нагоре подкова, за да задържат късмета. Но ако някой гвоздей падне и подковата се обърне надолу, хората не изоставят хамбара. — После продължи: — Може би ще дойде ден, когато ние или нашите деца ще изоставим хамбара, ако подковата престане да носи щастие, но това ще се случи след много, много години. В момента се чувстваме някак си объркани. Но и това ще мине, сигурен съм. Ако майка Абигейл е мъртва — а Бог ми е свидетел, че се надявам да не е така — вероятно няма по-подходящ момент за душевното оздравяване на нашата комуна.

Ник написа: „Но ако предназначението ѝ е било да бъде преграда за нашия Противник, негов опонент, ако някой я е изпратил тук, за да задържи везните в равновесие...“

— Да, знам — отвърна мрачно Глен. — Знам. Времето, когато, никой не обръща внимание на подковата, може би отминава ... или вече е отминало. Повярвай ми, абсолютно съм сигурен.

Франи се намеси:

— Нима смяташ, че нашите внуци ще се превърнат в суеверни диваци, Глен? Че ще горят вещици и ще плюят през рамо за късмет?

— Не мога да предсказвам бъдещето, Фран — промълви Глен. На светлината на газената лампа лицето му изглеждаше състарено — лице на компрометиран магьосник. — Не осъзнавах напълно въздействието на майка Абигейл върху нашата комуна, докато Стю ми го изтъкна онази нощ в планината. Но знам едно: всички ние сме в този град поради две причини. За избухването на супергрипа можем да обвиним хората и тяхната глупост. Няма значение дали сме я свършили ние, руснаците или латвийците. Виновникът остава на втори план пред всепризнатата истина: „Когато разумът ни напусне, това означава смърт.“ Законите на физиката и на биологията, аксиомите на математиката — всичко това води до сигурна гибел поради природата на хората. Ако не беше супергрипът, щеше да е нещо друго. На мода бе да обвиняваме „технологията“, но тя е само стволът на дървото, не коренът. Коренът е рационализмът, което понятие бих дефинирал така: „Рационализъм означава да осъзнаем смисъла на собственото си

съществуване.“ Това означава сигурна смърт. Така че можете да оправдаете с него възникването на супергрипа. Но другата причина, поради която сме тук, са сънищата — а те са ирационални. Споразумяхме се да не обсъждаме този въпрос, докато членуваме в комитета, но сега сме извън него. Така че ще кажа нещо, което всички знаем: ние сме под влиянието на непознати сили. Според мен това означава, че може би започваме да възприемаме — засега само подсъзнателно и с множество отстъпления, дължащи се на културната ни изостаналост — едно ново, коренно различно определение на съществуването, а именно, че никога не ще разберем смисъла му. И ако рационализмът означава смърт, тогава ирационализмът може би е живот... поне, докато се докаже обратното.

Замислен, Стю изрече:

— Признавам, че донякъде робувам на суеверията. Подигравали са ми се за това, но все пак ги имам. Знам, че няма значение, ако човек запали две или три цигари с една кибритена клечка, но все пак изпитвам страх при запалването на третата цигара. Не минавам под стълба, но не ме е грижа, ако черна котка ми мине път. Но да живеем безпросветно... прекланяйки се пред Слънцето може би... да мислим че някакви чудовища търкалят топки за боулинг по небето, когато се чуват гръмотевици... не бих казал, че това ми харесва, наистина. Прилича ми на робство.

— Но да предположим, че тези неща са истински? — промълви Глен.

— Кои?

— Да предположим, че ерата на разума е безвъзвратно отминала. Почти съм сигурен в това. И преди се е случвало да идва и да си отива, разбираш ли; едва не ни напусна през шейсетте в така наречената „ера на Водолея“, и за малко напълно да ни изостави през Средновековието. Предполагам... предполагам, че когато рационализмът си отиде безвъзвратно, то ще е като временното изчезване на ярка звезда и ние ще видим... — той замлъкна, очевидно дълбоко замислен.

— Ще видим какво? — настоя Фран.

Той вдигна очи към нея; бяха сиви и странни, сякаш блестяха със своя вътрешна светлина и тихо изрече:

— Черна магия! Свят, изпълнен с чудеса, където водата тече нагоре към планината, тролове обитават непроходимите гори, а

драконите живеят под планините. И други чудеса, бяла магия. „Лазаре, стани...“ Превръщане на водата във вино. И може би... прогонване на дяволите...

Замлъкна, сетне се усмихна.

— С една дума — живота.

— А тайнственият човек? — тихо запита Фран. Глен сви рамене.

— Майка Абигейл го нарича дяволско изчадие. Може би той е последният „рицар“ на рационалната мисъл, използващ чудесата на технологията против нас. Вероятно има и още нещо, много по-страшно, което не ми е известно. Зная единствено, че той съществува и се страхувам, че социологията или психологията или всяка друга „логия“ не може да го унищожи. Смятам, че единствено бялата магия може да се справи с него... но нашата „бяла магьосница“ ни напусна и сега се скита някъде сама и безпомощна. — Гласът на Глен трепна и той побърза да сведе очи.

Навън цареше мрак, и вятърът, идващ от планините, запращаше дъждовните капки в прозорците на Стю и Фран. Глен се опитваше да запали лулата си. Стю бръкна в джоба си, извади шепя монети и започна да ги подрънква в шепата си, като от време на време обръщаше по някоя, за да види дали му се е паднало ези или тура. Ник драскаше в бележника си и си спомняше празните улици на Шойо; изведнъж чу — наистина чу — глас да шепти: „Той идва за теб, глухчо. Сега е още по-близо.“

След малко Глен и Стю запалиха лампата и четиримата мълчаливо се втренчиха в пламъците.

* * *

След като гостите си отидоха, Фран почувства тъга. Стю също бе като в унес. „Изглежда уморен — помисли си младата жена — По-добре да останем у дома и да си поговорим, а следобед да поспим. Трябва да се отпуснем“. Погледна към газената лампа и ѝ се прииска да бе електрическа. Ярка електрическа крушка, която да огрее стаята само с едно натискане на ключа на стената.

Усети, че в очите ѝ парят сълзи. Ядосано си каза да престане, да не добавя още проблеми към вече съществуващите, но явно не бе по

силите ѝ да контролира чувствата си. Неочаквано настроението на Стю се подобри.

— Божичко, за малко да забравя! — възкликна той.

— Какво?

— Ще ти покажа! Стой тук!

Излезе от дневната и затрополи надолу по стълбите. Тя отиде до вратата и след миг го чу да се връща. Носеше нещо и то бе...

— Стюард Редман, откъде я намери? — извика тя, приятно изненадана.

— В магазина за фолклорни инструменти — отвърна той усмихнат.

Тя взе дъската за пране и я заглежда на светлината от газената лампа.

— Фолклорни...?

— На Уолнът стрийт.

— Дъска за пране в музикален магазин?

— Да. Имаше и корито, но някой вече бе пробил дупка в него и го бе превърнал в контрабас.

Тя започна да се смее. Остави дъската за пране на канапето, отиде при него и страстно го прегърна, след което прошепна:

— Докторът каза, че е хубаво бебето да слуша музика.

— Ммм?

Фран притисна лице до шията му.

— Явно го кара да се чувства добре. Поне така се казва в песента. Можеш ли да ме накараш да се чувствам добре, Стю?

Усмихнат, той я вдигна на ръце.

— Е, поне съм длъжен да опитам.

* * *

В два и петнайсет следобед на следващия ден, Глен Бейтман се втурна в апартамента, без да почука на вратата. Фран бе на гости на Луси Суон и двете се опитваха да приготвят някакъв сладкиш. Стю четеше уестърн от Макс Бранд. Когато вдигна поглед и видя Глен, чието лице бе бледо и уплашено, а очите — широко отворени, книгата му падна на пода.

— Стю! — задъхано възкликна Глен. — О, Боже, радвам се, че те заварих у дома.

— Какво се е случило? — сепна се Стю. — Някой е открил майка Абигейл.

— Не — отвърна Глен и седна така рязко, сякаш краката му се подкосиха. — Новините са добри. Но всичко е много странно.

— Но какво се е случило?

— Коджак. Следобеда подремнах и когато станах, видях Коджак да спи на верандата. Изглежда ужасно Стю, сякаш е минал през центрофуга, но е той.

— Искаш да кажеш кучето?

— Точно така.

— Сигурен ли си?

— На медальончето е написано „Уудсвил Н.Х.“ Носи същия червен кожен нашийник. Същото куче е. Измършавял е и явно неведнъж се е бил. Дик Елис, който много се зарадва, че за разнообразие има за пациент животно — та той каза, че кучето е ослепяло с едното око. Има и дълбоки рани по хълбоците и корема, някои от които са инфектирани, но Дик се погрижи за всичко. Каза, че Коджак сигурно се е бил с вълк, може би с цяла глутница. Във всеки случай няма бяс. — Глен бавно поклати глава и две сълзи потекоха по страните му. — Проклетото куче се върна при мен. Какъв негодник съм бил да го изоставя!

— Не е било възможно да го отведеш на мотоциклет, Глен.

— Да, но... той ме е последвал, Стю. За подобни случаи четем в „Стар Уикли“... предано куче следва господаря си цели шестнайсет хиляди километра. Как се е добрал дотук? Как?

— Може би по същия начин като нас. Кучетата също сънуват. Не си ли виждал как потръпват лапите на куче, дълбоко заспало на пода в кухнята? В Арнет имаше старец — Вик Палфри, та той разправяше, че кучетата имали два вида сънища, добър и лош. Когато си мърдат лапите, означава, че сънуват добрия. Лошият е, когато ръмжат. Ако събудиш кучето, докато сънува лошия сън ще те ухапе.

Глен изумено поклати глава.

— Искаш да кажеш, че му се е присънило...

— Какво чудно има — упрекна го Стю. Глен се усмихна и кимна.

— О мога да говоря с часове за подобни неща. Аз съм един от най-големите бърбивци на всички времена. Особено, когато наистина се случи нещо.

— Събуждаш се по изгрев и си лягаш, щом мръкне.

— Майната ти, Източен Тексас. Искаш ли да видиш кучето?

— Разбира се.

Къщата на Глен бе на Спрус стрийт на две преки от хотел „Боулдърадо“. Пълзящият бръшлян, който красеше верандата сега бе изсъхнал, както повечето поляни и цветята в градчето, лишени от ежедневното поливане, тъй като водопроводът бе извън строя.

На верандата стоеше кръгла масичка, на която бяха оставени по една бутилка джин и тоник. („Не е ли отвратително питие без лед?“ — попита Стю, а Глен му бе отвърнал: „След третата чаша ти е все едно.“) До бутилките имаше пепелник с пет лули и книгите „Зен и изкуството да се кара мотоциклет“, „Пистолетът ми е бърз“ и „Четвъртият куршум“ — всички бяха отворени на различни места. До тях се въргаляше отворено пликче пържени картопки с кашкавал.

Коджак лежеше на верандата, положил изранената си муцуна върху предните си лапи. Бе измършавял и жестоко изпохапан, но все пак Стю го позна. Клекна и започна да го гали по главата. Коджак се събуди и го погледна радостно, сякаш искаше да му се усмихне.

— Добро куче — каза Стю, чувствайки как гърлото му се стяга. Като на филмова лента пред очите му преминаха всички кучета, които някога бе имал, откакто майка му му бе подарила стария Спайк, когато Стю бе само на пет. Беше хубаво да имаш куче и доколкото знаеше, Коджак бе единственото куче в Боулдър. Вдигна поглед към Глен, сетне бързо го сведе. Знаеше, че на стария, плешив социолог, който четеше три книги едновременно, никак няма да му хареса, ако го видят с насълзени очи.

— Добро куче — повтори той и Коджак заудря с опашка по дъските на пода, очевидно съгласен с думите на младия мъж.

— Ще ви оставя за малко — глухо изрече Глен. — Налага ми се да отида до тоалетната.

— Разбира се — отвърна Стю без да го поглежда. — Ей, Коджак! Добро момче си ти, стари приятелю. Нали така?

Коджак още по силно замаха с опашка в знак на съгласие.

— Можеш ли да се претърколиш по гръб? Преструвай се на умрял. Хайде, направи го!

Коджак се подчини и замахна с лапи във въздуха. Стю замислено се загледа в превръзката и леко прокара ръка по нея. В горната част на корема на животното се виждаха дълбоки одрасквания, които под превръзката сигурно бяха още по-страшни. Нападателят със сигурност не е бил друго бездомно куче. То би ухапало Коджак за гърлото. Съществото, което го бе атакувало, трябва да е било по-ниско от куче. И по-хитро. Може би все пак са били вълци, но Стю се съмняваше, че Коджак би се справил с цяла глутница. Във всеки случай, беше му провървяло, че не го бяха изкормили.

Глен отново се появи на верандата.

— Съществото, което го е нападнало, за малко е щяло да засегне важни вътрешни органи — каза Стю.

— Раните бяха дълбоки и е загубил много кръв — съгласи се Глен. — Не мога да се отърся от мисълта, че вината е изцяло моя.

— Значи Дик твърди, че са били вълци.

— Вълци или койоти..., но се съмнява, че зъбите на койотите могат да причинят толкова дълбоки рани. Съгласен съм с него.

Стю потупа Коджак по задницата и животното се обърна отново по корем.

— Как стана така, че всички кучета измряха, а вълците оцеляха и то най-вече в районите на изток от Скалистите планини?

— Предполагам, че никога няма да узнаем — отвърна Глен. — Както няма да разберем защо грипът уби конете, но не кравите, повечето хора, но не и нас. Не ми се мисли за това. Искam само да се запаса с голямо количество кучешки консерви и да храня верния си приятел до насита.

— Да — Стю погледна към Коджак, който лежеше със затворени очи. — Доста е изранен, но поне оная му работа не е пострадала — видях, когато се претърколи. Може би трябва да се огледаме за някоя кучка.

— Да, — наистина — замислено отвърна Глен. — Искаш ли топъл джин и тоник, Източен Тексас?

— По дяволите, не. Може да съм завършил само професионално-техническо училище, но не съм варварин. Имаш ли бира?

— Сигурно ще се намери, но и тя ще бъде топла.

— Няма значение. — Стю последва Глен, но на прага на къщата се спря и погледна към спящия Коджак. — Спи, стари приятелю — обърна се той към кучето. — Хубаво е, че си отново сред нас.

* * *

Но Коджак не спеше.

Беше в пространството между живота и смъртта, където повечето живи същества остават, когато са ранени тежко, но не дотолкова, че да умрат. Коремът го сърбеше ужасно, но това показваше, че раните му заздравяват. На Глен щеше да се наложи с часове да бди над него, опитвайки се да му попречи да свали превръзката, да отвори отново раните си и да ги инфектира. Но това щеше да стане по-нататък. Точно сега Коджак (който все още понякога мислеше за себе си като за Големия Стив, както бе истинското му име) бе щастлив, че е в „ничието пространство“. Вълците го бяха нападнали в Небраска, докато отчаяно душеше около къщата, поставена на стълбове и намираща се в градче на име Хемингтън Хоум. Миризмата на онзи човек — усещането за него го бе отвело до къщичката и после бяха изчезнали. Къде ли бе отишъл тайнственият непознат? Коджак не знаеше. След това четири вълка бяха изскочили от царевичната нива като страховити призраци. Очите им блестяха, зъбите им бяха оголени, животните гърлено ръмжаха. Щом ги съгледа, Коджак отстъпи и също заръмжа, предните му лапи машинално ровеха пръстта в двора на майка Абигейл. Водачът на глутницата атакува точно когато кучето на заден ход почти бе успяло да се скрие под сянката на верандата. Вълкът очевидно искаше да го ухапе за корема, ала Коджак успя да се отдръпне. Когато водачът започна да го хапе и драска, той също впи зъбите си във врата на вълка, докато пусна кръв. Вълкът нададе вой, опитвайки се да го отхвърли; смелостта му внезапно се бе изпарила. В този миг Коджак светкавично ухапа муцуната му и от гърлото на вълка се изтръгна писък. Целият му нос бе разкъсан, кожата висеше на ивици. Отскочи, виейки от болка, разтърсвайки глава, разпръсквайки кръв във всички посоки. Благодарение на телепатичните способности, които притежават животните от един и същ вид Коджак съумял да

разбере думите, които се въртяха в главата на противника му: „осите... осите ме жият, осите ме жият жестоко...“

След миг го нападнаха и другите вълци, връхлетяха от всички страни като огромни куршуми, зъбите им проблеснаха готови да го изкормят. Коджак залая бясно и се хвърли встрани. Искаше да се справи с нападателя отдясно и да се скрие под верандата. Стига да успее, би могъл да отбива атаките часове наред. Сега, докато лежеше на верандата, той виждаше битката като на забавен кадър; вой и ръмжене, яростни нападения. Миризмата на кръв сякаш бе проникнала в мозъка му и го бе превърнала в робот, който не усеща, че е ранен. Успя да отстрани единия вълк, като извади окото му и го захапа смъртоносно за шията. Противникът не му остана дължен; за щастие повечето рани бяха повърхностни, но две бяха много дълбоки и след зарастването им щеше да остане белег във формата на разкривено Т. Когато остаря (а Коджак надживя с шестнайсет години Глен Бейтман) старите рани го боляха и пулсираха при влажно време. Бе успял да се скрие под верандата и когато един от двата останали вълка, завладян от жаждата си за кръв, се опита да го последва, Коджак се нахвърли върху него и разкъса гърлото му. Другият заднешком се оттегли до царевичното поле, виейки уплашено. Ако Коджак бе излязъл от скривалището и го беше предизвикал, вълкът навярно щеше да побегне с подвита опашка. Но Коджак беше прекалено уморен. Остана да лежи под верандата, като дишаше тежко, ближеше раните си и ръмжеше гърлено, щом забележеше противникът му да се доближава. Сетне се мръкна и мъгливият полумесец се издигна в небето на Небраска. Всеки път, когато последният вълк чуеше ръмженето на Коджак, означаващо, че той е жив и готов за бой, хищникът надаваше вой и отстъпваше все по-навътре в царевичното поле. По някое време след полунощ безшумно изчезна, изоставяйки кучето на съдбата му. Призори Коджак усети присъствието на някакво друго животно, изплаши се и тихо заскимтя. Не бе животно, а същество, което бродеше из царевичната и може би го търсеше. Коджак трепереше в очакване съществото да го открие, ужасяващото същество, което му напомняше едновременно за МЪЖА, ВЪЛКА и ОКОТО. По някое време, след като луната залезе, Коджак усети, че съществото си е отишло и заспа. Лежа под верандата цели три дни, излизайки от скривалището си само, когато гладът и жаждата го принуждаваха. Под

ръчната помпа на двора имаше локва вода, а в къщата — остатъци от храна, които майка Абигейл бе приготвила за хората на Ник. Когато се почувства по-добре, Коджак разбра накъде трябва да тръгне. Подсказа му го не миризмата, а някаква топлина, която сякаш се излъчваше от запад. И той се отправи в тази посока, като последните осемстотин километра измина на три крака, измъчван от дълбоките си рани. От време на време подушваше МЪЖА и разбираше, че е на прав път. И накрая пристигна тук. МЪЖЪТ бе тук, но нямаше вълци. Имаше храна. Не се усещаше онова ужасяващо присъствие... на човека, вонящ като вълк... и на Окото, което може да те види дори, ако се намираш на стотици километри разстояние.

Засега нещата бяха наред. И така, потънал в спомени и размишления (доколкото едно куче може да размишлява, тъй като връзката му със света се осъществява главно чрез усещанията), Коджак потъваше все по-дълбоко в истински сън, прекрасен сън, в който преследваше зайци през ливади, покрити с детелина и тимотейка и мокри от утринна роса. Името му бе Големия Стив. Беше някъде на север. О, и зайците са навсякъде в тази мъглива и безкрайна утрин...

Докато сънуваше лапите му потръпваха.

53.

ИЗВАДКИ ОТ СТЕНОГРАМАТА НА СЪБРАНИЕТО НА ВРЕМЕННИЯ КОМИТЕТ, СЪСТОЯЛО СЕ НА 17
АВГУСТ 1990:

Събранието бе проведено в дома на Лари Ъндървуд на Южна Четирийсет и втора улица в квартала „Тейбъл Меса“. Присъстваха всички членове на комитета...

Първо бе разгледан въпросът за избирането на постоянен комитет в Боулдър. Бе дадена думата на Фран Голдсмит.

Фран: Със Стю стигнахме до заключението, че най-сигурният начин да ни изберат, е да бъдем подкрепени от майка Абигейл. Това ще ни спести главоболията, ако познати и приятели предложат още двама човека. Но трябва да го направим. Нямам намерение да действаме недемократично, просто искам да наблегна, че всеки от нас трябва да е сигурен, че ще бъде предложен и подкрепен. Естествено, ние самите не можем да се предлагаме един друг — твърде много ще напомня за Мафията. И ако не можете да намерите някой да ви предложи и друг да ви подкрепи, може би най-добре ще е да се „отпишете“.

Сю: Уоу. Това е подло, Фран!

Фран: Да. Малко.

Глен: Отново се връщаме на проблема с етиката и макар да съм убеден, че темата вълнува всички нас, иска ми се да я изоставим през следващите няколко месеца. Просто трябва да приемем, че служим на интересите на хората от Свободната зона и да оставим нещата каквито са.

Ралф: Май си ядосан, Глен.

Глен: Така е, признавам. Фактът, че прекарваме толкова време в разискване на този въпрос, наистина ме изнервя.

Сю: Пътят към ада е постлан с...

Глен: Добри намерения, да. И след като всички изглежда толкова се притесняват за нашите намерения, ние сигурно ще поемем пътя към рая.

После Глен каза, че възнамерява да постави въпроса за разузнавачите или както там ги наричат, но предлага комитетът да обсъди този въпрос на деветнайсети. Стю го запитва защо да не го направят сега.

Глен: Защото тогава може да не сме в същия състав. Възможно е някой да не бъде преизбран. Разбира се, това е малко вероятно, но кой знае какво може да се случи. Трябва да бъдем изключително предпазливи.

Настъпи тишина, след което всички единодушно гласуваха да се съберат на деветнайсети — в качеството си на постоянен комитет — и да обсъдят въпроса с разузнавачите... или шпионите.

Бе дадена думата на Стю по третия въпрос, касаещ майка Абигейл.

Стю: Както всички знаете, тя ни напусна по свои съображения. В бележката си пише, че заминава за известно време, което е доста, мъгляво и че ще се върне, ако „Бог пожелае“. Това не е никак обнадеждаващо. Търсим я безрезултатно вече три дни. Нямаме намерение да я върнем насила, но съвсем друго е, ако лежи някъде със счупен крак или в безсъзнание. От една страна, нямаме достатъчно хора, за да претърсим околността. Но поради същата причина се забавя и работата в електроцентралата. Липсва ни добра организация. Ето защо моля за разрешението ви да включим в дневния ред на утрешното събрание въпроса за екипите, които ще търсят майка Абигейл, ще ремонтират електростанцията и ще се занимават с погребенията. И бих искал да предложа за отговорник по издирването Харолд Лодър, защото идеята бе негова.

Глен каза, че по негово мнение едва ли ще излезе нещо от по-нататъшното издирване на майка Абигейл, която все пак е на цели сто и осем години. Комитетът се съгласи с мнението му, после гласува за предложението на Стю. За да е точен протоколът, съм длъжна да добавя, че имаше известни възражения по кандидатурата на Харолд Лодър... но както изтъкна Стю, идеята бе негова и да не го изберат за отговорник на групата по издирване бе все едно да му ударят плесница.

Ник: Оттеглям възражението си, но не се отказвам от съмненията си. Просто не го харесвам.

Ралф Брентнър попита дали Стю или Глен ще внесат писмено предложение за групата по издирването, така, че да бъде прибавено към другите материали, които ще отпечати тази вечер. Стю с удоволствие се съгласи. Лари Ъндървуд предложи съвещанието да бъде закрито, Ралф го подкрепи. Всички гласувахме единодушно.

Франсис Голдсмит, секретарка

* * *

На следващата вечер на събранието присъстваха почти всички хора от Зоната и за пръв път Лари Ъндървуд, който бе пристигнал тук само преди седмица, доби представа колко многобройно е местното население. Едно е да срещаш хората по улиците, обикновено сами или по двама, а съвсем друга е да ги видиш всичките струпани на едно място — в залата „Чатакуа“. Тя беше претъпкана, част от хората стояха прави между редовете, други отзад в дъното. Изглеждаха някак потиснати и си шепнеха, вместо да говорят високо. За пръв път, откакто Лари пристигна в Боулдър, цял ден валя дъжд. Капките като че увисваха във въздуха, без да те намокрят; дори шумът, вдиган от шестстотин души, не можеше да заглуши потропването на дъжда върху покрива. В залата се разнасяше шумолене на хартия. Хората четяха дневния ред на събранието, напечатан на листове, натрупани върху две масички до самия вход.

Дневният ред гласеше:

СВОБОДНА ЗОНА — БОУЛДЪР

ДНЕВЕН РЕД НА ОБЩОТО СЪБРАНИЕ

18 АВГУСТ 1990

1. Прочитане и ратифициране на Конституцията на Съединените американски щати.
2. Прочитане и ратифициране на правата на човека.
3. Избиране на постоянен седемчленен комитет за управлението на Свободната зона в Боулдър.

4. Да се даде правото на вето на Абигейл Фримантъл по всякакви въпроси, повдигнати от представителите на Свободната зона.

5. Създаване на погребален комитет от минимум двайсет души с цел погребването на жертвите от епидемията.

6. Създаване на комитет за ремонт на електроцентралата, състоящ се от минимум шейсет души, задачата на които ще бъде да подновят подаването на електричество преди настъпването на есента и зимата.

7. Създаването на комитет по издирване, състоящ се минимум от петнайсет човека, чиято цел ще бъде откриването на Абигейл Фримантъл.

Лари се улови, че нервните му пръсти правят книжно самолетче от листовката с дневния ред, който знаеше наизуст. Да си член на временния комитет беше забавно, все едно участниците в него бяха деца, които си играят в нечия дневна, пиейки кола, черпейки се с кейк, приготвен от Фран и обсъждайки различни въпроси. Дори онази част за изпращането на шпиони от другата страна на планината, право в лагера на загадъчния човек, му се струваше като игра, отчасти защото не можеше да си представи, че той самият би го сторил. Би трябвало да си си загубил ума, за да рискуваш доброволно живота си. Но на закритите им съвещания в домашна обстановка всичко му се струваше нормално. И ако Съдията, Дейна Юргенс или Том бѣдеха заловени, на тези закрити заседания това не му се струваше по-важно, отколкото да загубиш топ или царица, докато играеш шах.

Но сега, седнал в залата с Луси от едната страна и Лио от другата (не бе виждал Надин цял ден, а Лио, изглежда, не знаеше къде е тя; „навън“ бе неговият безразличен отговор) и истината достигна до съзнанието му, изпита чувството като че някой е задействал стенобитна машина. Това не беше игра. Тук имаше петстотин и осемдесет души и повечето от тях нямаха представа, че Лари Ъндървуд не е светец и че първият човек, за когото се бе погрижил след епидемията, бе починал от свръхдоза наркотици.

Дланите му бяха влажни и студени. Пръстите му се опитваха да направят самолетче от листа с дневния ред и той се помъчи да ги спре. Луси хвана едната му ръка, стисна я и му се усмихна. Той успя да ѝ отвърне единствено с нещо подобно на усмивка, а в съзнанието му

прозвуча гласът на майка му: „Сякаш когато те е създавал в моето тяло, Господ е пропуснал нещо.“

При тази мисъл го обзе паника. Имаше ли начин да се измъкне от тази каша? Дали нещата не бяха отишли твърде далеч? Не искаше този воденичен камък. Вече бе внесъл предложение на закритото заседание да изпратят съдията Фарис на смърт. Ами ако отхвърлят предложението му и някой друг бъде предложен на неговото място? Дали ще има повторно гласуване за съдията? Сигурно. А после ще гласуват за някой друг. „Когато Лори Констабъл ме предложи, просто ще стана и ще кажа, че отказвам. Така де, никой не може да ме принуди, нали? Не и ако откажа. И на кого, по дяволите, му е нужен целия този шум?“

Някога Уейн Стъки му бе казал: „Има в теб нещичко, дето е като да захапеш станиол.“

Луси тихо му прошепна:

— Всичко ще бъде наред.

Той подскочи.

— Какво?

— Казах че всичко ще бъде наред. Нали така, Лео?

— О, да — отвърна момчето, поклащайки глава. Очите му не се откъсваха от залата, сякаш още не бяха способни да привикнат към големината ѝ. — Разбира се.

„Нищо не разбираш, тъпачко — помисли си Лари. — Държиш ръката ми и не разбираш, че можех да взема друго решение и в края на краищата да убия и двама ви. Май съм на път да убия съдията, а той подкрепя преизбирането ми. В каква идиотска ситуация попаднах!“ От гърлото му се изтръгна глух стон.

— Каза ли нещо? — попита Луси.

— Не.

Стю прекоси сцената и застана на подиума; червеният му пуловер и сините джинси изглеждаха необикновено ярки под светлината на лампите, включени към генератор „Хонда“ от Брад Кичнър и неговият екип от електростанцията. Откъм средата на залата се разнесоха аплодисменти, а вроденият цинизъм на Лари го накара да предположи, че това е организирано от Глен Бейтман. Всъщност нямаше никакво значение. Първите единични ръкопляскания се превърнаха в гръмки аплодисменти. Стю спря на сцената и на лицето

му се изписа комично удивление. Към овациите се прибавиха одобрителни подвиквания и пронизителни подсвирквания.

После всички в залата се изправиха на крака и се раздадоха викове: „Браво! Браво!“ Стю вдигна ръце, но овациите не само не престанаха, ами станаха още по-бурни. Лари хвърли кос поглед към Луси и видя, че тя енергично пляска с ръце, очите ѝ бяха приковани в Стю, на устните ѝ блуждаеше радостна усмивка, а по лицето ѝ се стичаха сълзи. От другата му страна Лио също ръкопляскаше с такава сила, че Лари си помисли: „Ако продължава така, дланите му ще се откъснат.“ Поради изблика на силни чувства момчето отново бе загубило дар слово, както понякога човек внезапно забравя езика, който не му е майчин. В момента Лио можеше само да дюдюка силно и ентусиазирано.

Бред и Ралф бяха успели да включат към генератора и високоговорители. Стю заговори пред микрофона, но гласът му се загуби сред бурните аплодисменти.

— Дами и господа, моля седнете...

Но хората не бяха готови да седнат. Овациите продължаваха. Лари сведе поглед, усетил болка в ръцете си и едва в този миг осъзна, че ръкопляска не по-малко ентусиазирано от останалите.

— Дами и господа...

Високо над хората, двойка лястовици, свили гнездо в опустялата след епидемията зала, летяха като полудели, отчаяно опитвайки се да избягат от шумната тълпа.

„Ръкопляскаме на себе си — помисли си Лари. — Щастливи сме от факта, че сме тук и сме живи и сме заедно. Може би приветстваме новосъздаденото общество? Здравей Боулдър. Най-последно сме тук. Прекрасно е да си жив.“

— Дами и господа, моля седнете. Ще ви бъде много благодарен.

Аплодисментите постепенно започнаха стихват. Сега се чуваше как някои от жените — и някои мъже също — подсмърчат. Разговорите секнаха. Из залата се разнесе шумолене — хората сядаха по местата си.

— Радвам се, че всички сте тук — започна Стю. — Радвам се, че и аз самият съм тук. — От микрофона се разнесе вой и младият мъж промърмори: — Проклето нещо! — Шепотът му се чу ясно в залата.

Избухна смях и Стю се изчерви. — Май отново ще трябва да свикваме с тия неща — заяви той и думите му предизвикаха нов взрив от смях.

Когато в залата отново се възцари тишина, Стю продължи:

— За онези, които не ме познават, аз съм Стюард Редман от Арнет, Тексас, макар това градче да е доста далеч оттук. — Спря за миг, изкашля се, микрофонът отново започна да вие и младият мъж отскочи назад. — Аз също съм притеснен, така че ви моля да ме извините...

— Дадено, Стю! — викна темпераментно Хари Дънбартън и в залата се разнесе одобрителен смях. „Все едно, че са хлапета край лагерен огън — помисли си Лари. — Току виж запели химни. Обзалагам се, че ако майка Абигейл беше тук, вече да са го направили.“

— Последният път, когато ме гледаха толкова много хора, бе когато участвах във финалния футболен мач между двете гимназии, но тогава публиката можеше да се наслаждава на още двацет и едно момчета, да не говорим за мажоретките с мини полички.

Избухна дружен смях. Луси дръпна Лари и му прошепна:

— Напразно се притесняваше? Толкова е непринуден.

Лари кимна.

— Но ако сте търпеливи с мен, ще се справя някакси — говореше Стю.

Нови аплодисменти. „Тези хора биха посрещнали с ръкопляскания оставката на Никсън и биха го помолили за бис“ — помисли си Лари.

— Първо, искам да ви обясня как бе създаден временният организационен комитет и защо сега изнасям тази реч. Този комитет се състои от седем души и причината за днешното събрание е необходимостта от организиране и съгласуване на дейностите. Предстои ни много работа, но първо бих искал да ви представя членовете на нашия комитет и се надявам, че сте запазили част от аплодисментите си за тях. Първо, госпожица Франсис Голдсмит. Стани, Франи, нека видят как изглеждаш в рокля.

Франи се изправи. Носеше красива зелена рокля и семпло колие от перли, което вероятно едно време би струвало минимум две хиляди долара. Хората заръкопляскаха, разнесоха се шеговити подсвирквания.

Фран седна, изчервявайки се смутено и преди аплодисментите да стихнат, Стю продължи:

— Господин Глен Бейтман от Уудсвил, Ню Хемпшир. Глен стана и също беше посрещнат с овации.

Лари бе представен предпоследен. Изправи се, съгледа топлата усмивка на Луси, сетне сякаш бе обгърнат от аплодисментите. Помисли си: „Едно време, в един друг свят, по време на концертите му, публиката ръкопляскаше така възторжено на хита на вечерта, глуповата песничка, наречена «Скъпа, де го твойт мъж?»“ Сега се чувстваше много по-достоеен за аплодисментите. Остана прав само за секунда, но му се стори, че е изминало много време. Знаеше, че няма да откаже, ако го предложат за член на новия комитет.

Стю представи Ник последен и хората ръкопляскаха най-продължително и възторжено при вида на глухонемия младеж.

Когато най-сетне се успокоиха, Стю продължи:

— Това го няма в дневния ред, но предлагам да започнем, като изпеем химна. Надявам се, че всички помните мелодията и думите.

Хората в залата отново се изправиха на крака. Настъпи тишина, като всеки очакваше съседът му да запее. Сетне сред притихналата зала се разнесе мелодичен женски глас. Пееше Фран, но за миг на Лари му се стори, че чува своя собствен глас, че се намира не в Боулдър, а във Върмонт. Денят бе Четвърти юли, републиката бе на двеста и четиринайсет години, а Рита бе мъртва в палатката зад него, устата ѝ бе пълна със зелена слюз, а във вдървената ѝ ръка имаше шишенце с таблетки.

Той настръхна и внезапно усети, че някой ги наблюдава, някой, който (както пееха едно време „Ху“) ги виждаше от хиляди километри. И този някой бе ужасяващо, извънземно същество. За миг изпита силно желание да побегне, просто да бяга и да не спира. Това тук не беше шега работа, имаше реална опасност да го сполети смърт, дори нещо по-лошо.

Към Франи се присъединиха и други гласове. Луси също пееше, стискаше ръката му, отново плачеше, другите също плачеха, плачеха за всичко, което бяха загубили, за непостижимата американска мечта, подобна на огромна, бляскава кола, полетяла в пропастта. Неочаквано споменът за мъртвата Рита бе заменен от друг спомен — с майка му се намираха на стадиона на „Янките“. Бе 29 септември и „Янките“

изоставаха малко от „Ред Сокс“ и все още имаха шансове. На стадиона присъстваха петдесет и пет хиляди зрители, всичките бяха на крака, играчите на терена бяха свалили шапките си, химнът звучеше от високоговорителите, а прожекторите осветяваха стадиона. Отвън се дочуваше тътенът на Ню Йорк, градът на нощта и светлината.

Лари също запя. Когато свършиха химна и отново се разнесоха аплодисменти, той също плачеше. Рита бе мъртва. Алис Ъндърууд също. Ню Йорк и Америка ги нямаше. Дори да побеждаха Рандъл Флаг, светът, изграден по-късно, никога нямаше да е същият — на тъмни улици и бляскави мечти.

Потейки се обилно под ярката светлина на лампите, Стю изброи първите точки от дневния ред. Все още бе дълбоко развълнуван от изпяването на химна. Всъщност повечето присъстващи бяха с насълзени очи.

Хората не пожелаха документите, подлежащи на ратифициране, да бъдат прочетени — което бе тяхно право при парламентарния процес — и Стю бе много благодарен. Не го биваше по четенето на глас. Глен Бейтман стана и предложи текстовете на двата документа да се превърнат в закони за Свободната зона.

Някой от задните редици извика:

— Поддържам предложението!

— Тези, които са съгласни с предложението да кажат „да“ — обяви Стю.

— ДА! — извикаха дружно всички. Коджак, който спеше до седалката на Глен, отвори очи, премигна и положи муцуна на предните си лапи. Миг по-късно отново повдигна глава, тъй като присъстващите бурно ръкопляскаха сами на себе си. „Харесва им да гласуват — помисли си Стю. — Така имат усещането, че отново владеят положението. Господ ми е свидетел, че имат нужда от това чувство. Всички се нуждаем от него.“

Внезапно се почувства напрегнат, питаше се какви ли неприятни изненади му предстоят.

— Третата точка от дневния ред гласи... — започна той и отново се изкашля. Микрофонът запищя, а по челото на младия мъж изби пот. Фран спокойно го наблюдаваше и му кимна да продължи.

— ... Избиране на комитет от седем души за управляването на Свободната зона в Боулдър. Това означава...

— Господин председател? Господин председател!

Стю вдигна поглед от бележките си и сърцето му се сви от страх, придружен от лоши предчувствия. Гласът бе на Харолд Лодър. Младежът, издокаран с костюм и вратовръзка, с гладко сресана коса, стоеше по средата на централната пътека. Веднъж Глен бе казал, че е възможно опозицията да се обедини около Харолд. Но толкова скоро? Стю не можеше да повярва, че се е случило. За миг му хрумна да се престори, че не забелязва Харолд, но Ник и Глен го бяха предупредили в никакъв случай да не допуска хората да се усъмнят, че всичко е предварително уговорено. Дали не сгреши, когато си помисли, че Харолд се е променил? Е, сега имаше възможност да провери.

— Давам думата на Харолд Лодър.

Седящите в залата се извърнаха, за да огледат по-добре младежа.

— Предлагам членовете на временния организационен комитет да бъдат избрани в постоянния комитет *in toto*.

Харолд се върна на мястото си.

Настъпи тишина. В главата на Стю се мерна нелепата мисъл: „Тото? Тото? Не беше ли това името на кучето във «Вълшебникът от Оз»?“

След миг отново се разнесоха аплодисменти и викове:

— Подкрепяме предложението!

Стю удари поне шест пъти с чукчето по катедрата, за да въдвори ред.

„Майсторски ход — помисли си той. — Хората ще изберат нас, но ще запомнят Харолд. За разлика от нас, той отлично е разбрал какво става в душите и в умовете им. Проявил е гениалност.“ Тогава защо изпитва такава тревога? Да не би да ревнува? Добрите му намерения спрямо Харолд като че се бяха изпарили.

— Постъпи предложение — изрече той, без да обръща внимание на смущенията и на воя на микрофона — всички членове на временния организационен комитет да бъдат преизбрани в постоянния комитет на Свободната зона в Боулдър. Преди да пристъпим към обсъждането на предложението или към гласуване, длъжен съм да попитам дали някой от членовете на комитета има възражения или иска да се оттегли.

Мълчание.

— Много добре — продължи Стю. — Да пристъпим към обсъждането.

— Смятам, че не е необходимо — обади се Дик Елис. — Идеята е чудесна. Предлагам да гласуваме!

Думите му бяха посрещнати с аплодисменти и това бе достатъчно за Стю. Чарли Импенинг махаше с ръка да му дадат думата, но младият мъж се престори, че не го забелязва („Добър пример за селективно възприятие“ — би казал Глен по този повод) и продължи:

— Нека тези, които поддържат предложението на Харолд Лодър, да кажат „ДА“.

— Да! — извикаха всички и лястовичките отново полетяха във всички посоки.

— Кой е против?

Никой не беше против, дори Чарли Импенинг — поне не гласно. Стю премина към следващата точка от дневния ред, чувствайки се леко замаян, сякаш някой — по-точно Харолд Лодър — се бе промъкнал зад гърба му и го бе ударил по главата с ковашки чук.

* * *

— Хайде да слезем и да се пораздвижим, искаш ли? — някак уморено предложи Франи.

— Разбира се. — Стю слезе от велосипеда и тръгна редом с нея. — Добре ли си, Фран? Бебето ли те тормози?

— Не, просто съм уморена, един и петнайсет през нощта е, ако случайно не си забелязал.

— Да, късно е — съгласи се Стю и двамата продължиха мълчаливо пътя си. Събранието бе свършило преди час, повечето спорове бяха във връзка с издирването на майка Абигейл. Другите въпроси бяха решени сравнително бързо. Съдията Фарис съобщи откритието си, свързано с факта, защо в Боулдър има сравнително малко трупове. Според последните четири броя на местния ежедневник „Камера“, в града се носели слухове, че супергрипът е причинен от вирус, изпуснат от лабораторията за извършване на тестове на въздуха. Неколцината останали на крак лаборанти протестирали, че това е абсолютна безсмислица и че всеки, който се съмнява, може да се разходи из научния център, където ще открие

единствено уреди, измерващи замърсяването на въздуха и посоката на вятъра. Въпреки това слуховете продължили, вероятно подхранвани от истерията в онези ужасни дни в края на юни. Центърът за изследване на въздуха бил или бомбардиран или опожарен, а повечето жители на Боулдър побързали да напуснат града.

И двата комитета — този по енергетика и погребалният бяха одобрени с известни забележки от страна на Харолд Лодър.

Комитетът по издирването също бе гласуван без възражения, но споровете, свързани с изчезването на майка Абигейл, продължиха повече от очакваното. Преди събранието Глен бе посъветвал Стю да не ограничава дискусиите по този въпрос, освен ако не е абсолютно наложително; това тревожеше всички, особено фикс-идеята на „духовната им водачка“, че е прегрешила. По-добре бе да остави хората да излеят душите си.

От другата страна на бележката старицата бе написала с разкривен почерк: „Притча: 11: 1–3, и Притча 21: 28–31.“ Съдията Фарис ги бе издирил в Библията с прилежанието на адвокат, подготвящ защитната си реч и в началото на дискусиата прочете откъсите с треперливия си, странно пророчески глас. Глава единайсета от Притчите гласеше: „Неверните везни са гнусота пред Господа, а право теглене е Нему угодно. Дойде ли гордост, ще дойде и посрама, но мъдростта е със смирените. Непорочността на простодушните ще ги ръководи а лукавството на коварните ще ги погуби.“ Цитатът от дваисет и първа глава беше в същия дух: „Лъжесвидетелят ще загине, а човек, който говори, каквото знае, ще говори винаги. Нечестивият човек има дръзко лице, а праведният държи право пътя си. Няма мъдрост, няма разум, няма строеж — насрещу Господа. Конят стъкмяват за деня на битката, но победата е от Господа.“

Обсъжданията, последвали речта на съдията по повод откъсите от двете библейски притчи, бяха разгорещени.

Един човек заяви зловещо, че ако се съберат номерата на притчите, се получава числото трийсет и едно. колкото са главите от Книга на откровенията. Съдията отново стана и обясни, че главите в Книга на откровенията са дваисет и две, поне в неговата Библия, освен това дваисет и едно и единайсет правят трийсет и две, не трийсет и едно. Новоизпеченият номеролог промърмори нещо, но все пак седна на мястото си.

Друг заяви, че видял светлини в небето в нощта преди изчезването на майка Абигейл и че пророк Исак потвърдил съществуването на летящите чинии... така че не е зле да обсъдят по-подробно тези явления. Този път съдията стана, за да изтъкне, че човекът бърка пророк Исак с Изекил, че не става дума за летящи чинии, а за „колело в колелото“, я че според неговото скромно мнение единствените истински летящи чинии са тези при семейните скандали.

Хората дълго говориха за странните сънища, които вече не ги навестяваха и които сега изглеждаха още по-нереални. Мнозина се изказаха по повод самообвиненията на майка Абигейл. Говориха за учтивостта ѝ и способността ѝ само с една дума да накара човек да се отпусне. Ралф Брентнър, който се бе притеснил от многобройната тълпа и си бе глътнал езика — но беше твърдо решен да се изкаже — стана и говори почти пет минути, добавяйки накрая, че по доброта старицата може да се сравни единствено с покойната му майка. Когато най-сетне седна на мястото си, бе готов да се разплаче.

Общо взето, дискусиата напомни на Стю бдение при мъртвец. Явно повечето хора вече бяха склонили да отпишат майка Абигейл. Той си каза: „Ако се върне точно в този момент, Аби Фримантъл ще бъде приета с отворени обятия и мнението ѝ ще се зачита... но положително ще открие, че положението ѝ неусетно се е променило.“ Ако се дойдеше до открит спор между комитета и майка Абигейл, вече не бе абсолютно сигурно, че тя ще победи. Беше си отишла, а общността продължаваше да съществува. Хората нямаше да забравят този факт, както вече бяха на път да забравят сънищата, които известно време направляваха живота им.

След събранието, повече от две дузини хора насядаха на поляната зад сградата; дъждът бе спрял, облаците се бяха разкъсали, а вечерта бе приятно хладна. Стю и Франи седяха заедно с Лари, Луси, Лио и Харолд.

— Направо ни шашна тази вечер! — обърна се Лари към Харолд, сетне побутна с лакът Франи. — Казах ти, че е невероятен, нали?

Харолд леко се усмихна и скромно сви рамене.

— Просто подхвърлих няколко идеи. Всичко, което става тук, се дължи на вас. Смятам, че точно вие трябва да доведете нещата докрай.

Сега, петнайсет минути след като двамата бяха си тръгнали от импровизираното събиране и все още на десетина минути път от дома

им, Стю отново попита:

— Добре ли си?

— Да. Краката ме болят, това е всичко.

— Не бива да се преуморяваш, Франсис.

— Не ме наричай Франсис, знаеш, че мразя това име.

— Извинявай, няма да се повтори, Франсис.

— Всички мъже са мръсници и ти не правиш изключение.

— Ще се опитам да се поправа, Франсис, повярвай ми. — Тя му се изплези, но Стю почувства, че любимата му действително няма настроение и се отказа да я дразни. Беше бледа и някак апатична, коренно различна от онази Франи, която бе пяла химна с цялото си сърце преди няколко часа.

— Безпокои ли те нещо, скъпа?

Тя поклати глава, но на Стю му се стори, че в очите ѝ проблясват сълзи.

— Какво се е случило? Каж ми.

— Няма нищо. Именно това ме притеснява. Внезапно осъзнах, че сме останали по-малко от шестстотин души, които да пеят химна. Няма ги количките с хот дог. Нито виенското колело на Кони Айлънд. Никой не изпива по чашка в „Спейс Нидъл“ в Сиатъл. Най-последно е открит начин за прекратяване на търговията с наркотици в големите градове. В нашата страна се случваха ужасни неща, но смятам, че бяхме незаслужено наказани. Разбираш ли какво искам да кажа?

— Да.

— В дневника си записвам факти, които трябва да се помнят. Искam детето ми да знае... о, всичко онова, което никога вече няма... Знаеш ли, става ми тъжно, като се замисля за това. Може би трябваше да напиша „свят, който безвъзвратно е изчезнал“.

Разрида се, спря и притисна длан към устните си, опитвайки да се овладее.

— Навярно всички са се почувствали като тебе — промълви Стю и я прегърна. — Бъди сигурна, че мнозина ще си поплачат тази нощ, преди да заспят.

— Не съм предполагала, че мога да скърбя за миналото — прошепна тя и се разрида още по-силно — Тези... тези незначителни подробности продължават да ми се натрапват. Търговците на коли. Франк Синатра. Орчард Бийч през юли, претъпкан с хора, повечето от

Квебек. Онзи глупак от MTV. — Ранди, май така се казваше. Светът, който... о, Боже, все едно, че рецитирам поема на Род Макюън!

Стю я прегърна и се опита да я утеши, спомняйки си как едно време леля му Бети бе изпаднала в подобна криза заради някакъв хляб, който не беше бухнал — беше бременна в седмия месец с братовчед му Лади — и той помнеше как лелята бършеше очите си с кърпата за съдове и му казваше да не се тревожи, тъй като всяка бременна жена изпада в нервни кризи.

След известно време Франи промълви:

— Вече се чувствам по-добре. Да вървим.

— Обичам те! — възкликна Стю.

Продължиха пътя си и след няколко минути младата жена попита:

— Какво си спомняш от миналото? Какво се е запечатало най-силно в паметта ти?

— Знаеш ли... — започна той, после млъкна и се засмя.

— Не, не знам, Стюарт.

— Много е глупаво. — Кажи ми го.

— Не съм сигурен, че трябва. Страхувам се, че ще ме помислиш за луд.

— Кажи ми! — Бе виждала Стю в различни настроения, но никога толкова смутен и нерешителен.

— Не съм го споделял с никого — отвърна той, — но през последните няколко седмици мисля все за онова, което ми се случи през 1982. Тогава работех в бензиностанцията на Бил Хапскомб. Бяха ме уволнили от завода за калкулатори и Бил ме назначи на половин работен ден, от единайсет вечерта, докато затворят, което означаваше към три сутринта. Нямаше много работа, след като хората от хартиената фабрика зареждаха колите си на връщане от последната смяна... повечето от нощите не се вясваше нито една кола между полунощ и три часа. През това време четях книга или списание, понякога и подремвах.

Франи си го представи — него, човекът, който по силата на обстоятелствата щеше да стане неин мъж — как дреме в пластмасовия стол с отворена на коленете книга, как спи в острова от бяла светлина, един остров, заобиколен от необятната тексаска нощ. Сърцето ѝ се сви при мисълта колко много го обича.

— Та тази нощ, беше към два и петнайсет, бях си вдигнал краката на бюрото на Хап и четях някакъв уестърн — Луис Ламур, Елмър Леонард, нещо подобно, и ето, че пред бензиностанцията спира стар понтиак. Всичките му стъкла са свалени, а от касетофона гърми гласът на Ханк Уилиямс. Шофьорът, човек на средна възраст, беше сам. Привлекателен мъж, но някак си странен — искам да кажа, изглеждаше така, сякаш може да ти причини нещо отвратително, без да се замисля много. Имаше гъста, къдрава тъмна коса. Между краката си притискаше бутилка вино, а на огледалото за обратно виждане висяха два зара. Каза ми: „Налей от най-хубавото“ и аз отвърнах „Добре“, но за секунда останах като прикован и го зяпах. Защото ми изглеждаше познат. Играех си на „отгатни чие е това лице“.

Бяха стигнали до ъгъла; сградата, в която живееха бе от другата страна на улицата. Спряха. Франи го наблюдаваше внимателно.

— Казах: „Познавам ли ви от някъде? Да не сте от Корбет или Максин?“. Но всъщност не ми се вярваше да е от тези два града. А човекът отвърна: „Не, но минах през Корбет веднъж със семейството си, когато бях малък. Няма място в Америка, където да не съм бил. Баща ми беше от военновъздушните сили.“

— Напълних резервоара, но през цялото време се опитвах да си спомня откъде познавам този човек? Изведнъж се сетих и едва не се побърках, защото онзи тип зад волана би трябвало да е мъртъв.

— Кой беше, Стюарт? Кой беше?

— Почакай да ти разкажа подробностите, макар че и без тях цялата история е безкрайно странна. Приблжих се до човека в колата и казах: „Дължите ми шест долара и трийсет цента“. Той ми даде две банкноти по пет долара и ми рече да задържа рестото. А пък аз му викам: „Мисля, че ви познах“. Той отвърна: „Е, може и да е така“ и ми се усмихна със странната си, смразяваща усмивка, а през това време Ханк Уилиямс се дереше как ще отиде в града. Казах: „Ако сте този, за когото ви мисля, би трябвало да сте мъртъв.“ Човекът отговори: „Не е нужно да вярваш на всичко, което четеш, момче“. Тогава промълвих: „Харесвате Ханк Уилиямс, нали?“ Това бе единственото, което ми дойде наум. Защото, ако не бях казал нещо, той просто щеше да вдигне стъклото и да отпраши по шосето... исках да си тръгне, но същевременно и не исках. Поне докато се уверя, че не греша. Тогава

още не знаех, че човек не може да бъде сигурен за много неща, независимо от желанието му.

Човекът отвърна: „Ханк е от най-добрите. Обичам неговата музика.“ А после добави: „Отивам в Ню Орлийнс, ще карам цяла нощ, утре цял ден ще спя. Променил ли се е Ню Орлийнс?“ А аз: „В какво да се е променил?“ Той ми отвръща: „Нали се сещаш.“ Аз му казвам: „Ами, нали знаете — типичен южняшки град, въпреки че там има сравнително повече дървета.“ Човекът се изсмя и ми каза: „Може би ще се видим отново.“ Но аз не исках да го срещам отново, Франи. Защото очите му бяха като на човек, който е надникнал в отвъдното и е видял страшна картина. Мисля, че ако някога се сблъскам с онзи Флаг, очите му ще бъдат същите.

Пресякоха улицата и прибраха велосипедите, а Стю продължи:

— Не можех да забравя странното преживяване. Смятах да си купя някои от плочите му, но установих, че не ги искам. Гласът му... прекрасен глас, но от него ме побиват тръпки.

— Стюарт, за кого говориш?

— Помниш ли групата, наречена „Доорс“? Човекът, който спря онази нощ на бензиностанцията при Арнет, бе Джим Морисън. Сигурен съм.

Франи зяпна.

— Но той е мъртъв! Умря във Франция!

Сетне замлъкна. Защото имаше нещо странно, свързано със смъртта на Морисън. Нещо тайнствено.

— Но дали действително е мъртъв? — попита Стю. — Може би човекът, когото видях, само да е приличал на него, но...

— Наистина ли смяташ, че е бил Джим Морисън? — попита тя.

Седяха рамо до рамо на стъпалата пред сградата като малки деца, очакващи майка им да ги повика за вечеря.

— Да — отвърна Стю. — И до това лято мислех, че едва ли ще преживея нещо по-странно. Божичко, колко съм се лъгал!

— И не си го споделил с никого! — чудеше се тя. — Видял си Джим Морисън години след предполагаемата му смърт и не си казал на никого! Стюарт Редман, Господ е трябвало да ти даде закодирана ключалка вместо уста, когато си се появил на бял свят.

Стю се усмихна.

— Е, годините си минаваха, както се казва в книгите, и винаги, когато си помислех за онази нощ, все повече се убеждавах, че не е бил той. Срещнал съм просто човек, който прилича на Джим Морисън. Но през последните няколко седмици открих, че отново ме тормози този въпрос. Започвам да си мисля, че съм се самозаблуждавал. По дяволите, та той още може би е жив! Ще бъде голям майтап, нали?

— Дори да е така — каза Фран, — Джим Морисън със сигурност не е сред нас.

— Права си — съгласи се Стю. — Иначе положително щях да го позная по странните, ужасяващи очи.

Тя сложи ръка върху неговата.

— Страхотна история.

— Вероятно дващест милиона души в тази страна могат да ти разкажат подобни истории... само че за Елвис или за Хауърд Хюз.

— Грешиш относно броя им — изглежда, забрави, че сме останали шепа хора.

— Имаш право. Харолд се прояви тази вечер, нали?

— На това му казват смяна на темата.

— Ето, че съм разконспириран.

— Да — отвърна Фран на въпроса му. — Харолд действително беше в стихията си.

Той се усмихна, забелязал тревогата в гласа ѝ и смръщеното ѝ чело.

— Нещо май те тревожи.

— Да, но няма да го споделя. Чувствам, че си на негова страна.

— Не е честно, Фран. Аз също се безпокоя. Събирахме се два пъти... изяснихме нещата... или поне така смятахме... и ето ти го Харолд. Прави една-две мъдри забележки и няколко предложения и казва: „Нали това имавте предвид?“ А ние отвърщаме: „Да, благодаря, Харолд.“ — Той поклати глава. — Да ни предложи за общо избиране, защо не се сетихме за това, Фран? Бе умен ход. А на нас така и не ни дойде наум.

— Е, не знаехме в какво настроение ще бъдат хората. Лично аз си казвах — особено след като майка Абигейл си отиде, че ще бъдат потиснати, дори озлобени. А пък и този Импенинг с неговите злокобни предсказания...

— Питам се дали не може да го накараме да млъкне — замислено изрече Стю.

— Но нещата се развиха по друг начин. Хората бяха толкова... щастливи, че са заедно. Почувства ли го?

— Да.

— Напомни ми реакцията на публиката след реч на някой прочут евангелист. Не смятам, че Харолд го е планирал, просто е използвал момента.

— Просто не зная какво да мисля за него — промълви Стю. — Онази вечер, докато търсихме майка Абигейл, наистина ми стана жал за него. Когато Ралф и Глен се появиха, той изглеждаше направо ужасно, сякаш всеки момент ще припадне. Но когато преди малко разговаряхме на поляната и всички го поздравяваха, беше се надул като пуяк. Усмиваше се триумфално и навярно си казваше: „Е, видяхте ли колко ви струва комитетът, глупаци такива!“ Прилича на мозайка, която нито едно дете не може да нареди.

Фран протегна краката си и се загледа в тях.

— Виждаш ли нещо смешно в краката ми, Стюарт?

Младият мъж ги изглежда критично.

— Не. Само дето носиш тези смешни обувки. Пък и безспорно стъпалата ти са доста големи.

Тя шеговито го плесна.

— Маратонките са полезни за краката — пише го във всички списания. За твое сведение, нося само трийсет и шести номер, което означава, че имам малки крака.

— Но какво общо има номерът на обувките с Харолд? Хайде да се прибираме, скъпа. Късно е.

— Нищо, предполагам. Просто той непрекъснато ме гледаше в краката. Дори след събранието, когато седяхме отвън на тревата и разговаряхме. — Тя поклати глава и се намръщи. — Защо ли Харолд Лодър се интересува от краката ми?

* * *

Лари и Луси стигнаха до дома си, хванати за ръце. Лио ги бе оставил, за да се прибере при мама Надин.

Когато стигнаха до вратата, Луси каза:

— Страхотно събрание, а? Никога не съм предполагала... — Думите ѝ секнаха, когато нечия тъмна сянка се размърда на верандата. Лари усети как страхът стяга гърлото му и си помисли уплашено: „Това е Той. Дошъл е да ме вземе... Сега ще видя лицето му.“

По-късно се питаше как така се е заблудил, защото на верандата стоеше само Надин Крос. Носеше рокля от някакъв мек сивосинкав плат, а косата ѝ се спускаше по раменете и гърба ѝ — черна коса с бели кичури.

„Пред нея Луси изглежда като кола, купена на старо“ — каза си той и веднага мислено се упрекна. Така говореше предишният Лари... предишният Лари? Със същия успех можеше да се каже предишният Адам!

— Надин! — разтреперано изрече Луси и се хвана за сърцето. — Ужасно ме изплаши... помислих... е, не знам какво си помислих.

Чернокосата жена не ѝ обърна внимание.

— Мога ли да поговоря с теб? — обърна се тя към Лари.

— Сега ли? — Той косо погледна към Луси, или поне му се стори, че го е направил... по-късно не можеше да си спомни как е изглеждала Луси в този момент. Сякаш бе затъмнена, но по-скоро от по-тъмна звезда, отколкото от по-ярка.

— Мисля, че утре сутрин ще бъде по...

— Сега, Лари. Сега или никога.

Той отново погледна към Луси, този път наистина я видя и забеляза примирението, изписано на лицето ѝ. Тя местеше поглед от Надин към Лари и обратно. Младият мъж забеляза терзанието ѝ.

— Сега ще се прибера, Луси.

— Не, няма — заяви тя отчаяно. Сълзи блестяха в очите ѝ. — Сигурна съм.

— Идвам си след десет минути.

— Десет минути, десет години — промълви Луси. — Дошла е за теб, Лари. Донесе ли каишката и намордника, Надин?

За Надин Луси Суон сякаш не съществуваше. Очите ѝ, тези тъмни, огромни очи, бяха приковани в Лари. За него щяха да останат завинаги най-странните и най-красиви очи, които някога е виждал, очи, които те преследват, когато си в опасност или просто има опасност да полудееш от мъка.

— Сега се връщам, Луси — произнесе той машинално.

— Тя...

— Хайде, доизкажи се.

— Да, така и ще направя. Значи тя се появява, а аз мога да вървя по дяволите.

Побягна по стъпалата, препъвайки се на последното, запази равновесие, отвори вратата и я тресна зад себе си.

Надин и Лари дълго се гледаха, като че изпаднали в транс. „Така става понякога — помисли си младият мъж. — Срещаш нечийи очи в срещуположния край на стаята и ги помниш за цял живот, или видиш в другия край на претъпкана платформа в метрото човек, който е твой двойник, или чуеш смях на улицата, напомнящ ти за смеха на първото момиче, с което си се любил...“

Но незнайно защо усети горчилка в устата си.

— Да се поразходим до ъгъла и обратно — промълви Надин. — Ще направиш ли поне това за мен?

— По-добре да се прибирам. Избрала си неподходящо време за посещение.

— Моля те! Само до ъгъла и обратно? Ако искаш, ще падна на колене и ще те помоля. Ето, виж!

И за негов ужас тя коленичи, повдигайки полата си, показвайки голите си бедра, подсказвайки му, че не само те са голи. Лари не знаеше какво става с него. Очите ѝ бяха приковани в неговите, виеше му се свят, долавяше необикновена притегателна сила, свързана по някакъв начин с жената, коленичила пред него, с уста на нивото на...

— Стани! — грубо заповяда той. Хвана я за ръцете и я дръпна нагоре, опитвайки се да не гледа към полата ѝ, която се бе повдигнала още повече; бедрата ѝ бяха с цвета на сметана, не бледи като на мъртвец, а безкрайно съблазнителни.

— Хайде! — отново я подкани, но този път по-меко. Тръгнаха на запад към планините, които се извисяваха в далечината — черни триъгълници, закриващи звездите, появили се на небето след спирането на дъжда. Нощните разходки в тази посока го караха да се чувства неспокоен, но и някак авантюристично настроен, а сега, когато Надин вървеше до него, тези чувства сякаш се засилваха. Винаги бе имал много реалистични сънища, а преди три-четири нощи сънува тези планини, пълни с тролове — страшни зеленооки същества с

големи глави на олигофрени и силни ръце с къси пръсти. Ръце на удушвачи. Идиоти-тролове, охраняващи планинските проходи. Чакащи да настъпи неговото време — времето на зловещия човек.

Подухна лек ветрец и разпиля боклуците по улицата. Лари и Надин минаха покрай големия супермаркет, където няколко колички за пазаруване стояха сред огромния паркинг като мъртви стражи, припомняйки му за тунела Линкълн. Там също имаше тролове. Бяха мъртви, но това не означаваше, че всички чудовища в този нов свят са загинали.

— Нарочно го направи — промълви Надин. — Направи го трудно за теб, защото разбра истината. Искам те сега. И се страхувам, че закъснях. Искам да остана тук.

— Надин...

— Не! — извика жената яростно. — Остави ме да довърша. Искам да остана тук, не разбираш ли? И ако сме заедно, ще успея. Ти си последният ми шанс — изрече тя с треперещ глас. — Джо си отиде.

— Не, не е — каза Лари, усещайки се объркан, глупав и недодялан. — Оставихме го при твоя дом. Няма ли го там?

— Не. Има момче на име Лио Рокуей, което спи в леглото си.

— Какво...

— Чуй ме! — възкликна тя. — Изслушай ме, не можеш ли поне за миг да ме изслушаш? Докато Джо бе с мен, всичко беше наред. Можех... да бъда силна. Но той вече няма нужда от мен. А аз трябва да съм необходима някому.

— Но ти си му необходима!

— Разбира се — прошепна Надин и Лари отново изпита страх. Тя вече не говореше за Лио, а незнайно за кого. — Той има нужда от мен. От това се страхувам. Ето защо дойдох при теб. — Тя пристъпи по-близо и вдигна поглед. Младият мъж усети уханието на чистота, излъчващо се от тялото ѝ и я пожела. Но някакъв вътрешен глас му прошепна да се върне при Луси. Трябваше да се вслуша в него, ако искаше да остане в Боулдър. Ако зарежеше всичко и тръгнеше с Надин, трябваше същата вечер да напуснат града. Това щеше да бъде краят. Старият Лари щеше да възтържествува.

— Трябва да се прибирам — заяви той. — Извинявай. Налага се да се справиш сама, Надин. — Не беше ли използвал тези думи по един или друг повод през целия си живот? Защо трябваше да изплуват

в паметта му точно сега, когато бе сигурен в правотата си, и да го карат да се съмнява в себе си?

— Люби ме — прошепна тя и го прегърна. Притисна тялото си до неговото и по излъчващата се от нея топлина Лари разбра, че е бил прав. Надин носеше само рокля и нищо друго. „Чисто гола е отдолу“ — помисли си той и почувства неимоверна възбуда.

— Точно така, усещам те — изрече Надии и започна да се извива и да се търка в него — встрани, нагоре и надолу, сякаш го масажираше. — Люби ме и това ще сложи край на всичко. Ще бъда в безопасност. В безопасност.

Той вдигна ръка (по-късно не можеше да си обясни защо го бе направил, когато можеше да ѝ се подчини и да я обладае), но той някак си успя и се освободи от прегръдката ѝ и я блъсна с такава сила, че Надин се препъна и едва не падна. От устата ѝ се изтръгна тих стон.

— Лари, ако знаеше...

— Е не знам. Защо не се опиташ да ми обясниш, вместо да ме изнасилваш?

— Да те изнасилвам! — повтори тя и се изсмя пискливо. — Ама че майтап! О, как го каза! Аз да те изнасилвам! Ох, Лари!

— Много добре знаеш, че можеше да получиш всичко от мен. Можеше да го получиш миналата седмица, или по-миналата, когато сам те помолих.

— Беше прекалено рано — прошепна Надин.

— А пък сега е твърде късно — отвърна той, мразейки грубия си тон, който не можеше да контролира. Все още трепереше от страст. — Какво ще правиш сега?

— Всичко е наред. Довиждане, Лари.

Тя понечи да се обърне. В този миг му се стори, че не само Надин му обръща гръб завинаги. Виждаше пред себе си „специалистката по хигиена на устната кухня“, Ивон, с която живееше в Лос Анжелис и която го бе нервирала така, че я напусна и я остави да се справя сама с наема, виждаше Рита Блекмор.

А най-страшното бе, че в Надин видя собствената си майка.

— Надин?

Тя не се обърна. Бе сянка, различаваща се от останалите сенки, едва когато прекоси улицата. Сетне напълно изчезна. Той я повика още

веднъж, но не получи отговор. Имаше нещо ужасяващо в начина, по който го изостави и буквално се стопи в мрака.

Стоеше пред супермаркета със стиснати юмруци, по челото му бе избила пот, въпреки прохладната вечер. Призраците от миналото му бяха с него, и едва сега разбра как си плащаш, когато „хич не си никакво сваятно момче“, когато не си наясно с мотивацията си, когато не можеш да прецениш кой ти е истински приятел, когато не можеш да се отървеш от горчивия вкус на съмнението и...

Вдигна глава. Очите му се разшириха. Вятърът се бе появил отново и издаваше странни свистящи звуци; стори му се, че чува стъпки в нощта, сякаш някъде далеч в подножието на планината някой пристъпваше тежко с износените си ботуши и се приближаваше към него едновременно със смразяващия повей на утринния ветреца.

Мръсни ботуши, запътили се към гроба на Запада.

* * *

Луси го чу да влиза и сърцето ѝ подскочи. Тя му заповяда да спре, тъй като вероятно Лари идваше да прибере нещата си, но то продължаваше да бие лудешки. „Той избра мен“ — бе мисълта, която натрапчиво се въртеше в главата ѝ придружена от силните удари на сърцето ѝ. „Той избра мен...“

Въпреки вълнението, което бе безпомощна да контролира тя лежеше неподвижно по гръб, вперила поглед в тавана. Бе казала на Лари самата истина, когато сподели, че единствената грешка на момичета като нея и приятелката ѝ Джолин е, че се нуждаят от много любов. Но тя неизменно бе вярна на мъжете си. Не беше измамница. Не беше мамила съпруга си, нито бе лъгала Лари и ако преди години не е живяла като монахиня... то това бе останало в миналото. Просто не можеш да поправиш вече стореното. Такава способност може би имаха само боговете, но не обикновените смъртни, което навярно бе за добро. В противен случай до последния си дъх хората биха се опитвали да поправят грешките от младостта си.

Когато знаеш, че не можеш да заличиш миналото, тогава може би ще съумееш да простиш.

По лицето ѝ се стичаха сълзи.

Вратата се отвори и тя видя силуета на Лари, очертан в рамката.

— Луси? Будна ли си?

— Да.

— Да запали ли лампата?

— Ако искаш.

Газта, засъска, сетне се издигна пламъче. На светлината му Луси видя бледото лице на Лари, който изглеждаше не на себе си.

— Трябва да ти кажа нещо — промълви той.

— Не, няма какво да ми казваш. Ела да си легнеш.

— Трябва да ти го кажа. Аз... — Притисна длан към челото си, сетне я прокара през косата си.

— Лари? — Луси седна в леглото. — Добре ли си?

Той заговори, сякаш не я бе чул, без да поглежда към нея.

— Обичам те. Твой съм, ако все още ме желаеш. Но не съм сигурен, че ще бъдеш щастлива. Никога няма да съм мъжът за когото мечтаеш.

— Ще рискувам. Ела в леглото.

Той се подчини. И когато свършиха да се любят. Луси прошепна, че го обича и беше искрена. Изглежда, Лари имаше нужда да чуе точно това, но все пак измина дълго време, докато заспа. Веднъж Луси се събуди (или бе сънувала, че се буди) и видя, че той стои до прозореца, визира се навън и се ослушва; лицето му, полускрито в сенките, напомняше трагическа маска. Но когато се съмна, тя си каза, че сигурно е сънувала; на дневна светлина Лари ѝ се стори същият, както преди.

След три дни научиха от Ралф Бретнър, че Надин се е преместила да живее при Харолд Лодър. Лицето на Лари се бе сгърчило при тази новина, но само за миг, а Луси, въпреки че се презираше заради егоизма си, си отдъхна. Изглежда, случаят бе приключен.

След срещата с Лари, Надин се отби у дома за няколко минути. Отиде в дневната и запали лампата. Вдигна я и спря пред стаята на момчето. Искаше да провери дали Лари ѝ е казал истината. Да, не я бе излъгал.

Лео лежеше върху завивката си само по гащета... одраскванията и раните му бяха заздравели, изчезнали на повечето места, а тенът му, добит от това, че едно време ходеше почти гол, също бе избелял. „Но

има нещо повече“ — помисли си тя. Нещо в лицето му се бе променило — промяната бе очевидна. Нямахте го вече онова нямо, диво създание. Това вече не беше Джо. Беше просто момче, заспало след тежък ден.

Надин си спомни онази далечна нощ, когато тъкмо се унасяше и се стресна, тъй като откри, че Джо не е до нея. Това се бе случило в Северен Бъруик, щата Мейн — на хиляди километри оттук. Тя проследи момчето до верандата, където спеше Лари. Джо свирепо замахваше с ножа си и единствената преграда между него и младия мъж бе вратата с мрежа. А тя, глупачката, му беше попречила.

Омразата внезапно пламна в Надин, хвърляйки искри като кремък, удрящ се в желязо. Газената лампа трепна в ръката ѝ сенките затанцуваха по стените. Трябваше да остави Джо да го убие. Да задържи вратата и да му позволи да мушка, да изкормва и да унищожава. Трябваше...

Момчето се обърна и изстена, като че щеше да се събуди. Размаха ръце във въздуха, сякаш отблъскваше някакво чудовище в сънищата си. Надин отстъпи назад, сърцето ѝ биеше до пръсване. В момчето имаше нещо странно, не харесваше начина, по който реагираше, сякаш бе доловило мислите ѝ.

Трябваше да свърши каквото трябва. И то бързо. Отиде в стаята си, където имаше само едно тясно легло, като на стара мома. Това бе всичко. Нямахте дори картина. Стаята бе напълно безлична. Надин отвори гардероба и зарови зад закачените дрехи. Бе коленичила, лицето ѝ бе оросено с пот. Извади ярко оцветена кутия, на капака на която имаше фотография на усмихнати хора, забавляващи се с някаква игра. Игра, която датираше поне от три хиляди години.

Бе открила дъсчицата за спиритически сеанси в магазин за необикновени вещи в другия край на града, но не бе посмяла да я изпробва... поне досега. Нещо я бе подтикнало да влезе в магазина и когато видя дъсчицата в шарената ѝ кутия, в нея се поведе ужасна борба — борба, която психолозите определят като едновременно отвращение и привличане. Тогава се бе изпотила както сега, искаше ѝ се да избяга от магазина, без да докосне кутията и същевременно копнееше да вземе кутията, тази отвратителна, шарена кутия и да я отнесе вкъщи. Последното я плашеше повече, защото ѝ се струваше, че някой ѝ диктува какво да стори. Накрая все пак взе кутията.

Това се случи преди четири дни. Всяка нощ изкушението се засилваше, докато тази вечер, полуобезумяла от страх, който не разбираше, бе отишла при Лари, облечена само в сиво-синята си рокля. Бе отишла веднъж завинаги да сложи край на страховете си. Очаквайки ги на верандата да се приберат от събранието, бе уверена, че най-после е взела правилно решение. Чувстваше странно опиянение, което не бе изпитвала откакто бе тичала през росната трева, бягайки от момчето. Само че този път то щеше да я хване. Щеше да му позволи да я хване. Тогава всичко ще свърши. Но когато я бе настигнал, той не я бе пожелал. Надин се изправи, притиснала кутията до гърдите си и изгаси лампата. Той я бе презрял, а нали поетът бе казал, че няма на света омраза по-голяма от тази на жена презряна. Презряната жена може да се съюзи с дявола или с неговия... слуга.

Спря, колкото да вземе фенерчето от масата в коридора. Отвътре момчето извика в съня си, смразявайки я за миг, карайки косата ѝ да настръхне.

Сетне Надин напусна къщата.

Мотопедът ѝ бе отвън. Преди няколко дни бе отишла с него до дома на Харолд Лодър. Защо ли го бе сторила? Не бе разменила и дузина думи с Харолд, откакто бе пристигнала в Боулдър. Но тя се чувстваше объркана и ужасена от сънищата, които се връщаха всяка нощ, дори след като престанаха да се явяват на всички останали и ѝ се струваше, че трябва да говори с Харолд. Сега, когато запали мотопеда, си спомни, че се е страхувала от импулса си. Подобно на очаквания подтик да вземе дъсчицата, тази идея сякаш ѝ бе продиктувана от някого. Може би от Него. Но когато се бе поддала на импулса и отишла в дома на Харолд, него го нямаше. Къщата бе заключена, единствената заключена къща, на която се бе натъкнала в Боулдър, и щорите бяха спуснати. Това много ѝ се понрави и бе много разочарована, че Харолд го няма. Ако си беше у дома, щеше да я пусне вътре и да заключи вратата след нея. Щяха да отидат в дневната и да говорят, или да се любят, или да вършат невъобразими неща заедно, без никой да разбере.

Очевидно Харолд не обичаше да надничат в дома му.

— Какво става с мен? — прошепна тя в тъмнината, но мракът не ѝ отвърна. Запали мотопеда, включи на скорост и потегли. На запад.

Свежият нощен въздух я ободри. „Издухай паяжините, нощни ветре! — помисли си Надин. — Какво прави човек, който е загубил всички шансове? Избира онова, което е останало. Впуска се в предопределеното му опасно приключение. Много им здраве на Лари и неговата въртиопашка, дето не може да каже две думи на кръст. Ти си над тях. Ти рискуваш... всичко.“

Най-вече себе си.

Фарът на веспата осветяваше пътя пред нея. След малко превключи на втора, тъй като шосето стана по-стръмно; намираше се на Бейслайн Роуд и се движеше към планината. Нека си правят глупави събрания. Нека се опитват да възстановят електрозахранването; нейният Любовник имаше много по-възвишени цели.

Моторът на веспата се закашля, сетне отново заработи нормално. Внезапно Надин изпита едновременно ужасяващ и някак си сексуален страх; вибриращата седалка на мотопеда я накара да почувства топлина между бедрата си. „Ами че ти си възбудена, Надин — помисли си тя развеселено, — ах, ти, палавнице!“. От дясната ѝ страна се намираше пропаст, падането в която означаваше сигурна смърт. Ами нагоре по пътя? Е, ще види. Бе твърде късно да се върне назад и тази мисъл я накара да се почувства парадоксално свободна.

* * *

След час се озова на платото Сънрайз, макар до изгрева да оставаха няколко часа. Платото бе близо до върха на Флагстаф и хората от Свободната зона често правеха излети дотам. В ясен ден — каквито бяха повечето дни в Боулдър, поне през летния сезон — от платото се виждаха градът и шосе № 25, което водеше на юг към Денвър и сетне се губеше в маранията към Ню Мексико. На изток се простираха равнини чак до Небраска, а в по-близък план се виждаше каньонът Боулдър, подобен на рана от нож, прорязана върху склона обрасъл с борове.

Надин виждаше единствено онова, което се разкриваше под светлината на фенерчето, оставено на масата за пикник близо до пропастта. Бе сложила на масата голям бял лист, а върху него

триъгълната дъсчица, подобна на паяк. От долната ѝ част, подобно на жилото на паяк, стърчеше молив, леко докосващ белия лист.

Надин бе в трескаво състояние, граничещо с еуфория и ужас. Идейки до тук с веспата, която не бе пригодена за изкачване на планини, тя бе изпитала това, което Харолд бе почувствал в Недерланд. Усещаше тайнствения човек. Но докато Харолд бе усетил присъствието му по доста прецизен, „технологичен“ начин, като парче стомана, привлечено от магнит, то за Надин това беше мистично преживяване, прекращащо границата на нормалното. Сякаш тези планини, в чиито подножие се намираше, бяха ничия земя между две сфери на влияние — на Флаг от запад и на старицата от изток. Тук се смесваха два вида магии и създаваха собствена атмосфера, която нямаше нищо общо нито с Бог, нито със Сатаната, а беше напълно езическа. Надин усети, че се намира в свърталище на духове.

А дъсчицата...

Бе захвърлила пъстрата кутия с надпис „Произведено в Тайван“. Дъсчицата всъщност бе парче щампован картон, но това нямаше значение. Беше инструмент, който тя можеше да използва само веднъж — би посмяла да използва веднъж — а дори зле направеният инструмент можеше да изпълни задачата си; да разбие врата или прозорец, да напише Име.

Надписът върху кутията отново изскочи пред очите и:

„Удивете приятелите си!“ „Направете тържеството си по-интересно!“

Каква беше песента, която Лари понякога си тананикаше, карайки хондата? „Ало, централа, какво става с връзката? Искam да говоря с...“

Да говори с кого? Това бе въпросът, нали?

* * *

Спомни си времето, когато в колежа бяха използвали подобна дъсчица. Случило се бе преди повече от дванайсет години... но сякаш бе вчера. Беше се качила на третия етаж на общежитието, за да говори с момиче на име Рейчъл Тим за домашното, което двете трябваше да

напишат. Стаята бе пълна с момичета. Всички се смееха и хихикаха. Надин си бе помислила, че се държат така, сякаш са дрогирани.

— Престанете! — извика Рейчъл през смях. — Да не би да очаквате, че духовете ще се свържат с нас, ако се държите като магарета?

Мисълта за смеещи се магарета ги накара да се разсмеят още по-силно. Дъсчицата бе поставена, както и сега, триъгълен паяк на три крака, с молив, насочен надолу. Докато се кискаха, Надин бе взела куп листа от скицник и прочете написаните на тях „послания от астралния свят“.

„Томи каза, че отново си използвала ягодовия шампоан.“

„Мама каза, че е добре.“

„Чунга-чанга!“

„Джон каза, че няма да пърдиш толкова, ако престанеш да ядеш боб в стола!!“

Още съобщения, също толкова глупави и безсмислени.

Затихналите смехове отново избухнаха. Три момичета седяха на леглото, докосвайки с пръсти дъсчицата на различни места. За миг не се случи нищо. Сетне моливът помръдна.

— Ти го направи, Сенди! — обвини я Рейчъл.

— Не съм.

— Шт!

Моливът се размърда отново и момичетата занемяха, Раздвижи се, спря, отново се раздвижи. Появи се буквата Б.

— Ба... — каза Сенди.

— Баба ти! — каза някой и отново всички се закискаха.

— Шт!

Дъсчицата започна да се движи бързо, изписвайки буквите А, Щ и А.

— Баща ми, тук е твоята сладурана! — обади се момиче на име Пати и се изсмя. — Трябва да е баща ми, той почина от инфаркт, когато бях тригодишна.

— Пише още нещо — каза Сенди.

К, А, З, В, А — бавно изписа моливът.

— Какво става? — прошепна Надин на високо момиче с конско лице, което не познаваше. Момичето наблюдаваше сеанса с ръце в джобовете и на лицето му бе изписано отвращение.

— Момиченца, играещи си на нещо, което не разбират. Това става — бе отговорът, изречен шепнешком.

— Баща казва Пати — прочете Сенди. — Това е скъпият ти татко, Пат.

Отново избухна смях.

Момичето с конското лице носеше очила. То измъкна ръце от джобовете на гащеризона си и свали очилата си. Лъсна ги и обясни на Надин, отново шепнейки.

— Дъсчицата е уред, използван от медиуми и психокинетици...

— Какви?

— Психокинетиците са учени, които изследват движението, както и съкращаването на мускулите и нервите.

— О!

— Те твърдят, че дъсчицата всъщност реагира на незначителните мускулни съкращения, вероятно ръководени от подсъзнанието. Разбира се, медиумите и ясновидците твърдят, че дъсчицата се движи от други сили, идващи от отвъдното...

Отново избухна истеричен смях. Надин надникна през рамото на момичето с конското лице и видя посланието: „Баща каза, Пати трябва престане да ходи“

— ... до тоалетната — допълни друго момиче и всички отново се разсмяха.

— С тези неща шега не бива — презрително изсумтя момичето с конското лице. — И медиумите и учените твърдят, че автоматичното писане крие опасности.

— Духовете са настроени враждебно тази нощ, така ли? — попита Надин шеговито.

— Вероятно те винаги са настроени враждебно — отвърна събеседничката ѝ и я изгледа с неприязън. — Съществува и друга опасност: да получиш съобщение от подсъзнанието си, което си абсолютно неподготвена да приемеш. Има документирані случаи на автоматично писане, което е излязло извън контрол. Чувала съм за полудели хора вследствие подобни експерименти.

— О, това твърдение ми се струва пресилено. Та нали е само игра.

— Понякога игрите се превръщат в сериозни неща.

Избухна още по-силен смях и Надин не успя да отвърне.

Момичето на име Пати бе паднало от леглото и легеше на пода, държейки се за корема, смеейки се и ритайки с крака. Цялото послание гласеше: „Татко казва Пати, престани да ходиш на надбягванията с Леонард Катц.“

— Ти си го направила! — извика Пати на Сенди, когато най-сетне успя да седне.

— Не съм, Пати! Наистина!

— Беше твойт баща! От отвъдното! — обади се друго момиче с гробовен глас, имитирайки отлично Борис Карлоф. — Просто следващия път, когато си свалиш гащичките на задната седалка в доджа на Леонард, знай, че татко ти те наблюдава.

При тази иронична забележка отново избухна смях. Надин отиде до Рейчъл и докосна ръката ѝ. Искаше да я попита за домашното и после да се измъкне, без да я забележат.

— Надин! — викна Рейчъл. Очите ѝ блестяха. Страните ѝ бяха порозовели. — Седни! Да видим дали духовете имат послание за теб!

— Не, наистина, дойдох да те попитам...

— О, я остави тези домашни! Това тук е важно, Надин! Голямо забавление! Трябва да опиташ. Ето, седни до мен. — Джени, настани се от другата страна.

Джени се подчини и при повторното настояване на Рейчъл, Надин откри, че докосва дъсчицата с осемте си пръста. Кой знае защо извърна глава и погледна към девойката с конското лице. Тя поклати глава, очилата ѝ отразиха луминесцентната светлина и превърнаха очите ѝ в белезникави мълнии. Бе изпитала моментен страх, припомни си Надин сега, когато гледаше към друга дъсчица, осветена от фенерчето, спомни си и какво бе казала на очилатото момиче: „Та нали това е само игра, какво толкова ужасно може да се случи?“

— Тихо, всички — заповяда Рейчъл. — Духове, имате ли послание за нашата сестра Надин Крос?

Моливът не помръдна. Надин се почувства неловко.

— Внимание, внимание! — извика момичето, което имитираше Борис Карлоф. — Духовете се канят да проговорят!

Нови хихикания.

— Шт! — заповяда Рейчъл.

Надин реши, че ако другите две момичета не задвижат молива, така че да напише каквато и да е глупост, тя самата ще го стори — ще

го плъзне, за да изпише нещо смешно, например „Буу!“, и ще си тръгне.

Точно когато се канеше да опита, триъгълната дъсчица неочаквано се раздвижи под пръстите ѝ, а моливът надраска дълга, диагонална черта върху бялата страница.

— Хей! Не е честно да подскочате така, духове — смутено изрече Рейчъл. — Ти ли го направи, Надин?

— Не.

— Джени?

— Не. Честно.

Дъсчицата отново подскочи и момичетата, едва не изпуснаха краищата му.

— Майчице! Усетихте ли... — плахо попита Надин.

Бяха го усетили, въпреки че нито Рейчъл, нито Джени по-късно щяха да говорят за това. А след тази нощ и двете отбягваха Надин. Сякаш се страхуваха да я доближат след случилото се.

Дъсчицата внезапно заподскача под пръстите им. Вибрацията беше постоянна и очевидно не бе предизвикана от нито едно от двете момичета, иначе щяха да ги забележат.

Всички замълчаха. На лицата им се появи особено изражение, като на спиритичен сеанс, когато масата неочаквано започне да се клати, когато невидими пръсти чукат по стената, когато от ноздрите на медиума започне да излиза сивкава телеплазма. Това е странно изражение, хората сякаш едновременно искат сеансът да бъде прекъснат и да продължи.

— Престанете! — извика неочаквано момичето с конското лице. — Престанете веднага или ще съжалявате!

А Джени Фаргууд изпищя:

— Не мога да отдръпна пръстите си!

Някой тихо изстена. В същия миг Надин откри, че и нейните пръсти са залепнали към дъската. Опита се да ги отлепи, но те не помръдваха.

— Добре, край на шегата — уплашено заяви Рейчъл. — Кой...

Внезапно моливът започна да пише. Дъсчицата се движеше с бясна скорост, като едва не изтръгна от ставите им ръцете на момичетата. Всичко това би изглеждало забавно, ако трите девойки не бяха толкова безпомощни. По-късно Надин си спомняше, че ръцете и

сякаш бяха хванати в машина. Предишните послания бяха изписани с разкривени букви — като че излезли изпод перото на седемгодишно дете. Този път моливът изписваше едри букви... имаше нещо безпощадно и зловещо в тях.

„НАДИН, НАДИН, НАДИН! КАК ОБИЧАМ НАДИН БЪДИ МОЯ ЛЮБОВ БЪДИ МОЯ КРАЛИЦА АКО АКО АКО СИ НЕПОКЪТНАТА ЗА МЕН АКО СИ ЧИСТА ЗА МЕН АКО АКО АКО СИ МЪРТВА ЗА МЕН МЪРТВА ЩЕ БЪДЕШ.“

Дъсчицата подскочи, сетне моливът започна отново да пише по-надолу на листа.

ТИ СИ МЪРТВА С ОСТАНАЛИТЕ ТИ СИ В СПИСЪКА НА МЪРТЪВЦИТЕ С ОСТАНАЛИТЕ НАДИН Е МЪРТВА ЗАЕДНО С ТЯХ НАДИН ЩЕ ГНИЕ С ТЯХ ОСВЕН ОСВЕН...

За миг моливът спря и затрептя като струна. Надин се надяваше — о, как се надяваше — че всичко е приключило, но той се спусна към долния край на листа и трескаво поднови писането. Джени изпищя жално. Лицата на останалите момичета бяха пребледнели, слисани и учудени.

СВЕТЪТ СВЕТЪТ СКОРО СВЕТЪТ ЩЕ БЪДЕ МЪРТЪВ И НИЕ НАДИН НИЕ НАДИН НИЕ НАДИН НИЕ НИЕ НИЕ...

Сега думите сякаш крещяха:

НИЕ СМЕ В ДОМА НА МЪРТВИТЕ НАДИН

Последната дума бе изписана на цялата страница с огромни букви. Дъската подскочи, оставяйки дълга, черна следа от графит върху листа, падна на пода и се разцепи на две.

За миг всички бяха толкова шокирани, че останаха мълчаливи и неподвижни, сетне Джени Фаргууд избухна в истеричен плач. Надин точно се канеше да повика линейка, когато Джени успя да се поовладее.

През цялото време Рейчъл седеше на леглото си, спокойна и бледа. Когато повечето от другите момичета (включително момичето с конското лице, което очевидно усети, че пророчиците не са на почит в момента) си отидоха, тя се обърна към Надин и произнесе със странно беззвучен глас:

— Кой беше?

— Не зная — искрено отвърна Надин. Тогава още нямаше никаква представа.

— Не познаваш ли почерка?

— Не.

— По-добре вземи това... това послание от отвъдното... и си върви в стаята.

— Ти ме помоли да го направя! Откъде можех да зная какво ще се случи? Господи, само се опитах да бъда учтива!

Рейчъл се изчерви при тези думи, дори се извини. Но след това двете почти престанаха да си говорят, а Рейчъл Тимс бе едно от малкото момичета, с които Надин се бе сближила през първите три семестъра в колежа.

Оттогава тя не се бе докосвала до тези триъгълни паяци, направени от картон.

Но времето бе... ами... вече беше дошло, нали така?

Да, наистина.

С разтуптяно сърце Надин седна на пейката до масата за пикник и докосна с пръсти два от краищата на дъсчицата. Почувства как тя незабавно се раздвижи под пръстите ѝ, което ѝ напомни за кола, чийто мотор работи на празни обороти. Но кой бе шофьорът? Кой ще се качи в колата, ще затръшне вратата и ще сграбчи волана със загорели от слънцето ръце? Чий крак, обут в овехтял каубойски ботуш ще натисне педала за газта и ще я отведе... къде?

„Шофьоре, накъде ни караш?“

Загубила всяка надежда за спасение, Надин седеше на пейката в утринния мрак, очите ѝ бяха широко отворени. Чувството, че ѝ се налага да премине някаква граница, бе по-силно от всякога. Гледаше на изток, но усещаше присъствието на тайнствения човек откъм гърба си; то сякаш я задушаваше, дърпаше я надолу като тежест, привързана към краката на мъртвец; зловещото излъчване на Флаг напомняше ритмичното прииждане на неумолими вълни.

Нейният тайнствен годеник бе някъде в нощта и Надин изрече две думи като заклинание към всички съществуващи духове на черната магия:

— Кажете ми.

И дъсчицата под пръстите ѝ започна да пише.

Събранието се състоя в апартамента на Стю Редман и Фран Голдсмит. Присъстваха всички членове на комитета.

Стю Редман поздрави всички с успеха, включително и себе си, с избирането им за постоянен комитет.

Направи предложение да бъде написано благодарствено писмо на Харолд Лодър, което да бъде подписано от всички членове на комитета. Предложението бе прието единодушно.

Стю: Като приключим със старите неща, Глен Бейтман иска да повдигне няколко въпроса. Нямам представа за какво става дума, но подозирам, че единият от тях има нещо общо със следващия митинг. Така ли е, Глен?

Глен: Ще изчакам реда си.

Стю: Очевидно. Основната разлика между стар пияница и стар оплешивял професор е, че професорът изчаква реда си, преди да ти проглуши ушите с брътвежите си.

Глен: Благодаря ти за тези бисери на мъдрост, Източен Тексас.

Фран каза, че явно Стю и Глен се забавляват чудесно, но иска да разбере дали ще се заловят за работа, тъй като всичките й любими телевизионни сериали започват в девет. Забележката й бе посрещната с повече смях, отколкото заслужаваше.

Първият въпрос бе за шпионите, които възнамеряваха да изпратят на запад. Комитетът взе решение да попитат съдията Фарис, Том Кълън и Дейна Юргенс. Стю предложи тези членове, които са издигнали кандидатурите им, да поговорят с избраниците си — в смисъл Лари Ъндървуд да попита съдията, Ник да разговаря с Том, а Ралф Брентнър и Сю да поприказват с Дейна.

Ник каза, че за разговора с Том ще са му необходими няколко дни, а Стю, че иска да постави на разглеждане въпроса кога смятат да ги изпратят на запад. Лари отвърна, че не бива да ги изпращат заедно, защото могат да бъдат заловени. Продължиха да обсъждат дали

съдията и Дейна ще заподозрат, че са изпратили повече шпиони, но докато не научат имената на останалите, няма да се раздрънкат. Фран възрази, че едва ли това е най-точната дума, имайки предвид какво може да им причини онзи мъж на запад — ако изобщо е човек.

Глен: Не бих се тревожил толкова, ако бях на твое място, Франи. Ако дадем на Противника дори минимална информация, той ще знае, че не бихме издали своите истински планове — предполагам, че могат да се нарекат така, — някаква информация, която смятаме, че е важна за интересите му. Ще знае, че всякакви мъчения ще са излишни.

Фран: Искаш да кажеш, че ще ги потупа по гърба и ще ги посъветва вече да не го правят? Може да ги измъчва само защото това е едно от любимите му занимания. Какво ще кажеш за това?

Глен: Май не мога да кажа нищо.

Стю: Вече решихме, Франи. Всички се съгласихме да изпратим наши хора с тази опасна мисия и всички знаем, че ни бе трудно да вземем това решение.

Глен предложи да се приеме временно следната схема: съдията да потегли на дваисет и шести август, Дейна на дваисет и седми, а Том на дваисет и осми, никой да не знае за останалите и всеки да тръгне по различен път. Така ще имат време за работа с Том, добави той.

Ник каза, че с изключение на Том, на когото ще внушат под хипноза кога да се върне, на останалите двама ще им бъде наредено да се върнат в най-подходящия за тях момент, но че времето също е фактор — може да има снеговалежи в планините през първата седмица на октомври. Ник предложи да ги посъветват никой от тях да не се задържи там повече от три седмици.

Фран рече, че могат да тръгнат на юг, ако снегът завали по-рано в планините, но Лари възрази, изтъквайки, че планинската верига Санги де Кристо ще препречи пътя им, освен ако не се спуснат към Мексико. А ако го направят, вероятно няма да се завърнат до пролетта.

Лари каза, че в такъв случай трябва да дадат на съдията малко преднина. Предложи дваисет и първи август, вдругиден.

Приключиха с въпроса за шпионите... или разузнавачите, ако предпочитате.

Бе дадена думата на Глен и сега цитирам от записаното на лента.

Глен: Предлагам да се свика друго общо събрание на дваисет и пети август и искам да повдигна няколко въпроса, които да обсъдим

там.

Ще посоча нещо, което може би ще ви изненада. Смятахме, че в Зоната живеят повече от шестстотин души, а Ралф водеше точни списъци за числеността на големите групи, на които се базирахме като предпоставка за броя на населението. Но всеки ден пристигат хора поединично, приблизително по десетина на ден. Така че по-рано днес отидох до Чаутакуа Адудиториум с Лио Рокуей и там преброихме местата в залата. Оказаха се шестстотин и седем. Това говори ли ви нещо?

Сю Стърн възрази, че не е вярно, защото на последното събрание имало много правостоящи. Тогава всички разбрахме какво се опитваше да ни каже Глен.

Глен: Няма начин, по който да установим точно колко правостоящи е имало, но представата ми за това събиране е съвсем ясна и трябва да кажа, че няма да е пресилено, ако кажа, че там са присъствали над седемстотин души. В резултат на откритието ни с Лио предлагам една от точките в дневния ред на следващото събрание да бъде организирането на комитет по преброяване на населението.

Ралф: Добре, проклет да съм! Грешката е моя!

Глен: Не, не е. Ти имаш много задачи и по-добре е да се справиш с тях...

Лари: Мили Боже...

Глен: ... Но дори да приемем по четирима новодошли на ден, това прави почти трийсет човека седмично. Предполагам, че по-скоро са дванайсет-четиринайсет. Те не тичат при нас да се представят, а сега, когато Майка Абигейл си отиде, няма място, където можеш да ги видиш или преброиш, след като са пристигнали.

Фран Голдсмит подкрепи предложението на Глен да бъде внесено в дневния ред на митинга на двайсет и пети август.

Лари: Съгласен съм с предложението, ако има някаква практическа причина, поради която да се прави. Но...

Ник: Но какво, Лари?

Лари: Ами... нямаме ли си достатъчно други неща, за които да се притесняваме, а не да се въртим наоколо като някакви бюрократи и да броим хората?

Фран: Още сега мога да ти кажа една сериозна причина, Лари.

Лари: И каква е тя?

Фран: Ами, ако Глен е прав, това означава, че трябва да намерим друга зала за митинга. Това е една от причините. Ако дойдат осемстотин човека на двайсет и пети, никога няма да ги натъпчем в Чаутакуа Аудиториум.

Ралф: Господи, не помислих за това. Казах ви, момчета, че не ставам за тази работа.

Стю: Спокойно, Ралф, справяш се чудесно.

Сю: Тогава къде ще проведем проклетото събрание?

Глен: Почакайте. Едно по едно. Проклетото предложение чака за гласуване!

Гласуването бе единодушно. Комитетът по преброяване на населението влезе в дневния ред за следващото общо събрание.

Стю предложи събранието да бъде проведено в Мунцингер Аудиториум, където имаше повече места — вероятно повече от хиляда.

Глен отново поиска думата.

Глен: Преди да минем нататък, бих искал да изтъкна, че имаме още една основателна причина да основем комитет по преброяването — малко по-сериозна от това да знаем колко пиене и чипс да занесем на партито. Ще сме информирани кой идва... но също и кой напуска града. Смятам, че някои го правят. Може би е параноя, но мога да се закълна, че някои от лицата, които съм свикнал да виждам, ги няма вече. Както и да е, след като излязохме с Лио от Чаутакуа Аудиториум, отидохме при Чарли Импенинг. И познайте какво? Къщата бе празна, вещите на Чарли бяха изчезнали, както и колата му.

Последваха ругатни, някои от тях доста цветисти, които не са записани в протокола.

Сетне Ралф попита каква е ползата от това да научим кой заминава. Каза, че ако хора като Импенинг искат да заминат при зловещия човек, трябва да гледаме на това като на избавление. Няколко човека от комитета аплодираха Ралф. И мога да добавя, че той се изчерви като ученик.

Сю: Не. Разбирам какво иска да ни каже Глен. Това ще е като постоянно изтичане на информация.

Ралф: Добре, какво да правим? Да ги арестуваме?

Глен: Не, смятам че трябва да го обсъдим сериозно.

Фран: Не, сър. Да изпращаме шпиони... мога да го преглътна. Но да се затварят хора, които искат да си отидат, защото не харесват начина, по който вършим нещата... Господи, Глен! Та това е работа за тайната полиция!

Глен: Да, така излиза. Но положението ни е изключително несигурно. Поставяте ме в неизгодна позиция, а това не е честно. Питам ви съгласни ли сте да позволите изтичането на информация да продължава в полза на Врага.

Фран: Все пак не ми харесва. През петдесетте Джо Маккарти се бореше срещу комунизма. Ние сега си имаме зловещия човек. Просто чудесно!

Глен: Фран, готова ли си да поемеш риска да оставиш някой да си отиде с ценна информация в джоба? Или за това, че Майка Абигейл си отиде, например?

Фран: Чарли Импенинг може да му го каже. С каква друга информация разполагаме, Глен? Не си ли губим времето, без да имаме представа какво става?

Глен: Да не би да искаш да разбере нашата сила като численост? Как се справяме с техническите въпроси? Че дори нямаме ветеринар?

Фран отговори, че би предпочела да е така, отколкото да се затварят хора, само защото не харесват начина, по който се управлява Зоната. Тогава Стю предложи да се приеме предложението да се арестуват всички, които са на противоположно мнение.

Гласуваха. Глен гласува против.

Глен: По-добре е да свикнеш с мисълта, че рано или късно ще трябва да се справиш с този въпрос, и най-вероятно скоро. Това, че Чарли Импенинг сигурно е изпял всичко пред Флаг, е много лошо. Трябва да се запиташ дали искаш да мултиплицираш онова, което Чарли Импенинг знае според някакъв теоретичен x-фактор. Е, няма значение, ти гласува за предложението. Но има още нещо... ние сме избрани за неопределено време, някой помисли ли за това? Не знаем дали ще служим шест седмици, шест месеца, или шест години. Предложението ми е една година... би трябвало да ни отнеме толкова до края на началото, както се изрази Харолд. Бих искал да видя в дневния ред за митинга план за едногодишен мандат.

— Още един въпрос и приключвам. Управление чрез общо събрание — основното, с което разполагаме като техни избраници, за

момента това е добре, докато не станем над три хиляди, когато общността стане твърде голяма, повечето хора, които ще идват на общите събрания, ще са в клики и прочие... флуорирането те прави стерилен, хора които искат един вид знаме, такива неща. Предлагам всички да помислим сериозно как да превърнем Боулдър в република най-късно до следващата зима или пролет.

Последва информативно обсъждане по последното предложение на Глен, но не бяха предприети никакви действия. Ник поиска думата и подаде бележника си на Ралф.

Ник: Написах това сутринта на деветнайсети, когато се подготвях за събранията тази вечер, и ще помоля Ралф да го прочете. Да си няма понякога е много трудно, но се опитах да помисля за всички възможни разновидности на онова, което се каня да предложа. Бих искал да бъде включено следното предложение в дневния ред за следващото общо събрание: Да бъде създаден отдел за ред и законност в Свободната зона и Стю Редман да го оглави.

Стю: Това е отговорна работа, Ник.

Глен: Интересно. Свързано е с това, което говорихме преди малко. Остави го да се изкаже, Стю, ще имаш тази възможност по-късно.

Ник: Щабът на този отдел трябва да бъде в Боулдърския околийски съд. Стю ще има властта да назначава свои хора, някъде към трийсетина, или повече, при единодушно гласуване на комитета на Свободната зона, или над седемдесет при гласуване на общо събрание. Това решение искам да видя в следващия дневен ред. Разбира се, можем да го обсъждаме, докато посинеем, и няма да стигнем доникъде, ако Стю не се съгласи.

Стю: Точно така!

Ник: Разраснахме се достатъчно, за да се нуждаем от закон. Нещата ще тръгнат на зле, ако не се погрижим за това. Случаят с момчето на Геринджър, каращо кола като бясно по Пърл Стрийт, и което катастрофира, но се отърва само с цицина на челото. Можеше да се пребие. Сега всеки, който го е видял тогава, знае, че от него не може да очаква нищо хубаво. Но никой не се е опитал да го спре, защото просто не са имали подходящи правомощия. Сетне Рич Муфат. Вероятно някои от вас познават Рич, но за онези, които не го познават, той вероятно е единственият алкохолик в Зоната. Приличен човек,

когато е трезвен, но когато се напие, не е отговорен за нещата, които върши. Преди три-четири дни решил да не остави здрав прозорец по Арапахо. Говорих с него, след като изтрезня — по моя си начин, нали разбирате, с бележки — и той бе много засрамен. Посочи назад и каза: „Виж. Виж какво съм направил! Навсякъде е пълно с изпотрошени стъкла! Ами ако някое дете се нареже! Аз ще съм виновен.“

Ралф: Не ми е жал за него.

Фран: Хайде, Ралф. Всеки знае, че алкохолизмът е болест.

Ралф: Болест, друг път. Отвратителна работа, точно това

Стю: И двамата не сте наред. Хайде, вие двамата, укротете се.

Ралф: Съжалявам, Стю. Продължавам да чета нататък.

Фран: А аз ще опитам да замълча поне за две минути, господин председател. Обещавам.

Ник: Та, накратко, намерих метла за Рич и той помете повечето от боклука, който бе направил. Свърши добра работа. Но беше прав да попита защо никой не го е спрял. Някога хора като Рич не можеха да припарят до алкохола; но сега всеки може да си вземе, колкото си пожелае. Освен това наистина вярвам, че Рич никога нямаше да бъде оставен да счупи втори прозорец, а той е счупил всичките от южната страна на улицата. Накрая е спрял, защото се е уморил. А ето още един пример. Имаме случай, при който мъж (няма да споменавам името му) открил, че жена му, на която също няма да спомена името, прекарва следобедите си с друг. Мисля, че всички се досещат за кого става дума.

Сю: Да, предполагам. Едър мъж с огромни юмруци.

Ник: Както и да е, този мъж набил другия мъж, а сетне и жена си. Смятам, че за нас не е от значение кой е бил прав и кой не...

Глен: Тук грешиш, Ник.

Стю: Остави човека да се доизкаже, Глен.

Глен: Така и ще направя, но после ще се върна на въпроса.

Стю: Добре. Продължавай, Ралф.

Ралф: Да, към края съм.

Ник: ... Защото това, което е от значение, е, че човекът е извършил углавно престъпление, нападение и побой, и се разхожда свободен из града. От трите случая този притеснява гражданите най-много. Ние сме смесено общество и ще се появят всякакви конфликти и търкания. Помислете само, ако този мъж бе отишъл в оръжейния магазин и бе взел четирийсет и пет калибров пистолет, а после бе

застрелял жена си и другия мъж вместо само да ги набие. Тогава щяхме да си имаме убиец на свобода.

Сю: Мили Боже. Какво е това? Най-великата мисъл на Деня?

Лари: Да, никак не е приятна. Има една стара приказка: Каквото лошо има да стане, непременно ще се случи.

Ник: Стю е нашият обществен и частен арбитър, което означава, че хората вече гледат на него като на представител на властта. Аз лично смятам, че той е добър човек.

Стю: Благодаря за добрите думи, Ник. Предполагам не си забелязал, че не ми липса самочувствие. Сериозно, въпреки че приемам предложението. Всъщност не искам проклетата работа — от това, което съм виждал в Тексас, полицейската работа е по-скоро да избърша плюнката от ризата ти, когато хора като Рич Муфат се изплюят върху тебе, или да ти събера кокалите от пътя, ако те сгази някой, като момчето на Геринджър. Всичко, което искам е да поставим едногодишен мандат и за тази длъжност на събранието. И възнамерявам в края на годината да се освободя от задължението си. Приема ли се?

Глен: Мисля, че мога да говоря от името на всички ви. Искам да благодаря на Ник за предложението и да се запише в протокола, че смятам това за гениално. Поддържам предложението.

Стю: Добре, някой иска ли думата?

Фран: Да. Имам въпрос. Какво ще стане, ако някой те застреля?

Стю: Не смятам...

Фран: Не, ти не смяташ. Добре, Ник ще ми каже дали онова, което мисля, е правилно, или не. „О, съжалявам, Фран?“ Това ли ще ми каже? „Мъжът ти е в областния съд с куршум в главата и предполагам, че направихме грешка?“ „Света Богородице, аз ще имам бебе, а вие искате той да бъде Пат Гарет!“

Дискусията продължи десет минути, повечето от които по странични въпроси; Фран като секретар си поплака добре, а после се овладя. Гласуването за избирането на Стю като съдебен изпълнител на Зоната бе шест гласа против един, и този път Фран не пожела да промени гласа си. Глен помоли да му дадат думата за последен път, преди да закрият събранието.

Глен: Това е нещо средно, не е нито за гласуване, нито предложение, но ще ви даде материал за размисъл. Като се върна към

третия пример на Ник за проблемите на законността и реда, той описа случая и завърши, казвайки, че е загрижен кой е прав, и кой греши. Вярвам, че Стю е един от най-честните мъже, който някога съм срещал. Но полицейската сила без съдебна система просто не е правосъдие. Това е правосъдието на юмруците. Сега да предположим, че онзи човек е имал четирийсет и пет калибров пистолет и е убил любовника на жена си. И да предположим, че Стю, нашият съдебен изпълнител, го прибере на топло. Сетне какво? Колко дълго ще го държи там? Съгласно закона, изобщо не можем да го задържим, поне според конституцията, която възприехме миналата вечер, защото според нея човека е свободен, докато не се докаже вината му пред съда. Сега всички знаем, че ще го държим под ключ. Няма да се чувстваме в безопасност, ако се разхожда на свобода! Така че ще го направим, макар да е антиконституционно, защото, когато безопасността и конституцията кръстосат шпаги, безопасността трябва да победи. Но сме длъжни да направим безопасността и конституцията равнозначни, колкото е възможно по-скоро. Трябва да помислим за съдебна система.

Фран: Всичко това е много интересно и съм съгласна, че трябва да помислим, но точно сега ще предложа да привършваме. Късно е и съм много уморена.

Ралф: Поддържам предложението. Ще поговорим за съдилища другия път. Главата ми се върти от толкова приказки. Възстановяването на страна е много по-трудно, отколкото ми се струваше отначало.

Лари: Амин.

Стю: Има предложение да се закрие събранието. Съгласни ли сте?

Предложението бе прието единодушно.

Франсис Голдсмит, секретар.

* * *

— Защо спря? — попита Фран, когато Стю бавно спря велосипеда до тротоара. — Остана още една пресечка. — Очите ѝ още бяха зачервени от сълзите по време на събранието. Той си помисли, че никога не я бе виждал толкова уморена.

— Тази работа със съдебния изпълнител... — започна той.

— Стю, не искам да говорим за това.

— Някой ще трябва да го направи, скъпа. Ник беше прав. Аз съм логичния избор.

— Майната му! Ами бебето? Няма ли логика в нас, Стю?

— Трябва да разбере какво искаш за бебето — тихо рече Стю. — Не ми ли каза хиляда пъти? Че искаш то да порасне в свят, който не е напълно побъркан. Икаш да е в безопасност — той или тя. Аз искам същото. Нямах намерение да го кажа пред останалите. То е само за нас двамата. Ти и бебето с,те главната причина да се съглася.

— Знам — прошепна тя с пресипнал глас.

Той повдигна брадичката ѝ с пръст. Усмихна ѝ се, тя направи опит да му отвърне. Бе уморена усмивка, а по страните ѝ се стичаха сълзи, но все пак бе по-добре, отколкото изобщо да не се усмихне.

— Всичко ще бъде наред — увери я той.

Фран бавно поклати глава, а сълзите ѝ се стичаха в лятната нощ.

— Не вярвам — каза тя. — Не, наистина не вярвам.

* * *

Дълго лежа будна тази нощ, размишлявайки върху факта, че топлината се постига само чрез изгаряне — Прометей бе загубил очите си заради това — и че любовта винаги се заплаща с кръв.

Странна увереност я завладя, толкова вцепеняваща, колкото полазваща по вените анестезия, че те ще свършат, газейки в кръв. Мисълта я накара да сложи ръце на корема и да си припомни за пръв път от седмици насам за съня си: зловещия човек с неговата усмивка...

* * *

През свободното си време Харолд участваше в издирването на Майка Абигейл с група доброволци, но иначе работеше в комитета по погребване на труповете. Прекара двайсет и първи август в каросерията на боклукчийски камион с още петима мъже, всичките с тежки гумени ръкавици, ботуши и предпазно облекло. Отговорникът

на комитета, Чад Норис, бе излязъл на това място, което наричаше с почти страховито спокойствие погребална площадка номер едно. Намираше се на петнайсетина километра югозападно от Боулдър в местност, използвана някога като открита мина за въглища. Площадката бе гола като лунен пейзаж под изгарящото августовско слънце. Чад беше приел поста неохотно, защото някога бе работил като помощник предприемач в Мористаун, Ню Джърси.

— Тук няма предприемачество — бе казал той тази сутрин на автогарата на Грейхупд между Арапахо и Уолнът, където се намираше сборният пункт на комитета. Бе запалил цигара Уинстън и се бе ухилил на двайсетината мъже, които го заобикаляха. — Предприемачество е, но не истинско, ако ме разбирате.

Неколцина пресилено се усмихнаха, Харолд най-широко от всички. Коремът му къркореше, защото не бе посмял да закуси. Не бе сигурен дали ще може да задържи в стомаха си храна, като се има предвид естеството на работата. Би се заел прилежно да издирва Майка Абигейл и никой не би протестираше, дори ако всички в Свободната зона мислеха (ако изобщо имаше мислеци хора в Свободната зона освен него самия — спорен въпрос), че да я търсят петнайсетина човека е смешна работа, като се има предвид, че трябва да претърсят хиляди квадратни метра гори и равнини около Боулдър. И, разбира се, тя може би никога не бе напускала Боулдър, май никой не бе помислил за това (което не учудваше Харолд). Можеше да е някъде в центъра на града и въпреки всичко нямаше да я намерят, без да претърсят всички къщи. Редман и Андрос не бяха протестирали, когато Харолд бе предложил комитетът по издирването да работи през почивните дни или следобедите, което му подсказваше, че те го приемат като приключен случай.

Можеше да се занимае с това, но кой е най-харесваният човек във всяко общество? Кой е най-довереният? Ами този, който се занимава с мръсната работа, и то с усмивка. Човекът, който върши работата, която не можеш да извършиш сам.

— Все едно, че погребваме разложен мъртвец — каза им Чад. — Ако си го повтаряте, ще бъдете наред. Някои от вас може и да повърнат в началото. В това няма нищо срамно; само се постарайте да се скриете, за да не ви гледат останалите. Когато повърнете веднъж,

после ще ви е по-лесно да мислите по този начин: разложен мъртвец. Нищо друго освен разложен мъртвец.

Мъжете се споглеждаха неспокойно. Чад ги раздели на три отряда от по шест човека. Той и още двама отидоха да подготвят мястото за онези, които бяха докарани. На всеки екип бе даден определен район в града, където да работят. Екипът на Харолд прекара деня в района на Тейбъл Меса, насочвайки се бавно на запад от бариерата на изхода от Боулдър към Денвър. Нагоре по Мартин Драйв към пресечката с Бродуей и надолу по Трийсет и девета и сетне обратно нагоре по Четирийсета, къщи от предградието в район сега към трийсетгодишен, датиращ от времето на големия заселнически бум в Боулдър, къщи с един етаж над земята и втори отдолу.

Чад ги бе снабдил с противогази от местния оръжеен склад на националната гвардия, но не стана нужда да ги използват преди обяд (обяд, какъв обяд? Този на Харолд се състоеше от ябълково пюре; това бе всичко, което можеше да си наложи да изяде). След което влязоха в църквата на Светците от последния ден в долния край на Тейбъл Меса Драйв. Тук се бяха приютили болни от чума, бяха умирали тук, може би повече от седемдесет и миризмата бе невероятна.

— Разложен мъртвец — каза на висок глас, отвратен, един от колегите на Харолд. Харолд се препъна и побягна навън покрай него. Зави зад ъгъла на красиво тухлено здание, което беше избирателен пункт през годините на избори, повърна ябълковото пюре и откри, че Норис бе прав: наистина се почувства много по-добре.

Направиха два курса с камиона и през по-голямата част на следобеда изпразваха църквата. „Двайсет мъже — помисли си Харолд, — за да се справят с всичките трупове в Боулдър.“ Направо е смешно. Мнозина от предишното население на Боулдър се бяха разбягали като зайци, уплашени от изследователския център, но все пак... Харолд предполагаше, че едва ли ще могат да закопаят по-голямата част от труповете, преди да падне сняг (не че той смяташе да бъде тук по това време) и повечето от хората никога нямаше да научат истинската опасност от нова епидемия — тази, към която нямат имунитет.

„Комитетът на Свободната зона е пълен с чудесни идеи“ — помисли си той презрително. С комитета всичко ще бъде прекрасно... докато добрият стар Харолд се грижи да им връзва връзките на обувките. Добрият стар Харолд става за тази работа, но не и чак дотам,

че да влезе в проклетия постоянен комитет. Господи, не. Никога няма да бъде достоен дори да покани момиче на танцова забава в училищния салон в Оугънкуит. Мили Боже, не и Харолд.

Е, някой беше запомнил. Някой помни резултатите, деца. И името на този някой е (маестро, може ли барабаните?) Харолд Емъри Лодър.

Върна се при църквата, като бършеше устата си и се усмихваше с най-добрата си усмивка, кимайки, че е готов да продължи. Някой го потупа по гърба и усмивката му стана още по-широка. Помисли си: „Някой ден ще си загубиш ръката заради това, говно,“

Направиха последния курс в пет без петнайсет. Напълниха каросерията с последните трупове от църквата на Светците от последния ден. В града камионът трябваше да направи много маневри през застиналото улично движение, но на Колорадо стрийт 119 три камиона влекачи изтегляха колите в дупки от двете страни на пътя. Те лежаха там като преобърнати играчки на някакво дете великан.

Край изкопаните гробове вече бяха паркирани два оранжеви камиона. Около тях стояха мъже, свалили тежките гумени ръкавици, пръстите им бяха побелели и сбръчкани от запарването. Пушеха и разговаряха без определена цел. Повечето от тях бяха доста пребледнели.

Настъпи моментът Норис и двамата му помощници да действат. Постлаха голям найлон върху каменистата земя. Норман Кейлог, луизианецът, който караше камиона на групата на Харолд, отстъпи назад. Отвориха задния капак и първите тела паднаха върху найлона като вкочанени парцалени кукли. Харолд искаше да се извърне, но се страхуваше останалите да не го изтълкуват като слабост. Не го притесняваше това как падат, а по-скоро шумът, който издаваха. Шумът, който издаваха когато се удареха в онова, което щеше да бъде техен саван.

Бръмченето на мотора се засили и се чу воят на хидравлика, когато ремаркетото започна да се издига. Сега телата заваляха като дъжд. Харолд изпита мигновено състрадание, чувство толкова дълбоко, че го заболя. „Разложен труп — помисли си той. — Колко беше прав. Само това е останало от тях. Само... разложен труп.“

— Хо! — извика Чад Норис, и Кейлог премести камиона, после спря. Чад и помощниците му стъпиха на найлона с гребла в ръцете.

Харолд се извърна, преструвайки се, че гледа към небето за дъждовни облаци, но чу звука, който щеше да го преследва в сънищата му — сякаш от мъртвите падаха монети, докато Чад и помощниците му работеха с греблата, побутвайки трупове. Падащите върху найлона монети издаваха звук, който му напомняше абсурдно на почукване на зарове. В топлия въздух се разнесе сладникавата миризма на разложено.

Когато Харолд отново погледна натам, тримата дърпаха краищата на найлона, пъшкайки от усилие, с напрегнати мускули. Включиха се някои от останалите и Харолд заедно с тях. Чад извади голям пистолет за поставяне на скоби. Двайсет минути по-късно тази част от работата бе свършена и найлонът лежеше на земята като огромна желатинова капсула. Норис се покатери в кабината на жълт булдозер и включи мотора.

Мъж на име Вейзък от групата на Харолд се отдалечи от сцената с бързи стъпки на зле водена марионетка.

— Боже, не мога да гледам — каза той, когато минаваше покрай Харолд. — Наистина е странно. До днес не знаех, че съм евреин.

Булдозерът бутна и изтъркаля големия пашкул в дълга правоъгълна дупка в земята. Чад върна булдозера на заден ход, изключи мотора и скочи на земята. Направи знак на хората да се съберат, отиде до един от камионите и скочи на стъпалото на кабината.

— Свършихте чудесна работа! Предполагам, че днес сме погребали към стотина парчета.

„Парчета“ — помисли си Харолд.

— Зная, че работата никак не е лека. Комитетът обеща да ни даде още двама души преди края на седмицата, но зная, че това не променя чувствата ви. Онова, което се опитвам да ви кажа, е, че ако толкова ви е писнало, та не можете да изтърпите още нито ден повече, не е нужно да се притеснявате, дори може да ме избягвате по улиците. Но ако смятате да напуснете, трябва да намерите някой друг да заеме мястото ви утре. Що се отнася до мен, това е най-важната работа в Зоната. Сега вече не е толкова зле, но ако имаме още двайсет хиляди трупа следващия месец, когато времето ще е влажно, хората ще почнат да се разболяват. Ако смятате, че ще се справите, ще се видим утре на автогарата.

— Аз ще бъда там — обади се някой.

— Аз също — отвърна Норман Кейлог. — След шестчасова баня тази вечер.

Всички се разсмяха.

— Включете и мен — съгласи се Вейзък.

— Мен също — тихо каза Харолд.

— Работата е отвратителна — рече Норис тихо, но категорично. — Вие сте свестни хора. Съмнявам се, че останалите знаят колко сте добри наистина.

Харолд изпита чувство на близост, на другарство, опита се да го потисне изплашено. Това не бе част от плана му.

— До утре, Ястреб — каза Вейзък и го потупа по рамото. Харолд се усмихна. „Ястреб? Каква шега бе това? Доста безвкусна. Евтин сарказъм. Да наричаш Ястреб дебелия, пъпчив Харолд Лодър.“ Отново усети да се надига старата черна омраза, насочена към Вейзък този път, а сетне да утихва и на нейно място да се появява смут. Той вече не беше дебел.

Дори не беше пълен. Пъпките му бяха изчезнали през последните седем седмици. Вейзък не можеше да знае, че някога така му се присмиваха в училище. Не знаеше, че бащата на Харолд веднъж го бе попитал дали не е педераст. Дори и да го знаеше, Вейзък вероятно не би дал пет пари.

Харолд се качи в каросерията на един от камионите, мислите му безпомощно се въртяха в главата му. Неочаквано старите обиди, старите рани и неплатените сметки му се сториха безсмислени като книжните пари, с които бяха пълни всички каси в Америка.

Възможно ли беше това? Истина ли беше? Почувства се уплашен и самотен. Не, накрая реши той. Не можеше да бъде вярно. Ако си достатъчно силен да отхвърлиш лошото мнение на останалите, когато те мислят за странен или за пречка, или за най-обикновен глупак, тогава волята ти трябва да бъде достатъчно силна, за да устоиш...

На какво?

На доброто им мнение за теб?

Не беше ли това един вид логика., ами, този вид логика беше пълна лудост, нали?

В размътения му мозък изплува стар цитат, думите на някакъв генерал от Втората световна война. Пред този генерал било изтъкнато, че няма акции на саботаж на Западното крайбрежие, където била

струпана по-голямата част от натурализираните японци. Отговорът му бил следният: „Самият факт, че няма саботаж е зловещо събитие.“

Той ли е бил?

Беше ли?

Камионът спря на паркинга пред автогарата. Харолд скочи, отбелязвайки, че дори координацията му се е подобрила напълно, дали от килограмите или от постоянните физически упражнения, а може би от двете заедно.

Отново се върна на мисълта, която отказваше да бъде погребана и забравена: „Можех да бъда полезен на това общество.“

Но те го бяха изключили от общността си.

„Няма значение. Имам достатъчно ум да отворя ключалката на врата, която тръшнаха пред лицето ми. И смятам, че съм събрал достатъчно кураж, за да я отворя, когато веднъж я отключа.“

Но...

„Престани! Престани! Със същия успех можеше да си с белезници на ръцете и верига на краката с тази дума, напечатана навсякъде по тях. Но! Но! Но! Не можеш ли да спреш, Харолд? За Бога, не можеш ли да слезеш от проклетия си пиедестал?“

— Хей човече, добре ли си?

Той подскочи. Беше Норис, който идваше към него от канцеларията на диспечера. Изглеждаше уморен.

— Добре съм. Бях се замислил.

— Справяш се чудесно.

Харолд поклати глава.

— Не е вярно.

— Ами? Искаш ли да те откарам?

— Не. Оставил съм мотора си тук.

— Знаеш ли какво, Ястреб? Мисля, че утре повечето от момчетата ще дойдат.

— Да, и аз така мисля.

Харолд отиде до мотора си и седна върху него. Откри, че новия му прякор му харесва, въпреки волята му. Норис поклати глава.

— Никога не бих го повярвал. Смятах, че щом веднъж видят каква е работата, ще се сетят за хиляди други неща, които трябва да свършат.

— Ще ти кажа какво мисля — рече Харолд. — Предполагам, че е по-лесно да свършиш някаква мръсна работа за себе си, отколкото за някой друг. За някои от тези момчета това е първата работа в живота им.

— Да, не е лишено от смисъл. До утре, Ястреб.

— В осем — потвърди Харолд и излезе от Арапахо към Бродуей. Отдясно група хора, повечето жени, се занимаваше с катастрофирал камион, който се бе преобърнал и частично блокираше улицата. Бяха сплотена малка група. Това място се разрастваше. Не познаваше половината от хората, работещи на улицата.

Отправи се към дома си, разяждан от проблем, който смяташе за отдавна решен. Когато спря пред къщата, вида малък моторолер, паркиран до тротоара. И жена, седнала на предните стъпала.

* * *

Щом го видя, тя се изправи и протегна ръка. Бе една от най-поразителните жени, които Харолд бе срещал — беше я виждал и преди, но рядко от толкова близо.

— Аз съм Надин Крос — каза тя. Гласът ѝ бе нисък, леко пресипнал. Ръката ѝ бе силна и студена, Погледът му неволно се плъзна по тялото ѝ, навик, който знаеше, че момичетата мразят, но бе безсилен да се спре. Тази, изглежда, нямаше нищо против. Беше облечена с меки памучни панталони и блуза без ръкави от светлосин копринен плат. Не носеше сутиен. На колко ли години беше? На трийсет и пет? А може би беше по-млада. Беше започнала да побелява преждевременно.

„По цялото тяло ли?“ — се запита безкрайно безсрамна (и, изглежда, безкрайно девствена) част от него и сърцето му заби учестено.

— Харолд Лодър — отвърна той усмихнато. — Пристигнахте с групата на Лари Ъндърууд, нали?

— Да, наистина.

— Следвали сте Стю, Франи и мен през Голямата Празнота, доколкото разбрах. Лари дойде да ме види миналата седмица, донесе бутилка вино и десертчета. — Думите му звучаха изкуствено и той

изведнъж разбра, че тя знае, че я съблича мислено. Потисна желанието си да оближе устните си и победи поне временно. — Лари е добър човек.

— Лари? — тя леко се изсмя, странен и някак загадъчен звук. — Да, Лари е принц.

Изгледаха се за миг. Никоя жена не го бе гледала така, толкова откровено и умно. Осъзна, че е възбуден.

— Добре — каза той. — Какво мога да направя за вас, госпожице Крос?

— Можеш да ме наричаш Надин, като за начало. И можеш да ме поканиш да остана за вечеря. Това ще ни помогне да се опознаем.

Чувството на нервна възбуда започна да се разраства.

— Надин, би ли останала на вечеря?

— Да, благодаря — усмихна се тя. Когато сложи ръка на лакътя му, усети гъделичкане като от слаб електрически ток. Очите ѝ не се откъсваха от него.

Харолд отключи вратата, размишлявайки: „Сега ще ме попита защо заключвам врата си и аз ще се чудя какво да ѝ отговоря.“

Но тя не го попита.

Не приготви вечерята, тя го стори.

Харолд бе стигнал до заключението, че от консерви човек не може да си приготви нищо свястно, но Надин се бе справила чудесно. Неочаквано отвратен от работата си, той я помоли да го изчака двайсетина минути (а тя вероятно бе дошла по някакъв светски повод, отчаяно си повтаряше той), докато се изкъпе.

Когато се върна — след като бе излял върху себе си две кофи вода, — тя се суетеше в кухнята. На газовата печка вреше вода. Когато влезе, тя изсипваше макарони в кипящата вода, а на другия котлон в малка тенджерка вреше нещо друго. По аромата, който се носеше от нея, разпозна комбинация от френски лук, червено вино и гъби. Стомахът му изкъркори. Забрави за отвратителната си работа през деня и апетитът му се възвърна.

— Мирише чудесно! Не биваше да го правиш, но не мога да се оплача.

— „Бъов Строганоф“ — усмихна се тя. — Пълна импровизация. Месото от консерва не е препоръчителна съставна част, когато приготвят това ястие в изисканите ресторанти, но... — тя сви рамене.

— Много мило от твоя страна.

— О, няма нищо — тя му хвърли несигурен поглед, извърщайки се към него. Меката материя на блузата ѝ очерта лявата ѝ гърда. Харолд усети как се изчервява и с усилие потисна ерекцията си. Подозираше, че волята му няма да издържи. — Ние ще станем добри приятели — каза тя.

— Ние...?

— Да. — Надин се обърна към печката, като остави Харолд да обмисли възможностите.

След това разговорът им бе стриктно банален... в по-голямата си част клюки от Свободната зона. От тях, както изглежда, имаха голям запас. Веднъж, докато се хранеха, той отново направи опит да разбере защо бе дошла, но тя само се усмихна и поклати глава.

— Искам да видя как се храни един истински мъж.

За миг Харолд си помисли, че говори за някой друг, но сетне осъзна, че ставаше дума за него. И той наистина се нахрани; успя да изяде три порции и според него месото от консерва изобщо не разваляше рецептата. Разговорът сякаш си вървеше от само себе си и той имаше възможност да я разгледа.

Поразителна? Не, тя бе много красива. Зряла и красива. В косата ѝ, която бе прибрала на опашка, за да не ѝ пречи при готвенето, се виждаха чисто бели кичури, а не сиви, както си бе помислил отначало. Очите ѝ бяха сериозни и тъмни, а когато се втренчиха без никакво колебание в неговите, на Харолд му се зави свят. Гласът ѝ бе плътен и тайнствен. Въздействаше му едновременно притеснително и болезнено приятно.

Когато се нахраниха, той понечи да стане, но Надин го възпря.

— Кафе или чай?

— Наистина, бих...

— Какво предпочиташ — кафе, чай или мен? — тя му се усмихна. Не с усмивката, която някой би нарекъл малко непристойна („опасен разговор“, както би се изразила скъпата му майка със стиснати устни), а с нежна усмивка, щедра като голяма лъжица сметана върху десерта. И отново онзи поглед.

Виеше му се свят. Харолд отвърна с ненормална небрежност:

— Последните две — и едва се въздържа да не се изкиска като малко момче.

— Добре, да започнем с чай за двама — каза Надин и отиде в кухнята.

В главата му нахлу гореща кръв в мига, в който тя се обърна с гръб към него, несъмнено лицето му бе алено като божур. „Колко си учтив!“ — започна да се тормози Харолд. „Изтълкува погрешно съвсем невинно предложение и вероятно развали вечерята. Така ти се пада! Проклет да си!“

Когато тя се върна с две чаши, от които се вдигаше пара, червенината бе избледняла от лицето на Харолд и той отново бе възвърнал душевното си равновесие. Лекомисленото му настроение рязко бе преминало в отчаяние и той почувства (не за пръв път), че тялото и умът му са напъхани във вагон на огромен влак, изграден от чувства. Мразеше това положение, но беше безпомощен да слезе.

„Ако изобщо се интересува от мен — помисли си Харолд (а само един Господ знае, защо би проявила интерес, каза си той потиснато), — несъмнено съм успял да покажа ученическото си остроумие.“

Добре, бе вършил подобни неща и преди и предполагаше, че може да живее с мисълта, че го е правил.

Тя го погледна над ръба на чашата си с онези объркващи, откровени очи, усмихна се отново и малкото хладнокръвие, което бе успял да събере, се изпари.

— Мога ли да ти помогна с нещо? — попита той. Прозвуча недодялано, но трябваше да каже нещо, защото тя сигурно бе тук по някаква причина. Пак се усмихна смутено.

— Да — каза тя и остави решително чашата с чай. — Да, можеш. Вероятно ще си помогнем взаимно. Би ли дошъл в дневната?

— Разбира се — ръцете му трепереха. Когато остави чашата си и се надигна, разля малко от чая. Последва я в дневната и забеляза колко плътно прилепваха панталоните към тялото ѝ. Някъде бе прочел, вероятно в списанията, които държеше в дъното на дрешника в спалнята си, че жените, които искат да изглеждат добре в панталон, трябва да носят съвсем изрязани бикини или изобщо да не носят.

Преглътна; поне направи опит. В гърлото му сякаш имаше голяма буца.

Дневната тънеше в полумрак, само през спуснатите щори, се процеждаше светлина. Минаваше шест и половина и навън се

смрачаваше. Харолд отиде до един от прозорците да вдигне щорите, но тя го възпря. Той се обърна към нея с пресъхнала уста.

— Не, остави ги спуснати. Така е по-интимно.

— Интимно — изхриптя Харолд. Гласът му бе като на папагал.

— Така че да направя това — с леко движение тя се намери в прегръдките му.

Тялото ѝ се притискаше към неговото. За пръв път му се случваше подобно нещо и бе смаян. Можеше да усети мекотата на гърдите ѝ през копринената ѝ блуза и неговата тениска. Коремът ѝ, стегнат, но уязвим, се притискаше към неговия, без да отбягва ерекцията му. Ухаеше на нещо приятно, може би на парфюм, или може би това бе нейната миризма, която му се струваше като изречена тайна, откровение за слушателя. Прокара пръсти в косите ѝ.

Накрая се пристраши да я целуне и тя не се отдръпна. Стоеше плътно притисната към него. Вероятно бе пет сантиметра по-ниска и лицето ѝ бе вдигнато нагоре към неговото. Дойде му смътната мисъл, че това е една от най-удивителните иронии в живота му: когато любовта — или приемливото ѝ точно копие — най-после го откри, той се чувстваше така, сякаш е излязъл от страниците на любовен роман в лъскаво списание за жени. Авторите на подобни романи (веднъж ги бе критикувал в анонимно писмо до Редбук) бяха от малцината поддръжници на принудителната евгеника.

Но сега лицето ѝ бе вдигнато към неговото, устните ѝ бяха влажни, очите ѝ блестяха досущ... досущ... да, досущ като звезди. Единственият детайл, който бе несъвместим с описанията в любовните романи, бе ерекцията му, което наистина бе поразително.

— Сега — прошепна тя. — На канапето.

Някак стигнаха дотам, косата ѝ се разпиля свободно по раменете; парфюмът ѝ изпълни стаята. Ръцете му бяха върху гърдите ѝ и тя не се противеше; всъщност се извиваше, така че той свободно да се наслаждава на тялото ѝ.

— Ти си девствен — каза Надин. Не беше въпрос... и беше по-лесно, отколкото да се опитва да лъже. Харолд кимна.

— Тогава ще направим това. Следващия път ще бъде по-бавно. По-хубаво.

Тя разкопча джинсите му. Прокара пръст по корема точно до пъпа. Тялото на Харолд потръпна при допира ѝ.

— Надин...

— Шшшт! — Лицето ѝ бе скрито в дългите коси. Не можеше да види изражението ѝ.

Джинсите му бяха дръпнати надолу и смешното му нещо бе дори още по-нелепо в бялото му бельо, в което бе повито (Слава Богу, че си бе сменил дрехите и се бе изкъпал), изскачайки като палячо от кутия. Смешното нещо нямаше представа от смешната си поява, защото работата бе страшно сериозна. Девствениците винаги бяха страшно сериозни — не се интересуваха от удоволствието, а от опита.

— Блузата ми...

— Мога ли...?

— Да, точно това искам. После аз ще се погрижа за теб.

„Да се погрижи“. Думите проехтяха в главата му като камъни, хвърлени в кладенец, а сетне той лакомо засмука гърдата ѝ, вкусвайки солта и сладостта ѝ. Тя си пое дъх.

— Харолд, това е прекрасно.

„Да се погрижи“, думите се блъскаха в главата му. Ръцете ѝ се плъзнаха под слиповете и тя ги дръпна надолу.

— Повдигни се — прошепна Надин и той се подчини. Отне ѝ по-малко от минута. Харолд извика от силата на онова, което изпита, неспособен да си помогне. Сякаш някой бе докоснал с клечка кибрит нервната му система под кожата, нерви, които оформяха паяжина в слабините му. Можеше да разбере защо толкова писатели правеха връзка между оргазма и смъртта.

Лежаха в мрака, той бе облегнал глава на канапетото, изпитваше тежест в гърдите, устните му бяха отворени.

Страхуваше се да погледне надолу. Имаше чувството, че литри сперма са се размазали навсякъде.

„Млади момко, открихме петрол!“

Погледна я засрамено, объркан от бързия начин, по който бе свършил. Но тя му се усмихваше с онези спокойни, тъмни очи, които сякаш знаеха всичко, очи на младо момиче от викторианска картина.

— Извини ме — каза той.

— За какво? — попита Надин, без да откъсва очи от него.

— Явно това не ти е доставило голямо удоволствие.

— Напротив, удовлетворена съм. Ти си млад. Ще го правим толкова пъти, колкото пожелаеш.

Той я погледна, без да може да ѝ каже нещо в отговор.

— Но трябва да запомниш едно нещо. Спомена нещо за това, че си девствен. Е, аз също съм девствена.

— Ти... — Явно изразът, изписал се на лицето му, бе доста комичен, защото тя отметна глава назад и се разсмя.

— Да, девствена съм. И нямам никакво намерение да се разделям с нея в близко време. Защото е предназначена за друго.

— За кого?

— Много добре знаеш за кого, Харолд.

Той се вгледа в нея и усети внезапен хлад. Тя спокойно отвърна на погледа му.

— За него?

Тя кимна.

— Но мога да те науча на много неща — каза тя, извърщайки очи. — Ще ти покажа такива неща, които дори не си... не, може би си мечтал за тях, но не си вярвал, че могат да се сбъднат. Можем да си поиграем. Можем да се опияняваме. Да се къпем. Можем... — Тя млъкна и го изгледа. Погледът ѝ бе лукав и съблазнителен. Той отново се възбуди. — Можем да правим всичко, каквото пожелаем, освен едно дребно нещо. Дреболия, не е чак толкова важно, нали така?

В главата му се замъркаха картини. Копринени шалове... ботуши... кожа... О, Боже. Фантазии на ученик. Някакъв своеобразен любовен пасианс. Но нали това не беше сън? Фантазия, породена от друга фантазия, творение на зловещия човек. Как желаше всичко това, как я желаше, но искаше и много повече.

— Трябва да си напълно откровен с мен — рече тя. — Ще бъда твоя майка, сестра, проститутка или робиня. Но ти трябва да ми разкажеш всичко, Харолд.

Той отвори уста, гласът му зазвуча като трептящо звънче.

— Но не даром. Нищо на този свят не е даром, дори сега, когато наоколо е пълно с вещи, които само чакат някой да ги вземе.

— Искаме едно и също — каза тя. — Знам какво тайш в сърцето си.

— Това не знае никой.

— Напротив, написано е в дневника ти. Бих могла да го прочета — знам къде е скрит, — но не се налага.

Той потръпна.

— По-рано беше ей там, под онази плоча — каза тя и посочи към камината, — но сега си го скрил на верандата.

— Откъде знаеш? Откъде?

— Той ми разказа. Той... може да се каже, че ми е написал писмо. А още по-важно е, че той ми разказа за теб, Харолд. За това как онзи каубой ти е отмъкнал жената и не те е включил в състава на комитета на Свободната зона. Той иска двамата да останем заедно, Харолд. Той е щедър. От този момент до времето, когато ще заминем оттук, ние принадлежим сами на себе си.

Надин го докосна с ръка и се усмихна.

— Настъпи времето да си поиграем. Разбираш ли ме?

— А после, Надин? Какво ще поиска от нас след това?

— Онова, което ти вече направи с Редман, когато излязохте да търсите Майка Абигейл..., но в много по-голям мащаб. А когато го направим, можем да отидем при него, Харолд. Можем да бъдем с него.

Очите ѝ бяха притворени от екстаз и удоволствие. Странното обстоятелство, че обича друг, но е готова да отдаде тялото си на него, отново възбуди в него силно желание.

— Ами ако откажа?

Тя сви рамене и гърдите ѝ съблазнително се надигнаха.

— Животът ще продължи, нали така, Харолд? Ще ми се наложи да намеря друг начин, за да направя онова, което съм длъжна да сторя. Ти ще тръгнеш по свой път. Рано или късно ще намериш друго момиче, което ще се съгласи да направи за теб онази дреболия, която аз ти отказвам. Но след време тази дребна подробност ще ти се стори много отегчителна.

— Откъде знаеш? — попита той с крива усмивка.

— Знам, защото сексът — това е живота в миниатюрен план, а животът е много отегчителен. Животът — това е време, прекарано в множество чакални. Възможно е да имаш някакви успехи, Харолд, но за какво ще е всичко това? Животът ти ще бъде банален и скучен и ти винаги ще ме помниш без блуза и ще си мислиш за това как ли изглеждам без дрехи. Ще се мъчиш да си представиш какво би станало, ако в твое присъствие започна да ругая нецензурно... или ако бях намазала с мед... цялото ти тяло... а после да го оближа., и ще си мислиш...

— Престани — заповяда ѝ той. Цялото му тяло трепереше Но тя не се подчини.

— Струва ми се, че ще си мислиш за това какъв ли е животът в неговата половина на света. — каза тя. — И е възможно тази мисъл да се окаже много по-натрапчива от всичко останало

— Аз...

— Решавай, Харолд. Да си облека ли блузата или да сваля всичко останало?

Колко време бе мислил? Нямаше представа. По-късно дори не беше сигурен, че е обмислил въпроса. Но когато заговори, думите имаха вкус на смърт:

— Да отидем в спалнята — каза Харолд.

Надин му се усмихна с такава усмивка на триумф и чувствено обещание, че той потръпна от нетърпение да ѝ отвърне.

Тя хвана ръката му.

И Харолд Лодър се подчини на съдбата си.

Прозорците в дома на съдията Фарис гледаха към гробищата.

Двамата с Лари бяха седнали на верандата след обяд, пушеха пури и наблюдаваха как слънцето залязва над планината, която постепенно се обагреше в оранжево.

— Когато бях малък — каза съдията, — живеех недалеч от най-красивото гробище в цял Илиноис. Казваше се „Хълмът на надеждата“. Всеки път след вечеря баща ми, който тогава бе към шейсетте, отиваше на разходка. Понякога и аз тръгвах с него. И ако маршрутът ни минаваше покрай този красив некропол, поддържан в идеален вид, той ме питаше: „Как мислиш, Теди? Има ли поне малка надежда?“ А аз му отвърщах: „Разбира се, че има. Нали е цял хълм.“ Всеки път той се смееше, сякаш чуваше отговора ми за пръв път. Понякога си мисля, че се разхождахме покрай гробището само за да се посмеем заедно. Беше богат човек, но това бе най-смешната шега, която знаеше.

Съдията пушеше с отпуснати рамене и сведена глава.

— Почина през 1937, когато бях още малък. И много ми липсва. Човек няма нужда от баща, освен ако не е наистина добър баща, а от такъв човек наистина има нужда. „Няма надежда, освен Хълма на надеждата.“ Как се наслаждаваше на тази шега! Беше на седемдесет и осем, когато почина. Умря като крал, Лари. Седеше на своя трон в най-малката стая на своя дом с вестник на коленете.

Лари не знаеше как да реагира на тази причудлива носталгия и не каза нищо. Съдията въздъхна.

— Скоро трябва да се случи нещо — рече той. — Ще бъде чудесно, ако успеете да пуснете електричеството. Но ако се провалите, хората ще занервничат и ще започнат да заминават на юг, докато времето все още е хубаво.

— Ралф и Бред твърдят, че всичко ще бъде наред. Аз им вярвам.

— Тогава да се надяваме, че имаш основание да им се довериш, нали така? Може би дори е по-хубаво, че старицата си отиде. Вероятно е решила, че така е по-добре. Може би хората трябва сами да решат

какво има в небесата, и дали дървото има лице, или то е само игра на светлосенки. Разбираш ли какво искам да ти кажа, Лари?

— Не, сър — искрено отвърна Лари. — Не съм сигурен.

— Просто размишлявам, необходимо ли е отново да започваме тази уморителна игра на богове и спасители и всичко останало, преди да изобретим отново тоалетната чиния с казанче. Точно това се опитвам да ти обясня. Не смятам, че сега е подходящият момент за богове.

— Мислиш, че е мъртва?

— Няма я от шест дни. Опитите на комитета по издирването ѝ останаха безрезултатни. Да, така мисля, умряла е, но дори сега не съм напълно уверен. Тя беше удивителна жена и по никакъв начин не можем да я поставим в рационалния ред на нещата. Може би една от причините да съм доволен от изчезването ѝ е, че съм непоправимо стар, че съм страшен рационалист. Обичам да се тътря наоколо, да поливам градината си — забеляза ли как е пораснала бегонията? Гордея се с това — да чета книги, да пиша бележки по собствената си книга за епидемията. Обичам да върша тези неща и да изпия чаша вино преди лягане. Да. Сън и спокойствие преди лягане. Никой не обича да вижда предзнаменования и поличби, без значение колко обичаме приказки за призраци и страшни филми. Всъщност никой от нас не иска да види Източната звезда или огнен стълб през нощта. Искаме спокойствие, разумност и установен ред. Ако трябва да видим Бог в потъмнялото лице на една старица, това неизбежно води до заключението, че на всеки бог има по един дявол — а нашият може да се окаже по-близо, отколкото си мислим.

— Затова дойдох при теб — притеснено призна Лари. Искаше му се съдията да не бе споменавал за градината си, книгите, бележките и чашата си вино преди сън. Питаше се дали има начин да му съобщи за какво е дошъл, без да прозвучи като малоумник.

— Зная защо си дошъл. Приемам. Лари потръпна и прошепна.

— Кой ти каза? Това трябваше да се пази в тайна, Фарис. Ако някой от комитета се е раздрънкарал, ние сме затънали до гушата.

Съдията вдигна старческата си ръка и го прекъсна. Очите му проблясваха на сбръчканото му лице.

— Спокойно, човече, успокой се. Никой от комитета не е издал тайната. Поне аз не зная за нещо такова. Защо дойде тази вечер?

Лицето ти е като отворена книга, Лари. Надявам се, че не играеш покер. Докато ти разказвах за няколкото ми обикновени занимания, забелязах как лицето ти хлътна и се умърлуши... и на него се изписа доста комично изражение...

— Толкова ли е смешно? Какво да направя, че да изглеждам щастлив от... от...

— Искате да ме изпратите на Запад — тихо допълни съдията. — Като шпионин. Прав ли съм?

— Напълно.

— Чудех се, колко ли време ще измине, докато тази идея изплува на повърхността. Тя е от огромно значение, страшно необходима, ако Свободната зона иска да оцелее. Нямаме истинска представа какво прави той там. Със същия успех може да се намира на обратната страна на Луната.

— Ако наистина е там.

— О, там е. В една или друга форма, но е там. Няма съмнение. — Той извади нокторезачка от джоба си и започна да реже ноктите си. — Кажи ми, комитетът разисква ли възможността какво ще се случи, ако решим, че там ни харесва повече? Ако решим да останем?

Лари бе поразен от тази идея. Каза, че доколкото му е известно, тази мисъл не е дошла наум на никого.

— Предполагам, че вече е оправил електричеството — каза съдията с престорено безразличие. — По този начин той привлича хората към себе си. Очевидно този човек Импенинг се е хванал на въдицата му.

— Лесно отърваване от безполезни боклуци — мрачно каза Лари и съдията се смя дълго и сърдечно.

Когато се успокои, рече:

— Ще тръгна утре. Вероятно с лендроувъра. На север до Уайоминг, а после на запад. Слава Богу, че все още мога да шофирам добре! Ще прекося Айдахо и ще се насоча към Северна Калифорния. Ще са ми нужни около две седмици, пътят на връщане може да се окаже малко по-дълъг. Възможно е до тогава да падне сняг.

— Да, обсъдихме това.

— И съм възрастен. Старците са изложени на опасност от сърдечни пристъпи и пристъпи на оглупяване. Предполагам, че други ще ме последват?

— Ами...

— Не, не би трябвало да говориш за това. Оттеглям въпроса.

— Виж, можеш да се откажеш — бързо отвърна Лари. — Никой не те насилва да го направиш.

— А, опитваш се да си измиеш ръцете, така ли? — рязко възкликна съдията.

— Може би мисля, че шансовете да се върнеш не превишават десет процента, а да се завърнеш с някаква информация са едно на сто. Просто искам в благоприличен вид да си призная, че допуснах грешка. Възможно е да си твърде стар за подобна задача.

— Стар съм за подобно приключение — каза съдията, прибирайки нокторезачката, — но се надявам, че не съм толкова стар за онова, което смятам за правилно. Възрастната жена отиде нанякъде и вероятно е умряла по най-ужасен начин, само защото е чувствала, че това е правилно. Подбудена от религиозна мания. Не се съмнявам в това. Но хората, които се опитват да вършат нещата правилно, винаги са изглеждали луди за околните. Ще отида. Ще бъда хладнокръвен. Вътрешностите ми не функционират правилно. Ще ми е мъчно за бегониите. Но... — той вдигна поглед към Лари и очите му заблестяха в мрака. — Също ще бъда разумен.

— Предполагам — отвърна Лари и усети, как в очите му парят сълзи.

— Как е Луси? — попита съдията, променяйки темата за своето отпътуване.

— Добре — каза Лари. — При нас всичко е наред.

— Нямате никакви проблеми?

— Не — отговори Лари и си помисли за Надин. Спомена за отчаянието ѝ при последната им среща го тревожеше. „Ти си последният ми шанс“ — бе казала тя. Странни думи, като на самоубиец. С какво можеше да ѝ помогне? Да я заведе на психиатър? Колко смешно, когато най-доброто, с което разполагаха, бе конски доктор.

— Хубаво е, че се разбирате с Луси — рече съдията. — Но подозирам, че се притесняваш за друга жена.

— Да, така е. — Онова, което последва, бе ужасно трудно за казване, но след като го направи, почувства огромно облекчение. — Струва ми се, че тя мисли за нещо като самоубийство. В случая аз не

съм важен, но момчето, за което се грижеше излезе от странното си състояние и ми се струва, че се чувства самотна, защото сега няма за кого да се грижи.

— Ако депресията ѝ се задълбочи, наистина може да се самоубие — рече съдията с обезсърчително равнодушие.

Лари продължително го изглежда.

— Но ти не можеш да се раздвоиш, нали?

— Да.

— И си направил своя избор?

— Да.

— И изборът ти е окончателен?

— Да.

— Ами тогава се придържай към него — изрече с доволство съдията. — За Бога, Лари, кога ще пораснеш? Бъди малко по-самоуверен. Твоята Луси е прекрасна жена. Да се опитваш да бъдеш отговорен не само за нея, но и за самия себе си, това е голям товар.

— Харесва ми да си поговоря с теб — каза Лари, учуден и уплашен от откровеността си.

— Сигурно защото онова, което ти казвам, е точно това, което искаш да чуеш — безгрижно отвърна съдията. След известна пауза добави: — Знаеш ли, има различни начини на самоубийство.

И преди да мине много време, Лари си припомни тази забележка при мъчителни обстоятелства.

* * *

В осем и петнайсет следващата сутрин камион от комитета по погребване на труповете отиде в района на Тейбъл Меса. Харолд, Вейзък и още двама души седяха в каросерията, а в кабината бяха Норман Кейлог и още един човек. На кръстовището на Арапахо и Бродуей срещнаха бавно движещ се лендроувър.

Вейзък махна с ръка и извика:

— Накъде си тръгнал, Фарис?

Старецът изглеждаше доста смешен с вълнената си риза и жилетка. Показа се от прозореца и отвърна:

— Отивам в Денвър за един ден.

— Смяташ ли, че тази бричка ще те закара дотам?

— Сигурно, ако се държа встрани от магистралите.

— Е, ако видиш някъде порнографска книжарница, ще ни донесеш ли един багажник със списания?

Тази груба шега бе посрещната с бурен смях, единствено Харолд остана сериозен. Тази сутрин изглеждаше изтощен и измъчен. Всъщност почти не бе спал през нощта. Надин бе удържала на обещанието си; бе осъществил част от мечтите си миналата вечер. Очакваше с нетърпение идването на тази вечер и намеците на Вейзък за порнографските списания само предизвикаха усмивка сега, когато вече имаше известен опит. Надин още не се бе събудила, когато излезе. Преди да заспят, някъде към два часа, тя му бе казала, че иска да прочете дневника му. Отговори ѝ, че може да го направи. Вероятно се оставяше на милостта ѝ, но бе твърде объркан, за да е сигурен в онова, което правеше. Но това бе най-доброто, което бе написал през живота си, и безспорно го искаше — не по-скоро имаше нужда да го прави. Искаше някой да го прочете, да научи за опита му да пише. Сега Кейлог се бе показал от кабината и викаше на стареца.

— Бъди внимателен, старче. Нали? По пътищата има подозрителни хора.

— Наистина — съгласи се старецът със странна усмивка. — Така и ще сторя. Приятен ден, господа! На теб също, господин Вейзък.

Отново избухна смях и те се разделиха.

Съдията не се насочи към Денвър. Когато стигна до шосе № 36, той го прекоси направо и излезе на шосе № 7. Ранното слънце бе ярко и меко и по този второстепенен път нямаше твърде много изоставени коли, които да го блокират. Пред град Брайтън положението не беше толкова добро. Наложил му се да излезе от магистралата и да кара през футболното игрище на местното училище, за да избегне задръстването. Продължил на изток, докато не стигна до шосе № 25, където, ако бе завил надясно, наистина щеше да се отпрати към Денвър. Вместо това той свърна наляво — на север, — по страничен път. На половината път намали скоростта и се загледа наляво, на запад, натам, където Скалистите планини се издигаха спокойно в синьото небе, а Боулдър се бе сгушил в подножието им.

Бе казал на Лари, че е твърде стар за приключения, но, да му прости Господ, това си беше чиста лъжа. Сърцето му не е било така от

двайсет години насам, въздухът не му се беше струвал толкова свеж и цветовете толкова ярки. Щеше да следва шосе № 25 до Чийен, а сетне щеше да тръгне на запад, каквото и да го очакваше там. Кожата му, суха от старостта, все пак настръхна при тази мисъл. На запад през Солт Лейк Сити, сетне през Невада и Рино. После отново щеше да се насочи на север, но това едва ли имаше значение. Защото някъде между Солт Лейк Сити и Рино, може би дори по-близо, щеше да бъде спрял, разпитан и вероятно изпратен някъде другаде отново на разпит.

Не беше невъзможно като мисъл дори да срещне и зловещия човек.

— Размърдай се, старче — тихо си каза той.

Включи на скорост и бавно се спусна към бариерата. Там пътя бе сравнително чист. Както бе предположил, задръстването и катастрофите при Денвър бяха спрели движението. Задръстването беше по средното платно на шосето — горките глупаци, които се бяха опитали да заминат на юг, сляпо надявайки се, че там положението е по-добро, — но шосето бе сравнително чисто. Поне засега.

Съдията Фарис продължи нататък. Миналата нощ почти не бе мигнал. Тази нощ сигурно щеше да поспи по-добре, под звездите, старото му тяло щеше да е добре завито в два спални чувала. Чудеше се дали ще види Боулдър отново и помисли, че шансовете не са много големи. Въпреки всичко, вълнението му беше огромно.

Това бе един от най-хубавите дни в живота му.

* * *

Следобед същия ден Ник, Ралф и Стю се отправиха с велосипедите си към северната част на Боулдър, към малката запусната къща, където живееше Том Кълън. Тя се бе превърнала в граничен камък за „старите“ жители на Боулдър. Стан Ноготни казваше, че сякаш католици, баптисти и адвентисти са се събрали заедно с демократи, комунисти и са основали политическо-религиозен Дисниленд.

Поляната пред къщата се бе превърнала в странна изложба на статуи. Имаше дузина Богородици, някои от тях очевидно хранещи ята от розови пластмасови фламинго. Най-голямото от тях бе по-високо от

Том и стоеше на един крак. На поляната се виждаха още великан, който махаше за поздрав, и светеща в мрака статуя на Исус Христос, явно отдаващ благословията си на розовите фламинго. Голяма гипсова крава стоеше до басейнчето за птички.

Вратата се отвори и Том излезе да ги посрещне гол до кръста. „От разстояние — помисли си Ник — човек би го взел за някой мъжествен писател или художник с яркосини очи и червеникава брада. По-отблизо може да се откаже от тази си мисъл, приемайки, че не е чак такъв интелектуалец..., а може би някакъв занаятчия, който би заменил изкуството с кич. А когато се приближи съвсем, усмихнат и бърбрейки безспир, човек можеше да допусне, че в мозъка му не всичко е наред.“

Ник знаеше, че една от причините да изпитва силно чувство към Том бе, защото него също го бяха възприемали като умствено изостанал. Отначало, защото неговият недъг не му позволяваше да се научи да чете и пише, а по-късно просто защото хората смятаха, че ако някой не чува и не може да говори, трябва да е умствено изостанал. Бе научил всички термини по едно или друго време. „Не му сече пипето. Хич го няма в главата и т.н.“ Помнеше нощта, когато се бе отбил в кръчмата на Зак в покрайнините на Шойо — нощта, в която Рей Буутс и приятелите му го бяха нападнали. Барманът бе застанал до излъскания край на тезгяха, накланяйки се самоуверено към един от посетителите. Бе закрил устата си на половина с ръка, така че Ник не можеше да види какво говори. Не му бе необходимо да се напруга кой знае колко. „Глухоням... вероятно слабоумен... почти всички такива са със забавено развитие...“

Но между всички отвратителни термини за умствено изостаналите имаше един, който наистина прилягаше за Том Кълън. Ник обикновено го използваше за себе си в тишината на своя ум. Фразата бе: „Тоя тип не играе с пълна колода.“ Точно това му имаше на Том. В случая му липсваха няколко карти — слаби карти: двойка каро, тройка спатия, нещо такова. Но без тези карти просто не можеха да играят. Не можеше да се победи без пълна колода.

— Ники! — извика Том. — Толкова се радвам да те видя! Наистина! Том Кълън е много доволен! — възкликна Том и силно го прегърна. Ник усети как повреденото му око се навлажнява под

черната превръзка, която все още носеше в ярки дни като този. — И Ралф също! И този. Ти си... чакай да помисля....

— Аз съм... — започна Стю, но Ник бързо му направи знак с лявата си ръка. Изглежда, упражненията им по мнемоника даваха резултати. Ако успееше да асоциираш нещо, което знаеш, с име, което искаш да си спомниш, често се получаваше. Преди много години Руди го бе научил на това.

Ник бързо извади бележника си, написа нещо и го подаде на Ралф да го прочете.

Той леко се смръщи, но го попита:

— Как се казва онова любимо твоє ядене, приготвено от месо, зеленчуци и сос?

Том остана неподвижен. Оживлението изчезна от лицето му. Устата му увисна и той наистина заприлича на идиот. Стю запристъпва притеснено й каза:

— Ник, не смяташ ли, че...

Той му направи знак да мълчи и в същия миг Том отново се оживи.

— Стю! — заподскача и се разсмя той. — Ти си Стю! — Том погледна за потвърждение към Ник. Той му направи знака за победа.

Ник посочи към вратата на къщата.

— Искаш да влезем ли? Добре. Том е украсил къщата си. Ралф и Стю размениха учудени погледи и последваха Ник и Том по стъпалата към верандата. Том винаги „украсяваше“. Той не обзавеждаше, защото къщата бе обзаведена, когато се бе нанесъл. Да влезеш вътре, бе като да попаднеш в един доста объркан приказен свят.

Огромна позлатена клетка със зелен препариран папагал висеше точно до вратата и Ник се наведе за да мине под нея. Вещите, с които бе украсил стаите не бяха случайно подбрани. Това би превърнало дома му в подобие на вехтошарски магазин. Имаше нещо друго, нещо, което бе трудно за нормалния човек да възприеме. На стената над камината в дневната се виждаха рекламни плакати за кредитни карти: „Вашата карта Виза е добре дошла при нас. Просто кажете Мастеркард. Работим и с Американ Експрес. Дайнърс Клъб.“ Изведнъж в главата му възникна въпросът: Откъде Том би могъл да знае, че тези карти са от един комплект? Не можеше да чете, но някак бе запомнил образа.

На масата за кафе бе сложен голям пожарогасител. До прозореца бе поставена синя полицейска лампа. Том ги разходи из цялата къща. На долния етаж стаята за игри бе пълна с препарирани животни, които Том бе намерил в един магазин; беше наредил птиците на почти невидима струна от пиано и те сякаш летяха — бухали и ястреби и дори плешив орел с изядени от молци пера и липсващо жълто око. Насред стаята бе поставен койот. Перилата на стълбището бяха обвити в хартия на червени и бели райета. В коридора на Друга струна бяха закачени различни видове бойни самолети. Подът на банята бе боядисан в яркосиньо и там се намираше скъпата колекция на Том от кораби-игралки, плуващи в емайлирано море с бели порцеланови острови.

Накрая Том ги отведе в дневната, където седнаха до камината, над която бяха наредени кредитните карти с лице към третокласна картина, изобразяваща Джон и Робърт Кенеди на фон от златисти облаци. Под нея пишеше: „Братята заедно в небесата“

— Хареса ли ви украсата на Том? Какво мислите? Нали е красиво?

— Много е красиво — рече Стю. — Кажете ми, онези птици долу... не те ли потискат понякога?

Ник написа нещо в бележника си и го подаде на Ралф.

— Том, Ник се интересува ще имаш ли нещо против отново да те хипнотизират. Както правеше Стан едно време. Но този път е много важно, не е просто игра. Ник казва, че после ще ти обясни каква е работата.

— Многоооо ти се иииииска да заспииииш... това ли?

— Точно така — потвърди Ралф.

— Искате отново да гледам в часовника? Нямам нищо против. Нали както тогава ще го поклащате насам-натам? Искате да заспииииш? — Том ги изгледа с известно съмнение. — Всъщност не ми се спи кой знае колко. Наистина. Вчера си легнах рано. Том Кълън винаги си ляга рано, защото сега не гледа телевизия.

— Том, искаш ли да видиш слон? — тихо попита Стю. Очите на Том моментално се затвориха. Главата му се отпусна напред. Дишането му бе дълбоко и равномерно. Стю наблюдаваше с огромен интерес. Ник му бе съобщил ключовата фраза, но Стю не бе уверен, че

ще подейства. Никога не би повярвал, че всичко може да стане толкова бързо.

— Като кокошка, на която са ѝ сложили главата под крилото — удивляваше се Ралф.

Ник връчи на Стю подготовения „сценарий“. Той продължително го изгледа. Ник отвърна на погледа му и насърчително му кимна.

— Том, чуваш ли ме? — попита Стю.

— Да — отвърна Том. Интонацията му го накара да застане нащрек.

— Аз съм Стю Редман.

— Да. Стю Редман.

— Ник седи до мен.

— Да. Ник седи наблизо.

— Ралф също е тук.

— Да. Ралф е тук.

— Ние сме твои приятели.

— Знам.

— Искаме да направиш нещо за Зоната, Том. Много е опасно.

— Опасно...

Лицето на Том потъмня.

Стю разтревожено погледна Ник. Ник кимна.

— Сигурно е той — каза Том и въздъхна като ноемврийски вятър в алея с дъбове. Стю потръпна. Ралф пребледня.

— Кой е той? — тихо попита Стю.

— Флаг. Наричат го Ранди Флаг. Зловещият човек. Искате аз да... — и отново въздъхна болезнено и мъчително.

— Откъде го познаваш, Том? — този въпрос го нямаше в „сценария“.

— Сънищата... виждал съм лицето му в сънищата си.

Но никой от тях не бе виждал лицето му. То винаги бе скрито.

— Ти си го виждал?

— Да...

— Как изглежда, Том?

Той мълча дълго време. Стю вече бе решил, че няма да отговори на въпроса и искаше да се върне към сценария, когато Том изрече:

— Изглежда като нормален човек. Но когато се усмихне, птици падат мъртви от телеграфните жици. Когато те погледне с особения си

поглед, започва да те боли щитовидната жлеза. Там, където плюе, тревата пожълтява и изсъхва. Постоянно е на път. Роден е от времето. Той не принадлежи на себе си. Принадлежат му имената на хиляди различни демони. Някога Исус го е принудил да се всели в стадо свине. Името му е Легион. Той се бои от нас. Ние сме отвътре. Може да прави чудеса. Може да заповядва на вълците и да се вселява във врани. Той е самотен крал. Бои се от нас. Бои се от онова, което е вътре.

Том замълча и тримата пребледняха. „Името му е Легион. Той е самотен крал.“

— Можеш ли да ни разкажеш още нещо за него? — тихо попита Стю.

— Само това, че ме е страх от него. Но ще направя онова, което искате. Том... толкова се страхува — отново въздъхна мъчително.

— Том — неочаквано се обади Ралф. — Можеш ли да ни кажеш дали Майка Абигейл е още жива?

— Жива е. — Ралф се облегна назад и въздъхна облекчено. — Но още не е с Бога — добави Том.

— Не е с Бога? Защо, Томи?

— Отишла е в гората. Би трябвало да ни е мъчно за нея. Ще прозре истината, но ще е твърде късно. А после — смърт. Неговата смърт. Тя няма да умре от онази страна на реката. Тя...

— Накарайте го да спре — застана Ралф. — Нима не можете да го спрете?

— Том — каза Стю.

— Да.

— Сега си същият онзи Том, който Ник срещна в Оклахома. Ти си същият онзи Том, който всички познаваме.

— Да, но аз съм нещо повече от онзи Том.

— Не те разбирам.

— Аз съм Божият Том.

Стю едва не изпусна листа със „сценария“

— Искаш да кажеш, че ще направиш това, за което те молим.

— Да.

— Но как смяташ, ще успееш ли да се върнеш?

— Това не зависи от мен. Къде трябва да отида?

— На запад, Том.

Той застана. От стоновете му космите по врата на Стю настръхнаха. „На какво го изпращаме?“

— На запад — каза Том. — Да, на запад.

— Изпращаме те да наблюдаваш. А после да се върнеш обратно.

— Да се върна и разкажа.

— Ще се справиш ли?

— Да. Ако не ме хванат и не ме убият.

Стю потръпна.

— Ще тръгнеш сам, Том. През цялото време на запад. Ще можеш ли да определиш накъде е запад?

— Там, където залязва слънцето.

— Да. И ако някой те запита защо си дошъл, кажи, че са те изгонили от Свободната зона...

— Изгонили са ме. Изгонили са Том. Изхвърлили са го през вратата.

— ... Защото си умствено недоразвит.

— Изпъдили са Том, защото Том е умствено недоразвит.

— ...И защото може да се ожениш и да ти се родят деца-идиоти.

— Деца-идиоти, като Том.

— А сега повтори какво ще кажеш, ако някой те попита защо си дошъл на запад.

— Те изпъдиха Том, защото е умствено изостанал. Да. Боят се, че може да се ожения и жена ми да забременее с идиотчета.

— Точно така, Том.

— Изпъдиха ме — каза тихо той с тъжен глас. — Изпъдиха Том от хубавата му малка къща и го оставиха на пътя.

Стю потърка очи. После погледна Ник. Виждаше го двойно, дори тройно.

— Ник, не знам, да свършваме ли — каза той безпомощно. Ник погледна Ралф. Пребледнял като смъртник, той успя само да поклати глава.

— Приключвайте — неочаквано каза Том. — Не ме оставяйте толкова дълго в тъмнината.

Стю се насили да продължи.

— Том, нали знаеш как изглежда луната при пълнолуние?

— Да, голяма и кръгла.

— Не прилича на полумесец или дори на полуизпълнена луна.

— Не прилича.

— Когато видиш голямата кръгла луна, ще се върнеш обратно на изток. В твоя дом, Том.

— Да, когато я видя, ще се върна — съгласи се той. — Ще се върна у дома.

— Когато се връщаш, ще вървиш през нощта, а ще спиш през деня.

— Да вървя през нощта, да спя през деня.

— Точно така. И се постарай никой да не те види.

— Добре.

— Но, Том, някой може да те види.

— Да, някой може.

— Ако е само един човек — убий го, Том.

— Убий го — каза неуверено Том.

— А ако са много — бягай.

— Бягай — каза Том по-уверено.

— Но се постарай изобщо да не те забележат. Ще можеш ли да го повториш отначало.

— Да. Трябва да се върна при пълнолуние. Да вървя през нощта и да спя през деня. Да се постарая никой да не ме види. Ако ме види един човек, да го убия. Ако са повече — да бягам.

— Много добре. Искам след няколко секунди да се пробудиш. Нали, Том?

— Добре.

— Когато те попитам за слона, ще се събудиш, нали?

— Да.

Стю се облегна назад и въздъхна дълбоко. Ник кимна с глава.

— Ти си знаел, че може да се случи нещо подобно, нали Ник?

Той поклати глава.

— Откъде може да знае всичко това? — промърмори Стю. Ник с жест помоли да му върнат бележника. Стю му го подаде, зарадван, че най-после ще се избави от него. Ник написа нещо и го подаде на Ралф. Той го прочете и го предаде на Стю. „В далечни времена някои хора са смятали, че лудите и умствено недоразвитите са близо до Бога. Не мисля, че ни е съобщил някаква полезна информация, но ме уплаши до смърт.“

— Не ми го побира ума, това е — промърмори Ралф. — А за онова, което каза за Майка Абигейл, дори не искам да мисля. Събуди го, Стю, и по-бързо да се махаме оттук.

Стю отново се наведе към Том.

— Том?

— Да.

— Искаш ли да видиш слон?

Том незабавно отвори очи и се огледа наоколо.

— Казах ви, че нищо няма да се получи. Наистина. Том не може да заспи посред бял ден.

Ник подаде на Стю бележка.

— Ник казва, че си се справил чудесно.

— Наистина ли? Застанах ли на главата си като миналия път?

— Не — отвърна Стю. — Дойдохме да те попитаме дали искаш да ни помогнеш.

— Аз? Да помогна? Разбира се! Обичам да помагам!

— Работата е опасна, Том. Искаме да тръгнеш на запад, а сетне да се върнеш и да ни разкажеш какво си видял.

— Разбира се. Съгласен съм — каза Том без никакво колебание, но на Стю му се стори, че за миг през лицето му премина сянка... и се скри в простодушните му сини очи.

— Кога трябва да тръгна?

Стю леко сложи ръка на врата на Том и се попита какво по дяволите прави тук? Как си представяше тези неща като не беше Майка Абигейл и нямаше пряка връзка с Небесата?

— Много скоро — тихо промълви Стю. — Много скоро.

* * *

Когато Стю се върна в апартамента, Франи приготвяше вечерята.

— Отби се Харолд — каза тя. — Поканих го да остане за вечеря, но той отказа.

— О.

Тя го изгледа внимателно.

— Стюарт Редман, какво куче те е ухапало?

— Куче на име Том Кълън, предполагам.

Разказа ѝ всичко. Седнаха да вечерят.

— Какво означава всичко това? — попита Фран. Лицето ѝ бе бледо и всъщност не се хранеше, само разбъркваше храната в чинията си.

— Проклет да съм, ако знам — каза Стю. — Това е нещо като прозрение, така мисля. Не знам защо би трябвало да се плашим от факта, че Том има видения по време на хипноза, след като всички имахме сънища на път за тук. Ако не са били един вид прозрение, тогава изобщо не знам какво са били.

— Но това беше отдавна... или поне на мен така ми се струва.

— Да, на мен също — съгласи се Стю и осъзна, че той също разбърква храната в чинията си.

— Виж, Стю, разбирам, че се съгласихме да не говорим за работите на комитета извън събранията, ако е възможно. Ти каза, че ще се караме постоянно и сигурно си прав. Не съм споменала нито дума за превъплъщението ти в съдебен изпълнител Дилън след двайсет и пети, нали така?

Той леко се усмихна.

— Не, не си, Франи.

— Но ще те попитам все още ли си убеден, че изпращането на Том е добра идея. След случилото се този следобед.

Не знам — отвърна Стю и отмести чинията си встрани. Повечето от храната бе недокосната. Стана, отиде до бюфета и намери пакет цигари. Беше намалил пушенето до три-четири цигари на ден. Запали си една и дълбоко пое дима в дробовете си.

— Ако погледнем от положителната страна, историята му достатъчно обикновена, за да бъде достоверна. Изпъдили сме го, защото е малоумен. Никой няма да успее да докаже обратното. И ако се прибере жив и го хипнотизираме — за Бога, та той потъва в хипнотичен сън, щом щракнеш с пръсти, — ще ни каже всичко, което е видял, важни или незначителни неща. Може да се окаже, че той е подобър очевиден от останалите двама. Не се съмнявам в това.

— Ако се върне.

— Да. Инструктирахме го да пътува на изток само нощем и да се крие денем. Ако види повече от един човек, да бяга. Но ако види само един, да го убие.

— Стю, нали не сте го направили!

— Разбира се, че сме го направили! — ядосано отвърна той. — Не си играем на шикалки, Фран! Нали разбираш какво може да се случи на него... или на Дейна... или на съдията, ако ги заловят? Защо иначе ще си против от самото начало?

— Добре — тихо промълви тя. — Добре, Стю.

— Не, не е добре! — каза той и загаси току-що запалената цигара в пепелника с такава сила, че наоколо се разхвърчаха искри. Няколко паднаха на ръката му и той ги махна с бързо движение. — Не е добре да изпращаме слабоумно момче да води нашите битки, не е добре да разиграваш живи хора като пионки по шахматна дъска и никак не е добре да даваш заповеди за убийства като някой мафиотски шеф. Но не зная какво друго бихме могли да сторим. Просто не зная. Ако не открием какво крои, има голяма опасност някой ден през пролетта той да превърне цялата Свободна зона в един голям облак във формата на гъба.

— Добре.

Той бавно сви юмруци.

— Извинявай, че ти викнах. Не съм прав.

— Няма нищо. Не ти отвори Кутията на Пандора.

— Предполагам, че всички заедно я отворихме — мрачно каза той и запали друга цигара. — Във всеки случай, когато му казах, че трябва да убие, ако на пътя му се изпречи сам човек, той се смръщи. Само за миг. Дори не съм сигурен дали Ралф или Ник го забелязаха. Но аз го видях. Сякаш размишляваше: „Добре, разбирам какво искаш да ми кажеш, но аз сам ще реша, когато му дойде времето.“

— Чела съм, че не можеш да внушиш на някого да направи нещо, което не би сторил, ако е буден. Човек няма да прекрачи моралните си задръжки, само защото някой му е наредил, когато е бил под хипноза.

Стю кимна.

— Да, съгласен съм. Но какво ще стане, ако Флаг е разположил предни постове по цялата си източна граница? Аз щях да го сторя на негово място. Ако Том се натъкне на тези постове, той ще им разкаже историята си. Но ако се върне обратно на изток и се натъкне на тях, те ще го убият. И ако Том не убие, ще убият него.

— Може би твърде много се тревожиш за тази част от плана — рече Франи. — Искам да кажа, ако изобщо има предни постове, те ще

са нарядко, нали?

— Да. По един човек на всеки шейсет километра, например. Освен ако няма пет пъти повече хора от нас.

— Том вероятно ще успее да се справи, освен ако имат радар — такива неща, каквито сме гледали в шпионските филми.

— На това се надяваме. Но...

— Но съвестта ти е гузна — тихо промълви тя.

— Е... може и така да е. За какво е идвал Харолд, скъпа?

— Остави куп карти, на които е отбелязано в кои участъци са търсили Майка Абигейл. Във всеки случай той работи в погребалния комитет, както и в този по издирването на Майка Абигейл. Изглеждаше доста уморен, но дългът му към Свободната зона не е единствената причина. Прави още нещо, както изглежда.

— Какво?

— Харолд си има жена.

Стю повдигна вежди.

— За това отказа да вечеря с нас. Можеш ли да познаеш коя е?

Стю погледна нагоре към тавана.

— С коя ли може да се чука Харолд? Чакай да помисля...

— Ама че го каза! Ти какво смяташ, че правим ние двамата? — тя му хвърли подигравателен поглед и той отстъпи усмихнато.

— Предавам се, Фран. Коя е?

— Надин Крос.

— Онази жена с белите кичури?

— Точно така.

— Боже, та тя сигурно е два пъти по-стара от него.

— Съмнявам се — рече Франи, — едва ли засяга Харолд в този етап на връзката му.

— Лари знае ли?

— Не знам и не ме интересува. Тази Крос сега няма нищо общо с Лари. Ако изобщо е имала някога.

— Да — каза Сю. Бе доволен, че Харолд си е намерил приятелка, но не се интересуваеше особено от темата. — Той каза ли нещо за комитета по издирването на Майка Абигейл? Какво смятат да правят?

— Нали го знаеш Харолд. Усмихва се, но... не е много разговорлив. Предполагам, че заради това отделя повече време на погребенията.

— Наистина ли?

— Днес чух за това. Нямах представа за кого говорят, докато не попитах — тя размисли за момент, а после се засмя.

— Какво е толкова смешно? — попита Стю.

Тя изпъна напред краката си, обути в маратонки. Подметките бяха на кръгове и линии.

— Направи ми комплимент за маратонките. Не ти ли се струва смахнато?

— Ти си смахната — усмихна ѝ се Стю.

* * *

Харолд се събуди преди разсъмване с тъпа, но не неприятна болка в слабините. Потръпна, когато стана от леглото. Сутрините вече бяха станали по-студени, въпреки че още бе август и до есента имаше още време.

Но под кръста чувстваше топлина. Само като погледнеше към възхитителните ѝ извивки в тези малки бикини, се възбуждаше силно. Нямахше да се разсърди, ако я събудеше... е, можеше и да го направи, но нямаше да възрази. Все още нямаше истинска представа какво се крие зад тези тъмни очи и малко се страхуваше от нея.

Вместо да я събуди, той тихо се облече. Искаше да излезе и да размисли.

Спря до вратата, напълно облечен с обувките в лявата си ръка. Докато се обличаше на студеното, желанието му се изпари. Сега можеше да усети миризмата в стаята и тя не беше толкова приятна.

Само една малка подробност, беше му казала тя, нещо, без което можеха да преживеят. Вероятно бе истина. Можеше да прави неща с устата и ръцете си, които не бяха за вярване. Но ако наистина бе нещо дребно, защо в тази стая миришеше на запарено и кисело, което той свързваше с дългите години на самозадоволяване.

„Може би го желаеш твърде много.“

Смущаваща мисъл. Излезе, като тихо затвори вратата зад себе си.

Очите на Надин се отвориха, веднага щом вратата се затвори. Седна, загледана замислено във вратата, сетне отново си легна. Тялото я болеше от постоянното желание. Чувстваше го като менструални

болки. „Ако бе толкова дребно нещо — помисли си тя (без да има представа колко са близки мислите ѝ до тези на Харолд), — защо се чувстваше така?“ По едно време миналата нощ трябваше да прехапе устни, за да не извика: „Престани да ме дразниш и го мушни в мен! Чуваш ли! Да не мислиш, че това, което правиш, ме задоволява? Мушни го в мен и да сложим край на тази смахната игра!“

Той лежеше с глава между краката ѝ, издавайки странни звуци на страстно желание, звуци, които можеха да бъдат смешни, ако не бяха толкова искрено настойчиви, толкова диви. Тя бе погледнала нагоре, думите бяха на устните ѝ, и бе видяла (или си мислеше, че бе видяла) лице на прозореца. В същия миг огънят на собствената ѝ възбуда угасна в студена пепел.

Беше Неговото лице, усмихвайки се свирепо към нея.

В гърлото ѝ се надигна писък... сетне лицето изчезна, лицето сигурно не беше нищо повече от игра на сенки. Нищо повече от таласъм, който децата си въобразяват, че са видели в килера, или до сандъка с играчките.

Нищо повече.

Само че бе нещо повече, и дори сега, тя не беше в състояние да се самозалъгва. Беше опасно. Той я беше предупредил. Годеникът бдеше над бъдещата си невеста. А осквернената булка бе неприемлива.

Взирайки се в тавана, тя си помисли: „Правих му минет, но това не е оскверняване. Позволих му да ме чука отзад, но това не е оскверняване. Облякох се за него като някоя евтина улична курва, но това е напълно в реда на нещата.“

Това бе достатъчно да те накара да се замислиш що за човек е годеникът ти.

* * *

Харолд си направи нескафе, изпи го с гримаса и взе няколко сухи пасти навън. Седна на стъпалата и ги изяде, докато слънцето бавно се показваше на хоризонта.

Обръщайки поглед назад, последните няколко дни му се сториха като луд карнавал на оранжеви камиони, на Вейзък, потупващ го по

рамото, наричайки го Ястреб (сега всички му викаха така), на трупове, непрестанен поток от трупове. Достатъчно, за да ти се замае главата.

Но сега, седеше на студените като мраморна надгробна плоча стъпала пред дома си, с ужасното кафе, което бе изпил, дъвчеше тези сухи пасти с вкус, на пясък и размишляваше. С бистър ум, нормален след мигове на умопомрачение. Дойде му наум, че за човек, който винаги се е смятал за кроманьонец сред стадо крещящи неандерталци, напоследък почти никак не бе размишлявал. Водеха го не за носа, ами за пениса.

Насочи мислите си към Франи Голдсмит, въпреки че погледът му бе отправен към планината. Франи бе влязла в къщата му онзи ден, сега бе сигурен. Беше се разходил из апартамента, в който живееше с Редман, надявайки се да разгледа обувките ѝ. Оказа се, че тя носеше маратонки със същата шарка на подметката, която бе открил на пода в мазето си. Кръговете и чертите съвпадаха. Нямаше никакво съмнение.

По някакъв начин тя бе открила, че е прочел дневника ѝ. Сигурно беше оставил следа на някоя от страниците... може би повече от една. Така че тя бе отишла в неговата къща с намерението да открие как е реагирал на прочетеното. Да намери нещо, което бе написал.

Разбира се, можеше да открие дневника му. Но не го беше намерила, беше абсолютно сигурен. В него бе написал за намерението си да убие Стюарт Редман. Ако го бе намерила, щеше да каже на Стю. А дори и да не беше му казала, не вярваше да се държи толкова непринудено с него, както се бе държала вчера.

Изяде последната суха паста, мръщейки се на вкуса на студения ѝ пълнеж от желе. Реши да отиде пеша до автогарата; Теди Вейзък или Норис можеха да го докарат на връщане. Тръгна, като дръпна ципа на якето чак до брадичката си, за да се предпази от студа, който щеше да изчезне след около час. Мина покрай празните къщи с дръпнати щори и след пет-шест пресечки забеляза големите Х, надраскани с тебешир по вратите. Отново негова идея. Комитетът по погребенията бе проверил всички къщи където имаше подобен знак, и бе изнесъл труповете. Хората, които бяха живели в тези къщи, си бяха отишли завинаги. След месец тебеширените Х щяха да се виждат из цял Боулдър, съобщавайки за края на една ера.

Бе време да помисли и то много внимателно. Изглежда че откакто бе срещнал Надин, бе престанал да мисли..., а може би бе

престанал да мисли преди това.

„Прочетох дневника ѝ, защото изгарях от ревност — помисли си той. — После тя нахлу в къщата ми, вероятно за да открие моя дневник, но не го бе намерила. Но само шокът от факта, че някой е влизал, бе доста неприятен. Това наистина го бе извадило от релсите. Може би те бяха еднакви и сега бяха квит.“

Всъщност Франи вече не го привличаше. Наистина ли?

Усети как парещият въглен на злобата гори в гърдите му. Може би не. Но това не променяше факта, че те го бяха изключили от кръга си. Въпреки че Надин не бе споменала нищо за причините, които я бяха накарали да дойде при него, Харолд предполагаше, че и тя като него бе изключена от обществото по някакъв начин, беше отблъсната, бяха ѝ обърнали гръб. Те бяха двойка аутсайдери, а аутсайдерите мътеха заговори. Вероятно единственото нещо, което ги предпазваше от лудостта. („Запомни да го напишеш в дневника“ — помисли си Харолд... почти бе стигнал до автогарата.)

От другата страна на планината имаше цяло общество от аутсайдери. И когато се съберат достатъчно на едно място, става мистична осмоза и ти си вътре. Вътре, където е топло. Нещо дребно — да си вътре на топло — но всъщност не чак толкова дребно. А най-важното нещо на света.

Може би не искаше да е квит или равностоен с тях. Не искаше да се установи тук и да се вози на катафалката на дваисети век, да получава безсмислени благодарствени писма за идеите си и да чака пет години, докато Бейтман се оттегли от скъпоценния им комитет, така че той да заеме мястото му... Ами ако отново решеха да го изберат? Като нищо щяха да го направят, не ставаше дума за възрастта. Бяха взели проклетия глухоням, а той бе само няколко години по-възрастен от Харолд.

Въгленът на негодуванието се разгаряше. Мисли, разбира се, мисли — беше лесно да се каже, понякога дори бе склонен да го направи... но каква бе ползата, когато неандерталците, които управляваха света, щяха само да се изсмеят, или дори още по-лошо, да му напишат благодарствено писмо?

Стигна до автогарата. Беше дошъл рано. Там нямаше никой. На вратата бе залепен друг плакат, на който пишеше за следващото общо събрание на дваисет и пети. Общо събрание? Чакалнята бе украсена с

плакати и реклами на Грейхънт и снимки на огромни автобуси, прекосяващи Атланта, Ню Орлийнс, Сан Франциско, Нешвил и къде ли още не. Той седна и се загледа в тъмните игрални автомати, в автоматите за кока-кола и кафе, които правеха още чай и бульон, миришещ неопределено на развалена риба. Запали цигара и хвърли кибритената клечка на пода.

Бяха присвоили конституцията. Юпи! Колко хубаво. Дори бяха изпели химна. Но да предположим, че Харолд Лодър бе станал не за да направи няколко конструктивни предложения, а да им съобщи фактите от живота в тази първа година след епидемията?

Дами и господа. Казвам се Харолд Емъри Лодър и съм тук за да ви кажа с думите на стара песен съществените неща Като Дарвин. Следващия път, когато станете и запееете химна с приятели и съседи, помислете за това: Америка е мъртва, мъртви са Джейкъб Марли, Руди Холи, Биг Бупър и Хари С.Труман, но принципите, изказани от Дарвин, все още са живи — живи като призрака на Джейкъб Марли за Ебенайзър Скрудж. Докато вие медитирате върху красотата на конституционната власт, отделете малко време да помислите за Рандъл Флаг, човекът от запад. Много се съмнявам че той има време за такива дреболии като общи събрания и дискусии. Вместо това той се е концентрирал върху основните неща, върху своя Дарвин, подготвяйки се да избърше големия плот на вселената с мъртвите ви тела. Дами и господа, позволете ми скромно да изкажа мисълта, че докато вие чакате лампите да светнат и някой доктор да открие лекарство против малкия симпатичен вирус, той вероятно търси някой с пилотска книжка, за да започне въздушни атаки над Боулдър. Докато спорим по жизненоважния въпрос кой да бъде включен в комитета по почистване на улиците, той вероятно вече е създал комитет по почистване на оръжията, да не споменавам минохвъргачките, ракетите и дори военно-изследователските центрове за бактериално оръжие. Разбира се, всички ние знаем, че в тази страна няма подобни центрове, това е едно от нещата, което прави нашата родина велика — каква страна, ха-ха, — но трябва да осъзнаете, че докато се опитваме да подредим всички каруци в кръг, той...

— Хей, Ястреб, работиш извънредно, а?

Харолд вдигна поглед и се усмихна.

— Да, наистина — отвърна той на Вейзък. — И теб съм те турил в списъка, така че вече си изкарал шест долара.

Вейзък се изсмя.

— Ти си голям особняк, Харолд, знаеш ли?

Такъв съм си — съгласи се Харолд все така усмихнат. Започна да развързва връзките на обувките си. — Голям особняк.

Следващия ден Стю прекара в електростанцията, намотавайки жица на генератора. По обратния път към дома, когато минаваше с мотоциклета си през неголемия парк срещу Първа Национална банка, го срещна Ралф. Стю слезе от мотора и се приближи към сцената, където стоеше Ралф, седнал направо на пода.

— Търсих те, Стю. Имаш ли малко свободно време?

— Да, малко. Закъснявам за вечеря. Франи ще се безпокои.

— Като ти гледам ръцете, май си намотавал жица в електростанцията.

— Да. Дори работните ръкавици не помагат. Израних си ръцете.

Ралф кимна. В парка имаше още около половин дузина хора. Някои от тях разглеждаха теснолинейката, която някога вървеше между Боулдър и Денвър. Три млади жени си бяха направили пикник на поляната. На Стю му бе приятно просто да постои тук с ръце в скута си. „Може би не е чак толкова лошо да си съдебен изпълнител — помисли си той. — Поне ще се отърва от проклетата работа в Източен Боулдър.“

— Как вървят нещата там?

— Нямам представа. Аз съм само работник, както останалите. Бред Кичнър твърди, че електричеството ще бъде пуснато в началото на септември, а отоплението към края на месеца. Но той е доста млад, за да вярваме на предположенията му...

— Бих се доверил на Бред — каза Ралф. — Имам му доверие.

— Хей, какво си се вкиснал, Ралф?

— Чух новини по радиостанцията — каза той. — Някои добри, Друга... не съвсем. Стю, искам да ти го кажа, защото няма начин да се запази в тайна. Много хора в Свободната зона имат радиопредаватели. Вероятно някой е слушал, когато съм говорил с онези хора, които пристигат.

— Колко души са?

— Повече от четирийсет. Един от тях е лекар, казва се Джордж Ричардсън. Стори ми се добър човек. Интелигентен.

— Новината е чудесна!

— Той е от Дербшир, щат Тенеси. Повечето хора от тази група са от Средния Юг. Та в групата им е имало бременна жена, която родила преди десет дни, на тринайсети. Докторът ѝ е помогнал при раждането. Родила е близнаци и отначало всичко било наред. — Ралф отново млъкна.

Стю го сграбчи за яката на ризата.

— Те са умрели? Бебетата са умрели! Това ли се опитваш да ми кажеш? Че са умрели. Говори, дявол да те вземе!

— Умрели са — тихо изрече Ралф. — Едното дванайсет часа след раждането. Оказало се е, че се е задушило. Другото е починало два дни по-късно. Ричардсън не е могъл да направи нищо. Жената не е на себе си. През цялото време бърбори за смърт, разрушения и за това, че вече няма да се раждат бебета. Трябва да се погрижиш Франи да не е наоколо, когато групата пристигне. Ето това исках да ти съобщя, Стю. И още нещо, длъжен си веднага да ѝ разкажеш всичко. Защото иначе друг ще го стори.

Стю бавно пусна ризата му.

— Ричардсън ме попита колко бременни имаме тук и аз му казах, че засега е само една, доколкото ми е известно. Поинтересува се в кой месец е и аз му рекох, че е в четвъртия. Правилно ли съм го уведомил?

— Вече е в петия. Но, Ралф, той сигурен ли е, че тези бебета са умрели от супергрипа? Сигурен ли е?

— Не, не е сигурен, това също трябва да го съобщиш на Франи. Каза, че причината за смъртта им може да е различна... храната, която майката е яла... нещо наследствено... инфекция на дихателните пътища, или може би просто са били „дефектни“, разбираш ли. Спомена, че има вероятност причината да е в резус фактора, не че разбирам какво е това. Каза, че не е сигурен, родили са се наскоро, до междуцатската магистрала 70. Той и още трима, които отговарят за тяхната група, са стояли цяла нощ, за да обсъдят въпроса. Ричардсън смята, че може би „Капитан Трипс“ е убил бебетата и колко важно е да открият коя е причината.

— С Глен говорихме за това — мрачно каза Стю — още в деня, когато се срещнахме за пръв път. Беше на четвърти юли. Струва ми се, че е било толкова отдавна... Но ако децата наистина са умрели от супергрипа, възможно е това да означава, че след четирийсет-петдесет

години ще оставим Земята в наследство на мишките, мухите и врабчетата.

— Когато децата са умрели, те са били на шейсет километра западно от Чикаго и Ричардсън ги е убедил да се върнат и да направят аутопсия в болницата. Каза, че могат точно да установят дали наистина е било супергрип. Нагледал му се е в края на юни. Както и всички останали лекари.

— Да.

— Но на сутринта децата вече ги е нямало. Жената ги е погребала и не пожелала да каже къде. Два дни са разкопавали около лагера, разчитайки, че не е могла да отиде много далеч или да ги закопае много дълбоко. Но не са намерили нищо, а тя продължила да пази мълчание, макар и да са ѝ обяснявали колко важно е това за всички. Горката жена, съвсем е мръднала.

— Мога да я разбера — каза Стю, мислейки за това колко силно Франи иска бебето си.

— Докторът каза, че дори и да е било супергрип, възможно е от двама които са прекарвали супергрипа, да се роди дете с имунитет — с надежда обясни Ралф.

— Шансовете бащата на бебето на Фран да е имал имунитет са едно на милион — рече Стю. — Във всеки случай той не е между нас.

— Извинявай, че трябваше да ти разправа всичко това, Стю. Но си помислих, че е добре да го знаеш. За да ѝ го съобщиш.

— Не мога да си представя как ще го сторя — каза Стю. Но когато се върна в къщи откри, че някой го бе изпреварил.

* * *

— Франи?

Не последва отговор. Вечерята бе на печката — леко загоряла, — но навсякъде бе тъмно и тихо. Стю влезе в дневната и се огледа. На масичката в пепелника имаше два фаса и то не от марката, която пушеше той, а Фран не пушеше.

— Скъпа?

Отиде в спалнята и я намери там. Лежеше в полумрака, загледана в тавана. Лицето ѝ бе подпухнало от плач.

— Здравей, Стю — тихо промълви, тя.

— Кой ти каза? — раздразнено попита той. — Кой не се е стърпял да ти съобщи добрата новина? Който и да е, ще му изтръгна проклетия език.

— Беше Сю Стерн. Научила е от Джек Джексън. Той има радиопредавател и го е чул, когато Ралф е разговарял с лекаря. Помислила си е, че е по-добре веднага да ми каже, докато не го е сторил някой друг. Горката Франи. Бъди внимателна. — От гърлото ѝ се изтръгнаха задавени хрипове наподобяващи смях. В него имаше толкова скръб, че Стю едва не заплака.

Прекося стаята, легна до нея и пригладя косите на челото ѝ.

— Мила, още нищо не е доказано.

— Зная. И може би, дори и да е супергрип ние ще имаме свои деца. Но аз искам това бебе. Толкова ли е лошо? — Тя се обърна към него, очите ѝ бяха зачервени и тъжни.

— Не, разбира се, че не.

— Лежах тук и чаках да се раздвижи или нещо от този род. Нито веднъж не съм усетила да се движи, от онази нощ, когато Лари дойде да търси Харолд. Помниш ли?

— Да.

— Почувствах как се размърда, но не те събудих. Сега съжалявам за това. — Отново се разплака, скривайки лице в ръцете си.

Стю се доближи до нея ѝ я целуна. Тя бурно го прегърна, но после тялото ѝ се отпусна.

— Неизвестността влошава още повече нещата. Сега ми остава само да чакам. И колко време трябва да чакам, за да разбера дали детето ми няма да преживее и ден извън тялото ми.

— Няма да чакаш сама — каза Стю.

Тя силно го прегърна и дълго време лежаха така, без да помръднат, притиснати един към друг.

* * *

Бяха изминали пет минути, откакто Надин бе влязла в дневната на предишния си дом, за да прибере някои от вещите си. Тогава го забеляза на стола в ъгъла. Беше само по панталонки и смучеше палеца

си, странните му сиво-зелени, дръпнати като на китаец очи втречено я наблюдаваха. Сърцето ѝ подскочи от уплаха и тя изкрещя. Книгите, които се канеше да прибере в сака, се разпиляха по пода.

— Джо... исках да кажа Лио...

Тя сложи ръка на гърдите си, сякаш да успокои лудите удари на сърцето си. Но то не можеше да се успокои. Да го видиш неочаквано бе лошо; да го видиш неочаквано такъв, какъвто го бе видяла за пръв път в Ню Хемпшир, бе дори още по-лошо. Сякаш някакъв неразумен бог неочаквано я бе върнал злонамерено назад във времето и я бе осъдил да преживее отново последните шест седмици. — Ужасно ме уплаши — тихо възкликна тя. Джо не каза нищо.

Тя бавно се доближи до него, очаквайки едва ли не големият кухненски нож да е в ръката му, както в онези изминали дни, но той смучеше пръста на едната си ръка, а другата стоеше отпусната в скута му. Забеляза, че тенът му бе изчезнал. Старите драскотини бяха зараснали. Но очите му бяха същите... очи, които можеха да те преследват. Каквото и да бе имало в тях, откакто се бе приближил до лагерния им огън, за да послуша как Лари свира на китара, все още не си бе отишло напълно. Очите му бяха същите както в първия миг, в който го срещнаха, и това я изпълни с ужас.

— Какво правиш тук? — Джо не каза нищо.

— Защо не си с Лари и мама Луси?

Никакъв отговор.

— Не можеш да стоиш сам тук — опита се да го вразуми, но преди да продължи се замисли откога ли стои тук.

Беше сутринта на двацет и четвърти. Последните две нощи бе прекарала с Харолд. Нима е стоял тук с палец в устата два дена? Потръпна при тази мисъл и с чувство, близко до отчаяние, разбра колко се е изменила. Някога тя бе спала безстрашно до това диваче — когато бе въоръжено и опасно. Сега нямаше оръжие, но тя бе обхваната от ужас. Беше решила, че (Джо? Лио?) напълно се е избавил от предишното си „аз“. Сега то се бе възвърнало.

— Не можеш да останеш тук — повтори тя. — Дойдох само да прибера някои неща. Ще се преместя при един мъж.

„Харолд мъж ли е? — засмя се някакъв вътрешен глас. — Аз си мислех, че той е само средство да стигнеш до края.“

— Лио, чуй ме...

Той поклати глава, едва забележимо, но категорично. Святкащите му очи не се отделяха от лицето ѝ.

— Вече не си ли Лио? — Той кимна.

— Ти си Джо? — Отново леко кимане.

— Добре. Но си длъжен да разбереш, че който и да си сега, това не променя нищо — опита се да запази търпение Надин.

— Онзи период от нашия живот — когато бяхме заедно и разчитяхме единствено на себе си — вече е минало. Ти също си се променил и ние не можем да се върнем назад.

Странните му очи все така я наблюдаваха, сякаш отричайки всяка нейна дума.

— И престани да ме зяпаш — рязко каза тя. — Това е много невъзпитано.

Сега ѝ се стори, че в погледа му вижда упрек. Сякаш ѝ говореше, че не е възпитано да оставяш хората сами и да ги лишаваш от любовта си, когато те все още имат нужда от нея.

— Но ти не си сам — каза тя и започна да вдига падналите по пода книги. Коленичи непохватно, без никаква грация, коленете ѝ изпукаха. Започна да нарежда книгите в сака си върху дамските превръзки, аспирини и бельото си — памучно, но доста по-различно от онова, което носеше за лудите забавления на Харолд.

— С теб са Лари и Луси. Те са ти нужни, както и ти на тях. Във всеки случай си нужен на Лари, а това е важното. Каквото иска Лари, тя също го иска. Тя е като лист индиго. Моят живот се промени коренно, Джо. Не съм виновна, че стана така. Така че престани да ме изнудваш.

Тя прибра книгите в сака и затегна ремъка, но пръстите ѝ трепереха. Мълчанието ставаше все по-напрегнато. Накрая Надин се изправи и сложи сака на гърба си.

— Лио — помъчи се да говори спокойно и разсъдливо, точно както бе разговаряла с трудните си ученици. Но това се оказа невъзможно. Гласът ѝ трепереше, а когато го нарече Лио и той поклати глава, нещата станаха още по-зле.

— Всъщност работата не е в Лари или Луси — злобно изсъска Надин. — За всичко е виновна онази оглупяла старица, която се усмихва на света с изкуствените си зъби. Но сега тя си отиде, и ти

веднага доприпка при мен. Но номерът ти няма да мине, чуваш ли! Няма да мине!

Джо не изрече нито дума.

— А когато молих Лари... паднах на колене и го молих... той дори не мигна. Играеше ролята на непоклатим мъж. Така че не изпитвам никакви угризения. Нито капка!

Момчето продължаваше да я наблюдава безстрастно.

Ужасът ѝ започна да се възвръща, измествайки внезапния изблик на омраза. Отиде до вратата и се помъчи да напипа дръжката. Накрая ѝ се удаде и тя отвори вратата широко, поемайки с удоволствие хладния въздух.

— Иди при Лари — измърмори тя. — Сбогом!

Изскочи навън, остана за миг на стъпалата, опитвайки се да събере мислите си. Неочаквано ѝ дойде наум, че може би всичко това е халюцинация, в резултат на чувството за вина, което изпитваше... вина, че е изоставила момчето, вина заради това, че накара Лари да чака твърде дълго, вина заради нещата, които правеха с Харолд, и още по-лошите неща, които я очакваха. Вероятно в къщата не бе истинското момче. Не по-истинско от фантасмагориите на Алън По. — Винаги почуквайки на вратата на спалнята ми — прошепна тя, без да мисли, и това я накара да се изкиска, подобно на звуците, които издаваха гарваните. Все пак тя би трябвало да знае.

Отиде до прозореца и надникна в дневната на това, което някога бе неин дом. Не че бе неин наистина. Когато живееш някъде и искаш да го напуснеш с нещата, които би побрал в един сак, всъщност това място никога не е било твое от самото начало. Надничайки вътре, видя килима на мъртвата жена, пердетата и тапетите, лулата на мъртвия съпруг и спортните му списания, натрупани на масичката за кафе. Снимки на мъртви деца над камината. А на стола в ъгъла седеше малкото момче на някоя умряла жена, облечено само с панталонки, седнало, все още седящо, както си беше преди...

Надин побягна, препъвайки се в ниската ограда от тел, покрай цветята от лявата страна на прозореца, през който бе погледнала. Седна на веспата и запали мотора. Измина с бясна скорост няколко пресечки, заобикаляйки изоставените коли, които все още задръстваха страничните улици, но постепенно се успокои. Когато стигна до дома му, вече се бе свързала донякъде. Но знаеше, че ако иска да запази

душевното си равновесие, трябва да напусне Зоната, колкото е възможно по-скоро.

* * *

На двайсет и пети август постоянният комитет на Свободната зона в Боулдър организира второ общо събрание в залата на Мюнцингер. Събранието премина добре. Всички изпяха националния химн, но този път в очите на хората нямаше сълзи — беше просто част от ритуала. Беше избран комитет по преброяване на населението, а за главен отговорник бе посочена Сенди Дю Шен. С още четирима помощници тя незабавно започна да се разхожда из залата, като преброяваше хората и записваше имената им. В края на събранието под оглушителните аплодисменти тя заяви, че населението на Свободната зона в настоящия момент наброява осемстотин и четиринайсет души и обеща да завърши адресната си книга до другото общо събрание — адресна книга, която се надяваше да променя с времето, съдържаща имената по азбучен ред възраст, адреса в Боулдър, предишния адрес и предишната професия. Както се оказа, в Боулдър все още прииждаха много хора, така че тя винаги изоставаше с работата си.

Бе повдигнат въпроса за мандата на постоянния комитет в Свободната зона и след няколко нелепи предложения (едното за десет години, другото за безсрочен мандат, Лари взе думата и каза, че това му звучи по-скоро като присъда за излежаване, отколкото като мандат на комитет), бе гласуван едногодишния мандат.

Хари Дънбъртън махаше с ръка от дъното на залата и Стю му даде думата.

Хари каза на висок глас:

— Дори едногодишният мандат може да се окаже твърде дълъг. Нямам нищо против комитета. Смятате, че вършите страшна работа. Но нещата ще излязат от контрол, ако населението продължи да нараства.

Глен вдигна ръка и Стю му даде думата.

— Господин председател, това не е включено в дневния ред, но смятам, че господин Дънбъртън е прав.

„Обзалагам се, че мислиш така, плешива главо — помисли си Стю, — след като каза същото преди седмица.“

— Предлагам да създадем Представителен правителствен комитет, така че наистина конституцията отново да влезе в действие. Смятам Хари Дънбъртън да оглави този комитет и аз самият ще се включа в него, освен ако някой не мисли, че това противоречи на интересите ни.

Още аплодисменти.

На последния ред Харолд се обърна към Надин и ѝ прошепна на ухото: „А сега, дами и господа, празникът на свободната любов се обявява за открит.“

Тя бавно се усмихна, с такава съблазнителна усмивка, че на него му се зави свят.

Стю единодушно бе избран за съдебен изпълнител на Свободната зона.

— Ще положа всички усилия — обеща той. — И някои от вас, които сега ме аплодират, може по-късно да променят мнението си, когато ги заловя за неправомерни действия. Чуваш ли ме, Рич Муфат?

Последва взрив от смях. Пиян като свиня, Рич също се разсмя в знак на съгласие.

— Но според мен, няма никакви причини да очакваме неприятни произшествия. Работата на съдебния изпълнител се състои в това хората да не си вредят един на друг. Сред нас едва ли ще се намерят такива, които биха го сторили. И без това пострадаха твърде много. Това е всичко, което исках да ви кажа.

Всички дълго го аплодираха.

— А сега следващата точка от дневния ред — каза Стю, — свързана със задачите на съдебния изпълнител. Трябва да изберем петима за комитета по съблюдаване на законността. Кого ще предложите?

— Какво ще кажете за съдията? — провикна се някой.

— Да, съвсем правилно, съдията! — изкрещя друг. Хората започнаха да се оглеждат, очаквайки съдията да се изправи и да се съгласи в обичайния си колоритен стил. Стю и Глен смутено се спогледаха; комитетът трябваше да предвиди тази възможност.

— Няма го тук — каза някой.

— Виждал ли го е някой? — разстроено попита Луси Суон. Лари недоволно я изгледа, но тя продължи да оглежда залата.

— Аз го видях.

Около мястото, където бе седнал Теди Вейзък, се разнесе любопитен шепот.

— Къде?

— Къде го видя, Теди?

— В града ли?

— Какво правеше?

Стю заудря с чукчето.

— Тихо!

— Видях го преди два дни — рече Теди. — Беше с лендроувъра си. Каза, че отива в Денвър за един ден. Но не спомена защо. Дори се пошегувахме по този повод. Стори ми се, че беше в много добро настроение. Само това мога да ви кажа — той седна, все така бършейки очилата си, силно изчервен.

Стю отново удари с чукчето:

— Жалко, че съдията го няма. Според мен, кандидатурата беше добра, но след като го няма, трябва да предложите някой друг.

— Не, не можем да оставим работата така — запротестира Луси и скочи от мястото си. Носеше дънков спортен костюм, който привлече погледите на мъжката част от аудиторията. — Съдията Фарис е възрастен човек. Какво ще стане, ако се разболее в Денвър и не може да се върне?

— Луси — обади се Стю. — Денвър е голям град.

В залата се възцари странно мълчание. Луси седна на мястото си, а Лари я прегърна с една ръка. Лицето ѝ бе пребледняло. Очите ѝ срещнаха очите на Стю и той извърна поглед.

Беше предложено да не взимат решение по този въпрос докато съдията не се върне. След двацетминутна дискусия предложението бе прието. Имаха още един адвокат, млад мъж на около двацет и шест, казваше се Ал Бъндел, който бе пристигнал късно същия следобед с групата на доктор Ричардсън. Той прие председателското място, когато му го предложиха, като каза, че се надява никой да не направи нещо ужасно през следващия месец, защото възнамерява да поработи върху някакъв вид система на редуващ се съд. За съдията Фарис бе гласувано място в него.

Бледен, развълнуван, малко смешен с костюм и връзка Бред Кичнър се приближи до катедрата, изпусна записките си, вдигна ги, разбърквайки листовите, и съобщи, че се надява електричеството да бъде пуснато към втори-трети септември. Съобщението бе посрещнато с бурни аплодисменти.

След него на сцената излезе Чад Норис. Той каза, че погребват мъртъвците от чувство на уважение към тях и че никой от тях няма да се успокои, докато не погребат и последния труп в земята, за предпочитане преди да започнат дъждовете. Помоли за няколко доброволци и можеше да събере три дузини ако беше пожелал. Накрая накрая членовете на погребалния комитет да станат и да се поклонят.

Харолд Лодър се надигна за миг и моментално седна на мястото си. След края на събранието се намериха хора, които го похвалиха колко добър и същевременно скромнен човек е той. Но работата не бе в скромността. Надин му шепнеше разгорещено нещо на ухото и той не искаше да остава на показ дълго пред очите на останалите. Мощна ерекция бе издула панталона му.

След него на катедрата излезе Ралф Брентнър. Той им съобщи, че най-после имат лекар. Джордж Ричардсън се изправи. Хората го аплодираха, а той направи знак за тишина с двете си ръце. Сетне Ралф ги информира, че още шейсет души се очакват да пристигнат през следващите дни.

— Е, това бе дневният ред — рече Стю. Погледът му се плъзна над събралите се хора. — Сенди дьо Шен да дойде тук и да ни каже колко сме, но преди това има ли нещо друго, за което искате да говорим тази вечер?

Изчака. Можеше да види лицето на Глен в тълпата. И лицата на Сю Стерн, Лари, Ник и на Франи, разбира се. Всички изглеждаха напрегнати. Ако някой попита за Флаг и какво прави комитетът по този въпрос, сега му беше времето. Но всички мълчаха. След петнайсет секунди Стю даде думата на Сенди.

Когато хората започнаха да се разотиват, Стю си помисли: „Е, и този път ни се размина.“

Няколко души дойдоха да го поздравят след събранието. Един от тях бе докторът.

— Справихте се много добре — каза Ричардсън и за миг Стю щеше да погледне през рамото си да види на кого говори. Сетне си

спомни и неочаквано се уплаши. Той, представител на закона? Това бе някаква измама.

„Година“ — каза си той. Само една година, но въпреки това го беше страх.

Когато Стю, Фран, Сю Стерн и Ник тръгнаха към града, бе вече единайсет и половина.

— Студено е — каза Фран. — Трябваше да си сложа яке. Ник кимна. На него също му беше студено. Вечерите в Боулдър винаги бяха прохладни, но днес температурата едва ли беше повече от десет градуса. Това им напомни, че странното и ужасно лято на 1990 е към края си. За кой ли път Ник съжали, че Богът на Майка Абигейл бе харесал именно Боулдър, а не Маями или Ню Орлийнс, например.

— Хванаха ме неподготвен, когато предложиха съдията в комитета — рече Стю. — Трябваше да го предвидим.

Фран кимна, а Ник бързо написа нещо в бележника си. „Разбираемо е. Хората непременно ще обърнат внимание и на отсъствието на Том и Дейна.“

— Мислиш ли, че ще заподозрат нещо? — попита Стю. Ник кимна.

— Ще си помислят, че изчезналите са заминали на запад завинаги.

Всички се замислиха, докато Ник вадеше кибрит и изгаряше бележката си.

— Отвратителна работа — накрая изрече Стю. — Прав е — мрачно каза Сю. — Какво друго да си помислят? — Имахме късмет, че никой не заговори за онова, което става на запад — обади се Фран.

Ник написа: „Наистина. Следващия път няма да ни се размине. Ето защо предлагам да отложим поредното събрание колкото се може по-дълго. Може би с три седмици. Какво ще кажете за петнайсети септември?“

— Ще успеем единствено, ако Бред пусне електричеството.

— Смятам, че ще се справи — каза Стю.

— Тръгвам си — рече Сю. — Утре е голям ден. Дейна заминава. Ще я изпратя до Колорадо Спрингс.

— Сигурна ли си, че нищо не те застрашава, Сю? — попита Фран.

Тя вдигна рамене.

— Как прие предложението ни? — попита Фран.

— Ами, тя е странно момиче. В колежа се е занимавала много със спорт, особено с тенис и плуване. През първите две години продължаваше да се среща с училищния си приятел. Е, той беше един младок с черно кожено яке — мислеше се за Тарзан. После съквартирантката ѝ я замъкна насила на няколко събрания за женската еманципация.

— И накрая е станала по-еманципирана от съквартирантката си — предположи Фран.

— Отначало станала активистка в женското движение, а после лесбийка — каза Сю.

Стю спря като ударен от гръм.

— Я да видим, красавецо, дали да не ти залепим устата с лейкопласт? — обади се Франи.

Стю затвори уста така, че зъбите му изтракаха. Сю продължи разказа си:

— Тези две новини тя съобщила на своя троглодит така въодушевено, че той извадил пушката си. Тя го обезоръжила и твърди, че това било превратна точка в живота ѝ.

— Значи е мъжемразка? — попита Стю, като настойчиво се вглеждаше в Сю.

Тя поклати глава.

— Не, сега е бисексуална, Стюарт. Надявам се, че няма да накараш комитета да приема закони против сексуалните привличания на хората?

— Имам достатъчно работа и без да се интересувам кой с кого спи — промърмори той и всички се разсмяха. — Попитах, само защото не искам някой да тръгне натам като на кръстоносен поход. Имаме нужда някой да види какво става там, а не от бойци. Това е работа за невестулки, не за лъвове.

— Тя го знае — отвърна Сюзън. — Фран ме попита как го е приела, когато я помолили да отиде там заради всички нас. Понесе го много добре. Освен едно нещо, напомни ми, че ако останем при онези мъже... помните ли как ни открихте, Стю?

Той кимна.

— Ако бяхме останали при тях, щяхме или да сме мъртви досега, или да сме на запад, защото те се бяха отправили натам... поне когато

бяха достатъчно трезвени, за да разпознават пътните знаци. Каза, че се чудела какво е мястото й Зоната и предположила, че мястото й е извън нея. И още каза...

— Какво? — попита Фран.

— Че ще се опита да се върне — рязко отвърна Сю и замълча. Каквото и друго да бе казала Дейна, то си оставаше за тях двете, нещо, което не бе дори за хората от комитета. Дейна заминаваше на запад с автоматичен нож, прикрепен за гривната й. Когато рязко извърнеше ръка, пружината му се освобождаваше и острието му бе като шести пръст на ръката й. Знаеше, че мнозина няма да я разберат, най-вече мъжете.

„Ако наистина е голям диктатор, той наистина ги държи единни. Но ако е заминал, те ще започнат да се бият и карат помежду си. Ако той умре, това ще е краят и за тях. А ако успее да го доближа, Сю, по-добре за него ще е да си има дявол пазител някъде наблизко.

Ще те убият, Дейна.

Вероятно. Може би си струва да погледам как му се влачат червата.“

Сюзън би могла да я спре, но не го направи. Беше се задоволила с обещанието на Дейна, че ще се придържа към първоначалния план, освен ако не възникне нещо непредвидено. Дейна се бе съгласила, а Сю се съмняваше, че на приятелката й ще се удаде подобна възможност. Флаг бе добре охраняван. Все пак, през последните три дни, откакто бе разговаряла с приятелката си, Сю не можеше да заспи.

— Добре — каза сега тя на останалите. — Отивам да поспя. Лека нощ, приятели.

Тръгна ей с ръце в джобовете на якето.

— Изглежда състарена — каза Стю.

Ник написа нещо в бележника и им го подаде. На листа бе написано: „Всички изглеждате така“.

* * *

На следващата сутрин, на път за електростанцията, Стю среща Сюзън и Дейна на мотори по булевард „Кениън“. Той им махна и те спряха. Стю си помисли че Дейна никога не е изглеждала толкова

хубава. Косите ѝ бяха пристегнати със зелен копринен шал. Носеше кожено яке, а на багажника и бе завързан спален чувал.

— Стюарт! — викна тя и усмихнато му махна за поздрав. „Дали наистина е лесбийка?“ — усъмни се той

— Май сте тръгнали на пътешествие — каза Стю.

— Да. Не сте ли ме виждали преди?

— Никога. Пушите ли?

Дейна извади цигара от пакет „Малборо“ и прикри с ръка клечка кибрит.

— Внимавай, момиче.

— Непременно.

— И се върни.

— Надявам се.

Изгледаха се един друг в ярката светлина на утрото.

— А ти се грижи за Франи.

— Непременно.

— И не съди съвсем строго съгражданите си.

— Няма от какво да се страхуват.

Тя хвърли цигарата.

— Какво ще кажеш, Сюзи?

Сюзън кимна и запали мотора, усмихвайки се малко напрегнато.

— Дейна?

Тя го погледна и Стю нежно я целуна по устните.

— Желая ти късмет. — Тя се усмихна.

— Трябва да го направиш два пъти, иначе няма да ми върви. Никога ли не си чувал за това?

Стю отново я целуна, но този път по-продължително. „Лесбийка ли?“ — усъмни се той.

— Франи е щастливка — каза Дейна. — Можеш да ѝ го кажеш от мое име.

Усмихвайки се, Стю направи крачка назад и не отвърна нищо. На две преки от тях избоботи оранжевият камион на погребалния комитет.

— Хайде, малката, да тръгваме — каза Дейна. Потеглиха, а Стю ги изпрати с поглед.

* * *

Сю Стърн се върна след два дни. Бе изпратила Дейна до Колорадо Спрингс и гледа след нея, докато не се превърна в малка точка на хоризонта. После поплака малко. Пренощува в Монюмънт но през нощта я събуди тих звук, долитащ от тръбата под селския път, до който бе лагерувала. Накрая събра смелост и насочи фенерчето си към ръждивата тръба. Вътре се криеше малко кученце, което трепереше. Може би беше на около шест месеца. Отдръпна се назад, когато тя се опита да го докосне. Тръбата бе тясна, за да пропълзи в нея. Тогава тя отиде в Монюмънт, разби витрината на хранителния магазин и се върна с пълен сак с консерви.

Планът ѝ бе успешен. Наместило се удобно в една от чантите, кученцето се отправи с нея към Боулдър.

* * *

Дик Елис бе във възторг от кученцето. Беше се оказало ирландски сетер, почти чистокръвен. Той бе уверен, че когато тя порасне, Коджак ще бъде щастлив да се запознае с нея. Новината обходи Свободната зона и този ден вече никой не спомена Майка Абигейл. Обсъждаха възбудено кучешките Адам и Ева. Сюзън Стерн се превърна в знаменитост и доколкото бе известно на комитета, никой не се запита какво бе правила в Монюмънт, който се намираше далеч на юг от Боулдър.

Но Стю запомни точно тази сутрин, когато бе изпратил с поглед Дейна и Сюзън, заминаващи към Денвър. Защото от този ден никой повече не видя Дейна от тази страна на Скалистите планини.

Двайсет и седми август. Вече се стъмваше. На небето светеше Венера.

Ник, Ралф и Стю седяха на стълбището на къщата на Том Кълън. Самият Том играеше крикет на поляната отпред.

„Време е“ — написа Ник.

Стю тихо го попита дали не трябва отново да го хипнотизират, но Ник поклати глава.

— Добре — каза Ралф. — Не бих понесъл отново процедурата. Повишавайки глас той повика Том:

— Том! Ей, Томи! Ела тук

Широко усмихнат, той дотича при тях.

— Томи, време е да тръгваш — рече му Ралф.

Усмивката му изчезна. Сякаш изведнъж бе забелязал, че се мръква.

— Да тръгвам? Сега? Не! Когато се смрачава, Том си ляга в леглото. На Том не му харесва да ходи по улиците, когато се мръква. Том се бои... Том...

Замлъкна и се вцепени. Сетне излезе от това състояние, но не както обикновено. Не приличаше на внезапно възкресение, не приличаше на силен поток, заливащ тялото му, а на тъжно ручейче.

— Да тръгна на запад? — попита той. Стю сложи ръка на рамото му и каза:

— Да, Том. Ако имаш сили да го направиш.

— По пътя.

От гърлото на Ралф се изтръгна сипкав, приглушен звук и той отиде в задния двор. Том сякаш не го забеляза. Погледът му се местеше от Стю към Ник и обратно.

— Да вървя нощем. Да спя денем. И да видя слон. Ник кимна.

Лари донесе сака на Том и той бавно го метна на гърба си.

— Бъди внимателен, Том — тихо рече Лари.

— Внимателен. Да, добре.

Стю със закъснение се замисли, дали не трябва да му дадат едноместна палатка, но отхвърли тази мисъл. Нямаше да се справи дори с малка палатка.

— Ник — прошепна Том. — Наистина ли трябва да го направя?

Ник сложи ръка на рамото му и бавно кимна.

— Е, добре.

— Просто върви по магистралата, Том — каза му Лари. — По шосе № 70. Ралф ще те закара с мотоциклета си.

— Да, Ралф — той замълча. Ралф излезе иззад къщата, като яростно триеше очи с шарена кърпа.

— Готов ли си, Том? — попита пресипнало той.

— Ник? Когато се върна, тази къща отново ли ще бъда моя?

Ник енергично закима.

— Том обича тази къща. Да.

— Знаем, Томи. — Сега Стю усети как гърлото му се стяга и на очите му се показаха топли сълзи.

— Добре, готов съм. С кого ще тръгна?

— С мен, Томи — каза Ралф. — По шосе № 70. Забрави ли? Том кимна и се отправи към мотора му. След миг Ралф го последва. Мотоциклетът мина по Бродуей и зави на изток.

Ник си тръгна със сведена глава и ръце в джобовете. Стю изяви желание да му прави компания, но Ник тръсна глава почти сърдито и го помоли с жестове да го остави сам. Стю се върна при Лари.

— Ама че работа — каза Лари и Стю мрачно кимна.

— Как мислиш, дали някога ще го видим отново, а, Лари?

— Ако не го видим, то седмината — е, може би без Фран, тя беше против това да изпратим Том — ще трябва цял живот да се храним и спим без нито за миг да забравим, че сме го изпратили там.

— И първи в редицата ще е Ник — каза Стю.

Те изпроводиша с поглед Ник, който изчезна в сенките на Бродуей. После мълчаливо погледнаха към къщата на Том.

— Хайде да се махаме оттук — неочаквано каза Лари. — Мисълта за тези препарирани животни... изведнъж от тях ме побиха тръпки.

Когато си отиваха, Ник все още стоеше на поляната до къщата на Том с ръце в джобовете и сведена глава.

* * *

На двайсет и осми август Джордж Ричардсън имаше много работа. Помагаха му Лори Констъбъл и Дик Елис. Дик бе помолил за разрешение да изостави медицината, но му бе отказано.

— Работиш чудесно — беше му казал Ричардсън. — На много неща си се научил, а скоро ще научиш още повече. Освен това, работата е твърде много и не мога да се справя сам. Ще се побъркаме, ако след месец-два не се появи още един лекар. Така че приеми поздравленията ми, Дик. Ти си първият студент медик в Свободната зона. Целуни го, Лори.

Тя изпълни молбата му.

Към единайсет сутринта в приемната влезе Фран. Огледа се любопитно и с известно безпокойство. Лори седеше до масата и четеше стар брой на „Лейдис Хоум Джърнъл“.

— Здравей, Фран — каза тя и се изправи бързо. — Бях сигурна, че рано или късно ще се появиш. В момента при Джордж е Кенди Джоунс, но веднага щом се освободи, ще те приеме. Как се чувстваш?

— Много добре, благодаря — отговори Фран.

Вратата на кабинета се отвори и Кенди излезе, а след нея — висок, широкоплещ мъж с кадифени джинси и спортна риза с емблема на крокодил. Кенди със съмнение поглеждаше към шишенцето с розова течност, което държеше в ръката си.

— Сигурен ли сте, че точно това е проблемът? — със съмнение попита тя Ричардсън. — По-рано никога не съм имала подобно нещо. Мислех си, че имам имунитет.

— Както виждате, нямате имунитет — каза Джордж с усмивка. — Не забравяйте баните с нишесте и стойте далеч от тревата.

— Джек има същите оплаквания. Необходимо ли е да идва? — Не, но можете заедно да правите баните.

Кенди тъжно кимна и погледът ѝ се спря на Фран.

— Здравей, Фран, как си?

— Всичко е наред. А ти?

— Ужасно — Кенди протегна шишенцето така, че Фран успя да прочете КАЛАДРИЛ на етикета. — Отровен бръшлян. За нищо на света няма да отгатнете къде съм го хванала. — Лицето ѝ светна. — Но се обзалагам, че ще се досетите откъде го е пипнал Джек.

Те я проследиха с учудени погледи. Сетне Джордж каза:

— Госпожа Голдсмит, нали? От комитета на Свободната зона. Приятно ми е да се запознаем.

Тя му протегна ръка.

— Просто Фран. Или Франи, ако повече ви харесва.

— Добре, Франи. Какво има?

— Бременна съм — каза тя. — И съм ужасно напласена — неочаквано се разрида.

Джордж сложи ръка на рамото ѝ.

— Лори, ще ми потрябваш след пет минути.

— Добре, докторе.

Той заведе Фран в кабинета и я накара да седне на кушетката.

— Защо плачете? За близнаците на госпожа Уенуърт ли? Тя кимна.

— Беше трудно раждане, Фран. Майката пушеше много. Близнаците бяха твърде дребни. Родиха се късно вечерта и много бързо. Смъртта им може да е причинена от какво ли не.

— Включително и супергрипа.

— Да, дори и супергрипа.

— Така че ще изчакаме и ще видим.

— Не, това не е необходимо. Ще направя всички необходими изследвания и не само на вас, а на всяка жена, която забременее в бъдеще или вече е бременна. В „Дженерал Илектрик“ имаше лозунг: „Прогресът е най-важния продукт на нашето производство.“ В Свободната зона най-важния продукт са децата.

— Но в действителност ние не знаем нищо.

— Не знаем. Но това не е причина да униваш, Фран.

— Добре, ще се помъча да не съм тъжна.

В кабинета влезе Лори и подаде на Джордж нова здравна карта. Той започна да задава на Франи въпроси за здравето ѝ и вписваше отговорите ѝ в съответните графи.

* * *

Когато прегледът приключи, Джордж излезе за малко от кабинета. Лори остана при Фран, докато тя се обличаше. Докато закопчаваше блузата си, Лори тихо ѝ каза:

— Възхищавам ти се, знаеш ли. Двамата с Дик като луди се опитваме да си направим бебе. Странно, нали — аз бях тази, която носеше значка за контрол на раждаемостта. Но сега, когато си помисля за значката, ме полазват тръпки. О, Франи, твоето бебе ще е първото. И съм сигурна, че всичко ще бъде наред. Трябва да бъде.

Фран само се усмихна и кимна, не искаше да напомня на Лори, че нейното няма да е първото.

Близнаците на госпожа Уенуърт бяха първи. А те бяха мъртви.

— Всичко е наред — каза Джордж след половин час. Фран учудено повдигна вежди.

— С бебето всичко ли е наред?

Тя затърси книжната кърпичка в джоба си.

— Чувствах, че се движи... но това беше отдавна. Оттогава нищо. Страхувах се...

— Живо е, това е сигурно, но се съмнявам, че онова, което сте почувствали, е било газове в червата.

— Беше бебето — уверено каза Фран.

— Както и да е, скоро ще започне да рита. Терминът ви е в средата на януари.

— Чудесно.

— Пазите ли диета?

— Да, поне се старая.

— Добре. Не ви ли се гади?

— По-рано ми се гадеше, но премина.

— Чудесно. Натоварвате ли се физически?

За един кошмарен миг тя се видя с лопата в ръка при гроба на баща си. Сетне видението изчезна.

— Да, достатъчно се упражнявам. — Наддавате ли?

— Да, с две кила и половина.

— Всичко е наред. Можете да напълнеете с още шест килограма — днес съм много добър. Тя се усмихна.

— Но нали сте доктор.

— Следвайте съветите ми и всичко ще се оправи. А сега относно велосипедите, моторите и мотопедите. Забравете за тях след петнайсети ноември. Без друго по това време никой няма да ги използва. Времето ще е твърде студено. Не пиете и не пушете много, нали?

— Не.

— Ако пропуснете вечер да изпиете по чашка, нищо лошо няма да се случи. Ще ви предпиша витамини. Можете да ги намерите във всяка аптека..

Фран се разсмя и Джордж неуверено се усмихна.

— Нещо смешно ли казах?

— Не, но в нашето положение това наистина е забавно.

— А! Разбира се. Поне никой не може да се оплаче от високите цени на лекарствата. И последно, Фран. Поставяли ли са ви спирала?

— Не — отвърна тя и си припомни съня: зловещият човек и ужасяващата му усмивка. Настръхна. — Не — отново повтори тя.

— Добре — той стана. — Няма да ви говоря, за да не се безпокоите...

— Не е необходимо — съгласи се тя.

— Но ще ви помоля да сведете тревогите до минимум. Прекомерното безпокойство на майката може да доведе до неправилен обмен на веществата на бебето. Не обичам да предписвам успокоителни на бременни жени, но ако смятате...

— Не, не е необходимо — каза Фран, но когато излезе на силното обедно слънце вече знаеше, че докрая на бременността си ще бъде преследвана от мисълта за близнаците на госпожа Уенуърт.

* * *

На двайсет и девети август в града пристигнаха три групи. В първата бяха двайсет и двама човека, във втората — четиринайсет, а в третата — двайсет и пет. Сенди Дю Шен съобщи на седемте члена на комитета, че сега населението на Свободната зона наброява над хиляда души.

Боулдър вече не бе град-призрак.

* * *

Вечерта на тринайсети Надин Крос стоеше в мазето на Харолд и го наблюдаваше с чувство на тревога. Когато вършеше нещо, той сякаш се оттегляше в някакъв собствен свят, където тя нямаше контрол над него. Когато бе в такова състояние, той й изглеждаше равнодушен, нещо повече, изпитваше презрение не само към нея, ами и към себе си. Единственото, което не се променяше, бе омразата му към Стюарт Редман и другите от комитета. В мазето имаше маса за игра на хоккей и Харолд работеше на нея. До него имаше отворена книга. На страницата бе изрисувана диаграма. От време на време той поглеждаше диаграмата, а сетне връщаше поглед към апарата, върху който работеше. Отдясно бе оставено куфарче с инструменти. Малки жички бяха разпръснати по повърхността на масата.

— Знаеш ли — каза той разсеяно, — трябва да се поразходиш.

— Защо? — обидено попита тя. Лицето на Харолд бе напрегнато и сериозно. Надин можеше да разбере защо се усмихва толкова често; защото когато престанеше, изглеждаше като луд. Подозираше, че наистина е такъв, или беше на път да полудее.

— Защото не знам от кога е този динамит — каза Харолд.

— Какво искаш да кажеш?

— Старият динамит се „потти“, скъпа — обясни Харолд и вдигна поглед към нея. Усети, че по лицето му се стича пот. — И „потта“, която отделя е чист нитроглицерин, поради което има голяма вероятност нашият научен експеримент да литне във въздуха.

— Не е нужно да драматизираш нещата.

— Надин? Ma chare?

— Какво?

Харолд я изглежда намръщено.

— Затваряй си проклетата уста.

Направи го, но не отиде на разходка, въпреки че ѝ се искаше. Навярно, ако такова бе желанието на Флаг (а дъсчицата ѝ бе казала, че Харолд е този, който ще отърве Флаг от комитета), динамитът не можеше да бъде стар. А дори да беше така, нямаше да избухне, докато... или не беше така? Какъв контрол върху нещата притежаваше Флаг?

„Достатъчно“ — помисли си тя с нарастващо безпокойство. Отново бе ходила до къщата и Джо го нямаше този път. Беше я напуснал. Беше отишла да се види с Луси и тя я бе посрещнала достатъчно хладно, за да разбере, че след като се е преместила при Харолд, Джо (разбира се, Луси го наричаше Лио) „се бе върнал към старите си навици“. Луси очевидно винеше нея за това, но... ако лавина се спуснеше от планината или земетресение разцепеше Пърл стрийт на две, Луси вероятно щеше да я обвини и за това. Не че скоро нямаше да има за какво да ги обвинят с Харолд. Въпреки това бе разочарована, че не видя Джо още веднъж... да го целуне за сбогом. Двамата с Харолд нямаше да са в Боулдър още дълго.

„Няма значение, по-добре е да го оставиш сега, когато имаш други цели. Само ще му навредиш... вероятно на себе си също, защото Джо вижда неща... знае някои неща. Нека престане да бъде Джо, нека престана да съм мама Надин. Нека си остане Лио завинаги.“

Но парадоксът в това бе неумолим. Не вярваше, че на хората в Свободната зона им е останала и година живот, включително и на момчето. Неговата воля не беше те да умрат...

„... признай си, не само Харолд е негов инструмент. Ти също си негова. Ти, която някога определи единствения непростим грях в света след епидемията като убийство, отнемането дори на един живот...“

Неочаквано ѝ се прииска динамитът да избухне и да сложи край на живота им. Милостив край. Сетне се замисли какво би станало след това, след като прекосят планината, и изпита познатата топлина в корема си.

— Ето — тихо изрече Харолд и постави изобретението си в кутия за обувки.

— Готово ли е?

— Да.

— Дали ще се задейства?

— Искаш ли да опиташ? — Думите му бяха саркастични, но тя не му обърна внимание. Очите му я разглеждаха с онази алчност, която познаваше. Беше се завърнал от тайното си място — мястото, където пишеше дневника си, който тя бе прочела и оставила безгрижно под тухлата на камината. Сега вече можеше да се справи с него. Сега можеше да говори като нормален човек.

— Искаш ли първо да ме погледаш? — попита тя. — Както миналата нощ?

— Да — каза той. — Добре.

— Да се качим горе — тя премигна към него. — Аз ще се кача първа.

— Да — пресипнало отвърна той. Капчици пот бяха избили на челото му, но този път не от страх. — Върви.

Тръгна нагоре и усети как наблюдава късата ѝ поличка. Бе облечена с къса моряшка рокля под която бе гола.

Вратата се затвори и нещото, което Харолд бе изобретил, стоеше в отворената кутия от обувки в мрака. Бе радиотелефон, който бе открил в магазина за радиочасти. Беше свалил задния капак и бе прикрепил към него осем заряда динамит. Книгата все още бе отворена, а заглавието ѝ гласеше: „65 рационални награди за изобретения“. Диаграмата показваше звънец за врата, свързан с

радиотелефон, подобен на този от кутията за обувки. Под нея пишеше: Трета награда. Конструктор Брайън Бол, Рутленд, Върмонт.

След няколко часа Харолд отново слезе в мазето, затвори кутията и внимателно я отнесе горе. Остави я на последния рафт на кухненския шкаф. През деня Ралф Брентнър му бе казал, че комитетът на Свободната зона е поканил на следващото събрание да говори Чад Норис. „И кога ще бъде това“ — небрежно се поинтересува Харолд. „На втори септември“ — бе отвърнал Ралф.

Втори септември.

Лари и Лио седяха на тротоара пред къщата. Лари пиеше топла бира, а Лио топла оранжада. Сега в Боулдър можеше да си намериш каквото си поискаш за пиене, щом като бе в кутия и ако нямаш нищо против да го пиеш топло. Луси косеше тревата в двора. Беше ѝ предложил да ѝ помогне, но тя бе поклатила глава.

— Опитай се да разбереш какво измъчва Лио.

Изтичаха последните дни на август.

В деня, след като Надин се бе преместила при Харолд, Лио не се бе появил на закуска. Лари бе открил момчето в стаята му, само по гащета с палец в устата. Беше необщително и враждебно. Лари бе уплашен от Луси, защото не знаеше какъв е бил Лио, когато Лари го бе срещнал. Тогава името му бе Джо и размахваше нож.

Оттогава бе изминала почти седмица и Лио беше малко по-добре, но все още не беше на себе си и не искаше да разговаря за онова, което се бе случило.

— Онази жена има пръст в тая работа — бе казала Луси, докато завърташе капачката на тревокосачката.

— Надин? Какво те кара да мислиш така?

— Ами нямах намерение да го споменавам. Но тя дойде оня ден, когато отидохте на риболов при Голдън Крийк. Искаше да види момчето. Добре, че ви нямаше.

— Луси...

Тя го целуна, а той плъзна ръка под късата ѝ фланелка и закачливо я стисна.

— Не съм те преценила както трябва — каза тя. — Сигурно винаги ще съжалявам за това. Но никога няма да харесам Надин Крос. В нея има нещо ненормално.

Лари не отговори, но си помисли, че преценката на Луси вероятно е вярна. През онази нощ там, горе, в Скупър Кинг тя беше като луда.

— Има още нещо — там тя не го наричаше Лио, а с друго име — Джо.

Той я изглежда озадачено, когато тя включи косачката. Сега, половин час след разговора им, пиеше топлата си бира и наблюдаваше как Лио удря топката за тенис на маса, която бе намерил преди два дена, когато бяха ходили до къщата на Харолд, където се бе преместила Надин. Малката бяла топка бе зацапана, но все още бе здрава. Ток-ток-ток — отскачаше тя от асфалта.

Лио (сега бе Лио, нали така?) не бе пожелал да влезе в дома на Харолд в онзи ден.

В къщата, където сега живееше майка Надин.

— Искаш ли да отидем за риба, момче? — неочаквано предложи Лари.

— Няма риба — отвърна Лио. Наблюдаваше Лари със странните си очи с цвят на зеленикава морска вода. — Познаваш ли господин Елис?

— Разбира се.

— Той каза, че можем да пием от водата, когато рибата се завърне. Да я пием без... — издаде свистящ звук и размаха пръсти пред очите си. — Нали знаеш?

— Без да я преваряваме?

— Да. — Ток-ток-ток.

— Харесвам Дик. Него и Лари. Винаги ми дават нещо за ядене. Него го е страх, че няма, но аз съм сигурен, че ще успеят.

— Ще успеят какво?

— Да си имат дете. Дик се страхува, че е възрастен. Но аз съм убеден, че не е така.

Лари едва не запитва как Дик и Лио са стигнали до тази тема, но се въздържа. Отговорът, разбира се, щеше да е, че изобщо не са го разисквали. Дик не би разговарял за нещо толкова лично с малко момче. Лио просто го знаеше... и това е всичко.

Ток-ток-ток.

Да. Лио знаеше разни неща... или ги чувстваше интуитивно. Не искаше да влезе в къщата на Харолд... и бе казал нещо за Надин... не помнеше точно какво... но Лари помнеше този разговор и изпита неприятно чувство, когато научи, че Надин се е преместила при Харолд. Тогава момчето сякаш бе изпаднало в транс, сякаш... Ток-ток-ток.

Лари наблюдаваше как топката за пинг-понг подскача нагоре-надолу, после неочаквано погледна лицето на Лио.

Момчето отново бе потънало в странното си състояние, сякаш бе прочело мисълта на Лари и просто бе реагирало. Отново беше транс.

Лио бе отишъл да види слона. Лари небрежно каза:

— Да, мисля, че ще имат бебе. На външен вид Дик не ми се струва на повече от петдесетина години. Кари Грант бе направил едно, когато бе почти на седемдесет.

— Кой е Кари Грант? — попита Лио. Топката продължаваше да подскача нагоре-надолу.

(Прочут. На север, северозапад)

— Нима не знаеш? — попита той Лио.

— Бил е актьор — каза момчето. — Играл е в „Прочут“. И в „Северозапад“.

(На север през северозапад)

— На север през северозапад, искам да кажа — съгласи се Лио. Очите му не се откъсваха от топката.

— Точно така. Как е мама Надин, Лио?

— Тя ме наричаше Джо. За нея аз съм Джо.

— О — по гърба на Лари полазиха студени тръпки.

— Зле ли е.

— Зле?

— С тях двамата.

— С Надин й... (Харолд?)

— Да, с него.

— Не са ли щастливи?

— Той ги е измамил. Мислят си, че са му нужни.

— На него?

— Да, на него.

Отговорът му увисна в неподвижния летен въздух. Ток-ток-ток.

— Господи — промърмори Лари. Втрисаше го. Старият страх премина през него. Дали наистина искаше да чуе отново нещо за това? Беше като да наблюдаваш как се отваря вратата на гробница в тихо гробище и да виждаш да се показва ръка... „Каквото и да е, не искам да чувам за него, не искам да зная нищо.“

— Мама Надин иска да мисли, че вината е твоя — каза Лио. — Искан да мисли, че ти си я тласнал към Харолд. Но тя го направи

нарочно. Изчака да заобичаш мама Луси. Изчака, докато не се убеди в това. Сякаш Той е изтрил онази част от мозъка ѝ, която знае кое е правилно, и кое не. Малко по малко той изтрива мозъка ѝ. И когато привърши, тя ще е луда, както всички останали на запад. Дори може би още по-луда.

— Лио... — прошепна Лари, и той отвърна незабавно.

— Тя ме нарича Джо. За нея съм Джо.

— Да те наричам ли така? — несигурно запита Лари.

— Не — в гласа на момчето се прокрадна умолителна нотка. — Не, моля те, недей.

— Липсва ти мама Надин, нали?

— Тя е мъртва — каза то със смразяваща простота. — Затова ли остана до късно снощи навън?

— Да.

— И затова ли не искаше да говориш?

— Да.

— Но сега разговаряш.

— Аз имам теб и мама Луси.

— Да, разбира се...

— Но това няма да е за дълго! — яростно изрече момчето. — Няма да е за дълго! Освен ако не говорите с Франи! Говорете с Франи! Говорете с Франи!

— За Надин?

— Не!

— За какво? За теб?

Гласът на Лио се повиши, стана пронизителен.

— Всичко е написано! Ти знаеш! Франи знае! Говори с Франи!

— Комитета...

— Не комитета! Комитетът няма да ти помогне, няма да помогне на никого. Комитетът е стария начин, той се смее на вашия комитет, защото е връщане назад, а това е неговия начин, разбираш ли, Франи знае, ако разговаряте, можеш...

Лио силно удари топката в асфалта и тя отскочи нависоко, падна и се изтърколи встрани. Лари я наблюдаваше, устата му бе пресъхнала, сърцето му биеше силно в гърдите.

— Изпуснах топката си — каза Лио и побягна да я вземе. Лари седеше и го наблюдаваше.

„Франи“ — помисли си той.

* * *

Двамата бяха седнали на самия край на сцената на летния театър. След час щеше да мръкне и в парка нямаше много хора. Малцината посетители се разхождаха хванати за ръка. „Времето за разходка на децата и на влюбените съвпада“ — несвързано си помисли Фран. Лари току-що бе завършил разказа си за онова, което Лио му бе казал в състояние на транс.

— Е, и какво мислиш за това? — попита Лари.

— Не зная какво да мисля — тихо рече тя, — но никак не ми харесват нещата, които се случват напоследък. Пророчески сънища. Старица, която говори от името на Бога, а сетне изчезва в пустошта. Сега малко момче-телепат. Като в приказка е. Понякога ми се струва, че супергрипът ни остави живи, но ни е отнел разума.

— Той каза, че трябва да говоря с теб. Тя не отвърна.

— Е, ако има нещо, което...

— Написано — тихо каза Франи. — Момчето е право. Това е коренът на проблема. Ако не бях толкова глупава, толкова самомнителна, че да напиша всичко... проклета да съм!

Лари се втренчи учудено в нея.

— За какво говориш?

— За Харолд — рече тя — и аз се страхувам. Нищо не съм споделила със Стю. Беше ме срам. Да си водя дневник бе толкова тъпо... а сега Стю... той всъщност харесва Харолд... всички в Свободната зона харесват Харолд, включително и ти. — Тя се изсмя и се задави в сълзи. — В края на краищата, той беше...твой ангел-пазител по пътя насам, нали така?

— Не те разбирам — бавно изрече Лари. — Можеш ли да ми кажеш от какво се страхуваш?

— Там е работата., че просто не зная — тя го погледна, очите й бяха пълни със сълзи. — Най-добре ще е да ти разкажа всичко, Лари. Трябва да поговоря с някого за това. Бог ми е свидетел, не мога повече да държа всичко в себе си, а Стю... Стю може би не бива да научи. Поне не пръв.

— Тогава започвай, Франи. Изплюй камъчето.

И тя му разправи всичко, започвайки от онзи юнски ден, в който Харолд спря пред дома ѝ в Оугънкуит с кадилака на Рой Бренигън. Докато говореше, последната слънчева светлина изчезна в синкави оттенъци; Влюбените в парка също изчезнаха. Тънкият сърп на луната изплува в небето. В отдалечения край на „Каньон булевард“ в една висока жилищна сграда засветиха газени лампи. Тя му разказа за надписа на покрива на плевнята и как тя бе спала, когато Харолд, рискувайки живота си, бе написал името ѝ най-отдолу. За срещата им със Стю във Фабиан и за реакцията на Харолд. Разправи му за дневника си и за отпечатъка от палец. Когато свърши, бе минало девет часа и щурците свиреха. Между тях настъпи мълчание и Франи зачака със страх Лари да наруши тишината. Но той сякаш бе потънал в мислите си.

Накрая той каза:

— Сигурна ли си за отпечатъка? Убедена ли си, че е на Харолд?

Тя се поколеба за миг.

— Да. Знаех, че е на Харолд още щом го видях.

— Този надпис в плевнята — каза Лари. — Помниш ли, в нощта, когато се срещнахме, ти казах, че съм се качвал там и че Харолд бе издълбал инициалите си на гредата на сеновала?

— Да.

— Не бяха само неговите инициали. Твоите също. В сърце. Влюбените ученици правят подобни неща.

Тя изтри сълзите си.

— Каква бъркотия — промълви пресипнало тя.

— Ти не си виновна за действията на Харолд Лодър, момиче.

— Той взе ръката ѝ и силно я стисна. Погледна лицето ѝ. — Казвам ти го аз, който дълго време съм бил слабохарактерен човек и мухльо. Не бива да се самообвиняваш. Защото, ако го направиш... — Той стисна ръката ѝ така силно, че я заболя.

— Наистина ще подлудееш.

После пусна ръката ѝ и за известно време останаха мълчаливи.

— Смяташ ли, че Харолд изпитва смъртна омраза към Стю? — попита той накрая. — Смяташ ли, че е толкова сериозно?

— Да — отвърна тя. — Наистина смятам, че е възможно. Може би не само към Стю, но и към целия комитет. Но не зная какво...

Лари стисна рамото ѝ. Изразът на лицето му се бе променил. Очите му се бяха разширили. Устните му се размърдаха, без да издават звук.

— Лари? Какво...

— Когато слезе долу — тихо заговори той. — Когато слезе в мазето да вземе тирбушон или нещо подобно.

— Какво?

Той бавно се извърна към нея, сякаш главата му бе закрепена с ръждясал винт.

— Знаеш ли — каза Лари, — може би има начин да разрешим този проблем. Не гарантирам, защото не съм поглеждал в тетрадката, но... в това има логика... Харолд прочита дневника ти и не само научава всичките ти тайни, но и заимства идеята ти. По дяволите, дори може би ти е завидял, че първа си го измислила. Не си ли водят дневници всички добри писатели?

— Искаш да кажеш, че Харолд има дневник?

— Когато слезе в мазето, в деня, в който занесох бутилка вино, разгледах дневната му. Той каза, че иска да смени мебелите си с по-съвременни, и аз се опитвах да си я представя как би изглеждала. Забелязах една разместена плоча на камината...

— Да! — извика тя така силно, че той подскочи. — В онзи ден, в който се промъкнах... и Надин Крос дойде... седнах до камината... помня тази разместена плоча. — Отново изглежда Лари. — Ето пак. Сякаш някой ни е водил за носа дотам...

— Съвпадение — каза той, но гласът му прозвуча неуверено.

— Така ли? И двамата сме били в къщата на Харолд. И двамата сме забелязали разместената плоча. И сега сме тук. Това съвпадение ли го наричаш?

— Не знам.

— А какво имаше под плочата?

— Дневник — бавно изрече той. — Поне така пишеше на корицата. Не погледнах вътре. Тогава мислех, че може да принадлежи на предишния собственик. Но ако беше така, Харолд непременно би го намерил. И двамата сме забелязали разместената плоча. Нека предположим, че той също я е открил. Дори ако човекът, живял там преди супергрипа, е записвал вътре малките си тайни — доходите си, укрити от данъчния инспектор, сексуалните си фантазии към дъщеря

си, не зная още какво, — всички те все едно не са на Харолд. Не разбираш ли?

— Да, но...

— Не прекъсвай, когато инспектор Ъндърууд изяснява случая, лекомислено момиче. Значи, ако тези тайни не са на Харолд, защо ще върне дневника под плочата? Защото това означава, че тайните са негови. Това е бил дневникът на Харолд.

— Мислиш ли, че още е там?

— Може би. Трябва просто да отидем и да проверим.

— Сега?

— Утре. Той ще работи с погребалния комитет и Надин ще помага на електростанцията следобед.

— Добре — каза тя. — Да кажа ли на Стю?

— Защо да не изчакаме? Няма смисъл да раздухваме работата, преди да се уверим, че наистина е нещо важно. Дневникът може и да го няма вече. А може да се окаже и списък на неща, които трябва да бъдат направени. Може да е пълен с абсолютно невинни неща. Или може би там е записан политическият план на Харолд. Може да е зашифрован.

— Не помислих за това. Какво ще правим, ако се окаже... нещо сериозно?

— Предполагам, че ще трябва да покажем тетрадката на комитета на Свободната зона. Още една причина да свършим работата колкото се може по-бързо. Следващото заседание е на втори. Комитетът ще се оправи с този въпрос.

— Сигурен ли си?

— Да — отвърна Лари, но си припомни думите на Лио. Тя скочи от сцената.

— Сега се чувствам много по-добре. Благодаря ти, Лари.

— Къде ще се срещнем?

— В малкия парк срещу къщата на Харолд. Какво ще кажеш за утре в един часа?

— Чудесно — отвърна Лари. — До утре.

Франи тръгна за дома си с олекнало сърце. Не се беше чувствала така от седмици. Както бе казал Лари, алтернативата сега бе ясна. Дневникът можеше да докаже, че страховете им са безпочвени. Но ако излезеше обратното...

Е, нека тогава комитетът да реши. Лари ѝ бе напомнил, че имаха събрание на втори септември вечерта, в дома на Ник и Ралф.

Когато се прибра у дома, Стю седеше на леглото с дебела книга с кожена подвързия, на която пишеше: „Въведение в системата на углавния кодекс на Колорадо“.

— Сериозно четиво — каза тя и го целуна по устата.

— А ти какво си мислиш. — Той запрати книгата в другия край на стаята и тя падна на тоалетната масичка с глух звук.

— Ал Бендел я донесе. Той с неговия правен комитет е развил голяма дейност. На следващото заседание иска да се изкаже пред комитета на Свободната зона, когато се съберем вдругиден следобед. А с какво бе заета моята прекрасна лейди?

— Говорих с Лари Ъндървуд. Той я изглежда настойчиво. Фран... плакала ли си?

— Да — призна тя, гледайки го право в очите, — но сега се чувствам по-добре. Много по-добре. — Заради бебето ли си се притеснила? — Не.

— От какво тогава?

— Ще ти кажа утре вечерта. А дотогава никакви въпроси. Ясно ли е?

— Нещо сериозно ли е?

— Стю, не зная.

Той я изглежда продължително.

— Добре, Франи — каза той. — Обичам те.

— И аз те обичам.

— Ще си легнеш ли? Тя се усмихна.

— Ще те изпреваря.

* * *

Утрото на първи септември бе облачно и дъждовно-скупен ден, който ти се иска да забравиш бързо — но нито един от жителите на Свободната зона нямаше да го забрави. Защото именно в този ден електростанцията заработи... поне за малко.

В дванайсет без десет Брад Кичнър погледна към Стю, Ник, Ралф и Джек Джексън, които стояха зад него в контролната зала. Брад

нервно се усмихна и каза:

— Света Богородице, помогни ми!

Той рязко дръпна надолу двата прекъсвача. В огромната, подобна на пещера зала под тях двата пробни генератора започнаха да вият. Петимата мъже се доближиха до огромната стена от тъмно стъкло и погледнаха надолу, където стотина мъже и жени стояха със защитни очила, както ги бе инструктирал Брад.

— Ако съм сгрешил някъде, по-добре ще е да гръмнат само два вместо петдесет и два — беше им казал по-рано Брад.

Генераторите завиха още по-силно.

Ник побутна Стю с лакът и му направи знак към тавана на стаята. Стю вдигна очи и започна да се смее. Флуоресцентните лампи бяха започнали да светят слабо. Генераторите продължаваха да набират скорост, достигайки до постоянно равномерно бучене. Долу група работници заръкопляскаха, някои от тях потръпваха, докато го правеха, защото ръцете им бяха изранени от навиването на медната жица.

Сега флуоресцентните лампи излъчваха постоянна ярка светлина.

Ник беше обзет от чувство, напълно противоположно на онова, което изпитваше преди, когато лампите угаснаха в Шойо — не на обреченост, а на възкресяване.

Двата генератора захранваха с ток малък участък в северната част на Боулдър. Някои хора там не знаеха за изпитанието тази сутрин и мнозина от тях бяха побягнали, сякаш ги гонеха всичките дяволи от ада.

Телевизионните апарати се включиха с трясък. В къща на Спрусстрийт миксер започна да бръмчи и да бърка смес от яйца и кашкавал, която отдавна се бе втвърдила. Моторът на миксера скоро прегря и изгърмя. Електрически трион се задейства в пуст гараж. Печка за готвене също се включи.

Марвин Гай запя от тонколоните в магазин за стари плочи, който наричаха „Восьмичия музей“; думите, подкрепени от възбуден дискоритъм, напомняха на сън от миналото: „Хайде да танцуваме... хайде да викаме...“

На Мапъл стрийт изгърмя трансформатор и ярка спирава от искри се разпиля наоколо, проблесна във влажната трева и изчезна.

В електроцентралата единият от генераторите зави по-високо, с отчаяни нотки. Започна да пуши. Хората отстъпиха назад, на границата на паниката. Залата взе да се изпълва със сладникавата миризма на озон.

— Натоварването е твърде голямо — изръмжа Брад.

Хукна към прекъсвачите в другия край на залата и изключи електроенергията. Воят на генераторите започна да замира, но докато престане напълно, се раздаде взрив, звукът от който бе частично заглушен от защитното стъкло.

— По дяволите! — извика Ралф. — Единият се подпали. Над тях флуоресцентните лампи изгаснаха. Брад рязко отвори вратата на контролната зала и изскочи на площадката. Думите му проехтяха в празното пространство.

— Бързо! Вземете пожарогасителите!

Няколко пожарогасителя бяха насочени към генераторите и огънят бе потушен. Миризмата на озон все още се усещаше. Останалите се струпяха около Брад на площадката.

Стю сложи ръка на рамото му.

— Съжалявам, че се получи така, приятелю.

Брад се обърна към него и се усмихна.

— Да съжалявам? За какво?

— Е, генераторът изгоря, нали така? — попита Джек.

— Да, по дяволите! А някъде в района на Северната улица изгоря трансформатор. Забравихме, по дяволите, всичко сме забравили! Те са били болни, умирали са, но преди това на никого не е минало през ум да изключи електроуредите си. Из целия Боулдър имаше включени телевизори, печки, електрически одеяла. Натоварването беше огромно. Тези генератори са направени така, че когато натоварването е голямо, те се включват към друг генератор, където натоварването е по-малко. Този генератор също се опита да се включи, но нямаше в какво, разбирате ли? — Брад се тресеше от възбуда. — Гери! Помните ли Гери в Индиана, изгоря до основи?

Те кимнаха.

— Не мисля, не можем да сме сигурни стопроцентово, но това можеше да се случи и тук. Ние също щяхме да изгорим, ако не бяхме изключили тока навреме. Едно късо съединение на някое електрическо одеяло може би щеше да е достатъчно. Тези два генератора се опитаха

да прехвърлят част от натоварването, но нищо не се получи. И изгоряха. Имахме късмет, така смятам — повярвайте ми.

— Щом казваш — обади се Ралф с известно съмнение. Брад рече:

— Трябва да започнем работа отначало, но този път имаме само един повреден генератор. Бързо ще се справим. Но... — Той щракна с пръсти. — Няма да включим тока дотогава, докато не се убедим напълно. Може би трябва да организираме още една група. Още дванайсет човека?

— Разбира се — каза Стю. — А за какво?

— Група по изключването. Просто група мъже, която да обикаля Боулдър и да изгасва всички електроуреди. Не бих рискувал да пуснем електростанцията, докато всичко не бъде изключено. Все още нямаме пожарна команда, човече — изсмя се Брад като луд.

— Утре вечерта ще има заседание на комитета на Свободната зона — каза Стю. — Ще дойдеш и ще обясниш за какво са ти нужни хората и ще ги получиш. Но сигурен ли си, че следващия път няма да има претоварване?

— Абсолютно. И днес нямаше да се случи, ако не бяха включени толкова уреди. Като стана дума за това, някой трябва да отиде до северната част на Боулдър и да провери дали няма пожар.

Никой не бе сигурен дали Брад говори сериозно, или се шегува. Оказа се, че има няколко малки пожара, повечето от уреди с нагреватели. Никой от пожарите не се бе разпространил наоколо. И това, което хората от Свободната зона запомниха от този първи септември 1990 бе, че тогава се бе върнала електроенергията — макар и за трийсет секунди.

* * *

Час по-късно Фран излезе с велосипеда си до малкия парк срещу дома на Харолд. В северния край на парка малка рекичка бълбукаше тихо. Сутрешният ситен дъжд бе преминал в гъста мъгла.

Тя се огледа, но не видя Лари. Тръгна по мократа трева към люлките и нечий глас извика:

— Насам, Франи.

Стресната, тя погледна към малката постройка, където се намираха тоалетните, и за миг изпита страх. В сянката стоеше висока фигура и за секунда ѝ се стори...

После фигурата пристъпи напред и се превърна в Лари, облечен в изтъркани джинси и риза цвят каки. Фран се отпусна.

— Изплаших ли те? — попита той.

— Да, малко. — Тя седна на една от люлките, сърцето ѝ заби равномерно. — Просто съзрях силуета ти в сянката...

— Извинявай. Реших, че така ще е по-безопасно, въпреки че от къщата на Харолд това място не се забелязва. Виждам, че и ти си с велосипед.

Тя кимна.

— По-безшумно е.

— Скрих моя там под онзи навес — той кимна към постройката до спортната площадка.

Франи последва примера му. Миризмата вътре бе застояла и зловонна. Мястото явно бе обитавано от момчета, твърде млади или пияни, за да шофират и бе пълно с празни бирени бутилки и фасове. В далечния ъгъл се валяха смачкани панталони, а в близкия се виждаха останки от малък огън. Остави велосипеда си до този на Лари и бързо излезе. В сумрачното помещение, изпълнено с миризмата на отдавнашен секс, бе лесно да си представи, че зловещият човек стои зад нея, стискайки в ръката си извитата закачалка.

— Истинско място за почивка, нали? — сухо запита Лари.

— Не се покрива с идеята ми за приятно прекарване — гласът на Фран трепна. — Без значение какво ще излезе от онова, което ще узнаем, тази вечер ще разкажа всичко на Стю. Лари кимна.

— Не само защото е член на комитета. Нали сега е съдебен изпълнител.

Фран тревожно се вгледа в Лари. За пръв път наистина осъзна, че тяхната експедиция може да тикне Харолд в затвора. Щяха да се промъкнат в жилището му без заповед за обиск и да си пхат носа навсякъде. — По дяволите! — възкликна тя.

— Да, не е лесно — съгласи се той. — Искаш ли да се откажем? След дълъг размисъл тя поклати глава.

— Добре. Смятам, че сме длъжни да разберем по един или друг начин.

— Сигурен ли си, че и двамата не са у дома?

— Да. Видях Харолд да заминава с един от камионите на погребалния комитет тази сутрин. А всички, които са в комитета по енергетика, са поканени днес на пробното пускане.

— Сигурен ли си, че тя е отишла?

— Отстрани може би ще е доста странно, ако не го направи, не смяташ ли?

Фран кимна.

— Предполагам, че е така. Всъщност, Стю каза, че се надява да пуснат електростанцията към шести.

— Това ще бъде велик ден — рече Лари и си помисли колко хубаво щеше да бъде отново да вземе голямата си китара „Фендер“, да я включи към още по-големия усилвател и да изсвири каквото и да е. Може би „Глория“ или „Разходка с куче“. Всъщност каквото и да е, само не „Скъпа, де го твойт мъж?“

— Може би — каза Фран — трябва да измислим някакъв предлог. Просто за всеки случай.

Лари се усмихна накриво.

— Ще се помъчиш да ги убедиш, че абонираме за списания, ако някой от тях се върне?

— Ха-ха. Много смешно.

— Добре, можем да кажем това, което току-що ми съобщи за пускането на електростанцията. Ако тя се окаже вкъщи. Фран кимна.

— Да, това ще мине.

— Не се самозалъгвай, Фран. Тя ще се усъмни, дори ако ѝ кажем, че Исус Христос се разхожда по покрива на градския резервоар.

— В такъв случай явно е виновна за нещо.

— Да, ако е виновна за нещо.

— Да тръгваме — каза Фран след миг размисъл. — Хайде.

* * *

Не стана нужда от предлог. Дългото безуспешно чукане отначало на предната врата, а сетне на задната ги убеди, че къщата на Харолд наистина е празна. „И по-добре“ — помисли си Фран. Колкото повече

си мислеше за предлога, който щяха да използват, толкова прозрачен ѝ се струваше.

— Как влезе? — попита Лари.

— През прозореца на мазето. .

Заобиколиха къщата и Лари дълго и безплодно дърпа дръжката на прозореца, докато Фран се оглеждаше.

— Може и да си го сторила — каза той, — но сега е затворен здраво.

— Не е, само е заял. Дай да се опитам. Но на нея също не ѝ провървя.

— Какво ще правим сега? — попита тя.

— Ще разбием стъклото.

— Лари, той ще го забележи.

— Много важно. Ако няма какво да крие, просто ще си помисли, че деца са чупили прозорците на празните къщи. Наистина изглежда празна с тези затворени капаци. А ако има какво да крие, това ще го притесни много, но той си го заслужава. Прав ли съм?

Тя явно изпитваше съмнение, но не го спря, когато той съблече ризата си, намота я на ръката си и разби прозореца.

— Готово — той отвори прозореца отвътре. Лари се спусна пръв в мазето и се обърна, за да помогне на Франи. — Внимателно, момиче. Да не вземеш да пометнеш в мазето на Харолд.

Той я хвана под мишниците и бавно я пусна надолу. Двамата огледаха стаята за игри. По масата за игра на хокей имаше разхвърляни парченца от разноцветна жица. — Какво е това? — попита тя, като взе една от тях. — По рано на масата нямаше нищо.

Той вдигна рамене.

— Може би Харолд конструира подобрен вариант на капан за мишки.

Лари се наведе и извади изпод масата кутия. На капака пишеше: „Чудесен комплект радиотелефони. В комплекта не са включени батериите.“ Лари отвори кутията, но лекотата ѝ още преди това му бе подсказала че вътре няма нищо.

— Събира радиотелефони, а не капани за мишки — каза Франи.

— Не, това не е конструктор. Продава се готово. Може би е сменил нещо в тях. Типично за Харолд. Помниш ли как Стю ругаеше

за лошата връзка, когато заедно с Харолд и Ралф търсиха Майка Абигейл?

Тя кимна, нещо в остатъците от жици я тревожеше.

Лари пусна кутията на пода и изрече фразата, която после щеше да му се стори най-погрешното изявление в целия му живот.

— Няма значение — каза той. — Хайде да вървим. Качиха се по стълбата, но този път вратата към мазето бе заключена. Тя го погледна, а Лари вдигна рамене.

— Май е късно за отстъпление, а? Фран кимна.

Лари удари с рамо няколко пъти вратата и я разби. Наведе се и вдигна металния райбер от линолеума на пода в кухнята

— Ще го поставя на място и той няма да забележи нищо Само трябва да намеря отвертка.

— Защо ще си правиш труда? Нали ще открие счупения прозорец?

— Наистина. Но ако райберът си е на вратата, той... защо се усмихваш?

— Не се съмнявам, че ще го поставиш на мястото му. Но как ще го затвориш от обратната страна на вратата.

Лари се замисли и каза:

— Господи, най-много мразя умните жени! — той хвърли райбера на кухненската маса. — Хайде да погледнем под онази плоча на камината.

Влязоха в дневната и Фран почувства как тревогата ѝ нараства. Миналия път Надин нямаше ключ. Но този път можеше да се върне, щеше да има. А ако наистина дойдеше, щяха да ги хванат. Каква горчива шега щеше да бъде, ако първото служебно задължение на Стю като съдебен изпълнител беше да арестува собствената си жена за незаконно проникване в чужд дом.

— Тази беше, нали? — попита Лари, като посочи една плоча.

— Да. Побързай.

— Така или иначе, има вероятност да го е преместил.

И Харолд наистина го беше преместил. Надин бе тази, която го бе оставила на старото място. Лари и Фран не знаеха нищо за това. Когато Лари вдигна плочата, тетрадката бе там. И двамата се втренчиха в нея. В стаята сякаш стана по-горещо, задушно и тъмно.

— Е, ще му се възхищаваме ли, или ще четем? — попита Лари.

— Ти го вземи — каза Фран. — Дори не искам да го докосвам. Той извади дневника от дупката и машинално избърса праха от обложката. Започна да го прелиства напосоки.

Харолд използваше тънък писец, който му позволяваше да пише със ситни, красиви букви — почерк на добросъвестен, вероятно енергичен човек. Нямаше нови редове. Имаше само бели полета отляво и отдясно, толкова прави, че вероятно бяха начертани с линия.

— Ще са ни нужни три дни да прочетем всичко — каза Лари и продължи да прелиства дневника.

— Почакай — рече Фран и върна няколко страници назад. Там където непрекъснатият поток от думи бе прекъснат от смело очертано място. Онова, което бе написано вътре, бе нещо подобно на девиз:

„Да следваш собствената си звезда значи да се подчиниш на волята на по-велика Сила, на волята на Провидението; и все пак възможно ли е самият акт на следването на тази воля да е коренът на още по-могъща Сила? Твоят Бог, твоят Дявол държи ключовете от фара; така дълго се измъчвах с това през последните два месеца; но на всеки от нас Той е дал възможността да бъде навигатор.“

Харолд Емери Лодър

— Съжалявам — каза Лари. — Подобни мъдрости са извън пределите на онова, което мога да проумея. Ти разбираш ли нещо?

Фран бавно поклати глава.

— Според мен, Харолд иска да каже по свой начин, че да следваш някого е също толкова почтена работа, както и да бъдеш водач.

Лари отново запрелиства дневника, натъквайки се на още четири-пет оградени максими, под всяка от които с главни букви бе написано пълното име на Харолд.

— Виж това, Фран! — възкликна той.

„Твърди се, че най-страшните човешки пороци са гордостта и омразата. Но дали е вярно? Според мен те са най-големите добродетели. Да се откажеш от тях означава да се промениш в името на всеобщото добруване, заради благо на света. Много по-благородно е да ги приемеш, тоест светът да се промени за твое добро. Предстои ми голямо приключение.“

Харолд Емери Лодър

— Тази мисъл би могла да се роди в неспокойна душа — каза Фран. Стана ѝ студено.

— Точно този начин на мислене ни доведе до тази катастрофа — съгласи се Лари. Бързо прелисти страниците до началото на дневника. — Да не губим време. Да видим какво можем да научим.

Нито един от двамата не знаеше какво да очаква. Не бяха прочели нищо друго освен заградените места или някоя и друга фраза в типичния за Харолд увъртян стил, която не означаваше нищо за тях.

Онова, което прочетоха в началото на дневника, бе абсолютен шок за тях.

Дневникът започваше от началото на първата страница, отбелязана с цифрата 1, заградена с кръгче. Прочетоха първото изречение, държейки дневника помежду си, като деца на урок по пеене. От устата на Фран се изтръгна приглушен вик и тя отстъпи назад, притиснала устни с ръка.

— Фран, длъжни сме да вземем дневника — каза Лари.

— Да...

— И да го покажем на Стю. Не знам дали Лио е прав за това, че са преминали на страната на зловещия човек, но няма никакво съмнение, че Харолд е опасно объркан. Ти сама се убеди в това.

— Да — повтори Фран. Чувстваше, че всеки момент ще припадне. Ето как стоят нещата с дневниците. Сякаш го бе знаела през цялото време, сякаш го бе знаела от момента, в който бе видяла мръсното петно в своя дневник. „Само не губи съзнание, не припадай“ — повтаряше си тя.

— Фран? Франи? Добре ли си? Гласът на Лари. Някъде отдалеч.

Първото изречение в дневника на Харолд беше: „Най-голямото удоволствие за мен в това възхитително пост-апокалиптично лято ще бъде да убия господин Стюарт Редман; може би нея също.“

* * *

— Ралф? Ралф Брентнър, вкъщи ли си? Хей, има ли някой вкъщи?

Тя стоеше на стъпалата и гледаше към къщата. На двора нямаше мотоциклети, само няколко велосипеда. Ралф би я чул, но вътре можеше да е немият. Глухонемият. Можеш да си викаш, докато посинееш, той няма да те чуе, макар да е вътре в къщата.

Премествайки пазарската си чанта от едната в другата ръка, Надин натисна дръжката на вратата и откри, че не е заключено. Влезе вътре. Намираше се в малък коридор. Четири стъпала нагоре водеха към кухнята, а други надолу към мазето, където Харолд ѝ бе казал, че се намира апартаментът на Андрос. Придаде на лицето си приятен израз и заслиза надолу по стълбите, преповтаряйки повода за посещението си, сякаш той наистина бе там.

Влязох направо, защото реших, че няма да чуеш, ако почукам. Някои от нас искаха да разберат, дали ще се наложи да се работи нощна смяна, за да се поправят изгорелите генератори. Брад каза ли ти нещо по този повод?

Долу имаше само две стаи. Едната бе спалня, скромна като килията на монах. Другата беше кабинет. Имаше бюро, голям стол, кошче за боклук и рафт с книги. Бюрото бе затрупано с разни хартийки и тя ги прегледа небрежно. Повечето нямаха смисъл за нея — тя реши, че Ник бе разговарял с някого („Предполагам, но не трябва ли да го попитаме дали не може да се направи по по-лесен начин?“ — пишеше на една от хартийките). Други изглежда бяха бележки, които бе написал за себе си. А трети ѝ напомняха за оградените места в дневника на Харолд, които той наричаше със саркастична усмивка „Правила за по-добър живот“.

На друга пишеше: „Поговори с Глен по въпроса за търговията. Дали някой от нас знае основните принципи? Недостиг на продукти, нали така? Или нови пазари? Умения. Това може би е ключовата дума.

Какво ще стане, ако Брад Кичнер реши да продава вместо да се раздава? Или докторът? Тогава с какво ще плащаме? А?“

Друга бележка: „Защитата на обществото е двупосочна улица.“

Друга бележка: „Всеки път, когато разговаряме за закона, през нощта имам кошмари за Шойо. Наблюдавам ги как умират. Виждам, как Чилдрес разхвърля вечерята си из килията. Закона, закона, какво можем да направим с проклетия закон? Углавно наказание. Колко ли време ще измине, след като Брад пусне електричеството и бъде помолен да направи електрически стол?“

Тя се откъсна от записките — неохотно. Беше интересно да четеш бележките, оставени от човек, който може да мисли само чрез писане (един от професорите ѝ в колежа обичаше да казва, че мисловният процес никога не е напълно завършен, ако не си изговорил звуковете) , но работата ѝ тук, долу, беше завършена. Ник го нямаше. Къщата бе празна. Да се мотае повече от необходимото, означаваше да предизвика късмета си ненужно.

Качи се отново по стълбите. Харолд бе казал, че вероятно те ще се съберат в дневната. Стаята бе огромна, постлана с виненочервен обикновен килим. Цялата западна стена беше от стъкло и оттам се виждаше прекрасна гледка към Флатиронс. Имаше чувството, че е на показ, като муха на стена. Знаеше, че външната страна на прозореца е тъмна, така че всеки, който погледнеше в тази посока, щеше да види само отражението си, но не можеше да се отърве от усещането, че е на показ. Искаше да приключи бързо с работата.

В южната част на стаята намери онова, което търсеше дълбок дрешник, който Ралф все още не бе подредил. Вътре висяха палта, а в единия ъгъл бяха струпани ботуши, ръкавици, шалове и други зимни вълнени дрехи. Надин бързо извади от пазарската си чанта консервите. Те бяха за заблуда, под кутиите с доматино пюре и сардина имаше кутия от обувки с динамит и радиотелефон.

„Ако го поставя в дрешника, ще се задейства ли? — бе попитала тя Харолд. — Няма ли взривът да е твърде слаб?“

„Надин, ако устройството се задейства, а не виждам причина да не го стори, то ще отнесе половината къща и по-голямата част от хълма, на която е построена. Сложи кутията, където може да остане незабелязана до събранието им. Дрешникът е подходящ. Имам доверие в теб. Ще бъде същото, като в онази стара приказка за шивача и

мухите. С един удар — седем убити. Само че в този случай си имаме работа с политически хлебарки.“

Надин разбута встрани ботушите и шаловите и остави кутията. Покри я отново с нещата и бързо се отдалечи от дрешника. „Ето. Направих го, за добро или зло“ — помисли си тя.

Излезе от къщата, без да се оглежда, опитвайки се да не обръща внимание на гласа, който ѝ заповядваше да се върне и да изтръгне кабела свързващ радиотелефона с динамита, казвайки ѝ да се откаже, преди да е полудяла напълно.

Надин постави торбата с продуктите в багажника на веспата и запали мотора. През цялото време, докато се отдалечаваше от къщата, този глас продължаваше да повтаря: „Няма да го оставиш там, нали? Няма да оставиш бомбата там, нали? Толкова хора загинаха по света...“

Тя зави зад ъгъла, като едва различаваше пътя пред себе си. Сълзи премрежваха очите ѝ.

„... Най-тежкият грях е да отнемеш човешки живот.“ В случая седем живота. Не, повече, защото комитетът щеше да изслуша докладите на отговорниците на няколко подкомитета.

Спря на ъгъла на „Бейслайн“ и „Бродуей“ с намерението да се върне назад. Трепереше цялата.

По-късно по никакъв начин не можеше да обясни на Харолд какво точно се бе случило — всъщност не се и опита. БЕ предчувствие за бъдещите ужаси. Усети, как зрението ѝ се замъглява. Струваше ѝ се, че пред нея бавно се спуска черна завеса, леко полюшвана от вятъра. От време на време завесата започваше да се развява по-силно и тя можеше да види дневната светлина под нея, малка част от пустото кръстовище. Но скоро завесата я обгърна плътно и тя се загуби в нея. Ослепя, оглуша и загуби сетивата си. Мислещото „аз“ на Надин се превърна в черен, топъл пашкул. И тя усети, като той прониква в нея. От гърдите ѝ се изтръгна див вопъл, но нямаше уста, с която да изкрещи.

Проникване: ентропия.

Не знаеше значението на тези думи в това съчетание, но почувства, че в тях се крие истина.

Не можеше да се сравни с нищо, което бе изпитала досега. По-късно наум ѝ дойдоха няколко метафори, но тя ги отхвърли една след

друга:

Плуваш в топла вода и неочаквано попадаш в дълбока студена яма, от което тялото ти изтръпва.

Направили са ти инжекция новокаин и зъболекарят ти изважда зъб. Няма болка. Плюеш кръв в малко бяло легенче. В теб се образува дупка; можеш да опипаш с език мястото, където преди миг бе живяла част от теб.

Гледаш се в огледало. Гледаш се много дълго. Пет, десет минути. Без да мигаш. С ужас започваш да забелязваш, че лицето ти се променя, като лицето на Лон Чани Младши във филма за върколаци. Вече не можеш да се познаеш сам и се превръщаш в своя двойник, в безумен вампир с бледа кожа и Рибешки очи.

Нито едно от тези усещания не подходдаше като сравнение.

Зловещият човек бе проникнал в нея, и от него се излъчваше студ.

* * *

Когато Надин отвори очи, първата ѝ мисъл бе, че е в ада. Адът беше белота — теза към антитезата на зловещия човек. Пред нея се простираше белезникаво нищо. Бяло-бяло-бяло. Обкръжаваше я бял ад, и той бе навсякъде.

Втрени очи в бялото (бе невъзможно да се гледа), замаяна, агонизираща и чак след няколко минути усети седалката на моторолера между бедрата си. С периферното си зрение забеляза друг цвят — зелен.

С усилие откъсна поглед от белотата. Огледа се. Устните ѝ трепереха, очите ѝ бяха изпълнени с ужас. Тайнственият човек беше в нея. Флаг беше в нея. И когато бе дошъл, я бе лишил от петте ѝ чувства, свързващи я с реалността. Беше се разходил в нея, както човек се разхожда с кола. И я бе отвел... къде?

Погледна бялата плоскост и разбра, че това беше екранът на откритото кино на фона на бялото дъждовно небе. Обърна се назад и забеляза бара. Стените му бяха боядисани в телесно розово. На фасадата бе написано: Заповядайте в Холидей Туин! Наслаждавайте се на филма под звездното небе тази вечер!

Тъмнината я бе обгърнала на пресечката на „Бейслейн“ и „Бродуей“. Сега се намираше в края на Двайсет и осма улица, почти извън града, откъдето пътят водеше към... Лонгмонт, нали така?

Все още усещаше вкуса му в себе си, някъде в дълбините на ума си, като студена слуз на пода.

Бе заобиколена от стълбове, метални стълбове като часовои, всеки от които бе висок по метър и половина. На всеки бяха монтирани по две тонколони. Под краката си имаше настилка от чакъл, но през него бяха прораснали трева и глухарчета. Предположи, че „Холидей Туин“ не е много посещаван от юни насам. Можеше да се каже, че лятото не беше добро да спечелиш от развлечения.

— Защо съм тук? — прошепна тя.

Говореше си сама и не очакваше отговор. Ето защо, когато получи такъв, ужас стисна гърлото ѝ.

Всички тонколони паднаха едновременно от металните стълбове върху чакъла. Звукът от падането бе силен, усилено „ЧЪНК“! — звук от мъртво тяло, удрящо се в чакъла.

— НАДИН — прогърмя гласът му от колоните и тя ужасно се уплаши. Ръцете ѝ се вдигнаха нагоре, дланите ѝ запушиха ушите ѝ, но звукът идваше едновременно отвсякъде, нямаше къде да се скрие от този силен глас, пълен с ужасяваща веселост и кошмарна комична похот.

— НАДИН, НАДИН О, КАК ОБИЧАМ, ОБИЧАМ НАДИН, МОЯТА ОБИЧНА, МОЯТА КРАСИВА...

— Престани — напрегна тя гласните си струни до краен предел, но гласът ѝ бе слаб в сравнение с този, който се носеше от тонколоните. Въпреки всичко гласът спря. Настъпи тишина. Падналите на чакъла тонколони я гледаха като фасетъчни очи на гигантски насекоми.

Надин бавно свали ръце от ушите си.

„Ти си подлудяла — успокой се сама тя. — Това е всичко. Напрежението от очакването... и игрите на Харолд... и накрая поставянето на експлозива, всичко това те е тласнало към ръба, скъпа, и си подлудяла. Е, може би така е по-добре.“

Но не беше подлудяла и тя го знаеше.

Това бе далеч по-лошо от лудостта.

Сякаш за да потвърдят това, тонколоните отново заехтяха с жесток, но в същото време омайващ глас — глас на директор на училище, който упреква по училищната радиоуредба учениците си за някакво провинение. „НАДИН. ТЕ ЗНАЯТ.“

— Знаят — повтори като папагал Надин. Не беше сигурна кои са те, или какво знаят, но не се съмняваше в неизбежността на случилото се.

„ДЪРЖИШ СЕ ГЛУПАВО. ГЛУПОСТТА МОЖЕ И ДА СЕ ХАРЕСВА НА БОГ, НО НЕ И НА МЕН.“

„Глупост — помисли си тя. — Глупост, глупост. Зная какво означава тази дума. Смятам, че означава смърт.“

„ТЕ ЗНАЯТ ВСИЧКО... ОСВЕН ЗА КУТИЯТА ЗА ОБУВКИ.“

Тонколони. Навсякъде, втречени в нея от белия чакъл.

„ОТИДИ В АМФИТЕАТЪР СЪНРАЙЗ. ОСТАНИ ТАМ Ш УТРЕ ВЕЧЕРТА, КОГАТО СЕ СЪБЕРАТ. А ПОСЛЕ ДВАМАТА С ХАРОЛД МОЖЕТЕ ДА ДОЙДЕТЕ. ДА ДОЙДЕТЕ ПРИ МЕН.“

Сега Надин бе обзета от проста, сияйна благодарност. Бяха се държали глупаво... но им бе даден втори шанс. И скоро, много скоро щеше да бъде при него... и тогава наистина щеше да полудее, беше абсолютно сигурна, и повече нищо нямаше да има значение.

— Амфитеатърът Сънрайз може би е твърде далеч — каза тя. Гласните ѝ струни бяха повредени и тя можеше само да грачи. — Може да се окаже много далеч за... — За какво? — замисли се тя. О! Да! Точно така! За радиотелефона. За сигнала.

Отговор не последва.

Тонколоните все така лежаха на чакъла, гледайки в нея, стотици тонколони.

Запали мотора. Ехото я накара да подскочи. Звукът бе като от изстрел с пистолет. Искаше да се махне от това ужасно място, по-далеч от тези тонколони, които я наблюдаваха. „Трябва да се махна.“

Мотопедът се наклони, когато се опита да завие. Може би щеше да го удържи, ако беше на асфалт, но задното колело на веспата поднесе и тя падна, като прехапа долната си устна и срязва бузата си. Изправи се, очите ѝ бяха широко отворени и уплашени. Цялата трепереше.

Излезе на алеята, по която колите влизаха в откритото кино. Малката будка, където продаваха билетите, бе точно пред нея. Щеше

да успее. Щеше да се измъкне оттук.

Зад нея стотиците тонколони оживяха едновременно и сега един глас пееше ужасна немелодична песен: „ЩЕ СЕ ВИДИМ... НА ВСИЧКИТЕ СТАРИ ПОЗНАТИ МЕСТА... КОИТО МОЕТО СЪРЦЕ ОБИЧА.. ЦЯЛ ДЕН...“ Надин изкрещя с новия си пресипнал глас. Тогава проехтя мощен, чудовищен смях, който сякаш извираше от земята навсякъде около нея.

„БЪДИ ДОБРО МОМИЧЕ, НАДИН — бумтеше гласът. — ВНИМАВАЙ, СКЪПА МОЯ.“

Тя се добра до шосето и полетя по посока на Боулдър с най-голямата скорост, с която веспата можеше да се движи, оставяйки безплътния глас и тонколоните назад..., но носейки ги в сърцето си, сега и завинаги.

* * *

Изчака Харолд зад ъгъла до автобусната спирка. Когато той я видя, лицето му застина и пребледня.

— Надин... — прошепна той.

— Харолд, те знаят всичко. Трябва да...

— Косата ти, Надин, о, мили Боже, косата ти...

— Чуй ме!

Изглежда той успя да се съвземе донякъде.

— Добре. Какво се е случило?

— Отишли са в къщата ти и са открили дневника. Взели са го със себе си.

Лицето на Харолд се изкриви от гняв, ужас и срам. Постепенно емоциите утихнаха, а сетне като някакъв ужасен труп, изплуващ от водата, на лицето му отново се появи застиналата усмивка.

— Кой? Кой го е направил?

— Не зная точно, но това е без значение. Фран Голдсмит е една от тях, сигурна съм. Може би Бейтман или Ъндървуд. Не зная. Но те ще дойдат за теб, Харолд.

— Как разбра? — той грубо я сграбчи за раменете, спомняйки си, че точно тя беше сложила дневника под плочата на камината. Разтърси я като парцалена кукла, но Надин го гледаше без страх. През този

дълъг, безкрайно дълъг ден се беше сблъскала лице в лице с много поужасни неща от Харолд Лодър.

— Кучка, откъде знаеш всичко това?

— Той ми каза.

Харолд отпусна ръце.

— Флаг? — шепнешком попита той. — Той ти е казал? Говорил е с теб? И е направил това?

— За какво говориш?

Стояха до магазин за електроуреди. Харолд отново я хвана за раменете и я обърна към витрината. Надин дълго се взира в отражението си.

Косите ѝ бяха побелели напълно.

„О, как обичам, обичам Надин.“

— Хайде — каза тя. — Трябва да напуснем града.

— Сега?

— Когато мръкне. Дотогава ще се крием и ще съберем необходимите неща за лагериране. — На запад ли ще заминем? — Още не. Трябва да изчакаме до утре вечерта.

— Може би вече не искам да правя такива неща — прошепна Харолд. Все още гледаше побелелите ѝ коси.

— Твърде късно е, Харолд — отвърна тя.

58.

Фран и Лари седяха в кухнята и пиеха кафе. Откъм долния етаж долитаха звуци от китара — Лио свиреше на инструмента, който Лари му бе помогнал да избере в музикалния магазин. Беше скъпа китара „Гибсън“, ръчна изработка. Сетне му бе взел грамофон с батерии и дузина плочи с кънтри и блус. Сега Луси пееше заедно с момчето и до тях достигаше учудващо добрата имитация на „Бекуотър Блус“, изпълняван навремето от Дейв ван Ронк.

„Цели пет дни дъжд валя и небето страшно потъмня. Нещо лошо става днес в залива съседен.“

През вратата към дневната Фран и Лари виждаха Стю, седнал на любимото си кресло, с дневника на Харолд в скута му. Седеше така от четири следобед, а сега бе девет и се бе мръкнало. Беше отказал да вечеря. И докато Франи го наблюдаваше, обърна нова страница.

Долу Лио свърши песента и настъпи тишина.

— Свири добре, нали? — обади се Фран.

— Много по-добре от мен — заяви Лари и отпи от кафето си. Тогава отдолу неочаквано долетя ритъм на не много известен блус, при което чашата на Лари замръзна във въздуха. Гласът на Лио се присъедини към бавния ритъм:

*Не съм дошъл да се бия и неприятности да създавам,
но един-единствен въпрос ти задавам:*

„Мила, де го твойт мъж?

Де го, скъпа...

Скъпа, де го твойт мъж?“

Лари разля кафето си.

— Ох! — възкликна Фран и стана за салфетка.

— Остави на мен — каза той.

— Не ставай.

Фран взе кърпата за бърсане на съдове и избърса петното. — Спомням си тази песен. Беше на мода точно преди супергрипа. Трябва да я е чул в града. — Предполагам.

— Как се казваше онзи човек, дето я пееше?

— Не помня — отвърна Лари. — Толкова бързо им минаваше модата.

— Да, но ми е много позната — каза тя, изстисквайки кърпата над мивката. — Странно е как понякога имаш чувството, че някое име е на върха на езика ти, а не можеш да го кажеш, нали?

— Да — съгласи се Лари.

Стю затвори дневника и вниманието на Фран се отклони към него. Първо погледна към пистолета на бедрото му.

Носеше го, откакто го бяха избрали за шериф и непрекъснато се шегуваше, че има опасност да си простреля крака. Франи смяташе, че шегите му никак не са смешни.

— Е, какво ще кажеш? — попита Лари.

На лицето на Стю бе изписано силно безпокойство. Остави дневника на Харолд на масата и седна. Фран му предложи кафе, но той поклати глава.

— Не, благодаря ти, скъпа — Погледна към госта с отсъстващ, разсеян поглед. — Прочетох го целия и ме заболя главата. Не съм свикнал да се вирам в буквите толкова дълго. Последната книга, която прочетох на един дъх, бе за някакви зайци. Купих я за племенника си и като я започнах, не можах да я оставя.

Замисли се за момент.

— И аз съм я чел. Чудесна е — обади се Лари.

— В нея се разказваше за зайци — продължи Стю — големи, добре охранени зайци, които си живееха чудесно. В света им ставаше нещо страшно, но тях хич не ги беше грижа. Само... само че онзи фермер...

Лари допълни:

— Не закачал животните, така че да си взима по някой заек, когато му се прияде или пък ги продавал. Във всеки случай притежавал е малка заешка ферма.

— Да. Та ставаше дума за заека Силвъруид, който пишеше поеми за лъскавия тел — примката, с която фермерът ловеше събратята му.

Силвъруид пишеше поеми за това. — Уморено поклати глава. — И точно за него ми напомня Харолд. За заека Силвъруид.

— Харолд е болен — намеси се Фран.

— Да — отвърна Стю и запали цигара. — И много опасен.

— Какво да предприемем? Да го арестуваме ли? Стю леко почука по корицата на дневника.

— Двамата с Надин са намислили да направят нещо, което да им осигури добър прием на запад. Но тук не е написано какво е то.

— Но се споменават много хора, към които не изпитва добри чувства — каза Лари.

— Да го арестуваме ли? — отново попита Фран.

— Не зная. Смятам че трябва да го обсъдим на заседанието на комитета. Какви въпроси ще разглеждаме утре вечерта, Лари?

— Ами, дневният ред е разделен на две части: обществени и лични въпроси. Брад иска да поговорим за неговия екип. Ал Бандел иска да представи предварителен доклад за комитета по законността. Чакай да помисля... Джордж Ричардсън ще говори за приемните часове в клиниката на „Дакота Ридж“. след него искаше да говори Чад Норис. След като си отидат, ще останем само ние.

— Ако помолим Ал Бандел да остане след това и да му разкажем за Харолд, дали ще си държи езика зад зъбите?

— Несъмнено — обади се Фран. Стю печално заяви:

— Колко жалко, че съдията не е при нас. Бях се привързал към него.

Замълчаха за миг, замисляйки се къде ли се намира сега старецът. Отдолу се разнасяха звуци на китара. Лио свиреше „Систър Кейт“, подражавайки на Том Ръш.

— Имаме само две алтернативи. Длъжни сме да ги изолираме от обществото, но, по дяволите, не ми се иска да ги хвърлим в затвора.

— Тогава какво да предприемем? — попита Лари. Фран отвърна вместо Стю:

— Изгнание.

Лари се обърна към нея. Стю бавно кимна, втренчен в огънчето на цигарата си. — Да ги изгоним от града? — попита Лари.

— И двамата — каза Стю.

— При това положение дали Флаг ще ги приеме? — попита младата жена.

Стю вдигна поглед към нея.

— Скъпа, това не е наш проблем.

Тя кимна и си помисли: „О, Харолд, не исках да стане така.“

— Имате ли някакви предположения за това, което се канят да направят?

Лари вдигна рамене:

— Трябва да поставим този въпрос пред комитета. Но аз самият също се досещам за нещо.

— Какво например?

— Електростанцията. Саботаж. Да се опитат да ви убият двамата с Фран. Това бе първото, което ми дойде наум.

Фран изглеждаше бледа и уплашена. Лари продължи:

— Струва ми се, че Харолд тръгна да търси майка Абигейл с теб и Ралф, надявайки се да му се предостави възможност да те убие.

— Имаше такава възможност.

— Може би, но се е уплашил.

— Престанете, моля ви — тихо изстена Франи.

Стю стана и отиде в дневната. Там беше включеният към акумулатор радиопредавател. След малко успя да се свърже с Бред Кичнър.

— Бред, умнико! Говори Стюарт Редман. Можеш ли днес да организираш нощно дежурство в електростанцията?

— Разбира се — чу се гласът на Бред. — Защо, по дяволите?

— Работата е деликатна. Току-що научих, че може би ще има опит за саботаж.

Отговорът на Бред се състоеше от ужасни псувни. Стю усмихнато кимна към микрофона.

— Разбирам чувствата ти. Дежурството е само за тази нощ, може би за следващата, доколкото ми е известно. След това всичко ще се върне към нормалния ритъм.

Бред заяви, че няма да му се наложи да обикаля дълго, за да събере дузина доброволци, готови да кастрират всеки бандит.

— Рич Муфат замесен ли е?

— Не, не е Рич. После ще ти обясня, става ли?

— Добре, Стю. Ще организирам дежурство. Стю изключи приемника и се върна в кухнята.

— Вие също пазете тайна. Знаете ли, тази работа никак не ми харесва. Старият плешив социолог може и да излезе прав.

Можехме да живеем тук като принцове, ако бяхме поискали.

Фран сложи ръка върху неговата.

— Искam двамата да ми обещаете да уредите този въпрос утре вечерта. Изгарям от желание всичко да приключи.

Лари кимаше.

— Изгнание. Да. Не ми беше идвало наум, но може би е най-доброто решение. Е, ще отида да взема Луси и Лио и се прибираме у дома.

— Ще се видим утре — каза Стю.

* * *

Призори на втори септември Харолд стоеше на платото Сънрайз и се взираше надолу. Градът тънеше в мрак. Надин спеше в малка двуместна палатка, която бяха взели заедно с другата туристическа екипировка, когато тайно напуснаха Боулдър.

„Ще се върнем, и то триумфално“ — помисли си той, ала знаеше, че ще им бъде трудно.

Подлите кучи синове му бяха отнели всичко — Франи и самоуважението му, сетне дневника, сега и надеждата му. Чувстваше се ограбен.

Силният вятър разрошваше косата му и караше опънатото платно на палатката да плющи като изстрели от картечница. Зад него Надин изстена в съня си. Харолд си помисли, че тя е не по-малко отчаяна от него, може би дори още повече. Стенеше насън, което означаваше, че я преследват кошмари.

„Но запазих здравия си разум. Мога да го направя. Ако бъда приет, независимо какво ме чака, и съм с ума си, това ще означава нещо. Да, нещо.“

Питаеше се дали сега са там долу, Стю и приятелите му, обградили малката му къща, с намерение да го арестуват и да го хвърлят в затвора. Щеше да влезе в историята (ако някой от онези сантиментални глупаци си водеше бележки) като първия затворник в Свободната зона. Добре дошли, трудни времена. Ястреб е опандизен!

Има да чакате... Бе поел по пътя си и помнеше как Надин сложи ръката му върху напълно побелялата си коса. „Твърде късно е, Харолд.“ Очите ѝ бяха като на мъртвец.

— Добре — прошепна той. — Ще приключим с това.

Есенният вятър виеше в клоните на дърветата.

* * *

Комитетът на Свободната зона се събра четиринайсет часа по-късно в дома на Ралф Брентнър и Ник Андрос.

— Е, момчета, да започваме — каза Стю, почуквайки по масата.

Глен и Лари седяха до камината с гръб към огъня. Ник, Сюзън Сърн и Ралф се бяха настанили на канапето. Ник държеше неизбежния молив и бележник. Бред Кичнър стоеше до вратата с кутия бира в ръка и говореше с Ал Бандел, който пиеше уиски със сода. Джордж Ричърдсън и Чад Норис седяха до големия прозорец, който заемаше цялата западна стена и се наслаждаваха на залеза над Флатотрън.

Фран седеше, облегнала гръб на шкафа, където Надин бе оставила бомбата. Между краката ѝ бе сакът с дневника на Харолд.

— Внимание! — повиши глас Стю. — Включен ли е касетофонът, плешивко?

— Да, всичко е наред. Както виждам, устата ти също работи безотказно, Източен Тексас.

— Смазах я малко, така че сега е наред — усмихнато му отвърна Стю. Огледа групата от единайсет човека, разположили се из дневната.

— Имаме много работа, но първо искам да благодаря на Ралф, че любезно ни предложи да се съберем у дома му, както и за солените бисквити и пиенето...

„Прекрасно се справя с ролята си“ — помисли си Фран. Опита се да прецени доколко се е променил Стю от деня, в който го срещнаха с Харолд и не успя. „За постъпките на близките си човек винаги съди твърде субективно“ — реши накрая тя. Но бе сигурна, че в онзи първи ден Стю щеше да е поразен от мисълта, че би ръководил събрание от повече от дузина души и... вероятно би подскочил като ужилен, ако знаеше, че ще ръководи общо събрание в Свободната зона, на което ще

присъстват повече от хиляда души. Сега наблюдаваше този Стю, който се бе появил благодарение на епидемията.

„Тя те извади на бял свят, скъпи — помисли си тя, — мога да плача за останалите, но толкова се гордея с теб и те обичам толкова много...“

— Първо ще предоставим думата на нашите гости — започна Стю — а после ще проведем кратко закрито заседание. Има ли възражения?

Нямаше.

— Добре — продължи той. — Давам думата на Бред Кичнър, а вие, момчета, го слушайте внимателно, защото след три дни този човек ще сложи лед в бърбъна ви.

Разнесоха се аплодисменти. Изчервявайки се и оправяйки вратовръзката си, Бред пристъпи в средата на стаята и започна с треперещ глас:

— Наистина съм щастлив че съм тук.

Съдейки по вида му, щеше да е далеч по-щастлив, ако се намираще някъде на Южния полюс и говореше пред пингвините. — А... ами... — той замълча, внимателно преглеждайки записките си, а после лицето му засия. — Електричеството! — възкликна той с вида на човек, извършил велико откритие. — В града след броени дни ще има електричество! Това е.

Отново се зарови из записките си и продължи: — Както знаете, вчера включихме двата генератора и единият изгоря от претоварване. Това се случи, защото след епидемията много електрически прибори са били оставени включени. Трябва да изключим всичко възможно. Трябва да влизаме по домовете, където не живее никой и да изключваме всичко. Ясно ли е? Още повече, преди да пуснем електричеството, трябва да предприемем елементарни предпазни мерки за евентуални пожари. Позволих си да проверя как стоят нещата с пожарната в източната част на Боулдър и...

Събралите се се изсмяха тихо, а Бред се поотпусна.

Огънят прасчеше уютно в камината. „Всичко ще бъде наред“ — помисли си Фран. Харолд и Надин.бяха напуснали града сами, без да ги гонят. Така беше по-добре. Това решаваше всички проблеми и сега Стю бе в безопасност. Горкия Харолд, толкова й беше жал за него, но всъщност изпитваше страх, вместо жалост. Доволна бе, че домът му

опустя, и с Надин вече не бяха в града. Радваше се, че са си отишли завинаги.

* * *

Харолд седеше върху дървената маса със скръстени крака. Очите му блуждаеха в празното пространство. В мислите си бе там, където Надин не можеше да го последва, и това я плашеше. Държеше двойник на радиотелефона, който се намираше в картонената кутия в дома на Ралф Брентнър. Над него се извисяваха борове, израснали по високите склонове на планината. Слънцето клонеше към залез.

— Но кога ще го направим? — попита Надин. Беше много притеснена и ѝ се ходеше по нужда.

— Скоро — отвърна Харолд и мило се усмихна. Никога не бе виждала подобно изражение на лицето му. След няколко минути разбра, че изглеждаше щастлив.

* * *

Комитетът единодушно гласува за сформирането на бригада от двадесет човека по изключването на електрически уреди, под ръководството на Бред Кичнер. Ралф Брентнър обеща да зареди с вода двете противопожарни машини и да дежури с тях около електростанцията, когато бъдат включени генераторите.

Следващ се изказа Чад Норис. Той говореше тихо, пъхнал ръце в джобовете на панталоните си. Докладва за работата на погребалния комитет през последните три седмици. Съобщи че са погребали двайсет и пет хиляди мъртвци, повече от осем хиляди на седмица и че вече му се вижда краят.

— Ние сме или късметлии или благословени — каза той. — Масовото изселване — само така мога да го нарека — ни помогна значително. В друг град с размера на Боулдър, работата сигурно щеше да ни отнеме година. Очакваме да погребем още двайсет хиляди жертви на епидемията до първи октомври, но вероятно още дълго време ще се натъкваме на мъртвци. Все пак искам да ви кажа, че

работата е на привършване и не е необходимо да се тревожим за избухването на нова епидемия от разлагане на непогребаните трупове.

Фран се намести така, че да наблюдава залязващото слънце. Усети как изведнъж я заля силна вълна на носталгия по родния град. Бе осем без пет.

* * *

Ако веднага не отидеше зад дърветата, щеше да си подмокри панталоните. Скривайки се зад храстите, тя с облекчение изпразни пикочния си мехур. Когато се върна, Харолд продължаваше да седи с радиотелефон в ръката. Вече бе изтеглил антената.

— Харолд — каза тя. — Късно е. Скоро ще стане девет часът. Той равнодушно я изгледа и заяви:

— Ще останат там поне до полунощ, потупвайки се по гърбовете. Когато настъпи моментът, ще задействам бомбата. Не се безпокой за нищо.

— Но кога?

Младежът се усмихна още по-широко.

— Когато мръкне.

* * *

Фран прикри прозявката си, когато Ал Бандел уверено излезе в средата на стаята и застана до Стю. Явно нямаше да свършат скоро. Неочаквано изпита непреодолимо желание да си отиде у дома, което не се дължеше на умората, дори не на носталгията. Просто искаше да излезе от стаята. Нямаше причини за подобно желание, но то бе непреодолимо. Искаше да си тръгне. Всъщност искаше всички да си отидат.

— Комитетът за поддържане на законността заседава миналата седмица четири пъти — заяви Ал — и ще се постарая да опиша работата му възможно най-накратко. Съдебната система която избрахме, ще бъде изградена по следния начин: в основата ѝ ще бъде

нещо от рода на трибунала. Членовете му ще бъдат избирани с жребий, както при военния набор на младежите.

Раздаде се дружен смях. Ал се усмихна.

— Но искам да добавя, че службата в него ще бъде далеч по-приятна от военната. Трибуналят ще се състои от трима души, навършили осемнайсет години. Ще работят на смени по шест месеца и ще бъдат определени чрез теглене на жребий, като листчетата с имената на всички жители на Боулдър ще бъдат поставени в голяма сфера.

Лари вдигна ръка.

— Имат ли право да откажат?

Мръщейки се, Ал каза:

— Точно се канех да го спомена. Необходимо е да...

Фран се размърда неспокойно, а Сю Стърн ѝ намигна.

Фран не ѝ отвърна. Беше изплашена. Каква бе причината за тази внезапна клаустрофобия? Знаеше, че не бива да обръща внимание на подобни безпочвени чувства... поне така беше в добрия стар свят. Но какво щеше да стане с Том Кълън? Или с Лио Рокуей?

„Махни се оттук — извика вътрешният ѝ глас. — Изведи всички навън!“

Но това беше безумие. Отново се намръщи и реши да премълчи.

— ... лицата, които не желаят да участват в трибунала...

— Някой идва — неочаквано каза Франи и скочи на крака. Възцари се мълчание. Сега всички чуха рева на мотоциклети, приближаващи по Бейслейн авеню.

— Чуйте! — възкликна тя. — Всички слушайте!

Към нея се обърнаха озадачени и изненадани лица.

— Франи, какво... — Стю тръгна към нея.

Тя преглътна. Имаше чувството, че се задушава от някакъв тежък, отровен газ.

— Трябва незабавно да се махнем оттук. Незабавно!

* * *

Беше девет и двамайсест и пет. Последните отблясъци на залеза изчезнаха от небето. Часът бе ударил. Харолд се поизправи и поднесе

радиотелефона към устата си. Палецът му застина на копчето „включване“. Ще го натисне и ще ги изпрати направо в ада, но преди това ще им каже...

— Какво е това — възкликна Надин.

Усети ръката ѝ върху рамото си. Далеч долу по Бейслейн се виждаше редица от светлинки, които се движеха. В тишината до двамата съзаклятници достигна приглушен рев на мотоциклетни двигатели. Харолд усети леко безпокойство, но моментално го потисна и ѝ се озъби:

— Всичко е наред! Остави ме да си свърша работата!

Тя отдръпна ръката си. Лицето ѝ бе като бяло петно в тъмнината. Харолд натисна копчето.

* * *

Франи така и не разбра какво ги накара да се раздвижат — думите ѝ или мотоциклетите. Ала реагираха твърде бавно. Това завинаги щеше да остане в паметта ѝ — много бавно.

Стю пръв изскочи на улицата. Ревът на моторите го оглуши. Инстинктивно той сложи ръка на пистолета си.

Вратата се отвори и Стю се обърна, очаквайки да види Франи. Но беше Лари.

— Какво е това?

— Нямам представа. Но по-добре всички да излязат на улицата. Когато мотоциклетите се появиха на алеята пред къщата,

Стю се успокои. Видя Дик Волман, Геринджър, Теди Вейзък и други познати лица. Едва сега призна пред себе си, че се бе изплашил до смърт. Допреди секунда подозираше, че ги нападат — Флаг и хората му, и че войната ще започне.

— Дик — обърна се той към водача на групата. — Какво, по дяволите, става?

— Майка Абигейл! — извика човекът, опитвайки се да надвика рева на двигателите. Все повече мотоциклети се приближаваха към двора.

— Какво? — изкрещя Лари. Зад него и Стю застанаха Ралф и Глен Норис.

— Тя се върна! В ужасно състояние е! Трябва ни лекар...
Господи, само чудо може да я спаси!

Джордж Ричърдсън разблъска с лакти насъбралите се

— Старицата? Къде е тя?

— Сядай зад мен, докторе! — извика Дик. — Не задавай въпроси! За Бога, побързай!

Лекарят се подчини. Дик направи завой и започна да си проправя път през плътната стена от новопристигащи мотори. Стю и Лари се спогледаха. Стю усети, че го обгръща черна мъгла и неочаквано изпита ужасяващо предчувствие за неописуема беда.

* * *

— Ник, хайде! Хайде, де! — викаше Фран и го разтърсваше за раменете. Глухонемият стоеше по средата на дневната с безизразно лице.

Изведнъж бе разбрал всичко. Незнайно как осъзна, че ги заплашва смъртна опасност.

„В шкафа има бомба.“

Заблъска Франи навън.

— Ник!

„Тръгвай!“ — направи й знак той.

Младата жена се подчини. Глухонемият се втурна към шкафа, отвори го и като луд зарови из нахвърляните вещи, молейки се да не е прекалено късно.

* * *

Франи изскочи на улицата и се вкопчи в Стю. Лицето ѝ бе смъртно бледо.

— Стю... Ник още е вътре... нещо... нещо...

— Франи, за какво говориш?

— Смърт! — изкрещя тя. — Говоря за смърт, а Ник все още е вътре!

* * *

Ник отмести натрупаните вещи и напипа нещо под тях. Картонена кутия за обувки. Взе я и когато я докосна, от нея се разнесе гласът на Харолд Лодър.

— Какво? — изкрещя Стю и я хвана за раменете.

— Трябва да го измъкнем... нещо ще се случи... нещо ужасно.

— Какво става, Стюарт? — извика Ал Бандел.

— Не знам.

— Стю, моля те, непременно трябва да изведем Ник! — нададе вопъл Фран. В този миг къщата се взриви.

* * *

С твърд, тих глас, той произнесе:

— Говори Харолд Емери Лодър. Заявявам, че действам сам, без да бъда принуждаван.

* * *

В подножието на Флагстаф се издигна огнен стълб. След миг се разнесе приглушен взрив.

— Край на съобщението — промълви Харолд. Надин се вкопчи в него.

— Длъжни сме да проверим дали са мъртви. Младежът я изгледа и сетне посочи надолу към разцъфтяващата роза на унищожението.

— Смяташ ли, че някой би могъл да оцелее?

— Не зная... аз... — Надин се извърна, хвана се за корема и започна да повръща. Харолд я наблюдаваше презрително.

Накрая тя отново се обърна към него, изтривайки устните си с хартиена кърпичка.

— А сега какво?

— Сега ще тръгнем на запад — отвърна младежът. — Стига да не възнамеряваш да отидеш в Боулдър и да проучиш общественото

мнение.

Надин потръпна.

— Харолд... — Опита се да го докосне, но той се отдръпна, сетне, без да я поглежда, се залови да прибира палатката.

— Мислех, че ще изчакаме до утре — плахо произнесе младата жена.

— Разбира се — подигравателно изрече той. — И да ги оставим да организират наказателен отряд и да ни заловят. Спомняш ли си какво са направили с Мусолини?

Тя премигна. Докато навиваше палатката на руло, младежът продължи:

— Всичко свърши. Дадохме на Флаг това, което искаше. Унищожихме комитета на Свободната зона. Може и да пуснат електричеството, но с тях е свършено. Флаг ще ми даде жена в сравнение с която ти ще изглеждаш като чувал с картофи, Надин. А ти... получаващ него. Прекрасна перспектива, нали? Само че, ако бях на твоё място, щяха да ми се подкосяват краката.

— Харолд... моля те... — изстена тя и усети, че продължава да й се повдига. Младежът видя лицето й на мъждивата светлина на огъня и му дожаля за нея. С усилие изхвърли това чувство от сърцето си, както изхвърлят пияница, опитал се да влезе в уютен семеен ресторант. По очите й личеше, че никога няма да забрави как е убила приятелите си. Но какво от това? Той изпитваше същото.

— По-добре е да свикнеш с тази мисъл — грубо изрече младежът, сложи палатката на мотоциклета си и се залови да я привърже към седлото. — Тук всичко свърши, между нас също, както и за всички, които умряха от епидемията. Бог замина на риболов и ще отсъства доста време. Злото постепенно завладява света, на кормилото е тайнственият човек. Крайно време е да свикнеш с това.

Тя издаде тих стон.

— Хайде, Надин, всичко свърши преди две минути. Помогни ми да приберем багажа, искам преди изгрев слънце да сме далеч оттук.

След миг тя обърна гръб на разрушенията в долината — разрушения, които оттук изглеждаха незначителни — и му помогна да съберат багажа. Петнайсет минути по-късно напуснаха лагера си и потеглиха на запад през ветровитата нощ.

* * *

Нещо тупна върху стола, после падна на земята. Франи изпита неописуем ужас, когато осъзна, че това е нечия ръка. „Стю? Стю? Какво става?“

Дочу стържещ звук и наоколо ѝ започнаха да падат предмети. Камъни. Дъски. Тухли. Начупени стъкла. Пробита мотоциклетна каска. Виждаше всичко съвсем ясно... прекалено ясно. Но нали само преди секунди цареше мрак... Хората пицяха. Стържещия грохот не отслабваше. Всичко наоколо беше в пламъци. Дъска, от която стърчаха пирони, падна точно до лицето ѝ.

„... бебето!“

Моментално в главата ѝ изникна друга мисъл — отговор на предчувствията ѝ: „Това е работа на Харолд. Харолд го е направил... Харолд.“

Усети силен удар в главата, сетне в гърба. Върху нея падна огромен предмет, наподобяващ ковчег. „О, мили Боже, о, бебето ми...“

Сетне тъмнината я обгърна и я отнесе в ничието пространство където дори зловещият човек не можеше да я последва.

* * *

За Фран Голдсмит денят завърши просто и безболезнено. Усети как топла въздушна вълна я понесе в мрака.

„Какво, по дяволите...“ — помисли си тя.

Удари рамото си, когато се приземи. Ударът бе силен, но не изпита болка. Лежеше в долчинка в задния двор на Ралф.

До нея падна стол — акуратно, право на краката си. Седалката му тлееше и димеше.

„Какво, по дяволите, става?“

Песента на птиците долиташе през отворения прозорец.

59.

Птици.

Чуваше песента на птиците. Фран лежеше в мрака и чуваше песента на птиците. Това ѝ напомни за детството ѝ. Съботните дни, когато не трябваше да ходи нито на училище, нито на църква. Денят, в който можеш да спиш, колкото поискаш. Да лежиш със затворени очи и да гледаш червената пулсираща тъмнина. Да слушаш птиците, да вдъхваш соления дъх на морето, защото се наричаш Франсис Голдсмит и си на единайсет. Беше събота сутрин и тя лежеше със затворени очи в Оугънкуит...

Птици.

Чуваше как пеят птиците.

Но не беше в Оугънкуит, беше в Боулдър.

Остана дълго в пулсиращата червена тъмнина и неочаквано си спомни за взрива.

(Експлозия?)

(Стю?)

— Стю!

Той седеше до леглото ѝ, едната му ръка бе бинтована, на бузата му имаше дълбока драскотина, а косата му бе опърлена, но беше Стю, беше жив и когато тя отвори очи, на лицето му се появи израз на огромно облекчение.

— Фран, слава Богу!

— Бебето — прошепна младата жена. Гърлото ѝ беше пресъхнало, поради което ѝ беше трудно да говори. Стю я погледна неразбиращо и Фран изпита ужас.

— Бебето, — повтори тя с усилие. — Загубих ли го?

Той я прегърна несръчно поради бинтованата си ръка.

— Не, скъпа. Всичко е наред.

Тогава тя зариде, горещи сълзи се стекоха по страните ѝ; прегърна го пламенно, без да я е грижа, че всеки мускул в тялото ѝ крещи от болка. После ще мисли за бъдещето. Единственото, което я интересуваше сега, бе Стю.

* * *

По-късно го попита:

— Разкажи ми всичко. Големи ли са пораженията?

— Фран... — започна той скръбно и с нежелание.

— Ник? — прошепна младата жена. — Видях откъсната ръка...

— Хайде да оставим този разговор за по-късно.

— Не, искам да науча всичко още сега.

— Седмина са мъртви — пресипнало отвърна Стю. — Според мен извадихме късмет. Можеше да е много по-зле.

— Кой са загиналите, Стюарт?

Той стисна ръката ѝ.

— Ник бе един от тях, скъпа. Помниш ли огромната стъклена стена... тя... тя... — той се запъна за миг, погледна към ръцете си, а сетне вдигна поглед. — Ник... успяхме да го разпознаем по... някои белези... — Извърна глава. От гърлото на Фран се изтръгна сподавен стон.

Когато Стю успя да се овладее, продължи:

— И Сю. Сю Стърн. Беше в къщата, когато се взриви.

— Но това е невъзможно! — възрази Фран. Чувстваше се вцепенена и объркана.

— Напротив, истина е.

— Кой още?

— Чад Норис.

Младата жена отново изстена, от очите ѝ потекоха сълзи и тя машинално ги избърса с ръка.

— Вътре бяха останали само трима души. Истинско чудо. Бред каза, че в гардероба е имало най-малко девет пръчки динамит. А Ник... той почти... само като си помисля, че е държал кутията...

— Недей. Не мисли за това.

Останалите загинали бяха измежду хората, които бяха дошли с мотоциклети — Андрея Терминело, Дийн Уикоф, Дейл Пидерсън и младото момиче на име Патси Стоун. Стю не сподели, че Патси, момичето, което учеше Лио да свири на флейта, едва не бе обезглавено от въртящо се голямо парче от касетофона на Глен Бейтмън.

Фран кимна и усети пареща болка в шията. Когато помръднеше дори леко, целият гръб ужасно я болеше. Двайсет човека бяха ранени при взрива и един от тях — Теди Вейзък от комитета по погребенията, нямаше шанс да се възстанови. Други двама бяха в критично състояние. Човек на име Луис Дешамп бе загубил едното си око. Ралф Брентнър бе загубил два пръста на лявата си ръка.

— Тежко ли съм ранена? — попита Фран.

— Имаш леки ожулвания и кракът ти е счупен, поне така твърди Джордж Ричардсън. Взривната вълна те е изхвърлила в другия край на двора. Получила си нараняванията от приземилото се върху теб канапе.

— Канапе?

— Не помниш ли нищо?

— Помня нещо като ковчег... тапициран ковчег...

— Било е канапето. Аз лично те издърпах изпод него. Направо бях изпаднал в истерия. Лари дойде да ми помогне и аз го ударих през устата. Толкова бях полудял. — Фран докосна бузата му и той хвана ръката ѝ. — Помислих, че си мъртва. Спомням си, че си казах: „Какво ще правя, ако е мъртва?“

— Обичам те — прошепна младата жена.

Той я прегърна — внимателно, за да не ѝ причини болка — и двамата дълго останаха така.

— Харолд? — накрая попита тя.

— И Надин Крос — допълни Стю. — Те са заложили бомбата. Но не постигнаха и наполовина целта си. И ако успеем да ги заловим преди да избягат на запад... — Той неочаквано плесна с изподраните си длани. Неочаквана студена усмивка се появи на лицето му и накара Фран да потръпне. Добре познаваше това му изражение.

— Не се усмихвай така — помоли го. — Никога. Усмивката му помръкна и той продължи:

— Хората откакто съмна претърсват околността. Ала не вярвам да ги открият. Казах им да не се отдалечават на повече от шейсет километра на запад. Предполагам, че Харолд е достатъчно хитър, за да ги примамва да отидат по-надалеч. Знаем как са успели да взривят къщата. Използвали са експлозив, който се задейства чрез радиотелефон.

Фран сепнато възкликна и Стю я погледна загрижено.

— Какво има, момичето ми? Гърбът ли те боли?

— Не. — Неочаквано тя осъзна думите на Стю за това как Ник държал кутията, когато динамитът избухнал. Неочаквано всичко си дойде на мястото. Говорейки бавно, му разказа всичко за кутията от радиотелефон и разпилените жички под масата в мазето на Харолд. — Ако бяхме претърсили цялата къща, вместо да вземем само проклетия дневник, може би щяхме да открием бомбата. — Гласът ѝ затрепери и затихна. — Ник и Сю щяха да са ж-живи и... Той я прегърна.

— Затова ли Лари изглеждаше толкова отчаян сутринта? Помислих си, че е защото го ударих. Франи, нима можеше да знаеш? — Трябваше да се досетим! Трябваше! — Тя опря лице в рамото му и отново зарони сълзи. Стю я прегръщаше, приведен в неудобна поза, защото болничното легло не можеше да се повдигне.

— Не искам да се самообвиняваш, Фран. Трябвало е да се случи. Нямало е начин, освен ако не си специалист-сапър, да разбереш какво става по няколкото жички и празната кутия. Ако бяха оставили няколко заряда динамит, тогава щеше да е различно. Не те обвинявам, както и никой в Зоната.

Докато говореше, две мисли се въртяха в ума ѝ.

„Вътре имаше само трима... това е истинско чудо. Майка Абигейл... тя се върна... ох, тя е в ужасно състояние... само чудо може да я спаси...“

С усилие на волята тя леко се повдигна, за да вижда лицето на Стю, и каза:

— Майка Абигейл... Всички щяхме да сме в къщата, ако не бяха дошли да ни кажат...

— Да, истинско чудо — повтори Стю. — Майка Абигейл ни спаси живота. Въпреки че е... — той замлъкна.

— Стю?

— Тя спаси живота ни, като се върна точно в този момент, Франи. Тя ни спаси живота!

— Тя мъртва ли е? — попита Фран и стисна ръката му. — Стю, и тя ли е мъртва?

— Върна се в града към осем и петнайсет. Момчето на Лари Ъндървуд я водеше за ръка. Беше онемяло, нали знаеш какво му става, когато е много възбудено, но я е отвело при Луси. Тогава силите ѝ я напуснали — Стю поклати глава. — Мили Боже, как изобщо е

стигнала толкова далеч..., а с какво се е хранила и какво е правила... Ще ти кажа нещо, Фран. Не съм си представял, че съществуват загадъчни явления. Ала сега съм сигурен, тази жена ни бе изпратена от Бога.

Тя затвори очи.

— Мъртва е, нали? Умряла е през нощта. Върнала се е, за да умре тук.

— Все още е жива. Според лекаря сигурно скоро ще умре, но все още се държи. Страхувам се. Тя спаси живота ни, като се върна навреме, но се страхувам за нея, и се страхувам при мисълта защо се е върнала.

— Какво искаш да кажеш? Майка Абигейл никога не би причинила зло...

— Тя прави това, което й нареди Бог — дрезгаво отвърна Стю. — Същият този Бог, който уби собствения си син.

— Стю!

Пламъкът в очите му угасна.

— Не знам защо се върна и дали има какво да ни каже. Не знам. Може да умре без да се върне в съзнание. Джордж каза че съществува подобно възможност. Но знам, че експлозията... и смъртта на Ник... и завръщането й... ни накараха да прогледнем. Хората знаят, че Харолд е причинил взрива, но смятат, че Той е накарал Харолд да го направи. По дяволите аз също мисля така. Мнозина смятат, че Флаг е отговорен за плачевното състояние на майка Абигейл. Аз лично не съм сигурен. Не зная нищо, но се страхувам. Имам чувството, че всичко ще свърши зле. Преди не изпитвах подобни чувства, но сега е съвсем различно.

— Ала ние сме тук — проплака тя. — Ние и бебето, нали? Стю мълча дълго време. Фран реши, че няма да получи отговор. И тогава той каза:

— Да. Но докога?

* * *

На трети септември късно следобед хората започнаха да прииждат към дома на Лари и Луси. Сами, на двойки или по трима. Сядаха по стъпалата на къщите, на чиито врати бяха нарисувани

големите тебеширени кръстове. Сядаха на бордюрите на тротоарите, по поляните, където по това време на годината тревата бе пожълтяла. Говореха тихо. Пушеха цигарите и лулите си. Брад Кичнър бе тук, ръката му бе превързана и висеше безпомощно на кърпа, праметната през врата му. Кенди Джоунс бе тук, както и Рич Мофат с бутилка „Блек Велвет“ в кафява кесия. Също и Норман Кейлог и Томи Геринджър, с навити ръкави на ризата, изпод които се показваха загорелите му, мускулести ръце. Хари Дънбъртън и Сенди Дю Шен седяха заедно на одеяло и се държаха за ръце. Дик Волман, Чип Хобарт и шестнайсетгодишният Тони Донахю седяха близо до къщата на Лари и се черпеха с „Канадиън клуб“. Пати Крегер седеше с Шърли Хамет. Между тях имаше кошница за пикник. Кошницата бе пълна догоре, но те явно нямаха апетит. Към осем часа улицата се изпълни с хора, всичките наблюдаваха къщата. Велосипеда на Луси бе оставен наблизко, а до него бе паркиран големият Кавазаки на Ричардсън.

Лари ги наблюдаваше от прозореца на спалнята. Зад гърба му, на леглото в безсъзнание лежеше майка Абигейл. От острата миризма излъчваща се от тялото ѝ, му се повдигаше (той мразеше да повръща), но не помръдна от мястото си. Това бе наказанието му за това, че Ник и Сюзън загинаха, а той бе оцелял и дори нямаше драскотина.

Лекарят бе отишъл за малко до лечебницата да провери как са пациентите му. От двайсетината пострадали бяха останали само шестнайсет. Трима се прибраха по домовете си а Теди Вейзък почина.

Добрият стар Лари — беше запазил пълно самообладание, докато другите губеха своето. Взривът го бе изхвърлил в лехата с цветя, но не бе получил дори драскотина. Около него падаха отломки, но нищо не го засегна. Ник бе мъртъв, също и Сюзън, а на него му нямаше нищо. Да, добрият стар Лари Ъндърууд.

Населението на Боулдър оплакваше мъртъвците си. Харолд, трябваше да се върнеш с дузина ръчни гранати, за да довършиш делото. Харолд! Лари го бе следвал през цялата страна, бе вървял по следата от „Пейдей“ и хитро измислени импровизации. Едва не изгуби пръстите си, докато зареждаше с бензин в Уелс. Харолд бе открил много по-лесен начин. Харолд бе този, който предложи членството в различни комитети да бъде съобразено с нарастването на населението. Харолд бе този, който предложи да се гласува временният комитет да

бъде преизбран в постоянен, без промени в състава. Умникът Харолд. Харолд и неговият дневник. Харолд и усмивката му.

Много мило от страна на Стю да твърди, че никой не би се сетил какво замислят Харолд и Надин. Това разсъждение не минаваше при Лари. И преди бе виждал блестящите хрумвания на Харолд. Едно от тях бе изписано на покрива на хамбар с огромни букви. Трябваше да се досети. Инспектор Ъндърууд лесно проследяваше обвивки от шоколадчета, но не бе чак толкова велик, когато ставаше дума за динамит. Инспектор Ъндърууд бе едно голямо лайно. „Лари, ако знаеше...“ Гласът на Надин. „Ако искаш, ще коленича пред теб и ще те моля.“

Още един шанс да се избегне смъртта и разрушенията... Нещо, което никога нямаше да сподели с когото и да било. Защо още тогава не заподозря нищо? Ако не подробности за бомбата, свързана с радиотелефона, то поне нещо в по-общ план.

„Планът на Флаг.“

Да — зад всичко обикновено стоеше Флаг, зловещият кукловод, дърпащ конците на Харолд, Надин и Чарли Импенинг. И един Бог знаеше на колко още хора. Обитателите на Зоната биха линчували Харолд, но това бе дело на Флаг... и на Надин. И кой я бе изпратил при него, ако не Флаг? Но преди да отиде при Харолд, тя бе дошла при Лари. А той я бе отпратил.

Как би могъл да се съгласи? Чувстваше се отговорен за Луси. Бе задължен да откаже не само заради нея, но и заради себе си — усещаше, че са нужни само още един-два провала за да го унищожат като човек, и то завинаги. Така че я бе отпратил. Предполагаше, че Флаг е доволен от предишната нощ..., ако изобщо Флаг бе истинското име на онзи човек. Стю все още бе жив и можеше да говори от името на комитета. Глен бе жив и Лари предполагаше, че той е будната съвест на комитета, но Ник бе сърцето, а Сю, заедно с Фран, бе тяхна съвест. „Да — помисли си горчиво той, — всички унищожени наведнъж, хубава работа бе свършил нощеска този кучи син. Когато Надин и Харолд пристигнат там, сигурно ще ги възнаградят добре.“

Извърна се от прозореца, главата му туптеше от болка. Ричардсън измерваше пулса на майка Абигейл. Лори проверяваше бутилките на системата, които висяха на стойка до леглото. Луси стоеше до вратата.

— Как е тя? — попита Лари.

— В същото състояние — отвърна Ричардсън.

— Ще изкара ли нощта?

— Не съм сигурен, Лари.

Жената на леглото приличаше на скелет, покрит с опъната сивкава кожа. Косата ѝ бе окапала. Гърдите ѝ бяха изчезнали, устата ѝ бе широко отворена, дишаше хрипливо. Лари си помисли, че прилича на мумия — неразложена, но сбръчкана и изсъхнала, без възраст.

Да, сега бе мумия, не майка Абигейл. Дишаше задавено, сякаш ветреца шумоли в стърнище. „Възможно ли е все още да е жива? — питаше се Лари... — и какви още изпитания ѝ е подготвил Бог? С каква цел?“ Това бе някаква шега. Джордж му бе разказвал за подобни случаи, но нито един от тях не бе толкова страшен, и той не бе очаквал да види подобна гледка. Сякаш майка Абигейл се самоизяждаше. Тялото ѝ продължаваше да функционира, въпреки че би трябвало да е мъртва от недохранване. Луси, която я бе сложила в леглото, бе промълвила, че старицата тежи колкото хвърчило, готово всеки момент да бъде отнесено от вятъра. Луси внезапно проговори, сепвайки всички останали.

— Майка Абигейл иска да ни каже нещо.

— Тя е в кома, Луси... едва ли има шанс да дойде в съзнание...
— несигурно се обади Лори.

— Върнала се е да ни каже нещо. И Господ няма да я прибере при себе си, докато не го стори.

— Но какво би могла да ни каже? — попита Дик.

— Не знам — отвърна Луси, — но ме е страх да го чуя. В това съм сигурна.

Джордж Ричардсън наруши продължителното мълчание:

— Трябва да отида до болницата. Лори, Дик, ще имам нужда от вас.

„Няма да ни оставиш сами с тази мумия, нали?“ — замалко да попита Лари и стисна устни, за да не го изрече.

Тримата отидоха до вратата и Луси им подаде връхни дрехи.

— Има ли нещо, което бихме могли да сторим за нея? — обърна се Лари към лекаря.

— Луси знае как да борава със системата — отговори Джордж.
— Нищо друго не бихме могли да направим. Разбираш ли... — Той

замлъкна.

— Лека нощ Лари, Луси — каза Дик.

Излязоха. Лари отново се загледа през прозореца. Хората стояха и чакаха. Навярно се питаха: „Жива ли е? Мъртва ли е? Умира ли? Може би Бог я е изцелил? Дали е казала нещо?“

Луси го прегърна през кръста и той подскочи.

— Обичам те — прошепна тя.

Лари я прегърна. Сложи глава на рамото ѝ и безпомощно заплака.

— Обичам те — повтори тя. — Всичко е наред. Не се притеснявай. Излей мъката си, Лари.

Той плачеше. Сълзите му бяха горещи и тежки като куршуми.

— Луси...

— Штт. — Усети успокоителното докосване на ръцете ѝ.

— О, Луси, за какво е всичко това? — изплака той, опрял лице на рамото ѝ, а младата жена безмълвно го притисна към гърдите си. Майка Абигейл дишаше хрипливо, изпаднала в дълбока кома.

Джордж бавно мина по улицата с мотоциклета си, предавайки едно и също съобщение: „Все още е жива. Надеждите не са големи. Не, не е казала нищо и малко вероятно е да го стори. Може да се разотивате по домовете си. Ако се случи нещо, ще разберете.“

Когато стигна до ъгъла, подкара мотоциклета към болницата. Ауспухът гърмеше на пустите улици, докато накрая звукът му заглъхна.

Хората не се разотидоха. Останаха още известно време подновявайки разговорите си, анализирайки всяка дума на лекаря. Надеждите не са големи, но какво означаваше това? Кома. Ако мозъкът ѝ е престанал да функционира, какво тогава? Със същия успех можеха да очакват консерва с грах да проговори. Е, така би било при нормални обстоятелства, но сега всичко бе различно.

Хората отново насядаха. Мръкна се. В къщата, в която лежеше старицата, някой запали газена лампа. Обитателите на Боулдър щяха да се приберат по домовете си по-късно и цяла нощ да лежат будни в леглата си.

Разговорът се насочи колебливо към загадъчния човек. Ако майка Абигейл умре, това означава ли, че той е по-силен?

„Какво искате да кажете с «по-силен»?“

„Ами чисто и просто той е Сатаната.“

„Антихрист, така си мисля. Ние живеем във времето на Апокалипсиса... нима се съмнявате? И седемте була са свалени... По-страшно е от супергрипа.“

„Глупости, хората говореха и за Хитлер като за антихрист.“

„Ако онези сънища се върнат, ще се самоубия.“

„В моите аз бях в метрото, а Той бе кондукторът, само че не можех да видя лицето му. Бях уплашен. Побягнах в тунела. Сетне го чух да тича след мен. И да ме настига.“

„В моя сън слизах в мазето за туршия и видях някой да стои до пещта... просто някакъв силует. И знаех, че е Той.“

По небето заблестяха звезди. Застудя. Бутилките бяха пресушени. Лулите и цигарите проблясваха в мрака.

„Чух, че хората от комитета са изключили всички уреди.“

„Браво на тях. Ако в близко бъдеще нямаме електричество, ще си имаме големи неприятности.“ Хората продължаваха да си шепнат, невидими в мрака. „Предполагам, че сме в безопасност, поне през тази зима. Няма начин онзи човек да премине през проходите. Но на пролет...“

„Ами ако разполага с атомни бомби?“

„Майната им на тях, но ако има няколко от онези гадни неутронни бомби? Или бактериално оръжие?“ „Или самолети?“

„Тогава какво?“

„Не знам.“

„Проклет да съм, ако знам.“

„Нямам ни най-малка представа.“

Около десет часа вечерта се появиха Стю Редман, Глен Бейтман и Ралф Брентнър и започнаха да раздават листовки. Ралф леко накуцваше, защото парче от готварската печка бе откъснала парче от десния му прасец. На листовките бе написано:

„СЪБРАНИЕ НА СВОБОДНАТА ЗОНА В ЗАЛАТА «МЮНЦИНГЕР»,

4 СЕПТЕМВРИ В 20:00“

Това сякаш бе сигнал хората да се разотидат. Те си тръгнаха безмълвно в мрака. Повечето запазиха листовките си, но имаше и

такива, който ги смачкаха и захвърлиха. Всички се прибраха по домовете си, за да се опитат да поспят.

И може би да сънуват.

* * *

Когато следващата вечер Стю откри събранието, залата бе препълнена, но присъстващите бяха много тихи. Зад Стю седяха Лари, Ралф и Глен. Фран се бе опитала да стане, но гърбът все още силно я болеше. Независимо от ужасяващия спомен, Ралф я снабди с радиотелефон, чрез който да участва в заседанието.

— Трябва да обсъдим някои неща — тихо произнесе Стю, но гласът му прозвуча ясно в притихналата зала. — Предполагам, че на всички ви е известно за взрива и смъртта на Ник, Сю и останалите, както и няма човек, който да не е разбрал за завръщането на майка Абигейл. Ще поговорим за това, но първо добрите новини. Ще ви ги съобщи Бред Кичнър.

Бред се приближи до катедрата и по лицето му нямаше и следа от вълнението, което го бе обзело вчера.

— Утре ще включим електростанцията — обяви той. Този път аплодисментите продължиха близо половин минута. По-късно Стю каза на Фран, че ако не бяха вчерашните събития, сигурно хората щяха да понесат Бред на ръце. Накрая ръкоплясканията заглъхнаха.

— Ще го включим по обяд и искам всички да сте готови по домовете си. Готови за какво? За четири неща. Искам да ви кажа нещо важно. Първо, изключете всяка лампа и електрически уред. Второ, направете същото и в празните къщи около вас. Трето, ако надушите газ, завъртете кранчетата. Чуete ли сирените на пожарната команда, моля да се притечете на помощ..., но бъдете разумни. Не искам да има катастрофи с мотоциклети и смъртни случаи. Имате ли някакви въпроси?

Няколко души поискаха уточнения. Той търпеливо отвърна на всички, единственият признак, издаващ нервността му бе, че въртеше черния бележник в ръцете си.

Когато въпросите бяха изчерпани, Бред каза:

— Искам да благодаря на всички, които работиха неуморно за да имаме електричество. Напомням на комитета по енергетика, че не е разпуснат. Ще последват неуредици и какво ли още не. Надявам се да помагате активно. Господин Глен Бейтман твърди, че може би тукашното население ще наброява десет хиляди, докато падне снегът и ще се увеличи следващата пролет. В Лонгмънт и в Денвър има електростанции, които трябва да бъдат включени преди изтичането на следващата година...

— Не и ако оня мръсник постигне целта си! — извика някой от дъното на залата.

Настъпи пълна тишина. Брад стоеше, здраво стиснал ръце, лицето му бе смъртно бледо. „Няма да успее да завърши речта си“ — помисли Стю, а сетне Брад продължи. Гласът му бе учудващо спокоен:

— Отговарям само за електричеството. Но смятам, че ние ще сме тук дълго, след като онзи човек си е отишъл. Ако не мислех така, щях да работя за него. Хич не ме е грижа за него?

Понечи да слезе от подиума и някой друг извика:

— Прав си!

Този път аплодисментите бяха безспирни, но в тях имаше нещо, което не се хареса на Стю. Наложиха се да удари многократно с чукчето си, преди да въдвори ред.

— Следващата точка в дневния ред...

— По дяволите дневния ред! — изкрещя млада жена. — Да поговорим за тайнствения човек! Да поговорим за Флаг!

Настъпи суматоха. Стю така силно заудря с чукчето по катедрата, че то се счупи.

— Имате възможност да говорите за каквото пожелаете, но докато аз ръководя, искам да има някакъв ред! Постепенно гласовете утихнаха.

— А сега — продължи той с тих и спокоен глас, — ще ви разкажа за случилото се на втори септември в къщата на Ралф Брентнър.

Бе ги накарал да замлъкнат, но, подобно на аплодисментите, последвали заключителните думи на Брад, тази тишина никак не му харесваше. Хората се бяха привели напред, бяха напрегнати, жадно следяха всяка негова дума. Това го караше да се чувства неспокоен и объркан, сякаш нещо в Свободната зона се бе променило през

последните четирийсет и осем часа и той вече не знаеше какво представлява тя. Чувстваше се точно както по времето, когато се опитваше да избяга от епидемиологичния център в Стовингтън — като муха, оплела се в невидима паяжина. Имаше толкова лица, които не познаваше...

Но сега нямаше време да мисли за това.

Описа събитието накратко, премълчавайки предчувствието на Фран в последния миг; в настроението, в което бяха сега, не се нуждаеха от подобни подробности.

— Вчера сутринта с Бред и Ралф три часа се ровихме из развалините и открихме остатъци от динамитна бомба, към която е бил прикрепен радиотелефон. Вероятно е била скрита в гардероба в дневната. Бил Скенлон и Тед Фремтън намериха още един радиотелефон на платото Сънрайз и предполагахме, че бомбата е била взривена оттам...

— Предполагаме, че е бил онзи задник — завика от третия ред Тед Фремтън, — онзи негодник Лодър с проклетата си курва!

Из залата се разнесе шепот.

„Това ли са добрите момчета? Не дават пет пари за смъртта на Ник, Сю и останалите. Те са като тълпа, жадна да линчува някого и единственото, което ги интересува, е да хванат Харолд и Надин и да ги обесят... като заклинание против загадъчния човек.“

Случайно улови погледа на Глен, който цинично сви рамене.

— Ако още някой се провикне от мястото си, ще закрия събранието и тогава ще можете да се наговорите до насита — заяви Стю. Тед го изгледа сърдито, а младият мъж отвърна на погледа му. След няколко секунди Тед сведе очи.

— Уликите водят към Харолд Лодър и Надин Крос. Имаме основание за сериозни подозрения, но засега не сме напълно сигурни и се надявам добре да го запомните.

В залата се разнесе ропот.

— Казвам го, защото — продължи Стю, — ако се върнат в Зоната, бих искал да ги доведете при мен. Ще ги арестувам и Ал Бандел ще организира съдебен процес. Ние... ние сме длъжни да действаме справедливо. Надявам се, че имате представа къде отиват тези, които действат по друг начин.

Огледа залата с надежда, че са го разбрали, но видя по лицата на хората само удивление и негодувание. В него се втренчиха стотици очи и той прочете мислите на хората: „Какви ги дрънкаш? Те са заминали на запад. А ти се държиш сякаш са отишли на двудневна екскурзия.“

Наля си чаша вода и отпи малко от нея, надявайки се да овлажни пресъхналото си гърло. Вкусът ѝ го накара да се намръщи. — Освен това искам да ви кажа, че трябва да изберем нови членове на комитета. Днес няма да се занимаваме с това, но трябва да помислите кого смятате да..

Някой вдигна ръка.

— Имате думата, но първо се представете...

— Казвам се Шелдън Джоунс — каза огромен мъж с вълнена карирана риза. — Защо да чакаме? Защо да не изберем новите членове още сега? Предлагам Тед Фремтън.

— Поддържам кандидатурата — извика Бил Скенлън. — Идеята ти е чудесна!

Тед вдигна ръце над главата си и в залата се разнесоха бурни аплодисменти. Стю усети как губи почвата под краката си. Искане да подменят Ник Андрос с Тед Фремтън? Каква глупава шега. Тед бе в комитета по енергетика, но бе открил, че това е тежка работа. Беше се преместил в погребалния комитет и като че това занимание му бе харесало повече, макар Чад да бе споделил със Стю, че Тед е от хората способни да превърнат десетте минути за пушене в обедна почивка, а обедната почивка — в полудневна отпуска. Той охотно бе приел да участва в издирването на Харолд и Надин, може би защото му се струваше истинско предизвикателство. По чиста случайност двамата с Бил бяха открили радиотелефона с Сънрайз и оттогава бе започнал да важничи, което никак не се харесваше на Стю. Погледът му отново срещна този на Глен и сякаш прочете мисълта му в циничното му изражение и леката усмивка: „Може би трябва да използваме Харолд да укроти и този.“ Дума, която Никсън бе използвал многократно, изведнъж изплува в съзнанието му; неочаквано разбра къде е източникът на отчаянието и на чувството за дезориентация. Думата бе „мандат“. Техният мандат бе приключил преди две нощи. Той продължи:

— Според мен трябва да дадем възможност на хората да помислят. Предлагам да гласуваме. Нека тези, които смятат, че

изборите трябва да бъдат проведени днес, да кажат „да“. Чуха се само няколко гласа.

— Тези, които смятат, че изборите трябва да бъдат отложени със седмица или повече, да кажат „не“.

Мнозина се обадиха, но повечето хора изобщо не взеха участие в гласуването, сякаш този проблем не ги засягаше.

— Добре — каза Стю. — Ще се съберем след седмица, на единайсети септември.

„Печален епитаф, Ник. Съжалявам.“

— Доктор Ричардсън е тук да информира за състоянието на майка Абигейл и на останалите пострадали от взрива. Докторе?

Когато лекарят тръгна към катедрата, хората гръмко заръкопляскаха. Той съобщи, че в резултат на взрива досега са починали девет души, трима са в критично състояние, положението на двама е сериозно, а осем вероятно ще се възстановят.

— Вземайки, под внимание силата на взрива, смятам, че сме имали късмет. А сега разрешете да кажа няколко думи за майка Абигейл.

Хората в залата се приведоха.

— Мога да кажа само това, че не съм в състояние да ѝ помогна.

В залата се разнесе шепот. Стю забеляза скръб по лицата на присъстващите, но явно думите на доктора не изненадаха никого.

— Доколкото знам, тази жена е на сто и осем години. Казаха ми също, че е изчезнала преди две седмици и според мен през това време се е хранила само с корени и треви. — Мили Боже — измърмори някой, и бе невъзможно да се разбере дали гласът е на мъж или на жена.

— Едната ѝ ръка е покрита с обриви от отровен бръшлян, а краката ѝ са изранени и биха могли да се излекуват ако общото ѝ състояние не беше толкова...

— Ей, няма ли да престанеш? — провикна се Джак Джексън надигайки се от мястото си. Лицето му бе пребледняло, разгневено и тъжно. — Нямах ли капка благоприличие?

— Благоприличието не е моя грижа, Джак. Само докладвам за състоянието ѝ такова, каквото е. Сега е в безсъзнание, страда от недोхранване и е много стара. Смятам, че ще умре. Ако ставаше дума

за друг човек, щях да бъда абсолютно сигурен. Но както и на всички вас, тя ми се присъни... тя и онзи, другият.

В залата отново се разнесе тих ропот и Стю усети как космите на тила му настръхват.

— За мен подобни сънища са пълна мистика — заяви Джордж. — Всъщност фактът, че всички ги сънуваме, явно подсказва телепатични способности. Но ще прескоча парапсихологията и теологията, както и благоприличието, по една и съща причина: не разбирам нищо от това. Ако жената е изпратена от Бог, Той може би ще реши дали да я излекува. Аз не съм в състояние. Мога само да кажа, че самият факт, че все още е жива, ми се струва истинско чудо. Има ли някакви въпроси?

Нямаше. Едни го гледаха като зашеметени, други открито плачеха.

— Благодаря — каза Джордж и се върна на мястото си.

— Хайде — прошепна Стю на Глен. — Твой ред е. Глен застана на катедрата, без да се представя.

— Обсъдихме всичко останало, освен загадъчния човек. Отново се разнесе шепот. Няколко души в залата инстинктивно се прекръстиха. Възрастна жена закри с ръце лицето си.

— Разговаряхме за него на закрито съвещание — спокойно продължи Глен, — и се питахме дали да заговорим за него открито. Въпросът е там, че хората в Зоната се страхуват да го обсъждат, особено след сънищата, които всички имахме по пътя насам. Вероятно този период на възстановяване бе необходим. Сега смятам, че е време този въпрос да бъде повдигнат. В полицията имат начин за идентифициране на престъпниците — използват художник, който пресъздава лицето му по различни спомени на свидетели. В нашия случай няма лице, но имаме серия от спомени, които да оформят поне контурите на нашия противник. Разговарях с няколко души и бих искал да ви представя съставения от мен портрет.

— Явно името на този човек е Рандал Флаг, въпреки че някои хора го наричат Ричард Фрай, Робърт Фриймонт и Ричард Фриймантъл. Инициалите Р.Ф. може би имат някакво значение, но ако е така, никой в комитета на Свободната зона няма представа какво означават. Присъствието му — поне в сънищата ни — предизвиква

чувството на ужас, безпокойство и страх. В всички случаи физическото усеждане, свързано с него е това на студенина.

Хората кимаха и възбуден шепот се понесе из залата. Стю си помисли, че са като момчета, които току-що са открили секса и с учудване разбират, че половият орган на жената се намира на едно и също място. Той прикри леката си усмивка с ръка.

— Същият брой хора са го „видели“ в Лас Вегас, в Лос Анджелис, в Сан Франциско, в Портланд. Някои — между тях и майка Абигейл — твърдят че Флаг разпъва на кръст тези, които не му се подчиняват. Всички, изглежда, вярват, че между този човек и нас се оформя един вид противопоставяне и че Флаг няма да се спре пред нищо, за да ни унищожи. А това означава много. Танкове и изстребители. Ядрени оръжия. Дори... нова, още по-смъртоносна епидемия.

— Само да ми падне този мръсник! — провикна се Рич Мофат. — Ще го заразя с проклетия супергрип!

Избухна смях, който сякаш разведри атмосферата. Глен също се усмихна. Беше инструктирал Рич половин час преди започването на събранието и той се бе справил чудесно. Стю си помисли: „Старият плешивко е прав за едно: познанията по социология понякога са полезни при събранията.“

— Казах ви всичко, което знам за него — продължи Глен. — И още нещо: смятам, че Стю има право, когато твърди, че трябва да се справим с Харолд и Надин по цивилизован начин, ако бъдат заловени, но подобно на него смятам, че това е малко вероятно. Съгласен съм с него за още нещо — че Надин и Харолд са действали по заповед на Флаг.

Думите му отекнаха в гробовната тишина.

— Трябва да се справим с този човек. Мистицизмът не е моя специалност, но съм длъжен да кажа, че както майка Абигейл въплъщава доброто, то Рандал Флаг въплъщава злото. Сигурен съм, че силата, която служи на майка Абигейл, ни е обединила тук. И не ми се вярва тя да ни изостави. Може би ще трябва да обсъдим всичко отново и да се освободим от кошмарите си. Може би трябва да решим веднъж за винаги какво да правим с онзи човек. Сигурен съм в едно — не бива да му позволим да дойде през пролетта и да ни победи с голи ръце. А сега давам отново думата на Стю.

Последните му думи бяха заглушени от бурните аплодисменти и той доволен се върна на мястото си. Беше успял да ги събуди... да ги изтръгне от летаргията. Бяха по-скоро разгневени, отколкото уплашени, бяха готови за предизвикателството (въпреки че може би нямаше да са толкова пламенни след дългата зима, през която да охладят чувствата си)... и най-важното бяха готови да говорят.

Обсъждането продължи три часа. Както бе предвидил Лари, то се оказа абсолютно безполезно. Имаше необмислени предложения като използване на бомбардировачи и ядрено оръжие, среща на високо равнище с Флаг, подготовка на отряди за борба с него.

През последния час хората ставаха един по един и разказваха сънищата си пред заинтригуваните си съграждани. Това напомни на Стю безкрайните заседания, обсъждания на въпроси, свързани със секса, в които бе участвал (повечето като слушател) по време на пубертета си.

Глен бе въодушевен и радостен от нарастващото им желание да говорят, както и от, промяната в атмосферата в сравнение с началото на събранието. Жителите на Свободната зона се пречистваха чрез разказите си. „Говорят като хора — помисли си той, — който дълго са таили в душата си чувство за вина и неадекватност, само за да открият, че тези неща, когато бъдат изречени, са твърде обикновени.“ Когато ужасът, предизвикан от сънищата им, бе споделен в тази публична дискусия, те бяха способни да го преодолеят.

Събранието завърши в един и половина сутринта. Глен си тръгна заедно със Стю; за пръв път след смъртта на Ник се бе почувствал добре. Радваше се, че съгражданите му са направили първия опит да се измъкнат от черупките си и да окажат съпротива на врага.

Чувстваше се обнадежден.

Както бе обещал Брад, електричеството бе пуснато по обяд на пети септември.

Сирените на покрива на околийския съд завиха неистово, плашейки хората, които вдигаха погледи към небето, търсейки самолетите на зловещия човек. Някои побягнаха към мазетата и останаха там, докато Брад откри как се изключват сирените.

На Уилоу стрийт избухна пожар и доброволната пожарна команда бързо го потуши. Капак на шахта полетя на около петнайсет

метра височина на пресечката на „Уолнът“ и „Бродуей“ и се приземи като фризби върху покрива на магазина за играчки.

Имаше само един нещастен случай през този ден, които нарекоха Денят на електричеството. По необяснима причина се взриви магазин за автомобилни резервни части на Пърл стрийт. Рич Мофат бе застанал от другата страна на улицата с бутилка „Джек Даниелс“ в ръка и парче стомана го улучи и уби на място. Нямаше повече да чупи прозорци. Стю бе при Фран, когато светнаха неоновите лампи на тавана в болничната ѝ стая. Наблюдаваше ги как мигат, сетне засияват с позната светлина и не можеше да повярва на очите си. Когато отново погледна към Франи, страните ѝ бяха влажни от сълзи.

— Какво има, Фран? Боли ли те нещо?

— Толкова ми е мъчно, че Ник не е жив, за да види това. Прегърни ме, Стю. Искam да се помоля за него. Поне ще опитам да го сторя.

Стю я прегърна, но не знаеше дали тя се моли или не. Неочаквано осъзна, че Ник му липсва много, и че мрази Харолд Лодър повече от всичко на света. Фран беше права. Харолд не само бе убил Ник и Сю, той бе откраднал надеждата им..

Опита се да успокои Франи, но тя плака дълго. Когато най-после сълзите ѝ пресъхнаха, той използва бутона, за да вдигне леглото и запали нощната лампа.

* * *

Някой раздрусваше рамото на Стю и той с усилие изплува от дълбините на съня. Умът му преповтаряше бавно безкраен списък от хора, които можеха да му отнемат съня. Майка му, която му казва, че е време да става и да върви на училище. Мануел самохвалкото в онази малък публичен дом в Нуево Ларедо му заявява, че трябва да плати още двайсет долара, ако иска да остане цялата нощ. Сестра в бяла униформа иска да измери кръвното му. Франи.

Рандал Флаг.

Последната мисъл му действа като кофа студена вода, плисната в лицето.

Не беше никой от изброените хора. Бе Глен Бейтман с Коджак до него.

— Човек не може да те събуди, Източен Тексас — каза социологът. — Спиш като пън. Поне да беше запалил лампата, кучи сине.

— О, Боже, забравих, че имаме електричество!

Стю включи лампата, намръщи се от неочакваната ярка светлина и се взря в часовника. Беше три без петнайсет.

— Какво правиш тук, Глен? Бях заспал, в случай че не си забелязал.

Отмести поглед от будилника и загледа новодошлия. Лицето му бе бледо, изплашено... и остаряло. Имаше дълбоки бръчки и доста измъчен вид.

— Какво има?

— Майка Абигейл.

— Умря ли?

— Мили Боже, почти ми се иска да беше така. Тя дойде на себе си. И ни очаква.

— Нас двамата?

— Петимата. — Гласът на Глен стана още по пресипнал. — Знае, че Сюън и Ник са мъртви и че Франи лежи в болницата, Нямам представа откъде го е научила, но е така.

— И иска да се срещне с хората от комитета?

— Да. Твърди, че е на прага на смъртта и че трябва да ни съобщи нещо. Не съм сигурен, че ми се иска да го чуя.

Нощта бе мразовита. Стю бе вдигнал ципа на якето си чак до брадичката. Студената луна, която блестеше над тях, го накара да се замисли за Том, който бе инструктиран да се върне при тях и да докладва видяното, когато настъпи пълнолуние. Сега луната бе в първата си фаза. Може би само тя виждаше къде са Том, Дейна Юргенс и съдията Фарис. Един Бог знае какво още виждаше в убежището на зловещия човек.

— Първо събудих Ралф — обясни Глен. — Казах му да отиде в болницата и да доведе Фран.

— Ако докторът смяташе, че тя е добре, би я пуснал да се прибере у дома — ядосано му отвърна Стю.

— Случаят е особен.

— Страшно си се разбързал за човек, на когото не му пука какво ще каже старицата.

— Страхувам се да не закъснеем — отвърна Глен.

* * *

Джипът спря пред дома на Лари в три и десет. Цялата къща бе осветена — не с газени лампи — сега вече не бяха нужни, а с електрически. Всяка втора улична лампа светеше, не само тук а из целия град и Стю ги бе наблюдавал през целия път като омагьосан. Когато слизаха от джипа, иззад ъгъла проблеснаха фарове. След миг старият камион на Ралф спря до тях. Ралф слезе и Стю се доближи до дясната седалка, където, подпряна на възглавница, седеше Фран. Усмихна се и нежно ѝ каза:

— Здравей, дребосъче.

Тя го хвана за ръката. Лицето ѝ бе като бяло петно в мрака.

— Много ли те боли? — попита Стю.

— Не чак толкова. Взех обезболяващи. Само не ме карай да бързам.

Младият мъж ѝ помогна да слезе от кабината и Ралф я подхвана от другата страна. И двамата забеляза как тя потръпна, когато направи първата крачка.

— Искаш ли да те нося?

— Не, всичко е наред. Просто ме дръж здраво, разбра ли?

— Естествено.

— И вървете по-бавно. Ние, бабичките, не можем да бързаме.

Тръгнаха към къщата. Стоящите на верандата Глен и Лари ги наблюдаваха. На фона на вратата изглеждаха като фигури, изрязани от черен станиол.

— Как мислиш, какво ли ще ни каже? — промърмори Франи. Стю поклати глава.

— Не зная.

Стигнаха до вратата и тъй като Франи очевидно изпитваше силни болки, Ралф помогна на Стю да я въведат вътре. Подобно на Глен, Лари бе бледен и разтревожен. Носеше избелели джинси, а ризата му бе закопчана накриво. Бе обул мокасините си на бос крак.

— Извинявай, че се наложи да те домъкнем тук — каза той, обръщайки се към младата жена. — Седях до майка Абигейл, когато... Бяхме организирали дежурство, нали разбираш?

— Да, разбирам. — По някаква причина фразата „дежурство“ я накара да си спомни за гостната на майка си... но за разлика от друг път, не изпита неприятно чувство.

— Преди час Луси отиде да поспи. Задряхах за малко, а когато се събудих... Фран, мога ли да ти помогна?

Тя поклати глава и се усмихна насила.

— Не, всичко е наред. Продължавай.

— ... тя ме гледаше. Можеше само да шепне, но съвсем разбираемо. Каза ми, че Господ ще я прибере на разсъмване. Но преди това иска да поговори с оцелелите. Попитах я какво има предвид и тя отвърна, че Господ вече е прибрал Ник и Сюзън при себе си. Знаеше за смъртта им. — Той дълбоко въздъхна и прокара пръсти през косата си.

Луси се появи в другия край на коридора.

— Направих кафе. Можете да си налееете, когато пожелаете.

— Благодаря ти, скъпа — каза Лари. Луси неуверено се огледа наоколо.

— Да дойда ли с вас, момчета? Или това се отнася само за комитета?

Лари погледна Стю, който промълви:

— Ела. Имам чувството, че времето на комитетите изтече. Бавно се отправиха към спалнята, изчаквайки Франи.

— Тя ще ни каже — неочаквано заяви Ралф. — Майка ще ни каже всичко. Няма смисъл да се безпокоим.

Влязоха всички и майка Абигейл ги изгледа с помътнелите си очи, очите на човек пред прага на смъртта.

* * *

Фран бе подготвена, но все пак се шокира от външния вид на старицата, която бе само кожа и кости. В стаята дори не се усещаше воня на гнило или на смърт; вместо това миришеше така, сякаш се намираха на пращен таван... не, по-точно в гостна. Иглата на

системата беше излязла до половината, защото липсваше плът, в която да се закрепя.

Въпреки това очите на майка Абигейл не бяха се променили. Бяха топли, мили и човешки. Това бе облекчение, но Фран все още изпитваше страх... не, не точна страх, а нещо подобно на благоговение. Всъщност имаше предчувствието, че върху плещите им ще се стовари огромна отговорност.

„Човек предполага — Бог разполага.“

— Седни, момичето ми — прошепна майка Абигейл. — Много ли те боли?

Лари заведе Фран до креслото и тя седна, въздъхвайки облекчено.

Без да откъсва от нея блестящия си поглед, майка Абигейл прошепна:

— Очакваш дете.

— Да... но как...

— Шшшшттт...

В стаята настъпи тишина. Като хипнотизирана, Фран наблюдаваше умиращата старица, която се бе появила в сънищата им преди да се появи в живота им.

— Погледни през прозореца, момичето ми.

Фран извърна лице към прозореца, където бе застанал Лари видя хората, струпали се отвън. Но вместо потискащ мрак, отвън идваше мека светлина. Не бе отражение от осветлението в стаята; бе утринната светлина. Франи съгледа мъглявото, леко изкривено отражение на детска стая с надиплени пердета на квадратчета. Видя люлка — но беше празна, Имаше кошарка — но беше празна. Страх изпълни сърцето ѝ. Останалите го видяха изписан на лицето ѝ, но не разбраха причината; не виждаха нищо през прозореца, освен част от двора осветен от уличните лампи.

— Къде е бебето ми? — пресипнало попита Фран.

— Стюарт не е баща на бебето, момиче, но животът на детето ти е в неговите ръце и в тези на Господ. Синът ти ще има четирима бащи, ако изобщо се роди.

— Но какво ще се случи?

— Господ крие това от моя взор — прошепна старицата. Празната детска стая бе изчезнала. Фран виждаше единствено мрака. И

сега страхът здраво бе стегнал сърцето ѝ.

Майка Абигейл прошепна:

— Дяволският син призова невестата си и възнамерява да засее семето си в нея. Дали Той ще позволи на детето ти да оживее?

— Престани — изстена Франи. И скри лице в дланите си. В стаята се възцари пълна тишина. Мрачното лице на Глен изглеждаше остаряло. Дясната ръка на Луси машинално се движеше нагоре-надолу по яката на халата ѝ. Ралф стискаше шапката си, играейки си разсеяно с перото ѝ. Стю наблюдаваше Франи, но не можеше да отиде при нея. Не сега. Спомни си за жената от събранието, която бе закрила очите си с ръце при споменаването на злоещия човек.

— Майка, баща, мъж, жена — прошепна майка Абигейл. — А срещу тях — Принцът на планините, властелинът на мрака. Аз се възгордах. Както и всички вие прегрешихте от гордост. Не сте ли чували, че не трябва да се доверявате на властелините на този свят?

Те мълчаливо я наблюдаваха.

— Електричеството не е отговор, Стю Редман. Радиопредавателите още по-малко, Ралф Брентнър. Социологията няма да свърши работа, Глен Бейтман. Нито твоето разказание Лари Ъндърууд. Ъй нероденият ти син, Фран Голдсмит, няма да може да предотврати онова, което ще се случи. Звездата на Антихриста изгрява! Но вие не желаете да служите на Бога!

Тя ги изгледа един по един.

— Бог ще постъпи както намери за добре. Вие не сте грънчарят, а глината в неговите ръце. Може би човекът от запад е грънчарското колело, на което ще бъдете оформени като еднакви глинени гърнета. Ала Бог не ми е доверил какво ще се случи с вас.

По страните ѝ се стичаха сълзи.

— Майко, какво да правим? — попита Ралф.

— Приближете се всички. Нямам много време. Отивам си у дома и в света няма човек, по-добре подготвен за това от мен. Приближете се.

Ралф седна на края на леглото. Лари и Глен застанаха в долната му страна, Фран стана, мръщейки се от болка, а Стю премести креслото ѝ до Ралф.

— Бог не ви е събрал, за да създавате разни комитети — промълви старицата. — Повикал ви е тук, за да ви изпрати в поход.

Иска да се опитате да унищожите властелина на мрака.

Тишина. Майка Абигейл въздъхна.

— Смятах, че ще ви поведе Ник, но Той го прибра при себе си — макар да ми се струва, че Ник все още не ни е напуснал. Не, не напълно. Но сега начело ще бъдеш ти, Стюарт. А ако Той прибере Стюарт, то начело ще застанеш ти Лари, а ако Той те повика при себе си, мястото ти ще заеме Ралф.

— Май пак останах на опашката — обади се Глен. — Какво...

— Да ни поведе? — хладно попита Фран. — Да ни поведе? Но накъде?

— Разбира се, че на запад, момичето ми — отвърна майка Абигейл. — На запад. Но на теб не ти е писано да тръгнеш. Само тези четиримата ще се отправят натам.

— Не! — Младата жена скочи на крака, без да обръща внимание на болката. — Какви ги говориш? Нима тези четиримата трябва да проникнат сами в леговището му? Хората, които представляват сърцето, душата и смелостта на Свободната зона? — Очите й блестяха. — За да ги прикове Флаг на кръстове, да дойде тук и следващото лято да ни избие до крак? Не съм съгласна да наблюдавам безразлично как мъжът ми ще се принесе в жертва на твоя Бог-убиец. Майната му на Господ!

— Франи! — На Стю му секна дъхът.

— Бог-убиец! Бог-убиец! Милиони — може би милиарди хора загинаха по време на епидемията. И милиони след това. Нямаме представа дали децата ни ще оживеят. Нима не му стига? Или това ще продължава дотогава, докато останат живи само мишките и хлебарките? Това не е никакъв Бог! Той е демон, а ти — негова вещица.

— Престани, Франи.

— Добре. И без това свърших. Искам да си вървя. Заведи ме у дома, Стю. Не в болницата — у дома.

— Искаме да чуем какво ще ни каже.

— Чудесно. Слушай и за двама ни. Тръгвам си.

— Чуй ме, момиченце.

— Как смееш да ме наричаш така!

Ръката на майка Абигейл се стрелна и здраво хвана китката на Франи. Тя застина. Очите й се затвориха. Главата й се отметна назад.

— Неееее трябваааа! О, Боже, Стю....

— Тук съм! — извика младият мъж. — Какво й направи?

Майка Абигейл не отвърна. Стори му се, че този миг продължи цяла вечност, а сетне ръката на старицата се отпусна.

Бавно, като замаяна, Фран замасажира китката си, въпреки че нямаше никакви следи. Очите й неочаквано се разшириха.

— Какво ти е? — разтревожено попита Стю.

— Изчезна — промърмори тя.

— Какво говориш? — Стю безпомощно започна да се оглежда наоколо.

— Болката... болката в гърба. Изчезна. — Тя удивено погледна към него. — Напълно изчезна. Виж. — Наведе се и докосна пръстите на краката си. Сетне пода: един, два пъти.

Отново се вгледа в лицето на майка Абигейл и възкликна:

— Това подкуп от твоя Бог ли е? Ако е така, може да си вземе изцелението обратно. По-добре болка, но заедно със Стю.

— Бог не раздава подкупи, дете мое — прошепна старата жена. — Просто дава знак и предоставя на хората свобода да го тълкуват.

— Стю няма да тръгне на запад — заяви Фран. Ала сега в гласа й имаше не само страх, а и изумление.

— Седни — настоя Стю. — Трябва да я изслушаме. Фран седна, като неспокойно опипваше кръста си.

— Трябва да тръгнете на запад — прошепна майка Абигейл. — Няма да вземете с вас нито вода, нито храна. Ще тръгнете още днес, дори без да се преобличате. Ще тръгнете пеша. Зная, че един от вас няма да стигне до целта, но не ми е известно кой ще бъде. Не знам дали с Божията помощ отново ще видите Боулдър. Не ми е дадено да го видя. Но знам, че онзи човек е в Лас Вегас и вие трябва да отидете при него. Ще стигнете до там и няма да трепнете, защото ще ви помага ръката на всемогъщия Господ. Да. С Божията помощ ще успеете.

Тя кимна и прошепна:

— Това е всичко. Казах ви онова, което трябваше.

— Не — прошепна Фран. — Невъзможно е.

— Майко — с пресипнал глас се обади Глен. Изкашля се и продължи: — Майко, не те разбирам. Ние... ние не сме близо до божествената сила, която управлява всичко това. Фран е права. Ако

тръгнем натам, непременно ще ни убият, и то още преди да стигнем до Лас Вегас.

— Нима си спял? Нима не видя, как Бог току-що излекува Фран? Нима мислиш, че в плановите Му е предвидена вашата смърт от ръката на редник от армията на Черния принц?

— Но, майко...

— Не — тя вдигна ръка и с жест го накара да замълчи. — Нямам намерение да споря с теб или да те убеждавам. Искам само да разберете замисъла на Бог. Чуй, Глен.

И неочаквано тя заговори с неговия глас.

— Майка Абигейл го нарича пионка на дявола — произнесе силният мъжки глас, по необясним начин излизащ от хлътналата старческа гръд и беззъба уста. — Може би той е последният вълшебник на рационалната мисъл, привличайки на помощ всички технологични постижения. А може би е още по-загадъчен, още по-зловещ. Известно ми е само, че съществува. И вече не смятам, че социологията, психологията или всяка друга „логия“ може да го спре. Мисля, че с него може да се справи само бялата магия.

Глен слушаше, зяпнал от удивление.

— Истина ли е това или са думи на лъжец? — попита старицата!

— Не зная, но това са мои думи — с треперещ глас отвърна Глен.

— Вярвайте. Вярвайте, ти, Лари... Ралф... Стю... Глен и особено ти Франи. Вярвайте... и се подчинете на Божиите слова.

— А имаме ли някакъв избор? — тъжно попита Лари. Тя учудено го изгледа.

— Избор? Винаги има избор. Така е решил Бог и Той няма да промени решението си. Имате право на избор. Правете каквото искате. Но... чухте какво се иска от вас.

Отново настъпи мълчание. Първи го наруши Ралф. — В Библията пише, че Давид се е преборил с Голиат. Аз ще послушам съвета ти. Тя стисна ръката му.

— И аз — обади се Лари. — Аз също. — Въздъхна и обгърна главата си с ръце, сякаш го болеше. Глен понечи да проговори, но преди да успее да каже и една дума, се разнесе стон, последван от глух звук от падане.

Беше Луси, която напълно бяха забравили. Бе припаднала.

Настъпи утрото.

Седяха в кухнята на Лари и пиеха кафе. Беше пет без десет, когато Франи застана на вратата. Лицето ѝ бе подпухнало от плач, но вървеше без да накуцва.

— Мисля, че умира — каза тя.

Всички влязоха в спалнята. Лари бе прегърнал Луси.

Майка Абигейл дишаше с усилие. Също като болните от супергрипа. Мълчаливо застанаха край леглото ѝ. Ралф бе сигурен, че ще стане чудо, че тялото на майка Абигейл ще изчезне, или че ще видят как душата ѝ се превръща в блестящ облак и излита през прозореца.

Но накрая тя просто умря.

С една последна въздишка. Гърдите ѝ не се надигнаха отново.

— Мъртва е — промълви Стю.

— Дано Бог се смили над душата ѝ — прошепна Ралф. Вече не изпитваше страх. Скръсти ръцете ѝ на гърдите ѝ и сълзите му закапаха върху тях.

— И аз ще дойда — неочаквано заяви Глен. — Беше права. Бяла магия. Само това ни остана.

— Стю — прошепна Франи. — Моля те, Стю, откажи се.

Всички впериха поглед в него.

„Сега ти трябва да ни поведеш, Стюарт.“

Младият мъж си спомни за Арнет, за старата кола на Чарлз Кемпиън и смъртоносния ѝ товар, която се бе разбила в бензиностанцията Бил Хапскомб. Спомни си за Денинджър и за Дейц и как бе започнал да ги свързва в ума си с усмихнати доктори, които го бяха лъгали — него и жена му — за състоянието ѝ — и може би бяха се самозалъгвали. Най-вече мислеше за Франи. И за думите на майка Абигейл: „Това иска от тебе Бог.“

— Франи — каза той. — Трябва да тръгна.

— И да умреш. — Младата жена го изгледа горчиво, почти с омраза, а сетне погледът ѝ се спря на Луси, като че я молеше за подкрепа. Но Луси бе потресена и не можеше да ѝ помогне с нищо.

— Ако не тръгнем, всички ще загинем — продължи Стю. — Тя беше права. Какво ще стане, ако чакаме до пролетта. Как ще го спрем тогава? Не знаем. Нямаме представа. Никога не сме имали. Ще заровим глави в пясъка? Не можем да го спрем по друг начин, освен както предложи Глен. С бяла магия. Или с Божията помощ.

Тя заплака горчиво.

— Недей, Франи. — Той се опита да я хване за ръката.

— Не ме докосвай! — извика Фран. — Ти си обречен, ти си труп, така че не ме докосвай!

Стойха неподвижно край смъртното ложе на старицата, а слънцето се издигаше в небето.

* * *

Към единайсет сутринта Фран и Стю спряха колата си в подножието на планината. Стю взе кошницата за пикник, а Фран — покривката за маса и бутилката „Блу нън“. Пикникът бе нейна идея, но между двамата цареше странна неловкост.

— Помогни ми да постеля покривката — каза тя. — И внимавай за онези бодливи неща.

Намираха се в малка долина на триста метра под платото Сънрайз. Под тях се разстилаше Боулдър, обвит в синя мараня. Беше типичен летен ден и слънцето припичаше. В тревата пееха щурци. Скакалец подскочи и Стю го улови ловко. Усещаше как насекомото подскача и се опитва да избяга от шепата му.

— Плюни и ще те пусна — каза той старото детско заклинание и вдигна поглед. Франи тъжно му се усмихваше. С бързо грациозно движение тя извърна глава и плю. Заболя го сърцето, докато я наблюдаваше. — Фран...

— Не, Стю, не искам да говорим за това. Поне не сега.

Разстлаха бялата покривка, която Фран бе взела от хотел „Боулдерадо“ и младата жена подреди обяда: салата от марули и краставици, сандвичи с шунка; вино; и ябълков пай за десерт. Стю изпитваше странно чувство, докато наблюдаваше грациозните ѝ движения, по които не личеше, че е получила сериозни контузии.

— Храната е чудесна. Хайде да започваме — каза тя. Стю седна до нея и взе сандвич, макар да не беше гладен. Сърцето му се свиваше от мъка, но все пак отхапа няколко залъка. Когато привършиха обяда, Фран го попита:

— Кога тръгвате?

— Следобед — отвърна той и запали цигара.

— За колко време ще стигнете дотам? Той сви рамене.

— Пеша? Не мога да преценя. Глен не е младеж. Нито пък Ралф. Ако успеем да изминаваме по четирийсет километра на ден, може би ще достигнем целта си в началото на октомври.

— Ами ако в планините падне сняг? Или в Юта? Стю отново сви рамене, наблюдавайки я сериозно.

— Да ти наляя още вино? — попита тя.

— Не, получавам киселини.

Фран наля на себе си и пресуши чашата на един дъх.

— Дали тя бе глас Божии, Стю? Наистина ли?

— Откъде да знам.

— Ние я сънувахме, а после наистина тя дойде при нас. Цялата тази работа е част от някаква глупава игра. Чел ли си някога книгата на Йов?

— Никога не съм се интересувал много от Библията.

— Майка ми я четеше. Смяташе, че е много важно двамата с брат ми Фред да имаме добро религиозно възпитание. Никога не обясни защо. Нямаше голяма полза от това, освен че можех да отговарям на всички въпроси от Библията в телевизионното състезание „Опасност“. Спомняш ли си го, Стю?

Леко усмихнат, той отвърна:

— И нашият домакин Алекс Требек.

— Точно така. Дават ти отговора и очакват да кажеш какъв е бил въпросът. Знаех всичко, свързано с библейските притчи. Бог и дяволът се обзаложили за Йов и естествено накрая Бог спечелил — тя се усмихна тъжно. — Той винаги печели. Сигурно е почитател на бостънските „Селтикс“.

— Може да е облог — промълви Стю — но става дума за живота на хората в Боулдър. И за бебето в теб. Как го нарече тя? Синът ти?

— Дори не ми каза дали то ще оцелее — отвърна Франи. Ако го беше направила, само това, може би щеше да ми е по-леко да те пусна.

Стю мълчеше виновно.

— Как лети времето! — продължи тя. — Помогни ми, Стю.

Прибраха в кошницата неизядената храна заедно с покривката и бутилката вино. Стю се огледа, но освен трохите на мястото, където бяха обядвали, по нищо не си личеше, че някой е бил тук. Когато вдигна поглед, забеляза, че Фран плаче. Приблужи се до нея, а тя промълви:

— Всичко е наред. От бременността е, постоянно ми се плаче. Просто не мога да се спра.

— Няма нищо.

— Искам да се любим, Стю.

— Какво, сега ли? Тук? Тя се усмихна и кимна.

— Да. Само трябва да внимаваме за онези бодливи неща.

Отново разстлаха покривката на земята.

* * *

В долния край на „Бейслейн“ тя го накара да спре до останките от къщата на Ралф и Ник. Цялата задна част бе напълно разрушена. Дворът бе пълен с отломки. Наблизо се валяше канапетото, което бе притиснало Франи, а на стъпалата имаше засъхнало петно кръв. Тя внимателно го разгледа, после попита:

— Това кръвта на Ник ли е?

— Защо питаш?

— Това кръвта на Ник ли е?

— Господи, откъде да знам. Възможно е.

— Сложи дланта си на нея, Стю.

— Фран, да не си се побъркала?

На челото ѝ се появи онази бръчка, изразяваща инат, която бе забелязал още в Ню Хемпшир.

— Сложи си ръката!

Той неохотно се подчини. Не беше сигурен, че кръвта е на Ник (бе склонен да смята точно обратното), но го полазиха тръпки.

— А сега се закълни, че ще се върнеш.

Стори му се че стъпалото се нагорещи и изпита желание да отдръпне ръката си.

— Фран, как бих могъл...

— Не всичко е в Божиите ръце! — зашепна тя. — Не всичко. Закълни се, Стю, закълни се!

— Фран, кълна се, че ще се опитам.

— Навярно трябва да се задоволя и с това.

— Трябва да се връщаме.

— Знам. — Тя продължи да се притиска към него. — Кажи, че ме обичаш.

— Това ти е много добре известно. — Добре, но все пак ми го кажи. Стю сложи ръце на раменете ѝ.

— Франи, обичам те.

— Благодаря — каза тя и притисна лице към гърдите му. — Сега мога да се сбогувам с теб. Сега мога да те пусна. Те се прегърнаха сред обсипания с отломки двор.

Фран и Луси наблюдаваха от стъпалата на къщата на Лари как мъжете тръгват на път. Четиримата спряха за миг на алеята, не носеха раници, спални чували и никаква лагерна екипировка.

— Довиждане, Лари — извика Луси. Лицето ѝ бе преbledняло.

— Не забравяй обещанието си, Стю — изрече Фран.

— Няма.

Глен сложи два пръста в устата си и свирна. Коджак, който проучваше решетката на канализацията, моментално се отзова на сигнала.

— Да тръгваме преди да съм се разколебал — предложи Лари. Лицето му бе не по-малко бледо от това на Луси, очите му блестяха като стъклени.

Стю изпрати въздушна целувка, нещо, което не си спомняше да е правил, откакто майка му го изпращаше до училищния автобус. Франи му махна в отговор. В очите ѝ отново напиха горещи сълзи, но с последни усилия успя да ги сдържи.

Четиримата потеглиха на път. Просто тръгнаха по улицата. Стигнаха до края на пресечката. Някъде пееше птица. Обедното слънце напичаше и сцената бе напълно лишена от драматизъм. Стю се обърна и отново махна с ръка. Лари направи същото. Фран и Луси им отвърнаха. Мъжете пресякоха улицата и изчезнаха от погледа им.

— Мили Боже — прошепна Луси.

— Да се прибираме — предложи Фран. — Пие ми се чай.

Влязоха в къщата. Тя сложи чайника на печката и двете го зачакаха да заври.

* * *

Четиримата мъже мълчаливо се отправиха на югозапад. Целта им бе Голдън, където щяха да пренощуват. Отминаха трите гробища и когато сенките им се издължиха и горещината започна да намалява,

стигнаха до табелата с надпис, че напускат Боулдър. За миг Стю имаше чувството, че всички са готови да се обърнат и да се върнат. Ако продължат, очакваше ги почти сигурна смърт. А в Боулдър ги очакваше топлина и любов.

Глен извади от задния си джоб кърпа, нави я и я завърза на главата си.

— Глава четирийсет и трета: „Плешивият социолог трябва да си пази главата“ — каза той глухо. Коджак тичаше пред тях, душейки радостно полските цветя.

— О, Боже — възкликна Лари. — Имам чувството, че това е краят на всичко.

— Да-а — съгласи се Ралф — и аз изпитвам същото.

— Някой иска ли да се върнем? — попита Глен без никаква надежда в гласа.

— Хайде — леко се усмихна Стю. — Толкова ли треперите за кожата си?

Продължиха нататък, оставяйки Боулдър далеч зад себе си. Към девет вечерта устрои лагер край Голдън, на километър от мястото, където шосе № 6 завиваше покрай Клиър Крик и се насочваше към сърцето на Скалистите планини.

Никой не спа добре през първата нощ. Вече се чувстваха далеч от дома, заплашени от смъртта.

61.

Зловещият човек бе разположил предните си постове по цялата източна граница на Орегон. Най-многобройният му отряд бе при Онтарио, където междущатска магистрала № 80 ги свързваше с Айдахо; там имаше шестима човека, настанени в ремаркетото на голям камион „Питърбил“. Бяха тук повече от седмица и играеха на покер с банкноти от по двайсет и петдесет долара — безполезни, колкото парите в Монополи. Един от мъжете водеше пред останалите с шейсет хиляди долара, а друг, чиято годишна заплата преди епидемията бе десет хиляди долара, сега бе спечелил над четирийсет хиляди.

Валеше от седмица и нервите им бяха обтегнати. Бяха дошли тук от Портланд и искаха да се върнат обратно там. В Портланд имаше жени. Разполагаха с радиостанция, която излъчваше само атмосферни смущения. Очакваха да чуят от преподавателя единствено думите: „Връщайте се у дома.“ Това щеше да означава, че човекът, когото търсеха, е бил заловен някъде другаде.

Мъжът, когото търсеха, бил приблизително седемдесетгодишен, едър и оплешивяващ. Носел очила и се придвижвал със синьо-бял джип. Щом го забележеха, веднага трябваше да го убият.

Бяха отегчени и изнервени — играта на покер с истински пари бе омръзнала дори на най-тъпия от тях още преди два дни, но не бяха дотолкова отегчени, че да тръгнат сами към Портланд. Бяха получили заповед лично от Флаг и даже това, че непрестанният дъжд ги принуждаваше да стоят дълго в затворено помещение, не можеше да ги освободи от ужасяващия страх от него. Ако се проваляха и той го научеше. Господ да им бъде на помощ.

И тъй, седяха и играеха, като се редуваха на наблюдателния пост пред изрязания в металната стена процеп. Шосе № 80 бе пусто при този проливен дъжд. Но ако забележеха някого, веднага щяха да го заловят.

— Той е шпионин от другата страна — беше им казал Флаг с ужасяваща усмивка. Защо излъчваше такъв ужас, никой от тях не би могъл да каже, но от погледа му човек изпитваше чувството, че кръвта

му във вените се е превърнала във вряла доматиена супа. — Той е шпионин и ние ще го посрещнем с отворени обятия, ще му покажем всичко и ще го изпроводим жив и здрав. Но го искам. Искам ги и двамата. И преди да падне сняг ще изпратим главите им отвъд планините. Нека си мислят за това цяла зима. — Беше се изсмял гръмогласно пред хората, които бе събрал в една от залите за конференции в Портланд Сивик Център. Те му отвърнаха с усмивка, но усмивките им бяха студени и загрижени. На глас можеха и да се поздравяват един друг, че са избрани за тази отговорна задача, но тайно им се искаше тези щастливи, отвратителни като на невестулка очи да се бяха спрели на някой друг.

Далеч на юг от Онтарио, при Шевил, имаше друга група от четирима в малка къща край лъкатушещото към пустинята Алворд шосе № 80.

Другите постове бяха от по двама души и дори десетина такива сновяха от градчето Флора малко встрани от шосе № 3 на седемдесет километра до границата с Уошингтън и надолу до Макдермит на границата между Орегон и Невада. Старец в синьо-бял джип. Инструкцията за всички постове беше една и съща: „Убийте го, но не го удряйте по главата.“ Не биваше да има рани или синини над адамовата ябълка.

— Не искам да изпращам обратно повредена стока — беше се изсмял Рандъл Флаг с ужасния си смях.

* * *

На север Орегон и Айдахо бяха разделени от Снейк ривър, при която имаше друг пост, където шестима мъже седяха във фургона и играеха на карти с пари без никаква стойност. Реката извиваше натам във формата на подкова, както се изразяваха геолозите, и близо до Коперфилд имаше бент. В седмия ден на септември, когато Стю и групата му уморено се скитаха по шосе № 6 от Колорадо, Боби Тери се намираше в супермаркета на Коперфилд, до него имаше струпана купчина комикси. Питаше се каква ли форма има бентът Оксбоу Дам и дали шлюзовете са отворени или затворени. Орегонската магистрала № 86 минаваше покрай супермаркета.

Той и партньорът му Дейв Робъртс (който сега спеше на горния етаж) бяха разговаряли за бента надълго и нашироко. Валеше цяла седмица. Ами ако бентът се скъсаше? Огромната вълна щеше да помете Коперфилд и добрият стар Дейв можеше да бъде изхвърлен заедно с добрия стар Боби Тери в Тихия океан. По едно време решиха да отидат до бента и да видят дали няма пукнатини, но сетне се отказаха. Заповедта на Флаг беше изрична: „Стойте под прикритие.“

Дейв бе изтъкнал, че Флаг може да се появи навсякъде. Пътуваше много, а и вече се носеха слухове за това как неочаквано може да изникне в затънтено малко градче, където десетина души поправят електропроводите или събират оръжие от някой военен склад. Той се „материализираше“ като призрак. Само че това бе мрачно усмихнат призрак, обут в прашни ботуши с изтъркани токове. Понякога бе сам, а друг път с Лойд Хенрайд, зад волана на голям даймлер, черен като катафалка и също толкова дълъг. Случваше се да върви и пеша. В един момент го нямаше, в следващия се появяваше. Можеше да бъде в Лос Анжелис, а на следващия ден да го видят в Боиз... пеша.

Но Дейв бе подчертал, че дори Флаг не може да бъде едновременно на шест различни места. Един от тях можеше да се промъкне до бента, да го огледа и да се върне. Рискът да ги хване бе едно на хиляда.

„Добре, направи го — бе казал Боби Тери. — Аз ти разрешавам.“ Но Дейв бе отклонил предложението със смутена усмивка. Защото Флаг имаше свои начини да научава всичко, дори и да не се появяше в магазина. Хората разправяха, че има свръхестествена власт над хищните животни. Някоя си Роуз Кингман го видяла как щракнал с пръсти към няколко гарвана на една телефонна жица и те веднага долетели и кацнали на раменете му. Същата Роуз Кингман твърдеше, че те грачели: „Флаг... Флаг... Флаг.“

Той разбираше, че това е смешно. Слабоумните може би щяха да повярват, ала майката на Боби Тери не бе отгледала слабоумен. Знаеше как се разпространяват подобни истории. Самият тайнствен човек сигурно насърчаваше подобни слухове.

Но въпреки това от тези истории го втрисаше, сякаш във всяка от тях имаше частица истина. Някои разправяха, че имал власт над вълците и че можел да всели духа си в тялото на котка. Мъж от

Портланд го видял да носи невестулка или риба, нещо дребно. Няма значение какво... но ако той наистина може да говори с животните, като сатанинския доктор Дулитъл? И да предположим, че въпреки заповедите му някои от тях двамата с Дейв отиде да огледа бента и бъде видян? Наказанието за неподчинение бе разпъване на кръст. Боби Тери се надяваше, че така или иначе старият бент няма да се скъса.

Извади цигара „Кент“ и я запали, като се намръщи от вкуса ѝ. След половин година проклетите цигари изобщо нямаше да могат да се пушат. Вероятно за добро. Проклетите неща бяха вредни.

Въздъхна и взе от купчината един комикс. Заглавието бе някаква тъпотия за костенурки нинджа. Захвърли списанието с Рафаело и проклетите му приятели и то се приземи като палатка върху касата. Неща като тези костенурки нинджа те караха да си мислиш, че светът наистина можеше да бъде унищожен.

Взе следващото списание — Батман, герой, в когото можеше да се вярва донякъде — и точно прелисти първата страница, когато забеляза преминаващата по пътя синя джипка. Големите ѝ гуми плискаха наоколо кал и вода.

Боби Тери я зяпна с отворена уста. Не можеше да повярва, че джипката, която търсеха, току-що бе минала покрай поста му. Всъщност дълбоко в себе си подозираше, че цялата тази работа е фалшива.

Втурна се към вратата и я отвори. Затича се по тротоара, все още държейки Батман в ръката си. Може би беше халюцинация. Мисълта за Флаг можеше да накара всеки да халюцинира.

Ала не беше така. Видя извън града покрива на джипката, когато тя се спусна надолу по следващия хълм. Побягна назад през пустия супермаркет, като викаше Дейв с всичка сила.

Съдията здраво държеше волана, преструвайки се, че няма такова нещо като артрит, а и да съществува, той не страда от него и смяната на времето изобщо не му влияе.

През последните няколко дни валеше. Понякога само ръмеше, но през повечето време се изливаше проливен дъжд. На места пътищата бяха наводнени и вероятно през пролетта щяха да станат непроходими. Много пъти по време на експедицията бе благодарил на Бога за джипката.

През първите три дни с усилие си проправяше път по шосе № 80 и това го убеди, че няма да стигне до Западното крайбрежие преди две хилядната година, ако не отбие по второстепенните пътища. В някои отсечки междущатската магистрала бе празна, понякога можеше да заобиколи изоставените коли, но често му се налагаше да тегли катастрофирали коли с джипката си, за да разчисти пътя си. При Роулинс вече му писна. Зави на северозапад по шосе № 287, което се виеше покрай Големия вододел и лагерува два дни по-късно в северозападния край на Уайоминг, на изток от Йелоустоун. Там пътищата бяха почти пуси. Прекосяването на Уайоминг и източен Айдахо бе ужасяващо, подобно на сън преживяване. Не бе допускар, че смъртта се е разпространила с такава сила из такава обширна територия. Но беше факт: зловеща тишина се разстилаше навсякъде — по необятното западно небе, по безкрайните площи, където някога бяха бродили сърни, в малките градчета, през които минаваше: Ламонт, Мъди Гап, Джефри Сити, Лендер, Кроухарт.

Чувството му за самота нарастваше с осъзнаването на празнотата и смъртта наоколо. Все повече се убеждаваше, че никога вече няма да види Свободната зона и хората, които живееха там — Франи, Луси и Харолд Лодър, Ник Андрос. Замисли се как ли се е чувствал Каин, когато Бог го е пропъдил в земята на Нод.

Само че онази земя бе на изток от Рая.

Съдията бе в Запада.

Усети го най-силно, когато премина границата между Уайоминг и Айдахо. Навлезе в Айдахо през прохода Таргри и спря до пътя за лек обяд. Не се чуваше нищо друго освен бълбукането на водата от потока наблизо и някакъв странен стържещ звук, който му приличаше на скърцане на панти. Синьото небе бавно се покриваше с малки облачета. Времето се променяше и артритът напомни за себе си. Досега не бе имал болки, въпреки натоварването и дългите часове зад волана и...

...какъв бе този стържещ звук?

Когато се нахрани, отиде до поточето. Навярно е приятно място за пикник при по-слънчево време. Покрай ручейчето растяха дървета, имаше и маси за пикник. На едно от дърветата висеше обесен. Краката му едва докосваха земята, главата бе килната на една страна, а плътта

бе изкълвана от птиците. Стържещият звук идваше от поклащащото се въже, което се бе протрило и всеки момент щеше да се скъса..

Така разбра, че наистина е в Запада.

Следобед към четири часа първите капки дъжд се удариха о предното стъкло на джипа. И оттогава непрестанно валише.

Два дни по-късно стигна Бут Сити. Болките в пръстите и коленете бяха толкова силни, че спря да почине за цял ден. Лежа сред мъртвата тишина в едно хотелско легло с увити около ръцете и коленете си топли кърпи и чете „Закона и класите в обществото“ на Лафам.

На другия ден се запаси с аспирин и бренди и продължи нататък, като старателно избираше второстепенни пътища.

Понякога успяваше да заобиколи колите по пътя, но друг път му се налагаше да слиза и да ги закачва и издърпва встрани. Преди два дни, на пети септември, когато приближаваше Салмън ривър, бе принуден да тегли голям камион на телефонната компания три километра на заден ход, докато успя да бутне накрая проклетото нещо в реката, на която не знаеше името.

През нощта на четвърти септември, ден преди на пътя му да се изпречи големият камион и три дни преди Боби Тери да го забележи, когато премина през Коперфилд, лагерува в Ню Медоус и там се случи нещо доста странно. Спря джипа пред Ранчхенд Мотел, взе от регистрацията ключа на една стая и бе възнаграден за изпитанията си — намери нагревател с батерии, който сложи до леглото си. По здрач се бе настанил удобно на леглото си за пръв път от седмица насам. Нагревателят излъчваше мека червена светлина. Беше се съблякъл и облегнат на възглавниците четеше за съдебния процес на някаква негърка от Брикстън, Мисисипи, която бе осъдена на десет години затвор за най-обикновена кражба от магазин. Помощник-прокурорът представяше случая, трима от съдебните заседатели също бяха чернокожи и Лафам изтъкваше, че... И тогава чу на прозореца: тап, тап, тап. Сърцето на съдията подскочи в гърдите му. Книгата падна на пода. Грабна пистолета и го насочи към прозореца, готов на всичко. Историята, която си бе измислил за заблуда на противника, се разлетя като духната от вятъра слама. Точно така, искаха да разберат откъде идва и кой е той... Беше гарван.

Постепенно се успокои и дори успя плахо да се усмихне. Само един гарван.

Беше кацнал на перваза, неподвижен в дъжда, блестящите му пера се бяха слепили, взираше се с малките си очички в стария съдия, най-стария в света шпионин-аматьор, лежащ в хотелско легло в западно Айдахо само по шорти и с дебела книга на корема. Гарванът сякаш се усмихваше на тази гледка. Той се успокои и му се усмихна в отговор. Точно така, прави си шега с мен. Но след две седмици самотно пътуване имаше право да е малко изнервен. Тап, тап, тап.

Гарванът чукаше по стъклото с човката си. Точно както преди малко.

Усмивката на съдията помръкна. Имаше нещо в погледа на птицата, което не му харесваше. Все още му се струваше, че му се усмихва, но можеше да се закълне, че усмивката му беше някак презрителна, сякаш му се подиграваше.

Тап, тап, тап.

„Кога ли ще открия нещата, които трябва да научат в Свободната зона, която ми се струва толкова далеч? Никога. Дали ще намеря пукнатини в бронята на хората на Зловещия човек? Никога.“

„Дали ще се върна жив?“

„Никога.“

Тап, тап, тап.

Гарванът се взираше в него и сякаш се усмихваше.

И наум му дойде смразяващата мисъл, че това бе тайнственият човек, неговата душа, неговото Ка, проектирано в този мокър, ухилен гарван, който го наблюдаваше.

Взря се на свой ред в него с интерес.

Очите на птицата сякаш се уголемиха. Бяха тъмночервени по краищата. Дъждът валеше, гарванът се наведе напред и бавно за чука по стъклото.

Съдията си помисли: „Опитва се да ме хипнотизира. И може би донякъде е успял. Но може би съм твърде стар за подобни работи. Да предположим, че това е пълна глупост, но възможно е и да е той. Ако можех да вдигна пушката си с едно бързо движение? Не съм стрелял от четири години, но бях шампион на клуба през 1976 и все още много добър стрелец през 1986. Обаче тогава не получих награда и се отказах, по онова време гордостта ми бе в по-добра форма от зрението,

но все пак бях достатъчно добър да се класирам пети от двайсет и пет състезатели. А прозорецът е много по-близо. Ако е той, дали ще мога да го убия? Да хвана в капана неговото Ка — ако има подобно нещо — вътре в тялото на умиращия гарван? Дали ще е неподходящо един старчок да приключи цялата работа с прозаично убийство на черна птица в западно Айдахо?“

Гарванът му се ухили. Сега бе сигурен, че се хили.

Неочаквано съдията седна в леглото и със сигурно движение вдигна пушката до рамото си. Направи го по-добре отколкото предполагаше. Гарванът сякаш се ужаси. Размахна мокрите си крила, хвърляйки пръски наоколо. Очите му се разшириха от страх. Той го чу да издава давящо се „кау“ и за миг изпита абсолютна увереност: това наистина бе тайнствения човек който бе подценил стареца и щеше да плати с жалкия си живот.

„На ти!“ — извика съдията и натисна спусъка.

Но спусъкът не поддаде, защото не бе махнал предпазителя. Секунда след това през прозореца не се виждаше нищо друго освен дъжд.

Той свали пушката на скута си, потиснат, чувствайки се неловко. Каза си, че това всъщност е било само един гарван, едно развлечение, което да пооживи скучната вечер. И ако бе стрелял в прозореца, сега вътре щеше да вали и трябваше да се мести в друга стая.

Но не можа да спи много тази нощ, на няколко пъти се стряскаше и се взираше в прозореца, убеден, че е чул призрачното почукване. И ако гарванът кацнеше отново на перваза, нямаше да му се измъкне този път. Беше подготвен,

Ала гарванът не се върна.

На следващата сутрин отново се отправи на запад, артритът го измъчваше и към единайсет спря пред малко кафене да обядва. Когато привърши със сандвича и кафето, видя голям черен гарван да прелита и каца на телефонните жици на половин пресечка от него. Съдията го наблюдаваше озадачен, стиснал в ръка чашата на термоса си. Не беше същият гарван, разбира се. Сигурно сега гарваните бяха много повече отпреди. И всичките бяха добре охранени. Сега светът бе техен. Но въпреки всичко имаше усещането, че е същият и изпита чувството на обреченост, промъкващо се примирение, че всичко е приключило. Апетитът му се изпари.

Продължи нататък. Няколко дни по-късно бе навлязъл в Орегон и се придвижваше на запад по магистрала № 86. Към дванайсет и петнайсет премина през Коперфилд, без дори да хвърли поглед към магазина, от който го дебнеше зяпналият от учудване Боби Тери. Пушката бе до него на седалката, вече не спускаше предпазителя, кутия патрони стоеше до нея. Съдията бе решил да стреля по всеки гарван, който забележи. Просто заради принципа.

* * *

— По-бързо! Не можеш ли да подкараш проклетото нещо по-бързо?

— Махни ми се от главата, Боби Тери. Не е нужно да си го изкарваш на мен, че не си си доспал.

Дейв Робъртс бе зад волана на „Уилис Интернешънъл“, която бе паркирана до магазина. Докато Боби Тери успее да събуди Дейв и той се облече, старчокът в джипката се бе отдалечил. Дъждът се бе засилил и видимостта не беше голяма. Боби Тери държеше в скута си уинчестър. В колана си бе затъкнал четирийсет и пет калибров колт.

Дейв, който носеше каубойски ботуши, джинси, жълто яке и нищо друго, го погледна.

— Ако продължаваш да стискаш спусъка, ще направиш дупка на вратата, Боби Тери.

— Ти само го хвани — каза той. Сетне замърмори под нос. — Ще го гръмна в корема. Не трябва да се целим в главата разбра ли?

— Престани да си дрънкаш сам. Нали знаеш кои си говорят сами.

— Къде е той? — попита Боби Тери.

— Ще го пипнем. Освен ако не ти се е присънило. Не бих искал да съм на твоето място, ако е така, братко.

— Не ми се е присънило. Беше същият джип. Но какво ще стане, ако успее да ни се изплъзне?

— И къде ще отиде? — попита Дейв. — Наоколо има само черни пътища. Няма да измине и петнайсет метра по някой от тях, без да затъне в калта до бронята. Независимо дали е с двойно предаване, или не. Успокой се, Боби Тери.

— Не мога. Постоянно си мисля, че може да увисна на някой телеграфен стълб в пустинята — отвърна жално Боби Тери.

— Глупости!... Я погледни! Виждаш ли го? Вървим по петите му, за Бога!

Пред себе си видяха катастрофирали шевролет и голям тежък буик. Бяха блокирали пътя от единия до другия край, като ръждясали кости на непогребани мастодонти. От дясната страна на шосето се виждаха пресни дълбоки следи от гуми.

— Това е той — каза Дейв. — Тези следи са най-много от преди пет минути.

Те също завиха и колата им заподскача в банката на шосето. Дейв отново я върна на пътя, където преди него бе минал съдията, и двамата забелязаха калните следи от гумите по асфалта. На върха на следващия хълм съзряха джипа да изчезва зад малко възвишение на пет километра пред тях.

— Ще го хванем! — извика Дейв Робъртс.

Натисна газта и колата се понесе със сто километра в час.

При тази скорост чистачките не успяваха да изчистят предното стъкло. На върха на възвишението отново видяха джипа, сега на по-близо разстояние. Дейв включи фаровете и започна да подава сигнали. След миг задните светлини на джипа проблеснаха.

— Добре — каза той. — Представихме се за приятели. Трябва да го накараме да излезе от джипа. Не прави нищо глупаво, Боби Тери. Трябва да свършим работата добре и ще бъдем богато възнаградени. Внимавай да не оплескаш нещо! Трябва да го накараме да излезе от проклетия джип. — О, Боже, защо не минахме през Робинет? — затюхка се Боби Тери. Ръцете му стискаха пушката. Дейв го перна през ръката.

— Няма да излизаш от колата с пушката.

— Но...

— Млъквай! Усмихни се, да те вземат мътните! — Боби Тери се усмихна като механична играчка.

— За нищо не те бива! — изръмжа Дейв. — аз ще го направя. Стой в проклетата кола.

Спряха до джипа, чиито две гуми бяха на шосето, а другите две — в калта извън него. Дейв изскочи усмихнат от колата. Бе пъхнал

ръце в джобовете на жълтото си яке. В левия стискаше трийсет и осем калибров пистолет.

Съдията внимателно слезе от джипката. Той също носеше жълто яке. Вървеше предпазливо, сякаш беше от стъкло. Артритът ужасно го измъчваше. В лявата си ръка носеше пушка.

— Хей, да не ме гръмнеш, а? — каза Дейв с приятелска усмивка.

— Предполагам, че няма — отвърна съдията. Разговаряха на дъжда. — Сигурно идвате от Коперфилд.

— Да, така е. Аз съм Дейв Робъртс — и той протегна ръка.

— Казвам се Фарис — каза съдията и подаде дясната си ръка. Погледна към колата и забеляза Боби Тери, който се беше показал от страничния прозорец и стискаше пистолета си с две ръце. Дъждът валеше върху оръжието. Лицето му бе мъртвешки бледо, а на устните му бе застинала усмивка.

— Кучи син — промърмори съдията и дръпна ръката си от мократа ръка на Робъртс, който стреля през джоба си.

Куршумът се заби под стомаха на стареца и изскочи отдясно на гръбнака му, оставяйки изходна рана с размера на чинийка. Пушката падна от ръката му на пътя, а изстрелът го отхвърли до отворената врата на джипа.

Никой от тях не забеляза гарвана, който кацна недалеч на една телефонна жица.

Дейв Робъртс направи крачка напред, за да довърши работата си. В този миг Боби Тери стреля от колата и уцели Дейв в гърлото. По якето на Дейв се разплиска кръв и се смеси с дъжда. Той се обърна към Боби Тери, устните му беззвучно се движеха, очите му бяха широко отворени. Направи две крачки напред и падна мъртъв. Дъжд забарабани по якето му.

— Проклятие. Какво направих! — извика потресен Боби Тери.

Съдията си помисли: „Артритът ме отпусна. Ако оживея ще се захвана да лекувам артрит с куршуми в корема. О, мили Боже, те ме излъгаха. Дали Флаг не им е казал? Сигурно го е сторил, дано Господ да е на помощ на оня, който комитетът е изпратил тук...“

Пушката се въргаляше на пътя. Трябваше само да се наведе и да я вземе. Имаше чувството, че червата му ще се изсипят. Странно чувство. Не много приятно. Нямаше значение. Трябваше да я вземе.

Дали беше свалил предпазителя? Да. Опитва се да я вдигне. Стори му се страшно тежка.

Боби Тери откъсна поглед от Дейв точно навреме, за да види, че съдията се готви да го застреля. Старецът седеше на пътя. Предницата на якето му бе почервенияла от кръв.

Боби стреля и не улучи. Пушката изгърмя, удари стъклото и то се пръсна в лицето на Боби. Той изпищя, сигурен, че вече е мъртъв. Сетне видя, че лявата част на предното стъкло я няма и разбра, че е жив и невредим.

Съдията се прицелваше отново, снижавайки дулото два градуса. Като полудял Боби Тери изстреля три куршума един след друг. Първият образува дупка в кабината на джипа, вторият улучи стареца под дясното око. Четирийсет и пет калибровият пистолет правеше грозни рани от близко разстояние. Куршумът отнесе голяма част от черепа на съдията и го отхвърли назад към джипа. Третият куршум го улучи под устата и отнесе брадичката и долната челюст. Пръстът му натисна спусъка на пушката в предсмъртна конвулсия, но куршумът полетя към дъждовното небе.

Настъпи тишина.

Дъждът барабанеше по покривите на двете коли, по якетата на двамата мъртви мъже. Това бе единственият звук, докато гарванът не излетя от жицата с остро гракане. Това извади Боби Тери от зашеметеното състояние и той бавно се отпусна на седалката, стискайки пистолета си. — Направих го — изрече той поверително на дъжда. — Убих го. Първокласно убийство. Точно както ни бе заповядано.

Но с ужас осъзна, че не бе убил стареца както трябваше. Съдията бе мъртъв, облегнат на джипа си. Боби Тери сграбчи реверите на якето му и се взря в онова, което бе останало от лицето му. Всъщност не беше останало нищо освен носа му.

И като в кошмарен сън отново чу думите на Флаг: „Искам да го изпратя обратно невредим.“

Мили Боже, та това можеше да е всеки. Излизаше, че нарочно е направил точно обратното на заповедите на зловещия, човек.

Два изстрела в лицето. Дори зъбите му бяха изчезнали. Дъждът продължаваше да вали.

Нямаше смелост да тръгне на изток, не смееше да остане и на запад. Щеше да свърши или на телеграфен стълб... или нещо още по-ужасно.

Дали имаше нещо по-ужасно? Тогава какъв беше отговорът?

Като прокара ръце по косата си и все още гледаше лицето на съдията, той се опита да мисли.

На Юг. Това беше отговорът. Юг. Вече нямаше граници. Можеше да тръгне на юг към Мексико и ако това не му се стореше достатъчно, можеше да се добере до Гватемала, Панама дори до Бразилия. Далеч от тази каша. Повече никакъв Изток, никакъв Запад, Боби Тери свободен и щастлив далеч от зловещия човек...

В дъждовния следобед се разнесе звук. Той вдигна глава.

Дъждът, който барабанеше по покривите на двете коли, и неизключените мотори и...

Странни цъкащи звуци, като от токове, чукащи по асфалтовата настилка.

— Не — прошепна той. Бавно започна да се обръща.

Звукът се засилваше. Бърз вървеж, тичане, спринт и Боби

Тери най-после се обърна. Твърде късно, Той се приближаваше. Флаг приближаваше като ужасно чудовище от филмите на ужаса. Страните му пламтяха, очите му проблясваха щастливо, а усмивката му бе жадна, с големи остри зъби. Бе протегнал ръце напред, по тях имаше залепнали черни гарванови пера. Пера имаше и по косата му.

„Не!“ — понечи да извика Боби, но от устата му не излезе нито звук.

— Хей, Боби Тери, ти провали всичко! — изрева зловещият човек и се нахвърли върху безпомощния Боби Тери.

Имаше по-лоши неща от разпъването на кръст.

Като остри зъби, например.

Дейна Юргенс лежеше на голяма спалня, като се вслушваше в долитащите откъм банята звуци и разглеждаше отражението си в монтираното над леглото огромно кръгло огледало. Бе осми септември, десет и половина сутринта. По нейна преценка съдията навярно беше убит преди осемнайсет часа.

Шумът от душа не преставаше.

„Ето един човек, обзет от манията за чистота — помисли си тя. — Интересно, какво ли му се е случило, та постоянно стои под душа.“

Отново се замисли за съдията. Кой би предположил, че ще стане така? Идеята беше чудесна. Кой би заподозрял стареца? Но вероятно Флаг го бе сторил. По някакъв необясним начин беше разбрал кога и къде ще се появи съдията. По цялата граница между Айдахо и Орегон бяха поставени часови, на които им бе заповядано да убият седемдесетгодишния старец със син джип.

Ала нещо се бе случило. От вчера вечерта всички се разхождаха из хотела със сведени очи и подпухнали лица. Уитни Хорган, бивш готвач, ги бе нахранил с някаква прегоряла помия, по вид напомняща кучешки консерви. Съдията бе мъртъв, но въпреки това те се бяха провинили в нещо.

Стана, отиде до прозореца и се загледа в пустинята. Видя как по шосе № 95 два големи училищни автобуса тръгнаха към военната база „Индиън Спрингс“ под непоносимите слънчеви лъчи. Знаеше, че днес ще се проведе еднодневен семинар по реактивни самолети. Тук, на запад, десетина души имаха нещо общо с авиацията, но за щастие нито един не можеше да управлява реактивен самолет. Но въз приемаха бързо.

Най-много я безпокоеше фактът, че знаеха за пристигането на съдията. Може би имаха шпиони в Свободната зона?

Беше напълно възможно. Беше съвсем в стила им. Но Сю Стърн й бе казала, че всичко се пази в дълбока тайна и едва ли между членовете на комитета имаше агент на Флаг.

Оставаше тревожната възможност Флаг сам да е разбрал за всичко.

Дейна бе в Лас Вегас вече осем дни и доколкото можеше да прецени, бе станала пълноправен член на обществото. Беше събрала достатъчно информация за подготвяната операция срещу Боулдър. Бе много изненадана и уплашена, че хората се отдръпваха от нея, когато споменеше името на Флаг, и се правеха, че не са я чули.

Но това бе през деня. Вечер в бара можеше да чуе безкрайни истории за него. Знаеше, че не всички от тях са истина, но ѝ беше трудно да определи докъде стига истината и докъде измислицата. Беше чула как разправяха за него, че е обратен, че е върколак, че той е започнал епидемията, че е самият Антихрист, чиято поява е предсказана в Апокалипсиса. Беше чула за разпъването на кръст на Хектор Дрогън, за това как Той е разбрал, че Хек употребява кокаин... точно както знаеше, и за това, че съдията е тръгнал на запад.

И по време на тези вечерни разговори никой не споменавахе името му. Сякаш хората вярваха, че това ще е достатъчно, за да го призоват, като духа от бутилката. Наричаха го „зловещия човек“, „високия човек“. А Рет Ървин го наричаше „стария Юда“.

Ако знаеше за съдията, не беше ли логично да предположи, че и тя е тук?

Шумът от душа престана.

— Не се разхождай гола, скъпа моя. Иначе пак ще ми стане. Тя се обърна към него, приканващо и с широка усмивка, като в същото време си мислеше с какво удоволствие би го отвела в кухнята и би пъхнала онова нещо, с което толкова се гордееше, в електрическата месомелачка на Уитни Хоргън. Той погледна часовника си.

— Е, какво пък, имаме на разположение още четирийсет минути.

— Тогава ела при мен. — Той се приближи и тя посочи към гърдите му. — Само че махни онова нещо, наранява кожата ми.

Лойд Хенрайд сведе поглед към амулета си и го свали от врата си. Остави го на нощното шкафче и тънката верижка издаде тих звук.

— Така добре ли е?

— Много по-добре.

Протегна ръце към него. След миг той вкара в нея възбудения си пенис.

— Харесва ли ти? — попита той, дишайки тежко. — Харесва ли ти когато е в теб, скъпа?

— Господи, просто се побърквам — изстена тя, мислейки си за месомелачката.

— Какво?

— Казвам, че ще ме побъркаш! — викна тя.

След известно време без усилие симулираше оргазъм, като движеше бясно бедрата си и викаше силно. Той свърши след няколко секунди (спеше с Лойд вече четири дни и почти до съвършенство бе изучила начина му на любене). Когато усети струйката сперма да тече по бедрата ѝ, погледът ѝ се спря върху нощното шкафче.

Черния камък.

С червен процеп по средата.

Струваше ѝ се, че я наблюдава.

* * *

После, както бе разчитала, Лойд се разприказва. Това беше част от ритуала. Обикновено я прегръщаше с едната си ръка през голите рамене, пушеше, гледаше отражението им в огледалото на тавана и ѝ разказваше последните новини.

— Не бих искал да съм на мястото на Боб Тери — каза той. — Главният заповяда да запазим главата му. Искане да я изпратим обратно през Скалистите планини. Но онзи козел му е изстрелял два четирийсет и пет калиброви куршума в лицето от близко разстояние. Предполагам, че си е заслужил наказанието, но съм доволен, че не бях там.

— Какво се е случило с него?

— Не ме питай.

Откъде е разбрал Главния?

— Беше там.

По гръбнака ѝ полазиха тръпки.

— Просто така, без никаква причина?

— Да. Той винаги е там, където има неприятности. Мили Боже, като си помисля какво направи с Ерик Стрелеторн, онзи хитрец, адвоката от Лос Анжелис...

— Какво е направил?

Той замълча и тя си помисли, че няма да ѝ отговори. Обикновено внимателно го подтикваше, като му задаваше въпроси, който го караха да се чувства важна личност, но този път имаше чувството, че е отишла твърде далеч, докато Лойд не каза със странния си глас:

— Само го погледна. Ерик говореше как иска операцията във Вегас да потръгне... как трябва да направим това или онова. Горкият Траш — той не е съвсем с всичкия си, нали разбираш, — просто го зяпаше, сякаш бе някоя телевизионна звезда. Ерик ходеше напред-назад като пред съдебни заседатели, а той му каза съвсем тихо: „Ерик“. Само това. И той го погледна. Аз не видях нищо. Но Ерик се вгледа продължително. Може би пет минути. Очите му ставаха все по-големи и по-големи... и тогава започна да хихика... Флаг също започна да се смее с него, и това ме уплаши. Когато той се засмее винаги ме хваща страх. Но Ерик продължи да хихика. Тогава Той каза: „Като се връщаш, остави го в Мохави.“ Това и направихме. И сигурно Ерик още скита там някъде. Погледна Ерик за пет минути и той подлудя.

Лойд дръпна силно от цигарата си и я загаси.

— Защо да говорим за такива работи?

— Не знам... как вървят нещата в Индиън Спрингс?

Лойд засия. Проектът бе негово дело.

— Отлично. Направо прекрасно. Към първи октомври, може и по-рано, трима вече ще могат да летят на „Скайхоук“. Ханк Роусън е направо великолепен. А Траш е истински гений. Не разбира от всичко, но щом стане дума за оръжия, направо се преобразява.

— Значи разбира от оръжия? — попита тя Лойд.

— Просто е бог. Под крилата на „Скайхоук“ са монтирани ракети „въздух-земя“. Никой не успя да разбере как се прикрепват. Господи, изгубихме цял ден само да разберем как да ги разопаковаме. А Ханк рече: „Почакайте да се върне Боклукчията.“

— Кога ще се върне?

— Ами той е странен тип. Остава във Вегас около седмица и отново заминава.

— Къде?

— В пустинята. Сяда във въдехода си и заминава. Казвам ти, много е странен. Почти колкото Главния. На запад оттук няма нищо, освен забравена от Бога пустиня. Не знам как може да живее там.

Търси нови играчки и никога не се прибира с празни ръце. Седмица след като се върнахме с него от Лос Анджелис, донесе със себе си куп картечници с лазерни мерници. А този път откри пластични мини. Разправя, че открил цял склад с паратион и още толкова дефолиант, което било достатъчно да бъде пометен целият щат Колорадо.

— И къде се намира всичко това?

— Навсякъде — безразлично отвърна Лойд. — Няма нищо странно в това. По-голямата част от Западна Невада и Източна Калифорния бе на доброто старо правителство. Там се провеждаха изпитанията с всякакви неща — всички видове, включително атомни бомби. Веднъж той я домъкна тук. Лойд се разсмя. Дейна усети хлад, ужасен смразяващ хлад. — Супергрипът е започнал някъде тук. Обзалагам се. Някой ден Траш ще открие това място. Казвам ти, просто надушва подобни неща. Знаеш ли каква е любимата му играчка?

— Не — отвърна Дейна. Не беше сигурна, че иска да научи... но тогава защо беше тук?

— Ракети с напалм. Намери пет парчета в Индиън Спрингс. Били подредени една до друга като автомобили от Формула-1. Просто се е влюбил в тях.

— Глупак — промърмори тя.

— Глупак или не, но когато Траш се върна, ние го отведохме в Спрингс. Обикаля известно време около ракетите „въздух-земя“ и ги прикрепил към самолетите за шест часа. Невероятен е, нали? Специалистите са били обучавани на подобни неща поне сто години. Но те не могат да се мерят с Траш. Той е истински гений.

„Искаш да кажеш — учен идиот. Обзалагам се, че зная откъде са тези обгаряния по него.“ Лойд погледна часовника и седна.

— Всъщност, трябва скоро да отида до Индиън Спрингс. Имам време колкото за един душ. Искаш ли да се изкъпем заедно?

— Някой друг път.

Когато душът отново зашумя, Дейна започна да се облича. Сложи си гривната с прикрепения към нея автоматичен нож. Само едно бързо движение на ръката и щеше да ѝ израсне шести стоманен пръст с дължина десет сантиметра.

„Е, и какво от това — помисли си тя, — всяко момиче има своите тайни.“

Следобед Дейна работеше в бригадата по поддръжката на уличното осветление. Работата се състоеше в това да проверяват лампите и да подменят онези от тях, които бяха изгорели или разбити от вандали по време на епидемията. Бригадата се състоеше от четирима човека. Имаха камион със стълба, с който се движеха по улиците.

В края на деня Дейна сваляше плексигласовия глобус на един от фенерите, размишлявайки доколко ѝ харесват хората, с които работеше. Най-много ѝ допаднаше Джени Енгстрьом, силно и красиво момиче, което преди епидемията е било танцьорка в нощен клуб, а сега стоеше зад лостовите в камиона. Такова момиче би искала да има за своя най-добра приятелка. Дейна не проумяваше, как се е оказала в лагера на зловещия човек. Не можеше да си го обясни, но не смееше да я попита.

Останалите също бяха симпатични. Помисли, че в Лас Вегас има много повече наивници, отколкото в Зоната, и че никой от тях не беше злобен и не подлудяваше по пълнолуние. Освен това, тук хората работеха много по-добре, отколкото в Свободната зона. Там, в парка, можеше да срещнеш хора, търкалящи се по поляните по цял ден, а всъщност казваха че са в обедна почивка. Тук нямаше такова нещо, всички работеха от осем до пет вечерта. Независимо дали в Индиън Спрингс, или в бригадите, осигуряващи нормалния ритъм на живота в града. Даже имаше училища. Във Вегас се събраха към двайсетина деца на възраст от четири до петнайсет години. Бяха се намерили двама учители и се водеха учебни занимания по пет дни в седмицата. Лойд, които бе принуден два пъти да напуска училище и който бе повтарял два пъти подготвителния курс в колежа, много се гордееше с това, че на децата им бе предоставена възможност да се учат. В града бяха отворили аптеки и никой не ги охраняваше. Хората често влизаха в тях... но не им идваше наум да вземат нещо по-сериозно от аспирин. На запад проблемът с наркотиците не съществуваше. Всички, които бяха видели какво се случило с Хектор Дрогън, знаеха какво наказание ги очаква за този лош навик. Същото се отнасяше и за алкохола. Рядко някой си позволяваше нещо по-силно от бира.

Дейна провери крушката, оказа се изгоряла. Махна я и извади нова. Чудесно, работният ден, привършваше. Вече... Тя погледна надолу и се вцепени.

Хората, които се връщаха от Индиан Спрингс, тръгваха към домовете си от автобусната спирка. Всеки считаше за свой дълг да погледне нагоре. Синдромът за безплатния цирк. И това лице, вдигнато към нея. „Мили Боже, няма това е Том?“

Капка солена пот влезе в окото ѝ. Когато я изтри, лицето беше изчезнало. Дейна погледна към отдалечаващата се група хора, но по гърбовете не можеше да каже дали сред тях е Том.

„Том? Нима са изпратили Том?“

Разбира се, че не. Това бе толкова безумно, че и се струваше почти...

„Почти нормално.“

Но не можеше да се застави да повярва.

— Ей, Юргенс — викна ѝ Джени. — Ти какво, заспа ли там горе, или мастурбираш?

Дейна се надвеси над металните перила на люлката и погледна към нея. Направи ѝ знак с палец. Джени се разсмя.

Сетне отново се зае с крушката и когато най-сетне я смени, работният ден бе изтекъл. На път към гаража бе мълчалива и замислена Джени я попита какво ѝ е.

— Сигурно просто няма какво да кажа — отвърна Дейна полуусмихната.

„Не може да е Том.“ „Или все пак може?“

* * *

— Събуди се! Събуди се! По дяволите, ставай, кучко!

Тя изплува от тъмните дълбини на съня и усети, как някой я ритна с крак в кръста, събаряйки я от кръглото легло на пода.

Пред нея стоеше Лойд и я наблюдаваше със смразяваща ярост. Уитни Хорган. Кен Де Мот. Джени. Но и лицето на Джени, обикновено толкова приветливо, бе сурово и студено.

— Джени...?

Не последва отговор. Дейна се повдигна на колене, без да обръща внимание на голотата си. На лицето на Лойд бе изписан изразът на човек, който току-що е научил, че са го предали.

„Дали сънувам?“

— Облечи се, лъжлива шпионска кучко!

Добре, значи не беше сън. Бяха научили за съдията, а сега са разбрали и за нея. Той им е казал. Погледна часовника на нощното шкафче. Беше четири без петнайсет сутринта. „Часът на тайната полиция“ — помисли си тя.

— Къде е той? — попита тя.

— Наблизо — мрачно отвърна Лойд. Лицето му бе преbledняло. В отвора на ризата му се виждаше амулетът. — И много скоро ще съжаляваш за това.

— Лойд? — попита тя.

— Какво?

— Заразих те с венерическа болест, Лойд. Надявам се, членът ти да се скапе.

Той я цапардоса под диафрагмата и тя падна по гръб.

— Млъкни и се обличай.

— Разкарай се оттук. Няма да се обличам пред мъже.

Лойд отново я удари.

— Е, и какво, насити ли ми се, Лойд? Изчука се с Мата Хари?

Усмихна се през сълзи от болката.

— Хайде, Лойд — каза Уитни Хорган. Беше видял смъртта в очите на Лойд, бързо се приближи до него и сложи ръка на рамото му. — Ще отидем в дневната, а Джени ще я наблюдава докато се облича.

— Ами ако реши да скочи през прозореца?

— Няма да има такава възможност — обади се Джени. На широкото ѝ лице бе застинало тъпо изражение и Дейна за пръв път забеляза кобур с пистолет на бедрото ѝ.

— И да иска, няма да успее — рече Ейс Хай. — Тук прозорците са само проформа, не знаеше ли? Понякога на клиенти, които са загубили всичко в казиното, им идват подобни мисли, но това е лошо за името на хотела. Затова прозорците не могат да се отварят.

Погледът му се спря на Дейна, в очите му проблесна съчувствие.

— Е, а ти, малката, наистина загуби.

— Хайде, Лойд — повтори отново Уитни. — Ако сега не се махнеш оттук, ще направиш нещо, за което ще съжаляваш.

— Добре. — Двамата тръгнаха към вратата и Лойд я изгледа през рамо. — Той ще те размаже, кучко.

— Беше най-скапаният любовник в целия ми живот, Лойд — каза тя с мил глас.

Той понечи да се нахвърли върху нея, но Уитни и Кен Де Мот го хванаха за ръцете и го издърпаха навън.

— Обличай се, Дейна — каза Джени.

Тя се изправи, като разтриваше моравата синина на ръката си.

— Ти с тези хора ли си? — попита тя. — С такива като Лойд Хенрайд?

— Нали ти спеше с него, а не аз? — За пръв път лицето ѝ промени безстрастния си израз — на него се изписа гневен упрек. — Мислиш, че е много мило да идваш тук и да ни шпионираш? Заслужила си всичко, което ще получиш. А ще получиш много, сестричке.

— Не спях просто така с него. — Тя си обу бикините. — И не съм шпионирала за собствено удоволствие. — Затваряй си устата, сестричке! Дейна погледна Джени право в лицето. — А ти как мислиш, госпожичке, с какво се занимават тук? Защо се учат да управляват реактивни самолети в Индиан Спрингс? А ракетите „въздух-земя“ са нужни на Флаг, за да спечели парцалена кукла за момичето си на селския панаир ли?

Джени стисна устни.

— Това не ми влиза в работата.

— Няма да ти влиза в работата, когато напролет полетят на реактивните си самолети отвъд Скалистите планини и унищожат всички, които живеят там?

— Надявам се това да е истина. Или ние — или вие. Така казва Той и аз му вярвам.

— Хората са повярвали и на Хитлер. Но ти не му вярваш, просто си уплашена до смърт.

— Обличай се, Дейна.

Дейна си обу панталоните, закопча копчето и дръпна ципа. Неочаквано сложи ръка на устата си.

— Струва ми се, че ще повърна... Господи!... — Грабна една блуза с дълги ръкави, изтича в банята и затвори вратата. Оттам се чува звуци на повръщане.

— Отвори вратата, Дейна! Отвори вратата, или ще стрелям в ключалката!

— Лошо ми е... — Тя отново започна да издава давещи звуци. Безшумно отиде до аптеката, благодарейки на Бога, че бе оставила там ножа с гривната и молейки се за още двайсетина секунди...

Сложи гривната на ръката си. Сега от спалнята долетяха няколко гласа.

С лявата си ръка пусна крана на мивката.

— Минутка! По дяволите, гади ми се!

Но те нямаха намерение да я оставят там нито за минута. Някой ритна вратата. Дейна закрепил автоматичния нож. С отчайваща бързина облече блузата и закопча ръкавелите.

Напръска лицето си с вода. Пусна водата в тоалетната.

Последва още един удар по вратата. Дейна отключи и те нахлуха вътре.

— Прилоша ми — хладнокръвно изрече тя. — Жалко, че не успяхте, а?

Лойд я сграбчи за рамото и я блъсна в спалнята.

— Ще ти откъсна главата, мръсна кучко.

Дейна погледна към Джени, като се питаше как това усмихнато момиче се бе превърнало в безчувствена зловеща жена.

— Нима не разбираш, че той се готви да започне всичко отначало? — попита тя с тих глас. — Убийства, войни... епидемии?

— Той е по-силен и по-велик от всички — каза Уитни с удивителна мекота в гласа. — Ще ви заличи от лицето на земята.

— Стига сте дрънкали — рече Лойд. — Да тръгваме. Опитаха се да я хванат за ръцете, но тя се отдръпна назад, като скръсти ръце пред гърдите си. После поклати глава.

— Мога да вървя и сама — каза тя.

Казиното бе пусто. Наоколо обикаляха само няколко въоръжени мъже. Изглежда, им бе интересно да зяпат в стените, таваните и празните маси за игра. Вратите на асансьора се отвориха и Дейна и хората на Лойд излязоха от него.

Отведоха я до една врата в края на редица каси. Лойд я отключи с малък ключ. Преминаха през място, което приличаше на банка. Навсякъде имаше разпилени пари, дори по пода. Повечето банкноти бяха от петдесет и сто долара.

В дъното на тази зала Уитни отвори друга врата и тръгнаха по постлан с килим коридор към фойето на хотела. През тялото ѝ пролази страх като ледена вода. Лойд се наведе над някакво бяло гише и натисна копчето на интеркома. Беше се изпотил.

— Доведохме я, Р.Ф.

Тя усети как в нея се надига истеричен смях и бе безсилна да го потисне.

— Р.Ф.! Р.Ф.! О, това ми хареса! — тя избухна в силен смях и неочаквано Джени я плесна.

— Млъкни! — изсъска тя. — Нямаш представа в какво си се забъркала!

— Имам — отвърна Дейна. — Ти и останалите нямате никаква представа.

От интеркома се чу глас, топъл и приятен.

— Много добре, Лойд. Благодаря. Изпратете я при мен, моля.

— Сама?

— Да, разбира се. — Чу се снизходителен смях и линията прекъсна.

Лойд се извърна. По челото му се стичаха едри капки пот. — Чу го! Върви.

Тя скръсти ръце на гърдите си, прикривайки ножа от вътрешната страна на китката си. — Ами ако откажа?

— Ще те завлека насила.

— Виж се, Лойд. Толкова си уплашен, че не би замъкнал там дори куче. — Изгледа останалите. — Всички се страхувате. Джени ти май си се подмокрила. Не е хубаво така, скъпа. Вредно е за кожата ти. — Престани, мръсна кучко — прошепна Джени.

— Никога не съм била толкова уплашена в Свободната зона — каза Дейна. — Чувствах се добре. Дойдох тук, защото исках да запазя това добро чувство завинаги там. Нищо политическо. Трябва отново да премислите всичко. Може би ви държи със страх, защото няма друго оръжие.

— Мадам — обади се примирително Уитни. — С удоволствие бих ви изслушал, но човекът чака. Съжалявам, но или трябва да се прекръстите и да влезете сама през тази врата, или ще се наложи да го направим със сила. Можете да му разкажете вашата история, щом влезете вътре..., ако намерите смелост да го направите. Но дотогава ние отговаряме за вас. — Странното бе, че той като че ли искрено съжаляваше за случилото се. Лошото бе, че също така искрено бе уплашен.

— Няма да е необходимо.

Насили краката си да се раздвижат. Отиваше към смъртта си, сигурна беше в това. Така да бъде. Но все още пазеше ножа си. За него, а сетне за себе си, ако се наложеше.

Помисли си: „Името ми е Дейна Робърта Юргенс и съм уплашена, но и преди съм се страхувала. Онова, което той може да ми отнеме, все някога ще загубя — моя живот. Няма да му позволя да ме пречупи. Няма да му позволя да ме унижи. Не искам да умра от позорна смърт... и ще постигна това, което искам.“

Натисна дръжката и влезе в кабинета, където я очакваше Рандъл Флаг.

* * *

Стаята бе просторна и почти празна. Виждаше се бюро в далечния край, а картините бяха покрити с платно. Светлината бе намалена. Противоположната стена бе стъклена. Оттам се разкриваше изглед към пустинята. Дейна помисли, че досега не бе виждала такъв стерилен, отблъскващ пейзаж. На небето бе изгряла луната, която приличаше на малка добре лъсната сребърна монета. Беше в последната си фаза преди пълнолуние.

До прозрачната стъклена стена стоеше с гръб към нея някакъв човек.

Дълго след влизането и в стаята той остана така, загледан в пустинята. Накрая се обърна. Колко време бе необходимо на човек да се обърне? Две секунди, максимум — три. Но на Дейна й се стори, че зловещият човек се обръща цяла вечност и лицето му се появи със скоростта на луната, към която гледаше. Почувства се като дете, в

което любопитството се бори със страха. За миг изпадна под влияние на обаянието му и изпита увереност, че когато застане с лице към нея — един Бог знае след колко хиляди години, — ще се окаже, че това е лицето от сънищата ѝ, лицето на монаха в расо, с качулка, скриваща абсолютния мрак. Тя ще го види и ще загуби разума си.

А после той наистина я погледна, приближи се към нея, усмихвайки се сърдечно, и първата ѝ мисъл бе: „Господи, та той е на моята възраст!“

Косите на Ранди Флаг бяха тъмни и къдрави. Лицето му бе привлекателно, а кожата — зачервена и груба, сякаш бе прекарал деня в пустинята. Чертите на лицето му бяха изразителни, а в очите му играеха лукави пламъчета.

— Дейна — каза той. — Здравей!

— 3-здравейте — не беше в състояние да изрече нито дума повече. Беше се подготвила за всичко, но не и за това. Той се усмихна, гледайки я смутено. Сетне разпери ръце, сякаш искаше да се извини. Носеше излиняла риза с изтрита яка, овехтели джинси и стари каубойски ботуши с изтъркани токове.

— Какво очаквахте да видите? Вампир ли? — Усмивката му стана още по широка. Сякаш очакваше тя да му се усмихне в отговор. — Какво са ви ги надрънкали за мен?

— Те се страхуват — каза тя. — Лойд... се потеше като свиня.

— Лойд — каза Флаг и тъжно се усмихна. — Лойд преживя едно доста неприятно изпитание по време на епидемията. Не обича да говори за това. Аз го спасих от смърт и... — усмивката му стана още по-обезоръжаваща — ... от участта, която ми се струва много по-ужасна от смъртта в нейния обичаен вид. Той мислено ме свързва с това свое изпитание, въпреки че не аз съм причината за него. Вярвате ли ми?

Дейна бавно кимна. Всъщност наистина бе повярвала и си помисли дали постоянните душове на Лойд не са свързани с „неприятното изпитание във Финикс“. С изненада откри, че изпитва съжаление към Лойд Хенрайд.

— Добре.. Седни, скъпа.

Тя въпросително се огледа.

— На пода. Подът ни подхожда. Ще си говорим и то само истината. На столове седят лъжците. А ние ще седим така, както седят

приятелите около лагерния огън. — Той седна със скръстени крака и я изгледа очакващо. В очите му проблесна добре замаскирано ликуващо пламъче.

След известно колебание тя също се отпусна на пода. Скръсти крака и сложи ръце на коленете си. Усещаше успокояващата тежест на ножа на ръката си.

— Изпратили са те тук, за да ни шпионираш, скъпа — каза той. — Правилно ли съм разбрал ситуацията?

— Да.

— А известно ли ти е, как постъпват с шпионите във военно време?

— Да.

Усмивката му грейна като слънце.

— Имаме късмет, че нашите и вашите хора не воюват помежду си.

Тя смаяно го изгледа.

— Но ние наистина не воюваме — каза той с искрени нотки в гласа.

— Но... вие... — Хиляди объркани мисли се въртяха в главата ѝ. Индиан Спрингс. Ракетите „въздух-земя“. Траш със своя дефолиант и напалм.

— Нима сме нападали така наречената Свободна зона? Може би сме предприемали някакви водещи до война стъпки?

— Не, но...

— А вие да сте ни атакували? — Разбира се, че не!

— Не. И ние също нямаме такива намерения. Виж! — Той очаквано посочи с ръка към пустинята.

— Великата Западна пустиня! — възкликна той. — Невада! Аризона! Ню Мексико! Калифорния! Защо да воюваме? Дори след двеста години за всички ще има място! Какво да правим? — Нищо — промърмори тя. Гърлото ѝ бе пресъхнало, Чувстваше се замаяна и... обнадеедена? Погледна го в очите. Те я привличаха. Дали не полудяваше. Дали не я бе лишил от разум. Напротив, беше... много благоразумен човек.

— Не съществуват нито икономически, нито технологически причини за война между нас. Политиката ни малко се различава от

вашата, но това е дреболия, на туй отгоре ни делят Скалистите планини...

„Хипнотизира ме.“

С огромно усилие на волята тя откъсна поглед от очите му и се загледа в луната над рамото му. Усмивката на Флаг леко помръкна и по лицето му пробяга сянка на раздразнение. Или само ѝ се бе сторило? Когато пак погледна към него (този път много по-предпазливо), на устните му отново грееше усмивка.

— Вие убихте съдията — рязко изрече тя. — Искате да измъкнете нещо от мен, а когато го направите, и мен ще убиете.

Той търпеливо я наблюдаваше.

— Наистина, по цялата граница между Орегон и Айдахо бяха поставени постове, които имаха заповед да задържат Фарис. Но не да го убият! Заповедта бе да го доведат при мен. До вчера бях в Портланд. Искях да поговоря с тях, както говоря с теб сега, скъпа — спокойно, благоразумно и искрено. Двама от моите стражи са го засекли в Коперфилд, щата Орегон. Той е започнал да стреля, смъртно е ранил единия от моите хора и убил на място другия. Раненият успял да го застреля. Много съжалявам, че се получи така. Много повече, отколкото можеш да си представиш. — Очите му потъмняха и тя му повярва... но... но може би не така, както му се искаше.

— На мен ми разказаха за случилото се по друг начин.

— Избирай на кого да повярваш, скъпа. Но не забравяй, че аз им бях заповядал какво да правят.

Говореше убедителна, дяволски убедително. Струваше ѝ се почти безобиден — всъщност не беше ли така? Притежаваше уменията на политиците да опровергават с най-добрите аргументи, но начинът, по който го правеше, я тревожеше много.

— Ако не желаете война, тогава за какво са ви реактивните самолети и оръжията, които открихте в Индиан Спрингс?

— Като отбранителна мярка — веднага отвърна той. — Същото правим и в Лейк Серлс, Калифорния и във военновъздушната база Едуардс. Както и при Ридж във Вашингтон. Вашите хора скоро ще се заемат със същото..., ако вече не са започнали.

Дейна бавно поклати глава.

— Когато напуснах Зоната, все още се опитвах да пуснат електричеството.

— С удоволствие щях да ви изпратя двама-трима специалисти, ако не бях научил, че вашият Брад Кичнър се справя прекрасно и сам. Вчера за кратко време електричеството бе изключено, но той разреши проблема много бързо. Обичайно претоварване на Арапахо роуд. — Откъде знаете всичко това?

— Имам свои канали — добродушно отговори Флаг. — Между впрочем, старицата се завърна. Мила стара жена.

— Майка Абигейл?

— Да — очите му се замъглиха. — Тя умря. Колко жалко. А аз се надявах да се срещна с нея.

— Майка Абигейл е умряла?

Погледът му се избистри и той й се усмихна:

— Нима това те учудва?

— Не. Учудва ме фактът, че се е върнала. И то повече, отколкото можете да си представите.

— Върнала се е, за да умре.

— Казала ли е нещо преди това?

За миг маската на добродушието изчезна от лицето му и на нейно място се появи мрачно, злобно раздражение.

— Не — каза той. — Мислех, че може би... може би ще проговори. Но тя е умряла в кома.

— Сигурен ли сте?

Сияещата усмивка отново озари лицето му.

— Да забравим за това, Дейна. Хайде да поговорим за по-приятни неща, например, за завръщането ти в Зоната. Сигурен съм, че там се чувстваш по-добре, отколкото тук. Искам да вземеш нещо със себе си.

Флаг бръкна в джоба на ризата си, измъкна оттам бележник и извади от него три пътеводителя. Подаде ги на Дейна, която ги гледаше с нарастващо учудване. На тях бе показана територията на седем западни щата. Някои участъци бяха оцветени в червено.

— Искате да ги взема със себе си?

— Да. Знам къде живеят вашите хора и искам вие също да знаете къде живеят моите. В знак на приятелство и доверие. А когато се върнете, бих искал да им разкажете, че Флаг не иска да причини зло никому. Кажете им да не изпращат повече шпиони. Ако пожелаят да изпратят някого, то нека е дипломатическа мисия... или обмен на

студенти... няма значение. Но нека дойдат открито. Ще им го кажете ли?

— Разбира се, че ще предам думите ви. Но... — Това е всичко — той вдигна ръце нагоре. Тя забеляза нещо необичайно и се наведе напред.

— Какво гледате? — Гласът му прозвуча напрегнато.

— Ами нищо.

Но тя бе видяла израза на лицето му и се сети, че той също е разбрал. На дланите на Флаг нямаше линии. Кожата му бе гладка като коремче на новородено. Нямаше линия на живота, нито на любовта...

Те дълго сезираха един в друг.

Сетне той се изправи и отиде до бюрото. Дейна също стана. Беше започнала да вярва, че може би ще я пусне. Той седна на края на бюрото и притегли към себе си интеркома.

— Ще кажа на Лойд да подготви мотоциклета ви. На никой друг не би му минало през ума да се безпокои за недостига на гориво. А до неотдавна целият свят беше готов да се самоунищожи заради недостига на обикновен бензин. — Той поклати глава. — Хората се държаха много глупаво. — Натисна копчето на интеркома. — Лойд?

— Слушам.

— Би ли могъл да прегледаш и да смажеш мотора на Дейна, а после да го оставиш пред хотела? Тя скоро ще ни напусне.

— Да.

Флаг изключи.

— Е, това е всичко.

— Мога ли... да си тръгна?

— Да, мадам. Беше ми приятно да се запознаем. — Той протегна ръка към вратата, с дланта надолу.

Тя стигна до вратата. Едва докосна дръжката, когато той отново заговори:

— Още една дреболия. Нещо съвсем незначително. Дейна се засмя. Той се усмихваше и усмивката му беше приятелска, но за част от секундата ѝ се стори, че пред нея стои огромен черен дог с увиснал език и оголени зъби, които могат да се забият в ръката ти. — Какво?

— Сред нас има още един ваш човек — каза Флаг. Усмивката му стана още по-широка. — Кой би могъл да бъде?

— Откъде да зная? — попита Дейна и в мозъка ѝ изплува образът на Том. „Нима наистина е бил той?“

— Как така, скъпа? Аз си мислех, че се споразумяхме.

— Но аз наистина не зная — каза тя. — Размислете и ще видите, че казвам истината. Комитетът ме изпрати... и съди-ята... и кой знае още колко човека..., а те действаха доста предпазливо, ако... е, нали разбирате, ако ни се случи нещо...

— Ако решим да изтръгнем няколко нокътя?

— Ами да. При мен дойде Сю Стърн. Сигурно Лари Ъндъррууд... той също е член на комитета...

— Знам кой е господин Ъндъррууд.

— Та той сигурно е разговарял със съдията. Но останалите... — Тя поклати глава. — Най-вероятно всеки член на комитета е вербувал свой агент.

— Може и да е било така, но аз не съм съгласен. Останал е само още един. Кой е той. — Усмивката му стана още по-широка и тя се уплаши. — Ти знаеш — повтори Флаг.

— Не, аз...

Флаг се наведе над интеркома.

— Лойд тръгна ли вече?

— Не, тук съм.

— Изчакай засега — каза той. — Имаме още малко работа.

— Добре.

Флаг продължително я изглежда. На челото ѝ изби пот. Струваше ѝ се, че очите му станаха по-големи и по-тъмни. Да гледаш в тях бе като да се взираш в стар и много дълбок кладенец. Но когато този път се помъчи да отклони погледа си, не успя.

— Кажи ми — прошепна той. — Няма да си причиняваме неприятности.

— Значи всичко е било театър?

— Скъпа, не разбирам какво имаш предвид?

— Много добре разбирате. Грешката е там, че Лойд е останал на мястото си. Една ваша дума е достатъчна всеки един от тях да се хвърли с главата надолу от небостъргач. Той отдавна щеше да се е захванал с мотоциклета ми. Разбира се, ако не сте му съобщили предварително, че нямате намерение да ме пуснете.

— Скъпа, страдаш от съвсем безпочвена мания за преследване. Предполагам, че причината е в лошото впечатление, което са ти направили онези четирима мъже. От пътуващия зоопарк. Сигурно там е било страшно. Тук също може да стане страшно, но и двамата не желаем това, нали?

Силите я напускаха. С неимоверно усилие на волята сви дясната си ръка в юмрук и се удари в дясното око. В черепа ѝ избухна страшна болка, а зрението ѝ се замъгли. Главата ѝ се отметна назад и се удари във вратата с глух звук. Най-после успя да откъсне поглед от неговия и усети как волята ѝ се възвръща.

— Много добре знаеш кой е — каза той. Стана от бюрото и тръгна към нея. — Ти знаеш и ще ми разкажеш всичко. И ударите по главата няма да ти помогнат, скъпа.

— А как така вие самият нищо не знаете? — завика му тя.

— Знаехте за съдията и за мен! Тогава как така не знаете... Ръцете му силно стиснаха раменете ѝ. Бяха студени, като мрамор.

— За кого?

— Не зная.

Той я разтърси като парцалена кукла. Ръцете му бяха ледени, но лицето му излъчваше горещина на пустиня. — Знаеш. Кажи ми. Кой е той?

— А защо вие самият не знаете?

— Защото не мога да го видя! — закрещя той и я хвърли в другия край на стаята. Когато видя как лицето му се накланя над нея в здрача, топла урина потече по бедрата ѝ. Ранди Флаг вече го нямаше, сега пред нея бе зловещият човек, високият човек, главният, и Господ да ѝ е на помощ.

— Ще ми кажеш — настоя той. — Ще ми кажеш онова, което искам да науча.

Тя го погледна и бавно се изправи на крака. Усети тежестта на ножа, прикрепен към китката ѝ.

— Добре, ще кажа. Приближи се. Усмивайки се, той направи крачка към нея.

— Не, по-близо. Искам да ти го прошепна на ухото. Той се приближи още повече. Тя чувстваше едновременно невероятна топлина и леден студ. Ушите ѝ бучаха. Усещаше миризмата на безумието — миризмата на гнили плодове в тъмно мазе.

— По-близо — хрипливо прошепна тя.

Той направи още една крачка и тя рязко сви китката на дясната си ръка. „Щрак!“ — чу тя звука на пружината. Острието се оказа в ръката ѝ.

— На ти! — изсъска тя и замахна към него. С ръце на бедрата, той се разсмя оглушително, отметнал назад пламналото си лице.

— Как ме разсмя! — завика той и отново се заля в смях. Тя объркано погледна към ръката си и видя жълт банан с лепенка „Чекита“. Уплашено го изпусна на килима.

— Ще ми кажеш — прошепна той. — Непременно ще ми кажеш. И Дейна разбра, че той е прав.

Тя бързо се извърна, толкова бързо, че успя за секунда да изненада дори тайнствения човек. Една от черните му ръце се протегна, но успя само да откъсне парче коприна от блузата ѝ.

Дейна се втурна към стъклената стена.

— Не! — извика той и тя усети черния вятър зад гърба си. Удари чело в стената и видя как невероятно дебели късчета стъкло полетяха надолу към паркинга, разположен под прозорците на хотела. Стъклото се пропука. Тялото ѝ по инерция премина през дупката и заседна. Чувстваше как кръвта ѝ изтича. Усети ръцете му и помисли колко ли време ще му е необходимо, за да я накара да се съвземе. Един час? Два?

„Видях Том и ти няма да разбереш за него, защото той е различен от нас, той...“

Той я издърпа вътре.

Тя рязко извърна глава надясно и се опита да се убие. Остро като бръснач стъкло се впи в гърлото ѝ. Друго парче се заби в окото ѝ. За миг тялото ѝ се напрегна, а ръцете ѝ заудряха по стъклото. Сетне се отпусна. В своя кабинет зловещият човек издърпа кървав труп. Ревейки от ярост, Флаг я ритна. Безволната отпуснатост на тялото го разяри още повече. Виейки и ревейки той я зарита. От очите му изскачаха тъмни пламъци.

Отстрани Лойд и останалите се споглеждаха преbledнели. Гледката не бе по силите им. Джени, Кен и Уитни си отидоха, като дадоха вид, че не са чули и видели нищо.

Остана единствено Лойд — не защото искаше, а защото знаеше, че трябва да остане. Най-после Флаг го повика.

Бе седнал на широкото бюро със скръстени крака и ръце на коленете. Гледаше някъде над Лойд, някъде в пространството. Лойд видя, че стъклената стена е разбита по средата. Острите краища бяха обагрени с кръв.

На пода лежеше нещо безформено, завито в завеса и смътно напомнящо за човешко тяло.

— Махни това оттук! — каза Флаг.

— Сега — промълви тихо Лойд. — Трябва ли да отрежа главата?

— Отнеси всичко на изток от града, полей го с бензин и го изгори. Разбра ли? Изгори я! Изгори тази мръсна твар!

— Добре.

— Това е — снизходително се усмихна Флаг. Лойд вдигна тялото и с неуверена походка се отправи към вратата.

— Лойд.

Той спря и се обърна. От устата му се изтръгна жален стон. Флаг все така стоеше в позата на лотос, но сега се бе издигнал на метър от повърхността на бюрото, все така спокойно загледан в пространството.

— К-какво?

— Онзи ключ, който ти дадох във Финикс, още ли е у теб?

— Да.

— Пази го. Времето наближава.

— Д-добре.

Изчака още малко, но Флаг не каза нищо повече. Лойд бързо се измъкна през вратата, както винаги доволен, че е запазил живота си и душевното си здраве.

* * *

Този ден бе спокоен във Вегас. Към два следобед Лойд се върна смърдящ на бензин. Духаше вятър, който към пет часа вече виеше по улиците. Палмите, които бяха увехнали поради сушата през юли и август, плющяха на вятъра като разкъсани бойни знамена. Облаци със странни форми изпълваха небето. В Клуб Бар Уитни Хорган и Кен Де Мот пиеха бутилирана бира и хапваха сандвичи с варени яйца. Три възрастни дами — Откачените сестри, както ги наричаха всички — отглеждаха кокошки в покрайнините на града и снабдяваха

населението с яйца. Дини Маккарти щастливо лазеше около една от масите и подреждаше пластмасови войници.

— Виж този малък келеш — гордо каза Кен. — Помолиха ме да го гледам един час. Бих го гледал цяла седмица, така ми се ще да беше мой. Жена ми роди само едно и то два месеца преждевременно. Умря в кувьоза на третия ден. — Когато Лойд излезе, той вдигна поглед към него.

— Хей, Дини! — викна Лойд.

— Ойд! Ойд! — викна Дини. Завтече се към него и той го вдигна и завъртя. Сетне го прегърна силно.

— Ще дадеш ли целувчица на Лойд? — попита той. Дини шумно го целуна.

— Имам нещо за теб — каза Лойд и извади от джоба на ризата си шепа обвити в станиол бонбони.

Дини ахна от удоволствие и ги грабна.

— Ойд?

— Какво, Дини?

— Защо миришеш на бензин? Лойд се усмихна.

— Изгорих малко боклук, сладурче. Отиди да си поиграеш. Сега коя е мама?

— Анджелина — той го изрече като „Андиина“. — После отново е Бони. Харесвам Бони, но харесвам и Анджелина. — Не й казвай, че съм ти дал бонбони. Ще ме натупа. Дини обеща да не казва и се отдалечи развеселен от мисълта, че могат да го натупат. След минута се върна с натъпкана с бонбони уста. Дойде Уитни, облечен с бялата си престилка, и поднесе на Лойд два сандвича и бутилка студена

— Благодаря — каза Лойд. — Изглеждат чудесно.

— Това е ръчен сирийски хляб — гордо заяви Уитни. Известно време той се храни мълчаливо. Сетне запита:

— Някой да го е виждал? Кен поклати глава.

— Мисля, че отново е отишъл нанякъде.

Лойд се замисли. Навън вятърът ставаше все по-силен. Виеше самотно в пустинята. Дини вдигна загрижено глава, сетне отново се заигра.

— Смятам, че е отишъл някъде — накрая каза Лойд. — Не зная защо. Но съм сигурен, че е някъде наоколо, очаквайки нещо да се случи.

Уитни тихо промълви:

— Мислиш ли, че е изкопчил нещо от нея?

— Не — отвърна Лойд, като наблюдаваше Дини. — Не мисля. По някакъв начин нещата се объркаха. Тя... е имала късмет, или го е заблудила. Това не се случва често.

— Няма значение — рече Кен, но изглеждаше разтревожен.

— Не, няма. — За известно време Лойд се заслуша във воя на вятъра. — Може да е отишъл до Лос Анжелес. — Но всъщност се съмняваше и това пролича по лицето му.

Уитни отиде в кухнята и се върна с още бира. Пиха мълчаливо, размишлявайки. Първо съдията, сега и тази жена.

И двамата бяха мъртви. Никой от тях не бе проговорил. Навън вятърът духа силно цяла нощ.

63.

На десети септември късно следобед Дини играеше в малкия парк, разположен на север от района на казината и хотелите. Жената, която тази седмица бе негова „майка“ — наричаше се Анджелина Хиршфилд, — седеше на една пейка и разговаряше с младо момиче, дошло в Лас Вегас преди около пет седмици, приблизително десет дни след самата Анджи.

Анджи Хиршфилд беше на двайсет и седем, момичето — с десет години по-младо. Носеше ластични дънкови шорти и тениска. Всичките му прелести бяха на показ, така че не оставяше нищо за въображението. Имаше нещо непристойно в контраста между зрялото му тяло и детското изражение на лицето му.

Дини вдигна очи, усмихна се и извика:

— Том! Ей, Том!

В другия край на парка вървеше едър човек със сламено-руси коси и голяма кошница, която се удряше в краката му.

— Имам чувството, че това момче е пияно — каза момичето. Анджи се усмихна.

— Не, това е Том. Той просто... Дини стана и извика:

— Том! Почакай, Том!

Той се обърна. Изпусна кошницата за пикник и го грабна.

— Хайде да полетим, Том! Нека полетим!

Кълън хвана Дини за китките и го завъртя все по-бързо. Дини летеше успоредно на земята. Заливаше се от смях. Сетне Том внимателно го остави на земята.

Дини направи няколко крачки, клатушкайки се, и се помъчи да запази равновесие.

— Още Том! Моля те!

— Не, ще ти стане лошо. А на Том му е време да се прибира вкъщи.

— Добре, Том! Ще се видим.

Анджи каза:

— Смятам, че Дини обича Лойд Хендрайд и Том Кълън повече от всички, но... — Тя погледна към момичето и млъкна. То замислено гледаше след Том и очите му блестяха.

— С още някой ли е дошъл? — попита момичето. — Кой? Том ли? Не, доколкото ми е известно, пристигнал е сам преди няколко дни. Бил е с онези хора в Зоната, но са го изпъдили оттам. Тяхната загуба е наша печалба, така мисля.

— А с него нямаше ли едно нямо момче? Глухо и нямо момче?

— Глухоням ли? Не, абсолютно съм сигурна, че дойде сам. Дини просто се влюби в него.

Момичето не откъсваше очи от Том. Спомни си за „Пепто-Бисмол“. Спомни си за бележката, в която пишеше: „Не ни трябваш“. Беше се случило в Канзас, преди много време. Беше стреляла по тях. Искеше да ги убие, особено немия.

— Джули? Добре ли си?

Джули Лори не отвърна. Гледаше подир Том Кълън. След малко на лицето ѝ се появи усмивка.

64.

Умиращият отвори тетрадката, махна капачката на писалката си, замисли се за миг и започна да пише.

Странно — някога писалката му буквално „летеше“ и сякаш по магия изписваше от горе до долу белите страници; сега думите му се изплъзваха, а буквите бяха големи и разкривени, като че някаква машина на времето го бе върнала в първо отделение.

В онези дни родителите му все още хранеха някакви чувства към него. Красотата на Ейми още не бе разцъфнала, а неговото бъдеще като Смайващия Угънкуитски дебелак и потенциален хомосексуалист още беше неясно. Спомни си как седеше на обляната от слънце кухненска маса и бавно, дума по дума преписваше една от книгите за Том Суифт, като отпиваше от чашата с кока кола. Чуваше гласа на майка му, долитащ от дневната. Понякога тя говореше по телефона, друг път — с някоя съседка: „Лекарите казват, че той ще отслабне, като мине пубертета. Слава Богу, жлезите му функционират нормално. И е толкова умен!“

Сега наблюдаваше как думите растат буква по буква, как изреченията се увеличават дума по дума. Новите редове също увеличаваха броя си — всеки един, подобен на тухла в стената, която представлява говоримия език.

„Това ще бъде най-великото ми изобретение — гордо обяви той. — Само гледай какво ще се случи, когато измъкна пластинката, но за Бога, не забравяй да закриеш очите си.“ Тухлите, от които е изграден езикът. Камък, листо, завинаги забравена врата. Думи. Светове. Магия. Живот и безсмъртие. Власт.

„Не знам откъде му идват наум, Рита. Сигурно е наследил способностите си от дядо ми, който беше ръкоположен свещеник и хората казват, че изнасял величествени проповеди...“

С течение на времето започна да пише по-красиво, научи се да свързва отделните букви в думи, мислите — в сюжети. Та нали всъщност върху това се гради светът — върху мисли и сюжети. Накрая успя да се снабди с пишеща машина, ала по това време вече никой не

му обръщаше внимание; Ейми беше в гимназията, избрана беше за мажоретка, участваше в драматичния клуб и в кръжока по философия, получаваше само отлични оценки, вече бяха махнали шините от зъбите ѝ, а най-добрата ѝ приятелка бе Франи Голдсмит... междуременно брат ѝ си оставаше шишко, макар вече да бе навършил тринайсет; а той започна да си служи с високопарни думи, използвайки ги като щит срещу враждебния свят и за негов непрекъснато нарастващ ужас осъзна, че всъщност животът представлява казан на човекоядци, а той, Харолд Лодър, бе самотен мисионер, варящ се на бавен огън. Пищещата машина му помогна да развие въображението си, да започне да пише още по-добре. Отначало всичко вървеше прекалено бавно, непрекъснатите грешки при печатането го подлудяваха. Струваше му се, че машината тайно се опълчва против волята му. Ала едва когато овладя техниката започна да проумява, че всъщност пишещата машина е нещо като „вълшебен проводник“ между разума му и белия лист. По времето, когато избухна супергрипната епидемия, той вече печаташе повече от сто думи в минута и най-сетне се бе научил да запомня всички свои мисли и да ги пренася върху хартията. И все пак не се отказа напълно да пише на ръка, тъй като знаеше, че „Моби Дик“, „Алената буква“ и „Изгубеният рай“ са били писани по този начин.

С течение на годините престана да използва препинателни знаци и нов ред — похват, който бе смаял Франи, когато надзърна в дневника му. Това бе къртовска, неблагодарна работа, от която му се схващаше ръката, но той я вършеше с любов. Печаташе с удоволствие на пишещата машина, но най-съкровениите си мисли записваше на ръка.

Ето че и сега за последен път в живота си щеше да стори същото — да излее душата си върху белия лист.

Вдигна поглед и съзря лешоядите, кръжащи в небето; те му напомниха сцена от филм на Рандолф Скот или епизод от книга на Макс Бранд. Представи си откъс от роман, който гласеше: „Харолд съзря как лешоядите кръжат в небето, очаквайки смъртта му. За миг впери очи в тях, сетне отново се приведе над дневника си.“

Той отново се приведе над дневника си. Към края буквите станаха разкривени, тъй като ръката му неудържимо трепереше. Сърцето му се сви, защото буквите му напомниха детството, когато

седеше в обляната от слънце кухня, с чаша студена кола до себе си, приведен над книгите за Том Суифт.

Помисли си (и написа), че едва сега родителите му можеха да се гордеят с него. Беше отслабнал и макар че на практика все още беше девствен, имаше неоспорими доказателства, че не е хомосексуалист. От пресъхналото му гърло се изтръгна дрезгав вик:

— Върхът съм, мамо.

Беше стигнал до средата на страницата. Прочете написаното, сетне погледна към грозно извития си, счупен крак. „Счупен“ бе меко казано — костите му бяха станали на сол. От пет дни седеше под тази скала. Храната му бе свършила. Два пъти валя проливен дъжд, който го спаси да не умре от жажда. Кракът му се разлагаше. Миришеше отвратително и се бе подул като наденица, изпълвайки крачола на панталоните.

Надин отдавна го беше изоставила.

Харолд взе пистолета, който лежеше до него и за сетен път през този ден провери дали е зареден. Беше успял да го запази сух по време на проливните дъждове. В пълнителя бяха останали три патрона. Другите два бе изстрелял по Надин, когато тя му заяви, че го изоставя.

Нещастieto се случи, докато мотоциклетът, с който пътуваха двамата с нея, взимаше един остър завой. Намираха се на планински път, на стотина километра от границата с Юта. Точно на завоя на платното бе разлят нефт и през последните няколко дни този факт не излизаше от ума на Харолд. Локвата от нефт бе някак си не на място. От какво ли можеше да бъде, след като месеци наред по шосето не се бяха движили никакви автомобили? През това време би трябвало да е изсъхнала. Хрумна му, че червеното око на дяволския човек ги е наблюдавало, изчаквайки подходящия момент да извади Харолд от играта. Онзи беше позволил на младежа да преведе Надин през планината, сетне го бе захвърлил, тъй като „бе изпълнил мисията си“.

Мотоциклетът върхлетя върху предпазното перило и Харолд изхвъркна от седалката. Нечовешка болка прониза десния му крак, той чу как костта се счупи. Нададе вик и се озова върху каменистия склон, който се спускаше към дълбока клисура. Някъде отдолу долиташе шумът на пълноводна река.

Стовари се на земята, тялото му подскочи във въздуха. Отново изкрещя и падна върху същия крак, чу го да се счупва на друго място,

сетне отново отхвъркна нагоре. Падна, претърколи се няколко пъти и внезапно на пътя му се изпречи дънер на дърво, повалено преди години от гръмотевична буря.

Ако не беше дънерът, Харолд щеше да падне в реката и да нахрани рибите, вместо лешоядите.

Написа в тетрадката: „Не обвинявам Надин“, като непрекъснато се удивляваше на разкривените, огромни букви, които излизаха изпод перото му. Действително в момента не се сърдеше на Надин, но след падането си я бе обвинил за случилото се.

Когато дънерът го спря, той успя да се съвземе от шока и уплахата и въпреки парещата болка в десния крак, пропълзя един-два метра нагоре по склона. Високо горе съзря Надин, която надничаше над предпазното перило. Пребледнялото ѝ лице изглеждаше миниатюрно, като на кукла.

— Надин! — провикна се той. — Вземи въжето от чантата. Надин продължаваше безмълвно да го наблюдава. Харолд помисли, че не го е чула и се канеше отново да ѝ извика, когато забеляза, че тя много бавно поклаща глава.

— Надин, не мога да се изкача догоре без въже! Кракът ми е счупен!

Тя не му отговори. Взираше се в него, вече дори не поклащаше глава. Ненадейно на Харолд му се стори, че се намира на дъното на дълбока яма и Надин го наблюдава от ръба ѝ.

— Надин, хвърли въжето!

Тя отново завъртя глава. Бавното, отмерено движение бе ужасяващо, все едно врата на крипта се затваряше, за да остави в непрогледния мрак човек, който не е мъртъв, а изпаднал в каталепсия.

— НАДИН! ЗА БОГА!

Най-сетне дочу гласа ѝ. Говореше тихо, но думите се чуваха отчетливо в тишината.

— Това бе предопределено да се случи, Харолд. Съжалявам, но трябва да продължа пътя си. — Ала все пак не помръдна. Стоеше до перилото и го наблюдаваше как се гърчи от болка на стотина метра от нея. Мухите вече бяха накацали върху раните му, причинени от падането и търкалянето по каменистия склон.

Харолд запълзя нагоре, като влачеше счупения си крак.

Отначало не изпитваше никаква омраза, нито желание да я застреля . Струваше му се жизнено важно да я доближи достатъчно, за да разгадае изражението ѝ.

Минаваше пладнe и жегата беше непоносима. Потта се стичаше от лицето му върху остриe камъни под дланите и коленете му. Пълзеше нагоре, подпирайки се на лакти и изтласквайки се с левия крак, като осакатено насекомо. Дишаше на пресекулки, дъхът сякаш изгаряше гърлото му. Нямаше представа колко време се е влачил така, но един-два пъти удари счупения си крак в скални издатини и непоносимата болка го накара да изгуби съзнание. Няколко пъти се плъзна надолу, като стенеше безпомощно.

Най-сетне, като в просъница, осъзна, че няма сили да продължи. По разположението на слънцето разбра, че са изминали около три часа. Не си спомняше кога за последен път бе поглеждал към перилото и към пътя — сигурно е било преди повече от час. Измъчван от нечовешки болки беше съсредоточил цялото си внимание върху катеренето. Навярно Надин отдавна си бе отишла.

Ала тя все още стоеше там и макар Харолд да бе успял да пропълзи десетина метра нагоре по склона, сега виждаше дяволски добре изражението ѝ. По лицето ѝ бе изписана тъга, но очите ѝ бяха празни и се взираха в далечината.

Очите ѝ търсеха онзи, другия, загадъчния човек.

В този миг Харолд изпита омраза към нея и посегна към кобура си. Пистолетът все още бе вътре — не бе успял да изпадне, докато младежът се търкаляше по склона. Харолд го измъкна, като изкусно се прегърби, за да не го забележи Надин.

— Надин...

— Така е по-добре, Харолд. По-добре за теб, защото ако те предам в ръцете Му, ще ти се случат ужасни неща. Осъзнаваш това, нали? Не бива да се срещаш лице в лице с него, Харолд. Той смята, че станеш ли предател, завинаги ще си останеш такъв. Сигурна съм, че ще те убие, но преди това ще те накара да подлудееш. Повярвай ми, напълно е способен на това. Остави на мен да избира как да умреш — по този... или по неговия начин. Ето моят избор. Ако имаш достатъчно смелост, бързо можеш да сложиш край на страданията си. Сещаш се какво имам предвид, нали?

За стотен (или може би за хиляден) път провери дали пистолетът е зареден, като го прикриваше в свивката на изранената си и кървяща ръка.

След миг ѝ извика:

— Ами ти? Не си ли предателка? Надин печално отвърна:

— В душата си никога не му измених.

— Точно обратното — провикна се той. Опитваше да си придаде искрено изражение, но всъщност преценяваше разстоянието. Навярно ще има възможност да даде само два изстрела, а пистолетите не са прочути с точния си мерник. — Смятам, че и тайнственият човек мисли като мен.

— Необходима съм му — промълви Надин, — пък и аз имам нужда от него. Винаги си бил излишен, Харолд. Ако бяхме продължили пътя си заедно, може би... може би щях да ти позволя да направиш нещо. Знаеш какво. И това би сложило край на всичко. Нямам право да рискувам това да се случи след всичките жертви и кръвопролития. И двамата с теб продадохме душите си, Харолд, но все още ми е останало достатъчно достойнство, за да поискам цялата сума за моята.

— И ще си я получиш от мен! — извика той и успя да застане на колене. Слънцето го заслепи. Световъртежът го сграбчи с грубите си ръце и наруши равновесието му. Стори му се, че чува гласове — поточно един глас — надаващ изненадан писък.

Той дръпна спусъка. Проехтя изстрел, звукът отекна между канарите и постепенно заглъхна. По лицето на Надин се изписа комична изненада.

Макар страхотно да му се виеше свят, младежът победоносно си помисли: „Не е вярвала, че ще го направя!“ Надин бе зяпнала от учудване, очите ѝ бяха широко отворени. Вдигна ръце и пръстите ѝ се опънаха, сякаш се канеше да изсвири на пиано някаква налудничава мелодия. В продължение на една-две секунди Харолд се наслаждаваше на момента и дори не забеляза, че не я е улучил. Когато осъзна какво се е случило, отново се прицели, хванал дясната си китка с другата си ръка.

— Харолд! Не! Няма да го направиш!

— Няма ли? Толкова е лесно да натисна спусъка! Ей сега ще видиш.

Надин изглеждаше прекалено уплашена и остана неподвижна; Харолд се прицели в трапчинката в основата на шията ѝ и изведнъж почувства увереност, че навярно е било съдено всичко да свърши така — с безсмислено насилие. Виждаше ясно шията на Надин в оптичeskия мерник. Ала когато понечи да дръпне спусъка, се случиха две неща. Потта проникна в очите му и временно го заслепи, и едновременно с това той се плъзна надолу. По-късно си казваше, че навярно камъните под тялото му са се изронили или че случайно е пренесъл тежестта върху счупения си крак.

Може би това бе причината за падането му. Но беше сигурен, че е почувствал как някой го блъсва, и през дългите нощи изминали оттогава, тази мисъл натрапчиво го преследваше. Денем се подиграваше на фантазиите си и рационалният му разум ги отхвърляше, но когато паднеше мрак, в душата си осъзнаваше страшната истина, че в края на краищата дяволският човек се бе намесил, за да го отстрани от пътя си.

Куршумът, който трябваше да пониже гърдите на Надин, мина встрани от нея и изчезна в синевата на небето. Харолд отново се изтъркаля до изсъхналото дърво; счупеният му крак му причиняваше адски болки, разпространяващи се от глезена до слабините.

Удари се в дънера и загуби съзнание.

Когато се свести, вече падаше мрак и луната бавно издигаше в небето. Надин беше изчезнала.

Прекара първата нощ като в делириум; сигурен бе, че никога не ще успее да се изкатери до шосето и че ще умре в клисурата. Ала щом настъпи утрото, отново запълзя нагоре потънал в пот и разкъсван от болка.

Започна да се катери в седем сутринта, по времето, когато големите жълти камиони на погребалния комитет излизаха от депото в Боулдър. В пет следобед най-сетне успя да вкопчи изранените си и покрити с мехури длани в предпазния парапет. Съзря мотоциклета си и едва не се разплака от облекчение. Трескаво зарови в чантата на седлото, измъкна отварачката и няколко консерви, отвори една и с две ръце натика в устата си желираното телешко. Но храната имаше отвратителен вкус и след малко Харолд я повърна.

В този момент осъзна, че действително ще умре, отпусна се до мотоциклета и зариде. След малко се успокои и задряма.

На следващия ден рукна пороен дъжд и го намокри до кости, от което моментално го втресе. От разлагащата се плът на крака му вече се носеше воня. Все пак бе успял да запази пистолета си сух, като го прикриваше с тялото си. Същата вечер започна да си води записки в тетрадката и откри, че почеркът му се е променил и е заприличал на драсканици на първолак или на необразован човек. Спомни си за един разказ от Даниел Кйис, озаглавен „Цветя за Алгернон“.

В него се описваше как група учени по някакъв начин успяват да превърнат умствено изостанал човек в гений... но само за известно време. После горкият човечец отново започва да губи разума си. Как му беше името? Май Чарли някой си. Точно така, защото по-късно направиха филм със същото заглавие. Чарли! Беше страхотен филм. Не чак толкова хубав, колкото разказа, изпълнен (доколкото си спомняше) с психоделичните символи на шейсетте, но все пак си го биваше. Едно време Харолд ходеше на кино или гледаше филми по видеото. Ала всичко това бе останало в миналото, когато според Пентагона човекът беше, цитирам, „жизненоспособна алтернатива“ край на цитата. В повечето случаи Харолд бе гледал филмите сам.

Започна да пише в тетрадката си; разкривените букви бавно образуваха думи: „Питам се дали всички са мъртви. И хората от комитета? Съжалявам, ако се е случило. Бях заблуден. Това едва ли извинява действията ми, но се кълна, че съм напълно искрен. Тайнственият човек е реален като самия супергрип, реален като атомните бомби, които са скрити в хранилища с оловни стени. И когато настъпи краят, ужасният край, предвещаван от всички добри хора, и когато те се изправят пред Страшния съд, единственото им оправдание ще бъде, че са били подведени.“

Харолд прочете написаното и докосна челото си с трепереща ръка. Не, това не е достатъчно обяснение. Колкото и да го разкрасява, все си остава невярно. Човек, попаднал на това изречение, след като е прочел целия му дневник, ще го помисли за абсолютен лицемер. Доскоро се бе смятал за цар на анархията, ала зловещият човек бе прозрял истината, стаена в сърцето му и с лекота го бе превърнал в треперещо, жалко създание, умиращо бавно край шосето. Кракът му се беше подул като водопроводна тръба и вонеше на презрял банан, над главата му кръжаха лешояди, а той се опитваше да обясни необяснимото. Бе станал жертва на неизживяното си детство — такава

бе голямата истина. Бе отровен от собствените си смъртоносни амбиции.

Сега в предсмъртния си час усети, че донякъде е възвърнал здравия си разум и дори достойнството си. Не искаше да омаловажава този факт с лъжливи оправдания, които умният читател мигом би осъзнал и презрял.

— Можех да бъда човек, достоен за уважение и в Боулдър — прошепна той и простичката истина вероятно би го накарала да се просълзи, ако не беше толкова уморен. Втренчи се в разкривените букви, сетне прехвърли поглед върху пистолета. Внезапно му се прииска всичко да свърши и се опита да реши как най-лесно и достойно да сложи край на живота си. Повече от всякога му се стори необходимо да запише мислите си, за да бъдат прочетени, когато открият трупа му след една или две години.

Сграбчи писалката. Замисли се. И написа: „Моля за извинение за злините, които сторих, но не отричам, че действах в пълно съзнание и по собствена воля. Домашните в училище винаги подписвах с трите си имена — Харолд Емери Лодър. Също и ръкописите ми, които не бих нарекъл блестящи литературни творби. Веднъж написах трите си имена с огромни букви върху покрива на един хамбар. Ала сега искам да се подпиша с прякора, прикачен ми от хората в Боулдър. Тогава го ненавиждах, но сега го приемам. Знам, че умирам, но напълно съм запазил разсъдъка си.“

А отдолу написа: „Ястреба.“

Прибра тетрадката в чантата, окачена на седлото, постави капачката на писалката и я прибра в джоба си. Пъхна дулото на пистолета в устата си и вдигна поглед към синьото небе. Спомни си една игра, с която се забавляваха като деца, игра, по време на която приятелите му се подиграваха, тъй като никога не се осмеляваше да последва примера им. Край черния път имаше дълбока яма и всички момчета скачаха от ръба ѝ, политаха надолу, след което се приземяваха. В пясъка претъркулваха се няколко пъти и отново се изкачваха горе, за да повторят скока.

Всички момчета, с изключение на Харолд. Той заставахе на ръба и започваше да брой до три като приятелите си, ала вълшебните думи не му помагаша. Краката му бяха като приковани за земята и той не

смееше да скочи. Понякога момчетата го преследваха чак до дома му и крещяха подире му, че е педераст.

Помисли си: „Ако се бях осмелил да скоча веднъж... само веднъж... може би нямаше да съм тук. Е, последният път се брои за всички останали.“

Преброи до три.

Дръпна спусъка.

Пистолетът изгърмя.

Харолд скочи.

Долината на емигрантите се намираше северно от Лас Вегас. В нощта проблясваха пламъците на лагерен огън.

Намръщеният Рандал Флаг седеше край него и печеше малък заек. Въртеше саморъчно направения шиш и наблюдаваше как месото цвърчи и пръска мазнина. Лекият ветреца понесе аромата на печено и вълците се появиха откъм пустинята.

Застанаха на почетно разстояние от огъня, вдигнаха муцуни и започнаха да вият срещу пълната луна, подлудявани от миризмата на месото. От време на време той поглеждаше към тях и тогава животните се вкопчваха в свирепа хватка, ръмжаха, хапеха се и риеха пръстта със задните си крака, докато не успеяха да прогонят най-слабия. После отново надаваха вой, вдигнали муцуни към разплутата червеникава луна.

Ала сега присъствието им дразнеше Рандал Флаг.

Той носеше обичайните си закърпени джинси, островърхите каубойски ботуши с износени токове и якето със значки на двата ревера, на едната от които бе изобразено лице, ухилено до уши, а на другата — свиня с полицейска фуражка, под която се мъдреше надпис: „Обичате ли свинско?“. Нощният вятър повдигаше яката му. Не му харесваше начина, по който се развиваха събитията.

Чувстваше, че вятърът носи зловещи предзнаменования, сякаш прилепи пляскаха с крила в мрака на заключен хамбар.

Старицата бе мъртва и отначало се бе зарадвал от този факт. Независимо от всичко, Флаг тайно се страхуваше от нея. Сега бе мъртва, а той бе доверил на Дейна Юргенс, че до последния ѝ миг е била в кома... но вече не бе напълно сигурен в това.

Дали е проговорила преди да умре? И какво може да е казала?

Какво ли бяха намислили противниците му? Рандал Флаг притежаваше нещо като „трето око“. Подобно на способността му да левитира, той го приемаше и използваше, без да го разбира или да се замисля върху него. Почти винаги можеше да го изпрати надалеч и чрез него да види каквото пожелае. Ала понякога окото мистериозно

ослепяваше. Флаг бе надникнал в стаята, където старицата умираше, беше разгледал хората, събрани около смъртното ѝ ложе и бе разбрал, че все още не са се окопитили напълно от малката „изненада“ поднесена им от Харолд и Надин... после изведнъж образът избледня и той отново лежеше в спалния си чувал и се взираше в тъмното небе, където се виждаше единствено Касиопея, седнала в звездния си люлеещ се стол. Някакъв вътрешен глас му прошепна: „Тя е мъртва. Приятелите ѝ напразно очакваха да проговори.“

Но Флаг вече не му се доверяваше. Беше безкрайно разтревожен от историята с шпионите.

Пред очите му изникна съдията с пръсната глава.

И девойката, която му се изплъзна в последната секунда Тя знаеше истината!

По дяволите, знаеше я.

Отправи разгневен поглед към вълците и те внезапно се нахвърлиха един върху друг, ръмжейки гърлено, все едно някой късаше плат в тишината.

Флаг знаеше всички тайни на противниците си, с изключение само на личността на третия шпионин. Кой ли е той? Рандал Флаг изпрати Окото на разузнаване, но то неизменно му показваше загадъчната, идиотски усмихната луна.

Кой е третият?

Как допусна девойката да му се изплъзне? Безразсъдната ѝ смелост го завари неподготвен и когато всичко свърши, той остана зашеметен, стискайки парче от блузата ѝ. Естествено знаеше, че тя крие нож и не беше трудно да ѝ го отнеме, ала не беше очаквал, че момичето с един скок ще се озове на перваза на прозореца и без капчица колебание ще скочи от него.

Мислите му се гонеха в съзнанието му като невестулки в мрака.

Събитията се развиваха различно от очакванията му и това го безпокоеше.

А пък този Лодър...

Отначало се подчиняваше безпрекословно и действаше като играчка на пружина, с ключе, стърчащо от гърба ѝ. Ела тук. Отиди там. Направи това. Направи онова. Но бомбата беше ликвидирала само двамина от враговете на Флаг — грижливо обмисленият му и блестящо изпълнен план бе провален от завръщането на умиращата дърта

негърка. Накрая, след като се отърваха от Харолд... той за малко не уби Надин. Винаги, когато помислеше за това. Флаг изпитваше гняв. А пък тъпата женска стоеше до парапета и зяпаше младежа, сякаш го очакваше да стреля повторно, като че искаше да я убие. А кой ще довърши започнатото, ако Надин умре? Кой, освен неговият син?

Заекът беше изпечен. Флаг го измъкна от шиша и го сложи в алуминиевата чиния. — Хайде, мързеливи педераста, яжте!

Собствените му думи го накараха да се изсмее на глас. Май че някога е служил в морската пехота? Почти бе сигурен в това. Имаше едно умствено недоразвито момче на име Динкей. Бяха го... Какво?

Флаг намръщено се загледа във войнишката си раница. Нима наистина бяха пребили стария Бу? Бяха му извили врата като на пиле? Смътно си спомняше миризмата на бензин... Но какво се бе случило?

Във внезапен пристъп на ярост замалко не запрати току-що изпечения заек в огъня.

Би трябвало да си спомня този случай, по дяволите! — Яжте, свине такива — прошепна той, но този път думите не му навяха никакви спомени.

Нещо странно ставаше с него, сякаш започваше да губи самоличността си. Някога можеше да погледне назад в миналото, като човек, който стои на горната площадка на стълбище, водещо към тъмна стая. Сега си спомняше единствено събитията, последвали избухването на супергрипната епидемия. Миналото бе забулено със завеса от мъгла, която леко се повдигаше, колкото в паметта му да проблесне искрица от спомен (например за Бу Динкей... ако изобщо съществуваше такъв човек), сетне отново се спускаше.

Единственото, което си спомняше със сигурност, бе как върви по шосе № 51, запътил се към Маунтън Сити и към дома на Кит Брейдънтън.

Тогава бе усетил, че се преражда.

Вече не беше човек в буквалния смисъл на думата (ако изобщо някога е бил такъв). Напомняше глава кромид лук, бавно обелвана слой след слой. Всеки слой бе символ на човешкото: способност да мисли, да си спомня, дори да изявява свободно волята си, ако подобно понятие изобщо съществува..

Започна да къса парчета от печения заек и отново се замисли.

Едно време, надушил дори най-малката опасност, моментално би се изпарил. Но не и този път. Настъпил беше неговият час, мястото му бе тук, където щеше да участва в най-грандиозната схватка в живота си. Няма значение, че още не е открил третия шпионин, че Харолд се изплъзна от контрола му и замалко не погуби годеницата на Флаг, майката на синовете му.

Смахнатият Траш беше някъде в пустинята и търсеше оръжията, които веднъж завинаги ще унищожат, онези досадници от Свободната зона. През Окоето си Флаг следеше действията на Боклукчията и си мислеше, че той е по-необикновен дори от него. Напомняше му за хрътка с човешки образ, която безпогрешно надушва кордита, напалма и гелигнита.

След по-малко от месец реактивните изстребители на Националната гвардия вече ще могат да летят и ще бъдат снабдени със самонасочващи се ракети. А когато Флаг се убеди, че годеницата му е заченала, ще ги изпрати на изток

Загледа се замечтано в огромната луна и се усмихна.

Съществуваше още една алтернатива за унищожаване на враговете му. Бе сигурен, че Окоето ще му я покаже, когато му дойде времето. Тогава ще отиде там, преобразен като врана, вълк или насекомо — например богомолка — мъничко същество, способно да се промъкне през отдушник, майсторски прикрит сред пустинната трева. Ще пропъзти през тръбите и накрая ще се промъкне в сградата през решетката на климатичната инсталация или през отвора на вентилационната шахта.

Лабораторията се намиреше под земята съвсем наблизо, отвъд границата с Калифорния.

Там имаше безброй епруветки, всяка една грижливо написана; суперхолера, суперантракс, нов подобрен вариант на чума — всички те са създадени на основата на променливата антигенна способност, благодарение на която супергрипа се превърна в смъртоносно оръжие. Да, в лабораторията има стотици епруветки с „различни аромати“, както се казваше в прочутата реклама за дъвки.

Какво ще кажете да пусна мъничко във водата ви, хора от Свободната зона?

Или пък да разпространя вируса по въздуха?

Как ще ви се отрази малко чума за Коледа, или може предпочитате новия свински грип?

Ранди Флаг, смъртоносният Дядо Коледа, кара шейната на Националната гвардия и пуска малки вирусчета във всеки комин?

Сега му остава само да чака подходящия момент. Нещо ще му подсказе кога е настъпил. Всичко ще бъде наред. Този път Рандолф Флаг няма да избяга. Имаше абсолютен превес и щеше да го запази.

Заекът беше изяден. Топлата храна накара Флаг да се почувства по-добре. Изправи се с чинията в ръка и хвърли костите на вълците. Те се спуснаха към тях и се сбиха, ръмжаха, хапеха и се зъбеха, очите им ужасяващо проблясваха.

Флаг стоеше с ръце на кръста, вдигнал лице към пълната луна. Смееше се с пълен глас.

* * *

Призори на следващата сутрин, Надин се качи на мотопеда си и напусна градчето Глендейл, отправяйки се по магистрала № 15. Разпуснатата ѝ снежнобяла коса се развяваше зад нея като булчински воал.

Беше ѝ мъчно за Веспата, която ѝ бе служила толкова дълго и вярно и която скоро щеше да я изостави. Дългият път, изминат с нея, горещината на пустинята, мъчителното изкачване по стръмния склон на Скалистите планини и липсата на поддръжка си даваха отражението. Моторът издаваше дрезгави звуци и се задъхваше. Скоростта непрекъснато се намаляваше, ала това не безпокоеше Надин. Ако мотопедът се повреди преди да е достигнала целта си, ще върви пеш. Вече никой не я преследва. Харолд е мъртъв и ако ѝ се наложи да върви пеша, годеникът ѝ щеше да узнае за това и ще изпрати някого да я вземе.

Харолд бе стрелял по нея! Опитал се беше да я убие! Мисълта натрапчиво я преследваше, независимо от усилията на Надин да я отхвърли. Съзнанието ѝ „гложгаше“ тази мисъл както куче гложга кокал. Но нали не биваше да стане така? Флаг ѝ се яви насън в първата нощ след експлозията, когато Харолд разреши да си устроят лагер. Каза ѝ, че ще остави Харолд да я придружава, докато се озоват на

Западния склон, близо до Юта. После щеше да се погрижи спътникът ѝ да бъде отстранен по бърз и безболезнен начин. Мотоциклетът му ще се подхлъзне върху разляна на шосето нафта, ще полети в пропастта и туй то! Никакви проблеми, Ала отстраняването на Харолд изобщо не беше бързо и безболезнено и той замалко щеше да я убие. Куршумът бе прелетял на сантиметри от Лицето ѝ и въпреки това Надин беше останала неподвижна. Беше вцепенена от шока и се питаше как са му позволили да направи подобно нещо.

В един миг ѝ хрумна, че по този начин Флаг се опитва да я наплаши, да ѝ напомни кому принадлежи. Но това беше безсмислено, истинска лудост! Някакъв уверен вътрешен глас ѝ нашепваше, че Флаг не е бил подготвен за неочакваната реакция на Харолд.

Тя се опита да заглуши, да заключи вратата към него, както нормален човек би заключил вратата при вида на побъркан психопат. Ала не успя да го стори. Гласът ѝ нашепваше, че е жива само поради една случайност. Куршумът от пистолета на Харолд спокойно можеше да прониже челото ѝ и това нямаше да е дело на Рандал Флаг.

Надин го упрекна, че я заблуждава. Флаг знаеше всичко абсолютно всичко...

„Грешиш, Бог знае всичко — неумолимо отвърна гласът. — А Флаг не е Господ. Ти оцеля съвсем случайно и това означава, че си квит с годеника си. Вече не му дължиш нищо. Можеш да се върнеш, стига да искаш.“

Да се върне? Ама че майтап! Да се върне, но къде?

На този въпрос гласът нямаше отговор, пък и би било чудно, ако беше обратното. Надин си помисли, че ако нозете на загадъчния човек са от глина, твърде късно е открила този факт.

Опита се да заглуши гласа, съсредоточавайки вниманието си върху други неща, ала той едва доловимо, но упорито ѝ нашепваше: „Флаг не подозираше, че Харолд ще се опита да те убие, следователно не знае още много други подробности. Мислиш ли, че следващия път ще се отървеш толкова лесно?“

Ала тя знаеше, че е прекалено късно, че е загубила дни, седмици, дори месеци. Защо вътрешният ѝ глас не я бе предупредил по-рано, когато все още можеше да предприеме нещо?

Сякаш съгласил се с нея, гласът най-сетне напълно замлъкна и Надин се почувства изоставена. Управляваше Веспата машинално,

приковала поглед към пътя пред себе си. Пътят, който водеше към Лас Вегас. Пътят, който водеше към годеника ѝ.

Веспата „умря“ този следобед. Разнесе се дрънчене и моторът се задави, от него се понесе миризма на изгоряла гума. Скоростта падна и сега мотопедът едва пълзеше по шосето. Надин го отклони в отбивката и няколко пъти натисна стартера, макар да знаеше, че е безнадеждно. Беше го убила. Беше убила много неща по пътя към годеника си. Беше отговорна за смъртта на целия комитет на Свободната зона и на всички присъстващи на последното събрание. И на Харолд.

И на нероденото бебе на Фран Голдсмит. При мисълта за това ѝ се повдигна. Олюлявайки се, пристъпи до предпазното перило и повърна. Главата ѝ се въртеше цялото ѝ тяло гореше, имаше чувството, че е тежко болна... единственото живо същество сред кошмарната напечена от слънцето пустиня. Беше горещо... толкова горещо! Обърна се и изтри устата си с опакото на дланта си. Веспата лежеше на една страна като мъртво животно. Надин впери поглед в нея, сетне закри по шосето. Вече бе отминала Драй Лейк, което означаваше, че тази нощ ще спи на открито, ако някой не дойде да я вземе. Ако има късмет, на следващия ден ще се добере до Лас Вегас. Внезапно изпита увереност, че тайнственият човек ще я остави да върви пеш. Тя ще стигне до Лас Вегас гладна, жадна, изгаряща от лъчите на пустинното слънце, пречистена от предишния си живот. Жената, която преподаваше в частното училище в Нова Англия, ще бъде напълно изчезнала, ще бъде мъртва като Наполеон.

Знаеше, че няма късмет и че вътрешният глас, който я терзае толкова много, ще бъде последния спомен от старата Надин, която ще изчезне. Но накрая и той щеше да заглъхне завинаги.

Надин вървеше по шосето, а денят бавно превалеше. От челото ѝ капеше пот. Пред нея, там, където платното на магистралата се сливаше с небето с цвят на избелял док, трептеше мараня, подобна на живак. Тя разкопча тънката си блуза и я свали, оставайки по памучен сутиен. Хрумна ѝ , че ще изгори от слънцето. И какво от това?

Честно казано, скъпа, хич не ми пука.

Привечер кожата ѝ беше почервеняла като рак и бе станала тъмно морава на раменете. Вечерният хлад я обгърна неочаквано, накара я да потръпне и ѝ напомни, че е изоставила спалния си чувал заедно с Веспата.

Огледа се несигурно и забеляза много коли край шосето, някои затрупани до броните от наветия пясък. Повдигна ѝ се при мисълта да се подслони в една от тези гробници. За миг ѝ хрумна, че блънува. Не, че това имаше особено значение. Реши, че е за предпочитане да върви цяла нощ, отколкото да преспи в някоя кола. Ах, защо не бе отново в Средния Запад...

Щеше да се подслони в някой хамбар, да си легне в купа сено или сред поле от детелина. Някъде, където бе чисто и меко. Ала сега, докъдето ѝ стигаше погледа, виждаше шосе и пясъка на нажежената пустиня.

Отметна дългата коса от лицето си и замаяно си помисли: „Иска ми се да съм мъртва.“

Слънцето се скри зад хоризонта, ала денят все още не отстъпваше на нощния мрак. Задуха леден вятър, сякаш носещ полъха на смъртта. Надин се огледа, внезапно изтръпнала от страх.

Беше прекалено студено.

Хълмовете се бяха превърнали в черни могили. Пясъчните дюни напомняха зловещи колоси. Дори кактусите приличаха на костеливи пръсти на мъртъвци, заровени в плитки гробове които се мъчат да изровят пясъка и да излязат на повърхността!

Небето бе като астрономическа карта.

Внезапно Надин си припомни стих от песен на Дилан който бе някак си безутешен: „Преследван като крокодил... загубил честта си сред царевичната нива...“

Веднага след това в съзнанието ѝ прозвуча друга песен, този път на „Игълс“, която я накара да изтръпне от страх: „Тази нощ искам да сме с теб сред пустинята., където ще ни заобикалят милион звезди...“

Ненадейно разбра, че годеникът ѝ е тук.

Знаеше го още преди той да проговори.

— Надин? — Тихият му глас прозвуча от дълбините на съгъстващия се мрак. Бе безкрайно нежен и младата жена усети как се вцепенява от ужас, но същевременно изпита странно облекчение, сякаш след дълго странстване се завръщаше в родния си дом.

— Надин, Надин... колко обичам да обичам Надин.

Тя се обърна и не се изненада, щом го видя — винаги бе знаела, че ще се срещнат неочаквано за нея. Годеникът ѝ седеше със скръстени крака върху предния капак на някакъв стар шевролет седан (Надин не

беше сигурна, че колата е била тук преди малко), подпрял длани на коленете си. Гледаше я и нежно се усмихваше. Ала в очите му нямаше нито следа от нежност. Бяха очи на човек, неспособен на подобни чувства. В тях блестяха злоради пламъчета, подскачащи като краката на току-що обесен човек.

— Здравей — промълви Надин. — Вече съм тук.

— Да. Най-сетне. Както ми бе обещано. — Той се усмихна още по-широко и протегна ръце към нея. Тя ги взе в своите и в този миг усети изпепеляващата горещина, която се излъчваше от него като от разпалена тухлена печка. Гладките му, младежки ръце докоснаха нейните... сетне пръстите му обгърнаха китките ѝ като белезници.

— О, Надин — прошепна той и се наведе да я целуне.

Младата жена извърна глава, вперила поглед в студените звезди, и вместо по устата, Флаг я целуна по шията. Ала годеникът очевидно не беше заблуден от „маневрата“ ѝ, тъй като Надин усети как устните му се разтягат в усмивка.

Помисли си: „Той ме отвращава!“

Но отвращението не можеше да се сравнява с друго, още по-ужасяващо чувство, обзело я при докосването до Флаг — дълго сдържана похот, постепенно разгаряща се страст, подобна на младежка пъпка, готова всеки миг да се пукне и от нея я да потече гной. Ръцете му, които обхванаха раменете ѝ, бяха много по-горещи от, изгорялата ѝ от слънцето кожа.

Надин се притисна към него и внезапно усети как панталоните ѝ се впиват между краката ѝ; поиска ѝ се да потърка издатината, веднъж завинаги да се отърве от похотта. Обърна се към Флаг и прошепна:

— Ще ми отговориш ли на един въпрос?

— Питай каквото пожелаеш.

— Преди малко каза „Както ми бе обещано“. Кой ме е обещал? Защо точно мен? И как да те наричам? Дори не знам името ти. Присъстваш в живота ми почти откакто се помня, но не зная името ти.

— Наричай ме Ричард. Така се казвам.

— Нима? — недоверчиво попита младата жена и той се изкиска, все още притиснал устни до шията ѝ, което накара Надин да настръхне от отвращение и страх. — И кой ме е обещал?

— Вече съм забравил. Хайде, ела.

Смъкна се от капака на колата, без да изпуска ръцете ѝ, а Надин изпита непреодолимо желание да се изтръгне от прегръдката му и да побегне... но каква полза от това? Той моментално щеше да я настигне и да я изнасили.

— Луната... — промълви Флаг. — Луната е пълна. Аз също. — Сложи дланта ѝ върху чатала си и Надин усети нещо ужасяващо, пулсиращо като сърцето на живо същество под студения метален цип.

— Не — прошепна тя и се опита да издърпа ръката си, мислейки колко различна е действителността от онази лунна нощ, която неизменно се явяваше в сънищата ѝ.

Флаг притисна още по-силно дланта ѝ към себе си и каза:

— Ела с мен в пустинята и стани моя жена.

— Не!

— Прекалено късно е да се откажеш, скъпа.

Тя го погледна. Спалният му чувал беше разстлан край изгаснал лагерен огън; овъглените дървета напомняха черни кости под сребристата светлина на луната.

Положи я на земята и прошепна:

— Сега... сега. — Разкопча колана си, панталоните, свали ципа.

Надин видя какво я очаква и изпищя.

Това накара зловещия човек да се усмихне широко и победоносно, зъбите му проблеснаха в мрака. Подпухналата, белезникава луна ги наблюдаваше с безразличие.

Надин пищеше неистово и се опитваше да изпълзи встрани, а когато Флаг я сграбчи, стисна здраво бедрата си... след миг той пхна ръката си между тях и те се разтвориха без всякаква съпротива. Младата жена си помисли: „Ще гледам към небето... Ще гледам луната... няма да почувствам нищо и скоро всичко ще свърши... ще свърши... няма да почувствам нищо...“

Ала когато мъртвешката му студенина проникна в нея, от гърлото ѝ се изтръгна вой и тя се опита да се съпротивлява, но напразно. Безмилостният му инструмент разкъса тънката преграда, студена кръв обля бедрата ѝ, след миг той я облада с такава сила, че сякаш достигна до утробата ѝ. Луната заслепи Надин с хладните си, сребристи лъчи, годеникът ѝ се изпразни и семето му я изгори, все едно бе разтопено желязо, разтопен месинг, и когато настъпи моментът на неговото облекчение, тя изкрещя от неописуемо удоволствие и от

ужас, преминавайки през портите от ковано желязо и от месинг в пустинната страна на умопомрачението, преследвана, не, понесена като листо от гръмогласния му смях, наблюдавайки как лицето му се разтапя в мрака и се превръща в страховитата физиономия на демон с блестящи жълти лампи вместо очи, прозорци към неподозирана преизподня — и все пак очи, в който играят шеговити пламъчета, които са наблюдавали безброй престъпления, извършвани нощем в тъмните улици на хиляди градове; постепенно те загубиха блясъка си и потъмняха. Той се изпразни отново... и отново... и отново. Сякаш никога нямаше да се изчерпа. Беше студен като мъртвец. И стар. По-стар от човечеството, по-стар от планетата Земя. Продължаваше да изпомпва семето си в утробата на Надин и се смееше гръмогласно. Земя. Светлина. Изпразване — веднъж, втори път. Последният вик, изтръгнал се от гърдите на Надин, бе отнесен от пустинния вятър в най-по-тайните кътчета на нощта, там, където хиляди оръжия очакваха новия си собственик. Тя с последни сили се втрени в ужасяващата глава на демона, с изплезен, раздвоен език. Усети дъха му, подобен на полъха на смъртта. Вече бе в страната на лудостта. Железните порти бяха разтворени.

Луната...

* * *

Луната вече залязваше. Флаг беше хванал друг заек; сграбчи треперещото животинче с голи ръце и прекърши врата му. Отново запали огъня и сега заекът вече се печеше. Вълците ги нямаше. Не бяха посмели повече да се доближат и с право — това бе брачната му нощ, а съществото със замаяно изражение, отпуснато апатично от другата страна на огъня, беше свенливата младоженка.

Той се наведе и вдигна ръката от скута ѝ. Когато я пусна, тя остана във въздуха, на нивото на устата на Надин. Няколко секунди Флаг наблюдава странното явление, сетне отново постави ръката ѝ в скута ѝ. Пръстите на младата жена леко се загърчиха, като умиращи змии. Той пхна два пръста в очите ѝ, но младата жена дори не мигна, а продължи да се вира в пространството.

Беше безкрайно озадачен?

Какво ли ѝ бе сторил?

Не си спомняше.

Пък и нямаше значение. Беше бременна. Какво му пука, ако е изпаднала в кататония? Важна бе ролята ѝ на инкубатор. Ще зачене негов син, ще го роди и след това може да умре, тъй като е изпълнила предназначението си. Не му беше необходима за друго.

Заекът се изпече и Флаг го раздели на две. Накъса порцията на Надин на малки хапки, като за малко дете, сетне започна да я храни. Няколко полусдъвкани залька паднаха на скута ѝ, но тя изяде по-голямата част. Флаг си помисли, че ако състоянието ѝ не се промени, ще му е необходима медицинска сестра. Например Джени Ънгстрьом.

— Доволен съм от теб, скъпа — промълви той. Надин безмълвно се взираше в луната. Флаг нежно ѝ се усмихна и се залови с празничната си вечеря.

Винаги, след като се любеше, огладняваше като вълк.

Събуди се призори и седна в спалния си чувал. Чувстваше се объркан и изплашен... страхът му бе като на животно — хищник, който усеща, че някой дебне самия него.

Но какво го събуди? Сън? Видение?

„Те идват.“

Ужасен, той се опита да проумее мисълта, да я вмъкне в някакъв контекст. Ала не успя. Тя си оставаше неразгадаема като черна магия.

„Вече се приближават.“

Кой? Кой се приближава?

Нощният вятрец прошумоля край него и сякаш донесе някаква миризма. Някой идваше...

„Някой си отива.“

Докато е спал, някой е минал край лагера му и се е отправил на изток. Дали пък не е бил тайнственият трети шпионин? Флаг не знаеше. За него това бе нощта на пълнолунието. Нима третият е успял да се изплъзне? Мисълта го накара да изпита панически страх.

„Да, но кой идва?“

Хвърли поглед към Надин, която спеше свита като ембрион, както само след няколко месеца щеше да спи синът му в утробата ѝ.

„Разполагаш ли с няколко месеца?“

Отново го загриза усещането, че нещо не е наред. Легна си повторно, като мислеше, че няма повече да заспи тази нощ. Но се

оказа, че е сгрешил. И когато на следващата сутрин подкара колата към Вегас, отново се усмихваше и бе забравил паниката, обзела го през нощта. Надин покорно седеше до него — кукла с човешки ръст, в чийто корем е скрито скъпоценното семе.

Когато пристигна във Вегас, отиде в „Гранд“ и научи какво се е случило, докато е спал в пустинята. Усети, че за пръв път хората му го гледат враждебно и недоверчиво и страхът отново го докосна с леките си, прозрачни крила.

По времето, когато Надин Крос започна да проумява някои истини, които би трябвало да са очевидни, Лойд Хенрайд седеше сам в бара, редеше пасианса „Големия часовник“ и шмекеруваше. Беше в ужасно настроение. През деня в Индиан Спрингс внезапно беше избухнал пожар, в резултат на което загина един, а трима души бяха тежко ранени, един от тях с опасност за живота. Никой във Вегас не знаеше как да лекува подобни изгаряния.

Новината за пожара съобщи Карл Хоуг, който беше побеснял от гняв. Не беше от хората, които можеш да пренебрегнеш. Преди избухването на супергрипа бил пилот в авиокомпанията „Озарк“, после морски пехотинец и стига да иска, би могъл да смачка Лойд с една ръка, докато с другата прави коктейл. Признаваше, че е убил няколко души по време на дългата си кариера и Лойд му вярваше. Не, че се страхуваше от Карл — пилотът беше огромен и жилав мъжага, но подобно на мнозина, се подиграваше на Флаг, а пък Лойд бе доверен човек на тайнствения човек и носеше на шията си талисмана, даден му от него. Ала Карл Хоуг беше един от техните летци, поради което към него трябваше да се отнасят тактично. И колкото и да е странно, Лойд очевидно бе роден дипломат. За това красноречиво говореха два факта: беше прекарал няколко седмици в компанията на безумец, на име Поук Фритман и бе оцелял; от няколко месеца живееше при Рандал Флаг и все още дишаше и не беше загубил разума си.

Карл се появи в два следобед на двайсети септември, стиснал под мишница мотоциклетната си каска. На лявата му буза имаше дълбока рана от изгаряне, едната му ръка бе покрита с мехури. Съобщи, че избухнал голям пожар, но за щастие щетите не били значителни, както би могло да се очаква. Взривила се цистерна с петрол и възпламенената течност заляла асфалта. Лойд го изслуша и заяви: — Добре. Ще уведомя шефа. Закарахте ли пострадалите в лечебницата?

— Да. Мисля, че Фреди Кампанари няма да доживее до залез слънце. Което означава, че оставаме двама пилоти — аз и Анди. Когато

началникът се върне, кажи му това и още нещо. Искам да чупи тоя шибан Боклукчия. Ще остана само при това условие.

Лойд го изгледа втренчено.

— Нима?

— Точно така, по дяволите!

— Ще ти кажа нещо, Карл. Няма да предам съобщението ти. Щом искаш да заповядваш на шефа, направи го сам.

Внезапно летецът придоби объркано и поизплашено изражение, което не подходдаше на суровото му лице.

— Прав си, Лойд. Адски съм уморен и скапан. Раната на лицето ме боли ужасно. Повярвай ми, нямах намерение да си го изкарвам на тебе.

— Няма нищо, приятел. Затова съм тук. — Но понякога му се искаше да бъде другаде. Главата отново започна да го боли.

Карл продължи:

— Обаче Траш трябва да си отиде. Щом трябва, лично ще го кажа на шефа. Знам, че Боклукчията носи от ония, черните медальони и че сигурно е дупе и гащи с началството. Обаче знай, че има причини за пожара. — Пилотът седна и остави каската си на масата за бакара. — Мама му стара, как изобщо ще полетим с тези самолети, ако един от хората на шефа подпалва пилотите?

Няколко души, минаващи през фойето на хотела, погледнаха стреснато към масата, на която седяха Лойд и летецът.

— Говори по-тихо, Карл.

— Дадено. Обаче проблемът ти е ясен, нали?

— Абсолютно сигурен ли си, че Траш го е направил?

— Слушай — Карл се приведе, — той беше в гаража, нали така? Забелязаха го и другите момчета.

— Смятах, че е на съвсем друго място, в пустинята. И търси едно нещо.

— Казвам ти, че се е върнал. Всъдеходът, дето го беше взел със себе си, беше претъпкан догоре. Един Бог знае откъде е намерил всичко това — нямам понятие. Така или иначе, замалко да утрепа всички ни. Знаеш го какъв е. Радва се на оръжията като дете на шоколадче.

— Прав си.

— Та, както ти разправях, за последно ни демонстрира от ония джаджи, дето им викат възпламенители. Издърпваш наконечника и лумва пламъче като да си драснал кибритена клечка. После, в продължение на трийсет-четирийсет минути, в зависимост от дължината на фитила, не се случва нищо. Чат ли си? След което избухва пожар.

— Ясно.

— И така, Траш ни демонстрира туй чудо и от кеф едва не му потичат лигите, а Фреди Кампанари му вика: „Хей, Боклукчията, нали знаеш, че който си играе с огън се напикава“ А пък Стив Тобин — знаеш го, оня, дето все се прави на много духовит — та Стив казва: „Момчета, крийте кибритите — Траши се върна.“ В този момент Боклукчията като че откачи. Изгледа ни на кръв и си замърмори под носа. Седях до него и ми се стори, че каза: „Никога вече не ме питай пенсионния чек на старата Семпъл.“ Това говори ли ти нещо?

Лойд поклати глава. Всичко, свързано с Боклукчията, смътно го тревожеше.

— После взе, че си отиде. Прибра си нещата, които показваше и се чупи. Право да ти кажа, на всички ни стана кофти. Не искахме да го обиждаме. Повечето от момчетата го харесват или по-точно — харесваха го. Като дете е, нали знаеш. Лойд кимна.

— Час по-късно проклетата цистерна избухна като ракета. И докато оправяхме поразите, случайно вдигнах поглед и ето ти го Траш край казармената сграда, покачил се на въсдехода и ни наблюдава с бинокъл.

— Това ли е всичко? — с облекчение попита Лойд.

— Не. Иначе нямаше да те безпокоя. Все ме човъркаше мисълта за това, че цистерната се взриви точно като че ли беше използван дистанционен възпламенител. Когато бях във Виетнам, жълтите мутри взривяваха по същия начин сума наши оръжейни складове. Поставяха бомбите с възпламенител под камионите или в ауспусите. Ако никой не подкара камиона, устройството се взривява след като изтече времето, определено чрез часовников механизъм. Иначе избухва, щом ауспухът се нагорещи. И в двата случая следва „Бум!“ и вече няма камион. Само че тук винаги имаме по няколко цистерни и не ги използваме в определен ред. Ето защо, след като закарахме бедния Фреди в лечебницата, с Джон Уейт се върнахме в гаража. Нали се

сецаш — Джон е началникът там и имах чувството, че ще подмокри гащите от страх. Оказа се, че е видял Боклукчията да влиза там.

— Сигурен ли е, че е бил Траш?

— Трудно можеш да го сбъркаш с тия страхотни белези по цялата ръка, нали? Обаче тогава никой не се усъмнил. Нали такава му е работата — да си пъха носа навсякъде.

— Горе-долу...

— Та ние с Джон се заловихме да огледаме останалите цистерни. И направо се шашнахме, когато открихме че към всички са прикрепени бомби. Цистерната, която използвахме, избухнала първа, тъй като ауспухът се нагрят, както вече ти обясних. Обаче и другите щяха да се взривят. От две-три в вече излизаше дим. Някои бяха празни, но други бяха заредени с авиационен бензин. Още десет минути и цялата база щеше да хвъркне във въздуха.

„Божичко — печално си каза Лойд. — Положението действително е лошо. По-лошо не би могло да бъде.“ Карл му показва ръката си, покрита с мехури.

— Изгорих се, докато измъквах един от нагорещените възпламенители. Сега навярно разбираш защо трябва да го разкараме оттук.

Лойд колебливо изрече:

— Възможно е някой да е откраднал бомбите от всъдехода му, докато е бил до тоалетната...

— Знаеш, че не е вярно — търпеливо каза пилотът. — Някой обиди Траш, докато се фукаше с играчките си и той се опита да ни изгори. Опитът му почти успя. Трябва да се предприеме нещо, Лойд.

— Добре.

През целия следобед Лойд разпитва за Боклукчията — виждал ли го е някой и имат ли представа къде е? Ала всички навеждаха очи и отговаряха отрицателно. Очевидно новината се беше разчула. Донякъде това беше полезно. Всеки, който забележеше Траш, щеше да побърза и да докладва на Лойд, с надеждата, че той от своя страна ще спомене доносника с добро пред шефа си. Ала Лойд имаше предчувствието, че Боклукчията е изчезнал. Позабавлявал се е и е побързал да се върне в пустинята.

Втрени се в картите пред себе си и едва сдържа желанието си да ги помете с длан на пода. Вместо това отново изшмекерува, премести

едно асо и продължи да нарежда пасианса. Всъщност случилото се нямаше особено значение. Когато Флаг реши, просто ще протегне ръка и ще върне Боклукчията. Старият Траш ще свърши разпънат на кръст, както Хек Дроган. Такъв му беше късметът.

Не искаше да признае дори пред себе си, че започва да изпитва известно съмнение. Напоследък се бяха случили неща, които не му се нравеха.

Дейна например. Действително Флаг знаеше за нея, но тя не беше проговорила. Бе предпочела да намери спасение в смъртта, без да ги осведоми кой е третият шпионин.

Ето още нещо, което го тревожеше. Флаг не подозираше има трети агент. Знаеше за дъртия пръдльо и когато се върна от пустинята, беше научил за Дейна и им обясни как точно ще се справи с нея. Обаче планът му се беше провалил.

А сега случаят с Боклукчията.

Траш беше важна персона. Може едно време да е бил кръгла нула, но сега, подобно на самия Лойд, носеше на шията си черния камък с червено око. Лойд беше забелязал как, след като изпържи мозъка на онзи дядка в Лос Анджелис, Флаг сложи ръце на раменете на Траш и му каза, че всичките му мечти ще се сбъднат. А онзи му прошепна: „Ще дам живота си за теб.“

Ясно му беше, че Боклукчията обикаля пустинята с благословията на Флаг. А сега беше откачил.

Кое то създаваше сериозни проблеми. Поради което сега, в девет вечерта, Лойд седеше сам, шмекеруваше при подреждането на пасианса и съжаляваше, че не е пиян.

— Господин Хенрайд?

Сега пък какво? Вдигна поглед и видя хубавка девойка с капризно нацупени устни. Носеше прилепнали по бедрата бели шорти и късо бюстие, което едва прикриваше пъпките на гърдите ѝ. На вид беше типичен шантаж, но беше пребледняла и се тресеше от нерви. Машинално гризеше нокътя си и Лойд забеляза, че и другите ѝ нокти са нацърбени и изгризани.

— Какво има?

— Аз... трябва да се срещна с господин Флаг. — Гласът ѝ постепенно отслабваше, докато премина в шепот.

— Нима? Да не би да си въобразяваш, че съм му секретарка?

— Не... посъветвах ме... да се обърна към вас.

— Кой ти го каза?

— Енджи Хършфийлд.

— А ти как се казваш?

— Ъъъ... Джули. — Тя се изкиска, но очевидно по навик. Все още изглеждаше много изплашена и Лойд уморено се запита какви ли още неприятности го очакват. Момиче като това не би искало среща с Флаг, без да има много сериозна причина. — Джули Лори.

— Слушай, Джули Лори, Флаг в момента не е в Лас Вегас.

— Кога ще се върне?

— Нямам представа. Заминава и се връща когато пожелае и не носи бипър. Нито пък ми дава обяснения. Щом имаш нещо за него, кажи ми го и аз ще се погрижа да го съобщя на шефа. — Момичето го изглежда недоверчиво и той повтори онова, което следобед беше казал на Карл Хоуг:

— Затова съм тук, Джули.

— Добре. — Сетне побърза да добави. — Ако информацията е важна, кажете му, че сте я получили от мен, Джули Лори.

— Дадено.

— Нали няма да забравите?

— Няма, по дяволите! Хайде, казвай! Тя се нацупи.

— Ама защо сте толкова груб?

Лойд въздъхна и остави картите на масата, после по-меко каза:

— Извинявай. Ъ, какво искаш да съобщиш?

— Оня, малоумният, ако се върти наоколо, сигурно шпионира. Просто си помислих, че трябва да го знаете. — Очите ѝ злобно проблеснаха. — Скапаният гадняр ме заплаши с пистолет.

— За кого говориш?

— Ами, едно време го видях заедно с другия откачалник, та си казах, че малоумният сигурно е негов човек. Разбирате ли, много различни са от нас. Трябва да са дошли да шпионират.

— Така си си помислила, а?

— Аха.

— Да пукна, ако знам за какво говориш. Денят бе дълъг и съм уморен като куче. Ако няма какво друго да кажеш, Джули, ще отида да си легна.

Тя седна, кръстоса крака и му разказа за срещата си с Ник Андрос и Том Кълън в Прат, щата Канзас „Тъкмо се забавлявах, а онзи, глухонемият, ме заплаши с пистолет!“ Сподели още как стреляла подире им.

— Не мога да разбера какво доказва всичко това? — попита Лойд, когато момичето млъкна. Беше наострил уши при споменаването на думата „шпиониране“, ала след това му бе доскучало и чак го бе налегнала дрямка.

Джули отново се нацупи и запали цигара.

— Казах ви вече. Онзи малоумник е тук. Обзалагам се, че е шпионин.

— Май одеве каза, че името му е Том Кълън.

— Точно така.

Лойд смътно си спомняше някакъв едър, русокос младеж, който очевидно не беше много интелигентен, но не беше чак малоумен, какъвто го изкарваше тая шантонерка. Напразно се опитваше да си припомни нещо повече. Дневно във Вегас пристигаха между шейсет и сто души. Ставаше все по-трудно да ги подбират и Флаг твърдеше, че емиграционният процес ще се засили, преди напълно да секне. Може би трябва да отиде при Пол Бърлсон, който разполагаше с досиетата на всички жители на Вегас и да провери що за птица е този Кълън.

— Ще го арестувате ли? — прекъсна размишленията му Джули.

Лойд я изгледа накриво.

— Ще арестувам теб, ако продължаваш да ми досаждаш.

— Гаден педераст! — пискливо изкрещя Джули Лори. Скочи на крака и гневно го изгледа. Краката ѝ в прилепнали бели шорти изглеждаха дълги чак до гърлото ѝ. — Опитвам се да ви направя услуга!

— Ще проверя информацията.

— А, не, тия не ми минават! — Тя замарширува към вратата на бара, негодуващо поклащайки стегнатото си задниче.

Лойд развеселено я проследи с поглед, мислейки си, че по света има сума мацки като нея; дори бе готов да се обзаложи, че и сега, след супергрипа, броят им не е намалял. Бутат ти се доброволно, а след това са готови да ти издерат очите с нокти. Истински сестри на онези паяци, дето след съвкуплението изяждат партньора си. Изминали са

два месеца, откакто онзи глухоням е заплашвал да я застреля, а тя все още му има зъб. Как каза, че било името му? Андрос?

Извади от задния си джоб оръфан черен бележник, наплюнчи пръста си и запрелиства тефтера, докато откри празна страница. Това бе неговият „подсещач“ и почти бе изписан с бележки, с които Лойд си напомняше различни неща: например да се обръсне винаги преди среща с Флаг или да провери с какво количество морфин и кодеин разполагат аптеките в Лас Вегас и да осигури доставката на въпросните препарати, ако са се изчерпали. Скоро щеше да му се наложи да започне нов бележник.

С необработения си почерк написа на празната страница:

„Ник Андрос или Андротис — глухоням. В града?“ А отдолу добави: „Том Кълън. Провери при Пол.“ Сетне пхна бележника обратно в джоба си.

Далеч от града, в пустинята, под студения блясък на звездите, зловещият човек беше консумирал дългоочаквания си „брак“ с Надин Крос. Навярно безкрайно би се заинтересувал от новината, че приятел на Ник Андрос се намира в Лас Вегас.

Ала той спеше.

Лойд впери печален поглед в картите пред себе си, забравяйки изпълнената с омраза Джули Лори и стегнатото ѝ задниче. Отново си „помогна“, при подреждането на пасианса но умът му бе другаде — питаше се какво ще каже или направи Флаг, когато научи за подвизите на Боклукчията.

* * *

По времето, когато Джули Лори гневно излезе от бара обзета от ярост при мисълта, че не са я похвалили, задето изпълнява гражданския си дълг, в друг квартал на града Том Кълън стоеше до панорамния прозорец на апартамента си и замечтано се взираше в пълната луна.

Време беше да напусне Лас Вегас.

Време бе да се върне при приятелите си.

Този апартамент не приличаше на дома му в Боулдър. Беше мебелиран, но му липсваше допълнителна украса. Том не си бе

направил труда да залепи някакъв плакат или да намери препарирана птица, която да провеси на тел от тавана. Знаеше, че е тук временно, а сега беше настъпил моментът да напусне града. Това го радваше. Ненавиждаше Лас Вегас. Непрекъснато му се струваше, че отнякъде вони на гнилоч. Общо взето, хората тук бяха симпатични и дори се го привързал към някои от тях — например Ейнджи и малкия Дини. Никой не му се подиграваше, задето е умствено изостанал. Дадох му работа, държаха се дружелюбно с него и по време на обедната почивка правеха обща трапеза. Бяха свестни хора, не по-различни от жителите на Боулдър, но...

Но от тях се излъчваше неприятна миризма. Като че всички бяха нащрек и очакваха нещо да се случи. Понякога разговорите секваха и се възцаряваше неловка тишина, а очите на хората се замъгляваха, сякаш ги измъчваха тревожни сънища. Безпрекословно изпълняваха заповедите, без да ги е грижа дали са разумни и какво целят. Струваше му се, че всички носят маски на щастливи хора, под които се крият лица на чудовища. Веднъж беше гледал филм за такова чудовище, което наричаха върколак.

Призрачната луна се издигна високо над пустинята и заплува по небето.

Веднъж беше зърнал Дейна от Свободната зона, но повече не я видя. Какво ли се е случило с нея? Дали и тя е била изпратена да шпионира? Върнала ли се е в Боулдър? Нямаше отговор на този въпрос, но се страхуваше. Поставил бе малката си раница на стола срещу масичката, където стоеше безполезен цветен телевизор. Раницата беше пълна с пакети вакуумирана шунка и шоколадчета. Том я надяна на гърба си. Беше запомни съвета да се придвижва нощем, а денем да спи.

Излезе на паркинга пред сградата, без дори да хвърли поглед назад. Под ярката лунна светлина сянката му се очертаваше върху пропуканата бетонна настилка на паркинга, където някога жадни за бързо забогатяване комарджии от всички щати спираха автомобилите си.

Той вдигна поглед към луната, подобна на блестяща медна монета и прошепна:

— Да, Бога ми. Том Кълън знае какво означаваш. Велосипедът му бе облегат на стената на сградата. Младежът намести раницата си,

метна се на колелото и го подкара към междущатската магистрала. Към единайсет часа вече бе излязъл от Лас Вегас и се отправи на изток. Никой не го видя. Никой не вдигна тревога.

Разумът му „изключи“, както се случваше винаги, когато Том бе свършил най-неотложните си задачи. Младежът машинално въртеше педалите, усещайки единствено прохладния нощен ветрец върху изпотеното си лице. От време на време му се налагаше да заобикаля пясъчни дюни, изпъзели от пустинята и препречили шосето като ръцете на скелет, а след като доста се отдалечи от града, често се натъкваше и на задръствания, причинени от спрели коли и камиони. „Виж какво са сътворили рабите твои и ще изпаднеш в отчаяние“ — иронично би отбелязал Глен Бейтман.

В два сутринта Том спря, подкрепи се с шоколад и бисквити, сетне продължи пътя си. Луната залезе, а всяко завъртане на колелата на велосипеда го отдалечаваше все повече от Лас Вегас. Това го караше да се чувства по-уверен.

Ала призори ненадейно го обзе вледеняващ страх. Чувството беше още по-ужасяващо, тъй като бе неочаквано и безпочвено. Том би надал писък, ако внезапно гласните му струни не се бяха сковали. Краката му престанаха да въртят педалите и велосипедът продължи да се движи по инерция по шосето, осветявано единствено от мъждукащите звезди и заобиколено от наподобяващия чернобял негатив пустинен пейзаж,

Той беше наблизо.

Човекът без лице, демонът, който искаше да завладее света.

Флаг.

Във Вегас го наричаха Големия човек, но Том тайно му викаше „Ухиления“, защото усмихнеше ли се някому, кръвта сякаш се изцеждаше от тялото на човека и той се превръщаше във вледенен труп. Когато Ухиления погледнеше котка, тя започваше да повръща сплъстени косми. Минеше ли покрай новострояща се сграда, работниците удряха с тежките чукове пръстите си, поставяха керемидите наопаки, или като сомнамбули пристъпваха към ръба на скелето и...

„... и, о, Боже, той е буден!“

От гърлото на Том се изтръгна стон. Внезапно усети, че някой го наблюдава; стори му се, че вижда как в утринния полумрак се отваря

едно Око, ужасяващо червено Око, все още помътняло от съня. То се завъртя в полумрака. Търсеше нещо. Търсеше него. Знаеше, че Том Кълън е някъде наоколо.

Скованите крака на младежа намериха педалите и той подкара колелото, движейки се с все по-голяма скорост, привеждайки се над кормилото, за да намали съпротивлението, докато накрая буквално летеше по шосето. Ако се бе натъкнал на някоя кола, положително щеше да връхлети върху нея и да се пребие.

Полека-лека започна да усеща, че се отдалечава от зловещата невидима сила. А най-чудното беше, че страшното червено око бе погледнало към него но не го беше забелязало („Може би защото съм приведен към кормилото“ — несвързано помисли Том)... след което се бе затворило.

Зловещият човек отново беше заспал.

Как ли се чувства заекът, когато върху него, като черен кръст, пада сянката на ястреба..., а после птицата отлита, без да му обърне внимание? Как ли се чувства мишката, когато котката, дебнеща цял ден пред дупката ѝ, безцеремонно е изхвърлена навън от стопанина си? Как ли се чувства сърната, когато плахо пристъпва покрай великия ловец, кротко похъркващ след трите изпити бири? Може би не усещат нищо или пък изпитват същото, което Том Кълън усети, докато бързо се отдалечаваше от зловещата притегателна сила: огромно и наелектризиращо чувство на облекчение, на прераждане. А най-вече на радост, че се е отървал на косъм. Казваше си, че на радост, че се е отървал на косъм. Казваше си, че подобен късмет навярно е Божия поличба. Въртя упорито педалите, докато започна да се зазорява. Първите слънчеви лъчи обграждаха със златисто тъмносинята ивица на хоризонта. Звездите започваха да помръкват. Том беше уморен до смърт. След като измина още един-два километра, забеляза огромен овраг вдясно от шосето. Избута велосипеда и се спусна в падината, после, подчинявайки се на инстинкта си, го затрупа със суха трева и клони. На десетина метра видя две скали, които сякаш се подпираха взаимно. Пропълзя под тях, покри главата си с якето и почти моментално заспа.

Рандъл Флаг се бе върнал във Вегас.

Лойд го видя, когато пристигна; Флаг също забеляза помощника си, но не му обърна внимание. Прекоси фоайето на „Гранд Хотел“, водейки след себе си някаква жена. Хората неволно обръщаха глави към нея, въпреки всеобщото нежелание когато и да било да поглеждат към лицето на Флаг. Косата ѝ беше бяла като сняг. Кожата ѝ беше толкова изгоряла от слънцето, че напомни на Лойд изгарянията на жертвите от пожара в Индиан Спрингс. Очите ѝ бяха абсолютно безизразни, по-страшни от очите на луд. Лойд си спомни, че по същия начин изглеждаше Ерик Стрелертън след като дяволският човек беше свършил с него. Адвокатът бе жестоко наказан, задето се беше опитал да поучава Флаг как да си върши работата.

Флаг не удостои с поглед никого. Ухили се и заедно с жената влезе в асансьора. Вратите се затвориха след тях и те се изкачиха на най-горния етаж.

През следващите шест часа Лойд работи трескаво, за да е в състояние, когато шефът му го повика, да му докладва какво е свършил. Смяташе, че се е справил с всички проблеми; оставаше му само да отиде при Пол Бърлсон и за всеки случай да прегледа досието на онзи Том Кълън. Може информацията на Джули Лори да се окаже полезна. Той се съмняваше, но с началник като Флаг не биваше да пропуска дори най-малките подробности, за да не съжалява по-късно.

Вдигна слушалката и търпеливо зачака. След няколко секунди дочу изтракване, сетне прозвуча гласът на Шърли Дънбар, южнячката от Тенеси:

- Телефонистката слуша.
- Здравсти, Шърли, обажда се Лойд.
- Лойд Хенрайд! Как я караш?
- Горещо-долу, Шърли. Моля, опитай се да ме свържеш с 6214.
- С Пол? Той е в Индиан Спрингс. Сигурна съм, че ще го открия в базата.
- Моля те, направи всичко възможно.

— За теб съм готова на всичко. Между другото, кога ще ми дойдеш на гости? Ще те почерпя със специалния си кейк. През два-три дни пека по един и съм сигурна, че ще ти хареса.

— Ще се отбия някой ден — отвърна Лойд и лицето му се изкриви в неприятна гримаса. Телефонистката беше четирийсетгодишна стокилограмова лелка, която му беше хвърлила око. Заради нея приятелите му го съсипваха от майтап, особено язвителни бяха Уитни и Рони Сайкс. Но тя си разбираше от работата и можеше да направи чудеса със скапаната телефонна система на Лас Вегас. След възстановяването на електроподаването, първата работа на заселниците беше да обновят телефонната централа, което се оказва трудна работа, тъй като повечето автоматични превключватели бяха изгорели, освен това непрекъснато ставаха аварии. Шърли се справяше с примитивната техника и търпеливо обучаваше колежките си. При това действително правеше страшен кейк.

— Много скоро — добави Лойд и си помисли колко хубаво би било, ако работливата и надарена с ангелско сърце Шърли притежаваше сексапилното тяло на Джули Лори.

Доволна от обещанието му, Шърли ентусиазирано се залови за работа. По линията се разнесе бръмчене и припукване, сетне пронизителен вой, който накара Лойд стреснато да отдръпне слушалката от ухото си и да се намръщи. След малко се дочуха няколко последователни избръмчавания, означаващи, че телефонът в Индиан Спрингс звъни.

— На телефона Бейли — произнесе мъжки глас, който се чуваше глухо поради голямото разстояние.

— Обажда се Лойд — изкрещя той в слушалката. — Пол там ли е?

— Кой?

— Пол! Пол Бърлсон!

— Аха. Седи до мен и пие кока кола.

Настъпи мълчание. Лойд тъкмо си казваше, че връзката е прекъсната, когато чу гласа на Бърлсон.

— Налага се да викаме, Пол. Телефонните линии са направо скапани. — Всъщност не беше много сигурен, че Пол Бърлсон ще има сили да крещи. Беше кльощав човечец, носеше очила с голям диоптър

и костюм с жилетка, въпреки горещината, поради което някой му бе изкарал прякора „господин Мраз“.

Ала той очевидно се справяше с работата си по осигуряване на различен род информация и веднъж Флаг, в момент на откровение, сподели с Лойд, че през 1991 година Пол ще бъде началник на тайната полиция. „И ще се справя страхотно“ — беше добавил той с топла и любяща усмивка.

Ала противно на очакванията му Пол съумя да говори малко по-високо.

— Носиш ли си указателя?

— Да — отговори Бърлсон. — Със Стан Бейли обсъждахме разпределението на хората на смени.

— Провери какво си записал за човек на име Том Кълън.

— Почакай секунда. — Изминаха няколко секунди, минута, две и Лойд тъкмо се питаше дали връзката не се е разпаднала, когато дочу гласа на Пол:

— Том Кълън... хей, чуваш ли ме, Лойд?

— Да, да, говори.

— Човек никога не е сигурен с тукашните телефони Слушай, твоят човек е на възраст между дваисет и две и дваисет и пет. Казал е, че не знае точно. Страда от лека умствена изостаналост. Годен е за определени видове работа Назначили сме го в бригадата за почистване.

— От кога е във Вегас?

— Пристигнал е преди около три седмици.

— От Колорадо?

— Да, което не бива да те притеснява. Тук вече има десетина души, които са опитали да живеят в Колорадо и не им е харесало. Те са прогонили младежа, който те интересува, тъй като правил секс с нормална жена — сигурно се страхуват, че гените му ще се предадат на следващото поколение — засмя се Бърлсон.

— Имаш ли адреса му?

Пол го продиктува и Лойд го записва в бележника си.

— Това ли е всичко, Лойд?

— Искам да провериш още едно име, ако имаш време.

Пол се засмя или по-точно се изкиска.

— Давай, нали съм в почивка?

— Интересувам се от някой си Ник Андрос.

Бърлсон моментално отвърна:

— Името му е в „Червения списък“.

— Така ли? — Лойд се опита да размишлява по-бързо, кое съвсем не се равняваше на скоростта на светлината. Нямаше представа какъв е този „Червен списък“. — Кой ти даде това име?

— А ти кой мислиш? — раздразнено попита събеседникът му. — Същият човек, който ми дава всички имена за включване в „Червения списък“.

— О, така ли? — Той се сбогува и затвори телефона. Връзката беше прекалено лоша, за да разговарят за щяло и нещяло, освен това бързаше да прекъсне, тъй като го измъчваха няколко въпроса

Червен списък! Очевидно в него бяха включени имена, които Флаг е дал единствено на Пол, макар последният да беше предположил, че и Лойд ги знае. Червен списък — какво ли означава това? Червеният цвят се използва при знака „стоп“.

Червеният цвят означава опасност. Той отново вдигна слушалката. — Тук телефонистката. Кажете, моля.

— Шърл, пак съм аз, Лойд.

— Успя ли да...

— Шърли, нямам време за празни приказки. Научих нещо, което може да се окаже много важно.

— Казвай! — Телефонистката смени закачливия тон с делови.

— Кой е на смяна в отдела по сигурността?

— Бари Дорган.

— Свържи ме с него. И забрави, че съм ти се обаждал.

— Добре, Лойд. — В гласа ѝ се прокрадна страх. Лойд също се страхуваше, но изпитваше и странна възбуда.

Дорган се обади след секунда. Беше свестен човек, за което Лойд бе безкрайно благодарен. Прекалено много хора от типа на Поук Фрийман се бяха присламчили към полицейския отдел.

— Искам да арестувам един човек — нареди му Лойд. — И го искам жив, дори с цената на живота на твоите хора. Казва се Том Кълън и вероятно ще го заловиш в дома му. Доведи го незабавно в „Гранд“. — Продиктува му адреса на Том и го накара да го повтори.

— Струва ми се, че става дума за нещо важно, Лойд. — Изключително важно. Ако си свършиш добре работата, голямото началство ще бъде много доволно. — Ясно — Бари затвори телефона,

Лойд също, уверен, че Дорган е разбрал неизреченото продължение на мисълта му: „Ако прецакаш работата, голямото началство много ще се нервира.“

След час Бари му позвъни и съобщи, че според него Том Кълън е напуснал града.

— Но младежът е малоумен — продължи той — и не умее да шофира. Не може да кара дори мотопед. Ако е тръгнал на изток, едва ли е стигнал по-далеч от Драй Лейк. Сигурен съм, че ще успеем да го настигнем. Само ми нареди. — Бари бърбореше неспирно. Беше един от малцината във Вегас, който знаеше за шпионите и бе прочел мислите на Лойд.

— Ще ти се обадя след малко — заяви Лойд и затвори телефона преди Дорган да успее да запротестира. Съзнаваше, че след грипната епидемия е някак си поумнял и е в състояние да разрешава проблеми, които преди биха му се сторили непосилни, но този беше прекалено сериозен, за да успее сам да се справи с него. Освен това го гризеше мисълта за червения списък. Защо не беше уведомен за това?

За пръв път, откакто се запозна с Флаг във Финикс, Лойд изпита ужасяващото чувство, че е уязвим, че има неща, за които дори не подозира. Навярно все още има шанс да заловят Том Кълън; Карл Хоуг и Бил Джеймисън с хеликоптерите си ще огледат всеки път, водещ на изток. Освен това младежът не беше Джек Изкормвачът, а просто един малоумник, който не може да избяга надалеч, но го вбесяваше мисълта, че ако знаеше за този Андрос, когато Джули Лори дойде при него, Том Кълън щеше да бъде заловен още в апартамента му.

В съзнанието му сякаш се отвори врата, през която полъхна леденият вятър на страха. Флаг беше допуснал грешка. Флаг очевидно не се доверяваше напълно на Лойд Хенрайд. А това беше адски кофти.

И все пак трябваше да му съобщи за откритието си. Не искаше да поеме отговорността за преследването на беглеца. Не и след случилото се със съдията. Тъкмо се канеше да стане и да телефонира, когато към него се приближи Уитни Хорган.

— Шефът те вика, Лойд.

— Добре — отвърна той и се учуди колко спокоен е гласът му, макар страхът му да беше нараснал. Каза си, че никога не бива да забравя как отдавна да е пукнал от глад в затворническата си килия,

ако не беше Флаг. Нямаше смисъл да се самозалъгва — принадлежеше тялом и духом на дяволския човек.

Докато вървеше към асансьора, му хрумна още нещо: „Все пак, не мога да си върша работата, ако не разполагам с необходимата информация.“ Натисна бутона за най-горния етаж и кабината се понесе безшумно. В съзнанието на Лойд се въртеше една и съща натрапчива мисъл: „До този момент Флаг не знаеше за присъствието на третия шпионин. Врагът доскоро е бил сред тях, а Флаг дори не е подозирал!“

— Влизай, Лойд. — Облечен в хавлия на сини райета, Флаг му се усмихна добродушно. Младият мъж се подчини. Климатичната инсталация работеше и той изпита чувството, че е застанал на брулен от ледени ветрове хълм в Гренландия. И все пак, когато мина покрай господаря си, усети топлината, която се излъчваше от тялото му. Все едно, че се намираше в помещение с разпалена пещ.

В ъгъла стоеше жената, която тази сутрин беше дошла с Флаг. Косата ѝ беше грижливо сресана и прибрана с фиби, тя носеше широка дреха, подобна на нощница. Лицето ѝ беше абсолютно безизразно и щом я погледна, Лойд усети как го полазват тръпки. Когато беше петнайсетгодишен, заедно с няколко приятели бяха откраднали динамит от някакъв строителен обект и го бяха възпламенили и хвърлили в езерото Харисън. Мъртвите риби, които изплуваха на повърхността след взрива, имаха същите изцъклени, безжизнени очи.

— Искам да се запознаеш с Надин Крос — промълви Флаг зад гърба му и Лойд подскочи. — Тя е моята съпруга.

Смаян, младият мъж го погледна въпросително, но господарят му се усмихваше широко, а в очите му играеше закачливо пламъче.

— Скъпа, това е Лойд Хенрайд, най-довереният ми човек. Запознахме се във Финикс, където той тъкмо се канеше да изяде съкилийника си за вечеря. По-точно, вече си беше отрязал парченце от крака му за аперитив. Така ли беше, Лойд?

Младият мъж се изчерви до ушите и не промълви нито дума, макар че жената беше или откачена или натъпкана с наркотици.

— Протегни си ръката, скъпа — нареди дяволският човек. Жената се подчини безмълвно, като робот. Продължаваше да се взира в празното пространство.

„Божичко, това пък какво е?“ — уплашено си помисли Лойд и почувства как цялото му тяло се облива в студена пот, макар

климатичната инсталация да работеше с пълна сила.

— Приятно ми е — промълви той и пое топлата, мека ръка на жената, която, незнайно защо, му напомни за къс месо. После едва се въздържа да не изтрие дланта си в панталона. Ръката на Надин продължаваше да стърчи във въздуха.

— Сега можеш да си я свалиш, любов моя — каза Флаг.

Надин отпусна ръка в скута си, където тя се заизвива и загърчи. Лойд с ужас осъзна, че жената мастурбира.

— Съпругата ми е неразположена — заяви дяволският човек и се изкиска. — Освен това е бременна. Няма ли да ме поздравиш, Лойд? Ще ставам татко. — Отново се изкиска; звук, напомнящ шумоленето на плъхове зад стара стена.

— Поздравления — едва изрече Лойд през посинелите си, изтръпнали устни.

— Пред нея можем да говорим всичко, нали, скъпа? Тя е истински гроб — извинете за морбидното сравнение. И така, какво се е случило в Индиан Спрингс?

Лойд премигна и се опита да превключи съзнанието си на друга скорост, чувствайки се разголен и длъжен да се защити. Накрая успя да проговори:

— Всичко е наред.

— Наред ли? — Флаг се приведе и в един миг Лойд беше абсолютно сигурен, че дяволският човек ще си отвори устата и ще му отхапе главата. Неволно отстъпи назад, а шефът му продължи: — Не бих окачествил думите ти като подробен анализ на положението, Лойд.

— Има нещо друго, което...

— Когато искам да говоря за друго, ще те попитам! — Гласът на Флаг се извиси до писък. Лойд никога не бе виждал такава рязка промяна в настроението му и се изплаши още повече. — В момента искам доклад за инцидента в Индиан Спрингс и се надявам (за твое добро, Лойд), че си го подготвил!

— Разбира се... Добре — измънка младият мъж, измъкна бележника от джоба си и в продължение на половин час обсъждаха Индиан Спрингс, изстребителите на Националната гвардия и ракетите „Шрайк“. По всичко личеше, че Флаг се поуспокои, макар че човек никога не можеше да бъде сигурен в непредсказуемите му настроения.

— Смяташ ли, че могат да бомбардират Боулдър след две седмици? — обърна се той към Лойд.

— Навярно Карл ще успее — колебливо произнесе младият мъж, — но за другите двама не съм сигурен.

— Трябва да го направят — промърмори Флаг, стана и закрачи из стаята. — Искam до настъпването на пролетта, да ги накарам да се скрият в миша дупка. Искam да ги бомбардираме през нощта, когато спят, да сринем до основи този град, също като Хамбург и Дрезден през Втората световна война! — Обърна се и Лойд забеляза, че лицето му е като платно, а тъмните му очи проблясват налудничаво. — Ще им дам да разберат, задето дръзват да ми изпращат шпиони. Обещавам, че напролет ще живеят в пещери. Тогава ще ги нападнем и ще си устроим лов на глигани. Ще им дадем хубав урок.

Лойд се осмели да проговори:

— Третият шпионин...

— Ще го открием. Не се безпокой, ще го пипнем мръсното копеле! — По тъмното му лице отново се разля чаровната му усмивка. Но за частица от секундата Лойд бе забелязал объркването и гнева на господаря си, бързо заменен с дежурната усмивка. И беше ужасен, защото никога не беше вярвал, че Флаг може да се страхува.

— Мисля, че разбрахме кой е — прошепна той. Флаг въртеше между пръстите си статуетка от нефрит и разсеяно се взираше в нея. Ала когато чу думите на Лойд, сякаш се вкамени и на лицето му се появи странно, някак си съсредоточено изражение. За пръв път белокосата жена даде признак на живот, втренчи поглед във Флаг, после бързо го отмести. Въздухът в помещението сякаш се сгъсти.

— Какво? Какво каза?

— Третият шпионин...

— Не — с неочаквана решителност го прекъсна Флаг, — въобразяваш си, че знаеш кой е.

— Ако правилно съм разбрал, той е приятел на някой си Ник Андрос.

Статуетката се изплъзна от пръстите на зловещия човек и се разби на пода. В следващия миг Лойд беше повдигнат от стола си. Флаг беше прекосил така светкавично стаята, че дори не го бе забелязал.

Сега, сграбчил предницата на ризата му, притискаше лице към неговото, очите му, подобни на очички на невестулка, не се откъсваха от тези на Лойд, от тялото му се излъчваше непоносима топлина. От гърлото му се изтръгна вик:

— И досега ми дърдори за Индиана Спрингс?!? Заслужаваш да те хвърля през прозореца! Нещо — може би фактът, че за пръв път осъзна уязвимостта на Флаг, или пък убеждението, че шефът му няма да го убие, докато получи информацията — помогна на Лойд да се окопити и да опита да се защити.

— Опитах се да го кажа! — изкрещя той. — А ти ме прекъсна. Не си ми съобщил и за „червения списък“, каквото и да означава това! Ако знаех за него, още снощи щях да пипна шибания малоумник

В този миг прелетя през стаята и се удари в отсрещната стена. Пред очите му притъмня и замаян, той се строполи на пода. Разтърси глава, опитвайки се да проясни съзнанието си.

Ушите му пицяха.

Флаг беше освирепял. Крачеше напред-назад като животно, затворено в клетка, лицето му бе смъртнобледо от гняв. Надин се беше свила на стола си. Зловещият човек застана пред полицата, върху която беше подредена цяла менажерия от млечнозелени нефритени статуетки на животни. За секунда се втренчи в тях, като че ги виждаше за пръв път, сетне замахна и ги помете на пода. Те се разбиха на късчета, които полетяха във въздуха като отломки от шрапнели. Той изрита с босия си крак по-големите парчета Тъмната му коса беше паднала върху челото му. Отметна я с рязко поклатане на главата и се обърна към Лойд. На лицето му беше изписано гротескно изражение, едновременно на симпатия и съчувствие — „Емоции, истински, колкото е истинска банкнотата от три долара“ — помисли си Лойд. Флаг се приближи и му помогна да се изправи... стъпваше бос по натрошените стъкла, но очевидно не изпитваше болка... нито пък се нараняваше.

— Извинявай, Лойд. Хайде да пийнем по нещо. — Подаде му ръка и младият мъж си помисли, че шефът му е също като капризно дете. — Ти обичаш неразреден бърбън, нали?

— Да, благодаря.

Флаг отиде до бара и наля две огромни чаши. Лойд пресуши своята на един глътка. Когато постави чашата върху масичката, ръката му трепереше, но общо взето се чувстваше малко по-добре.

Дяволският човек промълви:

— Смятах, че никога не ще ти се наложи да използваш червения списък. В него бяха включени имената на осем души — трима от тях вече са мъртви. Това са членовете на Боулдърския организационен комитет, плюс старицата. Андрос беше един от тях, но съм абсолютно сигурен, че вече не е между живите. — Той предизвикателно изгледа подчинения си.

Лойд му докладва за онова, което беше открил, като време на време се консултираше с бележника си. Не, че имаше нужда от подсещане, но изпитваше необходимост поне за миг да откъсне поглед от изгарящите очи на дяволския човек. Започна с наученото от Джули Лори и завърши, описвайки разговора си с Бари Дорган.

— Казваш, че е умствено изостанал? — замислено изрече Флаг.

— Да.

Зловещият човек закима и широко се усмихна.

— Да... — прошепна той, но сякаш на себе си — Да, това обяснява защо не можех да го видя... — Млъкна и се приближи до телефона. След миг нареждаше на Бари:

— Карл и Бил моментално да излязат с хеликоптерите. Поддържай с тях непрекъснатата радиовръзка. Изпрати шейсет, не, сто души да завардят всички пътища, водещи на юг и изток от Невада. Погрижи се да са запознати с описанието на Кълън. Искam сведения на всеки кръгъл час.

Затвори и доволно потри ръце.

— Ще го пипнем. Съжалявам, че няма да можем да изпратим отсечената му глава на приятелчето му Андрос, тъй като Андрос е мъртъв, нали, Надин?

Надин остана безмълвна, втренчила в него мъртвешките си очи.

— Хеликоптерите едва ли ще свършат работа днес — свечерява се — обади се Лойд. — След три часа ще бъде тъмно като в рог.

— Не се притеснявай, приятелю — бодро произнесе Флаг. — И утре е ден. Слабоумният е още наблизо. Сигурен съм.

Лойд нервно мачкаше бележника си и му се искаше да бъде навсякъде, но не й тук. В момента Флаг беше в добро настроение, което със сигурност щеше да се изпари след като той научеше за подвизите на Траш.

— Има още нещо — колебливо изрече младият мъж. — Отнася се за Боклукчията. — Докато говореше, се питаше дали ще последва ново избухване.

— Добрият стар Траши? Сигурно отново е предприел някоя от изследователските си експедиции.

— Нямам представа къде е в момента. Появи се замалко в Индиан Спрингс, извъртя ни гаден номер и отново изчезна. — Той разказа за случилото се, предавайки точно думите на Карл.

Лицето на Флаг помръкна, когато разбра, че Фреди Кампанари е на смъртно легло, но когато Лойд свърши, отново сияеше. Вместо да побеснее от гняв, нетърпеливо махна с ръка и добави:

— Добре, де, добре. Когато се върне, ще го убие. Но бързо и безболезнено. Не искам да страда. Все се надявах, че ще... изкара по-дълго. Вероятно не разбираш, но изпитвах... слабост и съчувствие към това момче: Смятах, че ще мога да го използвам — и го използвах, — но ме глождеше някакво съмнение. Дори най-добрият скулптор се наранява от длетото си, ако то е... неизправно. Нали така, Лойд? Лойд, който нямаше ни най-малка представа от оръдията на труда на скулпторите, послушно кимна.

— Освен това Траш ни направи голяма услуга, като ни снабди с бойни глави за ракетите „Шрайкс“, прав ли съм?

— Да.

— Сигурен съм, че ще се върне. Кажи на Бари да го... избави от страданията му... Безболезнено, по възможност. В момента много повече ме вълнува малоумният, отправил се на изток. Нищо не ми струва да му позволя да си отиде, но въпросът е принципен. Навярно ще го заловят, докато падне мрак. А ти как мислиш, скъпа? — Коленичи до стола на Надин и докосна лицето ѝ. Тя се отдръпна рязко, като че я бяха жигосали с нажежено желязо. Флаг се ухили и отново я докосна. Този път тя му позволи да я помилва, макар че цялата трепереше.

— Луната! — доволно извика зловещият човек и скочи на крака. — Ако пилотите на хеликоптерите не го забележат преди да падне мрак, то после луната ще им свети. Ала се обзалагам, че малоумният върти педалите по магистрала 1–15 и то посред бял ден. Сигурно очаква Бога на старицата да го пази. Но и тя е мъртва, нали така,

скъпа? — Доволно се изсмя, като щастливо дете. — Както и нейният Бог, предполагам. Всичко ще се оправи. И Ранди Флаг ще стане та-ти!

Отново докосна бузата ѝ и тя изстена като ранено животно. Лойд навлажни с език пресъхналите си устни.

— Смятам да си тръгвам, ако нямаш нищо против.

— Тръгвай, тръгвай, приятелю — отговори Флаг, без да откъсва поглед от лицето на Надин. — Всичко върви по план.

Лойд се отдалечи с бързи крачки, почти тичайки. Когато се качи в асансьора, внезапно го обзе истерия и се наложи да натисне аварийния бутон, докато се овладее. Смя се и едновременно плака цели пет минути. Когато „бурята“ премина той се почувства малко по-добре. Каза си: „Невъзможно е Флаг отново да рухне. Действително съществуват някои проблеми, но той е в състояние да се справи с тях. Всичко ще свърши, ако не на първи октомври, то със сигурност на петнайсети. Нещата започват да се оправят, точно така каза Той... нищо, че замалко не ме уби... нищо, че изглежда по-странен от когато и да било...“

* * *

След петнайсет минути му позвъни Стан Бейли от Индиан Спрингс. Беше почти изпаднал в истерия, предизвикана от яростта му към Траш и страха му от дяволския човек. Съобщи, че Карл Хоуг и Бил Джеймисън излетели в 18:02 и се отправили на втора разузнавателна мисия на изток от Лас Вегас. Един от бъдещите пилоти, Клиф Бенсън, летял с Карл като наблюдател.

В 18:12 двата хеликоптера избухнали във въздуха. Макар че бил напълно объркан и сломен, Стан пак изпратил петима от хората си в хангар № 9, където се намирали два самолета и три огромни хеликоптера. Открили взривни устройства, прикрепени към всички машини, задействани с електронни часовникови механизми. Не били същите като онези с които Траш вдигнал във въздуха цистерната, но все пак много приличали на тях. Нямало никакво съмнение кой е атентаторът.

— Това е работа на Боклукчията — заяви Стан. — Напълно е откачил. Един Бог знае, какво още е минирал.

— Провери навсякъде — нареди му Лойд. Сърцето му биеше лудешки от страх. Чувстваше прилив на сила и имаше усещането, че очите му ще изхвъркнат от орбитите си. — Провери абсолютно навсякъде! Вземаш всичките си хора и претърсвате базата. Чуваш ли, Стан?

— Има ли смисъл?

— Какво!? — изкрещя Лойд. — Слушай, тъпако, нима трябва да ти го рисувам, че да загрееш? Какво ще каже шефът, ако цялата база...

— Всички пилоти са мъртви — прекъсна го Стан. — Дори Клиф, който не го биваше за нищо. Разполагаме с шест души, които все още не са в състояние да извършат самостоятелен полет, нямаме нито един инструктор. За какво са ни изстребители? — И затвори телефона, оставяйки Лойд напълно замаян след осъзнаването на жестоката истина.

* * *

Том Кълън се събуди малко след девет и половина вечерта. Беше жаден и целият бе схванат. Отпи от манерката, изпълзя от прикритието си и веднага погледна към нощното небе. Загадъчната луна величествено се носеше върху тъмните му вълни. Беше време отново да тръгне на път. Но, Божичко, трябваше много да внимава.

Защото вече го преследваха.

Ник се беше явил в съня му и му говореше нещо, което бе странно, тъй като всички знаеха, че е глухоням. Налагаше му се да пише онова, което искаше да каже, а пък Том почти не можеше да чете. Ала насън може да ти се случи какво ли не и в съня на Том, Ник говореше. Каза му: „Вече знаят за теб, но вината не е твоя. Направи всичко, каквото трябваше, само че късметът ти изневери. Ето защо сега трябва много да внимаваш. Налага се да напуснеш магистралата и да се движиш пеша, и то само на изток.“

Том отговори, че не му е ясно как ще се ориентира в пустинята. Може да се случи така, че дни наред да обикаля и да тъпче на едно място. „Когато му дойде времето, ще се справиш — отвърна му Ник. — Първата ти работа е да откриеш Пръста на Бога.“

Сега младежът прикрепи обратно манерката към колана си и метна раницата на гърба си, запъти се към магистралата, изоставяйки велосипеда си. Изкачи се по насипа и се огледа в двете посоки. Заситни, докато достигна до разделителната ивица, отново се огледа и прекоси второто платно. „Вече знаят за теб, Том.“

Когато достигна отсрещната страна, той се спъна в кабел, провиснал от предпазната мантиanela и се изтърколи в подножието на крайпътния насип. За миг остана да лежи, свит на кълбо, сърцето му биеше лудо. Наоколо цареше тишина, нарушавана само от шепота на вятъра.

Том се изправи и се втренчи към хоризонта. Очите му бяха силни, а пустинният въздух — кристално чист. Не след дълго забеляза онова, което търсеше, очертаващо се като огромна удивителна на фона на звездното небе — Божият пръст. Когато Том се отправи към каменния монумент беше десет часът и той мислеше, че ще го достигне най-много след два часа. Ала оптичeската измама, предизвикана от прозрачния, чист въздух, беше поставяла капан на много по-опитни пътешественици от Том Кълън, който се луташе объркан, тъй като каменния пръст сякаш си оставаше на същото разстояние. Мина полунощ, сетне стана два часът. „Стрелките“ на гигантския звезден часовник се бяха завъртели. Той започна да се пита дали скалата, която толкова много прилича на пръст, не е мираж. Потърка очи, но тя продължаваше да стърчи на хоризонта. Отдавна бе оставил магистралата зад гърба си и тя постепенно се бе стопила в мрака.

Когато отново погледна към Пръста, той му се стори малко по-близо, а в четири сутринта, щом някакъв вътрешен глас му занашепва че трябва да открие местенце, където да прекара деня, вече нямаше съмнение, че е приближил своя ориентир. Ала тази нощ нямаше да се добере до него.

А когато го достигне (при условие, че през деня враговете не го заловят), какво ще прави по-нататък? Всъщност нямаше значение.

Ник ще му подскаже. Добрият стар Ник.

Том нямаше търпение да се добере до Боулдър и отново да бъде заедно с него.

Откри дълбока ниша в подножието на огромна скала, пхна се в нея и почти моментално заспа. Тази нощ беше изминал петнайсетина

километра и приближаваше Мормонските планини.

След пладне в нишата пропълзя гърмяща змия, за да се скрие от горещината. Сви се на кълбо до Том и подремна след което продължи пътя си.

* * *

Същия следобед Флаг стоеше до перилото на терасата на покрива и се взираше на изток. След четири часа слънцето ще залезе и слабоумният отново ще се отправи на път.

Вятърът, който не преставаше да духа откъм пустинята, развя тъмната му коса и повдигна кичурите, полепнали върху потното му чело. Градът, разстилащ се пред очите му, свършваше съвсем внезапно, отстъпвайки място на пустинята. Само няколко големи табели, поставени на ръба на нищото — и това беше всичко. Пустинята беше необятна и предлагаше много убежища за един беглец. Мнозина бяха навлизали в дълбоките ѝ пясъци и повече никой не ги бе видял.

— Но не и този път — прошепна Флаг. — Ще го хвана! Ще го хвана!

Едва ли би могъл да обясни защо е толкова важно да залови слабоумния, същността на проблема непрекъснато му се изплъзваше. С течение на времето чувстваше необходимостта просто да действа, да се движи, да прави нещо. Да унищожава.

Снощи, когато Лойд му съобщи за взривените хеликоптери и да смъртта на тримата пилоти, той с огромно усилие на волята се сдържа да не изпадне в истерия. Първата му мисъл беше незабавно да сформира „наказателна армия“, въоръжена с танкове, огнепръскачки, бронетранспортъри и с какво ли не още. Хората му ще бъдат в Боулдър само след пет дни, а след още толкова от враговете му няма да има и помен.

Ами да!

Но ако планинските проходи са затрупани от рано падналия сняг, тогава край на великия наказателен поход. Вече беше средата на септември и човек не можеше да разчита, че хубавото време ще продължи безкрайно. По дяволите, защо се бе забавил толкова много?

Но нали все пак бе най-могъщият човек на земята? Възможно е след десетина години в Русия, Китай или Иран да се появи негов съперник, но дотогава имаше много време. Най-важното в момента беше, че той е във възход, че звездата му изгрява. Знаеше го, чувстваше го. Какво ново може да съобщи на враговете му слабоумният, при положение, че не се загуби в пустинята или не премръзне от студ в планините? Ще им каже, че хората на Флаг живеят в страх от дяволския човек и безпрекословно изпълняват всяка негова заповед. Да ще им съобщи факти, които ще ги изплашат още повече. Тогава защо някакъв глас му нашепваше, че на всяка цена трябва да залови и убие Кълън?

„Просто защото го искам. Получавам всичко, което искам — ето причината.“

Безпокоеше го проблемът с Боклукчията. Доскоро си въобразяваше, че спокойно може да се отърве от него, да го захвърли като повреден инструмент. Ала Траш беше постигнал онова, което не успяха всички от Свободната зона. Беше объркал плановете на Флаг, който ги смяташе за лесноизпълними.

„Сгреси по отношение на Траш...“ Идеята за това му се стори толкова отблъскваща и неприятна, че се опита да не мисли повече за нея. В гнева си захвърли чашата си отвъд ниското перило на терасата и я видя да се преобръща във въздуха, докато падаше. Хрумна му зловническа мисъл, каквато би дошла на ума на капризно дете: „Дано да улучи някого по главата!“

Чашата се удари в асфалта на паркинга и експлодира..., но дяволският човек се намираше толкова високо, че не чу звука. Не бяха открили повече бомби в Индиан Спрингс, макар хората на Бари да претърсиха най-основно цялата база. Очевидно Траш беше монтирал взривни устройства на първите паднали му под ръка машини — хеликоптерите в хангар № 9 и цистерните в съседния гараж..

Флаг неколkokратно беше напомнил, че щом се появи, Боклукчията трябва да бъде незабавно убит. Изнервяше го мисълта, че Траш обикаля из пустинята, където са скрити Бог знае какви оръжия.

Да, определено беше изнервен.

Чувството за сигурност постепенно го напускаше. Кога бе започнал този процес? Не беше сигурен. Единственото което знаеше бе, че положението се влошава. Лойд също го осъзнаваше — личеше

си по недоверчивия му поглед. Няма да е зле ако скоро загине при нещастен случай. Беше се сближил прекалено много с хора от охраната, например с Уитни Хорган и с Кен Демот. Май ще трябва да се отърве от Бърлсон който се беше раздърнкарал за червения списък. Идваше му да го одере жив заради това.

„Но ако Лойд знаеше за списъка, нямаше да се случи нищо...“

— Млъкни — промърмори той. — Млъквай и туй то!

Но натрапчивата мисъл не го напускаше. Защо не беше съобщил на Лойд имената на най-важните хора от Свободната зона? Не знаеше, не можеше да се сети. Навярно е имал напълно основателна причина, ала сега напразно се опитваше да си я припомни. Може би решението му е било продиктувано от идиотската идея „да не слага всичките яйца в една кошница“; навярно е чувствал, че не бива всички тайни да бъдат доверявани на един и същи човек, дори той да е безмозъчен и верен роб като Лойд Хенрайд?

Внезапно на лицето му се изписа смайване. Нима през цялото време е взимал толкова глупави решения?

И докъде се простира лоялността на Лойд? Не му харесваше пламъчето, играещо в очите на най-доверения му човек...

Изведнъж реши да забрави всичко и да левитира. Това неизменно го караше да се чувства по-добре, по-силен и му помагаше да мисли по-рационално. Втрени се в небето над пустинята.

(Аз съм, аз съм, аз съм... АЗ СЪМ...)

Повдигна се на пръсти, краката му с оръфани каубойски ботуши се отделиха на един-два сантиметра от повърхността на терасата, сетне на още два. Обзе го неописуемо спокойствие и неочаквано разбра, че ще намери разрешение на проблемите. Всичко му се струваше много по-ясно. Първо, ще...

— Нали знаеш, че идват, идват за тебе.

Тихият, безизразен глас наруши концентрацията му и той рязко се спусна на терасата. Болка проряза стъпалата му и гръбначния му стълб, той неволно стисна зъби и замалко не прехапа езика си. Извърна се мигновено, гъвкав като котка, но дежурната му усмивка помръкна, когато видя Надин. Беше облечена в бяла, широка, прозрачна нощница, която се развяваше около тялото ѝ. Косата ѝ, бяла като дрехата, беше разпусната. Приличаше на бледа, обезумяла ясновидка и внезапно

Флаг изпита страх. Тя пристъпи още по-близо до него. Краката ѝ бяха боси.

— Идват. Стю Редман, Глен Бейтман, Ралф Брентнър и Лари Ъндървуд. Идват и ще те убият като невестулка, която краде пилета.

— Те са в Боулдър, крият се под леглата си и оплакват смъртта на скъпата си дърта негърка — прошепна той.

— Греша — с безразличие произнесе Надин. — Вече приближават Юта, скоро ще бъдат тук и ще те унищожат.

— Млъквай! И слез долу.

— Добре — прошепна тя и тръгна към него. Този път беше неин ред да се усмихва и от усмивката ѝ го побиха тръпки. Лицето му загуби цвета си и странната му жизненост сякаш се изцеди. За миг заприлича на немошен старец. — Ще слеза, но ти ще ме придружиш.

— Махай се!

— Ще слезем заедно — усмихнато пропя тя... гледката бе ужасяваща. — Слизаме заеднооо...

— Те са в Боулдър!

— Греша, вече са близо.

— Веднага се махай от очите ми!

— Всичко, което си постигнал тук, се разпада, пък и защо ли не? Злото никога не може да тържествува дълго време. Хората тайно злословят по твой адрес. Казват, че си позволил на Том Кълън да избяга, че едно слабоумно момче е надхитрило Рандъл Флаг. — Тя говореше все по-бързо и продължаваше да се усмихва подигравателно. — Говори се още, че човекът, когото си натоварил с издирване на оръжия, е полудял и че дори не си подозирал това. Страхуват се, че онова, което донесе следващия път от пустинята, ще бъде предназначено за тях, не за хората от Боулдър. Ето защо напускат Вегас. Известно ли ти е това?

— Лъжеш — прошепна той. Беше пребледнял като платно, очите му заплашваха да изскочат от орбитите. — Няма да посмеят. А ако се осмелят, ще го науча своевременно.

Надин впери безизразните си очи на изток и прошепна:

— Виждам ги. Напускат постовете си посред нощ и Окоето ти не ги вижда. Напускат постовете си и тихомълком се измъкват от Вегас. Хората от граничните патрули дезертират. Страхуват се, че балансът на силите е променен. Дезертират, напускат те, а онези, които остават,

няма да помръднат и пръст да те защитят, когато хората от изток дойдат тук, за да унищожат веднъж завинаги... Нещо в душата му рязко се пречупи. Лъжеш! — изкрещя той. Ръцете му се стовариха върху раменете ѝ и ключиците ѝ се счупиха като моливи. Вдигна я високо над главата си, завъртя се на пети и я запрати в бездната, както преди малко беше хвърлил чашата. За частица от секундата видя победоносната ѝ усмивка, очите ѝ, които вече не изглеждаха безумни и разбра истината. Надин го беше предизвикала да я убие, тъй като беше осъзнала, че само той може да я освободи... Но нали носеше детето му!

Флаг се наведе над ниския парапет и едва не падна опитвайки се да върне невъзвратимото. Пръстите му се вкопчиха в развяващата се нощница, платът се разкъса и в ръката му остана парче прозрачна материя, като материята на сънищата миг преди да се събудиш.

Надин полетя надолу, широката ѝ дреха се развяваше и ту скриваше, ту показваше лицето ѝ. Летеше към земята без да издаде звук, като повредена ракета.

Когато чу ужасяващия звук от удара на тялото ѝ в асфалта, Флаг отметна глава към небето и зави като вълк. „Няма значение, няма никакво значение!“ Все още беше господар на положението. Отново се надвеси над перилото и видя как от всички страни хората ре спуснаха към мъртвата, сякаш бяха карфици, привлечени от магнит. Червеи, нападнали парче мъртва плът! Изглеждаха толкова дребни и нищожни, а той беше толкова високо над тях! Хрумна му, че ако отново левитира, ще възвърне душевното си равновесие.

Ала този път дълго не успя да се повдигне, накрая краката му се отделиха само на милиметри от повърхността на терасата.

* * *

Том се събуди в осем вечерта, но все още беше прекалено светло, за да продължи пътя си. Ето защо търпеливо зачака. Отново бе сънувал Ник и двамата разговаряха. Толкова обичаше да говори с него.

Остана да лежи в сянката на скалата, докато небето потъмня и първите звезди започнаха срамежливо да се показват. Изведнъж му се доядоха пържени картофи. Каза си, че веднъж да се прибере, ще се

натъпче с пържени картофи. И ще се наслаждава на обичта на приятелите си. Да, ето какво му беше липсвало във Вегас — обикновената, простичка обич. Хората на Флаг общо взето бяха симпатични, но не обичаха никого, защото бяха изцяло подвластни на страха. Обичта не може да просъществува в завладените от страх сърца, както растението в тъмно помещение.

Единствено гъбите (и то отровните) ставаха големи при липса на светлина, дори Том Кълън знаеше това.

— Обичам Ник, Франи и Дик Елис и Луси — прошепна той, сякаш отправяше молитва към Бога. — обичам Лари Ъндървуд и Глен Бейтман. Обичам Стан и Рона. Обичам Ралф. Обичам Стю. Обичам...

Странно колко лесно си ги спомни всичките. Когато живееше в Боулдър и Стю му дойдеше на гости, минаваха поне няколко секунди, докато си спомни името му. Сети се за играчките си; за гаража, количките и електрическото влакче. Едно време по цели часове се занимаваше с тях, но сега се питаше дали изобщо ще му бъдат интересни, когато се върне у дома..., ако изобщо се върне. Нещо се беше променило. Това го натъжи, ала едновременно го накара да се почувства по-добре.

— Бог е моят пастир — прошепна той. — Няма да ми липсва нищо. Той ме кара да легна сред зелените му пасбища. Той ме миропомазва. Той ми помага да се избавя от враговете. Амин.

Вече се беше стъмнило напълно и Том отново тръгна на път. Към полунощ достигна Божия пръст и спря, за да похапне. Намираше се на висок хълм, откъдето се виждаше магистралата, водеща към Лас Вегас. По нея блещукаха и се движеха множество светлилки. „Търсят ме“ — помисли си Том.

Извърна поглед на североизток. В далечината, едва различим в мрака (доскоро пълната луна бе започнала да се стопява), се издигаше огромен гранитен купол. Това беше следващата му цел.

— Краката на Том са разранени — прошепна на себе си, но тонът му беше неочаквано бодър. Съзнаваше, че би могло да бъде много лошо, че би могъл да бъде мъртъв или в ръцете на преследвачите си.

Продължи да върви без да спира и нощните създания се разбягваха, дочули шума на стъпките му. Когато призори спря и се приготви за сън, беше изминал повече от шейсет километра и се намираше близо до границата с Юта.

В осем сутринта вече спеше като заклан, подложил под главата си сгънатото си яке. Очите му помръднаха зад затворените му клепачи.

Ник беше дошъл и Том разговаряше с него.

Дълбока бръчка проряза челото на спящия. Току-що беше казал на Ник колко се радва отново да го види.

Но кой знае защо глухонемият му беше обърнал гръб.

Историята се повтаряше: Боклукчията отново се пържеше жив в тигана на Сатаната, но този път нямаше никаква надежда да се разклади във фонтаните на Сибола. „Така ми се пада! Така ми се пада!“ Кожата му изгаряше, обелваше се, изгаряше и отново се обелваше, докато накрая не изглеждаше загоряла от слънцето, а направо почерняла. Беше живото доказателство на максимата, че в края на живота си човек заприличва на онова, което всъщност е. Боклукчията изглеждаше така, сякаш го бяха залели с бензин и подпалили. Сините му очи почти се бяха обезцветили от силната слънчева светлина, отразявана в пясъка и ако някой погледнеше в тях, щеше да изпита усещането, че наднича през дупки в открития космос. Беше облечен по подражание на дяволския човек: с риза на червени карета, избелели джинси и тежки ботуши, които бяха видели по-добри дни. Беше захвърлил амулета с червения процеп. Чувстваше, че не заслужава да го носи. Беше се оказал недостоеен за доверието. Ето защо, подобно на други некадърни чираци на дявола, го бяха изхвърлили.

Спря под палещото слънце, вдигна измършавялата си, треперееща ръка и избърса потта от челото си. Беше му съдено да попадне точно тук и точно в този момент — целият му досегашен живот е бил подготовка за това. Беше преминал през пламъците на ада, беше издържал заварения си баща шерифа, беше издържал в онази лудница, беше издържал неспирните подигравки на Карли Йетс. И след като винаги беше живял самотно, най-сетне бе намерил приятели. Лойд, Кен, Уитни Хорган.

А пък той се беше провинил пред тях. Заслужаваше да се изпържи тук, в тигана на Сатаната. Възможно ли е да изкупи с нещо греха си? Може би Флаг знаеше отговора на този въпрос, но не и Боклукчията.

Почти не си спомняше какво е направил, навярно защото изтерзаният му разум предпочиташе да забрави случилото се. Беше прекарал повече от седмица в пустинята, преди катастрофалното си завръщане в Индиан Спрингс. Скорпион беше ужил лил средния пръст

на лявата му ръка („пръста-шибач“ както би го нарекъл Карли Йетс, който не пропускаше да блесне с мъдрости, научени в билиардната зала) и тя се поду като гумена ръкавица, напълнена с вода. Главата му гореше, сякаш вместо мозък имаше разпалени въглини, но най-упорито продължаваше да върви.

Най-сетне успя да се добере до базата в Индиан Спрингс, все още чувствайки се като призрак от нечий кошмар. Там го посрещнаха радушно и хората заразглеждаха находките му: възпламенителни бомби, контактни мини и други подобни. За пръв път, откакто скорпионът го ужили, Траш се почувства добре. Сетне, съвсем внезапно сякаш се върна назад във времето в Паутанвил. Някой каза: „Нали знаеш, че който си играе с огън, се напикава, Траш“ и той вдигна поглед, очаквайки да види Били Джеймисън, ала пред него стоеше не Бил, а Рич Гроудемор от Паутанвил, хилеше му се и човъркаше зъбите си с кибритена клечка, а пръстите му бяха изцапани със смазка, тъй като през обедната си почивка беше прескочил до билиардната зала, намираща се на един хвърлей място от бензиностанцията, където работеше. А някой друг се обади: „Прибери кибрита, Ричи, Боклукчията се е върнал в града“ и отначало му се стори, че това е Стив Тобин, но се оказа, че е сгрешил. Гласът принадлежеше на Карли Йетс, който стоеше наблизо, облечен в старото си, износено кожено яке. С нарастващ ужас Траш видя, че е заобиколен от възкръснали мъртъвци. Тук бяха Ричи Гроудемор, Карли, Норм Морисет и Хач Кънигам, онзи, който беше започнал да оплешивява още на осемнайсет години, поради което му викаха Кубето.

И всички те му се подиграваха. Дочу гласовете им, сякаш приглушени от разстоянието на изминалите години: „Хей, Боклук, що не драсна клечката на даскалото?“ „Ало, Боклук, още ли не си си изгорил оная работа?“ „Абе, Боклукчийо, вярно ли е, че смъркаш газ за запалки?“ После се обади Карли Йетс: „О, Боклук, какво каза старата Семпъл, когато й запали чека за пенсията?“

Опита се да им изкрещи да престанат, но от гърлото му се изтръгна само шепот:

— Никога повече не ме питайте за чека!

Сетне побягна.

Случилото се след това му се струваше като лош сън. Беше прикрепил запалителните бомби към цистерните в гаража. Работеше машинално, в объркания му разсъдък се въртяха странни мисли. Хората го наблюдаваха как снове между гаража и въсдехода и някои дори му магнаха, но не го попитаха какво прави. Та нали носеше амулета, даден му лично от Флаг...

Траш работеше машинално и си мислеше за психиатричната клиника в Тер Оут.

Там пъхаха между зъбите му гумена палка, докато прилагаха шокова терапия, а човекът, който пускаше електричеството, понякога приличаше на шерифа, пречукал баща му, друг път на Карли Йетс или Хач Кубето. Всеки път Траш истерично се заричаше, че няма да се напикае и всеки път подмокряше чаршафа.

Щом се справи с цистерните, отиде в съседния хангар и се погрижи за хеликоптерите. Необходими му бяха часовникови механизми, поради което се промъкна в кухнята и там откри шест-седем евтини пластмасови часовници, от онези, дето ги нагласяваш да звънят след петнайсет минути или след половин час и когато стрелката стигне отново до нулата, те избръмчават и ти дават знак, че е време да извадиш пая от фурната. Само че вместо да избръмчат, този път ще направят „бум!“ — мислеше си доволно Траш. „Ако Карли Йетс или Рич Гроудмор решат да се поразходят с хеликоптерите, ще бъдат адски изненадани.“

След като прикачи часовниците към запалителната система на вертолетите, внезапно разумът му се възвърна и осъзна какво е сторил. Втрени се удивено в машините в огромния хангар, сетне в ръцете си, които воняха на изгоряло. Не се намираше в родния си град. В Паутанвил нямаше хеликоптери. Слънцето в Индиана не приличаше жестоко като пустинното слънце. Беше в Невада, а Карл и приятелчетата му от билиардната зала бяха мъртви, покосени от супергрипа.

Боклукчията несигурно се озърна и си помисли: „Какво правя? Опитвам се да унищожа машините на господаря си?“

Но това беше чиста лудост. Трябва да магне бомбите и то веднага.

Изведнъж си представи прекрасните експлозии.

Прекарасните пламъци.

Възпламененият авиационен бензин тече във всички посоки! Хеликоптерите избухват във въздуха! Каква великолепна гледка!

В този момент направи своя избор и се отказа от новия живот и приятели. Затича се към въсхода. На лицето му, почерняло от слънцето, играеше загадъчна усмивка. Качи се и потегли... но не се отдалечи много. Зачака търпеливо, след известно време от гаража излезе цистерна и запълзя по асфалта като огромен, масленозелен бръмбар. А когато се взриви, Боклукчията свали бинокъла от очите си и нададе победоносен вик, радостно размахвайки юмрук, но радостта му не трая дълго и беше заменена от смразяващ страх и болезнена тъга.

Подкара въсхода със самоубийствена скорост на северозапад и навлезе в пустинята. Кога се беше случило това?

Нямаше представа. Ако му бяха казали, че е било на шестнайсети септември, той навярно щеше да кимне, без изобщо да разбере за какво става дума.

По едно време му хрумна да се самоубие; защо да живее, след като не му беше останало нищо, след като приятелите му се бяха обърнали срещу него и то напълно заслужено? Когато ухапеш ръката, която те храни, съвсем логично е протегнатата длан да се свие в юмрук. Това беше напълно справедливо. В задната част на въсхода имаше три туби с бензин. Ще ги излее върху себе си и ще драсне кибрита.

Заслужил си го беше.

Ала необяснимо защо, не го стори. Спря го някаква сила, много по-могъща от угризенията на съвестта и чувството за самота. Стори му се, че дори да се самозапали като будистки монах, това не е достатъчно наказание. Заспа, а когато се събуди, установи, че по време на съня в съзнанието му се е промъкнала друга мисъл: „Трябва да изкупя греха си!“

Нима бе в състояние да го направи? Нямаше представа. Но ако открие нещо... нещо голямо... и го занесе на господаря си в Лас Вегас? Дори ако не може напълно да изкупи вината си, то навярно поне ще измоли прошка. В такъв случай би умрял щастлив.

Ала какво е това, което ще му донесе така мечтаното изкупление? Трябва да бъде нещо значимо, не обикновени мини, гранати и автоматични оръжия. Знаеше къде са скрити два големи

експериментални бомбардировача (конструирани без знанието на Конгреса), но не можеше да ги закара във Вегас, а дори да успее, нямаше кой да ги пилотира. Беше сигурен, че за тази цел е необходим поне десетчленен екипаж. Траш приличаше на уред с инфрачервени лъчи, който улавя топлинните вълни и на монитора се появяват източниците на топлина, подобни на червени дяволчета. Незнайно по каква причина, той беше способен да „усети“ и безпогрешно да открие местонахождението на най-различни оръжия, изоставени в пустинята, където бяха реализирани толкова тайни експерименти. Можеше да тръгне на запад и да достигне подземните лаборатории, превърнали се в гробница за учените, работили върху проект „Синева“. Но унищожаването на враговете чрез супервирус не му беше по вкуса и обърканите му, но донякъде логични разсъждения му подсказваха, че не би се поправило и на Флаг. Смъртоносният вирус не убиваше избирателно. За съжаление почти цялото население на Земята беше загинало, тъй като инициаторите на проект „Синева“ бяха пропуснали тази малка подробност.

Ето защо Боклукчията се отправи на северозапад, към военновъздушната база „Нелис“ и спря едва когато се озова пред високата ограда от бодлива тел, окичена с табели с надписи: „Собственост на правителството на САЩ — влизането строго забранено“, „Въоръжена охрана“, „Пази се — високо напрежение!“. Ала сега високото напрежение и въоръжената охрана ги нямаше и Траш необезпокояван влезе в обекта, като от време на време коригираше курса си. Нещо неудържимо го привличаше. Не знаеше какво е, но усещаше че е голямо. Достатъчно голямо.

Всъдеходът преминаваше през долчинки и се катереше по каменисти възвишения, подобни на скелети на праисторически животни. Въздухът беше сух и неподвижен. Температурата беше около четирийсет градуса. Тишината се нарушаваше единствено от ръмженето на мощния двигател на машината. Достигнал върха на невисок хълм, Траш видя какво има долу и за миг натисна спирачките.

В подножието на хълма се намираше градче и ниските постройки някак трептяха в нажежения въздух. Тук-там край прашните тротоари бяха спрели различни превозни средства. Градчето бе опасно от три реда бодлива тел и Траш беше впечатлен от порцелановите проводници, големи колкото юмрук, които показваха,

че някога по оградата е текло електричество с огромно напрежение. Асфалтираното тясно шосе водеше до караулката, която приличаше на бетонен бункер. Тук нямаше табели с шеговити надписи от рода на „Оставете фотоапаратите си при дежурния полицай“ или „Ако ви е харесало тук, съобщете го на вашия конгресмен“. Единственият надпис в червено и жълто, цветовете, символизиращи опасност, гласеше: „Легитимирайте се незабавно!“

— Благодаря — прошепна Траш, макар да нямаше представа към кого се обръща. — Благодаря... много благодаря.

Шестото му чувство го беше довело тук, но и преди бе сигурен, че подобно място съществува.

Подкара всъдехода надолу по склона. След десет минути спря пред бариерата, преграждаща пътя към караулката и слезе да я разгледа. Подобни свръхсекретни обекти разполагаха с големи генератори за хранване с електроенергия в случай на авария. Съмняваше се, че генераторът може да работи три месеца без прекъсване, но все пак беше длъжен да провери дали електричеството е изключено, преди да се опита да премине бариерата. Беше достигнал целта си и трябваше да действа предпазливо, за да не се опече като свински бут в микровълнова фурна.

Зад бронираното стъкло на караулката седеше мумия във военна униформа и се взираше в далечината. Траш се промуши под спуснатата бариера и приближи до вратата на бетонния бункер. Побутна я и тя се отвори. Прекрасно! Когато подобен обект премине на аварийно хранване, всички врати автоматично се заключват. Ако си в тоалетната, оставаш заклецен там, докато всичко се нормализира. Но ако генераторите гръмнат, вратите се отварят.

От мъртвеца в бункера се излъчваше сладникава, особена миризма на канела, смесена със захар. Трупът не се бе разложил, а направо се беше мумифицирал. На шията му се виждаха тъмните петна, характерни за жертвите на капитан Трипс. В ъгъла беше подпряна автоматична пушка. Боклукчията я взе и излезе.

Нагласи оптичния мерник и намести оръжието в трапчинката на мършавото си рамо. Прицели се в един от порцелановите проводници и натисна спусъка. Разнесе се звук като от ръкопляскане и обонянието на Траш долови възбуждащата миризма на кордит. Проводникът се пръсна на хиляди парченца, но не последва синкаво-бял проблясък на

високоволтова искра. Боклукчията доволно се усмихна. Тананикайки си тихо, се приближи към вратата на портала и я разгледа. Не беше заключена. Предпазливо я побутна и залегна. Под асфалта имаше мина. Сигурен бе, макар че нямаше представа откъде го знае. Беше длъжен да вземе съответните предпазни мерки.

Качи се във въвеждащата, включи на скорост и премина през бариерата, която изтреця и се счупи. Яркото слънце на пустинята напичаше безмилостно. Необикновените очи на Траш искряха от щастие. Спря пред портала, слезе от въвеждащата и отново включи на скорост. Машината се понесе напред и отвори вратата докрай. Боклукчията се втурна в караулката.

Стисна клепащи, но не последва никаква експлозия. Много добре — всичко е изключено. Навярно аварийните системи са работили месец, два, след което не издържали горещината и гръмнали. И въпреки това трябваше да внимава.

Въвеждащият тържествено се носеше към голяма постройка с ръждясали метални стени. Траш го настигна точно когато машината се покачи на тротоара на улицата, която съдейки по табелката, се наричаше „Илинойс“. Качи се в него, даде на заден ход и заобиколи постройката, докато се озова пред входа ѝ.

Преди няколко месеца това е било казарма. Вътре цареше мрак и когато Траш отвори вратата, отново го лъхна миризмата на канела. В помещението имаше петдесетина легла, но не всички бяха заети. Докато вървеше по централната пътека, Боклукчията забеляза не повече от два-три мъртвци и се запита какво прави тук. Някога тези хора са били един вид оръжие, но бяха неутрализирани от супергрипа.

Някаква табела поставена в дъното на помещението привлече вниманието му. Той тръгна към нея, за да прочете надписа. Горещината беше нетърпима, имаше чувството, че главата му се надува и ще се пръсне. Ала когато стигна пред табелата, по лицето му се разля широка усмивка. Да, онова, което търсеше беше тук, някъде в тази база.

На табелата беше изобразен застанал под душа човек, който старателно миеше гениталиите си, покрити с нарисувани мехурчета пяна. Надписът отдолу гласеше: „Запомни! В твой интерес е ежедневно да взимаш душ!“ А под него се мъдреше емблема в жълто и черно, изобразяваща три обърнати наопаки триъгълника. Символът на радиацията.

Боклукчията радостно се засмя и запляска с ръце като дете сред мъртвешката тишина.

69.

Уитни Хорган откри Лойд в стаята му, разположи се на огромното кръгло легло, което доскоро делеше с Дейна Юргенс. Балансираше върху голите си гърди висока чаша, пълна с джин и тоник и се наслаждаваше на отражението си в голямото огледало, монтирано на тавана.

— Влез — покани той Уитни. — За Бога, какво се церемониш. Не е нужно да чукаш на вратата.

— Пиян ли си, Лойд? — предпазливо попита Уитни.

— Не. Още не. Но скоро ще се напия,

— Той тук ли е?

— Кой? Безсмъртният ни вожд? — разсмя се Лойд.

— Внимавай какво говориш — прошепна Уитни. — Знаеш, че е по-добре да си държиш езика зад зъбите и да не прекаляваш с алкохола, когато...

— Майната ти!

— Спомни си какво се случи с Хек Дроган и със Стрелертън.

Лойд кимна.

— Прав си. Дори шибаните стени имат уши. Чувал ли си някога тази поговорка?

— Да, много пъти. И е изключително подходяща за случая.

— Прав си. — Лойд седна в леглото и запрати чашата си в стената. Тя се разби на парчета. — Нека почистват след мен, нали така, Уитни?

— Добре ли си, Лойд?

— Чувствам се чудесно. Искаш ли джин с тоник?

Уитни се поколеба.

— Не, не пия джин без лимон.

— Няма проблеми! Имам лимонов сок. — Той се приближи до бара и извади жълто пластмасово шишенце във формата на лимон. — Прилича на лявото яйце на Зеления великан, а?

— А вкусът на лимон ли е?

— Ти как мислиш? — попита Лойд обидено. — Бъди мъж и пий с мен.

— Ами, добре.

— Д изпием по едно до прозореца и да се полюбуваме на гледката.

— Не — рязко възрази Уитни. Лойд спря на път за бара, лицето му внезапно пребледня. Погледна към другия и за миг не можа да откъсне очи от неговите. После промърмори:

— Да, прав си. Извинявай, шегата беше глупава.

— Няма нищо, всичко е наред.

Но нищо не бе наред и двамата го знаеха. Жената която Флаг бе представил като своя „съпруга“, вчера бе скочила от терасата на покрива.

Лойд приготви питиетата и двамата отпиха мълчаливо от чашите си. Слънцето залязваше и лъчите му обагряха хоризонта в кървавочервено. Уитни едва чуто промълви:

— Наистина ли смяташ, че тя е скочила доброволно? Лойд сви рамене.

— Какво значение има ? Разбира се, че е скочила по своя воля. А ти нямаше ли да го направиш, ако Той ти беше мъж?

Уитни погледна чашата си и с изненада откри, че е празна. Подаде я на Лойд и той отново отиде до бара.

Известно време пиха мълчаливо, наблюдавайки залязващото слънце.

— Чувал ли си нещо за онова момче Кълън? — наруши мълчанието Уитни.

— Нищо. Нашите хора кръстосаха всички шосета, но не го откриха. Сигурно е някъде в пустинята и ако върви само през нощта и съумее да се ориентира и да продължи на изток, ще ни се изплъзне. Е, и какво от това? Какво толкова ще им разкаже?

— Не знам.

— Аз също. Много му здраве!

Уитни се почувства неловко, тъй като домакинът му отново се осмеляваше да критикува шефа им. Усети, че се напива и се зарадва. Може би така накрая ще събере смелост и ще каже онова, за което бе дошъл.

— Ако питаш мен — Лойд се приведе напред, — Той губи силата си.

— Слушай, аз...

— Изпи ли си джина? — попита Лойд и приготви нови напитки. Връчи чашата на Уитни, който потръпна при първата глътка. Чашата бе пълна с неразреден джин.

— Губи силата си — повтори Лойд, връщайки се към първоначалната си мисъл. — Първо Дейна, после онова момче Кълън. А накрая собствената му жена — ако наистина е била негова жена — скача без парашут. Смяташ ли, че това влиза в плановите му?

— Шшшт, не бива да говорим за това. — Ами Траш? Виж какви ги забърка.

— Слушай...

Лойд поклати глава.

— Нищо не разбирам. Всичко вървеше добре до онази нощ, когато дойде и съобщи, че старицата от Свободната зона е мъртва. Каза, че е премахната последната пречка по пътя му. А после започнаха да се случват страни неща. — Лойд, наистина не би трябвало да... — Мама му стара, направо не разбирам какво става, Сигурно през пролетта ще ги нападнем. По-рано е невъзможно. Но един Господ знае с какво ще се въоръжат те през това време. Смятахме да ги изненадаме, но сега това отпада. Още повече, че не знаем какво прави Боклукчията в пустинята и съм абсолютно сигурен, че...

— Лойд — задавено произнесе Уитни. — Послушай ме.

— Какво има, старче?

— Дори не съм сигурен дали ще ми стигне смелостта да те попитам за това — каза Уитни и стисна чашата си. — Ние с Ейс Хай, Рони Сайкс и Джени Енгстрьом сме решили да избягаме. Ще дойдеш ли с нас? Господи, истинска глупост е да ти разказвам подобни неща, нали си от приближените му.

— Да бягате? А къде ще отидете?

— Може би в Южна Америка. В Бразилия. Надявам се да е достатъчно далеч — той замлъкна нерешително, сетне продължи. — Много хора си отидоха. Е, може би не много, но с всеки ден стават все повече. Флаг не може да ги спре. Някои заминават на север, в Канада. Но за мен е дяволски студено. Имам чувството, че трябва да се омитам оттук. Бих тръгнал на изток, ако бях сигурен, че ще ме приемат. И че

ще успеем да се промъкнем. — Погледна тъжно Лойд. На лицето му бе изписан израз на човек, който съзнава, че е отишъл твърде далеч.

— Всичко е наред — промълви Лойд. — Няма да те предам, старче.

— Просто... тук като че всичко се разпада — каза глухо Уитни.

— Кога тръгваш?

Уитни го изгледа подозрително.

— Е, все едно че не съм те попитал. Искаш ли още джин?

— Засега не — отвърна гостът му, взирайки се в чашата си.

— А аз ще си наляя. — Той тръгна към бара и, застанал с гръб, произнесе:

— Не мога.

— Какво?

— Не мога! — рязко отвърна Лойд и се обърна към Уитни. — Много съм му задължен. Той ме спаси във Финикс и от тогава съм с него. Но работата не е в това. Флаг направи нещо с мен — станах някак по-умен, нещо от този род. Не мога да го обясня, вече не съм предишният. По-рано бях обикновен мошеник. А сега той ме е поставил на ръководна длъжност и се справям. Имам чувството, че дори започнах да мисля по-добре. — Лойд стисна в дланта си висящия на шията му черен камък, погледна го и го пусна. Сетне машинално изтри ръката си в панталона, сякаш бе докоснал нещо отвратително. — Зная, че и сега не съм гений. Налага ми се да си записвам всичко в бележник. Иначе не мога да запомня задачите си. Но когато той стои зад мен, мога да давам заповеди и доста често те са доста разумни. Единственото, което можех едно време, бе да се подчинявам на чужди заповеди и да изпадам в идиотски положения. Сега се промених... и то благодарение на него. Когато пристигнахме в Лас Вегас, тук имаше само шестнайсет човека. Сред тях бяха Рони, Джени и оня нещастник, Хек Дроган. Флаг ни очакваше. Когато влязохме в града, Джени Енгстрьом падна на колене и целуна ботушите му. Обзалагам се, че никога не го е казвала в леглото. — Той подигравателно се усмихна. А сега иска да заминава. Е, не я обвинявам, и теб също. Но въпреки всичко тази работа не ми харесва.

— Оставаш ли?

— До самия край, Уитни. Моят или неговият. Това е мой дълг.

Не започна да му обяснява, че вярата му във Флаг е достатъчно силна, за да бъде сигурен, че бегълците ще бъдат разпънати на кръст. Имаше още едно обстоятелство. Тук той бе вторият след Флаг, а кой щеше да бъде в Бразилия? Уитни и Рони бяха по-умни от него. На него и на Ейс Хай щяха да предоставят черната работа, а това не бе по вкуса му. Едно време не възразяваше, но сега всичко се бе променило. А когато нещо се промени в главата ти, то обикновено е необратимо.

Вдигна чашата си.

— Тост, Уитни.

Уитни също вдигна чашата си.

— Никой да не пострада — каза Лойд. — Вдигам тост и пожелавам никой да не пострада.

— Е, приятелю, с удоволствие пия за това! — ентусиазирано възкликна Уитни.

Скоро той си тръгна. Лойд продължи да пие. Заспа някъде към десет и половина и не сънува нищо. А това бе достойна награда за махмурлука на следващата сутрин.

* * *

При изгрев слънце на седемнайсети септември, Том спря близо до Гънлок, щата Юта. Бе доста хладно и от устата му излизаше пара. Ушите му бяха изтръпнали от студ, но се чувстваше добре. Бе минал доста близо до черен път миналата нощ и бе видял трима мъже, скупчени около малък огън. И тримата носеха пушки.

Опитвайки се да мине незабелязано покрай тях, той прекоси участък, покрит с дребни камъчета. Докато вървеше, няколко камъчета се бяха изтърколили надолу. Том застина. Топла урина потече по краката му, но измина час, докато забележи, че се е подмокрил като бебе.

Преследвачите се извърнаха по посока на звука, двама се прицелиха. Прикритието на Том не беше надеждно. Бе сянка сред сенките. Луната бе закрыта от облаци. Ако се появеше точно в този момент...

Единият преследвач промълви:

— Трябва да е елен. По тези места е пълно с елени.

— Мисля, че би трябвало да проверим — обади се човекът до него.

— Майната ти, проверявай сам — отвърна третият и въпросът бе приключен. Том се запромъква покрай тях, наблюдавайки ги, внимавайки за всяка своя крачка. Отне му повече от час, докато се отдалечи и се почувства в безопасност. Все още бе в Запада и трябваше да внимава, но опасността вече не бе толкова голяма, като да е заобиколен с индианци или главорези.

А сега, когато слънцето изгря, той се сви на кълбо в ниските храсти и се приготви за сън. „Трябваше да намеря някакви одеяла — помисли си той. — Става студено.“ И както винаги, изведнъж заспа дълбоко. Сънува Ник.

Траш откри това, което търсеше.

Намираще се в тунел, където бе тъмно като в шахта. В лявата си ръка държеше фенерче, а в дясната — пистолет, защото го беше страх. Возеше се на електрическа вагонетка, придвижваща се почти безшумно.

В товарното й отделение лежеше ракета с ядрен заряд.

Беше страшно тежка, но не можеше да прецени точното й тегло, тъй като не успя да я помръдне. Беше дълга и цилиндрична. Хладна и гладка. Прокарвайки ръка по повърхността й, не можеше да повярва, че това хладно парче метал може да причини адски взрив.

Беше я открил сутринта. Тогава се върна в подземния гараж и взе оттам лебедка, към която привърза ракетата и внимателно я спусна във вагонетката.

Стигна до края на тунела. Видя голям товарен асансьор, вратите на който бяха разтворени, сякаш го очакваха. Но естествено нямаше електричество.

„Трябва да се вдигне с помощта на лебедката“ — прошепна вътрешният му глас.

Но откъде да намери толкова дълга верига? Може би трябва да завари няколко вериги една за друга? Но дали ще издържат огромния товар? Трудно бе да се каже.

Той ласкаво погали гладката повърхност на ракетата. За любовта винаги има изход.

Остави ракетата във вагонетката и тръгна нагоре по стълбата. В такава база трябва да има всичко необходимо.

Изкачи два етажа и спря задъхано. Неочаквано си помисли: „Дали не съм се облъчил?“ Във филмите по телевизията хората, които работеха с радиоактивни вещества, винаги носеха защитни костюми с индикатори, които променяха цвета си, когато дозата превишава допустимото. Защото радиацията е безшумна.. Не можеш да я видиш. Тя просто прониква в тялото ти. А човек не съзнава, че е болен, докато

не започне да му капе косата и му се налага да тича в тоалетната всеки пет минути.

Дали и него го очаква същото?

Откри, че това никак не го тревожи. Щеше да изкара бомбата на повърхността. На всяка цена щеше да я откара в Лас Вегас.

Трябва да изкупи вината си за ужасната си постъпка в Индиан Спрингс. Дори, ако се наложи, ще умре заради прегрешението си.

„Готов съм да ти отдам живота си“ — прошепна той в мрака и отново се заизкачва по стълбата.

71.

Беше близо полунощ. Рандъл Флаг седеше сред пустинята увил се с три одеяла. Четвъртото одеяло бе усукал около главата си, тъй че се виждаха само очите и носът му.

Постепенно престана да мисли за каквото и да било. Вцепени се, сякаш изпадна в транс. Звездите над него проблясваха като блатни огньове.

Той изпрати Окоето на разузнаване. Почувства го как безболезнено се отделя от очната му ябълка, сетне полетя в мрака, безшумно като ястреб. Сега той се беше слял с тъмнината. Беше окоето на гарван, окоето на невестулка, окоето на котка. Беше скорпион, беше дебнеш в паяжината си паяк. Беше смъртоносна отровна стрела, носеща се над пустинята. Независимо от неприятностите напоследък . Окоето не му беше изневерило.

Летеше без никакво усилие, а земята под него се разстилаше като географска карта.

„Те идват... почти са стигнали до Юта...“ Летеше безшумно над света, превърнал се в гробище. Пустинята под него напомняше гробница, прорязана от междушатската магистрала. Продължи на изток, прелетя границата на щата, изоставяйки тялото си далеч зад себе си.

Сега пейзажът започна да се променя. Възвишения, странно изваяни колони от камък, плата. Магистралата минаваше направо през тях. Равнините на Бонвил Салт се простираха далеч на север, Скъл Вели — на запад. Той летеше. Отдалеч дочуваше воя на вятъра...

Един орел, кацнал на най-високия клон на стар, ударен от гръм бор някъде на юг от Ричфилд, усети нещо да прелетяна наблизо, нещо смъртоносно. Птицата разпери крила и безстрашно се насочи към него. Но бе, отблъсната от ужасяващо чувство на смъртен хлад. Зашеметен, орелът полетя към земята и малко преди да се удари в нея, успя да се съвземе. Окоето на зловещия човек се стрелна на изток. Сега долу се виждаха шосе № 70 и запустелите къщи, обитавани от плъховете и котките, както и от елените, които вече бяха започнали да излизат от

горите, след като заплахата от човека бе изчезнала. Градове с имена Фриймонт, Грийн Ривър, Сего, Томсън, Харли Доум. Сетне малки градове, също опустели. Гранд Джънкшън, Колорадо. Сетне... На изток от Гранд Джънкшън съзря лагерен огън.

Окото се спусна надолу.

Огънят догаряше. Около него спяха четирима души.

Значи бе истина.

Окото ги разгледа и разора, че действително враговете идваха. По причини, които не можеше да проумее. Надин не го беше излъгала .

Разнесе се гърлено ръмжене и Окото се обърна в друга посока. До лагерния огън стоеше куче. Очите му проблясваха като диаманти, а опашката му бе подвита. Не преставаше да ръмжи. Окото се взря в него, животното също го наблюдаваше безстрашно и му се зъбеше.

Един от спящите хора се надигна и промърмори:

— Коджак, ще млъкнеш ли, за Бога?

Кучето продължи да ръмжи с настръхнала козина. Събудилият се — Глен Бейтман — се огледа, неочаквано разтревожен и прошепна:

— Кой е тук, момче? Има ли някой? Коджак продължи да се зъби.

— Стю! — Глен разтърси човека до себе си.

Зловещият човек, който сега бе Окото, беше видял достатъчно. Полетя нагоре. Кучето силно залая, постепенно звукът отслабна, сетне напълно заглъхна.

Окото се носеше сред тишината и мрака. Незнайно след колко време зловещият човек закръжи над пустинята, гледайки надолу към самия себе си. Бавно се спусна, приближавайки тялото, сетне се сля с него. За миг изпита странно замайване. После Окото изчезна и сега съществуваха само очите на Флаг, взиращи се в студените звезди.

Те действително идваха.

Флаг се усмихна. Дали старицата ги беше посъветвала да отидат при него? Дали са я послушали, ако на смъртния си одър тя ги беше изпратила на гибел в този изпълнен с неизвестности път? Твърде е възможно.

Онова, което бе забравил, беше толкова изумително просто, че Флаг се вбеси заради пропуска си. Те също имаха проблеми, бяха уплашени... и в резултат правеха колосална грешка.

Възможно ли е да са ги прогонили от Боулдър?

Идеята му се нравеше, но накрая реши, че е абсурдна. Те идваха по своя воля. Идваха, водени от чувството си за справедливост, като група мисионери, отправили е към селище на канибали.

Прекрасно!

Край на съмненията на хората му. Трябваше само да набучи четирите глави на колове при фонтана на „Гранд Хотел“ и да накара всички хора във Вегас да се изредят покрай тях. Ще направи снимки, ще отпечата плакати и ще ги разпрати в Лос Анджелис и в Сан Франциско, в Спокейн и в Портланд.

Пет глави. Ще набучи на кол и главата на кучето.

— Добро куче — промърмори Флаг и се изсмя на глас за пръв път, откакто Надин го бе предизвикала да я блъсне от покрива.

— Добро куче — повтори той ухилено.

Тази нощ спа добре, а на сутринта изпрати постове по пътищата между Юта и Невада. Вече не търсеха един човек, а четирима. Трябва да ги заловят живи. На всяка цена.

О, да.

— Знаете ли — каза Глен Бейтман, загледан към града, обгърнат в утринна мъгла. — Чувал съм да казват „Ама че гадост“, но сега за пръв път разбирам какво означава това. — Погледна към безвкусните кренвирши пред себе си и се намръщи.

— Ами, това се яде — каза Ралф сериозно. — Да знаеш само с какво ни хранеха в армията...

Седяха около огъня, който Лари бе запалил преди около час и пиеха втората си чаша горещо кафе. Носеха топли дрехи и ръкавици. Небето бе облачно и мрачно. Коджак дремеше близо до огъня.

— Не мога да преглътна нито залък повече — каза Глен и се изправи. — Ако сте свършили, дайте остатъците от храната да ги заровя.

Стю му подаде картонената си чаша и чиния.

— Май ходенето ти се отразява добре, а плешивко? Обзалагам се, че не си бил в такава форма, откакто си бил на двайсет.

— Да, преди седемдесет години — усмихнато заяви Лари.

— Стю, никога не съм бил в такава форма — отвърна мрачно Глен, събирайки отпадъците в найлонов плик. — Никога не съм искал да съм в подобна форма. Но не се оплаквам. След петдесет години агностицизъм явно ми е отредено да следвам Бога на онази старица направо в пастта на смъртта. Ако такава е съдбата ми, ще се примиря с нея. Край на приказката. Но предпочитал да ходя пеш, отколкото да се возя на мотоциклет. Ходенето отнема повече време, следователно ще живея по-дълго... с няколко дни. Извинете, господа, отивам да погребя тази помия с всички почести.

Останалите го проследиха с поглед. Най-трудна тази експедиция се оказа за Глен. Бе най-възрастният между тях, по-възрастен от Ралф Брентнър с дванайсет години. Но невероятно облекчаваше живота на останалите. Постоянно иронизираше, но иронията му бе добродушна. Обстоятелство, че всеки ден върви, без да изостава от групата, им бе направило голямо впечатление. Социологът бе петдесет и седем

годишен и Стю забеляза как сутрин разтрива крайниците си, гърчейки се от болка.

— Много ли те боли? — попита го той вчера, час, след като се бяха отправили на път.

— Аспиринът ми помага. Мъчи ме артритът, но след пет го дини ще е още по-страшно. Честно казано, Източен Тексас, не смятам, че ще преживея толкова дълго.

— Наистина ли мислиш, че той ще ни убие? Глен Бейтман изрече странна фраза:

— Не се страхувам от злото. — С което разговорът приключи.

Дочуха звук от лопата, забиваща се в замръзналата земя и ругатните на Глен.

— Страхотен е, нали? — отбеляза Ралф. Лари кимна.

— Винаги съм смятал, че преподавателите в коледжите са глезльовци, но това явно не се отнася за него. Знаете ли какво ми каза, когато го попитах защо просто не хвърлим боклуците на пътя? Отвърна ми, че не бива да започваме отначало. И без това сме били затънали в мръсотия.

Коджак скочи и изтича да види какво прави господарят му. До тях долетя гласът на Глен:

— Къде беше, стари мързеливецо? Започвах да си мисля, че си избягал. Какво, да не искаш да закопая и теб?

Лари се усмихна и свали от колана си крачкомера. Всяка вечер записваше колко километра са изминали през деня.

— Мога ли да погледна записките ти? — попита Стю.

— Разбира се.

Отгоре на листа Лари бе написал „Боулдър — Вегас“ А под него:

Дата километри общо

06 септември 44 44

07 септември 16,87 60,87

08 септември 42,4 103,27

09 септември 45,12 148,39

10 септември 44,64 193,03

11 септември 46,56 239,59

12 септември 46,08 285,67

13 септември 47,2 332,87

14 септември 51,2 384,07

15 септември 52,16 436,23

16 септември 56,8 493,03

17 септември 59,52 552,55

Стю извади листче от портфейла си и направи някакви изчисления.

— Движим се по-бързо, отколкото предполагах, но имаме пред нас още петстотин километра. По дяволите, не сме изминали още половината път.

Лари кимна.

— Прав си — придвижваме се по-бързо, защото пътят е под наклон. Но и Глен е прав. За къде да бързаме? Онзи човек просто ще ни унищожи веднага, щом се доберем до там.

— Знаеш ли какво, не вярвам в това — намеси се Ралф. — разбира се, че можем да загинем, но нещата не са толкова прости. Иначе майка Абигейл нямаше да ни изпрати там.

— Съмнявам се, че тя ни е изпратила — промълви Стю. Крачкомерът изщрака четири пъти, докато Лари го връщаше на нулата, за да отчете разстоянието, което щяха да изминат през този ден. Стю угаси огъня и го затрупа с пръст — ритуал, който изпълняваше всяка сутрин, откакто бяха на път. Бяха тръгнали от Боулдър преди дванайсет дни, но Стю имаше чувството, че е било много по-отдавна и че еднообразието на изминалите дни ще се повтаря до безкрай: Глен добродушно ще се оплаква от храната, а Лари ще записва изминалото разстояние в оръфания си бележник; сутрин ще пият по две чаши кафе, някой ще заравя отпадъците, друг ще гаси огъня. За краткото време на похода си бяха създали навици, бяха забравили дебнещата ги опасност, което никак не беше лошо. Когато се събудеше сутрин, Фран му се струваше някак далечна, като снимка, монтирана в медальон, макар съвсем ясно да си представяше лицето ѝ. Ала вечер, когато паднеше мрак и луната изплуваше сред нощното небе, той имаше чувството, че Франи е близо до него, толкова близо, че може да я докосне... и това подсилваше душевните му терзания. В тези мигове започваше да се съмнява в пророчествата на майка Абигейл, искаше му се да събуди спътниците си, да им извика, че напразно рискуват живота си, че са се изправили с гумени копия срещу смъртоносна мелница и че е най-добре в следващия град да се снабдят с мотоциклети и да се върнат в Боулдър. И още, че поне замалко ще се насладят на светлината и любовта, тъй като Флаг едва ли ще ги остави да им се радват задълго.

Ала черните мисли го спохождаха само нощем. Сутрин им се присмиваше и бе готов да продължи пътя си. Понякога поглеждаше Лари и се питаше дали той си спомня за Луси в късните часове. Дали я сънува и му се иска да...

Глен се върна с Коджак.

— Хайде да ги размърдаме, приятелю.

Кучето замахна с опашка.

— Казва: „Лас Вегас или смърт“ — заяви Глен. — Така че да тръгваме.

Изкачиха се по насипа на шосе № 70 и отново поеха на път.

Късно следобед заваля студен дъжд. Лари вървеше пред другите, пъхнал ръце в джобовете си. Отначало се замисли за Харолд Лодър, чийто труп бяха открили преди два дни — сякаш по взаимно съгласие никой не говореше за него — но накрая мислите му се върнаха към непознатия, когото бе кръстил Човека вълк.

Бяха го открили западно от тунела Айзенхауер. Много коли бяха катастрофирали там и миризмата на смърт бе отвратителна. Полуизвърнал се, Човека вълк седеше зад волана на един остин и краката му стърчаха навън, сякаш се бе опитал да слезе. Носеше тесни джинси и копринена каубойска риза с пайети. Телата на няколко вълка се виждаха около колата. На гърдите на непознатия също лежеше мъртъв вълк и човекът стискаше врата на животното, което очевидно се бе опитало да го захапе за гърлото. По всичко личеше, че глутница вълци, слезли от планината, забелязали самотния човек и го нападнали. Човека вълк имаше пистолет и беше застрелял няколко от кръвожадните животни.

Колко ли време е изминало, преди гладът да го накара да напусне убежището на колата?

Лари нямаше представа и не искаше да знае. Но бе запомнил колко слаб бе онзи човек. Очевидно пътувал на запад, опитвайки се да се присъедини към тайнствения човек, но Лари не би пожелал такава ужасна съдба никому. Поговори за това със Стю, два дни след като излязоха от тунела, а трупът остана далеч зад тях.

— Защо глутница вълци ще се навърта толкова време тук, Стю?

— Не зная.

— Искам да кажа, ако са били гладни, нямаше ли да си намерят храна?

— Да, сигурно.

Загадката го измъчваше и той постоянно търсеше решението ѝ, разбирайки, че никога няма да стигне до определено заключение. Който и да е бил Човека вълк, не му е липсвала смелост. Навярно е отворил вратата на колата, принуден от жаждата и глада. Един от вълците го е атакувал и е прегризал гърлото му. Но човекът успял да го удуши, въпреки че умирал. Бяха преминали тунела Айзенхауер вързани с въже един за друг и в ужасната тъмнина Лари си бе припомнил за преминаването на тунела Линкълн. Само че сега не го преследваше привидението на Рита Блекмор, ами лицето на Човека вълк, озъбен в предсмъртна гримаса, стиснал здраво врата на животното, което го бе убило. „Дали вълците не са били изпратени да го убият?“ От тази мисъл го побиха тръпки и се опита да я прогони и просто да върви, но това бе трудна работа.

Тази нощ лагеруваха отвъд Лома, близо до границата с Юта. Вечерята им се състоеше от храни, които бяха открили по пътя, и преварена вода. Следваха дословно инструкциите на майка Абигейл да не носят нищо.

— В Юта ще видим доста зор — отбеляза Ралф. — Предполагам, че там ще установим дали Бог ни закриля. Има една отсечка от пътя, дълга повече сто и шейсет километра, където няма град, нито дори бензиностанция със закусвалня. — Не изглеждаше особено обезпокоен от перспективата.

— Ами вода? — попита Стю. Ралф сви рамене.

— Нито пък вода. Лягам си.

Лари го последва. Глен запали лулата си. Стю имаше няколко цигари и реши да изпуши една. Дълго седяха мълчаливо, после младият мъж се обади:

— Далеч си от Ню Хемпшир, а, плешивко?

— И Тексас не е по-близо.

Стю се засмя.

— Не, не е.

— Предполагам, че Франи много ти липсва.

— Да, тревожа се за нея. Тревожа се за бебето. Най-вече, когато се мръкне.

Глен продължи да пуши.

— Нищо не можеш да промениш, Стю.

— Зная, но въпреки това се притеснявам.

— Сигурно. — Социологът се залови да чисти лулата си. —
Нещо странно се случи миналата нощ. Цял ден днес си блъсках главата
да разбере дали е сън или действителност.

— Но какво стана?

— Ами събудих се през нощта и чух, че Коджак ръмжи. Било е
след полунощ, защото огънят бе догорял. Кучето продължаваше да
ръмжи и цялото беше настръхнало. Извиках му да млъкне, но то не ми
обърна внимание. Гледаше някъде встрани от мене. Помислих си, че са
вълци. Откакто видях онзи човек, когото Лари нарече вълк...

— Да, гледката беше отвратителна.

— Но там нямаше никой, абсолютно съм сигурен. Коджак
продължаваше да ръмжи и да се вира в празното пространство.

— Трябва да е подушил нещо.

— Да, но сега идва най-смахнатият епизод. След няколко минути
започнах да се чувствам..., ами... адски странно. Усещах, сякаш нещо
отвъд насипа ме наблюдава. Наблюдаваше всички ни. Имах чувството,
че ако се загледам по-упорито, ще го видя. Но се страхувах да го сторя,
защото предчувствах, че е Той, Рандал Флаг.

— Само така ти се е сторило — след миг отвърна Стю.

— Сигурен съм, че усетих нещо. Коджак също.

— Да предположим, че по някакъв начин ни наблюдава. Какво
бихме могли да направим?

— Нищо. Но не ми харесва. Не ми харесва, че е способен да ни
наблюдава... ако наистина е така. Страхувам се.

Стю допуши цигарата си, внимателно я угаси, но очевидно не
бързаше да си легне. Погледна към Коджак, който лежеше до огъня с
муцуна върху лапите, сетне промълви:

— Значи Харолд е мъртъв.

— Да.

— Жалко — унищожи не само Сю и Ник, но и самия себе си.

— Прав си.

Нямаше какво повече да си кажат. Бяха открили Харолд и
жалкото му предсмъртно писмо ден, след като излязоха от тунела
Айзенхауер. Навярно двамата с Надин са преминали през прохода
Лъвланд, защото край Харолд бяха открили останките от мотоциклета
му — четиримата сами се бяха убедили, че през тунела Айзенхауер не

може да премине и детско автомобилче. Лешоядите го бяха изкълвали до неузнаваемост, но Харолд продължаваше да стиска бележника си във вкочанената си ръка. Трийсет и осем калибровия пистолет бе пъхнат устата му като гротескна близалка и въпреки че не погребяха мъртвеца, Стю махна пистолета. Виждайки как ефикасно Флаг се е справил с Харолд и как го бе захвърлил, когато бе изиграл ролята си, той намрази още повече зловещия човек. Хрумна му, че сега четиримата приличат на деца, тръгнали на безнадежден кръстоносен поход. Откри, че иска да отмъсти на Флаг както за Ник и Сюзън, така и за Харолд... но все повече се убеждаваше, че едва ли ще има тази възможност.

„Но ни наблюдаваш — мрачно си помисли той, — искаш да си предупреден, ако се доближим до теб, проклетнико.“

Глен се изправи с мъка.

— Ще си лягам, Източен Тексас. И да ме молиш, няма да остана — не си забавна компания.

— Как е артритът ти?

— Не е зле — усмихнато отвърна социологът и закуцука към спалния си чувал.

Стю помисли, че не бива да пуши повече — дори две-три цигари на ден означаваха изчерпване на запаса му до края на седмицата — сетне запали още една. Тази нощ не бе толкова студена, но въпреки това нямаше съмнение, че лятото си е отишло. Това го натъжи. Предчувстваше, че няма да види следващото лято. Когато избухна грипната епидемия, той работеше във фабрика за джобни калкулатори. Живееше в малкия град Арнет и прекарваше свободното си време в бензиностанцията на Бил Хапскомб, слушайки насъбралите се мъже да говорят за икономика, правителство, за настъпилите тежки времена. Всъщност нито един от тях нямаше представа какво означава тежък живот. Стю изпуши цигарата си и я хвърли в огъня.

„Пази се, Франи, момичето ми“ — каза си той и легна в спалния си чувал. Но в съня го преследваше мисълта за онова, което бе дошло да ги наблюдава. Може би е било вълк с човешки разум. Или гарван. Или невестулка, промъкваща се през храстите. Или може би безплътното същество, нечие наблюдаващо Око. — Не се страхувам от злото — промърмори той, — дори през долината на смъртта да премина, от злото не ще се изплаша. Накрая кошмарите престанаха да го измъчват

и той заспа дълбоко. Крачкомерът на Лари тихо цъкаше, когато рано сутринта тръгнаха на път по шосето, виещо се лениво към Юта. Напуснаха Колорадо и вечерта лагеруваха западно от Харли Доум. За пръв път тишината им се стори потискаща и зловеща. Ралф Брентнър си легна, размишлявайки: „Вече навлязохме в Запада. Сега сме на негова територия.“

Тази нощ той сънува вълк с едно-единствено червено око, който бе дошъл да ги наблюдава. „Махай се! — извика му Ралф. — Махай се, ние не се страхуваме. Не се страхува от теб.“

* * *

Към два следобед на двайсет и първи септември минаха през Сего. Съдейки по джобната карта на Стю, следващият град трябваше да е Грийн Ривър. След това в продължение на приблизително сто и петдесет километра нямаше никакво населено място. Тогава както казваше Ралф, щяха да имат случай да проверят дали Бог се грижи за тях.

— Лично аз — обърна се Лари към Глен, — не се безпокоя толкова за храната, колкото за водата. Почти всички, побягнали от епидемията с колите си, са взели нещо за ядене.

Социологът се усмихна.

— Може би Бог ще излее върху нас дъжд от благодат?

Лари погледна към безоблачното синьо небе и се усмихна.

— Понякога си мисля, че в предсмъртните си мигове майка Абигейл не беше с всички си.

— Може би — тихо отвърна Глен. — Ако си запознат с теологията, ще знаеш, че Бог избира да говори чрез умиращите или безумците. Дори ми се струва, че съществува и психологическо обяснение на всичко това. Умиращите или лудите са същества с драстично променена психика. Здравият човек „филтрира“ съобщението свише, за да го изтълкува по своему. С други думи, от нормалния човек не става пророк.

— Неведоми са пътищата Господни — съгласни се Лари. — Пример за това е нашето поведение в момента. Не мога да си обясня защо трябва да вървим пеша, след като можехме да стигнем дотам за

една седмица. Но щом сме се захванали с идиотско начинание, навярно трябва да го вършим по идиотски начин.

— Това, което правим, има исторически прецедент — каза Глен, — а аз виждам също и някои философски и социологически причини. Не знам дали са внушени от Бога или не, но за мен имат смисъл.

— Например? — Стю и Ралф приближиха, за да чуват по-добре.

— Познати са няколко индиански племена, които са използвали виденията като интегрална част от тяхното посвещаване в мъжественост. Когато настанело времето, момчета били изпращани в пустошта без оръжие. Трябвало да убият някакво животно и да изпеят две песни — едната за Великия дух, а другата за собствените си подвизи като ловец и войн — и да получат някакво видение. Междувременно не им било разрешено да се хранят. Трябвало да се извисят високо — както физически, така и душевно — и да чакат видението да се появи. И накрая, естествено то се е появявало. — Той се изсмя. — Гладът е прекрасен халюциноген.

— Мислиш, че майка Абигейл ни е изпратила тук, за да получим видение? — попита Ралф.

— Може би е искала да наберем сила и да се пречистим — отвърна Глен. — Отказването от удобствата е символично. Нещо като талисман. Когато се откажеш от вещите си, захвърляш всичко, което символично е свързано с тези предмети. Започваш да се пречистваш. Започваш да изправаш съда.

— Не те разбирам — поклати глава Лари.

— Добре, вземи един интелигентен пред-епидемичен човек. Счупи телевизора му и тогава какво ще прави той през нощта?

— Ще чете книга — отвърна Ралф.

— Ще отиде да се види с приятели — каза Стю.

— Ще си пусне музика — усмихна се Лари.

— Разбира се — каза Глен. — Но ще му липсва телевизорът. В живота му ще се появи празнина. Все още ще си мисли: „В девет ще взема няколко бири и ще гледам «Сокс» по телевизията.“ И когато отиде и види счупения телевизор, ще бъде страшно разочарован. Част от навиците в живота му са изчезнали, нали така?

— Да — каза Ралф. — Веднъж нашият телевизор се развали и направо се побърках от скука, докато го поправиха.

— Ако си навикнал да гледаш много телевизия, празнотата в живота ти ще бъде голяма, почти няма да я усетиш, ако не си запален телезрител. Но нещо си е отишло. Представи си, че ви вземат всички книги и приятели, както и стереото и храната, освен тази, която случайно си намирате. Това е процесът на изпразване и намалява егоизма на човека. Вие, господа се превръщате в прозрачно стъкло или още по-точно — в празна чаша.

— Но какъв е смисълът? — попита Ралф. — Защо са всичките тези дрънканици?

— Ако си чел Библията, ще разбереш, че това е доста разпространено между пророците — да се усамотяват в пустошта от време на време. Обикновено за четирийсет дни и нощи. Това напомня ли ви за някого?

— Разбира се, за майка Абигейл — отвърна Ралф.

— А сега си представете, че сте акумулатори, каквито всъщност сте. Мозъкът ви работи с енергия. Мускулите ви се съкращават чрез малки заряди, задействани от две отделяни от организма химически вещества — ацетилхолин и холиннестераза. Идеята е следната: всичко, което мислите и което правите, се задейства чрез акумулатора, както екстрите в автомобила.

Всички слушаха внимателно.

— Гледането на телевизия, разговорите с приятели... — в сичко това се задейства от акумулатора. Нормалният живот — поне за хората на Запад — наподобяваше карането на мощна кола с всички екстри. Но колкото повече са те, толкова по-трудно е на акумулатора да ги захранва. Прав ли съм?

— Да — отвърна Ралф.

— Е, това което направихме, бе да се освободим от всички екстри. А сега се зареждаме.

— Ако оставиш акумулатор да се зарежда продължително, той ще експлодира — промърмори Ралф.

— Да — съгласи се Глен. — Същото е с хората. В Библията пише за Исак, Йов и прочее, но не се казва нищо за другите пророци, завърнали се от доброволното си изгнание с видения. Предполагам, че е имало такива. Но аз вярвам в човешката интелигентност, въпреки такива отблъскващи индивиди като Източен Тексас...

— Разкарай се, плешивко — изръмжа Стю.

— Както и да е, капацитетът на човешкия мозък е много по-голям от този на най-големия акумулатор. Смятам, че той в определени случаи може да се зарежда до безкрайност.

Известно време вървяха мълчаливо и размишляваха.

— Нима се променяме? — тихо попита Стю.

— Да — отвърна Глен. — Да, мисля, че се променяме.

— Най-малкото сме поотслабнали — обади се Ралф — Сигурен съм. И аз имах бирено шкембенце, а сега виждам краката си.

— Това е състояние на духа — внезапно заяви Лари. — От известно време го усещах, но нямах обяснение. Може би чак сега го проумявам. Чувствам се в повишено настроение, сякаш съм пушил трева или съм смъркал кокаин. И все пак разсъждавам много по-рационално от всякога, но няма го замайването, предизвикано от drogата. Но все пак се чувствам лек като перце. Може би е от глад — засмя се той.

— Гладът е част от пречистването — съгласи се Глен.

— Непрекъснато съм гладен — обади се Ралф, — но не ми се струва толкова важно. Чувствам се прекрасно.

— Аз също — каза Стю. — Не съм имал подобно усещане от години.

— Когато изпразните съда, ще изхвърлите и всички отрови, насъбирани от години във вас — обясни Глен. — Ще се почувствате отлично, все едно са направили клизма на мозъка ви.

— Страхотно се изразяваш, плешивко.

— Може да ви звучи гадно, но е самата истина. Ралф попита:

— И смяташ, че това ще ни помогне в борбата с Флаг?

— Не се съмнявам — отговори социологът. — Но трябва да изчакаме и да видим, нали така?

Продължиха пътя си. Коджак изскочи от храсталаците и тръгна редом с тях, ноктите му потракваха по асфалта на шосе № 70. Лари се наведе и го погали.

— Добрият стар Коджак. Знаеш ли, че си акумулатор? Голям, стар акумулатор с доживотна гаранция?

Коджак явно не се интересуваше от технически подробности, но размаха опашка, за да покаже съгласието си с Лари.

Тази нощ лагеруваха на двайсет километра западно от Сото и за пръв път нямаха нищо за ядене. Глен разтвори последното нескафе в голяма чаша и всички подред пиха от нея. Последните петнайсет километра не бяха видели нито една кола.

На следващия ден, двайсет и втори септември, се натъкнаха на преобърнат форд комби с четири трупа вътре — два бяха на деца. Откриха и две кутии солени бисквити, както и голям плик гранясали пържени картопки. Бисквитите още ставаха за ядене. Разделиха ги на пет части.

— Не се нахвърляй така върху храната — скара се Глен на Коджак — Лошо куче! Къде ти е възпитанието? Ако изобщо имаш такова.

Коджак размаха опашка и погледна бисквитите по начин, който подсказваше, че наистина няма намерение да се прави на джентълмен.

— На, плюскай, лакомнико — засмя се Глен и му хвърли последната бисквита от собствения си дял. Кучето я излапа и задуши наоколо.

Лари се хранеше бавно и след миг замечтано попита:

— Забелязали ли сте, че тези бисквити имат лек лимонов вкус? Спомням си, че го усещах, когато бях дете, но никога след това.

Ралф прехвърляше последните си бисквити от ръка в ръка, сетне лапна едната.

— Да, прав си. Имат лимонов вкус. Знаеш ли, ще ми се Ники да беше тук. Не бих имал нищо против да си разделя бисквитите с него.

Стю кимна. След като се нахраниха, отново тръгнаха на път. Следобед се натъкнаха на огромен камион с хранителни продукти, отбит в страничното шосе. Мъртвият шофьор седеше зад волана изправен, като че бе глътнал прът. Обядваха с консервирано месо, но никой от тях не изпитваше голям глад. Глен каза, че стомасите им са се свили. Стю заяви, че от миризмата на консервите му се повдига. Ралф обяви, че би предпочел още две кутии с бисквити, което предизвика всеобщ смях. Дори Коджак яде малко.

Тази нощ прекараха източно от Грийн Ривър, а рано сутринта заваля сняг.

Следобед на двајсет и трети се натъкнаха на дълбока клисура, напрако на пътя. Небето бе облачно през целия ден, беше студено — достатъчно студено да завали силен сняг.

Четиримата застанаха на ръба и впериха погледи надолу. Някъде на север вероятно се е скъсала язовирна стена, или пък през лятото е имало проливни дъждове. Каквато и да беше причината, в пресъхналото от години корито сега течеше пълноводна река. Водите ѝ бяха отнесли част от шосе № 70. Клисурата бе дълбока около петнайсет метра, стръмните ѝ склонове бяха обсипани с камъни. На дъното ѝ се процеждаше вода.

— Господи! — възкликна Ралф. — Някой трябваше да повика пътната служба на щата Юта.

— Вижте тук — посочи Лари към големите, издълбани от вятъра колони и скали. На стотина метра по-надолу се виждаха изкривените предпазни перила, кабели и големи блокове асфалтова настилка. Един отломък стърчеше към небето като апокалиптичен пръст, украсен с бяла осева линия.

Пъхнал ръце в джобовете си, Глен някак замечтано се взираше в каменистия склон. Стю тихо го попита:

— Ще се справиш ли, Глен?

— Естествено.

— Как е артритът ти?

— Можеше да е и по-зле. — Социологът се усмихна пресилено. — Но ако трябва да съм откровен, имало е и по-добри дни.

Нямаха въже, за да се завържат един за друг. Стю се спусна първи. Изпитваше ужас всеки път, когато пръстта се ронеше под краката му. Веднъж замалко не се подхлъзна и не падна. С едната си ръка успя да се хване за каменен издатък и едва се задържа. В този момент Коджак премина покрай него и след миг се озова на дъното, махайки с опашка и весело лаейки към Стю.

— Ах, ти, фукльо — промърмори младият мъж и предпазливо го последва.

— Аз съм следващият — извика Глен, — Този обиди кученцето ми!

— Внимавай, плешивко! Пръстта се свлича.

Глен се спускаше бавно, търсейки опорни точки. Сърцето на Стю се свиваше всеки път, когато забележеше, че пръстта се свлича. Лекият

ветрец разрошваше сребристите коси на възрастния човек. Стю си помисли, че когато се запозна с Глен, който рисуваше посредствена картина край пътя за Ню Хемпшир, косата му не бе толкова побеляла.

До последния момент Стю беше сигурен, че Глен ще падне и ще се пребие. Когато се озова до него, той въздъхна облекчено и го потупа по рамото.

— Няма проблеми, Източен Тексас — заяви Глен и се наведе да погали Коджак.

Следващият бе Ралф. Когато достигна на два метра от дъното, той скочи долу и възкликна:

— Господи! Този склон е хлъзгав като да е намазан с гъша мас. Голям майтап ще падне, ако не успеем да се изкачим от другата страна и ни се наложи да извървим осем километра по течението в търсене на по-нисък склон. — Още по-забавно ще стане, ако пътят ни бъде преграден от друг поток.

Лари се спусна на дъното за по-малко от три минути и попита:

— Кой ще се изкачва пръв?

— Защо да не си ти, след като си толкова пъргав? — предложи Глен.

— Прекрасно.

Изкачването му отне значително повече време. На два пъти едва не падна, но накрая се добра догоре и им махна.

— Кой е следващият? — попита Ралф.

— Аз — каза Глен и се запъти към склона. Стю го хвана за ръката.

— Виж, можем да тръгнем по течението и да открием по-полегат склон, както предложи Ралф.!

— И да изгубим половин ден? Когато бях малък, можах да изкатеря такъв склон за четирийсет секунди без изобщо да ми се ускори пулсът.

— Вече не си малък, Глен.

— Вярно е. Но ми се струва, че някогашното момче е още е живо в мен.

Преди Стю да успее да възрази, Глен започна да се изкачва. Измина една трета от пътя, спря и си почина, сетне отново се заизкачва. След малко се опита да се задържи за буца пръст, която се разпадна и Стю бе абсолютно сигурен, че ще полети надолу.

— По дяволите — прошепна Ралф.

Глен размаха ръце и незнайно как успя да запази равновесие. Изкачи се още шест метра и отново спря да почине, Почти на самия край на склона скалата, на която бе стъпил, поддаде. Той неизбежно щеше да падне, ако на помощ не му се бе притекъл Лари. Младият мъж го хвана за ръката и го издърпа горе.

— Фасулска работа — заяви социологът. Стю облекчено се усмихна.

— Как ти е пулсът, плешивко?

— Според мен е към хиляда — отвърна Глен.

Ралф се заизкачва по склона като флегматичен планински козел, с голяма предпазливост. Когато стигна догоре, дойде ред на Стю.

До момента, в който падна, Стю мислеше, че изкачването ще бъде много по-лесно от слизането. Ала този склон бе покрит с ронлива пръст и скални отломки.

Гърдите му вече бяха на нивото на магистралата, когато неочаквано камъкът, на който бе стъпил с левия си крак, неочаквано изчезна. Усети, че се плъзга надолу. Лари се опита да го хване за ръката, но не успя. Стю се вкопчи в банкетата, но той се откъсна и един камък остана в ръцете на младежа. За миг Стю смаяно се взря в него, а през това време скоростта на падането му се увеличи. Захвърли камъка, усещайки се като койота Уили.

* * *

„Остава само някой да ми викне «бип-бип», преди да се просна на дъното («бип-бип» — викаше щраусът в анимационния филм, когато койтоът за кой ли път биваше смазан от скали).“

Коляното му се удари в нещо и го прониза ужасна болка. Стю напразно се опитваше да намери опорна точка върху хлъзгавия склон. Продължаваше да лети надолу.

Удари се в някаква издадена скала и тялото му се преметна във въздуха. Прелетя още три метра и падна, краката му се извиха под странен ъгъл. Чу как костта му изхрущя. Извика от болка и направи кълбо назад. Устата му се напълни с пръст. Острите камъчета издълбаха кървави следи по страните му и дланите му.

Последните пет метра измина по корем като дете, спускащо се по дървена пързалка. Когато стигна до дъното панталоните му бяха пълни с пръст, а сърцето му биеше лудо в ушите. Кракът му пулсираше от нечовешка болка.

„Счупен е. Но колко сериозно? Съдейки по това, което усещам, сигурно е доста сериозно. На две места, ако не и на повече. И съм изкълчил коляното си.“

Лари се спускаше по склона подтичвайки като пародия на токущо случилото се със Стю. Наведе се над него и му зададе същия въпрос:

— Много ли е сериозно?

Стю се надигна на лакти и го погледна. Лицето му бе пребледняло от шока и изцапано с пръст.

— Предполагам, че след три месеца ще мога да ходя — отвърна той. Имаше чувството, че всеки момент ще повърне. Вдигна очи към облачното небе, заплашително размаха юмрук и извика:

— Проклятие!

* * *

Ралф и Лари сложиха шина на крака му. Глен извади шишенце с хапчета, които наричаше „моите артритни таблетки“ и му даде една. Стю не знаеше какво съдържат таблетките и Глен отказа да му обясни, но болката в крака премина в пулсиране. Почувства се спокоен, дори безразличен към случилото се. Дойде му наум, че всички живеят назаем и не само защото преживяха супергрипа. Във всеки случай знаеше какво трябва да се направи... и щеше да се погрижи да бъде сторено. Всички тревожно го наблюдаваха, очаквайки какво ще им каже.

Той промълви:

— Не.

— Стю — прошепна Глен, — навярно не разбираш...

— Чудесно разбирам. Казах не. Никакво връщане в Грийн Ривър. Никакви коли. Против правилата на играта е.

— Това не е игра! — извика Лари. — Ще загинеш тук!

— А вие сигурно ще издъхнете в Невада. Така че тръгвайте на път. Остават четири часа до мръкване. Не си струва да ги пропилявате.

— Няма да те оставим — заяви Лари.

— Съжалявам, но ще се наложи. Заповядвам ви.

— Не. Сега аз съм главният. Майка Абигейл каза, че ако с теб се случи нещо...

— ... то вие трябва да продължите нататък.

— Не. Не — Лари се обърна към Глен и Ралф, търсейки подкрепа. Те го изгледаха смутено. До тях стоеше Коджак и ги наблюдаваше.

— Чуй ме, Лари — продължи Стю. — Тази експедиция се базира на предположението, че майка Абигейл знае какво говори. Ако се откажем от напътствията ѝ, то всичко ще отиде по дяволите.

— Вярно е — съгласи се Ралф.

— Не, не е вярно, тъпако — сопна се Лари, имитирайки оклахомския диалект на Ралф. — Стю падна не по волята Божия, и даже не по волята на Флаг. Причината бе хлъзгавата почва, това е всичко. Няма да те изоставя, Стю!

— Ще се наложи — промълви Глен.

Лари изумено се огледа, сякаш го бяха предали.

— А аз мислех, че ти е приятел!

— Вярно е. Но сега това няма значение.

Лари истерично се разсмя и слезе няколко крачки по склона.

— Направо си откачил, знаеш ли? — Не, не съм се побъркал. Ние сключихме договор край смъртното ложе на майка Абигейл, съзнавайки, че всеки от нас може да загине. Знаехме какво ни очаква. Трябва да се подчиняваме на условията на договора.

— Но за Бога, аз не съм против. Искам да кажа, че не е необходимо да се връщаме в Грийн Ривър. Можем да намерим микробус, да натоварим Стю и да продължим пътя си...

— Длъжни сме да вървим пеша — обади се Ралф и посочи към ранения. — Той не може да ходи.

— Добре. Прекрасно. Кракът му е счупен. Какво предлагате да сторим? Да го застреляме като кон?

— Лари — започна Стю.

Преди да успее да продължи, Глен хвана Лари за ризата и го придърпа към себе си.

— Кого искаш да спасиш? — Гласът му бе суров. — Стю или себе си? Лари го изгледа, беззвучно движейки устни.

— Всичко е много просто — продължи социологът. — Не можем да останем тук, а той не може да тръгне.

— Отказвам да се съглася с думите ти — прошепна Лари. Лицето му бе пребледняло.

— Това е изпитание — неочаквано се обади Ралф. — Точно така.

— Изпитание за здравия разум! — възкликна Лари.

— Заповядвам ви да продължите пътя си — обади се Стю.

— Подкрепям те — каза Ралф. — Съжалявам, Стю. Но ако Бог бди над нас, сигурно ще се погрижи и за теб...

— Не съм съгласен — настоя Лари.

— Ти не мислиш за Стю — промълви Глен. — Опитваш се да промениш нещо в себе си. Но този път правилното решение е да продължим пътя си.

Лари изтри устни с опакото на ръката си и прошепна:

— Да пренощуваме тук. Нека обмислим всичко.

— Не — каза Стю.

Ралф кимна. Глен извади от джоба си шишенцето с „артритните таблетки“, пхна го в ръката на Стю и предупреди:

— Съдържат морфин. Можеш да се отровиш, ако изпиеш повече от три-четири. Разбра ли ме, Източен Тексас? — Той втрещено изгледа Стю.

— Да, разбрах.

— За какво говорите? — извика Лари. — Какви ги дрънкате?

— Нима не разбираш? — каза Ралф с такова унищожително презрение, че Лари моментално замлъкна. Пред очите му изникна лицето на Рита.

— Не! — изстена той и се опита да изтръгне шишенцето от ръката на Стю.

Ралф го хвана за рамото. Лари се опита да се отскубне.

— Пусни го — уморено изрече Стю. — Искam да поговоря с него. — Ала Ралф само изгледа неуверено младия мъж. — Хайде, казах да го пуснеш.

Ралф се подчини, но съдейки по вида му, всеки момент бе готов отново да се нахвърли върху Лари.

Стю каза:

— Приближи се, Лари. Седни до мен. Той седна до него и тъжно го изгледа.

— Несправедливо е. Когато някой падне и си счупи крака... не можеш просто ей така да си тръгнеш и да оставиш човека на сигурна смърт. Прав ли съм? Ей, човече... — Той се наведе над Стю. — Моля ти се, размисли.

Стю го хвана за ръката.

— Мислиш, че съм се побъркал?

— Не! Не, но...

— Не смяташ ли, че нормалните хора имат право сами да решават какво искат?

— Ех, приятелю! — възкликна Лари и се разрида.

— Искам да продължиш нататък. Ако се измъкнеш от Лас Вегас, върни се по същия път. Може би Бог ще изпрати врана да ме храни. Бях чел някъде, че човек може да преживее без храна от седем до десет дни, стига да има вода.

— Ще умреш от студ само след три дни, дори да не изгълташ шибаните таблетки.

— Това не те засяга.

— Не ме отблъсквай.

— Налага се — мрачно отвърна Стю.

— А какво ще си помисли Фран за нас? — попита Лари, изправяйки се на крака. — Когато разбере, че сме те оставили на лешоядите?

— Няма да ви упрекне за нищо, ако стигнете до Лас Вегас и убиете Флаг. Същото се отнася и за Луси. И за Дик Елис. И за Брад. И за всички останали.

— Добре — съгласи се Лари. — Ще тръгнем. Но утре. Ще преспим тук и може би ще ни се присъни нещо... или ще имаме видение...

— Никакви сънища — тихо изрече Стю. — Никакви знамения. такива неща няма. Оставате една нощ и не ви се присънва нищо, после ще останете втора, после трета... трябва да тръгнете сега.

Лари се отдалечи, застана с гръб към другите и наведе глава. След миг едва чуто прошепна: — Добре. Ще направим както искаш и Бог да ни е на помощ.

Ралф се наведе над Стю.

— Нуждаеш ли се от нещо, Стю?

Младият мъж се усмихна.

— Да от всичките романи на Гор Видал. За Линкълн, Бър и другите момчета. Винаги ми се е искало да ги прочета. Май най-последно ми се предостави такава възможност. Ралф тъжно се усмихна.

— Съжалявам, Стю.

Младият мъж му стисна ръката и той се отдалечи. Приблечи се Глен, който също ридаше.

— Не плачи. Всичко ще бъде наред.

— Лари е прав. Това е несправедливо. Така постъпват с уморените коне.

— Знаеш, че нямаме друг избор.

— Може би си прав, но не можем да бъдем сигурни. Как е кракът ти?

— Сега не ме боли.

— Добре, не забравяй таблетките. — Той избърса очите си с ръкава си. — Довиждане, Източен Тексас. Беше ми дяволски приятно да се запозная с теб.

Стю извърна лице.

— Не ми казвай довиждане. По-добре да се сбогуваме. Иначе току-виж си паднал по този проклет склон и ще изкараме зимата заедно.

— Сбогом — прошепна Глен. — Ако се наложи, сложи край на всичко, Стюарт. И гледай да не прецакаш работата.

— Няма.

— Тогава довиждане.

— Сбогом, Глен.

Тримата стояха в подножието на склона. Глен се обърна за последен път и се заизкачва. Стю следеше движенията му с нарастваща тревога. По-възрастният мъж се катереше небрежно, без да гледа в краката си. На два пъти се подхлъзна. И двата пъти разсеяно потърси опора и тя се оказваше точно под ръката му. Когато се изкачи горе, Стю облекчено въздъхна. След Глен се заизкачва Ралф и когато се добра догоре, Стю за последен път се обърна към Лари:

— Сега ти си главният. Ще се справиш ли?

— Не съм сигурен, но ще опитам.

— Ще се наложи да взимаш решения.

— Първото ми решение беше отхвърлено. — Той с упрек го изглежда.

— Това няма да се повтори. Слушай — хората на Флаг ще ви заловят.

— Вероятно. Ще ни пленят или ще ни застрелят от засада като бесни кучета.

— Не, смятам, че ще ви пленят и ще ви заведат при Него. Имам чувството, че това ще се случи скоро. Когато попаднете във Вегас, отваряй си очите на четири и чакай. Може би нещо ще се случи.

— Какво, Стю?

— Не знам. Онова, за което са ни изпратили. Бъди готов. Не го пропускай.

— Ако можем, ще се върнем да те вземем. Бъди сигурен. Лари ловко се изкачи по склона при Глен и Ралф. Те махнаха на Стю. Той им махна в отговор. Тримата поеха на път. И никога повече не видяха Стюарт Редман.

Тримата пренощуваха на двајсет и пет километра от мястото, където бяха изоставили Стю. Бяха стигнали до друго свличане на земни пластове, но този път не толкова голямо.

Истинската причина, поради която вървяха толкова бавно, бе, че мислите им бяха заети със Стю. Краката им сякаш тежаха като олово. Крачеха мълчаливо и всеки един се страхуваше да погледне останалите в лицето, от страх да не види отразена в него собствената си вина.

Спряха, когато вече бе мръкнало, и накладоха малък огън от съчки. Имаха вода, но не и храна. Глен натъпка лулата си с тютюн и се запита дали Стю има цигари. Мисълта развали удоволствието му и той хвърли тютюна, без да се замисля, че му е последният. От мрака долетя крясък на бухал и той се огледа, сетне попита:

— Хей, къде е Коджак?

— Странно — отвърна Ралф. — Не съм го виждал от няколко часа.

Глен се изправи и извика:

— Коджак! Хей, Коджак! Коджак! — Гласът му проехтя самотно в пустошта. Отговор не последва. Той отново седна, обзет от мрачни предчувствия. Коджак бе прекосил страната с него, сега го бе напуснал. Това бе ужасна поличба.

— Да не би да го е нападнал някой хищник? — тихо попита Ралф.

Лари замислено промълви:

— Може би е останал при Стю.

Глен сепнато вдигна глава и замислено изрече:

— Може би. Може би точно това се е случило.

Лари прехвърляше камъче от едната в другата си длан.

— Стю каза, че може би Бог ще му изпрати гарван да го нахрани. Съмнявам се, че наблизко има гарвани, така че вместо това Господ му е изпратил куче.

Огънят изпращя, в мрака полетяха и закръжиха искрици, после постепенно угаснаха.

* * *

Когато Стю забеляза тъмната сянка да се спуска по склона към него, той се надигна, опря гръб в най-близката скала и сграбчи тежък камък с вкочанясалите си пръсти. Бе измръзнал до кости. Лари беше прав. След два-три дни положително ще умре от измръзване. Всъщност най-вероятно това същество, каквото и да беше, щеше да го отърве от страданията. Коджак бе останал при него до залез слънце, сетне го бе напуснал, изкатервайки се бързо по насипа. Стю не го повика да се върне. Кучето щеше да открие другите и да продължи пътя си с тях. Вероятно то също играеше определена роля. Но му се искаше да бе останало още малко при него. Таблетките бяха хубаво нещо, но никак не му се искаше да бъде разкъсан от вълците на Флаг.

Здраво стисна камъка и сянката застина на склона. Сетне отново се запуска.

— Хайде — изхриптя Стю.

Черната сянка замаха с опашка и приближи.

— Коджак?

Наистина беше той и държеше нещо между зъбите си, Някакъв предмет, който пусна в краката на Стю, сетне замаха с опашка, очевидно очаквайки похвала.

— Добро куче — смаяно изрече Стю. — Добро куче! Коджак му бе донесъл заек.

Младият мъж извади джобното си ножче и разпори корема на животното. Извади вътрешностите и ги даде на кучето, което се нахвърли върху тях.

Стю одра заека, но го ужасяваше мисълта да го яде суров.

— Ами дърва? — обърна се той към Коджак без особена надежда. Наоколо бяха разпръснати храсти и съчки, но не можеше да ги достигне.

Коджак замаха с опашка, но не помръдна.

— Донеси!

Кучето се втурна към източната част на насипа и се върна със голям сух клон между зъбите. Пусна го пред Стю и залая.

— Добро куче — отново каза Стю. — Донеси още, Коджак. Лаейки радостно, Коджак отново се отдалечи. След двадесетина минути бе събрал достатъчно дърва за голям огън. Стю внимателно начупи съчки за подпалки. Провери колко клечки кибрит са му останали и установи, че разполага с половин кутия. Успя да запали съчките с втората клечка и скоро огънят се разгоря. Стю се приближи колкото е възможно по-близо и седна на спалния си чувал. Коджак легна от другата страна на огъня и сложи муцуна на лапите си.

Когато част от дървата изгоряха, набоде заека на пръчка и почна да го пече. Приятната миризма привлече кучето, то се разположи до Стю и започна да наблюдава заека с неприкрит интерес.

— Половината е за теб, половината за мен, шефе, съгласен ли си?

След петнайсет минути печеното бе готово и той го раздели на две. На места месото бе изгоряло, а на други — полусуrowо, но бе далеч по-вкусно от консервите. Двамата с Коджак се нахвърлиха на храната..., а когато от заека не остана почти нищо до ушите им долетя вой, който смрази кръвта им.

— Господи! — изстена Стю с пълна уста.

Коджак скочи и козината му настръхна. Започна да обикаля огъня и да ръмжи. Воят не се повтори.

Стю легна да поспи, слагайки камъка от едната си страна, а ножа от другата. Звездите го наблюдаваха със студено равнодушие. Мислите му се върнаха към Фран, но той моментално ги прогони, тъй като му причиняваха мъка.

Заспа с помощта на една от таблетките на Глен. А когато огънят се превърна в жаравя, Коджак легна до него, сгрявайки го с тялото си. И така, през първата нощ, след като се раздели с приятелите си, Стю яде, докато те си легнаха гладни и спа добре, докато техният сън бе изпълнен с кошмари и с тревожното чувство за обреченост.

* * *

На двадесет и четвърти групата на Лари Ъндървуд извървя четирийсет и осем километра и спря да пренощува североизточно от

Сан Рафаел Ноб. През нощта температурата се понижи с десет градуса, тримата запалиха голям огън и спаха близо до него. Коджак не се върна при тях.

— Какво ли прави Стю тази вечер? — обърна се Ралф към Лари.

— Умира — кратко отвърна Лари и съжали, когато забеляза как честното, грубовато лице на Ралф трепна от болка, но не знаеше как да поправи грешката си. В края на краищата бе казал истината.

Отново легна, изпитвайки странна увереност, че утре е големият ден. Почти бяха достигнали целта си, каквато и да бе тя.

През нощта сънува кошмари. В съня, който си спомняше най-добре, когато се събуди, бе на турне с група, наречена „Шейди Блус Кънекшън“. Бяха ангажирани да изнесат концерт в Медисън Скуеър Гардън и всички билети бяха продадени. Когато излязоха на сцената, публиката бурно ги аплодира. Лари се опита да нагласи микрофона си, но той не помръдваше. Отиде до микрофона на соло китариста, но той също бе заял. Същото беше с микрофоните на бас китариста и пианиста. Зрителите започнаха да ги освиркват. Един по един членовете на групата се изнизваха от сцената, прикривайки усмивките си във високите яки, подобни на яките на ризите, които „Бърдс“ носеха през 1966. А Лари продължаваше да се опитва да нагласи поне един микрофон. Но всички бяха високи близо два метра и не помръдваха. Приличаха на стоманени кобри. Някой от тълпата завика:

— Изпей „Скъпа, де го твойт мъж?“!

— Вече не я изпълнявам — опита се да отвърне Лари. — Престанах да я пея, когато светът свърши.

Те не можеха да го чуят и виковете станаха още по-неистови, започвайки от задните редове, сетне обхващайки цялата зала: „Скъпа, де го твойт мъж? Скъпа, кажи ми, де го твойт мъж?“

Той се събуди, облян в пот. В ушите му още звучаха виковете на публиката.

Не му трябваше Глен, за да му обясни какво означава този сън. Сънищата, в които не можеш да стигнеш до микрофона си, не може да го нагласиш, са нещо обикновено за музикантите, както кошмарите, когато сънуваш, че си на сцената и не можеш да си спомниш думите на песента. Лари предполагаше, че всички изпълнители са имали същите ужасяващи сънища преди...

Преди представлението.

Този сън символизираше безпомощността му и всепоглъщащият страх, който го караше да се пита: „Ами ако не успея. Какво ще стане, ако искаш, но не можеш?“ Там започваше ужасът за всеки — художник, певец, писател или музикант.

„Направи удоволствие на хората, Лари.“

Чий глас бе този? На майка му?

„Ти само взимаш, Лари.“

„Не, мамо — не е вярно. Просто вече не пея това парче. Престанах да го пея, когато дойде краят на света. Честно.“

Отново легна и заспа. Последната му мисъл бе, че Стю наистина е прав: Флаг ще ги залови. „Утре — помисли си той. — Каквато и да е целта ни, то тя е наблизно.“

* * *

Но на двацет и пети не срещнаха никого. Тримата вървяха под синьото небе, видяха много животни и птици, но нито един човек.

— Учудващо е как бързо се възстановява природата — отбеляза Глен. — Знаех, че процесът ще бъде сравнително бърз, че зимата ще му попречи до известна степен, но въпреки всичко е невероятно. Не са изминали и сто дни от избухването на епидемията.

— Да, но няма коне и кучета — обади се Ралф. — Струва ми се несправедливо. Откриха вирус, който едва не изтреби човечеството, но това не им бе достатъчно. Трябваше да се унищожат най-любимите животни на хората.

— И да пощадят котките — мрачно заяви Лари. Ралф си спомни нещо и засия.

— Е, ами Коджак...

— Не се знае какво е станало с него и дали изобщо е жив.

Това сложи край на разговора им. Планините заплашително се извисяваха над тях, сигурно скривалище за стотици хора, които ги дебнат. Предчувствието, че днес ще се случи нещо, не го напускаше. Всеки път, когато се изкачеха на върха на някой хълм, очакваше пътят долу да е блокиран. И всеки път подозренията му се оказваха напразни. Започваше да си мисли, че ще ги нападнат от засада.

После отново заговориха. За коне. За кучета и бизони, Бизоните се връщали, бе казал Ралф — Том и Ник ги бяха видели. Може би не беше далеч денят, когато стадата отново щяха да изпълнят равнините.

* * *

Лари не знаеше дали ще доживеят този ден, тъй като бе почти сигурен, че са обречени.

Започна да се смрачава и трябваше да потърсят място, където да пренощуват. Стигнаха до върха на последния хълм и Лари си помисли: „Нещо ще се случи. Сигурно ни причакват долу.“

Но отново нямаше никого.

Разположиха се близо до зелена табела с надпис „Лас Вегас — 416 км“. През деня се бяха нахранили сравнително добре — пържени картопки, сода и по два шоколадови десерта „Слим Джим“, които си бяха разделили поравно.

„Утре“ — отново си помисли Лари преди да заспи. През нощта сънува, че с Бари Крейг и с „Тетърд Ремнът“ свиреха в Медисън Скуеър Гардън. Това бе големият им шанс — бяха заграващ състав за някаква известна група, наречена на някакъв град. Бостън или може би Чикаго. Всички микрофони бяха на поставки, високи по два метра и половина и той отново се залута между тях, докато тълпата започна да пляска ритмично, да го освирква и да вика: „Скъпа, де го твойт мъж?“

Погледна към първия ред и замръзна от страх. Там седеше Чарлз Менсън, пляскайки с ръце, раната на челото му бе зараснала. Ричърд Спек също беше там и наблюдаваше с притворени очи Лари, без да изважда от устата си цигарата без филтър. Флаг се бе настанил между тях, а Джон Уейн седеше на втория ред.

„Утре — отново си помисли Лари, препъвайки се из сцената — Ще го видя утре.“

Но не се случи на следващия ден, нито на по-следващия. На двайсет и седми септември пренощуваха във Фримонт Джънкшън и най-после се нахраниха до насита.

— Кога ще свърши всичко това? — възкликна Лари. — С всеки изминал ден очакването става все по-нетърпимо.

Глен кимна.

— И аз изпитвам същото. Щеше да бъде забавно, ако бе просто един мираж. Само кошмар, сънуван от всички нас.

Лари го изгледа изненадано и изпитателно. Сетне бавно поклати глава.

— Не, едва ли е само сън. Глен се усмихна.

— И аз мисля така, млади човече.

На следващия ден им се предостави възможност да се убедят колко са били прави.

* * *

Към десет часа на следващата сутрин те се изкачиха на някакво възвишение и на около осем километра на запад забелязаха паркирани две коли, преграждащи шосето. Всичко изглеждаше така, както си го бе представял Лари.

— Катастрофа? — попита Глен.

— Едва ли. Иначе нямаше да се разположени така — усъмни се Ралф.

— Това са хората на Флаг — заяви Лари.

— Да, наистина — съгласи се Ралф. — Какво ще правим? Лари извади от задния джоб на панталона си ярка кърпа и избърса потта от лицето си. Дали лятото се бе върнало в този ден или от югозапад до тях проникваше горещината на пустинята? Температурата бе над трийсет градуса. Той си помисли: „Ала това е суха топлина. Дори не се потя.“ Напъха кърпата обратно в джоба си. Чувстваше се напълно спокоен сега, когато най-лошите му страхове се сбъдваха. Отново го обзе странното усещане, че ще участва в някакво представление. Обърна се към Глен:

— Слизаме долу да проверим дали действително Бог ще ни се притече на помощ! Съгласен ли си?

— Ти си шефът — ти решаващ.

Заслизаха по склона. След половин час бяха вече достатъчно близо, за да видят, че двете коли, преграждащи пътя, някога са принадлежали на патрулната служба на щата Юта. До колите стояха няколко въоръжени човека.

— Ще ни застрелят ли? — осведоми се спокойно Ралф.

— Нямам представа — отвърна Лари.

— Пушките им са с оптически мерници — разбрах го по отразените слънчеви лъчи. Така че, ако искат да ни убият, могат да го направят когато пожелаят.

Продължиха да вървят. Хората на пътя се разделиха на две групи. Петима излязоха напред и се прицелиха в приближаващите се мъже, а трима залегнаха зад колите.

— Колко души са, Лари? — попита Глен.

— Успях да преброя осмина. Как се чувстваш?

— Всичко е наред.

— А ти, Ралф?

— Отдавна чаках този момент. Само че ми се искаше да знам какво точно трябва да правя.

Лари сграбчи ръката му и я стисна, сетне стисна и ръката на Глен. Наближаваха патрулните коли.

— Май не се канят да ни застрелят веднага — прошепна Ралф.
— Иначе отдавна да са го сторили.

Сега различавах лицата на хората около колите. Един от тях имаше гъста брада. Друг бе почти напълно оплешивял, макар да изглеждаше млад. Трети носеше жълта тениска с щампована отпред ухилена камила. Четвърти имаше вид на счетоводител. Премяташе в ръцете си тежкия пистолет и нервничеше три пъти повече, отколкото самият Лари.

Тримата спряха на шест метра от патрулните коли. Известно време двете групи мълчаливо се наблюдаваха.

— Добро утро — поздрави спокойно Лари. Дребното човече, което приличаше на счетоводител, пристъпи напред. Все още въртеше в ръцете си магнума.

— Вие ли сте Глен Бейтман, Лосън Ъндървуд, Стюарт Редман и Ралф Брентнър?

— Слушай, глупако — обади се Ралф, — да не би да не умееш да броиш?

Някой се изсмя. Счетоводителят се изчерви до уши.

— Кой липсва?

Лари обясни:

— Стю пострада по пътя. А ти всеки момент ще си простреляш крака, ако не престанеш да си играеш с пистолета.

Отново се разнесе смях. Счетоводителят затъкна оръжието си в колана на сивите си панталони, сетне заяви:

— Казвам се Пол Бърлсон и съм представител на властта. Арестувани сте. Заповядвам да ме последвате.

— Кой ти е дал тази власт? — моментално запита Глен. Бърлсон му хвърли презрителен поглед... но в очите му се четеше още нещо.

— Много добре знаете от чие име говоря.

— Тогава го кажи.

Бърлсон замълча.

— Шубе те е, а? — заяде го Глен. Изглежда последователно и осмината. — Нима толкова се страхувате от господаря си, че не смееете да изречете името му? Е, какво пък, тогава аз ще го кажа вместо вас. Наричат го Рандал Флаг, известен е още и като тайнственият или загадъчният човек. Нима никой не го нарича така? — Той повиши глас, обхванат от ярост. Хората на Флаг се спогледаха, Бърлсон отстъпи крачка назад. — Наричайте го Велзевул, защото и това е едно от имената му. Викайте му още Ниарлахотен, Ахаз, Сети и Анубис. Имената му нямат брой, той е дяволско изчадие, а вие му целувате задника. — Глен се усмихна чаровно и добави — Просто исках да ви изясня това-онова.

— Хванете ги — извика „счетоводителят“. — Хванете ги и застреляйте всеки, който окаже съпротива.

За секунда никой не помръдна и Лари помисли: „Няма да го направят, те се страхуват от нас, както ние от тях, ако не и повече, въпреки че са въоръжени...“ Погледна към Бърлсон и се сопна:

— Кого се опитваш да излъжеш, бе, шушумиго? Ние искаме да ни отведете във Вегас. За това сме дошли.

Хората на Флаг излязоха от вцепенението си, сякаш пробудени от думите на Лари. Двамата с Ралф натикаха в едната кола, Глен — в другата. От предната част на колата ги отделяше метална мрежа. Вратите бяха без дръжки. „Арестувани сме“ — каза си Лари и го напуши смях.

Четирима от преследвачите се сместиха на предната седалка. Патрулната кола даде на заден ход, направи завои и се насочи на запад. Ралф въздъхна.

— Страх ли те е? — прошепна му Лари.

— Да пукна, ако знам. Толкова е приятно да си починеш от трамбоването, че не мисля за нищо друго. Един от мъжете на предната седалка попита:

— Старчето ли е главният?

— Не, аз.

— Как се казваш?

— Лари Ъндървуд. А това е Ралф Брентнър. А другия е Глен Бейтман. — Той се извърна. Другата патрулна кола го следваше.

— Какво се случи с четвъртия?

— Счупи си крака. Наложих да го изоставим.

— Да, не му е провървяло. Аз съм Бари Дорган от службата по безопасност във Вегас.

Лари усети как машинално ще произнесе абсурдната Фраза: „Приятно ми е да се запознаем“ и се усмихна.

— Колко време ще пътуваме до Вегас?

— Не можем да се движим бързо заради задръстванията по пътя. Ще ги разчистим, но това не става толкова бързо. След пет часа ще бъдем там.

— Жестоко, а? — обади се Ралф, поклащайки глава. — Ние трамбоваме цели три седмици, а сега ще ни откарат за пет часа.

Дорган се обърна и ги изгледа.

— Не разбирам защо сте вървели пеша. Всъщност изобщо не разбирам защо сте дошли. Би трябвало да знаете какво ви очаква тук.

— Изпратиха ни — каза Лари. — Да убием Флаг, предполагам.

— Нямате големи шансове, приятелче. Ще отидете направо в затвора. Той знаеше, че идвате. — Дорган замлъкна, сетне продължи: — Остава ви само да се надявате, че ще умрете бързо. Но не разчитайте на това. В последно време Той е в лошо настроение.

— На какво се дължи? — попита Лари.

Но Дорган очевидно беше решил, че и без това е казал твърде много. Обърна се напред и не отвърна. Лари и Ралф се загледаха в пустинния пейзаж. След три седмици ходене пеша, автомобилът се бе превърнал в лукс за тях.

До Лас Вегас стигнаха за шест часа. Градът се намираше сред пустинята и напомняше скъпоценен камък, скрит в пясъците. Улиците бяха пълни с хора — работният ден бе завършил и жителите на Вегас

се наслаждаваха на вечерния хлад. Обръщаха любопитно глави, забелязали патрулните коли, сетне се връщаха към разговорите си.

Лари замислено се оглеждаше. В града имаше електричество, улиците бяха чисти, следите от грабежите по време на епидемията бяха заличени.

Стигнаха до затвора. Когато Лари излезе от колата, раздвижвайки изтръпналите си крайници, видя, че Дорган държи белезници.

— Виж какво, съжалявам — обърна се шефът на сигурността към Ралф. — Такива са разпорежданията му.

Ралф каза:

— Никога не са ми слагали белезници. Две години преди да се ожена, веднъж ме хванаха на улицата пиян и ме откараха в изтрезвителя, но белезници не са ми слагали никога.

Ралф говореше бавно и по оклахомския му диалект пролича, че е много разгневен.

— Имам заповед — повтори Дорган. — Няма да си разваляме отношенията.

— Заповед! — изсумтя Ралф. — Знам кой ти е дал тази заповед. Той уби приятеля ми Ник. Как, по дяволите, си се свързал с това бясно куче? Виждаш ми се свестен човек.

Ралф гледаше в Дорган с такова гневно недоумение, че онзи бе принуден да извърне очи и да се заоправдава:

— Това ми е работата и си я върша. Това е. Дай си ръцете или ще ми се наложи да помоля някой друг да го свърши вместо вас.

Лари протегна ръце и Дорган му надяна белезниците.

— Какъв си бил по-рано? — попита любопитно младият мъж.

— Помощник следовател в полицията на Санта Моника.

— А сега си с Него. Извинявай, но това е много интересно.

От другата кола издърпаха Глен Бейтман.

— Защо, по дяволите, го блъскате? — сърдито попита Дорган.

— Ако ти се беше наложило да го слушаш шест часа и ти щеше да постъпиш така — каза един от хората, съпровождащи Глен.

— Не ме интересува какво е дрънкал, но не бива да си давате воля на ръцете. — Дорган погледна към Лари. — Какво толкова интересно има в това, че съм с Него? Преди епидемията десет годни бях в полицията. И знаех какво става, когато някой като теб застане начело.

— Млади човече — промълви Глен, — общуването ви с престъпници и наркомани не оправдава факта, че сте се обвързал с това чудовище.

— Отведете ги — равнодушно заповяда Дорган. — Поставете ги в единични килии, в различни крила на затвора.

— Според мен едва ли ще се приспособиш към живота, който си избрал — отбеляза Глен. — Нямах наклонностите и психиката на нацист.

Този път Дорган лично го блъсна.

Водеха Лари по някакъв коридор. На стените висяха надписи: „Плюенето забранено“, „Тоалетните са в тази посока“, „Помни, че не си гост тук“.

— Нямам нищо против да взема душ — обади се той. — Може и да стане — каза Дорган. — От какво зависи? — От поведението ти.

Отвори вратата на килия в дъното на коридора и вкара вътре Лари.

— Ами гривните? — попита Лари протягайки ръце.

— Разбира се — Дорган свали бележниците.

— Така добре ли е?

— Идеално.

— Още ли искаш да се изкъпеш?

— Много. — Но имаше и още нещо. Лари изпитваше ужас при мисълта, че ще остане сам и ще се вслушва в отдалечаващите се по коридора стъпки. Ако останеше сам, страхът щеше да се върне.

Дорган извади малък бележник.

— Колко души живеят в Зоната?

— Шестстотин — каза Лари. — Всеки четвъртък играем на бинго, а наградата е десеткилограмова пуйка.

— Искаш ли душ или не?

— Искам.

„Но вероятно няма да стане“ — помисли си той.

— Та колко каза, че сте в Зоната?

— Двайсет и пет хиляди, но от тях поне четири хиляди непълнолетни и ги пускат безплатно в автокиното. От икономическа гледна точка това е пълно разорение.

Дорган затвори бележника и го изгледа.

— Не мога, приятел — каза Лари. — Постави се на мое място. Другият поклати глава.

— Не мога, тъй като още съм с ума си. Защо дойдохте тук? Какво искахте да научите? Утре или в други ден ще сте мъртви. А ако Флаг реши, че трябва да проговорите, то ще си изпеее всичко. Подозирам, че не сте с всичкия си, щом сте дошли тук.

— Дойдохме по заповед на една старица, на име майка Абигейл. Може би си я сънувал.

Дорган поклати глава, но побърза да извърне очи.

— Не разбирам за какво говориш.

— Тогава да сменим темата.

— Нима искаш да говориш с мен? А не желаш ли да се изкъпеш?

Лари се засмя.

— Няма да се дам толкова лесно. Изпратете ни шпионин, ако намерите човек, който да не се разтрепери при споменаването на майка Абигейл.

— Е, както искаш. — Дорган излезе в коридора, осветен от крушки в метални мрежи и с трясък спусна и заключи тежката желязна врата.

Лари се огледа. Подобно на Ралф, и той бе попадал няколко пъти в затвора — веднъж за непристойно поведение на публично място, втория път за незаконно притежаване на трийсет грама марихуана. Ах, лудо-младо!

— Със сигурност не съм в „Риц“ — промърмори той. Дюшекът върху нара изглеждаше плесенясал и младият мъж се запита дали преди няколко месеца върху него е лежал мъртвец? Казанчето на тоалетната работеше, но при първото пускане него протече ръждива вода — сигурен знак, че отдавна не е използвано. Някой си беше забравил четивото — орфан уестърн. Лари взе книгата, сетне я остави. Седна на нара и се заслуша в тишината. През целия си живот бе изпитвал ужас от самотата и при все това неизменно бе самотен... докато пристигна в Свободната зона. Сега най-лошите му предчувствия се сбъдваха — отново го обземаше познатият страх. Стисна зъби и се опита да го преодолее. „Утре или вдругиден ще бъдете, мъртви.“

Но Лари не вярваше. Това просто не можеше да се случи.

— Не се страхувам от злото — прошепна той в мъртвешката тишина на коридора и фразата му хареса, поради което я повтори. Легна на нара и му хрумна, че по някакъв странен начин почти се е завърнал на Западното крайбрежие, само че пътешествието се бе оказало по-дълго и необичайно, отколкото бе предполагал. Още повече, че все още не беше свършило.

— Не се страхувам от злото — повтори той като заклинание. Когато заспа, на лицето му бе изписано спокойствие. Не сънува нищо.

* * *

На следващия ден в десет сутринта Рандал Флаг и Лойд Хенрайд отидоха в килията на Глен Бейтман.

Той седеше на пода със скръстени крака. Под нара бе намерил късче въглен и току-що бе завършил надпис на стената на килията, сред изображенията на мъжки и женски полови органи, имена, телефонни номера и стихотворения. Надписът гласеше: „Не съм грънчар и не съм грънчарско колело — аз съм глина, но нима постигнатата форма не зависи от вътрешните свойства на глината, както и от грънчарското колело и таланта на майстора?“

Глен точно се възхищаваше от пословицата (или това бе афоризъм), когато му се стори, че температурата в килията внезапно се понижи поне с десет градуса. Вратата в дъното на коридора с трясък се отвори. Устата на Глен неочаквано пресъхна и въгленът падна от ръката му.

По коридора се разнесоха стъпки, приближаващи се към килията. Потрепваха токове на ботуши, почти заглушаващи стъпките на другия човек, който се опитваше да върви в крак с притежателя на ботушите.

„Това е Той. Сега ще видя лицето му.“ Неочаквано изпита непоносимо силни болки, причинени от артрит. Болката беше непоносима. Сякаш му бяха извадили всички кости и бяха запълнили мястото им с начупени стъкла. И въпреки това, когато токовете спряха пред килията му, той извърна глава и на лицето му грейна усмивка, след което заяви:

— Ето те и теб. Изобщо не приличаш на таласъма за какъвто те мислех.

От другата страна на решетките стояха двама души. Флаг бе от дясно. Носеше сини джинси и бяла копринена риза, която отразяваше слабата светлина, и се усмихваше на Глен. Зад него стоеше по-нисък човек, който изглеждаше напълно сериозен. На шията му висеше черен камък с червена ивица по средата, който изглеждаше някак мазен.

— Искам да ви представя моя помощник — каза Флаг и се изкиска. — Лойд Хенрайд, запознай се с Глен Бейтман, социолог, член на комитета на Свободната зона и последния интелектуалец в зоната след смъртта на Ник Андрос.

— Приятно ми е — измърмори Лойд.

— Как е артритът ви? — попита Флаг. Тонът му бе състрадателен, но в очите му проблясваше неприкрито удоволствие.

Глен бързо свиваше и разтваряше пръсти, усмихвайки се на Флаг. Никой никога нямаше да разбере колко усилия му костваше тази усмивка.

„Вътрешните свойства на глината!“

— Чувствам се прекрасно — отвърна той. — Артритът вече не ме измъчва след нощта, прекарана в тази уютна килия.

Усмивката на Флаг леко помръкна. Глен забеляза как за миг по лицето му пробягнаха изненада и гняв. Или пък страх?

— Реших да ви пусна на свобода — рязко каза той. Сияйната усмивка отново озари лицето му. Лойд ахна удивено и Флаг се обърна към него.

— Нали така, Лойд?

— Ами... да, разбира се.

— Прекрасно — отвърна Глен. Чувстваше как артритът гризе ставите му.

— Ще ви дадат моторен велосипед и ще можете да се върнете у дома.

— Но аз не мога да се върна без приятелите си.

— Естествено. Просто трябва да ме помолите. Паднете на колене и ме помолете любезно.

Глен отметна глава и се смя дълго и гръмко. Докато се смееше, болката в ставите му сякаш намаля. Почувства се по-добре и по-силен, отново се владееше.

— Голям симпатяга си — каза той. — Ще ти кажа какво да направиш. Намери голяма купчина пясък, вземи чук и си наври всичкия пясък в задника.

Лицето на Флаг потъмня. Усмивката му се стопи. Очите му, които допреди малко напомняха цвета на камъка на шията на Лойд, сега бяха станали жълтеникави. Протегна ръка към катинара на вратата и здраво го стисна. Разнесе се пращане, между пръстите му заизскачаха искри. Катинарът падна почернял и димящ на пода. Лойд Хенрайд извика. Флаг сграбчи вратата и с трясък я плъзна встрани.

— Престани да се смееш!

Глен се разсмя още по-силно.

— Престани да ми се присмиваш!

— Та ти си едно нищожество! — заяви Глен, докато бършеше сълзите си и продължаваше да се киска. — Моля за извинение..., а ние така се страхувахме от теб... мислехме, че си голяма работа... смея се не само на теб, а и на собствената си глупост.

— Застреляй го, Лойд! — Флаг се обърна към човека до себе си. Лицето му бе изкривено от гняв. Пръстите му се гърчеха.

— Защо не ме убиеш сам, след като толкова искаш — попита Глен. — Сигурно можеш. Докосни ме с пръст и спри сърцето ми. Прекръсти се на обратно и ми причини мозъчна емболия. Разполови ме с мълния. О, Боже... Боже... заболя ме коремът...

Падна на нара и се затъркаля, тресейки се от неудържим смях.

— Застреляй го! — извика Флаг.

Пребледнял, треперещ от страх, Лойд измъкна пистолета от колана си и едва не го изпусна, сетне се опита да се прицели в Глен. Наложил му се да стисне пистолета с две ръце.

Глен го погледна усмихнато, все едно се намираше на коктейл в университетското градче и след като се бе посмял на хубав виц, се канеше да насочи разговора към по-сериозни неща.

— След като сте решили да стреляте, прицелете се в него господин Хенрайд.

— Хайде, Лойд!

Лойд натисна спусъка. Изстрелът прозвуча оглушително в затвореното пространство. Куршумът се удари в бетонната стена на два сантиметра над рамото на Глен.

— Една работа не можеш да свършиш като хората! — изкрещя Флаг. — Застреляй го, идиот такъв! Застреляй го!

— Опитвам се... На лицето на Глен все още грееше усмивка, почти не бе трепнал от изстрела.

— Повтарям, след като ви се иска да стреляте, то убийте шефа си. В него няма нищо човешко. Веднъж в разговор го бях нарекъл „последният вълшебник на рационалната мисъл“, господин Хенрайд. Това твърдение се оказа по-правдоподобно, отколкото предполагах. Но сега магията го напуска. Скоро няма да бъде никакъв вълшебник и той го знае. Вие също го знаете. Застреляйте го и ни избавете от бъдещи кръвопролития и убийства.

Лицето на Флаг бе неподвижно и напомняше маска — Добре, застреляй един от нас, Лойд — каза той. — Измъкнах те от затвора, където щеше да умреш от глад. Нали искаше да отмъстиш на хора като него? Нищожества, които дрънкат празни приказки.

Лойд каза:

— Господине, не се опитвайте да ме заблудите. Ранди Флаг говори истината.

— Не е вярно, лъже. И ти го знаеш.

— Казвал ми е повече истини, отколкото съм чул през целия си скапан живот — промълви Лойд и стреля три пъти в Глен. Той отхвъркна към стената като парцалена кукла. От раните му бликна кръв. Удари се в нара и падна на пода. С усилие се повдигна на лакти и прошепна:

— Всичко е наред, господин Хенрайд. Не бихте могъл да постъпите по друг начин.

— Млъкни, дърт дърдорко! — извика Лойд. Стреля още веднъж. И още веднъж. Плачеше. Сълзите се стичаха по изкривеното му от гняв, загоряло лице. Спомни си заека, който бе оставил да умре от глад. Спомни си Поук, хората от континентъла и Джордж Великолепния, на когото бяха залепили устата с лейкопласт. Спомни си затвора във Финикс, плъха и Траск. Спомни си как кракът на Траск му се бе сторил вкусен като пържено пиле. Отново натисна спусъка, но пистолетът само прещрака.

— Добре — промълви Флаг. — Добре. Отлично се справи, Лойд. Чудесно.

Лойд пусна пистолета на пода, отдръпна се от господаря си и изкрещя:

— Не ме докосвай! Не го направих заради теб!

— Грещиш — мило отвърна Флаг. — Мисли каквото си искаш, но всъщност е така. — Той протегна ръка и стисна черния камък на шията на Лойд. Когато разтвори длан, камъкът бе изчезнал. На мястото му висеше малък сребърен ключ.

— Струва ми се, че ти го бях обещал — продължи той. — В онзи, другия затвор. Този тип лъжеше... аз държа на думата си, нали така, Лойд?

— Някои от тукашните обитатели кроят планове да избягат.

— Знам имената им. Уитни... Кен... Джени... о, да, знам имената им.

— Тогава защо...

— Интересуваш се защо няма да им попреча? Не знам. Може би е по-добре да си отидат. Но ти, Лойд... Ти си мой верен слуга, нали?

— Да — прошепна Лойд. — Да. Сигурно е така.

— Без мен дори нямаше да се измъкнеш от затвора, камо ли да станеш важна клечка.

— Да.

— Онзи Лодър знаеше, че мога да го направя по-силен, по-могъщ. Затова се бе запътил насам. Но бе изпълнен с мисли... — на лицето му се появи недоумение и неочаквано то се състари. После махна с ръка и отново се усмихна.

— Възможно е да си имаме неприятности по причини, които дори аз не мога да проумея... но старият вълшебник знае още няколко фокуса, Лойд. Сега ме изслушай. Не трябва да губим нито секунда, ако искаме да възвърнем доверието на хората в мен. Ако искаме да потушим бунта в зародиш. Утре ще се разправим с Ъндървуд и Брентнър. А сега ме слушай внимателно...

* * *

Лойд си легна след полунощ, но заспа едва на разсъмване.

Разговаря с Ратмен, с Пол Бърлсон и с Бари Дорган, който се съгласи, че нарежданията на Флаг могат и трябва да бъдат изпълнени

преди да се съмне. На алеята пред Гранд Хотел в десет часа вечерта започна строителство. Работеше бригада от десет човека, въоръжени с кислород, чукове и метални тръби. Сглобяваха две платформи точно срещу фонтана. Зрелището скоро привлече цяла тълпа зяпачи.

— Виж, мамо Енджи! — извика Дини. — Ще пускат ракети!

— Да, но всички добри момченца си лягат по това време — каза Енджи Хършфийлд, отвеждайки детето встрани. Предчувстваше, че ще стане нещо ужасно, може би още по-страшно от смъртоносната епидемия.

— Искам да погледам! Искам да погледам ракети! — закапризничи Дини, но тя побърза да го отведе.

Джули Лори се приближи към Ратмен — единственият мъж, който ѝ се струваше прекалено отвратителен, за да спи с него... — е, освен в краен случай. Черната му кожа проблясваше под синьо-белите искри на кислород. Беше облечен като пират — с широки копринени шалвари, червен пояс и наниз от сребърни долари на тънкия си врат.

— Какво правите, Рати? — попита тя.

— Ратмен нищо не знае, скъпа, но предполага. Да, точно така. Струва ми се, че утре ще има много черна работа. Не искаш ли да се чукаем набързо, скъпа?

— Може — каза тя, — но при условие, че ми кажеш какво става тук.

— Утре целият Вегас ще узнае за това. Ела с Рати, миличка, и той ще ти покаже нещо забавно.

Но за голямо негово неудоволствие Джули бе изчезнала сред тълпата.

Когато Лойд най-сетне заспа, работата беше свършена и тълпата се разотиде. Върху всяка от платформите стоеше голяма клетка, с отвори от двете страни. Наблизо бяха паркирани четири коли с буксирни куки. Към всяка кука бе прикрепена стоманена верига. Веригите се извиваха в тревната площ пред хотела и всяка завършваше в един от отворите на клетките, като в края ѝ бе прикрепена по една стоманена белезница.

* * *

Сутринта на трийсети септември Лари чу как се отваря вратата в дъното на коридора. Разнесе се шум от бързо приближаващи се стъпки. Лари лежеше на нара и

(мислеше? молеше се?)

Всъщност беше едно и също. По-важно бе, че старата рана в душата му най-сетне се бе затворила и той усещаше непознат покой. Почувства, че двете личности, които досега обитаваха тялото му — истинска и измислена — се сляха. Новият Лари сигурно щеше да хареса на майка си. И на Рита Блекмор. На Уейн Стъки нямаше да се налага да му чете лекции. Дори специалистката по хигиена на устната кухина би харесала този Лари.

„Скоро ще умра. И ако има Бог (а започвам да мисля, че има), нека бъде волята му. Ще умрем и по някакъв начин смъртта ни ще сложи край на всичко това.“ Подозираше, че Глен Бейтман е мъртъв. Вчера от съседното крило бяха проехтели изстрели. Точно там бяха отвели Глен. Какво пък, той беше стар и го мъчеше артритът, а онова, което бе намислил Флаг за тази сутрин, едва ли щеше да е особено приятно, Стъпките спряха пред килията.

— Ставай, кучи сине — бодро извика някой. — Ратмен е дошъл за белия ти задник.

Лари вдигна поглед. На вратата на килията стоеше усмихнат чернокож пират с наниз сребърни долари на шията и гола сабя в ръката. Зад гърба му надничаше очилатият счетоводител.

— Какво има? — попита Лари.

— Скъпи — изфъфли пиратът, — това е краят. Истинският край.

— Добре — отвърна младият мъж и стана от нара. Бърлсон трескаво забърбори и Лари забеляза, че е изплашен.

— Искам да знаете, че идеята не е моя.

— Доколкото разбирам, не сте виновни за нищо от онова, което се случва тук — каза Лари. — Кого убиха вчера?

— Бейтман — отвърна Бърлсон, свеждайки поглед. — При опит за бягство.

— При опит за бягство — промърмори младият мъж и се разсмя. Негърът също избухна в смях.

Вратата на килията се отвори и Бърлсон влезе. Носеше белезници. Лари не оказа никаква съпротива, само протегна ръце.

— При опит за бягство — повтори той. — Някой ден и вас ще ви застрелят при опит за бягство. — Погледна към „пирата“.

— И теб също, Рати. При опит за бягство. — Отново се засмя, но този път негърът не се присъедини, а мрачно изгледа Лари и вдигна сабята си.

— Я стига, глупако! — смъмри го Бърлсон. Тримата излязоха от килията; счетоводителят вървеше отпред, следван от Лари и Ратмен. Когато напуснаха крилото, към тях се присъединиха още петима души. Един от тях бе Ралф, също с белезници.

— Ей, Лари — тъжно каза той. — Чу ли? Казаха ли ти?

— Да.

— Мръсници! Скоро ще им видим сметката, нали?

— Да.

— Затваряй си устата! — изрева един от мъжете. — На вас ви дойде краят. Сега ще видите какво ви чака. Голямо развлечение.

— Ами, вашият край наближава — настоя Ралф. — Нима не го знаете? Нима не го усещате?

Негърът го блъсна и той едва не падна, после изкрещя:

— Млъквай! Ратмен повече не желае да слуша глупавите ти брътвежи!

— Колко си пребледнял, Рати — засмя се Лари. Чернокожият отново размаха сабята си, но жестът му не бе заплашителен. Подобно на всички останали, Ратмен изглеждаше изплашен. Във въздуха сякаш витаеше предчувствието за страшно и необратимо събитие.

В обления от слънце двор стоеше камионетка с надпис „Затвор на Лас Вегас“. Натикаха двамата затворници вътре вратата след тях се затръшна, моторът заработи и камионетката потегли. Лари и Ралф седяха на твърдите седалки, ръцете им, оковани с белезници, висяха между колената им.

Ралф промълви:

— Чух, че целият Вегас ще се събере там. Мислиш ли, че ще ни разпънат, Лари?

— Вероятно. — Той погледна към едрият мъж. Ралф бе нахлупил шапката на главата си, перото ѝ бе проскубано, но продължаваше да стърчи наперено. — Страх ли те е, Ралф?

— Ужасно. Не мога да понасям болки. Дори се страхувах да ми бият инжекция. Имам предчувствието, че ни очакват адски мъки, но не

мога да разбере какво цели Флаг. Засега виждам, че ни използва, за да организира голям спектакъл. Затова ли дойдохме чак дотук?

— Не знам.

Лари също бе изплашен, но дълбоко в душата си изпитваше необяснимо спокойствие. Бе сигурен, че всичко ще завърши добре.

— Не се страхувам от злото — промърмори той. Затвори очи и си спомни Луси. И майка си. После пред очите му се заредиха несвързани помежду си картини. Как става рано в зимните утрини, за да отиде на училище. Как веднъж повърна в черквата. Как на деветгодишна възраст с Руди намират порнографско списание на улицата и го разглеждат от кора до кора. Как гледа по телевизията бейзболния шампионат на САЩ заедно с Ивон Ветерлен.

Не искаше да умира, боеше се от смъртта, но бе длъжен да се примири с нея, доколкото беше възможно. В края на краищата, изборът не бе направен от него и беше започнал да вярва, че смъртта е... чакалня, гримьорна, където очакваш да започне спектакълът.

Камионетката спря и вратата се отвори. Вътре нахлу ярка слънчева светлина. Ратмен и Бърлсон се качиха при затворниците. През отворената врата се дочу приглушено бучене, което накара Ралф да наклони глава и да се вслуша. Но Лари знаеше какво означава това.

През 1986 с неговата група свиреха пред най-многобройната публика през живота си — бяха загряваща група на Ван Хален. И звукът, долитащ до тях, преди да излязат на сцената, бе съвсем същият. Когато излезе от камионетката, той бе подготвен, какво го очаква. Изражението му не се промени, но Ралф ахна от изумление.

Стояха на моравата пред гигантски хотел. Пред входа се извисяваха две златни пирамиди. На тревата бяха спрели два камиона-платформи. Върху тях имаше клетки, изработени от метални тръби.

Докъдето стигаше погледът, се виждаха тълпи от хора.

Бяха заобиколили поляната в неправилна окръжност. Бяха се струпали на паркинга пред казиното, по стъпалата на главния вход. Някои младежи бяха вдигнали приятелките си на раменете си, за да виждат по-добре. Разговорите на хората се сливаха в приглушено мърморене, напомнящо застрашителното ръмжение на опасен хищник.

Лари огледа насъбралото се множество и всеки човек, към когото устремеше погледа си, извърщаше очи. Стори му се, че по лицата на

хората е застинал израз на обреченост. И все пак бяха тук, жадни да наблюдават смъртта на двама събратя.

Хората на Флаг ги заблъскаха към клетките и едва тогава Лари забеляза колите с буксири и вериги. Но пръв отгатна предназначението им Ралф. В края на краищата цял живот си бе имал работа с техника.

— Лари — прошепна той. — Канят се да ни разкъсат на парчета.

— Хайде, по-бързо — извика негърът, лъхайки на чесън в лицето му. — Хайде, кучи сине. Сега ще се позабавлявате с приятелчето ти.

Лари се качи на платформата.

— Съблечи си ризата, сладурче.

Лари се подчини и утринният прохладен ветреца поглади кожата му. Ралф също свали своята. Тълпата зашепна. След дългия, изтощителен поход, двамата бяха само кожа и кости.

— Влизай в клетката, бял задник.

Сега заповедите започна да дава Бари Дорган. Спираше тук-там, проверявайки всичко ли е в изправност. На лицето му бе изписано отвращение.

Четиримата шофьори влязоха в колите и запалиха моторите. Ралф сграбчи една от белезниците и я метна през отворя в клетката. Уцели Пол Бърлсон по главата и сред тълпата се понесе нервен смях.

Дорган извика:

— Не трябваше да го правиш, човече. Сега ще се наложи да изпратят няколко души да те усмирят.

— Остави ги да си вършат работата — обърна се Лари към Ралф. Сетне се втренчи в Бари Дорган. — Ей, Бари, на това ли са те учили в полицията на Санта Моника?

В тълпата отново се разнесе смях.

— Брутално отношение към арестуваните — извика някакъв смелчак. Дорган се изчерви, но не каза нищо. Придърпа веригите по-близо до клетката на Лари и младият мъж се изхрачи върху тях, плю, учудвайки се, че му е останала достатъчно слюнка. Раздадох се одобрителни възгласи и Лари си каза: „Може би затова сме изпратени тук — да ги накараме да се разбунтуват...“

Но в сърцето си не вярваше на това. Лицата наоколо бяха твърде бледи и уплашени. Одобрителните възгласи на хората, прикрити зад съгражданите си, бяха безсмислени, сякаш протестираха разгневени деца. Все пак бе очевидно, че са недоволни и че в душите им е посято

семето на съмнението. Ала Флаг бе предвидил това. Недоволните щяха да се измъкнат тайно посреднощ, и да заминат незнайно къде. А той щеше да им позволи да го сторят, тъй като съзнаваше, че трябва да запази най-преданите си хора, като Бърлсон и Дорган. С бегълците и неверниците ще се справи по-късно. Тук никога нямаше да избухне въстание.

Дорган, Ратмен и още един човек последваха Лари до клетката. Негърът държеше предварително прикрепените към веригата белезници.

— Дай си ръцете — нареди Дорган.

— Удивително нещо са законът и редът, нали Бари?

— Протегни ръце, дяволите да те вземат!

— Май ти призля, Бари. Как е сърчицето ти напоследък — подскача ли?

— За последен път ти казвам, приятелче. Пъхни ръцете си през отворите.

Дари се подчини. Белезниците се плъзнаха на китките му и щракнаха. Всички излязоха от клетката и затвориха вратата.

— Хора, добре знаете, че с нас постъпват несправедливо! — извика Лари и гласът му, школуван от дългите години пеене, се понесе над тълпата с удивителна сила. — Не очаквам да попречите на това, но искам да го запомните! Убиват ни, защото Флаг се бои от нас! Бои се от нас и от всички хора, които сме изпратили тук! — Тълпата заропта. — Запомнете как умираме! И знайте, че следващия път същото може се случи с вас!

Отново глух ропот се понесе наоколо, после се възцари тишина.

— Лари! — извика Ралф.

По стълбите на Гранд Хотел слизаха Рандал Флаг и Лойд Хенрайд. Флаг носеше джинси и риза на карета, джинсово яке с две значки на реверите и оръфани каубойски ботуши. Тишината се нарушаваше единствено от потракването на токовете му... като сякаш отброяваха последните секунди от живота на осъдените. Той се усмихна.

Лари се втренчи в него. Флаг спря между клетките и вдигна поглед. В усмивката му имаше някакво мрачно очарование. Напълно се владееше и Лари неочаквано осъзна, че това е неговият звезден миг, смисълът на целия му живот. Флаг се обърна към насъбралото се

множество. — Лойд — промълви той и Лойд, който изглеждаше уплашен и болнав, му подаде някакъв свитък.

Зловещият човек го разгърна и заговори. Гласът му бе дълбок и звучен и се носеше сред мъртвешката тишина като сребриста вълничка върху тъмно езеро. — Знайте, че аз, Рандал Флаг, поставям подписа си под този документ на трийсети септември 1990 година, или още така наречената Година първа след епидемията.

— Името ти не е Флаг! — провикна се Ралф. Хората изумено зашепнаха. — Защо не им кажеш истинското си име?

Флаг невъзмутимо продължи:

— Знайте, че тези хора, Лари Ъндървуд и Ралф Брентнър, са шпиони, дошли в Лас Вегас с подривни намерения. Промъкнаха се сред нас с измама и под прикритието на мрака...

— Ама, че нахалство — прекъсна го Лари, — сигурно си забравил, че вървахме по шосе № 70 посред бял ден. — Той извиси глас. — Арестуваха ни на обяд на магистралата — това ли наричате „промъкване под прикритието на мрака“?

Флаг търпеливо изчака отново да настъпи тишина, сякаш смяташе, че трябва да даде възможност на Лари и Ралф да отговорят на предявените обвинения..., което впрочем нямаше никакво значение.

После продължи:

— Съучастниците на тези двамата са отговорни за взривяването на хеликоптерите в Индиан Спрингс и следователно за гибелта на Карл Хоу, Били Джеймисън и Клиф Бенсон. Обвинявам ги в убийство.

Погледът на Лари се — прикова върху лицето на човека, застанал на първия ред. Това бе Стан Бейли, ръководител на изпитанията в Индиан Спрингс. Лари не знаеше това, но забеляза недоумението му, когато се обърна и промълви на съседа си нещо странно като „Боклукчията“...

— Съучастниците им изпратиха шпиони при нас, с които успяхме да се справим. Осъждам тези двамата на смърт чрез разкъсване. Дълг на всекиго от вас е да присъства на това наказание, за да го запомни и да разкаже на другите какво е видял днес.

Флаг отново се усмихна, опитвайки се да си придаде загрижен и състрадателен вид, но въпреки усилията си, приличаше досущ на озъбена акула.

— Майките с деца са свободни.

Обърна се към колите, чийто мотори работеха. В този момент измежду струпаните хора внезапно изскочи някакъв човек. Беше смъртно бледен, така че тенът на лицето му не се различаваше от бялата му готварска престилка. Флаг подаде свитъка на Лойд. Когато Уитни подскочи пред всички, ръцете на Лойд потръпнаха конвулсивно и свитъкът се скъса.

— Чуйте, хора! — извика Уитни.

Насъбралите се смутено замърмориха. Уитни целият трепереше като паралитик и непрекъснато кимаше към Флаг, който го наблюдаваше с кръвожадна усмивка. Дорган понечи да се нахвърли върху готвача, но Флаг го спря.

— Това е несправедливо! — изкрещя Уитни. — Знаете, че е несправедливо!

Възцари се мъртвешка тишина, като че всички присъстващи се бяха вкаменили, Адамовата ябълка на Уитни подскачаше като маймуна на клон.

— Някога бяхме американци! — продължи той. — Американците не постъпват така. Аз съм само един готвач, но знам, че американците не биха постъпили така, не биха се подчинявали на някакъв си кръвожаден малоумник с каубойски ботуши....

Всички възкликнаха от ужас. Лари и Ралф си размениха удивени погледи.

— Точно такъв е! — настояваше Уитни. По лицето му се стичаха капки пот, подобни на сълзи. — И вие ще гледате преспокойно как тези двама души ще бъдат разкъсани? И смятате, че това е подходящо начало на нов живот? Смятате, че е справедливо? Казвам ви, ще сънувате кошмари, докато сте живи!

Хората замърмориха в знак на съгласие.

— Длъжни сме да спрем всичко това — продължи Уитни. — Трябва добре да обмислим това, което... което...

— Уитни! — раздаде се глас, мек като коприна и толкова тих, че едва се чуваше, но все пак достатъчно силен, за да накара готвача моментално да млъкне. Той се обърна към Флаг и устните му безмълвно се раздвижиха, очите му се изцъклиха. Потта обливаше лицето му.

— Уитни, трябваше да си мълчиш. — Гласът бе тих, но всеки го чуваше отчетливо. — Щях да те пусна... пък и за какво си ми?

Готвачът се опита да проговори, но от устата му не излезе нито звук.

— Ела тук.

— Не — прошепна Уитни, но краката му се раздвижиха, сякаш по собствена воля. Черните му мокасини се плъзгаха върху тревата, когато като призрак се отправи към господаря си.

— Знаех плановете ти — каза Флаг. — Знаех какво се готвиш да направиш. Дори по-рано от самия теб. Й щях да ти позволя да си отидеш, за да се върнеш след година, може би след десет. Ала ти пропусна шанса си.

За последен път Уитни успя да си възвърне дар слово и думите се изтръгнаха от гърлото му като задавен вик:

— Ти не си човек! Ти... ти си дявол!

С показалеца на лявата си ръка Флаг почти докосна брадичката му.

— Да, прав си — промълви той, така че никой, освен Лойд и Лари не го чу. — Аз съм дявол.

От пръста му изскочи кълбо син огън, не по-голямо от топката за пинг-понг, с която Лио непрекъснато си играеше. Разнесе се пращане. Хората в един глас възкликнаха и звукът напомняше фучене на есенен вятър.

Уитни извика, но не помръдна от мястото си. Огненото кълбо докосна брадичката му. Внезапно във въздуха се разнесе отвратителният мирис на изгоряло месо. Синкавото кълбо премина през устните му и викът на Уитни заглъхна. Сетне се плъзна по бузата му, изгаряйки плътта до костта.

То затвори очите на Уитни и застина над челото му. Лари чу как Ралф безспирно повтаря като заклинание една и съща фраза, и му заприглася:

— Не се страхувам от злото... не се страхувам от злото...

Огненото кълбо се издигна и във въздуха се разнесе миризмата на изгорели коси. Сетне то се плъзна към тила на Уитни, оставяйки след себе си гротескна плешивина. Готвачът залитна и се строполи на земята с лицето надолу, за щастие на наблюдаващите го хора, от гърдите на които се изтръгна продължително „Ааааах“, все едно се възхищаваха на фойерверките по случай Четвърти юли. Огненото кълбо увисна във въздуха. Сега бе увеличило размерите си и бе

толкова ярко, че беше невъзможно да се гледа в него. Флаг посочи към насъбралите се хора и то бавно полетя към тях. Стоящите на първия ред ужасено отстъпиха назад. Флаг гръмогласно запита:

— Има ли сред вас още някой който не е съгласен с присъдата ми? Ако е така, нека говори!

Никой не се обади.

Флаг изглеждаше доволен.

— Тогава позволете...

Неочаквано хората заобръщаха глави, започнаха да възклихват изненадано, сетне нададоха рев. Флаг остана като прикован. Хората се развикаха и въпреки че не се разбираше нито дума, по тона им личеше, че са смаяни.

Лари долови шума на електромотор, както и странното име, което бе чул преди малко:

— Боклук... клук... Боклук... Боклукчията... — Някой си пробиваше път през тълпата, сякаш в отговор на предизвикателството на зловещия човек.

* * *

Флаг почувства как в сърцето му се прокрадва ужас. Ужас от неизвестното и неочакваното. Беше предвидил всичко, дори глупавата спонтанна реч на Уитни. Хората — неговите хора — се отдръпваха, за да дадат път някому. Раздаде се писък, вледеняващ душата. Някакъв човек не издържа и побягна. Последва го друг. Накрая цялата тълпа се разбяга.

— Стойте! — гръмогласно извика, но никой не му обърна внимание. Тълпата се бе превърнала в ураган, който не можеше да бъде спрян дори от него. Обзе го безсилна ярост. В последния момент всичко се бе объркало, както се случи със съдията в Орегон, с онази жена, която преряза гърлото си със счупено стъкло и с Надин... падащата в бездната Надин... Хората се разбягаха във всички посоки, съзрели закъснелия гост; появил се като мрачно привидение от книга на ужасите. Навярно бяха видели в озъбеното му лице окончателното възмездие. Бяха видели какво им бе донесъл завърналият се блуден син.

Когато се разпръснаха, видя го и Рандал Флаг, а заедно с него Лари, Ралф и застиналият от ужас Лойд Хенрайд, който все още стискаше разкъсания свитък.

Това бе Доналд Мървин Елбърт, известен още като Боклукчията или Траш.

Седеше зад волана на голям електрокар, чийто акумулатор очевидно бе почти изчерпан. Електрокарът бучеше, жужеше и потръпваше. Траш подскочаше на седалката като полудяла парцалена кукла.

Явно страдаше от лъчева болест, навлязла в последния си стадий. Косата му беше окапала, ръцете му бяха покрити с кървави язви. Лицето му представляваше червен кратер, в центъра на който проблясваше бледосиньо око. Зъбите и ноктите му бяха опаднали. Клепачите му почти липсваха. Изглеждаше така, сякаш е дошъл с електрокара си от бездните на ада.

Вцепенен от ужас, Флаг го наблюдаваше безмълвно. Вече не се усмихваше, беше блед като платно. Внезапно лицето му стана прозрачно като стъкло, Боклукчията екзалтирано се провикна:

— Донесох... донесох ти огън... моля те... прости ми...

Пръв реагира Лойд. Направи крачка напред, после още една и дрезгаво произнесе:

— Траш... момчето ми...

Единственото око се завъртя към него.

— Лойд? Ти ли си?

— Да, аз съм. — Лойд трепереше, също като Уитни преди няколко минути. — Ей, какво си ни донесъл, да не е....?

— Това е голямата работа — щастливо заяви Траш. — Атомна бомба. — Започна да се поклаща на седалката като новоприобщен на евангелистко събрание. — Атомна бомба, голяма работа, голям огън!

— Махни я, Траш — прошепна Лойд. — Опасно е... махни я...

— Накарай го да я махне оттук — изстена Флаг и пребледня още повече. — Нека я откара обратно. Нека...

В единственото око на Боклукчията се появи изненада.

— Къде е той? — попита Траш, гласът му се извиси в агонизиращ вой.

— Къде е той? Няма ли го вече? Къде е той? Какво му сторихте? Лойд направи още едно усилие.

— Траш, трябва незабавно да махнеш това нещо. Ти...

Неочаквано Ралф изкрещя:

— Лари! Лари! Божията ръка! — Лицето му бе озарено от безумна радост. Очите му сияеха. Посочваше към небето.

Лари вдигна глава. Видя електрическото кълбо, излязло от пръста на Флаг, което бе станало огромно, и бавно, с подскоци, се придвижваше към Траш, изпускайки искри, подобни на влакна. Лари смътно усети, че въздухът е зареден с енергия до такава степен, че всички косми по тялото му са настръхнали.

Кълбото в небето действително приличаше на ръка!

— Не! — изстена Флаг.

Лари погледна към него... но той бе изчезнал. На неговото място се виждаше някакво безформено чудовище с огромни жълти очи, прорязани от тесни котешки зеници.

Сетне и то изчезна.

Лари видя висящите във въздуха дрехи на Флаг — яке, джинси, ботуши — които за части от секундата запазиха формата на тялото му, после паднаха на земята.

Синкавото кълбо се насочи към електрокара, с който Траш като по чудо бе успял да докара атомната бомба чак до Лас Вегас. Повръщаше кръв, косата му падаше, плюеше зъбите си, докато лъчевата болест проникваше все по-дълбоко в него, но не се бе поколебал нито за миг да поднесе своя най-голям подарък на господаря си.

Кълбото синкав огън сякаш бе привлечено към задната част на електрокара, като че любопитно да разбере какво има там.

— Мамка ти, ще ни погубиш всичките! — извика Лойд. Хвана се за главата и падна на колене.

„Слава Богу! — помисли си Лари. — Не се страхувам от злото, не се...”

Бяла светлина изпълни смълчания свят. И праведни и грешници бяха погълнати от свещения огън.

Стю се събуди от неспокойния си сън на разсъмване. Трепереше и дори свилият се до него Коджак не можеше да го стопли. Небето над него сякаш се бе изцъклило от студ,

Макар да го побиваха тръпки, Стю гореше. Имаше висока температура.

— Болен съм — промърмори той и Коджак вдигна поглед към него. Размаха опашка изтича към храсталаците. Върна се с клон в зъбите и го пусна в краката на Стю.

— Казах „болен“, не „огън“ — промълви Стю, — но все пак не е зле да ми донесеш още малко клони.

Запали огън и седна до него, но не престана да трепери. По лицето му се стичаше пот. Каква ирония. Беше пипнал супергрипа или нещо подобно на него. Разболя се два дни, след като се раздели с Глен, Лари и Ралф. След още два дни грипът щеше да го довърши. Състоянието му постепенно се влошаваше и тази сутрин се бе почувствал наистина много зле.

В джобовите си откри парче молив, бележник (необходими принадлежности за длъжността, която заемаше в организационния комитет на Свободната зона и която сега му се струваше толкова глупава) и ключодържател. Дълго време гледа учудено ключодържателя, изпитвайки силна тъга и носталгия. На него бяха закачени ключът от апартамента му, друг от колата му (ръждясал додж, модел '77), която навярно все още бе паркирана зад дома му на Томсън стрийт в Арнет.

Към ключодържателя бе прикрепено картонче. На него пишеше: „Стю Редман, Томсън стрийт 1 31, тел. (713) 555-683“. Свали ключовете от ключодържателя, сложи ги замислено на дланта си, след това ги хвърли. Откъсна страница от бележника си и най-отгоре написа: „Скъпа Франи“.

Разказа ѝ всичко, случило се до момента, в който си бе счупил крака. Написа ѝ, че се надява да се видят отново, но се съмнява, че му е съдено. Единствената му надежда бе Коджак да намери пътя към

Свободната зона. Избърса разсеяно сълзите от лицето си и написа, че я обича. „Знам, че ще скърбиш за мен, но трябва да преодолееш тъгата, да се грижиш за бебето и да свикнеш с мисълта, че вече ме няма. Това е най-важното.“

Въздъхна, сгъна листа и го пхна в найлоновото калъфче, където преди бе стояло картончето с адреса му. Сетне прикрепи ключодържателя към нашийника на Коджак. Потупа го по гърба и прошепна:

— Добро куче. Искаш ли да се разходиш? Може би ще хванеш някой заек?

Коджак се втурна нагоре по склона, където Стю бе счупил, крака си, и изчезна. Младият мъж го наблюдаваше едновременно развеселен и натъжен. Сетне вдигна металната кутия от севънъп, която Коджак му бе донесъл вчера вместо сух клон. Беше я напълнил с вода от рова и сега калта се бе утаила на дъното. Вкусът и бе отвратителен, но както би казала майка му, по-добре отвратителна, отколкото никаква. Пибавно, постепенно утолявайки жаждата си. Когато преглъщаше, гърлото го болеше.

— Животът е отвратителен — промърмори той и после се изсмя на себе си. Опипа подутините на шията си, сетне легна и се унесе.

* * *

Събуди се след около час, заровил пръсти в пясъчливата почва. Какво беше това? Може би е имал кошмар. В такъв случай навярно все още сънува. Земята под него се движеше.

Земетресение?

За миг си помисли, че е изпаднал в делириум от високата температура. Но като се огледа, видя, че пръста потъва на пластове. По склона се търкаляха камъчета. Раздаде се далечен глух тътен, сякаш ушите му заглъхнаха. Миг след това дъхът му секна, сякаш някой го бе ударил в гърдите.

— Коджак! — панически извика той. Звукът го бе изплашил — сякаш Бог бе ударил с крак някъде наблизо в пустинята. Коджак дотича по склона, скимтейки и виейки. Когато го погали по гърба, Стю усети, че кучето трепери. Трябваше да провери какво става!

Неочаквано изпита увереност, че онова, което бе писано да се случи, се случваше точно в този момент.

— Ще се изкача догоре, приятел — промърмори той. Запълзя към източния склон, който бе малко по-стръмен, но по него имаше повече храсти, за които да се хване. През последните три дни си казваше, че сигурно може да го изкачи, но просто нямаше стимул.

В подножието бе на завет и имаше вода, но сега се налагаше да изпълзи от падината и да види какво става.

Повлече счупения си крак като стик за голф, повдигна се на ръце и погледна нагоре. Разстоянието до върха му се стори безкрайно.

— Няма да успея, приятел — обърна се той към Коджак, но все пак, помагайки си с двете си ръце и лявото коляно запълзя нагоре. Успя да измине около три метра, после се плъзна надолу, тъй като не успя да намери опора.

— Не, няма да стане — задъхано прошепна той.

След десет минути почивка отново запълзя нагоре и успя да измине нови три метра. Коджак го следваше и несъмнено се чудеше защо този идиот лази нагоре, изоставяйки водата и огъня в подножието на склона.

„Топло ми е. Направо изгарям“ — помисли си младият мъж. Навярно отново бе вдигнал температура, макар вече да не го тресеше. Лицето му бе обляно в пот. Кичури влажна и сплъстена коса влизаха в очите му.

„Господи, имам чувството че ще изгоря жив!“

Погледът му се спря на Коджак. След миг осъзна какво вижда. Кучето дишаше тежко, с изплезен език. Следователно горещината, която усещаше, не бе предизвикана само от високата му температура.

Отново запълзя и страхът му даде сили. Изминаха час, два. Бореше се за всеки метър, за всеки сантиметър. Към обяд до върха му оставаха три метра, но на това място склонът бе гладък и стръмен.

— Не мога да мръдна оттук — промърмори Стю. — Какво да правя? Тялото му бавно започна да се плъзга надолу.

— Коджак?! — изкрещя той отчаяно, без да очаква помощ. Но неочаквано Коджак се озова до него. Стю слепешката се вкопчи в шията му, не разчитайки на спасение, а просто да се хване за нещо, както давящият се хваща за сламка. Кучето не го отхвърли, а заби лапи в пръстта. За миг двамата се вкамениха — същинска жива скулптура.

Сетне кучето се заизкачва, изпод лапите му полетяха камъчета и Стю затвори очи.

Коджак го дърпаше нагоре, пъхтейки като локомотив. Младият мъж се осмели да погледне и установи, че са почти на върха на склона — кучето бе навело глава и упорито местеше лапи. С отчаян вик Стю пусна шията му и се хвана за стърчащо парче асфалт. То се изплъзна от ръцете му и той се хвана за друго. Два нокътя му се обелиха като мокри лепенки и Стю изкрещя от непоносимата, пареща болка.

Отново запълзя нагоре, избутвайки се със здравия си крак и накрая — кой знае как — се озова задъхан на шосе № 70, където се просна и затвори очи.

Коджак стоеше до него, скимтеше и лижеше лицето му. Стю предпазливо седна и се загледа на запад. Взира се дълго в тази посока, забравил за горещината, която, както преди заливаше лицето му с топли вълни.

— О, Боже — изрече накрая той с тих треперещ глас. — Погледни, Коджак. Лари, Глен. Мъртви са. Господи, свършено е с всичко!

На хоризонта се издигаше облак във формата на гъба, наподобяващ свит юмрук в края на дълга, прашна ръка.

Облакът постепенно започваше да се разсейва. Беше обагрен в оранжево-червено, сякаш слънцето бе решило да залезе малко след пладне.

Внезапно осъзна, че всички във Вегас са мъртви. Някой бе натиснал копчето и атомната бомба беше избухнала... навярно е била с огромен заряд, съдейки по големината на облака и отделената топлина. Възможно е да са се взривили няколко бомби. А Глен, Лари и Ралф, дори да не бяха стигнали до града, са се оказали прекалено близо до експлозията и навярно са били изпечени живи. Зад него Коджак тъжно заскимтя.

„Радиоактивни частици. Накъде ли ще задуха вятърът?“ Но какво значение има това?

Спомни си писмото, което бе започнал да съчинява. Непременно трябва да го допише, да разкаже на Фран за случилото се. Ако вятърът задуха на изток, в Свободната зона могат да възникнат проблеми... хората там непременно трябваше да научат, че Лас Вегас, крепостта на зловещия човек, вече не съществуваше. Хората се бяха изпарили

заедно със смъртоносните си играчки, които само чакаха някой да ги докосне. Непременно трябваше да обясни всичко това. Но не в момента. Беше смъртно уморен. Изкачването го бе изтощило, а гледката на разсейващия се облак го бе довършила. Не изпитваше никаква радост, само безразличие и умора. Легна на асфалта и преди да заспи, последната му мисъл беше: „Колко мегатона?“ Не вярваше, че някога ще научи, пък и хич не го беше грижа.

* * *

Събуди се след шест. Облакът във форма на гъба бе изчезнал, но небето на запад бе розово-червено, като рана от изгаряне. Стю запълзя към бялата линия по средата на шосето, сетне отново легна изтощен. Целият трепереше. Докосна челото си и реши, че сигурно има температура над четирийсет градуса.

Привечер Коджак се появи със заек между зъбите. Остави го пред краката на Стю и размаха опашка, очаквайки похвала

— Добро куче — уморено каза младият мъж.

Коджак размаха още по-силно опашка, сякаш искаше да каже: „Прав си“. Ала продължаваше очаквателно да го наблюдава. Явно ритуалът не бе довършен. Стю се опита да си спомни какво още трябва да направи. Мозъкът му работеше бавно; докато бе спал, някой изглежда бе сипал меласа в „скоростната му кутия“.

— Добро куче — повтори той и погледна към заека. Тогава си спомни, въпреки че нямаше представа дали му е останал кибрит.

— Донеси, Коджак! — извика, по-скоро да достави удоволствие на кучето. То се втурна на някъде и се върна с голямо парче дърво.

Стю намери кибрита си, но вятърът се бе засилил, а ръцете му трепереха. Отне му доста време, докато запали огъня. Подпалките се разгоряха едва когато драсна десета клечка. Оставаха му още осем. Опече заека, даде на Коджак неговата половина, но откри, че не е гладен. Хвърли на кучето остатъка от порцията си, ала то само погледна месото, сетне тревожно заскимтя.

— Хайде, момче. Не мога да го изям.

Докато се хранеше, Стю го наблюдаваше и целият трепереше. Двете одеяла бяха останали долу, в педината.

Слънцето залезе и небето на запад се обагри с невероятни цветове. Бе най-красивият залез, който Стю бе виждал... и може би най-смъртоносният. Спомни си как в някакъв кинопреглед ентусиазирано се описваха прекрасните залези след провеждане на ядрени опити.

Внезапно бе изтръгнат от мислите си от появата на Коджак, стиснал между зъбите си едното одеяло.

— Хей — възкликна Стю и го прегърна. — Ти си страшно куче, знаеш ли?

Коджак помахаше с опашка да покаже, че знае.

Младият мъж се загърна с одеялото и се доближи до огъня. Кучето легна до него и скоро двамата заспаха. Но сънят на Стю бе неспокоен. Той бълнуваше. Някъде след полунощ събуди Коджак с виковете си.

— Хап! Изключи помпите! Той идва. Черният човек идва за теб! Изключи помпите! Той е в старата кола зад теб!

Коджак заскимтя тревожно. Човекът бе болен. Подушваше миризмата на болест, смесена с нова, някакъв страшен дъх. Така миришеха зайците, когато се нахвърляше върху тях, също и вълкът, който изкорми край дома на майка Абигейл. Така миришеха градовете, през които бяха преминавали. Ако можеше да я прогони, би го направил, но този път тя беше вътре в човека. Той поемаше чист въздух и издишваше миризмата на приближаваща смърт, и Коджак не можеше да направи нищо, освен да чака. Отново изскимтя и заспа.

Когато Стю се събуди следващата сутрин, температурата му беше още по-висока. Жлезите му се бяха подули до размера на топки за голф. Чувстваше очите си като нагорещени топчета за игра. „Умирам... да, очевидно умирам.“

Повика Коджак и извади писмото от пластмасовото калъфче, предназначено за адреса на притежателя на кучето. С ясни печатни букви описа видяното предишния ден и върна писмото на предишното му място. После отново легна и заспа. Когато отвори очи, вече падаше мрак, а небето на запад пламтеше в невероятни багри. А Коджак му беше донесъл лалугер за вечеря.

— Само това ли успя да хванеш? — Кучето помахаше с опашка и засрамено наведе глава. Стю изпече лалугера, раздели го и изяде своята порция. Вкусът бе отвратителен, след това получи стомашни

спазми. — Когато умра, искам да се върнеш в Боулдър — обърна се той към кучето. — Ще се върнеш и ще откриеш Франи. Разбра ли?

Коджак леко помахаше с опашка, сякаш се съмняваше, че господарят му говори разумно.

След час Стю отново усети жестоки болки в стомаха. Едва успя да се повдигне на лакът, за да не се изцапа, сетне повърна своя дял от лалугера.

— По дяволите! — промърмори отпаднало и задряма.

Събуди се призори и се повдигна на лакти, главата му бучеше от високата температура. Забеляза, че огънят е угаснал, но не се притесни. И без това изгаряше отвътре.

Беше го събудил някакъв шум, долитащ от тъмнина. Посипаха се камъчета. Сигурно Коджак се бе изкачил по склона...

Но кучето лежеше до него и спеше.

Точно когато го погледна, Коджак се събуди. Скочи на крака и силно заръмжа.

Отново се дочу шум от падащи камъчета. Някой — нещо се приближаваше към него.

Стю седна и си помисли: „Това е Той. По някакъв начин се е спасил. А сега е тук и се готви да ме убие, преди това да стори грипът.“

Коджак заръмжа още по-силно и настръхна. Стю чу нечие тежко дишане. После настъпи тишина. Младият мъж изтри с ръка потта от челото си. След миг от рова се надигна черен силует и засенчи звездите.

Коджак предпазливо пристъпи напред, без да престава да ръмжи.

— Хей — произнесе познат глас. — Хей, та това е Коджак!

Ръмженето спря. Коджак радостно се хвърли върху непознатия, като бясно въртеше опашка.

— Не! — извика Стю. — Това е капан! Коджак...!

Ала кучето вече подскачаше около човека, който най-последно излезе на шосето. Нещо в него се стори странно познато на Стю, който облиза устни и се подготви да се отбранява.

— Кой е там? — извика той. Сянката спря, сетне заговори:

— Ами, аз съм Том Кълън, Бога ми. А ти кой си?

— Стю — отвърна младият мъж и му се стори, че собственият му глас идва някъде отдалеч. — Здравей Том, радвам се да те видя.

Но не го видя, защото загуби съзнание.

Съвзе се около десет сутринта на втори октомври, макар че нито той, нито спътникът му знаеха точната дата.

Том бе запалил голям огън и бе завил Стю с одеяло и със своя спален чувал. Сега седеше до огъня и печеше заек. Щастлив, Коджак лежеше на земята между тях.

— Том — повика го Стю.

Слабоумният се приближи и Стю видя, че си е пуснал брада. Почти не приличаше на човека, напуснал Боулдър преди пет седмици. Сините му очи радостно проблясваха.

— Стю Редман! Ти се събуди! Толкова се радвам. Бога ми, колко е хубаво да те видя отново. Какво е станало с крака ти? Счупен ли е? Боли ли те? Аз също съм си чупил крака. Сkochих от купа сено и го строших. А пък татко ми удари един бой... Да, Бога ми. Беше преди да избяга с Дий, Дий Пакалоте.

— Моят също е счупен. И още как. Том, много съм жаден...

— О, имаме вода! Каквато пожелаеш! Ето тук! Той му подаде пластмасова бутилка от мляко. Водата беше чиста и имаше прекрасен вкус. Стю жадно отпи и моментално повърна.

— Бавно, но вярно — поучително изрече Том. — Златно правило! Леле, колко се радвам да те видя! Май си си счупил крака, а?

— Да. Преди седмица, а може би и повече.

Отпи още вода и този път успя да я задържи в стомаха си.

— Но има и още нещо. Много съм болен. Слушай внимателно какво ще ти кажа.

— Добре! Том слуша. Само ми кажи какво да правя. — Том се наклони към него и Стю си помисли: „По дяволите, струва ми се, че е поумнял. Нима е възможно?“

Къде ли бе ходил? Дали знае нещо за съдията или за Дейна? Искаше да го разпита за толкова много неща, но нямаше време. Все повече му прилошаваше. И това хриптене в гърдите много напомняше симптомите на супергрипа. Ама че майтап!

— Трябва да сваля температурата — обърна се той към Том. — Това е най-важното в момента. Нужен ми е аспирин. Нали знаеш какво е аспирин?

— Разбира се.

— Тръгваш по магистралата и проверяваш в жабката на всяка кола. Търси автоаптечка — най-вероятно това е кутия с червен кръст

на нея. Щом намериш аспирин, веднага се връщаш тук. А ако в някоя кола откриеш палатка, вземи и нея? Ясно ли е?

— Лесна работа. — Том се изправи. — Аспирин и палатка. Тогава ще ти мине, нали така?

— Като за начало е достатъчно.

— Кажи — попита го Том, — как е Ник? Той ми се присъни. Казваше ми къде да отида, защото в сънищата той може да говори. Чудна работа са сънищата, нали? Но когато се опитам да говоря с него, винаги си отива. Той е добре, нали? — Слабоумният тревожно наблюдаваше Стю.

— После ще ти обясня... сега не мога да говоря. Само ми донеси аспирин.

— Добре... — Лицето му помръкна. Очевидно се страхуваше да тръгне сам. — Коджак, ще дойдеш ли с Том?

Кучето замахна с опашка в знак на съгласие и двамата тръгнаха на изток. Стю се отпусна върху постелките и закри очите си с ръце.

* * *

Когато Стю отново се върна към действителността, вече се смрачаваше. Том го разтърсваше.

— Стю, събуди се! Събуди се!

Младият мъж изпитваше ужас от начина, по който времето сякаш му се изплъзваше — като че зъбните колела на механизма на собствената му реалност бавно се износваха.

Наложи се Том да му помогне да седне, тогава се закашля толкова силно, че за малко отново не припадна. Слабоумният разтревожено го наблюдаваше. Полека-лека Стю се посъвзе. Загърна се още по-плътено с одеялата, тъй като отново го тресеше.

— Какво откри, Том?

Младежът му подаде аптечка. Вътре имаше термометър, лейкопласт и голямо шише с аспирин. Стю бе изумен, че няма сила да отвърти капачката. Наложи се Том да се справи със специално приспособената капачка. Стю изпи три таблетки.

— Намерих и това — допълни младежът. — Беше в кола, натъпкана догоре с неща за лагеруване, но не открих палатка. — Той

подаде на Стю пухен двоен спален чувал.

— Чудесно. Това ще замени палатката. Браво, Том!

— И ето това. Беше в същата кола. — Том бръкна в джоба на якето си и извади оттам половин дузина пакетчета. Стю не повярва на очите си. Сухи концентрати. Яйца, грах, напитки, сушено говеждо. — Това е храна, нали, Стю? На етикетите е нарисувана храна, Бога ми!

— Точно така — благодарно изрече Стю. — И сигурно единственото, което мога да ям сега. Ще можем ли да кипнем малко вода? Само че нямаме нито тенджерка, нито чайник.

— Ще намеря нещо.

— Чудесно.

— Стю... Стю се втренчи в разтревоженото му, тъжно лице и бавно поклати глава, сетне прошепна:

— Загина. Ник умря. Преди месец. Много съжалявам.

Том наведе глава и на светлината от току-що разгорелия се огън Стю видя как от очите му закапаха сълзи. След малко слабоумният вдигна глава и го погледна. Очите му блестяха както никога преди. Той ги избърса с опакото на дланта си и пресипнало изрече:

— Знаех го. Не исках да си го призная, но го предчувствах. Ей Богу, така е, да. Непрекъснато ми обръщаше гръб и си отиваше. Бе най-добрият ми приятел, Стю.

Стю посегна и взе голямата му длан.

— Знам, Том.

— Да, така е. Страшно ми липсва. Но ще се видим с него в рая. Том Кълън ще го види там. Тогава Ник ще може да говори, а аз ще мога да мисля. Нали?

— Не бих се изненадал.

— Лош човек е убил Ник, зная го. Но Бог ще спре лошия човек, видях го. Божията ръка се спусна от небето. Тя наказва лошия за това, което стори с Ник и с горкия съдия.

— Какво знаеш за съдията, Том?

— Мъртъв е! Застреляли са го в Орегон! Стю уморено кимна.

— А Дейна? Знаеш ли нещо за нея?

— Том я видя, но не знае какво е станало с нея. Бяха ме направили метач на улици и веднъж, когато се връщах от работа, видях как Дейна подменяше крушките на уличните лампи. Погледна към мен и... — замълча за миг, после отново заговори, но вече не със Стю, а

със самия себе си. — Дали е видяла Том? Дали го е познала? Том не знае. Том... мисли... че тя го е познала. Но Том повече не я вижда.

Малко след това той отново се отправи на разузнаване заедно с Коджак, а Стю се унесе. Младежът се върна с огромен тиган, в който можеше да се изпържи дори коледна пуйка.

Когато му разказа как го е открил, Стю се усмихна, без да обръща внимание на излезлите по устните му болезнени мехури.

След половин час вечерята беше готова. Младият мъж ядеше бавно, предпочитайки зеленчуков бульон. Този път не повърна. После двамата с Том легнаха да спят, а Коджак се намести помежду им.

— Чуй ме, Том.

Беше утро, Том седеше до спалния чувал на Стю. Младият мъж почти не яде. Гърлото му бе възпалено, изпитваше ужасни болки в ставите. Кашлицата му се бе засилила и аспириинът не бе успял да сваля високата температура.

— Трябва да си намерим подслон и да пия лекарство, иначе ще умра. Това трябва да стане още днес. Най-близкият град — Грийн Ривър — се намира на седемдесет километра на изток оттук. Ще ни се наложи да пътуваме с кола.

— Том Кълън не умеє да шофира, Стю. Ей Богу, не!

— Да, знам. Ще бъде сериозно изпитание за мен, тъй като отгоре на всичко и кракът ми е счупен. Но да не мислим за това сега, главният проблем е как ще запалим мотора. Повечето автомобили не са помръднали повече от три месеца. Аккумуляторите им са изтощени. Така че първо трябва да потърсим кола, спряла на някой хълм. Възможно е и да ни провърви. Тук местността е хълмиста. — Не добави, че е необходимо в резервоара да има бензин, а ключът да е на таблото.

Той вдигна глава към облачното небе.

— Най-трудната част от задачата остава за теб, Том. Ти ще бъдеш моите „крака“.

— Добре, Стю. Когато намерим кола, ще тръгнем ли за Боулдър? Том иска да се върне в Боулдър, а ти?

— Повече от всичко на света, Том. — Той погледна към Скалистите планини, смътно открояващи се на хоризонта. Питаше се дали проходите са затрупани от сняг. Твърде възможно. — Но това ще ни отнеме доста време.

— Откъде ще започнем?

— Като пробием дупки.

— Дупки?

Стю му подаде джобното си ножче.

— Ще трябва да направиш дупки в дъното на спалния чувал, по една от всяка страна.

След час работата бе свършена и Стю седеше в приспособената шейна, получена от спалния чувал, привързан към пръти?

— Ще можеш ли да ме теглиш?

— Не си много тежък. Ще извървя дълъг път с теб. Дий!

Тръгнаха на път. Клисурата, в която бе паднал Стю и си бе счупил крака и където смяташе, че ще умре, остана зад гърба им. Въпреки слабостта си младият мъж изпитваше безумно вълнение. Щеше да умре някъде другаде, може би много скоро, но не в тази кална канавка. Равномерното поклащане на „шейната“ му подейства като приспивателно. Коджак тичаше успоредно с тях.

* * *

Стю се събуди, когато Том спря.

— Извинявай. Трябва да си почина. — Том замасажира ръцете си.

— Почини си колкото искаш — каза Стю. — Бързай бавно — нали знаеш тази поговорка. — Главата му пулсираше. Намери шишенцето с аспирина и изгълта без вода две таблетки. Гърлото му сякаш бе облицовано с гласпапир и някакъв садист драскаше клечки кибрит в него. Както бе очаквал, материята бе започнала да се разкъсва, но можеше да издържи още малко. Намираха се на високо възвишение. При такъв наклон лесно можеха да запалят мотора на кола.

Погледна с копнеж към лилавия триумф, спрял по средата на шосето. Скелет в ярък пуловер седеше зад волана. Автомобилът навярно можеше лесно да се управлява, но за нищо на света Стю не би могъл да вкара счупения си крак в тясното купе.

— Какво разстояние сме изминали? — попита той, но Том само сви рамене. Младежът го бе теглил през последните три часа, преди да

спрат за почивка. Това говореше за феноменална сила. Том, който имаше физиката на бик, го беше теглил след себе си десет-петнайсет километра, докато Стю бе спал.

— Почини си добре — повтори той. — Не се преуморявай.

— Том е добре, Бога ми, да.

После се нахвърли върху обяда си, а Стю едва хапна. Сетне продължиха пътя си. Шосето продължаваше да се вие нагоре и Стю си каза, че това е хълмът, който му е необходим. Не намерят ли подходяща кола тук, ще им трябват поне още два часа, докато достигнат следващия хълм, а дотогава ще се мръкне. Може би ще завали дъжд или сняг, съдейки по смръщеното небе. Хубава, студена нощ под дъжда.

И сбогом, Стюарт Редман. Стигнаха до един шевролет.

— Спри — прошепна той и Том се подчини. — Огледай колата. Преброй педалите на пода. Кажи ми дали са два или три. Младежът отиде до шевролета и отвори вратата. Мумия в рокля на цветя изпада отвътре. Чантата ѝ тупна до нея, на шосето се разпиляха монети и хартиени кърпички.

— Два — викна Том.

— Добре. Трябва да продължим нататък. Той се върна, пое дълбоко дъх и грабна дръжките на спалния чувал. Километър по нататък се натъкнаха на микробус Фолксваген.

— Искаш ли да преброя педалите? — попита младежът.

— Не, няма нужда. — Микробусът бе с три спукани гуми. Стю започваше да си мисли, че няма да намерят нищо подходящо. Стигнаха до друг микробус с една спукана гума. Можеше да бъде подменена, но Том докладва, че автомобилът има два педала. Това означаваше, че е автоматик и че е безполезен за тях. Продължиха нататък. Сега бяха на върха на хълма. Стю видя една-единствена кола пред тях — последният им шанс. Бе стар плимут модел 1970. Беше истинско чудо, че гумите му са здрави, но бе очукан и ръждясал. Никой не си бе направил труда да го поддържа; Стю познаваше този вид коли още от Арнет. Акумулаторът сигурно бе стар, а маслото почти на свършване, но на волана положително имаше розов плюшен калъф, а отзад — пудел със стъклени очи и клатеща се глава.

— Да проверя? — предложи Том.

— Да, не бива да сме много претенциозни. — Започваше да се спуска синкава мъгла.

Том прекоси шосето и надникна в колата, която бе празна. Стю седеше и трепереше в спалния чувал. Младежът се върна и заяви.

— Три педала.

Стю се опита да размисли. Главата му бучеше. Старият плимут едва ли щеше да им свърши работа. Биха могли да опитат шанса си отвъд хълма, но тогава всички коли ще бъдат в обратната посока. Другата възможност беше да пресекат разделителната ивица, която на това място бе широка около четиристотин метра... но дотогава ще се стъмни...

— Том, помогни ми да стана.

Младежът му помогна да се изправи на здравия си крак. Главата на Стю пулсираше. Притъмня му. Прегърна Том през врата и прошепна.

— Почивка...

Нямаше представа колко дълго са стояли така на пътя. Том го подкрепяше търпеливо, докато той почти изпадна в безсъзнание. Когато накрая се съвзе, осъзна, че младежът продължава да го държи. Мъглата наоколо се бе сгъстила.

— Том, помогни ми да отида до колата.

Том го подхвана през кръста и двамата се заклатушкаха към стария плимут.

— Лостчето за вдигане на предния капак — промърмори

Стю, вкопчен в бронята. По лицето му се стичаше пот и той неудържимо трепереше. Напила лостчето, но нямаше сили да го дръпне. Показа на Том къде се намира и след миг успяха да отворят капака.

Както очакваше, двигателят беше в плачевно състояние, но акумулаторът не беше толкова зле. Върху него имаше лепенка с печат за годност до февруари 1991. Опитвайки се да разсъждава рационално въпреки бученето в главата, Стю пресметна, че сигурно е бил сменен през май миналата година.

— Натисни клаксона — каза той на Том и се облегна на колата. Беше чувал, че удавник се хваща и за сламка и тази скапана бричка, готова за автомобилното гробище, беше единственият му шанс да оцелее. Ако имаха ключ, можеха да се опитат да запалят двигателя.

Може би трябваше да каже на Том да провери първо това, но като размисли, реши, че е без значение.

Ако нямаше ключове, най-вероятно с него беше свършено.

Затвори капака, облягайки се с цялата си тежест върху него. Сетне отиде до предната дясна врата и надникна вътре, очаквайки, че няма да види ключа. Но той бе на мястото си, закачен на ключодържател от изкуствена кожа, с инициали А.К. Стю предпазливо го завъртя и стрелката за бензина бавно се завъртя, показвайки, че резервоарът е пълен почти до половината. Ама че мистерия! Защо собственикът на колата, защо човекът с инициали А.К. бе предпочел да върви пеша, след като е имал достатъчно бензин?

Внезапно си спомни как полумъртвият Чарлз Кемпиън се връзва с шевролета си в помпите на бензиностанцията. Очевидно старият А. К. е бил болен от супергрип и то в последната му фаза. Спира колата, изключва мотора (не защото размишлява логично, а по навик) и излиза. Бълнува, може би има халюцинации. Олюлявайки се се отдалечава, навлиза в блатата, докато пее, киска се и си бърбори нещо, и умира там. След четири месеца Стю Редман и Том Кълън се натъкват на автомобила му, зареден с гориво и с неизтощен акумулатор и...

За да седне зад волана, на Стю му бяха необходими пет минути. Коджак се настани на задната седалка. По пода се въргаляха кутии от „Макдоналдс“ и от пици, миришеше на прегоряло царевично олио.

Стю превъртя ключа. Моторът закашля и угасна. Стю натисна клаксона и този път звукът бе много тих. Том отчаяно го погледна.

— Спокойно, момче — окуражи го Стю. Чувстваше се обнадяван, осъзнавайки, че акумулаторът не е съвсем изтощен. Натисна съединителя и превключи на втора.

— Отвори вратата и бутни малко. А после отново се качи.

— Ама тя е в обратната посока — предупреди го Том.

— Вярно. Но ако успеем да подкараме тази бричка, няма да имаме проблем — ще завием.

Младежът излезе от колата и започна да я бута. Когато стрелката на спидометъра показва седем километра, Стю извика:

— Скачай вътре, Том.

Той се подчини. Стю завъртя ключа и зачака. Плимутът набра скорост, спускайки се по хълма. Стрелката на спидометъра запълзя — отначало показваше петнайсет, после двайсет и пет километра.

Движеха се безшумно надолу. Предното стъкло се изпоти. Със закъснение Стю осъзна, че са забравили да вземат „шейната“.

— Двигателят не работи — разтревожено заяви Том. Скоростта вече бе четирийсет и осем километра в час. Бяха достатъчни.

— Господ да ни е на помощ — промълви Стю и отпусна съединителя. Плимутът потръпна. Двигателят закашля и изгасна. Стю изстена не само от отчаяние, но и от болката, която прониза счупения му крак.

— Мамка ти! — извика той и отново натисна съединителя. — Натисни педала на газта, Том! С ръка!

— Кой точно? — неуверено запита Том.

— По-дългия!

Том приклепна на пода и два пъти натисна педала. Колата отново набра скорост и Стю с усилие потисна нетърпението си. Вече бяха изминали половината от склона.

— Сега! — извика той и отново натисна съединителя. Двигателят заработи. Коджак залая. Ръждясалият ауспук забълва черен дим. Стю превключи на трета, натискайки и двата педала с левия си крак.

— Успяхме, Том — изкрещя той.

Том нададе радостен вик. Коджак залая и размаха опашка. Преди, когато още се казваше Големия Стив, Коджак често се возеше с господаря си. Беше му приятно, че отново е в автомобил с новите си господари.

След около осем километра достигнаха специално платно, където можеше да се направи обратен завой и да се премине в другата част на магистралата. Надпис с големи букви предупреждаваше, че платното е само за служебни коли. С огромно усилие Стю успя да завие и колата се озова в другото платно, което водеше на изток. В един миг двигателят се задави и младият мъж бе обзет от паника, но след това моторът отново заработи и той леко си отдъхна. Смени на трета и се опита да се успокои; сърцето заплашваше да изскочи от гърдите му. Чувстваше, че всеки момент ще припадне, но стисна зъби и успя да се овладее. След няколко минути Том забеляза оранжевия спален чувал и весело извика:

— Чао! Чао, отиваме си в Боулдър. Да, Бога ми!

„Ще бъда щастлив, ако тази вечер нощуваме в Грийн Ривър“ — помисли си Стю.

Пристигнаха там привечер. Младият мъж предпазливо управляваше плимута из тъмните улици, препълнени с изоставени коли. Паркира пред сграда, която претендираше да е хотел „Юта“. Беше триетажна съборетина и ни в клин, ни в ръкав Стю си помисли, че управата на прочутия хотел „Уолдорф Астория“ не бива да се страхува от конкуренцията. Отново му се виеше свят, усещаше, че от време на време губи съзнание. Понякога, докато изминаваха последните трийсетина километра, му се струваше, че плимутът е претъпкан с хора. Фран. Ник Андрос. Норм Бруът. Веднъж му се привидя, че Крис Ортега, барманът от „Индиан Хед“, седи до него.

Бе уморен. Дали някога бе изпитвал такава умора?

— Е, пристигнахме — промърмори той. — Ще пренощуваме тук, Ники. Ще ме отнесеш ли вътре?

— Не съм Ник, а Том.

— Да, Том. Ще ми помогнеш ли?

— Разбира се. Само как се справи с тая купчина старо желязо!

— Бих пийнал една бира — избърбори Стю. — Имаш ли цигари? Страшно ми се пуши.

Том излезе от колата и отнесе Стю в хотела. Във фойето е тъмно и задушно, но младежът откри камина с подредени край нея дърва. Настани спътника си на овехтяло канапе, поставено под глава на препариран лос и се зае да запали камината. Стю дишаше хрипливо. От време на време промърморваше нещо неразбираемо, сетне изкрещяваше така, че кръвта на Том се смразяваше.

Когато огънят пламна, младежът претърси помещението. Откри възглавници и одеяла за себе си и за Стю. Изтласка канапето по-близо до камината и легна до него. Коджак се настани от другата страна, така че да не позволяват на студа да проникне до болния.

Том се взираше в напукания таван, от който висяха паяжини, и размишляваше. Стю е много болен. Това е лошо.

Ако пак се събуди, Том ще го попита какво да направи за болестта.

Ами, ако... ако не се събуди?

Навън вятърът се бе усилил и фучеше покрай сградата. Дъждът барабанеше по прозорците. След полунощ, когато Том най-после заспа,

температурата спадна с още десет градуса и дъждът се превърна в мокър сняг. Далеч на запад бурните ветрове носеха огромния радиоактивен облак към Калифорния, където щяха да загинат още хора.

В два часа сутринта Коджак вдигна глава и изплашено заскимтя. Том Кълън се надигна от одеялото. Очите му бяха широко отворени, но погледът му — празен. Кучето отново заскимтя, но той не му обърна внимание. Отвори вратата и потъна в мрака на бурната нощ. Коджак приближи до прозореца във фоайето и надникна навън, издавайки тревожни, гърлени звуци. Сетне се върна и легна до Стю.

Вятърът надаваше пронизителни писъци.

— Знаеш ли, едва не умрях — каза Ник. Двамата с Том вървяха по тротоара. Вятърът виеше неспирно, сякаш призрачен влак се носеше с бясна скорост по черното небе. Странните свистящи звуци изпълваха пустите улици.

„Не е вярно“ — би извикал Том, ако беше буден, и би побягнал. Само че не беше буден — не съвсем — и Ник вървеше редом с него. Мокрият сняг летеше в лицето му.

— Така ли? — попита той. — Леле Боже!

Ник се изсмя. Гласът му бе плътен и мелодичен. На Том му беше приятно да го слуша.

— Точно така. Супергрипът не ме умори, но една драскотина за малко не ме довърши. Ето, виж.

Очевидно безчувствен към студа, Ник разкопча джинсите си и ги свали. Том се приведе любопитно, като малко момче, на което са позволили да види брадавица или татуировка. На крака на Ник имаше ужасяващ белег от наскоро зараснала рана. Започваше малко по-долу от слабините и криволичеше надолу, покрай коляното, чак до пищяла.

— И това едва не те е убило?

Ник вдигна джинсите си и закопча колана.

— Раната не беше толкова дълбока, но се инфектира. Това означава, че в нея са проникнали микроби. Инфекцията е много опасно нещо, Том. Тя причини смъртта на заразените от супергрипа хора. Тя е подсказала как да се създадат смъртоносни микроби. Хората, които са ги създали, са имали инфектирани мозъци.

— Инфекция — смаяно прошепна Том. Отново тръгнаха, телата им сякаш се носеха над улицата.

— Том, сега Стю има инфекция.

— Не... не, не ми го казвай, Ник... плашиш Том, за Бога, недей!

— Съжалявам, Том. Но трябваше да го знаеш. Болен е от пневмония, засегнати са белите му дробове. Спал е на открито почти две седмици. Има нещо, което можеш да направиш за него. При все това по-вероятно е да умре. Трябва да си подготвен.

— Не, недей...

— Том — Ник сложи ръка на рамото му, но младежът не усети нищо... сякаш ръката на глухонемия бе от дим. — Ако умре, с Коджак ще продължите сами. Трябва да се върнеш в Боулдър и да разкажеш какво си видял. Ако Бог реши, Стю ще дойде с теб... Но волята Му е друга, приятелят ти ще умре. Като мен.

— Ник, моля те... не говори така.

— Нарочно ти показвах крака си. Знай, че тук има таблетки против инфекцията.

Том смаяно се огледа и забеляза, че вече не са на улицата, а в тъмен магазин. В аптека. От тавана, окачен на телена жица, висеше инвалиден стол.

— Да, сър? С какво мога да ви услужа?

Младежът се обърна. Зад гишето стоеше Ник с бяла престилка.

— Ник?

— Кажете, сър. — Глухонемият започна да нарежда шишенца с таблетки пред Том. — Това е пеницилин. Много е ефикасен при пневмония. Това е ампицилин, а това тук амоксицилин. Също много добро средство. А това е вицилин, най-често го дават на децата; ако другите лекарства не помогнат, използвай него. Болният трябва да пие много вода, както и сокове, но това едва ли ще е възможно. Ето защо му давай витамин С. Освен това трябва да се движи колкото е възможно повече...

— Няма да запомня всичко! — изстена Том.

— Страхувам се, че ще ти се наложи. Защото няма кой друг да го стори.

Том се разплака.

Ник се приведе и замахна. Слабоумният не усети нищо — отново имаше чувството, че ръката на Ник е безплътна и някак си преминава през него, — но въпреки това главата му се отметна, сякаш го зашлевиха силно.

— Престани! Кога ще пораснеш, Том! Бъди мъж! За Бога, дръж се като мъж!

Той се втренчи в Ник с ръка на бузата си, очите му бяха широко отворени.

— Накарай го да се движи — повтори Ник. — Накарай го да стъпва на здравия си крак. Влачи го, ако се наложи. Но го раздвижи по

някакъв начин, иначе ще умре.

— Той не е на себе си — каза Том. — Крещи... крещи на хора които не са тук.

— Бълнува. На всяка цена го накарай да стане и да ходи. Направи всичко възможно. Давай му пеницилин и аспирин. Моли се. Длъжен си да направиш всичко това.

— Добре, Ник. Добре, ще се опитам да бъда мъж и да запомня всичко. Но много ми се иска да си при мен, Бога ми, колко ми се иска!

— Постарай се да направиш всичко възможно. Не искам нищо друго от теб.

Ник изчезна. Том се събуди и откри, че стои в някаква аптека до гишетото за рецепти. На стъкления плот пред него бяха наредени четири шишенца с таблетки. Младежът дълго се взира в тях, после ги взе.

Том се върна в четири сутринта, целият подгизнал от мокрия сняг. Навън облаците постепенно се разсейваха и от изток просветляваше. Коджак излая радостно, а Стю изстена и се събуди. Младежът коленичи до него.

— Стю?

— Том, не мога да дишам.

— Донесох ти лекарство. Ник ми го показва. Ако го изпиеш, ще се избавиш от инфекцията. Трябва да вземеш хапче още сега. — От чантата, която бе донесъл със себе си, той извади четирите шишенца и по-голямо шише със сироп за кашлица. Ник беше препоръчал болният да пие сокове и Том бе открил доста бутилки в супермаркета на Грийн Ривър.

Стю разгледа шишенцата, взирайки се в етикетите им.

— Том, откъде ги взе?

— От аптеката. Ник ми ги даде.

— Глупости.

— Не те лъжа, така си беше. Отначало трябва да взимаш пеницилина, за да видиш дали ти помага. На кое шишенце пише пеницилин?

— На това... но, Том...

— Трябва да го пиеш. Ник заръча така. И трябва да се раздвижиш.

— Не мога да ходя. Кракът ме боли. Болен съм. — Гласът на Стю стана капризен, раздразнителен. Глас на болен.

— Трябва. Или ще се наложи да те влача. — Стю почувства, че полудява. Том сложи хапче пеницилин в устата му и той машинално го преглътна, за да не се задави. Младежът го потупа по гърба като бебе, което трябва да се оригне. Сетне го изправи и го повлече из фойето. Коджак ги следваше и ръмжеше изплашено.

— Моля те, Боже! — забърбори Том. — Помогни ми, Боже! Стю изкрещя:

— Зная от къде да ти намеря дъска за пране, Глен! В онзи магазин за музикални инструменти. Видях я на витрината!

— Моля те, Боже — задъхваше се Том. Стю бе облегнал глава на рамото му. Беше горещ като пещ. Счупеният му крак се влачеше безпомощно.

Боулдър никога не му се бе струвал толкова далеч, както сега.

Стю се бори с пневмонията цели две седмици. Изпи литри сироп за кашлица, гроздов и портокалов сок. Напикаваше се като бебе и урината му вонеше. Том сменяше дрехите му. Том го влачеше из фойето на хотел „Юта“. Том не спеше по цели нощи от страх, че Стю може да умре.

След два дни болният получи обрив от пеницилина и младежът започна да му дава ампицилин. На седми октомври Том се събуди и откри, че за пръв път от много време Стю спи дълбоко. Тялото му бе плувнало в пот, но челото му бе хладно. Температурата му бе спаднала през нощта. През следващите два дни Стю почти непрекъснато спеше. Том трябваше да го буди, за да му дава лекарствата и бучките захар, с които се бе снабдил от ресторанта на хотела.

На единайсети октомври болестта се завърна с пълна сила и Том се изплаши, че приятелят му ще умре. Температурата на болния не беше толкова висока и дишането му не бе така затруднено, както преди.

На тринайсети октомври Том се събуди от неспокойната си дрямка и вида Стю да седи на канапето и да се оглежда смаяно. След миг прошепна:

— Аз съм жив.

— Да — радостно отвърна Том. — Мили Боже, наистина!

— Гладен съм. Можеш ли да ми направиш някаква супа? С много фиде?

След пет дни силите му започнаха постепенно да се възвръщат. Можеше по няколко минути да се разхожда из фоайето, използвайки патериците, донесени му от Том. Счупеният крак го сърбеше ужасно там, където костта зарастваше.

На двайсети октомври излезе за пръв път навън, облечен в кожух от агнешка кожа.

Денят бе слънчев, ала вече се усещаше приближаването на зимата. В Боулдър може би още бе есен и листата на дърветата бяха пожълтели, но тук прехвърчаше сняг.

— Слушай, Том — обърна се той към младежа. — Смятам, че ще успеем да стигнем до Гранд Джънкшън. След това снегът ще затрупа планинските проходи. А аз още известно време няма да мога да ходя. Първо трябва да се възстановя.

— Колко време ще ти е необходимо?

— Нямам представа, Том. Просто ще изчакаме и ще разберем..

Стю бе твърдо решен да не се пресилва — след като бе толкова близо до смъртта, сега се радваше на оздравяването си и искаше да се възстанови напълно. Преместиха се от фоайето на хотела в две свързани помежду си стаи на първия етаж. Кракът на Стю бе зараснал накриво и младият мъж щеше да накуцва до края на живота си, освен ако лекарят не го счупеше и наместеше правилно.

Независимо от това той започна да се упражнява, опитвайки се да укрепне мускулите на счупения крак. Възстановяването му бе дълъг процес, но имаше пред себе си цяла зима.

На двасет и осми октомври в Грийн Ривър падна почти петнайсет сантиметров сняг.

— Ако не тръгнем скоро — обърна се Стю към Том, — ще прекараме цялата проклета зима в хотел „Юта“..

На следващия ден закараха стария плимут до бензиностанцията в края на града. Там, като спираха често да починат, а Том вършеше тежката работа, подмениха задните гуми с нови, пригодени за зимни условия. Отначало Стю възнамеряваше да сменят плимута с джип, сетне се отказа и заяви, че бричката им носела късмет. Стю смяташе да намерят кола с двойно предаване и накрая взе доста нерационално решение, че трябва да разчитат на късмета си. Том приключи с подготовката, като сложи в багажника на плимута четири големи торби с пясък. Напуснаха Грийн Ривър на Халоуин и се отправиха на изток.

* * *

Следобед на втори ноември стигнаха до Гранд Джънкшън и както се оказа, точно навреме преди да се разрази бурята. Още от сутринта небето беше оловносиво и когато завиха по главната улица на града, полетяха първите снежинки. По време на пътуването им на няколко пъти бе превалявал сняг, но сега очевидно се разразяваше истинска снежна буря.

— Трябва бързо да решим къде да отседнем. Може да се наложи да останем известно време тук.

Том извика:

— Ето там! Мотелът със звезда на него.

Мотелът със звездата се оказа от веригата „Холидей Ин“. Под надписа и звездата имаше голям плакат, който гласеше: „Заповядайте на летните празненства — Гр. Джънкшън '90! 12 юни — 4 юли!“

— Добре, нека бъде „Холидей Ин“ — съгласи се Стю. Изключи мотора и, както се оказа по-късно, плимутът не успя да запали никога повече. Към два следобед заваля силен сняг, който падаше безшумно и изглежда, нямаше намерение да спре. Към четири ветрецът набра скорост и се превърна в ураганен вятър, който образуваше с невероятна скорост навявания. Снегът не престана през цялата нощ. Когато Стю и Том станаха на следващата сутрин, завариха Коджак да гледа през стъклената врата на фоайето към застиналата белота навън.

— Мили Божке! — прошепна Том. — Затрупани сме, нали Стю? Младият мъж кимна.

— Сега как ще се върнем в Боулдър?

— Ще изчакаме до пролетта.

— Толкова дълго! — Том изглеждаше обезсърчен. Стю сложи ръка на рамото му и се опита да го успокои:

— Времето ще мине неусетно. — Но не бе толкова сигурен, че ще могат да чакат толкова дълго.

* * *

Стю стенеше и се задъхваше в тъмнината. Накрая извика и се събуди в стаята си в „Холидей Ин“, втренчил поглед в празното пространство. Въздъхна дълбоко и протегна ръка към нощната лампа. Щракна ключа два пъти, преди да се досети, че няма ток. Напипа газената лампа, оставена на пода и я запали. Погледна часовника си и установи, че е три и петнайсет сутринта. Седна на стола до бюрото и се замисли.

Отново бе сънувал Франи.

Кошмарът винаги бе един и същ. Франи е разкъсвана от силни болки, лицето ѝ е обляно в пот. Ричардсън стои между краката ѝ, а до него е застанала Лори да му асистира. „Напъни се, Франи. Още малко. Прекрасно се справяш!“

Но виждайки тревожните очи на доктора над бялата му маска, Стю знаеше, че Франи изобщо не се справя. Нещо не беше наред. Лори избърса потното ѝ лице и приглади косата ѝ.

„Ражда седалищно.“

Кой го каза? Бе зловещ, бездушен глас, бавен и провлечен, като плоча, изпълнявана на забавени обороти.

„Седалищно раждане,“

Гласът на Джордж: „По-добре извикай Дик. Кажу му, че може да се наложи да...“ Гласът на Лори: „Докторе, тя губи много кръв...“

Стю запали цигара. Вкусът ѝ бе отвратителен, но имаше нужда от успокоение след този кошмар. „Тревожиш се и затова сънуваш такива работи. Втъпил си си тъпата идея, че ако не си при нея, всичко ще се обърка. Е, Стюарт вземи се в ръце. Тя е добре. Не всички сънища се сбъдват.“

Но през последната половин година твърде много сънища се бяха превърнали в действителност. Чувството, че е видял насън как Франи ражда, не го напускаше.

Загаси недопушената си цигара и се втренчи в газената лампа. Бе двайсет и девети ноември и бяха затворени в този мотел от четири седмици. Времето минаваше бавно, но двамата го прекарваха в обиколки на града, търсейки развлечения.

Стю откри електрически генератор „Хонда“ в един от магазините на Гранд Авеню и двамата с Том го бяха издърпали с шейна до залата, намираща се срещу мотела — с други думи, по същия начин, както Траш бе поднесъл последния си подарък на Рандал Флаг.

— Какво ще правим с това нещо? — попита Том. — Ще пуснем електричество в мотела ли?

— Не е толкова мощен — обясни Стю.

— Тогава за какво ни е? За какво може да послужи? — Том подскачаше от нетърпение.

— Ще видиш.

Оставиха генератора в помещение, съседно на залата и Том забрави за него, на което и разчиташе Стю. На следващия ден младият мъж се отправи със снегомобил в местния магазин за фото и киноматериали и откри там тримилиметров прожекционен апарат.

Кракът вече не го болеше толкова силно, но въпреки това му бяха необходими три часа, за да монтира прожекционния апарат в центъра на залата. Когато Том се върна в мотела към пет часа с почервенели страни, изненадата вече бе подготвена.

Стю бе донесъл рулони с шест филма, които намери в местния киносалон. След вечеря небрежно каза:

— Ела с мен в залата за конференции, Том.

— Защо?

— Ще видиш.

Пресякоха улицата и на входа Стю връчи на младежа пакетче пуканки.

— Това пък защо? — попита Том.

— Какво е да гледаш филм, без да ядеш пуканки, глупчо?

— Филм?

— Ами да.

Том се втурна в залата и видя големия прожекционен апарат, както и спуснатия екран и двата съгъваеми стола, поставени по средата на огромната, празна зала.

— Не може да бъде — прошепна той, а на лицето му се изписа искрена изненада, на което и разчиташе Стю.

След пет минути вече седяха един до друг и гледаха как Силвестър Сталоун убива безброй наркотрафиканти в „Рамбо четири“.

Спомняйки си това сега, Стю се усмихна. Човек, който не го познава добре, би го сметнал за идиот, след като можеше да включи видеото към много по-слаб генератор и с Том да изгледат стотици филми, без дори да излизат от мотела. Но според него да гледаш

филми по видеото не беше същото. Важното беше, че така убиваха повече време... а имаше дни, които сякаш нямаха край.

За да се развлича, Стю изработи над двайсет модела на автомобили, в това число и на ролс-ройс от двеста и четирийсет детайла, който преди епидемията се продаваше по шейсет и пет долара. Том бе построил странен лунен пейзаж, използвайки гипс и различни оцветители за храна. Творението му заемаше по-голямата част от залата за тържества на „Холидей Ин“ и бе наречено от автора си „Лунна база Алфа“. Да, развличаха се както можеха, но...

„Това, което мислиш, е истинска лудост.“ Стю раздвижи крака си. Бе в много по-добро състояние, отколкото се надяваше, отчасти благодарение на тренажорите в спортната зала на мотела. Все още го болеше и не се сгъваше в коляното, но Стю вече можеше да ходи без патерици. Беше абсолютно сигурен, че ще успее да научи Том да кара снегомобил, какъвто можеше да намери почти във всеки гараж. Ако изминават по трийсет километра на ден и вземат палатка, спални чували и хранителни запаси...

„Да, а когато в прохода ви застигне лавина, вие ще размахате насреща ѝ пакет сушени моркови и ще ѝ заповядате да спре. Май наистина полудяваш.“ И въпреки това... Изгаси цигарата си и газената лампа, но дълго не можа да заспи.

* * *

На закуска попита:

— Том, наистина ли искаш да се върнеш в Боулдър?

— И да се видя отново с Фран? С Дик? Сенди? Мили Боже, искам да се върна там повече от всичко на света, Стю. Нали не са дали къщичката ми на някого?

— Разбира се, че не са. Питам се доколко ти е домиляло за Боулдър и дали не искаш да опиташ късмета си.

Том учудено го изглежда. Стю вече се канеше да му обясни какво е намислил, когато младежът възкликна:

— Мили Боже, та нали целият живот е риск?

Така всичко бе решено. Напуснаха Гранд Джънкшън в последния ден на ноември.

* * *

Не се наложи да обучава Том в основните принципи на управление на снегомобил. В гаража на Отдела за поддръжка на пътищата, намиращ се на километър от мотела, Стю откри истинско чудовище. Този снегомобил бе снабден с мощен двигател, плексигласов щит срещу силен вятър и най-важното — голям багажник, в който можеше да се смести Коджак. В един от магазините откриха всичко необходимо за пътуване, включително два чифта ски, въпреки че при мисълта, че може да му се наложи да учи Том да кара ски, кръвта на Стю се смръзваше във вените му.

Към два часа следобед през първия ден на пътуването, Стю се убеди, че предишните му страхове да заседнат някъде и да умрат от глад, са напълно неоснователни. Горите буквално гъмжаха от дивеч. Никога преди не му се бе случвало да види подобно нещо. По-късно същия ден застреля елен. Том накладе огън и го изпекоха.

След като се нахраниха до насита, Стю изпече още петнайсет килограма от крехкото месо и го натовари в багажника на снегомобила. През този ден изминаха само двайсет и пет километра.

* * *

През нощта отново сънува кошмар, но по-различен. Отново бе в родилната зала. Всичко наоколо бе опръскано с кръв. Чаршафът, с който бе покрита Франи, бе подгизнал. Тя продължаваше да пици.

„Излиза“ — отдъхна си Джордж. „Най-после излиза, Франи, така че се напъни! Напъни се!“

И бебето се появи, обляно от кръв. Джордж го издърпа за краката, тъй като те се показаха първи.

Лори запищя. Хирургическите инструменти издрънчаха на земята.

Новороденото бе вълк с жестоко ухилено човешко лице, лицето на Флаг... времето му отново бе настъпило... не беше мъртъв, още не беше умрял... продължаваше да кръстосва по света... Франи беше родила нов Рандъл Флаг...

Стю се събуди задъхан. Дали бе викал на сън?

Том спеше дълбоко, почти скрит в спалния чувал, откъдето стърчеше косата му. Коджак се бе свил До Стю. Всичко беше наред, това бе само сън...

В този миг в нощта се раздаде вой, който постепенно се усили. Беше изпълнен с отчаяние и ужас... вой на вълк, или писък, надавай от призрака на някой убиец.

Коджак вдигна глава.

Стю настръхна.

Воят не се повтори.

Стю заспа. На сутринта, преди да тръгнат на път, Том му обърна внимание, че вътрешностите на елена са изчезнали. Наоколо се виждаха неясни следи..., но това бе всичко.

* * *

Времето се задържа хубаво, поради което стигнаха до Райфъл за пет дни. Когато се събудиха на следващата сутрин, навън бушуваше виелица. Стю заяви, че ще се наложи да останат в града, докато бурята премине, ето защо отседнаха в някакъв мотел. Том задържа отворени вратите на фойето и Стю вкара вътре снегомобила, след което заяви, че гаражът не е лош, без да обръща внимание, че снегомобилът превърна килимите на пода в купчина парцали.

* * *

Виелицата продължи три дни. Когато се събудиха на десети декември и излязоха навън, слънцето грееше ярко и температурата се бе покачила. Снегът бе много по-дълбок и бе много по-трудно да се различават завоите по шосе № 70. Но не това тревожеше Стю в този слънчев ден. Късно следобед, когато сините сенки започнаха да се удължават, Стю изключи мотора на снегомобила и слезе; бе наклонил глава и сякаш напругаше цялото си тяло, за да чува по-добре.

— Какво има, Стю? Какво...? — След миг Том също чу. Някъде отляво се разнасяше глух тътен, който внезапно се превърна в рев като

от преминаващ експрес, сетне заглъхна. Възцари се тишина.

— Стю? — тревожно попита Том.

— Не се притеснявай — отвърна младият мъж и си помисли: „Аз ще се притеснявам и за двама ни.“

* * *

Топлото време се задържа. На тринайсети декември се озоваха близо до Шошон и все още се изкачваха по склоновете на Скалистите планини — трябваше да достигнат прохода Лъвленд, откъдето щяха да се спуснат надолу.

Непрекъснато дочуваха тътена на падащи лавини — понякога той прозвучаваше толкова близо, че не им оставаше нищо друго, освен безпомощно да чакат и да се надяват, че огромните маси бяла смърт няма да засенчат небето над тях. Предишния ден лавина бе паднала точно на мястото, където бяха стояли преди половин час, и бе погребала следите от снегомобила под тонове сняг. Стю все повече се страхуваше, че вибрацията, причинена от шума на мотора, може да причини смъртта им, предизвиквайки падането на лавина, която ще ги погребее преди да успеят да разберат какво става. Но не им оставаше нищо друго, освен да продължат пътя си и да се надяват на късмета си.

Температурата отново се понижи и заплахата намаля до известна степен. Разрази се буря, която ги принуди да спрат за два дни, след което прокопаха снега около снегомобила и продължиха нататък... а нощем дочуваха вълчи вой. Понякога отдалеч, понякога толкова отблизо, че животните изглеждаха на една крачка от тях. Коджак тихо ръмжеше, напрегнат като стоманена пружина. Температурата се задържа ниска и опасността от лавини намаля, въпреки че една едва не ги помете на осемнайсети

На двайсет и втори декември напуснаха Ейвън и Стю подкара снегомобила по банката на магистралата. Движеха се бавно, с шестнайсетима километра в час, вдигайки облаци сняг зад себе си. Том току-що бе посочил селцето в долината подобно на изображение на пощенска картичка от осемдесетте години, с църквата с камбанария и къщите, потънали в преспи почти до покривите. В следващия миг снегомобилът се наклони напред.

— Какво по дяволите... — започна Стю и не успя да каже нищо повече.

Снегомобилът продължи да се плъзга по инерция. Младият мъж се опита да намали скоростта, но бе твърде късно. Испита особено чувство на безтегловност: усещане, което имаш, когато скочиш от трамплин и земното притегляне е равно на силата, с която си отскачил. Бяха изхвърлени от снегомобила с главата напред. Стю загуби Том и Коджак от погледа си Когато отвори уста да извика, гърлото му се напълни със сняг Премятайки се, продължи да пада, докато накрая се озова в дълбока преспа.

С усилие се измъкна на повърхността, дишайки тежко Гърлото му бе пълно със сняг.

— Том! — извика той и заизгребва снега с ръце. Оттук виждаше банката съвсем ясно, както и мястото, откъдето бяха паднали, образувайки след себе си малка лавина. Задната част на снегомобила стърчеше от снега на около петнайсет метра надолу по стръмния наклон. Приличаше на оранжева шамандура. Странно как въображението му постоянно се връщаше към водата... дали Том не се давеше?

— Том! Томи!

Коджак изскочи от снежна преспа; изглеждаше така, сякаш някой го бе поръсил с пудра захар, и си запробива път към Стю.

— Коджак! — извика Стю. — Намери Том! Търси Том! Кучето излая и с усилие се обърна. Насочи се към купчина сняг и заобикаля наоколо. Борейки се със снега, падайки, нагълтвайки се със сняг, Стю го последва и заопипва под снега. Натъкна се на нещо, което приличаше на якето на Том и го дръпна с всички сили. Младежът изскочи като тапа и двамата паднаха по гръб в снега.

— Гърлото ми! Цялото гори! О Боже, мили Боже.... — пъшкаше Том.

— От снега е, приятел. Ще премине.

— Задушавам се...

— Всичко е наред. Ще се оправим.

Лежах на снега и се опитвах да си поемат дъх. Стю сложи ръка на рамото на Том, опитвайки се да го успокои. Далеч от тях се чу бученето на друга лавина, което постепенно затихна.

Отне им почти целия ден да извървят петстотинте метра от мястото, където бяха паднали, до градчето Ейвън. Изобщо не се опитаха да спасят снегомобила или нещо от запасите си. Беше се забил твърде далеч по стръмния склон и щеше да остане там до пролетта, или завинаги, както вървяха нещата.

Добраха се до града половин час преди здрачаване. Бяха прекалено уморени и премръзнали и единственото им желание бе да намерят подслон и да запалят огън. Тази нощ не сънуваха нищо — изтощението си казваше думата.

На сутринта се заеха да се екипират отново, което бе трудна работа в малък град като Ейвън. Стю отново се замисли дали да презимуват тук — може би това бе най-правилното решение, Том нямаше да се противопостави, а пък вчера бяха получили добър урок какво става с хората, които насилват късмета си. Но накрая отхвърли идеята. Бебето на Франи трябваше да се роди в началото на януари. Искаше да бъде там, когато това стане. Искаше да види с очите си, че всичко е наред.

Накрая на късата главна улица на Ейвън откриха автосалон. В гаража зад него намериха два снегомобила „Дийр“. Не бяха толкова мощни като машината, която бе карал Стю, но накрая той се спря на единия. Не откриха други храни, поради което взеха консерви. Следобедът прекараха в тършуване из къщите за екипировка за къмпинг, което им беше крайно неприятно. Жертвите на епидемията бяха навсякъде, преобразени в гротескни, разложени експонати от каменната епоха Към края на деня откриха повечето неща, от които се нуждаеха, в голяма просторна къща, близо до главната улица. Явно преди супергрипа в нея бяха живели младежи, от тези които идваха в Колорадо за да направят всички неща, за които обикновено пееше Джон Денвър. Том действително откри голяма зелена найлонова торба за боклук под стълбата, пълна с дрога.

— Какво е това! Тютюн ли, Стю?

Стю се усмихна.

— Ами, предполагам, че някои хора биха го нарекли така. Остави го там, където го намери.

Натовариха багажа си на снегомобила, подреждайки консервите, завързвайки новите спални чували и другата екипировка.

Междувременно се смрачи и решиха да прекарат още една нощ в Ейвън.

Докато караше към къщата, където се бяха установили, Стю неочаквано се сепна: „Утре е Коледа!“ Струваше му се невъзможно, че времето тече толкова бързо, но датникът на часовника му не лъжеше. Бяха напуснали Гранд Джънкшън преди повече от три седмици.

Когато спряха пред къщата, Стю се обърна към Том:

— Влизай с Коджак и запали огъня, трябва да свърша една работа.

— Каква, Стю?

— Изненада.

— Изненада! За мен?

— Да.

— Кога? — очите на Том заблестяха.

— След няколко дни.

— Том не може да чака дни, Бога ми, не.

— Ще ти се наложи — каза Стю с усмивка. — Ще се върна след час.

— Ами... добре.

Измина повече от час, докато Стю намери това, което търсеше. Том настояваше да научи каква е изненадата, но младият мъж упорито мълчеше и когато си легнаха, Том бе забравил за нея.

Докато лежаха в тъмното, Стю промълви:

— Обзалагам се, че вече ти се иска да бяхме останали в Гранд Джънкшън, а Том?

— Божке, не — сънливо отвърна слабоумният. — Искам да се върна в къщичката си колкото е възможно по-бързо. Надявам се да не паднем отново в снега. Том Кълън едва не се задуши!

— Е, ще трябва да се движим по-бавно и да сме по-упорити — заяви Стю, без да споменава какво би се случило с тях, ако отново паднат и наблизко няма подслон.

— Кога мислиш, че ще стигнем в Боулдър, Стю?

— Има още време, приятелю. Но се приближаваме. А сега най-добре ще е да поспим, нали?

— Предполагам.

Стю изгаси лампата. Сънува, че Франи и детето ѝ с вълча глава са починали при раждането. Отдалеч чу Джордж Ричардсън да казва:

„Супергрипът е. Вече няма да се раждат бебета поради епидемията. Бременността означава смърт заради супергрипа. Свършено е с човечеството. Всичко свърши.“

А отблизо долетя смразяващият смях на зловещия човек.

* * *

През дните между Коледа и Нова година пътуваха бързо и безпрепятствено. Снегът се бе втвърдил от студа и снегомобилът се плъзгаше с лекота. Носеха слънчеви очила, за да се предпазят от ослепителната белота.

На Бъдни вечер спряха да пренощуват на трийсет и девет километра от Ейвън, недалеч от Силвърторн. На другия ден щяха да преминат прохода Лъвланд; затрупаният тунел Айзенхауер бе останал на запад от тях. Докато чакаха вечерята им да се стопли, Стю откри нещо невероятно. Докато разсеяно копаяше с брадвата си замръзналия сняг, отдолу се показва синя метална повърхност. Тъкмо'се канеше да съобщи на Том какво е открил, сетне реши да си замълчи. Мисълта, че седят върху катастрофирали коли, пълни един Бог знае с колко трупове, беше ужасяваща.

* * *

Когато Том се събуди към седем часа сутринта на двацет и пети декември, откри, че Стю вече е станал и приготвя закуската, което бе странно; той винаги се будеше преди него. На огъня къкреше тенджерата със зеленчукова супа. Коджак я наблюдаваше с неприкрит ентусиазъм.

— Добро утро, Стю — каза Том, дърпайки ципа на якето си и използвайки от спалния чувал.

— Добро утро и честита Коледа.

— Коледа? — Младежът недоумяващо го изглежда — Коледа?

— Да, Коледа. — Стю посочи вляво от него. — Единственото, което успях да направя.

В твърдия сняг бе забита малка елха. Бе украсена със сребристи висулки, които Стю бе открил в склада на супермаркета в Ейвън.

— Елха? — прошепна очарован Том. — И подаръци, нали, Стю?

Под дървото имаше три пакета, всичките опаковани със светлосиня хартия с щамповани сребристи звънчета.

— Разбира се. За теб. Сигурно ти ги е донесъл Дядо Коледа. Младежът го изглежда възмутено.

— Том знае, че няма Дядо Коледа! Божичко, не! От теб са! — Внезапно лицето му помръкна. — А аз не съм ти подготвил нищо! Забравих... не знаех, че е Коледа... колко съм глупав! Глупав! — Вдигна юмрук и се удари по главата. Беше готов да се разплаче.

Стю приклекна до него в снега.

— Том, ти ми даде моя подарък по-рано.

— Не, сър, нищо не съм ти давал. Забравих за Коледа. Том е само един тъпак.

— Нима не си спомняш, че ми направи най-големия подарък — спаси живота ми.

Том вдигна неразбиращ поглед към него.

— Ако не се беше появил, щях да умра при онова свлачище край Грийн Ривър. И ако не беше ти, щях да умра от пневмония или от настинка в онзи хотел в Юта. Не знам как си намерил лекарствата... дали действително Ник ти ги е посочил или е било просто късмет, но факт е, че ме спаси. Не бива да се наричаш тъпак. Ако не беше ти, никога нямаше да доживея до Коледа. Безкрайно съм ти задължен.

— Не, не е същото — промълви Том, но грейна от удоволствие.

— Същото е — сериозно възрази Стю.

— Ами...

— Хайде, разопаковай подаръците си. Виж какво ти е донесъл старецът. Чух шейната му посреднощ. Предполагам, че супергрипът не е стигнал до Северния полюс.

— Чул си го? — Том го наблюдаваше втренчено, за да разбере дали не му се подиграва.

— Чух нещо.

Том взе първия пакет и внимателно го разопакова — електрона игра с батерии, за която биха подлудели всички деца преди епидемията. Очите му блеснаха, когато я видя.

— Включи я.

— Не, искам да видя какво има в другите пакети. Отвори следващия и в него откри блуза с щампован отпред скиор, облегнал се

на щеките си.

Под картинката пишеше: „Преминах прохода Лъвланд.“ Стю прочете надписа на Том и каза:

— Още не сме го направили, но предполагам, че ще се справим. Младежът свали якето си и си сложи блузата, сетне отново облече якето.

— Страхотна е! Страхотна е, Стю!

Последният пакет бе по-малък и съдържаше сребърен медальон на фино изработено синджирче. Том го разгледа учудено, медалиончето му напомняше цифрата осем.

— Какво е това, Стю?

— Гръцки символ. Означава безкрайност, Том. Вечността. — Пресегна се и хвана ръката на Том. — Започвам да вярвам, че може би ще стигнем до Боулдър, Томи. Мисля, че от самото начало съм го знаел. Искам да носиш този медальон. И ако някога ти потрябва помощ и се питаш кого да помолиш, погледни го и си спомни за Стюарт Редман.

— Безкрайност — повтори Том, вперил поглед в медалиона. — Вечност. — Окачи го на шията си и промълви: — Ще запомня това. Том трябва да го запомни.

— По дяволите! Замалко да забравя. — Отиде до спалния си чувал и се върна с друг пакет.

— Честита Коледа, Коджак! Позволи ми да го отворя вместо теб.

Разгъна опаковката и извади плик с бисквити за кучета. Хвърли няколко на снега и кучето бързо ги изяде, после се върна при него, размахвайки опашка.

— После ще ти дам още — каза му Стю и прибра пакета. — Дръж се прилично, както би казал старият плешивко... — Гласът му секна, усети, че се просълзява. Сърцето му се сви от мъка. Глен му липсваше, както и Лари и Ралф със смешната му шапка. Липсваха му ужасно всички, които бяха мъртви. Майка Абигейл бе казала, че ще газят в кръв, преди всичко да приключи и бе права. В сърцето си Стю Редман едновременно я благослови и прокле.

— Стю? Добре ли си?

— Да, Томи. — Той стисна младежа в прегръдките си. — Честита Коледа, приятелю!

Том също го прегърна и попита:

— Мога ли да попея песен преди да тръгнем?

— Разбира се.

Стю очакваше да чуе някаква детска коледна песничка, изпята фалшиво, но Том запя църковен химн. Гласът му се понесе през снежните полета.

Стю се присъедини към него: не притежаваше прекрасния теноров глас на Том, но пееше вярно и старият църковен химн зазвуча сред катедралната тишина на Коледната утрин.

— Беше много хубаво — каза Стю и в очите му отново проблеснаха сълзи, но той ги преглътна. Не искаше да разстройва Том. — Трябва да тръгваме.

— Разбира се. — Младежът впери благодарен поглед в него. — Това е най-хубавата Коледа през живота ми, Стю.

— Радвам се, Томи.

Скоро след това отново потеглиха на път, насочвайки се на изток и към върха на планината.

Тази нощ лагеруваха близо до прохода, приблизително на три хиляди и шестстотин метра надморска височина. Тримата се сгушиха в някакъв заслон, докато навън температурата непрекъснато спадаше. Вятърът духаше непрестанно, режещ като наточен кухненски нож и на фона на издигащите се в мрака върхове, звездите изглеждаха толкова близо, сякаш можеха да бъдат докоснати с ръка. Отнякъде долиташе вълчи вой. Под тях светът приличаше на огромна гробница, разпростряла се от запад на изток.

На следващата сутрин преди зазоряване Коджак ги събуди с лай. Стю изпълзя наполовина от заслона, сграбчил пушката си. Сега за пръв път видя вълците. Бяха обградили заслона в неправилна окръжност. Не виеха, само ги наблюдаваха. В очите им проблясваха тъмнозелени искри, те сякаш се усмихваха жестоко.

Стю изстреля шест куршума и вълците се разпръснаха. Един подскочи във въздуха и се строполи на земята. Коджак се втурна към него, помириса го, сетне вдигна крак и уринира върху него.

— Вълците все още са слуги на Флаг! — каза Том. — И винаги ще бъдат.

Изглеждаше така, сякаш още е сънен. Очите му бяха притворени и замечтани. Стю неочаквано осъзна какво означава това: младежът отново бе изпаднал в транс.

— Том... мъртъв ли е? Знаеш ли?

— Той никога не умира. Той е във вълците, Божичко, да. В гарваните. В гърмящите змии. Нощем е бухал, а денем — скорпион. Той спи надолу с главата като прилепите и е сляп като тях.

— Ще се върне ли? — настоя Стю. Не получи отговор.

— Томи...

— Том спи. Отишъл е да види слона.

— Том, виждаш ли Боулдър?

Навън слънцето изгряваше, и първите му лъчи образуваха бяла ивица на хоризонта, открояваща се на фона на голите планински зъбери.

— Да. Там чакат. Чакат да научат нещо. Чакат пролетта. Всичко в Боулдър е спокойно.

— Виждаш ли Франи? Лицето на Том просветна.

— Франи, да. Станала е дебела. Май ще има бебе. Живее при Луси Суон. Луси също ще има бебе, обаче Франи ще роди първа. Освен... — Лицето му помръкна.

— Освен какво?

— Бебето...

— Какво бебето?

Том се стресна и смаяно се огледа.

— Май че стреляше по вълците, нали, Стю? Заспал ли бях? Младият мъж се опита да се усмихне.

— Да, беше задрямал.

— Сънувах слона. Странно, нали?

— Да. — Искаше му се да го раздруса и да му изкрещи: „Какво ще стане с бебето? Ами с Франи?“

Започваше да подозира, че няма да пристигнат навреме; каквото и да бе видял Том, щеше да се случи преди да се доберат до Боулдър.

* * *

Три дни преди Нова година времето се развали и те спряха в градчето Китридж. Вече бяха близо до Боулдър и непредвиденото забавяне безкрайно ги разочарова. Дори Коджак бе неспокоен.

— Ще тръгнем ли скоро? — с надежда запита Том.

— Не знам — отвърна Стю. — Надявам се. Стига времето да се оправи поне за два дни, може би ще успеем да се приберем. По дяволите! Може би снегът скоро ще спре.

Ала надеждите му не се сбъднаха. Снежната виелица бушува пет дни и на места преспите достигаха до три метра. Когато на втори януари разровиха снега и излязоха от заслона, слънцето, подобно на малка медна монета, надничаше иззад облаците и всички ориентири бяха заличени. Вятърът бе превърнал огромните преспи в странни снежни скулптури.

Когато най-после престана да вали, те отново потеглиха но се движеха бавно. Все по-трудно намираха пътя. Снегомобилът постоянно затъваше или се налагаше да разриват снега наоколо. На втория ден от 1991 в далечината отново се чу грохот на падащи лавини.

На четвърти януари достигнаха до мястото, където шосе № 6 се разклоняваше и отиваше към Голдън.

— Добре — каза Стю, когато спряха. — Във всеки случай вече няма опасност да се объркаме. Имахме дяволски късмет, че не пропуснахме разклона.

И наистина, останалата част от пътя се оказа лесна, с изключение преминаването на тунелите. За да намерят входа на даден тунел, понякога им се налагаше да си пробиват път през огромни снежни преспи.

Освен това вътре бе страшно, както биха му казали Лари и Траш. Тъмно беше като в рог, тъй като входът и изходът бяха затрупани със сняг. Стю имаше усещането, че е затворен в тъмен хладилник. Преминаването през тунелите ставаше много бавно и младият мъж се страхуваше, че може да се натъкнат на непреодолимо задръстване. Ако това се случеше, щеше да им се наложи да се върнат обратно на магистралата и щяха да се забавят поне със седмица. А да изоставят снегомобила и да тръгнат пеша не беше изход, а бавно самоубийство.

Боулдър бе толкова близо.

На седми януари; приблизително два часа, след като прокопаха път към поредния тунел, Том се повдигна от седалката и посочи:

— Какво е това там, Стю?

Стю бе прекомерно уморен и раздразнителен. Вече не сънуваше онези кошмари, но колкото и да е невероятно, това го плашеше повече

от самите тях.

— Не ставай, докато пътуваме, Том! Колко пъти трябва да ти го повтарям? Ще залитнеш назад и ще си разбиеш главата...

— Така е, но там все пак има нещо. Прилича на мост. Трябваше ли да има река на пътя ни? Стю погледна и спря двигателя на снегомобила.

— Какво има? — разтревожено попита младежът.

— Надлез — промърмори Стю. — Аз... аз просто не мога да повярвам на очите си.

— Надлез? Надлез?

Стю се извърна и го хвана за рамото.

— Това е надлезът на Голдън, Том! Оттам започва шосе № 119! Пътят за Боулдър! До града остават не повече от трийсет километра! Може би дори още по-малко!

Най-после Том проумя. Устата му широко се отвори и забелязвайки изражението му, Стю се засмя и го потупа по гърба.

— Близко сме до дома!

— Да, да, даааа!

Сетне двамата се прегърнаха и заподскачаха. Накрая паднаха, вдигайки облаци сняг около себе си. Коджак ги наблюдаваше любопитно... но след няколко секунди и той се присъедини към веселието, като залая и започна да върти опашка.

* * *

Тази нощ прекараха в Голдън. Рано сутринта на следващия ден излязоха на шосе № 119 по посока на Боулдър. Предишната нощ и двамата почти не мигнаха. Никога през живота си Стю не бе изпитвал такова нетърпение... примесено с безпокойство за Франи и бебето ѝ.

Към обяд моторът на снегомобила започна да се дави. Стю спря и извади от багажника резервната туба с бензин. Оказа се празна.

— О, Боже! — възкликна той, усещайки лекотата ѝ.

— Какво има, Стю?

— Лоша работа! Знаех, че тази проклета туба е празна и забравих да я напълня. Вероятно от вълнение. Е, кажи, не съм ли глупак!

— Свършили сме бензина?

Стю хвърли празната туба.

— Да. Как е възможно да съм такъв идиот!

— Сигурно си мислил за Франи? Сега какво ще правим Стю?

— Ще вървим пеша или поне ще се опитаме. Ще вземем само спалните чували и консервите. Съжалявам, Том. Грешката е моя.

— Няма нищо.

През този ден не стигнаха до Боулдър. Наложиха им се да спрат вечер, изтощени от газенето из дълбокия сняг, който изглеждаше толкова пухкав, а затрудняваше безкрайно движението им. Изядоха вечерята си студена, тъй като нямаха сили да накладат огън. Том се мушна в спалния си чувал и моментално заспа, без дори да каже лека нощ. Стю бе уморен и кракът го болеше. „Бъди благодарен, че не го загуби“ — каза си той.

Но следващата нощ със сигурност щяха да бъдат в Боулдър и да спят в леглата си.

Докато пропълзяваше в спалния чувал, му хрумна тревожна мисъл. Ами ако пристигнат в Боулдър и там няма никой? Празни къщи, празни магазини, сгради с покриви, продънени от тежестта на снега, улици, затрупани с преспи. Всички са изчезнали, като хората от сънищата му. Защото на света са останали Стюарт Редман и Том Кълън.

Бе налудничава мисъл, но не можеше да се отърси от нея. Изпълзя от спалния чувал и отново се загледа на север, надявайки се да забележи бледа светлина на хоризонта — сигурен признак, че градът не е напуснат от жителите си. Опита се да си припомни колко души, според Глен, щеше да наброява населението на Свободната зона преди настъпването на зимата. Май че бе споменал цифрата осем хиляди. В такъв случай, дори да имаше електричество, едва ли би забелязал от подобно разстояние отблясък на хоризонта. Може би...

„Може би ще е по-добре да поспиш и да забравиш тези глупости. Утре всичко ще се изясни.“

Легна си и след няколко минути умората си каза думата. Той заспа и сънува, че е в Боулдър и че е лято. Тревата бе пожълтяла и изсъхнала поради липсата на вода. Мъртвешката тишина бе нарушавана единствено от потропването на отворена врата, блъскана от вятреца. Всички бяха напуснали града. Дори Том го нямаше.

„Франи!“ — извика той, но му отговори само вятърът и звукът от блъскащата се врата.

* * *

Към два часа следобед на другия бяха успели да извървят едва няколко километра. Стю започваше да си мисли, че им предстои още един ден път. Той самият забавяше придвижването им. Болката в крака му ставаше все по-силна с всяка измината стъпка. Помисли си, че скоро няма да може изобщо да ходи. Измъчваше го и мисълта, че за добро или за зло, Фран е родила, без да дочака пристигането му.

Час, след като обядваха със студени консерви, потънал в размишления, той връхлетя върху спрелия Том.

— Какво има? — попита го и заразтрива болния си крак.

— Пътят — промълви Том и Стю, куцукайки, застана до него. Замълча удивено и след миг възкликна:

— Боже мой!

Стояха на висок заснежен склон, който се спускаше стръмно надолу към асфалтиран път. Вдясно имаше табела с надпис:

„БОУЛДЪР“

Стю избухна в смях. Седна в снега и продължи гръмогласно да се смее, без да обръща внимание на озадачения поглед на Том. Накрая успя да каже:

— Разчистили са пътищата от снега. Разбираш ли? Пристигнахме, Том! Пристигнахме! Коджак! Ела тук! — Изтърси всички бисквити от плика и кучето ги изяде, докато Стю пушеше, а Том се взираше в асфалтираното шосе, виещо се из заснежените поля като видение на лунатик.

— Отново сме в Боулдър — промърмори младежът. — Прибрахме се у дома.

Стю го потупа по рамото и хвърли цигарата си.

— Да вървим, Томи.

* * *

Към четири отново заваля сняг, а след два часа падна мрак. Стю куцаше силно. Том го попита дали иска да починат, но младият мъж само поклати глава.

В осем вечерта снегът се превърна в плътна пелена.

Няколко пъти се отклониха от шосето и се блъскаха във високите преспи, затрупали банкетата. Обувките им се хлъзгаха. Том падна на два пъти, след което Стю се строполи върху счупения си крак. Стисна зъби, за да не завие от болка. Том се втурна да му помогне.

— Добре съм — промълви Стю и с мъка успя да се изправи. След двайсет минути в мрака се разнесе младежки глас и те застинаха на мястото си.

— К-кой е там?

Коджак залая и настръхна. Том ахна. Въпреки воя на вятъра, Стю чу звук, от който кръвта му се смрази; беше от зареждане на пушка.

„Часови. Поставили са часови. Много забавно, да изминеш толкова път и накрая да получиш куршум в челото на две крачки от градския супермаркет. Наистина е забавно. Дори Рандъл Флаг би го оценил.“

— Стю Редман! — извика той в мрака. — Аз съм Стю Редман! — Преглътна и попита. — А вие кои сте?

„Това бе глупав въпрос. Сигурно не познаваш човека, който е на пост.“

Но гласът наистина му се стори познат.

— Стю? Стю Редман?

— С мен е Том Кълън... за Бога, не стреляйте!

— Това някаква шега ли е? — Гласът на човека прозвуча нерешително.

— Не се шегувам. Том, кажи нещо.

— Здравейте — послушно изрече Том. Настъпи мълчание. После часовият каза:

— В предишната квартира на Стю имаше картина. Какво бе изобразено на нея?

Стю трескаво се опит да си припомни, но все му се причуваше звука от зареждане на пушка, и това му пречеше да мисли. „Мили Боже, стоя тук посред снежната буря, опитвайки се да си припомня каква картина е висяла на стената в апартамента — на стария апартамент, бе казал гласът. Фран навярно се е преместила при Луси.

Луси често се шегуваше по повод на картината, казваше, че Джон Уейн причаква индианците на място, откъдето изобщо не може да ги види...”

— Художникът е Фредерик Ремингтън! — извика той с все сила.
— А картината се казваше „Бойната пътека“.

— Стю! — радостно извика човекът, изскочи иззад прикритието си и се втурна към новодошлите. — Не мога да повярвам на очите си...

Когато ги доближи, Стю видя, че това е Били Геринджър.

— Стю! Том! И Коджак е с вас! А къде са Глен Бейтман и Лари? Ами Ралф?

Стю поклати глава.

— Не знам. Слушай, Били, хайде да отидем някъде, където е топло. Премръзнали сме до кости.

— Разбира се, супермаркетът е отсреща. Ще повикам Норм Келог... Гари Дънбартон... Дик Елис... по дяволите, ще събудя целия град! Това е невероятно! Не мога да повярвам!

— Били...

Часовият спря и се обърна, а Стю се приближи към него, накуцвайки.

— Били, Франи трябваше да роди...

Младежът се вкамени, след миг прошепна:

— По дяволите, съвсем забравих.

— Роди ли?

— Джорд Ричардсън ще ти разкаже всичко. Или Дан Летроп. Той е новият лекар, пристигна четири седмици след като заминахте. По-рано е бил специалист по уши, нос и гърло, но се справя чудесно...

Стю разтърси Били, прекъсвайки несвързаните му брътвежи.

— Какво се е случило? — намеси се Том. — Нещо не е наред с Франи ли?

— Кажи ми, Били — замоли се Стю. — Моля те.

— С Франи всичко е наред — отвърна младежът. — Скоро ще се оправи.

— Някой ти го е казал?

— Не, видях я. С Тони Донахю отидохме при нея и й занесохме цветя от оранжерията. Тя е още в болницата, защото раждането е било как го наричаха... римско раждане?

— Цезарово сечение?

— Аха, точно това, защото бебето се раждало седалищно. Отидохме при нея три дни след раждането. Занесохме ѝ рози. Искяхме някак си да я разведрим, защото...

— Бебето мъртво ли е? — тихо попита Стю.

— Не — отвърна Били и колебливо добави: — Поне засега. Стю неочаквано изпита чувството, че е някъде далеч и чува смях... и вой на вълци...

— Бебето е болно от грип — довърши Били. — Супергрип. Всички ще умрем — така казват хората. Франи роди на четвърти. Момченце, три кила и двеста и отначало всичко беше наред. Всички в зоната пиха за негово здраве, а после на шести... бебето се разболя. Това е. — Гласът му преградна. — Хвана тази гадна болест. Много съжалявам, Стю.

Стю го притегли към себе си.

— Отпърво мислехме, че ще оздравее, че може би това е обикновен грип... или бронхит... или възпаление на дихателните пътища... но докторите казаха, че при новородени почти никога няма подобни болести. Имали вроден имунитет. А Джордж и Дан... двамата много добре знаят какво представлява супергрипът...

— Така че едва ли са сгрешили — довърши Стю вместо него.

— Да — промърмори Били. — Правилно ме разбра.

— По дяволите — прошепна младият мъж. Обърна се и закуцука по шосето.

— Стю, къде отиваш?

— В болницата. Да видя жена си.

Франи лежеше будна. Нощната лампа хвърляше ярка светлина върху лявата част на снежнобелия чаршаф, с който бе завита. Беше оставила настрана книгата на Агата Кристи. Не спеше, но бе в едно от онези състояния, когато спомените се избистрят и по магически начин се превръщат в сънища. Трябваше да погребее баща си. Какво се бе случило след това нямаше значение, но трябваше да излезе от състоянието на шок и да свърши тази работа. Акт на любов. Когато привършеше, можеше да си отреже парче пай с ягоди и ревен. Щеше да е голямо, сочно и много, много горчиво.

Марси бе наминала преди половин час, за да види как е Франи и бе запитала:

— Питър мъртъв ли е вече?

Дори когато го изрече, времето сякаш се бе изместило, така че не беше сигурна дали имаше предвид бебето, или дядо му Питър, сега покойник.

— Штт, добре е — отвърна Марси, но Франи бе прочела истинския отговор в очите ѝ. Бебето на Джес Райдер явно умираше някъде зад четирите стъклени прегради. Вероятно бебето на Луси щеше да има по-голям късмет; двамата му родители имаха имунитет към супергрипа. Зоната ги бе отписала, нея и Питър, и бе съсредоточила надеждата си към жените, които бяха забременели след първи юли миналата година. Беше жестоко, но напълно разбираемо.

Умът ѝ се понесе нанякъде, на някакво тихо ниво на границата със съня, свързвайки се с миналото и сърцето ѝ. Спомни си гостната на майка си, където сезоните преминаваха без промяна. Спомни си очите на Стю. Как за пръв път бе видяла бебето си. Питър Голдсмит — Редман. Сънуваше, че Стю е до нея в същата стая.

— Фран?

Нещата не бяха такива, каквито бе очаквала. Всички надежди излязоха напразни, също толкова фалшиви, като изкуствените животни в Дисниленд, просто купчина механизми, измама, изкуствен изгрев, фалшива бременност...

— Ей, Франи.

В съня ѝ Стю се бе върнал. Стоеше на прага на стаята ѝ, облечен в огромна ескимоска шуба. Още една измама. Но забеляза, че Стю от съня ѝ имаше брада. Не беше ли смешно?

Започна да се пита дали това е сън, след като забеляза Том Кълън зад Стю. И... не е ли това Коджак, застанал до краката на Стю?

Ръката ѝ неочаквано се вдигна и тя се оципа по бузата така, че чак ѝ потекоха сълзи. Нищо не се промени.

— Стю? — прошепна тя. — О, Боже, наистина е Стю! — Лицето му бе силно загоряло с изключение на белите кръгове покрай очите, сигурно от носенето на слънчеви очила. Такива подробности рядко се появяваха в сънищата... Отново се оципа.

— Аз съм — каза Стю и влезе в стаята. — Престани да се щипеш, скъпа. — Куцаше толкова силно, че едва не се спъна. — Франи, върнах се.

— Стю! — извика тя. — Ти си истински! Ако е така, приближи се!

Той се приближи и я прегърна.

Стю бе седнал до леглото на Фран, когато в стаята влязоха Джордж Ричардсън и Дан Летроп. Фран моментално грабна ръката му и силно я стисна. Лицето ѝ се изопна и за миг той видя каква щеше да бъде, когато остарее. Само за миг заприлича на майка Абигейл.

— Стю — каза Джордж. — Научих за завръщането ти. Това е истинско чудо. Не мога да ти опиша колко съм доволен. Всички ние се радваме.

Джордж му стисна ръката, а после представи Дан Летроп.

— Чухме, че в Лас Вегас имало взрив. Вие видяхте ли го? — запита Дан.

— Да.

— Тук хората смятат, че взривът е бил атомен. Така ли е?

— Да.

Джордж кимна и се обърна към Фран.

— Как се чувстваш?

— Добре. Радвам се, че Стю се върна. Как е бебето ми?

— Всъщност — обади се Летроп — точно за това сме дошли. —

Тя кимна.

— Мъртво ли е?

Джордж и Дан размениха погледи.

— Франи, искам да ме изслушаш внимателно и да се помъчиш да разбереш онова, което ще ти кажем...

Тихо, опитвайки се да потисне истерията, тя отвърна:

— Ако е мъртво, просто го кажете!

— Фран! — възкликна Стю.

— Питър, изглежда, се възстановява добре — внимателно изрече Дан Летроп.

В стаята се възцари пълно мълчание, лицето на Фран под гъстите кестеняви коси преbledня. После вдигна поглед към Дан, сякаш бе започнал да говори безсмислено като лунатик. Някой — или Лори Констабъл, или Марси Спурс — надникна в стаята и отмина. Стю щеше да запомни този миг за цял живот.

— Какво? — прошепна накрая Фран.

— Не бива да се радваш предварително — рече Джордж.

— Ти каза..., че се възстановява — промълви Фран. На лицето ѝ бе застинал израз на изумление. До този момент не бе осъзнала доколко се е примирила със смъртта на бебето си.

— Дватама с Дан сме виждали хиляди случаи по време на епидемията, Фран... сигурно си забелязала, че не използвах думата „лекува“, защото не смятам, че някой от нас може да промени хода на болестта нито на йота при който и да е пациент. Прав ли съм, Дан?

— Да, така е.

Упоритата линия на челото ѝ, която Стю помнеше още от самото начало, когато се запознаха в Ню Хемпшър, отново се появи.

— Ще изплюете ли камъчето, за Бога?

— Опитвам се, но трябва да съм внимателен и точно това се мъча да обясня — каза Джордж. — Става дума за живота на сина ти и няма да позволя да ме притискаш. Искам да разберете смисъла на разсъжденията ни. Супергрипът, по наши наблюдения; е вирус без фиксиран антиген. Сега всеки вид грип — обикновения грип — има различен антиген; ето защо епидемиите се повтарят през две-три години, въпреки имунизациите против грип. Избухва хонконгски грип, сетне грип от тип А и хората се ваксинират. След две години избухва епидемия от тип Б и хората се разболяват, освен ако не са се имунизирали за този вид вирус.

— Но се оздравява — обади се Дан, — защото накрая организъмът изработва свои собствени антители. Тялото се променя, за да се пребори с грипа. Що се касае до супергрипа, той мутира всеки път, щом организъмът създаде съпротивителни сили. По това се доближава до вируса на спина — точно като при него променя формата си, докато организъмът не се изтощи напълно. Резултатът неминуемо е смърт.

— Тогава защо ние не сме се заразили? — попита Стю.

— Няма обяснение — отвърна Джордж. — И едва ли някога ще открием такова. Единственото, в което можем да бъдем сигурни, е, че невъзприемчивите не се разболяват и не разнасят болестта; изобщо не се разболяват. Което отново ни връща на въпроса с Питър. Дан?

— Да. Хората, които са се разболели от супергрипа, понякога почти са оздравявали, но никой не е успял да победи болестта напълно.

Вашето бебе се е разболяло четирийсет и осем часа след раждането. Нямам никакви съмнения, че това е супергрип — симптомите са класически. Но тъмните петна под долната челюст, които двамата с Джордж свързваме с четвъртия и последен стадий на болестта, така и не се появиха. От друга страна, периодите на отслабване на вируса стават все по-дълги.

— Не разбирам — каза Фран. — Какво...

— Всеки път, когато вирусът мутира, организъмът на Питър започва да произвежда нови антитела — обясни Джордж. — Съществува възможност за рецидив, но той никога не навлезе в четвъртата, критична фаза на болестта.

Отново настъпи тишина.

— Детето е наследило от теб половината от имунитета си, Фран. Заболяло е, но ние смятаме, че има шанс да оздравее. Предполагаме, че близнаците на госпожа Уентуърт са имали същия шанс, но при тях се наблюдаваха и други усложнения — и все пак си мисля, че не са умрели от супергрипа, а от усложнения, възникнали вследствие от него. Разликата е много малка, разбирам го напълно, но може да бъде решаваща.

— А какво ще стане с другите жени, които са забременели от мъже без имунитет? — попита Стю.

— Смятаме, че на техните деца им предстои същата мъчителна борба — отвърна Джордж. — Някои от тях може да умрат, но много скоро всички новородени в Свободната зона — а и в целия свят — ще са рожба на двама родители с придобит имунитет. Сега няма да е честно да гадаем, но се обзалагам, че когато това се случи, победата ще бъде наша. Междувременно, ще наблюдаваме Питър отблизо.

— И не само ние, ако това може да бъде някакво утешение за вас — добави Дан. — В известен смисъл сега Питър принадлежи на цялата Свободна зона.

— Искам да оживее, защото е мой и го обичам — прошепна Фран. Погледна към Стю. — Той е моята връзка със стария свят. Прилича повече на Джес, отколкото на мен. Така и трябва. Разбираш ли ме, любов моя?

Стю кимна и наум му дойде странната мисъл колко му се иска да седнат с Хап, Норм Бруът и Вик Палфри на чаша бира и да наблюдават, как Вик свива една от смрадливите си Цигари. Приятелите

го наричаха „Мълчаливеца“, но понякога той изобщо не млъкваше. Беше способен да говори цял ден и цяла нощ. Той трескаво сграбчи ръката на Фран, усещайки как сълзи изгарят очите му.

— Трябва да вървим — рече Джордж и стана, — но ще следим Питър неотлъчно, Фран.

— Кога ще мога да го накърмя? Ако... ако не...?

— След седмица.

— Но това е ужасно дълго!

— Всички ще трябва дълго да чакаме. В зоната има шейсет и една бременни, а девет от тях са заченали преди супергрипа. За тях сигурно очакването ще е още по-дълго. Стю, радвам се да те видя. — Дан се здрависа с него и бързо излезе. Джордж също се ръкува със Стю и каза:

— Ще дойдеш да те прегледам утре следобед, нали? Кажи на Лори кога ще ти е най-удобно.

— За какво?

— Заради крака — отвърна Джордж. — Май е зле.

— Не чак толкова.

— Стю? — Франи седна в леглото. — Какво му е на крака ти?

— Бил е счупен и не е наместен правилно — обясни Джордж. — Лоша работа, но може да се оправи.

— Ами... — не довърши Стю.

— Какво ами! Покажи ми, Стю! — Волевата бръчка отново се появи на челото на Фран.

— По-късно — отвърна Стю. Джордж се изправи и повтори:

— Ще се обадиш на Лори, нали?

— Ще го направи — отвърна Франи. Стю се усмихна.

— Разбира се, щом шефът казва.

— Радвам се, че отново си при нас — рече Джордж. В погледа му се четяха хиляди въпроси, които не изрече. Леко поклати глава, а сетне си тръгна, затваряйки вратата зад себе си.

— Разходи се из стаята — заповяда Франи.

— Ама, Франи...

— Хайде, покажи ми как вървиш.

Той се подчини. Приличаше на моряк, който се клати по палубата. Когато се обърна към нея, тя плачеше.

— О, Франи, недей скъпа.

— Не, трябва — каза тя и скри лице в дланите си. Той седна до нея и махна ръцете ѝ.

— Не, не трябва.

Тя го погледна открито, сълзите все още се стичаха по страните ѝ.

— Толкова хора умряха... Харолд, Ник, Сюзън... ами какво ще кажеш за Лари? Ами Глен и Ралф?

— Не зная.

— А какво ще кажеш на Луси? Тя ще дойде след час. Идва всеки ден, а е бременна от четири месеца. Стю, когато те попита...

— Те умряха тук — каза Стю повече на себе си, отколкото на Фран. — Така мисля. Така го разбирам в сърцето си.

— Не говори така — помоли го Франи. — Не говори, когато дойде Луси, това ще разбие сърцето ѝ.

— Мисля, че те бяха жертвоприношение. Бог винаги изисква жертви. Ръцете му са кървави. Не мога да ти кажа защо. Не съм толкова умен. Може би ние сами сме си виновни. Това, което знам със сигурност, е, че бомбата избухна там, вместо тук и поне засега сме в безопасност. За малко.

— Флаг няма ли го? Наистина ли го няма?

— Не знам. Мисля, че трябваше да го наблюдаваме. И след време някой ще открие мястото, където създават вируси като супергрипа, и ще засипе това място с пръст, и ще поръси земята със сол, а сетне ще каже молитва. Ще се помоли за всички нас.

* * *

Много по-късно същата вечер, малко преди полунощ, Стю забута инвалидната количка надолу по болничния коридор. Лори Констабъл вървеше до тях, Фран се бе погрижила Стю да спази обещанието си.

— Изглеждаш така, сякаш ти имаш нужда от инвалидна количка, Стю Редман — каза Лори.

— Точно сега това никак не ме притеснява — отвърна той.

Стигнаха до голяма стъклена преграда, зад която се виждаше стая, боядисана в синьо и розово. Само едно детско креватче бе заето на предната редица.

Стю се вгледа с интерес.

На картонa, закачен на креватчето, пишеше: Питър Голдсмит-Редман; пол — мъжки; тегло: 3.200 кг; майка — Франсис Голдсмит; баща — Джеси Райдър (починал).

Питър плачеше.

Малките му ръчички бяха свити в юмруци. Лицето му бе почервенияло. На главата му имаше смешно черно кичурче коса. Очите му бяха сини и на Стю му се стори, че гледат право в него, сякаш го обвиняваше за всичките си несгоди. Челото му беше прорязано от дълбока вертикална бръчка... линията „аз искам“.

Франи отново плачеше.

— Какво ти е?

— Всичките тези празни креватчета — промълви тя през сълзи. — Той е съвсем сам тук, в отделението за новородени. Нищо чудно, че плаче, Стю. Изглежда толкова самотен! Всичките тези празни креватчета, мили Боже...

— Няма да му се наложи да стои дълго самотен — прегърна я той. — По вида му личи, че скоро ще оздравее. Как мислиш, Лори?

Но тя си бе отишла, като ги беше оставила сами пред стъклената преграда.

Мръщейки се от болката в крака, Стю се наведе към Фран и несръчно я прегърна. Гледаха Питър с такова учудване, сякаш той бе първото бебе, появило се на света. След малко Питър заспа, притиснал ръце към гърдите си, но те продължиха да го наблюдават... и да се удивляват, че изобщо се е появил на бял свят.

Зимата най-после остана зад гърба им.

Беше дълга, а за Стю, който бе от Източен Тексас — и невероятно студена. Два дни след като се завърна в Боулдър, счупиха отново десния му крак и го наместиха правилно. Този път му сложиха тежък гипс, който трябваше да носи до началото на април. По онова време гипсът бе заприличал на невероятно сложна пътна карта — сякаш всеки жител на града смяташе за свой дълг да се подпише върху него. Въпреки че на практика това бе невъзможно — към първи май Свободната зона наброяваше около единайсет хиляди души, поне така твърдеше Сенди от отдела по преброяване на населението, който разполагаше със собствен компютърен терминал в Първа Боулдерска Банка.

Сега двамата с Фран и Луси Суон бяха на пикник на половината път към планината Флагстаф и наблюдаваха състезанието в чест на Първи май. Всички деца от Зоната, изглежда, участваха в него (както и повечето възрастни). Първоначално майската кошница, украсена с панделки и пълна с плодове и играчки, бе поверена на Том Кълън. Идеята бе на Фран.

Том бе заловил Бил Геринджър (въпреки че Били съзнателно се бе отказал от играта, твърдейки, че е за малките, той се бе присъединил с желание), и заедно бяха хванали момчето на Ъпшоу — или беше Ъпсън? Стю се затрудняваше да ги помни — и тримата бяха последвали Лио Рокуей, който се криеше зад Брентнър Рок. Той лично бе подгонил Лио.

Гонитбата продължи извън Западен Боулдър, групи деца и възрастни тичаха нагоре-надолу по улиците, които бяха в повечето случаи празни, Том все така мъкнеше кошницата със себе си. Накрая всички се отправиха нагоре, където слънцето грееше силно, а вятърът бе топъл. В гоненицата участваха над двеста деца и те преследваха още няколко, които не бяха „вън“ от играта. Докато тичаха, успяха да изплашат множество сърни, които не искаха да се включат в играта.

На три километра ох града, при платото Сънрайз, бе устроен голям пикник, там, където Харолд Лодър някога бе чакал подходящ момент да говори от своето уоки-токи. По обяд две-три хиляди души щяха да седнат заедно и да погледнат на изток към Денвър, да хапнат еленско месо, пикантни яйца и сандвичи с фъстъчено масло и желе, както и пай за десерт. Може би това бе последното масово събрание в Зоната, освен ако всички жители не отидеха до Денвър и не се съберяха на стадиона, където някога „Бронкос“ играеше футбол. Сега, на Първи Май, капките се бяха превърнали в поток от емигранти. От петнайсети април насам бяха пристигнали осем хиляди, а вече наброяваха деветнайсет хиляди. Временното бюро по преброяване на Сенди не можеше да поддържа точни данни. Много рядко се случваше ден, в който да пристигнат петстотин души.

В кошарата, която Стю бе донесъл и застлал с одеяло, Питър започна силно да плаче. Фран тръгна към него, но Луси, бременна вече в осмия месец, стигна първа.

— Предупреждавам те — каза Фран, — сигурно е от пелените. Просто познавам по плача му кога се е подмокрил.

— Няма да ми развали настроението — Луси вдигна плачещия възмутено Питър от кошарата и нежно го залюля на слънце. — Хей, бебчо, какво правиш? Май не е много, а?

Питър продължаваше да реве.

Луси го остави на друго одеяло, което бяха донесли за смяна. Питър започна да лази наоколо, като все така плачеше. Луси го положи на одеялото и свали сините му ритайки. Детето започна да маха с крачета във въздуха.

— Защо вие двамата не се разходите? — попита Луси. Тя се усмихна на Фран и Стю, въпреки че усмивката ѝ бе тъжна.

— Наистина, защо не? — съгласи се Фран и хвана Стю за ръката.

Той се остави да бъде отведен. Прекосиха пътя и навлязоха в зелено пасище, което отиваше стръмно нагоре към белите облаци и яркосиньото небе.

— За какво беше всичко това? — попита Стю.

— Моля? — Но Фран изглеждаше някак прекалено невинна.

— Този поглед?

— Какъв поглед?

— Познавам го добре — каза Стю. — Може и да не разбирам какво означава, но го познавам добре.

— Седни до мен, Стю.

— Значи така, а?

Седнаха и се загледаха на изток. Някъде далеч, зад синята мараня се намираше Небраска.

— Много е сериозно. Не зная как да започна, Стю.

— Ами най-добре започни както можеш — рече той и взе ръката й в своята.

Вместо да каже нещо, в очите на Фран се появиха сълзи.

— Фран...

— Не, не искам да плача! — разгневено отвърна тя, но се разплака още по-силно. Объркан, Стю я прегърна и зачака.

Когато кризата попремина, той каза:

— Сега ми кажи. За какво бе всичко това?

— Тъгувам по дома си, Стю. Искам да се върна в Мейн.

Някъде зад тях деца крещяха радостно. Стю я изгледа изумено. Сетне плахо се усмихна.

— Това ли е всичко? Помислих си, че си решила да се разведеш с мен. Не че наистина сме получили благословията на духовенството, както се казва.

— Не бих отишла никъде без теб — отвърна тя. Бе извадила хартиена кърпичка от джоба си и бършеше очите си. — Не си ли го разбрал досега?

— Да, зная.

— Но искам да се върна в Мейн. Мечтая за това. Никога ли не сънуваш Източен Тексас, Стю? Арнет?

— Не — искрено отвърна той. — Спокойно мога да преживея и без Арнет. А ти искаш ли да се върнеш в Оугънкуит, Франи?

— Да, някога, може би. Но не точно сега. Искам да отида в западната част на Мейн, в така наречения Район на езерата. Ти почти бе стигнал до него, когато двамата с Харолд те срещнахме в Ню Хемпшър. Там има такива красиви места, Стю. Брайтън... Суидеа.. Касъл Рок. Предполагам, че езерата сигурно са пълни с риба. По някое време може да се заселим на крайбрежието. Но не тази година. Имам

твърде много спомени оттам. Морето ще ми се струва твърде голямо. — Тя сведе поглед към неспокойните си. ръце. — Ако искаш да останеш тук... да помагаш хората да оправят живота си... бих те разбрала. Планините също са красиви... но просто не се чувствам у дома.

Той погледна на изток и откри, че най-после може да назове онова чувство на тревога, което го бе завладяло, откакто снегът бе започнал да се топи: силно желание да се премести. Тук имаше прекалено много хора; всъщност не си пречеха, поне засега, но бяха почнали да го изнервят. Някои от жителите на Зоната не обръщаха внимание на това, дори им харесваше. Такъв беше Джек Джексън, който оглавяваше новия комитет (сега в него влизаха девет члена). Такъв беше и Бред Кичнър. Той имаше хиляди проекти, както и много доброволци, готови да се захванат с проектите му. Негова бе идеята да съживят една от телевизионните станции на Денвър. По нея показваха стари филми всяка вечер от шест до един след полунощ с десет минутни новини в девет часа.

Човекът, който в отсъствието на Стю бе изпълнявал ролята на съдебен изпълнител, Хю Петрела, не му бе много по сърце. Самият факт, че Петрела бе провел кампания по избирането си за длъжността, караше Стю да изпитва недоверие към него. Той бе суров пуританин с груби черти на лицето. Разполагаше със седемнайсет подчинени и настояваше за още на всяко заседание на комитета на Свободната зона — ако Глен бе тук, помисли си Стю, сигурно би казал, че безкрайната борба между закона и свободата на индивидите е започнала отново. Петрела не беше лош човек, но имаше тежък характер и Стю предполагаше, че с вярата си в закона, който според него, има отговор за всичко, би могъл да бъде много по-добър съдебен изпълнител, отколкото самият той.

— Зная, че са ти предложили място в комитета — колебливо започна Фран.

— Имам чувството, че това е нещо като почетно звание, не е ли така?

Франи явно изпита облекчение.

— Е...

— Имам чувството, че ще се зарадват, ако им откажа. Аз ще съм единственият преизбран член от стария комитет. А и ние бяхме

кризисен комитет. Сега тази криза не съществува. Ами какво ще стане с Питър, Франи?

— Смятам, че е достатъчно голям, за да пътува през юни — отвърна тя. — Бих искала да изчакам, докато Луси роди.

След раждането на Питър на четвърти януари, в зоната се родиха още осемнайсет бебета. Четири от тях починаха; останалите бяха добре. Много скоро щяха да започнат да се раждат деца от родители, които имаха имунитет срещу супергрипа, и бе твърде вероятно бебето на Луси да се окаже първото от тях. Терминът ѝ бе на четиринайсети юни.

— Как смяташ, първи юли подходящ ли е за заминаване? — Лицето на Франи засия.

— Ти си съгласен! Наистина ли го искаш?

— Разбира се.

— Не го казваш само за да ме зарадваш?

— Не. И други хора ще заминават по това време. Не много, поне засега. Не всички, но някои.

Тя го прегърна и притисна към себе си.

— Може би това ще е просто ваканция — каза тя. — Възможно е там и да ни хареса. — Тя го изгледа плахо. — И може би ще решим да останем.

— Вероятно — кимна той, но вътрешно се съмняваше, че някой от тях двамата ще иска да живее с години на едно и също място.

Погледна към Луси и Питър. Луси седеше на одеялото и подхвърляше Питър във въздуха. Той се смееше и се мъчеше да хване носа ѝ.

— Мислила ли си, че може да се разболееш? И ти също. Какво ще стане, ако забременееш отново?

Тя се усмихна.

— Нали има книги. Двамата с теб бихме могли да ги прочетем. Не можем непрекъснато да живеем в страх, нали?

— Не, разбира се, че не.

— Книги и добри лекарства. Можем да ги използваме и докато запасите ни се свършат... можем да се научим да ги приготвяме сами. Когато някой е болен или умира... — Тя погледна към поляната, където последните деца вече отиваха към пикника, потни и с

разрошени коси. — Тук ще се случи същото. Помниш ли Рич Мофат?
— Той кимна. — И Шърли Хамет?

— Да. — Шърли бе починала от удар през февруари. Франи хвана ръцете му. Очите ѝ блестяха решително. — Смятам да поемем риска и да живеем така, както ни се иска.

— Добре. Идеята ми харесва.

— Обичам те, Източен Тексас.

— Чувствата ни са взаимни, мадам. — Питър отново заплака.

— Да проверим какво се е случило с императора — каза тя и се изправи.

— Опитва се да лази и си удари носа — обясни Луси, като подаваше детето на Фран. — Горкото.

— Горкото — съгласи се Фран и го намести на рамото си. Петър се сгуши до врата ѝ, погледна Стю и се усмихна. Стю също се засмя.

— Немирник — каза той и детето се усмихна.

Луси премести поглед от Фран към Стю, и отново към Франи.

— Заминават, нали? Уговори ли го?

— Да — отвърна Стю. — Но няма да заминем, преди да разберем какво има в корема ти.

— Радвам се — рече Луси. Някъде надалеч заби камбана.

— Обяд е — заяви Луси и се изправи. После потупа издутия си корем. — Чуваш ли това, бебчо? Отиваме да ядем. Оу, не ритай, тръгвам.

Стю и Фран също скочиха.

— Ето, вземи детето — каза Фран.

Питър бе заспал. Тримата тръгнаха към платото Сънрайз.

* * *

Слънцето залязваше, двамата седяха на верандата и наблюдаваха как Питър пъргаво лази по прашния двор. Стю се беше наместил в камъшитен, продънен от дългогодишна употреба стол. Отляво до него бе седнала Фран в люлеещ се стол. В двора висеше люлка от стара автомобилна гума.

— Тя е живяла дълго тук, нали? — тихо попита Фран.

— Да — съгласи се Стю и посочи Питър. — Целият се е изцапал.

— Има вода. Имала е ръчна помпа. Всички удобства са налице, Стюарт.

Той кимна и не каза нищо повече. Запали лулата си, като пое дълбоко дима. Питър се обърна, за да се увери, че все още са там.

— Здравсти, бебчо — рече Стю и му махна.

Детето падна. Изправи се отново на ръце и колене и залази в голям кръг. В края на черния път, преминаващ през царевицата, се виждаше малка каравана с лебедка пред нея. Гледаха да са далеч от главните пътища, но лебедката все пак им трябваше от време на време.

— Самотен ли си? — попита Фран.

— Не. Поне засега.

— Страх ли те е за детето?

Тя потупа корема си, който все още бе плосък.

— Не.

— Питър сигурно ще ревнува.

— Бързо ще му мине.

— А Луси роди близнаци — усмихна се той, като гледаше към небето. — Можеш ли да си представиш?

— Видях ги. Нали знаеш приказката: „Когато видя, тогава ще повярвам“, та и аз изпитвах същите чувства. Кога смяташ, че ще стигнем в Мейн?

Той сви рамене.

— Някъде в края на юли. Ще имаме много време да се подготвим за зимата. Притесняваш ли се?

— Не — излъга го тя. Изправи се. — Виж го само, толкова се е изцапал.

— Нали ти казах.

Той я наблюдаваше когато слезе по стълбите на верандата и отиде да прибере бебето. Седеше на същото място, където майка Абигейл бе седяла преди време, и мислеше за бъдещето. Струваше му се, че всичко ще бъде наред. По някое време щеше да се наложи да се върнат в Боулдър, за да могат децата им да се запознаят с други хлапета на тяхната възраст. За да си намерят съпруги или съпрузи и на свой ред да имат деца. Или може би Боулдър щеше да дойде при тях. Имаше хора, които подробно ги бяха разпитвали за плановете им, едва ли не като на кръстосан разпит... но в очите им не се четеше гняв или презрение, а по-скоро нетърпение. Стю и Фран не бяха единствените,

на които им се искаше да променят местожителството си. Гари Дамбертън, бивш продавач на очила, често говореше за Минесота. А Марк Зелман беше избрал за тема на разговорите си не друго място, ами Хавай. Възнамеряваше да се научи да управлява самолет и да отлети за там.

— Марк, ще се пребиеш! — с негодувание възкликна Фран. Марк се бе усмихнал срамежливо и бе отвърнал:

— И ти се грижи за себе си Франи.

А Стан Ноготни бе започнал да обмисля пътуване на юг, може би да спре в Акапулко за няколко години, а сетне да продължи за Перу.

— Знаеш ли какво ще ти кажа, Стю? — бе казал той. — Всичките тези хора ме изнервят. Вече се чувствам щастлив, ако от дузина лица разпозная едно. Хората започнаха да заключват къщите си през нощта... не ме гледай така, това е факт! Като ме слушаш, би ли повярвал, че съм живял шестнайсет години в Маями и си заключвах вратата всяка вечер? По дяволите! Това бе един от навиците, с които бях доволен да се разделя. Както и да е, тук стана много населено. Мисля си за Акапулко. Само ако можех да убедя Джени...

„Никак няма да е лошо — помисли си Стю, като наблюдаваше как Фран изпомпва вода, — ако Свободната зона се разпадне.“ Глен Бейтман щеше да се съгласи с него, беше абсолютно сигурен. Свободната зона бе изпълнила предназначението си. По-добре да се разформира, преди...

Преди какво?

На последното заседание на комитета преди двамата с Франи да заминат, Хю Петрела бе поискал разрешение да въоръжи подчинените си. Това бе дало повод за приказки в Боулдър през последните няколко седмици преди заминаването им — всеки бе заел позиция. В началото на юни пиян бе пребил един от подчинените на Петрела и го бе изхвърлил през прозореца на бара на Пърл Стрийт. На пострадалия се наложи да направят трийсет шева и да му прелеят кръв. Петрела твърдеше, че това никога нямаше да се случи, ако пазителят на реда бе въоръжен. И така, спорът се развихри. Имаше много хора (и Стю между тях, въпреки че пазеше мнението си за себе си), които смятаха, че ако полицаят бе въоръжен, инцидентът можеше да завърши със смъртта на пияницата вместо с ранен полицай.

„Какво би станало, ако им се даде оръжие? — беше се запитал той. — Каква бе логическата развръзка?“ Стори му се, че в отговор на този му въпрос прозвуча суховатият ерудиран глас на Глен Бейтман. „Дайте им смъртоносни оръжия и патрулиращи коли. И когато откриете друга Свободна зона в Чили или Канада, ще направите Хю Петрела министър на отбраната, за всеки случай, и може би ще започнете да изпращате разузнавателни отряди, защото в края на краищата...“

Оръжията са навсякъде около нас и само чакат да бъдат взети в ръка.

— Хайде да го сложим да спи — каза Фран, като се качваше по стълбите.

— Добре.

— Защо си се вкиснал, а?

— Така ли?

— Ами, да.

С два пръста той разтегна краищата на устните си в подобие на усмивка.

— Така по-добре ли е?

— Много. Помогни ми да го сложа да спи.

— С удоволствие.

Когато я последва в къщата на майка Абигейл, той си помисли, че щеше да е много по-добре, ако всички се бяха разделили и заминали в различни посоки. Да отложат създаването на общество, колкото е възможно по-дълго. Именно с това възникваха всички проблеми. Именно тогава клетките започват да се събират и да се изпълват с тъмна сила. Нямаше нужда да раздават оръжие на полицаите, дотогава, докато не престанат да помнят имената... лицата...

Фран запали газената лампа, която хвърли мека жълтеникава светлина наоколо. Питър сънливо ги наблюдаваше. Беше играл на воля. Фран го облече в пижамата му.

„Онова, с което разполагаме в изобилие, е времето — помисли си Стю. — Времето на живота на Питър, времето на живота на неговите деца, а може би и на неговите правнуци. Вероятно до 2100, но не повече. Може би дори не чак толкова дълго. Достатъчно за клетата старица Майка Земя да се възстанови. Период на почивка.“

— Какво? — попита тя, сякаш бе прочела мислите му.

— Период на почивка — повтори той.

— Какво означава това?

— Всичко — отвърна той и хвана ръката ѝ.

Гледайки към Питър, той си помисли: „Може би, ако му разкажем какво се е случило, и той го разкаже на децата си. Да ги предупреди. Скъпи деца, играчките са смърт — те се възпламеняват, радиоактивни са, сеят черна чума. Играчките са опасни; злото в мозъка на човека е ръководило ръцете на Бог, когато са били създадени. Не си играйте с тези играчки, мили деца, моля ви, никога. Никога повече. Моля... научете този урок. Нека този празен свят бъде вашата книга“.

— Франи — рече той и се обърна към нея така, че да вижда очите ѝ.

— Какво, Стюарт?

— Смяташ ли... че хората някога ще се научат на нещо? Тя отвори уста да отговори, но се поколеба. Газената лампа премигна. Очите ѝ изглеждаха невероятно сини.

— Не знам — промълви накрая тя. Не бе доволна от отговора си. Искаше се да каже нещо друго, да обясни реакцията си, но успя само да повтори: — Не знам.

КРЪГЪТ СЕ ЗАТВАРЯ

„Трябва ни помощ“ — каза поетът.

Едуард Дорн

Събуди се призори.

Все още носеше ботушите си.

Седна и се огледа. Намираше се на бряг, обсипан с белезникав пясък. Над него се простираше безкрайно синьо небе без нито един облак. В далечината тюркоазените вълни се разбиваха в рифа и кротко прииждаха към брега, поклащайки странни лодки, които бяха...

(канута... канута с платна...)

Така ги наричаха..., но откъде го знаеше?

Изправи се на крака и едва не падна. Целият трепереше. Главата му бе замаяна като при махмурлук.

Обърна се. Зелената джунгла сякаш се нахвърли върху него, преплетени лиани, широки листа и цветове, които бяха...

(розови като зърната на сортетна танцорка).

Отново изпита смайване.

Какво означава сортетна танцорка?

Ами зърно?

Някакъв папагал изкрещя, щом го забеляза и отлетя, блъсна се в ствола на огромно дърво и падна мъртъв на земята с вирнати нагоре крака.

Мангуста се загледа в обгорялото му, брадясало лице и умря от мозъчна емболия.

Бръмбар, който съсредоточено се изкачваше по дънера на палма, почерня и се сбръчка като люспа. За миг между двете му пипалца пробяга синя искра.

Кой съм аз?

Нямаше представа.

Къде съм?

Нима имаше някакво значение.

Залитайки, си запробива път през джунглата, за да излезе от нея. Главата му се въртеше от глад. Шумът от прибоя стигаше до слуха му като удари на сърце. Съзнанието му бе празно, като на новородено.

Почти беше излязъл от джунглата, когато от гъсталака изскочиха трима души. Станаха четирима. Сетне шестима.

Кожата им бе гладка и кафява.

Наблюдаваха го.

Той им отвърна със същото.

Започна да си припомня.

Шестимата мъже станаха осем. Сетне дванайсет. Държаха копия. Насочиха ги към него заплашително. Брадясалият човек се вгледа в тях. Носеше джинси и стари каубойски ботуши; нищо друго. Кожата му беше бяла, като корема на шаран, беше слаб като скелет.

Непознатите понечиха да запратят копията си по него. Един от тях — вождът — заповтаря със задавен глас една и съща дума, нещо подобно на „Юн-нах!“.

Да, наистина, някои спомени започваха да изплуват.

Точно така.

Изведнъж си спомни своето име.

Усмихна се.

Усмивката му бе като червено слънце, пробиващо тъмни облаци. Проблеснаха снежнобелите му зъби и необикновените му черни очи. Протегна гладките си длани в общоприетия жест за мир.

Бяха безсилни пред силата на усмивката му. Копията паднаха на пясъка.

— Говорите ли английски? — Те го изгледаха безмълвно.

— Habla espanol?

Не, не говореха. Определено не говореха на проклетия испански.

Какво означаваше това?

Къде беше попаднал?

Е, всичко с времето си. Рим не е бил построен за един ден. Всъщност мястото не бе от значение.

Мястото, където се намираш, няма никакво значение, важното е, че си там и че все още си жив.

— Parlez-vous francais?

Никакъв отговор. Наблюдаваха го с любопитство.

Опита се да ги заговори на немски, сетне се задави от смях при вида на глуповатите им лица. Един от тях захлипа безпомощно, като дете.

„Те са примитивни, прости, неграмотни. Но мога да ги използвам. Да. Ще свършат добра работа.“

Тръгна усмихнат напред към тях, все още протегнал своите свършено гладки длани. В очите му грееше безумна радост.

— Наричат ме Ръсел Фарадей — изрече той с ясен глас. — Идвам при вас с важна мисия.

Те го гледаха слисани и с интерес.

— Дойдох да ви помогна.

Започнаха да падат на колене и да прекланят глави пред него, а когато тъмната му сянка падна сред тях, усмивката му се разшири.

— Дойдох да ви науча да живеете цивилизовано!

— Юн-нах! — зариде вождът им, обхванат от радост и ужас. И когато целуна краката на Ръсел Фарадей, зловещият човек избухна в продължителен смях.

Животът е въртележка, на която никой не може да се задържи задълго. В края на краищата тя винаги се връща на същото място, като затваря кръга.

Февруари 1975 — Декември 1988

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.